

GOVERNMENT OF INDIA
ARCHÆOLOGICAL SURVEY OF INDIA

ARCHÆOLOGICAL
LIBRARY

ACCESSION NO. 13469

CALL No. 909/Dio

D.G.A. 79

~~11~~
~~9945~~

NOT TO BE ISSUED

ΔΙΟΔΩΡΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΣΤΟΡΙΚΗ.

DIODORI.

BIBLIOTHECA HISTORICA.

18469

EDITIONEM PRIMAM CURAVIT IMM. BEKKER
ALTERAM LUDOVICUS DINDORF

REEDITIONE

FRIDERICUS VOGEL.

VOL. III

909

Dio

Æ

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL
LIBRARY, NEW DELHI.

Acc. No. 13469

Date 14.7.1960

Call No. 909 vol. (3)
Dio

UNIVERSITATI ERLANGENSI

ANTE HOS CL ANNOS CONDITAE

DIEM FESTUM

GRATULATUR ANIMO GRATO LAETOQUE

FRIDERICUS VOGEL

ALMAE MATRIS FRIDERICO-ALEXANDRINAE

QUONDAM ALUMNUS

NÜRNBERG, 1. AUGUST 1893.

quae in praefatione priorum voluminum disserui. Primum enim maximi momenti est, quod codices et librorum I—V et XI—XV in duas partes dirempti sunt idque discrimen usque ab temporibus codicum nostrorum aetate multo antiquioribus repoti potest (I p. XX. II p. XXXII). Deinde, ut Suidae et Peiresci libros hic praeteream, Stephanus atque interpretes latini*) codicibus utebantur, qui a nostris non nunquam diversi, nunquam tamen eis se praestant potiores.

Georgius Schneider, qui multum studii ac doctrinae in codicibus Diodori recensendis consumpsit, hanc tulit sententiam (Wochenschrift f. klass. Philologie 1891 p. 677): 'Vogel hält die mühevollen Durchforschung dieser vielen Schreibereien für zwecklos; leider nur zu sehr mit Recht. Die Aufstellung eines vollständigen Stamms der Handschriften entbehrt der praktischen Bedeutung.' Itemque E. Betho, qui sinistris meis auguriis (II p. XXVII) diffusas multas Italiae bibliothecas perscrutatus est, quod attinet ad Diodorum, inanis inde reddit. Unum codicem ex omnibus quos novimus plus valere dixi Venetum 375 (II p. XI et XX); quem codicem mihi nescio quo pacto olim denegatum nemo adhuc ex bibliothecae tenebris extraxit**). Iterum igitur eius ope destituti ad codicum questionem aggredimur.

*) Duae exstant librorum XI—XIII interpretationes latinae, altera a Cocchio et Rutilio ante annum 1533 perfecta, altera Arnoldi Arlenii, quam ignoravit Dindorf (edit. 1828 vol. I part. II pag. IX), edita est Basilicae anno 1548: utraque ergo, quia editione principe antiquior est, sumpta est ex libro manu scripto.

**) Ex hoc codice haustum esse codicem F, qui ipse esset fons codicis M, per litteras meum communicavit E. Betho; refutat ergo vir doctissimus, quae dixi II p. XX.

Diodori libri XIII—XV quamquam eisdem codicibus quibus libri XI et XII continentur, eisque de codicibus iam in praefatione voluminis alterius actum est, tamen paucis verbis illuc est redeundum; ibi enim in medio reliquimus, utrum eisdem codices in his atque in illis libris eiusdem generis eiusdemque auctoritatis essent neque. Diodori quidem libros ita distributos fuisse, ut singula quaeque volumina quinos libros complexa sint, ea ipsa ex re efficitur, quod libri VI—X et XXI—XL i. e. quinquies quini libri interierunt. Atqui libri XI—XV tertiam effecerunt pentadem; ergo horum quinque librorum codices eiusdem stirpis esse veri simillimum est. Neque tamen neglegendum est, cum quod codex Venetus M in extremo tertio decimo libro (XIII 111) desinit*), tum quod optimus ipse P sex libros (XI—XVI), non pentadem, complectitur. Porro quoniam in codice A loci quidam pleniores inveniuntur quam in P et in F*, de quo quaerendum videtur, num recte dixerimus: 1. codicem P singulari virtute omnibus ceteris libris praestare (II p. XV), 2. ubicumque cum P sive AHL sive FJKM consentiant, hanc lectionem ex archetypo profectam, diversam ex coniectura, nonnumquam ingeniosa et vera, ortam esse (II p. XXVIII).

1. P haud paucis quidem locis, qui in ceteris omnibus codicibus integri exstant, corruptus est et mutilatus**), saepius tamen unus servavit genuinas

*) In libro decimo quinto alter codex Venetus R adhibitus est ab Wesselingio. Codex R longe abhorret a codice M; ille enim codici A, hic codici P est simillimus.

**) Multis locis singuli versus desunt, ac totus fere quaternio, in extremo libro XIV intercidit (p. 332, 30—p. 359, 1). In universum autem librarium codicis P parum

lectiones, quas aliquotiens iam coniectura assecuti erant viri docti, atque unus supplevit Diodori orationem, idque mea quidem sententia rectissima, his locis: XIII 85, 4 *αἰτόν* — 94, 5 *ἐπίτα* — 97, 1 *τούτων πρα-*
τομένων μὲν — 104, 2 *αὖσας* — XIV 9, 5 *εἰς Ἀθην*
 — 12, 3 *καί* — 12, 8 *ὦν* — 36, 3 *ἦσαν* — 80, 6
ὑπελάμβανε καί — 84, 2 *ἐποσπόνδους* — 91, 2 *ἐν*
Κορίνθῳ — XV 29, 2 *καὶ φρονήσαι*.

At ne codici P aequo plus studere ac fidere videar, ipse cum fraudis argum pravam omnium codicum lectionem XIV 5, 6 *ἐν ἅπασιν λαμβανούσης τῆς ἀπονοίας* etiam magis depravantem fallaci additamento τὴν αὐξήσιν. Neque minus falsum est, quod codex Peirescianus interpolavit: *ἐπίδοσιν* i. e. *ἐπίδοσιν*. Bene accidit, quod Rhodomanus, qui neque Patmum neque Peirescianum librum noverat, *ἐπίδοσιν* aut *αὐξήσιν* scribendum esse coniecit. Verum autem agnovit Reiske *ἐπίτασιν* ex ineptis vocabulis *ἐν ἅπασιν* restituens, etiamsi Dindorfio scriptura *ἐπίδοσιν* praestare videbatur (edit. Paris. II p. IV): primum enim Diodorus πολλήν *ἐπίδοσιν λαμβάνειν* scribere solet XI 50, 3, 68, 6, 72, 1. XIV 16, 3, idque significat augmentum fortunatum, quare plerumque additur πρὸς εὐδαιμονίαν, deinde simillimum mendum invenitur XIII 84, 4, ubi pro *ἐπίτασιν λαμβανούσης* in P scriptum est *ἐπὶ πάσιν λαμβανούσης*.

diligentiae adhibuisse, praeter sescenta vocabula levitate deformata maxime ei docent loci, ubi librarius nescio quo errore vel languore captas eadem verba his scripsit, veluti XIII 18, 5, ubi postquam primum recte exaravit ποιῆσαι et οὐσης et οὐ μικρὰς, secundum idem ille scripsit ποιῆσαι τῶν et οὐσης et οὐ μικρὰς; itemque XIII 88, 4 primum τολησαίρας, secundum ὁρησαίρας; XV 87, 4 primum ἐγχορεῖν, secundum ἐγχορεῖν.

Peiresciani libri auctoritatem ceteris quoque locis minimam esse apparet ex eis quae dixi II p. XXXII (cf. XIV 105, 4). Neque Suidam ex melioribus Diogeni codicibus sua haurisse satis docet unus locus XIII 67, 2 (cf. 35, 4. XIV 10, 2. 20, 3. 23, 1. XV 84, 2).

2. Quoniam ergo comprobatum est ab altera parte stare unum codicem P, ab altera ceteros omnes, nunc eligam locos paucos e multis, quibus ceteros libros ipsos in duas partes seiungendos esse demonstratur:

	a	P	f
XIII 7, 4	πεντακοσίους a		ὀκτακοσίους Pf
8, 4	Σακκοί a		Ἀθηναῖοι Pf
46, 3	μετὰ σπουδῆς aP		om. f
94, 2	πλείω a	πλήθος P	πλήθος FJK πλείω in marg. FJK πολλοὺς M
XIV 12, 3	Βοιωτοὺς a		Βυζαντίους Pf
48, 5	ληλητήσας aP		ἡληλάτησε καὶ f
79, 1	Ἀσίας AHP		Εὐρώπης f (L?)
82, 10	ιδίας aP		οἰκίας f
XV 40, 4	σφαλίντις] σταλίντις aP		γνωσθέντις f
53, 1	ἐγίνετο aP		γενόμενος παρ- ῆλθε f
58, 3	χιλίων καὶ δια- κοσίων a	χιλίων P	χιλίων καὶ ἑξα- κοσίων f*)
64, 2	ὑπερχον aP		ῆσαν f

*) Quantum codicum auctoritas ad lectiones ponderandas valeat, maxime sentimus in numeris ambigue traditis. Simili difficultate atque hic haeremus XIII 86, 5, ubi ἑπτακισχιλίων est in P, in ceteris πεντακισχιλίων.

Denique testimonium locupletissimum atque idoneum, quo uno tota quaestio profligetur, capimus ex nominibus magistratuum Romanorum. Qua de re cum praeter alios nuperrime Mommsen denuo egerit, ipse satis habeo exempla ad codicum classes distinguendas apta afferre, neque ea omnia sed perpauca ex magna copia defecta:

- XIII 2 *χιλίαρχους τρεῖς*, *Λεύκιον Σέργιον, Μάρκον Σερονίλιον* P
 " " *Σέργιον Λεύκιον, Μάρκον Πατίλιον, Μάρκον Σερονίλιον* a
 " " *Λεύκιον Σέργιον, Μάρκον Σερονίλιον καὶ Μάρκον Πιπτιόν* f

- XIV 19 *χιλίαρχοι ἑξ*, *Πόπλιος Κορνέλιος, Καίτων Φάβιος, Σπόριος Νεύτιος, Γάιος Ουαλέριος, Μάνιος Σέργιος* PAL
χιλίαρχοι ἑξ. . . . . Μάνιος Σέργιος καὶ Ἰούλιος Λούκουλλος ceteri
 44 *χιλίαρχοι πέντε*, *Λεύκιος Ἰούλιος, Μάρκος Φούριος, Μάρκος Αἰμίλιος, Γάιος Κορνέλιος, Καίτων Φάβιος* P
χιλίαρχοι ἑξ, *Λεύκιος Ἰούλιος Μάρκος Φούριος Αἰμίλιος Γναίος* ΔΗ
χιλίαρχοι ἑξ, *Λεύκιος Ἰούλιος, Μάρκος Φούριος, Αἰμίλιος Μάρκος, Γάιος Κορνέλιος, Καίτων Φάβιος καὶ Παῦλος Σέξτος ceteri*
 47 *χιλίαρχοι ἑξ*, *Πόπλιος Μάλλιος, Ποῦπλιος Μάνιος, Σπόριος Φούριος, Λεύκιος Ποῦπλιος* P

- XIV 47 *χίλιαρχοι* E, *Πόπλιος Μέλλιος Μάννιος Σπό-
ριος Φούριος Αένιος* Δ
 " " *Πόπλιος Μέλλιος, Μάνιος Σπό-
ριος, Φούριος Αένιος καὶ ἑτεροὶ
τοῖς ἐστέρι*
- XV 23 *χίλιαρχοι* E, *Τίτος Κοίντιος, Αένιος Σερού-
λιος, Αένιος Ἰούλιος, Ἀνύλλιος,
Αένιος Δουκρήτιος, Σερούλιος
Σουλπίκιος* P
 " " *Τίτος Κοίντιος Σερούλιος Αένιος
Δουκρήτιος Σουλπίκιος* Δ
 " " *Τίτος Κοίντιος, Αένιος Σερού-
λιος, Αένιος Ἰούλιος, Ἀνύλλιος
Δίκιος, Δουκρήτιος Ἀγκος καὶ
Σερούλιος Σουλπίκιος* ceteri.

Hinc omnes credo artis criticae intellegentes, quas in classes codices distribuendi sint et quantum quaeque classis valeat, sibi persuadebunt; neque in eo offenduntur, quod contra ea quae diximus interdum vel classis a, codice P cum f consentiente, vel classis f, codice P cum a consentiente, emendatam praebet lectionem. Nimirum ipse codex L, in quo multos locos ab homine impudentissimo suo arbitrio permutatos esse iam Dindorf sensit (edit. 1826, IV p. 259), plus semel praebet lectionem omnibus editoribus probatam. Itemque codex M, qui libidine verba detorquendi codici L minime cedit, lacunas quasdam scite explevit (XIII 46, 6. 84, 2. 85, 1). Inveniuntur tamen loci quidam captiosi, quibus animi paulo infirmiores nimis sollicitentur atque editores adhuc omnes decepti sunt. Horum locorum qui sunt graviores, accuratius examinemus.

Libri tertii decimi incantis verba (XIII 1, 2): *γράφειν, ἑλὼ καὶ περιλήψεως χρόνον πλείονα τῶν* in codice P deesse quamquam Dindorf adnotavit, tamen nequaquam suspecta ei fuisse videntur. Postquam ipse ex Bergmanni collatione cognovi eadem verba in codice P quoque desiderari, iam pro certo habui etiam plures codices hoc loco mutilatos esse. Atque G. Schneider pro sua liberalitate et doctrina me certiores fecit illa septem verba in codice Ularomontano margini esse adscripta, in codice Veneto VII 8 prorsus omissa. Quibus verbis sublati orationem liare apparet; sed ne illis quidem insertis eam planam esse contendo. Nonne absurda est sententia 'non solum res gestas scribere sed etiam spatium mille centum annorum amplecti'? Quod unus semisse videtur Reiske, qui inter τὰς et πρᾶξις interposuit κοινὰς (cf. I 1, 1. 3. 3, 2. 4, 6). Itaque et codicum auctoritate et verborum sententia efficitur hunc locum corruptum esse. Mihi mendum inesse videtur in vocabulis *μὴ μόνον*, pro quibus fortasse scribendum est *μνημονεύειν*. Quamquam enim non ignoro verbo *μνημονεύειν* in genere activo Diodorum uti solere ad sententiam reminiscendi vel recordandi exprimendam (I 21, 8. XIII 32, 3. XIV 46, 3. XIX 1, 4), tamen conjecturam meam adjuvant loci hi: I 2, 3 *αὶ πρᾶξις ἔπειτα τὸν αἰῶνα μνημονεύονται*, XI 61, 7 *οὐδέπαι μνημονεύονται τοιαῦτα πρᾶξις γενέσθαι*, cf. V 21, 2. XIII 98, 3. XIV 1, 3. XV 57, 3. XIII 19, 2 *ἐπὶ ταῖς μὲν μυθολογίας ἑτακισχυλῶν, ἑξῶς γρησαν δὲ ἑτακισχυλῶν, ἐν οἷς καὶ τοὺς στρατηγούς Δημοσθένην καὶ Νικίαν* (scil. Syracusani victoria de Atheniensibus reportata). Verba *ἑξῶς γρησαν δὲ ἑτακισχυλῶν*, quae non solum in PF desunt, sed etiam in Veneto desiderantur (teste Schneidero, quam-

quam nihil adnotavit Wesseling), toti loco tam apte accomodata sunt (cf. XV 14, 2), ut ea inde movere nolim, etsi nullus dubito quin ad lacunam archetypi explendam coniectura docti cuiusdam interpolatoris nata sint. Videntur autem deprompta ex Thucyd. VII 87, 4: *ἐλήφθησαν δὲ οἱ ξέμπαντες, ἀκριβεῖς μὲν χιλίων ἑξακτὼν, ὅπως δὲ οἱ ἐλάσσονες ἐπικισχυλλόν.* Numerum vero eorum, qui caesi sunt, apud Thucydidem frustra quaeres, quamquam ille, id quod Diodorus neglexit, Atheniensium qui ab Syracusis re male gesta profecti sunt, non minus quadraginta milia fuisse tradidit (Thuc. VII 75, 5). Idem numerus postea quidem in oratione, quam Diodorus Nicolaum habentem fecit, invenitur XIII 21, 3, sed ita ut Thucydidis verba cum verbis Diodori minime conveniant. Thucydidēs enim τοῦ ὅλου ξέμπαντος ab Syracusis proficiscentia quadraginta milia fuisse prodiit, Diodorus totidem τοῖς ἐγεραισόμενοις ἄνδρας ab Atheniensibus Syracusas missos esse memorat. Ceterum hi a Diodoro traditi numeri iam Wesselingio in suspitione erant, qui non tam verba *ἐλήφθησαν δὲ ἐπικισχυλλόνες* quam quas anteceddunt addubitans, haec adnotavit: 'At amplior caesorum fuit multitudo, si numerum quadraginta milium aequarint, qui Nicias et Demosthenē ducebus post infelix navale proelium iter sunt ingressi. Sint sane plures fuga elapsi: de quindecim tamen milibus, cum Syracusani obsaeptis itineribus fugientes urgerent undique, haud iniuria dubites.' — Cf. Diød. XIII 2, 5. 11, 2. 3. 33, 1.

XIII 64, 5 *Λακεδαιμόνιοι ἐστράτευσαν ἐπὶ Πύλον...*
κατὰ μὲν θάλατταν ἔνδοξα ναυόιν, ὧν ἦσαν αἱ μὲν ἐπὶ
Σικελίᾳ ἐκ τῶν πολιτῶν πεπληρωμέναι, πλεῖν δὲ παρὲν
γαγόν ἱκανὴν δύναμιν. Hic locus multo ignobilior ea

tamen in re superiori est similis, quod hic quoque de vocabulo numerali in libris PF omisso disceptatur. Addunt enim ceteri codices (non omnes puto, sed codices tantum classis a) post *Σικελίας* verbum *πάντε*, quod omnes editores receperunt, capti Wesselingi speciosa coniectura, qui orationem ita restituendam esse censuit: ὃν ἦσαν αὖ μὲν ἀπὸ Σικελίας πάντε, καὶ δὲ ἐκ τῶν πολιτῶν πεπληρωμένοι. Suo iure huic loco contulerunt ea, quae scripta sunt apud Xenoph. Hell. I 2, 8: ἰβηθῆσαν Σαρακῶσι: οἱ τ' ἀπὸ τῶν ποταμῶν εἶκοσι νῆον καὶ ἀπὸ ἰσθμῶν πάντε, αὖ ἔργον τότε παραγενόμενοι. . . . καὶ Σελινούσαι δύο. Quorum locorum discrepantiam quamquam nemo non videt, tamen hic verbum *πάντε* ex Xenophonte, ut c. 19, 2 *ἐξόρηνσαν δὲ ἰπποποχίλους* ex Thucydide, interpolatum esse haud incredibile videtur. At si Diodorus sententiam exprimere voluisset, quam editores ex eius verbis allicere conantur, hunc fere in modum scripsisset: ὃν ἦσαν πάντε μὲν ἀπὸ Σικελίας παραγεννημένοι καὶ ἐκ τῶν Σικελικῶν, καὶ δὲ . . . In errorem inducti sunt editores, ut alibi, etiam hic particula *μὲν*, qua Diodorus liberius usus saepius sine insequenti *δὲ* hiatus tantum evitandi causa inseruit, veluti XIII 48, 2 *δοκοῦσι γὰρ οἱ μὲν ἀναμειβόμενοι*. XIII 104, 8 *μέγα μὲν οὐδὲν ἐπαύσε*, ubi Reiske *μὲν* deleri iussit. — XIV 58, 2 *τούτων δ' ὀλίγαι μὲν ἦσαν τοῖσι*, ubi Stephanus adnotavit: 'aut *μὲν* hic expungendum, aut aliquot verba deesse dicendum est.' — XV 42, 2 *διὰ τὸ καθεῖσθαι μὲν αὐτό*, ubi *τε* pro *μὲν* scripsit Dindorf.

XIII 47, 5 *ἐταῦθα γὰρ ὁ μεταξὺ τόπος ἦν στενότερος*. Cum codices AH pro *τόπος* *ἦν* praebeant *προσῆν*, iam Wesseling adnotavit, non deterius quam vulgatum esse *ὁ μεταξὺ τόπος*, atque editores posteri-

ores hanc coniecturam receperunt. Res non tanti esse videtur, ut multis verbis disputetur (cf. XIII 78, 7 τὸν μεταξὺ τόπον, XIV 49, 3 et 57, 5 τὸν μεταξὺ τόπον): id unum addere iuvat, in omnibus Diodori codicibus vocabulum τόπος saepe confundi aliis similibus verbis λόφος, στόλος, ὄπλον, ποταμός, Γαλῶς.

XV 52† 3 περὶ γὰρ τὰς πύλας ἐπὶ τῆς τοῖς περὶ Ἐπαμεινώνδαν κήρυξ τυφλὸν ἄνδρα ἀποδεδρακότε καμίζων, καὶ καθάπερ ἦν εἰδικόμενον, ἀνηγόρευε κερύτων μὴ ἐξέρχιν θύβηθεν μὴ ἀφανίζιν. Ut superioribus locis consensu codicum P et F nisi vulgarem lectionem adulterinis verbis auctam esse censuimus, ita hic ex consensu codicum P et A concludimus, verba καμίζων καὶ, quae desunt in PA, esse damnanda, utpote olim inserta, ut enuntiatum antiquitus corruptum sanetur. Acrius quam ille interpolator loci corruptelam perspexerunt Reiske Wurm Madvig, quorum ex variis coniecturis primum sumo pro ἄνδρα ἀποδεδρακότε (iesdem quattuor litteris ἀποδ duplicatis) scribendum esse ἀνδρόποδ' ἀποδεδρακότε. Verbis hic ita mutatis atque καμίζων καὶ abelitis duo resident scrupuli, alter in coniunctione verborum ἐπὶ τῆς τοῖς ἀνηγόρευε, alter in vocabulo τυφλόν: qui ita evelli poterunt, ut aut ἀπεπνέσας, aut τυφλός, ὅς, aut cum Wurmio τὸ τυχόν pro τυφλόν, aut deleto verbo ἐπὶ τῆς scribatur ἐν τυχόν pro τυφλόν. Maxime offendimur in vocabulo τυφλόν, cum difficile sit iudicatu, utrum caeci servi fugitivi an caecus praeco maiori sint offensioni. Dixerit sane quispiam praecocum eam ob rem caecum fingi, ut eorum Epaminondae agmine verba tam abominanda pronuntiata esse minus incredibile fiat. At quamvis incertum sit, qua ratione verba corrigenda sint, certo certius est, id quod unum hic

mea refert demonstrare, verba *κοιλιζων* *καὶ* inepta, neque cum Reiskeio in *ὀνομαζων* vel *καλζων* *καὶ* neque cum Madvigio in *γρογλιζων* *καὶ* mutanda, sed optimis codicibus P et A testibus dammanda esse. Praeterea moneo, verba quae sequuntur *ἐξέγειν* — *ἀπο-
ρίστην* — *ἀπόμεντα ἀνασώζων*, quae docti quidam suspecta reddebant, de industria ita delecta esse, ut non minus in servos fugitivos quadrent quam in milites domo ad bellum periculosum proficiscentes.

XIV 28, 5 Verbum *ἐγκαταβαλόντων*, quod deest in PAL, recentiores editores perperam receperunt, postquam iam Rhodamannus, et is codicum ignarus, atque Wesseling illud verbum parasiticum exturbaverunt.

Gravissimos tantum, non omnes tractavi locos, qui cum lege a me de codicibus iudicandis lata pugnare videntur. Invenientur ab aliis alia, imprimis in libro quinto decimo, quibus sententia mea, quam quidem dixi de recentioribus codicibus, aliquatenus labefactetur: fundamenta ipsa opus Diodori ex codicibus construendi ne non recte a me posita sint, non habeo cur timeam.

DE REBUS ORTHOGRAPHICIS.

Diodorum severas quasdam leges orthographiae sibi scripsisse, id quod affirmavit Dindorf, numquam credidi (l. p. XXVIII). Tamen in prioribus libris edendis Dindorfium ut iniquae mentis asellus sequebar; hoc tandem in tertio volumine illam servitatem repellere coepi. Primum enim, ut statim dicam quod sentio, illas quaestiunculas, utrum *δνοίν* an *δυσίν*, *πλίον* an *πλείον*, *οὐθείς* an *οὐθείς*, *εἴλετο* an *εἴλετο*, *εἰώθεισαν* an *εἰώθεισαν* scribatur, tanti esse nego, quanti mystae quidam artis philologicae faciunt. An quotusquisque est, cuius multum intersit, utrum nostrates historici scribant *Ereignis* an *Ereignis*, *Turm* an *Thurm*, *ungefähr* an *obungefähr*, *mehre* an *mehrere*, *stand* an *stund*? Atque, ne dicam de Goethei aliorumque poetarum operibus, nonne omnes academiae Berolinensi assentimur et gratiam habemus, quod in operibus Friderici Magni edendis orthographiam regis maxime variam et inconstantem reddere supersedit?

Tum Diodori opera minime ita comparata sunt, ut res per se tam mobiles ad unam certamque regulam dirigantur. Nam primum aetas illa, qua fuit Diodorus, licet certis legibus orthographicis usa sit, a nobis certe haud facile certis legibus constringi potest. Deinde Diodorus ipse triginta annos in bibliotheca sua componenda consumpsit: nobis forte accidit, ut eodem die in eodem verbo scribendo nobis non constemus. Tum bibliothecam ex auctoribus variis congegit; itaque mirae quasdam et illis omnia aequandi cupidis molestae formae non numquam ad fontem Diodori exquirendum aliquantum conferre possunt. Denique codices nostri praeter P recentiores

et deteriores sunt, quam ut eis fidem habeamus atque ex eis scripturas codicis P saepius leviter lactas exigamus et corrigamus.

Quae cum ita sint, gloriola constantiae nihil motus, sed codicem P potissimum secutus tacite recepi modo *αἰί*, *πλῖον*, *κλῖα*, *θυῖν*, *βῆβλος*, *εὐθύς*, *οὔτως*, *θάλαττα*, *εἰλετο*, *κεκλιμένος*, *ἐμεναιστος* — modo *αἰῖ*, *πλῖον*, *κλῖα*, *θυῖν*, *βῆβλος*, *εὐθύ*, *οὔτως* (ante consonantem)*), *θάλασσα*, *εἰλετο*, *κεκλιμένος*, *ἐμεναιστος***): quae formae etsi rarius quam in P, tamen dispersae etiam in ceteris codicibus inveniuntur, imprimis Bezaello teste in A. Eo libentius recepi quamvis invito Dindorfio formas in omnibus codicibus omnibus fere locis usitatas: *ναῦς* pro *νῆς*, *ἐώρεκα* pro *λόρεκα*, *ἡδερ* pro *ῆσαν*, *-ισαν* (in plusquamperfecto) pro *-σαν*, *Αἰγισα* pro *Ἐγισα*, *Μιτυλήνη* pro *Μυτιλήνη*. Itemque *εἰσορ* ex P addidi *ν ἰσολκυστικόν* (II p. XXXV) et elisiones.

Eadem de causa, ne apparatus criticum onerem, singulis quibusque locis adnotare omisi formam *Συρέκουσσα*, quae in his tribus libris (17 + 29 + 5) 51 locis invenitur, atque contrariam formam *Μισήνη* et *Μισήνιοι*, quae invenitur (8 + 12 + 3) 23 locis. Semper scripsi *Κόρυθα*, quamquam etiam in codice P aliquotiens invenitur *Κέρυθα* et id iuxta alteram formam *Κόρυθα*.

*) οὔτως etiam ante consonantem admissum esse testantur loci, ubi pro οὔτως scriptum est οὔρος XIII 84, 6 et invicem XV 60, 5.

**) Similiter atque his pusillis curis editor perpetuo vexatur variantibus formis: *ἐπιχειρεῖν* — *ἐγχειρεῖν*, *ἐπακίσθαι* — *ἐγχεῖσθαι*, *ἀπολείπεσθαι* — *ἐπολείπεσθαι*, *ἐλίσσασθαι* — *οὐρίσασθαι*, *ἐπιστρέφω* — *ἐποστρέφω*, *πορεύειν* — *πολιορεύειν*, — *εἶσθαι* — *εἶσθαι*, de quibus aliisque commutationibus multa afferre possum, sed vereor, ut multum proficiat.

Simili libertate in augmentatione verborum versatus ad codices potius quam ad Dindorfium me applicavi. Admisi ἡτοιμασμένους et ἡτοιμασμένοις, ἡξάτο et εἰξάτο, ἡδυνήθη et ἡδυνήθη, admisi etiam formas προτιόουν et προτιόουσα, derivatas a προτιόειν, quod verbum adamat Diodorus. Has barbaricas formas ne Wesseling quidem, tenacissimus ille codicum editor, ferendas esse censuit; tamen eas ferendas atque genuinas esse et consensu omnium codicum et, id quod vel Kalkeri (Leipziger Studien III p. 307) acutum ingenium fugit, lege hiatus confirmatur: XI 12, 6 ἐκάτεροι προτιόουσαν (non ἐποτιόουσαν); XI 53, 5 μάχῃ προτιόουσαν (= XX 44, 8); XV 15, 3 Κάβαλα προτιόουσαι, cf. XV 35, 2. 53, 3; XI 73, 3 ξίνοι προτιόουν (non ἐποτιόουν); XIII 68, 6 ἐγωνίζομενον προτιόουσαν. Neque minus pro his formis loquitur mendosa scriptura, quae est in P XV 17, 2 προτιόου, scilicet ex προτιόει non ex ἐποτιόου orta. Fortasse etiam ἀποκατιόουσαν recipiendum erat, quod in P multo crebrius est quam ἀποκατιόουσαν.

Ad postremum pauca afferam de nominibus numeralibus. Si meo magis quam legentium commodo consuluissem, simplicissima et maxime expedita ratio fuit litteras pro numeris scribendi, ita ut legentium arbitrio permitteretur, utrum exempli causa ιβ explicandum esset δύοδεκα an δεοχαιδεκα. Nam non solum in codicibus, qui ad hanc aetatem servati sunt, sed in ipso archetypo numeros plerumque compendiose scriptos fuisse concludimus ex variis lectionibus, veluti: οὐτώ pro πενήχοντα (i. e. H pro N) XIII 7, 4. 72, 6; δ pro τελέχοντα (A pro A) XIII 47, 6. 86, 5. 106, 1 (cf. XIII 42, 5!); λ et πεδρον V 71, 3; τοῖς et τὰ pro τετακόσιον XIII 7, 3. 83, 3; τετακόσιον δεκα pro

ὀγδοήκοντα (TI pro II) XIII 11, 2. Eodem modo explicanda sunt etiam haec: ἰβδομήκοντα καὶ τέσσαρες XIII 13, 1 et ἰβδομήκοντα τέσσαρες XIII 14, 4, pro quibus verbis P utroque loco praebet οὐδ (cf. XIII 38, 6. 45, 2); δ πρὸς ταῖς π PA, πσσαίων καὶ ὀγδοήκοντα ceteri XIII 45, 6; τρία σὺν τοῖς τετραράκοντα P, τρία πρὸς τοῖς τετραράκοντα vulg. XV 93, 1.

Cave tamen praepropere hinc conicias numeros semper compendiosis litteris exaratos fuisse; cui sententiae obstant alteri loci: XV 71, 1 omnes codices praebent ἑτη τριάκοντα. κατὰ, quae verba a Rhodomanno iure correcti sunt in ἑτη τρία. κατὰ. XV 78, 4 δέκα νυῆς iam restituit secunda manus in codice L pro communi omnium codicum scriptura δι καὶ. Idemque mendum latere puto XV 53, 1: ἐν παρόδῳ δι τινε τῶν πολιματίων χειρωσάμενος καὶ τμήρει ἐγκρατὴς ἐγένετο. Cum enim conjunctioni καὶ hic locus non sit, in optimis autem codicibus PA scriptum sit τε καὶ, deinde cum Xenophon Hell. VI 4, 3 eadem de re agens tradiderit τμήρεις δώδεκα λαμβάνει, ipse pro τε καὶ scripsi δέκα. Similem coniecturam feci XIV 30, 5.

Neque tamen amplius tecum luctabor de his quaestionibus. Ut per nos cuius licet siebzehn sive siebenzehn, achtzehnhundert sive ein tausend achthundert dicere, ita Diodoro quoque vel mihi duplices formas veluti δώδεκα et δυοκαίδεκα haud scio an condonaveris. VALE.

NOTARUM EXPLICATIO.

- A = Coislinianus codex saeculi XV
 F = Laurentianus codex saeculi XIV
 H = Vaticanus codex saeculi XVI
 J = Parisinus codex saeculi XVI
 K = Claromontanus codex saeculi XVI
 L = Parisinus codex saeculi XV
 M = Venetus VII 8 codex saeculi XV
 P = Patmus codex saeculi X vel XI
   Pⁱ = manus primae scriptura
   P^a = manus primae prior scriptura
 a = AHL.*)
 f = FJK(M)
 c = ceteri codices
 o = omnes codices (o-PA = omnes codices praeter PA)
 v = vulgaris lectio omnium codicum praeter P.

*) Ea quae ipse de codicibus disserui, pretiosissimis indicis auxit G. Schneider (Wochenschrift f. klass. Philologie 1891 p. 677): 'Diesen AHL füge ich als zur selben Klasse gehörig noch einen Ricciardinus (Florenz) hinzu und den Claromontanus 1631, der einst im Gewahrsam von Cheltenham, jetzt in Berlin zugänglich ist. Er ist nach der dritten Gruppe korrigiert. Zu dieser rechnet Vogel FJKM. Mir war gestattet, die Claromontani zu benutzen. Ich will hier bemerken, daß Dindorf [immo Wesseling!] durch die Bezeichnung mit K diese an sich wertlosen Codices heillos durcheinander geworfen hat. Es gehören in diese Klasse die mit den Nummern 1629 und 1632 bezeichneten. Der erste ist eine direkte Abschrift aus dem Venetus VII 8, der wieder aus F abgeschrieben ist.' Codicem F autem ipsum ex Veneto 375 pendere E. Bethe arbitratur (cf. p. IV).

ARGUMENTA LIBRORUM.

LIB. XIII.

Cap.

1. Diodorus prooemii ambages in tanta rerum copia sibi mittendas esse praefatus, cum totius operis rationem, tum huius libri terminos describit.

OL. 91, 2 : 415 a. Chr.

2. Ab Atheniensibus contra Syracusanos magna classe comparata accidit, ut Athenis omnes hermae deicerentur. Cuius flagitii Alcibiades accusatus, tum quidem absolutus est. Navium militumque numerus, Athenienses deliberant, quid de Sicilia capta faciant.
3. Sacris in Piraeo factis Atheniensium classis ite ingreditur. Quo itinere Rhegium pervenerit, describitur.
4. Syracusani circum Siciliae civitates legatos mittunt auxilium petitis. Aliae cum Syracusanis, aliae cum Atheniensibus, aliae cum neutris se facturas respondent. Athenienses Naxum et Catinam adveniunt.
5. Alcibiades ab inimicis insimulatus ad causam dicendam domum revocatur, aufugit Lacedaemonem.
6. Athenienses exacto ab Segestanis tributo per insidias magnum Syracusanorum portum, Olympium vicinamque loca occupant. — Diagoras Ἀθήναις aufugit. Romani cum Aequis bella gerunt.

OL. 91, 3 : 414 a. Chr.

7. Syracusani a Lacedaemoniis et Corinthiis auxilia impetrant. Nicias et Lamachus Epipolis potiti Syracusas terra marique obsident. Gylippus Lacedaemoniorum dux Syracusanis auxilio venit.

Cap.

8. Athenienses proelio commisso, in quo perit Lamachus, superiores discesserant, paulò post Epipolae relinquere coacti sunt. Gylippos et ex Sicilia et ex Graecia nova auxilia arcessivit. Itemque Nicias ab Atheniensibus subsidium mittitur. Lacedaemonii indutias cum Atheniensibus factas (XII 74, 5) Alcibiade auctore ruperunt.

Ol. 91, 4 : 413 a. Chr.

9. Lacedaemonii duobus Agide et Alcibiade Atticam iradiunt Decelaeamque castello muniunt. Vicissim Athenienses classem in Laconiam expediunt. In Sicilla terra marique pugnatur: terra Syracusani, mari Athenienses vincunt.
10. Syracusani cum Demosthenem Athenis nova classe brevi adventurum comperissent, priusquam adveniret, Athenienses ad proelium lucessunt novoque usi navium genere magnam reportant victoriam.
11. Demosthenes et Eurymedon cum octoginta navibus et quinque milibus militum Atheniensibus auxilio venerunt. Qui Epipolus adorti magna cum clade a Syracusanis repulsi sunt.
12. Ingruente pestilentiae morbo et Syracusanorum exercitu multis auxiliis aucto Athenienses de reditu deliberant. Profectionis dies iam constituta propter lunae defectum differtur.
13. Denno pugna navali commissa occidit Eurymedon, Athenienses fundantur.
14. Syracusani victores hostem ad internecionem persequi et copiis navibusque dispositis undique constrictum tenere statuunt.
15. Nicias et pedestres et navales copias ab hoste circumventas ad summum periculum et certamen de salute subeundum exhortatur. Pugnam navalem ineunt.
16. Pugna atrocissima describitur.
17. Atheniensium tota classis fusa et attrita.
18. Athenienses pedestri itinere in sociorum urbes se recipere constituunt. Sed ab Hermocrate decepti rem propositam differunt.
19. Omnibus itineribus interceptis Atheniensium milites

Cap.

undique clausi maximam partem caeduntur, reliqui cum Nicia et Demosthene capiuntur. De captivis quid faciendum sit, agunt Syracusani. Diocles inhumanissima suadet, Hermocrates ad clementiam adhortatur.

- 20—27. Nicolai oratio pro captivis, humanissimi ingenii specimen.
 28—32. Gylippi Laconis adversaria oratio, summae crudelitatis exemplum.
 33. Gylippi oratione incitati Syracusani Atheniensium duces trucidant, reliquos in lautomias detrahunt. Finito bello Diocles Syracusanis leges scripsit, severitatisque exemplum in semetipsum edidit.

Ol. 92, 1 : 412 a. Chr.

34. Re in Sicilia male gesta ab Atheniensibus multi socii deficiunt, ipsi abrogata democratia rempublicam quadringentis viris permittunt. Classis Atheniensium recens coacta ad Oropum a Lacedaemoniis superatur. Syracusani Lacedaemoniis auxilia partemque praedae mittunt.
 35. Diocles, sapientissimi Syracusanorum legislatoris, elogium.
 36. Re in Sicilia male gesta Athenienses tamen de principatu certare non destiterunt. Quorum classis recens coacta ad Oropum a Lacedaemoniis superatur (= c. 34). Lacedaemonii a Persis adjuvantur.
 37. Alcibiades Pharnabazum dehortatus, ne Lacedaemoniis amplius auxilia conciliaret, gratiam civium suorum et redeundi veniam consequitur.

Ol. 92, 2 : 411 a. Chr.

38. Athenis auctore Theramene democratia restituitur. Thrasyllus et Thrasybulus copias Atheniensium apud Samum congregant et instruunt. Lacedaemoniorum classi praestit Mindarus, qui Dorieo Rhodum misso a Mileto in Hellespontum profectus est.
 39. Classis Atheniensium et Lacedaemoniorum inter Abydum et Sestum pugnam navalem committunt.
 40. Atheniensium victoria.
 41. Lacedaemoniorum classis fusa atque tempestate oppressa ad internecionem venit.
 42. Hoc tempore Alcibiades Theramene adhortante in

Cap.

patriam receptus et iterum imperator factus est.
Antandrii libertatem vindicant.

Thucydidis historiam hinc excipiant Xenophon et
Theopompus.

Romani in Aequos bellum gerunt.

OL 92, 3 : 410 a. Chr.

43. Segestani de agro cum Selinuntis certantes Carthaginienses in auxilium vocant.
44. Selinuntii a Segestanis victi Syracusanorum auxilium implorant; exoritur in Sicilia bellum Carthaginiense, gestum ab Hannibale.
45. Dorieus Abydum petens ab Atheniensibus oppressus Dardanum fugit. Subveniunt Mindarus et Pharnabazus.
46. Quibus acerrime pugnantibus supervenit Alcibiades. Lacedaemonii ad copias Persarum in litore constitutas confugiunt, Athenienses Sestum se recipiunt.
47. Enboes, quae ab Atheniensibus defecerat, aggers cum Boeotia coniungitur. Quod opus cum Theramenes impedire non posset, insulas hostium expoliat.
48. Bellum intestinum in insula Corcyra atrocissimum.
49. Archelaus rex Macedonum Pydnaeos rebelles subigit Theramenes adiutore. Hieme exacta et Lacedaemonii et Athenienses naves quam plurimas cogunt. Mindarus Cyzicum aggressus est, cui subveniunt Athenienses.
50. Pugna ad Cyzicum commissa. Lacedaemoniorum naves fugantur.
51. Terrestres quoque copiae Lacedaemoniorum et Persarum Mindaro occiso fugae se mandant.
52. A Lacedaemoniis Endius legatus de pace Athenas mittitur.
53. Athenienses pacem recusant.

OL 92, 4 : 409 a. Chr.

54. Hannibal ingenti exercitu Lilybaeum trajecto Selinuntem oppugnat.
- 55—56. Selinuntis urbis oppugnatio.
- 57—58. Urbe capta et incensa barbari crudelissime saeviunt in Selinuntios.

Cap.

59. Empedocle deprecatur Hannibal paucis qui effugerant facultatem urbis restituendas concessit. Inde Himeram profectus, hanc quoque urbem oppugnat.
60. Himeraci eorumque socii victoriam paene partam perdiunt.
61. Syracusanorum auxilia atque plurimi incolae Himeram deserunt.
62. Tandem vi expugnata Himera, barbari immuni caede graessantur totamque urbem vastant. Hannibal praeda onustus Carthaginem redit.
63. Hermocrates Syracusanorum olim praetor, per factionem in exilium eiectus, tum a Pharmabazo pecunia adiutus in Siciliam rediit et agros Carthaginensibus subiectos depopulatus gratiam popularium recuperavit.
64. Thrasybulus (vel potius Thrasyllus) Atheniensium dux Epheso repulsus Lesbum petit; Theramenes Chalcedonem et Byzantium obsidet; Alcibiades pecuniae vim a Pharmabazi provincia exigit. Pylus, quam Messenii tenebant, a Lacedaemoniis recuperatur.
65. Megarenses Nissacam capiunt, Lacedaemonii Chium.
66. Lacedaemonii ad Chalcedonem proelio victi sunt. Alcibiades ex Chersoneso et ab Thracibus magnas opes multosque socios assecutus cum Theramene Byzantium obsidet.
67. Byzantium proditiōis in Atheniensium potestatem reductum est.

Ol. 93, 1 : 408 a. Chr.

68. Belicto Byzantii praesidio subactisque Hellesponti urbibus, Atheniensium imperatores cum classe spoliis repleta Athenas contendunt. Accepti sunt maximo plausu, imprimis Alcibiades.
69. Alcibiades in integrum restitutus et summo terra marique imperio affectus Andrum, Cos, Rhodum subigit.
70. Lysander Lacedaemoniorum imperator in locum Mindari substitutus novam classem instruit; a rege Persarum pecunia adiecuratur.
71. Atheniensium classis ad Notium fusa est a Lysandro, quem Antiochus absente et invito Alcibiade ad proelium provocarat.

Cap.

72. Thrasybulus Thasum et Abdera ad partes Atheniensium adigit. Agis Lacedaemoniorum rex Athenas subito invadit. Repulsus et Atticam populatus in Peloponnesum redit.
73. Alcibiades qui Cumam sociam urbem iniuste vexaverat, domi accusatur.
74. Athenienses creant decem duces. Alcibiades Pactyen in Thraciam exsulatum abit.
75. Synoris ludis Olympicis adiecta est. Plistonax rex Lacedaemoniorum moritur. Hermocrates caesurum ossa Himera Syracusae transportanda curavit; cum autem vi Syracusas redire tentaret, ipse cum magna amicorum manu in foro obtruncatur.

Ol. 93, 2 : 407 a. Chr.

76. Apud Lacedaemonios Callicratidas in imperio Lyandro succedit. Is tota recepta classe in Chio, apud Telos, ad Lesbum rem prospere contra Athenienses gerit.
77. Conon classe hosti ad Lesbum instat. Ad Mytilenae proelium commissum.
78. Atheniensium classis triginta navibus perditis in portum Mytilenae se recipit; urbem ipsam oppugnat Callicratidas.
79. Athenienses acerrime resistentes vincuntur, Mytilene circumsedetur.

Thermae urbs in Sicilia a Carthaginiensibus condita.

Ol. 93, 3 : 406 a. Chr.

80. Carthaginienses novam expeditionem in Siciliam parant Hannibale et Imilcone ducibus. Praemissae quadraginta naves proelio apud Erycem a Syracusanis funduntur; Hannibal sequitur cum quinquaginta navibus.
81. Syracusani exterorum auxilia appetunt. Agrigentini moenibus sua intantur. Excurrit historicus in descriptionem urbis et agri Agrigentini tum fertilitate et opulentia florentissimi.
82. Aedium Agrigenti magnificentia.
83. Gellias (sive Tellias) Agrigentius, singulare divitiarum et summae liberalitatis exemplum.

Cap

84. Antisthenes Agrigentinus, alterum affluentiae et magnificentiae exemplum. Incolarum Agrigenti numerus et vita luxuriosa.
85. In Agrigentinorum urbem Carthaginienses totam vim convertunt. A Dexippo adiuti Agrigentini fortissime repugnant.
86. Pestis Carthaginiensium castra corripit, qua Hannibal exstinguitur. Syracusani duce Daphnaeo urbi obsesae auxilio veniunt.
87. Pagna commissa Poeni in fugam coniciuntur. Duces Agrigentinorum graves poenas dederunt, quod milites ab eruptione prohibuerant.
88. Sero Daphnaeus castra Poenorum obsidere conatur. Hamilcar per insidias magnam frumenti vim a Syracusanis advectam capit. Agrigentini ingenti penaria premuntur, a sociis deseruntur.
89. Fame coacti Agrigentini, relictis in urbe senibus et infirmis, Gelam, deinde in Leontinorum urbem migrant.
90. Agrigentum urbs capta a Poenis et incolae superatitos caesi. Praedae pars praecipua, praesertim artis opera, in hoc Phalaridis taurus, Carthaginem missa. Obiter reprehenditur Timaeus, qui taurum illum unquam existisse negaverat.
91. Carthaginienses hiemabant Agrigenti. Siculi perterriti alii Syracusas, alii in Italiam migrant. Syracusanorum duces proditoris accusantur, imprimis a Dionysio.
92. Creantur alii duces, in eis etiam Dionysius; qui plebis gratiam affectans et collegas in suspicionem adduxit et exiles in patriam revocavit.
93. Gelam missus Dionysius huius quoque urbis plebem sibi conciliavit.
94. Fallacia decepti Syracusani ad Dionysium unum summum imperium detulerunt.
95. Dionysius simili modo ac Peistratus satellites sibi comparavit.
96. Dionysius tyrannum se declaravit, Hermocratis filiam uxorem duxit, adversarios expulit. — Carthaginienses hiemabant Agrigenti.
97. Athenienses receptis in civitatem peregrinis augment militum numerum et novam classem comparant. Huic

Cae.

ad insulas Arginusas obviam facti Lacedaemonii de ineunda pugna deliberant, quam vates utrinque dissuadent.

98. Hortante Callicratida res ad proelium venit. Pugna navalis apud Arginusas commissa, maxima omnium, quibus Graeci cum Graecis conflixerunt.
  99. Callicratidas fortissime dimicans occiditur; quo facto Lacedaemonii et paulo post etiam Boeoti fusi sunt.
  100. Corpora caesorum ne colligerentur, magna tempestate impeditur. Athenienses depopulantur Samum. Lacedaemoniorum dux factus est nomine Aracus, re Lysander.
  101. Duces Atheniensium in iudicium vocati sunt, quod corpora eorum, qui ad Arginusas ceciderant, non sepelivissent.
  102. Duces Atheniensium cum summa crudelitate ad supplicium dati.
  103. Athenienses facti paulo post paenituit. — Philistos historiae suae priorem partem hic finit. Moss Sophoclis et Euripidis.
- Ol. 93, 4; 405 a. Chr.
104. Philocles et Cenon Atheniensium duces relicto in insula, Samo praesidio in Hellespontum navigant. Lacedaemonii duce Lysandro novam instrunt classem. Is accepta a Persis pecunia Ephesum petit, unde excursions facit in socios Atheniensium, ipsam Atticam infestat, Lampsacum expugnat.
  105. Attica classis e regione ad Aegaei flumen subsistit. Alcibiadis consilia repudiantur.
  106. Attica classis subito impetu oppressa et ad internecionem caesa. Lacedaemonii victores spolia et argenti magnam vim Lacedaemonem mittunt. Gylippi furtum in spoliis factum commemoratur.
  107. Lacedaemonii Athenas terra marique adoriuntur. Obessa urbe, intercluso comitatu, Athenienses undique pressi pacem a Lacedaemoniis petunt et impetrant. Pacis condiciones durae. Belli Peloponnesiaci finis.
  108. In Persia Dario successit Artaxerxes. Viguit tum Antimachus poeta.

Cae.

Agrigento urbe eversa Hamilcar Gelam petit. Apollinis statua inde raptā et Tyrum transportata. Geloi fortiter se defendunt.

109. Dionysius Syracusanorum tyrannus acceptis a Graecia ex Italia auxiliis Gelois subsidio venit. Viginti dies moratus hostem tripartito aggreditur.
110. Dionysius pulsus intra moenia confugit.
111. Gela capta et direpta est, postquam Dionysius incolas secum abduxit; etiam Camarinasi auctore Dionysio Syracusas migrant.
112. Propter acceptam cladem, desertam a tyranno urbem substatque Siciliae civitates omnium animi in Dionysium exacerbati. Syracusani equites, celeriter Syracusas reversi, eius regiam expoliant.
113. Dionysius citato cursu Syracusas advectus equites et cives ulciscitur. Plurimi equites effugunt et Aetnam oppidum conducunt. Geloi et Camarinasi ad Leontinos abeunt.
114. Poeni victores peste vexati pacem ultro offerunt, quam Dionysius laetus accipit. Pacis condiciones. Sic in Graecia Peloponnesiacum, in Sicilia Punicum bellum hoc anno finitum est.

LIB. XIV.

1. Prooemium: Qui aetatem in excelso agunt, eis imprimis historiae iudicium timendum est.
2. Id triginta tyrannorum, Lacedaemoniorum, Dionysii exemplis in hoc libro obviis illustratur. Additur cum priorum librorum, tum huius libri circumscriptio.

Ol. 94, 1 : 404 a. Chr.

3. Pace inter Graecos facta inter Athenienses de constituenda reipublicae forma discordiae ortae. Lysander triginta virorum imperium instituit, quatinus Theramene aliisque adversantibus.
4. Theramenes vir iustissimus in triginta virorum numerum sufficitur. Magistratus ab his creantur. Lacedaemoniorum praesidium advocatur; quo freti triginta viri immanem exercent tyrannidem.

- Cap.
5. Triginta viri Theramenem adversantem aliosque opibus et auctoritate insignes cives crudelissime trucidant.
  6. Lacedaemonii tyrannorum iniurias adiuvant, ipsosque exules insectantur. Argivi et Thebani profugos tutantur.
  7. In Sicilia Dionysius munita urbe et tyrannide multis modis firmata Syracusanos contra Siculos, qui ab ipso defecerant, ducit. Sed illi arma vertunt in tyrannum.
  8. Dionysius Syracensis inclusus de imperio tuendo desperat. Impetrata exiundi venia clam Campanorum auxilia sollicitat.
  9. Campanorum adventu et libertatem et tyrannidem recuperat Dionysius. Pars rebellium in gratiam cedit, pars Aetnam oppidum petit novum militans bellum. Campani dum multis cum muneribus revertuntur, per fraudem Entellam occupant.
  10. Lacedaemonii terra marique imperium consecuti constitutis per Lysandrum ubique haereticis impositisque tributis Aristum Syracusanis mittunt, qui Dionysii tyrannidem confirmet. Syracusanis cunctis arma adempta.
  11. Alcibiades a Pharmabazo per insidias occiditur. Democritus philosophus moritur.
Romanorum cum Volscis bellum.
Ol. 94, 2 : 403 a. Chr.
  12. Byzantii seditionibus et bello a Thracibus illato afflicti a Lacedaemoniis imperatorem expetunt. Mittitur Clearchus, qui Byzantios dura tyrannide opprimit. Vi coercitus a Lacedaemoniis, in Asiam ad Cyrum fugit, qui cum copiis suis praeficit.
  13. Apud Lacedaemonios Lysander Hæcælidæ regno privare conatur. Sed adversantur oracula, largitionibus nequiquam sollicitata. Ambitus accusatus absolvitur, post mortem demum convictus.
  14. In Sicilia Dionysius pacata Syracusarum urbe finitimas civitates subigere parat. Aetnam capit. Leontinos frustra aggressus, inde in Siculos castra movet. Amnestum Ennae tyrannum, ubi se elusum ab eo vidi, comprehensum ad supplicium ducit.

Cap.

15. Dionysius relicta Herbitensium oppugnatione Catinam cepit et Naxum. Etiam Leontini Syracosae migrare coacti sunt.

16. Halicem nova urbs ab Archonide, Herbitensium principe, conditur.

Romani bellum Voientibus inferunt; annum stipendium militibus tum primum decretum.

Ol. 94, 3 : 402 a. Chr.

17. In Graecia seditio inter cives Oropi orta a Thebanis sedatur. Lacedaemonii Eleis bellum inferunt eorumque agrum quamvis sacrum vastant.

18. In Sicilia Dionysius satis firmato imperio consilia agitabat de bello Carthaginiensibus inferendo. Quare Epipolas male munitas novo muro firmavit idque opus mira celeritate absolvit.

Ol. 94, 4 : 401 a. Chr.

19. Cyrus maritimarum regionum satrapa aliam expeditionem simulans bellum in fratrem Artaxerxem instruit. Lacedaemonii Cyro naves et milites auxilio mittunt. Omnium copiarum numerus earumque duces.

20. Progressus usque ad Tarsum Cyrus cum Syennesi Ciliciae regulo init societatem; ut is per filium clam missum Artaxerxem de bello certiores facit. Divulgato per exercitum rumore de bello in regem suscepto tumultus fit, aegre sedatus.

21. Cyrus iter in Syriam continuat. Superatis pylis Syriae classem Ephesum remittit, ipse cum pedestri exercitu ad Babyloniae fines pervenit.

22. In Babyloniae campis Artaxerxes a Pharnabazo praemonitus obviam venit. Acies ab utraque parte instructa describitur.

23. Proelium inter Cyrum et Artaxerxem commissum. Graeci vincunt. Cyrus Artaxerxem vulnerat, in cuius locum Tissaphernes succedit. Cyrus a quodam Perma occiditur.

24. Aridaei copiae se recipiunt, barbari victores a Graecis fuguntur. Numerus caesorum.

25. Artaxerxes ob Cyri mortem victoriam laetatur, per Pha-

Cap.

hunc Graecos arma tradere iubet. Recusant Graeci, et duce Clearcho reditum parant.

26. Rex Graecos tardius progredientes assequitur. Initio indutiis pacatum per terras regias transitum impetrant Graeci, rex Babylonem regreditur. Tiraphernes, cui rex filiam collocavit, denno insequitur Graecos, eorumque duces turpi fraude capit, multos milites obtruncat.
27. Accepto cladis nuntio Graeci Chirisophum imperatorem creant et hostium incursum ferocissime repellunt. Clearchus ceterique duces capti ad regem missi traduntur. Graecorum iter per montes Cardueborum usque in Armeniam.
28. In Armeniae montibus abducti a via atque fame et frigore gravissime afflicti, amissis multis armorum aegre tandem viros inveniunt, qui omni victus genere eos recreant.
29. Graeci Phasin fluvium transgressi per Chaorum, Phasianorum, Chaldaeorum, Scutinarum regiones in Chénium montem evadunt, unde ingenti gaudio mare prospectant, Macronum regionem emensi ad Colchos perveniunt.
30. Gustato eius regionis melle multi Graecorum in insaniam incidunt. Trapeunte benigno hospitio excepti triginta dies subsistunt. Chirisophus Byzantium missus ad comparandas naves cum diutius remoraretur, Cerasuntem petunt. Hinc profecti gentem Mosynoecorum adveniunt, pugna atrocissima subigendam.
31. Graeci Cotyora assecuti ab Heracleensibus et Sinopensibus navigiis adiuvantur. Rediit Chirisophus sine navibus, Heracleam, et inde in peninsulam Acherusiam navibus vecti, tandem Chrysopolin pervenerunt.
32. Athenis triginta tyranni exilio et caede in cives graesantur. Thrasybulus Phylam occupat. Tyranni in eum educunt exercitum civesque Piraeo conclusos tenent. Thrasybulum frustra sibi conciliare conati Lacedaemonios in auxilium vocant.
33. Thrasybulus tyrannis proelio victis Piraeo potitur. Athenienses tyrannos urbe expellunt et Pausaniae opera pristinam libertatem recuperant.

Cap.

34. Elei in gratiam redeunt cum Lacedaemoniis, qui pacatis circa civitatibus Messeniis bellum inferunt, eosque Graecia excedere cogunt. Pars eorum Cyrenum transvecta ibi discordiis intestinis interit.
Romanorum tunc colonia Velitras deducta.

OL. 95, 1 : 490 a. Chr.

35. Artaxerxes Tissaphernem in oram Asiae mittit ad coercendos rebelles. Tamos Ioniae praefectus ad Psammeticum in Aegyptum refugit, qui transfugam occidit eiusque opibus potitur. Tissaphernes fines Cumaeorum vastat.
36. Lacedaemonii pro Graecis in Asia bellum suscipiunt duce Thibrono.
37. Thibronis exercitus adiungunt se Graeci ab expeditione Cyri reduces.
Dionysius Hadranum condidit. Archelaus rex Macedoniae moritur. Succedit Orestes, mox Aeropos. Athenis Socrates supplicio afficitur.

OL. 95, 2 : 399 a. Chr.

38. Lacedaemonii in Thibronis locum Dercylidam substituant. Hic multa loca Troadis occupat; factis cum Pharnabazo octo mensium indutiis Thracas in Bithynia infestat. Lacedaemonii editionem Heracleae in Trachinia exortam compescunt. Chersonesum a Thracibus vexatam liberat et munit Dercylidas.
39. Classis Persarum, cui praefuit Conos, in Ciliciam proficiscitur, Pharnabazus et Tissaphernes Ephesum contendunt, ubi ante incundam pugnam indutiiae fiunt.
40. Rhegini crescentem Dionysii potentiam veriti, cum Syracusanis exulibus et Messeniis bellum in tyrannum excitant; sed orto sociorum dissensu ultro pacem offerunt.
41. Dionysius opportunum ratus, bellum inferre Carthaginensibus tum pestilentia afflictis, in apparando eo acerrimus est. Undique fidos convocat ad arma conficienda struendasque naves.
42. Catapulta inventa. Artificum industriam praemii Dionysius excitat. Tetreres et penteres invenit.

Cap.

43. Telorum armorumque et machinarum multitudo. Postea Dionysius conducit copias. — Hoc tempore Astydamas tragoediarum scriptor floruit.

Romani, qui Vases obsident, fugantur.

Ol. 35, 3 : 398 a. Chr.

44. Dionysius conscribendis militibus operam dat. Rheginos et Messenios beneficiis et oblata amicitia socios conciliare sibi studet. A Rheginis coniugem petens repulsum fert. Ducit deinde Locrensem, eodemque tempore Aristonacben, Syracusanam nobilem.

45. Nuptiarum dies Dionysius et militibus et civibus laetos facit. Tum proposito bello in Carthaginienses, duasque rationibus oratione expositis, Syracusanorum omnium assensum consecutus est.

46. Diruptis subito Poenorum in Sicilia navibus et bonis, ipsisque crudelissimo a Dionysio vexatis, legati Carthaginiem mittuntur, qui bellum indicant.

Ctesias ad hunc annum historiam deduxit. Floruerunt eo tempore Philoxenus, Timotheus, Telestes, Polydus.

Ol. 35, 4 : 397 a. Chr.

47. Carthaginienses pavore capti mittunt in Europam, qui milites conducant. Dionysius Motyam Carthaginiensium coloniam occupare festinat. Graecae urbes cunctae auxilia mittunt.

48. Erycini Dionysio se adiungunt; Motya ad resistendum se parat. Urbis situs. Dionysius Leptini obsidionis curam permittit; pedestrem exercitum ipse in Punicas urbes ducit.

49. Poeni naves, quae erant in portu Syracusano, subita incursione dirunt. Motyam Dionysius oppugnat.

50. Imaleo Dionysii naves Motyam obsidentes demum invadit.

51. Oppugnatio Motyae omnisque apparatus describitur. Parte muri disiecta milites in urbem irruit.

52. Atrocissime intra moenia Motyae urbis pugnatur.

53. Urbs Motya expugnata et expoliata. Incolae crudelissime caesi aut sub hasta venditi. Leptines cum classe Carthaginienses observat.

Sophocles minor fabulas docere incipit.

Cap.

Ol. 96, 1 : 596 a. Chr.

54. Dionysius hostium urbes oppugnare et agros vastare pergit. Halicyaei ad Syracusanos deficiunt; Egestani obsidentium castra incendunt. Interea Carthaginenses quam maximas copias cogunt. Imilconi summum imperium tradunt. Militum et navium numerus.
55. Recto cursu Panormum petit Imilco, expositisque ibi copiis Erycem per prodicionem, Motyam vi, Halicyaeos ultro fidem offerentes recipit. Dionysius Syracusus recedit.
56. Imilco, Himera et Cephaloedio in amicitiam allectis, Lipara potitus, Messanam versus progreditur. Messenii mulieres et pueros in vicinas urbes abducunt.
57. Imilco Messanam expugnat.
58. Siculi omnes deficiunt ad Poenos. Dionysius servitia armat, mercenarios conducit a Lacedaemoniis, castris munit. Castra habet iuxta Taurum. Messanam penitus devastant Carthaginenses.
59. Imilco Magonem cum classe Catinam tendere iubet; ipse cum pedestribus copiis eodem proficiscitur. Dionysius Leptinem Magoni obviam mittit.
60. Proelium navale, quo Syracusani funduntur; Mago Catinam occupat.
61. Dionysius primo cum Imilcone pugnam inire parat; mox mutato consilio Syracusas tutari festinat. Discessum graviter ferentes Siciliotae Dionysii castra reliquant. Campani, quamvis ab Imilcone sollicitati, in Dionysii societate permanent.
62. Dionysius nova ex Graecia et Italia auxilia requirit. Imilco magna classe portum Syracusanorum occupat, simulque pedestrem aciem, ante moenia instruit, agros vastat.
63. Imilco templa Syracusanorum expilat; hinc fortuna eius in peius mutatur. Dionysio ex Peloponneso et ex Italia auxilia subveniunt.
64. Absente Dionysio Syracusani navibus victoriam reportant; qua elati de abroganda Dionysii tyrannide cogitant. Redit Dionysius.
- 65—69. Theodori Syracusani pro libertate recuperanda gravissima oratio.

Cap.

70. Adversatus Theodori consillis Pharusidas Lacedaemonius cum milite mercenario seditionem cohibet. In Poenos dira lues ingruit.
71. Morbi pestilentis in castris Poenorum atrocitas describitur.
72. Tanta clade afflictos Poenos subito terra marique adoritur Dionysius, et mercennariis, qui ipsi maxime infensi erant, caedi obiectis hostium castella expugnat navesque conquassat.
73. Poenorum classis incendium, quo naves hominesque conflagrant.
74. Ad classem hostium delendam Syracusani pueri et senes pontonibus advehantur. Syracusani laetitia exultant.
75. Imileo clam a Dionysio, magna pecunia corrupto, impetrat veniam cum civibus Carthaginiensibus in patriam redeundi; reliquus exercitus captus et caesus est.
76. Hanc fortunae subitam mutationem convertit historicus ad demonstrandam superbiae et impietatis divinam ultionem. Imileo summa ignominia et miseria afflicta vitam inedia finit.
77. Finito cum Syracusanis bello in Libya ipsa a sociis exitiosum in Carthaginienses bellum movetur. Carthaginienses deorum nomina placanda curant novaque sacra Graecorum ritu instituunt. Tandem rebelles, vel comestus penuria pressi vel pecunia corrupti, in patrias terras dilabuntur.
78. Dionysius suos mercennarios Leontinorum urbe remuneratus novos dominationis suae custodes conducit; Messanam deducit aliunde incolas; Messenis, qui a Graecia effugerant, concedit agrum, ubi Tyndaridem condunt; multas Siciliae urbes aut in deditionem aut in amicitiam accipit.
79. Agesilanus traioetis Ephesum copias Persarum provincias populatur; impetrat a rege Aegyptiorum navalis belli auxilia et frumentum. Pharus classi Lacedaemoniorum, Conon Persicae classi praefecti. Rhodii deficiunt ad Persas, missumque ab Aegyptiis frumentum interceptum.
80. Agesilanus proelio in campis ad Caystrum commisso Tissaphernem fundit. Rex Artaxerxes Tissaphernem

Esp.

tollit iubet et Tithraestem belli ducem constituit, qui cum Agesilao semestres indutias facit.

81. Bellum Boeoticum inter Phocenses et Boeotos gestum. Lysander a Lacedaemoniis subsidio misus Phocensibus, ad Haliartum occiditur. Pausanias, qui postea advenit, indutiis factis domum redit. Artaxerxes Cononi bellum mari gerendum tradit.

Ol. 96, 2 : 395 a. Chr.

82. Boeoti, Athenienses, Corinthii, Argivi, foedus in Lacedaemonios insunt, socios eorum in suas partes trahunt, Lacedaemonios ipsos ubique premunt et proelio prope Naryceum fundunt.
83. Agesilaus ex Asia revocatus per Thraciam et Macedoniam Thermopylas transit. Conon et Pharnabazus Pisandrum Lacedaemonium ad Cnidum vincunt atque occidunt.
84. Lacedaemonii et Boeoti ad Coroneam ancipiti proelio pugnant. Pharnabazus et Conon Lacedaemoniorum sociis ad defectionem compulsis in Asiam redeunt. Inde maris imperium Lacedaemonii amiserunt.

In Macedonia Aeropus rex moritur, succedit Pausanias. Theopompus Chius usque ad hunc annum et ad proelium apud Cnidum factum res prosecutus est.

Ol. 96, 3 : 394 a. Chr.

85. Conon, qui dirutos a Lacedaemoniis Piraei muros regis impensis restituit, a Tiribazo apud regem Persarum accusatus et in vincula coniectus est.
86. Bellum Corinthiacum oritur, per octo annos gestum, unde superiores discedunt Lacedaemonii.
87. Rhegini in Dionysium tyrannum exacerbati oppugnant Messanam, sed repelluntur. Iam Dionysius Rheginis bellum inferre instituit. Prius vero Siculos, qui Tauromenium occupaverant, aggredi ei placuit.
88. Dionysius proelio vulneratus a Siculis magnam accepit cladem. Agrigentini et Messeni a Dionysio deficiunt.
89. Pausanias rex Lacedaemoniorum in exilium mittitur. Pausaniam Macedonum regem Amyntas occidit et regno potitur.

Cap.

OL. 96, 4 : 398 a. Chr.

90. Mago Carthaginiensium dux collecto novo exercitu renovat bellum: sed vincitur a Dionysio. Dionysii subitam in Rhegino irruptionem frustratur Heloris.
91. Graeci, qui incolunt Italiam, foedere icto sua et a Dionysio et a Locanis defendere constituunt. In Graecia Iphicrates exules qui Lechaenum tenebant, ipsosque deinde Lacedaemonios et Sicyonios profligat.
92. Argivi Corinthiorum arcem urbem agrumque occupant. Iphicrates imperio se abdicat; cui sufficitur Chabrias. In Macedonia Amyntas regno expulsus, mox a Thessalis restituitur.
93. Satyrus Bospori rex moritur; succedit Lencon.

Romani Veios expugnant; Apollini craterem aureum Delphis consecrant. Eius doni, cum in via a praedonibus raptum esset, vindex existit Timasitheus, dux Liparensium.

OL. 97, 1 : 392 a. Chr.

94. Atheniensium classis Thrasybulo duce expeditionem suscepit in Ioniam, Chersonesum, Lesbum, Rhodum.
95. Carthaginienses denuo magnas copias Magone duce in Siciliam traiciunt et progrediuntur neque ad Agrinium. Cuius oppidi tyrannus una cum Dionysio hosti resistit.
96. Mago summa rerum penuria coactus pacem petit, qua impetrata a Sicilia discedit. Dionysius hac pace sibi vindicavit Siculos et Tauromenium.

Romani expugnant Falerios.

OL. 97, 2 : 394 a. Chr.

97. Et Rhodii Atheniensium praesidium expellunt, et Samii ad Lacedaemonios deficiunt. Lacedaemonii maris imperium denuo affectant. Agésilaeus agros Argivorum depopulatur.
98. Euagoras totam Cyprum subigere conatur. Contra eum Artaxerxes arma parat.

Romani pace cum Faliscis facta Aequis bellum intulere.

Cap.

OL. 97, 3 : 390 a. Chr.

99. Artaxerxes Lacedaemoniis inferit bellum, misso Strutha, qui Thibronem Lacedaemoniorum ducem victum interimit. — Thrasybulus Atheniensium dux apud Aspendum per insidias occiditur. Atheniensium classis Rhodum aggreditur. In locum Thrasybuli sufficitur Agyrinus.
100. Dionysii bellum in Rheginos. Pugna fusa et tempestate iactatus aegre ipse in portum Messanae refugit. Iuncto cum Lucanis foedere Syracusas redit.
101. Contra Lucanos, qui in Thuriorum agros incursionem faciunt, universi Italiae Graeci bellum parant. Graeci Lucaniam ingressi montibus et hostium copiis cincti in maximum incurrunt discrimen.
102. Proello fusi Graeci cum Lucanis pacem faciunt, interposita Leptinis fide, quem Dionysius Lucanis auxilio miserat. Leptini imperium abrogatur.
Romani agrum Veientanum dividunt, et in Aequos Veliternosque bellum gerunt. Deficit Satricum, Circeies colonia deducitur.

OL. 97, 4 : 389 a. Chr.

103. Dionysii in Italiam expeditio. Rheginorum navibus captis Caulonia oppugnatur. Graeci, qui Italiam incolunt, Halorim a Dionysio electum ducem creant.
104. Haloris cum Dionysio pugnam init, qui ipse cadit cum plurimis.
105. Reliquos Graecos ex fuga collectos et tumultum occupantes Dionysius ad deditiorem cogit. His per singularem clementiam dimissis, et civitatibus, paraeque libertate concessa, Dionysius omnium gratiam sibi comparavit.
106. Rhegini pacem a Dionysio redimunt. Caulonia devastatur; cives Syracusas migrant.
Romani Aequis virtis Iovi edunt ludos.

OL. 98, 1 : 388 a. Chr.

107. Dionysius agrum Hipponiensem Locris donat; contra Rheginos ultum it.
108. Quaesita nova inimicitiarum causa Dionysius Rhegium

Cap.

oppugnat. Rhagini duce Phytone fortissimè pugnant, ipse Dionysius lancea vulneratur.

100. Inter ipsam belli tempus Dionysius rhapsodos cum maximo apparatu ad ludos Olympicos mittit, qui carmina sua recitent. Tyranni carmina irridentur, quadrigae franguntur, ipsi legati violati et naufragi redeunt.

Romani cum Volaniensibus feliciter dimicant.

Ol. 98, 2 : 587 a. Chr.

110. Laecodaemoniū bello attriti misso Antalcida cum Persis pacem faciunt invitæ Atheniensibus et Thebanis. Artaserxes bellum parat contra Euagoram.
111. Rhagini fame coacti in fidem Dionysii se dedunt; qui captivis ut mina se quisque redimeret concessit, ceteros sub corona vendidit.
112. Phytonem Rheginorum ducem Dionysius crudelissimo supplicio afficit.
113. Galli Transalpini electis Tyrrhenis regionem inter Apenninum et Alpes occupant. Ex his Senones novas sedes quaerentes in Clnsinorum agros irruptionem fecerunt. Quam ad rem cognoscendam Romani miserunt legatos; qui cum ipsi pugnae contra Gallos interfuissent, Galli eos ad poenam exposcunt. Populus Romanus invitæ patribus id facere recusavit.
114. Quare infensi Galli Romam petunt. Conserta trans Tiberim pugna Romani fugantur, plurimi ferro aut flumine pereunt.
115. Romanorum, qui effugerunt, plurimi occupant Veios, pauci Romam fugiunt. Ibi cives cibaria et res pretiosissimas conferunt in Capitolium. Galli quarto post pugnam die urbem ingressi omnia diruunt arceque frustra impetu facto obsident.
116. Tusci agrum Romanum populantibus superveniunt Romani qui Veios confugerant, eorumque armis suos armant. Pontius Cominius ad obsessos nuntius missus in arcem ascendit. Cuius vestigia secuti Galli ad summam arcem perveniunt. Hostem anseres produnt. Mille libris auri solutis Galli abeunt. Urbs incandite restituitur. Matronarum virtus et honos.

117. Romanis Gallorum incursione admodum afflictis Volsci bellum inferunt. Hos M. Furius dictator domat, qui mox etiam Aequos Tuscosque vincit, et a Gallis aurum cum reliqua praeda recuperat. Galli in Iapygiam profecti redeunt et a Cecis occiduntur.

Callisthenes ab hoc anno historiam scribere exorsus est.

LIB. XV.

1. Lacedaemoniorum exemplo docetur, quam graves poenas dent superbi et iniusti. Tum huius libri termini constituuntur.

Ol. 98, 3 : 386 a. Chr.

2. Artaxerxes Euagoras, regi Cypri, bellum inferit magnis copiis ab utraque parte comparatis.
 3. Propter comestus penuriam in Persarum castris seditio orta aegre restringitur. Euagoras acceptis ex Aegypto pluribus navibus proelium navale committere parat, sed superatur ad Citium.
 4. Persae Salaminem oppugnant. Euagoras in Aegyptum confugit, nova auxilia petens.
 5. Lacedaemoniis pacis pertaesæ, in civitatibus seditiones excitant. Mastinenses ab eis oppugnati Atheniensium implorant auxilium. Quo facto novum in Graecia bellum commovetur.
 6. In Sicilia Dionysius otium nactus poetarum studia sectatur. Philoxenus semel atque iterum tyranni carmina cavillatus in lautamias damnatur.
 7. Dionysius Platonem ut servum venum dat. Carmina sua Olympiae recitari iubet; sed risa sunt excepta. Quare dolore et insania captus tyrannus saevit in ipsos amicos.

Ol. 98, 4 : 385 a. Chr.

8. Euagoras ex Aegypto redux pacis expetit condiciones. Iniquissimas proponit Tiribazus. Interem Tiribazus falsa criminatione ab Oronte accusatus in vincula conicitur. Iudicium de eo rex Persarum, tum bello Cadusiano occupatus, differt.

Cap.

9. Orontes summo imperio praefectus aequioribus conditionibus pacem concedit et Cyprico bello finem imponit. Gaos sive Glos, Tiribazi gener. ad regem Aegyptiorum deficit, et hunc atque Lacedaemonios ad bellum contra Artaxerzem sollicitat.
10. Tiribazus causa cognita criminibus absolvitur.
11. Tiribazus a rege Persarum summo honore, Orontes omni ignominia afficitur.
12. Lacedaemonii Mantinea capta et deleta incolas rursus in plures vicos distribuunt.
13. Dionysius multa molitus cum Illyriis foedus inicit eoque bello contra Molossos adiuvit. Ab eodem adiuti Perii coloniam in insulam Pharum deducunt. Dionysius navalia, gymnasia, templa exstruit.

Ol. 99, 1 : 384 a. Chr.

14. Illyrii Pharum adorti opprimuntur a Dionysii nanarcho. Dionysius templum in ora Etruriae situm ditissimum expoliat. Quibus epibus auctus novum in Carthaginienses bellum molitur.

Ol. 99, 2 : 383 a. Chr.

15. Urbes Siciliae, quae a Carthaginiensibus ad Dionysium defecerant, Carthaginienses repetunt: duobus proeliis fusi de pace legatos mittunt.
16. Carthaginienses per dolum novas vires colligunt et circa Cronium Dionysium superant.
17. Dionysii ingens clades describitur. Poeni Dionysio pacem haud iniquam concedunt.
18. Glos et Tachos, qui bellum contra regem Persarum moverant, obeunt. De Leuca, quam urbem Tachos condiderat, certant Clazomenii et Cumaei.
19. Lacedaemonii Amyntae regi Macedonum contra Olynthios Phoebidam auxilio mittunt. Agesipolis, alter Lacedaemoniorum rex, pacem servare mavult, Agesilaus principatum recuperare studet.

Ol. 99, 3 : 382 a. Chr.

20. Phoebidas in Olynthios profectus ex itinere Thebarum arcem capit. Eius fratri Eudamidae bellum Olynthiacum committitur.

Cap.

21. Lacedaemonii, quamquam novis copiis aucti sunt, vincuntur.

Ol. 99, 4 : 381 a. Chr.

22. Agesipolis rex Lacedaemoniorum bello Olynthiaco praeesse iubetur.

Ol. 100, 1 : 380 a. Chr.

23. Mortuo Agesipolide Polybiadas copiis praeficitur et Olynthios subigit. Lacedaemoniorum potentia tum erat maxima.

Ol. 100, 2 : 379 a. Chr.

24. Carthaginienses Hipponiatibus patriam restitunt. Quamvis pestilentia aliisque malis, internis etiam bellis oppressi, tamen Africam et insulam Sardiniam recuperant.

Ol. 100, 3 : 378 a. Chr.

25. Thebani exules Cadmeam a Lacedaemoniis captam liberare student. Advocant Atheniensium auxilia.
 26. Athenienses magnum submitunt exercitum, aliaque ex oppidis permulti Thebanis auxilio veniunt.
 27. Lacedaemonii inopia coacti arcem tradunt et incolumes domum redeunt, quorum duces graves poenas dant. Romani coloniam in Sardiniam deducunt.

Ol. 100, 4 : 377 a. Chr.

28. Lacedaemoniorum superbia exacerbat Chii, Byzantii, Rhodii, Mytilenaei, alii ad Athenienses deficiunt. Communis sociorum senatus Athenis instituitur. Lacedaemonii benignitatem praese ferunt simulque bellum parant.
 29. Acoris rex Aegyptiorum bellum infert Persis, eiusque ducem Chabriam Atheniensem facit. Athenienses domum redire iubent Chabriam, Persis Iphicratem mittunt. Lacedaemonii propter impetum in Piraeum factum bellum indicunt. Thebanos in senatum cooptant. Sociis agros reddunt.
 30. Hestiaeae inter Euboeae urbes una in Lacedaemoniorum amicitia perseverat. Septuaginta civitates Athenien-

Cap.

rum foederi adiunguntur. Chabrias in Hestiaeos et Cyclades insulas mittitur.

31. Lacedaemoniorum sociorumque copiis in decem partes divisae praestitit Agesilaus, vir fortissimus.
32. In Boeotiam movet Agesilaus: Thebani in campum descendere recusant, Chabrias Atheniensium dux novo pugnae genere hostem excipit.
33. Agesilai responsum, cur impetum non fecerit. Chabrias honores. Post reditum Agesilai Thebani Thespias adoriuntur. Phoebeidas Lacedaemoniorum dux cadit.
34. Facta nova in Boeotiam expeditione ab Agesilao proelium committitur. Ageallaus primo victor mox cedere cogitur. Inter Naxum et Parum Pollis et Chabrias pugna navali decertant.
35. Reportata victoria Chabrias cum classe redit in Piraeum.

Romae M. Manlius capitis damnatur.

Ol. 101, 1 : 376 a. Chr.

36. Triballi Abderitarum agros compilant. Abderitis paene oppressis auxilio venit Chabrias, mox tamen dolo peremptus. Successit Timotheus, qui novos conciliat socios et Lacedaemonios ad Leucadem proelio fundit.
37. Thebani Lacedaemonios Orchomenum tenentes vincunt. Hermecae res Siciliae usque ad hunc annum descripsit.

Ol. 101, 2 : 375 a. Chr.

38. Artaxerxes pacem inter Graecos componere studet, ut belli Aegyptiis inferendi fiant socii. Soli Thebani recusant, reliqui ineunt pacem, qua singulis civitatibus suo iure uti conceditur.
39. Thebani viribus et ducum virtute freti altiores spiritus sumunt.
40. Pleraque civitates libertate insolentius usi incidunt in seditiones, imprimis Phialenses, Corinthii, Megarenses, Phliasii.

Ol. 101, 3 : 374 a. Chr.

41. Persae Aegyptum adoriuntur, Pharnabago et Iphicrate ducibus. Copiarum naviumque numerus. Tardius, ut solent Persarum duces, rem gerunt.

Cap.

42. Nili aestia describuntur, quae ipsa hostium aditum difficilem reddunt. Persae praetervecti ostium Pelosium ad Mendesium appellant, ubi expositis copiis Aegyptios in fugam agunt et castellum occupant.
43. Iphicratis consilium usque ad Memphin penetrandi impedit Pharnabazus. Amissa occasione Persae infecta re domum redire coguntur. Iphicrates Pharnabazi insidias metuens etiam Athenas aufugit.
44. Iphicratis ingenium et de re militari merita describuntur.
45. In Graecis civitatibus multae seditiones oriuntur. Zacynthii in partes duas divulsi, alteri ab Atheniensibus, alteri ab Lacedaemoniis auxilium impetrant.
46. Corcyraei seditione laborantes idem faciunt. Plataeae urbs Atheniensibus amica a Thebanis diruitur. Thespiae ab illis devastantur.
47. Classis Lacedaemoniorum et Atheniensium de occupanda Corcyra certant. — In Cypro Nicocles regno potitus est. Romani Praenestinos vincunt.

Ol. 101, 4 : 373 a. Chr.

48. Ingentes terrae motus et inundationes Peloponnesum vastant, praesertim Helicem et Barum. Cuius rei quae sint causas, quaeritur.
49. Helices incolae impiè fecerant in Neptunum. Praeterea Peloponnesus ingentes habet cavernas et subterranea flumina.

Ol. 102, 1 : 372 a. Chr.

50. Fax ingens in caelo visa portendit Lacedaemoniorum cladem. Chaldaei vero rationes astronomicas afferunt. Artaxerxes iterum pacem inter Graecos firmat. Thebani soli obstant; quorum superbiam Lacedaemonii frangere constituunt.

Ol. 102, 2 : 371 a. Chr.

51. Thebani a sociis deserti, tamen postulata Lacedaemoniorum, recusant. Itaque eis bellum inferitur duce Cleombroto.
52. Cleombrotus ad Coroneam castra ponit. Thebani belli

- Cap. summum Epaminondae permittunt. Prodigia mala Epaminondae iter ingredienti obveniunt. His non deterritus fauces ad Coroneam occupat.
53. Cleombrotas exercitum per Phocidem Lenetra ducit. Boeotarchae aliquandiu haesitantes pugnam committere decernunt. Militum animos Epaminondas fictis rumoribus confirmat.
54. Faustis quibusdam oraculis Thebani ad pugnandum inflammantur. Iasone Thessalo auctore indutiae sunt, sed Lacedaemonii novis copiis aucti aciem instrunt.
55. Lacedaemoniorum et Thebanorum acies describitur. Victoria dubia, quoad rex Cleombrotas occiditur.
56. Lacedaemonii ad postremum terga vertunt. Epaminondae maxime opera Thebani ad Lenetra clarissimam victoriam pariunt.

OL. 102, 3 : 370 a. Chr.

57. Thebani Orobomenios Phocenses Aetolos Locros in societatem recipiunt. Iason Pheraeorum tyrannus Locridem petit, Heracleam vastat, Perchaebiam ingreditur. Argis seditio, quae dicitur scytalimos, oritur.
58. Argis primo mille (et ducenti) optimates trucidantur, deinde ipsi populares, qui optimates accusaverant.
59. Turbas et caedes inter Arcades excitantur a Lycomedes Tegata.
60. Thessali auctore Iasone-Pheraeo principatum Graeciae appetunt.
- Hoc anno mortem obeunt tres reges, Amyntas Macedo, Agesipolis Lacedaemonius, Iason Pheraeus.
- Doris Samius historiae Graecae ab hoc anno initium fecit.

OL. 102, 4 : 369 a. Chr.

61. Iasoni succedit Polydorus, hunc paulo post interempto Alexander; contra eum Aleuadae advocant regem Macedonum.
62. Lacedaemonii ab Arcadibus proelio funduntur. Arcades Thebanos in Peloponnesum arcessunt.
63. Lacedaemonii Atheniensium auxilium implorant: qui

Cap.

- priorum iniuriarum obliti subveniunt. Epaminondas in Laconicam impetum facit quadripartito agmine.
64. Quattuor Thebanorum agmina qua in Laconicam irruerint describitur. Ischolas tertio agmini oppositus ut alter Leonidas celebratur.
65. Epaminondas totum exercitum ad oppugnandam Spartam convertit. Re male gesta Epaminondas terram depopulatos cum magna praeda in Arcadiam se recipit. Lacedaemonii copias argunt et exercent.
66. Epaminondas Messeniam diu desolatam summo studio instaurat. Messeniorum fata breviter percenseantur.
67. Lacedaemonii et Athenienses de communi terrae marisque imperio paciscuntur. Arcades duce Lycomedes Pallenen expugnant. Pelopidas Thessalis contra Alexandrum Phraeam auxilio missus Larisum occupat. Item regem Macedonum foedere sibi conciliat eiusque filium Philippum obsidem Thebas mittit.
68. Arcades, Argivi, Elei Boeotos sollicitant, ut novo impetu Peloponnesum occupent. Athenienses Chabrias duce Corinthi cum Lacedaemoniis se coniungunt. Isthmum vallo fossaque intercludunt. Epaminondas et vallum et oppositam Lacedaemoniorum aciem perfrangit.
69. Troezenae et Epidauri Epaminondasae resistunt, Sicyon et Philus se tradunt. Corinthum felicissime defendit Chabrias.
70. Succurrunt Lacedaemoniis milites Galli et Hiberi, a Dionysio missi. Artaxerxes Graecos per Philiscum demum ad pacem adhortatur. Cuncti obsequuntur praeter Thebanos. — Enphron Sicyonios tyrannide oppressit.

Ol. 103, 1 : 368 a. Chr.

71. In Macedonia in locum Alexandri Ptolemaeus Alorites rex succedit. — Pelopidas cum Iemania ab Alexandre Phraeo comprehenditur. Thebani auxilio missi includuntur. Tum Epaminondas, qui privatus expeditioni interfuit, exercitum servavit.
72. Epaminondas imperium abrogatum erat, quod invidiam proditoris accusaverant. Arcades ab Laceda-

Cap.

monitis victi et novos impetus veriti Megalopolim condunt.

73. Dionysius bellum in Carthaginienses redintegrat eorumque agros invadit. Sed hi celeriter missa classe plurimas eius naves capiunt. Hieme insequenti Dionysius moritur: sequitur Dionysius filius.

74. Dionysius mortuus esse dicitur nimio gaudio victoriae, quam Athenis fabulam docendo reportaverat.

Ol. 103, 2 : 367 a. Chr.

75. Alexandri Pheraei in Scotussacos facinus immane. Epaminondas in Peloponnesum incurrit. Pelopidas liberatur. Chares dux Atheniensium Phliasios contra Argivos defendit, duobus proeliis victor.

Ol. 103, 3 : 366 a. Chr.

76. Gropum, qua de urbe Themison Eretriae tyrannus et Athenienses certant, Thebani occupant. Urbs Cos florescit. Bellum inter Lacedaemonios et Boeotos componitur.

Fuerunt tum Isocrates, Aristoteles, Anaximenes, Platon, Xenophon, Aristippus, Antisthenes, Aeschines.

Ol. 103, 4 : 365 a. Chr.

77. Arcades et Elai de Triphylia certantes novum bellum concitant. Arcadum socii sunt Athenienses. In Macedonia Perdicas rex succedit Ptolemaeo Aleritae.

Ol. 104, 1 : 364 a. Chr.

78. De ludis Olympiis Pisatae cum Eleis disceptant. Ab Arcadibus adiuti Pisatae vincunt et Olympis instaurant. Epaminondas exhortatur Thebanos, ut maris imperium capesserent.

79. Thebani naves exstruunt. Epaminondas Lachetem classi Atheniensium praefectum cedere cogit. Orchomenios, qui cum exulibus nonnullis seditionem moverant, Thebani gravissimis suppliciis afficiunt.

80. Thessalis bello ab Alexandro Phrasao pressis Pelopidas auxilium fert, solis defectione non deterritus. Vincit, sed ipse interficitur. Alexander omnia reddere cogitur.

Cap.

81. Pelopidae singulares virtutes resque gestae enumerantur. — Clearchus tyrannidem Heraclaeae occupavit. Timotheus Atheniensium imperator Toronen et Potidaeam cepit.

OL. 104, 2 : 363 a. Chr.

82. Dissidiis inter Pisaeos et Eleos ortis Arcades in duas partes discedunt: alteris praesunt Tegestae, pro quibus pugnant Boeoti duce Epaminonda; alteris Mantinenses, quorum socii sunt Athenienses et Lacedaemonii. In Arcadiam Lacedaemonii, in urbem Spartam Epaminondas incursionem facit.
83. Sparta fortiter defenditur contra Epaminondae acerrimos impetus.
84. Epaminondas dum subito impetu Mantineam opprimere parat, occurrit Atheniensibus; statim adveniunt etiam Lacedaemonii et Mantinenses. Utriusque partis copiae recensentur.
85. Pugna ad Mantineam commissa. Instructae acies describuntur. Proelium equestre initium facit. Boeotorum ac Theensiorum equites vincunt.
86. Proelium pedestre ad Mantineam diu stat anceps. Tandem ad dirimendam pugnam Epaminondas ipse invehitur. Quo facto Lacedaemoniorum acies inclinat.
87. Epaminondas graviter vulneratur. Thebani vincunt. Epaminondae morientis verba.
88. Encomium Epaminondae.
89. Pax convenit inter Graecos et societas. Ab hac societate Lacedaemonii se sejungunt propter Messenios. Xenophon et Anaximenes et Philistus hoc anno historias concludunt.

OL. 104, 3 : 362 a. Chr.

90. Bellum gravissimum in Artaxerxem movent Graeci qui Asiam incolunt, satrapae rebelles, Tachos rex Aegyptiorum.
91. Orontes ab eis, qui a rege Persarum defecerant, dux creatus hoc regi prodit. Item Mithrobarzanes Datamem, qui a rege defecerat, prodit, sed ipse suis insidiis captus occiditur.

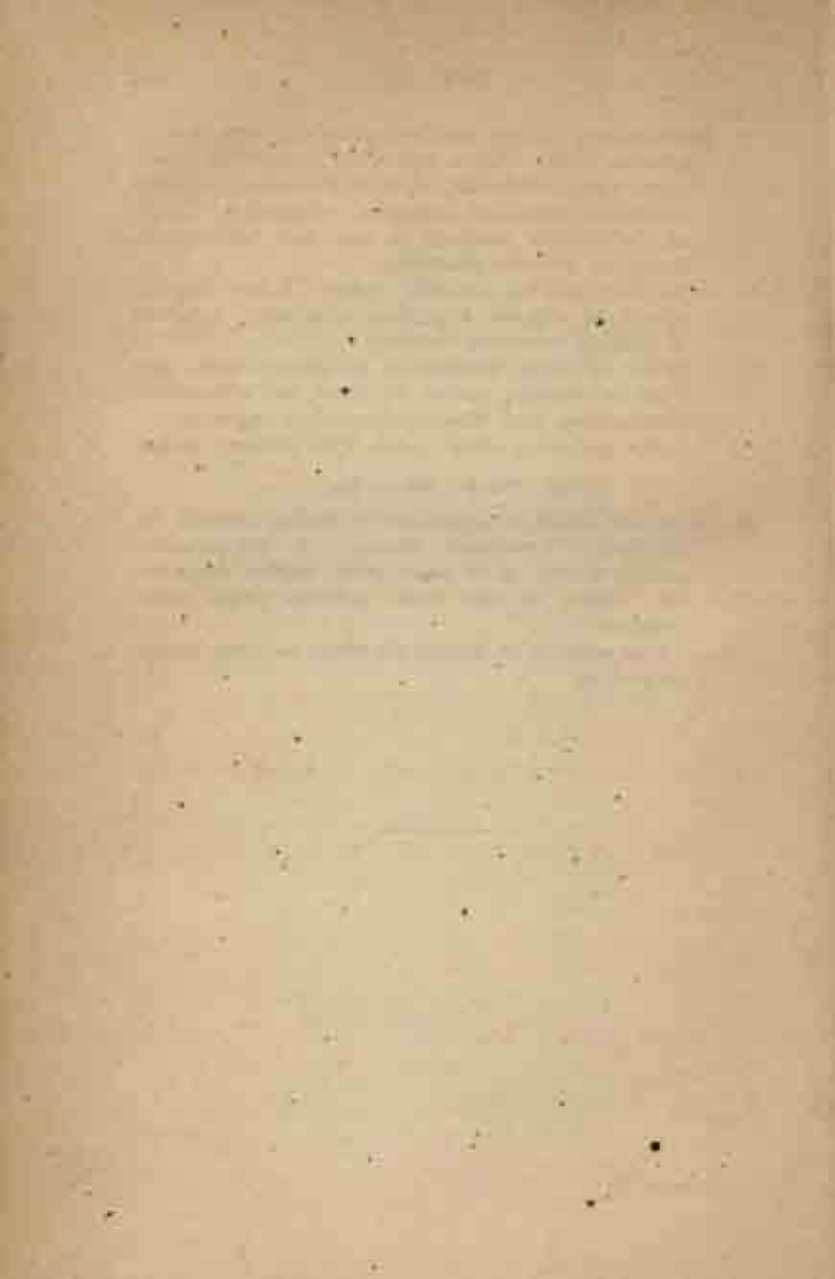
Cap.

92. Rheomithres, et ipse proditor, prodicione cum rege in gratiam redit. Tachos mercennarius praefecit Agesilaum, classi Chabrium. Ipse in Phoenices profectus proditur a duce, cui Aegyptum commiserat. Itaque ad Artaxerxem confugit, a quo ipse bello contra Aegyptios gerendo praeficitur.
93. Artaxerxes moritur, succedit Ochus. Tachos Agesilai virtute et victoria Aegyptum recuperat. Agesilaus in patriam reversurus moritur.
94. Arcades, qui olim Megalopolim congregati erant, pace facta in pristinas patrias discedunt, sed a Pammeus Thebanorum duce Megalopolim redire coguntur.
- Athanas res a Dione gestas hinc scribere incipit.

Ol. 104, 4 : 361 a. Chr.

95. Alexander Phraeus aggreditur Cycladas, obsidet Pe-
parethum. Leosthenes obsessis ab Atheniensibus
auxilio missus et re male gesta capitis damnatus
est. Chares in eius locum suffectus patrat multa
facinora.
- Dionysodorus et Anaxis res usque ad hunc annum
scripserunt.

1839 Τὰδ' ἐνίστην ἐν τῇ τρισκαιδεκάτῃ τῶν Διοδώρου
βύβλων.

Στρατεία Ἀθηναίων ἐπὶ Σαρακοσίῳις μεγάλοις ἀνέ-
ροις πεζικοῖς τε καὶ ναυτικοῖς.

Κατάπλους Ἀθηναίων εἰς Σικελίαν.

Κατάκλιπας Ἀλκιβιάδου τοῦ στρατηγοῦ καὶ φυγὴ εἰς
5 Λακεδαιμόνα.

Ὡς Ἀθηναῖοι διαπλέουσιν εἰς τὸν μέγαν λιμένα τῶν
Σαρακοσίῳις καταλάβοντες τοὺς περὶ τὸ Ὀλύμπιον τόπους.

Ὡς Ἀθηναῖοι τὰς Ἐπιπολάς καταλαμβάνοντες καὶ μάχῃ
νικήσαντες ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ὑποτάσσουσιν τὰς Σαρα-
10 κοσίῳις.

Ὡς Λακεδαιμονίῳις καὶ Κορινθίῳις πρυμάντων βοήθειαν
ἐπέσπευσαν οἱ Σαρακοσίῳις.

Μάχῃ Σαρακοσίῳις καὶ Ἀθηναίων καὶ νίκη Ἀθηναίων
μεγάλη.

15 Μάχῃ τοῖς αὐτοῖς καὶ νίκη Σαρακοσίῳις.

Ὡς Σαρακοσίῳις τῶν Ἐπιπολῶν κρατήσαντες ἐπύκνωσαν
τοὺς Ἀθηναίους εἰς μίαν ἐλπίδα παραβολῆς τὴν πρὸς τὸ
Ὀλερπίον.

Ὡς ναυτικῇ δότῳ οἱ Σαρακοσίῳις κατασκευάζοντες
20 ναυμοχιεῖν διέτρωσαν.

Huius argumenti varias lectiones quas novimus omnes
reducunt ad PAL. — Διοδώρου Σικελικῶν ιστοριῶν: Τὰδ'
ἐνίστην ἐν τῇ 17 τῶν Διοδώρου βύβλων P, om. AL. 4 μετά-
κλιπας Rich., cf. p. 2, 2. 9 σαρακοσίῳις P ut solet
12 ἀνεδέσθησαν Dind. (cf. c. 7, 6) 17 πρὸς τὸ Ὀλερπίον P

Ὡς Ἀθηναῖοι Λυμάχου τοῦ στρατηγοῦ ἐπιστρέψαντος
καὶ Δικαιφίδου μετακληθέντος, ἀπὲς τούτων στρατηγοὺς
Ἰππεύου Εὐρυμίδου καὶ Δημοσθένεα ἔχοντας δέναντι καὶ
χρήματα.

Διόλως ἀποκτείνον ἐπὶ Λυκαδικούσης καὶ πόλεμος πρὸς ἡ
Ἀθηναίους ὁ Πελοποννησιακὸς λεγόμενος.

Ναυμαχία Σφακκίων καὶ Ἀθηναίων καὶ νίκη Ἀθηναίων,
καὶ ἔλπειν φρουρῶν ἐπὶ Σφακκίων καὶ κατὰ γῆν νίκη.

Ναυμαχία πύκταις τοῖς ναυσὶν ἐν τῇ μεγάλῃ λιμένι καὶ
νίκη Σφακκίων.

Κατάπλους ἐκ Ἀθηνῶν Δημοσθένεος καὶ Εὐρυμίδου
μετὰ δυνάμει ἀξιολόγων.

Μάχη μεγάλη περὶ τῆς Ἐπιταλῆς καὶ νίκη Σφακκίων. 540

Λεπτοὶ τῶν Ἀθηναίων καὶ ἔλπειν τῆς πόλεως δυνάμει.

Ὡς Σφακκῖοι συνελθόντες εἰς ἑκκλησίαν προέβηκαν ἡ
βουλὴν, πῶς χρῆσθαι τοῖς αἰχμαλώτοις.

Ὡς ζητούντες λόγους πρὸς ἑκάτερον μέρος τῆς ὑποθέσεως.

Τὸ ζητιοῦντα τοῖς Σφακκίοις περὶ τῶν αἰχμαλώτων.

Ὡς Ἀθηναίων πτωχεύσαντες περὶ Σουλίου πολλοὶ τῶν
ἐπιμάχων ἀπίστησαν.

Ὡς ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἐδυνάμειν πομπήσας τῆς
δημοκρατίας καὶ τετρακοσίοις ἀνδράσι τῆς πολιτείας ἐπι-
τρέψαν.

Ὡς Λυκαδικεῖς τοῖς ναυμαχίαις τοῖς Ἀθηναίοις ἐνί-
κην.

Ὡς Σφακκῖοι τοῖς ἀνδραγαθήσασιν κατὰ τὸν πόλε-
μον ἀξιολόγοις δωρεαὶς ἐτίμησαν.

Ὡς Διοκλῆς τομοθῆς αἰρεθείς ἔγραψε τοῖς κόμοις
Σφακκίοις.

Ὡς Σφακκῖοι τοῖς Λυκαδικεῦσι δέναντι ἀξιολόγων ἡ
ἰππεύου.

1 τοῦ om. P. 6 Πελοποννησιακός] Ιταλικός Weiss.
ex c. 9, 2 17 μέρος om. L. 22 ἐπὶ τῷ c. 34, 2 27
ἀξιολόγοις δωρεαῖς] δωρεαῖς μεγάλαις L. 28 Διοκλῆς]
δ add. P.

Ὡς Ἀθηναῖοι τὸν τῶν Λακιδαιμονίων εὐνοήτορον κατα-
 συνείχεσαν Κόρυκος ἐκπολιόρχησαν.

Ὡς Λακιδαιμονίαν ἐξ Εὐβοίης περὶ ἡμεῖς ἀποστει-
 λόντων ἐπὶ βοήθειαν τοῖς ἡττημένοις, ἄπαισι περὶ τὸν Ἄθω
 1 μετά τὸν ἀνδρῶν διαφθάρησαν ἐπὶ τοῦ χειμῶνος.

Ἀλκιβιάδην εὐθόδους καὶ στρατηγία.

Πόλεμος Μιγυραίοις καὶ Σελινουσίαις περὶ τῆς ἄμφι-
 βητομένης χώρας.

Ναυμαχία Ἀθηναίων καὶ Λακιδαιμονίων περὶ τὸ Ὑγιον
 10 καὶ νίκη Ἀθηναίων.

Ὡς Λακιδαιμόνιοι τὸν Εὐβοίαν χάσαντες τῇ Εὐβοίᾳ
 ἔπαιον ἐποίησαν.

Περὶ τῆς ἐν Κορκύραις γενόμενης στάσεως καὶ πρυγῆς.

Ὡς Ἀλκιβιάδης καὶ Θερμύτης ἐνίκησαν Λακιδαιμονίους
 15 ἅμα περὶ καὶ κατὰ θάλατταν ἐπιφανίστοτα.

Ὡς Καρχηδόνιοι μεγάλας δυνάμεις διαβιβάσαντες ἐν Σι-
 κελίᾳ Σελινούρτια καὶ Ἰμῖραν κατὰ κράτος ἔβλον.

Ὡς εἰς τὸν Παιονία καταπλέουσας μετὰ πολλῶν λαφύρων
 μεγάλης ἐτυχῆς ἀποδοχῆς Ἀλκιβιάδης.

Ὡς ἄγε ὁ βασιλεὺς μεγάλην δυνάμιν τὰς Ἀθήνας πολιορ-
 20 κεῖν ἐπιβαλόμενος ἐξέπαιον.

Ἀλκιβιάδην ψυγῇ, καὶ κτίας Θέρμων ἐν Σικελίᾳ.

Ναυμαχία Συρακοσίων πρὸς Καρχηδονίους καὶ νίκη Συ-
 25 ρακοσίων.

Περὶ τῆς ἐν Ἀνδαλύντι εὐδαιμονίας καὶ τῶν ἐν αὐτῇ
 κατασκευασμάτων.

Ὡς Καρχηδόνιοι τριήκοντα μυρία στρατεύσαντες εἰς
 Σικελίαν ἐκπολιόρχησαν Ἀνδαλύντι.

Ὡς Συρακοῖσι παραλαβόντες τοὺς συμμάχους μυρίας
 30 στρατιώτας ἐβοήθησαν τοῖς Ἀνδαλυντίοις.

1. ὡς P, καὶ ὡς AI. 9 σίγιον P 11 Λακιδαι-
 μόνιοι] Βοιωτοὶ c. 47, 3 χάσαντες om. L 15 ἐπὶ
 περὶ αὐτοῦ P 16 Καρχηδόνιοι] Ἀθηναῖοι P 26 κατα-
 σκευασμένων PQ 27 τριήκοντα] cf. c. 80, 5 29 μυ-
 ρίας] cf. c. 86, 5

Ὡς τετρακισμυρία Καρχηδονίαν ἀπεκτείναντες ἐβί-
ησαν οἱ Σαρακῆσται καὶ πλείους τῶν ἱεραρχῶν κατέ-
κταναν.

Ὡς Καρχηδονίαν τὰς ἀγορὰς παραινομένην οἱ Ἀχαιοὶ 541
πλοὶ διὰ τῆς σπάνης τῆς τροφῆς ἠναγκάσθησαν ἐκλιπεῖν τῆς
πατρίδος.

Ὡς Μονύσιος στρατηγὸς αἰεθλίῳ ἐνυμνήσας τῶν Σαρα-
κῆσται.

Ὡς Ἀθηναῖοι ἐς Ἀργινούσιος ἐπιχειροῦσά τῃ ναυμαχίᾳ
ἐκείνῃ τοῖς στρατηγοῖς ἀδίκως ἐθανάτωσαν. 19

Ὡς Ἀθηναῖοι μεγάλῃ ναυμαχίᾳ λυγθέντες ἠναγκάσθη-
σαν ἐφ' οἷς δυνατόν ἦν ἐκκλίπειν τὴν ἐρήνην, καὶ οὕτως
ὁ Πελοποννησιακὸς πόλεμος κατέληξε.

Ὡς Καρχηδόνιοι λοιμῇ νόσῳ περιπεσόντες ἠναγκάσθη-
σαν ἐκκλίπειν τὴν ἐρήνην πρὸς Μονύσιον τὸν τύραννον. 15

5 σπάνη P   9 Ἀργινούσιος P   11 ναυμαχία P,
μάχη AL

ΔΙΟΔΩΡΟΥ

ΣΙΚΕΛΙΩΤΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ

ΒΙΒΛΙΟΣ ΤΡΙΣΚΑΙΔΕΚΑΤΗ

Εἰ μὲν ὅμοια τοῖς ἄλλοις ἱστορίαν ἐπραγματευό- 1
μεθα, σχεδὸν ἦν ἐν τῷ προοιμίῳ περὶ τινων δια-
λεχθέντας ἐφ' ὅσον ἦν εὐκαιρον, οὕτως ἐπὶ τὰς
συναχθεῖς πράξεις μεταβιβάζειν τὸν λόγον· ὀλίγον
γὰρ χρόνον ἀπολαβόντες τῇ γραφῇ, τὴν ἀνακτροφὴν
ἂν εἴχομεν τὸν ἀπὸ τῶν προοιμίων καρπὸν προσ-
λαμβάνεσθαι· ἐπεὶ δὲ ἐν ὀλίγαις βίβλοις ἐπηγγει- 2
λέμεθα μὴ μόνον τὰς πράξεις ἐφ' ὅσον ἂν δυνώ-
μεθα γράψειν, ἀλλὰ καὶ περιλήψεσθαι χρόνον πλεί-
10 ονα τῶν χιλίων καὶ ἑκατὸν ἐτών, ἀνεγκαλὸν ἐστὶ
τὸν πολὺν λόγον τῶν προοιμίων παραπείψαντας
ἐπ' αὐτάς ἰσχυεῖσθαι τὰς πράξεις, τοῦτο μόνον προ-
σιπόντας, ὅτι κατὰ μὲν τὰς προηγουμένας 7 βίβλους
ἀνεγράψαμεν τὰς ἀπὸ τῶν Τρωικῶν πράξεις ἕως

1 ὅμοια PAJL, ὁμοίαν c 2 ἦν] ἐν Wurm διαλε-
χθέντες PKL 4 μεταβιβάζομεν L, μεταβιβάζομεν Wurm
7 ὀλίγαις PKL 8 πράξεις] καινὰς πράξεις Reiske συνε-
μεθα PF 9 γράψειν — πλείονα τῶν om PFKM 13* προ-
ηγουμένας] προσηγημένας o βίβλοις P

εἰς τὸν ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ψηφισθέντα πόλεμον
ἐπὶ Συρακοσίων, εἰς ὃν ἀπὸ Τροίας ἀλώσεως ἐστὶν
3 ἐτη ἑξακόσια ἐξήκοντα ὀκτώ· ἐν ταύτῃ δὲ προσ-
καπληροῦντες τὸν συνεχῆ χρόνον, ἀρξόμεθα μὲν
ἀπὸ τῆς ἐπὶ Συρακοσίους στρατείας, καταλιζόμεν
δ' ἐπὶ τὴν ἀρχὴν τοῦ δευτέρου πολέμου Καρχηδο-
νίους πρὸς Λιονύσιον τὸν Συρακοσίων τύραννον.
2 Ἐπ' ἀρχοντας γὰρ Ἀθήνησι Χαβρίου Ῥωμαῖοι
μὲν ἀντὶ τῶν ἐπάτιων κατέστησαν χιλιάρχους τρεῖς,
Λεύκιον Σέργιον, Μάρκον Παπίριον, Μάρκον Σε-¹⁹
ρουίλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναῖοι ψηφισάμενοι ⁵⁴⁰
τὸν πρὸς Συρακοσίους πόλεμον τὰς τε ναὺς ἐκ-
σκεύασαν καὶ χρήματα συναγαγόντες μετὰ πολλῆς
σπουδῆς ἅπαντα τὰ πρὸς τὴν στρατείαν παρεσκευά-
ζοντο. ἡρημένοι δὲ τρεῖς στρατηγοὺς, Ἀλκιβιάδην, 10
Νικίαν, Λάμαχον, αὐτοκράτορας αὐτοὺς κατέστησαν
2 ἅπαντων τῶν κατὰ τὸν πόλεμον. τῶν δὲ ἰδιωτῶν
οἱ τὰς οὐσίας εὐποροῦντες τῇ προθυμίᾳ τοῦ
δήμου χαρίζεσθαι βουλόμενοι τινὲς μὲν ἰδίας
τρινῆρας κατασκεύασαν, τινὲς δὲ χρήματα δώσιν 15
εἰς τὰς τροφὰς τῆς δυνάμεως ἐπηγγέλλοντο· πολλοὶ
δὲ καὶ τῶν δημοτικῶν πολιτῶν καὶ ξένων, ἐπὶ δὲ
συμμάχων, ἰκονσίως προσιόντες τοῖς στρατηγοῖς
διεκελεύοντο καταγράφειν ἑαυτοὺς εἰς τοὺς στρα-
τιώτας. οὕτως ἅπαντες μιμετωρισμένοι τὰς ἐλπί- 20

1. εἰς om. F   3. ὀκτώ add. Wess.   4. χρόνον] πόλε-
μον A   7. τὸν] τὰς P, τὸν τὸν fort.   10. Σέργιον Λεύκιον u
Μάρκον Παπίριον om. P   Μάρκον Σερουίλιον καὶ Μάρ-
κον Παπίριον l (cf. Lén. IV 45)   12. κατασκεύασαν l.
16. ἅπαν.] καὶ ἅπαν u   17. κατὰ] πρὸς FJM   18. καὶ δὲ
Wurm   19. ἰδίᾳ Dind.   21. ἐπηγγέλλοντο Il. *

σιν ἐξ ἰτοίμου κατακλινούσιν ἡλπίζον τὴν Σικελίαν.
 ἤδη δὲ τοῦ στόλου παρεσκευασμένου, τοὺς ἱμάς 3
 τοὺς κατὰ τὴν πόλιν πεμπληθεὶς ὄντας συνέβη ἐν
 μιᾷ νυκτὶ περικοπῆναι. ὁ μὲν οὖν δῆμος, οὐχ ὑπὸ
 τῶν τυχόντων νομίσας γεγενῆσθαι τὴν πράξιν, ἀλλ'
 ὑπὸ τῶν προεχόντων ταῖς δόξαις ἐπὶ τῇ καταλύσει
 τῆς δημοκρατίας, ἐμισοπονήρει καὶ τοὺς πράξαντας
 ἐξήτει μεγάλας δωρεὰς προθεὶς τῷ μηνύσαντι. προσ- 4
 ελθὼν δὲ τις τῇ βουλῇ τῶν ἰδιωτῶν ἐφησεν εἰς οἴ-
 κίαν μετοίκου τινὸς ἐωρακέναι τῇ νουμηνίᾳ περὶ
 μέσας νύκτας εἰσιόντας, ἐν οἷς καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην.
 ἀνακρινόμενος δ' ὑπὸ τῆς βουλῆς, πῶς νυκτὸς αὐ-
 τῆς ἐπεγίνωσκε τὰς δυνεῖς, ἐφησε πρὸς τὸ τῆς σι-
 λήνης φῶς ἐωρακέναι. οὗτος μὲν οὖν αὐτὸν ἐξε- 5
 λέγας καταψευσμένος ἠπιστήθη, τῶν δ' ἄλλων οὐδ'
 ἔχρος οὐδεὶς τῆς πράξεως εὐρεῖν ἠδυνήθη.

Τριήρων μὲν ἑκατὸν τεσσαράκοντα ἐτοιμασμένων, 5
 ὀκταίδων δὲ καὶ τῶν ἱππαγωγῶν, ἔτι δὲ τῶν τὸν
 σῖτον καὶ τὴν ἑλλην παρασκευὴν κομιζόντων πολλοὺς
 10 τις ἀριθμὸς ἦν· ὁπλῖται δὲ καὶ σφειδονήται, πρὸς
 δὲ τούτοις ἱππεῖς καὶ τῶν συμμάχων πλείους τῶν
 ἑπταμισχιλίων ἐκτὸς τῶν ἐν τοῖς πληρώμασι. τότε 6

1 κατακλινούσιν ο, κατακλινούσασιν Wess. (c. 30, 1),
 κατακλινούσιν Cobet. 3 ἐν fort. del. 6 ἐπὶ Schäfer,
 ἀπὸ ο καὶ om. PF 8 προσθεὶς PAL 9 τῶν ἰδιωτῶν
 τῇ βουλῇ o-PA 10 πρὸς JKM 11 καὶ om. AJ 14 οὐκ
 αὐτὸν om. A αὐτὸν P 15 καταψευσμένος A ἠπι-
 στήθη Dind., ἠπιστάθη PAF¹, ἀσπείθη c 16 τῆς πράξεως
 οὐδεὶς o-PA 17 μὲν] μὲν οὐκ Eich. σαράκοντα P;
 cf. XII. 84, 2 ἐτοιμασμένων om. AL 18 ἔτι δὲ PA,
 ἔτι δὲ καὶ c 21 καὶ τῶν συμμάχων] καὶ σύμμαχοι αὐτῶν
 τῶν τε πολεμῶν καὶ τῶν συμμάχων Dind.

μὲν οὖν οἱ στρατηγοὶ μετὰ τῆς βουλῆς ἐν ἀπορ-
 ρήτῳ συνεδρεύοντες ἐβουλευόντο, πῶς χρὴ διοικῆσαι
 τὰ κατὰ τὴν Σικελίαν, ἵαν τῆς νήσου κρατήσωσιν.
 ἰδοῦεν οὖν αὐτοῖς Σελινουντίους μὲν καὶ Συρακο-
 αῖους ἀνδραποδίσασθαι, τοῖς δ' ἄλλοις ἀπλῶς τάξαι
 φόρους, οὓς κατ' ἐνιαυτὸν οἴσουσιν Ἀθηναῖοις.
 3 τῇ δ' ὕστεραίᾳ κατέβαινον οἱ στρατηγοὶ μετὰ τῶν
 στρατιωτῶν εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ συνηκολούθει πᾶς
 ὁ κατὰ τὴν πόλιν ὄχλος ἀναμιξ ἄστων τε καὶ ξέ-
 νων, ἑκάστου τοὺς ἰδίους συγγενεῖς τε καὶ φίλους
 2 προπύμποντες. αἱ μὲν οὖν τριήρεις παρ' ὅλον τὸν
 λιμένα παρόρμονον κεκοσμημέναι τοῖς ἐπὶ ταῖς προ-
 ραῖς ἐπισήμασι καὶ τῇ λαμπρότητι τῶν ὀπλῶν· ὁ δὲ
 δὲ κύκλος ἅπας τοῦ λιμένος ἔγεμε θυμιατρίων καὶ
 κρατήρων ὀργανῶν, ἔξ ὧν ἐκπύμασι χρυσοῖς ἔσπιν-
 15 δον οἱ τιμῶντες τὸ θεῖον καὶ προσευχόμενοι κατα-
 3 τυχεῖν τῆς στρατίας. ἀναχθίοντες οὖν ἐκ τοῦ Πει-
 ραιεύος περιέπλευσαν τὴν Πελοπόννησον καὶ κατη-
 νήχθησαν εἰς Κόρυραν· ἐνταῦθα γὰρ παραμένειν
 παρήγγελλτο καὶ προσαναλαμβάνειν τοὺς παροίκους
 20 τῶν συμμάχων. ἐπεὶ δ' ἤκαντες ἡθροίσθησαν, δια-
 πλεύσαντες τὸν Ἰόνιον πόρον πρὸς ἄκραν Ἰαπυρίαν
 κατηνήχθησαν, καίκειθεν ἤδη παρὰλλόγοντο τὴν Ἰτα-
 4 λίαν. ὑπὸ μὲν οὖν Ταραντίνων οὐ προσεδέχθησαν,
 Μεταποντίνους δὲ καὶ Ἡρακλειώτας παρέπλευσαν· 25
 εἰς δὲ Θουρίους κατενιχθίοντες πάντων ἔτυχον τῶν
 φιλανθρώπων. ἐκείθεν δὲ καταπλεύσαντες εἰς Κρό-

6 φόροις δὲ (F)KM   15 ἐπισήμασι ο, corr. Hert.
 16 κατέχθησαν Cobet   19 Κόρυραν v   20 παρήγγελλτο
 PAFK   25 Ἡρακλειώτας P.

των, καὶ λαβόντες ἀγορὰν παρὰ τῶν Κροτωνια-
τῶν, τῆς τε Λακωνίας Ἦρας τὸ ἱερὸν παρέπλευσαν
καὶ τὴν Διοσκουριᾶδα καλουμένην ἀχραν ὑπερέ-
βαιντο. μετὰ δὲ ταῦτα τὸ καλούμενόν τε Σκυλή-
τιον καὶ Λοκρούς παρήλλαξαν, καὶ τοῦ Ῥηγίου καθ-
ορισθέντες ἐγγὺς ἐπειθον τοὺς Ῥηγίους συμ-
μαχεῖν· οἱ δὲ ἀπεκρίναντο βουλευέσθαι μετὰ τῶν
ἄλλων Ἰταλιωτῶν.

Συρακοῖσι δ' ἀκούσαντες ἐπὶ τοῦ πορθμοῦ τὰς
δυνάμεις εἶναι τῶν Ἀθηναίων, στρατηγούς κατέ-
στησαν αὐτοκράτορες τρεῖς, Ἐρμοκράτην, Σικανόν,
Ἡρακλείδην, οἱ τοὺς στρατιώτας κατέγραπον καὶ
πρίσβεις ἐπὶ τὰς κατὰ Σικελίαν πόλεις ἀπέστειλλον,
δεόμενοι τῆς κοινῆς σωτηρίας ἀντιλαμβάνεσθαι·
τοὺς γὰρ Ἀθηναίους τῷ μὲν λόγῳ πρὸς Συρακο-
σίους ἐνίστασθαι τὸν πόλεμον, τῇ δ' ἀληθείᾳ
καταστρέφεσθαι βουλομένους· ὅλην τὴν νῆσον
Ἀκραγαντιῶνι μὲν οὖν καὶ Νάξιοι συμμαχήσαν·
ἐφῆσαν Ἀθηναίοις, Καμαριναῖοι δὲ καὶ Μεσσήνιοι
τὴν μὲν εἰρήνην ἄξιον ὁμολόγησαν, τὰς δ' ὑπὲρ
τῆς συμμαχίας ἀποκρίσεις ἀνιέβαλλον· Ἱμραῖοι δὲ
καὶ Σελινούντιοι, πρὸς δὲ τούτοις Γελῶι καὶ Κα-
ταναῖοι, συναγωνιέσθαι τοῖς Συρακοσίοις ἐπηγγέ-
λαντο. εἰ δὲ τῶν Σικελῶν πόλεις τῇ μὲν εὐνοίᾳ
πρὸς Συρακοσίους ἔρρεπον, ὅμως δ' ἐν ἡσυχίᾳ μέ-
νουσαι τὸ συμβησόμενον ἐκαπαδάκουν. τῶν δ' Αἰγυ-

4 Σκυλήτιον σ-ΡΑ 6 ἐπειθον Schäfer, ἐπεισαν ο
7 βουλευέσθαι Α, βουλεύεσθαι FJ 11 Σικανόν Σικελίον α
12 Ἦρα καὶ Ἦρ. υ 13 κατὰ PAF, κατὰ τὴν c 18 Ἀκρα-
γαντιῶνι] Ἐγεσταῖσι Dobrinski 20 ἔμην Α 25 δ' add.
Eich. 26 Ἐγεσταῖσιν I

- σταίων οὐχ ὁμολογούντων δώσειν πλέον τῶν τριά-
 κοντα ταλάντων, οἱ στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων ἐγ-
 καλέσαντες αὐτοὺς ἀνήχθησαν ἐκ Ῥηγίου μετὰ τῆς
 δυνάμεως, καὶ κατέπλευσαν τῆς Σικελίας εἰς Νά-
 ξον. δεξαμένων δ' αὐτοὺς τῶν ἐν τῇ πόλει φιλο-
 4 φρόνων, παρέπλευσαν ἐκείθεν εἰς Κατάνην. τῶν
 δὲ Κατιναίων εἰς μὲν τὴν πόλιν οὐ δεχομένων τοὺς
 στρατιώτας, τοὺς δὲ στρατηγούς ἱεσάντων εἰσελ-
 θεῖν καὶ παρεσχομένων ἐκκλησίαν, οἱ στρατηγοὶ
 5 τῶν Ἀθηναίων περὶ συμμαχίας διελέγοντο. δημη-
 10 γοοῦντος δὲ τοῦ Ἀλκιβιάδου τῶν στρατιωτῶν τινες
 διελόντες πολὺδα παρεσέπεισον εἰς τὴν πόλιν· δι'
 ἣν αἰτίαν ἠναγκάσθησαν οἱ Καταναῖοι κοινωνεῖν
 τοῦ κατὰ τὴν Συρακοσίων πολέμου.
- 5 Τοῦτων δὲ πραττομένων οἱ κατὰ τὴν ἰδίαν ἐχ-
 15 θραν μισοῦντες τὸν Ἀλκιβιάδην ἐν Ἀθήναις, πρό-
 φασιν ἔχοντες τὴν τῶν ἀγέλματων περιοκοπὴν, διέ-
 βalon αὐτὸν ἐν ταῖς δημηγορίαις ὡς συναμοσίαν
 κατὰ τοῦ δήμου πεποιημένον. συνελάβετο δ' αὐτῶν
 ταῖς διαβολαῖς τὸ πρῶτον παρὰ τοῖς Ἀργείοις· οἱ
 γὰρ ἰδιόξενοι συνθίμενοι καταλύσαι τὴν ἐν Ἀρ-
 γεῖ δημοκρατίαν πάντες ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀνηρό-
 2 2 θησαν. πιστεύσας οὖν ὁ δῆμος ταῖς κατηγορίαις,
 καὶ δεινῶς ὑπὸ τῶν δημαγωγῶν περοξυνθεὶς, ἀπέ-
 στείλει τὴν Σαλαμινίαν ναὺν εἰς Σικελίαν, κελεύων
 τὴν ταχίστην ἦναι Ἀλκιβιάδην ἐπὶ τὴν κρίσιν.
 παραγενομένης οὖν τῆς νεὸς εἰς τὴν Κατάνην, Ἀλκι-
 βιάδης, ἀκούσας τῶν κρίσεων τὰ δοξαστα τῷ δήμῳ,

τοὺς συνδιαβεβλημένους ἀναλαβὼν εἰς τὴν ἰδίαν
 τριήρη μετὰ τῆς Σαλαμινίας ἐξέπλευσεν. ἐπὶ δ' α
 εἰς Θουρίους κατέπλευσεν, εἴτε καὶ συνειδὼς αὐτῷ
 τὴν ἀσίβειαν ὁ Ἀλκιβιάδης εἴτε καὶ φοβηθεὶς τὸ
 μέγεθος τοῦ κινδύνου, μετὰ τῶν συνδιαβεβλημέ-
 νων διαδράς ἐκποδὼν ἐχωρίσθη. οἱ δ' ἐν τῇ Σα-
 λαμινίᾳ ἐπὶ παραγενόμενοι τὸ μὲν πρῶτον ἐζήτουν
 τοὺς περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην· ὥς δ' οὐχ εὗρισκον,
 ἀποπλεύσαντες εἰς Ἀθήνας ἀπήγγειλαν τῷ δήμῳ τὰ
 πεπραγμένα. οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι παραδόντες δι- 4
 καστηρίῳ τοῦ τε Ἀλκιβιάδου καὶ τῶν ἄλλων τῶν
 συμφυγόντων τὰ δνόματα δίκην ἐρήμην καταδικά-
 σαν θανάτου. ὁ δ' Ἀλκιβιάδης ἐκ τῆς Ἰταλίας δια-
 πλεύσας ἐπὶ Πελοπόννησον ἔφυγεν εἰς Σπάρτην,
 11 καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους παρώξυνεν ἐπιθίσθαι τοῖς
 Ἀθηναίοις.

Οἱ δ' ἐν Σικελίᾳ στρατηγοὶ μετὰ τῆς τῶν Ἀθη- 6
 ναίων δυνάμεως παραπλεύσαντες εἰς Αἰγισταίον, Τάχα-
 μὲν Σικελικὸν πολισμέτιον ἔλόντες ἐκ τῶν λαφύ-
 20 ρων συνήγαγον ἑκατὸν τάλαντα· κομισάμενοι δὲ
 καὶ τριέχοντα τάλαντα παρὰ τῶν Αἰγισταίων κατέ-
 πλευσαν εἰς Κατάνην. βουλόμενοι δὲ τὸν πρὸς τῷ 2
 μεγάλῳ λιμένι τόπον Συρακοσίων ἐκινδύνως κατα-
 λαβίσθαι, πέμπουσιν ἄνδρα Κατανεῖον, ἑαυτοῖς μὲν
 21 πιστόν, τοῖς δὲ Συρακοσίων στρατηγοῖς πιθανόν,

3 Θουρίους P· αὐτὰ PAI, ἑαυτὰ c 18 ἑκατὰ P3, μέ-
 γαλα PP', μέγαλα HL, μέγαλα A 19 Σικελικόν] Σικα-
 κόν Thuc. VI 62, 3 23 τόπον Συρακοσίων] τὰς Συρακο-
 σίας τόπον Hert. (ex p. 12, 15), τόπον Συρακοσίων Lind.
 25 τοῖς δὲ τῶν Συρακοσίων στρατηγοῖς M (= Thuc. VI 64, 2),
 τοῖς δὲ Συρακοσίοις στρατηγοῖς Pa, στρατηγοῖς fort. del.

διακελευσάμενοι λέγειν τοῖς ἡγεμόσι τῶν Συρακο-
 σίων, ὅτι τινὲς Καταναίων συστάντες βούλονται
 συγχοῦς τῶν Ἀθηναίων εὐλιζομένους ἀπὸ τῶν ὀπλῶν
 ἐν τῇ πόλει νυκτὸς ἄφνω συλλαβόντες τὰς ἐν τῷ
 λιμένι ναυὲς ἱμπεῖσαι· πρὸς δὲ τὴν τοῦτων συντί- 6
 λειαν ἄξιον τοὺς στρατηγούς ἐπιφανῆναι μετὰ δυ-
 3 νάμειος, μήποτε τῆς ἐπιβολῆς ἀποτύχωσιν. ἰλθόν-
 τος δὲ τοῦ Καταναίου πρὸς τοὺς ἡγεμόνας τῶν Συ- 346
 ρακοσίων καὶ δηλώσαντος τὰ προειρημένα, πιστεύ-
 σαντες περὶ τούτων οἱ στρατηγοὶ συνετάξαντο νύκτα 10
 καὶ ἦν ἔξαξουσι τὴν δύναμιν, καὶ τὸν Ἀνθροιστον
 4 ἐξαπέστειλαν εἰς τὴν Κατάνην. οἱ μὲν οὖν Συρα-
 κόσιοι κατὰ τὴν τεταγμένην νύκτα ἤγον τὸ στρατό-
 πεδον εἰς τὴν Κατάνην, οἱ δὲ Ἀθηναῖοι παραπλευ-
 σαντες εἰς τὸν μέγαν λιμένα τῶν Συρακοσίων μετὰ 12
 πολλῆς ἡσυχίας τοῦ τε Ὀλυμπίου κύριοι κατέστη-
 σαν καὶ πάντα τὸν περικείμενον τόπον καταλαβό-
 5 μνοι παρεμβολὴν ἐποίησαντο. οἱ δὲ στρατηγοὶ τῶν
 Συρακοσίων ὡς ἤσθοντο τὴν ἀπάτην, τεχέως ἀνα-
 στρέφαντες προσέβαλον τῇ παρεμβολῇ τῶν Ἀθη- 20
 ναίων. ἐπεξελθόντων οὖν τῶν πολεμίων συνίστη
 μέχῃ, καὶ ἦν οἱ Ἀθηναῖοι τετρακοσίους τῶν ἐναν-
 τίων ἀνελόντες φυγεῖν ἠνάγκασαν τοὺς Συρακο-
 6 σίους. οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ θεωροῦντες
 τοὺς πολεμίους ἱπποκρατοῦντας, καὶ βουλόμενοι 25
 βέλτιον τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν κατασκευάσασθαι,
 πάλιν ἐπίπλευσαν εἰς τὴν Κατάνην. πέμψαντες δ'

4 τὰς ἐν om. P
 τάζουσι ο, corr. Hert.

6 ἔξιους ο, corr. Wurm 11 ἐκ-
 26 πολιορκίαν] δημοκρατίαν A

εἰς Ἀθήνας τινὰς ἔγραφαν πρὸς τὸν δῆμον ἐπιστο-
 λὰς, ἐν αἷς ἤξιουν ἰσπεὶς ἀποστεῖλαι καὶ χρήματα
 πολυχρόνιον γὰρ εἶσθαι τὴν πολιορκίαν ὑπελάμ-
 βανον. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τριακόσια τάλαντα καὶ τῶν
 ἰσπίων τινὰς ἐψηφίσαντο πέμπειν εἰς τὴν Σικελίαν.
 Τούτων δὲ πραγματοποιέων Διαγόρας ὁ κληθεὶς ἔθιος, 7
 διαβολῆς τυχὼν ἐπ' ἀσεβείᾳ καὶ φοβηθεὶς τὸν δῆμον,
 ἔφυγεν ἐκ τῆς Ἀττικῆς· οἱ δ' Ἀθηναῖοι τῷ ἀνιόντι
 Διαγόρᾳ ἀργυρίου τάλαντον ἐπέχρησαν.

Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς Αἰλου 8
 πόλεμον ἔχοντες Λαβηκοὺς ἐξοπλιόρχησαν. ταῦτα
 μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτόν.

Ἐπ' ἀρχόντος δ' Ἀθήνησι Τιςάνδρου Ῥωμαῖοι 7
 μὲν ἀντὶ τῶν ὑπᾶτων χιλιάρχους κατέστησαν τέ-
 15 ταρας, Πόπλιον Λοκρήτιον, Γάιον Σερονίλιον,
 Ἀγρίππην Μενήμιον, Σπούριον Οὔετούριον. ἐπὶ
 δὲ τούτων Συρακοῖοι πρέσβεις ἀποστεύσαντες εἰς
 22 Κόρινθον καὶ Ακχεδαίμονα παρεκάλουν βοηθῆ-
 σαι καὶ μὴ περιορᾶν αὐτοὺς περὶ τῶν ὅλων κινδύ-
 20 νεύοντας. συνηγορήσαντος δ' αὐτοῖς Ἀλκιβιάδου 2
 Ακχεδαϊμόνιοι μὲν ψηφισάμενοι βοηθεῖν τοῖς Συ-
 ρακοσίοις στρατηγὸν εἰλοντο Γυλίππον, Κορίνθιοι
 δὲ πλείονας μὲν τριήρεις παρεσκευάζοντο πέμπειν,
 τότε δὲ μετὰ Γυλίππου Πύθην μετὰ δύο τριήρων
 28 προεπιπέμπαντες εἰς Σικελίαν. ἐν δὲ τῇ Κατάνη Νι 3

1 πρὸς] ἐπὶ P¹ 3 ἐπελάμβανον om. AL (cf. XIV
 41, 2) 5 Σικελίαν] Ἰταλίαν ΔΗ 7 ἐπ'] ἐν P 8 ἐπὶ
 μὴ add. A 10 αἰσὺς P 11 Λαβήκους o, corr. Pighius
 12 Τιςάνδρου P, Πισάνδρου v, corr. Dind. 15 Λοκρή-
 τιον o-PA 16 Οὔετούριον] ονίλιον add. P; Sp. Rudius
 (Crassus Liv. IV 47 24 Πύθη P 26] δὲ P 25 εἰς
 Σικελίαν L, ἐν Σικελίᾳ c

κίας καὶ Ἀέμαχος οἱ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοί, παρα-
 γενομένων αὐτοῖς ἐξ Ἀθηῶν ἑπτακισίων μὲν διακο-
 σίων πεντήκοντα, ἀργυρίου δὲ τετράκοντα τριακο-
 σίων, ἀναλαβόντες τὴν δύναμιν ἐπλεύσαν εἰς Συ-
 ρακοῦσας. καὶ προσενιχθέντες τῇ πόλει νικτὸς ἡ-
 ἴλαθον τοὺς Συρακοσίους καταλαβόμενοι τὰς Ἐπι-
 πολίς· αἰσθόμενοι δ' οἱ Συρακόσιοι κατὰ τάχος 117
 ἐβόηθουν, καὶ ἀποβαλόντες τῶν στρατιωτῶν τρια-
 1 κοσίους εἰς τὴν πόλιν συνιδιώχθησαν. μετὰ δὲ
 ταῦτα παραγενομένων τοῖς Ἀθηναίοις ἐξ Αἰγίστης 12
 τριακισίων μὲν ἑπτακισίων, παρὰ δὲ τῶν Σικελῶν ἑπ-
 τὰς δικοσίων πεντήκοντα, συνήγαγον ἑπτακισίους τοὺς
 πάντας ὀκτακοσίους. κατασκευάσαντες δὲ περὶ τὸ
 Αἶθδαλον ὄχυρμα, τὴν πόλιν τῶν Συρακοσίων
 ἀπειτείχον καὶ πολὺν φόβον τοῖς Συρακοσίοις ἐπέ- 13
 14 στήσαν. διότιρ ἐπεξελθόντες ἐκ τῆς πόλεως ἐπι-
 χρίσθαι διακωλύειν τοὺς οἰκοδομοῦντας τὸ τεῖχος·
 γενομένης δ' ἱππομαχίας συχνοὺς ἀποβαλόντες ἐπρά-
 πησαν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τῷ μέρει τῆς δυνάμεως τὸν
 ὑπερκείμενον τοῦ λιμένος τόπον κατελάβοντο, καὶ 15
 τὴν καλουμένην Πολίχνην τειχίσαντες τὸ τε τοῦ
 Διὸς ἱερὸν περιβάλλοντο καὶ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν
 16 μερῶν τὰς Συρακοῦσας ἐπολιόρχουν. τοιούτων δὲ
 ἐλαττωμάτων περὶ τοὺς Συρακοσίους γενομένων
 ἠθύμουν οἱ κατὰ τὴν πόλιν ὥς δ' ἤκουσαν Γύ- 17
 λῖππον εἰς Ἱμέραν καταπεπλευκέναι καὶ στρατιώτας
 18 ἄφροξιν, πάλιν ἐθάρρησαν. ὁ γὰρ Γύλιππος μετὰ

8 τριακοσίους] τοῖς P   11 τριακ. μὲν] μὲν τριακ.
 Heri.   12 δικοσίαν πεντήκοντα] 27 A   13 ὀκτακο-
 σίους] πεντακοσίους u   26 Ἱμέραν] μερην P.

τεττάρων τριήρων καταπλεύσας εἰς Ἱμέραν τὰς μὲν
 ναὺς ἐνεώλκησε, τοὺς δ' Ἱμεραίους παύσας συμμα-
 χεῖν τοῖς Συρακοσίοις, παρὰ τε τούτων καὶ Γελῶν,
 ἐπὶ δὲ Σιλινουιντίων καὶ Σικανῶν ἤθροισεν στρατιώ-
 5 τας. συναγαγὼν δὲ τοὺς ἅπαντας τρισχιλίους μὲν
 πεζοὺς, δικασίους δ' ἱππεῖς, διὰ τῆς μεσογείου
 παρήγεν εἰς Συρακούσας. καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας 8
 μετὰ τῶν Συρακοσίων ἐξηγαγε τὴν δύναμιν ἐπὶ
 τοὺς Ἀθηναίους. γενομένης δὲ μάχης ἰσχυρὸς Αἰ-
 10 μαχος ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς μαχόμενος ἐτα-
 λεύτησε· πολλῶν δὲ παρ' ἀμφοτέρων ἀναιριθέν-
 των ἐνίκησαν Ἀθηναῖοι. μετὰ δὲ τὴν μάχην παρα- 2
 γενομένων τρισκαίδεκα τριήρων ἐκ Κορίνθου, τοὺς
 ἐκ τῶν πληρωμάτων ἀναλεβάν ὁ Γύλιππος μετὰ
 15 τῶν Συρακοσίων προσέβαλε τῇ παρεμβολῇ τῶν
 πολεμίων, καὶ τὰς Ἐπιπολάς ἐπολιόρκει. ἐξελθόν-
 των δὲ τῶν Ἀθηναίων συνήψαν μάχην οἱ Συρα-
 κοσίοι, καὶ πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων ἀποκτείναν-
 τες ἐνίκησαν, καὶ δι' ὅλης τῆς Ἐπιπολῆς τὸ τεῖχος
 20 κατέσκηψαν· οἱ δ' Ἀθηναῖοι καταλιπόντες τὸν πρὸς
 ταῖς Ἐπιπολαῖς τόπον πᾶσαν τὴν δύναμιν εἰς τὴν
 ἄλλην παρεμβολὴν μετήγαγον. τούτων δὲ πραχθέν- 3
 των οἱ Συρακοσίοι μὲν πρῶτους ἀπέστειλαν εἰς
 Κόρινθον καὶ Ἀκαδαίμονα περὶ βοηθείας· οἷς ἀπέ-
 25 στείλαν Κορίνθιοι μετὰ Βοιωτῶν μὲν καὶ Σικων-
 νίων χιλίους, Σπαρτιάται δ' ἑξακοσίους· Γύλιπ- 4

1 τεττάρων P   2 ἐνεώλκησε P (ἐνίκησαν Thuc. VII
 1, 3)   11 ἀμφοτέρους praestat   12 ἄθ.] αἱ ἄθ. A   13 τρι-
 ῶν τοισκαίδεκα o-PAF   14 ἐπεξελθόντων malim
 25 Κορίνθιοι μὲν μετὰ Βοιωτῶν καὶ Ροιωτῶν

πορ δὲ περιπορευόμενος τὰς κατὰ Σικελίαν πόλεις
 πολλοὺς προεγρίπτετο συμμαχεῖν, καὶ λαβὼν στρα-
 τιώτας παρὰ τε τῶν Ἱμεραίων καὶ Σικανῶν τρισ-
 χιλίους ἤγε διὰ τῆς μεσογείου. πυνθόμενοι δὲ οἱ
 Ἀθηναῖοι τὴν παρουσίαν αὐτῶν, ἐπιθίμενοι τοὺς
 ἡμῖς ἀνείλον· οἱ δὲ περιλειφθέντες διωσώθησαν
 εἰς Συρακοῦσας. ἐλθόντων δὲ τῶν συμμάχων οἱ
 Συρακοῖοι βουλόμενοι καὶ τῶν κατὰ θάλατταν
 ἐργάνων ἀντιποιεῖσθαι, τὰς τε προὔπαρχονσας ναὺς
 καθεῖλκυσεν καὶ ἄλλας προσκατασκευάσαντες ἐν
 τῷ μικρῷ λιμένι τὰς ἀναπείρας ἐποιούντο. Νικίας
 δὲ ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς ἀπέστειλεν εἰς Ἀθή-
 νας ἐπιστολάς, ἐν αἷς ἐδήλου ὅτι πολλοὶ πόρισι
 σύμμαχοι τοῖς Συρακοσίοις, καὶ διότι ναὺς οὐκ ὀλί-
 γας πληρώσαντες νηυμαχεῖν διέγνωνσαν· κατὰ τέχος
 οὖν ἥξιον τριήρεις τε πέμπειν καὶ χρήματα καὶ
 στρατηγούς τοὺς συνδιοικήσοντας τὸν πόλεμον.
 Ἀλκιβιάδου μὲν γὰρ πεφηνγότες, Λαμάρχου δὲ τε-
 λευτετηκότος αὐτὸν μόνον ἀπολειπεῖσθαι, καὶ ταῦτ'
 ἀσθενῶς διακείμενον. οἱ δ' Ἀθηναῖοι μετ' Εὐρυ-
 κλῆδος μὲν τοῦ στρατηγοῦ δέκα ναὺς ἐπέστειλαν
 εἰς Σικελίαν καὶ ἑργυρίου τάλαντα ἑκατὸν τεσσα-
 ράκοντα περὶ τὰς χειμερινὰς τροπὰς· περὶ δὲ τὴν
 ἐαρινὴν ὥραν παρεσκευάζοντο μέγαν στόλον ἐπο-
 στέλλειν, διότι στρατιώτας τε πανταχόθεν παρὰ
 τῶν συμμάχων κατέγραφον καὶ χρήματα συνήθροι-

1 κατὰ PA, κατὰ τὴν c 5 Ἀθηναῖοι] Σικελῖοι a 10
 παρακατασκευάσαντες A, προσπαρκατωσ. L, προσπαρκα. c
 11 τὰς ἀναπείρας ALF, τὰς δ' ἀναπείρας P, τὰς δ' ἀνα-
 πείρους c 23 χειμερινὰς Weiss. ex Thuc. VII 16, 2,
 θηριῶν c 24 ἐξαποστέλλειν M

ζον· κατὰ δὲ τὴν Πελοπόννησον οἱ Λακεδαιμόνιοι 8
παροξυνθέντες ὑπὸ Ἀλκιβιάδου τὰς σπονδὰς ἔλυ-
σαν τὰς πρὸς Ἀθηναίους, καὶ ὁ πόλεμος οὗτος διέ-
μεινεν ἔτη δώδεκα.

9 Τοῦ δὲ ἔτους τούτου διελθόντος Κλεόκριτος 9
μὲν ἀρχὸν Ἀθηναίων ἦν, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν
ἐπείτων χιλιάρχοι τέσσαρες ἐπῆρχον, Ἀύλος Σεμ-
πρόνιος καὶ Μάρκος Παπίριος, Κόιντος Φάβιος,
Σπόριος Νάτιος. ἐπὶ δὲ τούτων Λακεδαιμόνιοι 2
μετὰ τῶν συμμάχων ἐνέβαλον εἰς τὴν Ἀττικὴν,
Ἀργιδὸς τε ἡγουμένου καὶ Ἀλκιβιάδου τοῦ Ἀθηναίου.
καταλαβόμενοι δὲ χωρίον ὀχυρὸν Δεκλείαν φρου-
ριον ἐποίησαν κατὰ τῆς Ἀττικῆς· διὸ καὶ συνέβη
τὸν πόλεμον τοῦτον Δεκλείαν προσαγορευθῆναι.
13 Ἀθηναῖοι δὲ περὶ μὲν τὴν Λακωνικὴν τριάκοντα
τριῆρεις ἐπέστειλαν καὶ Χαριζιλία στρατηγόν, εἰς
δὲ τὴν Σικελίαν ἐνηφίσαντο πέμπιν ὀγδοήκοντα
μὲν τριῆρεις, ὀπλίτας δὲ πεντακισχιλίους. οἱ δὲ 3
Συρακόσιοι κρίναντες ναυμαχεῖν, καὶ πληρώσαντες
20 ὀγδοήκοντα τριῆρεις, ἐπέπλεον τοῖς πολεμίοις. τῶν
δὲ Ἀθηναίων ἔξήκοντα ναυσὶν ἀνταναχθέντων, καὶ
τῆς ναυμαχίας ἐντρογὸν γενομένης ἤδη, πάντες οἱ
ἀπὸ τῶν φρουρίων Ἀθηναῖοι κατέβησαν ἐπὶ τὴν
θάλατταν· οἱ μὲν γὰρ θεάσασθαι τὴν μάχην ἐπε-
25 θύμουν, οἱ δ'· εἴ τι πταίσειαν ἐν τῇ ναυμαχίᾳ,
βοηθήσειν τοῖς φεύγουσιν ἡλπιζον. οἱ δὲ τῶν 4
Συρακοσίων στρατηγοὶ προϊδόμενοι τὸ γινόμενον

8 Παπίριος P, Παπύριος *

Κόιντος] Κόιντος τε I

9 Σπόριος PA, καὶ Σπόριος c

11 *εἰ] δε P, om. cet.

12 δεκλείαν P

14 δεκλείαν P

15 μὲν om. P

ἀπιστάλαμψαν τοὺς κατὰ τὴν πόλιν ἐπὶ τὰ τῶν Ἀθη-
ναίων ὀχυρώματα, χρημάτων καὶ ναυτικῶν σκευῶν,
εἶτι δὲ τῆς ἄλλης παρασκευῆς ὑπάρχοντα πλήρη·
ὃ δὲ καταλαμβάνοντες οἱ Συρακοῖσι πάντεώς ὅτι
ὀλίγων τηρούμενα . . . καὶ τῶν ἀπὸ τῆς θαλάττης
προσβοηθούμεν πολλοὺς ἀπέκταναν. κραυγῆς δὲ
πολλῆς γενομένης περὶ τὰ φρούρια καὶ τὴν περι-
βολὴν, οἱ ναυμαχοῦντες Ἀθηναῖοι καταπλεονέκτες
ἐτρέπησαν καὶ πρὸς τὸ λειπόμενον τῶν φρουρίων
ἱφυγον. τῶν δὲ Συρακοσίων ἀτάκτως διωκόντων αἱ
οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς τὴν γῆν καταφεύγειν οὐ δυνά-
μενοι διὰ τὸ τοὺς Συρακοσίους εἶναι φρούριον
κυριεύειν, ἠναγκάσθησαν ἐξ ὑποστροφῆς πάλιν ναυ-
μαχεῖσθαι. τῶν δὲ Συρακοσίων λεηλοτέρων τὰς τάξεις
καὶ κατὰ τὸν διωγμὸν διεσπασμένων, ἐσθρόαις ταῖς
ναυσὶν ἐπιπλεύσαντες ἑνδεκα μὲν κατέδυσαν, τὰς
δὲ λοιπὰς ἕως τῆς Νήσου κατέδιωξαν. διαλυθείσης
δὲ τῆς μάχης ἑκάτεροι τρόπαιον ἔστησαν, οἱ μὲν
Ἀθηναῖοι τῆς ναυμαχίας, οἱ δὲ Συρακοῖσι τῶν ἐπὶ
τῆς γῆς κατορθωμένων.

- 10 Τῆς δὲ ναυμαχίας τοιοῦτο τέλος λαβούσης, οἱ
μὲν Ἀθηναῖοι πυνθανόμενοι τὸν μετὰ Δημοσθένους
στόλον ἐν ὀλίγαις ἡμέραις ἔχειν, ἔκριναν μηκέτι
διακινδυνεύειν, ἕως ἄν ἡ δύναμις ἐκείνη παραγέ-
νηται, οἱ δὲ Συρακοῖσι τοῦναντίον βουλόμενοι
πρὶν εἰθεῖν τὴν μετὰ Δημοσθένους στρατιὴν περὶ
τῶν ὅλων διακριθῆναι, καθ' ἡμέραν ἐπιπλέοντες

ἡ καταλαμβάνοντες PAUL, καταπλέοντες α. ὁ τηρού-
μενα] διήρπασαν add. Dind. 15 διεσπασμένων Reiske,
ἡσπασμένων α (cf. I 3, 4) 27 ἐπιπλέοντες α, com. West.

ταῖς τῶν Ἀθηναίων ναυσὶν ἐξήπτοντο τῆς μάχης·
 συμβουλευσάμενος δ' αὐτοῖς Ἀρίστωνος τοῦ Κοριν- 2
 θίου κυβερνήτου τὰς πρώτας τῶν νεῶν ποιῆσαι
 βραχυτέρας καὶ ταπεινότερας, πεισθέντας οἱ Συρα-
 3 κόσιοι πολλὰ διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν ἐν τοῖς μετὰ
 ταῦτα κινδύνοις ἐπληονέκτησαν. αἱ μὲν γὰρ Ἀττι- 3
 καὶ τριήρεις ἦσαν ἀσθενεστέρας ἔχουσαι τὰς πρῶ-
 ρας καὶ μεταώρους· διὸ συνέβαινεν αὐτῶν τὰς ἐμ-
 βολὰς τιτρώσκειν τοὺς ὑπερέχοντας τῆς θαλάττης
 10 τύπους, ὥστε τοὺς πολέμιους μὴ μεγάλοις ἱλαττώ-
 μαι περιπίπτειν· αἱ δὲ τῶν Συρακόσιων τὸν περὶ
 τὴν πρῶταν τάπον ἰσχυρὸν ἔχουσαι καὶ ταπεινόν,
 κατὰ τὰς τῶν ἐμβολῶν δόσεις μὴ πολλάκις πλῆγῃ
 κατίδνουν τὰς τῶν Ἀθηναίων τριήρεις. ἐπὶ μὲν οὖν 4
 15 συχνὰς ἡμέρας οἱ Συρακόσιοι τῇ παρεμβολῇ τῶν
 πολεμίων καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν προσ-
 20 βάλλοντες οὐδὲν ἦννον, τῶν Ἀθηναίων ἀγόντων
 ἡσυχίαν· ἐπειδὴ δέ τινες τῶν τριηράρχων οὐκέτι
 δυνάμενοι καρτερεῖν τὴν τῶν Συρακόσιων κατα-
 25 φρόνησιν ἀντανήχθησαν τοῖς πολεμίοις ἐν τῷ με-
 γάλῳ λιμένι, [καὶ] συνέστη πασῶν τῶν τριήρων
 ναυμαχία. οἱ μὲν οὖν Ἀθηναῖοι ταχυναντοῦσιν 5
 ἔχοντες τριήρεις, καὶ ταῖς κατὰ θάλατταν ἐμπει-
 ρίαις, ἐτι δὲ ταῖς τῶν κυβερνητῶν τέχναις προτε-
 25 ροῦντες, ἔπρακτον εἶχον τὴν ἐν τούτοις ὑπεροχὴν,
 τῆς ναυμαχίας ἐν στενῷ τόπῳ γινομένης· οἱ δὲ

9 τοῖς] μέγαν τοῖς Reiske

17 ἀγόντων ἡσυχίαν

PAFII, ἡσυχίαν ἀγόντων c 18 ἐπειδὴ cf. c. 65, 6: 99, 6] ἐπειδὴ

Steph. (cf. Thuc. VII 49, 4)

21 καὶ del. Wess.

22 οὖν

del. Dind.

24 δὲ PA, δὲ καὶ c

25 ἐν τούτοις] ἐν

νῦν τοῖς P *

26 ἐν στενῷ τόπῳ τῆς ναυμαχίας o - PAL

- Συρακόσιοι συμπλεκόμενοι καὶ τοῖς πολεμίοις οὐδεμίαν δίδοντες ἀναστροφὴν, τοὺς τε ἐπὶ τῶν καταστροφμάτων ἱκάντιζον καὶ λιθοβολοῦντες λιπὲν ἠνάγκαζον τὰς πρῶτας, ἐπὶ δὲ πολλαῖς τῶν ἐμπικνουσῶν ναῶν ἐμβολὰς δίδοντες καὶ εἰς τὰς τῶν ἐναντίων ναῶς εἰσαλλόμενοι πεζομαχίαν ἐν ταῖς ναυσὶ συνίσταντο. θλιβόμενοι δὲ παντεχοῦν οἱ Ἀθηναῖοι πρὸς φυγὴν ὥρμησαν· οἱ δὲ Συρακόσιοι διώξαντες ἐπὶ μὲν τριήρεις κατίδυσαν, πολλὰς δὲ ἀχρήστους ἐποίησαν.
- 11 Τῶν δὲ Συρακοσίων ἐπηρμένων ταῖς ἐλπίσι διὰ τὸ καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν τοὺς πολεμίους νενικηκέναι, παρὴν Εὐρυμίδαν καὶ Δημοσθένης, καταπεπληκότες μὲν ἐξ Ἀθηνῶν μετὰ δυνάμεως πολλῆς, ἐν δὲ τῷ παράπλῳ παρὰ Θουρίων καὶ Μεσσακίων προσειληφότες συμμαχίαν, ἦγον δὲ τριήρεις πλείους τῶν ὀδοήκοντα, στρατιωτῶν δὲ χωρὶς τῶν ἐν τοῖς πληρώμασι πεντακισχιλίους· ὅπλα δὲ καὶ χρήματα, πρὸς δὲ τούτοις τὰ πρὸς πολιορκίαν ὄργανα καὶ τὴν ἄλλην παρεσκευὴν ἐν στοργύλοις πλοίοις ἐκόμιζον. δι' ἣν αἰτίαν οἱ Συρακόσιοι πάλιν ἐτακκινούντο ταῖς ἐλπίσι, νομίζοντες μηκέτι ῥαδίως ἐξισωθῆναι τοὺς πολεμίους δυνήσεσθαι.
- 3 Δημοσθένης δὲ πείσας τοὺς συνέρχοντας ἐπειθίσθαι ταῖς Ἐπικολαῖς — ἄλλως γὰρ οὐ δυνατόν ἦν ἀποτεῖναι τὴν πόλιν —, ἀναλαβὼν μυρίους μὲν ὀπλίτας, ἄλλους δὲ τοσοῦτους ψιλοὺς, νυκτὸς ἐπέθετο τοῖς

1 καὶ τοῖς π.] τοῖς π. καὶ Dind. 5 ἐμβολὰς PAHFK
 14 Ἀθηναίων PFK 17 ὀδοήκοντα (= π) Stroth, ei P,
 τριακοσίων HL, τριακοσίων δέκα c 19 δὲ καὶ PFJ, τε καὶ c

Συρακοσίοις. ἀπροσδοκῆτον δὲ γενομένης τῆς ἐφό-
 δου φρουρίαν τέ τινων ἐκράτησαν καὶ παρυσπι-
 σόντες ἐντὸς τοῦ ταχίσματος τῆς Ἐπιπολῆς μέρος
 τι τοῦ τείχους κατέβαλον. τῶν δὲ Συρακοσίων 4
 5 πανταχόθεν συνδραμόντων ἐπὶ τὸν τόπον, ἔτι δὲ
 Ἑρμοκράτους μετὰ τῶν ἐπιλέκτων ἐπιβοηθήσαντος,
 ἐξωσθήσαν οἱ Ἀθηναῖοι καὶ νυκτὸς οὐσης διὰ τὴν
 ἐπιτείριαν τῶν τόπων ἄλλοι κατ' ἄλλους τόπους ἐκα-
 διάσθησαν. οἱ δὲ Συρακοσίοι μετὰ τῶν συμμάχων 5
 10 καταδιώξαντες, δισχιλίους μὲν καὶ πεντακοσίους τῶν
 πολεμίων ἀποκτείναντες, οὐκ ὀλίγους δὲ τραυμα-
 τίας ποιήσαντες, πολλῶν ὀπλῶν ἐκυρίευσαν. μετὰ 6
 δὲ τὴν μάχην Συρακοσίοι μὲν Σικανὸν ἑνα τῶν
 στρατηγῶν μετὰ δώδεκα τριήρων ἀπέστειλαν εἰς τὰς
 15 ἄλλας πόλεις, τὴν τε νίκην ἀπαγγελοῦντα τοῖς συμ-
 20 μάχοις καὶ βοηθεῖν ἄξιόντα. Ἀθηναῖοι δέ, τῶν 12
 πραγμάτων αὐτοῖς ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐκβάντων καὶ διὰ
 τὸ τὸν περικείμενον τόπον ὑπάρχειν ἐλώδη λοιμικῆς
 καταστάσεως εἰς τὸ στρατόπεδον ἐμπιστεύσης, ἔβου-
 25 λεύοντο, πῶς δεῖ χρῆσθαι τοῖς πράγμασιν. Δημοσθέ- 2
 νης μὲν οὖν ᾤετο δεῖν ἀποπλεῖν τὴν ταχίστην εἰς
 Ἀθήνας φέσκειν αἰρετότερον εἶναι πρὸς Λακεδαι-
 μονίους ὑπὲρ τῆς πατρίδος κινδυνεύειν ἢ καθημέ-
 νους εἰς Σικελίαν μηδὲν τῶν χρησίμων ἐπιτελεῖν·
 30 ὁ δὲ Νικίας οὐκ ἔφη δεῖν αἰσχυρῶς οὕτως ἐγκατα-
 λιπεῖν τὴν πολιορκίαν, καὶ τριήρων καὶ στρατιωτῶν,
 ἔτι δὲ χρημάτων εὐποροῦντας· πρὸς δὲ τούτοις,
 εἰν ἄνευ τῆς τοῦ δήμου γνώμης εἰρήνην ποιησά-

ὁ βοηθήσαντος α 14 δώδεκα | πεντακίθισκα Thuc.
 VII 46 17* ἐπὶ τὸ γ. αὐτοῖς ο - PAL 24 ἐκ Σικελίᾳ Rhod.

μενοι πρὸς τοὺς Συρακοσίους ἀποπλεύσωσιν εἰς τὴν
 πατρίδα, κίνδυνον αὐτοῖς ἐπακολουθήσειν ἀπὸ τῶν
 2 εἰσθότων τοὺς στρατηγούς συκοφαντεῖν. τῶν δὲ
 εἰς τὸ συμβούλιον περιλημμένων οἱ μὲν τῷ Δη-
 μοσθένει συγκαθίσταντο περὶ τῆς ἀπεργωγῆς, οἱ δὲ
 3 τῷ Νικίᾳ τὴν αὐτὴν γνώμην ἀπιφαίνοντο· διότι
 οὐδὲν σαφὲς ἐπικρίναντες ἐφ' ἡσυχίας ἤμενον. τοῖς
 4 δὲ Συρακοσίοις περιγενομένης συμμικχίας παρὰ τὴν
 Σικελῶν καὶ Σελινουντίων, ἐπὶ δὲ Γελῶν, πρὸς
 δὲ τοῖς τοῖς Ἱμεραίων καὶ Καμαριναίων, οἱ μὲν Συρα- 10
 κόσαιοι μᾶλλον ἐθάρρουν, οἱ δ' Ἀθηναῖοι περιδέετο
 ἰγίνοντο. τῆς δὲ νόσου μεγάλῃν ἐπέκτειν λαμβε-
 νούσης πολλοὶ τῶν στρατιωτῶν ἀπέθνησκον, καὶ
 πάντες μετεμέλοντο διὰ τὸ μὴ πάλαι τὸν ἀπόπλουν
 5 πεποιῆσθαι. διὸ καὶ τοῦ πλήθους θορυβοῦντος, 12
 καὶ τῶν ἄλλων πάντων ἐπὶ τὰς ναυὲς δομῶντων, ὁ
 Νικίας ἠναγκάσθη συγχωρεῖν περὶ τῆς εἰς οἶκου
 ἀπεργωγῆς. ὁμογεωμότων δὲ ὄντων τῶν στρατηγῶν,
 οἱ στρατιῶται τὰ σχεδὸν ἐντείνοντο καὶ τὰς τριήρεις
 πληρῶσαντες ἤρουν τὰς κεραίαις· καὶ παρήγγειλαν οἱ τῶν
 στρατηγῶν τοῖς πλήθεσιν, ὅταν σημήνῃ, μηδὲν τῶν
 κατὰ τὸ στρατόπεδον ὑστερεῖν, ὥς ἀπολειφθῆσάμε-
 6 νον τὸν βραδύνοντα. μελλόντων δ' αὐτῶν τῇ ὑστε-
 ραίᾳ πλεῖν, ἐξέλιπεν ἡ ἀεὶ ἡ τῆς ἐπιούσης νικτὸς.
 διότι ὁ Νικίας, καὶ φῦσαι δεσποδαίμων ὑπάρχων 2
 καὶ διὰ τὴν ἐν τῷ στρατοπέδῳ νόσον εὐλαβῶς δια-
 κείμενος, ἀντεκάλισσε τοὺς μάντις. τούτων δ' ἀπο-

δ συγκαθίσταντο malim 9 Σικελῶν Rich., Σικελιω-
 τῶν ο. 12 ἰγίνοντο ο, corr. Dind. 24 ἐξέλιπεν PA

φρηναίμων ἀναγκαῖον εἶναι τὰς εἰθισμένους τρεῖς
 ἡμέρας ἀναβαλίσθαι τὸν ἑκπλουν, ἤναγκάσθησαν
 καὶ οἱ περὶ τὸν Δημοσθένην συγκαταθίσθαι διὰ
 τὴν πρὸς τὸ θεῖον εὐλάβειαν.

Οἱ δὲ Συρακοῖσιοι παρὰ τινων αὐτομόλων πν-13
 δομένοι τὴν αἰτίαν τοῦ ὑπερτεθίσθαι τὸν ἀπό-
 πλουν, τὰς τε τριήρεις πάσας ἐπλήρωσαν, οὕτως
 ἐβδόμηκοντα καὶ τέσσαρας, καὶ τὰς πεζὰς δυνάμεις
 ἐξαγαγόντες προσέβαλον τοῖς πολεμίοις καὶ κατὰ
 10 γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τριήρεις 2
 πληρώσαντες ἔξ πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, τὸ μὲν δεξιὸν
 κίρας παρέδωκαν Εὐρυμέδοντι τῷ στρατηγῷ, καθ'
 ὃ ἐπέχθη ὁ τῶν Συρακοσίων στρατηγὸς Ἀγάθα-
 562 χορ· ἐπὶ δὲ θαλάσῃ μέρους Εὐθιόδημος ἐτέτακτο,
 15 καθ' ὃν ἀντετάχθητο Σικανὸς τῶν Συρακοσίων ἡγού-
 μενος· τῆς δὲ μέσης τάξεως εἶχε τὴν ἡγεμονίαν
 παρὰ μὲν τοῖς Ἀθηναίοις Μένανδρος, παρὰ δὲ τοῖς
 Συρακοσίοις Πύθης ὁ Κορίνθιος. ὑπερτείνουσης 3
 δὲ τῆς τῶν Ἀθηναίων φάλαγγος διὰ τὸ πλείοσιν
 20 αὐτοὺς ἀγωνίζεσθαι τριήρεσιν, οὐχ ἥμισυ καθ' ὃ
 πλεονεκτεῖν ἰδόκουν κατὰ τοῦτο ἤλαττώθησαν. ὁ
 γὰρ Εὐρυμέδων ἐπιχειρήσας περιπλεῖν τὸ κίρας τῶν
 ἐναντίων, ὥς ἀπισπείσθαι τῆς τάξεως, ἐπιστραφέν-
 των ἐπ' αὐτὸν τῶν Συρακοσίων ἀπλήφθη πρὸς
 25 τὸν κόλπον τὸν Δάσκωνα μὲν καλούμενον, ὑπὸ δὲ
 τῶν Συρακοσίων κατεχόμενον. κατακλεισθεὶς δ' εἰς 4

1 τρεῖς] τοῖς ἐνεία Thuc. VII 50, 4   2 ἀναβαλίσθαι A,
 ἀναβάλλεσθαι P, ἀναβάλλεσθαι c   7 οὕτως PAFK, οὕτως
 τὸν ἀριθμὸν c.   8 ἐβδόμηκοντα καὶ τέσσαρας] οὗ P (= c.
 14, 4)   13 δ] ὁ P, οὗ M, ὅς fort.   21 ἐλαττώθησαν P
 24 ἀπλήφθη P

στενον τόπον καὶ βιασθεῖς εἰς τὴν γῆν ἐκπιεῖν.
 αὐτὸς μὲν ὑπὸ τινος τρωθεὶς καιρῷ πλήρῃ τὸν βίον
 μετέλλαξεν, ἑπτὰ δὲ ναῦς ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ διε-
 5 φθάρησαν. τῆς δὲ ναυμαχίας ἤδη γινομένης ὁλοῖς
 τοῖς στόλοις, ὥς διεδόθη λόγος τὸν τε στρατηγὸν
 ἀνηρῆσθαι καὶ τινὰς ναῦς ἀπολωλέναι, τὸ μὲν πρῶ-
 τον αἱ μέλιστα συνεγγιζούσαι ταῖς διεφθαρμέναις
 ναυσὶν ἐνέκλιναν, μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Συρακοσίων
 ἐπικειμένων καὶ διὰ τὸ γεγονὸς εὐημερίημα θρα-
 σέως ἀγωνιζομένων, βιασθέντες οἱ Ἀθηναῖοι πάν-
 6 τες φονεῖν ἠναγκάσθησαν. γενομένου δὲ τοῦ δι-
 ωγμοῦ πρὸς τὸ τεναγῶδες μέρος τοῦ λιμένος, οὐκ
 ὀλίγαι τῶν τριήρων ἐν τοῖς βράχεσιν ἐπώκειλαν.
 ὧν συμβαινόντων Σικανὸς ὁ τῶν Συρακοσίων
 στρατηγὸς ταχέως ὀλκάδα κληματίδων καὶ δόδων,
 7 ἐπὶ δὲ πίττης πληρώσας, ἐνέπρησε τὰς ἐν τοῖς βρά-
 χεσι ναῦς κυλινδουμένας. ὧν ἀνεφθισῶν αἱ μὲν
 Ἀθηναῖοι ταχέως τὴν τι φλόγα κατέσβεσαν καὶ ἀπὸ
 τῶν νεῶν ἐρρωμένως ἡμύναντο τοὺς ἐπιφερομένους,
 ἄλλην οὐδεμίαν εὐρίσκοντες σωτηρίαν· τὰ δὲ περὶ 20
 στρατόπεδα παρεβόηθη παρὰ τὸν αἰγιαλόν, ἐφ' ὃν
 8 αἱ ναῦς ἐξεπεπτώκεισαν. ἀπάντων δὲ καρτερῶς
 ὑπομενόντων τὸν κίνδυνον, ἐπὶ μὲν τῆς γῆς ἐτρά-
 πησαν οἱ Συρακοῖσιοι, κατὰ θάλατταν δὲ προτιθή-
 σαντες ἀπίπλευσαν εἰς τὴν πόλιν. ἀπώλοντο δὲ 25
 τῶν μὲν Συρακοσίων ὀλίγοι, τῶν δ' Ἀθηναίων
 ἄνδρες μὲν οὐκ ἑλάττους δισχιλίῳ, τριήρεις δ'
 ὀκτωκαίδεκα.

2 καιρῷ AL. 4 γινομένης P, γιγνομένης FL. 19 ἡμέ-
 ναντο AL, ἡμέραν P, ἡμύναντο c. 27 δισχιλίῳ] εἴς

Οἱ δὲ Συρακόσιοι νομίζοντες μηκέτι τὸν κίνδυν- 14
 ρον εἶναι περὶ τῆς πόλεως, ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον ἐν-
 στηκέναι τὸν ἄγωνα περὶ τοῦ λαβεῖν τὸ στρατόπε-
 δον μετὰ τῶν πολέμιων αἰχμαλώτων, ἀπέφρακτον
 τὸ στόμα τοῦ λιμένος ξυῖγμα κατασκευάζοντες.
 ἀκάτους τε γὰρ καὶ τριήρεις, ἐπὶ δὲ στρογγύλας 2
 ναῦς ἐπ' ἄγκυρῶν ὁρμίσαντες, καὶ σιδηραῖς ἀλύ-
 σεσι διαλαμβάνοντες, ἐπὶ τὰ σκάφη γεφύρας ἐκ
 σανίδων κατασκεύασαν καὶ πύρας ἐν ἡμέραις τρισὶ
 10 τοῖς ἔργοις ἐπέθηκεν [συντίλειαν]. οἱ δ' Ἀθηναῖοι 3
 θεωροῦντες αὐτοῖς πάντοθεν τὴν σωτηρίαν ἀποκ-
 553 κλεισμένην, ἔκριναν ἀπάσας τὰς τριήρεις πληροῦν
 καὶ τῶν πεζῶν τοὺς κρατίστους ἑμβιβάσαι, τῷ τε
 πλήθει τῶν νεῶν καὶ τῇ τῶν ἀγωνιζομένων ὑπὲρ
 15 τῆς σωτηρίας ἀπονοίᾳ καταπλήξειν τοὺς Συρακο-
 σίους. δίδωκε τοὺς ἐπὶ ταῖς ἡγεμονίαις τεταγμέ- 4
 νους καὶ τοὺς ἀρίστους ἐξ ὅλου τοῦ στρατεύματος
 ἑμβιβάσκοντες τριήρεις μὲν ἐπλήρωσαν πάντα λοιπού-
 σας τῶν ἑκατὸν εἰκοσι, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐπὶ τῆς
 20 γῆς ἔταξαν παρὰ τὸν αἰγιαλόν. οἱ δὲ Συρακόσιοι
 τὸ μὲν πεζὸν στρατεύμα πρὸ τῆς πόλεως ἴσθησαν,
 τριήρεις δὲ συνεπλήρωσαν ἑβδομήκοντα τέσσαρας·
 συμπαραίποντό τε τὰς ὀχηρετικὰς ἔχοντες ναῦς παλ-
 25 δες ἑλεύθεροι, τοῖς τε ἔτισιν ὄντες ὑπὸ τὴν τῶν
 νεανίσκων ἡλικίαν καὶ συνεγωνιζόμενοι μετὰ τῶν
 πατέρων. τὰ δὲ περὶ τὸν λιμένα τεῖχῃ καὶ πᾶς ὁ 5

διαχίλιον l. 4 μετὰ τῶν πολέμιων] τῶν πολέμιων αὐτῶν
 μετὰ τῶν πλοίων conicio 10 συντίλειαν om. LM 11 αἰ-
 τοῖς PJ 12 τε] τε γὰρ Bek. 15 καταπλήξειν] ἐπι-
 ζοῦντες add. Dind. 16 τὴν ἡγεμονίαν Weck. 19 ἐπὶ τῆς
 γῆς om. ALM

τῆς πόλεως ὑπερκαίμενος τόπος ἔργε σωμάτων·
 γυναῖκες τε γὰρ καὶ παρθέναι καὶ οἱ [ἐν] ταῖς ἡλι-
 κίαις τὴν ἐν τῷ πολέμῳ χροίαν παρέχουσιν μὴ
 δυνάμενοι, τοῦ παντός πολέμου τὴν κρίσιν λαμβά-
 νοντες, μετὰ πολλῆς ἀγωνίας ἐπεθεώρουν τὴν μά-
 15 χην. καθ' ὃν δὲ χρόνον Νικίας ὁ τῶν Ἀθηναίων
 στρατηγὸς ἐπιβλέψας τὰς νύκτας καὶ τὸ μέγεθος τοῦ
 κινδύνου λογισάμενος, οὐκ ἐπέμεινεν ἐπὶ τῆς ἐν τῇ
 γῇ τάξεως, ἀλλὰ καταλιπὼν τοὺς πεζοὺς ἐπὶ τινα
 ναῦν ἀνέβη καὶ παρέπλει τὰς τριήρεις τῶν Ἀθη-
 ναίων. ἕκαστον δὲ τῶν τριηράρχων ἔξ ὀνόματος
 προσφωνῶν καὶ τὰς χεῖρας ἐκταίνων εἶδετο πάντων,
 αἱ καὶ πρότερον, [ἦ] τὸ νῦν ἀντιλαβίσθαι τῆς μόνης
 καταλειμμένης ἑλπίδος· ἐν γὰρ ταῖς τῶν ναυμα-
 χεῖν μελλόντων ἀρεταῖς καὶ ἑαυτῶν ἀπάντων καὶ
 2 τῆς πατρίδος κείσθαι τὴν σωτηρίαν. καὶ τοὺς μὲν
 τέκνων ὄντας πατέρας τῶν υἱῶν ὑπομνησάμενοι,
 τοὺς δ' ἐνδόξων γεγονότας πατέρων περιπαλῶν
 τὰς τῶν προγόνων ἀρετὰς μὴ καταισχύνειν, τοὺς δ'
 ὑπὸ τοῦ δήμου τιμημένους προτρέπομενος ἀξίους
 3 φανῆναι τῶν στεφάνων, ἅπαντας δ' ἀναμνησθάντας
 τῶν ἐν Σαλαμῖνι τροπαίων ἡξίου μὴ καταρρίψαι
 τῆς πατρίδος τὴν περιβόητον δόξαν, μηδὲ αὐτοὺς
 ἀνδραπόδων τρόπον παραδοῦναι τοῖς Συρακοσίοις.
 4 ὁ μὲν οὖν Νικίας τοιοῦτοῖς χορησάμενος λόγοις πεί-
 λην ἐπὶ τὴν ἰδίαν τάξιν ἐπανήλαθεν· οἱ δ' ἐν ταῖς

2 ἐξ del. Hart. 4 λαμβάνοντες ο, corr. Reiske
 13 εἰ καὶ Dind. (cf. Thuc. VII 64, 2 et 70, 7), εἶναι ο ἢ
 τὸ ο, porz Dind. 17 ἐπιμνησάμενοι f 21 ἅπαντας Pl.
 πάντας c 22 καταρρίψαι P, καταρρίψαι Cobet. (c. 22, 5)
 23 μέδ' ἑαυτοὺς malim

ναυδὶ πικνωθέντες ἱπλίον, καὶ φθάσαντες τοὺς
 πολεμίους διέλκον τὸ ξύγμα. οἱ δὲ Συρακόσιοι
 ταχίως ἐπαναχθίντες συνειτάττοντο ταῖς τριήρεσι,
 καὶ συμπλεκόμενοι τοῖς ἐναντίοις ἠνέγκασαν αὐτοὺς
 ἐπιστρέφειν ἀπὸ τοῦ ξύγματος καὶ διαμάχεσθαι
 ποιουμένων δὲ τὰς ἀνικηρούσας τῶν μὲν ἐπὶ τὸν 4
 αἰγιαλόν, τῶν δ' εἰς μέσον τὸν λιμένα, τινῶν δὲ
 πρὸς τὰ τεῖχη, ταχίως ἀπ' ἀλλήλων διεσπάρσθησαν
 αἱ τριήρεις ἄκασαι, καὶ χωρισθύντων ἀπὸ τῶν κλέ-
 10
 554 θρων πλήρης ἦν ὁ λιμὴν τῶν κατ' ὀλίγους ναυμη-
 χούτων. ἐνθα δὴ παραβόλως ἀμφοτέρων περὶ τῆς 5
 νίκης ἀγωνιζομένων, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι τῷ τε πλή-
 θεϊ τῶν νεῶν θαρροῦντες καὶ σωτηρίαν ἄλλην οὐχ
 ὁρῶντες θρασείως ἐκινδύνουν καὶ τὸν ἐν τῇ μάχῃ
 15 θάνατον εὐγενῶς ὑπέμενον· οἱ δὲ Συρακόσιοι θνα-
 τὰς τῶν ἀγώνων ἔχοντες γονεῖς καὶ παῖδας ἰφιλο-
 τιμοῦντο πρὸς ἀλλήλους, ἐκάστου βουλομένου δι'
 ἑαυτοῦ τὴν νίκην περιγενέσθαι τῇ πατρίδι. διδ¹⁶
 καὶ πολλοὶ ταῖς τῶν ἐναντίων προήραις ἐπιβάντες,
 20 τῆς οἰκείας νεὼς ὑφ' ἑτέρας τρωθείσης, ἐν μέσοις
 τοῖς πολεμίοις ἀπelaμβάνοντο. ἔμοι δὲ σιδηρὰς
 χεῖρας ἐπιβάλλοντες ἠνέγκασον τοὺς ἀντιτακτομέ-
 νους ἐπὶ τῶν νεῶν πιεζομαχεῖν. πολλὰκις δὲ τὰς 2
 ἰδίας ἔχοντες νεὼς συντετριμμένας, εἰς τὰς τῶν
 25 ἐναντίων μεθαλλόμενοι, καὶ τοὺς μὲν ἀποκτείνον-
 τες, τοὺς δ' εἰς τὴν θάλατταν προωθοῦντες, ἐκυ-
 ρίενον τῶν τριήρων. ἀπλῶς δὲ καθ' ὅλον τὸν λι-

7 τὸν λιμένα PaF, τοῦ λιμένος c 14 καὶ τὸν] τὸν
 Wess. 15 ἐπόμενον Dind., ἐπομένοντες o 22 ἀντιτε-
 τακτόντες* 1 27 *ἀπλῶς] ὁλῶς o

μένα τῶν τ' ἐμβολῶν ψόφος ἐγίνετο καὶ βοή τῶν
 3 ἀγωνιζομένων ἐναλλάξ ἀπολλυμένων. ὅτε γὰρ ἀπο-
 ληφθείη ταῦς ὑπὸ πλείονων τριήρων, πανταχόθεν
 τυπτομένη τοῖς χαλκώμασι, τοῦ φέυματος εἰσπίπτον-
 τος αὐτανδρος ὑπὸ τῆς θαλάττης καταπίνετο. ἔνιοι
 δὲ καταδυομένων τῶν νεῶν ἀποκολυμβῶντες τοῖς
 τε τόξοις κατετιτρώσκοντο καὶ τοῖς δόρασι τυπτό-
 4 μνοι διεφθείροντο. οἱ δὲ κυβερνήται θεωροῦντες
 τεταραγμένην τὴν μάχην, καὶ πάντα τόπον ὄντα
 πληρὴ θορύβου, καὶ πολλάκις ἐπὶ μίαν ναὺν πλείους
 10 ἐπιφειρομένας, οὐδ' ὅτι σημαίνουσιν εἶχον, μὴ τῶν
 αὐτῶν πρὸς ἅπαντα συμφερόντων, οὔτε πρὸς τοὺς
 κελύοντας τοὺς ἐτέρους ἐνιδέχεται βλέπειν διὰ τὸ
 5 πλῆθος τῶν βελῶν. ἀπλῶς δὲ τῶν παραγγελλομέ-
 νων οὐδεὶς οὐδὲν ἤκουε, τῶν σκαφῶν θραυομένων
 15 καὶ παρασυρομένων τῶν ταρσῶν, ἅμα δὲ καὶ τῇ
 κραυγῇ τῶν ναυμαχοῦντων καὶ τῶν ἀπὸ τῆς γῆς
 6 συμφιλοτιμουμένων. τοῦ γὰρ αἰγιαλοῦ παντὸς τὸ
 μὲν ὑπὸ τῶν πεζῶν τῶν Ἀθηναίων κατεῖχετο, τὸ
 δ' ὑπὸ τῶν Συρακοσίων, ὥστ' ἐνίοτε τοὺς παρὰ
 10 τὴν γῆν ναυμαχοῦντας συμμάχους ἔχειν τοὺς ἐπὶ
 7 τῆς χέρσου στρατοπεδεύοντας. οἱ δ' ἐπὶ τῶν τει-
 χῶν ὅτε μὲν ἴδοιεν τοὺς ἰδίους εὐημεροῦντας, ἐπαί-
 νιζον, ὅτε δ' ἑλαττουμένους, ἔστινον καὶ μετὰ
 διακρύων τοῖς θεοῖς προσηύχοντο. ἐνίοτε γάρ, εἰ
 15 τύχοι, τῶν Συρακοσίων τριήρων παρὰ τὰ τεῖχη

τ ἀποληφθείη PAL 7 τε om P 12 ἅπαντα AH,
 ἅπαντας c 13 ἐτέρους] ἑτέρας malim 16 τῇ
 κραυγῇ Wess., τῆς κραυγῆς o 19 πεζῶν τῶν] πεζῶν P
 20 τεῖχη i

διαφθείρισθαι τινες συνέβαινε, καὶ τοὺς ἰδίους ἐν
 ὀφθαλμοῖς τῶν συγγενῶν ἀναιρεῖσθαι, καὶ θεωρεῖν
 γονεῖς μὲν τέκνων ἀπώλειαν, ἀδελφὰς δὲ καὶ γυ-
 ναῖκες ἀνδρῶν καὶ ἐδελφῶν οἰκτρὰν καταστροφήν.
 ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον πολλῶν ἀπολλυμένων ἡ μάχη 17
 τέλος οὐκ ἐλάμβανεν· οὐδὲ γὰρ οἱ θλιβόμενοι πρὸς
 τὴν γῆν φεύγειν ἐτόλμων. οἱ μὲν γὰρ Ἀθηναῖοι
 τοὺς ἀφισταμένους τῆς μάχης καὶ τῇ γῇ προσπλίου-
 ντες ἡρώτων, εἰ διὰ τῆς γῆς εἰς Ἀθήνας πλεῦσαι
¹⁰
 νομίζουσιν, οἱ δὲ πεζοὶ τῶν Συρακόσιων τοὺς προσ-
 πλίουστας ἀνέκρινον, διὰ τί βουλομένων αὐτῶν εἰς
 τὰς τριήρεις ἐμβαίνειν κωλύσαντες αὐτοὺς μάχε-
 σθαι νῦν προδιδούσῃ τὴν πατρίδα, καὶ εἰ διὰ τοῦτο
 ἐφραξαν τὸ στόμα τοῦ λεμένου, ὅπως κωλύσαντες
10 τοὺς πολεμίους αὐτοὶ φεύγῳσιν ἐπὶ τὸν αἰγιαλόν,
 καὶ τοῦ τελευταίου ὀφειλομένου πᾶσιν ἀνθρώποις
 ποῖον ζητοῦσι καλλίω θάνατον ἢ τὸν ὑπὲρ τῆς
 πατρίδος, ἣν ἔχοντες μάρτυρα τῶν ἀγόντων αἰσχρῶς
 ἐγκαταλείπουσιν. τοιαῦτα δὲ τῶν ἀπὸ τῆς γῆς στρα- 2
20 τιστῶν ὀνειδιζόντων τοῖς προσπλίουσιν, οἱ πρὸς
 τοὺς αἰγιαλοὺς ἀποφεύγοντες πάλιν ἀνίστρεφον,
 καίπερ συντετριμμένας ἔχοντες τὰς ναῦς καὶ ὑπὸ
 τῶν τραυμάτων καταβαρούμενοι. τῶν δὲ παρὰ τὴν 3
 πόλιν κινδυνευόντων Ἀθηναίων ἐκβιασθέντων καὶ
25 πρὸς φυγὴν ὁρμησάντων, οἱ προσεχεῖς αἰὲ τῶν Ἀθη-
 ναίων ἐνέκλινον, καὶ κατ' ὀλίγον ἅπαντες ἐτράπη-
 σαν. οἱ μὲν οὖν Συρακόσιοι μετὰ πολλῆς κραυγῆς

13 προδιδούσῃ P τοῦτ' ἐπέφραξαν fort. 15 φεύ-
 γουσιν PF 18 ἀγόντων] ἄν P 24 Ἀθηναίων om. 1
 25 τῶν Ἀθηναίων del. Wess. et Eich.

κατεδίωκον τὰς ναῦς ἐπὶ τὴν γῆν· τῶν δὲ Ἀθη-
ναίων ὅσοι μὴ μετίωροι διεφθάρησαν, ἐπὶ πρὸς
τὰ βράχια προσηγάθησαν, ἐκπηδῶντες ἐκ τῶν νεῶν
εἰς τὸ πεζὸν στρατόπεδον ἔκειγον. ὁ δὲ λιμὴν
πλήρης ἦν ὤπλων τε καὶ ναυαγίων, ὥς ὅν Ἀττικῶν
μὲν νεῶν ἀπολομένων ἔξηκοντα, παρὰ δὲ τῶν Συ-
ρακοσίων ὀκτὼ μὲν τελείως διεφθαρμένων, ἐκκαί-
δικα δὲ συντετριμμένων. οἱ δὲ Συρακοῖσιοι τῶν τε
τρίηρων ὅσας δυνατόν ἦν εἶλκον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ
τοὺς τετελευτηκότας πολίτας τε καὶ συμμάχους
ἀνελόμενοι δημοσίας ταφῆς ἤξιωσαν.

- 18 Οἱ δ' Ἀθηναῖοι συνδραμόντες ἐπὶ τὰς τῶν ἡγε-
μόνων σκηνάς ἐδίδοκτο τῶν στρατηγῶν μὴ τῶν νεῶν,
ἀλλὰ τῆς ἐαυτῶν φροντίζειν σωτηρίας. Δημοσθέ-
νης μὲν οὖν ἔφη δεῖν, λειυμένον τοῦ ζεύγματος,
κατὰ τάχος πληροῦν τὰς τρίηρεις, καὶ ἀπροσδοκή-
τως ἐπιθεμένους ἐπηγγέλλετο ῥαδίως κρατῆσθαι τῆς
ἐπιβολῆς· Νικίας δὲ συνεβούλευε κατελιπόντας τὰς
ναῦς διὰ τῆς μισογείας [χώρας] πρὸς τὰς συμ-
μαχίδας πόλεις ἀναχωρεῖν. ὃ πάντες ὁμογνώμονες
γενόμενοι τῶν νεῶν τινὰς ἐνέπαρσαν καὶ τὰ πρὸς
τὴν ἀπαλλαγὴν παρεσκευάζοντο. φανεροῦ δ' ὄντος
ὅτι τῆς νυκτὸς ἀναξεύθουσιν, Ἑρμοκράτης συνεβού-
λευε τοῖς Συρακοσίοις ἔξαιρεν τῆς νυκτὸς ἅπαν τὸ
στρατόπεδον καὶ τὰς ὁδοὺς ἀπᾶσαι προκαταλαβέ-
σθαι. οὐ πειθομένων δὲ τῶν στρατηγῶν διὰ τὸ

1 ἐδίωκον I   8 νεῶν] ἀπολομένων add. e (ex v. 6),
del. Dind.   4 ἔκειγον PFI   7 ἐκκαίδικα PAF   12 στρα-
τηγῶν Dind., στρατιωτῶν e   15 δεῖν om. A   17 ἐπι-
θεμένους PFK   19 τάχος del. vñ

πολλοὺς μὲν τραυματίας εἶναι τῶν στρατιωτῶν,
 πάντας δ' ὑπὸ τῆς μάχης κατακόπους ὑπάρχειν τοῖς
 σώμασιν, ἐπίσταντέ τινας τῶν ἱππέων ἐπὶ τὴν
 παρεμβολὴν τῶν Ἀθηναίων τοὺς ἰροῦντας, ὅτι
 5 προκατεστάλκεσιν οἱ Συρακόσιοι τοὺς τὰς ὁδοὺς καὶ
 τοὺς ἐπικαιροτάτους τόπους προκαταληφόμενους.
 ποιησάντων δὲ τῶν ἱππέων τὸ προσταχθὲν ἤδη α
 νυκτὸς οὕσης, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι νομίσαντες τῶν
 Λιοντίνων τινὰς εἶναι τοὺς δι' εὐνοίαν ἀπηγγε-
 10 λώτες, διαταρῆχθησαν οὐ μικρῶς καὶ τὴν ἀπαιλλεγὴν
 ἀντιπρόθεοντο· ὅπως εἰ μὴ παρεκρούσθησαν, ἐσφαλῶς
 ἂν ἐχωρίσθησαν. οἱ μὲν οὖν Συρακόσιοι τῆς ἡμέ- α
 ρας ὑποφωσκούσης ἀπίσταντες τοὺς προκαταληφ-
 μένους τὰ στενόπορα τῶν ὁδῶν· οἱ δὲ τῶν Ἀθη-
 15 ναίων στρατηγοὶ διελόμενοι τοὺς στρατιώτας εἰς
 δύο μέρη, καὶ τὰ μὲν σκευοφόρα καὶ τοὺς ἄρρώ-
 στους εἰς μίσην λαβόντες, τοὺς δὲ δυναμένους μά-
 χεσθαι προηγείσθαι καὶ σφραγίσαι ταῖαντας, προῆ-
 σαν ἐπὶ Κατάνης, ὧν μὲν Δημοσθένους, ὧν δὲ
 20 Νικίου καθυγουμένων. οἱ δὲ Συρακόσιοι πεντή- 19
 κοντα μὲν τὰς καταληφθείσας ναὺς ἀναφέρονται
 κατήγαγον εἰς τὴν πόλιν, ἐκβιβάσαντες δ' ἐκ τῶν
 τριήρων ἑκαστας καὶ καθοπλίσαντες, μετὰ πίσης
 τῆς δυνάμεως ἠκολούθουν τοῖς Ἀθηναίοις, ἔκαστό-
 21 μνοι καὶ βωδίζαν εἰς τοὺς προσθὲν διακωλύοντες.
 ἐπὶ τρεῖς δ' ἡμέρας ἐπακολουθοῦντες καὶ πεντα- 2
 χόθεν περιλαμβένοντες ἀπίστον εὐθυπορίην πρὸς

ὁ προκατεστάλκεσιν P!

10 ἐνταρῆχθησαν u-PAL

11 ὅπως e, corr. Weiss 12 ὑποφωσκούσης PL (c. 111, 2)

προκαταληφόμενους] ποιησάντων δὲ (v. 7) — παρεκρούσθησαν (v. 11) repetit P 19 Κατάνης! 21 καταληφθείσας e 22 προ-

τὴν σύμμαχον Κατέην, παλινοδίαν δὲ καταναγκά-
σαντες ποιήσασθαι διὰ τοῦ Ἐλωρίου πεδίου, πρὸς
τῷ Ἀσινάρῳ ποταμῷ περικυκλώσαντες ἀπέκτειναν
μὲν μυρίους ὀκτακισχιλίους, ἐζώγρησαν δὲ ἑπτακισχι-
λίους, ἐν οἷς καὶ τοὺς στρατηγούς Δημοσθένην καὶ 3
Νικίαν· οἱ δὲ λοιποὶ διηρπάσθησαν ὑπὸ τῶν στρα-
8 τιωτῶν. οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι πάντοθεν ἀποκλειομένης
τῆς σωτηρίας ἠνγκάσθησαν τὰ ὄπλα καὶ ἑαυτοὺς
παραδοῦναι τοῖς πολεμίοις. τούτων δὲ προχθέντων
οἱ Συρακόσιοι στήσαντες δύο τρόπαια, καὶ τὰ τῶν 10
στρατιγῶν ὄπλα πρὸς ἑκάτερον προσηλώσαντες,
ἀνέστρεψαν εἰς τὴν πόλιν.

4 Τότε μὲν οὖν τοῖς θεοῖς ἰθὺσαν πανδημίᾳ, τῇ
δ' ὑστερίᾳ συναχθείσης ἐκκλησίας ἐβουλευόντο,
πῶς χρήσονται τοῖς αἰχμαλώτοις. Διοκλῆς δὲ τις, 10
τῶν δημαγωγῶν ἐνδοξότατος ὢν, ἀπεφώνητο γνώ-
μην ὥς δέοι τοὺς μὲν στρατηγούς τῶν Ἀθηναίων
μετ' αἰκίας ἀνελεῖν, τοὺς δ' ἄλλους αἰχμαλώτους
ἐν μὲν τῷ παρόντι τεθῆναι πάντας εἰς τὰς λατο-
μίας, μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς μὲν συμμαχίσαντας τοῖς 20
Ἀθηναίοις λαφυροποιῆσαι, τοὺς δ' Ἀθηναίους ἐφ-
ραζομένους ἐν τῷ δεσποτηρίῳ λαμβάνειν ἀλφίτων
2 δύο κοτύλας. ἀναγνωσθέντος δὲ τοῦ ψηφίσματος
Ἐρμοκράτης παρελθὼν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐνεχείρει
λέγειν, ὥς κάλλιον ἔστι τοῦ νικᾶν τὸ τὴν νίκην 25
ἐνεγκεῖν ἐνθροπίνως. θεωρουμένου δὲ τοῦ δήμου
καὶ τὴν δημηγορίαν οὐχ ὑπομένουτος, Νικόλαός τις,

λαμβάνοντες ο, corr. Madvig ἀπείργον — 3 περικυκλώ-
σαντες om. AL. 2 Ἐλωρίου ε 4 ὀκτακισχιλίους, ἐζώγρη-
σαν δὲ om. PF; cf. praef. 19 τεθῆναι] καταθῆναι Cobet
29 κοτύλας Thuc. VII 87, 2, χοίτικας o

ἰσχυροτέρους ἐν τῷ πολέμῳ δοῦναι υἱῶν, ἀνέβαιναν
 ἐπὶ τὸ βῆμα κατεχόμενος ὑπὸ τῶν οἰκιστῶν διὰ τὸ
 γῆρας· ὡς ὥς εἶδεν ὁ δῆμος, ἔλαξε τοῦ θορόυ, βου-
 10 λόμενος κατηγορήσας τῶν αἰχμαλώτων. γενομένης
 οὖν σιωπῆς ὁ πρεσβύτερος ἐντεῦθεν ἤρξατο τῶν
 λόγων.

Τῶν κατὰ τὸν πόλεμον ἀτυχημάτων, ἄνδρες 20
 Συρακούσιοι, μέρος οὐκ ἐλάχιστον ἐγὼ μετέσχον·
 δοῦναι γὰρ υἱῶν γενομένος πατὴρ ἐξέπεσεν μὲν
 10 αὐτοὺς εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος κίνδυνον, ἐπι-
 δεξάμεν δ' ἀντ' αὐτῶν ἀγγελίαν, ἣ τὸν ἐκείνων
 θάνατον ἐμήνυνεν. διὸ καὶ καθ' ἡμέραν ἐπιζητῶν τὴν
 συμβίωσιν, καὶ τὴν τελευτὴν ἀνυπολόγιστος, ἐκεί-
 15 νους μὲν μακροῖζω, τὸν ἐμμεντοῦ δὲ βίον ἐλπίω, πάν-
 των ἡγούμενος εἶναι δυσταχέστατος. ἐκείνοι μὲν
 γὰρ τὸν ὀφειλόμενον τῇ φύσει θάνατον εἰς πατρί-
 δος σωτηρίαν ἀναλώσαντες ἀθάνατον ἐαυτῶν δόξαν
 καταλειλοίπυσιν, ἐγὼ δ' ἐπὶ τῆς ἐσχάτης ἡλικίας
 20 ἰσχυρὸς ὢν τῶν θεραπευσάντων τὸ γῆρας διπλοῦν
 ἔχω τὸ πένθος, τὴν συγγένειαν ἅμα καὶ ἀρετὴν
 ἐπιζητῶν· ὅσα γὰρ εὐγενέστερον τελευτήσαν, το-
 1 σαύτω ποθεινοτέραν τὴν ὑπὲρ αὐτῶν μνήμην κατα-
 λελοιπίουσιν. εἰκότως οὖν μισῶ τοὺς Ἀθηναίους,
 δι' ἐκείνους οὐκ ὑπὸ τῶν τέκνων, ἀλλ' ἐπὶ οἰκισ-
 25 τῶν, ὡς ὁράτε, χειραγωγούμενος. εἰ μὲν οὖν
 ἐώρων, ὡς ἄνδρες Συρακούσιοι, τὴν παρούσαν ἐπι-
 στηκίαν βουλὴν ὑπὲρ Ἀθηναίων, εἰκότως ἔν καὶ
 διὰ τὰς κοινὰς τῆς πατρίδος συμφορὰς καὶ διὰ τὰς

ὁ πρεσβύτερος Lobel 11 ἀντ' add. Reiske 21 το-
 σοῦτο PA 22 αὐτῶν σ. PA 24 οἰκιστῶν PF, τῶν οἰκιστῶν
 Diodorus III. 5

ἰδίας ἀτυχίας πικρῶς ἂν αὐτοῖς προσηνέχθην· ἐπεὶ
 δ' ἅμα τῷ πρὸς τοὺς ἡτυχηκότας εἰς αὐτὸ κρίνεται τὸ
 τε κοινὴ συμφέρον καὶ ἡ πρὸς ἅπαντας ἀνθρώπους
 ὑπὲρ τοῦ δήμου τῶν Συρακοσίων ἐξενεχθησομένη
 δόξα, ἀκίραιοι ποιήσομαι τὴν τοῦ συμφέροντος
 21 συμβουλίαν. ὁ μὲν οὖν δήμος τῶν Ἀθηναίων τῆς
 ἰδίας ἀνείας ἀξίαν κεκόμισται τιμωρίαν, πρῶτον
 μὲν παρὰ θεῶν, μετὰ δὲ ταῦτα παρ' ἡμῶν τῶν
 2 ἀδικηθέντων. ἀγαθὸν γὰρ ἴσθι τὸ θεῖον τοὺς ἀδί-
 κων πολέμου καταρχομένους καὶ τὴν αὐτῶν ὑπερ- 10
 οχὴν οὐκ ἐνιγκόντας ἀνθρωπίνως ἀνελκίστοις περι-
 3 βαλεῖν συμφοραῖς. τίς γὰρ ἂν ἤλπισεν Ἀθηναίους,
 μύρια μὲν εἰληφότας ἐκ Αἴλου τέλαντα, τριήρεις
 δὲ διακοσίας εἰς Σικελίαν ἀπεσταλκότας καὶ τοὺς
 ἀγωνισομένους ἄνδρας πλείους τῶν τετρακισμυ- 15
 ρίων, οὕτως μεγάλας συμφοραῖς περιπεσεῖσθαι; ἀπὸ
 γὰρ τῆς τηλικαύτης παρασκευῆς οὐτε τοῦδε οὐτ'
 ἀνὴρ οὐδεὶς ἐκινήθηεν, ὥστε μηδὲ τὸν ἀγγελοῦντα
 4 αὐτοῖς τὴν συμφορὰν περιλειφθῆναι. εἰδότες οὖν,
 ἄνδρες Συρακοσίοι, τοὺς ὑπερηφανοῦντας [καὶ] παρὰ 20
 θεοῖς καὶ παρ' ἀνθρώποις μισουμένους, προσκυ-
 νοῦντες τὴν τύχην μηδὲν ὑπὲρ ἀνθρώπου πράττειν 25
 τί γὰρ σεμνὸν φονεῦσαι τὸν ὑποπεπτωκότα; τί δ'
 ἐνδοξον τιμωρίᾳ περιβαλεῖν; ὁ γὰρ ἐμπετάθετον
 ἔχων τὴν περὶ τῶν ἀτυχημάτων ὁμότητα συναδικεῖ 30
 5 τὴν κοινὴν ἀνθρώπων ἀσθένειαν. οὐδαὶς γὰρ ἴσθιν
 οὕτω φρόνιμος, ὥστε μείζον ἰσχύσαι τῆς τύχης, ἢ
 φῦσαι ταῖς ἀνθρωπίναις ἡδομένη συμφοραῖς ὀξείας

10 αὐτῶν Steph., αὐτῶν ο 13 μύρια P 15 ἀγω-
 σισομένους 2J 20 καὶ οὐκ PA 25 ἡτυχηκότας Iust.

τῆς εὐδαιμονίας ποιεῖ τὰς μεταβολάς. ἔροῦσί τινες
 ἰσως, ἠδίκησαν, καὶ τῆς κατ' αὐτῶν τιμωρίας ἔχο-
 μεν τὴν ἐξουσίαν. οὐκοῦν παρὰ μὲν τοῦ δήμου α
 πολλαπλασίαν εἰλήφατε τιμωρίαν, παρὰ δὲ τῶν πλὴ-
 5 μαλῶτων ἱκανὴν ἔχετε κόλασιν; παρίδωκαν γὰρ
 ἑαυτοὺς μετὰ τῶν ὀπλίων πιστεύσαντες τῇ τῶν κρα-
 τούντων εὐγνωμοσύνῃ· διόπερ οὐκ ἄξιον αὐτοὺς
 τῆς ἡμετέρας ψευδοθῆναι φιλανθρωπίας. οἱ μὲν γ
 οἶνε ἀμετάθετον τὴν ἐχθρὰν φυλάττοντες μαχόμενοι
 10 τετελευτήκασιν, οἱ δ' ἑαυτοὺς ἡμῖν ἐγγχειρίζαντες
 ἀντὶ πολυμίσθων γεγόνασιν ἰκέται. οἱ γὰρ ἐν ταῖς
 μάχαῖς τοῖς ἐναντίοις τὰ σώματα ἐγγχειρίζοντες, ἐπ
 ἑλπίδι σωτηρίας τοῦτο πράττουσιν· εἰ δὲ πιστεύ-
 σαντες τιμωρίας τεύχονται τηλικαύτης, οἱ μὲν
 15 παθόντες ἀναδεχονται τὴν συμφορὰν, οἱ δὲ πρό-
 ξαντες ἀγνώμονες ἂν κληθῇεν. θεῖ δὲ τοὺς τῆς 8
 ἡγεμονίας ἀντιποιουμένους, ὡς ἄνδρες Συνακόσιοι,
 μὴ οὕτως τοῖς ὀπλοῖς ἑαυτοὺς ἰσχυροὺς κατασκευ-
 αζειν, ὥς τοῖς τρόποις ἐπιεικεῖς πυρέχισθαι. οἱ 22
 20 γὰρ ὑποταγμένοι τοὺς μὲν φόβῳ κατισχύοντες
 καιροτηρήσαντες ἀμύνονται διὰ τὸ μέσος, τοὺς δὲ
 φιλανθρωπῶς ἀφηγουμένους βεβαίως ἀγαπῶντες ἀεὶ
 συναἰξουσιν τὴν ἡγεμονίαν. τί καθείλε τὴν Μήδων
 ἀρχήν; ἢ πρὸς τοὺς ταπεινοτέρους ὁμότης. ἀπο- 2
 25 σπάντων γὰρ Περσῶν καὶ τὰ πλείεστα τῶν ἔθνων
 συνεπίθετο. πῶς γὰρ Κῦρος ἐξ ἰδιώτου τῆς Ἀσίας
 ὅλης ἐβασίλευσε; τῇ πρὸς τοὺς κρατηθέντας εὐγνω-

1 ποιεῖ PL, ποιεῖται c (XIV 76, 1) 6 μετὰ τῶν]
 μετὰ PA 10 * δ' ἑαυτοὺς] δὲ αὐτοὺς P JL, δὲ αὐτοὺς c
 ἡμῖν A 12 ἐπ' om. A 26 γὰρ] δὲ fort.

μούνη. Κροίσον γάρ τὸν βασιλέα λαβὼν αἰχμᾶ-
 λωτον οὐχ ὅπως ἠδίκησεν, ἀλλὰ καὶ προσενηγογέτησεν
 παραπλησίως δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις βασιλεύσιν τε καὶ
 1 δῆμοις προσηγήθη. τοιγεροῦν διαδοθείσης εἰς
 πάντα τόπον τῆς ἡμετέρας ἡπείρου οἱ κατὰ τὴν
 Ἀσίαν ἀλλήλους φθάνοντες εἰς τὴν τοῦ βασιλέως
 1 συμμαχίαν παρεγίνοντο. τί λέγω τὰ μικρὰ καὶ
 τόποις καὶ χρόνοις ἀφιστηκότα; κατὰ γὰρ τὴν ἡμι-
 τέραν πόλιν οὐ πάλαι Γέλων ἐξ ιδιώτου τῆς Σικι-
 λίας ὅλης ἡγεμὼν ἐγένετο, τῶν πόλεων ἐκονσίως 13
 εἰς τὴν ἐκονσίαν ἐκείνου παρεγινόμενων· προσ- 352
 ἐκαλεῖτο γὰρ ἡ τάνδρος ἐπιείκεια πάντας ἀνθρώ-
 πους, τὴν εἰς τοὺς ἡτυχηκότας συγγνώμην προσ-
 2 λαβοῦσα. ἀπ' ἐκείνων οὖν τῶν χρόνων τῆς κατὰ
 Σικελίαν ἡγεμονίας ἀντιποιοιμένης τῆς πόλεως, μὴ 15
 καταρρίψωμεν τὸν ὑπὲρ τῶν προγόνων ἔπαινον,
 μηδ' ἑαυτοὺς θηριώδεις καὶ ἀπαραιτήτους πρὸς
 ἀνθρωπίνην ἀτυχίαν παράσχωμεν. οὐ γὰρ προσήκει
 δοῦναι τῷ φθόνῳ καθ' ἡμῶν ἀφορμὴν εἰπεῖν, ὥς
 ἀναξίως εὐτυχοῦμεν· καλὸν γὰρ καὶ τὸ τῆς τύχης 20
 ἀντιπραγματούσης ἔχειν τοὺς συναλγέσοντας καὶ πό-
 3 λιν ἐν τοῖς κατορθώμασι τοὺς ἡδομένους. τὰ μὲν
 οὖν ἐν τοῖς ὅπλοις πλεονεκτήματα τύχῃ καὶ καιρῷ
 κρίνεται πολλῶς, ἡ δ' ἐν ταῖς εὐπραξίαις ἡμετέ-
 ρης ἰδίῳν ἔστι σημεῖον τῆς τῶν εὐτυχούντων ἀρε- 25
 τῆς. διὸ μὴ φθονήσητε τῇ πατρίδι περιβόητον γε-

1 γὰρ PFJ, γὰρ ε
 προσβαλοῦσα α, corr. West.
 οἰκωμεν Cobet (α. 15, 2)
 συνεθετομένους Schenkl

13 γνώμην α, corr. Reiske
 18 καταρρίψωμεν PF, κατα-
 22 συνεθετομένους Valckenar.

νίσθαι παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις, οἱ τοὺς Ἀθηναίους
 ἐνίκησεν οὐ μόνον τοῖς ὅπλοις, ἀλλὰ καὶ τῇ φιλαν-
 θρωπίᾳ. φανήσονται γὰρ οἱ τῶν ἄλλων ἐπιφέρειν ἡ-
 ἡμυφύτῃ σεμινυόμενοι τῇ παρ' ἡμῶν εὐγνωμοσύνῃ
 5 πολυωροῦμενοι, καὶ οἱ πρότεροι βωμὸν ἱλεόν καθι-
 δρυσάμενοι τοῦτον ἐν τῇ πόλει τῶν Συνακασίων
 εὐρήσουσιν. ἔξ ὧν πᾶσιν ἔσται φανερὸν, ὥς ἐκαί- 8
 νοι μὲν δικαίως ἐσφάλησαν, ἡμεῖς δ' ἀξίως ἡντυ-
 χήσαμεν. εἴπερ οἱ μὲν τοιοῦτους ἀδικεῖν ἐπιχείρη-
 10 σαν οἱ καὶ πρὸς τοὺς ἐχθροὺς εὐγνωμόνησαν, ἡμεῖς
 δὲ τοιοῦτους ἐνίκησαμεν οἱ καὶ τοῖς πολέμιωτάτοις
 μεριζουσι τὸν ἱλεὸν ἐτόλμησαν ἐπιβουλεύειν· ὥστε
 μὴ μόνον ὑπὸ τῶν ἄλλων κατηγορίας τιγγάνειν
 τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς ἑαυτῶν καταγι-
 15 νώσκειν, εἰ τοιοῦτους ἄνδρας ἀδικεῖν ἐνεχείρησαν
 καλόν, ὃ ἄνδρες Συνακασίοι, κατέρχασθαι φιλίας, 23
 καὶ τῶ τῶν ἡνιχηκότων ἐλέω σπείσασθαι τὴν δια-
 φοράν. δεῖ γὰρ τὴν μὲν πρὸς τοὺς φίλους εὐτοίαν
 ἀθάνατον φυλάττειν, τὴν δὲ πρὸς τοὺς ἐναντίους
 20 ἐχθρὰν θνητὴν· οὕτω γὰρ συμβήσεται τοὺς μὲν
 συμμάχους γίνεσθαι πλείους, τοὺς δὲ πολέμιους
 ἑλάττους. τὴν δὲ διαφορὰν αἰώνιον διαφυλάττον- 2
 τας περιδεδόντα παισὶ παιδων οὐτ' εὐγνωμον οὐτε
 ἀσφαλές· ἐπίστε γὰρ οἱ δοκοῦντες ὑπερέχειν ἐν βοπῇ
 25 καιροῦ τῶν πρότερον ὑποπεπτωκότων ἀσθενέστεροι
 γίνονται. μαρτυρεῖ δ' ὁ ἔνυν γινόμενος πόλεμος· 3
 οἱ γὰρ ἐπὶ πολιορκίᾳ παραγενόμενοι καὶ διὰ τὴν
 30 ὑπεροχὴν ἀποτειχίσαντες τὴν πόλιν ἐκ μεταβολῆς

3 οἱ add. Rhod.

4 ἐρῶν A.

7 ἐσφάλησαν PF

14 καὶ αὐτοὺς ἀλλὰ PA.

23 εἴτε PA, οἴτ' c.

αἰχμαλώτοι γεγόνασιν, ὥς ὁράτε. καλὸν οὖν ἐν ταῖς τῶν ἄλλων ἀτυχίαις ἡμέρους φανέντας ἔτοιμον ἔχειν τὸν παρὰ πάντων ἔλεον, ἐάν τι συμβαίῃ τῶν ἀνθρωπίνων. πολλὰ γὰρ ὁ βίος ἔχει παράδοξα, στάσις πολιτικὰς, ληστείας, πολέμους, ἐν οἷς οὐ ῥᾶδιον διαφεύγειν τὸν κίνδυνον ἀνθρώπου ὄντα.

4 διόπερ εἰ τὸν πρὸς τοὺς ὑποπεπτωκότας ἔλεον ἀποκόφομεν, πικρὸν καθ' ἑαυτῶν νόμον θήσομεν εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα. οὐ γὰρ δυνατὸν τοὺς ἄλλοις ἐνημέρως χρησάμενους αὐτοὺς παρ' ἐτέρων τυχεῖν 11 ποτε φιλενθρωπίας, ἀλλὰ προξένους δευνὰ παθεῖν εὐγνωμόνα, καὶ παρὰ τοὺς τῶν Ἑλλήνων ἔθισμας τοσοῦτους ἀνδρας φονεύσαντας ἐν ταῖς τοῦ βίου μεταβολαῖς ἐπιβοᾶσθαι τὰ κοινὰ πάντων νόμιμα.

12 τίς γὰρ Ἑλλήνων τοὺς παραδόντας ἑαυτοὺς καὶ τῇ 13 τῶν κρατούντων εὐγνωμοσύνῃ πιστεύσαντας ἀπαραιτήτου τιμωρίας ἠξίωκεν, ἢ τίς ἦττον τοῦ μὲν ὁμοῦ τὸν ἔλεον, τῆς δὲ προπετείας τὴν εὐλάβειαν 24 ἐσχηκεν; πάντες δὲ ἀναταίνονται μὲν πρὸς τοὺς ἀντιτακτομένους, εἰκονσι δὲ τοῖς ὑποπεπτωκόσιν, 10 ὧν μὲν τὴν τόλμαν καταπονοῦντες, ὧν δὲ τὴν ἀτυχίαν οἰκτεῖροντες. θραύεται γὰρ ἡμῶν ὁ θυμὸς, ὅταν ὁ πρότερον ἰχθρὸς ὢν ἐκ μεταβολῆς ἱκέτης γενόμενος ὑπομένη παθεῖν ὅ,τι ἂν δοκῇ τοῖς κρα- 2 τοῦσιν. ἀλίσκονται δ', οἶμαι, τῶν ἡμέρων ἀνδρῶν 21

2 παρβαίῃ = 9 τοῖς PA, τοῖς c ἔλλους P
 11 ἄλλα ο, ἄλλους τε Wess., οὐδὲ Rhod., καὶ Dind.; fort πά-
 λιν vel πολλὰ τε vel πρᾶξαντας δὲ δευνά 12 φονεύσαντας
 PAK 17 ἠξίωσι; ο, corr. Hert. τίς] τῆς P ἦττον
 Dind. τῆς] τὸ P 23 πρότερος P 24 ἐπομένει P,
 ἐπομένει AFJL 25 ἡμετέρων PK, ὁμοειδῶς Wurm

αἱ ψυχαὶ μάλιστα πως ἔλεω διὰ τὴν κοινὴν τῆς
 φύσεως ὁμοπάθειαν. Ἀθηναῖοι γὰρ κατὰ τὸν Πε-
 λοποννησιακὸν πόλεμον εἰς τὴν Σφακτηρίαν νῆσον
 πολλοὺς τῶν Λακεδαιμονίων κατεκλείσαντες καὶ
 5 λαβόντες αἰχμαλώτους ἀπελύτρωσαν τοῖς Σπαρτιά-
 ταις. πάλιν Λακεδαιμόνιοι πολλοὺς τῶν Ἀθηναίων 3
 καὶ τῶν συμμέσων αἰχμαλωτισθέντες παραπλησίως
 ἐχρήσαντο. καὶ καλῶς ἀμφοτέρωι ταῦτ' ἐπράξαν.
 δεῖ γάρ τοις Ἑλλήσι τὴν ἐχθρὰν εἶναι μέχρι τῆς
 10 νίκης, καὶ κολάζειν μέχρι τοῦ κρατῆσαι τῶν ἐναν-
 τίων. ὁ δὲ περαιτέρω τὸν ὑποπεσόντα καὶ πρὸς 4
 τὴν τοῦ κρατοῦντος εὐγνωμοσύνην προσφεύγοντα
 τιμωρούμενος οὐκέτι τὸν ἐχθρὸν κολάζει, πολὺ δὲ
 μᾶλλον ἀδικεῖ τὴν ἀνθρωπίνην ἀσθένειαν. εἶποι 5
 15 γὰρ ἂν τις πρὸς τὴν τοῦ τοιοῦτου σκληρότητα τὰς
 τῶν πάλαι σοφῶν ἀποφάσεις, ἄνθρωπε, μὴ μέγα
 φρόνει, γινῶθι σαυτὸν, ἰδὲ τὴν τύχην ἀπάντων
 οὕσαν κυρίαν. τίνας γὰρ χάριν αἱ πρόγονοι πάν-
 των τῶν Ἑλλήνων ἐν ταῖς κατὰ πόλεμον νίκαις
 20 κατέδειξαν οὐ διὰ λίθων, διὰ δὲ τῶν τυχόντων
 25 ξύλων ἰστάναι τὰ τρόπαια; ἅψ' οὐχ ὅπως ὀλίγον 6
 χρόνον διαμένοντα ταχέως ἀφανίζεται τὰ τῆς ἐχθρᾶς
 ὑπομνήματα; καθόλου δ' εἰ μὲν αἰώνιον ἴσασθαι
 τὴν διαφορὰν βούλεσθε, μάθετε τὴν ἀνθρωπίνην
 30 ἀσθένειαν ὑπερφρονοῦντες· εἰς γὰρ καιρὸς καὶ
 βραχεία ὥσπ' τύχης ταπεινοὶ πολλάκις τοὺς ὑπερη-

2 ὁμοπάθειαν v   5 λαβόντες] τοὺς add. PA   6 πολ-
 λούς] τοὺς πολλοὺς A   11 πρὸς om. A   14 εἶποι Hert.,
 εἶπεν P, εἶπε v   15 τοῦ τοιοῦτου PA, τοῦτου c   17 ἰδὲ
 εἰ δὲ P·F, ἰδε c   18 γὰρ om. F, del. P²   20 εἰ] αἱ F²
 23 ἴσασθαι] κτάσθαι Cobet

- 25 φάνους. εἰ δ', ὅπερ εἰκὸς ἐστὶ, παύσασθε πολυ-
 μαυντες, τίνα καλλίως καιρὸν εὐρήσατε τοῦ νῦν
 ὑπάρχοντος, ἐν ᾧ τὴν πρὸς τοὺς ἐπτακίτους φιλαν-
 θρωπίαν ἀφορμὴν τῆς φιλίας ποιήσασθε; μὴ γὰρ
 οἴσασθε τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον τελείως ἐξησθη-
 κέναι διὰ τὴν ἐν Σικελίᾳ συμφορὰν, ὃς κρατεῖ
 σχεδὸν τῶν τε κατὰ τὴν Ἑλλάδι νήσων ἀπασῶν,
 καὶ τῆς παραλίου τῆς τε κατὰ τὴν Εὐρώπην καὶ τὴν
 2 Ἀσίαν ἔχει τὴν ἡγεμονίαν. καὶ γὰρ πρότερον περὶ
 τὴν Αἴγυπτον τριακιστίας ἐτηρμῆς αὐτάνδρους ἀπο- 10
 λῆσας τὸν δοκοῦντα κρατεῖν βασιλεῖα συνθήκας ἀσχη-
 μοτας ποιεῖν ἠνέγκασε, καὶ πάλιν ὑπὸ Σέρξου τῆς
 πόλεως κατασκευαίσης μετ' ὀλίγον κάκεινον ἐνίκησε.
 3 καὶ τῆς Ἑλλάδος τὴν ἡγεμονίαν ἐκτήσατο. ἀγαθὴ γὰρ
 ἡ πόλις ἐν τοῖς μεγίστοις ἀτυχήμασι μεγίστην ἐπί- 12
 δοσιν λαβεῖν καὶ μηδέποτε ταπεινὸν μηδὲν βουλεύ-
 εσθαι. καλὸν οὖν ἀπὲρ τοῦ τὴν ἐχθρὰν ἐπαύξειν συμ-
 μάχους αὐτοὺς ἔχειν φεισαμένους τῶν αἰχμαλώτων.
 4 ἀνελόντες μὲν γὰρ αὐτοὺς τῷ θυμῷ μόνον χαριού-
 μεθα, τὴν ἄκαρπον ἐπιθυμίαν ἐκκληροῦντες, φν- 15
 λᾶσαντες δὲ παρὰ μὲν τῶν εὖ παθόντων τὴν χάριν
 ἔχουσι, παρὰ δὲ τῶν ἄλλων ὑπάντων τὴν εὐδο-
 26 ξίαν. καὶ, ἀλλὰ τινες τῶν Ἑλλήνων ἀπίστανται
 τοὺς αἰχμαλώτους. τί οὖν; εἰ μὲν αὐτοῖς ἐκ ταύ-
 της τῆς πράξεως ἐπαινοὶ τυγχάνουσι, μιμησώμεθα 18
 τοὺς τῆς δόξης πεφροντικότητας· εἰ δὲ παρὰ πρῶτων

1 παύσασθε f., παύσασθαι P¹ 2 εὐρήσασθαι P 4 ποιή-
 σασθαι PAFJKL 10 τριακιστίας] cf. XI 71, 5, 74, 3
 ἀπάλισαν PF 21 μὲν om. P 22 τῶν ἄλλων] ἄλλων P
 23 καὶ] εἰναι PFK

ἡμῶν τυγχάνουσι κατηγορίας, μηδὲ αὐτοὶ προέξω-
 μιν τὰ αὐτὰ τοῖς ὁμολογουμένως ἡμικοτηκόσι. μέχρις
 μὲν γὰρ τοῦ μηδὲν ἀνήκεστον πεπονθέναι τοὺς εἰς
 τὴν ἡμετέραν πίστιν ἑαυτοὺς παραδόντας, ἅπαντες
 κατακείμενοι δικαίως τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον·
 ἰὼν δὲ ἀκούσῃσι παρὰ τὰ κοινὰ νόμιμα τοὺς αἰχμα-
 λώτους παρεσκευασμένους, ἴφ' ἡμεῖς μετοίσουνσι τὴν
 κατηγορίαν. καὶ γὰρ εἰ τινῶν ἄλλων, Ἀθηναίων
 ἄξιόν ἐστιν ἐντραπήναι μὲν τὸ τῆς πόλεως ἀξίωμα,
 10 χάριν δ' αὐτοῖς ἀπομαρῖσαι τῶν εἰς ἀνθρώπον
 εὐεργετημάτων. οὗτοι γὰρ εἰσιν οἱ πρῶτοι τροφῆς
 ἡμέρου τοῖς Ἑλλήσι μετεδόντες, ἣν ἰδίᾳ παρὰ θεῶν
 λαβόντες τῇ χρήσει κοινὴν ἐποίησαν· οὗτοι νόμους
 εὖρον, δι' οὓς ὁ κοινὸς βίος ἐκ τῆς ἀγρίας καὶ
 12 ἀδίκου ζωῆς εἰς ἡμέρον καὶ δικαίαν ἐλήλυθε συμ-
 βίωσιν· οὗτοι πρῶτοι τοὺς καταφυγόντας διασώ-
 σαντες τοὺς περὶ τῶν ἱκετῶν νόμους παρὰ πάντιν
 ἀνθρώποις ἰσχύσαι παρεσκεύασαν· ἰὼν ἀρχηγούς
 γινομένους οὐκ ἄξιον αὐτοὺς ἀποστειρῆσαι. καὶ
 20 ταῦτα μὲν πρὸς ἅπαντας· ἰδίᾳ δ' ἐνίοις ὑπομνήσω
 τῶν φιλανθρωπῶν. ὅσοι μὲν γὰρ λόγου καὶ παι- 27
 δείας ἐν τῇ πόλει μετεσχέκατε, δότε τὸν ἑλῖον τοῖς
 τὴν πατρίδα κοινὸν παιδευτήριον παρεχομένοις πᾶ-
 σιν ἀνθρώποις· ὅσοι δὲ τῶν ἀγνοιάτων μυστηρίων
 22 μετελήφατε, σώσατε τοὺς μνήσαντας, οἱ μὲν ἤδη
 μετεσχέκατες τῶν φιλανθρωπιῶν τὴν χάριν διδόν-

1 προέξωμεν] παρέξωμεν PAJKL, παρεξώμεθα F; παρέ-
 ξωμεν — ὁμολογουμένως bis P 5 * τὸν τῶν] τῶν P, τὸν π
 7 ὅμας A 10 ἀνθρώπων Reiske 12 ἡμέρας P 28 φι-
 λανθρωπῶν Dind.

τες τῆς εὐεργεσίας, οἱ δὲ μίλλοντες μεταλήψεσθαι
 2 μὴ παραινούμενοι τῷ θυμῷ τὴν ἐλπίδα. ποῖος γὰρ
 τόπος τοῖς ξένοις βάσιμος εἰς παιδείαν ἐλευθέριον
 τῆς Ἀθηναίων πόλεως ἀνηρημένης; βραχὺ τὸ διὰ
 τὴν ἁμαρτίαν μῖσος, μεγάλα δὲ καὶ πολλὰ τὰ πρὸς
 εὐνοίαν αὐτοῖς εἰργασμένα. χωρὶς δὲ τῆς περὶ τὴν
 πόλιν ἐντροπῆς καὶ κατ' ἰδίαν ἂν τις τοὺς αἰχμα-
 λώτους ἐξετάζων εὖροι δικαίως ἑλέου τυγχάνοντας.
 οἱ μὲν γὰρ σύμμαχοι τῇ τῶν κρατούντων ὑπεροχῇ
 3 βιασθέντες ἠναγκάσθησαν συστρατεύειν. διόπερ εἰς
 τοὺς ἐξ ἐπιβολῆς ἀδικήσαντας δίκαιόν ἐστι τιμω-
 ρεῖσθαι, τοὺς ἄκονσίως ἔξαμαρτάνοντας προσήκον
 ἂν εἴη συγγνώμης ἀξιοῦν. τί λέγω Νικίαν, ὃς ἀπ'
 ἀρχῆς τὴν πολιτείαν ὑπὲρ Συριακοσίων ἐνστησάμε-
 νος μόνος ἀνταίπειν ὑπὲρ τῆς εἰς Σικελίαν στρα-
 13 τείας, αἰεὶ δὲ τῶν περιπεδημούντων Συριακοσίων
 4 φροσιτῶν καὶ πρόξενος ὢν διατετέλεκεν; ἄτοπον
 οὖν Νικίαν κολάζεσθαι τὸν ὑπὲρ ἡμῶν Ἀθηναί-
 πιπολιτευμένον, καὶ διὰ μὲν τὴν εἰς ἡμᾶς εὐνοίαν
 μὴ τυχεῖν φιλελευθροπίας, διὰ δὲ τὴν ἐν τοῖς κοι-
 νοῖς ὑπηρεσίαν ἀπαραιτήτῳ περιπεσεῖν τιμωρίᾳ, καὶ
 τὸν μὲν ἐπαγαγόντα τὸν πόλεμον ἐπὶ Συριακοσίους
 Ἀλκιβιάδην ἕμα καὶ παρ' ἡμῶν καὶ παρ' Ἀθηναίων
 ἐκφυγεῖν τὴν τιμωρίαν, τὸν δ' ὁμολογουμένως φι-
 λελευθροπότατον Ἀθηναίων γεγεννημένον μηδὲ τοῦ
 5 κοινοῦ τυχεῖν ἑλέου. διόπερ ἐγωγε τὴν τοῦ βίου

6 ἴσταιν P   7 ἀν] ἰάν PFK   11 ἐπιβολῆς JK
 12 ἀμαρτάνοντας ο. PAL   13 Νικίας PFK   22 ἐπά-
 γοντα ο. corr. Dind.   23 Ἀλκιβιάδην P   26 τοῦ] τοῦ
 τοῦτον Eich., ut cf. c. 23, 4. 58, 1

μεταβολὴν θεωρῶν ἰλεῖν τὴν τύχην. πρότερον μὲν
 γὰρ ἐν τοῖς ἐπισημοτάτοις τῶν Ἑλλήνων ὑπάρχον
 καὶ διὰ τὴν καλοκάγαθίαν ἐπαινούμενος μακαριστός
 ἦν καὶ περιβλεπτός κατὰ πάσαν πόλιν· νυνὶ δ' ὁ
 5 ἐξηγωνισμένος καὶ ἐν ἀσχήμονι τινι προσόφει τῶν
 τῆς αἰχμαλωσίας οἰκτρῶν πεπείραται, καθάπερ αἱ τῆς
 163 τύχης ἐν τῷ τοῦτου βίῳ τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν ἐπι-
 δεῖξασθαι βουλομένης. ἥς τὴν εὐημερίαν ἀνθρω-
 πίνως ἡμᾶς ἐπενεγκεῖν προσήκει καὶ μὴ βέροβαρον
 19 ὁμότητα πρὸς ὁμοιοθετοὺς ἀνθρώπους ἐνδείξασθαι.

Νικόλαος μὲν οὖν πρὸς τοὺς Συρακοσίους τοι- 28
 οὔτοις χρησάμενος λόγοις κατέπαυσε τὴν δημηγο-
 ρίαν, συμπαθεῖς ποιήσας τοὺς ἀκούοντας. Γύλιππος
 δ' ὁ Λάκων ἀπαραίτητον τὸ πρὸς Ἀθηναίους μίσος
 15 διαφυλάττειν, ἀναβὰς ἐπὶ τὸ βῆμα τῶν λόγων τὴν
 ἀρχὴν ἐντεῦθεν ἐποιήσατο. θαυμάζω μεγάλως,
 2 ἄνδρες Συρακόσιοι, θεωρῶν ὑμᾶς οὕτως ταχέως,
 περὶ ὧν ἔργῳ κακῶς πεπόνθατε, περὶ τούτων τῷ
 λόγῳ μεταδιδασκομένους. εἰ γὰρ ὑμεῖς ὑπὲρ ἀνα-
 20 στάσεως κινδυνεύσαντες πρὸς τοὺς ἐπὶ κατασκευῇ
 τῆς πατρίδος ὑμῶν παραγεγενημένους ἀνείσθε τοῖς
 θυμοῖς, τί χρὴ νῦν ἡμᾶς διατείνεσθαι τοὺς μηδὲν
 ἡδικοημένους; δότε δέ μοι πρὸς θεῶν, ἄνδρες
 23 Συρακόσιοι, συγγνώμην τὴν συμβουλίαν ἐκτιθεμένῳ
 μετὰ παρορησίας. Σπαρτιάτης γὰρ ὢν καὶ τὸν λό-

1 μὲν om. PK 4 πᾶσαν] τὴν add. Dind. 5 * καὶ
 ἐν ἀσχήμονι] ἐν ἀσχήμονι καὶ ὁ τινι] διηνή Reiske,
 ταπεινὴ Eich. τῶν τῆς Rhod., τῆς τῶν ὁ 6 αἰχμαλω-
 σίας] ἐκ αἰχμαλωσίας P οἰκτρῶν a 8 εὐημερίαν Madvig
 (cf. XV 17, δ), εὐεμερίαν ὁ, εὐροίαν Bezzel 18 ἔργῳ PFL
 19 ὁμοί; addidi 23 θεῶν P

γον ἔχω Σπαρτιάτην, καὶ πρῶτον ἂν τις ἐπιζητή-
 σαι, πῶς Νικόλαος ἐλεῖναι φησι τοὺς Ἀθηναίους,
 οἳ τὸ γῆρας αὐτοῦ διὰ τὴν ἀπαιδίαν ἑλκεῖν πε-
 ποιήκασιν, καὶ παριῶν εἰς ἐκκλησίαν ἐν ἰσθμῇ πε-
 θίρῃ δεκρύνει καὶ λέγει δεῖν οἰκτεῖσθαι τοὺς φονεῖς
 4 τῶν ἰδίων τέκνων. οὐκίτι γὰρ ἐπεικῆς ἐστὶν ὁ
 τῶν συγγενεστάτων μετὰ τὴν τελευταίαν ἀμνημονῶν,
 τοὺς δὲ πολεμιοτάτους σῶσαι προαιρούμενος. ἐπεὶ
 πόσοι τῶν ἐκκλησιαζόντων νύοντες ἀνηρημένους κατὰ
 τὸν πόλεμον ἐπευθίστατε; πολλοὶ [οὖν] τῶν καθημέ- 10
 5 νων ἐθοσύνθησαν. ὁ δ' ἐπιβαλὼν, Ὅρις, φησί, τοὺς
 τῷ θορύβῳ τὴν συμφορὰν ἐμφανίζοντες; πόσοι δὲ
 ἀδελφοὺς ἢ συγγενεῖς ἢ φίλους ἀπολωλεκότες ἐπι-
 6 ζητεῖτε; [καὶ] πολλῶ πλείους ἐπισημήναντο. καὶ ὁ
 Γόλιππος, Θιωρεῖς, ἔφη, τὸ πλῆθος τῶν δι' Ἀθη- 15
 ναίους δυστυχοῦντων; οὗτοι πάντες οὐδὲν εἰς ἐκεί-
 νους ἀμαρτάνοντες τῶν ἀναγκαιοτάτων σωμάτων
 ἰσπερήθησαν, καὶ τοσοῦτο μισεῖν τοὺς Ἀθηναίους
 29 ὀφείλουσιν, ὅσον τοὺς ἰδίους ἠγαπήκασιν. πῶς οὖν
 οὐκ ἔμπονον, ἄνδρες Συρακόσιοι, τοὺς μὲν τετελευ- 20
 τηκότας ἰκούσιον ὑπὲρ ὑμῶν εἰσεῖναι θάνατον, ὑμᾶς
 δὲ ὑπὲρ ἐκείνων μηδὲ περὶ τῶν πολεμιοτάτων λα-
 βεῖν τιμωρίαν, καὶ ἐπαινεῖν μὲν τοὺς ὑπὲρ τῆς κοι-
 νῆς ἑλευθερίας τοὺς ἰδίους ἀνελώσαντας βίοντες,
 περὶ πλείονος δὲ τὴν τῶν φονέων ποιέσθαι σωτη- 25
 2 ρίαν τῆς ἐκείνων τιμῆς; κοσμεῖν ἐψηφίσασθε δημο-

2 φησι Dind., φησι ο 4 παριῶν P¹, παριῶν c 9 ἀν-
 αιρούμενους P 10 οὖν om P 11 ὅρας Dind., ὅρα ο
 14 καὶ om P 15 τῶν om. α-M (et P?) 16 δεκρύνει
 ο-ΔΗΜ 21 ἡμῶν PFKL ἡμᾶς KL 24 ἰδίους] περὶ
 πλείονος add. ο, del. Rhod., προθέτως Wurm

αἶψα τοὺς τάφους τῶν μετελλεχότων· καὶ τίνα καλ-
 664 ῶνα κόσμον εὐρήσετε τοῦ κολάσαι τοὺς ἐκείνων
 αὐτοχρηστας; εἰ μὴ ἡ Δία πολιτογραφήσαντες αὐ-
 τοὺς βούλεισθαι καταλιπεῖν ἐψυχα τρώπαια τῶν με-
 665 τελλεχότων. ἀλλὰ μεταβαλόντες τὴν τῶν πολέμιων
 προσηγορίαν γεγονάσιν ἰκέται· πόθεν αὐτοῖς ταύ-
 τῃς τῆς φιλάνθρωπίας συγκεχωρημένης; οἱ γὰρ ἀπ’
 ἀρχῆς τὰ περὶ ταύτων νόμιμα διατάξαντες τοῖς μὲν
 666 ὀνιστυχοῦσι τὸν ἔλεον, τοῖς δὲ διὰ πονηρίαν ἀδι-
 667 κοδοῖν ἐταξαν τιμωρίαν. ἐν ποτίρῳ δὴ τάξει θῶ-
 μεν τοὺς αἰχμαλώτους; ἐν τῇ τῶν ἡτυχηκότων; καὶ
 τίς αὐτοὺς τύχῃ μὴ προαδικηθέντας ἐβιάσατο πο-
 λεμεῖν Συρακοσίοις καὶ τὴν παρὰ πᾶσιν ἐπαινου-
 μένην εἰρήνην ἀφέντας ἐπὶ κατασκαφῇ πυρεῖναι τῆς
 668 ἡμετέρας πόλεως; διόπερ’ ἐκουσίως ἐλόμενοι πόλε-
 669 μον ἄδικον ἐνέτυχος ὑπομενόντων τὰ τοῦτον δεινά,
 καὶ μὴ, κρατοῦντες μὲν, ἀπαραιτήτων ἐχόντων τὴν
 καθ’ ἡμῶν ὀμότητα, σφαλίντες δέ, τοῖς τῆς ἰκεσίας
 φιλάνθρωποις παραιτείσθων τὴν τιμωρίαν. εἰ δ’
 670 ἐλέγχονται διὰ πονηρίαν καὶ πλεονεξίαν τοιοῦτοις
 ἐλαττώμασι περιπεπωκότες, μὴ καταμεμφέσθων
 τὴν τύχην, μηδ’ ἐπικαλείσθων τὸ τῆς ἰκεσίας ὄνομα.
 τοῦτο γὰρ περ’ ἀνθρώποις φυλάττεται τοῖς καθα-
 671 ράν μὲν τὴν εὐχήν, ἀγνώμονα δὲ τὴν τύχην ἐσχη-
 672 κόσιν. οὗτοι δ’ ἀπάντων τῶν ἀδικημάτων πλήρη ἵ-
 τὸν βίον ἔχοντες οὐδένα τόπον αὐτοῖς βάσιμον εἰς

15 ἡμετέρας PAFJK 17 ἐχόντων] εἶχον P 18 ἡμῶν
 Eick. ἡμῶν o 19 παραιτεῖσθαι o, corr. Wess 21 κατα-
 μεμφέσθωναι et ἐπικαλείσθωναι o, corr. Dind 23 ἀδικη-
 μετων P. Faber, ἀτυχημάτων o (c. 31, 1) 25 αὐτοῖς PAJL,
 αὐτοῖς c

- 30 ἑλίων καὶ καταφυγὴν ἀπολλοίπασιν. τί γὰρ τῶν
 αἰσχίστων οὐκ ἐβουλεύσαντο, τί δὲ τῶν δεινотά-
 των οὐκ ἔπραξαν; πλεονεξίας ἰδιὸν ἔστι τὸ ταῖς
 ἰδίαις εὐτυχίαις οὐκ ἀρκοῦμενον τῶν πόρρω κειμέ-
 νων καὶ μηδὲν προσηκόντων ἐπιθυμεῖν· οὗτοι ταῦτ'
 ἔπραξαν. εὐδαιμονίστατοι γὰρ ὄντες τῶν Ἑλλή-
 νων, τὴν εὐτυχίαν ὥσπερ βαρὺ φορτίον οὐ φέρον-
 τες, τὴν πειλάγει τηλικούτῃ διαιρογομένην Σικελίαν
 ἐπιθυμήσαν κατακλιρουχῆσαι, τοὺς ἐνοικοῦντας
 2 ἑξανδραποδισάμενοι. δεινὸν ἔστι μὴ προαδικηθέν-
 τας πόλεμον ἐπιφέρειν· καὶ τοῦτ' ἐνήργησαν. φίλοι
 γὰρ ὄντες τὸν ἔμπροσθεν χρόνον, ἐξαίφνης ἀνελ-
 πίστως τηλικαύτῃ δυνάμει Συρακοσίους ἐπολιόρη-
 3 σαν. ὑπερηφάνων ἔστι τὸ τῶν μήπω κρατηθέντων
 προλαμβάνοντα τὴν τύχην καταψηφίζεσθαι τιμω-
 4 ρίαν· οὐδὲ τοῦτο παραλελοίπασιν. πρὸ τοῦ γὰρ ἐπι-
 βῆναι τῆς Σικελίας γνώμην ἐκύρωσαν Συρακοσίους
 μὲν καὶ Σελινουντίους ἑξανδραποδίσασθαι, τοὺς δὲ
 λοιποὺς διδόναι φόρους ἀναγκάζειν. ὅταν οὖν περὶ
 τοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους ὑπάρχη πλεονεξία, ἐπι-
 5 βουλή, ὑπερηφάνια, τίς ἂν νοῦν ἔχων αὐτοὺς ἔλεη-
 6 σκειν; ἐπεὶ τοί γε Ἀθηναῖοι πῶς ἐχρήσαντο Μιτυ-
 ληναίοις; κρατήσαντες γὰρ αὐτῶν, ἀδικῆσαι μὲν
 οὐδὲν βουλομένων, ἐπιθυμοῦντων δὲ τῆς ἐλευθε-
 ρίας, ἐψηφίσαντο τοὺς ἐν τῇ πόλει κατασφάζειν.
 7 ὥμόν τε καὶ βάρβαρον τὸ πεπραγμένον. καὶ ταῦτα
 ἑξήμαρτον εἰς Ἑλλήνας, εἰς συμμάχους, εἰς εὐσε-

2 δεινόν AL. 7 ὥσπερ] τι add. L. 10 ἑξανδραπο-
 δισάμενοι P. 14 ἐπιήφονον o. P. 15 προλαμβάνοντα
 conicio ex γ. 10 et c. 52, 7

γίτας πολλάκις γεγενημένους. μὴ δὴ τὸν ἀγανα-
κτούντων, εἰ τοιαῦτα πρὸς τοὺς ἄλλους πράξαντες
αὐτοὶ παρικλησίας ταύξονται τιμωρίας· δικαιοτάτον
γὰρ ἔστιν, ὃν καθ' ἑτέρων νόμον τις ἔδωκε, τοῦτο
ἢ χρώμενον μὴ ἀγανακτεῖν. καὶ τί λέγω Μηλίους, οὓς 6
ἐκπολιορχήσαντες ἤβηδὸν ἀπέκτειναν, καὶ Σκυ-
υαίους, οἳ συγγενεῖς ὄντες τῆς αὐτῆς Μηλίοις τύ-
χης ἐκοιτώθησαν; ὥστε δύο δῆμους πρὸς Ἀττικὴν
ὀργὴν ἐπικαιότας οὐδὲ τοὺς κηδεύσαντας ἔχειν τὰ
10 τῶν τετελευτηκότων σώματα. οὐ Σκύθαι τοῦτ' 7
ἐπραξαν, ἀλλ' ὁ προσποιούμενος φιλάνθρωπία δια-
φέρειν δῆμος ψηφίσμασι τὰς πόλεις ἄρδην ἀνέτρη-
κεν. ἤδη λογίζεσθε, τί ἂν ἐπραξαν, εἰ τὴν τῶν
Συρακασίων πόλιν ἐξεπόρθησαν· οἱ γὰρ τοῖς οἰ-
15 κείοις οὕτως ὥμως χρησάμενοι τοῖς μηδὲν προσή-
κουσι βαρυτίραν ἂν ἐξεδρόν τιμωρίαν. οὐκ ἔστιν 31
οὐν τοῦτοις δίκαιος ἀποκαίμενος ἔλεος· αὐτοὶ γὰρ
αὐτὸν ἐπὶ τῶν ἰδίων ἀκληρονημάτων ἀντήρηκας. ποῦ
γὰρ ἔξιον τοῦτοις καταφυγεῖν; πρὸς θεοῦς, ὃν τὰς
20 πατρίους τιμὰς ἀφελίσθαι προεῖλοντο; πρὸς ἄν-
θρώπους, οὓς δουλωσόμενοι παριγένοντο; Διμή-
τρα καὶ Κόρη καὶ τὰ τούτων ἐπικαλοῦνται μυ-
στήρια, τὴν ἱερὰν αὐτῶν νῆσον πεπορθηκότας; ναί, 2
ἀλλ' οὐκ αἴτιον τὸ πλῆθος τῶν Ἀθηναίων, ἀλλ'
25 Ἀλκιβιάδης ὁ ταῦτα συμβουλεύσας. ἀλλ' εὐρήσο-

3 δικαιοτάτον Weiss et Bek., δικαιότερον ο 5 χρω-
μέων Reiske καὶ om AL οὓς add Dind. (c. 27, 3)
9 οὐδὲ AL, οὐδὲν οὐδὲ c κηδεύσαντας PAFJK, κηδεύσαντες c
10 ταῦτ' A 12 ψηφίσματι u 13 ἐπραξαν εἰς τὴν ..
πόλιν, εἰ ἐξ L 14 ἐκπολιορχήσαντες Wurm 17 καὶ δι-
καίως καὶ ἀποκαίεσθαι Reiske 18 ποῖ Dind.

μιν τοὺς συμβούλους κατὰ τὸ πλείστον στοχαζομέ-
 νους τῆς τῶν ἀκουόντων βουλήσεως, ὥσθ' ὁ χει-
 ριστὸν τῷ ῥήτορι λόγον οἰκτεῖον ὑποβάλλει τῆς
 ἑαυτοῦ προκίρσεως. οὐ γὰρ ὁ λέγων κύριος τοῦ
 πλῆθους, ἀλλ' ὁ δῆμος ἐθίζει τὸν ῥήτορα τὰ βέλ-
 3 τιστά λέγειν χρηστὰ βουλευόμενος. εἰ δὲ τοῖς ἀδι-
 κοῦσιν ἀνήκεστα συγγνώμην δώσωμεν, ἴαν εἰς τοὺς
 συμβούλους τὴν αἰτίαν ἀναφέρωσιν, εὐχερῇ τοῖς
 πονηροῖς τὴν ἀπολογίαν παρεξόμεθα. ὅπλως δὲ
 πάντων ἐστὶν ἀδικώτατον τῶν μὲν εὐεργεσιῶν μὴ 10
 τοὺς συμβούλους, ἀλλὰ τὸν δῆμον ἀπολαμβάνειν
 τὰς χάριτας παρὰ τῶν εὐ παθόντων, τῶν δ' ἀδι-
 κημάτων ἐπὶ τοὺς ῥήτορας μεταφέρειν τὴν τιμω-
 4 ρίαν. καὶ ἐπὶ τοσοῦτόν τινες ἐξιστήκασι τῶν λο-
 γισμῶν, ὥσθ' Ἀλκιβιάδην, εἰς ὃν τὴν ἐξουσίαν οἶκα 15
 ἔχομεν, φασὶ δεῖν τιμωρεῖσθαι, τοὺς δ' αἰγματοῶ-
 5 τας ἀγομένους ἐπὶ τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν
 ἀφείναι, καὶ πᾶσιν ἐνδείξασθαι, διότι τὴν δικαίαν
 μισοπονηρίαν οὐκ ἔσχηκεν ὁ δῆμος τῶν Συρακα-
 6 σίων. εἰ δὲ καὶ κατ' ἀλήθειαν αἰτιοὶ γέγονασιν οἱ 20
 σύμβουλοι τοῦ πολέμου, μεμφέσθω τὸ μὲν πλῆθος
 τοῖς ῥήτορσιν ὑπὲρ ὧν ἐξηπάτησαν, ὑμεῖς δὲ δι-
 καίως μετελεύσεσθε τὸ πλῆθος ὑπὲρ ὧν ἠδίκησθε.
 καθόλου δ' εἰ μὲν ἐπιστάμενοι σαφῶς ἠδίκησαν,
 δι' αὐτὴν τὴν προαίρεσιν ἔξιοι τιμωρίας, εἰ δ' εἰκῇ 25
 βουλευσάμενοι τὸν πόλεμον ἐξήνεγκαν, οὐδ' ὥς
 αὐτοὺς ἀφαιτέον, ἵνα μὴ σχεδιάζωσιν ἐν τοῖς τῶν ἄλ-
 λων βίοις ἐθισθῶσιν. οὐ γὰρ δίκαιόν ἐστι τὴν
 Ἀθηναίων ἄγνοιαν Συρακοσίοις φέρειν ἀπώλειαν,
 οὐδ' ἐν οἷς τὸ πραχθὲν ἀνήκεστόν ἐστιν, ἐν τοῦ- 30

τοῖς ἀπολογίαν ὑπολείπεσθαι τοῖς ἁμαρτάνουσι. ³²
 Δία, ἀλλὰ Νικίας ὑπὲρ Συριακοσίων ἐπολιτεύσατο
 καὶ μόνος συνεβούλευσε μὴ πολεμῖν. τὸν μὲν ἐκεῖ
 γεγενημένον λόγον ἀκούομεν, τὴ δ' ἐνταῦθα πε-
 5·πραγμένα τεθεωρήκαμεν. ὁ γὰρ ἀντιπῶν ἐκεῖ περὶ 2
 τῆς στρατείας, ἐνταῦθα στρατηγὸς ἦν τῆς δυνάμεως·
 καὶ ὁ πολιτευόμενος ὑπὲρ Συριακοσίων, ἀπετείχισεν
 ὑμῶν τὴν πόλιν· καὶ ὁ φιλανθρώπως διακείμενος
 πρὸς ὑμᾶς, Δημοσθένους καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων
 10·βουλομένων λῦσαι τὴν πολιορκίαν, μόνος ἐβιάσατο
 μένειν καὶ πολεμῖν. διόπερ ἐγωγε νομίζω μὴ δεῖν
 παρ' ὑμῖν πλέον ἰσχυρᾶν τὸν μὲν λόγον τῶν ἐρ-
 γων, τὴν δ' ἀπαγγελίαν τῆς πείρας, τὴ δ' ἀφανῆ
 τῶν ὑπὸ πάντων ἰωραμένων. ³ ^{Δί'}, ἀλλὰ καλὸν 3
 15·μὴ ποιῆν τὴν ἐχθραν αἰώνιον. οὐκοῦν μετὰ τὴν
 τῶν ἡδικοκτόων κόλασιν, εἴαν ὑμῖν δοκῇ, προση-
 κόντως διαλύσεσθε τὴν ἐχθραν. οὐ γὰρ δίκαιον,
 ὅταν μὲν κρατῶσιν, ὥς δούλοις χρῆσθαι τοῖς ἡλω-
 κόσιν, ὅταν δὲ κρατηθῶσιν, ὥς οὐδὲν ἡδικοκτόας
 20·συγγνώμης τυγχάνειν. καὶ τοῦ μὲν δοῦναι δίκην
 ὃν ἔπραξαν ἀφεθήσονται, λόγῳ δ' εὐσχήμονι καθ'
 ὃν ἂν χρόνον αὐτοῖς συμφέρῃ τῆς φιλίας μνημο-
 νεύσουσιν. εἰ γὰρ ὅτι τοῦτο πράξαντες σὺν πολ- 4
 λοῖς ἄλλοις καὶ τοῖς Λακεδαιμονίοις ἀδικήσετε,
 25·ὑμῶν χάριν κἀκεῖ τὸν πόλεμον ἐπανηρημένους καὶ

1 ἀπολείπει P, ἀπολείπει F¹ 3 τὸν] τὸ f ἐκεῖ
 om. A 4 λόγον om. f 8 ἡρῶν Pa 9 ὑμᾶς o-JK
 11 μὴ δεῖν Dind., μηδὲν o 12 ὑμῖν PA πλέον] πλεί-
 ον A 13 ἐπαγγελίας Wea. 14 ἀπὸ PFK Δία v
 17 διαλύεσθαι Pf 20 τοῦ] τὸ PAFK 23 εἰ Wea.,
 v o 25 ἀπερημένους o-PAL.

ἐνταῦθα συμμαχίαν ἀποστέλλαντας· ἐξῆν γὰρ αὐτοῖς
 ἀγαπητῶς ἄγειν εἰρήνην καὶ περιορᾶν τὴν Σικελίαν
 6 πορθουμένην. διόπερ ἴαν τοὺς αἰχμαλώτους ἀφέν-
 τες φιλίαν συνέπτυχθε, προδότες φανήσεσθε τῶν
 συμμαχοσάντων, καὶ τοὺς κοινούς ἐχθροὺς θυνά-
 μενοι ταπεινώσαι, τοσούτους στρατιώτας ἀποδόντες
 πάλιν ἰσχυροὺς κατασκευάσετε. οὐ γὰρ ἂν ποτ' 567
 ἐγὼ γε πιστεύσαιμι, ὥς Ἀθηναῖοι τηλικαύτην ἐχθραν
 ἐπανηρομένοι βεβαίαν φυλάξουσιν τὴν φιλίαν, ἀλλ'
 ἀσθενεῖς μὲν ὄντες ὑποκριθήσονται τὴν εὐνοίαν, 10
 ἀναλαβόντες δ' αὐτοὺς τὴν ἀρχίαν προαίρεσιν εἰς
 6 τέλος ἔξουσιν. ἐγὼ μὲν οὖν, ὦ Ζεῦ καὶ πάντες
 θεοί, μαρτύρομαι πάντας ὑμᾶς μὴ σῶζειν τοὺς πο-
 λιμίους, μὴ ἐγκαταλείπειν τοὺς συμμάχους, μὴ πάλιν
 ἕτερον ἐπάγειν τῇ πατρίδι κίνδυνον. ὑμεῖς δέ, 15
 ὦ ἄνδρες Συρακούσιοι, τοὺτους ἀφέντες, ἴαν ἀποβῇ
 τι δυσχέρης, οὐδ' ἀπολογία ἑαυτοῖς εὐσχήμονα
 καταλείψετε.

- 33 Τοιαῦτα διελχθέντος τοῦ Λάκωνος μετέπειτα τὸ
 πλῆθος καὶ τὴν Διοκλέους γνώμην ἐκύρωσεν. διό-
 περ οἱ μὲν στρατηγοὶ παραχρῆμα ἀνηρώθησαν καὶ
 οἱ σύμμαχοι, οἱ δ' Ἀθηναῖοι παρεδόθησαν εἰς τὰς
 λατομίας, ὧν ὕστερον οἱ μὲν ἐπὶ πλείον κειδείας
 μετεσχηκότις ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἑξαργαγίντες δι-
 σώθησαν, οἱ δὲ λοιποὶ σχεδὸν ἅπαντες ἐν τῷ θαλάσῃ
 σμωτηρίῳ κακούμενοι τὸν βίον οἰκτρῶς κατέστρεψαν.

7 κατασκευάσετε PAVL. 8 πει-
 στεύσαιμι] πιστεύσαι μὴ P. 9 ἐπανηρομένοις P. 11 εἰς]
 ἐπὶ AL. 12 θεοὶ L, οἱ θεοὶ c. 14 ἐγκαταλείπειν Dind.
 15 ἀποβῇ] ὑπὸ βῇ P. 16 καταλείψετε P. 22 σύμμαχοι]
 ἐπαλέθησαν adal. Stern ex c. 19, 4

Μετὰ δὲ τὴν κατάλυσιν τοῦ πολέμου Διοκλῆς ²
 τοὺς νόμους ἀνέγραψε τοῖς Συρικοσίοις, καὶ συν-
 ἔβη παραδόξον περὶ τὸν ἄνδρα τοῦτον γενέσθαι
 περιπέτειαν. ἀπαράιτητος γὰρ ἐν τοῖς ἐπιτιμίοις
 5 γενόμενος καὶ σκληρῶς κολάζων τοὺς ἐξαμαρτάνον-
 τας, ἔγραψεν ἐν τοῖς νόμοις, ἴαν τις ὄπλον ἔχων
 εἰς τὴν ἀγορὰν παραγένηται, θάνατον εἶναι πρόσ-
 τιμον, οὔτε ἀγνοίᾳ δοῦς οὔτε ἄλλῃ τινὶ περιστάσει
 συγγνώμην. προσαγγελθέντων δὲ πολεμίων ἐπὶ τῆς ³
 10 χώρας ἐξικορευέτο ξίφος ἔχων· αἰφνιδίου δὲ στά-
 σεως καὶ ταραχῆς κατὰ τὴν ἀγορὰν γενομένης, ἀγνο-
 ῆσας μετὰ τοῦ ξίφους παρῆν εἰς τὴν ἀγορὰν. τῶν
 δὲ ἰδιωτῶν τινος κατανοήσαντος καὶ εἰπόντος, ὅτι
 τοὺς ἰδίους αὐτὸς καταλύει νόμους, ἀνεβόησε, Μὰ
 15 Δία οὐ μὲν οὖν, ἀλλὰ καὶ κυρίους ποιήσω. καὶ
 σπασάμενος τὸ ξίφος ἑαυτὸν ἀπέκτεινεν. ταῦτα μὲν
 οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν.

Ἐκ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνησὶ Καλλίων Ῥωμαῖοι μὲν ³⁴
 ἐντὶ τῶν ἐπάτων χιλιάρχους κατίστησαν τέτταρας,
 20 Πόπλιον Κορνήλιον καὶ Γάιον Φάβιον, ὀλυμπιάς δ'
 ἤχθη παρ' Ἑλλείοις δευτέρᾳ πρὸς ταῖς ἐνενηκοντα,
 καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον Ἐξαίνετος Ἀκραγαντίνος.
 ἐπὶ δὲ τούτων Ἀθηναίων περὶ Σικελίαν ἐπταικότεν
 συνέβη τὴν ἡγεμονίαν αὐτῶν καταφρονηθῆναι· εὖ ²
 25 θός γὰρ Χίσι καὶ Σάμιοι καὶ Βυζάντιοι καὶ πολλοὶ
 τῶν συμμάχων ἀπίστησαν πρὸς τοὺς Λακεδαιμο-
 νίους. διόπερ ὁ δῆμος ἀθνυῖσας ἐξεχώρησεν ἱκον-

² ἀνέγραψε τ. Σ τοὺς νόμους ο-PA 15 εἰλά καὶ
 PAFJK, εἰλά c 20 καὶ om. τ Φάβιος P (cf. Liv. IV 49)
³⁴ ἀπίστησαν L, ἀπίστειλαν c

σίως τῆς δημοκρατίας, ἐλόμενος δὲ ἄνδρας τετρα-
 κοσίους, τούτοις τὴν διοίκησιν ἐπέτρεψε τῶν κοι- 84B
 νῶν. οἱ δὲ τῆς ὀλιγαρχίας προεστώτες ναυπηγη-
 σάμενοι πλείους τριήρεις ἀπέστειλαν τεσσαράκοντα
 3 καὶ στρατηγούς. οὗτοι δὲ στασιάζοντες πρὸς ἄλ-
 λήλους εἰς Ὁρωπὸν ἐξέπλευσαν· ἐκεῖ γὰρ ὤρμουν
 αἱ τῶν πολιτῶν τριήρεις. γενομένης οὖν ναυμα-
 χίας ἐνίκων οἱ Λακεδαιμόνιοι, καὶ σκαφῶν εἴκοσι
 καὶ δυεῖν ἐκυρίευσαν.

4 Συρακόσιοι δὲ καταλελυκότες τὸν πρὸς Ἀθη- 10
 ναίους πόλεμον, τοὺς μὲν Λακεδαιμονίους συμμα-
 χήσαντας, ὧν ἦρχε Γύλιππος, ἐτίμησαν τοῖς ἐκ τοῦ
 πολέμου λαφύροις, συναπίσταν δ' αὐτοῖς εἰς Λα-
 κεδαίμονα συμμαχίαν εἰς τὸν πρὸς Ἀθηναίους πό-
 λεμον τριάκοντα καὶ πέντε τριήρεις, ὧν ἦρχεν Ἐρ- 15
 5 μοκράτης ὁ πρωτεύων τῶν πολιτῶν. αὐτοὶ δὲ τὰς
 ἐκ τοῦ πολέμου γενομένης ὠφελείας ἀθροίσαντες
 τοὺς μὲν ναοὺς ἀναθήμασι καὶ σκύλοις ἐκόσμησαν,
 τῶν δὲ στρατιωτῶν τοὺς ἀριστεύσαντας ταῖς προσ-
 6 ηκούσαις δωρεαῖς ἐτίμησαν. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν 20
 δημαγωγῶν ὁ πλείστον παρ' αὐτοῖς ἰσχύσας Διο-
 κλῆς ἐπεισε τὸν δῆμον μεταστῆσαι τὴν πολιτείαν
 εἰς τὸ κλήρω τὰς ἀρχὰς διοικεῖσθαι, ἐλίσθαι δὲ καὶ
 νομοθέτας εἰς τὸ τὴν πολιτείαν διατάζειν καὶ νόμους
 35 καινοὺς ἰδίᾳ συγγράφειν. διότι οἱ Συρακόσιοι τοὺς 25
 φρονήσαι διαφέροντας τῶν πολιτῶν εἵλοντο νομο-

4 τεσσαράκοντα P 5 στρατηγούς] δύο add. Wess. ex C
 26, 3 11 συμμαχήσαντας Λακεδαιμονίους aut Λακεδαι-
 μονίας τοῖς συμμαχῆσαντας Dind.; Λακεδαιμονίους fort. del.
 15 τριάκοντα καὶ πέντε] c. 61, 1 63, 1 et Thuc. VIII 26, 1
 24 εἰς τὸ — 26 νομοθέτας om. A

θείας, ὧν ἦν ἐπιφανέστατος Διοκλῆς. τοσοῦτο
 γὰρ τῶν ἑλλῶν διήνεγκε συνέσει καὶ δόξῃ, ὥστε
 τῆς νομοθεσίας ὑπὸ πάντων κοινῇ γραφείσης ὀνο-
 μασθῆναι τοὺς νόμους Διοκλείους. οὐ μόνον δὲ
 τὸν ἄνδρα τοῦτον ζῶντα ἐθαύμασαν οἱ Συρακόσιοι,
 ἀλλὰ καὶ τελευτήσαντα τιμαῖς ἥρωικαῖς ἐτίμησαν
 καὶ νεῶν ἑκοδόμησαν δημοσίᾳ τὸν ὑστερον ὑπὸ
 Διονυσίου κατὰ τὴν τειχοποιίαν καθαιρεθέντα.
 ἐθανυμάσθη δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτός καὶ παρὰ τοῖς ἄλλαις
 10 Σικελιώταις· πολλὰ γοῦν τῶν κατὰ τὴν νῆσον
 πόλεων χρόμεναι διετέλεσαν τοῖς τοῦτου νόμοις,
 μέχρι ὅτου πάντες οἱ Σικελιώται τῆς Ῥωμαίων πο-
 λιτείας ἡξιώθησαν. οἱ δ' οὖν Συρακόσιοι κατὰ τοὺς
 νεωτέρους χρόνους κατὰ μὲν Τιμοκλέοντα νομοθε-
 12 τήσαντος αὐτοῖς Κεφάλου, κατὰ δὲ τὸν Ἱέρωνα τὸν
 βασιλέα Πολυδώρου, σὺδέτερον αὐτῶν ὠνόμασαν
 νομοθέτην, ἀλλ' ἢ ἐξηγητὴν τοῦ νομοθέτου, διὰ τὸ
 τοὺς νόμους γεγραμμένους ἀρχαίᾳ διαλέκτῳ δοκεῖν
 εἶναι δυσκατανόητους. μεγάλης δὲ οὐσης κατὰ τὴν
 20 νομοθεσίαν ἀναθιωρήσεως, μισοπόντηρος μὲν φαί-
 νεται διὰ τὸ πάντων τῶν νομοθετῶν πικρότατα
 πρόστιμα θεῖναι κατὰ πάντων τῶν ἀδικούντων, δί-
 καιος δ' ἐκ τοῦ περιττότερον τῶν πρὸ αὐτοῦ κατ'
 ἀξίαν ἐκάστω τὸ ἐπιτίμιον ὑπάρχειν, πραγματικὸς δὲ
 22 καὶ πολύπυρος ἐκ τοῦ πᾶν ἐγκλήμα καὶ πρῶγμα

1 τοσοῦτο PA, τοσοῦτον L, τοσοῦτω c
 15 δὲ τὸν] διὰ τὴν P, διὰ A, 17 ἐξηγητῆς P, ἐξηγητῶν F^s
 19 δυσκατανόητον PA 20 φαίνεται] ὁ ἀνὴρ add. Suidas
 (s. v. ἀναθιωρήσεις) 23 αὐτοῦ] αὐτὸν add. P 24 ὑπάρχειν]
 cf. XIV 6, 3, ἐποταίξει vel ἐποτάζει Reiske 25 ἐγκλήμα
 PA, ἐγκλήμα τὸ c

δημοσίων τε καὶ ἰδιωτικὸν ἀμφισβητούμενον ὠρι-
 σμένης ἀξιώσει τιμωρίας· ἔστι δὲ καὶ κατὰ τὴν
 λέξιν σύντομος καὶ πολλὴν τοῖς ἀναγινώσκουσιν
 5 ἀπολείπων ἀναθεώρησιν. ἐμαρτύρησε δ' αὐτοῦ τὴν 569
 ἀρετὴν καὶ τὴν σκληρότητα τῆς ψυχῆς ἡ περὶ τὴν
 τελευταίην περιπέτειαν. ταῦτα μὲν οὖν ἐκκριβίστερον
 εἰπεῖν προήχθη διὰ τὸ τοὺς πλείους τῶν συγγρα-
 φέων ὀλιγωρότερον περὶ αὐτοῦ διηγεῖσθαι.

- 36 Οἱ δ' Ἀθηναῖοι πυνθόμενοι τὴν ἐν Σικελίᾳ δύναν-
 τιν ἄρδην ἀνηρημένην, βαρύνοντες τὸ πλῆθος 10
 τῆς συμφορᾶς. οὐ μὴν ἑληγόν γε διὰ τοῦτο τῆς
 [Λακκιδαιμονίων] φιλοτιμίας περὶ τῆς ἡγεμονίας, ἀλλὰ
 ναῦς τε κατεσκευάζον πλείους καὶ χρήματα ἐπορί-
 ζοντο, ὅπως φιλονικῶσι μέχρι τῆς ἐσχάτης ἐλπίδος
 2 ὑπὲρ τῶν πρωτείων. ἐλόμενοι δὲ τετρακοσίους ἄν- 15
 δρας, τούτοις ἰδωκίαν τὴν ἐξουσίαν αὐτοκράτορα δι-
 οικεῖν τὰ κατὰ τὸν πόλεμον· ὑπελάμβανον γὰρ τὴν
 ὀλιγαρχίαν εὐθετωτέραν εἶναι τῆς δημοκρατίας ἐν
 3 ταῖς τοιαύταις περιστάσεσιν. οὐ μὴν [καὶ] τὰ πράγ-
 ματ' αὖτε κατὰ τὴν ἐκείνων ἡκολούθησε κρίσιν, ἀλλὰ 20
 πολὺ χεῖρον τὸν πόλεμον διέφυκσαν. ἀποστείλαντες
 γὰρ τεσσαράκοντα ναῦς συνεξέπεμψαν τοὺς ἀφηγη-
 σομένους δύο στρατηγούς ἄλλοτρίως ἔχοντας πρὸς
 ἀλλήλους. τῶν δὲ περὶ τοὺς Ἀθηναίους πραγμά-
 των τεταπεινωμένων ὁ μὲν καιρὸς προσεδείτο πολ- 25

4 ἀπολείπων P¹, ἀπολείπων P, ἀπολείπων c 8 ὀλιγα-
 ρότερον Reiske, δίγγο πρότερον o 12 Λακκιδαιμονίων delevi,
 πρὸς Λακκιδαιμονίους Reiske 13 ἐπορίζοντο τοῖς φιλ. μέχρι in
 marg. P¹ ἐπορίζοντο PJKM, ἐπόριζον c 14 ὅπως φιλονικῶσι
 τοῖς φιλονικῶσι o, φιλονικῶντες Reiske 16 ἰδωκε P¹
 τῆς P¹A, om. c 19 καὶ delevi (c. 37, 1) 22 τεσσαράκοντα P

λῆς ὁμονοίας, οἱ δὲ στρατηγοὶ πρὸς ἀλλήλους ἰστα-
 σίασθον. καὶ τέλος ἐκπλεύσαντες εἰς Ὠρεῶν ἀπα- 4
 ράσκεινοι πρὸς τοὺς Πελοποννησίους ἐναντιμάχθησαν·
 κακῶς δὲ καὶ τὴν μάχην ἐνστησάμενοι καὶ τὸν κίν-
 5 δυνον ἐγγενῶς ὑπομείναντες, ἀπέβαλον τοὺς δύο
 πρὸς ταῖς εἴκοσι, τὰς δὲ λοιπὰς μόγῃς διέσωσαν εἰς
 Ἑρέτριαν. τούτων δὲ πραχθέντων οἱ σύμμαχοι τῶν 6
 Ἀθηναίων διὰ τε τὰς περὶ Σικελίαν ἀτυχίας καὶ
 διὰ τὰς τῶν ἡγεμόνων καχεξίας μεθίσταντο πρὸς
 10 Λακεδαιμονίους. συμμάχον δ' ὄντος τοῖς Λακεδαι-
 μονίοις Λαρεΐου τοῦ Περγῶν βασιλέως, Φαρνάβαζος
 ὁ τῶν ἐπὶ θαλάττης τόπων ἔχων, τὴν στρατηγίαν
 ἐχορήγει χρήματα τοῖς Λακεδαιμονίοις· μετεπέμψατο
 δὲ καὶ τὰς ἐκ Φοινίκης ἐπιήρεις τριακοσίας, δια-
 15 λογιζόμενος ἀποστεῖλαι τοῖς Λακεδαιμονίοις ἐπὶ τὴν
 βοήθειαν.

Τούτων δ' ἐλαττωμάτων τοῖς Ἀθηναίοις εἰς 37
 ἔνα καιρὸν συνδραμόντων ἅπαντες καταλελύσθαι
 τὸν πόλεμον διειλήφεισαν· οὐκέτι γὰρ τοὺς Ἀθη-
 20 ναίους οὐδὲ τὸν ἐλάχιστον χρόνον οὐδεὶς ἤλπιζε
 τοιαῦτα ὑποστήσασθαι. οὐ μὴν τὰ πράγματα γε τῇ
 τῶν πολλῶν ὑπολήψει τέλος ἔσχεν ἀκόλουθον, ἀλλ'
 εἰς τοῖνκαρτίον πάντα διὰ τὰς τῶν διαπολεμούντων
 ὑπεροχὰς μεταπεσεῖν συνέβη διὰ τοιαύτας αἰτίας.
 25 Ἀλκιβιάδης φηγὰς ὢν ἐξ Ἀθηνῶν συνεπολέμησε 2
 χρόνον τινὰ τοῖς Λακεδαιμονίοις, καὶ μεγάλας ἐν
 τῷ πολέμῳ χρείας παρίσχετο· ἦν γὰρ καὶ λόγῳ

9 καθίστατο ο, corr. Reiske 12 εἰσπραττο fort. 16 βο-
 ῖθιαι Dind., Βοιωτίαν ο 18 προσδραμόντων ο, corr.
 Dind. (XVI 9, 3) 21 τοιαῦτα om. AH

- δυνατώτατος καὶ τόλμῃ πολὺν προϊέων τῶν πολι-
 τῶν, ἐπεὶ δ' εὐγενείᾳ καὶ πλούτῳ πρότερος Ἀθηναίων.
 3 αὐτὸς οὖν ἐπιθυμῶν τῆς εἰς τὴν πατρίδα τυχεῖν
 καθόδου, πάντα ἐμψυχνάτο πρὸς τὸ τοῖς Ἀθηναίοις
 πράξαι τι τῶν χρησίμων, καὶ μάλιστα ἐν οἷς και- 5
 4 ροῖς ἰδόντων τοῖς ὅλοις ἐλαττοῦσθαι. ἔχων οὖν φι- 570
 λίαν πρὸς Φαρνάβηζον τὸν Δαρείου σατράπην, καὶ
 θεωρῶν αὐτὸν μέλλοντα τριακοσίας ναυὲς ἀποστέλ-
 λειν τοῖς Λακεδαιμονίοις εἰς συμμαχίαν, ἐπέειπεν
 ἀποστήναι τῆς πράξεως· ἰδίδασκε γὰρ ὥς οὐ συμ- 10
 φέρει τῷ βασιλεῖ τοὺς Λακεδαιμονίους ποιεῖν ἄγαν
 ἰσχυροὺς· οὐ γὰρ συνοίσειν Πέρσας· κριέττον οὖν
 εἶναι περιορᾶν τοὺς διαπολεμοῦντας ἴσους ὄντας,
 ὅπως πρὸς ἀλλήλους ὥς πλείστον χρόνον διαφί-
 5 ρωνται. ὅθιν ὁ Φαρνάβηζος διαλαβὼν εὐ λέγειν 12
 τὸν Ἀλκιβιάδην, πάλιν τὸν στόλον ἀπέστειλεν εἰς
 Φοινίκην. τότε μὲν οὖν τηλικαύτην τῶν Λακεδαι-
 μονίων συμμαχίαν παρείλατο· μετὰ δέ τινα χρόνον
 τυχὼν τῆς καθόδου, καὶ δυνάμειος ἡγησάμενος, πολ-
 λαῖς μὲν μάχαις ἐνίκησε Λακεδαιμονίους, καὶ τέ- 20
 λείως τὰ τῶν Ἀθηναίων πράγματα πεισόντα πάλιν
 6 ἤντησεν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν τοῖς οἰκείοις
 χρόνοις ἀκριβέστερον ἑροῦμεν, ἵνα μὴ παρὰ φύσιν
 προλαμβάνωμεν τῇ γραφῇ τοὺς καιροὺς.
- 38 Τοῦ γὰρ ἐνιανθιστοῦ χρόνον διεληλυθότος Ἀθή- 25
 νησι μὲν ἦρχε Θεόδοτος, Ῥωμαῖοι δ' ἀντὶ τῶν
 ὑπᾶτων τέτταρες χιλιάρχους κατέστησαν, Τιβέριον
 Ποστούμιον καὶ Γάιον Κορνήλιον, πρὸς δὲ τούτοις

Γάιον Ουαλέριον καὶ Καίωνα Φάβιον. περὶ δὲ
 ταύτους τοὺς χρόνους Ἀθηναῖοι τὴν ἐκ τῶν τετρα-
 κοσίων ὀλιγαρχίαν κατέλυσαν καὶ τὸ σύστημα τῆς
 πολιτείας ἐκ τῶν πολιτῶν συνστήσαντο. τούτων 2
 δὲ πάντων ἦν εἰσηγητὴς Θηραμένης, ἀνὴρ καὶ τῷ
 βίῳ κάσμιος καὶ φρονήσει δοκῶν διαφέρειν τῶν
 ἄλλων· καὶ γὰρ τὸν Ἀλκιβιάδην οὗτος μόνος συν-
 εβούλευσε κατέγειν, δι' ὃν πάλιν ἑαυτοὺς ἀνέλα-
 βον, καὶ πολλῶν ἄλλων εἰσηγητὴς γενόμενος ἐπ'
 10 ἀγαθῷ τῆς πατρίδος οὐ μετρία ἀποδοχῆς ἐτόλμα-
 νεν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν μικρὸν ὕστερον ἐγενήθη, εἰς 3
 δὲ τὸν πόλεμον Ἀθηναῖοι μὲν στρατηγούς κατέστη-
 σαν Θρασύλλου καὶ Θρασύβουλου, οἳ τὸν στόλον
 εἰς Σέμον ἀθροίσαντες ἐγύμναζον τοὺς στρατιώτας
 15 εἰς ναυμαχίαν καθ' ἡμέραν ἀναπαύρας ποιοῦμενοι.
 Μίνδαρος δ' ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχος χρό- 4
 νον μὲν τινα περὶ τὴν Μίλητον διέτριβε, προσδο-
 κῶν τὴν παρὰ Φαρναβάζου βοήθειαν· τριακοσίας
 γὰρ τριήρεις ἀκούων ἐκ Φοινίκης καταπεπλευκέναι
 20 μετέωρος ἦν ταῖς ἐλπίσι, νομίζων τηλικούτῳ στόλῳ
 καταλύσειν τὴν Ἀθηναίων ἡγεμονίαν· μετ' ὀλίγον 5
 δὲ πυθόμενός τινων, ὅτι πεισθὲς Ἀλκιβιάδῃ πάλιν
 ἀπέστειλε τὸν στόλον εἰς Φοινίκην, τὰς μὲν παρὰ
 Φαρναβάζου ἐλπίδας ἀπέγνω, αὐτὸς δὲ καταρτίσας
 25 τὰς τ' ἐκ Πελοποννήσου ναὺς καὶ τὰς παρὰ τῶν
 Ἑσθθεν συμμάχων, Λαρκία μὲν μετὰ τριῶν καὶ δέκα

1 Καίωνα PAM, Κίωνα K, Κένωνα c; Quintus IIV. 49 2 ἐκ om M 4 πολιτῶν] ὁπλιτῶν Krüger, πολ-
 λῶν Unger, πολιτῶν πάντων Schenkl 6 καὶ PAM, καὶ
 τῆς c 18 Θρασύβουλου P 25 Πελοποννησίους P

νειῶν ἀπέστειλεν εἰς Ῥόδον, πυρθαιόμενος ἐπὶ νειω-
 6 τισμῷ τινας συνίστασθαι τῶν Ῥοδίων· προσφά- 571
 τως γὰρ τοῖς Λακεδαιμονίοις τινὲς τῶν ἀπὸ τῆς
 Ἰταλίας Ἑλλήνων ἀπεστάλκεισαν εἰς συμμαχίαν τὰς
 προειρημένους ναῦς· αὐτὸς δὲ τὰς ἄλλας πάσας ἀν-
 λαβὼν, οὕτως ὁρδοῦντο καὶ τρεῖς, ἀπῆρην εἰς
 Ἑλλήσποντον διὰ τὸ πυρθάνεσθαι τὸν τῶν Ἀθη-
 7 νείων στόλον ἐν Σάμῳ διατρίβειν. καθ' ὃν δὲ
 χρόνον οἱ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ θιωροῦντες
 παρῆλθοντες, ἀνῆχθησαν ἐκ' αὐτοῦς μετὰ νειῶν 10
 ἐξίχοντα. τῶν δὲ Λακεδαιμονίων κατενιχθέντων
 εἰς Χίον ἰδοῦς τοῖς τῶν Ἀθηναίων στρατηγοῖς
 προσπλεύσαι τῇ Λέσβῳ, κἄκεῖ παρὰ τῶν συμμάχων
 ἀθροίσαι τριήρεις, ὥπως μὴ συμβαίῃ τοὺς πολε-
 μίους ὑπερέχειν τῷ πλήθει τῶν νειῶν. 15

- 39 Οὗτοι μὲν οὖν περὶ ταῦτα διέτριβον. Μίνδα-
 ρος δ' ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχος νυκτὸς μετὰ
 τοῦ στόλου παντὸς ἐκπλεύσας εἰς Ἑλλήσποντον
 ἐκομίζετο κατὰ σπουδὴν, καὶ δευτεραίος εἰς Σίγμιον
 κατέπλευσεν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι πυθόμενοι τὸν παρὰ 20
 πλοῦν, οὐκ ἀνέμειναν ἀπάσας τὰς παρὰ τῶν συμ-
 μάχων τριήρεις, τριῶν δὲ μόνον προσγενομένων
 2 αὐτοῖς, ἰδίωκον τοὺς Λακεδαιμονίους. ἐπεὶ δ' ἤλ-
 θον εἰς Σίγμιον, εὗρον τὸν μὲν στόλον ἐκπλε-
 κῶτα, τρεῖς δὲ ναῦς ὑπολειμμένας, ὧν εὐθέως 25
 ἐκυρίευσαν· καὶ μετὰ ταῦτ' εἰς Ἑλευθῆρα κατα-

6 ὁρδοῦντο καὶ τρεῖς] 57 P 14 συμβαίνει P
 23 ἤλθον P 24 Σίγμιον e 25 ναῦς PAKLM, μόνος
 ναῦς e 26 ταῦτ' εἰ σελόντα P Ἑλευθῆρα Dind.

πλεύσαντες τὰ περὶ τὴν ναυμαχίαν παρῆσαντο.
 Λακεδαιμόνιοι δὲ θεωροῦντες τοὺς πολεμίους τὰ 3
 πρὸς τὴν μάχην ἐτοιμαζομένους, καὶ αὐτοὶ πένθ'
 ἡμέρας ἀναπαύρας ποιοῦμενοι καὶ γυμνάζοντες
 τοὺς ἰστέας, ἐξέταξαν τὸν στόλον εἰς ναυμαχίαν,
 ὅντα νῆων θυεῖν ἐλάττω τῶν ἐνενήκοντα. οὗτοι
 μὲν οὖν ἐκ τοῦ πρὸς τὴν Ἀσίαν μίφους ἴστησαν
 τὰς νῆας, οἱ δ' Ἀθηναῖοι τὸ πρὸς τὴν Εὐρώπην
 ἔχοντες ἀντανηγόρτο, τῷ μὲν πλῆθει λειπόμενοι,
 10 ταῖς δ' ἐμπειρίαις ὑπερέχοντες. Λακεδαιμόνιοι μὲν 4
 οὖν ἐπὶ τοῦ δεξιοῦ κέρατος ἔταξαν τοὺς Συριαιο-
 σίους, ὃν Ἐρμοκράτης ἀφηγεῖτο, τὸ δ' εὐώνυμον
 αὐτοῖς συνεπλήρουν Πελοποννήσιοι, Μινδάρου
 τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντος. τῶν δ' Ἀθηναίων ἐπὶ
 15 μὲν τὸ δεξιὸν ἐτάχθη Θρασύλλος, ἐπὶ δὲ τὸ εὐώ-
 νυμον Θρασύβουλος. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἰσπευδόν
 ἀμφότεροι φιλοτιμούμενοι περὶ τοῦ τόπου, ὅπως
 μὴ τὸν ῥοδὸν ἔχωσιν ἐναντίον. διὸ καὶ πολὺν χρό- 5
 νον ἀλλήλους περιέπλεον, διακλείοντες τὰ στενὰ
 20 καὶ περὶ τῆς στάσεως τοπομαχοῦντες· μεταξύ γάρ
 Ἀβύδου καὶ Σηστοῦ τῆς ναυμαχίας γινομένης συν-
 ἔβαινε τὸν ῥοδὸν οὐ μετρίως ἐμποδίζειν ἐν στενοῖς
 τόποις. οὐ μὴν ἀλλ' οἱ τῶν Ἀθηναίων κυβερνή-
 ται πολὺ ταῖς ἐμπειρίαις προέχοντες πολλὰ πρὸς
 25 τὴν νίκην συνεβάλλοντο. τῶν γάρ Πελοποννησίων 40
 ὑπερεχόντων τῷ πλῆθει τῶν νῆων καὶ ταῖς τῶν
 ἐπιβατῶν ἀρεταῖς, ἡ τέχνη τῶν κυβερνητῶν ἔχρη-

1 περὶ] πρὸς fort. 4 ἀναπαύρας u, corr. Hart. 6 ἐλάτ-
 τω A, ἐλάττω PFJ, ἐλαττόναι F, ἐλαττον c 13 αὐτοὶ
 malim (Thun. VIII 104, 3) 20 συνεβάλλοντο Pl.

στον τὴν ὑπεροχὴν τῶν ἐναντίων ἐποίει. ὁπότε
 γὰρ οἱ Πελοποννήσιοι κατὰ σπουδὴν ἀθρόως ταῖς
 ναυσὶν εἰς ἑμβολὴν ἐπιφέρουσιν, τὰς ἑαυτῶν οὕτως
 φιλοτέχνως καθίστανον, ὥστε τοῦ μὲν ἄλλον μέ- 572
 ρους αὐτὰς μὴ δύνασθαι θιγεῖν, τοῖς δὲ στόμασι 2
 2 τῶν ἑμβόλων μόνοις ἀναγκάζεσθαι συμβάλλειν. διό-
 περ ὁ Μίνδαρος ὁρῶν ἄπρακτον εἶναι τὴν ἐκ τῶν
 ἑμβολῶν βίαν, κατ' ὀλίγας καὶ κατὰ μίαν ἐκίλευσε
 συμπλέκεσθαι. οὐ μὴν οὐδ' ἐνταῦθα τὴν τῶν κυ-
 βερνητῶν τέχνην ἄπρακτον εἶναι συνέβαινε, ἀλλ' 10
 εὐφυῶς ἐκκλίνοντες τὰς τῶν ναυῶν ἐπιφερομένας
 ἑμβολὰς πλεονεξίᾳ ἐνέσειον καὶ πολλὰς κατετίρω-
 3 σκαν. φιλοτιμίας δ' ἐμπειροσύνης εἰς ἀμφοτέρους,
 οὐ μόνον ταῖς ἑμβολαῖς διεκινδύνεον, ἀλλὰ συμ-
 πλεκόμενοι τοῖς ἐπιβάταις διηγωνίζοντο. πολλὰ δ' 15
 ὑπὸ τῆς τοῦ ἑοῦ βίας διακωλύμενοι πράττειν ἐφ'
 ἱκανὸν χρόνον διεκινδύνεον, οὐδετέρων δυναμέ-
 4 ρων τυχεῖν τῆς νίκης. ἰσορρόπου δὲ τῆς μάχης οὕσης,
 ἐπεφάνησαν ὑπὲρ τινος ἁκρας ναὺς εἴκοσι πάντα
 παρὰ τῶν συμμάχων ἐπισταλμένα τοῖς Ἀθηναίοις. 20
 φοβηθέντες δὲ οἱ Πελοποννήσιοι πρὸς τὴν Ἄβυδον
 ἔφυγον, ἑξαπτομένων τῶν Ἀθηναίων καὶ φιλοτιμό-
 5 τερον διωξάντων. τῆς δὲ ναυμαχίας τοιοῦτον τέλος
 λαβούσης, Ἀθηναῖοι ναὺς ἔλαβον ὅκτω μὲν Χίων,
 πέντε δὲ Κορινθίων, Ἀμβρακιωτῶν δὲ δύο, Συρα- 25
 κούσιον δὲ καὶ Πελληνίον καὶ Λευκαδίον μίαν ἑξ
 ἑκάστων· αὐτοὶ δὲ πέντε ναὺς ἀπέβαλον, ἕς πάσας

2 ἐπιφέρουσιν PF (c. 45, 9 et 10) 5 θήγειν PF,
 θίγειν c 11 ἐγείροντες PJ 23 τοιοῦτοι P, τοιοῦτο L
 26 Πελληνίων c 27 πέντε| πεντεκαίδεκα Thuc. VIII 103, 3

βουθισθῆναι συνέβη. μετὰ δὲ ταῦθ' οἱ περὶ τὸν
 Θρασύβουλον ἔστησαν τροπαιὸν ἐπὶ τῆς ἄκρας, οὗ
 τὸ τῆς Ἑκάβης ἴστί μνημαῖον, καὶ τοὺς ἀπαγγε-
 λούοντας τὴν νίκην εἰς Ἀθήνας ἐπεμψαν, αὐτοὶ δὲ
 5 μετὰ παντὸς τοῦ στόλου τὸν πλοῦν ἐπὶ Κυζικὸν
 ἐποιήσαντο· αὕτη γάρ πρὸ τῆς ναυμαχίας ἦν ἀφε-
 στηκυῖα πρὸς Φαρνάβηζον τὸν Λαρκίου στρατηγὸν
 καὶ Κλέαρχον τὸν Λακιδαιμονίων ἡγεμόνα. εὐρόν-
 10 τες δ' αὐτὴν ἀντίχιστον ὁσδίως τῆς ἐπιβολῆς ἐκρά-
 τησαν, καὶ χορήματα πραξάμενοι τοὺς Κυζικηνοὺς
 ἀπέπλευσαν εἰς Σηστόν.

Μίνδαρος δ' ὁ τῶν Λακιδαιμονίων ναύαρχος 41
 ἀπὸ τῆς ἥτις φυχῶν εἰς Ἄβυδον τὰς τε πεπονη-
 κυῖας ναὺς ἐπισκεύασε καὶ πρὸς τὰς ἐν Εὐβοίᾳ
 15 τριήρεις ἀπέστειλεν Ἐπικλῖα τὸν Σπαρτιάτην, προσ-
 τάξας ὅγινε τὴν ταχίστην. ὃς ἐπεὶ κατέπλευσεν 2
 εἰς Εὐβοίαν, ἀθροίσας τὰς ναὺς οὐδας πεντήκοντα
 κατὰ σπουδὴν ἀνέχθη· καὶ κατὰ τὸν Ἄθω γενο-
 μένων τῶν τριήρων ἐπεγενήθη χαμῶν τηλικούτος
 20 ὥστε τὰς μὲν ναὺς ἀπάσας ἀπολείσθαι, τῶν δὲ
 ἀνδρῶν δώδεκα μόνον διωσωθῆναι. δηλοὶ δὲ τὰ 3
 περὶ τούτων ἀνάθημα κείμενον ἐν τῷ περὶ Κορά-
 νιας νεῷ, καθάπερ φησὶν Ἐφορος, τὴν ἐπιγραφὴν
 ἔχον ταύτην·
 25 οἷδ' ἀπὸ πεντήκοντα νεῶν θάνατον προφυγόντες
 πρὸς σκοπέλοιςιν Ἄθῳ σώματα γῇ πέλασαν

8 ἀπαγγέλλοντες A
 8 κλέαρχον] κλέαρχον PA
 μόνους ο
 *τά] τὸ ο
 λισιν P

7 στρατηγὸς] αὐτοράτης L (c. 37, 4)
 τὸς] τῶν P 21 μόνον Hert.,
 23 εὐφορος P 25 προσκοπέ-

δωδεκα, τοὺς δ' ἄλλους ὄλεσεν μέγα λαῖμα 573
 θαλάσσης,

νήας τε στρυγεροῖς πνεύμασι χρησαμένους.

- 4 Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν καιρὸν Ἀλκιβιάδης ἔχων
 τρισκαίδεκα τριήρεις κατέπλευσε πρὸς τοὺς ἐν Σάμῳ
 διατρίβοντας, οἳ πάσαι προακηκούτες ἦσαν, ὅτι
 πεπεικὼς εἶη τὸν Φαρνάβαζον μηκέτι ταῖς τριακο-
 5 σίαις ναυσὶ βοηθεῖν τοῖς Λακεδαιμονίοις. φιλοφρό-
 νως δ' αὐτὸν ἐποδίζαμένων τῶν ἐν τῇ Σάμῳ, διε-
 λέγετο πρὸς αὐτοὺς περὶ τῆς καθόδου, πολλὰ κατεπ- 10
 αγγελλόμενος χορήσιμος εἶσθαι τῇ πατρίδι, ὁμοίως
 καὶ τὰ καθ' ἑαυτὸν ἐπολογησάμενος, καὶ πολλὰ τὴν
 ἑαυτοῦ θακρύνσας τύχην, ὅτι τὴν ἰδίαν ἀρετὴν ὑπὸ
 τῶν ἐχθρῶν ἠνάγκασται κατὰ τῆς πατρίδος ἐνδεί-
 12 ξασθαι. τῶν δὲ στρατιωτῶν ἀσμένως τοὺς λόγους 15
 προσδιζαμένων, καὶ περὶ τούτων διαπεμφαμένων
 εἰς Ἀθήνας, ἰδοῦσι τῷ δήμῳ τὸν ἄνδρα τῶν ἐγκλη-
 μάτων ἐπολύσαι καὶ μεταδοῦναι τῆς στρατηγίας
 θεωροῦντες γὰρ αὐτοῦ τὸ πρακτικὸν τῆς τόλμης καὶ
 τὴν παρὰ τοῖς Ἕλλησι δόξαν, ἐπιλάμβανον, ὅπερ 20
 ἦν εἰκός, οὐ μικρὰν ὄψιν εἶσθαι τοῖς σφετέροις
 2 πράγμασι τούτου προσγενομένου. καὶ γὰρ ὁ τῆς
 πολιτείας ἀφηγούμενος τότε θηραμένης, ἀνὴρ εἰ
 καὶ τις ἄλλος εἶναι δόξας συνετός, τῷ δήμῳ συνε-
 βούλευσε κατάγειν τὸν Ἀλκιβιάδην. τούτων δ' 25
 ἀπαγγελθέντων εἰς Σάμον, Ἀλκιβιάδης πρὸς αἰς
 εἶχεν ἰδίως ναυσὶ τρισκαίδεκα ἐννέα προσέλαβε, καὶ

μετὰ τούτων ἐκπλεύσας εἰς Ἀλικαρνασσὸν παρὰ τῆς
 πόλεως εἰσεπράξατο χρήματα. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν 3
 Μεροπίδα πορθήσας μετὰ πολλῆς λείας ἀνέπλευσεν
 εἰς Σάμον. πολλῶν δὲ συναχθέντων λαφύρων,
 τοῖς τ' ἐν Σάμῳ στρατιώταις καὶ τοῖς μεθ' ἑαυτοῦ
 διελόμενος τὰς ὠφελείας ταχὺ τοὺς εὖ παθόντας
 εὐνοὺς ἑαυτῷ κατεσκεύασεν. περὶ δὲ τὸν αὐτὸν 4
 χρόνον Ἀντιάνδριοι, φρουρὰν ἔχοντες, μετεπίμψαντο
 παρὰ Λακιδαιμονίων στρατιώτας, μεθ' ὧν ἐμβα-
 λόντες τὴν φυλακὴν ἐλευθέραν ἔκουν τὴν πατρίδα·
 οἱ γὰρ Λακιδαιμόνιοι περὶ τῆς εἰς Φοινίκην ἀπο-
 στολῆς τῶν τριακοσίων νεῶν ἐγκαλοῦντες τῷ Φαρ-
 ναβάζῳ τοῖς Ἀντιάνδρου οἰκοῦσι συνεμάχησαν.

Τῶν δὲ συγγραφῶν Θουκυδίδης μὲν τὴν ἱστο- 5
 ρίαν κατέστρωφε, περιλαβὼν χρόνον ἑτῶν εἰκοσι
 καὶ δυοῖν ἐν βύβλοις ὀκτώ· τινὲς δὲ διαιροῦσιν εἰς
 ἑννέα· Ξενοφῶν δὲ καὶ Θεόπομπος ἀφ' ὧν ἀπέλειπε
 Θουκυδίδης τὴν ἀρχὴν πεποίηται, καὶ Ξενοφῶν
 μὲν περιέλαβε χρόνον ἑτῶν τεσσαράκοντα καὶ ὀκτώ,
 Θεόπομπος δὲ τὰς Ἑλληνικὰς πράξεις διελθὼν ἐκ' 10
 ἑτῆ ἐπτακαίδεκα καταλήγει τὴν ἱστορίαν εἰς τὴν
 περὶ Κνίδου ναυμαχίαν ἐν βύβλοις δώδεκα.

Τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀσίαν 6
 ἐν τούτοις ἦν. Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Αἰῶνας διαπολε-
 μούντες ἐνέβαλον αὐτῶν εἰς τὴν χώραν μετὰ πολλῆς 11

2 ἐπράξατο 1 3 Μεροπίδα ο, corr. Palmerius 15 κατέ-
 στρωφε Dind., κατέστρωφε ο εἰκοσι καὶ δυοῖς] καὶ PEJMT;
 καὶ fort. (cf. XII 57, 2) διαιροῦντες P' 17 ἀπέλειπε P
 19 τεσσαράκοντα καὶ ὀκτώ] μὲν PF 21 ἐπτακαίδεκα] ἐπ P
 22 δώδεκα L, 12 P, δυοκαίδεκα c 24 Αἰῶνις PA

δυνάμειος¹ περιστρατοπεδεύσαντες δὲ πόλιν Βώλκας
ὀνομαζομένην ἐξιολιόρχησαν.

- 43 Τῶν δὲ κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον πράξεων
τέλος ἔχουσῶν Ἀθηναῖοι μὲν ἤρχε Γλαύκιππος, ἐν
δὲ τῇ Ῥώμῃ κατιστάθησαν ἕπατοι Μάρκος Κορνή- 1
λιος καὶ Λεύκιος Φούριος. περὶ δὲ τοὺτους τοὺς
χρόνους Αἰγεσταῖοι κατὰ τὴν Σικελίαν σύμμαχοι
γεγενημένοι τοῖς Ἀθηναίοις κατὰ Συρακοσίων, κατα-
λυθέντος τοῦ πολέμου περιδιεῖς καθεισθήκεισαν²
ἡλπίζον γάρ, ὅτις ἦν εἰκόσ, τιμωρίαν δώσειν τοῖς 10
2 Σικελιώταις, ὑπὲρ ὧν εἰς αὐτοὺς ἐξήμαρτον. τῶν
δὲ Σελινουντίων περὶ τῆς ἀμφισβητησίμου χώρας
πολεμοῦντων αὐτούς, ἐχουσίως ἐξεχώρουν, εὐλα-
βούμενοι, μὴ διὰ ταύτην τὴν πρόφασιν οἱ Συρα-
κόσιοι συνεπιλάβωνται τοῦ πολέμου τοῖς Σελινουν- 15
τίοις, καὶ κινδυνεύσωσιν ἄρδην ἀπολέσαι τὴν
3 πατρίδα. ἐπεὶ δ' οἱ Σελινούντιοι χωρὶς τῆς ἀμφισ-
βητησίμου πολλὴν τῆς παρκεκλιμένης ἀπετέμοντο,
τηνικαῦθ' οἱ τὴν Αἰγεσταν οἰκοῦντες πρόσβεις ἀπέ-
στειλαν εἰς Καρχηδόνα, δεόμενοι βοηθῆσαι καὶ τὴν 20
4 πόλιν αὐτοῖς ἐγχειρίζοντες. καταπλευσάντων δὲ τῶν
πεμφθέντων, καὶ τῇ γιγνουσίᾳ τὸς παρὰ τοῦ δήμου
διδομένας ἐντολάς εἰπόντων, οὐ μετρίως διεπόρησαν
οἱ Καρχηδόνιοι· ἅμα μὲν γὰρ ἐπιθύμουν παρα-
λαβεῖν πόλιν εὐκαρον, ἅμα δ' ἐφοβοῦντο τοὺς 25
Συρακοσίους, ἐωρακότες προσφάτως καταπιπολε-

1 Βολίς P, Βόλασος A, Βόλασος c   6 Φούριος PA
7 Ἐγισταῖοι A (pleurumque)   9 τοῖς] δὲ τοῖς a   11 ἐπὶ
περὶ f   16 αἰσθηνέσονται PAFK   25 πόλιν PF, τὴν
πόλιν c

μημένας τὰς τῶν Ἀθηναίων δυνάμεις. οὐ μὴν ἀλλὰ ὁ
 καὶ τοῦ παρ' αὐτοῖς πρωτεύοντος ... παραλαβεῖν τὴν
 πόλιν, τοῖς μὲν πρὸςβευταῖς ἐπικροθήσαν βοηθή-
 σαι, εἰς δὲ τὴν τούτων διοίκησιν, ἂν ἢ χρεῖα
 5 πολεμῆν, στρατηγὸν κατέστησαν τὸν Ἀντίβαν, κατὰ
 νόμον τότε βασιλεύοντα. οὗτος δὲ ἦν υἱὸς μὲν
 τοῦ πρὸς Γύλωνι πολέμησαντος Ἀμίλκον καὶ πρὸς
 Ἰμέρα τελευτήσαντος, υἱὸς δὲ Γίσκανος, ὃς διὰ τὴν
 τοῦ πατρὸς ἦταν ἐφυγεσθὲν καὶ κατεβίωσεν ἐν
 10 τῇ Σελινοῦντι. ὁ δ' οὖν Ἀντίβας, ὦν μὲν καὶ ὁ
 φύσει μισέλλην, ὁμοῦ δὲ τὰς τῶν προγόνων ἀτιμίας
 διορθώσασθαι βουλόμενος, ἴσπευθε δι' ἑαυτοῦ τι
 κατασκευάσαι χρήσιμον τῇ πατρίδι. θεωρῶν οὖν
 τοὺς Σελινουντίους οὐκ ἄρχουμένους τῇ παραχω-
 15 ρήσει τῆς ἀμφισβητησίμου χώρας, πρὸςβεις ἀπέ-
 στειλε μετὰ τῶν Αἰγεσταίων πρὸς Συρακοσίους
 ἐπιτρέπων αὐτοῖς τὴν κρίσιν τούτων, τῷ μὲν λόγῳ
 προσποιούμενος δικαιοπραγεῖν, τῇ δ' ἀληθείᾳ νο-
 μίζων ἐκ τοῦ μὴ βούλεσθαι τοὺς Σελινουντίους
 20 διακριθῆναι μὴ συμμεχῆσιν αὐτοῖς τοὺς Συρακο-
 σίους. ἀποστειλάντων δὲ καὶ Σελινουντίων πρὸςβεις, 1
 570 διακριθῆναι μὲν μὴ βουλομένων, πολλὰ δὲ πρὸς
 τοὺς παρὰ Καρχηδονίων καὶ τῶν Αἰγεσταίων πρὸς-
 βεις ἀντιπόντων, τέλος ἰδοῦς τοῖς Συρακοσίοις
 25 ψηφίσασθαι τηρεῖν πρὸς μὲν Σελινουντίους τὴν

1 τὰς τῶν Ἀ. δυνάμεις om. P. 2 τοῦ post πρωτεύον-
 τος posuit Dind.; παρακαλούμενος add. Reiske, Ἀντίβαν sup-
 βουλόμενος excludisse videtur. 5 κατέστησαν στρατηγὸν

6-PA. 10 Ἀντίβας P. 11 ὁμοῦ (vel ὁμοίως) Dind., ὅμοιος ὁ
 20 διακρ.] καὶ διακρ. Reiske. 23 παρὰ om. A.

44 συμμαχίαν, πρὸς δὲ Καρχηδονίους τὴν εἰρήνην. μετὰ
 δὲ τὴν ἐπάνοδον τῶν πρεσβευτῶν Καρχηδόνιοι μὲν
 τοῖς Αἰγεσταίοις ἀπέστειλαν Αἰβνέζ τε πεντακισχι-
 2 λίους καὶ τῶν Καμπανῶν ὀκτακοσίους. οὗτοι δ'
 ἦσαν ὑπὸ τῶν Χαλκιδέων τοῖς Ἀθηναίοις εἰς τὸν 3
 πρὸς Συρακοσίους πόλεμον μεμισθωμένοι, καὶ μετὰ
 τὴν ἡττὰν καταπεπλευκότες οὐκ εἶχον τοὺς μισθο-
 δοτήσοντας· οἱ δὲ Καρχηδόνιοι πᾶσιν ἔππους ἀγο-
 ράσαντες καὶ μισθοὺς ἀξιολόγους δόντες εἰς τὴν
 4 Αἰγεσταίαν κατέστησαν. οἱ δὲ Σελινούντιοι κατ' 10
 ἐκείνους τοὺς χρόνους εὐδαιμονοῦντες, καὶ τῆς
 πόλεως αὐτοῖς πολυανδρούσης, κατεφρόνονν τῶν
 Αἰγεσταίων. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐν τάξει τὴν
 ὁμορον χώραν ἐπόρθουν, πολὺν προέχοντες ταῖς
 δυνάμεσι, μετὰ δὲ ταῦτα καταφρονήσαντες κατὰ 15
 4 πᾶσαν τὴν χώραν ἐσχεδιάσθησαν. οἱ δὲ τῶν Αἰγε-
 σταίων στρατηγοὶ παρατηρήσαντες αὐτοὺς ἐπέθεντο
 μετὰ τῶν Καρχηδονίων καὶ τῶν Καμπανῶν. ἀπροσ-
 δοκῆτον δὲ τῆς ἐφόδου γενομένης ὁρῶντες ἐπεί-
 5 ψαντο τοὺς Σελινουντίους, καὶ τῶν μὲν στρατιωτῶν 20
 ἀνείλον περὶ χιλίους, τῆς δὲ λείας πάσης ἐκυρίευσαν.
 μετὰ δὲ τὴν μάχην εὐθέως ἀπέστειλαν πρέσβεις, οἱ
 μὲν Σελινούντιοι πρὸς Συρακοσίους, οἱ δ' Αἰγε-
 5 σταῖοι πρὸς Καρχηδονίους, περὶ βοηθείας. ἐκατίσθον
 δ' ἐπαγγελιαμένων συμμαχεῖν, ὃ μὲν Καρχηδονια- 25
 κὸς πόλεμος ταύτην ἔλαβεν ἀρχήν· οἱ δὲ Καρχη-
 δόνιοι προσφώμενοι τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου, τὴν
 ἐπιτροπὴν ἰδὼσαν Ἀντίβα τῷ στρατηγῷ περὶ τοῦ

1 συμμαχίαν δόντες (om. πρὸς — ἐπάνο) P 12 πολυανδρού-
 σης ο, corr. Dind. 26 ἀρχήν PAF, τὴν ἀρχήν c 28 Ἀντίβα P

μεγίστους τῆς δυνάμεως, καὶ πάντα προθύμως ὑπη-
 ρέτουν. ὁ δὲ Ἀντίβας τό τε θείον ἐκείνο καὶ τὸν ε
 συνάπτοντα χιμῶνα πολλοὺς μὲν ἐξ Ἰβηρίας ἐξε-
 νολόγησεν, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ τῶν πολιτῶν κατέ-
 2 γοραφεν· ἐπὶ δὲ καὶ τὴν Αἰβύην ἐπιλεγόμενος ἐξ
 ἀπάσης πόλεως τοὺς κρατίστους, καὶ καὶς παρ-
 σκευάζετο, διανοούμενος τῆς ἱερῆς ὁδοῦ ἐνιστα-
 μένης διαβιβάσειν τὰς δυνάμεις· τὰ μὲν οὖν κατὰ
 τὴν Σικελίαν ἐν ταύτοις ἦν.

10 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Λωριεὺς ὁ Ῥόδιος, ναύαρχ- 45
 ρος ὢν τῶν ἐξ Ἰταλίας τριήρων, ἐπειδὴ κατέστησε
 τὴν ἐν Ῥόδῳ ταραχήν, ἐξέπλευσεν ἐφ' Ἑλλήσπον-
 τον, ἀπεύδων συμμῖξαι τῷ Μινδάρῳ· οὗτος γάρ ἐν
 Ἀβύδῳ διατρίβων συνήγε πανταχόθεν τὰς συμμα-
 12 χούσας καὶ τοὺς Πελοποννησίους. ἤδη δὲ τοῦ 2
 Λωριεὺς ὄντος περὶ τὸ Σίγμιον τῆς Τρωάδος, οἱ
 περὶ Σηστόν ὄντες Ἀθηναῖοι πυνθόμενοι τὸν παρά-
 πλουν ἀνῆχθησαν ἐπ' αὐτοὺς πάσαις ταῖς νηυσὶν,
 οὕσαις ἑβδομήκοντα καὶ τέσσαρσιν. ὁ δὲ Λωριεὺς 3
 10 μέχρι μὲν τινος ἐγνοήσας τὸ γινόμενον ἐπλε-
 576 μετέρως· κατανόησας δὲ τὸ μέγεθος τοῦ στόλου
 κατεπλήρη, καὶ σωτηρίαν ἄλλην οὐδεμίαν ὁρῶν
 κατέφυγεν εἰς Λάρδανον. ἐκβιβάσας δὲ τοὺς στρα- 4
 τιώτας καὶ τοὺς φρουροῦντας τὴν πόλιν προσλαβό-
 12 μενος, βέλη τε παμπλήθῃ ταχέως παρεκόμισε καὶ
 τῶν στρατιωτῶν οὓς μὲν ἐπὶ τὰς προφάρας ἐπέστησεν,
 οὓς δ' ἐπὶ τῆς γῆς εὐκαίρως ἐταξεν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι 5

13 συμμῖξαι σ
 ΡΑΦΚ τῆς om. P
 τίσσαρσιν] ὅδ P

14 Ἀβύδῳ] συνόδῳ P
 Τρωάδος P

15 Σίγιον
 19 ἑβδομήκοντα καὶ

κατὰ πολλὴν σπουδὴν καταπλεύσαντες ἐνεχείρισαν
 ἀποσπᾶν τὰς ναῦς, καὶ πανταχόθεν τῷ πλήθει περι-
 6 χυθίντες καταπόρουν τοὺς ἐναντίους. ἡ δὲ πυθό-
 μενος Μίνδαρος ὁ τῶν Πελοποννησίων ναύαρχος,
 εὐθὺς ἐξ Ἀβύδου μετὰ παντὸς ἐνήχθη τοῦ στόλου,
 καὶ κατέπλει πρὸς τὸ Δαρδάνειον μετὰ ναῶν τεσσά-
 ρων πρὸς ταῖς ὀγδοήκοντα, βοηθήσων τοῖς μετὰ τοῦ
 Διορίως· συμπαρῆν δὲ καὶ τὸ πεζὸν στράτευμα τοῦ
 7 Φαρναβάζου, βοηθοῦν τοῖς Ασκιδαμονίοις. ὥς δ'
 ἑγγὺς ἀλλήλων ἐγενήθησαν οἱ στόλοι, διέταξαν 10
 ἀμφοτέρωι τὰς τριήρεις εἰς ναυμαχίαν· καὶ Μίνδαρος
 μὲν ἔχων ἑπτά πρὸς ταῖς ἐνεμήκοντα ναυσὶν ἐπὶ
 μὲν τὸ λαὸν κέρως ἐταξε Συνακασίους, τοῦ δεξιοῦ
 δ' αὐτοῦ εἶχε τὴν ἡγεμονίαν· τῶν δ' Ἀθηναίων τοῦ
 μὲν δεξιοῦ μέρους Θρασύβουλος ἡγεῖτο, τοῦ δ' ἐπέ- 15
 8 ρον Θράσυλλος. τοῦτον δὲ τὸν τρόπον αὐτῶν ἐξηγ-
 οῦμένων, οἱ μὲν ἡγεμόνες αὐτῶν ἦσαν τὸ σύσση-
 μον τῆς μάχης, οἱ σαλπικταὶ δὲ ἀφ' ἑνὸς παραγ-
 γίλματος ἤρξαντο σημαίνειν τὸ πολεμικόν· καὶ τῶν
 μὲν ἰσκιῶν οὐθὲν ἑλλειπόντων προθυμίας, τῶν δὲ 20
 κυβερνητῶν ἐντέχνως τοῖς οἰαζι χρωμένων, κατα-
 9 πληκτικὸν συνέβαινε γίνεσθαι τὸν ἀγῶνα. ὁπότε
 γὰρ αἱ τριήρεις εἰς ἑμβολὴν ἐπιφέροιντο, τριηκαῦτα
 οἱ κυβερνήται πρὸς αὐτὴν τὴν τοῦ καιροῦ ὥσπῃ
 ἐπίστροφον τὰς ναῦς πραγματικῶς, ὥστε τὰς πλη- 25
 10 γὰς γίνεσθαι κατ' ἑμβολὴν. οἱ μὲν οὖν ἐπιβάται

6 δ πρὸς ταῖς = PA, τεσσάρων καὶ ὀγδοήκοντα c 18.
 ἐξηγημένων II. 18 σαλπικταὶ v 23 ἐπιφέροιστο o.
 corr. Hert. (c. 40, 1) 26 κατ'] ἐπὶ κατ' Beiske ἐμβολοῦ
 malim

θιωροῦντες πλαγίᾳς τὰς ἑαυτῶν ναῦς συνεπιφερο-
 μένας ταῖς τῶν πολεμίων τριήρεσι, περιδεῖς ἐγί-
 νοντο, περὶ σφῶν ἀγωνιῶντες· ὅποτε δ' οἱ κυβερ-
 νῆται ταῖς ἐμπειρίας ἐκκρούσειαν τὰς ἐπιφοράς,
 πάλιν ἐγίνοντο περιχαρεῖς καὶ μετέωροι ταῖς ἐλπί-
 σιν. οὐ μὴν οὐδ' οἱ [ἐν] τοῖς καταστρώμασιν ἐπι- 46
 βεβηκότες ἄπρακτον εἶχον τὴν φιλοτιμίαν, ἀλλ' οἱ
 μὲν ἐκ πολλοῦ διαστήματος ἐφίστηκότες ἐτόξευον
 κατὰ τὸ συνεχές, καὶ ταχὺ ὁ τόπος ἦν βελῶν πλή-
 ρης· οἱ δ' ἀπὸ προσιόντες ἐγγυτέρω τὰς λόγχας ἤκόν-
 τιζον, οἱ μὲν ἐπὶ τοὺς ἀμυνομένους ἐπιβάτας, οἱ
 δ' ἐπ' αὐτοὺς βαλεῖν φιλοτιμούμενοι τοὺς κυβερνή-
 τας· ὅποτε δὲ συνερρίσειαν αἱ ναῦς, τοῖς τε δόρα-
 σιν ἠγωνίζοντο καὶ κατὰ τὰς προσαγωγὰς εἰς τὰς
 15 τῶν πολεμίων τριήρεις μεθ'alλόμενοι τοῖς ξίφεσιν
 ἀλλήλους ἠμύνοντο. κατὰ δὲ τὰς γινομένης ἐλατ- 2
 τώσεως τῶν νικῶντων ἐπαλαλαζόντων καὶ τῶν ἄλλων
 μετὰ βοῆς παραβοηθούντων, κραυγὴ σύμμικτος ἐγί-
 νετο παρ' ὅλον τὸν τῆς ναυμαχίας τόπον. ἐπὶ
 20 πολὺν οὖν χρόνον ἰσόρροπος ἦν ἡ μάχη διὰ τὴν
 ὑπερβολὴν τῆς παρ' ἀμφοτέροις φιλοτιμίας· μετὰ
 δὲ ταῦτα Ἀλκιβιάδης ἐκ Σάμου παραδόξως ἐπιφάνη
 μετὰ νῆδων εἴκοσι, πλείων κατὰ τύχην εἰς Ἑλλήσ-
 371 πορτον. τούτων δὲ πόρρω μὲν οὐσῶν, ἑκάτεροι 3
 25 σφίσι βοήθειαν ἐλπίζοντες παραγενέσθαι, μετέωροι
 ταῖς ἐλπίσιν ἐγίνοντο καὶ πολὺ προθυμότερον ταῖς

1 τὰς ἑ. ναῦς πλαγίᾳς a-PA
 (cf. γ. 1 et c. 40, 2) 9 ἐν delevi
 9 ταχὺ] ταχέως aut τάχ' Kälker
 14 προσαγωγὰς » 16 γινομένης P

4 ἐπιφερομένης P
 8 ἐφίστηκότες v
 15 συνερρίσειαν PA

τόλμῃς διεκινδύνεον· ἐπεὶ δ' ἤδη σύνεγγυς ἦν ὁ
 στόλος, καὶ τοῖς μὲν Λακεδαιμονίοις οὐδὲν ἐφαίνετο
 σύσσημον, τοῖς δ' Ἀθηναίοις Ἀλκιβιάδης μετέωρον
 ἐποίησεν ἐπίσημον φοινικῶν ἀπὸ τῆς ἰδίας νεώς,
 ὅπερ ἦν σύσσημον αὐτοῖς διατεταγμένον, οἱ μὲν
 Λακεδαιμόνιοι καταπλάγνυντες ἐτράπησαν, οἱ δ'
 Ἀθηναῖοι τῷ προτερήματι μετεωρισθέντες μετὰ
 4 σπουδῆς ἐπεδίωκον τὰς ὑποφευγούσας. καὶ δέκα
 μὲν νεῶν εὐθὺς ἐκυρίευσαν, μετὰ δὲ ταῦτα χειμῶ-
 νος ἐπιγενομένου καὶ πνευμάτων μεγάλων πολλὰ
 11 περὶ τὸν διωγμὸν αὐτοὺς ἐμποδίζεσθαι συνέβαινε·
 διὰ γὰρ τὸ μέγεθος τῶν κυμάτων τὰ μὲν σκάφη
 τοῖς οἰάζιν ἠπείθει, τὰς δ' ἐμβολὰς ἀπράκτους
 συνέβαινε γίνεσθαι, τῶν τυκτομένων νεῶν ὑποχω-
 16 ρουσῶν. τέλος δ' οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι πρὸς τὴν
 γῆν κατενεχθέντες ἔφυγον πρὸς τὸ πεζὸν τοῦ Φαρ-
 ναβάζου στρατόπεδον, οἱ δ' Ἀθηναῖοι τὸ μὲν πρῶ-
 τον ἐπιχείρησαν ἀποσπᾶν τὰς νεῶς ἀπὸ τῆς γῆς
 καὶ παραβόλῃς διεκινδύνεον, ὑπὸ δὲ τοῦ Περσικοῦ
 στρατεύματος ἀνακοπέντες ἀπέπλευσαν εἰς Σηστόν. 22
 6 ὁ γὰρ Φαρνάβαζος βουλόμενος τοῖς Λακεδαιμονίοις
 ὑπὲρ ὧν ἐνεκάλουν ἀπολογεῖσθαι, βιαιότερον διηγω-
 νίζετο πρὸς τοὺς Ἀθηναίους· ἅμα δὲ καὶ περὶ τῶν
 εἰς Φοινίκην ἀποσταλεισῶν νεῶν τριακοσίων ἐδί-
 23 δαζεν, ὥς τοῦτο ἔπραξε πυρθανόμενος τὸν τε τῶν
 Ἀράβων βασιλεῖα καὶ τὸν τῶν Αἰγυπτίων ἐπιβου-
 λῶν τοῖς περὶ Φοινίκην πράγμασιν.

7 μετὰ σπουδῆς am. f 17 Φαρναβάζου P μὲν om. P
 18 ἐπιχείρησαν P, ἐνεκάλουν A (c 45, 5) 22 ἀπολογε-
 ῖσθαι M et Rhod., om. c 26 τὸν τῶν] τῶν P, τὸν c

Τῆς δὲ ναυμαχίας τοιοῦτον τὸ τέλος λαβούσης 47
 Ἀθηναῖοι τότε μὲν εἰς Σηστόν ἀπέπλευσαν ἤδη νυ-
 κτὸς οὔσης, ἡμῶς δ' ἡμέρας τέ τε ναυάρια συνήγαγον
 καὶ πρὸς τῷ προτίῳ τροπαίῳ· πάλιν ἑτερον ἴσθη-
 σαν. Μίνδαρος δὲ νικτὸς περὶ πρώτην φυλακὴν 2
 εἰς Ἀβυδὸν ἀναχθεὶς τὰς τε πεπονηκυίας ναὺς ἐπε-
 σκευάζε καὶ πρὸς Λακιδαιμονίους διεπύρματο περὶ
 βοηθείας πεζῆς τε καὶ ναυτικῆς· διανοεῖτο γὰρ
 ἐν ὅσῳ τὰ κατὰ τὸν στόλον ἔχοιμα ἰγίνετο, πεζῇ
 10 μετὰ Φαρναβάζου τὰς συμμαχοῦσας κατὰ τὴν Ἀσίαν
 πόλεις Ἀθηναίοις πολιορκήσιν. Χαλκιδεῖς δὲ καὶ 3
 σχεδὸν οἱ λοιποὶ πάντες οἱ τὴν Εὐβοίαν κατοικοῦν-
 τες ἀφιστηκότες ἦσαν Ἀθηναίων, καὶ διὰ τοῦτο
 περιδείξας ἰγίνοντο, μήποτε νῆσον οἰκοῦντες ἔκπο-
 15 λιορκηθῶσιν ὑπ' Ἀθηναίων θαλασσοκρατούντων·
 ἤξιουν οὖν Βοιωτοὺς κοινῇ χῶσαι τὸν Εὐβοικόν,
 ὥστε συνάψαι τὴν Εὐβοίαν τῇ Βοιωτίᾳ. συγκατα- 4
 θεμένων δὲ τῶν Βοιωτῶν διὰ τὸ κάκεινοις συμφέ-
 ρειν τὴν Εὐβοίαν εἶναι τοῖς μὲν ἄλλοις νῆσον, ἱαν-
 20 τοῖς δ' ἡπειρον· διόπερ αἱ πόλεις ἄπασαι πρὸς τὴν
 διάχωσιν ἐπερρωσθήσαν καὶ πρὸς ἑλληνας ἡμιλ-
 λῶντο· οὐ γὰρ μόνον τοῖς πολίταις ἐξίναί τι παρθη-
 μεὶ προσέταξαν, ἀλλὰ καὶ τοῖς παροικοῦσι ξένοις,
 ὥστε διὰ τὸ πλῆθος τῶν τοῖς ἔργοις προσιόντων
 25 τὴν πρόθεσιν ταχέως λαβεῖν συντέλειαν. τῆς μὲν 5
 οὖν Εὐβοίας κατεσκευάσθη τὸ χῶμα κατὰ τὴν Χαλ-
 κίδα, τῆς δὲ Βοιωτίας πλησίον Ἀυλίδος· ἐνταῦθα

6 τε PAI., om. c κατεσκευάζε ο, corr. Hert. 7 περὶ β.
 διεπύρματο ο-PA 11 ἐκπολιορκήσιν I. 12 et 19
 εἴσαν P

γὰρ ὁ μεταξὺ τόπος ἦν στενωτάτος. συνέβαινε 178
 μὲν οὖν καὶ πρότερον εἰς κατ' ἐκείνον τὸν τόπον
 εἶναι ῥοὺν καὶ πυκνὰς ποιέσθαι τροπὰς τὴν θά-
 λατταν, τότε δὲ πολὺ μᾶλλον ἦν ἐπιταίνοντα τὰ
 κατὰ τὸν ῥοὺν, ὥς ἂν εἰς στενὸν ἄγαν συγκεκλι-
 σμένης τῆς θαλάττης· ὁ γὰρ διέκπλους ἐπιλείφθη
 μὲν νηί. ὠκοδόμησαν δὲ καὶ πύργους ὑψηλοὺς ἐπ'
 ἀμφοτέρων τῶν ἁκρων, καὶ ξυλόντες τοῖς διαόροις
 ἐκτίστησαν γεφύρας. θηραμένης δ' ὑπ' Ἀθηναίων
 ἀποσταλὲς μετὰ νεῶν τριάκοντα τὸ μὲν πρῶτον 19
 ἐπιχειροῦσαι κολύειν τοὺς ἐπὶ τῶν ἔργων, πολλοὺ
 δὲ πλῆθους στρατιωτῶν συμπυρόντος τοῖς κατα-
 σκηνάζουσαι τὰ χώματα ταύτης μὲν τῆς ἐπιβολῆς
 ἀπίστη, τὸν δὲ πλοῦν ἐπὶ [τῶν] νήσων ἐποιήσατο.
 7 βουλόμενος δὲ τοὺς τε πολίτας καὶ συμμάχους ἀνα- 19
 πύσαι τῶν εἰσφορῶν, τὴν τε τῶν πολεμίων χώραν
 ἐπόρθησε καὶ πολλὰς ὠφελείας ἤθροισεν. ἐπὶ δὲ
 καὶ τῆς συμμαχίδος πόλεις, καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς
 8 νειωταρίζοντας εἰσπράττετο χρήματα. καταπλεύσας
 δ' εἰς Πάρον καὶ καταλαβὼν ὀλιγορχίαν ἐν τῇ 20
 πόλει, τῷ μὲν δήμῳ τὴν ἐλευθερίαν ἀποκατίσθησε,
 παρὰ δὲ τῶν ἀφαιμένων τῆς ὀλιγορχίας χρημάτων
 πλῆθος εἰσπράξατο.

48 Συνέβη δὲ περὶ τοῦτον τὸν χρόνον ἐν τῇ
 Κορκύρῃ γενέσθαι μεγάλην στάσιν καὶ σφαγὴν, ἣν 21

1 τόπος ἦν] προσθε ΑΗ, πόρος ἦν Wess. στενωτάτος 2
 2 εἰς κατ' πρότερον ο. ΡΑ 3 καὶ πυκνὰς — 5 ῥοὺν om. Α
 4 ἐπιταίνοντα] ἐπι τίσκει γ Ρ 10 τριάκοντα] δ Ρ 14 τῶν
 δι. Dind. 17 ἐπόρθησε Α, ἐπόρθησαν ΡΡ ἤθροισεν Ρ
 20 Πάρον] Σάφον Α 25 ἀφαιμένων π (item infra)
 μεγάλην γενέσθαι ο. ΡΑΕ ἦν] ἦν καὶ Reiske

δι' ἐτέρας μὲν αἰτίας λέγεται γενέσθαι, μάλιστα δὲ
 διὰ τὴν ὑπάρχουσαν αὐτοῖς πρὸς ἀλλήλους ἔχθραν.
 ἐν οὐδεμιᾷ γὰρ ποτε πόλει τοιοῦτοι πολιτῶν φόνοι ἢ
 συντελέσθησαν οὐδὲ μείζων ἱστὶς καὶ φιλονικία
 πρὸς ὁλίγον ἀνέχουσα. δοκοῦσι γὰρ οἱ μὲν ἀναι-
 ρεθέντες ὑπ' ἀλλήλων πρὸ ταύτης τῆς στάσεως
 γεγονέναι περὶ γιλίων καὶ πεντεκοσίων, καὶ πάντες
 οὗτοι πρωτεύοντες τῶν πολιτῶν. τούτων δ' ἐπι-
 3 γερνημένων τῶν ἀτυχημάτων ἐτέρων αὐτοῖς συμ-
 10 φερὰν ἐπίστησεν ἡ τύχη. τὴν πρὸς ἀλλήλους πάλιν
 αὐτίκᾳ διαφορὰν. οἱ μὲν γὰρ προέχοντες τοῖς
 ἀξιώμασι τῶν Κορκυραίων ὀρεγόμενοι τῆς ὀλιγαρ-
 χίας ἐφρόνον τὰ Λακιδαιμονίων, ὃ δὲ δημοτικὸς
 ὄχλος ἱσπευδε τοῖς Ἀθηναίοις συμμαχεῖν. καὶ γὰρ 4
 15 διαφραδύσας τῆς σπουδᾶς εἶχον οἱ περὶ τῆς ἡγεμο-
 νίας διαγωνιζόμενοι ἄλλοι. Λακιδαιμόνιοι γὰρ τοὺς
 πρωτεύοντας ἐν ταῖς συμμαχίαις πόλεσιν ἵκοιουν
 ἐπὶ τῆς διοικήσεως τῶν κοινῶν, Ἀθηναῖοι δὲ δη-
 μοκρατικῶς ἐν ταῖς πόλεσι καθίστανον. οἱ δ' οὖν 5
 20 Κορκυραῖοι θεωροῦντες τοὺς δυνατωτάτους τῶν
 πολιτῶν ὄντας πρὸς τῷ τὴν πόλιν ἐγχιρίζειν Λα-
 κιδαιμονίοις, μετεπίψαντο παρ' Ἀθηναίων δύναμιν
 τὴν περαφυλασσούσαν τὴν πόλιν. Κόνων δ' ὁ 6
 στρατηγὸς τῶν Ἀθηναίων πλεύσας εἰς Κόρκυραν,
 25 ἑξακοσίους μὲν τῶν ἐκ Ναυπάκτου Μισσηνίων κατέ-
 ἔλειπεν ἐν τῇ πόλει, αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν νειῶν παρὲ-

1 γένεσθαι P. 2 ἐπιτρέχουσιν P. αὐτοῖς] γενέσθαι
 add. P. 3 ποτε Weck., τότε o. 8 τούτων γεγενημένων E;
 ἐπιτελεσθέντων fort. 21 τὰ P, τὰ ε Λακιδ. PAF, τοῖς
 Λακιδ. ε. 25 μετρίους κατέλειπε P.

- πλευνε, καὶ καθωρμίσθη πρὸς τῷ τῆς Ἥρας τε-
 7 μίει. οἱ δὲ ἑξακόσιοι μετὰ τῶν δημοτικῶν ὁρμή-
 σαντες ἐπὶ τοὺς τὰ Λακεδαιμονίων φρονούντας
 ἑξαίφνης ἀγορὰς πληθούσης οὐς μὲν συνελάμβανον,
 οὐς δ' ἐφόνεον, πλείονες δὲ τῶν χιλίων ἐφυγάδυν-
 8 σαν· ἐποιήσαντο δὲ τοὺς μὲν δούλους ἐλευθέρους, 579
 τοὺς δὲ ξένους πολίτας, εὐλαβοῦμενοι τό τε πλῆθος
 9 καὶ τὴν δύναμιν τῶν φυγάδων. οἱ μὲν οὖν ἐκπε-
 σόντες ἐκ τῆς πατρίδος εἰς τὴν καταντίον ἡπειρον
 ἐφυγον· μετὰ δὲ τινας ἡμέρας τῶν ἐν τῇ πόλει 19
 τινες φρονούντες τὰ τῶν φυγάδων κατελάβοντο τὴν
 ἀγορὰν, καὶ μεταπειψάμενοι τοὺς φυγάδας περὶ
 τῶν ὅλων διηγωνίζοντο. τέλος δὲ νυκτὸς κατα-
 λαβούσης εἰς ὁμολογίαν ἦλθον πρὸς ἀλλήλους, καὶ
 τῆς φιλονεικίας παυσάμενοι κοινῶς ὥκουν τὴν πα- 10
 τρίδα. ἡ μὲν οὖν ἐν Κορκύρα σφαγὴ τοιοῦτον ἔσχε
 τὸ τέλος.
 11
 12 Ἀρχέλαος δ' ὁ τῶν Μακεδόνων βασιλεὺς, τῶν
 Πυθναίων ἀπειθούντων, πολλῇ δυνάμει τὴν πόλιν
 περιστρατοπέδεν. παρεβλήθη δ' αὐτῷ καὶ 20
 Θηραμένης ἔχων στόλον· ὃς χρονοζούσης τῆς πο-
 λιορκίας ἀπέπλευσεν εἰς Θράκην πρὸς Θρασύβουλον
 2 τὸν ἀφηγούμενον τοῦ στόλου παντός. ὁ μὲν οὖν
 Ἀρχέλαος φιλοτιμότερον πολιορκήσας τὴν Πύδναν
 καὶ κρατήσας μετόπισεν αὐτὴν ἀπὸ θαλάττης ὥς 25
 εἴκοσι στάδια. ὁ δὲ Μίνδαρος, ἤδη τοῦ χειμῶνος
 λήγοντος, συνήγαγε τὰς πανταχόθεν τριήρεις· ἐκ

9 καταντίον P¹ AHLF¹, καταστικὸς c 16 σφαγὴ Kräger,
 φυγὴ n 20 ἐστρατοπέδεναι P¹ παρεβλήθη o-PAL 25 με-
 τόπισεν PA 26 στάδιον o-PAL 27 ἀπανταχόθεν o-PA

τε γὰρ τῆς Πελοποννήσου πολλὰ παρεγενήθησαν
 καὶ παρὰ τῶν ἄλλων συμμάχων ὁμοίως. οἱ δ' ἐν
 Σησιῶ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοί, πυνθανόμενοι τὸ
 μέγεθος τοῦ συναγομένου τοῖς πολεμίοις στόλου,
 5 περιδεῖς ἦσαν, μήποτε πάσαις ταῖς τριήρεσιν ἐπι-
 πλεύσαντες οἱ πολεμιοὶ κυριαύσωσι τῶν νεῶν.
 ὅθεν αὐτοὶ μὲν καθελκυσάντες τὰς οὐσας ἐν Σησιῶ 8
 ναὺς περιέπλευσαν τὴν Χερρόνησον καὶ καθωρ-
 μίσθησαν εἰς Καρδίαν· εἰς δὲ Θωράκην πρὸς Θραισύ-
 10 βουλον καὶ Θηραμένην ἐπεμφαν τριήρεις, παρα-
 καλοῦντες μετὰ τοῦ στόλου τὴν ταχίστην ἦκειν·
 μετεπέμψαντο δὲ καὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐκ Αἰσβου
 μεθ' ὧν εἶχε νεῶν, καὶ συνήχθη πᾶς ὁ στόλος
 εἰς ἓνα τόπον, σπειδόμενων τῶν στρατηγῶν περὶ
 15 τῶν ὁλῶν διακινδυνεύσαι. Μίνδαρος δ' ὁ τῶν Ἀ-
 λακεδαιμονίων ναύαρχος πλεύσας εἰς Κύζικον πᾶσαν
 τὴν δύναμιν ἐξεβίβασε καὶ τὴν πόλιν περιστρατο-
 πέδευσεν. παρεγενήθη δὲ καὶ Φαρνάβζος μετὰ
 πολλῆς στρατιᾶς, μεθ' οὗ πολιορκήσας Μίνδαρος
 20 εἶλε τὴν Κύζικον κατὰ κράτος. οἱ δὲ [μετὰ] τῶν Ἀ-
 Ἀθηναίων στρατηγοὶ κρίναντες ἐπὶ Κύζικον πλεῖν,
 ἀνήχθησαν μετὰ πασῶν τῶν νεῶν καὶ τὴν Χερρό-
 νησον περιέπλεον, καὶ πρῶτον μὲν εἰς Ἐλισούντα
 παρεγένοντο· μετὰ δὲ ταῦτα ἐφιλοτιμήθησαν νυκτὸς
 25 τὴν τῶν Ἀβυδηνῶν πόλιν παραπλεῦσαι πρὸς τὸ μὴ
 κατανοηθῆναι τὸ πλῆθος τῶν νεῶν ὑπὸ τῶν πολε-
 μίων. ἐπεὶ δ' ἦλθον εἰς Προικόννησον, τὴν μὲν 6
 νύκτα κατηυλίσθησαν ἐν ταύτῃ, τῇ δ' ὀστεραίᾳ

τοὺς μὲν ἐπιβεβηκότας στρατιώτας διαβίβασαν εἰς τὴν
 τῶν Κυζικηνῶν χώραν, καὶ τῷ στρατηγοῦντι τούτων
 Χαίρειά προσέταξαν ἄγειν τὸ στρατόπεδον ἐπὶ τὴν
 50 πόλιν, αὐτοὶ δ' εἰς τρία μέρη διέλειπτο τὸ ναυτικόν,
 καὶ τοῦ μὲν ἦρχεν Ἀλκιβιάδης, τοῦ δὲ Θηραμένης, 580
 τοῦ δὲ τρίτου Θρασύβουλος. Ἀλκιβιάδης μὲν οὖν
 μετὰ τοῦ καθ' αὐτὸν μέρους πολὺ προέπλενσε τῶν
 ἄλλων, βουλόμενος προκαλίσσασθαι τοὺς Λακεδαιμο-
 νίους εἰς ναυμαχίαν· Θηραμένης δὲ καὶ Θρασύβου-
 λος ἐφιλοτέχνουν εἰς τὸ κυκλώσασθαι καὶ τῆς εἰς 10
 2 τὴν πόλιν ἐπακόδου τοὺς ἐκπλεύσαντας εἶρξαι. Μίν-
 δαρος δὲ τὰς μὲν Ἀλκιβιάδου ναῦς [καὶ] μόνας ὄρων
 προσφειρομένας, τὰς δ' ἄλλας ἀγνοῶν, κατεφρόνησε,
 καὶ ναυαῖν ὀρδοίκοις θαλάσσιος ἐκ τῆς πόλεως τὸν
 ἐπίπλουν ἐποίησατο. ὥς δὲ πλησίον ἐγένετο τῶν 15
 περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι, καθάπερ
 ἦν αὐτοῖς παρηγγελμένον, προσεποιούντο φεύγειν,
 οἱ δὲ Πελοποννήσιοι περιχαρεῖς ὄντες ἠκολούθουν
 3 κατὰ σπουδὴν ὡς νικῶντες. ὁ δὲ Ἀλκιβιάδης
 ἐπειδὴ τῆς πόλεως αὐτοῦς ἐπίσπασε πορρωτέρω, 20
 τὸ σύσσημον ἤρεν· οὐ γεινηθέντος αἱ μετ' Ἀλκιβιά-
 δου τριήρεις ἐξαίφνης πρὸς ἓνα καιρὸν ἐπίστρεψαν
 ἀντίπαρφοι τοῖς πολεμίοις, Θηραμένης δὲ καὶ Θα-
 σσύβουλος ἔπλεον ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸν ἀπόπλουν
 4 τῶν Λακεδαιμονίων ὑπετίμοντο. οἱ δὲ μετὰ τοῦ 25
 Μινδάρου καθορῶντες ἤδη τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων

7 κατ' αὐτὸν ο - PAF 10 εἰς τὰ om. L et Dind.
 12 καὶ om. AHLM; ἢ i. e. εἰκοσι conicio ex Xen. Hell.
 I 4, 18 14 ναυαῖν ὀρδοίκοις] ναῦς π P¹ 24 ἀπό-
 πλουν Weiss, ἐπίπλουν ο, ἐπαυαῖπλουν Reiske

νεῶν, καὶ μαθόντες ἑαυτοὺς κατεστρατηγημένους,
 περίφοβοι καθειστήκεισαν. τέλος δὲ τῶν Ἀθηναίων
 πανταχόθεν ἐπιφαινομένων καὶ τῆς εἰς τὴν πόλιν
 ἐφόδου τοῦ Πειλοποννησίου ἀποκλεισάντων, ὁ
 Μίνδαρος ἠναγκάσθη καταφυγεῖν τῆς χώρας πρὸς
 τοὺς καλουμένους Κλήρους, βίου καὶ Φαρνάβατος
 εἶχε τὴν δύναμιν. Ἀλκιβιάδης δὲ κατὰ σπουδὴν 5
 διώκων ἃς μὲν κατέδυνεν, ἃς δὲ κατατιτρώσκων
 ἐποχιφίλους ἑλάμβανε, τὰς δὲ πλείους πρὸς αὐτῇ
 10 τῇ γῇ καθωρισμένας καταλαβὼν ἐπέβαλλε σιδηρὰς
 χεῖρας, καὶ ταύταις ἐποσπᾶν ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαίματο.
 παραβουθούτων δὲ τῶν πεζῶν ἀπὸ τῆς γῆς τοῖς Πε- 6
 λοποννησίοις πολὺς ἐγένετο φόνος, ὥς ἂν τῶν μὲν
 Ἀθηναίων διὰ τὸ προτέρημα θρασύτερον ἢ συμφο-
 15 ρώτερον ἀγωνιζομένων, τῶν δὲ Πειλοποννησίων πολὺ
 τοῖς πλήθεισι υπεραγόντων· καὶ γὰρ τὸ τοῦ Φαρνα-
 βάτου στρατόπεδον παρεβουθήθει τοῖς Λακεδαιμονίοις,
 καὶ τὴν μάχην ἐκ τῆς γῆς ποιοῦμενον τὴν στάσιν
 εἶχεν ἀσφαλιστέραν. Θρασύβουλος δὲ θεωρῶν τοὺς 7
 20 πεζοὺς τοῖς πολεμίοις βοηθοῦντας, καὶ τοὺς λοιποὺς
 τῶν ἐπιβατῶν ἀπεβίβασεν εἰς τὴν γῆν, σπεύδων
 βοηθῆσαι τοῖς περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην· τῷ δὲ Θηρα-
 μένῃ παρεκλείυστο τοῖς περὶ Χαιρίαν πεζοῖς συνέ-
 ψαντα τὴν ταχίστην ἔχειν, ὅπως περὶ διαγωνίσονται.
 25 Τῶν δὲ Ἀθηναίων περὶ ταῦτα γινομένων Μίν- 51
 δαρος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ἀφηγούμενος αὐτὸς

2 ἐπιφαινομένων Bek. 4 ἐφόδου Dind. 5 τῆς
 χώρας P¹ 6 ὅπως P¹ 8 κατέδυνεν κατατιτρώσκων, ἃς
 δὲ ἐποχ. Reiske 10 καθωρισμένας o-L ἐπέβαλλε P¹
 11 ταύταις Dind., ταύτας o 16 ἐπιτεχόντων o-PA
 23 Χαιρίαν Krüger (c. 49, 6), Χάρητα o (c. 51, 2)

μὲν πρὸς Ἀλκιβιάδην ὑπὲρ τῶν ἀφελκομένων νεῶν
 διηγωνίζετο, Κλέαρχον δὲ τὸν Σπαρτιάτην μετὰ
 μίρους τῶν Πελοποννησίων ἀπέστειλε πρὸς τοὺς
 περὶ Θρασύβουλον· συνεπέστειλε δ' αὐτῷ καὶ τοὺς 581
 2 παρὰ Φαρναβάζῳ στρατευσομένους μισθοφόρους. ὁ
 δὲ Θρασύβουλος μετὰ τῶν ἐπιβατῶν καὶ τῶν ταξο-
 τῶν τὸ μὲν πρῶτον εὐφρόστως ἐπέστη τοὺς πολι-
 μίους, καὶ πολλοὺς μὲν ἀνείλεν, οὐκ ὀλίγους δὲ
 καὶ τῶν ἰδίων ἰώρα πίπτοντας· τῶν δὲ μετὰ τοῦ
 Φαρναβάζου μισθοφόρων κυκλοῦντων τοὺς Ἀθη- 10
 ναίους καὶ τῷ πλήθει παρταχόθην περιχιομένων,
 ἐπεφάνη Θηραμένης τοὺς τε ἰδίους καὶ τοὺς μετὰ
 3 Χαιρέου ἄγων πεζοὺς. οἱ δὲ μετὰ τοῦ Θρασυβούλου
 καταπεπονημένοι καὶ τὰς τῆς σωτηρίας ἐλπίδας ἀπε-
 γνωκότες πάλιν ἐξαίφνης ταῖς ψυχαῖς διηγείροντο 15
 4 τηλικαύτης βοηθείας παραγγελημένης. ἐπὶ πολὺν
 δὲ χρόνον καρτερὰς μάχης γυνομένης, τὸ μὲν πρῶτον
 οἱ τοῦ Φαρναβάζου μισθοφόροι φεύγειν ἤρξαντο,
 καὶ τὸ συνεχὲς αἰετὶ τῆς τάξεως παρρηρήνυντο· τέλος
 δὲ οἱ Πελοποννήσιοι μετὰ Κλέαρχον καταλειφθέν- 20
 5 τες καὶ πολλὰ θράσαντες καὶ παθόντες ἐξεώσθησαν.
 τούτων δὲ καταπεπονημένων οἱ περὶ τὸν Θηραμένην
 ὤρμησαν τοῖς μετ' Ἀλκιβιάδου κινδυνεύουσι βοη-
 θῆσαι. συνδραμουσῶν δὲ τῶν δυνάμεων εἰς ἓνα
 τόπον, ὁ μὲν Μίνδαρος οὐ κατεπλήρη τὴν ἐφοδον 25
 τῶν περὶ Θηραμένην, ἀλλὰ διελόμενος τοὺς Πελο-

1 νεῶν add Rhod. 4 περὶ PAF, περὶ τὸν c 5 Φαρ-
 ναβάζον o-PF¹ 11 περιερχομένων PAFH, corr. Weis.
 13 Χαιρέου] χάρη P¹, χάρητος c 20 μετὰ] οἱ μετὰ Thind.
 25 ὁ μὲν] ὁμοίως aut. dole μὲν

ποινησίους τοῖς μὲν ἡμίσεισιν ἀπήντα τοῖς ἐπιούσι,
 τοὺς δ' ἡμίσεις αὐτὸς ἔχων, καὶ δεόμενος ἑκάστου
 μὴ καταισχύναι τὸ τῆς Σπάρτης ἀξίωμα, καὶ ταῦτα
 πεζομαχοῦντας, ἀντιτάχθησαν τοῖς περὶ τὸν Ἀλκι-
 βιάδην. περὶ δὲ τῶν νεῶν ἡρωικὴν συστησάμενος 6
 μάχην, καὶ πρὸ πάντων αὐτὸς κινδυνεύων, πολλοὺς
 μὲν ἀνείλε τῶν ἀντιτεταγμένων, τὸ δὲ τελευταῖον
 ἀξίως τῆς πατρίδος ἀγωνισάμενος ὑπὸ τῶν περὶ
 τὸν Ἀλκιβιάδην ἀνῆρείθη. τούτου δὲ πεπτωκότος
 10 οἱ τε Πελοποννήσιοι καὶ πάντες οἱ σύμμαχοι
 συνέδραμον καὶ καταπλαγέντες εἰς φυγὴν ὤρμησαν.
 οἱ δ' Ἀθηναῖοι μέχρι μὲν τινος ἐπεδίωξαν τοὺς τ
 πολεμίους, πυνθανόμενοι δὲ τὸν Φαρνάβazon μετὰ
 πολλῆς ἵππου κατὰ σπουδὴν ἐπειγόμενον, ἀνέ-
 15 καμψαν ἐπὶ τὰς ναῦς, καὶ τὴν μὲν πόλιν παρ-
 λαβόν, δύο δὲ τρόπαια κατέσκτησαν ἀφ' ἑκατέρας
 νίκης, τὸ μὲν τῆς ναυμαχίας ἐν τῇ νήσῳ τῇ Πολυ-
 δώρῳ καλουμένῃ, τὸ δὲ τῆς πεζομαχίας οὗ τὴν
 τροπὴν ἐποίησαντο τὴν πρώτην. οἱ μὲν οὖν ἐν τῇ 8
 20 πόλει Πελοποννήσιοι καὶ πάντες οἱ διαφυγόντες
 ἐκ τῆς μάχης ἔφυγον ἐπὶ τὸ τοῦ Φαρναβάζου
 στρατόπεδον· οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ τῶν
 τε νεῶν ἀπασῶν ἐγκρατεῖς ἐγενήθησαν καὶ πολλοὺς
 μὲν αἰχμαλώτους, ἀναρίθμητον δὲ πλῆθος λαφύρων
 25 ἔθροισαν, ὥς ἂν δύο δυνάμεις ἅμα τηλικαύτας
 νενικηκότας.

4 ἀντιτάχθη Reiske, ἀντίταξεν αὐτοῖς M 8 τῶν
 περὶ τὸν] τὸν περὶ τὸν P, τῶν περὶ FK 13 πολεμίους ALM,
 Πελοποννησίους c 14 *ἐπειγόμενον] ἐπιγινόμενον a (α. 76, 6)
 21 ἐπὶ τὸ Rhod., ὑπὸ PAK, ὑπὸ τὸ c

52 Ἀπειχθείσης δὲ τῆς νίκης εἰς Ἀθήνας, ὁ μὲν
 δῆμος ἐκ τῶν προτέρων συμφορῶν ἀνελπίστους
 εὐτυχίας ὄρων τῇ πόλει προσγεγενημένας μετέωρος 382
 ἦν ἐπὶ τοῖς εὐημερήμασι, καὶ τοῖς μὲν θεοῖς παν-
 δημεὶ θυσιάς καὶ πανηγύρευσιν ἐποιήσαιο, εἰς δὲ τὸν
 πόλεμον ἐπέλεξε χιλίους τῶν ὀπλιτῶν τοὺς κρατί-
 στους, ἡπείε δ' ἑκατόν, πρὸς δὲ τούτοις τριέκοντα
 τριήρεις ἀπέστειλε τοῖς περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, ὅπως
 τὰς περὶ Λακεδαιμονίους πόλεις ἀδεῶς πορθῶσι
 2 κρατοῦντας τῆς θαλάττης. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ὥς 13
 ἤκουσαν τὴν περὶ Κόζικον αὐτοῖς γενομένην συμ-
 φοράν, πρίσβεις ἐξέπιψαν εἰς Ἀθήνας ὑπὸν εἰρή-
 νης, ὣν ἦν ἀρχιπρεσβευτὴς Ἐνδιος. ἐξουσίας δ'
 αὐτῷ δοθείσης παρελθὼν συντόμως καὶ λακωνικῶς
 διελέχθη διότι οὐκ ἔκρινε μὴ παραλιπεῖν τοὺς ῥη- 14
 3 θέντας λόγους. Βουλόμεθα πρὸς ὑμᾶς ἔχειν εἰρή-
 νην, ἄνδρες Ἀθηναῖοι, καὶ τὰς μὲν πόλεις ἔχειν
 ἃς ἑκάτεροι κρατοῦμεν, τὰ δὲ φρούρια τὰ παρ'
 ἀλλήλοις καταλῦσαι, τῶν δ' αἰχμαλώτων λυτροῦντες
 ἀνθ' ἑνὸς Ἀθηναίου λαβεῖν ἕνα Λάκωνα οὐ γὰρ 16
 ἐγνωσῶμεν τὸν πόλεμον ἀμφοτέροις μὲν βλαβερόν,
 4 πολὺ δὲ μᾶλλον ὑμῖν. παραπέμφαντες δὲ τὸν ἑμὸν
 λόγον ἐκ τῶν πραγμάτων μάθετε. ἡμεῖς μὲν ἔπα-
 σαν τὴν Πελοπόννησον γειωροῦμεν, ὑμεῖς δὲ βραχὺ
 μέρος τῆς Ἀττικῆς καὶ Λάκωσι μὲν ὁ πόλεμος πολ- 17
 λούς συνέβηκε συμμάχους, Ἀθηναίων δὲ τοσούτους

2 προτέρων] προαίτιαν P   5 ἐποιήσαντο PL   6 ἐξ-
 επίλεξε P¹, ἐπέλεξε P²   ὀπλιτῶν Dind. ex Xen. Hell.
 I 1, 34, πολιτῶν o   25 καὶ om P¹   26 προσέθηκε

ἀφείλκτο δούους τοῖς πολέμοις ἰδῶκε· καὶ ἡμῖν μὲν
 ὁ πλουσιώτατος τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην βασιλείων
 χορηγός ἐστι τοῦ πολέμου, ὑμῖν δὲ οἱ πενιχρότατοι
 τῶν κατὰ τὴν οἰκουμένην· διόπερ οἱ μὲν ἡμέτεροι
 5 κατὰ τὸ μέγεθος τῶν μισθῶν προθύμως στρατεύ-
 ονται, οἱ δὲ ὑμέτεροι, τὰς εἰσφορὰς ἀπὸ τῶν ἰδίων
 διδόντες οὐσίῳ, ἅμα καὶ τὰς κακοπαθείας φεύ-
 γουσι καὶ τὰς δαπάνας. ἔπειθ' ἡμεῖς μὲν κατὰ θά- 6
 λатταν πολεμοῦντες σκάφesi πολιτικοῖς μᾶλλον κιν-
 10 δυνεύομεν, ὑμεῖς δὲ πολίτας ἔχετε τοὺς πλείστον-
 ἐν ταῖς ναυσίν. τὸ δὲ μέγιστον, ἡμεῖς μὲν κἂν
 κρατηθῶμεν ἐν τοῖς κατὰ θάλατταν πράγμασι, τὴν
 γὰρ κατὰ γῆν ἡγεμονίαν ὁμολογουμένως ἔχομεν· οὐδὲ
 γὰρ οἶδε φυγεῖν πεζὸς Σπαρτιάτης· ὑμεῖς δὲ τῆς
 15 θαλάττης . . . οὐχ ὑπὲρ ἡγεμονίας πεζῆς, ἀλλ' ὑπὲρ
 ἀναστάσεως ἀγωνιάτε. καταλείπεται μοι διδάξαι, 7
 πῶς τοσαῦτα καὶ τηλικαῦτα πλινθεκτοῦντες ἐν τῷ
 πολεμῶν εἰρήνην ἄγειν παρακαλοῦμεν. ἐγὼ δ'
 ὠφελείσθαι μὲν ἐκ τοῦ πολεμῶν οὐ φημι τὴν Σπάρ-
 20 την, βλέπεισθαι μὲντοι γὰρ ἑλάττον τῶν Ἀθηναίων.
 ἀποκλήκτων δὲ εὐδοκεῖν συνεπυχοῦντας τοῖς πολε-
 μίοις, παρὸν μὴδ' ὅλως ἀτυχίας λαβεῖν πείραν·
 οὐ τοσαύτην γὰρ ἢ τῶν πολέμων ἀπόλεια φέρει
 χαράν, ἢ λίκην ἔχει λύπην ἢ τῶν ἰδίων ταλαιπωρία.
 25 οὐ μόνον δὲ τούτων ἔνεκα διαλυθῆναι σπεύδομεν, 8

3 πενιχρότατοι P   8 μὲν om. P   9 πολεμοῦντες
 Dind., πέμποντες ο; Πελοποννησίους add. Warm   μᾶλλον]
 μόνον Dind.; f. excidit ἢ ὥσπερ   14 φυγὴν P   15 θα-
 λάττης] ἐκβληθέντες add. Roiske, ἐκπεσόντες Cobet   πεζῆς
 del. Wess.   16 καταλείπει P   21 συνεπυχοῦντα *
 24 λύπην] χαράν A

ἀλλὰ καὶ τὸ πάτριον ἔθος τηροῦντες· θεωροῦντες 583
γὰρ τὰς ἐν τῷ πολέμῳ φιλονεικίας πολλὰ καὶ δεινὰ
πάθη ποιούσας, οἴμεθα δεῖν φανερόν ποιῆσαι πᾶσι
καὶ θεοῖς καὶ ἀνθρώποις, ὅτι τούτων ἥμισυ πάν-
των ἴσμεν αἴτιοι.

- 53 Τοιαῦτα δὲ καὶ τούτοις παρεπλήσια τοῦ Λάκων-
νος διαλεχθέντος, οἱ μὲν ἐπιεικίστατοι τῶν Ἀθη-
ναίων ἔρρεπον ταῖς γνώμαις πρὸς τὴν εἰρήνην, οἱ
δὲ πολεμοποιεῖν εἰωθότες καὶ τὰς δημοσίας ταρα-
χὰς ἰδίας ποιούμενοι προσόδους ἤροοντο τὸν πόλεμον. 10
2 συνεπιλάβετο δὲ τῆς γνώμης ταύτης καὶ Κλεοφῶν,
μέγιστος ὢν τότε δημαγωγός. ὃς παρελθὼν καὶ
πολλὰ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν οἰκείως διαλεχθεὶς ἐμε-
τεώρισε τὸν δῆμον, τὸ μέγεθος τῶν εὐήμερημάτων
προφερόμενος, ὥσπερ τῆς τύχης οὐκ ἐναλλάξ εἶθι- 15
σμένης βραβεύειν τὰ κατὰ πόλεμον προτερήματα.
3 Ἀθηναῖοι μὲν οὖν κακῶς βουλευσάμενοι μετενόη-
σαν ὅτε οὐδὲν ὄφελος, καὶ λόγοις πρὸς ἀρίσκειαν
εἰρημένοις ἐξαπατηθέντες οὕτως ἐπταίσαν τοῖς ὅλοις,
ὥστε μηκέτι δύνασθαι πώποτε αὐτοὺς γνησίως ἀνα- 20
4 λαβεῖν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον πραχθέντα τεύ-
ξεται λόγου κατὰ τοὺς ἰδίους χρόνους· τότε δὲ οἱ
Ἀθηναῖοι τοῖς τε εὐήμερημασιν ἐπαφθέντες καὶ
πολλὰς καὶ μεγάλας ἐλπίδας ἔχοντες ἐν τῷ τὸν
Ἀλκιβιάδην ἀφηγεῖσθαι τῶν ἰδίων δυνάμεων, τα- 25
χίως ᾤοντο τὴν ἡγεμονίαν ἀνακτήσασθαι.

11 συνεβλήτετο P¹ (cf. c. 5, 2 et XIV 70, 4) 12 ὢν]
ἀν P¹ 13 AL, ὡς P¹, ὅστις c προσελθὼν AL 14 εὐημέ-
ρων P¹ 15 ἐναλλάξον P¹ 19 εἰρημένην P 20 αὐτοὺς
πώποτε f 22 τότε δὲ οἱ] οἱ δ' P¹ 26 ἀνακτήσασθαι
Dind.

Τῶν δὲ κατὰ τοῦτον τὸν ἑκαυτὸν πράξεων δὲ
 τέλος ἔχουσῶν Ἀθήνησι μὲν παρέλαβε τὴν ἀρχὴν
 Διοκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατεῖον εἶχον ἀρχὴν
 Κόιντος Φάβιος καὶ Γάιος Φούριος. περὶ δὲ τούτους
 τοὺς καιροὺς Ἀντίβας ὁ τῶν Καρχηδονίων στρα-
 τηγὸς τοὺς τ' ἐξ Ἰβηρίας ξενολογηθέντας καὶ τοὺς
 ἐκ τῆς Λιβύης καταγραφέντας στρατιώτας συνή-
 γαγε, καὶ μακρὸς μὲν ἐξήκοντα ναῦς ἐπλήρωσε, τὰ
 δὲ φορητὰ πλοῖα περὶ χίλια πεντακόσια παρσκευά-
 10 σατο. ἐν τούτοις τὴν τε δύναμιν διεκόμιζε καὶ τὰ α
 πρὸς τὰς πολιορκίας μηχανήματα καὶ βέλη καὶ τὴν
 ἄλλην παρσκευὴν ἄπυσαν. περαιωθεὶς δὲ μετὰ
 τοῦ στόλου τὸ Λιβυκὸν πέλαγος, κατέπλευσε τῆς
 Σικελίας ἐπὶ τὴν ἄκραν τὴν ἀπέναντι τῆς Λιβύης,
 15 καλουμένην Λιλύβαιον· καθ' ὃν δὴ χρόνον τῶν β
 Σελινουντίων τινὲς ἱππέων περὶ τοὺς τόπους δια-
 τριβόντες, καὶ τὸ μέγεθος τοῦ καταπλέοντος στόλου
 θεωροῦντες, ταχίως τοῖς πολίταις τὴν τῶν πολεμίων
 παρουσίαν ἐδήλωσαν. καὶ οἱ μὲν Σελινούντιοι τοὺς
 20 βιβλιαφόρους παραχρῆμα πρὸς τοὺς Συρακοσίους
 ἀπέστειλαν, δεόμενοι βοηθεῖν· ὁ δ' Ἀντίβας ἐκβί- 4
 βάσας τὴν δύναμιν κατεστρατοπέδευσεν, ἀρξάμενος
 ἀπὸ τοῦ φριάτος, ὃ κατ' ἐκείνους μὲν τοὺς καιροὺς
 ὠνομάζετο Λιλύβαιον, μετὰ δὲ ταῦτα πολλοῖς ἔτισι
 284 πρὸς αὐτῷ κτισθείσης πόλεως αἷτιον ἐγενήθη τῇ
 πόλει τῆς ἐπωνυμίας. εἶχε δὲ τοὺς σύμπαντας δ
 Ἀντίβας, ὡς μὲν Ἐφορος ἀνέγραφε, πεζῶν μυριάδας
 εἴκοσι, ἱππεῖς δὲ τετρακισχιλίους, ὡς δὲ Τίμαιος

γησιν, οὐ πολλῶ πλείους τῶν δέκα μυριάδων. τὰς
 μὲν οὖν ναὺς ἐν τῷ περὶ Μοτιάν κόλπῳ πάσας
 ἐνεδόλκησιν, βουλόμενος ἔννοικαν διδόναι τοῖς Συρα-
 κοσίοις, ὥς οὐ πάρεστιν ἐκείνοις πολεμήσων οὐδὲ
 ναυτικῇ δυνάμει παραπλεύσων ἐπὶ Συρακούσας·
 6 παραλαβὼν δὲ τοὺς παρ' Αἰγισταίων στρατιώτας
 καὶ τοὺς παρὰ τῶν ἄλλων συμμάχων ἀνέβηξαν
 ἀπὸ τοῦ Αἰλυβαίου τὴν πορείαν ποιούμενος ἐπὶ
 Σελινούντος. ὥς δ' ἐπὶ τὸν Μάζαρον ποταμὸν
 παραγενήθη, τὸ μὲν παρ' αὐτὸν ἐμπόριον κείμενον τι-
 εῖλεν ἐξ ἐφόδου, πρὸς δὲ τὴν πόλιν παραγενηθεὶς
 εἰς δύο μέρη διέτλε τὴν δύναμιν· περιστρατοπε-
 διύσας δ' αὐτὴν καὶ τὰς μηχανὰς ἐπιστήσας μετὰ
 7 πάσης σπουδῆς τὰς προσβολὰς ἐποιεῖτο. Ἐξ μὲν
 γὰρ πύργους ὑπερβάλλοντας τοῖς μεγέθεσιν ἐπέ-
 στησε, τοὺς ἴσους δὲ κριοὺς καταδεσποδισμένους
 προσήρπαισε τοῖς τείχεσι· χωρὶς δὲ τούτων τοῖς τοξό-
 ταις καὶ σφενδονήταις πολλοὺς χρώμενος ἀνέστελλε
 8 τοὺς ἐπὶ τῶν ἐκάλξεων μαχομένους. οἱ δὲ Σελι-
 νούντιοι ἐκ πολλῶν ὄντες ἄπειροι πολιορκίας, καὶ πρὸς
 Καρχηδονίοις ἐν τῷ πρὸς Γέλανα πολέμῳ συνηγω-
 νισμένοι μόνοι τῶν Σικελιωτῶν, οὐκ οὐκ ἠλπίζον
 ὑπὸ τῶν εὐεργετηθέντων εἰς τοιοῦτους φόβους συγ-
 9 κλισθῆσθαι. θεωροῦντες δὲ τὰ μεγέθη τῶν μη-
 χανημάτων καὶ τὰ πλῆθη τῶν πολεμίων, περιδεῖς
 10 ἦσαν καὶ κατεπλήττοντο τὸ μέγεθος τοῦ περιστά-
 11 τος κινδύνου. οὐ μὲν κατὰ πᾶν γε τὴν σωτηρίαν

2 μοτιάν P   4 πολεμήσων P¹   πολεμήσαν,
 ναυτικῇ δυνάμει παραπλεύσας Dind.   8 τοῦ] τῶν P¹
 9 μάζαρον f   15 ὑπερβάλλοντας P¹   16 ἴσους] ἰδίους e

ἀπεγίνωσκον, ἀλλὰ προσδοκῶντες συντόμως ἔξειν
 τοὺς Συναχοσίους καὶ τοὺς ἄλλους συμμάχους,
 πανδημεὶ τοὺς πολεμίους ἀπὸ τῶν τειχῶν ἡμύροντο.
 οἱ μὲν γὰρ ἐκμαίζοντες ταῖς ἡλικίαις ἐν τοῖς ὅπλοις
 ὄντες διεκινδύνεον, οἱ δὲ πρεσβύτεροι περὶ τὰς
 παρεσκευὰς ἦσαν [καὶ περιπορευόμενοι τὸ τεῖχος
 ἰδίοντο τῶν νέων μὴ περιθεῖν αὐτοὺς ὑποχειρίους
 τοῖς πολεμίοις γινομένους· γυναῖκες δὲ καὶ παῖδες
 τὰς τε τροφὰς καὶ [τὰ] βέλη ταῖς ὑπὲρ τῆς πατρίδος
 ἄγωνιζομένοις παρεκόμιζον, τὴν αἰδῶ καὶ τὴν ἐπὶ
 τῆς εἰρήνης αἰσχύνην παρ' οὐδέν ἡγνούμεναι. το-
 σαύτη κατάπληξις καθίστηται, ὥστε τὸ μέγεθος τῆς
 περιστάσεως δεῖσθαι καὶ τῆς παρὰ τῶν γυναικῶν
 βοηθείας. ὁ δ' Ἀντίβας ἐπαγγελλόμενος τοῖς στρα-
 τῶταις εἰς διαρπαγὴν δῶσαι τὴν πόλιν, τὰς τε
 μηχανὰς προσήρπασε καὶ τοῖς κρατίστοις στρατιώ-
 ταις ἐκ διαδοχῆς προσέβαλλε τοῖς τεῖχεσιν. ὁμοῦ δὲ
 αἱ τε σάλπιγγες τὸ πολεμικὸν ἐσήμαινον καὶ πρὸς
 ἐν παρέγγελμα πᾶν ἐπηλάλαξε τὸ τῶν Καρχηδονίων
 στράτευμα, καὶ τῇ βίᾳ μὲν τῶν κριῶν ἐσαλεύετο
 τὰ τεῖχη, τῷ δ' ὕψει τῶν πύργων οἱ μαχόμενοι
 πολλοὺς τῶν Σελινουντίων ἀνέθρον· ἐν πολυχρο-
 νίᾳ γὰρ εἰρήνη γεγονότες καὶ τῶν τειχῶν οὐδ' ἡν-
 τινοὺν ἐπιμέλειαν πεποιημένοι ὁρῶντες κατεπονοῦντο,
 τῶν ξυλίων πύργων πολὺ τοῖς ὕψεσιν ὑπεριχόν-
 των.* πεσόντος δὲ τοῦ τεύχους οἱ μὲν Καμπανοὶ

8 δὲ] τε PFJ, am. K   9 τὰ: om. PA   10 παρεκο-
 μίζοντο o-PAL   τὴν PA, am. FJ, καὶ τὴν c   12 καθ-
 ιστήσαι Hert., εἰστίχει o   16 προσέφη P   17 προσέ-
 βαλε o-PF²   23 ἡντινοὶ AP², ἡντινοὶ P¹, ἡντινοὶ c

σπεύδοντες ἐπιφανίς τι πράξει, ταχέως εἰσέπεισον
 8 εἰς τὴν πόλιν. τὸ μὲν οὖν πρότερον κατεπλήξαντο
 τοὺς ὑποστάντας, ὀλίγους ὄντας· μετὰ δὲ ταῦτα πολ-
 λῶν συνδραμόντων ἐπὶ τὴν βοήθειαν ἐξεώσθησαν
 καὶ συχνοὺς ἑαυτῶν ἀπέβαλον· οὕτω γὰρ τελείως
 ἀνεκκαθαυρμένοι τοῦ τείχους βιασάμενοι καὶ κατὰ
 τὴν ἐφοδὸν εἰς δυσχωρίας ἐμπίπτοντες ῥαδίως
 ἤλαττοντο. νυκτὸς δ' ἐπιγενομένης οἱ μὲν Καρχη-
 56 δόνιοι τὴν πολιορκίαν ἔλυσαν. οἱ δὲ Σελινούντιοι
 τῶν ἱππέων τοὺς κρατίστους ἐπιλέξαντες διὰ νυ-
 κτὸς εὐθέως ἀπέστειλαν τοὺς μὲν εἰς Ἀκράγαντα,
 τοὺς δ' εἰς Γέλαν καὶ Συρακοῦσας, διόμενοι τὴν
 ταχίστην βοήθειν, ὥς οὐ δυναμένης πλείω χρόνον
 τῆς πόλεως ὑποστῆναι τῶν πολέμιων τὴν δύναμιν.
 2 οἱ μὲν οὖν Ἀκράγαντινοὶ καὶ Γελῶοι περιέμενον
 τοὺς Συρακοσίους, βουλόμενοι τὴν δύναμιν ἀθροῦσαν
 ἄγειν ἐπὶ τοὺς Καρχηδονίους· οἱ δὲ Συρακοῖοι
 πυθόμενοι τὰ περὶ τὴν πολιορκίαν, πρὸς μὲν Χαλ-
 κιδεῖς πόλεμον ἔχοντες διελύσαντο, τὰς δ' ἀπὸ τῆς
 χώρας δυνάμεις ἀθροίζοντες, μεγάλην ποιοῦμενοι
 3 παρὰ σκευὴν ἔχρόνιζον, νομίζοντες ἐκπολιορκηθήσε-
 σθαι τὴν πόλιν, ἀλλ' οὐκ ἀναρπασθήσεσθαι. Ἀν-
 νίβας δὲ τῆς νυκτὸς διελευσούσης ἅμα ἡμέρᾳ παν-
 ταχόθεν μὲν προσέβαλε, τὸ δὲ κατὰ τὴν πόλιν
 πεπτωκὸς μέρος τοῦ τείχους καὶ τὸ συνάπτον τοῦτο

20 μεγάλην — νομίζοντες om. A. 21 ἔχρόνιζον, νομί-
 ζοντες] ἔχρονίζοντες P¹. 21 ἐκπολιορκηθήσεσθαι P¹, πολιορ-
 κήσεσθαι P et Dind., πολιορκηθήσεσθαι c, corr. Wurtz.
 22 ἀρπασθήσεσθαι P. 23 ἅμ' F. 24 τὴν πόλιν] τὸ
 πᾶν Wurtz. τὸ δὲ — κατέβαλε om. F, τὸ δὲ — μηχαναῖς
 om. K.

κατέβαλε ταῖς μηχαναῖς. ἀνακαθάρσας δὲ τὸν πεδόντα 4
 τόπον τοῦ τείχους, καὶ τοῖς κρατίστοις ἐκ δια-
 δοχῆς ἀγωνιζόμενος, ἐπ' ὀλίγον ἐξέωσε τοὺς Σελι-
 νουντίους· οὐ μὲν γε βιάσασθαι δυνατόν ἦν τοὺς
 ὑπὲρ τῶν ὅλων διαγωνιζομένους. πολλῶν δ' ἀναι- 5
 ρουμένων παρ' ἀμφοτέροις, τοῖς μὲν Καρχηδονίοις
 νεαεῖς διεδέχοντο τὴν μάχην, τοῖς δὲ Σελινουντίοις
 οὐκ ἦν τὸ βοηθῆσον. τῆς δὲ πολιορκίας ἐφ' ἡμέ-
 ρας ἐννέα γενομένης μετὰ φιλοτιμίας ἀνυπερβλήτου,
¹⁰ πολλὰ συνέβη τοὺς Καρχηδονίους κακοπαθεῖν καὶ
 580 δρᾶσαι θανά. κατὰ δὲ τὸ πεπιτωκὸς τεῖχος ἀνα- 6
 βάντων τῶν Ἰβήρων, αἱ μὲν ἐπὶ τῶν οἰκίδων οὖσαι
 γυναῖκες ἀνεβόησαν, οἱ δὲ Σελινούντιοι νομίζοντες
 ἀλλίσκεσθαι τὴν πόλιν κατεπλήγησαν, καὶ τὰ τεῖχη
 12 λιπόντες κατὰ τὰς εἰσβολὰς τῶν στενωπῶν ἀθρόοι
 συνίσταντο, καὶ τὰς μὲν ὁδοὺς διοικοδομεῖν ἐνεχεί-
 ρησεν, τοὺς δὲ πολεμίους ἐπὶ πολὺν χρόνον ἡμέ-
 ροντο. βιαζομένων δὲ τῶν Καρχηδονίων, τὰ πλήθη 7
 τῶν γυναικῶν καὶ παίδων ἱφειργον ἐπὶ τὰς οἰκίας,
 12 καὶ τοὺς τε λίθους καὶ τὰς κεραμίδας ἐβαλλον ἐπὶ
 τοὺς πολεμίους. ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον οἱ Καρχη-
 δόνιοι κακῶς ἀπῆλλαττον, οὔτε περιστῆναι δυνά-
 μετοι τοὺς ἐν τοῖς στενωποῖς διὰ τοὺς τῶν οἰκίδων
 τοίχους, οὔτ' ἐκ' ἴσης διαγωνίσασθαι διὰ τοὺς ἀπὸ
 12 τῶν στεγῶν βάλλοντας. οὐ μὲν ἀλλὰ τοῦ κινδύνου 8
 μέχρι δειλῆς παρεκτείνοντος, τοῖς μὲν ἀπὸ τῶν
 οἰκίδων ἀγωνιζομένοις ἐνέλιπε τὰ βέλη, τοῖς δὲ Καρ-

1 κατέβαλε PAKL, κατέλαβε ε ἀνακαθήρας Dind.
 10 κακοπαθεῖν] καὶ παθεῖν Dind. 12 τῶν Ἰβ.] τῶν σπ.
 1'F 15 στενωπῶν Keiske, στεγῶν τόπων *

χηδονίους οἱ διαδιχόμενοι τοὺς κακοπαθοῦντας ἐκέ-
 ραισι διηγωνίζοντο. τέλος δὲ τῆς μὲν ἑνδον θανά-
 μως ἀφαίρεισιν λαμβανοῦσης, τῶν δὲ πολεμίων αἰ
 πλειόνων εἰς τὴν πόλιν ἐμπιπτόντων, ἐξεώσθησαν
 57 ἐκ τῶν στενωπῶν οἱ Σελινούντιοι. διὸ καὶ τῆς 2
 πόλεως καταλαβανομένης παρὰ μὲν τοῖς Ἑλλήσιν
 ἦν ὄδυρμοὺς καὶ δάκρυα θεωρεῖν, παρὰ δὲ τοῖς
 βαρβάρους ἀλαλαγμὸς ἦν καὶ βοή σύμμικτος· οἱ
 μὲν γάρ τὸ μέγεθος τῆς περιεστώσης συμφορᾶς ἐν
 ὀφθαλμοῖς ἔχοντες περιδεῖς ἦσαν, οἱ δὲ τοῖς ἐν- 10
 2 μερήμασιν ἐπηρμένοι σφάττειν παρεκλείοντο. εἰς
 δὲ τὴν ἀγορὰν συνδραμόντων τῶν Σελινουντίων,
 οὔτοι μὲν ἐνταῦθα μαχόμενοι πάντες ἀνηρέθησαν·
 οἱ δὲ βάρβαροι σχεδασθέντες καθ' ὅλην τὴν πόλιν
 τὴν μὲν ἐν ταῖς οἰκίαις εὐδαιμονίαν συνήρασαν, 15
 τῶν δὲ ἐγκαταληφθέντων σωμάτων ἃ μὲν [ἐν] ταῖς
 οἰκίαις συγκατέκαιον, τῶν δ' εἰς τὰς ὁδοὺς βιαζο-
 μένων οὐ διακρίνοντες οὔτε φύσιν οὔθ' ἡλικίαν,
 ἀλλ' ὁμοίως παῖδας νηπίους, γυναῖκας, πρεσβύτας
 3 ἐφόνεον, οὐδεμίαν συμπαθεῖαν λαμβάνοντες. ἡχω- 20
 τηρίαζον δὲ καὶ τοὺς νεκροὺς κατὰ τὸ πάτριον ἔθος,
 καὶ τινὲς μὲν χεῖρας ἀθρόας περιέφερον τοῖς σώμασι,
 τινὲς δὲ κεφαλὰς ἐπὶ τῶν γαίσεων καὶ τῶν σκυνίων
 ἀνακείμενους ἔφερον. ὅσας δὲ τῶν γυναικῶν μετὰ
 τέκνων εἰς τοὺς ναοὺς συμπεφευγυῖας κατελέμ- 25

3 ἀφαίρειται] τὴν ἀφαίρειται P¹ 7 ὄδυρμος PA
 10 ταῖς] ταῖς ο' ἐνμερήμασιν PAL, ἐνμερήσις c (c. 53, 4)
 16 ἐγκαταληφθέντων o, corr. Wurm ἐκ del. Hert. 20 λα-
 βόντες P¹ 22 περιέφερον] περιέπιπτον Dind., περιέπιπτον
 Hert. (ex V 29, 4) 23 γαίσεων P¹, γαίσεων c 24 δὲ τῶν]
 δὲ E μετὰ PAFK, μετὰ τῶν c

βανον, περικαλεύοντο μὴ φονεύειν, καὶ ταύτας
 μόναις πίστιν ἰδοσαν. τοῦτο δ' ἐπραξαν οὐ τοὺς 4
 ἀκληροῦντας ἔλαυνον, ἀλλ' εὐλαβούμενοι, μήποτε
 τὴν σωτηρίαν αἱ γυναῖκες ἀπογνοῦσαι κατακύνωσι
 τοὺς ναοὺς, καὶ μὴ δυνηθῶσι συλῆσαι τὴν ἐν
 αὐτοῖς καθιερωμένην πολυτέλειαν. τοσοῦτο γὰρ 5
 687 ὁμότητι διάφερον οἱ βάρβαροι τῶν ἄλλων, ὥστε
 τῶν λοιπῶν ἔνικα τοῦ μηδὲν ἀσιβεῖν εἰς τὸ δαιμό-
 νιον διασωζόντων τοὺς εἰς τὰ ἱερὰ καταπεφυγότες
 10 Καρχηδόνιοι τούναντίον ἀπίσχοντο τῶν πολεμίων,
 ὅπως τοὺς τῶν θεῶν ναοὺς συλῇσιαν. ἤδη δὲ 6
 νυκτὸς οὔσης ἡ μὲν πόλις διήρπαστο, τῶν δ'
 οἰκίων αἱ μὲν κατεκαύθησαν, αἱ δὲ κατεσκάφησαν,
 πάς δ' ἦν τόπος αἵματος καὶ νεκρῶν πλήρης.
 15 ἑξακισχίλια μὲν πρὸς τοῖς μυρίοις εὐρέθη σώματα
 πεπτωκότα, καὶ χωρὶς αἰχμάλωτα συνήχθη πλείω
 τῶν πεντακισχιλίων* θεωροῦντες δὲ τὴν τοῦ βίου 58
 μεταβολὴν οἱ τοῖς Καρχηδονίοις Ἕλληνες συμ-
 μαχοῦντες ἤλουν τὴν τῶν ἀκληροῦντων τύχην. αἱ
 20 μὲν γυναῖκες ἐστερημέναι τῆς συνηθούς τροφῆς ἐν
 πολεμίων ὕβρει διενυκτερίουν. ὑπομένουσαι δει-
 νὰς ταλαιπωρίας· ὧν ἔνικα θυγατέρας ἐπιγάμους
 ὄραν ἠναγκάζοντο πασχούσας οὐκ οἰκεία τῆς ἡλι-
 κίας. ἡ γὰρ βαρβάρων ὁμότης οὔτε παίδων ἔλεν- 2
 25 θέρων οὔτε παρθένων φειδομένη δεινὰς τοῖς ἡτυ-
 χηκόσι παρίστα συμφοράς. διόπερ αἱ γυναῖκες
 ἀναλογιζόμεναι μὲν τὴν ἐν τῇ Λιβύῃ μέλλονσαν

6 τοσοῦτοι P (a. 35, 1) 15 εὐρέθη P 16 αἰχμαλί-
 ταις ο - PA 20 τροφῆς Dind., τροφῆς o 24 γὰρ] τῶν
 add. Dind.

αὐταῖς ἐσεσθαι δουλείαν, θεωροῦσαι δ' αὐτὰς ἅμα
τοῖς τέκνοις ἐν ἀτιμίᾳ καὶ προπηλακισμῷ δεσποτῶν
ἀναγκαζομένας ὑπακούειν, τοὺτους δ' ὁρῶσαι ἀσύ-
νυτον μὲν τὴν φωνήν, θηριῶδη δὲ τὸν τρόπον
ἔχοντας, τὰ μὲν ζῶντα τῶν τέκνων ἐπέμθουν, καὶ
καθ' ἕκαστον τῶν εἰς ταῦτα παρανομημάτων οἰονεῖ
εὐγμοὺς εἰς τὴν ψυχὴν λαμβάνουσαι περιπαθεῖς
ἐγίνοντο καὶ πολλὰ τὴν ἑαυτῶν τύχην κατωδύροντο·
τοὺς δὲ πατέρας, ἔτι δὲ ἀδελφοὺς, οἱ διαγωνιζό-
μενοι περὶ τῆς πατρίδος ἐπιτελευτήκεισαν, ἱμακά-
ριζον, οὐθὲν ἀνάξιον ἰωρακώτας τῆς ἰδίας ἀρετῆς.
3 οἱ δὲ τὴν αἰχμαλωσίαν διαφνυόντες Σελινούντιοι,
τὸν ἀριθμὸν ὄντας ἑξακόσιοι πρὸς τοῖς δισχιλίαις,
διεσώθησαν εἰς Ἀκράγαντα καὶ πάντων ἐτυχον τῶν
φιλανθρώπων· οἱ γὰρ Ἀκραγαντῖνοι σιτομετρού-
σαντες αὐτοῖς δημοσίᾳ δίδωκαν κατὰ τὰς οἰκίας,
παρακελευσάμενοι τοῖς ἰδιώταις καὶ αὐτοῖς προθύ-
μοις οὔσι χορηγεῖν τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἕκαστα.
59 Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις εἰς τὸν Ἀκράγαντα
κατήντησαν στρατιῶται τρισχίλιοι παρὰ Συρακοσίων 20
ἐπίλεκτοι, προαπεσταλμένοι κατὰ σπουδὴν ἐπὶ τὴν
βοήθειαν. πυνθόμενοι δὲ τὴν πόλιν ἡλωκυίαν,
πρέσβεις ἀπέστειλαν, παρακαλοῦντες τὸν Ἀννίβαν
τούς τε αἰχμαλώτους ἀπολυτρώσαι καὶ τῶν θεῶν
2 τούς ναοὺς ἑλᾶσαι. ὁ δ' Ἀννίβας ἀπεκρίθη, τοὺς μὲν 25
Σελινουντίους μὴ δυναμένους τηρεῖν τὴν ἐλευθε-
ρίαν πείθει τῆς δουλείας λήψισθαι, τοὺς δὲ θεοὺς
ἐκτὸς Σελινούντος οἰχεσθαι προσκόψαντας τοῖς ἐνοι-

1 αὐταῖς et αὐτὰς P   10 ἐπιτελευτήκεισαν o, corr. Dind.
11 ἰωρακώτας P¹P   16 δίδωκαν P¹PK

κοῦσιν. ὁμῶς δὲ τῶν πεφευγόντων Ἐμπεδιόνα 3
 585 πρῶτον ἀποσταλάστων, ταύτῃ μὲν ὁ Ἀντίβας
 τὰς οὐσίας ἀποκατέστησεν· αἰεὶ γὰρ τὰ Καρχηδο-
 νίων ἦν πεφρονηκὸς καὶ πρὸ τῆς πολιορκίας τοῖς
 6 πολίταις συμβεβουλευκὸς μὴ πολεμεῖν Καρχηδο-
 νίους· ἔχαρίσατο δ' αὐτῷ τοὺς συγγενεῖς τοὺς
 ὄντας ἐν τοῖς αἰχμαλώτοις, καὶ τοῖς ἐκπεφευγόσι
 Σελινουσίῳσι ἰδῶκεν ἐξουσίαν τὴν πόλιν οἰκεῖν
 καὶ τὴν χώραν γεωργεῖν τελοῦντας φόρον τοῖς
 10 Καρχηδονίοις.

Αὕτη μὲν οὖν ἡ πόλις ἀπὸ τῆς κτίσεως οἰκῆ- 4
 θείσα χρόνον ἑτῶν διακοσίων τεσσαράκοντα δύο
 ἔπλω. ὁ δὲ Ἀντίβας περιελὼν τὰ τεῖχη τῆς Σελι-
 νούτος ἀνέβη μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐπὶ
 15 τὴν Ἰμέραν, ἐπιθυμῶν μάλιστα ταύτην κατασκάψαι
 τὴν πόλιν. διὰ ταύτην γὰρ ὁ μὲν πατήρ αὐτοῦ 5
 φυχὰς ἦν, ὁ δὲ προπάτωρ Ἀμέλλκας πρὸς ταύτην
 καταστρατηγηθεὶς ὑπὸ Γέλωνος ἀνιέρθη, καὶ μετ'
 αὐτοῦ πεντεκαίδεκα μυριάδες στρατιωτῶν ἀνιέρ-
 20 θησαν, ἄλλαι δὲ οὐκ ἐλάττους τούτων ἡχμαλωτί-
 σθησαν. ὑπὲρ ὧν σπειῶδες τιμωρίαν λαβεῖν Ἀν- 6
 νίβας τέτρασι μυριάσιν οὐκ ἄπωθεν τῆς πόλεως
 ἐπὶ τινῶν λόφῶν καταστρατοπέδεναι, τῇ δ' ἄλλῃ
 δυνάμει πάσῃ περιεστρατοπέδεναι τὴν πόλιν, προσ-
 25 γενομένων ἄλλων παρὰ τὴν Σικελῶν καὶ Σικανῶν
 δισμυρίων στρατιωτῶν. στήσας δὲ μηχανὰς τὸ 7

2 ταύτων 3 4 ἦν τὰ Καρχηδονίων 5 - PA 6 συμ-
 βουλευκὸς Reiske, συμπεφρονηκὸς 7 20 αἰχμαλ. PA
 22 τίτταροι Dind. οἰκῆ add. Bert. ἀποθε P, ἀποθε 9
 23 καταστρατοπέδεναι τὴν πόλιν P¹, τῇ δ' — περιεστρατο-
 πέδεναι τὴν add. P²

τείχος κατὰ πλείονας τόπους ἐσάλευε, καὶ πολλὰ
 πλήθει διαγωνιζόμενος ἐκ διαδοχῆς κατεπόκει τοὺς
 πολιορκουμένους, ἅτε καὶ τῶν στρατιωτῶν ἐπηρ-
 8 μένων ταῖς εὐτυχίαις. ὑπώρυντε δὲ καὶ τὰ τείχη,
 καὶ ξύλοις ὑπήρριθεν, ὧν ἐμπρησθέντων ταχὺ πολὺ
 μέρος τοῦ τείχους ἐπίσεν. ἐνθα δὲ συνέβαινε καρ-
 τερωτάτην μάχην γίνεσθαι, τῶν μὲν βιαζομένων
 ἐντὸς τοῦ τείχους παρεισπείειν, τῶν δὲ φοβου-
 9 μένων μὴ ταῦτά πάθωσι τοῖς Σελινουττίοις. διὸ
 καὶ τὸν ἐσχατὸν ἀγῶνα τιθεμένων αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ
 τέκνων καὶ γονέων καὶ τῆς περιμαχίτου πάσι
 πατρίδος, ἐξεώσθησαν οἱ βάρβαροι, καὶ ταχὺ τὸ
 μέρος τοῦ τείχους ἀνφοδόμησαν. παρεγινήθησαν
 δ' αὐτοῖς εἰς τὴν βοήθειαν οἱ τ' ἐξ Ἀκράγαντος
 Συρακόσιοι καὶ τινες τῶν ἄλλων συμμάχων, οἱ μὲν
 πάντες εἰς τετρακισχίλους, ὧν Διοκλῆς ὁ Συρακό-
 σιος εἶχε τὴν ἡγεμονίαν.

60 Τότε μὲν οὖν νυκτὸς ἀφελομένης τὴν ἐπὶ τὸ
 πλεον φιλονεικίαν ἔλυσαν τὴν πολιορκίαν· ἡμεῖς δ'
 ἡμέρᾳ τοῖς Ἱμεραίοις ἰδοῦσι μὴ περιορᾶν αὐτοὺς
 10 συγκυκλεισμένους ἀγεντῶς, καθάπερ τοὺς Σελι-
 νουττίους, ἐπὶ δὲ τῶν τειχῶν φύλακας κατέταττον,
 τοὺς δ' ἄλλους στρατιώτας σὺν τοῖς παραγεγονόσι
 11 συμμάχοις ἐξήγαγον, ὄντας περὶ μυριάς. ἀπρὸς δε-
 κήτως δὲ τοῖς πολέμοις ἀπαντήσαντες εἰς ἐκπλήξιν
 12 ἔγαγον τοὺς βαρβάρους, νομίζοντας ἦκειν τοὺς συμ-
 μάχους τοῖς πολιορκουμένοις. πολὺ δὲ ταῖς τόλ-

14 Ἀκράγαντος] καὶ add. Reiske (at c. 59, 1) 18 τὸ
 πλεον P, τὸ πλεον c, corr. Reiske 20 αὐτοῖς PA
 26 τοῖς συμ.] αὐτοῖς συμ. Steph.

μαις ὑπερέχοντες καὶ ταῖς εὐχαιρίαις, καὶ τὸ μέγι-
 στον, μιᾶς ἐλπίδος εἰς σωτηρίαν ὑποκειμένης, εἰ τῇ
 589 μάχῃ κρατήσιναι [ἐν], εὐθὺς τοὺς πρώτους ὑπο-
 στάτας ἀντίλον. τοῦ δὲ πλῆθους τῶν βαρβάρων 3
 6 συντρέχοντος ἐν ἀταξίᾳ πολλῇ διὰ τὸ μηδέποτε ἂν
 ἐλπίσαι τοὺς συγκεκλισμένους τηλικαῦτα τολμή-
 σειν, οὐ μετρίως ἡλαττοῦντο· εἰς ἓνα γὰρ τόπον
 ὁκτὼ μυριάδων συνδραμονασάν ἀτάκτως συνέβαινε
 τοὺς βαρβάρους ἀλλήλοις ἐμπάπτειν καὶ πλείονα
 10 πᾶσχειν ὑφ' ἑαυτῶν ἢ περὶ ὑπὸ τῶν πολέμιων. οἱ 4
 δ' Ἱμεραῖοι θιπτάς ἔχοντες ἀπὸ τῶν τειχῶν γονεῖς
 καὶ παῖδας, ἐτι δὲ τοὺς οἰκέλους ἅπαντας, ἀφιδῶς
 ἔχρῳντο τοῖς ἰδίοις σώμασιν εἰς τὴν κοινὴν σωτη-
 ρίαν. λαμπρῶς δ' αὐτῶν ἀγωνιζομένων οἱ βάρ- 5
 12 βαροι τὰς τε τόλμας καὶ τὸ παράδοξον καταπλα-
 γέντες πρὸς φυγὴν ἐτρέπησαν. τούτων δ' οὐδενὶ
 κόσμῳ φευγόντων πρὸς τοὺς ἐπὶ τῶν λόφων στρα-
 τοπεδεύοντας, ἐπηκολούθουν ἀλλήλοις παρακλεινó-
 μενοι μηδένα ζωγρεῖν, καὶ πλείους ἀντίλον τῶν
 20 ἑξακισχιλίων, ὥς Τίμαιος, ὥς δ' Ἐφορός φησι,
 δισμυρίων. ὁ δ' Ἀντίβας ὁρῶν τοὺς ἰδίους κατα- 6
 πονομένους, κατεβίβασε τοὺς ἐπὶ τῶν λόφων κατε-
 στρατοπεδευκότας, καὶ παραβουλήσας τοῖς ἡλαττου-
 μένοις κατέλαβε τοὺς Ἱμεραῖους ἐν οὐδεμιᾷ τάξει
 26 τὸν διωγμὸν ποιοῦμένους. γενομένης δὲ μάχης καρ- 7
 τεράς, τὸ μὲν πλῆθος τῶν Ἱμεραίων πρὸς φυγὴν
 ᾤρησσε, τρισχίλιοι δ' αὐτῶν ὑποστάτες τὴν τῶν

1 εὐχαιρίας v   3 ἐν del. Beiske   23 ἡλαττομένους P
 27 ᾤρησσαν PFI, ᾤρησσε c

Καρχηδονίαν δύναμιν, καὶ πολλὰ θράσαντες, ἅπαντες ἀνηρέθησαν.

- 61 Τῆς δὲ μέγης ταύτης ἤδη τέλος ἐχούσης κατέ-
 πλευσαν πρὸς τὴν Ἰμέραν πέντε πρὸς ταῖς εἰκοσι
 τριήρεις παρὰ τῶν Σικελιωτῶν, ὥς πρότερον μὲν
 ἀπεστάλκεισαν τοῖς Λακιδαιμονίοις ἐπὶ συμμαχίαν,
 2 τότε δ' ἀνίστριψαν ἀπὸ τῆς στρατείας. διεδόθη
 δὲ καὶ φήμη τις κατὰ τὴν πόλιν, ὅτι Συρακούσιοι
 μὲν πανδημεὶ μετὰ τῶν συμμάχων πορεύονται τοῖς
 Ἱμεραίοις βοηθεῖν, Ἀντίβας δὲ μέλλει τὰς ἐν Μοτύῃ 10
 τριήρεις πληροῦν τῶν κρατίστων ἀνδρῶν καὶ περι-
 πλεύσας ἐπὶ Συρακούσας ἔσημον τὴν πόλιν τῶν
 3 ἀμνημονίων καταλαβέσθαι. διόπερ Διοκλῆς ὁ τῶν
 ἐν Ἰμέρᾳ στρατηγὸς συνεβούλευσε τοῖς ναυάρχοις
 τὴν ταχίστην ἐκπελεῖν εἰς Συρακούσας, ἵνα μὴ 15
 συμβῇ κατὰ κράτος ἁλῶναι τὴν πόλιν, ἀπολωλότων
 4 ἐν τῇ μέγῃ τῶν κρατίστων ἀνδρῶν. διόπερ ἐφαί-
 νετο συμφέρειν αὐτοῖς ἐκλεπεῖν τὴν πόλιν καὶ τοὺς
 μὲν ἡμίσεις εἰς τὰς τριήρεις ἐμβιβάσαι — ταύτας
 γὰρ κατακομίζειν αὐτούς, μέχρι ἂν ἐκτὸς τῆς Ἱμε-
 5 ραίας γένωνται χώρας —, τοῖς δ' ἡμίσεσι τηρεῖν,
 ὥς ἂν πάλιν αἱ τριήρεις ἐπιστρέψωσιν. τῶν δ'
 Ἱμεραίων σχετλιαζόντων μὲν ἐπὶ τοῖς λεγομένοις,
 οὐκ ἐχόντων δὲ ὃ πρᾶξιαν ἕτερον, αἱ μὲν τριή-
 ρεις νυκτὸς ἐπλήρουντο κατὰ σπουδὴν ἀναμῖξ 20

1 θράσαντες] καὶ παθόντες add. Dind. 4 εἰκοσι]
 τριάκοντα Weis. ex c. 34, 4 et 63, 1 (at cf. etiam 40, 3)
 7 ἐπὶ P 9 πορεύονται] παρασκευάζονται Dind. 10 μέλ-
 λει Dind. 13 ἀμνημονίων Dind. 16 ἀπολωλότων]
 ἀπόντων Wurm; equidem malim: πόλιν. ἀπολωλότων δ'
 ἐν τῇ μέγῃ τῶν κρατίστων ἀνδρῶν ἐφαίνετο 20 μέχρις ε

γυναικῶν τε καὶ παίδων, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων σωμα-
 των, [καὶ] ἐπὶ τούτων ἀποπλεόντων ὡς ἐπὶ Μεσσηνίην·
 Διοκλῆς δὲ τοὺς ἰδίους στρατιώτας ἀναλαβὼν καὶ 6
 690 τοὺς πεσόντας ἐν τῇ μάχῃ καταλιπὼν, ὥρμησεν ἐπ'
 οἴκου τὴν πορείαν ποιούμενος. πολλοὶ δὲ τῶν Ἱμε-
 ραίων μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν ἐξώρμησαν σὺν
 τοῖς περὶ τὸν Διοκλῆν, μὴ δυναμένων χωρῆσαι τῶν
 τριήρων τὸν ὄχλον.

Οἱ δ' ἐν τῇ πόλει καταλειφθέντες διενεκτίεον 692
 10 μὲν ἐν τοῖς ὅπλοις ἐπὶ τῶν τειχῶν· ἅμα δ' ἡμέρας
 τῶν Καρχηδονίων περιστρατοπεδευσάντων τὴν πόλιν
 καὶ πυκνάς προσβολὰς ποιουμένων, οἱ καταλει-
 φθέντες τῶν Ἱμεραίων ἀφριδῶς ἠγωνίζοντο, προσ-
 δοκῶντες τὴν τῶν νεῶν παρουσίαν. ἐκείνην μὲν 2
 15 σὺν τῇ ἡμέρᾳ διεκατέστησαν, τῇ δ' ὑστεραίᾳ τῶν
 τριήρων ἐπιφαινομένων ἤδη συνίβαινε τὸ μὲν τεῖχος
 πεσεῖν ὑπὸ τῶν μηχανῶν, τοὺς δ' Ἱβηρας ἐθρόους
 παρμισπεσεῖν εἰς τὴν πόλιν. τῶν δὲ βαρβάρων οἱ
 μὲν ἡμένοντο τοὺς παραβοηθοῦντας τῶν Ἱμεραίων,
 20 οἱ δὲ καταλαμβατόμενοι τὰ τεῖχη παρεδίχοντο τοὺς
 ἰδίους. κατὰ κράτος σὺν ἀλούσης τῆς πόλεως, ἐπὶ 3
 πολὺν χρόνον οἱ βάρβαροι πάντας ἐφόνεον τοὺς
 καταλαμβανομένους ἀσυνπαθῶς. τοῦ δ' Ἀντίβα
 ζωρεῖν παραγγείλαντος ὁ μὲν φόνος ἐληξεν, ἡ δ'
 25 ἐκ τῶν οἰκῶν εὐδαιμονία διεφορεῖτο. ὁ δ' Ἀντίβα 4
 τὰ μὲν ἱερὰ συλήσας καὶ τοὺς καταφνρόντας ἰκέτας
 ἀποσπάσας ἐνέερησε, καὶ τὴν πόλιν εἰς ἔδαφος
 κατίσκαψεν, οἰκισθεῖσαν ἔτη διακόσια τεσσαράκοντα·

τῶν δ' αἰχμαλώτων γυναῖκας καὶ παῖδας διαδοῦν
 εἰς τὸ στρατόπεδον παρεφύλαττε, τῶν δ' ἀνδρῶν
 τοὺς ἀλόντας εἰς τρισχιλίους δυτάς παρήγαγεν ἐπὶ
 τὸν τόπον, ἐν ᾧ πρότερον Ἀμίλκας ὁ πάππος
 αὐτοῦ ὑπὸ Γέλωνος ἀνῆρέθη, καὶ πάντας αἰκισά-
 6 μινος κατέσφαξεν. μετὰ δὲ ταῦτα διαλύσας τὸ
 στρατόπεδον, τοὺς μὲν ἀπὸ Σικελίας συμμέχοντες
 ἀπέστειλεν εἰς τὰς πατρίδας, μεθ' ὧν καὶ Καρ-
 παναὶ συνηκολούθησαν, ἐγκαλοῦντες [μὲν] τοῖς Καρ-
 χηδονίοις ὡς αἰτιώτατοι μὲν τῶν ἐνημερημάτων 10
 γεγενημένων, οὐκ ἀξίας δὲ χάριτας εἰληφότες τῶν
 6 πεπραγμένων· ὁ δ' Ἀντίβας εἰς τὰς μακρὰς ναῖς
 καὶ φορτηγούς ἐμβιβάσας τὴν δύναμιν, καὶ τοὺς
 ἱκανοὺς τοῖς συμμέχοις ἀπολιπόν στρατιώτας, ἐξέ-
 πλευσεν ἐκ τῆς Σικελίας. ἐπεὶ δ' εἰς Καρχηδόνα 15
 κατέπλευσε μετὰ πολλῶν λαφύρων, ἀπήντων αὐτῷ
 πάντες δεξιούμενοι καὶ τιμῶντες ὡς ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ
 μείζονα πράξαντα τῶν πρότερον στρατηγῶν.
 63 Εἰς δὲ τὴν Σικελίαν κατέπλευσεν Ἑρμοκράτης
 ὁ Συρακούσιος. οὗτος δ' ἐν μὲν τῷ πρὸς Ἀθηναίους 20
 πολέμῳ στρατηγήσας καὶ πολλὰ τῇ πατρίδι χρη-
 σίμος γενόμενος πλεῖστον ἰσχυσε παρὰ τοῖς Συρα-
 κούσις, μετὰ δὲ ταῦτα ναύαρχος πεμφθεὶς σὺν
 τριάκοντα πέντε τριήρεσι Λακεδαιμονίοις συμμαχή-
 σων ὑπὸ τῶν ἀντιπολιτευομένων κατεστασιάσθη, 25
 καὶ φυγῆς μὲν ἐγενήθη κατάδικος, τὸν δὲ στόλον
 παρέδωκεν ἐν Πελοποννήσῳ τοῖς ἐπὶ τὴν διαδοχὴν

1 καὶ PAF, τε καὶ c   9 μὲν del. Dind., μέγιστοι Wurm
 18 προτίσσει P   27 Πελοποννήσῳ] Ἑλλησπόντῳ Wess., (cf.
 Xen. Hell. I 1, 31)

ἀποσταλείσιν. αὐτὸς δ' ἐκ τῆς στρατείας φίλων 2
 691 ἔχων πρὸς Φαρνάβζον τὸν τῶν Περσῶν σατράπην
 ἔλαβε παρ' αὐτοῦ πολλὰ χρήματα, μεθ' ὧν εἰς
 Μεσσήνην καταπλεύσας πέντε μὲν ἐναυπήγησε τριή-
 3 ρεις, χιλίους δ' ἑμισθώσατο στρατιώτας. παρα-
 λαβὼν δὲ καὶ τῶν ἐκπεπωκότων Ἱμεραίων ὡς
 χιλίους, ἐπιχειρήσει μὲν εἰς Συρακούσας κατελθεῖν
 συναγωνιζομένων αὐτῷ τῶν φίλων, ἀποτυχὼν δὲ
 10 τῆς ἐπιβολῆς ὤρησε διὰ τῆς μεσογείου, καὶ κατα-
 λαβόμενος τὸν Σελινοῦντα [καὶ] τῆς πόλεως μέρος
 ἐτείχισε καὶ πανταχόθεν κατεκέλει τοὺς διασωζο-
 μένους τῶν Σελινουντίων. πολλοὺς δὲ καὶ ἄλλους 4
 ἐποδεχόμενος εἰς τὸν τόπον συνήγαγε δύναμιν ἐπι-
 λέκτων ἀνδρῶν ἱερακισχιλίων. ἐντεῦθεν δ' ὀρμώ-
 15 μενος πρῶτον μὲν τὴν τῶν Μοτυνηῶν ἐπόρθησε
 χώραν, καὶ τοὺς ἐπιξεληθόντας ἐκ τῆς πόλεως μάχῃ
 κρατήσας πολλοὺς μὲν ἀνείλε, τοὺς δ' ἄλλους συν-
 εδίωξεν ἐντὸς τοῦ τείχους. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν τῶν
 Πανορμιτῶν χώραν λεηλατήσας ἀναριθμήτου λίαν
 20 ἐκυρίευσε, τῶν δὲ Πανορμιτῶν πανδημεὶ παρατα-
 ξαμένων πρὸ τῆς πόλεως εἰς πεντακοσίους μὲν
 αὐτῶν ἀνείλε, τοὺς δ' ἄλλους συνέκλεισεν ἐντὸς
 τῶν τειχῶν. παραπλησίως δὲ καὶ τὴν ἄλλην χώραν 5
 ἀπάσαν τὴν ὑπὸ Καρχηδονίου οὖσαν πορθῶν ἐπαί-
 25 νον παρὰ τοῖς Σικελιώταις ἐτόργχεν. εὐθὺ δὲ
 καὶ τῶν Συρακοσίων οἱ πλείστοι μετεμελήθησαν,

6 Ἱμεραίους PAHF² 10 καὶ del. Reiske 11 δια-
 σσωσθέντες M 16 μάχῃ Reiske, μάχῃ τε ο 18 ἐπὶ
 Eickh., τὴν τε οἱ τὴν μὲν fort. 19 εἰ 20 Πανορμι-
 τῶν PJK

ἀναξίως τῆς ἰδίας ἀρετῆς ὀρώντες πεφυγαδευμένοι
 6 τὸν Ἑρμοκράτην. διὸ καὶ περὶ αὐτοῦ πολλῶν
 λόγων γινομένων ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ὁ μὲν δῆμος
 φανερός ἦν βουλούμενος καταδέχεσθαι τὸν ἄνδρα,
 ὁ δ' Ἑρμοκράτης ἔχουσιν τὴν περὶ αὐτοῦ φήμην
 ἐν ταῖς Συρακούσαις παρεσκηνάζετο πρὸς τὴν αὐτοῦ
 κάθοδον ἐπιμελῶς, εἰδὼς τοὺς ἀντιπολιτενομένους
 ἀντιπράξοντας. καὶ τὰ μὲν κατὰ Σικελίαν ἐν
 τούτοις ἦν.

- 64 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Θρασύβουλος πεμφθεὶς 10
 παρ' Ἀθηναίων μετὰ νεῶν τριάκοντα καὶ πολλῶν
 ὁπλιτῶν σὺν ἱππεῦσιν ἑκατὸν κατέπλευσεν εἰς τὴν
 Ἐφεσον· ἐκβιβάσας δὲ τὴν δύναμιν κατὰ δύο τόπους
 προσβολὰς ἐποίησατο. τῶν δ' ἔνδον ἐπιχειρόντων
 καρτερὰν συνέβη μάχην συστήναι· πανδημεὶ δὲ 15
 τῶν Ἐφεσίων ἀγωνισαμένων τετρακόσιοι μὲν τῶν
 Ἀθηναίων ἔπεσον, τοὺς δ' ἄλλους ὁ Θρασύβουλος
 2 ἀναλαβὼν εἰς τὰς ναὺς ἔξιπλευσεν εἰς Λέσβον. οἱ
 δὲ περὶ Κόζικον ὄντες τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ
 πλεύσαντες ἐπὶ Χαλκηδόνα, Χρυσόπολιν ὥκισαν 20
 φρούριον καὶ τὴν ἱκανὴν αὐτῷ κατέλιπον δύναμιν·
 τοῖς δ' ἐπὶ τούτων κατασταθῆναι προσέταζεν δεκά-
 την πρᾶττισθαι τοὺς ἐκ τοῦ Πόντου πλείοντας.
 3 μετὰ δὲ ταῦτα διελομένων αὐτῶν τὰς δυνάμεις,
 Θηραμένης μὲν μετὰ πεντήκοντα νεῶν κατελείφθη 25
 πολιορκήσων Χαλκηδόνα καὶ Βυζάντιον, Θρασύβου-
 λος δὲ περὶ Θράκην πεμφθεὶς τὰς ἐν ταύτοις τοῖς

6 αὐτοῦ FJK, αὐτῆς P, αὐτῆς c   * κατὰ] κατὰ τὴν
 AI.   10 et 17 Θρασύλλος Palmerius, itomquis p. 90, 2
 20 et 26 Χαλκηδόνα Dind.   21 αὐτῷ] ἐν αὐτῷ Hart.

τόποις πόλιν προσηγάγετο. Ἀλκιβιάδης δὲ τὸν 4
 Θρασύβουλον μετὰ τῶν τριάκοντα νεῶν ἀπολύσας
 ἐνέπλευσεν εἰς τὴν ὑπὸ Φαρινέβαζον χώραν, καὶ κοινῇ
 πολλὴν αὐτῆς πορθήσαντες τοὺς τε στρατιώτας ἐνέ-
 5 πλυσαν ὠφελείας καὶ αὐτοὶ χρήματα συνήγαγον ἐκ
 τῶν λαφύρων, βουλόμενοι κουφίσαι τὸν δῆμον τῶν
 εἰσφορῶν. Λακεδαιμόνιοι δὲ πυνθανόμενοι περὶ 6
 τὸν Ἑλλήσποριον ὑπάρχειν ἀπάσας τὰς τῶν Ἀθη-
 ναίων δυνάμεις, ἐστράτευσαν ἐπὶ Πύλον, ἣν Με-
 10 σσηνιοὶ φρουρὰ κατεῖχον, κατὰ μὲν θάλατταν ἑνδεκα
 ναυσίν, ὧν ἦσαν αἱ μὲν ἀπὸ Σικελίας ἐκ τῶν
 πολιτῶν πεπληρωμέναι· περὶ δὲ παρήγαγον ἱκανὴν
 δύναμιν, καὶ περιστρατοπεδεύσαντες τὸ φρούριον
 ἐπόρθον ἅμα καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν.
 15 ἂ δὲ πυνθόμενος ὁ τῶν Ἀθηναίων δῆμος ἐξαπέστειλε 6
 τοῖς πολιορκουμένοις εἰς βοήθειαν ναὺς τριάκοντα
 καὶ στρατηγὸν Ἄνυτον τὸν Ἀνθεμίωνα. οὗτος μὲν
 οὖν ἐκπλεύσας, καὶ διὰ τινὰς χειμῶνας οὐ δυνηθεὶς
 τὸν Μαλέαν κάμψαι, ἐνέπλευσεν εἰς Ἀθήνας. ἴφ-
 20 οῖς ὁ μὲν δῆμος ὀργισθεὶς, καὶ κατατασάμενος
 αὐτοῦ προδοσίαν, μετέστησεν εἰς κρίσιν· ὁ δ' Ἄνυτος
 ἰσχυρῶς κινδυνεύων ἐρρύσατο χρήμασι τὴν ἰδίαν
 ψυχὴν, καὶ πρῶτος Ἀθηναίων δοκεῖ δικαστήριον
 δωροδοκῆσαι. οἱ δ' ἐν τῇ Πύλῳ Μεσσηνιοὶ μέχρι 7

2 ἀπολύσας] ἀπολήφας Palmerius, ἀποκαλίνας Reiske
 8 χώραν] πόλιν P^a 11 ἐκ PF, πέντε ἐκ c; πέντε, ἐξ δὲ ἐκ
 Weiss. 12 περιστρατοπεδεύαντες v 14 ἐπόρθον] ἐπολιόρ-
 κουν Wurm 19 τὸν om. A Μαλαίαν P^a ἐπένπλε-
 σεν o, corr. Herl. 20 καὶ om. P 21 κατέστησεν Cobet
 (at c. 75, 8. XV 27, 3) 22 ἐρύσατο P 23 κατέστησεν P
 24 δωροδ.] δωροδοκῆσαι Cobet

μέν τινας ἀνταίχον, προσδοκῶντες παρὰ τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν· ὥς δ' οἱ μὲν πολέμιοι τὰς προσβολὰς ἐκ διαδοχῆς ἐποιοῦντο, τῶν δὲ ἰδίων οἱ μὲν ἐκ τῶν τραυμάτων ἀπέθνησκον, οἱ δ' ἐκ τῆς σιτοδείας κακῶς ἀπῆλλαντον, ὑπόσπονδοι τὸν τόπον ἐξέλιπον. Λακιδαιμόνιοι μὲν οὖν ἐγκρατεῖς ἐγένοντο τῆς Πύλου, πεντεκαίδεκα ἐτη τῶν Ἀθηναίων αὐτὴν κατεσχηκότων, ἀφ' ὅτου Δημοσθένης αὐτὴν ἐτείχισεν.

- 65 Τούτων δὲ πραττομένων Μεγαρεῖς μὲν Νίσαιαν ὑπ' Ἀθηναίους οὖσαν εἶλον, Ἀθηναῖοι δ' ἐπ' αὐτοὺς ἀπέστειλαν Λεωτροφίδην καὶ Τίμαρχον μετὰ μὲν πεζῶν χιλίων, ἱππέων δὲ τετρακοσίων. οἷς οἱ Μεγαρεῖς ἀπαντήσαντες μετὰ τῶν ὅπλων πανδημεὶ καὶ παραλαβόντες τινὰς τῶν ἐκ Σικελίας, παρετάξαντο πρὸς τοῖς λόφοις τοῖς Κέρασι καλουμένοις· τῶν δ' Ἀθηναίων λαμπρῶς ἀγωνισαμένων, καὶ πολλαπλασίονος ὄντας τοὺς πολεμίους τριψυμένων, Μεγαρίων ἔπεσον μὲν πολλοί, τῶν δὲ Λακιδαιμόνιων εἴκοσι μόνον· οἱ γὰρ Ἀθηναῖοι βεβήως φέροντες ἐπὶ τῷ τῇ Νίσαιαν κατειληφθαι τοὺς μὲν Λακιδαιμόνιους οὐκ ἐδίωξαν, πρὸς δὲ τοὺς Μεγαρεῖς χαλεπῶς διακείμενοι παμπλήθεῖς ἀνείλυν. Λακιδαιμόνιοι δὲ Κρατησιπίδαν ἐλόμενοι ναύαρχον, καὶ παρὰ τῶν συμμάχων ναὺς αὐτῶν πληρώσαντες εἴκοσι πέντε, προσέταξαν παραβουθῆναι τοῖς συμμάχοις. οὗτος δὲ χρόνον μὲν τινα περὶ

2 τὰς] μὲν add. PAK   6 ἐξέλιπον PA   8 ὅτου] ὅτι PAF   19 μὲν ἔπεσον Dind.; τῶν μὲν Μεγ. fort. Σικελιωτῶν et 29 Σικελιώτας conicio pro Λακιδ.   25 αὐτῶν PAF

τὴν Ἰωνίαν διέτριψεν οὐθὲν ἄξιον λόγου πράξας·
μετὰ δὲ ταῦτα παρὰ τῶν ἐκ Χίου φυγάδων λαβὼν
χρήματα κατήγαγεν αὐτοὺς καὶ τὴν ἀκρόπολιν τῶν
Χίων κατελάβετο. οἱ δὲ κατελθόντες τῶν Χίων
τῶν ἀντιπολιτευομένων αὐτοῖς καὶ τῆς ἐκπτώ-
σεως . . . εἰς ἑξακοσίους τὸν ἀριθμὸν ὄντας ἐφυγά-
δυσαν. οὗτοι δὲ τῆς ἀντιπύραν ἡπείρου χωρίον
Ἀταρνεία καλούμενον κατελάβοντο, σφόδρα τῇ φύσει
καθεστηκὸς ὄχυρόν, καὶ τὸ λοιπὸν ἐκ τούτου τὰς
ἀφορμὰς ἔχοντες ἐπολέμουν τοῖς Χίον ἔχουσιν.

Τούτων δὲ πραττομένων Ἀλκιβιάδης καὶ Θρα-
σύβουλος Λάμψακον τειχίσαντες, ἐν μὲν ταύτῃ τὴν
ἱκανὴν φυλακὴν κατέλιπον, αὐτοὶ δὲ μετὰ τῆς
δυνάμεως ἐξέπλευσαν πρὸς Θηραμένην, ὃς ἐπόρθει
τὴν Χαλκηδόνα ναῦς μὲν ἔχων ἑβδομήκοντα, στρα-
τιῶτας δὲ πεντακισχιλίους. ἀθροισθεῖσάν δὲ τῶν
δυνάμεων εἰς ἓνα τόπον ἀπετείχισαν τὴν πόλιν ἀπὸ
θαλάττης εἰς θάλατταν ξυλίνῳ τείχει. ὁ δ' ἐν τῇ
πόλει καθισταμένος ὑπὸ Λακιδαιμονίων Ἰπποκράτης
ἡγεμὸν, ὃν οἱ Λάκωνες ἀρμοστήν ἐκάλουν, τοὺς
ἰδίους στρατιώτας προσήγαγε καὶ τοὺς Χαλκη-
δονίους ἀπαντας. γενομένης δὲ καρτερᾶς μάχης,
καὶ τῶν περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην ἐρωμένων ἀγωνισα-
μένων, ὁ τε Ἰπποκράτης ἐπεσε καὶ τῶν λοιπῶν οἱ

3 τῶν ἀντιπ.} τῶντιπ. 1' τοὺς ἀντιπολιτευομένους
αὐτοῖς πρὸ τῆς Dindl. ἐκπτώσεως} αἰτίους ὄντας add. H;
αὐτοῖς τοῖς τῆς καταδίκης αἰτίους καὶ τῆς ἐκπτώσεως Madvig
10 τοῖς Χίον Rhod., τὸ ἰσχυρόν PA, τοῖς τὸ ἰσχυρόν c 11 Θρα-
σύβουλος Palmerius 12 Λάμψακον Palm. ex c 104, 8, Λάμψα-
κον o 13 κατέλιπον PA 14 ἐπόρθει} ἐκατέσχευε Wurm
19 καθιστάμενος o, corr. Dindl. 21 προσήγαγε Dindl., ἀν-
ετήγαγε M

μὲν ἀντρεΐθησαν, οἱ δὲ κατατρωθέντες συνέφυγον
 2 εἰς τὴν πόλιν. μετὰ δὲ ταῦτα Ἀλκιβιάδης μὲν εἰς
 Ἑλλήσποντον καὶ Χερρόνησον ἐξέπλεισε, βουλό-
 μενος ἄθροίσαι χρήματα, οἱ δὲ περὶ τὸν Θηραμένην
 ὁμολογίαν ἐποίησαντο πρὸς Καλκιδονίους φόρον
 λαμβάνειν παρ' αὐτῶν ὅσον καὶ πρότερον. ἐντεῦθεν
 δὲ τὰς δυνάμεις ἀπαγαρόντες πρὸς Βυζάντιον ἐπο-
 4 λιόρχουν τὴν πόλιν καὶ μετὰ πολλῆς σπουδῆς ἀπο-
 τειχίζεν ἐπεχείρησαν. Ἀλκιβιάδης δὲ ἄθροίσας χρή-
 ματα πολλοὺς αὐτῷ τῶν Θρακῶν ἐπεισε συστρα-
 10 τεῦσαι, παρέλαβε δὲ καὶ τοὺς Χερρόνησον οἰκοῦντας
 πανδημί, καὶ μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἀναξεύξας
 14 πρῶτον μὲν Σηλυβρίαν διὰ προδοσίας εἶλεν, ἐξ ἧς
 πολλὰ χρήματα πραξάμενος ἐν μὲν ταύτῃ φρουρὰν
 κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ διὰ τάχους ἦγε πρὸς τοὺς περὶ
 18 Θηραμένην εἰς Βυζάντιον. ἄθροισθεις δὲ τῶν
 δυνάμεων, οὗτοι μὲν τὰ πρὸς πολιορκίαν ἡτοιμά-
 ζοντο· ἡμελλόν γάρ νικήσειν πόλιν βάρος ἔχουσιν
 καὶ γάμουσαν τῶν ὑπὲρ αὐτῆς ἀμυνομένων· χωρὶς
 γάρ τῶν Βυζαντίων, πολλῶν ὄντων, Κλέαρχος δὲ
 22 Λακιδαιμόνιος ἄρμοστής εἶχε πολλοὺς ἐν τῇ πόλει
 26 τῶν Πελοποννησίων καὶ μισθοφόρους. μέχρι μὲν
 οὖν τινος προσβολῆς ποιούμενοι, κακὸν οὐδὲν ἀξιό-
 λογον ὄρωντες τοὺς ἑνδον διατέλουν· ἐπεί δ' ὁ τῆς
 πόλεως ἐπιστάτης ἀπῆλθε πρὸς Φαρνάβαζον, ὅπως
 30 λάβῃ χρήματα, τηλικαῦτά τινες τῶν Βυζαντίων,
 μισοῦντες τὸ βάρος τῆς ἐπιστασίας — ἦν γὰρ ὁ

7 ἐπαγαρόντες P   10 αὐτῷ ΑΠ, αὐτῷ τῷ P   12 τῆς
 add. Dind.   13 Σηλυβρίαν α   15 κατέλιπεν PA
 17 ἡτοιμάζοντο P

Κλέαρχος χαλεπός —, προὔδωκεν τὴν πόλιν τοῖς
 περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην. οὗτοι δὲ ὥς λύσοντες τὴν 67
 πολιορκίαν καὶ τὰς δυνάμεις ἐπάξοντες εἰς Ἰωνίαν
 δεῖλης ταῖς ναυσὶ πάσαις ἐξέπλευσαν, καὶ τὸ πεζὸν
 στρατεύμα μέχρι τινὸς ἀπαγαγόντες, ὥς ἐπέλαβεν ἡ
 νύξ, πάλιν ἐπέστρεψαν καὶ περὶ μίσας [τὰς] νύκτας
 προσέμιξαν τῇ πόλει, καὶ τὰς μὲν τριήρεις ἀπέ-
 στείλαν προσταζάντες ἀφείλκειν τὰ πλοῖα καὶ κραυγὴν
 ποιεῖν, ὥς ἀπάσης ἐκτὶ τῆς δυνάμεως οὕσης, αὐτοὶ
 10 δὲ μετὰ τοῦ πεζοῦ στρατεύματος πρὸς τοῖς τείχεσιν
 ἐτήθουν τὸ συντεταγμένον παρὰ τῶν ἐνδιδόντων
 σύσσημον. τῶν δ' ἐν ταῖς τριήρεσι ποιησάντων τὸ 2
 προσταχθέν, καὶ τῶν πλοίων τὰ μὲν συντριβόντων
 ταῖς ἐμβολαῖς, τὰ δ' ἀποσπώντων ταῖς σιδηραῖς
 15 χερσίν, ἐτι δὲ βοὴν ἐξαίσιον ποιοῦντων, οἱ μὲν
 κατὰ τὴν πόλιν ὄντες Πελοποννήσιοι καὶ πάντες οἱ
 τὴν ἀπάτην ἀγνοοῦντες ἐξεβλήθουν ἐπὶ τοὺς λιμένας.
 διότι οἱ τὴν πόλιν προδιδόντες ἦσαν τὸ σύσσημον 3
 ἀπὸ τοῦ τείχους, καὶ παριδίδαντο τοὺς περὶ τὸν
 20 Ἀλκιβιάδην διὰ τῶν κλιμάκων κατὰ πολλὴν ἀσφά-
 λειαν, ὥς ἂν τοῦ πλήθους ἐπὶ τὸν λιμένα συνδε-
 δραμενικότος. οἱ δὲ Πελοποννήσιοι πυθόμενοι τὸ 4
 γεγονός, τὸ μὲν πρῶτον τοῖς ἡμίσις ἐπὶ τοῦ
 λιμένος ἀπέλιπον, τοῖς δὲ λοιποῖς κατὰ σπουδὴν
 25 ἐξεβλήθουν ἐπὶ τὰ κατειλημμένα τείχη. ἤδη δὲ 5

ὁ ἐπέλαβεν P   6 τὰς del. Dind.   11 ἐνδιδόντων
 ἐκδοτ. Wurm (at c. 76, 5)   12 συντριβόντων Weiss, συν-
 τριβόμενα o   14 ἐμβολαῖς (vel τοῖς ἐμβόλοις) Steph., ἀπαστε-
 λαῖς o (et Suidas)   ἀποσπώντων Weiss, ἀπὸ τῶν χει-
 μένων o; ἀποσπᾶν σπινθόμενος conicio ex c. 50, 8   17 ἐπὶ
 τοῦ λιμένος Reiske   24 ἀπέλιπον P   25 δὲ add. Reiske

- σχιδόν πάσης τῆς δυνάμεως τῶν Ἀθηναίων παρεισ-
 τεπτοκυνίας, ὅμως οὐ κατεπλήγησαν, ἀλλὰ πολὺν
 χρόνον ἀντιστάντες εὐρώστως τοὺς Ἀθηναίους ἡμύ-
 νοντο συναγωνιζομένων τῶν Βυζαντίων. καὶ πέρας
 οὐκ ἂν ἐκράτησαν Ἀθηναῖοι τῆς πόλεως διὰ μάχης, 3
 εἰ μὴ συννοήσας τὸν καιρὸν Ἀλικυβιάδης ἐκέρυξε
 μηδὲν ἀδίκημα ποιεῖν τοῖς Βυζαντίοις· οὕτω γὰρ
 οἱ πολιτικοὶ μεταβαλλόμενοι τοὺς Πελοποννησίους
 6 ἡμύνοντο. ὅθεν οἱ πλείστοι μὲν αὐτῶν ἀνηρέθησαν^{δδδ}
 ἐγγενῶς ἀγωνισάμενοι, οἱ δὲ περιλειφθέντες εἰς 10
 πεντακισίους κατέφυγον πρὸς τοὺς ἐν τοῖς ἱεροῖς
 7 βωμοῖς. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τοῖς μὲν Βυζαντίοις ἀπέ-
 δωκαν τὴν πόλιν, συρμάχους αὐτοὺς ποιησάμενοι,
 πρὸς δὲ τοὺς ἐπὶ τοῖς βωμοῖς ὄντας ἰκέτας ὁμολο-
 γίας ἔθεντο, τὰ μὲν ὅπλα παραλαβεῖν, τὰ δὲ σώ- 15
 ματα εἰς Ἀθήνας κομίσαντες ἐπιτρέψαι τῷ δήμῳ
 περὶ αὐτῶν.
- 68 Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληθόντος Ἀθηναῖοι μὲν
 Εὐκτῆμονι παρέδωκαν τὴν ἀρχήν, Ῥωμαῖοι δ' ὑπέ-
 τους κατέστησαν Μάρκον Παπίριον καὶ Σπόριον 20
 Ναύτιον, ὀλυμπιῶς δ' ἐγένετο τρίτη πρὸς ταῖς
 ἐκτελέμοις, καθ' ἣν ἐνέκα στάδιον Εὐβάτος Κυρη-
 ναῖος. περὶ δὲ τούτους τοὺς χρόνους οἱ τῶν Ἀθη-
 ναίων στρατηγοὶ Βυζαντίου κυριεύσαντες ἐπῆλθον
 τὸν Ἑλλησπόντον, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ πόλεις πλὴν 25
 2 Ἀβύδου πάσας εἶλον. μετὰ δὲ ταῦτα Διόδωρον καὶ

3 ἀντιστάντες ο - M   7 ποιεῖν τοῖς] ποιησάμενοι P
 6 μεταβαλλόμενοι P   11 τοὺς — βωμοῖς] ταῖς — βωμοῖς PF²K
 16 κομίσαντας ο - PA   18 τούτων add. Dind.   20 Παπύ-
 ριον v   καὶ om. A   22 Εὐβάτος Xen. Hell. I 2, 1

Μαντίθιον ἐπιμελητὰς μετὰ τῆς ἱκανῆς δυνάμεως
κατέλιπον, αὐτοὶ δὲ μετὰ τῶν νεῶν καὶ τῶν λαφύ-
ρων ἐπλεον εἰς Ἀθήνας, πολλὰ καὶ μεγάλα κατειρ-
γασμένοι τῇ πατρίδι. ὥς δ' ἐγγὺς ἦσαν, ὁ δῆμος
ἅπας ἀπήντα περιχαρὴς ἐπὶ τοῖς εὐημερήμασι· συν-
ἰδραμον δ' εἰς τὸν Πειραιᾶ πολλοὶ καὶ τῶν ξένων,
ἔτι δὲ παιδῶν καὶ γυναικῶν. εἶχε γὰρ πολλήν
κατάπληξιν τῶν στρατηγῶν ὁ κατάπλους· ἦγον γὰρ
τῶν ἡλωκυῶν νεῶν οὐκ ἐλάττους διακοσίων, αἰχ-
μαλείων δὲ ἀνδρῶν· καὶ λαφύρων πλῆθος· εἶχον
δὲ τὰς ἰδίας τριήρεις ὅπλοις ἐπιχρύσοις καὶ σιφά-
ροις, ἔτι δὲ λαφύροις καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν ἐπι-
μελῶς κεκοσμημένας. πλείστοι δ' ἐπὶ τὴν Ἀλκι-
βιάδου θίαν συνἰδραμον ἐπὶ τοὺς λιμένας, ὥστε
κατατελῶς ἐρημωθῆναι τὴν πόλιν, συμφιλοτιμου-
μένων τοῖς ἐλευθέροις τῶν δούλων. κατ' ἐκείνους
γὰρ τοὺς χρόνους οὕτω συνέβη θαυμάσθῃναι τὸν
ἄνδρα τοῦτον, ὥσθ' οἱ μὲν ἐπιρέχοντες τῶν Ἀθη-
ναίων μόγῃς ἐνόμιζον εὐρηκῆναι δυνατόν ἄνδρα
τοῦτον φανερώς καὶ θρασέως ἀντιτάξασθαι τῷ δήμῳ
δυνάμενον, οἱ δ' ἄποροι ἐπιλήφμισαν συναγω-
γιστὴν ἔχειν ἄριστον τὸν ἀπονειοτημένως συνταρά-
ξοντα τὴν πόλιν καὶ τὴν ἑαυτῶν ἱενορθώσοντα
πενίαν. θράσει γὰρ πολὺ διέφερε τῶν ἑλλαν, καὶ
δαινότατος ἦν εἰπεῖν, καὶ κατὰ μὲν τὴν στρατηγίαν
ἄριστος, κατὰ δὲ τὴν τόλμην πρακτικώτατος· ἦν δὲ

2 κατέλιπον PA 19 δυνατόν] del. Reiske, τὸν Wurm
20 τοῦτον] τὸν Berl.: δυνατόν ἄνδρα τοῦτον del. Dind.
21 ἐπιλήφμισαν PHKL 25 στρατηγίαν Dobruensis, στρα-
τείαν P, στρατίαν c

- καὶ τὴν ὄψιν καθ' ὑπερβολὴν εὐπρεπὴς καὶ τὴν
 6 εὐχὴν λαμπρὸς καὶ μεγαλεπίβολος. καθόλου δὲ
 τηλικαύτην ὑπόληψιν εἶχον ὑπὲρ αὐτοῦ σχεδὸν
 ἅπαντες, ὥσθ' ἅμα τῇ καίνου καθόδῳ καὶ τὴν τῶν
 πραγμάτων εὐτυχίαν εἰς τὴν πόλιν ἦκειν διελαμ-⁵⁹
 βανον. πρὸς δὲ τούτοις, ὥσπερ Λακεδαιμόνιοι
 τούτου συναγωνιζομένου προετίθουν, οὕτως ἑαυ-
 τοὺς πάλιν κατορθώσειν ἠλπίζον σύμμαχον ἔχοντες
 τὸν ἄνδρα τούτον.
- 69 Ἐπεὶ δ' οὖν κατέπλευσεν ὁ στόλος, ἐπίστρεψε ¹⁰
 τὸ πλῆθος ἐπὶ τὴν Ἀλικιβιάδου ναῦν, ἐξ ἧς ἐκβάντα
 τὸν ἄνδρα πάντες ἐδεξιοῦντο, τοῖς ἐνημερήμασιν
 ἅμα καὶ τῇ καθόδῳ συγχαίροντες. ὁ δ' ἀσπασά-
 μενος τὰ πλῆθη φιλενθρόπως ἐκκλησίαν συνήγαγε,
 καὶ πολλὰ τῶν καθ' ἑαυτὸν ἀπολογησάμενος εἰς ¹⁵
 τοσαύτην εὐνοίαν τοὺς ὄχλους ἤρμυεν, ὥστε ὁμο-
 λογεῖν πάντας τὴν πόλιν αἰτίαν γεγονέναι τῶν
 2 κατ' ἐκείνου ψηφισμάτων. διόπερ αὐτῷ τὴν τι-
 οσύαν ἀπέδωκαν ἣν ἐδήμευσαν, ἔπειτα δὲ τὰς
 στήλας κατεπόντισαν, ἐν αἷς ἦν ἡ καταδίκη καὶ ²⁰
 τὰλλα τὰ κατ' ἐκείνου κυρωθέντα· ἐψηφίσαντο δὲ
 καὶ τοὺς Εὐμολπίδας ἀρεῖαι τὴν ἀράν, ἣν ἐποιήσαντο
 κατ' αὐτοῦ καθ' ὃν καιρὸν ἔδοξεν ἀσεβεῖν περὶ τὰ
 3 μυστήρια. τὸ δὲ τελευταῖον αὐτὸν στρατηγὸν
 καταστρίσαντες αὐτοκράτορα καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ ²⁵
 θάλατταν, ἐπάσας τὰς δυνάμεις ἐνεχείρισαν αὐτῷ.

4 καίνου PA, ἐκείνου c
 περὶ τῶν Dind. (at c. 41, 5)
 20. στήλας Beiske, δίκας o
 λογ o 21 ἐκείνου PAI.

7 ἐπροτίθουν West. 16 τῶν]
 17 τῶν κατ'] κατὰ τῶν PAFKL.
 ἐν αἷς ἦν ἡ Dobriacus, ἐν δ'
 23 καθ' αὐτοῦ PA.

ἔλαντο δὲ καὶ στρατηγοὺς ἑτέρους οὓς ἔκρινε
ἤθελεν, Ἀδείμαντον καὶ Θρασύβουλον.

Ὁ δ' Ἀλκιβιάδης ἑκατὸν ναῦς πληρώσας ἐξέ- 4
πλευσεν εἰς Ἄνδρον, καὶ καταλαβόμενος Γαύριον
φρούριον ἐτείχισεν. ἐξελθόντων δὲ τῶν Ἀνδρίων
πανδημεὶ μετὰ τῶν παραφυλαττόντων τὴν πόλιν
Πελοποννησίων ἐγενήθη μάχη, καθ' ἣν ἠνίκησαν
Ἀθηναῖοι· τῶν δ' ἐκ τῆς πόλεως πολλοὶ μὲν ἀπὸ-
ρίσθησαν, τῶν δὲ διασωθέντων οἱ μὲν κατὰ τὴν
10 χώραν διεσχιδάσθησαν, οἱ δ' ἐντὸς τῶν τειχῶν
συνέφυγον. αὐτὸς δ' Ἀλκιβιάδης προσβολὰς ποιη- 5
σάμενος τῇ πόλει, ἐν μὲν τῷ πεφρονημένῳ τείχει
τὴν ἱκανὴν φυλακὴν κατέλιπε καὶ Θρασύβουλον
ἡγεμόνα κατέστησεν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως
15 ἐκπλεύσας τὴν τε Κῶν καὶ Ῥόδον ἐδήρωσε, καὶ
συχρὰς ὀφειλείας ἤθροισεν πρὸς τὰς τῶν στρατιωτῶν
διατροφάς.

Ἀκαδικαῖοι δὲ τὴν τε ναυτικὴν δύναμιν 70
ἄρδην ἀπολαλιχότες καὶ μετ' αὐτῆς Μίνδαρον τὸν
ἡγεμόνα, ταῖς εὐχαῖς ὁμοῦς οὐκ ἐνέδωκαν, ἀλλὰ
τυφώχον ἔλαντο Ἀνδάνδρον, δοκοῦντα στρατηγίᾳ
διαφέρειν τῶν ἄλλων καὶ τόλμην ἱμρακίον ἔχοντα
πρὸς πάσαν περίστασιν· ὃς παραλαβὼν τὴν ἀρχὴν
ἐκ τῆς Πελοποννήσου στρατιώτας τε κατέγραψε τοὺς
20 ἱκανοὺς καὶ ναῦς ἐπληρώσεν ὥστε ἰδύνατο πλεί-

1 ἔλαντο Dind., ἔλαντο P, ἔλαντο e ἑκρινός οὓς ο.
corr. Dind. 2 Ἀδείμαντον PA 4 Γαύριον Rhod. ex Xen.
Hell. I 4, 22, Κάτριον ο δ ἐπεξελθόντων fort. Ἀνδρίων P,
ἀνδρῶν e 13 κατέλιπε PA 15 Κῶν P, Κῶ o 19 ἀφ-
ῆν De la Barre, ἀρχὴν Al., καὶ ἀρχὴν PF, καὶ τὴν ἀρχὴν e
24 κατέγραψε Dind.

- 2 στας. ἐκπλεύσας δὲ εἰς Ῥόδον, καὶ προσλαβόμενος
 ἐκείθεν ταῦς ὄσας εἶχον αἱ πόλεις, [παρалаβών]
 ἐπλεύσεν εἰς Ἐφεσον καὶ Μίλητον. καταρτίσας δὲ
 καὶ τὰς ἐν ταύταις ταῖς πόλεσι τριήρεις, μετεπέμ-⁸⁹⁷
 ψατο τὰς ἐκ Χίου, καὶ στόλον ἐξήρτυεν ἐξ Ἐφέσου 3
 3 νειῶν ὑπάρχοντα σχεδὸν ἑβδομήκοντα. ἀκούσας δὲ
 Κῦρον τὸν Δαρείου τοῦ βασιλέως υἱὸν ὑπὸ τοῦ
 πατρὸς ἀπεσταλμένον συμπολεμεῖν τοῖς Λακεδαιμο-
 νίοις, ἦκεν εἰς Σάρδεις πρὸς αὐτόν, καὶ παροξύνων
 τὸν νεανίσκον εἰς τὸν κατὰ τῶν Ἀθηναίων πόλεμον 10
 μνησίους μὲν δαρεικοὺς παραχρῆμα ἔλαβεν εἰς τὸν
 τῶν στρατιωτῶν μισθόν, καὶ [εἰς] τὸ λοιπὸν δὲ ὁ
 Κῦρος ἐκέλευσεν αἰτεῖν μηδὲν ὑποστυλλόμενον·
 ἐντολὰς γὰρ εἶναι παρὰ τοῦ πατρὸς, ὅπως ὅσα ἂν
 4 προαιρῶνται Λακεδαιμόνιοι χορηγήσῃ αὐτοῖς, ἀνα-¹⁵
 κάμψας δὲ εἰς Ἐφεσον ἀπὸ τῶν πόλεων μετεπέμ-
 πето τοὺς δυνατωτάτους, πρὸς οὓς ἑταιρίας συντι-
 θέμενος ἐπηγγέλλετο τῶν πραγμάτων κατορθωθέν-
 των κυρίους ἐκάστους τῶν πόλεων ποιήσιν. δι'
 ἦν αἰτίαν συνέβη τοῖς τοῖς πρὸς ἀλλήλους ἀμιλλαι-²⁰
 μένους ὑπηρετεῖν πλείονα τῶν ἐπιταττομένων, καὶ
 ταχὺ παραδόξως εὐπορεῖν τὸν Ἀνσάνδρον πάντων
 τῶν εἰς πόλεμον χρησίμων.
- 71 Ἀλκιβιάδης δὲ πυνθόμενος ἐν Ἐφέσῳ τὸν Ἀνσαν-
 δρον ἐξαρτύνειν τὸν στόλον, ἀνήχθη μετὰ πασῶν 23
 τῶν νειῶν εἰς Ἐφεσον. ἐκπλεύσας δὲ τοῖς λιμένειν,

2 παρалаβών om. M. 4 καὶ τὰς ἐν ταύταις ταῖς
 Reiske, καὶ ταύτας τὰς ἐν ταῖς ο 5 ἐν Ἐφέσῳ Weisk.
 12 εἰς δελεῖν (c. 65, 4. 79, 7) 13 μηδὲν ὑποστυλλόμενον
 om. FM 14 ὅπως om. K 16 μετεπέμπαν P 17 συν-
 θέμενος v

ὥς οὐδεὶς ἀντανήγεται, τὰς μὲν πολλὰς ναὺς καθώρ-
 μιαι περὶ τὸ Νότιον, τὴν ἡγεμονίαν αὐτῶν παρα-
 δοὺς Ἀντίοχῳ τῷ ἰδίῳ κυβερνήτῃ, διακυλευσάμενος
 αὐτῷ μὴ ναυμαχεῖν, ἕως ἂν αὐτὸς παραγένηται, τὰς
 5 δὲ στρατιώτιδας αὐτῷ ἀνέλαβε καὶ κατὰ σπουδὴν
 ἐπλευσεν εἰς Κλαζομένους· αὕτη γὰρ ἡ πόλις σύμ-
 μαχος Ἀθηναίων οὕσα κακῶς ἔπασχεν ὑπὸ τινων
 φυγάδων πορθουμένη. ὁ δ' Ἀντίοχος ὢν τῇ φύσει
 πρόχειρος, καὶ σπαυδῶν δι' ἑαυτοῦ τι πράξει λαμ-
 10 πρόν, τῶν μὲν Ἀλκιβιάδου λόγων ἡμέλησει, δίκαια
 δὲ ναὺς τὰς ἀρίστας πληρώσας, καὶ τὰς ἄλλας τοῖς
 τριηράρχοις παραγγέλλας ἑτοίμας ἔχειν, ἂν ἡ χρεία
 ναυμαχεῖν, ἐπέπλευσε τοῖς πολεμίοις, προκαλεσά-
 μενος εἰς ναυμαχίαν. ὁ δὲ Λύσανδρος πεπυσμένος
 15 περὶ τινων αὐτομάλων τὴν ἄφοδον Ἀλκιβιάδου
 καὶ τῶν ἀρίστων μετ' αὐτοῦ στρατιωτῶν, καιρὸν
 εἶναι διέλαβε πράξει τι τῆς Σπάρτης ἄξιον. διόπειρ
 πάσαις ταῖς ναυσὶν ἀνταναχθεῖς μίαν μὲν τὴν προ-
 πλείουσαν τῶν δέκα, καθ' ἣν Ἀντίοχος ἦν ἀντιτε-
 20 ταγμένος, κατέδυσε, τὰς δ' ἄλλας τρεψάμενος ἰδίῳ ἔλ-
 μίχρως οὐ τὰς ἄλλας πληρώσαντας οἱ τριηράρχοι
 τῶν Ἀθηναίων παρεβλήθησαν ἐν σὺνδριμῷ τάξει.
 γενομένης δὲ ναυμαχίας ἀθρόαις ταῖς ναυσὶν οὐ
 μακρὰν τῆς γῆς, Ἀθηναῖοι διὰ τὴν ἀταξίαν ἤλατ-
 25 τώθησαν καὶ ναὺς ἀπέβαλον δύο πρὸς ταῖς εἰκοσί·
 οὐκ αὖτ' ἐν αὐταῖς ἀνδρῶν ὀλίγοι μὲν ἐξωγρήθησαν,

1 πολλὰς] ἄλλας malim   4 αὐτῷ P, δ' αὐτῷ
 5 δὲ om. ε   11 τὰς add. Dind.   ταῖς ἄλλαις P   12 τρι-
 ηράρχαις ο   13 προσ- vel προκαλεσάμενος ο, corr. Eich.
 19 ἦν αὐτῷ τιταγμένος fort.   24 διὰ] διὰ P

οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς τὴν γῆν διενήξαντο. Ἀλκιβιάδης δὲ πυθόμενος τὸ γεγενημένον διὰ σπουδῆς ἀνέκαμψεν εἰς τὸ Νότιον, καὶ πύσας τὰς τριήρεις πληρώσας ἐπέπλευσε τοῖς λιμῖσι τῶν πολεμίων· οὐ τολμώντος δ' ἀνταναχθῆναι τοῦ Ἀνσάνδρου τὸν
 72 πλοῦν εἰς Σέρον ἐποιήσατο. τούτων δὲ πρακτομένων Θρασύβουλος ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς μετὰ νεῶν πεντεκαίδεκα πλεύσας ἐπὶ Θέσον ἐνίκησε μάχῃ τοὺς ἐκ τῆς πόλεως καὶ περὶ δικαιοσύνης αὐτῶν ἀνείλεν· ἐγκλίσας δ' αὐτοὺς εἰς πολιορκίαν¹⁰ ἠνάγκασε τοὺς φυγάδας τοὺς τὰ τῶν Ἀθηναίων φρονοῦντας καταδέχεσθαι, καὶ φρουρὰν λυβόντας² συμμάχους Ἀθηναίων εἶναι. μετὰ δὲ ταῦτα πλεύσας εἰς Ἀρδῆρα προσηγάγετο πόλιν ἐν ταῖς δυνατοτάταις οὖσαν τότε τῶν ἐπὶ Θράκης.¹⁵

Οἱ μὲν οὖν στρατηγοὶ τῶν Ἀθηναίων ταῦτα
 3 ἐπραξαν μετὰ τὸν οἰκοδὴν ἱππλοῦν. Ἄγις δ' ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς ὅτι μὲν ἐν τῇ Δακελίᾳ διατρίβων μετὰ τῆς δυνάμειος, πυκθανόμενος δὲ τοὺς κρατίστους τῶν Ἀθηναίων μετ' Ἀλκιβιάδου²⁰ στρατενομένους, νυκτὸς ἀσελήνου τὸ στρατόπεδον ἤγαγεν ἐπὶ τὰς Ἀθήνας. εἶχε δὲ πεζοὺς δισμυροῦς ὀκτωκασχελίους, ὧν ἦσαν οἱ μὲν ἡμίσεις ὀπλῖται κατ' ἐκλογὴν, οἱ δ' ἡμίσεις ψилоί· κατηκολούθουν δ' αὐτῶν καὶ τῶν ἱππίων εἰς χίλους διακοσίους,²⁵ ὧν ἑννακοσίους μὲν Βοιωτοὶ παρείχοντο, τοὺς δὲ λοιποὺς Πελοποννήσιοι συνεξέπεμψαν. ὥς δ' ἔγγυς ἐγενήθη τῆς πόλεως, ἔλαθε ταῖς προφνλεκαῖς ἐγγί-

σας, καὶ ῥαδίως αὐτοὺς τριψάμενος διὰ τὸ παρὰ-
 δοξον, ὀλίγους μὲν ἀνείλε, τοὺς δ' ἄλλους συν-
 εδίωξεν ἐντὸς τῶν τειχῶν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι μαθόντες
 τὸ γεγενημένον, ἅπασι παρήγγειλαν τοῖς πριεσβυτέ-
 ροις καὶ τοῖς μεγίστοις παισὶν ὅπαντ' ἀνὰ τῶν
 ὀπλῶν· ὧν ταχὺ τὸ προσταχθὲν ποιησάντων, ὁ
 μὲν κύκλος τοῦ τείχους πλήρης ἐγένετο τῶν ἐπὶ
 τὸν κοινὸν κίνδυνον συνδεδραμηκότων, οἱ δὲ στρα-
 τηγοὶ τῶν Ἀθηναίων ἡμ' ἡμέρᾳ θεωροῦντες ἐκτε-
 ταγμένην τὴν τῶν πολεμίων δύναμιν εἰς φάλαγγα
 τὸ μὲν βάθος εἰς τέτταρας ἄνδρας, τὸ δὲ μῆκος ἐπὶ
 σταδίους ὀκτώ, τότε πρῶτον κατεπλάγησαν, θεω-
 ροῦντες τὰ δύο μέρη σχεδὸν τοῦ τείχους ὑπὸ τῶν
 πολεμίων περιειλημμένα. μετὰ δὲ ταῦτα τοὺς ἱππεῖς
 ἐξαπέστειλαν, ὅπως παραπλησίους τὸν ἀριθμὸν
 τοῖς ἐναντίοις· ὧν πρὸ τῆς πόλεως συστησάμενων
 ἱππομαχίαν ἐπὶ τινα χρόνον ἐγένετο καρτερὰ μάχη.
 ἡ μὲν γὰρ φάλαγξ περὶ πάντα σταδίους ἀπέχετο τοῦ
 τείχους, οἱ δ' ἱππεῖς συμπλακέντες ἑλληλοῖς πρὸς
 αὐτοῖς τοῖς τείχεσι διεγωνίζοντο. οἱ μὲν οὖν
 Βοιωτοὶ καθ' αὐτοὺς προνεμικοῦτες ἐπὶ Ἀηλίοφ τοὺς
 Ἀθηναίους, δεινὸν ἡγοῦντο τῶν ἡττημένων φανή-
 ναι καταδείκταιοι· οἱ δ' Ἀθηναῖοι θεατὰς ἔχοντες
 τῆς ἀρετῆς τοὺς ἐπὶ τῶν τειχῶν ἐφιστιώτας καὶ κατὰ
 ἄνδρα γνωρίζομενοι, πᾶν ὑπέμενον ὑπὲρ τῆς νίκης.
 τέλος δὲ βιασάμενοι τοὺς ἀντιτεταγμένους, συχνοὺς
 μὲν αὐτῶν ἀνείλον, τοὺς δ' ἄλλους κατεδίωξαν
 μέχρι τῆς τῶν πεζῶν φάλαγγος. μετὰ δὲ ταῦτα

9 ἐκτεταγμένης ο. corr. Dind. 12 ὀκτώ] πεντήκοντα PL
 22 ἡττημένων ο - M

οἱτοὶ μὲν ἐπιπορευομένων τῶν πεζῶν ἀνεχώρησαν εἰς
 73 τὴν πόλιν, Ἄγις δὲ τότε μὲν σὺ κρίνας παλινο-
 κεῖν ἐν Ἀκαδημίᾳ κατεστρατοπεδεύσει, τῇ δ' ὕστε-
 ραῖα τῶν Ἀθηναίων στησάντων τρόπαιον ἐξέταξε
 τὴν δύναμιν καὶ προεκαλεῖτο τοὺς ἐν τῇ πόλει περὶ
 2 τοῦ τροπαίου διαγωνίσασθαι. τῶν δ' Ἀθηναίων
 ἔξαγρόντων τοὺς στρατιώτας καὶ παρὰ τὸ τεῖχος
 παρατακτομένων, τὸ μὲν πρῶτον οἱ Λακεδαιμόνιοι
 πρὸς μάχην ὤρμησαν, ἀπὸ δὲ τῶν τειχῶν πολλοῦ
 πλήθους βελῶν ἐπ' αὐτοὺς ῥιπνέντος ἀπήγαγον τὴν
 10 δύναμιν ἀπὸ τῆς πόλεως· μετὰ δὲ ταῦτα τὸ λοι-
 πόν τῆς Ἀττικῆς δηώσαντες εἰς Πελοπόννησον
 ἀπηλλάγησαν.
 3 Ἀλκιβιάδης δὲ ἐκ Σάμου μετὰ πασῶν τῶν νεῶν
 πλεύσας εἰς Κύμην ψευδεῖς αἰτίας ἐπέριψε τοῖς
 Κυμαίοις, βουλόμενος αὐτῶν μετὰ προφάσεως διαφ-
 πάσαι τὴν χώραν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον πολλῶν
 αἰχμαλώτων σώματων κυριεύσας ἀπήγειν ἐπὶ τὰς
 4 ναῦς· ἐκβοηθῆσαντων δὲ τῶν ἐκ τῆς πόλεως παν-
 δημεὶ καὶ προσπεσόντων ἀπροσδοκῆτως, χρόνον μὲν
 20 τινα διεκαρτίεον οἱ περὶ τὸν Ἀλκιβιάδην, μετὰ δὲ
 ταῦτα τοῖς Κυμαίοις προσγενομένων πολλῶν τῶν
 ἐκ τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας ἠναγκάσθησαν κατα-
 λιπόντες τοὺς αἰχμαλώτους καταφυγεῖν ἐπὶ τὰς
 5 ναῦς. ὁ δ' Ἀλκιβιάδης ἐπὶ τοῖς ἐλαττώμασι περι-
 αλγῆς γινόμενος ἐκ Μιτυλήνης μετεπέμψατο τοὺς

5 προεκαλεῖτο PAFJL. 6 ἐξαγρόντων ο, corr. Hart.
 8 oi add. L. 12 Ἀττικῆς] δυνάμειος add. A. 18 ἀπήγα-
 γον o-PM. 22 προσγενομένων πολιτῶν ἐκ P. 23 κατα-
 λιπόντες P. 26 γινόμενος P.

ὀπλίτας, καὶ πρὸ τῆς πόλεως ἐκτάξας τὴν δύναμιν
 προκαλεῖτο τοὺς Κυμαίους εἰς μάχην· οὐδενὸς δ'
 ἐξιόντος δηρώσας τὴν χώραν ἀπέπλευσαν ἐπὶ Μιτυ-
 λήνῃν. Κυμαίων δὲ πεμφάντων εἰς Ἀθήνας προ- 6
 σβαίαν καὶ κατηγορούντων Ἀλκιβιάδου, διότι σύμ-
 μαχον πόλιν οὐδὲν ἀδικήσασαν ἐπόρθησεν· ἐγίνοντο
 δὲ καὶ ἄλλαι πολλαὶ διαβολαὶ κατ' αὐτοῦ· τῶν γὰρ
 ἐν Σάμῳ τινὲς στρατιωτῶν ἑλλοτρίως τὰ πρὸς αὐτὸν
 ἔχοντες ἐπέπλευσαν εἰς Ἀθήνας, καὶ κατηγορήσαν
 10 ἐν ἐκκλησίᾳ κατ' Ἀλκιβιάδου, ὅτι τὰ Λακεδαιμο-
 νίων φρονεῖ καὶ πρὸς Φαρνάβαζον ἔχει φιλίαν,
 δι' ἧς ἐλπίζει καταλυνθέντος τοῦ πολέμου καταδου-
 ρεσθιεύσειν τῶν πολιτῶν. ταχὺ δὲ τοῦ πλήθους 14
 πιστεύοντος ταῖς διαβολαῖς, ἡ μὲν περὶ Ἀλκιβιάδην
 15 ἐθροαύετο δόξα διὰ τὸ περὶ τὴν ναυμαχίαν ἑλάτ-
 τωμα καὶ τὰ περὶ τὴν Κύμην ἡμαρτημένα, ὁ δὲ τῶν
 Ἀθηναίων δῆμος ὑφορώμενος τὴν τάνδρος τόλ-
 μαν δέκα στρατηγούς εἵλατο, Κόνωνα, Λυσίαν,
 Διομέδοντα, Περικλίαν, πρὸς δὲ τούτοις Ἐρασινί-
 20 δην, Ἀριστοκράτην, Ἀρχίστρατον, Πρωτόμαχον,
 600 Θρασύβουλον, Ἀριστογένην· ἐκ δὲ τούτων προκρίνας
 Κόνωνα ταχίως ἐξέπεμψε παρ' Ἀλκιβιάδου τὸ ναυ-
 τικὸν παραληνόμενον. Ἀλκιβιάδης δὲ τῆς ἀρχῆς 2
 ἐκχωρήσας τῷ Κόνωνι καὶ τὰς δυνάμεις παραδούς,
 22 τὴν μὲν εἰς Ἀθήνας ἐπάνοδον ἀπείνω, μετὰ δὲ
 τριήρους μίαν εἰς Πακτύην τῆς Θράκης ἀπεχώρησε·
 χωρὶς γὰρ τῆς τοῦ πλήθους ὀργῆς καὶ τὰς ἐπενη-

2 δ' om. P   8 τινὲς] τῶν add. P   10 ὅτι] διότι
 expressas   14 περὶ Dind., πρὸς α   17 τοῦ ἀνδρός α - PA
 18 Λυσίαν Palmerius ex c. 101, δ, Λυσανίας α   19 διομίν-
 δοντα P   21 Θρασύλλος Palmerius   22 ἐξέπεμψε PAFK

- 2 νεγμέναις αὐτῷ δίκαις εὐλαβεῖτο. πολλοὶ γὰρ θεω-
 ροῦντες αὐτὸν κακῶς φερόμενον ἐπειρητόχεισαν ἐγ-
 κλήματα πολλά· μέγιστον δ' ἦν τὸ περὶ τῶν ἵππων,
 τετιμημένον ταλάντων ὀκτώ. Διομήδους γάρ τις
 τῶν φίλων συμπίμπνεντος αὐτῷ τέθριππον εἰς Ὀλυμ- 3
 πίαν, ὃ Ἀλκιβιάδης κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τὴν εἰω-
 θύσαν γίνεσθαι τοὺς ἵππους ἰδίους ἀπεγράφετο, καὶ
 νικήσαντος τὸ τέθριππον τὴν ε' ἐκ τῆς νίκης δόξαν
 αὐτὸς ἀπηνέγκετο καὶ τοὺς ἵππους οὐκ ἀπέδωκε
 4 τῷ πιστεύσαντι. ταῦτα δὴ πάντα διανοοῦμενος ἐφο- 10
 βεῖτο, μήποτε καιρὸν λαβόντες Ἀθηναῖοι τιμωρίαν
 ἐπιθῶσι περὶ πάντων ὧν εἰς αὐτοὺς ἐξήμαρτεν
 αὐτὸς οὖν αὐτοῦ κατέγνω φεγῆν.
- 75 Προσέτεθι δὲ καὶ συνωρίε κατὰ τὴν αὐτὴν
 ὀλυμπιάδα, καὶ παρὰ Λακεδαιμονίοις Πλειστώνει 15
 ὁ βασιλεὺς ἐτελεύτησεν ἄρξας ἔτη πενήκοντα, δια-
 δεξάμενος δὲ τὴν ἀρχὴν Πανσκανίας ἤρξεν ἔτη τετ-
 ταρκακάδεκα. οἱ δὲ τὴν Ῥόδον νῆσον κατοικοῦντες
 καὶ Ἰηλυσὸν καὶ Αἰνδον καὶ Κάμειρον μετωκίσθη-
 σαν εἰς μίαν πόλιν τὴν νῦν καλουμένην Ῥόδον. 20
- 2 Ἐρμοκράτης δ' ὁ Συρακόσιος ἀναλαβὼν τοὺς μετ'
 αὐτοῦ στρατεύοντας ὥρμησεν ἐκ Σελινούντος, καὶ
 παραγενόμενος πρὸς τὴν Ἰμέραν κατεστρατοπέ-

3 τὸ τῶν (supra lin. περὶ τὸν) P ἵπποις PAHf 4 τι-
 μημένον Steph., - μένει ο (7) ὀκτώ] πενήκοντα ALJH
 6 ἀπογραφὴν ο, corr. Schäfer 7 ἀπεγράφετο Peiressc. (at
 Plat. Alc. 12), ἀπεγράφετο ο 8 νικήσαντος ε, νικήσας
 Steph.; τοῦ τέθριππου fort. 12 περὶ om. ε 13 οὐκ
 add. Steph., καὶ αὐτὸς Reiske 14 αὐτὴν om. P
 15 Πλειστώνει] πλειστόνας PA 16 πενήκοντα PALMHf
 ὀκτώ ε 17 δικαίωμα ε, id P 19 Πλεσόν AF
 23 πρὸς PAL, εἰς ε

δευσειν ἐν τοῖς προαυτείοις τῆς ἀνατιτραμμένης
 πόλεως. διακινθόμενος δ' ἐν ᾧ τόπῳ παρετέχθησαν
 οἱ Συρακόσιοι, τὰ τῶν τετελευτηκότων ὅσῃ συνή-
 θροϊζε, περισκευάσας δ' ἑμάξας πολυτελὲς κεκο-
 σμημένας, ἐπὶ τούτων παρεκόμισεν αὐτὰ ἐπὶ τὴν
 Συράκουσαν. αὐτὸς μὲν οὖν ἐπὶ τῶν ὄρων κατέ-
 μινε διὰ τὸ κωλύεσθαι τοὺς φουγάδας ὑπὸ τῶν
 νόμων συνιέναι, τῶν δὲ μετ' αὐτοῦ τινες ἀπίσταντες,
 τοι οἱ τὰς ἑμάξας παρεκόμισαν εἰς τὰς Συρακούσας.
 10 ὁ δ' Ἑρμοκράτης ταῦτα ἰσχυρῶς, ὅπως ὁ μὲν Διο-
 κλῆς ἀντιπράττων αὐτῷ περὶ τῆς καθόδου, δοκῶν
 δ' αἴτιος εἶναι τοῦ περιωραῖσθαι τοὺς τετελευτη-
 κότας ἀτάφους, προσκόψαι τοῖς πλήθεσιν, αὐτὸς
 δὲ φιλανθρωπῶς τούτοις προσεινεχθεῖς ἐπαγγόι τὸ
 15 πλῆθος εἰς τὴν προτέραν εὐνοίαν. τῶν οὖν ὁσίων
 παρακομιδθέντων ἐνέπεισεν εἰς τὰ πλήθη στάσις,
 τοῦ μὲν Διοκλέους κωλύοντος θάπτειν, τῶν δὲ
 πολλῶν συγκατατιθεμένων. τέλος δ' οἱ Συρακό-
 σιοι ἔθαψαν τε τὰ λείψανα τῶν τετελευτηκότων καὶ
 20 πανδημεὶ τὴν ἐκφορὰν ἐτίμησαν. καὶ ὁ μὲν Διοκλῆς
 ἐφυγαδευθὴ, τὸν δ' Ἑρμοκράτην οὐδ' ὡς προσ-
 δέξαντο· ὑπώπτευσον γάρ τὴν τάνδρὸς τόλμην, μη-
 ποτε τυχὼν ἡγεμονίας ἀναδιῆξαι αὐτὸν τέραντον.
 ὁ μὲν οὖν Ἑρμοκράτης τότε τὸν καιρὸν οὐχ ὄρων
 25 εὐθετον εἰς τὸ βιάσασθαι, πάλιν ἀνεχώρησεν εἰς

2 δ' om. v   δ αὐτὰ fort. del.   τῇ] τὰς Γ^α   6 Συ-
 ρακοσίαν Dind. (XIV 14, 2)   ὄρων ο   8 εἰσέρχαι Wess.
 10 ταῦτα ἰσχυρῶς — p. 116, δ' Ἑρμοκράτης om. A   12 πε-
 ρισκομιδός PL, περισωραίναι c, corr. Reiske   14 ἐπα-
 γόγῃ ο, corr. Dind.   16 στάσεις P   19 ἔθαψαν τε Dind.,
 θαψάντες ο   23 ἀναδιῆξαι P

- Σελινοῦντα· μετὰ δὲ τινα χρόνον τῶν φίλων αὐ-
 τὸν μεταπειπομένων ὁρμηθεὶς μετὰ τρισχιλίων στρα-
 τιωτῶν, καὶ πορευθεὶς διὰ τῆς Γελώας ἤκε νυκτὸς
 7 ἐπὶ τὸν συντεταγμένον τόπον. οὐ δυνηθέντων δὲ
 ἐπάντων ἀκολουθήσαι τῶν στρατιωτῶν, ὁ μὲν Ἐρ- 6
 μοκράτης μετ' ὀλίγων προσελθὼν τῷ κατὰ τὴν
 Ἀχραδινὴν πυλῶνι, καὶ τῶν φίλων τινὰς εὐρύων
 προκαταλημμένους τοὺς τόπους, ἀνελάμβανε τοὺς
 8 ἀφυστιροῦντας· οἱ δὲ Συρακοῖσιοι τὸ γεγενημένον
 ἀκούσαντες σὺν τοῖς ὅπλοις ἦλθον εἰς τὴν ἀγοράν, 10
 καθ' ἣν μετὰ πολλοῦ πλήθους ἐπιφανέντες τὸν τε
 Ἐρμοκράτην καὶ τῶν συμπραττόντων αὐτῷ τοὺς
 πλείστους ἀπέκτειναν. τοὺς δὲ ἀπὸ τῆς μόχλης δια-
 σωθέντας μεθιστάντες εἰς κρίσιν φυγῇ κατεδίκαζον·
 9 διόπερ τινὲς αὐτῶν πολλοῖς περιπεσόντες τραύμα- 15
 σιν ὥς τετελευτηκότις ὑπὸ τῶν συγγενῶν παρεδό-
 θησαν, ὅπως μὴ τῇ τοῦ πλήθους ὀργῇ παραδοθῶσιν,
 ἐν οἷς ἦν καὶ Διονύσιος ὁ μετὰ ταῦτα τῶν Συρα-
 κοσίων τυραννίσας.
- 76 Τῶν δὲ κατὰ τὸν ἐνιαυτὸν τοῦτον πράξεων 20
 τίλος ἔχουσιν Ἀθήνησι μὲν Ἀντιγένης τὴν ἀρχὴν
 παρέλαβε, Ῥωμαῖοι δ' ὑπέτους κατέστησαν Γάιον
 Μάνιον Λιμίλιον καὶ Γάιον Οὐαλέριον. περὶ δὲ 602
 τοῦτους τοὺς χρόνους Κόνιον ὁ τῶν Ἀθηναίων
 στρατηγός, ἐπειδὴ παρέλαβε τὰς δυνάμεις ἐν Σάμῳ, 25
 τὰς τε παρούσας τῶν νεῶν ἐξηρτύετο καὶ τὰς παρὰ

7 ἀχραδινῆς P 10 εἰς P, ἐπὶ v 14 καθίσταντες
 Bekker (c. 64, 6) 16 παρεδόθησαν Rhod., παρεδόθησαν
 Wurm 17 ὅπως — παραδοθῶσι om. FJM 18 ἐν οἷς
 δε ο ἦν P, om. c, εἰς ἦε Cobet 22 Γάιον Μάνιον
 Marcus Iuv. IV 53 26 ἐξήρτυε malim

τῶν συμμάχων ἡθροίζε, σπεύδων ἐφάμιλλον κατα-
 σκευάσαι τὸν στόλον ταῖς τῶν πολεμίων ναυσίν.
 οἱ δὲ Σπαρτιάται, τῷ Ἀνσάνδρῳ διεληλυθότος ἤδη 2
 τοῦ τῆς ναυαρχίας χρόνου, Καλλικρατίδην ἐπὶ τὴν
 3 διαδοχὴν ἀπέστειλαν. οὗτος δὲ νῆος μὲν ἦν παν-
 τελὼς, ἄκακος δὲ καὶ τὴν ψυχὴν ἀπλοῦς, οὕτω τῶν
 ξενικῶν ἡθῶν πεπειραμένος, δικαιοτάτος δὲ Σπαρ-
 τιατῶν· ὁμολογουμένως δὲ καὶ κατὰ τὴν ἀρχὴν
 οὐδὲν ἐπραξεν ἀδικον οὐτ' εἰς πόλιν οὐτ' εἰς ἰδιώ-
 10 τήν, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπιχειροῦσιν αὐτὸν διαφθεῖρειν
 χρήμασι χαλεπῶς ἔφειρε καὶ δίκην παρ' αὐτῶν ἐλάμ-
 βανεν. οὗτος καταπλεύσας εἰς Ἐφεσον παρέλαβε 3
 τὰς ναῦς, μεταπεινῶμενος δὲ . . . τὰς πάσας σὺν ταῖς
 παρὰ Ἀνσάνδρου παρέλαβεν ἑκατὸν τεσσαράκοντα.
 15 ἐν δὲ τῇ Χίων χώρῃ Δελφίνιον κατεχόντων Ἀθη-
 ναίων, ἐπὶ τούτους ἔπλευσε μετὰ πικρῶν τῶν νεῶν,
 καὶ πολιορκεῖν ἐπεχείρησεν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι παρ' 4
 πενταχοσίους ὄντας κατεπλάγησαν τὸ μέγεθος τῆς
 δυνάμεως, καὶ διεξιελθόντες ἐξέλιπον τὸ χωρίον
 20 ὑπόσπονδοι. Καλλικρατίδας δὲ τὸ μὲν φρούριον
 παραλαβὼν κατέσκαψεν, ἐπὶ δὲ Τηίους πλεύσας, καὶ
 νυκτὸς περιεσπιδὼν ἐντὸς τῶν τειχῶν, διήρπασε
 τὴν πόλιν. μετὰ δὲ ταῦτα πλεύσας εἰς Λέσβον, τῇ 5
 Μηθύμνῃ προσέβαλε μετὰ τῆς δυνάμεως παρ'

8 καὶ κατὰ AFK, καὶ P, κατὰ c 13 δὲ om. v; εἰς
 παρὰ τῶν συμμάχων add. Stroth ταῖς] εἰς Reiske
 [Ἐφεσον] παρὰ Ἀνσάνδρου παρέλαβε τὰς ναῦς, μεταπεινῶ-
 μένος δὲ καὶ τὰς παρὰ τῶν συμμάχων ναῦς εἶχε τὰς πάσας
 ἑκατὸν τεσσαράκοντα comicio 19 διεξιελθόντες Wurm
 20 ὑπόσπονδοι ο, corr. Wess. 24 Μηθύμν. AFK itenque
 infra προσέβαλε P

Ἀθηναίων ἔχουσι φρουράν. ποιησάμενος δὲ συνε-
 χεῖς προσβολὰς ἐν ἀρχῇ μὲν οὐδὲν ἦναι, μετ'
 ἄλιγον δὲ τινων ἐνδόντων αὐτῷ τὴν πόλιν παρ-
 υσιέπεισεν ἐντὸς τῶν τειχῶν, καὶ τὰς μὲν κτήσεις
 διήρπασε, τῶν δ' ἀνδρῶν φειδάμενος ἀπέδωκε τοῖς
 6 Μηθυμναίοις τὴν πόλιν. τούτων δὲ πραχθέντων
 ἐπὶ τὴν Μιτυλήνην ὁρμησέ, καὶ τοὺς μὲν ὀπλίτας
 θώρακι τῷ Λακεδαιμονίῳ παραδοὺς ἐκέλευσε περὶ
 κατὰ σπουδὴν ἐπείγασθαι, ταῖς δὲ ναυσὶν αὐτοὺς
 παρέπλευσεν.

10

77 Κόνων δ' ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς εἶχε μὲν
 ἑβδομήκοντα ναῦς, οὕτως ἐξηρτυμένας δὲ πρὸς ναυ-
 μαχίαν ὥς οὐδεὶς ἕτερος τῶν πρότερον στρατηγῶν
 ἦν κατεσκευακώς. ἔτυχε μὲν οὖν ἀπάσαις ἀνηγμείνος
 2 ἐπὶ τὴν βοιωτιαν τῆς Μηθύμνης· εὐρὼν δὲ αὐτὴν
 ἤλωκυται τότε μὲν ὑπὸ λίσσῃ πρὸς τινι νήσῳ τῶν
 Ἑκατὸν καλουμένων, ἅμα δ' ἡμέρᾳ κατενοήσας τὰς
 τῶν πολεμίων ναῦς προσπλεύσας, τὸ μὲν αὐτοῦ δια-
 ναυμαχεῖν ἐκρίνεν ἐπισφαλὲς εἶναι πρὸς διπλοσίας
 τριήρεις, διανοεῖτο δὲ ἔξω πλέον φυγεῖν καὶ προσ-
 10 ἐπισπασάμενός τινας τῶν πολεμίων τριήρων ναυ-
 μαχῆσαι πρὸς τῇ Μιτυλήνῃ· οὕτως γὰρ ὑπελάμβανε
 603 νικῶν μὲν ἔξαιν ἀναστροφὴν εἰς τὸ διώκειν, ἥτις
 3 μενός δ' εἰς τὸν λιμένα καταφεύγεσθαι. ἐμβιβέσας
 οὖν τοὺς στρατιώτας ἔπλει σχολαίως ταῖς εἰρεσίαις
 11 χρώμενος, ὅπως αἱ τῶν Πελοποννησίων ἐγγίσωσιν.
 οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι προσιδόντες αἰετὶ μᾶλλον ἔλαν-

9 ἐπείγασθαι π 12 * δὲ] τὰ ο 18 τὸ Dind., τότε ο
 αὐτοῦ Weiss., αὐτοῦς ο 22 τῇ Μιτυλήνῃ ο, corr. Reiske
 24 ἐμβιβέσας ο, corr. Rhod. 25 ταῖς εἰρ. σχολαίως ο-PA

τον τὰς ναῦς, ἐλπίζοντες κερήσιν τὰς ἐσχάτας τῶν
 πολεμίων. τοῦ δὲ Κόνωνος ὑποχωροῦντος οἱ τὰς 4
 ἀρίστους ἔχοντες ναῦς τῶν Πελοποννησίων κατὰ
 σπουδὴν ἐδίωκον, καὶ τοὺς μὲν ἐρέτας διὰ τὴν
 5 συνέχειαν τῆς εἰρεσίας ἐξέλυσαν, αὐτοὶ δὲ πολὺ τῶν
 ἄλλων ἀπεσπάρσθησαν. ἃ δὲ συνιδὼν ὁ Κόνων, ὡς
 ἦδη τῆς Μιτυλήνης ἤγγιζον, ἤρην ἀπὸ τῆς ἰδίας
 νηὸς φοινικίδα· τοῦτο γὰρ σύσημον ἦν τοῖς τριη-
 10 ράρχοις. διόπερ αἱ μὲν ναῦς, τῶν πολεμίων ἔξα-
 πτομένων, ἐξαίφνης πρὸς ἓνα καιρὸν ἐπίστραψαν,
 καὶ τὸ μὲν πλῆθος ἐπαιάνισεν, οἱ δὲ σαλπικταὶ τὸ
 πολεμικὸν ἐσήμηναν· οἱ δὲ Πελοποννήσιοι κατα-
 15 πλαγύντες ἐπὶ τῷ γεγονότι ταχέως ἐπιχείρουν ἀντι-
 παρατάττειν τὰς ναῦς, τοῦ καιροῦ δ' ἀναστροφὴν
 20 οὐκ αἰσθάνοντες οὗτοι μὲν ἐν πολλῷ θορυβῷ καθει-
 στήκεισαν διὰ τὸ τὰς ἀφυστερούσας ναῦς τὴν εἰδι-
 σμένην λειοπίνειν τάξιν, ὁ δὲ Κόνων δεξιῶς τῷ 78
 καιρῷ χρησάμενος εὐθὺς ἐνέκειτο, καὶ τὴν παρά-
 ταξιν αὐτῶν διεκώλυεν, ὥς μὲν τιτρούσκων, ὃν δὲ
 25 τοὺς τερσοὺς παρασύρων. τῶν μὲν οὖν κατὰ τὸν
 Κόνωνα ταχθεισῶν οὐδεμία πρὸς φυγὴν ἐπίστρε-
 ψεν, ἀλλὰ πρῦμναν ἀνακρουόμεναι διεκαρτέρουν,
 προσδεχόμεναι τὰς ἀφυστερούσας· οἱ δὲ τὴν εὐώ- 2
 30 νυμον ἔχοντες τάξιν Ἀθηναῖοι τριτάτοις τοὺς καθ'
 αὐτοὺς ἐπείκειντο φιλοτιμότερον ἐπὶ πολὺν χρόνον
 διώκοντες. ἦδη δὲ πασῶν τῶν νεῶν τοῖς Πελο-
 ποννησίοις ἡθροισμένων, ὁ μὲν Κόνων εὐλαβηθεὶς

8 σύσημον ἦν PA, ἦν τὸ σύσημον c τριηράρχαις ο
 11 σαλπικταὶ ο 13 ἀντιπράττειν ο, corr. Weisk. 23 τὰς
 ἀφ. προσδεχόμεναι ο - PAI. 24 τάξιν ἔχοντες ο - PA

τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων τοῦ μὲν διώκειν ἀπέστη, μετὰ τεσσαράκοντα δὲ νεῶν ἀπέπλευσεν εἰς Μιτυλήνην. τοὺς δὲ διώξαντας Ἀθηναίους αἱ τῶν Πελοποννησίων νεὲς ἅπασαι περιχυνθεῖσαι κατεπλήξαντο, καὶ τῆς ἐπὶ τὴν πόλιν ἐπανόδου διακλείσαι σαι φυγεῖν πρὸς τὴν γῆν ἐβιάσαντο. ἐπικειμένων δὲ τῶν Πελοποννησίων πάσαις ταῖς νευσίν, Ἀθηναῖοι θεωροῦντες μηδεμίαν σωτηρίαν ἄλλην ὑποκειμένην, κατέφυγον πρὸς τὴν γῆν, καὶ καταλιπόντες τὰ σκάφη διεσώθησαν εἰς Μιτυλήνην. Καλλικρατίδας δὲ τριάκοντα νεῶν κυριεύσας τὸ μὲν ναυτικὸν ἔθιτόρει τῶν πολεμίων καταλελυμένον, περὶ δὲ τοὺς ἀγῶνας ἤλπιζεν ὑπολείπεσθαι. διόπερ οὗτος μὲν ἐπὶ τὴν πόλιν διέπλε, Κόνων δ' ἅμα τῷ καταπλεῦσαι προσδεχόμενος τὴν πολιορκίαν, τὰ περὶ τὸν εἰσπλουν τοῦ λιμένος κατεσκεύαζεν· εἰς μὲν γὰρ τὰ βράχη τοῦ λιμένος πλοῖα μικρὰ πληρώσας λίθων κατεπόντισε, πρὸς δὲ τοῖς βάθεσιν οὐκ ὀλίκας καθώρμιζεν οὔσας λιθοφόρους. αἱ μὲν οἶν Ἀθηναῖοι καὶ τῶν Μιτυληναίων ὄχλος πολὺς ἐκ τῶν ἀγρῶν διὰ τὸν πόλεμον συνελθὺς τάχως κατεσκεύασε τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν. ὁ δὲ Καλλικρατίδας ἐκβιάσας τοὺς στρατιώτας εἰς τὸν πλησίον τῆς πόλεως αἰγιαλὸν ἐποίησατο παρεμβολήν, καὶ τρόπαιον ἀπὸ τῆς ναυμικίας ἔστησεν. τῇ δ' ἑσπερίῃ τὰς κρατίστας τῶν νεῶν ἐπιλέξας, καὶ πυρκαϊλευσάμενος μὴ ἀπολείπεσθαι τῆς ἰδίας νεώς,

9 καταλιπόντες P 14 τῷ τὸ PA 19 καθορμίζων I
21 διελθούσας a, corr. Eich.

ἀνῆλθῃ, σπεύδων εἰς τὸν λιμένα πλεῦσαι καὶ λῦσαι
 τὸ διάφραγμα τῶν πολεμίων. ὁ δὲ Κόνων τοὺς 6
 μὲν εἰς τὰς τριήρεις ἐνεβίβασε καὶ κατὰ τὸν διέκ-
 πλουν ἀντιπρόφρους κατέστησέ, τοὺς δ' ἐπὶ τὰ
 5 μεγάλα πλοῖα διέταξε, τινὰς δ' ἐπὶ τὰς χηλὰς τοῦ
 λιμένος παρέπεμψεν, ὅπως πανταχόθεν ἢ πιφραγ-
 μένος καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. αὐτὸς ἰ-
 μὲν οὖν ὁ Κόνων τὰς τριήρεις ἔχων ἐναυμάχει,
 πληρώσας τὸν μεταξὺ τόπον τῶν διαφραγμάτων·
 10 οἱ δ' ἐπὶ τῶν μεγάλων πλοίων ἐφειστώτες ἐπύρρι-
 ψαν ταῖς τῶν πολεμίων ναυσὶ τοὺς ἀπὸ τῶν κε-
 ραιῶν λίθους· οἱ δ' ἐπὶ ταῖς χηλαῖς τοῦ λιμένος
 τεταγμένοι διεκώλυνον τοὺς ἀποτολμῶντας εἰς τὴν
 γῆν ἀποβαίνειν. οἱ δὲ Πελοποννήσιοι τῆς τῶν Ἀθη- 79
 15 ναίων φιλοτιμίας ἐλείποντο οὐθέν. ταῖς γὰρ ναυσὶν
 ἀθρόαις ἐπιπλεύσαντες, καὶ τοὺς ἀρίστους ἄνδρας
 ἐπὶ τὰ καταστρώματα τάξαντες, τὴν ναυμαχίαν ἤμα
 καὶ πεζὴν ἐποιοῦντο μάχην· βιαζόμενοι γὰρ εἰς τὰς
 τῶν ἀντιτεταγμένων ναὺς ταῖς πρόφραις ἐπέραιον
 20 τετολμηκότως, ὥς οὐχ ὑποστησόμενων τὸ δεινὸν
 τῶν προητηγμένων. οἱ δ' Ἀθηναῖοι καὶ Μιτυλη- 2
 ναῖοι μίαν ὁρῶντες ἀπολειπομένην σωτηρίαν τὴν
 ἐκ τῆς νίκης, εὐγενῶς ἀποθνήσκουσιν ἐσπεύδον ὑπὲρ
 τοῦ μὴ λιπεῖν τὴν τάξιν. κατεχάουσης δὲ φιλοτι-
 25 μίας ἀνυπερβλήτου τὰ στρατόπεδα πολλὸς ἐγένετο
 φόρος, ἀπέκτων ἀφειδῶς τὰ σώματα τοῖς κινδύνοις

1 καὶ λῦσαι om. AL

3 ἐνεβίβασεν ο, corr. Dind.

10 ἐπύρριπτον M

15 ἐλείποντο οὐθέν P, ἐλείποντο AFKL,

οὐκ ἐλείποντο c

18 βιαζόμενοι μὲν γὰρ ἡμεῖς ο; ἡμεῖς del.

Weiss, μὲν del. Bek.

20 τετολμηκότως ο, corr. Dind.

26 φόρος Madvig, πόλεμος ο

3 παραρηπιτόντων. οἱ μὲν γὰρ ἐπὶ τῶν καταστροφῶ-
 μάτων ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν εἰς αὐτοὺς φερομένων
 βελῶν κατετιτρώσκοντο, καὶ τινὲς μὲν ἐπιχαίρων
 πληγίνετες ἔπιπτον εἰς τὴν θάλατταν, τινὲς δ' οὐκ
 αἰσθανόμενοι θιγρῶν ἐπὶ τῶν πληγῶν οὐσῶν διη-
 γωνίζοντο· πλείστοι δ' ὑπὸ τῶν λιθοφύρων κε-
 ραίων ἔπιπτον, ὥς ἂν ἐξ ὑπερδεξίων τόπων βαλ-
 4 λόντων λίθους ὑπερμεγέθεις τῶν Ἀθηναίων. οὐ
 μὴν ἀλλὰ τῆς μάχης ἐπὶ πολὺν χρόνον γενομένης,
 καὶ πολλῶν παρ' ἀμφοτέροις ἀπολλυμένων, ὁ Κελλί-
 5 κρατίδας ἀνεκαίλισατο τῇ σάλπιγγι τοὺς στρατιώ-
 τας, βουλόμενος αὐτοὺς διακυμαῖσαι. μετὰ δέ τινα
 καιρὸν ἄλλιν πληρώσας τὰς ναῦς, καὶ πολὺν δια-
 γωμισάμενος χρόνον, μόγις τῷ τε πλήθει τῶν νεῶν
 καὶ τῇ ὥμῃ τῶν ἐπιβατῶν ἐξέωσε τοὺς Ἀθηναίους.¹⁵
 6 ὧν συμφυγόντων εἰς τὸν ἐν τῇ πόλει λιμένα, διέ-
 πλενσε τὰ διαφρέγματα, καὶ καθωρμίσθη πλησίον
 7 τῆς πόλεως τῶν Μιτυληναίων. ὁ γὰρ ἱσπλουεὶς ὑπὲρ
 οὐ διηγωνίζοντο λιμένα μὲν εἶχε καλόν, ἐκτὸς δὲ
 τῆς πόλεως ἔστιν. ἡ μὲν γὰρ ἀρχαία πόλις μικρὰ
 νησὶς ἔστιν, ἡ δ' ὕστερον προσοικισθεῖσα τῆς ἐν-
 τιπέριον ἔστι Διάβον· ἀνὰ μέσον δ' αὐτῶν ἔστιν
 8 εὐρυπὸς στενὸς καὶ ποιῶν τὴν πόλιν ὀχυράν. ὁ δὲ
 Κελλικρατίδας ἐκβιβάσας τὴν δύναμιν περικυκλοῦ-
 τοπίδεναι τὴν πόλιν, καὶ πανταχόθεν προσβολὰς
 9 ἐποιεῖτο. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Μιτυλήνην ἐν τοῖ-
 τοις ἦν.

1 ἐπὶ Dind., ἀπὸ ο

αὐτοὺς fort. del.

γωνίζετο ο - L

14 μόγις τῷ

εἶχε] εἶχε fort.

12 διακυμαῖσαι αὐτοὺς P;

Dind., μέγιστος ο

19 διη-

26 τῇ om. A

Κατὰ δὲ Σικελίαν Συρακούσαιο πύρποντες εἰς
 Καρχηδόνια πρίσβυς περὶ τι τοῦ πολέμου κατεμύ-
 φοντο καὶ [εἰς] τὸ λοιπὸν ἤξιον παύσεσθαι τῆς
 διαφορᾶς. οἷς οἱ Καρχηδόνιοι τὰς ἀποκρίσεις
 ἀμφιβόλους δόντες, ἐν μὲν τῇ Λιβύῃ μεγάλας παρ-
 ούσκεινάζοντο δυνάμεις, ἐπιθυμοῦντες ἀπάσας τὰς ἐν
 τῇ νήσῳ πόλεις καταδουλώσασθαι· πρὶν ἢ δὲ τὰ
 στρατόπεδα διαβιβέξουσιν, καταλιπόντες τῶν πολιτῶν
 τινὰς καὶ τῶν ἄλλων Λιβύων τοὺς βουλευμένους
 ἐκτίσαν ἐν τῇ Σικελίᾳ πρὸς αὐτοῖς τοῖς θερμοῖς
 ὕδασι πόλιν, ὀνομάσαντες Θέρμα.

Τῶν δὲ κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν πράξεων
 τέλος ἔχουσιν Ἀθήνησι μὲν περιέλαβε τὴν ἀρχὴν
 Καλλίας, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ κατεστάθησαν ὕπατοι Λεύ-
 κιος Φούριος καὶ Γναίος Πομπήιος. περὶ δὲ τού-
 τους τοὺς χρόνους Καρχηδόνιοι τοῖς περὶ Σικελίαν
 εὐτυχήμασι μετρωριζόμενοι, καὶ σπεύδοντες ἀπάσης
 τῆς νήσου κυριεύσαι, μεγάλας δυνάμεις ἐψηφίσαντο
 παρασκευάζεσθαι· ἐλόμενοι δὲ στρατηγὸν Ἀννίβαν
 τὸν κατασκάψαντα τὴν τι τῶν Σελινουντίων καὶ τὴν
 τῶν Ἱμεραίων πόλιν, ἔπεισαν αὐτῷ τὴν κατὰ τὸν
 πόλεμον ἔξουσίαν ἐπέτρεψαν. παραιτουμένου δὲ διὰ
 τὸ γῆρας, προσκατίστησαν καὶ ἄλλον στρατηγὸν
 Ἰμῖλκωνα τὸν Ἄννωνος, ἐκ τῆς αὐτῆς ὕψα συγγε-
 νείας. οὗτοι δὲ κοινῇ συνεδρεύσαντες ἐπεμψάν τινὰς
 τῶν ἐν ἀξιώματι παρὰ τοῖς Καρχηδονίοις ὄντων
 μετὰ πολλῶν χρημάτων, τοὺς μὲν εἰς Ἰβηρίαν, τοὺς
 δ' εἰς τὰς Βαλιαρίδας νήσους, παρακελευσάμενοι

3 εἰς delevi 15 Φρούριος PAFM Πομπήιος] Cor-
 nelius fasti (Liv. IV 64) 20 καὶ om. P 21 ἔπεισεν P

- 3 ξενολογεῖν ὡς πλείστοις. αὐτοὶ δ' ἐπέσταν τὴν
 Αἰθῶν καταγράφοντες στρατιώτας Αἰθῶνας καὶ Φοί-
 νικας καὶ τῶν πολιτικῶν τοὺς κρατίστους. μετε-
 πέμποιτο δὲ καὶ παρὰ τῶν συμμαχοῦντων αὐτοῖς
 ἔθνων καὶ βασιλέων στρατιώτας Μαυρουσαίους καὶ
 4 Κυρήνην κυκλιμένα μέρη. ἐκ δὲ τῆς Ἰταλίας μισθω-
 σάμενοι Καμπανούς διεβίβασαν εἰς Αἰθῶν· ἤδυσαν
 γὰρ τὴν μὲν χρεῖαν αὐτῶν μεγάλη συμβαλλομένην,
 τοὺς δ' ἐν Σικελίᾳ καταλειμμένους Καμπανούς ¹⁰ 806
 διὰ τὸ προσκεκοφέναι τοῖς Καρχηδονίοις μετὰ τῶν
 5 Σικελιωτῶν ταχθησομένους. τέλος δὲ τῶν δυνά-
 μων ἀθροισθεῖσων εἰς Καρχηδόνα συνήχθησαν
 αὐτοῖς οἱ πάντες σὺν ἱππεῦσιν οὐ πολλῷ πλείους,
 ὡς μὲν Τίμαιος, τῶν δώδεκα μυριάδων, ὡς δ' Ἐφο- 11
 ρος, τριάκοντα μυριάδες. Καρχηδόνοι μὲν οὖν
 τὰ πρὸς τὴν διάβασιν ἐτοιμάζοντες τὰς τε τριήρεις
 πάσας κατήρτιζον καὶ φορηγὰ πλοῖα συνήραον
 6 πλείω τῶν χιλίων· προεκποστειλάντων δ' αὐτῶν εἰς
 Σικελίαν τεσσαράκοντα τριήρεις, οἱ Συρακόσιοι κατὰ 20
 τάχος ταῖς παραπλησίαις ναυσὶν ἐπιφάνησαν ἐν τοῖς
 περὶ τὸν Ἐρυκα τόποις. γενομένης δὲ ναυμαχίας
 ἐπὶ πολὺν χρόνον πεντεκαίδεκα μὲν τῶν Φοινισ-
 σῶν νεῶν διεφθάρησαν, αἱ δ' ἄλλαι νυκτὸς ἐπιγε-
 7 νομένης ἐφυγον εἰς τὸ πέλαγος. ἀπαγγελθείσης δὲ 21
 τῆς ἥτης τοῖς Καρχηδονίοις, Ἀννίβας ὁ στρατηγός

3 μαυρουσαίους P   9 συμβαλλομένην P
 χηδονίους ο, cat. Wess. (πρὸς τοὺς Καρχ M)
 δες Wessm, μεριάδων ο.   21 ἐφάνησαν P

11 τοὺς Καρχ-
 16 μυριά-
 23 δεκα-

ἐξέπλευσε μετὰ νεῶν πεντήκοντα· ἐσπειυθε γὰρ τοὺς
 μὲν Σύρακοσίους κωλύσαι χρῆσασθαι τῷ προτερή-
 ματι, ταῖς δὲ ἰδίαις δυνάμεσιν ἀσφαλῆ παρασκευ-
 ᾶσαι τὸν κατάπλου. διαβοηθείσης δὲ τῆς Ἀντίβα 81
 βοηθείας κατὰ τὴν νῆσον, ἅπαντες προσιδόκων καὶ
 τὰς δυνάμεις εὐθὺς διαβιβασθήσεσθαι. αἱ δὲ πό-
 λεις τὸ μέγεθος τῆς παρασκευῆς ἀκούονσαι, καὶ
 συλλογιζόμεναι τὸν ἀγῶνα περὶ τῶν ὅλων ἐσόμε-
 νον, οὐ μετρίως ἠγωνίσαν. αἱ μὲν οὖν Σύρακοσίοι 2
 πρὸς τε τοὺς κατ' Ἰταλίαν Ἑλλήνας καὶ πρὸς
 Λακεδαιμονίους περὶ συμμαχίας διεπέμποντο· ἀπέ-
 στέλλον δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐν Σικελίᾳ πόλεις τοὺς
 παρορμήσοντας τὰ πλήθη πρὸς τὸν ὑπὲρ τῆς κοινῆς
 ἐλευθερίας κίνδυνον. Ἀκραγαντῖνοι δέ, ὁμοροῦντες 3
 τῇ τῶν Καρχηδονίων ἐπικρατείᾳ, διελάμβανον, ὅτι
 ἦν, ἐπ' αὐτοὺς πρῶτους ἦξειν τὸ τοῦ πολέμου
 βῆρος. ἰδοξεν οὖν αὐτοῖς τὸν τε σίτον καὶ τοὺς
 ἄλλους καρπούς, ἐτι δὲ τὰς κτήσεις ἀπάσας, ἀπὸ τῆς
 χώρας κατακομίζειν ἐντὸς τῶν τειχῶν. κατ' ἐκαί- 4
 νους δὲ τοὺς καιροὺς τὴν τε πόλιν καὶ τὴν χώραν
 τῶν Ἀκραγαντίνων συνέβαινεν εὐδαιμονίας ὑπάρ-
 χειν πλήρη· περὶ ἧς οὐκ ἀνάρμοστόν μοι φαίνεται
 διελθεῖν. καὶ γὰρ ἀμπιλῶντες . . . τοῖς μεγέθεσι καὶ
 τῷ κάλλει διαφέροντες, καὶ τὸ πλεῖστον τῆς χώρας
 5 ἐλαίαις κατάφυτον, ἐξ ἧς καμπληθῆ κομιζόμενοι
 καρπὸν ἐπώλουν εἰς Καρχηδόναν· οὕτω γὰρ κατ' 5

11 ἐπιστέλλον ο, corr. Rhod. 12 τοῖς Rhod., πρὸς τοὺς ο

14 ὁμοροῦντες τῇ . . . ἐπικρατείᾳ Dind., ὁρῶντες τὴν . . . ἐπι-
 κράτειαν ο 16 ἦν] ἐκείως add. Dind. 19 ἀποκομίζειν P

20 τὴν τε χώραν καὶ τὴν πόλιν ο - PA 23 ἦσαν νεὶ ἀπὸ τοῦ
 χοῦ add. Reiske; ἵχον γὰρ ἀμπιλῶντες — διαφέροντες fort.

ἐκείνους τοὺς χρόνους τῆς Διβύης πεφυτευμένης
οἱ τὴν Ἀκραγαντίνην νεμόμενοι τὸν ἐκ τῆς Διβύης
ἀντιφορτιζόμενοι πλοῦτον οὐσίας ἀπίστους τοῖς
μεγέθεσιν ἐκέκτηντο. πολλὰ δὲ τοῦ πλοῦτου παρ' αὐτοῖς
διαιμένει σημεῖα, περὶ ὧν οὐκ ἀνοίκειόν ἐστι
82 βραχεία διαλθεῖν. ἢ τε γὰρ τῶν ἱερῶν κατασκευὴ
καὶ μάλιστα ὁ τοῦ Διὸς νεῶς ἐμφαίνει τὴν μεγα-
λοπρέπειαν τῶν τότε ἀνθρώπων· τῶν μὲν οὖν ἄλ-
λων ἱερῶν τὰ μὲν κατεκαύθη, τὰ δὲ τελείως κατε-
σκάφη διὰ τὸ πολλάκις ἠλωκέναι τὴν πόλιν, τὸ δ' 10
Ὀλύμπιον μῖλλον λαμβάνειν τὴν ὄροφὴν ὁ πόλεμος
ἐκάλυψεν· ἐξ οὗ τῆς πόλεως κατασκαφίσεως οὐδέ-
ποτε ὕστερον ἰσχύσαν Ἀκραγαντινοὶ τέλος ἐπι-
θεῖναι τοῖς οἰκοδομήμασιν. ἔστι δὲ ὁ νεῶς ἔχων
τὸ μὲν μήκος πόδας τριακοσίους τεσσαράκοντα, τὸ 15
δὲ πλάτος ἑξήκοντα, τὸ δὲ ὕψος ἑκατὸν εἰκοσι
χωρὶς τοῦ κρηπιδώματος. μέγιστος δ' ὢν τῶν ἐν
Σικελίᾳ καὶ τοῖς ἐκτὸς οὐκ ἀλόγως ἂν συγκρίνοιτο
κατὰ τὸ μέγεθος τῆς ὑποστάσεως· καὶ γὰρ εἰ μὴ
τέλος λαβεῖν συνέβη τὴν ἐπιβολήν, ἢ γε προαίρεσις 20
ὑπάρχει φανερά. τῶν δ' ἄλλων ἢ μέχρι τοίχων
τοὺς νεῶς οἰκοδομοῦντων ἢ κύκλῳ κίους τοὺς σηκοὺς
περιλαμβανόντων, οὗτος ἑκατέρως τούτων μετέχει
τῶν ὑποστάσεων· συνεκδομοῦντο γὰρ τοῖς τοίχοις

8 *μὲν οὖν] μὲν γὰρ ο. 10 *δ'] δ' αὖτε ο. 16 ἐξ-
κοῦτα] ἑκατὸν add. Kiddius 18 ἐκτὸς] ἐκ τῶς P
20 προαίρεσις ο, corr. Reiske 21 μέχρι] μετὰ Reiske
τοίχων] θοιγκῶν Dind., μέχρι τῶν vel συνεχεῖ τοίχῳ
conicio 22 ἢ κύκλῳ κίους Wess., ἢ κίους Steph., ἢ κυ-
κλώσιν ο (κυκλώσει M) σηκοὺς Reiske, οἰκοὺς ο; τοίχους Steph.
23 μετέχειν PA (ex μετέχειν fort.) 24 συνεκδομοῦντο PA,
συνεκδομήντο Dind. αἱ τοίχοι ταῖς κίουσιν ο, corr. Dind.

οἱ κίοντες, ἔχουσιν μὲν στρογγύλοι, τὸ δ' ἐντὸς τοῦ
 νειῶ ἔχοντες τετράγωνον· καὶ τοῦ μὲν ἐκτὸς μέρους
 ἐστὶν αὐτῶν ἡ περιφέρεια ποδῶν εἴκοσι, καθ'
 ἣν εἰς τὰ διαζύσματα δύναται ἀνθρώπινον ἑναρ-
 5 μόξισθαι σῶμα, τὸ δ' ἐντὸς ποδῶν δώδεκα. τῶν δ'
 δὲ στοῶν τὸ μίγεθος καὶ τὸ ὕψος ἑκατσίον ἔχου-
 σῶν, ἐν μὲν τῷ πρὸς ἑω μέρει τὴν γιγαντομαχίαν
 ἐποιήσαντο γλυφαῖς καὶ τῷ μεγέθει καὶ τῷ κάλλει
 διαφερούσαις, ἐν δὲ τῷ πρὸς δυσμῶς τὴν ἀλωσιν
 10 τῆς Τροίας, ἐν ᾗ τῶν ἡρώων ἕκαστον ἰδίῳ ἐστὶν
 οἰκείως τῆς περιστάσεως δεδημιουργημένον. ἦν δ'
 δὲ καὶ λίμνη κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἐκτὸς τῆς
 πόλεως χειροποίητος, ἔχουσα τὴν περίμετρον στα-
 δίων ἑπτά, τὸ δὲ βάθος εἴκοσι πηχῶν· εἰς ἣν
 15 ἐπαγομένων ὑδάτων ἐφιλοτίχνησαν πλῆθος ἰχθύων
 ἐν αὐτῇ ποιῆσαι παντοίων εἰς τὰς δημοσίας ἰστιά-
 σαις, μεθ' ὧν συνδιέτριβον κύκνοι καὶ τῶν ἄλλων
 ὀρνέων πολὺ πλῆθος, ὥστε μεγάλην τέφην παρ-
 σκευάζειν τοῖς θιασμένοις. ὄηλοι δὲ τὴν τρυφήν
 20 αὐτῶν καὶ ἡ πολυτέλεια τῶν μνημείων, ἃ τινὰ
 μὲν τοῖς ἀθληταῖς ἵπποις κατεσκευάσαν, τινὰ δὲ
 τοῖς ὑπὸ τῶν παρθένων καὶ παιδῶν ἐν οἴκῳ τρε-
 φόμενοις ὀρνιθαρίοις, ἃ Τίμαιος ἑωρακέναι φησὶ
 μέχρι τοῦ καθ' ἑαυτὸν βίου διαμένοντα. καὶ κατὰ
 25 τὴν προτέραν δὲ ταύτης ὀλυμπιάδα, δευτέραν ἐπὶ

2 νειῶς PK

5 τὸ] τοῦ Dind.

6 ἐχόντως PAF¹

8 γλυφαῖς Dind., ταῖς γλυφαῖς FK, ταῖς τε γλυφαῖς c

9 διαφερούσαις PAK, διαφέρονσαις c, corr. Dind.

12 ἐκτὸς] ἐκ P

15 ἐπαγομένων PP¹, ἐπιαγομένων A (cf. XI 25, 4)

20 ὦν Steph

22 ἡπὸ P

25 προτέραν] πρὸ malim.

ταῖς ἐνεμήκοντα, νικήσαντος Ἐξμανίτου Ἀκραγαν-
 τίνου, κατήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν πόλιν ἐφ' ἄρμα-
 τος· συνεπόμενον δ' αὐτῷ χωρὶς τῶν ἄλλων συνω-
 ρίδες τριακόσιαι λευκῶν ἵππων, πάσαι παρ' αὐτῶν
 8 τῶν Ἀκραγαντίνων. καθόλου δὲ καὶ τὰς ἀγωγὰς
 εὐθὺς ἐκ παιδῶν ἐποιούντο τρυφεράς, τὴν τ' ἐσθῆτα
 μαλακὴν φοροῦντες κατ' ὑπερβολὴν καὶ χρυσοφο-
 ροῦντες, ἐτι δὲ στήλεγγίσι καὶ ληνύθοις ἀργυραῖς
 τε καὶ χρυσαῖς χρώμενοι.

83 Ἦν δὲ τῶν Ἀκραγαντίνων σχεδὸν πλουσιώτατος
 κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον Τελλίας, ὃς κατὰ τὴν
 οἰκίαν ξενῶνας ἔχων πλείους πρὸς ταῖς πύλαις ἔκα-
 τεν οἰκέτας, οἷς παρηγγελμένον ἦν ἑπάντας τοὺς
 ξένους καλεῖν ἐπὶ ξενία. πολλοὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων
 Ἀκραγαντίνων ἐποίουν τὸ παραπλήσιον, ἀρχαίως
 16 καὶ φιλανθρώπως ὁμιλοῦντες· διόπερ καὶ Ἐμπεδο-
 κλῆς λέγει περὶ αὐτῶν,

Ξείνων αἰδοῖσι λιμένες, κακότητος ἄπειροι.

2 καὶ δὴ ποτε πεντακοσίων ἱππίων παραγενομένων
 ἐν Γέλας χειμερίον περιστάσεως οὐσης, καθάπερ
 10 φησὶ Τίμιος ἐν τῇ πεντεκαίδεκάτῃ βίβλῳ, πάντας
 αὐτὸς ὑπεδέξατο, καὶ παραχοῆμα πᾶσιν ἑμέτια καὶ
 3 χιτῶνας ἐνδοθεν προενέγκας ἔδωκεν, καὶ Πολύκλει-
 τος ἐν ταῖς ἱστορίαις ἐξηγείται περὶ τοῦ κατὰ τὴν

8 συνεπόμενος PAF 8 στήλεγγίσι A, στήλεγμα P.
 στήλαις c 10 ἦν Μαννίς, ὁ οὐ πλουσιώτατος] ἦν add. M
 11 Τελλίας Dind., Γελλίας οἱ ἰστορικοὶ infra ὃς del. Dind.
 14 ξενία Cobet (cf. c. 84, 1 VIII 25, 2 XIV 12, 3) 16 ἑ-
 πεδοκλῆς P 18 ξείνων p-PA 22 αὐτὸς Sintenis, αὐ-
 τῶν c 23 προενέγκας AK πολέκλατος P

οὐκίαν πιθεῖντος λέγων ὡς διαμείνεντος αὐτοῦ
στρατευομένου ἐν Ἀκράγαντι τεθεωρημέναι· εἶναι
δ' ἐν αὐτῷ τριακοσίους μὲν πίδους ἐξ αὐτῆς τῆς
πίτρας τετμημένους, ἑκάστον ἑκατὸν ἀμφορίης χω-
ροῦντα· κολυμβήθραν δὲ παρ' αὐτοῖς ὑπάρχουσαν κε-
κονιαμένην, χωροῦσαν ἀμφορίης χιλίους, ἐξ ἧς τὴν
ῥύσιν εἰς τοὺς πίδους γίνεσθαι· γεγονέναι δέ φασι
τὸν Τελλίαν τὸ μὲν εἶδος εὐτελεῖ παντελῶς, τὸ δὲ
ἦθος θαυμαστόν· ἀποσταλλέντος οὖν αὐτοῦ πρὸς
Κεντοριπίνους κατὰ προβαίαν, καὶ παρελθινούτος
εἰς τὴν ἐκκλησίαν, τὸ μὲν πλῆθος προέπεσεν εἰς
ἄκαιρον γέλωτα, θεωροῦν καταδιδέσσετον τῆς περὶ
αὐτοῦ δοξῆς· ὁ δ' ὑπολαβὼν εἶπε μὴ θαυμάζειν·
ἐν ἔθει γὰρ εἶναι τοῖς Ἀκράγαντινοῖς πρὸς μὲν τὰς
ἐπιδόξους πόλεις ἀποστέλλειν τοὺς κρατίστους τῷ
κάλει, πρὸς δὲ τὰς ταπεινὰς καὶ λίαν εὐτελεῖς
ὁμοίους.

Οὐ μόνον δὲ περὶ τὸν Τελλίαν συνίσβαινεν εἶναι
τοῦ πλούτου μεγαλοπρέπειαν, ἀλλὰ καὶ περὶ πολ-
λοῦς ἄλλους Ἀκράγαντινους. Ἀντισθένης γοῦν ὁ
ἐπικαλούμενος Ῥόδος γάμον ἐπιτελῶν τῆς θυγα-
τρὸς εἰστίκασε τοὺς πολίτας ἐπὶ τῶν στενωπῶν ὡς
πλεῖω τῶν ὀκτακοσίων· πρὸς δὲ τούτοις αὐτὸν μόνον
οἱ κατ' αὐτὴν τὴν πόλιν ἱππεῖς, ἀλλὰ καὶ τῶν ἄστυ-

1 λέγων del. Dind. ὡς del. Reiske et Madvig, ὡς
περὶ Hert. διαμένοντα αὐτὸν στρατευόμενος Reiske (cf.
p. 127, 23) εἶναι del. et ante τεθεωρημέναι interpuncti
Hert. 3 τριακοσίους] τὰ P. 7 φησὶ P. 8 χιλίαι P
εὐτελεῖ P. τὸ δὲ] δι τὸ PL. 11 προέπεσεν ο, corr. Dind.
21 ὁ καλούμενος P.

γειτόνων πολλοὶ κληθέντες ἐπὶ τὸν γάμον συμπροί-
 2 πτευσαν τὴν νύμφην. περιτιτότατον δὲ φασὶ γενέ-
 σθαι τὸ περὶ τὴν τοῦ φωτὸς κατασκευὴν· τοὺς τε
 γὰρ βωμοὺς τοὺς ἐν πάσι τοῖς ἱεροῖς καὶ τοὺς ἐν
 τοῖς στενωποῖς καθ' ὅλην τὴν πόλιν ἐπλήρωσε ξύ-
 λων, καὶ τοῖς ἐπὶ τῶν ἰοργαστηρίων ἔδωκε σχίδακας
 καὶ κληματίδας, παραγγείλας, ὅταν ἀπὸ τῆς ἰερο-
 πόλεως ἀναφθῇ πῦρ, ἅπαντας ἐπιτελεῖν τὸ παρα-
 3 πλῆσιον· ὃν ποιησάντων τὸ προσταχθέν, καθ' ὃν
 καιρὸν ἤγετο ἡ νύμφη, προηγουμένων πολλῶν τῶν
 τὰς δῆδας φερόντων, ἡ μὲν πόλις ἔγχετο φωτὸς, τὸ
 δὲ συνεκολουθοῦν πλῆθος οὐκ ἐχώρου αἱ δημό-
 σια κατὰ τὸ ἐξῆς ὁδοί, πάντων συμφιλοτιμουμένων
 τῇ τάνδρῳ μεγαλοπρεπείᾳ. κατ' ἐκείνον γὰρ τὸν
 χρόνον Ἀκραγαντίνοι μὲν ἦσαν πλείους τῶν δισφυ-
 10 ρίων, σὺν δὲ τοῖς καταικοῦσι ξένοις οὐκ ἐλάττους
 4 τῶν εἰκοσι μυριάδων. φασὶ δὲ τὸν Ἀντισθένην,
 ἐπειδὴ τὸν υἱὸν ἰώρα πολεμοῦντά τινα τῶν ἀγρο-
 γειτόνων πένητα καὶ βιαζόμενον ἱαντῶ τὸ ἀγρίδιον
 πωλῆσαι, μέγροι μὲν τινος ἐπιπλήττειν, τῆς δ' ἐπι-
 10 θυμίας ἐπίτασιν λαμβανούσης, φῆσαι δεῖν μὴ σπεύ-
 δειν πῶς ἄπορον ποιήσῃ τὸν γείτονα, ἀλλὰ τοῦ-
 ναντίον ὅπως πλούσιος ὑπάρχῃ· οὕτως γὰρ αὐτὸν
 ἐκιδυμήσειν μὲν ἀγροῦ μίζονος, οὐ δυνάμενον δὲ
 παρὰ τοῦ γείτονος προσεγοράσαι τὸν ὑπάρχοντα 15

1 τῶν γάμων P; τὸ γάμος fort. (c. 85, 1) 2 φησι P
 6 ἔδωκε M, om. c 10 πλείω PALf δισφυρίων] δισφυ-
 ρίων Bochart 18 ἀγρογειτόνων Wurm, ἀπὸ γειτόνων o
 20 ἐπιπλήττειν Eich., ἐπιπλήττειν PA, ἐπιπλήττει c 22 πῶς]
 ὅπως Dind ποιῇ AL 23 ὑπάρχει L οὕτως] οὐ-
 τως PF

πωλήσειν. διὰ δὲ τὸ μέγεθος τῆς κατὰ τὴν πόλιν
 εὐπορίας τοσαύτην συνέβαινε τρυφήν εἶναι παρὰ
 τοῖς Ἀκραγαντίνοις, ὥστε μετ' ὀλίγον τῆς πολιορκίας
 γινομένης ποιῆσαι ἐρήφισμα παρὶ τῶν ἐν τοῖς
 φυλακείοις διανυκτερευόντων, ὅπως μὴ τις ἔχη πλεῖον
 τύλῃς καὶ περιστροφάματος καὶ καδίου καὶ θναῖν
 προσκεφαλαίαν. τοιαύτης δὲ τῆς σκληροτάτης στρω-
 μνῆς ὑπαρχούσης, ἔξεστι λογίζεσθαι τὴν κατὰ τὸν
 λοιπὸν βίον τρυφήν. περὶ μὲν οὖν τούτων οὕτε
 παραδραμεῖν ἠδελήσαμεν οὐτ' ἐπὶ πλεῖον μακρο-
 λογεῖν, ἵνα μὴ τῶν ἀναγκαιοτέρων ἀποπίπτωμεν.

Οἱ δὲ Καρχηδόνιοι τὰς δυνάμεις διαβιβάσαντες
 εἰς τὴν Σικελίαν ἀνέβησαν ἐπὶ τὴν πόλιν τῶν
 Ἀκραγαντίνων, καὶ δύο παρεμβολὰς ἐποιήσαντο,
 μίαν μὲν ἐπὶ τινῶν λόφων, ἐφ' ἣν τοὺς τε Ἴβηρας
 καὶ τινὰς τῶν Λιβύων ἔταξαν εἰς τετρακισμυρίους·
 τὴν δ' ἑλληνὸν οὐκ ἔπωθεν τῆς πόλεως ποιησάμενοι
 τάφρον βαθύην καὶ χάρακι περιέλαβον. καὶ πρῶτον
 μὲν ἐπίστειλαν πρίσβεις πρὸς τοὺς Ἀκραγαντίνους,
 ἀξιούντες μάλιστα μὲν συμμαχεῖν αὐτοῖς, εἰ δὲ μὴ
 γε, ἡσυχίαν ἔχειν καὶ φίλους εἶναι Καρχηδονίοις
 ἐν εἰρήνῃ μένοντας· οὐ προσδεξαμένων δὲ τῶν ἐν
 τῇ πόλει τούτους λόγους, εὐθύς τὰ τῆς πολιορκίας
 ἐνῆργεῖτο. οἱ μὲν οὖν Ἀκραγαντίνοι τοὺς ἐν ἡλι-
 κίᾳ πάντας καθώπλισαν, καὶ καταστήσαντες εἰς
 τάξιν τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν τειχῶν ἕστησαν, τοὺς δὲ

10 πλεονε 15 ἐφ' ὧν M, om. c 16 ἔταξαν] ἐ-
 τάξαντες P 17 ἔπωθεν P, ἀποθεν n 18 περιέλαβον
 Wess., περιέβαλον o 21 ἡσυχίαν] ἡσυχίας AL, συμμαχίας P;
 τὴν ἡσυχίαν Dind. ex XVI 27, 4

ἰφίδρους πρὸς τὰς τῶν κατεπονυμένων διωδοχάς.
 συνεμάχει δ' αὐτοῖς Ἀξίππος τε ὁ Λακεδαιμόνιος
 προσφάτως ἐκ Γέλας παρών μετὰ ξένων χιλίων πεν-
 τακοσίων· οὗτος γὰρ κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον, ὡς
 Τίμαιος φησιν, ἐν Γέλας διέτριβεν, ἔχων ἀξίωμα διὰ
 4 τὴν πετρίδα. διόπερ ἡξίωσαν αὐτὸν οἱ Ἀχαραντίνοι
 μισθωσάμενον στρατιώτας ὡς πλείστον ἐλθεῖν εἰς
 Ἀχάραντα· ἡμα δὲ τούτοις ἐμισθώθησαν καὶ οἱ
 πρότερον Ἀννίβη συμμαχήσαντες Καμπανοί, περὶ
 ὀκτακοσίους ὄντες. οὗτοι δὲ κατέσχον τὸν ὑπὲρ
 τῆς πόλεως λόφον, τὸν Ἀθηναίων μὲν ὀνομαζόμε-
 8 νον, κατὰ δὲ τῆς πόλεως εὐφυῶς κείμενον. Ἰμίλ-
 κας δὲ καὶ Ἀννίβας οἱ τῶν Καρχηδονίων στρατηγοὶ
 διασκεψάμενοι τὰ τεῖχη, καὶ καθ' ἓνα τόπον θει-
 ροῦντες ἐνέφθορον οὖσαν τὴν πόλιν, δύο πύργους 12
 προσήγαγον τοῖς τεῖχεσιν ὑπερμεγέθεις. τὴν μὲν
 οὖν πρώτην ἡμέραν ἐπὶ τούτων τειχομαχίσαντες
 καὶ συχνοὺς ἀνελόντες ἀνεκαλίσαντο τῇ σάλπιγγι
 τοὺς μαχομένους· τῆς δὲ νυκτὸς ἐπιγενομένης οἱ
 16 κατὰ τὴν πόλιν ἐπεξελθόντες ἐνεπύρισαν τὰς μη-
 86 χανές. οἱ δὲ περὶ τὸν Ἀννίβαν σπεύδοντες κατὰ
 πλείονα μέρη τὰς προσβολὰς ποιεῖσθαι, παρήγγει-
 λαν τοῖς στρατιώταις καθαιρῖν τὰ μνήματα καὶ
 χοῖματα κατασκευάζειν μέχρι τῶν τειχῶν. ταχὺ δὲ
 τῶν ἔργων διὰ τὴν πολυχειρίαν συντελουμένην 22
 ἐνέπυσεν εἰς τὸ στρατόπεδον πολλὴ δεισιδαιμονία,

δ αὐτὸν συμ. π.

8 ἐμισθώθησαν M, ἐμισθώσαν ε

9 Ἀννίβη Wess., Ἰμίλκας PA, Ἀμίλκας ε

17 ἐπὶ] ἐπὶ Hert.

23 καθαιρῖν Wess., καθαιρῖν ο

24 σκευάζει PAL

26 ἐνέπυσεν ο, corr. Dind.

τὸν γὰρ τοῦ Θήρωνος τάφον ὄντα καθ' ὑπερβολὴν 2
 μέγαν συνέβαινεν ὑπὸ κεραυνοῦ διασεῖσθαι· διό-
 περ αὐτοῦ καθαιρουμένον τῶν τε μάντιόν τινες
 προνοήσαντες διεκώλυσαν, εὐθὺς δὲ καὶ λοιμὸς ἐνί-
 3 πεσεν εἰς τὸ στρατόπεδον, καὶ πολλοὶ μὲν ἐτελεύτων,
 οὐκ ὀλίγοι δὲ στρέβλεις καὶ θειναῖς τολαιπωρίαις
 περιέπιπτον. ἀπέθανε δὲ καὶ Ἀντίβας ὁ στρατηγός, 3
 καὶ τῶν ἐπὶ τὰς φυλακὰς προσημπομένων ἡγγελλόν
 τινες διὰ νυκτὸς εἰδῶλα φαίνεσθαι τῶν τετελευτη-
 40 κόντων. Ἰμῖλκας δὲ θεωρῶν τὰ πλήθη δεισιδαιμο-
 νοῦντα πρῶτον μὲν ἐπαύσατο καθαιρῶν τὰ μνη-
 μεῖα, μετὰ δὲ ταῦτα ἰκέτευε τοὺς θεοὺς κατὰ τὸ
 πάτριον ἔθος τῷ μὲν Κρόνῳ παῖδα σφαγιάσας, τῷ
 δὲ Ποσειδῶνι πλήθος ἱερῶν καταποντίσας. οὐ μὴν
 11 ἀπίστη γὰρ τῶν ἔργων, ἀλλὰ χόσας τὸν παρὰ τὴν
 πόλιν ποταμὸν μέχρι τῶν τευχῶν ἐπέστησε πάσας
 τὰς μηχανὰς καὶ καθ' ἡμέραν προσβολὰς ἐποιεῖτο.

Οἱ δὲ Συρακόσιοι θεωροῦντες τὴν Ἀχράγαντος 4
 611 πολιορκίαν, καὶ φοβούμενοι μὴ τῆς αὐτῆς τοῖς Σελί-
 5 νουντίοις καὶ τοῖς Ἰμεραίοις τύχῳσιν οἱ πολιορκού-
 μανοι τύχης, πάλαι μὲν ἱσπευδὸν ἐκπέμψαι τὴν βοή-
 θειαν, τότε δὲ παρωγενομένων τῶν ἐξ Ἰταλίας καὶ
 Μεσσήνης συμμάχων στρατηγὸν Λαφναῖον εἵλαντο.
 τὴν δὲ δύναμιν ἀθροίσαντες παρέλαβον κατὰ τὴν 5
 11 ὁδὸν Καμαρινάους καὶ Γελώους· ἐπὶ δὲ τῶν ἐκ τῆς
 μεσογείου μεταπεμφόμενοι τινες ἐκ' Ἀχράγαντος τὴν

3 καθαιρουμένον ο. corr. Wess. 12] del. aut μὲν Heiske, τότε Steph. 11 καθαιρῶν Wess., καθαιρῶν ο 12 τὸ om. P 16 ποταμὸν] τόπον Dind. 17 ἱσπευδόντο P 20 καὶ τοῖς PA, καὶ ε 21 μὲν] οὐκ add. P 25 Καμαρινούς ο 26] ἐπὶ P, ἐπὶ AFJ

πορείαν ἐποιούντο, συμπαραπλεουσὼν αὐτοῖς καὶ τῶν
 νειῶν τριάκοντα. εἶχον δὲ τοὺς πάντας πεζοὺς μὲν
 πλείους τῶν τρισμυρίων, ἱππεῖς δ' οὐκ ἐλάττους
 87 τῶν πεντακισχιλίων. Ἰμῖλκων δὲ πυθόμενος τὴν τῶν
 πολεμίων ἑφοδὸν, ἀπέστειλεν αὐτοῖς ἀπαντὰν τοὺς
 τε Ἰβήρας καὶ Καμπανοὺς καὶ τῶν ἄλλων οὐκ ἐλάτ-
 τους τετρακισμυρίων. ἤδη δὲ τῶν Συρακοσίων τὸν
 Ἰμέραν ποταμὸν διαβιβηκότων ἀπήντησαν οἱ βαρ-
 βάροι, καὶ παρατάξεως γενομένης ἐπὶ πολὺν χρόνον
 ἐνέκησαν οἱ Συρακοσῖοι καὶ πλείους τῶν ἑξακισχι- 10
 1 λίων ἀντίλον. τελείως δὲ ὅλον τὸ στρατόπεδον διέ-
 φθειραν καὶ μέχρι τῆς πόλεως κατεδίωξαν, ἀλλὰ
 τῶν στρατιωτῶν ἀτάκτως διωκόντων ὁ στρατηγὸς
 εὐλαβήθη, μήποτε μετὰ τοῦ λοιποῦ στρατεύματος
 Ἰμῖλκας ἐπιφανὲς ἀναλάβῃ τὴν ἤτιαν, καὶ γὰρ τοὺς 15
 Ἱμεραῖους ἐγίνωσκε παρὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν τοῖς
 ὅλοις ἐπτακίотας. οὐ μὲν ἀλλὰ τῶν βαρβάρων
 φανγόντων εἰς τὴν πρὸς Ἀκράγαντι παρεμβολήν, οἱ
 κατὰ τὴν πόλιν στρατιῶται θεωροῦντες τὴν τῶν
 Καρχηδονίων ἤτιαν ἐδίοντο τῶν στρατηγῶν ἑξάγειν 20
 αὐτούς, καιρὸν εἶναι φάσκοντες τοῦ φθεῖραι τὴν
 3 τῶν πολεμίων δύναμιν. οἱ δ', εἴτε χρήμασιν ἐφθαρ-
 μένοι, καθάπερ ἦν λόγος, εἴτε φοβηθέντες μὴ τῆς
 πόλεως ἐρημωθείσης Ἰμῖλκων αὐτὴν καταλάβῃται,
 τῆς ὁρμῆς ἐπίσχον τοὺς στρατιώτας. οἱ μὲν οὖν 25
 φεύγοντες μετὰ πάσης ἀσφαλείας διεσώθησαν εἰς

2 τριάκοντα] δ P τριάκοντα τῶν α-PA εἶχον Wurm,
 εἶχον P, εἶχε c 4 ἐπτακισχιλίων P 12 καὶ] δε καὶ Hert.:
 ipse malim ἔν, εἰ αὐτ supra τελείως δ' δε 14 εὐλαβήθη
 PA, εὐλαβηθείς f, κηλαβήθη c 24 Ἰμῖλκων PA

τὴν πρὸς τῇ πόλει παρεμβολήν. ὁ δὲ Λαφναῖος
 μετὰ τῆς δυνάμειος παραγινῆθαις εἰς τὴν ὑπὸ τῶν
 βαρβάρων ἐκλειμμένην στρατοπεδεῖαν, ἐν ταύτῃ
 παρενέβαλεν. εὐθὺς δὲ καὶ τῶν ἐκ τῆς πόλεως
 5 στρατιωτῶν ἐπιμιχθέντων καὶ τοῦ Λεξιππου συγ-
 καταβάντος αὐτοῖς, ἀπὸ συνδρομῆς εἰς ἐκκλησίαν τὰ
 πλῆθη συνῆλθεν· πάντων δ' ἀγανακτούντων ἐπὶ τῷ
 παρεῖσθαι τὸν καιρὸν καὶ κικρυιηκότας τῶν βαρ-
 βάρων τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν παρ' αὐτῶν μὴ
 10 λαβεῖν, ἀλλὰ δυναμένους τοὺς ἐκ τῆς πόλεως στρα-
 τηγοὺς ἐπεξελθεῖν καὶ διαφθεῖραι τὴν τῶν πολε-
 μίων δυνάμιν ἀφαικέναι τοσαύτας μυριάδας· θορό-
 5 βου δὲ καὶ πολλῆς κρυψῆς ἐπιχούσης τὴν ἐκκλησίαν,
 παρελθὼν Μέννης ὁ Καμαριναῖος ἐφ' ἡγεμονίας τεταγ-
 15 μένος κατηγορήσε τῶν Ἀκραγαντίνων στρατηγῶν
 καὶ πάντας οὕτω παρώξυνεν, ὥστε τῶν κατηγορου-
 μένων ἡγχιρουντῶν ἀπολογεῖσθαι μηδένα προσδέ-
 χεσθαι τοὺς λόγους, καὶ τὸ πλῆθος ὁρμήσαν ἐπὶ
 τὸ βάλλειν τοῖς λίθοις τέσσαρας αὐτῶν καταλεῦσαι,
 20 τὸν δὲ πέμπτον, Ἀργεῖον καλούμενον, τὴν δ' ἡλι-
 κίαν παντελῶς ὄντα νεώτερον, ἀφειθῆναι· βλασφη-
 μίας δὲ τυγχάνειν καὶ τὸν Λακιδαιμόνιον Λεξιππον,
 ὅτι τεταγμένος ἐφ' ἡγεμονίας καὶ δοκῶν εἶναι τῶν
 πολεμικῶν ἔργων οὐκ ἄπειρος τοῦτ' ἔπραξε προδο-
 25 σίας ἕνεκα.

Μετὰ δὲ τὴν ἐκκλησίαν οἱ περὶ τὸν Λαφναῖον⁸⁸
 προαγαγόντες τὰς δυνάμεις ἐπιχειροῦν μὲν πολιορ-

7 δ' del. Boiske ἐπὶ ἐν P 8 and om. P 21 νεώ-
 τερον] νέον Herl. (al XII 75, 7)

κείν τὴν παρεμβολὴν τῶν Καρχηδονίων, πολυτελῶς
 δ' αὐτὴν ὀρῶντες ὠχυρωμένην ταύτης μὲν τῆς ἐπι-
 βολῆς ἀπίστησαν, τὰς δ' ὁδοὺς ἱππαζόμενοι τοὺς
 ε' ἐν ταῖς προνομαῖς αὐτῶν κατελαμβάνον καὶ τῶν
 σιτοπομπῶν ἀποκλείοντες εἰς πολλὴν ἑπορίαν ἤγον. 5
 οἱ δὲ Καρχηδόνιοι παρατάττεσθαι μὲν οὐ τολμῶντες,
 τῇ δὲ σιτοδίῳ δεινῶς πιεζόμενοι, μεγάλοις ἀνι-
 χήμασι περιέπιπτον. τῶν μὲν γὰρ στρατιωτῶν
 πολλοὶ διὰ τὴν σπάνιν ἀπέθνησκον, οἱ δὲ Καρ-
 πανοὶ μετὰ τῶν ἄλλων μισθοφόρων σχεδὸν ἅπαντες 10
 ἐπὶ τὴν Ἰμίλκα σκηνὴν ὠθούμενοι τὰς σιτομετρίας
 τὰς προτεταγμένας ἦσαν· εἰ δὲ μὴ, διητυλοῦντο
 μεταβάλλεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους. ὁ δ' Ἰμίλκας
 ἦν ἀκηκόως τινος, ὅτι Συρακόσιοι πλῆθος αἵτου
 παρακομίζοιεν εἰς Ἀκράγαντα κατὰ θάλατταν. διόπερ 15
 ταύτην μόνην ἔχων ἑλπίδα σωτηρίας, τοὺς μὲν στρα-
 τιώτας ἱππεῖς ὀλίγας ἐπισχεῖν ἡμέρας, ἐνέχυρα
 δοῦναι τὰ παρὰ τῶν ἐκ Καρχηδόνος στρατινομένων
 ποτήρια. καὶ αὐτὸς μὲν ἐκ Πανόρμου καὶ Μοτύης
 μεταπεμφόμενος τεσσαράκοντα τριήρεις ἐπέδωκε τοῖς 20
 τὴν ἀγορὰν παρακομίζουσιν· οἱ δὲ Συρακόσιοι, τὸν
 ἐμπροσθεν χρόνον τῶν βαρβάρων τῆς θαλάττης
 παρακεχωρηκότων καὶ τοῦ χειμῶνος ἐνιστηκότος
 ἤδη, κατεφρόνουν τῶν Καρχηδονίων, ὥς οὐκέτι
 5 τολμησόντων πληροῦν τὰς τριήρεις. διόπερ ὅλα 25

1 πολυτελῶς] κατελῶς Bek.   2 ὀρῶντες] τὰς καρχηδο-
 νίων ἐμβολὰς add. P   5 σιτοπομπῶν ο   7 πιεζόμε-
 νοι v   9 σπάνην P   11 Ἰμίλκα PA   12 προτεταγμέ-
 νας Pl.   13 μεταβαλλεσθαι Dind.   24 ὥς add. M et
 Steph.   25 τολμησόντων Pa (cf. v. 79, 1 et XIV 17, 10)   διό-
 περ] δεμησέντων πληροῦν τὰς τριήρεις add. P¹

γάρως αὐτῶν παραπεισάντων τὴν ἀγοράν, Ἰμίλλας
 ἐκπεύσας τεσσαράκοντα τριήρεσιν ἄφνω κατίδυσε
 μὲν τῶν μακρῶν νεῶν ὀκτώ, τὰς δ' ἄλλας εἰς τὸν
 αἰγιαλὸν κατεδίωξεν· τῶν δ' ἄλλων πλοίων ἀπάν-
 5 των κυριεύσας, τοσοῦτον εἰς τοῦναντίον τὰς ἐκα-
 τέρων ἑλπίδας μεταπεισέν ἐποίησεν, ὥστε τοὺς παρὰ
 τοῖς Ἀκραγαντίνοις Καρπανοὺς καταγνόντας τῆς
 τῶν Ἑλλήνων ὑποθέσεως πεντεκαίδεκα ταλάντοις
 φθαρῆναι καὶ μεταβαλίσθαι πρὸς τοὺς Καρχηδο-
 10 νίους. οἱ δὲ Ἀκραγαντίνοι τὸ μὲν πρῶτον κακῶς ὁ
 ἐπαλλαττόντων τῶν Καρχηδονίων ἀφθόνως ἀπή-
 λανον τοῦ τε σίτου καὶ τῶν ἄλλων ἐπιτηδείων, αἱ
 προσδοκῶντες ταχέως λυθῆσθαι τὴν πολιορκίαν·
 ἐπεὶ δ' αἱ τῶν βαρβάρων ἑλπίδες ἀνέκνησαν καὶ
 15 τοσαῦται μυριάδες εἰς μίαν ἡθροίσθησαν πόλιν,
 ἔλαθεν αὐτοὺς ὁ σίτος ἐξαναλωθείς. λέγεται δὲ ἡ
 καὶ Διξίππος ὁ Λακεδαιμόνιος πεντεκαίδεκα ταλάν-
 τοις διαφθαρῆναι· εὐθὺ γὰρ ἀπεκρίνυτο πρὸς τοὺς
 20 εἰσπῶν Ἰταλιωτῶν στρατηγούς, ὅτι συμφέροι τὸν πόλε-
 ωμον ἐν ἄλλῃ συστήσασθαι τόπῳ· τὴν γὰρ τροφὴν
 ἐκλιπεῖν. διόπερ οἱ στρατηγοὶ πρόφασιν ἐνέγκαντες
 ὡς διαληλύθασιν οἱ ταχθέντες τῆς στρατηγίας χρόνοι,
 τὰς δυνάμεις ἀπήγαγον ἐπὶ τὸν πορθμόν. μετὰ δὲ ὁ
 25 τὴν τούτων ἀπαλλαγὴν συνελθόντες οἱ στρατηγοὶ
 μετὰ τῶν ἐφ' ἡγεμονίας τεταγμένων διέγνωσαν ἐξ-
 τάσαι τὸν ἐν τῇ πόλει σίτον· ὃν εὐρόντες παντελῶς
 ὀλίγον ἐθεώρουν ἀναγκαῖον ὑπάρχειν ἐκλιπεῖν τὴν

1 Ἰμίλλας FK
 τῶν ο. corr. Wess.

11 ἐπαλλαντος PA
 17 τάλαντα P

13 προσδοκόν-
 18 ἀπεκρίνυτο] ἀπερή-
 νυτο Herl.

πόλιν. εὐθὺς οὖν ἐπιγινόμενης τῆς νυκτός παρήγ-
 89 γειλαν ἀναξευγνύειν ἅπαντας. τοσούτου δὲ πλή-
 θους ἀνδρῶν γυναικῶν παίδων ἐκλιπόντος τὴν
 πόλιν ἄφνω πολὺς οἶκτος καὶ δάκρυα κατείχε τὰς
 οἰκίας. ἅμα γὰρ ὁ τῶν πολεμίων ἐξέπληττε φόβος, 3
 ἅμα δὲ διὰ τὴν σπουδὴν ἠναγκάζοντο καταλιπεῖν
 εἰς διαρπαγὴν τοὺς βαρβάρους ταῦτ' ἐφ' οἷς ἑαυτοὺς
 ἡμεκάριζον· ἀφαιρουμένης γὰρ τῆς τύχης τὴν ἐξου-
 σίαν τῶν οἰκοὶ καλῶν, ἀγαπήτων ἠγοῦντο τὰ σώματα
 2 γούν αὐτῶν διασῶσαι. οὐ μόνον δὲ τῆς τοιαύτης 10
 πόλεως εὐδαιμονίαν παρῆν ὄραν ἐπολιπομένην,
 ἀλλὰ καὶ σωμάτων πλήθος. οἱ μὲν γὰρ ἐν ἄρρω-
 στίαις ὑπὸ τῶν οἰκείων περιεωρῶντο, τῆς καθ'
 ἑαυτὸν σωτηρίας ἐκάστον φροντίζοντος, οἱ δὲ ταῖς
 ἡλικίαις ἤδη προβεβηκότες ὑπὸ τῆς τοῦ γήρωος 15
 ἀσθενείας κατελείποντο· πολλοὶ δὲ καὶ τὴν ἀλλαγὴν
 τῆς πατρίδος θανάτου τιμώμενοι τὰς χεῖρας ἑαυτοῖς
 προσήνεγκαν, ὅπως ταῖς πατροφῆαις οἰκίαις ἐναπο-
 3 πινύσωσιν. οὐ μὲν ἄλλὰ τὸ μὲν ἐκ τῆς πόλεως
 ἔξιόν πλήθος οἱ στρατιῶται μετὰ τῶν ὀπλῶν παρῆ- 20
 πειμπον εἰς τὴν Γέλαν· ἡ δ' ὁδὸς καὶ πάντα τὰ πρὸς
 τὴν Γέλαν ἀποκεκλιμένα τῆς χώρας μέρη ἐγεμε
 γυναικῶν καὶ παίδων ἀναμῖξ παρθένοις, αἱ τὴν
 συνήθη τρυφὴν εἰς ὁδοιπορίαν σύντονον καὶ κακο-
 πῶδιαν ὑπεράγουσαν μεταβαλλόμεναι διεκαρτίουν, 25
 4 τοῦ φόβου τὰς ψυχὰς ἐντείνοντος. οὔτοι μὲν οὖν

3 * ἐκλιπόντος] ἐκλιπόντων ο 12 γὰρ om. Pf 14 ἑαν-
 τῶν PA 22 Γέλαν PAFK, Γέλας c 24 τρυφὴν P
 26 ἐντείνοντος Reiske et Madvig, ἐκτείνοντος Dind., ἐκ-
 τείνοντος ο, ἐγείνοντος fort.

ἀσφαλῶς διασωθέντες εἰς Γίλαν ὕστερον εἰς Λιου-
τίνους κατέφυκον, Συριακοῖων αὐτοῖς δόντων τὴν
πόλιν ταύτην οἰκητήριον.

Ὁ δ' Ἰμίλκας ἔμα τῷ φωτὶ τὴν δύναμιν ἐντὸς⁹⁰
τῶν τειχῶν παρεισαγῶν σχεδὸν ἅπαντας τοὺς
ἐγκαταληφθέντας ἀνέλεν· ὅτι δὴ καὶ τοὺς ἐν τοῖς
ναοῖς καταπεφυγότας ἀποσπῶντες οἱ Καρχηδόνιοι
ἀνῆρουν. λέγεται δὲ τὸν Τελλίαν τὸν πρωτεύοντα τῶν
πολιτῶν πλούτῳ καὶ καλοκάγαθίᾳ συναυχήσαι
τῇ πατρίδι, βουλευθέντα καταφυγεῖν σὺν τισιν ἐτε-
ροῖς εἰς τὸ τῆς Ἀθηνᾶς ἱερόν, νομίζοντα τῆς εἰς
θεοὺς παρανομίας ἀφέξεσθαι τοὺς Καρχηδονίους·
θεωροῦντα δὲ αὐτῶν τὴν ἀσέβειαν, ἐμπροῆς τὸν
νεὼν καὶ μετὰ τῶν ἐν τούτῳ ἀναθημάτων ἑαυτὸν
συνκατακαῦσαι. μιᾷ γὰρ πράξει διελάμβανεν ἀφε-
λίσθαι θεῶν ἀσέβειαν, πολέμιον ἄρπαγός πολλῶν
χρημάτων, μέγιστον ἑαυτοῦ τὴν εἰς τὸ σῶμα ἰσο-
μένην ὕβριν. ὁ δὲ Ἰμίλκας τὰ ἱερὰ καὶ τὰς οἰκίας
συνήσας καὶ φιλοτίμως ἱρηνήσας, τοσαύτην ὀπί-
λαιαν συνήθροισεν ὅσῃν εἰκός ἐστιν ἰσχυρῆναι πόλιν
οἰκουμένην ἐπὶ ἀνδρῶν εἴκοσι μυριάδων, ἀπόρ-
θητον δὲ ἀπὸ τῆς κτίσεως γεγεννημένην, πλουσιω-
τάτην δὲ σχεδὸν τῶν τότε Ἑλληνίδων πόλεων
γεγεννημένην, καὶ ταῦτα τῶν ἐν αὐτῇ φιλοκαλή-

2 μεταίχθων Hert. (nt IV. 58, 7) 4 Ἰμίλκας PAFM
φωτὶ Reiske, φόβῳ ο τὴν add. Dind. 6 ἐγκαταληφθέν-
τας ο, corr. Hert. δὴ Eich., δὲ ο 8 ἀνῆρουν] παρι-
κάλοον AL Γελλίαν ο 14 νεὼν P 15 ἀφελίσθαι
Dind. 17 μέγιστον] καὶ τὸ μέγιστον Steph. 18 Ἰμί-
λκας F καὶ om. P 22 γεγεννημένης P πλουσιωτάτην—
γεγεννημένης om. L 24 γεγεννημένης del. Bek.

πάντων εἰς παντοίων κατασκευασμάτων πολυτέλειαν.
 1 καὶ γὰρ γραφαὶ πεμπληθεῖς ὑφείθησαν εἰς ἄκρον
 ἐκπεποιημέναι καὶ παντοίων ἀνδριάντων φιλοτέ-
 2 χως διδημιουργημένων ὑπεράγων ἀριθμός. τὰ μὲν
 αὖν πολυτελέστατα τῶν ἔργων ἀπίστυλεν εἰς Καρ-
 3 χηδόνα, ἐν οἷς καὶ τὸν Φαλάριδος συνέβη κομι-
 σθῆναι ταῦρον, τὴν δ' ἄλλην ὠφέλειαν ἐλαφρυ-
 4 πώλησεν. τοῦτον δὲ τὸν ταῦρον ὁ Τίμαιος ἐν ταῖς
 ἱστορίαις διαβεβαιωσάμενος μὴ γεγονέναι τὸ σύνολον,
 5 ὑπ' αὐτῆς τῆς τύχης ἡλέγχθη. Σκιπίων γὰρ ὕστερον ὡ-
 ταύτης τῆς ἀλώσεως σχεδὸν ἐξήκοντα καὶ διακοσίους
 6 ἔτισιν ἐκπορθήσας Κερχηδόνα τοῖς Ἀφραγαντίνοις.
 μετὰ τῶν ἄλλων τῶν διαμεινάντων παρὰ τοῖς Καρ-
 7 χηδονίοις ἀποκατέστησε τὸν ταῦρον, ὃς καὶ τῶνδε
 τῶν ἱστοριῶν γραφομένων ἦν ἐν Ἀφραγαντί. περὶ 12
 δὲ τούτου φιλοτιμότερον εἰπεῖν προήχθη, διότι
 Τίμαιος ὁ τῶν πρό γε αὐτοῦ συγγραφέων πικρό-
 13 τατα κατηγορήσας καὶ συγγνώμην οὐδεμίαν τοῖς
 ἱστοριογράφοις ἀπολιπὼν αὐτὸς εὐρίσκειται σχεδιά-
 14 ζων, ἐν οἷς μάλιστα ἑαυτὸν ἀποκρίφακεν ἀκριβολο-
 15 γούμενον. διὰ γάρ, οἶμαι, τοὺς συγγραφεῖς ἐν μὲν
 τοῖς ἀγνοήμασι τυγχάνειν συγγνώμης, ὥς ἂν ἀνθρώ-
 16 πους ὄντας καὶ τῆς ἐν τοῖς παροισχυμένοις χρόνοις
 ἀληθείας οὐδὲς δυσευρέτου, τοὺς μὲντοι γε κατὰ
 17 προαίρεσιν οὐ τυγχάνοντας τοῦ ἀκριβοῦς προση-
 κόντως κατηγορίας τυγχάνειν, ὅταν κολακεύοντές

1 παντοίων Dind., παντοίαι ο 3 παντοίων ἀνδριάν-
 των παντοίαι ἀνδριάν τῶν P 6 ἀπίστυλεν PAFK
 10 Σκιπίων ο-PA 14 ὅς] ὡς PAF' 17 πρό γε αὐτοῦ
 PFJ, πρό ἑαυτοῦ c

τινας ἢ δι' ἐχθραν πικρότερον προσβάλλοντες
ἀποσφάλλονται τῆς ἀληθείας.

Ἰμίλλας δὲ ὅκτω μῆνας πολιορκήσας τὴν πόλιν, 91
καὶ μικρὸν πρὸ τῆς χειμερινῆς τροπῆς κυριεύσας
2 αὐτῆς, οὐκ εὐθὺς κατίσκαψεν, ὥπως αἱ θυγατέρες
ἐν ταῖς οἰκίαις παραχειμάσωσιν. τῆς δὲ περὶ τὸν
Ἀχράγαντα συμφορᾶς διαγγελθείσης, τοσοῦτος τὴν
615 νῆσον κατίσχε φόβος, ὥστε τῶν Σικελιωτῶν τοὺς
μὲν εἰς Συρακούσας μεθίστασθαι, τοὺς δὲ εἰς τὴν
10 Ἰταλίαν τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ τὴν ἄλλην κτῆσιν
ἀποσκαυάζεσθαι. οἱ δὲ διαφυγόντες τὴν κίχμαλιν 2
σίαν Ἀχράγαντινοι παραγεννηθέντες εἰς Συρακούσας
κατηγοροῦν τῶν στρατηγῶν, φάσκοντες διὰ τὴν
ἐκείνων προδοσίαν ἀπολωλέναι τὴν πατρίδα. συνέ-
15 βαινε δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἄλλων Σικελιωτῶν ἐπιτιμῆ-
σεως τυγχάνειν τοὺς Συρακοσίους, ὅτι τοιοῦτους
προδῆτας αἰροῦνται, δι' οὗς ἀπολίσσθαι κινδυνεύει
πᾶσα Σικελία. σὺ μὲν ἀλλὰ συνεχθείσης ἐκκλησίας 3
ἐν Συρακούσαις, καὶ μεγάλων φόβων ἐπικρα-
20 μένων, οὐθεὶς ἐτόλμα περὶ τοῦ πολέμου συμβου-
λεῦσιν. ἀπορουμένων δὲ πάντων παρελθὼν Διονύ-
σιος ὁ Ἐρμοκράτους τῶν μὲν στρατηγῶν κατηγορήσεν
ὡς προδιδόντων τὰ πράγματα τοῖς Καρχηδονίοις,
τὰ δὲ πλήθη παρώξυνε πρὸς τὴν αὐτῶν τιμωρίαν,
25 παρακαλῶν μὴ περιμεῖναι τὸν κατὰ τοὺς νόμους

1 ἢ δι' ἢδ' P   2 ἀποσφάλλονται P   3 Ἰμίλλας
PEK   6 τὸν P, τὴν v   8 κατίσχε τὴν νῆσον o-PAL
12 παραγεννηθέντες — τῶν om. P   13 στρατηγῶν] πατη-
γῶν P   14 προδοσίαν Rhod, προδοσίαν o   18 σὺ μὲν
ἀλλὰ P, καὶ μὲν M, σὺ μὲν c   21 προσελθὼν P   22 ὁ Ἐρ-
μοκράτους] Ἐρμοκράτους PAL

- κλήρον, ἀλλ' ἐκ χειρὸς εὐθείως ἐπιθεῖναι τὴν δίκην.
 4 τῶν δ' ἀρχόντων ζημιούντων τὸν Διονύσιον κατὰ
 τοὺς νόμους ὡς θεωροῦντα, Φίλιστος ὁ τὰς ἱστο-
 ρίας ὑστερον συγγράψας, οὐσίαν ἔχων μεγάλην,
 ἐξέτισε τὰ πρόστιμα, καὶ τῷ Διονυσίῳ περικειμένον
 λέγειν ὅσα προήρητο, καὶ προσπειπότες διὰ καθ'
 ὅλην τὴν ἡμέραν, ἂν ζημιῶν θέλωσιν, ἐκτίσει
 τὰ γόρριον ὑπὲρ αὐτοῦ, τὸ λοιπὸν θαρρήσας ἀνίσταται
 τὰ πλῆθη, καὶ τὴν ἐκκλησίαν συνταράττων διέβαλλε
 τοὺς στρατηγούς, ὅτι χρήμασι πεισθέντες ἐγκατέ- 10
 λειπον τὴν τῶν Ἀκραγαντίνων σωτηρίαν. συγκατη-
 γόρησε δὲ καὶ τῶν ἄλλων τῶν ἐπισηματάων πολι-
 τῶν, συνιστάς αὐτοὺς οἰκείους ὄντας ὀλιγαρχίας.
 5 διόπερ συνεβούλευεν αἰρεῖσθαι στρατηγούς μὴ τοὺς
 δυνατωτάτους, ἀλλὰ τοὺς εὐνουστάτους καὶ δημοσι- 15
 κοὺς μᾶλλον· ἐκείνους μὲν γὰρ δεσποτικῶς ἀρχον-
 τας τῶν πολιτῶν καταφρονεῖν τῶν πολλῶν, καὶ τὰς
 τῆς πατρίδος συμφορὰς ἰδίως ἡγεῖσθαι προσόδους,
 τοὺς δὲ ταπεινότερους οὐδὲν πράττειν τῶν τοιούτων,
 δεδιότας τὴν περὶ αὐτοὺς ἀσθένειαν. 20
- 92 Πάντα δὲ πρὸς τὴν τῶν ἀκούοντων προαίρεσιν
 καὶ τὴν ἰδίαν ἐπιβολὴν δημηγορήσας οὐ μετρίως
 ἐξῆρε τὸν τῶν ἐκκλησιαζόντων θυμὸν· ὁ γὰρ ὄμιλος
 καὶ πάσαι μισῶν τοὺς στρατηγούς διὰ τὸ δοκεῖν
 κακῶς προΐστασθαι τοῦ πολέμου, τότε διὰ τῶν 25

1 κλήρον] κληρὸς Wess. 3 θεωροῦντα] τὰ πλῆθη καὶ
 τὴν ἐκκλησίαν add. P (ex v. 9) 6 προήρητο Lind., προ-
 ηρώτη οὐ προσπειπότες Dind., προσέειπε Dind., προ-
 ηρώτη οὐ - PAF 10 ἐγκατέλειπον PA 12 ὀλιγαρχίας
 οὐ - PAH 14 μὴ τὰς Dind., τοὺς μὴ οὐ 25 κακῶς add.
 Rhod.; ἀφίστασθαι Wurm, πρὸς τὰς τὰ fort.

616 λόγων παροξυνθεὶς παραιτίκα τοὺς μὲν ἔλυσε τῆς
 ἀρχῆς, ἑτέρους δ' εἵλατο στρατηγοὺς, ἐν οἷς καὶ
 τὸν Διονύσιον, ὃς ἐν ταῖς πρὸς Καρχηδονίους μάχαις
 ἀνδρεία δόξας διενηνοχέιναι περιβλεπτός ἦν παρὰ
 7 τοῖς Συρακοσίοις. διὸ καὶ μετωρισθεὶς ταῖς ἐλπίσι 2
 πᾶν ἐμεχανήσατο πρὸς τὸ γενέσθαι τῆς πατρίδος
 τύραννος. μετὰ γὰρ τὴν παράληψιν τῆς ἀρχῆς οὔτε
 συνήδρευεν ἅμα τοῖς στρατηγοῖς οὐδ' ὅλως συνῆν·
 ταῦτα δὲ πράττων διεδίδου λόγον ὡς διαπεμπομέ-
 10 νων αὐτῶν πρὸς τοὺς πολεμίους. οὕτω γὰρ μάλιστα
 ἤλπιζεν ἐκείνων μὲν περιαιρεσέσθαι τὴν ἔξουσίαν,
 ἑαυτῷ δὲ μόνῳ περιστήσιν τὴν στρατηγίαν. ταῦτα 3
 δ' αὐτοῦ πράττοντος οἱ μὲν χαριέστατοι τῶν πολε-
 τῶν ὑπάπιπτον τὸ γινόμενον, καὶ κατὰ πείρας τῆς
 12 συνόδου ἐβλάσφημον αὐτόν, ὁ δὲ δημοτικὸς
 ὄχλος, ἀγνοῶν τὴν ἐπιβουλήν, ἐχθρὸν καὶ μόγις
 ἔφασκε τὴν πόλιν προστάτην εὐρηκέναι βέβαιον.
 οὐ μὴν ἀλλὰ πολλὰκις ἐκκλησίας συναγομένης περὶ 4
 τῆς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευῆς, θεωρήσας τοὺς
 13 Συρακοσίους καταπεπληγμένους τὸν ἀπὸ τῶν πολε-
 μίων φόβον, συνεβούλευε κατέγειν τοὺς φυγάδας·
 ἄτοπον γὰρ ὑπέρχειν ἐκ μὲν Ἰταλίας καὶ Πελοπον- 5
 νήσου μεταπέμπεσθαι βοήθειαν παρὰ τῶν ἄλλο-
 τρίων, τοὺς δὲ πολίτας μὴ βούλεσθαι πρὸς τοὺς
 14 ἰδίους κινδύνους συμπαραλαμβάνειν, οὗς — τῶν
 πολέμιων μεγάλως δωρεὰς ὑπισχνουμένων, ἂν συστρα-

1 τοὺς] τοῖς τοῖς nullim ἀπὸ τοῦ vol ἐξέλειπε Reiske
 8 συνήδρευεν M συνεῖν P, συνεῖν v 11 περιαιρεσέσθαι α,
 περιαιρέσθαι aut infra περιστήσιν Reiske 14 *γι-
 νόμενον (c. D, 4), γινόμενον L, γινόμενον c 16 ἐπιβο-
 λην c μόγις c. 68, 4] μόλις o 26 συνεστρατεύεσθαι o-PAL

τένουσιν — προκρινεῖσθαι μᾶλλον ἐπὶ ξένης ἀλωμένων
 ἀποθανεῖν ἢ περ ἀλλοτρίον τι κατὰ τῆς πατρίδος
 8 βουλευσασθαι. καὶ γὰρ [εἰ] διὰ τὰς γεγενημένας ἐν
 τῇ πόλει στάσεις φυγόντας, νῦν γε τυχόντας ταύτης
 τῆς εὐεργεσίας προθύμως ἀγωνιῖσθαι, τοῖς εὖ ποιή-
 σασιν ἀποδιδόντας χάριτας. πρὸς δὲ τὴν ὑπόθεσιν
 ταύτην πολλὰ διαλεχθεὶς οἰκεία τοῖς πράγμασι συμ-
 ψήφους ἔλαβε τοὺς Συρακοσίους· οὐδὲ γὰρ τῶν
 συναρχόντων οὐδεὶς ἐτόλμα περὶ τούτων ἀντιπλεῖν
 διὰ τε τὴν τοῦ πλείθους ὁρμὴν καὶ διὰ τὸ θεωρεῖν
 10 ἑαυτῷ μὲν περιρρομένην τὴν ἀπέχθειαν, ἐκείνῳ δὲ
 1 τὴν παρὰ τῶν εὐεργετηθέντων χάριν. ταῦτα δ'
 ἐπαρξεν ὁ Διονύσιος ἐλπίζων ἰδίους ἔχειν τοὺς
 φηγάδας, ἀνθρώπους μεταβολῆς ἐπιθυμοῦντας καὶ
 πρὸς τὴν ἐπίδοσιν τῆς τυραννίδος εὐθέτως διακει-
 15 μένους· ἡμελλόν γὰρ ἡδέως ὀφείσθαι τῶν ἐχθρῶν
 φόνους, δημεύσεις τῶν οὔσιων, ἑαυτοῖς ἀποκαθε-
 σταμένα τὰ χρήματα καὶ τέλος κυρωθείσης τῆς
 περὶ τῶν φηγάδων γνώμης, οὗτοι μὲν εὐθὺς εἰς
 93 τὴν πατρίδα κατήλθον· ἐκ δὲ τῆς Ἑλλάς ἐνεχθέντων
 γραμμάτων, ὅπως ἀποσταλῶσι στρατιῶται πλείους,
 ἔλαβεν ὁ Διονύσιος οἰκείαν ἑφοδὸν τῆς ἰδίας προ-
 αιρέσεως. ἀποσταλὲς γὰρ μετὰ στρατιωτῶν πεζῶν
 μὲν δισχιλίῳ, ἱππέων δὲ τετρακοσίων, ἦλθε συν-
 τόμως εἰς τὴν πόλιν τῶν Γελφίων, ἣν τότε παρε-
 20 φύλαττε Δέξιππος ὁ Λακιδαιμόνιος, κατασταθεὶς
 2 ὑπὸ Συρακοσίων. ὁ δ' οὖν Διονύσιος καταλαβὼν

1 προκρινεῖσθαι P μᾶλλον ἢ περ add. PAf 3 εἰ del.
 Reiske 4 φυγόντας] φονεῖς Eich., ἔφεγον Dind. νῦν γε
 τυχόντας om. P 17 ἀποκατεσταμένα PA

617 τοὺς εὐπορωτάτους στασιάζοντας πρὸς τὸν δῆμον,
 καὶ κατηγορήσας αὐτῶν ἐν ἐκκλησίᾳ καὶ κατακρίνας,
 αὐτοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τὰς δ' οὐσίας αὐτῶν ἰδή-
 μευσεν. ἐκ δὲ τῶν χρημάτων τούτων τοῖς μὲν φρου-
 6 ροῦσι τὴν πόλιν, ὧν ἡγεῖτο Δέξιππος, ἀπέδωκε
 τοὺς ὀφειλομένους μισθοὺς· τοῖς δὲ μετ' αὐτοῦ
 παραγεγονόσιν ἐκ Συρακουσῶν ἐπηγγέλματο διπλοὺς
 ποιῆσαι τοὺς μισθοὺς, ὧν ἡ πόλις ἔταξε. διὰ δὲ 3
 τούτου τοῦ τρόπου τοὺς τ' ἐν Γέλα στρατιώτας καὶ
 10 τοὺς μετ' αὐτοῦ ταῖς εὐνοίαις ἰδίους κατασκεύασεν.
 ἐπηγεῖτο δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ δῆμου τῶν Γελῶν ὥς
 αἴτιος αὐτοῖς γεγενημένος τῆς ἐλευθερίας· τοῖς γὰρ
 δυνατωτάτοις φθονοῦντες τὴν ἐκείνων ὑπεροχὴν
 δεσποτεῖαν αὐτῶν ἀπεκάλουν. διόπερ ἐξέπεμφαν 4
 15 πρίσβεις τοὺς ἐπαινοῦντας ἐν Συρακούσαις καὶ τὰ
 ψηφίσματα φέροντας, ἐν οἷς αὐτὸν μεγάλας δωρεὰς
 ἐτίμησαν. ὁ δὲ Διονύσιος ἐπιβάλετο μὲν τὸν
 Δέξιππον πείθειν κοινωνῆσαι τῆς ἐπιβολῆς· ἐπεὶ
 δ' οὐ συγκατετίθετο, μετὰ τῶν ἰδίων στρατιωτῶν
 20 ἔτοιμος ἦν ἀνακάμπτειν εἰς Συρακούσας. οἱ δὲ 5
 Γελῶι πυκνωόμενοι τοὺς Καρχηδονίους μέλλειν
 μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἐπὶ πρῶτην στρατεύειν
 τὴν Γέλαν, ἰδίοντο τοῦ Διονυσίου μῆναι καὶ μὴ
 περιδεῖν αὐτοὺς τὰ αὐτὰ τοῖς Ἀκραγαντίνοις
 25 παθόντας. οἷς ἐπαγγελάμενος ὁ Διονύσιος συν-
 τόμως ἤξειν μετὰ πλείονος δυνάμεως, ἐξώρμησεν
 ἐκ τῆς Γέλας μετὰ τῶν ἰδίων στρατιωτῶν.

10 μεθ' ἑαυτοῦ ο - PA κατασκεύασεν P, κατίστησεν v

14 αὐτῶν PAI, ἑαυτῶν e 15 ἐπαινοῦντος M 16 οἷς

Εἰς, αἷς ο 24 περιδεῖν P

94 Θέας δ' οὐσης ἐν ταῖς Συρακούσαις, τὴν ὥραν
 τῆς ἀπαλλαγῆς τῶν ἐκ τοῦ θεάτρου παρῆν εἰς τὴν
 πόλιν. συνδραμόντων δὲ τῶν ὄχλων ἐπ' αὐτὸν καὶ
 πυνθανομένων περὶ τῶν Καρχηδονίων, ἀγροεῖν
 αὐτοὺς ἔφη, διότι τῶν ἔωθεν πολεμιωτέρους ἔχουσι
 τοὺς ἔνδον τῶν κοινῶν προσιώτας, οἷς οἱ μὲν
 πολῖται πιστεύοντες ἰορτάζουσιν, αὐτοὶ δὲ διαφο-
 ροῦντες τὰ δημόσια τοὺς στρατιώτας ἀμείσθους
 πεποιηκασι, καὶ τῶν πολεμίων ἀνυπερβλήτους ποιου-
 μένων τὰς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευὰς καὶ μελ-
 λόντων ἐπὶ Συρακούσαις τὴν δύναμιν ἄγειν, τούτων
 2 οὐδ' ἥτινοῦν ποιοῦνται φροντίδα. δι' ἣν δ'
 αἰτίαν ταῦτα πράττουσιν, εἰδέναι μὲν καὶ πρότερον,
 νῦν δὲ σαφέστερον ἔγνωκέναι. Ἰμῖλκον γὰρ πρὸς
 αὐτὸν ἀπισταλέναι κήρυκα, πρόσφασιν μὲν ὑπὲρ
 15 τῶν εἰσματούτων, παρακαλεῖν δὲ — πλῆθος τῶν συναρ-
 χόντων περιποιησάμενον μηδὲν τῶν πραττομένων
 πολυπραγμονεῖν — μὴ γ' ἀντιπράττειν, ἐπειδὴ συνερ-
 3 γεῖν οὐ προκρίνεται. μηκέτ' οὖν βούλεσθαι στρα-
 τηρεῖν, ἀλλὰ παθεῖναι τὴν ἐρχομένην ἀποθησόμενος· πρ
 οὐ γὰρ ἀνεκτὸν εἶναι, τῶν ἑλλων πωλούντων τὴν
 πατρίδα, μόνον κινδυνεύειν μετὰ τῶν πολιτῶν ἅμα
 4 καὶ δόξειν μετεσχηκέναι τῆς προδοσίας. παροξυν-
 θέντων δὲ ἐπὶ ταῖς ῥηταῖσι καὶ τοῦ λόγου διὰ

1 τὴν] κατὰ τὴν Rhod., ἐπὶ vel περὶ τῆς Reiske
 11 συρακούσαις P. τούτων Reiske, τούτων δ' ο' 12 ποι-
 οῦνται Dind., ποιοῦμενοι ο' δ' add. Reiske 14 ἀγροε-
 αῖται α, corr. Dind. ἰμῖλκον P 15 πλῆθος PFJK (FJK
 in mg. γρ. πλείω), πολλοὺς M. πλείω c 18 *μη γ'] μηδ' ο'
 21 ἀνεκτὸν α - PAM 22 μόνον] μὴ μόνον Eich., οὐ μόνον
 Reiske *ἅμα] ἀλλὰ ο' 23 δόξειν] δοκίμ Dind.

πίσης τῆς δυνάμειος ὀνείτος, τότε μὲν εἰς ἕκαστος
 618 ἄγωνιῶν εἰς οἶκον ἐχωρίσθη· τῇ δ' ὑστεραίᾳ συν-
 αχθείσης ἐκκλησίας, ἐν ᾗ τῶν ἀρχόντων πολλὰ
 κατηγορήσας οὐ μετρίως εὐδοκίμησε, τὸν δὲ δῆμον
 6 κατὰ τῶν στρατηγῶν παρώξυνε. τέλος δὲ τῶν 5
 καθημένων τινὲς ἀναβόησαν στρατηγὸν αὐτὸν αὐτο-
 κράτορα καθιστάναι καὶ μὴ περιμένειν, ἕχρως ἂν
 οἱ πολέμιοι τοῖς τεύχεσιν ἐπισείωσι· χρεῖαν γὰρ
 εἶναι τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου τοιοῦτου στρατηγοῦ,
 10 δι' οὐ δυνατόν εἶναι εὐπορεῖν τοῖς πράγμασιν· τὰ
 δὲ περὶ τῶν προδοτῶν ἐν ἐκκλησίᾳ ἐτέρᾳ βου-
 λεύεσθαι· τῶν γὰρ ἐνιστώτων καιρῶν ἀλλότριοι
 εἶναι· καὶ πρότερον δὲ Καρχηδονίαν τὰς τριάκοντα
 μυριάδας περὶ τὴν Ἰμίων τευχισθαι στρατηγοῦντος
 15 Γέλωνος αὐτοκράτορος. ταχὺ δὲ τῶν πολλῶν, ὥσπερ 95
 εἰδῶθαι, ἐπὶ τὸ χεῖρον ὁρμῶντων, ὁ Διονύσιος
 ἀπεδείχθη στρατηγὸς αὐτοκράτωρ. ἐπεὶ δ' οὖν
 αὐτῷ τὰ πράγματα κατὰ νοῦν ἠκολούθει, ὑψηλῶς
 ἔγραψε τοὺς μισθοὺς διπλασίους εἶναι· πάντας γὰρ
 20 εἶπεν τούτου γενομένου προθυμοτέρους εἶσθαι
 πρὸς τὸν ἄγωνα, καὶ περὶ τῶν χρημάτων παρεκάλει
 μηθὲν ἄγωνιαν· εἶσθαι γὰρ αὐτῶν τὸν πόρον
 ῥᾶδιον.

Διαλυθείσης δὲ τῆς ἐκκλησίας οὐκ ὀλίγοι τῶν 2
 2 Συρακοσίων κατηγοροῦν τῶν πραχθέντων, ὥσπερ
 οὐκ αὐτοὶ ταῦτα κεκυρωκότες· τοῖς γὰρ λογισμοῖς

3 ἐν ᾗ del. Reiske 4 δὲ del. Eich. 5 δὲ del. Bek.
 8 ἐπισείωσι P, ἐπισείωσι v 10 εὐπορεῖν] εὐρορεῖν Maderig;
 εὐδοκίμην τῶν πραγμάτων Besset 11 ἐτέρᾳ P, om. c
 95 ταῦτα κεκυρωκότες] τὰ κεκυρωμένα πεποιηκότες ταῦτα i

εἰς ἑαυτοὺς ἐρχόμενοι τὴν ἰσομένην δυναστείαν ἀν-
 θεώρουν. οὗτοι μὲν οὖν βεβαιῶσαι βουλόμενοι τὴν
 ἐλευθερίαν ἔλαθον ἑαυτοὺς δεσπότην τῆς πατρίδος
 3 καθιςτάκεσσι· ὁ δὲ Λιονύσιος τὴν μετένοικεν τῶν
 ὄχλων φθᾶσαι βουλόμενος, ἐπεξήκει δι' οὗ τρόπου
 δύνατο φύλακας αἰτήσασθαι τοῦ σώματος· τούτου
 γὰρ συγχωρηθέντος ῥαδίως ἤμελλε κυριεύσειν τῆς
 τυραννίδος. εὐθὺς οὖν παρήγγειλε τοὺς ἐν ἡλικίᾳ
 πάντας ἕως ἑτῶν τεσσαράκοντα λαβόντας ἐπισιτισμὸν
 ἡμερῶν τριάκοντα καταντᾶν μετὰ τῶν ὀπλῶν εἰς
 10 Λιοντίνας. αὕτη δ' ἡ πόλις τότε φρούριον ἦν τῶν
 Συρακοσίων, πλήρης ὑπάρχον φυγάδων καὶ ξένων
 ἀνθρώπων. ἤλπιζε γὰρ τοὺς συναγωνιστὰς ἔχειν,
 ἐπιθυμοῦντας μεταβολῆς, τῶν δὲ Συρακοσίων τοὺς
 4 πλείστους οὐδ' ἔκειν εἰς Λιοντίνας. οὐ μὴν ἀλλὰ
 νυκτὸς ἐπὶ τῆς χώρας στρατοπεδεύων, καὶ προσ-
 ποιηθεὶς ἐπιβουλεύεσθαι, κραυγὴν ἐποίησε καὶ
 θόρυβον διὰ τῶν ἰδίων οἰκετῶν· τοῦτο δὲ πράξας
 συνέφυγεν εἰς τὴν ἀκρόπολιν, καὶ διενυκτίρευσε
 11 πυρὰ καίων καὶ τοὺς γνωριμωτάτους τῶν στρατιω-
 5 τῶν μεταπεμπόμενος. ἅμα δ' ἡμέρας τοῦ πλήθους
 ἀθροισθέντος εἰς Λιοντίνας, πολλὰ πρὸς τὴν τῆς
 ἐπιβολῆς ὑπόθεσιν πιθανολογήσας ἔπεισε τοὺς ὄχλους
 δοῦναι φύλακας αὐτῷ τῶν στρατιωτῶν ἑξακοσίους,
 οὓς αὖ προαιρήται. λέγεται δὲ τοῦτο πράξαι τὸν
 6 Λιονύσιον ἀπομιμούμενον Πεισίστρατον τὸν Ἀθη-

9 τεσσαράκοντα P   12 πλείους P   15 οὐδ' del. Wurm
 23 ἐπιβουλεύς v   πειθαυαλ. PA   26 ἀπομιμούμενος o,
 corr. Reiske

εὐματίσαντα προσελθὲν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ὥς ἐπιβε-
 βουλευμένον, καὶ διὰ τοῦτο φυλακὴν λαβεῖν παρὰ
 τῶν πολιτῶν, ἢ χρησάμενον τὴν τυραννίδα περι-
 ποιῶσθαι. καὶ τότε Διονύσιος τῇ παρακλησίᾳ
 5 μηχανῇ τὸ πλῆθος ἐξαπατήσας ἐνήργη τὰ τῆς
 τυραννίδος. εὐθὺς γὰρ τοὺς χρημάτων μὲν ἐνδοεῖς, 96
 τῇ δὲ ψυχῇ θρασυεῖς ἐπιλέξας, ὑπὲρ τοὺς χίλιους,
 ἑπλοῖς τε πολυτελέσι καθόπλισε καὶ ταῖς μεγίσταις
 ἑπαγγελίαις ἡμετέρωσιν, τοὺς δὲ μισθοφόρους ἀνα-
 10 καλούμενος καὶ φιλευθρόποις λόγοις χρώμενος ἰδί-
 ον κατεσκήναξεν. μετετίθει δὲ καὶ τὰς τάξεις, τοῖς
 πιστοτάτοις τὰς ἡγεμονίας παραδιδούς, καὶ Αἰξίπ-
 πον τὸν Λακεδαιμόνιον ἀπέλυσεν εἰς τὴν Ἑλλάδα·
 ὑφειωράτο γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον, μὴ καιροῦ λαμ-
 15 βανόμενος ἀνακτιῇται τοῖς Συρακοσίοις τὴν ἐλευ-
 θερίαν. μετεπέμφατο δὲ καὶ τοὺς ἐν Πύλῳ μισθο- 2
 φόρους, καὶ πανταχόθεν συνῆγε τοὺς φονεῖδας καὶ
 ἀσεβεῖς, ἐλπίζων διὰ τούτων βεβαιότατα τηρηθῆ-
 σαι τὴν τυραννίδα. οὐ μὲν ἀλλὰ παραγενό-
 20 μενος εἰς Συρακοῦσας κατεσκήνωσεν ἐν τῷ νευ-
 στᾷ ἄθρῳ, φανερώς αὐτὸν ἀναδείξας τύραννον. οἱ
 δὲ Συρακοῖοι βαρέως φέροντες ἠναγκάζοντο τὴν
 ἡσυχίαν ἔχειν· οὐδὲν γὰρ ἔτι περαινέειν ἠδύναντο·
 ἢ τε γὰρ πόλις ἔγεμεν ὀπλων ξανικῶν, τοὺς τε Καρ-
 25 χιδονίους ἰδεδοίκεισαν τηλικαύτας ἔχοντας δυνά-
 μεις. ὁ δ' οὖν Διονύσιος εὐθέως ἔγχετο τὴν ᾧ
 Ἐρμοκράτους θυγατέρα τοῦ καταπολεμήσαντος Ἀθη-
 ναίων, καὶ τὴν ἀδελφὴν ἰδωκε Πολυξένῳ τῆς

1 προσελθὲν malim (c. 91, 2. 101, 6) 14 λαβόμενος v
 18 βεβαιωτάτην v (cf. XIV 44, 5) 21 αὐτὸν PA, αὐτὸν c

Ἑρμοκράτους γυναικὸς ἀδελφῶ· τοῦτο δ' ἐπραξε
 βουλόμενος οἰκίαν ἐπίσημον εἰς οἰκιστὴν προσλα-
 βέσθαι πρὸς τὸ τὴν τυραννίδα ποιῆσαι βεβαίαν.
 μετὰ δὲ ταῦτα συναγαγὼν ἐκκλησίαν τῶν ἀντι-
 πραξάντων αὐτῷ τοὺς δυνατωτάτους ὄντας, Δαφ-
 4 νιδον καὶ Ἀθημαρχον, ἀνείλεν. Διονύσιος μὲν οὖν
 ἐκ γραμματείως καὶ τοῦ τυχόντος ἰδιώτου τῆς μεγί-
 στης πόλεως τῶν Ἑλληνίδων ἐγενήθη τύραννος·
 διατήρησε δὲ τὴν δυναστείαν ἄχρι τῆς τελευτῆς,
 τυραννίσας ἔτη δύο λείποντα τῶν τεσσαράκοντα.
 10 τὰς δὲ κατὰ μέρος αὐτοῦ πράξεις καὶ τὴν αὔξησιν
 τῆς ἀρχῆς ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις διεξιμεν· δοκεῖ
 γὰρ οὗτος μεγίστην τῶν ἱστορουμένων τυραννίδα
 περιπεποιῆσθαι δι' ἑαυτοῦ καὶ πολυχρονιωτάτην.

5 Οἱ δὲ Καρχηδόνιοι μετὰ τὴν ἄλωσιν τῆς πόλεως
 τὰ μὲν ἀναθήματα καὶ τοὺς ἀνδριάντας καὶ τὰλλα
 τὰ πολυτελέστατα ματήνεγκαν εἰς Καρχηδόνα, τὰ
 δ' ἱερὰ κατακαύσαντες καὶ τὴν πόλιν διαρπάσαντες
 αὐτοῦ παραλείψαν. ἐπὶ δὲ τὴν ἱερὴν ὄραν
 περισκευάζοντο μηχανήματα καὶ βέλη παντοδαπά,
 10 διαροοῦμενοι πρῶτην πολιορκῆσαι τὴν τῶν Γελφῶν
 πόλιν.

97 Τούτων δὲ πραττομένων Ἀθηναῖοι μὲν κατὰ τὸ
 συνεχὲς ἱλαττώμασι περιπίπτοντες, ἐποιήσαντο πολλ-
 620 τας τοὺς μετοίκους καὶ τῶν ἄλλων ξένων τοὺς βου-
 11 λόμενους συναγωνίσασθαι· ταχὺ δὲ πολλοῦ πλήθους
 πολιτογραφηθέντος, οἱ στρατηγοὶ κατέγραφον τοὺς

4 τοῖς ἀντιπράξαντι αὐτῷ τῶν δυνατωτάτων ο. corr.
 Bouake 15 τῆς] τῶν Ἀθημαρχτίων add. Hart. 19 ἐπ.]
 de Hart. 28 τούτων δὲ πραττομένων om. v μέν] δὲ v

εὐθέτους εἰς τὴν στρατιάν. παρισκευάσαντο δὲ
 ναὺς ἐξήκοντα, καὶ ταύτας πολυτελῶς καταρτίσαντες
 ἐξέπλευσαν εἰς Σάμον, ἐν ᾗ κατέλαβον τοὺς ἄλλους
 στρατηγούς ἀπὸ τῶν ἄλλων νήσων ὀγδοήκοντα
 5 τριήρεις ἡθροικότας. δευθέντες δὲ καὶ τῶν Σαμίων 2
 προσπληρῶσαι δέκα τριήρεις, ἀνήχθησαν ἀπύσαις
 ταῖς ναυσὶν οὐσίας ἑκατὸν παντήκοντα, καὶ κατέ-
 πλευσαν εἰς τὰς Ἀργιναῦδας νήσους, σπεύδοντες
 λῦσαι τὴν Μιτυλήνης πολιορκίαν. ὁ δὲ τῶν Λακε- 3
 10 δαιμονίων ναυαρχὸς Καλλικρατίδης πυθόμενος τὸν
 κατέπλου τῶν νεῶν, ἐκὶ μὲν τῆς πολιορκίας κατέ-
 λιπεν Ἐτεόνηκον μετὰ τῆς πεζῆς δυνάμεως, αὐτὸς
 δὲ πληρώσας ναὺς ἑκατὸν τεσσαράκοντα κατὰ σπου-
 δὴν ἀνήχθη [καὶ] τῶν Ἀργινοῦσῶν περὶ θάτερα
 15 μέρη· αἱ νῆσοι τότε ἦσαν οἰκούμεναι καὶ πολι-
 σμέτιον Αἰολικὸν ἔχουσαι, καίμεναι μεταξὺ Μιτυ-
 λήνης καὶ Κύμης, ἀπέχουσαι τῆς ἡπείρου βραχὺ
 παντελῶς καὶ τῆς ἄκρας τῆς Κανίδος. οἱ δ' Ἀθη- 4
 ναῖοι τὸν μὲν κατέπλου τῶν πολιερίων εὐθέως
 20 ἔγνωσαν, οὐ μακρὰν ὁρμούντες, διὰ δὲ τὸ μέγεθος
 τῶν πτενμάτων τὸ μὲν ναυμαχεῖν ἀπέγνωσαν, εἰς
 δὲ τὴν ἐχομένην ἡμέραν ἡτοιμάζοντο τὰ πρὸς τὴν
 ναυμαχίαν, τὸ αὐτὸ ποιοούντων καὶ τῶν Λακεδαι-
 μονίων, καίπερ ἀμφοτέροις ἀπαγορευόντων τῶν

1 *στρατιάν] στρατείαν ο 3 κατέπλευσαν P κατέ-
 λαντον P 4 ἄλλων del. Wurm 5 ἡθροικόμεναι P^a δευ-
 θέντων P 9 μιτιλήνην P 12 τῆς PFI, om. c *πεζῆς]
 πολλῆς ο (c. 100, 5) 14 καὶ] κατὰ P, del. Wess., κατ-
 απτε Wurm περὶ] περιέκριντο Reiske, ἐπὶ Dind. θάτερος
 μέρος Reiske 15 μέρη] ὅροι add. Madvig 18 Κανίδος
 Casaubonus, κατέκιδος ο 21 τὸ] τότε Sintenis 22 τὰ
 add. Li: ἡτοιμάζον τὰ fort. (c. 80, 5) 24 καίπερ P, καὶ

- 5 μάντεων. τοῖς μὲν γὰρ Δικαιδαμονίοις ἢ τοῦ
 θύματος κεφαλὴ κειμένη παρὰ τὸν αἰγιαλὸν ἀφανίης
 ἐγγόνει, προσκλύζοντος τοῦ κύματος· διόπερ ὁ
 μάντις προύλεγε, διότι τελευτήσῃ ναυμαχῶν ὁ
 ναύαρχος· οὐ ῥηθέντος φασὶ τὸν Καλλικρατίδαν
 εἶπεν, ὅτι τελευτήσας κατὰ τὴν μάχην οὐδὲν ἀδο-
 6 ξότεραν ποιήσει τὴν Σπάρτην. τῶν δ' Ἀθηναίων
 ὁ στρατηγὸς Θρασύβουλος, ὃς ἦν ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας
 ἐκείνῃ τὴν ἡμέραν, εἶδε κατὰ τὴν νύκτα τοιαύτην
 ὄψιν· ἰδοῦσιν Ἀθήνησι τοῦ θεάτρου πλήθοντος
 αὐτὸς τε καὶ τῶν ἄλλων στρατηγῶν ἔξ ὑποκρίνεσθαι
 τραγῳδίας Εὐριπίδου Φοινίσσας· τῶν δ' ἀντιπάλων
 ὑποκρινομένων τὰς Ἰκέτιδας δοῦναι τὴν Καδμείαν
 νίκην αὐτοῖς περιγενέσθαι, καὶ πάντας ἀποθανεῖν
 μιμουμένους τὰ πράγματα τῶν ἐπὶ τὰς Θήβας στρα-
 7 τεινσάντων. ἀκούσας δ' ὁ μάντις ταῦτα διςάφει
 τοὺς ἐπὶ τῶν στρατηγῶν ἀναιρεθήσεσθαι. τῶν
 δ' ἱερῶν φερόντων νίκην, οἱ στρατηγοὶ περὶ μὲν
 τῆς ἐαυτῶν ἀπωλείας ἐκόλουν ἑτέροις ἀπαγγέλλειν,
 περὶ δὲ τῆς ἐν τοῖς ἱεροῖς νίκης ἀνήγγειλαν καθ' ἡ
 8 ὅλην τὴν δύναμιν.
- 98 Καλλικρατίδας δ' ὁ ναύαρχος συναγεγὼν τὰ πλήθη
 καὶ παραθαρσύνων τοῖς οἰκείοις λόγοις, τὸ τελευ-
 ταῖον εἶπεν· εἰς τὸν ὑπὲρ τῆς πατρίδος κίνδυνον
 οὕτως εἰμὶ πρόθυμος αὐτός, ὥστε τοῦ μάντεως

παρ' 5, καίπερ παρ' Wurm τῶν om. PA 6 ἀδο-
 ξότερον v 8 Θρασύβουλος Wees. 13 Καδμείαν PJ 14 προσ-
 γενέσθαι o, corr. Hert. 16 δ' om. P 18 ἱερῶν Dind.,
 ἱερῶν o 19 ἐκόλουν Weisten., ἐκίλουν o ἐταίροις
 Rhod. 20 ἱεροῖς Reiske νίκης] νίκη· οἱ στρατηγοὶ P,
 νίκης· οἱ στρατηγοὶ K (ex v. 18) 22 δ' om. P 23 παρα-
 θαρσύνων o - PA 25 εἰμὶ Wees, ἐστίν P, ἐστὶ c; εἶναι Reiske

λέγοντος διὰ τῶν ἱερῶν ὑμῖν μὲν προσημαίνεσθαι
 νίκην, ἐμοὶ δὲ θάνατον, ὅμως ἔτοιμός εἰμι τελευτᾶν.
 εἰδὼς οὖν μετὰ τὸν τῶν ἡγεμόνων θάνατον [καὶ]
 ἐν θορόβῳ τὰ στρατόπεδα γινόμενα, νῦν ἀναδεικνύω
 τὸν βασιλέα, ἃν ἐγὼ τι πάθω, τὸν διαδεξόμενον Κλέ-
 αρχον, ἄνδρα πείραν δεδωκότα τῶν κατὰ τὸν πόλε-
 μον ἔργων. ὁ μὲν οὖν Καλλικρατίδας ταῦτ' εἰπὼν 2
 οὐκ ὀλίγους ἐποίησε ζηλώσαι τὴν ἀρετὴν αὐτοῦ καὶ
 προθυμότερους γενέσθαι πρὸς τὴν μάχην. καὶ Λακκι-
 αιδαιμόνιοι μὲν παρακαλοῦντες ἀλλήλους ἀνέβαινον
 εἰς τὰς ναῦς· οἱ δ' Ἀθηναῖοι, παρακληθέντες ὑπὸ
 τῶν στρατηγῶν εἰς τὸν ἀγῶνα, κατὰ σπουδὴν ἐπλή-
 ρουν τὰς τριήρεις καὶ πάντες εἰς τάξιν καθίσταντο.
 τοῦ μὲν οὖν δεξιοῦ κέρατος Θρασυλλος ἡγήτο καὶ 3
 11 Περικλῆς ὁ Περικλίου τοῦ προσαγορευθέντος κατὰ
 τὴν δύναμιν Ὀλυμπίου· συμπαρέλαβε δὲ καὶ Θηρα-
 μένην εἰς τὸ δεξιὸν κέρα, ἐφ' ἡγεμονίας τάξας·
 ὃς ἰδιώτης ὢν μὲν συνιστράτειν τότε, πρότερον δὲ
 πολλάκις ἦν ἀφηγημένος θυνάμεων· τοὺς δ' ἄλλους
 20 στρατηγοὺς παρ' ὕλην τὴν φάλαγγα διέταξε, καὶ
 τὰς καλουμένας Ἀργινούσας νήσους συμπεριέλαβε
 τῇ τάξει, σπεύδων ὅτι πλείστον παρεκτείνει τὰς
 ναῦς. ὁ δὲ Καλλικρατίδας ἀνέχθη τὸ μὲν δεξιὸν 4
 μέρος αὐτὸς ἔχων, τὸ δ' ἐκώφυλλον παρέδωκε Βοι-

1 ἱερῶν α 3 καὶ om. M; κατὰ θόρον fort.;
 ἐν ταχυῇ (vel στάσει) καὶ ἐν θορόβῳ Steph. ὁ διαδεξά-
 μενος PA 6 τῶν τὸν P τὸν PA, om. c 10 ἀνέβαι-
 νον Dind. 14 Θρασυλλος PAHLJK, Θρασύβουλος c 15 ὢν
 om. r *συνιστράτειν (cf. XV 54, 1), συνιστράττειν α
 τότε, πρότερον Stroth, πρότερον, τότε α 19 ἀφηγούμενος α,
 corr. Dind. 21 Ἀργινούσας P

ὡτοίς, ὧν Θρασύωνδας ὁ Θηβαῖος τὴν ἡγεμονίαν
 ἔσχεν. οὐ δυνάμενος δὲ τὴν τάξιν ἐξισῶσαι τοῖς
 πολεμίοις διὰ τὸ τὰς νήσους πολὺν ἐπίζειν τόπον,
 διετίετο τὴν δύναμιν, καὶ δύο ποιήσας στόλους
 1 πρὸς ἑκάτερον μέρος δίχα διηγωνίζετο. διὸ καὶ 632
 παρείχετο μεγάλην κατάπληξιν πολλαχῇ τοῖς θεωμέ-
 νοις, ὥς ἂν τετάρτων μὲν στόλων ναυμαχούντων,
 τῶν δὲ νεῶν συνηθροισμένων εἰς ἓνα τόπον οὐ
 πολλὰς ἐλάττω τῶν τριακοσίων· μεγίστη γὰρ αὕτη
 μνημονεύεται ναυμαχία γεγενημένη [τοῖς] Ἑλλήσι 10
 99 πρὸς Ἑλληνας. ἅμα δ' οἳ τε ναύαρχοι τοῖς σαλ-
 πικταῖς παρεκκλιθέντο σημαίνειν καὶ τὸ παρ' ἑκα-
 τέροις πλῆθος ἐναλλάξ ἐπαλαλάζον ἐξάσιον ἐπολι-
 βήν· πάντες δὲ μετὰ σπουδῆς ἐλαύνοντες τὸ ῥόδιον
 ἐφιλοτιμοῦντο πρὸς ἑλλήλους, ἑκάστου σπεύδοντος 11
 2 πρῶτον κατάρξασθαι τῆς μάχης. ἐμπαιροὶ τε γὰρ
 ἦσαν τῶν κινδύνων οἱ πλείστοι διὰ τὸ μῆκος τοῦ
 πολέμου καὶ σπουδὴν ἀνυπέροβλητον εἰσεφέροντο
 διὰ τὸ τοὺς κράτιστους εἰς τὸν ὑπὲρ τῶν ὅλων
 ἐγῶνα συνηθροίσθαι· πάντες γὰρ ὑπελάμβανον 12
 τοὺς ταύτῃ τῇ μάχῃ νικήσαντας πέριξ ἐπιθήσειν
 3 τῷ πολέμῳ. οὐ μὲν ἄλλ' ὁ Καλλικράτιδας ἀκηκοὺς
 τοῦ μάντεως τὴν περὶ αὐτὸν ἰσομένην τελευτήν,
 ἰσπευδὲν ἐπιφανέστατον ἑνὶ τῷ περιποιησάσθαι θάνα-
 τον, διότις πρῶτος ἐπὶ τὴν Ἀυσίον τοῦ στρατηγοῦ 13
 νεῶν ἐπιπλεύσας, καὶ σὺν ταῖς ἅμα πλεούσαις

2 ἔσχεν] ἔχεν Hert. 9 ἡγεμονίας Dind. 10 7870-
 εἶναι M (XI 61, 7. XV 57, 3); τῶν Ἑλλήσι πρὸς Ἑλληνας
 γεγενημένην c. 102, 4 τοῖς del. Dind. 16 τὴν μάχην P
 18 εἰσεφέροντο o, corr. Hert. 19 τὸ add. Steph. 25
 add. M et. Steph. 25 Ἀυσίου Palmer., Νευσίου o.

τριήρῃσιν ἔξ ἐφόδου τρώσας, κατέδυσε· τῶν δ' ἄλλων τὰς μὲν τοῖς ἑμβόλοις τύπτων ἔπλους ἐποίει, τῶν δὲ τοὺς τερσοὺς πορασύρων ἀχρήστους ἀπατείλει πρὸς τὴν μάχην. τὸ δὲ τελευταῖον δοὺς ἑμβολὴν 4
 5 τῇ τοῦ Περικλείους τριήρει βικιότερον, τῆς μὲν τριήρους ἐπὶ πολὺν ἀνέσκηξε τόπον, τοῦ δὲ στόματος ἐναρμοσθέντος εἰς τὴν λακίδα, καὶ μὴ δυναμένων αὐτῶν ἀνακροῦσασθαι, Περικλῆς μὲν ἐπέβαλε τῇ τοῦ Καλλικρατίδα νῆϊ σιδηρὰν χεῖρα, προσ-
 10 κρούεισθαι δ' αὐτῆς οἱ μὲν Ἀθηναῖοι περιστάντες τὴν νῆα εἰσῆλλοντο, καὶ περικυθέντες τοὺς ἐν αὐτῇ πάντας ἀπίσφαζαν. τότε δὴ φασὶ τὸν Καλλικρατί- 5
 15 δακε λαμπρῶς ἀγωνισάμενον καὶ πολὺν ἀντισχόντα χρόνον, τὸ τελευταῖον ὑπὸ τοῦ πλεθροῦ καταχόθεν
 20 τιτρωσκόμενον καταπονηθῆναι. ὥς δὲ τὸ περὶ τὸν ναύαρχον ἐλάττωμα σαφανεὲς ἐγένετο, συνέβη τοὺς Πελοποννησίους δείσαντας ἐγκλίνειν. τοῦ δὲ δεξιοῦ 6
 μέρους τῶν Πελοποννησίων φυγόντος, οἱ τὸ λοιπὸν ἔχοντες Βοιωταὶ χρόνον μὲν τινα διακατέφουν
 25 ἐνρώστως ἀγωνιζόμενοι· εὐλαβοῦντο γὰρ αὐτοὶ τε καὶ οἱ συγκινδυνεύοντες Εὐβοεῖς καὶ πάντες οἱ τῶν Ἀθηναίων ἀφιστηκότες, μήποτε Ἀθηναῖοι τὴν ἀρχὴν ἀνακτησάμενοι τιμωρίαν παρ' αὐτῶν λάβωσιν ὑπὲρ τῆς ἀποστάσεως· ἐπειδὴ δὲ τὰς πλείστας ναὺς ἰόρων
 30 τετρωμένους καὶ τὸ πλεῖθος τῶν νικούντων ἐπ' αὐτοὺς ἐπιστραφεῖν, ἡμεγκασθῆσαν φυγεῖν. τῶν μὲν οὖν

3 παραπύρων add. Wurm et Cobet 4 ἑμβολὴν West, ἑμβόλιον ο 7 λακίδα Dobsonus, ἐκίδα ο 9 προσαχθεί-
 σης ο, corr. Reiske 12 φησὶ P 15 καταπονηθῆναι Palm.
 17 ἐκκλίνειν v 18 φυγόντων ο, corr. Eich.
 20 αὐτοὶ τε καὶ Wurm, αὐτοῖς ο; οἱ αὐτοῖς Reiske

Πελοποννησίων οἱ μὲν εἰς Χίον, οἱ δ' εἰς Κύμην
 διεσώθησαν.

100 Οἱ δ' Ἀθηναῖοι διώξαντες ἐφ' ἱκανὸν τοὺς ἡττη-623
 μένους πάντα τὸν σύνεγγυς τόπον τῆς θαλάττης
 ἐπλήρωσαν νεκρῶν καὶ ναυαγίων. μετὰ δὲ ταῦτα 3
 τῶν στρατηγῶν οἱ μὲν ᾤοντο δεῖν τοὺς τετελευτη-
 κότες ἀνταρτίσθαι διὰ τὸ χαλεπῶς διατεῖσθαι
 τοὺς Ἀθηναίους ἐπὶ τοῖς ἀτάφους περιορῶσι τοὺς
 τετελευτηκότες, οἱ δ' ἔφασαν δεῖν ἐπὶ τὴν Μιτυ-
 λήνην πλεῖν καὶ τὴν ταχίστην λῦσαι τὴν πολιορκίαν. 10
 ἐπεγινήθη δὲ καὶ χειμῶν μέγας, ὥστε σαλευέσθαι
 τὰς τριήρεις, καὶ τοὺς στρατιώτας διὰ τε τὴν ἐκ
 τῆς μάχης κακοπάθειαν καὶ διὰ τὸ μέγεθος τῶν
 κυμάτων ἀντιλέγειν πρὸς τὴν ἀναίρεσιν τῶν νε-
 2 κρῶν. τέλος δὲ τοῦ χειμῶτος ἐπιτείνοντος οὔτε ἐπὶ 15
 τὴν Μιτυλήνην ἐπλευσαν οὔτε τοὺς τετελευτηκότες
 ἀνείλαντο, βιασθέντες δὲ ὑπὸ τῶν πνευμάτων εἰς
 Ἀργινούσας κατέπλυνσαν. ἀπώλοντο δὲ ἐν τῇ
 ναυμαχίᾳ τῶν μὲν Ἀθηναίων ναῦς εἰκοσι πέντε
 καὶ τῶν ἐν αὐταῖς οἱ πλείστοι, τῶν δὲ Πελοπον- 20
 4 νησίων ἐπὶ πρὸς ταῖς ἐβδομήκοντα· διόπερ τοσού-
 των νεῶν καὶ τῶν ἐν αὐταῖς γεγενημένων ἀνδρῶν
 ἀπολωλότων ἐπλήσθη τῆς Κυμαίων καὶ Φωκαίων
 5 ἡ παραθαλάττιος χώρα νεκρῶν καὶ ναυαγίων. ὁ
 δὲ τὴν Μιτυλήνην πολιορκῶν Ἑτεόνικος πυθό- 25
 μένος τινας τὴν τῶν Πελοποννησίων ἦταν, τὰς
 μὲν ναῦς εἰς Χίον ἐπεμφε, τὴν δὲ περὶ δύναμιν
 αὐτοῦ εἰς τὴν Πυρραίων πόλιν ἀπεχώρησεν,

23 Φωκαίων PL, Φωκίων c. 25 Ἑτεόνικος ALKM
 26 τὴν οἱ. P. 28 Πυρραίων Palmer, Τυρραίων d, Ἑτε-

οὐσαν σύμμαχον· ἐδιδόκει γάρ, μήποτε τῷ στόλῳ
 πλευσάντων τῶν Ἀθηναίων ἐπ' αὐτοὺς καὶ τῶν
 ἐκ τῆς πόλεως ἐπεξελθόντων κινδυνεύσῃ τὴν δύνα-
 μιν ἀποβαλεῖν ἅπασαν. οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων 6
 στρατηγοὶ πλεύσαντες εἰς Μιτυλήνην καὶ τὸν
 Κόρυον μετὰ τῶν τεσσαράκοντα νεῶν παραλαβόντες
 εἰς Σάμον κατέπλευσαν, κἀκεῖθεν ὀρμώμενοι τὴν
 τῶν πολεμίων χώραν ἐπόρθουν. μετὰ δὲ ταῦτα οἱ 7
 περὶ τὴν Αἰολίδα καὶ τὴν Ἰωνίαν καὶ τὰς νήσους
 10 τὰς συμμαχοῦσας Λακεδαιμονίοις συνήλθον εἰς
 Ἐφεσον, καὶ βουλευομένοις αὐτοῖς ἔδοξεν ἀποστέλ-
 λειν εἰς Σπάρτην καὶ Λύσανδρον αἰτεῖσθαι ναύ-
 αρχον· αὐτὸς γάρ ἐν τε τῷ τῆς ναυαρχίας χρόνῳ
 κατωρθωκὸς ἦν πολλὰ καὶ ἔδοξε διαφέρειν στρα-
 15 τηγία τῶν ἄλλων. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι νόμον 3
 ἔχοντες δις τὸν αὐτὸν μὴ πέμπειν, καὶ τὸ πατριον
 ἔθος μὴ θέλοντες καταλύειν, Ἄρακον μὲν εἵλοντο
 ναύαρχον, τὸν δὲ Λύσανδρον ἰδιώτην αὐτῷ συν-
 ἐπέμψαν, προστάξαντες ἀκούειν ἅπαντα τούτου.
 20 οὗτοι μὲν ἐκπεμφθέντες ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν ἐκ τε
 τῆς Πελοποννήσου καὶ παρὰ τῶν συμμάχων τριή-
 ρεις ἤθροισον ὅσας ἠδύναντο πλείστας.

Ἀθηναῖοι δὲ πυθόμενοι τὴν ἐν ταῖς Ἀργινοῦ-101
 σαις ἐνήμερίαν ἐπὶ μὲν τῇ νίκῃ τοὺς στρατηγοὺς
 25 ἐπῆνον, ἐπὶ δὲ τῷ περιθεῖν ἀτάφους τοὺς ὑπὲρ
 621 τῆς ἡγεμονίας τετελευτηκότας χαλεπῶς διετίθησαν.
 Θηραμένους δὲ καὶ Θρασυβούλον προκαπεληλυθότων 2

Θραίων Ortelius 1 τῷ στόλῳ] ποτὶ αὐτὸν Dind. 2 πλε-
 ούσας FK τὰς om. PA 10 λακεδαιμονίοις P¹ et Wess.,
 Λακεδαιμόνιοι c εἰσέλθον P 17 Ἄρακον Wess., Ἄρακον 6

εἰς Ἀθήνας, ὑπολαμβάνοντες οἱ στρατηγοὶ τοὺς τῶν
 τοὺς διαβαλόντας πρὸς τὰ πλήθη . . . τῶν τελευ-
 τησάντων, ἀπέστειλαν κατ' αὐτῶν ἐπιστολάς πρὸς
 τὸν δῆμον, διασαφούντες ὅτι τοῦτοις ἐπέταξαν
 ἀνελίσθαι τοὺς τελευτήσαντας· ὅπερ μάλιστα αὐτοῖς
 3 αἴτιον ἐγενήθη τῶν κακῶν. δυνάμειοι γὰρ ἔχουν
 συναγωνιστὰς εἰς τὴν κρίσιν τοὺς περὶ Θηραμένην,
 ἄνδρες καὶ λόγῳ δυνατοὺς καὶ φίλους πολλοὺς
 ἔχοντας, καὶ τὸ μέγιστον, συμπαράγοντάς τοις εἰς
 τὴν ναυμαχίαν πρόγμασιν, ἐκ τῶν ἐναντίων ἰσχυροῖς
 4 ἀντιδίκους καὶ πικροὺς κατηγοροὺς. ἀναγνωσθεῖσάν
 γὰρ ἐν τῷ δήμῳ τῶν ἐπιστολῶν εὐθὺς μὲν τοῖς περὶ
 Θηραμένην ὠργίζετο τὰ πλήθη, τούτων δὲ ἀπολο-
 γησαμένων συνέβη τὴν ὁργὴν πάλιν μεταπεσεῖν εἰς
 5 τοὺς στρατηγοὺς. διόπερ ὁ δῆμος προέβηκεν
 αὐτοῖς κρίσιν, καὶ Κόνωνα μὲν ἀπολύσας τῆς
 αἰτίας προσέταξε τούτῳ τὰς δυνάμεις παραδί-
 δοσθαι, τοὺς δ' ἄλλους ἐφηφίσατο τὴν ταχίστην
 ἔχειν. ὧν Ἀριστογένης μὲν καὶ Πρωτόμαχος φοβη-
 θέντες τὴν ὁργὴν τοῦ πλήθους ἔφυγον, Θράσυλλος
 6 δὲ καὶ Καλλιάρχης, ἐπεὶ δὲ Ἀνσίας καὶ Περικλῆς καὶ
 Ἀριστοκράτης μετὰ τῶν πλείστων νεῶν κατέπλευσαν
 εἰς τὰς Ἀθήνας, ἐλπίζοντες τοὺς ἐν ταῖς ναυσὶ πολ-
 λούς ὄντας βοηθοὺς εἶναι ἐν τῇ κρίσει. ὥς δ' εἰς
 τὴν ἐκκλησίαν τὰ πλήθη συνήλθον, τῆς μὲν κατη-
 γορίας καὶ τῶν πρὸς χάριν δημηγορούντων ἤκουον,

2 διαβαλόντας] αὐτοῖς add. M πρὸς τὰ πλήθη] πρὸς
 τοὺς στρατιώτας, aut τῶν τελευτήσαντων del. Weck.; ὡς
 ἀνελίσσαντας add. Palmer., περὶ add. Wurm 4 τοῦτον] ἰ.
 ἴσταν A 5 ἔλλεσθαι P 9 εἰς] περὶ Hart. 21 Καλ-
 λιάρχης] Ἐκαστιάδης conl. Weck.; διορίσας excidit.

τοὺς δ' ἀπολογούμετους συνθορυβοῦντες οὐκ ἡνέ-
 χοντο τῶν λόγων. οὐκ ἐλάχιστα δ' αὐτοὺς ἐβλου-
 σαν οἱ συγγενεῖς τῶν τετελευτηκότων, παρελθόντες
 μὲν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐν πενθίμοις, δεόμενοι δὲ
 τοῦ δήμου τιμωρῆσασθαι τοὺς περιωρακότας ἀτά-
 φους τοὺς ὑπὲρ τῆς πατρίδος προθύμως τετελευ-
 τηκότας. τέλος δ' οἱ τε τούτων φίλοι καὶ οἱ τοῖς 7
 περὶ Θηραμένην συναγωνιζόμενοι πολλοὶ καθεστῶ-
 τες ἐνίσχυσαν, καὶ συνέβη καταδικασθῆναι τοὺς
 10 στρατηγούς θανάτῳ καὶ δημεῦσαι τῶν οὐσιῶν. τού- 102
 των δὲ κυρωθέντων, καὶ μελλόντων αὐτῶν ὑπὸ
 τῶν δημοσίων ἐπὶ τὸν θάνατον ἄγεσθαι, Διομίδων
 εἰς τῶν στρατηγῶν παρήλθεν εἰς τὸ μέσον, ἀνὴρ
 καὶ τὰ περὶ τὸν πόλεμον ἔμπρακτος καὶ δικαιοσύνη
 15 τε καὶ ταῖς ἄλλαις ἀρεταῖς δοκῶν διαφέρειν. σιω- 2
 πησάντων δὲ πάντων εἶπεν· Ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τὸ
 μὲν περὶ ἡμῶν κυρωθέντα συνενέγκαι τῇ πόλει·
 20 οὐδ' αὖτε δὲ ὑπὲρ τῆς νίκης εὐχὰς ἐπειδήπερ ἡ τύχη κε-
 κώλυκεν ἡμᾶς ἀποδοῦναι, καλῶς ἔχον ὑμᾶς φρον-
 25 τίσαι, καὶ τῷ Διὶ τῷ σωτῆρι καὶ Ἀπόλλωνι καὶ ταῖς
 θεαῖς ἀπόδοι· τούτοις γὰρ εὐξάμεναι τοὺς
 πολεμίους κατενανμαχήσαμεν. ὁ μὲν οὖν Διομέ- 3
 δων ταῦτα διαλεχθεὶς ἐπὶ τὸν κυρωθέντα θάνατον
 ἀπῆρτο μετὰ τῶν ἄλλων στρατηγῶν, τοῖς ἀγαθοῖς
 30 τῶν πολιτῶν πολὺν οἶκτον παραστήσας καὶ δάκρυα·
 τὸν γὰρ ἀδίκως τελευτῶν μέλλοντα τοῦ μὲν καθ'
 αὐτὸν πάθους μηδ' ἡντινοῦν ποιῆσθαι μνηΐαν, ὑπὲρ

2 αἰτοῖς P. 12 τὸς displicet Weiss. 19 ἔχον P,
 ἐχὼς Reiske. φροντίσαι Hemsterhuis et Reiske, φρονήσαι ο

δὲ τῆς ἀδικούσης πόλεως ἀξιούν τὰς εὐχὰς ἀποδι-
 δόναι τοῖς θεοῖς, ἐφαίνεται ἄνδρος εὐσεβοῦς ἔργον
 καὶ μεγαλοψύχου καὶ τῆς περὶ αὐτὸν τύχης ἀνα-
 4 ξίου. τούτους μὲν οὖν οἱ ταχθέντες ὑπὸ τῶν νόμων
 ἑνδεκα ἄρχοντες ἀπέκταναν, οὐχ οἷον ἡδικοκότας
 5 τι τὴν πόλιν, ἀλλὰ ναυμαχίαν μεγίστην τῶν Ἑλλήσι
 πρὸς Ἑλληνας γεγενημένων νενικηκότας καὶ ἐν
 ἄλλαις μάχαις λαμπρῶς ἡγωνισμένους, καὶ διὰ τὰς
 ἰδίας ἐρετὰς τρόπαια κατὰ τῶν πολεμίων ἱστακότας.
 6 οὕτως δ' ὁ δῆμος τότε παρεφρόνησε, καὶ παροξύν- 10
 θείς ἀδίκως ὑπὸ τῶν δημαγωγῶν τὴν ὀργὴν ἀπέ-
 σκηψεν εἰς ἄνδρας οὐ τιμωρίας, ἀλλὰ πολλῶν ἐπαί-
 103 νων καὶ σταφάνων ἀξιούς. ταχὲν δὲ καὶ τοῖς πείσασθαι
 καὶ τοῖς πεισθεῖσι μετεμέλησεν, οἷον εἰ νενικήσαντος
 τοῦ δαιμονίου· οἱ μὲν γὰρ ἐξαπατηθέντες ἐπίχειρα 15
 τῆς ἀγνοίας ἔλαβον μετ' οὐ πολὺν χρόνον κατα-
 πολεμηθέντες οὐχ ὅφ' ἑνὸς δεσπότου μόνου, ἀλλὰ
 2 τριάκοντα· ὁ δ' ἐξαπατήσας καὶ τὴν γνώμην εἰπὼν
 Καλλίξενος εὐθύ τοῦ πλήθους μετεμεληθέντος
 εἰς αἰτίαν ἦλθεν ὥς τὸν δῆμον ἐξαπατηχῶς· οὐκ 20
 ἀξιοθεὶς δ' ἀπολογίας ἰδέσθαι, καὶ καταβληθεὶς εἰς
 τὴν δημοσίαν φνυακὴν ἔλαθε μετὰ τινῶν διορυξας
 τὸ δεσποτήριον καὶ διαδοῖς πρὸς τοὺς πολεμίους
 εἰς Δελφείαν, ὅπως διαφυγῶν τὸν θάνατον μὴ
 μόνον Ἀθηναίῳ, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῖς ἄλλοις Ἑλλήσι 25
 δακτυλοδικτυομένην ἔχη τὴν πονηρίαν παρ' ὅλον
 τὸν βίον.

6 τῶν] τοῖς P   11 ὑπὸ P^uM, ὑπὲρ c   15 δὲ καὶ] δὲ P
 21 ἰδέσθαι P   καταβληθεὶς PAL, κατακλίθεὶς c   24 δε-
 κίλιαν I'   26 δακτύλιον δικτυομένην P

Τὰ μὲν οὖν κατὰ τοῦτον τὸν ἔνιαυτὸν πραχθέντα π
 σχεδὸν ταῦτ' ἐστίν. τῶν δὲ συγγραφέων Φίλιστος
 τὴν πρώτην σύνταξιν τῶν Σικελικῶν εἰς τοῦτον τὸν
 ἔνιαυτὸν κατέστρωφεν, εἰς τὴν Ἀχράμαντος ὤλωσιν,
 5 ἐν βύβλοις ἐπὶ διελθὼν χρόνον ἑτῶν πλείω τῶν
 ὀκτακοσίων, τῆς δὲ δευτέρας συντάξεως τὴν μὲν
 ἀρχὴν ἀπὸ τῆς τῆς προτέρας τελευτῆς πεποιήται,
 γέγραφε δὲ βύβλους τέσσαρας. περὶ δὲ τὸν αὐτὸν
 10 χρόνον ἐτελεύτησε Σοφοκλῆς ὁ Σοφίλου, ποιητῆς
 626 τραγῳδιῶν, ἑτη βιώσας ἐνενήκοντα, νίκας δ' ἔχων
 ὀκτωκαίδεκα. φασὶ δὲ τὸν ἄνδρα τοῦτον τὴν ἐσχά-
 την τραγῳδίαν εἰσαγαγόντα καὶ νικῆσαντα χαρᾷ
 περιπσεῖν ἀνυπερβλήτῳ, δι' ἣν καὶ τελευτῆσαι.
 Ἀπολλόδωρος δ' ὁ τὴν χρονικὴν σύνταξιν πραγμα- 5
 15 τισάμενός φησι καὶ τὸν Εὐριπίδην κατὰ τὸν αὐ-
 τὸν ἔνιαυτὸν τελευτῆσαι· τινὲς δὲ λέγουσι παρ'
 Ἀρχελάῳ τῷ βασιλεὶ Μακεδόνων κατὰ τὴν χώραν
 ἐξελθόντι καὶ περιπσεῖν καὶ διασπασθῆναι μικρᾷ
 πρόσθεν τούτων τῶν χρόνων.

20 Τοῦ δ' ἔτους τοῦτου διελθόντος Ἀθήνησι μὲν 104
 ἦρχεν Ἀλεξίας, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ἀντὶ τῶν ὑπάτων
 τρεῖς χιλίοι κατεστάθησαν, Γάιος Ἰούλιος, Ποῦ-
 πλιος Κορνήλιος, Γάιος Σερονίλιος. τούτων δὲ
 τὴν ἀρχὴν παραλαβόντων Ἀθηναῖοι μετὰ τὴν ἀναί-
 25 ρισιν τῶν στρατηγῶν ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν ἐταξαν
 Φιλονόεα, καὶ τὸ ναυτικὸν αὐτῷ παραδόντες ἐξέ-

4 κατέστρωφεν ο, corr. Dind. 5 πλείω] πλίον Dind.
 7 φησ add. Eich. 9 ὁ Σοφίλος Meursius, Σοφίλου ο
 10 ἑτη] ἑτη P¹ ἐνενήκοντα] ε P¹, 3 P¹ ἔχων] ἔχων
 Reiske 14 *δ' ὁ] δὲ ὁ J, δι ο 19 πρόσθεν P 23 Γάιος
 PA, καὶ Γάιος ε

πέμψαν πρὸς Κόνωνα, προστάξαντες κοινῶς ἀπε-
 2 γείσθαι τῶν δυνάμεων. ὃς ἐπὶ κατέπλευσε πρὸς
 Κόνωνα εἰς Σάμον, τὰς ναὺς ἀπείσας ἐπλήρωσεν,
 οὐσας τρεῖς πρὸς ταῖς ἑκατὸν ἑβδομήκοντα. τούτων
 εἴκοσι μὲν ἔδοξεν αὐτοῦ καταλιπεῖν, ταῖς δ' ἄλλαις
 ἀπείσας ἀνήχθησαν εἰς Ἑλλήσποντον, ἡγουμένου
 3 Κόνωνος καὶ Φιλοκλείου. Αὐσάνδρος δ' ὁ τῶν
 Λακκαδαιμονίων ναύαρχος ἐκ Πελοποννήσου παρὰ
 τῶν ἑγγύς συμμάχων τριάκοντα πέντε ναὺς ἐθροί-
 σας κατέπλευσεν εἰς Ἐφεσον. μετεπύματο δὲ καὶ 10
 τὸν ἐκ Χίου στόλον . . . ἐξήρτην· ἀνέβη δὲ καὶ
 πρὸς Κύρον τὸν Λακκείου τοῦ βασιλῆως υἱόν, καὶ
 χρήματα πολλὰ παρέλαβε πρὸς τὰς τῶν στρατιωτῶν
 4 διατροφάς. ὁ δὲ Κύρος, μετεπεμπομένου τοῦ πα-
 τρός αὐτὸν εἰς Πέρσας, τῷ Αὐσάνδρῳ τῶν ὑφ' 15
 αὐτὸν πόλεων τὴν ἐπιστάσιν παρέδωκε καὶ τοὺς
 φόρους τοῦτοφ' τελεῖν συνέταξεν. ὁ δὲ Αὐσάνδρος
 πάντων τῶν εἰς πόλεμον εὐπορήσας εἰς Ἐφεσον
 5 ἀνέστρεψεν. καθ' ὃν δὴ χρόνον ἐν τῇ Μιλήτῳ τινὲς
 ὀλιγαρχίας ὀρεγόμενοι κατέλυσαν τὸν δῆμον, συμ- 20
 πρεζάντων αὐτοῖς Λακκαδαιμονίων. καὶ τὸ μὲν πρῶ-
 τον Λιονυσίων ὄντων ἐν ταῖς οἰκίαις τοὺς μάλιστα 22
 ἀντιπράττοντας συνήρπασαν καὶ περὶ τεσσαρῶντα
 ὄντας ἀπέσφαξαν, μετὰ δέ, τῆς ἀγορᾶς πληθούσης,

3 ἐπλήρωσεν οὐσας P, ἐπλήρωσας v 8 παρὰ] καὶ
 παρὰ Hert. 9 πέντε P, καὶ πέντε v 10 μετεπεμπομένου K;
 μετεπύματο δ' Ἐπείρου ἐκ Χίου conicio ex Xen. Hell.
 II 1, 10, αὐτ μετ. δὲ καὶ τὰς ἐκ Χίου ex c. 70, 2 11 στό-
 λον] στόλον καὶ M; καὶ στόλον ἐξήρτην (T) τῶν ἐξήρτην
 conicio 16 ἐπιστάσιν Dind., ἐπιστάσειν o 18 τῶν] τὸν P
 22 μάλιστα] μάλιστα ἂν Hert.

τριακοσίους ἐπιλέξαντες τοὺς εὐπορωτάτους ἀνείλον.
 οἱ δὲ χαριέστατοι τῶν τὰ τοῦ δήμου φρονούντων, ἔ-
 οντες οὐκ ἐλάττους χιλίων, φοβηθέντες τὴν παρί-
 στασιν ἔφυγον πρὸς Φαρνάβαζον τὸν σατραπὴν·
 οὗτος δὲ φιλοφρόνως αὐτοὺς δεξάμενος, καὶ στα-
 τήρα χρυσοῦν ἐκαστῷ δωρησάμενος, κατόκισεν εἰς
 Βλαύδα, φρουρίον τι τῆς Ἀνδίας. Λύσανδρος δὲ τ-
 μετὰ τῶν πλείστων νεῶν ἐπὶ Ἰάσον τῆς Κερρίας
 πλεύσας, κατὰ κράτος αὐτὴν εἰλεν Ἀθηναίοις συμ-
 μαχοῦσαν, καὶ τοὺς μὲν ἡβῶντας ὀκτακοσίους ὄντας
 ἐπίσφραξε, παῖδας δὲ καὶ γυναῖκας λευκοποώλησας
 κατέσκαψε τὴν πόλιν. μετὰ δὲ ταῦτ' ἐπὶ τὴν Ἀ-
 ττικὴν καὶ πολλοὺς τόπους πλεύσας μέγα μὲν
 οὐδὲν οὐδ' ἄξιον μνήμης ἐπραξε· διὸ καὶ ταῦτα
 μὲν οὐκ ἀναγράφειν ἱστουδάσαμεν· τὸ δὲ τιλευ-
 ταῖον Λάμψακον ἔλων τὴν μὲν Ἀθηναίων φρουρὴν
 ἐφίκεν ὑπόσπονδον, τὰς δὲ κτήσεις ἀρπάσας τοῖς
 Λαμψακηνοῖς ἀπέδωκε τὴν πόλιν.

Οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοὶ πυνθόμενοι τοὺς 105
 Λακκεδιαμονίους πάσῃ τῇ δυνάμει πολιορκεῖν Λάμψα-
 κον, συνήγαγόν τι πανταχόθεν τριήρεις καὶ κατὰ
 σπονδὴν ἀνήχθησαν ἐκ' αὐτοὺς νηυσὶν ἑκατὸν
 ὀγδοήκοντα. εὐρόντες δὲ τὴν πόλιν ἡλωκυῖαν, τότε 2
 μὲν ἐν Αἰγὸς ποταμοῖς καθώρισαν τὰς ναῦς, μετὰ
 δὲ ταῦτ' ἐπιπλέοντες τοῖς πολεμίοις καθ' ἡμέραν
 εἰς ναυμαχίαν προεκαλοῦντο. οὐκ ἐνταυτογομένων δὲ

ἢ δεξάμενος P (c. 4, 5), προσδεξάμενος v 7 Βλαύδα
 Wess., κλαύδα o Ἀνδίας P, κλαδίας v 8 Ἰάσον Palmer,
 Θάσον P, Θάσον v (Κερρίας Xen. Hell. II 1, 15) 13 Ἀρ-
 ττικὴν Madvig (at Plut. Lys. 9) and] αὐτὴ
 Röske et Madvig πλεύσας τόπους o-P

- τῶν Πελοποννησίων, οἱ μὲν Ἀθηναῖοι διηπόρουν
 ὅτι χρήσονται τοῖς πράγμασιν, οὐ δυνάμεινοι
 τὸν πλείω χρόνον ἐκεί διατρέφειν τὰς δυνάμεις.
- 3 Ἀλκιβιάδου δὲ πρὸς αὐτοὺς ἐλθόντος καὶ λέγοντος,
 ὅτι Μήδοκος καὶ Σεύθης οἱ τῶν Θρακῶν βασιλεῖς 3
 εἰσιν αὐτῷ φίλοι, καὶ δύνανται πολλὴν ὁμολόγησαν
 δώσειν, ἂν βούληται διαπολεμεῖν τοῖς Λακεδαι-
 μονίοις· διότι αὐτοὺς ἤξιον μεταδοῦναι τῆς ἡγε-
 μονίας, ἐπαγγελλόμενος αὐτοῖς θυεῖν θάτερον, ἢ 128
 ναυμαχεῖν τοὺς πολεμίους ἀναγκάσειν ἢ περὶ μετὰ 10
 4 Θρακῶν πρὸς αὐτοὺς διαγωνιεῖσθαι. ταῦτα δὲ ὁ
 Ἀλκιβιάδης ἐπραίτεν ἐπιθυμῶν δι' ἐαυτοῦ τῇ πα-
 τρίδι μέγα τι κατεργάσεσθαι καὶ διὰ τῶν εὐεργε-
 σίων τὸν δῆμον ἀποκαταστήσαι εἰς τὴν ἀρχαίαν
 εὐνοίαν. οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων στρατηγοί, νομί- 15
 σαντες τῶν μὲν ἐλαττωμάτων ἑαυτοῖς τὴν μέμφιν
 ἀκαλουθήσειν, τὰ δ' ἐπιτεύγματα προσάψαν ἥσαν-
 τας Ἀλκιβιάδῃ, ταχέως αὐτὸν ἐκέλευσαν ἀπέλαι
 καὶ μηκέτι προσεγγίζειν τῷ στρατοπέδῳ.
- 106 Ἐπεὶ δ' οἱ μὲν πολέμοι ναυμαχεῖν οὐκ ἤθελον, 20
 τὸ δὲ στρατόπεδον σιτοδείᾳ κατεῖχε, Φιλοκλῆς ἐκεί-
 νην τὴν ἡμέραν ἀφηγούμενος τοῖς μὲν ἄλλοις τριη-
 ράρχοις προσέταξε πληρώσαντας τὰς τριήρεις ἀκο-
 λουθεῖν, αὐτὸς δ' ἐτοίμας ἔχων ναὺς τριέκοντα 25
 2 τάχιον ἐξέπλευσεν. ὁ δὲ Ἀύσανδρος παρὰ τινων 23
 αὐτομόλων ταύτ' ἀκούσας, μετὰ πασῶν τῶν νεῶν

2 χρήσονται o-PAL 3 διατρέφειν Wess., διατρέφειν o
 τοῖς δυνάμει Reiske 5 Μήδοκος Sallet Zeitschr. f. Numism.
 6, 95 9 ἐπαγγελλόμενος PL 13 τι om. PAL 17 ἐπαινετα o,
 corr. Wess 21 δὲ Wurm, τι o 24 τριέκοντα] δ P 25 τάχιον P

ἀναχθεῖς καὶ τὸν Φιλοκλῆα τρεφόμενος πρὸς τὰς
 ἄλλας ναὺς κατεδίωξεν. οὐπω δὲ τῶν τριήρων τοῖς 3
 Ἀθηναίοις πεπληρωμένων θόρυβος κατεῖχεν ἅπαν-
 τας διὰ τὴν ἀπροσδόκητον ἐπιφάνειαν τῶν πολε-
 4 μίων. ὁ δὲ Λύσανδρος συνιδὼν τὴν τῶν ἐναντίων
 ταραχήν, Ἐτεόνικον μὲν μετὰ τῶν εἰωθότων περὶ
 μέχεσθαι ταχέως ἀπεβίβασεν· ὁ δὲ ὀξείως τῇ τοῦ
 καιροῦ ῥοπῇ χρησάμενος μέρος κατελάβετο τῆς παρ-
 5 εμβολῆς· αὐτὸς δ' ὁ Λύσανδρος ἀπάσας τὰς τριή-
 10 ρεσιν ἐξηρτυμέναις ἐπιπλεύσας, καὶ σιδηρὰς ἐπι-
 βαλὼν χεῖρας, ἀπέσπα τὰς ὁρμούσας ἐπὶ τῇ γῇ
 ναῦς. Ἀθηναῖοι δὲ τὸ παράδοξον ἐκπεπληγμένοι, 6
 * καὶ μήτ' ἀναχθῆναι ταῖς ναυσὶν ἀναστροφὴν ἔχον-
 τες μήτε περὶ διαγωνίζεσθαι δυνάμενοι, βραχὺν
 15 ἀντισχόντες χρόνον ἐτράπησαν, ἐνθὺ δ' οἱ μὲν
 τὰς ναῦς, οἱ δὲ τὴν παρεμβολὴν ἐκλιπόντες ἐφυγον,
 ὅπου ποθ' ἕκαστος ἠλπιζε σωθῆσεσθαι. τῶν μὲν 6
 οὖν τριήρων δέκα μόνον διεξέπεσον, ὧν μίαν ἔχων
 Κόνων ὁ στρατηγὸς τὴν μὲν εἰς Ἀθήνας ἐπείνοδον
 20 ἀπύγνω φοβηθεὶς τὴν ὀργὴν τοῦ δήμου, πρὸς
 Εὐαγόραν δὲ τὸν ἀφηγούμενον τῆς Κύπρου κατέ-
 φυγεν, ἔχων πρὸς αὐτὸν φίλους· τῶν δὲ στρατιω-
 τῶν οἱ πλείστοι μὲν κατὰ γῆν φυγόντες εἰς Ση-
 στὸν διεσώθησαν. Λύσανδρος δὲ τὰς λοιπὰς ναῦς 7
 25 παραλαβὼν αἰχμαλώτους, καὶ ζωογρήσας Φιλοκλῆα
 * τὸν στρατηγόν, ἀπαγαγὼν εἰς Λάμψακον ἀπέσφαξεν.
 μετὰ δὲ ταῦτ' εἰς Λακεδαίμονα τοὺς τὴν νίκην

11 ὁρμούσας AL   12 γῇ Reiske, τὴν γῆν ο   14 περὶ
 ο PAL   16 ἐκλιπόντες P   18 διεξέπεσαν P   21 τοὺς
 λοιπούς nessel Wurm   25 Φιλοκλῆα ζωογρήσας ο - PA

ἀπαγγελοῦντας ἀπίσταντες ἐπὶ τῆς κρατίστης τριή-
 ρους, κοσμήσας τοῖς πολυτελεστάτοις τὴν ναὸν
 8 ὀπλοῖς καὶ λαφύροις. ἐπὶ δὲ τοὺς εἰς Σησιὸν κατα-
 φυγόντας Ἀθηναίους στρατεύσας τὴν μὲν πόλιν 129
 εἴλε, τοὺς δ' Ἀθηναίους ὑποσπόνδους ἀφῆκεν. εἰ-
 θὺς δὲ τῇ δυνάμει πλεύσας ἐπὶ Σάμον αὐτὸς μὲν
 ταύτην ἐπολιόρκει, Γύλιππον δὲ τὸν εἰς Σικελίαν
 τοῖς Συρακοσίοις τῷ ναυτικῷ συμπολεμήσαντα ἀπί-
 σταντες εἰς Σπάρτην τὰ τε λάφυρά κομίζοντα καὶ
 μετὰ τούτων ἀργυρίου τάλαντα χίλια καὶ πεντακόσια. 10
 9 ὄντος δὲ τοῦ χρημάτων ἐν σελίοις, καὶ ταῦτ' ἔχον-
 τος ἑκάστου σκυτάλῃν ἔχουσιν τὴν ἐπιγραφὴν τὸ
 πλῆθος τοῦ χρημάτων δηλοῦσαν, ταύτην ἀγνοήσας·
 ὁ Γύλιππος τὰ μὲν σελία παρίλυσεν, ἐξελόμενος
 δὲ τάλαντα τριακόσια, καὶ διὰ τῆς ἐπιγραφῆς γνω- 14
 σθεῖς ὑπὸ τῶν ἐφόρων, ἔφυγε καὶ κατεδικάσθη
 10 θανάτῳ. παραπλησίως δὲ καὶ τὸν πατέρα τοῦ Γυ-
 λίππου Κλέαρχον συνέβη φυγεῖν ἐν τοῖς ἐμπροσθεν
 χρόνοις, ὅτι δόξας παρὰ Περικλέους λαβεῖν χρήματα
 περὶ τοῦ τὴν εἰσβολὴν εἰς τὴν Ἀττικὴν μὴ ποιήσα- 20
 σθαι κατεδικάσθη θανάτῳ, καὶ φυγὼν ἐν Θούριοις
 τῆς Ἰταλίας διέτριβεν. οἱ τοὶ μὲν οὖν, ἄνδρες ἑκα-

7 τὸν ἐν Σικελίᾳ τ. Σ. συμπολεμήσαντα ἀπίσταντες τῷ
 ναυτικῷ εἰς Σπ. Stern 11 ὄντων δὲ τῶν χρημάτων M
 σελίοις ο. ταῦτ' τοῦτο Reiske ἔχοντες P 12 ἔχοντες
 τὴν ἐπιγραφὴν del. Collet (τὴν del. Schenkl), ἔχοντες
 ἐπιγραφὴν τὴν Reiske, ἔχουσιν del. et τῇ ἐπιγραφῇ Mad-
 vig 13 τῶν χρημάτων M δηλοῦσα P ταύτην τοῦ
 Reiske 14 σελία v 15 τριακόσια Plut. Nic. 28
 16 Κλέαρχον Κλέαρχον Ephor. fr. 118, Κλεαυδρίδαν Thuc.
 VI 53, 2 19 ὅτι δόξας om. P 21 θανάτῳ κατεδικάσθη
 o-PAL θούριοις PHK, θούροις F

νοὶ τὰλλα δοῦντες εἶναι, ταῦτα πράξαντες τὸν ἕλλον βίον αὐτῶν κατήσχυναν.

Ἀθηναῖοι δὲ τὴν τῶν δυνάμεων φθορὰν ἀκού- 107
σαντες τοῦ μὲν ἀντέχεσθαι τῆς θαλάττης ἀπίστη-
σαν, περὶ δὲ τὴν τῶν τειχῶν κατασκευὴν ἐγίνοντο
καὶ τοὺς λιμένας ἀπεχώρουν, ἐλαττοντες, ὅπως ἦν
εἰκός, εἰς πολιορκίαν καταστήσεισθαι. εὐθὺ γὰρ οἱ 2
μὲν τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεῖς Ἄγις καὶ Πανσε-
νίας μετὰ πολλῆς δυνάμειος ἐμβαλόντες εἰς τὴν
10 Ἀττικὴν πρὸς τοῖς τείχεσιν ἐστρατοπεδίων, Ἀν-
σανδρος δὲ πλεον ἢ διακοσίαις τριήρεσιν εἰς τὸν
Πειραιᾶ κατέπλευσεν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι τηλικούτοις
περιεχόμενοι κακοῖς ὅμως ἀντείχον, καὶ ὁράδιως τὴν
πόλιν παρεφύλακτον ἐπὶ τινα χρόνον. τοῖς δὲ Πε- 3
15 λοποννησίαις ἰδοξεν, ἐπεὶπερ δυσχερὴς ἦν ἡ πολιορ-
κία, τὰς μὲν δυνάμεις ἀπαγαγεῖν ἐκ τῆς Ἀττικῆς,
ταῖς δὲ ναυτοὶ μακρὰν ἐφιδρεύειν, ὅπως αὐτοῖς μὴ
παρακομισθῇ. σίτος. οὐ συντελεσθέντος, οἱ μὲν 4
Ἀθηναῖοι εἰς δεινὴν σπάνιν ἐνέπεσον ἀπάντων μὲν,
20 μάλιστα δὲ τροφῆς διὰ τὸ ταύτην αἰεὶ κατὰ θάλατ-
ταν αὐτοῖς κομιζέσθαι. ἐπιτείνοντας δὲ τοῦ δεινοῦ
καθ' ἡμέραν, ἡ μὲν πόλις ἔγχευε νεκρῶν, οἱ δὲ λοι-
ποὶ διαπρεσβευσάμενοι πρὸς Λακεδαιμονίους συν-
ἔθεντο τὴν εἰρήνην, ὥστε τὰ μακρὰ σκέλη καὶ τὰ
25 τείχη τοῦ Πειραιῶς περιελεῖν, καὶ μακρὰς ναῦς μὴ
πλείον ἔχειν δέκα, τῶν δὲ πόλεων πιστῶν ἐχωρῆσαι
καὶ Λακεδαιμονίοις ἡγεμόσι χρῆσθαι. ὁ μὲν οὖν 5
Πελοποννησιακὸς πόλεμος, μακρότατος γενόμενος

2 κατὰ II, αὐτῶν P, αὐτῶν c. 6 ἐπεχώνουν o, corr.
Beiske (Xen. Hell. II 2, 4) 19 σπάνην P

ὧν ἴσμεν, τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος, ἔτη διαμείνας 630
ἔπειτ' ἀπὸς τοῖς εἴκοσι.

- 108 Μικρὸν δὲ τῆς εἰρήνης ὕστερον ἐτελεύτησε Λα-
ρμῖος ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς, ἡρξας ἔτη ἐννικαίδεκα,
τὴν δ' ἡγεμονίαν διεδίδετο τῶν νύδων ὁ πρεσβύτερος
τοῦ Ἀρταξέρξεως καὶ ἡρξεν ἔτη τρία πρὸς τοῖς τεσ-
σεράκοντα καθ' ὃν δὴ χρόνον καὶ Ἀντίμαχον τὸν
ποιητὴν Ἀπολλόδωρος ὁ Ἀθηναῖος φησὶν ἠνθηκέναι.
2 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Ἰμῖλκων ὁ τῶν Καρχηδο-
νίων ἀφηγούμενος ἀρχομένου τοῦ θύρου τὴν μὲν 10
τῶν Ἀκραγαντίνων πόλιν κατέσκαψε, τῶν δ' ἱερῶν,
ὅσα μὴ καλῶς ὑπὸ τοῦ πυρὸς ἰδοῦναι διεφθάρθαι, τὰς
γλυφὰς καὶ τὰ περιστοιχέως εἰργασμένα περιέκοψεν·
αὐτὸς δ' ἀναλαβὼν ἔπασαν τὴν δύναμιν ἐνέβαλεν
3 εἰς τὴν τῶν Γελῶν χώραν. ἐπελθὼν δὲ ταύτην 15
πᾶσαν καὶ τὴν Καμαριναίαν, πλήρεις ἐποίησε τὸ
στράτευμα παντοίας ὠφελείας. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ
Γέλαν πορευθεὶς παρὰ τὸν ὁμώνυμον ποταμὸν τῇ
4 πόλει κατεστρατοπέδευσεν. ἰχθόντων δὲ τῶν Γε-
λῶν ἐκτὸς τῆς πόλεως Ἀπόλλωνος ἀνδριάντα χαλ- 20
κοῦν σφόδρα μέγαν, συνήσαντες αὐτὸν ἀπέστειλαν
εἰς τὴν Τύρον. τοῦτον μὲν οἱ Γελῶι κατα τὸν
τοῦ θεοῦ χρησμὸν ἀνέθηκαν, οἱ δὲ Τύριοι καθ' ὃν
καιρὸν ὕστερον ὑπ' Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνης
ἐπολιορκοῦντο, καθύβριζον ὡς συναγωνιζόμενον 25
τοῖς πολεμίοις Ἀλεξάνδρου δ' ἐλόντος τὴν πόλιν,

1 σαράκοντα P. 2 Ἰμῖλκων PA, Ἀμῖλκας FK, Ἰμῖλ-
κας c. 12 καλῶς] παντοίας Rhod., ὅλας Wurm, τελείας
Cobet. 16 Καμαρίνας o, corr. West. 22 οἱ μὲν Dind.
23 τοῦ om P.

ὥς Τίμαιος φησι, κατὰ τὴν ὁμώνυμον ἡμέραν καὶ
τὴν αὐτὴν ὥραν ἐν ἣ Καρχηδόνιοι τὸν Ἀπόλλωνα
περὶ Γέλιον ἐσύλησαν, συνέβη τιμηθῆναι θυσίαις
καὶ προσόδοις ταῖς μεγίσταις ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων,
ὥς αἵτιον γεγενημένον τῆς ἀλώσεως. ταῦτα μὲν δ
οὖν, καίπερ ἐν ἄλλοις προχθέντα χρόνοις, οὐκ ἀν-
επιτήδειον ἡγησάμεθα παρ' ἄλληλα θείναι διὰ τὸ
παράδοξον. οἱ δ' οὖν Καρχηδόνιοι δευδροτομοῦν-
τες τὴν χώραν τάφρον περιεβάλοντο τῇ στρατο-
10 πεδείᾳ· προσεδέχοντο γὰρ τὸν Διονύσιον ἥξειν μετὰ
δυνάμειος πολλῆς βοηθήσοντα τοῖς κινδυνεύουσιν.
οἱ δὲ Γέλφοι τὸ μὲν πρῶτον ἐτηγρίσαντο τέκνα καὶ ο
γυναῖκας εἰς Συρακούσας ὑπεκθέσθαι διὰ τὸ μέγ-
θος τοῦ προσδοκωμένου κινδύνου· τῶν δὲ γυναι-
12 κων ἐπὶ τοὺς κατὰ τὴν ἀγορὰν βωμοὺς καταφυγου-
σῶν καὶ δεομένων τῆς αὐτῆς ταῖς ἀνδράσι τύχης
κοινωνῆσαι, συνεχώρησαν. μετὰ δὲ ταῦτα τάξεις γ
ποιησάμενοι πλείστας, κατὰ μέρος τοὺς στρατιώτας
ἀπέστελλον ἐπὶ τὴν χώραν· οὗτοι δ' ἱμπτίριαν ἔχον-
14 τες ἐπετίθεντο τοῖς πλανωμένοις τῶν πολέμιων, καὶ
πολλοὺς μὲν αὐτῶν καθ' ἡμέραν ἀνήγον ζώντας,
οὐκ ὀλίγους δὲ ἀνέρου. τῶν δὲ Καρχηδονίων ἀπὸ δ
μέρους προσβαλλόντων τῇ πόλει καὶ τοῖς κριόσι
καταβαλλόντων τὰ τεῖχη γενναίως ἡμύνοντο· τὰ τε
25 γὰρ ἐφ' ἡμέρας πίπτοντα τῶν τευχῶν νυκτὸς ὥκο-
631 δόμεον, συννυκηρετουσῶν τῶν γυναικῶν καὶ παίδων·
οἱ μὲν γὰρ ἐκμάζοντες ταῖς ἡλικίαις ἐν τοῖς ὅπλοις

4 ταῖς om. f   8 οὖν] αἱ P   15 κατὰ om. P.
καταφυγεσῶν PA   23 προσβαλλόντων εἰ καταβαλλόντων ο,
corr. Dind.   25 ἀνπεκδοόμεν malim (XVII 43, 5)

- ὄντες διατέλουν μαχόμενοι, τὸ δ' ἄλλο πλῆθος τοῖς
 ἔργοις καὶ ταῖς ἄλλαις παρασκευαῖς προσήδρευε
 9 μετὰ πάσης προθυμίας· τὸ δὲ σύνολον οὕτως ἐδέ-
 ξαντο τὴν ἐφοδὸν τῶν Καρχηδονίων εὐρώστως,
 ὥστε καὶ πόλιν ἀνόχυρον ἔχοντες καὶ συμμάχων
 ὄντες ἰσημοί, πρὸς δὲ τοῦτοις τὰ τεῖχη θεωροῦντες
 πλείοντα κατὰ πλείονας τόπους, οὐ κατεπλάγησαν
 τὸν περιεστώτα κίνδυνον.
- 109 Διονύσιος δ' ὁ τῶν Συρακοσίων τύραννος
 μεταπιμψόμενος παρὰ τῶν ἐξ Ἰταλίας Ἑλλήνων βοή- 10
 θειαν ἔζηγε καὶ παρὰ τῶν ἄλλων συμμάχων δύνά-
 μιν· ἐπέλεξε δὲ καὶ τῶν Συρακοσίων τοὺς πλείστους
 τῶν ἐν ἡλικίᾳ καὶ τοὺς μισθοφόρους κατέλεξε εἰς
 2 τὸ στρατόπεδον. εἶχε δὲ τοὺς ἅπαντας, ὥς μὲν
 τινες, πεντακισμυρίους, ὥς δὲ Τίμαιος ἀνέγραψε, 15
 πεζοὺς μὲν τρισμυρίους, ἵππεῖς δὲ χιλίους, ναῦς δὲ
 καταφράκτους πεντήκοντα. μετὰ δὲ τοσαύτης δυνά-
 μεως ἐξορμήσας ἐπὶ τὴν βοήθειαν τοῖς Γέλφοις,
 ὥς ἤγγισε τῆς πόλεως, καταστρατοπέδευσε παρὰ τὴν
 3 θάλατταν. ἔσπευδε γὰρ μὴ διασπᾶν τὴν στρατίαν, 20
 ἀλλ' ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου τὴν ὁρμὴν ποιούμενος κατὰ
 γῆν ἄρα καὶ κατὰ θάλατταν ἀγωνίζεσθαι· τοῖς μὲν
 γὰρ φίλοις ἠγωνίζετο καὶ τὴν χώραν οὐκ εἰς προνο-
 μένους, τοῖς δ' ἵππεσσι καὶ ταῖς ναυσὶν ἐπειράτο
 τὰς ἀγορὰς ἀφαιρῆσθαι τὰς κομιζόμενας τοῖς Καρ- 25
 4 χηδονίοις ἐκ τῆς ἰδίας ἐπικρατείας. ἐφ' ἡμέρας μὲν
 οὖν εἴκοσι διέτριβον οὐδὲν ἄξιον λόγου πράττοντες·
 μετὰ δὲ ταῦτα Διονύσιος τοὺς πεζοὺς εἰς τρία μέρη

1 ἐπείγου P   5 ἀνόχυρον r   12 ἐξορμήσας P   τοῖς
 Γέλφοις Reiske et Madsvig, om. L, τοῖς τόποις c

διέλεν, ἔν μὲν τάγμα ποιήσας τῶν Σικελιωτῶν, οἷς
 προσέταξεν ἐν ἀριστερᾷ τὴν πόλιν ἔχοντας ἐπὶ τὸν
 χάρακα τῶν ἐναντίων πορευέσθαι· τὸ δ' ἕτερον τάγμα
 συμμάχων καταστήσας ἐκίλευσεν ἐν δεξιᾷ τὴν πόλιν
 ἔχοντας ἐπιείγεισθαι παρ' αὐτὸν τὸν αἰγιαλόν· αὐτὸς
 δ' ἔχων τὸ τῶν μισθοφόρων σύνταγμα διὰ τῆς πό-
 λεως ὥρμησεν ἐπὶ τὸν τόπον, οὗ τὰ μηχανήματα
 τῶν Καρχηδονίων ἦν. καὶ τοῖς μὲν ἰκπεῦσαι παρήγ- 5
 γειλεν, ἐπειδὴν ἰδῶσι τοὺς πεζοὺς ὥρμημένους,
 10 διαβῆναι τὸν ποταμὸν καὶ τὸ πεδίον καθιππάζεσθαι,
 κῶν μὲν ὁρῶσι τοὺς ἰδίους προτιροῦντας, συνεπι-
 λαμβάνεσθαι τῆς μάχης, ἂν δ' ἑλαττωμένους, δέ-
 χεσθαι τοὺς θλιβομένους· τοῖς δ' ἐν ταῖς ναυσὶ
 παρήγγειλε πρὸς τὴν τῶν Ἰταλιωτῶν ἰσοδοὺν τῇ παρ-
 15 εμβολῇ τῶν πολεμίων ἐπιπλεῦσαι. εὐκαίρως δ' 110
 αὐτῶν ποιησάντων τὸ παραγγελθέν, οἱ μὲν Καρ-
 χηδόνιοι πρὸς ἑαίνο τὸ μέρος παραβοήθουν, ἐν-
 είργοντες τοὺς ἐκ τῶν νεῶν ἀποβαίνοντας· καὶ
 γὰρ οὐδ' ὥχυρωμένον τὸ μέρος εἶχον ἅπαν τὸ παρὰ
 20 τὸν αἰγιαλὸν τῆς στρατοπεδείας· οἱ δ' Ἰταλιῶται 2
 632 κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν παρὰ τὴν θάλατταν τὸ
 πᾶν διακρύσαντες ἐπέθεντο τῇ παρεμβολῇ τῶν
 Καρχηδονίων, τοὺς πλείστους εὐρόντας παραβοη-
 θηκότας ἐπὶ τὰς ναῦς· τοὺς δ' ἐπὶ τοῦτον τοῦ
 25 μέρους ὑπολειμμένους τριψάμενοι παρυσίπεισον

2 ἐν add. Reiske ἀριστερᾷ P 4 καταστήσας] οὗς
 add. Reiske ἐκίλευσεν A, ἐκίλευσιν c ἐν add. Reiske
 δεξιᾷ P 5 παρὰ τὸν αἰγιαλὸν Pind. 9 ἰδῶσι] ἰδῶσι P
 12 ἑλαττωμένους o - PA (c. 110, 7) 20 τῆς στρατοπεδείας
 ante τὸ μέρος posuit Reiske 21 παρὰ τ. θ. τὸ πᾶν cf.
 XIV 104, 1] τὸν παρὰ τ. θ. τόπον Reiske

3 εἰς τὴν στρατοπεδίαν, οὐ γενηθέντος οἱ Καρ-
 χηδόνιοι τῷ πλείστῳ μέρει τῆς δυνάμεως ἐπιστρέ-
 φαντες καὶ πολὺν διαγωνισάμενοι χρόνον μόγῃς
 ἐξέωσαν τοὺς ἐντὸς τῆς τάφρου βιασαμένους. οἱ
 δὲ Ἰταλιῶται τῷ πλήθει τῶν βροβάρων καταπο-
 νούμενοι κατὰ τὴν ἀναχώρησιν εἰς τὸ τοῦ χάρα-
 κος ἀποξυμμένον ἐνέπιπτον, οὐκ ἔχοντες βοηθεῖαν.
 4 οἱ τὲ γὰρ Σικελιώται διὰ τοῦ πεδίου πορευόμενοι
 καθυστέρουν τῶν καιρῶν, οἱ τὲ μετὰ Διονυσίου
 μισθοφόροι μόγῃς διεπορεύοντο τὰς κατὰ τὴν πόλιν 10
 ὁδοὺς, οὐ δυνάμενοι κατὰ τὴν ἰδίαν προαίρεσιν
 ἐπισπεῦσαι. οἱ δὲ Γελλῶι μέχρι τινὸς ἐπεξιόντες
 ἐπιβοήθουν κατὰ βραχὺν τόπον τοῖς Ἰταλιώταις,
 εὐλαβούμενοι λιπεῖν τὴν τῶν ταυχῶν φυλακὴν· διό-
 5 περ ὑστέρουν τῆς βοηθείας. οἱ δὲ Ἰβήρης καὶ Καμ- 15
 πανοὶ μετὰ τῶν Καρχηδονίων στρατευόμενοι, καὶ
 βαρεῖς ἐπικείμενοι τοῖς ἀπὸ τῆς Ἰταλίας Ἑλλήσι,
 κατέβαλον αὐτῶν πλείους τῶν χιλίων. τῶν δ' ἐν
 ταῖς ναυσὶν ἀνιργόντων τοξεύμασι τοὺς διώκοντας,
 οἱ λοιποὶ μετ' ἀσφαλείας διεσώθησαν πρὸς τὴν 20
 6 πόλιν. ἐκ δὲ θατέρου μέρους οἱ Σικελιώται πρὸς
 τοὺς ἀπαντήσαντας Αἴβνας διαγωνισάμενοι συχνοὺς
 μὲν αὐτῶν ἀνείλον, τοὺς δ' ἄλλους εἰς τὴν στρα-
 τοπεδίαν συνεδίωξαν· τῶν δὲ Ἰβήρων καὶ Καμπα-
 νῶν, ἔτι δὲ Καρχηδονίων, παραβοηθησάντων τοῖς 25
 Αἴβναι, περὶ ἑξακοσίους ἀποβαλόντες πρὸς τὴν πόλιν
 7 ἀπαχώρησαν. οἱ δ' Ἰσπεῖς ὡς εἶδον τοὺς ἰδίους ἡττη-
 μένους, καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν πόλιν ἀπῆλθον, ἐπικει-

7 ἀποξυμμένον PA, ἀπαχωρμένοι Reiske 10 μόγῃς ο
 16 τῶν em. PF 27 ἡττωμένους L

μένων αὐτοῖς τῶν πολεμίων. Διονύσιος δὲ μόλις διελθὼν τὴν πόλιν, ὡς κατέλαβε τὸ στρατόπεδον ἡλαττωμένον, τότε μὲν ἐντὸς τῶν τειχῶν ἀνεχώρησεν.

Μετὰ δὲ ταῦτα τῶν φίλων συνάγαγόν συνέ- 111

5 ὄριον ἐβουλευέτο περὶ τοῦ πολέμου. πάντων δὲ λεγόντων ἀνεπιτήδειον εἶναι τὸν τόπον περὶ τῶν ὄλων διακρίνεσθαι τοῖς πολεμίοις, πρὸς τὴν ἐσπέραν ἀπέστειλε κήρυκα περὶ τῆς εἰς αὐριον ἀναιρέσεως τῶν νεκρῶν, καὶ τὸν μὲν ἐκ τῆς πόλεως 10 ὄχλον περὶ πρώτην φυλακὴν τῆς νυκτὸς ἐξαπέστειλεν, αὐτὸς δὲ περὶ μέσας νύκτας ἀφώρησε, καταλιπὼν τῶν ψιλῶν περὶ δισχιλίους. τούτοις δ' ἦν 2 παρηγγελμένον πυρὰ καίειν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς καὶ θορυβοποιεῖν πρὸς τὸ δόξαν ἐμποιεῖσαι τοῖς Καρχη- 13 δονίοις ὡς μένοντος ἐν τῇ πόλει. οὗτοι μὲν οὖν ἤδη τῆς ἡμέρας ὑποφωσκούσης ἀφώρησαν πρὸς τοὺς περὶ τὸν Διονύσιον, οἱ δὲ Καρχηδόνιοι διαισθόμενοι τὸ γεγονός μετεστρατοπέδουν εἰς τὴν 14 πάλιν καὶ τὰ περιλειφθέντα κατὰ τὰς οἰκίας διήρ- 20 πασαν. Διονύσιος δὲ παραγενόμενος εἰς τὴν Κα- 3 μάριναν, ἠνέγκασε καὶ τοὺς ἐκεῖ μετὰ τέχνων καὶ γυναικῶν εἰς Συρακούσας ἀπέραι. τοῦ φόβου δ' οὐδεμίαν ἀναβαλὴν δίδοντας τινὲς μὲν ἀργύριον 633 καὶ χρυσίον καὶ τὰ ῥαδίως πείρεσθαι δυνάμενα συνε- 25 σκευάζοντο, τινὲς δὲ γυνεὲς καὶ τέκνα [καὶ] τὰ νηπία λαβόντες ἔφενγον, οὐδεμίαν ἐπιστροφὴν χρημάτων

1 μόλις P 7 διακρίνεσθαι τοῖς πολεμίοις | κρίνεσθαι διὰ (πρὸς Haiske) τοῖς πολεμίοις ο πρὸς] ἐπὶ Reiske, περὶ Wurm 8 ἀπέστειλε κήρυκα πρὸς τὴν ἐσπέραν ο-PAL 16 ὑποφωσκούσης P, ἐπιφωσκούσης K, (c. 18, 6) 23 τινὲς] τὴν P¹, τὸ P² 25 καὶ PFJ, om. c; γυνεὲς τε καὶ τέκνα νηπία fort.

ποιούμενοι· ἐνιοι δὲ γεγηρηκότες ἢ νόσφ' βαρυνό-
 μνοι δι' ἐρημίαν συγγενῶν ἢ φίλων ὑπελείποντο,
 προσδοκωμένων ὅσον οὐκω παρίσσεισθαι τῶν Καρ-
 4 χηδορίων· ἡ γὰρ περὶ Σελινοῦντα καὶ Ἰμέραν, ἐτι
 δὲ Ἀκράγαντα, γενομένη συμφορὰ τοὺς ἀνθρώπους
 ἐξέπληττε, πάντων καθάπερ ὑπὸ τὴν θρασὴν λαμ-
 βανόντων τὴν τῶν Καρχηδορίων δεινότητα. οὐδεμία
 γὰρ ἦν παρ' αὐτοῖς φειδῶ τῶν ἀλίσκομένων, ἀλλ'
 ἀσυμπαθῶς τῶν ἡτυχηκότων οὐδ' μὲν ἀνισταύρουν,
 5 οἷς δ' ἀφορήτους ἐπῆγον ὕβρεις. οὐ μὴν ἀλλὰ
 θύειν πόλεων ἐξοριζομένων ἔτεμεν ἡ γῆρα γυναικῶν
 καὶ παίδων καὶ τῶν ἄλλων ὄχλων· ἃ θεωροῦντες
 οἱ στρατιῶται δι' ὀργῆς μὲν εἶχον τὸν Διονύσιον,
 6 ἡλίου δὲ τὰς τῶν ἀκλήρουμένων τύχας· ἰώρων γὰρ
 παῖδας ἐλευθέρους καὶ παρθένους ἐπιγύμους ἀναξίας
 7 τῆς ἡλικίας ὡς ἔτυχε κατὰ τὴν ὁδὸν ὠρημένους,
 ἐπειδὴ τὴν σεμνότητα καὶ τὴν πρὸς τοὺς ἀλλοτρίους
 ἐντροπὴν ὁ καιρὸς ἀπηρεῖτο. παραπλησίως δὲ καὶ
 τοῖς πρεσβυτέροις συνήλθον, βλέποντες παρὰ φύσιν
 ἀναγκαζομένους ἅμα τοῖς ἀκμάζουσιν ἐπισπαιδεῖν.
 112 Ἐφ' οἷς ἑκαίετο τὸ κατὰ τοῦ Διονυσίου μῖσος·
 καὶ γὰρ ὑπελάμβανον αὐτὸν ἐκ συνθέσεως τοῦτο
 πεποιμέναι πρὸς τὸ τῷ Καρχηδορίων φόβῳ τῶν
 2 ἄλλων πόλεων ἀσφαλῶς δυναστεύειν. ἀνελογίζοντο
 γὰρ τὴν βραδυτητα τῆς βοηθείας, τὸ μηδένα πε-

3 δὲ PL, δὲ καὶ c   11 θύειν] ἐν θύειν M, qui hic
 desinit   ἐξοριζομένων Reiske, ἐξοιζομένων Wurm   ἔτε-
 μεν ἡ γῆρα Wurm, ἐν τῇ γῆρα ο (c. 89, 3)   12 ὄχλος, et a
 del Reiske   10 πρεσβυτάτοις v   21 κατὰ om. f'   22 τὸ
 τῷ Dind., τῶ τῶν PA, τὸ τῶν c   25 βραχύτητα v   μηδ'

πτωκέναι τῶν μισθοφόρων, τὸ μηδενὸς ἀδρου πται-
 σματος γεγενημένου φνεῖν ἀλόγως, τὸ δὲ μέγιστον,
 τὸ μηδένα τῶν πολεμίων ἐπικολουθηκέναι ὥστε τοῖς
 πρότερον ἐπιθυμοῦσι καιρὸν λαβεῖν τῆς ἀποστάσεως
 1 καθάπερ θεῶν προνοία πάντα ὑπουργεῖν πρὸς τὴν
 κατέλυσιν τῆς δυναστείας. οἱ μὲν οὖν Ἰταλιῶται 3
 καταλειπόντες αὐτὸν ἐπ' οἴκον διὰ τῆς μεσογείου
 τὴν πορείαν ἐποιήσαντο, οἱ δὲ τῶν Συρακοσίων
 ἱππεῖς τὸ μὲν πρῶτον ἐπετήρουν, εἰ δύναιτο κατὰ
 4 τὴν ὁδὸν ἀνελεῖν τὸν τύραννον ὥς δὲ ἐώρων οὐκ
 ἀπολείποντας αὐτὸν τοὺς μισθοφόρους, δημοθυμάδην
 ἀφίππενσαν εἰς τὰς Συρακοῦσας. καταλαβόντες δὲ 4
 τοὺς ἐν τοῖς νεωρίοις ἀγνοοῦντας τὰ περὶ τὴν Γέλαν,
 εἰσῆλθον οὐδενὸς κωλύσαντος, καὶ τὴν μὲν οἰκίαν
 5 τοῦ Λιονυσίου διήρπασαν γέμουσαν ἀργύρου τε καὶ
 χρυσοῦ καὶ τῆς ἄλλης πολυτελείας ἀπάσης, τὴν δὲ
 γυναῖκα συλλαβόντες οὕτω διέθισαν κακῶς, ὥστε
 καὶ τὸν τύραννον βαρέως ἐνεγκεῖν τὴν ὀργήν, νομί-
 ζοντες τὴν ταύτης τιμωρίαν μεγίστην εἶναι πίστιν
 6 τῆς πρὸς ἄλλήλους κοινωνίας κατὰ τὴν ἐπίθεσιν.
 ὁ δὲ Λιονύσιος κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν τὸ γεγονὸς 5
 καταστοχαζόμενος, ἐπέλεξε τῶν ἱππέων καὶ τῶν
 πεζῶν τοὺς πιστοτάτους, μεθ' ὧν ἤπειγετο πρὸς τὴν
 πόλιν σπουδῆς οὐδὲν ἐλλείπων ἰλογίζετο γὰρ οὐκ
 7 ἂν ἄλλως δυνατόν ἐπικρατῆσαι τῶν ἱππέων, εἰ μὴ
 834 σπεύδοι ὅπερ ἐποίησεν. εἰ γὰρ παραδοξότερον

5 πάντα Reiske, πάντας ο 7 καταλειπόντες P¹ 11 ἀπο-
 λίστατας P¹, ἀπολίστατας c 15 τύραννον] στρατὸν Wurm
 νομίζοντο K 19 ταύτης] κατὰ ταύτης Reiske 25 ἂν]
 ὃν Dind. 26 σπεύδοι Reiske (σπεύδοι Wess.), πειθαί ο:
 πείθοιτο ὅπερ ἐποίησεν Wurm; etiam ὅπερ ἐποίησεν corrupt-

ἐκείνων ποιῆσαι τὴν ἀφίξιν, ἤλπιζε ῥαδίως κρα-
 εῖν τῆς ἐπιβολῆς· ὅπερ καὶ συνέπεσεν. οἱ γὰρ
 ἱππεῖς οὐτ' ἀπελθεῖν οὔτε μέναι κατὰ τὸ στρατο-
 πεδον τὸν Λιονύσιον ὑπελάμβανον· διώπερ κενρα-
 τηρέναι τῆς ἐπιβολῆς νομίσαντες, ἔφασαν αὐτὸν ἐκ
 μὲν Γέλας προσποιηθῆναι τοὺς Φοίνικας ἀποδιδρά-
 σκειν, νυνὶ δὲ ὡς ἀληθῶς ἀποδιδρακέναι τοὺς Συ-
 113 ρακοσίους. Λιονύσιος δὲ διανύσας σταδίους περὶ
 τετρακοσίους παρῆν περὶ μέσας νόκτας πρὸς τὴν
 πύλιν τῆς Ἀχραινῆς μεθ' ἱππέων ἑκατὸν καὶ πεζῶν 10
 ἑξακοσίων· ἦν καταλαβὼν κεκλεισμένην, προσέθηκεν
 αὐτῇ τὸν κατακεκομισμένον ἐκ τῶν ἑλῶν κάλαμον,
 ᾧ χρῆσθαι νομίζουσιν οἱ Συρακοῖσιοι πρὸς τὴν τῆς
 κονίας σύνδεσιν. ἐν ὅσῳ δὲ συνέβαινε τὰς πύλας
 κατακαίεσθαι, προσανελάμβανε τοὺς ἀφυστεροῦντας. 15
 2 ἐπειδὴ δὲ τὸ πῦρ κατέφθειρε τὰς πύλας, οὗτος μὲν
 μετὰ τῶν ἡκολουθηκότων εἰσῆλανε διὰ τῆς Ἀχρα-
 δινῆς, τῶν δ' ἱππέων οἱ δυνατώτατοι τὸ γεγονός
 ἀκούσαντες, τὸ μὲν πλῆθος οὐκ ἀνέμενον, εὐθύς
 δ' ἐξεβόηθον ὄντες ὀλίγοι παντελῶς—ἦσαν δὲ περὶ 20
 τὴν ἀγοράν—καὶ κυκλωθέντες ὑπὸ τῶν μισθοφόρων
 3 ἄπαντες κατηγοντίσθησαν. ὁ δὲ Λιονύσιος ἐπέλ-
 θων τὴν πόλιν τοὺς τε σποράδην ἐκβοηθοῦντας
 ἀνείλε, καὶ τῶν ἀλλοτρίως [τῇ πόλει] διακειμένων
 ἐπήγει τὰς οἰκίας, ὧν τοὺς μὲν ἀπέκτεινε, τοὺς δ' 25
 ἐκ τῆς πόλεως ἐξέβαλε. τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος τῶν

tum puto παραδοξότερον] παρὰ δόξαν Reiske 3 ἐπι-
 θεῖν Reiske, ἢ ἰλθεῖν Warm; fort. ἐπονείθεῖν ἱππεῖς
 ἀπελθεῖν οὐδὲ μέναι Maivig 5 νομίσαντες PAFJL, νομί-
 ζοντες c 24 τῇ πόλει o, ἐν τῇ πόλει Rhod., τῇ τυραννίδι
 Reiske, τῇ πολιτείᾳ Dind., τὸ πάλαι Warm

ἐκπίων ἐκπίσδον ἐκ τῆς πόλεως καταλάβετο τὴν τὸν
καλουμένην Αἴτην. ἅμα δ' ἡμέρα τὸ μὲν πλῆθος
τῶν μισθοφόρων καὶ τὸ στράτευμα τῶν Σικελιωτῶν
κατήντησεν εἰς τὰς Συρακούσας, Γελοίοι δὲ καὶ
Καμαριναῖοι τῷ Διονυσίῳ διαφόρως ἔχοντες εἰς
Λεοντίνους ἀπηλλάγησαν.

..... διάπερ ὑπὸ τῶν πραγμάτων ἀναγκαζό- 114
μενος Ἰμῖλκας ἐπεψεν εἰς Συρακούσας κήρυκα,
παρακαλῶν τοὺς ἡττημένους διαλύσασθαι. ἄσμενος
10 δ' ὑπακούσαντος τοῦ Διονυσίου τὴν εἰρήνην ἐπὶ
τοῖσδε ἔθεντο· Καρχηδονίῳ εἶναι μετὰ τῶν ἑ-
σθῆς ἀποίκων Ἐλύμονς καὶ Σικανούς· Σελινον-
τίους δὲ καὶ Ἀκραγαντίνους, ἔτι δ' Ἱμεραίους,
πρὸς δὲ τοῦτοις Γελοίους καὶ Καμαριναίους οἰκεῖν
15 μὲν ἐν ἀτειχίστοις ταῖς πόλεσι, φόρον δὲ τελεῖν
τοῖς Καρχηδονίοις· Λεοντίνους δὲ καὶ Μεσσηνίους
καὶ Σικελούς ἅπαντας αὐτονόμους εἶναι, καὶ Συρα-
κούσιους μὲν ὑπὸ Διονυσίῳ τετάχθαι, τὰ δὲ αἰχμά-
λωτα καὶ τὰς ναῦς ἀποδοῦναι τοὺς ἔχοντας τοῖς
20 ἀποβαλοῦσι. τῶν συνθηκῶν δὲ γενομένων Καρχη-
δόνιοι μὲν εἰς Λιβύην ἐξέπλευσαν, πλείον ἢ τὸ
ἡμισυ μέρος τῶν στρατιωτῶν ἀποβαλόντες ὑπὸ τῆς
νόσου· οὐδὲν δ' ἦτιον καὶ κατὰ Λιβύην διαμείναν-
τος τοῦ λοιμοῦ, καμπληθεῖς αὐτῶν τε τῶν Καρχη-
25 δονίων, ἔτι δὲ τῶν συμμάχων διεφθάρησαν.

2 Αἴτης Wess. ex XIV 7, 7, Ἀχραδινὴν ο 7 ante
διάπερ lacunam esse docuit Dind. 8 Ἰμῖλκας F 11 μετὰ
Madvig, μὲν ο, πλὴν Unger, χωρὶς Hert. 12 ἐπὶ τοῖσδε Dind.
Ἐλύμονς Madvig et Unger, ἄλλους ο, ἄλλους τε Dind. 13
δὲ PAF, τε c 19 τοῖς add. Reiske 24 τε] μὲν Reiske
25 δὲ P, δὲ καὶ e

- 3 Ἡμεῖς δὲ παραγεννηθέντες ἐπὶ τὴν κατάλυσιν αὐτῶν πολέμων, κατὰ μὲν τὴν Ἑλλάδα τοῦ Πελοποννησιακοῦ, κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν τοῦ Καρχηδονίου πρὸς Διονύσιον πρῶτον συνστάντος, ἡγούμεθα δεῖν ἐπιτετελισμένης τῆς προδίδεως τὰς ἐξῆς πράξεις εἰς τὴν ἐχομένην βίβλον καταχωρίσαι.

3 τὴν σμ. γ.   5 τὰς ἐξῆς πράξεις εἰς Wess., εἰς τὰς ἐξῆς πράξεις ο.   6 καταχωρήσει PF
 Διοδώρου εκκλησίαν ιστορικῆς βιβλιοθηκῆς II^a subscr. P

236 *Τάδε ἐνεστὶν ἐν τῇ τριακονταεκάτῃ τῶν Διοδώρου
βύβλων.*

*Κατάλυσιν ἐν Ἀθήταις τῆς δημοκρατίας καὶ κατέστυς
ἀνδρῶν τριάκοντα.*

Παρατομία τῶν τριάκοντα ἀνδρῶν εἰς τοὺς πολίτας.

*Ὡς Διονόσιος ὁ τύραννος ἀκρόπολιν κατασκευάσας δι-
5 μέρισε τὴν πόλιν καὶ τὴν χώραν τοῖς πλήθεσι.*

*Ὡς Διονόσιος παραλυομένην τὴν τυραννίδα πυροδόξως
αὐτὴν ἀνέστησεν.*

Ὡς Λακεδαιμόνιοι διέπτησαν τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα.

*Ἀλκιβιάδου θάνατος, καὶ Κλεόρχου τοῦ Λάκωνος τυραν-
10 νίς ἐν Βοζοντίῳ καὶ κατάλυσιν.*

*Ὡς Λέωνδρος ὁ Λακεδαιμόνιος ἐπιβαλόμενος καταΐδου
τοῖς ἀφ' Ἡρακλίου ἀπένευεν.*

*Ὡς Διονόσιος Κορίνθην μὲν καὶ Νάξον ἐξητάρησεν, αὐ-
15 τὸν Λεοντίου δὲ μετόπισθε εἰς Συρακούσας.*

Κτίσις Ἀλαίης ἐν τῇ Σικελίᾳ.

Λακεδαιμονίαν πρὸς Ἕλληνας πόλεμος.

Ὡς Διονόσιος τὸ πρὸς τοῖς Ἐξαπτείοις τείχος κατασκευάσεν.

Ὡς Κῆρος στρατεύσας ἐπὶ τὸν ἀδελφὸν ἀπεβίβη.

*Ὡς Λακεδαιμόνιοι τοῖς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλλησιν ἱερή-
20 θησαν.*

Huius argumenti variae lectiones quas novimus omnes
reducunt ad P.J.L. — 2 ἀνδρῶν ἢ P., τριάκοντα ἀνδρῶν c
7 αὐτῆς] αὐτῆς aut del. Reiske 9 Κλεόρχου] Λεόρχου P
16 Ἕλληνας P

Κτίσις Ἀθροιστὸς κατὰ τὴν Σικελίαν, καὶ Σωφρόνους τοῦ φιλοσόφου θάνατος.

Κατασκευὴ τοῦ περὶ τὴν Λεργόνησον τείχους.

Παρασκευὴ Διονυσίου πρὸς τὸν Καρχηδονιακὸν πόλεμον καὶ ὀπλοποιία, καθ' ἣν εἶρε τὸ καταπιπτικὸν βίλος.

Ὡς Καρχηδονίους καὶ Διονυσίου πόλεμος ἐπέστη.

Ὡς Διονύσιος Μοτίην πάλιν ἐπίσημος Καρχηδονίων ἐξ-
πολιορκήσεν.

Ὡς Αἰγεσταίοι τὴν Διονυσίου παρεμβολὴν ἐπέπησαν.] 637

Ὡς Καρχηδόνιοι τριακόντα μεριάσι διαβάτες εἰς τὴν 10
Σικελίαν ἐπολέμουν πρὸς Διονύσιον.

Διονυσίου ἀποχώρησις εἰς τὰς Συρακοῦσας.

Καρχηδονίων στρατιὰ ἐπὶ τὸν πορθμὸν, καὶ ἄλωσις τῆς
Μισσητῆς.

Ναυμαχία Καρχηδονίων πρὸς Διονύσιον μεγάλη καὶ νίκη 15
Καρχηδονίων.

Σύλησις τῶν καὶ τῆς τε Διμήτρος καὶ Κόρης ἐπὶ Καρ-
χηδονίων.

Κόλασις ἐν Θεῶν τῶν ἱερουσίων, καὶ φθορά τῆς Καρχη-
δονίαν δυνάμεως ἐπὶ τόσον λαική.] 20

Ναυμαχία Συρακοσίων πρὸς Καρχηδονίους καὶ νίκη
Συρακοσίων.

Διηγητορία Θεοδώρου περὶ τῆς ἐλευθερίας.

Ὡς Διονύσιος τοῖς ταραχαστάτοις χιλίοις μισθοφό-
ρους καταστρατηγήσας ἐποίησεν κατακοπῆναι.

Ὡς Διονύσιος τὴν φροῖσιν καὶ τὴν παρεμβολὴν τῶν Καρ-
χηδονίων ἐπολιορκήσεν.

Ὡς Διονύσιος ἐκπολιορκήσας Καρχηδονίους πολλὰς τῶν
πολεμίων ναῦς ἐπέπησεν.

Καρχηδονίων ἦντα κατὰ γῆν ἅμα καὶ κατὰ θάλατταν. 25

Δυσσάρδς τῶν Καρχηδονίων ενκτὸς Διονυσίου ενκτε-
γῆσαντος λείδου τῶν Συρακοσίων ἐπὶ τετρακοσίοις ταλάντοις.

6 ἀνίστη P; συνίστη fort. 15 στρατιὰ P πορθμὸν
Wess. ex c. 56, 1, πόλεμον o 17 καὶ P, νίκην v
31 * ὄρεσιν ex c. 75, 5] δόλος o, στόλος Wess. 32 τε-
τρακοσίοις] τριακόσια c. 75, 1. 4

Τὴ συμβάντα Καρχηδονίους δυσχερὲς διὰ τῆς εἰς τὸ
θεῖον ἀσφάλειαν.

Συνοικισμὸς τῶν κατὰ Συκίαν ἀνωστάτων γεγενημένων
πόλεων.

8 Ὡς Διοτίσιος τῶν Συκικῶν πόλεων ὥς μὲν ἐξπολιόρ-
κησιν, ὥς δ' εἰς ἐννομασίαν προσηγάγετο.

Ὡς πρὸς τοὺς θυράστας Ἄγνοιν τε τὸν Ἀγρονησίον καὶ
Νικόδημον τὸν Κενταυρίπινον φίλιαν ἐνέθιτο.

10 Ὡς Ἀγχεύλαος ὁ Σπορτυτῶν βασιλεὺς μετὰ θυράστας
εἰς τὴν Ἀσίαν διέβη καὶ τὴν ὑπὸ Πέρσας τιταγμένην χώραν
ἐπόρθησεν.

Ὡς Ἀγχεύλαος ἐνίκησε μάχῃ τοὺς Πέρσας ἡγουμένους Φαρ-
ναβάζον.

15 Περὶ τοῦ Βοιωτικοῦ πολέμου καὶ τῶν πραχθέντων ἐν
αὐτῷ.

Ὡς Κόνων ὑπὸ Περσῶν καταστραφίης στρατηγὸς τὸ τεῖχος
τῶν Ἀθηναίων ἀνταποδόρησεν.

Ὡς περὶ Κόρινθον Λακιδαιμόνιοι Βοιωτοὺς ἐνίκησαν
καὶ ὁ πόλεμος οὕτως ἐκλήθη Κορινθιακός.

20 Ὡς Διοτίσιος μετὰ πολλῶν κινδύνων παρμισπασθὼν εἰς τὸ
Τυρρομένιον ἐξέτισεν.

Ὡς Καρχηδόνιοι περὶ πόλιν Βάκαιαν ἡτήθησαν ἐπὶ
Διονυσίον.

25 Στρατιά Καρχηδονίων εἰς Συκίαν καὶ κατάλοιπος τοῦ
πολέμου.

Ὡς Θίβρος ὁ Λακιδαιμόνιος ὢν στρατηγὸς ἐπὶ Περσῶν
ἡττηθεὶς ἀπεθνήκει.

Ὡς Διοτίσιος Ῥήμιον ἐπολιόρκησεν.

30 Ὡς οἱ κατὰ τὴν Ἰταλίαν Ἕλληες εἰς μίαν πολιτείαν
ἐνστάτες ἀντιτάξαντο πρὸς Διοτίσιον.

7 Ἀγρονησίον Weiss.

8 Νικόδημον] Δάρμων Weiss.

ex c. 78, 7

9 ὥς Ἀγχεύλαος — 11 ἐπόρθησεν am. P

9 δ] ἡ τῶν L

12 ὥς] ὥστ' P

Φαρναβάζον] Τιταγέ-
ρον Dind. ex c. 80

22 Ἀβάκαιαν Weiss. ex c. 90, 3

26 Θρίμβρος L, Θίβρων Weiss. ὢν am. L; ὁ Λακιδαιμόνιον
στρ. Dind.

Ὡς δὲ Μισθόσιος νικήσας τῇ μάχῃ καὶ μυρίους αἰχμαλώ- 638
τους λαβὼν, ἀπέλευσε ἄνευ λότρων καὶ ταῖς πόλεσιν ἀτόνο-
μίσθαι συνεχώρησεν.

Κυβιστίας καὶ Ἰππωνίον ἄλωσις καὶ κατασκαφὴ καὶ
μετακίνησις εἰς Συγκασιέας.

Ὡς οἱ Ἕλληες πρὸς Ἀρταξέρξεω εἰρήνην ἐποιήσαντο
τῇν [ἐπὶ] Ἀνταλκίδου.

Ῥηγίον ἄλωσις καὶ τὰ περὶ τῆν πόλιν ἀνεχρήματα.

Ἄλωσις Ῥώμης ὑπὸ Γαλατῶν πλὴν τοῦ Καπετωλίου.

δ μετοίκισις Weas. 7 ἐπὶ om. P, περὶ L. 9 καπε-
τωλίον P.

ΒΙΒΛΟΣ ΤΕΣΣΑΡΕΣΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

Πάντας μὲν ἰσως εἰκὸς ἔστι προσάντως ἀκούειν **1**
 τὰς καθ' ἑαυτῶν βλασφημίας· καὶ γὰρ οἱ κατὰ πᾶν
 ἐκδηλον ἔχοντες τὴν ἑαυτῶν κακίαν, ὥστε μὴδ' ἔξαφ-
 νείσθαι, ὅμως φόβου τυγχάνοντες διαγανακτοῦσι
 5 καὶ λόγους εἰσφέρειν πιρῶνται πρὸς τὴν κατηγο-
 ρίαν. διόπερ εὐλαβητέον ἐκ παντὸς τρόπου τὸ πράτ-
 τειν τι φαῦλον πᾶσι, μάλιστα μέντοι τοῖς ἡγεμονίας
 ὀρεγομένοις ἢ τινος ἐπισήμου τύχης μεταλαβοῦσιν·
 ὁ γὰρ τούτων βίος περίοπτος ὢν διὰ τὴν ἐπιφά- **2**
 10 νειαν ἐν πάσιν ἀδυνατεῖ κρύπτειν τὴν ἰδίαν ἀγνοίαν·
 ὥστε μηδεὶς ἐλπίζει τῶν τυχόντων ὑπεροχῆς τινος,
 ἂν ἑξαμεροτάτη μεγάλα, λήσεισθαι διὰ τέλους ἀν-
 επιτίμητος. καὶ γὰρ ἂν ἐν τῷ καθ' ἑαυτὸν βίῳ δια-
 φύγῃ τὸν ἀπὸ τῆς ἐπιτιμήσεως λόγον, ὅστερον ἦξειν
 15 ἐκ' αὐτὸν προσδεχέσθω τὴν ἀλήθειαν μετὰ παρη-
 σίας κηρύττουσαν τὰ πάλαι σιωπώμενα. χαλεπὸν **3**
 οὖν τοῖς φαῦλοις τοῦ παντὸς βίου καθάπερ ἀθά-
 νατον εἰκόνα μετὰ τὴν ἰδίαν τελευτήν ἀπολείπειν
 τοῖς μεταγενεστέροις· καὶ γὰρ εἰ μηδὲν ἔστι πρὸς
 20 ἡμᾶς τὰ μετὰ τὸν θάνατον, καθάπερ ἐνιοὶ τῶν

φιλοσόφων θρυλοῦσιν, ὅπως ὁ γε προγεγενημένος βίος γίνεται πολὺ χείρων τὸν ἅπαντα βίον ἐπὶ κακῷ μνημονεύμενος. ἐμφανὴ δὲ τούτων παραδείγματα λαμβάνειν ἔξεστι τοῖς ἀναγνοῦσι τὰ κατὰ μέρος τῆσδε τῆς βίβλου.

- 2 Παρὰ μὲν γὰρ Ἀθηναίοις τριάκοντα τύραννοι γινόμενοι διὰ τὴν ἰδίαν πλιονεξίαν τὴν τε πατρίδα μεγάλαις ἀτυχήμασι περιέβαλον καὶ αὐτοὶ ταχὺ τήν τε δύναμιν ἀποβαλόντες ἀθάνατον ἑαυτῶν ὄντιδος καταλελοίπασιν, Λακεδαιμόνιοι δὲ περιποιησάμενοι τὴν τῆς Ἑλλάδος ἀρχὴν ἀναμφισβήτητον, τότε ταύτης ἐστερηθήσαν, ὅτε πράξεις ἀδίκους κατὰ τῶν συμμάχων ἐπιτελεῖν ἐπεχείρησαν· αἱ γὰρ τῶν ἡγεμόνων ἐπεροχαὶ τηροῦνται μὲν εὐνοίᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, καταλύονται δὲ ἀδικήμασι καὶ μίσει τῶν ὑποτεταγ-
 2 μένων. παραπλησίως δὲ καὶ Διονύσιος ὁ Συρακοσίω τῷ τύραννός, καίπερ εὐτυχίστατος τῶν δυναστῶν γεγονώς, ζῶν μὲν οὐ διέλειπεν ἐπιβουλευόμενος, καὶ διὰ τὸν φόβον ἡναγκάζετο φέρειν ὑπὸ τὸν χιτῶνα σιδηροῦν θώρακα, τελευτήσας δὲ μέγιστον εἰς βλασφημίας παράδειγμα καταλέλοιπεν τὸν ἑαυτοῦ
 3 βίον εἰς ἅπαντα τὸν αἰῶνα. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων ἐν τοῖς οἰκείοις χρόνοις ἕκαστον ἀνεγράψομεν σαφίστερον, νῦν δ' ἐπὶ τὰ συνεχῆ τοῖς προϊστορη-
 4 μένοις τρεψόμεθα, τοὺς χρόνους μόνον διορίζοντες. ἐν μὲν γὰρ ταῖς πρὸ ταύτης βίβλοις ἀνεγράψαμεν τὰς ἀπὸ

1 θρυλοῦσιν ο - PA 2 βίον ο, αἰῶνα Dobruensis, χρό-
 νον Dind. 3 μνημονεύμενος P 4 ἑαυτῶν PAL, ἑαυτοῖς c
 10 ὁ PAL, ὁ τῶν c 18 γέγονεν P 19 ἐπὶ Weiss., ἐπὶ ο
 23 ἐσάστων Dind. 26 γὰρ] ἐπὶ add. Dind.

Τροίας ἀλώσεως πράξεις ἕως ἐπὶ τὴν κατάλυσιν
τοῦ τε Πελοποννησιακοῦ πολέμου καὶ τῆς Ἀθη-
ναίων ἡγεμονίας, διελθόντες ἐπὶ ἑπτακόσια ἑβδομή-
κοντα ἑννία· ἐν ταύτῃ δὲ τὰς συνεχεῖς πράξεις προσ-
3 ἀναπληροῦντες ἀρξόμεθα ἐκ τῶν κατασταθέντων
Ἀθήνησι τριάκοντα τυράννων, καταλήξομεν δὲ ἐπὶ
τὴν Ῥώμης ἄλωσιν ὑπὸ Γαλατῶν, περιλαβόντες
ἐπὶ δέκα ὀκτώ.

Ἀναρχίας γὰρ οὐσης Ἀθήνησι διὰ τὴν κατά- 3
10 λυσιν τῆς ἡγεμονίας, ἔτος μὲν ἦν ὀγδοηκοστὸν πρὸς
τοῖς ἑπτακοσίοις μετὰ τὴν Τροίας ἄλωσιν, ἐν δὲ τῇ
Ῥώμῃ χιλιάρχοι διεδίδξαντο τὴν ἑπατον ἀρχὴν τέ-
ταρες, Γάιος Φολούιος καὶ Γάιος Σερονίλιος καὶ
Γάιος Οὐαλέριος καὶ Νουμέριος Φάβιος, ἡχθῆ δὲ
15 ὀλυμπιάς κατὰ τοῦτον τὸν ἑναυτὸν τετάρτη πρὸς
ταῖς ἑνενήκοντα, καθ' ἣν ἐνίκα Κορκίνης Λαρισαῖος.
κατὰ δὲ τοῦτους τοὺς χρόνους Ἀθηναῖοι μὲν κατα- 2
πιπτημένοι ἐποίησαντο συνθήκας πρὸς Λακεδαι-
μονίους, καθ' ἃς ἶδει τὰ τεῖχη τῆς πόλεως καθε-
20 λεῖν καὶ τῇ πατρίῳ πολιτείᾳ χρῆσθαι. καὶ τὰ
μὲν τεῖχη περιεῖλον, περὶ δὲ τῆς πολιτείας πρὸς
ἀλλήλους διεφύροντο. οἱ γὰρ τῆς ὀλιγαρχίας ὄρε- 3
γόμενοι τὴν παλαιὰν κατάστασιν ἔφασαν δεῖν ἀνα-
γεοῦσθαι, καθ' ἣν παντελῶς ὀλίγοι τῶν ὄλων
25 προεστίκεισαν· οἱ δὲ πλείστοι δημοκρατίας ὄντες

1 ἕως Sintenis, ὡς ο 4 ἐννία P, καὶ ἐννία v 5 ἐκ
PAFL, ἐπὶ J, ἀπὸ c (cf. XIII 1, 3) 11 τὴν] τῆς P;
τὴν τῆς A 13 φολούιος P, φλοῖος v; L. Furius Lén. IV 57
16 ἐνίκα] στάδιον add. L (cf. c. 11, 5) Κορκίνης Xen. Holl.
II 3, 1 20 καὶ τὰ] τὰ P; τὰ μὲν οὖν fort 23 δεῖν
ἀναγεοῦσθαι Madvig, ἀνατίμασθαι o, ἀνακτίμασθαι Reiske

ἐπιθυμηταὶ τὴν τῶν πατέρων πολιτείαν προσιφέ-
 ροντο, καὶ ταύτην ἀπέφηναν ὁμολογουμένως οὖσαν
 4 δημοκρατίαν. ἀντιλογίας δὲ γενομένης περὶ τούτων
 ἐπὶ τινὰς ἡμέρας, οἱ τὰς ὀλιγαρχίας αἰρούμενοι 611
 πρὸς Ἀύσανδρον διεπρεσβεύσαντο τὸν Σπαρτιάτην —
 οὗτος γὰρ καταλυθέντος τοῦ πολέμου τὰ κατὰ τὰς
 πόλεις ἀπίσταλτο διοικῆσαι, καὶ ὀλιγαρχίαι ἐν ταῖς
 πλείστοις καθίσταντο — ἐλπίζοντες [οὐχ], ὅπερ ἦν
 εἰκός, συνεπιλήψεσθαι τῆς ἐπιβολῆς αὐτοῖς. διέ-
 πλευσαν οὖν εἰς Σάμον· ἐκεῖ γὰρ ἐτύγγανι διατρέ- 10
 βου ὁ Ἀύσανδρος, προσφάτως κατεληφώς τὴν πόλιν.
 6 παρακαλοῦντων δὲ αὐτὸν πρὸς τὸ συνεργῆσαι συν-
 ἐπίνειναι, καὶ τῆς μὲν Σάμου θώρακα τὸν Σπαρ-
 τιάτην ἐρμοστέην κατέστησεν, αὐτὸς δὲ μετὰ νῆδων
 ἱκατὸν κατέπλευσεν εἰς τὸν Πειραιᾶ. συναγαγὼν 15
 δ' ἐκκλησίαν συνεβούλευσε τοῖς Ἀθηναίοις ἐλθεῖν
 τριᾶκοντα ἄνδρας τοὺς ἀφηγησομένους τῆς πολιτείας
 6 καὶ πάντα διοικῆσοντας τὰ κατὰ τὴν πόλιν. ἀντι-
 πόντος δὲ τοῦ Θηραμένου καὶ τὰς συνθήκας ἀνα-
 γινώσκοντος, ὅτι τῇ πατρίδι συνεφώνησι χρῆσθαι 20
 πολιτείᾳ, καὶ δεινὸν εἶναι λέγοντος, εἰ παρὰ τοὺς
 ὄρκους ἀφαιρεθήσονται τὴν ἐλευθερίαν, ὁ Ἀύσαν-
 δρος ἔφη λελύσθαι τὰς συνθήκας ὑπὸ Ἀθηναίων·
 ὥστερον γὰρ τῶν συγκειμένων ἡμερῶν καθηρομένη
 τὰ τεῖχη. ἀντελάνετο δὲ καὶ τῷ Θηραμένει τὰς 25
 μεγίστας ἀπειλὰς, ἀποκτενεῖν φήσας, εἰ μὴ παύσεται

1 προσφερόντο P 4 τὰς] τὰ τῆς fort. 6 τὰ add.
 Dind. 7 ὀλιγαρχίας ... καθίστα Steph. 8 οὐχ del. Rhod.
 αὐτὸν Reiske, οὐν Wurm 10 οὐχ] μὲν Wurm 11 προσ-
 φάτως κατεληφώς] καὶ προσφάτως συνεληφώς o

Λακιδαιμονίοις ἐναντιούμενος. διόπερ ὁ τε Θηρα- 7
 μέτης καὶ ὁ δῆμος καταπλάγεις ἠνεγκαζέτο χειρο-
 τονίᾳ καταλῦσαι τὴν δημοκρατίαν. ἠρέθησαν οὖν
 τριάκοντα ἄνδρες οἱ διοικήσοντες τὰ κοινὰ τῆς
 2 πόλεως, ἀρμόζοντες μὲν τῷ λόγῳ, τύραννοι δὲ τοῖς
 πράγμασιν. ὁ δὲ δῆμος θεωρῶν τὴν Θηραμένους 4
 ἐπιείκειαν καὶ νομίζων τῇ τούτου καλοκάγαθίᾳ τὴν
 πλεονεξίαν τῶν προσηγμένων ἐπὶ ποσὸν ἀναστα-
 λήσεσθαι, καὶ τούτον ἐν τοῖς τριάκοντ' ἄρχουσιν
 10 ἐχειροτόνησεν. ἔδει δὲ τοὺς ἡρημένους βουλὴν τε
 καὶ τὰς ἄλλας ἀρχὰς καταστήσαι, καὶ νόμους συγ-
 γράφειν καθ' οὓς ἐμελλόν πολιτενεσθαι. τὰ μὲν 2
 οὖν περὶ τῆς νομοθεσίας ἀνεβέβηκον, προφάσεις
 εὐλόγους αἰεὶ ποριζόμενοι, βουλὴν δὲ καὶ τὰς ἄλλας
 12 ἀρχὰς ἐκ τῶν ἰδίων φίλων κατέστησαν, ὥστε τού-
 τους καλεῖσθαι μὲν ἄρχοντας, εἶναι δ' ὑπηρέτας
 τῶν τριάκοντα. καὶ τὸ μὲν πρῶτον παραδιδόντες
 κρίσει τοὺς πονηροτάτους τῶν ἐν τῇ πόλει κατιδί-
 καζον θανάτῳ· καὶ μέχρι τούτου τοῖς ἐπιεικεστά-
 10 τοῖς τῶν πολιτῶν εὐαρέσκει τὰ γινόμενα. μετὰ δὲ 3
 ταῦτα βουλόμενοι βιαιότερα καὶ παράνομα πράττειν,
 ἤτησαντο παρὰ Λακιδαιμονίων φρουράν, λέγοντες
 ὅτι τὴν πολιτείαν καταστήσουσιν ἐκείνοις συμφέ-
 ρουσιν. ἤδεισαν γὰρ ὅτι φόνους ἐπιτελεῖν οὐκ ἂν
 12 δύναντο χωρὶς ξενικῶν δαλῶν· πάντας γὰρ ἐνθ-
 ἔξεσθαι τῆς κοινῆς ὥσφελείας. Λακιδαιμονίων δὲ 4
 642 πεμφάντων φρουρὰν καὶ τὸν ταύτης ἡγησόμενον
 Καλλίβιον, τὸν μὲν φρούραρχον ἐξεδιέπευσαν

4 τριάκοντα om. FK.
 12 οὐκ ἔστιν FL.

9 τριάκοντα o - PA. 12 ἡμε-
 27 ἡγησόμενον PAKI.

δώροις καὶ τοῖς ἄλλοις φιλανθρώποις οἱ τριάκοντα,
 τῶν δὲ πλουσίων ἐπιλέγοντες τοὺς ἐπιτηδείους συν-
 ἐλάμβανον ὡς νεωτερίζοντας, καὶ θανάτῳ περιβάλλ-
 οντες τὰς οὐσίας ἐδήμενον. τοῦ δὲ Θηραμένους
 ἐναντιουμένου τοῖς συνάρχουσι, καὶ μετὰ τῶν ἀντεχο-
 μένων τῆς σωτηρίας ἀπειλοῦντος ἐμύνεσθαι, συν-
 ἔγαγον τὴν βουλήν οἱ τριάκοντα. Κριτίου δὲ
 πραιοῦτος αὐτῶν, καὶ πολλὰ κατηγορήσαντος τοῦ
 Θηραμένου, ὅτι προδίδωσι τὴν πολιτείαν ταύτην
 ἧς αὐτὸς ἰκονσίως κοινωνεῖ, παρὺλ᾽ ἔλαβον τὸν λόγον
 ὁ Θηραμένης καὶ περὶ τῶν κατὰ μέρος ἀπολογησά-
 μενος, ἅπασαν ἔσχε τὴν βουλήν εὖνον. οἱ δὲ περὶ
 τὸν Κριτίαν φοβούμενοι τὸν ἄνδρα μήποτε κατα-
 λύσῃ τὴν ὀλιγαρχίαν, περιέστησαν στρατιώτας ἔχοντας
 ἰσχυρά τὰ ξίφη, καὶ τὸν Θηραμένην συνελάμβανον.
 ὁ δὲ φθάσας ἀντεπήδησε μὲν πρὸς τὴν βουλαίαν
 Ἑστίαν, ἔφησε δὲ πρὸς τοὺς θεοὺς καταφεύγειν, οὐ
 σωθήσεσθαι νομίζων, ἀλλὰ σπεύδων τοῖς ἀνελούσιν
 αὐτὸν περιποιήσασθαι τὴν εἰς τοὺς θεοὺς ἀσέβειαν.
 παρελθόντων δὲ τῶν ἐπηρετῶν καὶ ἀποσπώντων αὐ-
 τόν, ὁ μὲν Θηραμένης ἔφερε γυναῖκα τὴν ἀτυ-
 χίαν, ἥτε καὶ φιλοσοφίας ἐπὶ πλείον μετισταχῶς
 παρὰ Σωκράτει, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἤλειε θυσυ-
 χόντα τὸν Θηραμένην, οὐ μὴν ἐτόλμα βοηθεῖν,
 περιστάσεων πολλῶν μετὰ ὅπλων. Σωκράτης δὲ ὁ
 φιλόσοφος καὶ δύο τῶν οἰκείων προσδραμόντες ἐν-
 χεῖρουν κωλύειν τοὺς ἐπηρέτας. ὁ δὲ Θηραμένης
 ἤξιον μηδὲν τούτων πράττειν· τὴν μὲν γὰρ φιλίαν

καὶ τὴν ἀνδρείαν ἐφησεν αὐτῶν ἐπαινεῖν, ἑαυτῶ
 δὲ μεγίστην συμφορὰν ἰσσεῖναι, εἰ τοῖς οὕτως
 οἰκειῶς διακκιμένοις αἴτιος ἔσται θανάτου. οἱ δὲ 3
 περὶ τὸν Σιοκράτην, τῶν μὲν ἄλλων οὐδένα βοηθόν
 5 ἔχοντες, τὴν δὲ τῶν ὑπερεχόντων ἀνάτασιν ὁρῶντες
 αὐξανομένην, ἡσυχίαν ἔσχον. καὶ θηραμένην μὲν
 ἀπὸ τῶν βρωμῶν ἀποσπάσαντες οἷς ἦν προστεταγ-
 μένον, διὰ μίσσης τῆς ἀγορᾶς εἰλκυσαν ἐπὶ τὸν
 θάνατον· οἱ δὲ πολλοὶ τὰ τῆς φρουρᾶς ὅπλα κατα- 4
 10 πεπληγμένοι συνήλθον τῷ δυστυχοῦντι, καὶ τὴν
 τε ἐκείνου συμφορὰν ἄμα καὶ τὴν περὶ σφᾶς δου-
 λείαν ἰδάκρουν· τῶν γὰρ τυπτεινῶν ἕκαστοι τὴν
 θηραμένον ἀρετὴν θεωροῦντες οὕτω προπηλακίζο-
 μένην, τὴν περὶ αὐτοὺς ἀσθένειαν οὐδενὶ λόγῳ
 15 παρναλωθήσεσθαι διειλήφισαν. μετὰ δὲ τὸν 3
 643 τούτου θάνατον οἱ τριάκοντα τοὺς πλουσίους ἐπι-
 λεγόμενοι, τοῦτοις ψευδεῖς αἰτίας ἐπιρρίπτουν, καὶ
 φονεύοντες τὰς οὐσίας διήρπαζον. ἀνείλον δὲ καὶ
 Νικίρατον τὸν Νικίου τοῦ στρατηγῆσαντος ἐπὶ
 20 Συρακοσίους υἱόν, ἄνδρα πρὸς ἅπαντας ἐπεικῆ
 καὶ φιλόανθρωπον, πλούτῳ δὲ καὶ δόξῃ σχεδὸν
 πρῶτον πάντων Ἀθηναίων· διὸ καὶ συνέβη πάσαν 3
 οἰκίαν συναλγῆσαι τῇ τάνδρῳ τελευτῇ, τῆς διὰ τὴν
 ἐπεικίαν μνήμης προαγοῦσης εἰς δάκρυα. οὐ μὲν
 25 ἔληγόν γε τῆς παρενομίας οἱ τύραννοι, πολὺ δὲ
 μᾶλλον ἐπίτασιν λαμβανούσης τῆς ἀπονομίας τῶν

2 ἰσσεῖναι συμφορὰν A 5 ἀνάτασιν ο, corr. Weis.
 14 αὐτοὺς PAJL 15 διειλήφισαν Eich., διειλήφισαν PA,
 διειλήφισαι c 25 γε Reiske, γε ο 26 ἐπίτασιν Reiske,
 ἐν ἅπασιν ο ἀπονομίας] τῆς αὐξήσεως add P, ἐπίτασιν
 add. cod. Peiresc.; αὐξήσεως vel ἐπίτασιν suppl. Steph.

μὲν ξένων τοὺς πλουσιωτάτους ἐξήκοντα κατέσφα-
ξαν, ὅπως τῶν χρημάτων κυριεύσωσι, τῶν δὲ πολι-
τῶν καθ' ἡμέραν ἀναιρουμένων οἱ τοῖς βίοις εὐπο-
ρούμενοι σχεδὸν ἅπαντες ἐφυγον ἐκ τῆς πόλεως.
7 ἀντίλον δὲ καὶ Αὐτόλυκον, ἄνδρα παρρησιαστήν,
καὶ καθόλου τοὺς χειριστέτους ἐπέλεγον. ἐπὶ το-
σοῦτο δὲ κατέφθειραν τὴν πόλιν, ὥστε φυγεῖν τοὺς
Ἀθηναίους πλείους τῶν ἡμίσεων.

6 Λακεδαιμόνιοι δὲ τὴν στάσιν τῶν Ἀθηναίων
ὁρῶντες, οὐδέποτε ἰσχύσαι βουλόμενοι τοὺς Ἀθη-
ναίους, ἔχαιρον καὶ φανερὰν ἱαντιῶν ἐποίουν τὴν
διάθεσιν· ἐνηφίσαντο γὰρ τοὺς Ἀθηναίων φυγά-
δας ἐξ ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος ἀγωγίμους τοῖς τριά-
κοντα εἶναι, τὸν δὲ κωλύσαντα πέντε ταλάντοις
ἐνόχον εἶναι, δεινοῦ δ' ὄντος τοῦ ψηφίσματος,
αἱ μὲν ἄλλαι πόλεις κατακεκληγμέναι τὸ βάρος
τῶν Σπαρτιατῶν ἐπήκουον, Ἀργεῖοι δὲ πρῶτοι,
μισοῦντες μὲν τὴν Λακεδαιμονίαν ὁμότητα, κα-
τελιούντες δὲ τὰς τύχας τῶν ἀκληρούντων, ἐπε-
3 δέχοντο φιλανθρώπως τοὺς φυγάδας. καὶ Θηβαῖοι
δὲ ἐνηφίσαντο ἐπάσχειν πρόστιμον τῷ θιασμίνῳ
μὲν ἀγόμενον φυγάδα, μὴ βοηθήσαντι δὲ κατὰ
τὸ δυνατόν. τὰ μὲν οὖν περὶ Ἀθηναίους ἐν ταύ-
τοις ἦν.

1 ἐξήκοντα] τριάκοντα Dobruus ex Xen. Hell. II 3, 21
5 παρρησιαστήν quidam (ἀθλητή Plut. Lys. 15) 6 το-
σοῦτο P 7 τοὺς om. e 8 στάσιν] πόλιν o; ταπεινὴν
add. Wurm, οὕτω φερούμενη (vel διακείμενη, διαφθα-
μένη) Reiske 10 τοὺς om. A 11 αὐτῶν o-PA 14 κα-
λύσαντα P 17 πρῶτος PAI 21 ἐνη-
φίσαντο] τάλαντον add. Reiske ex Plut. Lys. 27 22 μὲν
om. P

Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Διονύσιος ὁ τῶν Σικε- 7
 λῶν τυραννὸς ἐπειδὴ πρὸς Καρχηδονίους εὐρήνην
 ἐποίησατο, περὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς τυραννίδος
 διανοεῖτο μᾶλλον γίνεσθαι· ἐπιλαμβάνει γὰρ τοὺς
 Συρακοσίους ἀπολελυμένους τοῦ πολέμου σχολὴν
 εἶναι εἰς τὸ τὴν ἐλευθερίαν ἀνακτήσασθαι. θεω- 2
 ρῶν δὲ τῆς πόλεως τὴν Νῆσον ὀχυρωτάτην οὖσαν
 καὶ δυναμένην ῥηδίως φυλάττεσθαι, ταύτην μὲν
 διοικοδόμησεν ἀπὸ τῆς ἄλλης πόλεως τείχει πολυτε-
 10 λεί, καὶ πύργους ὑψηλοὺς καὶ πυκνοὺς ἐνικοδόμησε,
 11 καὶ πρὸ αὐτῆς χορηματιστήρια καὶ στοὰς δυναμένας
 ὄχλων ἐπιδέχεσθαι πλήθος. ἠικοδόμησε δ' ἐν αὐτῇ 3
 πολυτελῶς ὀχυρωμένην ἀκρόπολιν πρὸς τὰς αἰνι-
 δίους καταφυγὰς, καὶ συμπεριέλαβε τῷ ταύτης τείχει
 12 τὰ πρὸς τῷ μικρῷ λιμένι τῷ Λακκίῳ καλουμένην
 νειῶριαν· ταῦτα δ' ἐξήκοντα τριήρεις χωροῦντα πύλιν
 εἶχε κλειομένην, δι' ἧς κατὰ μίαν τῶν νειῶν εἰς-
 πλεῖν συνέβαινεν. τῆς δὲ χώρας τὴν μὲν ἀρίστην 4
 ἐξελόμενος ἰδωρήσατο τοῖς τε φίλοις καὶ τοῖς ἐφ'
 13 ἡγεμονίας τεταγμένοις, τὴν δ' ἄλλην ἐμίρισεν ἐπ'
 ἴσης ξένῳ τε καὶ πολίτῃ, συμπεριλαβὼν τῷ τῶν
 πολιτῶν ὀνόματι τοὺς ἡλευθερωμένους δούλους, οὓς
 ἐκάλεε νεοπολίτας. δαίδωκε δὲ καὶ τὰς οἰκίας τοῖς 5
 ὄχλοις πλὴν τῶν ἐν τῇ Νήσῳ· ταύτας δὲ τοῖς φίλοις
 14 καὶ τοῖς μισθοφόροις ἰδωρήσατο. ἐπεὶ δὲ τὰ κατὰ
 τὴν τυραννίδα καλῶς ἰδόκει διοικηκέναι, τὴν δύνα-
 μιν ἐξήγαγεν ἐπὶ τοὺς Σικελούς, πάντας μὲν

1 Σικελιωτῶν Wess. (c. 18, 1); ceteroquin Συρακοσίων
 4 διανοεῖτο μᾶλλον Reiske, διανοεῖτο τὸ μᾶλλον u. 24 ταῦτα
 AFK δὲ] c. P 27 ἐξήγαγεν Reiske, ἐξήγαγεν u

σπεύδων τοὺς αὐτονόμους ὑφ' ἑαυτὸν ποιήσασθαι,
 μάλιστα δὲ τούτους διὰ τὸ συμμαχεῖσαι πρότερον
 6 Κερκηθονίοις. οὗτος μὲν οὖν ἐπὶ τὴν τῶν Ἑρθη-
 αίνων πόλιν στρατεύσας τὰ πρὸς τὴν πολιορκίαν
 παρεσκευάζετο. οἱ δὲ συστρατευόμενοι Συρακούσαιοι 8
 κύριοι τῶν ὅπλων ὄντες συστάσεις ἐποιούντο καὶ
 κατηγοροῦν ἀλλήλων, ὅτι τοῖς ἰππεῦσιν οὐ συν-
 ἐπείλαβον τῆς καταλύσεως τῆς τοῦ τυράννου. ὁ
 δὲ καθεσταμένος ὑπὸ τοῦ Διονυσίου τῶν στρατιω-
 τῶν ἡγεμὼν τὸ μὲν πρῶτον ἠπειλήσῃ τινι τῶν παρ' 10
 ρησιαζομένων, ἀντιπάντος δ' ἐκείνου θρασείως
 7 ἐπῆλθεν ὡς πατάξων. ἐφ' ᾧ παροξυνθέντες οἱ
 στρατιῶται τὸν μὲν ἑπαρχον ὄνομα Δωρικὸν ἀπέ-
 κταναν, τοὺς δὲ πολίτας βοῶντες ἐπὶ τὴν ἐλευθε-
 ρίαν μετεπίμποντο τοὺς ἐκ τῆς Αἰτνῆς ἰππεῖς 12
 ο἗τοι γὰρ ἐν ἀρχῇ τῆς τυραννίδος ἐκπεπαιωκότες
 8 ᾤκουν τοῦτο τὸ φρούριον. Διονύσιος δὲ κατα-
 πλαγεῖς τὴν ἀπόστασιν τῶν Συρακούσων, τὴν μὲν
 πολιορκίαν ἔλυσεν, εἰς δὲ τὰς Συρακούσας ἠπειγέτο,
 σπεύδων καταλαβίσθαι τὴν πόλιν. οὐ φυγόντος 20
 οἱ τὴν ἀπόστασιν ποιησέμενοι στρατηγοὺς εἵλαντο
 τοὺς ἀποκτείνοντες τὸν ἑπαρχον, καὶ παραλαβόντες
 τοὺς ἔξ Αἰτνῆς ἰππεῖς ἐν ταῖς καλουμέναις Ἐπιπο-
 λαῖς ἀντιστρατοπέδενσαν τῷ τυράννῳ, καὶ διέ-
 2 κλεισαν αὐτὸν τῆς ἐπὶ τὴν χώραν ἐξόδου. εὐθὺς 21
 δὲ πρὸς τε Μιθσηνίους καὶ Ῥηγίνους πρέσβεις
 ἀπέστειλαν, δίδόμενοι κατὰ θάλατταν συναντιλα-

3 Ἑρθησίους Dind., Ἑρθηταῖοι ο 4 στρατοπεδίστας Pa
 13 Δωρικὸς Dind. 19 ἔναι ο - PA εἰς δὲ τὰς (δὲ α. 1.)
 P, τὴν δ' εἰς c (fort. etiam P^a). 20 τῇ χώρῃ P^a

βίβθαι τῆς ἐλευθερίας· εἰώθεισαν γὰρ αἱ πόλεις
αὐταὶ κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν τριήρεις πληροὺν οὐκ
ἐλάττους ὀγδοήκοντα. ὥς τότε τοῖς Συρακοσίοις
αἱ πόλεις ἀπέστειλαν, σπειδόνσαι συνεπιλαβέσθαι
τῆς ἐλευθερίας. ἐπεκήρυξαν δὲ καὶ χρημάτων πλη-
θος τοῖς ἀνγeloῦσι τὸν τύραννον, καὶ τοῖς μετα-
βαλομένοις τῶν ξένων ἐπηγγείλαντο μεταδώσειν τῆς
πολιτείας. κατεσκεύασαν δὲ καὶ μηχανήματα, δι'
ᾧ τὰ τεῖχη σαλεύοντες ἐξελοῦσι, καὶ προσέβαλλον
καθ' ἡμέραν τῇ Νήσῳ, καὶ τοὺς μεταβαλλομένους
τῶν ξένων φιλενθρώπως ἀπιδέχοντο. Διογύσιος
δὲ τῆς εἰς τὴν χώραν ἐξόδου διακεκλεισμένος καὶ
ὑπὸ τῶν μισθοφόρων ἐγκαταλειπόμενος, συνήγαγε
τοὺς φίλους βουλευσόμενος περὶ τῶν ἐνισταμένων·
οὕτω γὰρ τελίως ἀπὴλπιστο τὰ τῆς δυναστείας,
ὥστε οὐ ζητεῖν αὐτόν, πῶς καταπολεμήσῃ τοὺς
Συρακοσίους, ἀλλὰ ποῖον ὑπομείνας θάνατον μὴ
παντελῶς ἄδοξον ποιῆσῃ τὴν κατάλυσιν τῆς ἀρχῆς.
Ἐλωρὶς μὲν οὖν, εἰς τῶν φίλων, ὥς δ' ἐνιοί φασι, ὁ
ποιητὴς πατήρ, εἶπεν αὐτῷ, διότι καλὸν ἐντάφιόν
ἔστιν ἢ τυραννίς· Πολύξενος δὲ ὁ κηδιστὴς ἀπεφῆ-
ναιτο δεῖν λαβόντα τὸν δξύτατον ἵππον εἰς τὴν
τῶν Καρχηδονίων ἐπικράτειαν ἐφιππεύσαι πρὸς
τοὺς Καμπανούς· τούτους γὰρ Ἰμῖλων ἀπειλοῖται

1 εἰώθεισαν Reiske, εἰώθασιν ο 3 ἐλάττους] τὰν
add. A 6 μεταβαλον. P, μεταλαβον. Al., μεταβαλλον. c
9 ἐξελοῦσι Hart, ἐξέλκωσι ο προσέβαλλον P 10 μετα-
βαλλομένους P 15 οὕτω] οὕτως P 16 πῶς Bek., ὥς P,
ἀλλ' ο; ὅπως Reiske καταπολεμήσαι ο, corr. Bek., κατα-
πολεμήσει Dindl 18 ποιῆσαι Dindl 19 ἔλωρὶς P 20 πο-
ιητὴς Wess., ποιητὴς ο 23 ἐφ' ἵππευσαι P 24 Ἀρίλλως FK

φυλακῆς ἔνεκα τῶν κατὰ Σικελίαν τόπων· Φίλιστος
 δ' ὁ μετὰ ταῦτα τὰς ἱστορίας συνταξάμενος, ἀντι-
 πῶν τῷ Πολυξένῳ, προσήκειν ἔφησεν [δεῖν] οὐκ ἐφ'
 ἵππου θείοντος ἐκπηδᾶν ἐκ τῆς τυραννίδος, ἀλλὰ
 6 τοῦ σκέλους ἐλκόμενον ἐκπίπτειν. ὃ προσσχὼν ὁ
 Διονύσιος ἐκρινε πᾶν ὑπομῖναι πρότερον ἢ τὴν
 δυναστείαν ἐκλιπεῖν ἐκουσίως. διόπερ ἀποστείλας
 πρίσβεις πρὸς τοὺς ἀφιστηκότας, τούτους μὲν παρι-
 κάλει δοῦναι τὴν ἔξουσίαν αὐτῷ μετὰ τῶν ἰδίων
 ἀπελθεῖν ἐκ τῆς πόλεως, πρὸς δὲ τοὺς Καμπανοὺς 10
 λάθρᾳ διαπεινῶμενος ὡμολόγησεν αὐτοῖς δώσειν
 χρήματα ὅσα ἂν αἰτήσωσιν εἰς τὴν πολιορκίαν.
 9 Τούτων δὲ πρυχθέντων οἱ μὲν Συρακόσιοι τὴν
 ἔξουσίαν δόντες τῷ τυράννῳ μετὰ πέντε νεῶν ἀπο-
 πλεῖν, ῥαθυμότεροι καθυστήκεισαν, καὶ τοὺς μὲν 15
 ἵππεῖς ἀπέλυσαν οὐδὲν χρησίμους ὄντας πρὸς τὴν
 πολιορκίαν, τῶν δὲ πεζῶν οἱ πλείστοι κατὰ τὴν
 χώραν ἐξήμεσαν, ὥς ἤδη καταλελυμένης τῆς τυραν-
 2 νίδος. οἱ δὲ Καμπανοὶ ταῖς ἐπαγγελσίαις μεταω-
 ρισθέντες τὸ μὲν πρῶτον ἐκ' Ἀγούριον παρεγενή- 20
 θησαν· ἐκεῖ δὲ τὴν ἀποσκευὴν Ἀγυρι παραθέμενοι

2 τὰς om. Al. 3 ἔφησεν Steph., ἔφησεν ο δὲν
 deleti 4 θείοντος Rhod. (cf. Plut. Dion. 35 εἰπόντι μὴ
 δεῖν ἐκ τυραννίδος παύειν Διονύσιον ἵππῳ ταχεῖ χρο-
 μένον, ἀλλὰ τοῦ σκέλους ἐλκόμενον). θείοντος ο, θείοντα aut
 ἐθελόντως Reiske (= ἐκουσίως v. 7 et κατὰ προαίρεσιν XX
 78, 3) 5 ἐκπίπτειν P (et XX 78, 3), προσπίπτειν v,
 προσπίπτειν Dind. 12 ἂν) ἐκ PFK εἰς) ἐκ λύσει
 Warm πολιορκίαν) ἐπικουρίαν fort. 15 ῥαθυμότερον ο,
 corr. Steph. 16 ἵππεῖς add. Reiske ἀπέλυσαν) εἰς
 add. P, ὡς fort. πρὸς τὴν πολιορκίαν (om. A?) οὐδὲν χρ-
 ὄντας v 18 ἐπεξήμεσαν L, ἀπεξήμεσαν c, corr. Reiske
 21 Ἀγύρι v, Ἀγούρι Steph.

τῷ δυναστεύοντι τῆς πόλεως ἐξώρμησαν ἐπὶ Συρα-
 κούσας εὐζωνοὶ, τὸν ἀριθμὸν ὄντες ἱππεῖς χίλιοι
 διακόσιοι. ταχὺ δὲ διανύσαντες τὴν ὁδὸν ἀπροσδο- 3
 κῆτως ἐπεφάνησαν τοῖς Συρακοσίοις, καὶ πολλοὺς
 αὐτῶν ἀνιόντες εἰσεβιάσαντο πρὸς τὸν Διονύσιον.
 κατέπλευσαν δὲ καὶ τριακόσιοι μισθοφόροι τῷ
 τυράνῳ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν, ὥστε αὐτὸν ἀνα-
 κῆσαι ταῖς ἑλπίσιν. οἱ δὲ Συρακοῖσιοι πέλει τῆς 4
 δυναστείας ἰσχυροποιουμένης ἰστασάμενοι πρὸς ἄλ-
 10 λήλους, τῶν μὲν ἀποφαινομένων μένειν καὶ πολιορ-
 κεῖν, τῶν δὲ λύειν τὸ στρατόπεδον καὶ τὴν πόλιν
 ἐκείλιπεν. ἃ δὲ συνιδὼν ὁ Διονύσιος ἐξήγγειν ἐπ' 5
 αὐτοὺς τὴν δύναιμιν, καὶ τεταραγμένοις ἱππιστῶν
 ῥηδῶς ἐτρέφετο περὶ τὴν Νέαν πόλιν καλουμένην.
 15 ἀνηρέθησαν μὲν οὖν οὐ πολλοί· παριππεύων γὰρ
 ὁ Διονύσιος ἐκώλυσε φονεῖν τοὺς φεύγοντας·
 οἱ δὲ Συρακοῖσιοι παραχρήμα μὲν κατὰ τὴν χώραν
 ἰσχυράσθησαν, μετ' ὀλίγον δὲ πρὸς τοὺς ἱππεῖς εἰς
 Αἴτην ἠδροίσθησαν ὑπὲρ τοὺς ἐπιτακχιλίους.
 20 Διονύσιος δὲ τοὺς πεσόντας τῶν Συρακοσίων θάψας 6
 ἀπέστειλε πρέσβεις εἰς Αἴτην, ἀξιῶν τοὺς φυγέδας
 διαλύεσθαι καὶ τὴν πατρίδα κατοικεῖν, δίδους
 πίστιν μὴ μνησικακῆσαι αὐτοῖς. τινὲς μὲν οὖν 7
 τέκνα καὶ γυναῖκας ἀπολειποῦσιντες ἠναγκάσθησαν
 25 πεισθῆναι τοῖς παρακαλουμένοις· οἱ δὲ λοιποί, προ-
 φεραμένων τῶν πρεσβευτῶν τὴν τοῦ Διονυσίου περὶ
 τὴν ταφὴν τῶν πεσόντων εὐεργεσίαν, ἔφασαν αὐτὸν
 ἄξιον εἶναι τυχεῖν τῆς ὁμοίας χάριτος, καὶ τοῖς

ὁ εἰσεβιάσαντο ο, corr. Steph.

12 ἐκείλιπεν fort.

15 εἰς Αἴτην om. c

8 θεοῖς ἡύχοντο τὴν ταχίστην αὐτὸν ἐπιθεῖν ταύτης
 τυγχάνοντα. οὗτοι μὲν οὖν οὐδενὶ τρόπῳ βουλη-
 θέντες πιστεῦσαι τῷ τυράννῳ κατέμειναν ἐν Αἴτῃ,
 καιρὸν ἐπιτηροῦντες κατ' αὐτοῦ. Διονύσιος δὲ τοῖς
 μὲν κατελθοῦσι φυγᾶσι φιλικῶς ἐχρήσατο,
 βουλόμενος καὶ τοὺς ἄλλους προτρέψασθαι κατελ-
 θεῖν εἰς τὴν πατρίδα, τοὺς δὲ Καμπανοὺς ταῖς
 καθηκούσαις δωρεαῖς τιμήσας ἐξαπέστειλεν ἐκ τῆς
 9 πόλεως, ὑπορώμενος αὐτῶν τὴν ἀβελειότητα. οἱ
 πορευθέντες εἰς Ἑντελλαν, καὶ πείσαντες τοὺς ἐν τῇ
 πόλει λαβεῖν ἑαυτοὺς συνοίκους, ἐνκτὸς ἐπιθέ-
 μισιν τοὺς μὲν ἡβῶντας ἀπέσφαξαν, τὰς δὲ γυναι-
 κας τῶν παρασπανδηθέντων γήμαντες κατέσχον τὴν
 πόλιν.

10 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Λακεδαιμόνιοι καταλει-
 κότες τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον ὁμολογου-
 μένῃ ἔσχον τὴν ἡγεμονίαν καὶ τὴν κατὰ γῆν καὶ
 τὴν κατὰ θάλατταν. καταστήσαντες δὲ ναύαρχον
 Ἀλέξανδρον, τούτῳ προσέταξαν ἐπιπορεύεσθαι τὰς
 πόλεις, ἐν ἑκάστη τοὺς παρ' αὐτοῖς καλουμένους
 ἄρμοστὰς ἐγκαθιστάντα· ταῖς γὰρ δημοκρατίαις
 προσκόπτοντες οἱ Λακεδαιμόνιοι δι' ὀλιγοχρίας
 11 ἐβούλοντο τὰς πόλεις διοικεῖσθαι. ἔταξαν δὲ καὶ
 φόρους τοῖς καταπολεμηθεῖσι, καὶ τὸν πρὸ τοῦ
 χρόνου οὐ χρώμενοι νομίσματι, τότε συνήθροισαν
 ἐκ τοῦ φόρου κατ' ἐνιαυτὸν πλείω τῶν χιλίων
 ταλάντων. ἐπεὶ δὲ τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα πράγματα

8 δωρεαῖς] τιμαῖς καὶ δωρεαῖς cod. Peirese. 10 Αἰτί-
 λαν A et Peirese, ἡτελλαν F.

κατὰ τὴν ἰδίαν ἀξίαν διώκησαν, ἀπέστειλαν Ἀριστον
 ἄνδρα τῶν ἐπιφανῶν εἰς Συρακοῦσας, τῷ μὲν λόγῳ
 προσποιούμενοι καταλύειν τὴν δυναστείαν, τῇ δ'
 ἀληθείᾳ σπεύδοντες αὐξῆσαι τὴν τυραννίδα· ἤλπιζον
 γὰρ συγκατασκευάζοντες τὴν ἀρχὴν ὑπήκοον ἔχειν
 τὸν Διονύσιον διὰ τὰς εὐεργεσίας, ὁ δ' Ἀριστος 3
 καταπλεύσας εἰς Συρακοῦσας καὶ τῷ τυράννῳ
 λάθρᾳ περὶ τούτων διαλεχθεὶς, τοὺς τε Συρακο-
 σίους ἀναστεινὰ καὶ τὴν ἐλευθερίαν ἀποκαταστήσειν
 10 ἐπαγγελλόμενος, Νικοτέλην μὲν τὸν Κορίνθιον
 ἀνείλεν ἀφηγούμενον τῶν Συρακοσίων, τοὺς δὲ
 πιστεύσαντας προδοὺς τὸν μὲν τυράννον ἰσχυρὸν
 κατίσθης, διὰ δὲ τῆς πράξεως ταύτης ἀσχημονεῖν
 ἐποίησεν αὐτὸν ἅμα καὶ τὴν πατρίδα. Διονύσιος δὲ 4
 15 τοὺς Συρακοσίους ἐπὶ τὸν θειρισμὸν ἀποστείλας
 ἐπῆλθε τὰς οἰκίας, καὶ τὰ μὲν ὅπλα πάντων ἀφεί-
 λετο, μετὰ δὲ ταύτῃ ἕτερον τεῖχος ὠκοδόμησε περὶ
 τὴν ἀκρόπολιν, καὶ ναῦς τε κατασκευάζετο, συνῆγε
 δὲ καὶ μισθοφόρων πλῆθος, καὶ τὰ λοιπὰ παρε-
 20 σκευάζετο πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τῆς τυραννίδος, ὥς
 ἂν ἔργῳ ἤδη πείραν εἰληφὼς ὅτι πᾶν ὑπομένουσιν
 οἱ Συρακοῖσι χεῖρον τοῦ μὴ δουλεύειν.

Τούτων δὲ πραττομένων Φαρνάβζος ὁ Λακείου 11
 τοῦ βασιλέως σατράπης Ἀλκιβιάδην τὸν Ἀθηναῖον
 25 συλλαβὼν ἀνείλε, χειρίσασθαι βουλόμενος Λακεδαι-
 μονίοις. τοῦ δ' Ἐφόρου δι' ἑλλας αἰτίας ἐπιβου-
 λευθῆναι γιγναφότος, οὐκ ἄχρηστον εἶναι νομίζω
 παραθεῖναι τὴν παραδοθεῖσαν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως

1 ἀξίαν] ἀξίωσαν Bialko Ἀριστον] Ἀρίστης c. 70, 3

15 πάντων] παναντων P¹ 21 ὑπομένουσιν J 22 οἱ] οὗ P

- 2 ἐπιβουλὴν κατ' Ἀλκιβιάδου. φησὶ γὰρ κατὰ τὴν
 ἐπιτομαδεκάτην βίβλον Κύρου μὲν καὶ Λακεδαι-
 μονίου· λέσθαι παρασκευάζεσθαι ἅμα πολέμῳ πρὸς
 Ἀρταξέρξην τὸν ἀδελφόν, Ἀλκιβιάδην δὲ διὰ τινων
 αἰσθόμενον τὴν Κύρου προαίρεσιν ἐλθεῖν πρὸς
 Φαρνάβαζον καὶ περὶ τούτων ἐξηγήσασθαι κατὰ
 μέρος, ἀξιώσαι δὲ αὐτὸν δοῦναι ἀναβάσειος ὁδὸν
 πρὸς Ἀρταξέρξην· βούλεσθαι γὰρ ἐμφανίσαι πρῶτον
 3 τὴν ἐπιβουλὴν τῷ βασιλεῖ. τὸν δὲ Φαρνάβαζον
 ἀκούσαντα τῶν λόγων, σφικτερίσασθαι τὴν ἐπαγγελί- 10
 ᾱν καὶ πέμψαι πιστοὺς ἄνδρας ὑπὲρ τούτων τῷ
 βασιλεῖ δηλώσαντας. οὐκ δίδοντας δὲ τοῦ Φαρνα-
 βάζου τοὺς παραπέρφωντας εἰς τὰ βασίλεια, φησὶ
 τὸν μὲν Ἀλκιβιάδην ὁρμῆσαι πρὸς τὸν σατράπην
 τῆς Παφλαγονίας, ὅπως δι' ἐκείνου ποιήσαιντο τὴν 11
 ἀνάβασιν· τὸν δὲ Φαρνάβαζον φοβηθέντα μὴ περὶ
 τούτων ἀκούσῃ τὴν ἀλήθειαν ὁ βασιλεὺς, ἐπαπο-
 στεῖλαι τοὺς ἀνελόντας κατὰ τὴν ὁδὸν τὸν Ἀλκι-
 4 βιάδην. τοὺς δὲ καταλαβόντας αὐτὸν τῆς Φρυγίας
 ἐν τινὶ κόμῃ κατεσκευνωκότα νυκτὸς περιθεῖναι 12
 ξύλων πλῆθος· ἀναφθέντος οὖν πολλοῦ πυρὸς τὸν
 Ἀλκιβιάδην ἐπιχειρῆσαι μὲν ἀμύνεσθαι, κριτηθέντα
 δὲ ὑπὸ τοῦ πυρὸς καὶ τῶν εἰς αὐτὸν ἀκοντιζόντων
 τελευτῆσαι.
 5 Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Δημόκριτος ὁ φιλό- 13

1 κατ' PA, κατὰ τοῦ c 5 πρὸς PA, πρὸς τὸν c 6 κατὰ
 τὰ κατὰ Dind. 7 ὁδὸν] ὁδὸν αὐτὴν ἐφ' ὅσον αὐτὴν ἐξουσίαν
 Beiske 8 βουλεύεσθαι o - PJK 10 τῶν λόγων P (c. 26, 6)
 ἐπαγγελίας PAF 18 ἀνελόντας P¹, ἀνελόντας c 19 αὐτὸν
 P¹, om. c 20 ἐν τινὶ κόμῃ τῆς Φρυγίας o - PAL
 νυκτὶ P²

σοφος ἐτελεύτησε βιώσας ἐτη ἑνεήκοντα. Αἰσθάνην
δὲ τὸν Θηβαῖον τὸν νενικηκότα ταύτην τὴν ὀλυμ-
πιάδα λέγεται πρὸς ἵππον ἀθλητὴν δραμόντα νικῆ-
σαι· τὸν δὲ δρόμον ἀπὸ τῆς Κορωνείας μέχρι τῆς
6 Θηβαίων πόλεως γενέσθαι.

Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαίων φρουρούντων 6
Ἐρρουκαν πόλιν Οὐόλσκων ἐπιβρόντας οἱ πολέμιοι
τῆς τι πόλεως ἐκράτησαν καὶ τῶν φρουρῶν τοὺς
πλείστους ἀνείλαν.

10 Τῶν δὲ κατὰ τοῦτον τὸν ἑαυτὸν πράξεων 12
648 τέλος ἔχουσων Ἀθηνησι μὲν ἦν ἄρχων Εὐκλείδης,
ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἐρχὴν διεδίξαντο χιλι-
αρχοὶ τέσσαρες, Πόπλιος Κορηνῆσιος, Νουμῖσιος
Φάβιος, Λεύκιος Οὐαλέριος. τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν 3
15 παρειληφότων Βυζάντιοι πρὸς μὲν ἀλλήλους στα-
σιάζοντες, πρὸς δὲ τοὺς παροικοῦντας Θράκας πόλε-
μον ἔχοντες, κακῶς ἀπῆλλαττον· οὐ δυνάμενοι δὲ
λύσειν πορίσασθαι τῆς πρὸς ἀλλήλους φιλονεικίας,
στρατηγὸν ἤτησαντο παρὰ Ἀκαδαιμονίων. ἔξετμ-
20 ψαν οὖν οἱ Σπαρτιάται Κλέαρχον καταστήσαντα τὰ
κατὰ τὴν πόλιν· οὗτος δὲ πιστευθεὶς περὶ τῶν 3
ὄλων καὶ μισθοφόρους πολλοὺς ἀθροίσας, οὐκέτι
προστάτης ἦν, ἀλλὰ τύραννος. καὶ τὸ μὲν πρῶτον
τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν ἐπὶ τινι θυσιᾷ καλίσας ἀνείλε,
25 μετὰ δὲ ταῦτα ἀναρχίας οὐσης ἐν τῇ πόλει, τριά-
κοντα μὲν τοὺς ὀνομαζομένους Βυζαντίους συνήρ-

2 δὲ P, 11 c. 3 διαδραμόντα Hert. 7 Ἐρρουκαν]
cf. c. 98, 5 οὐόλσκων P, οὐόλκων F. 13 Κορηνῆσιος]
Ca. Cornelius add. J. Weber. 14 Οὐαλέριος] καὶ Τερ-
τίος Μάξιμος add. v - PA. 26 Βυζαντίους] Βασιλοῦς α,
βοηθῶν vel τοὺς ὀνομαστοτάτους Βυζαντίων Reiske, βο-

πασε καὶ περιθεῖς κάλιον ἀπειστραγγάλισε· πάντων
 δὲ τῶν διαφθαρέντων τὰς οὐσίας σφετερισάμενος
 ἐπιλέγετο καὶ τῶν ἄλλων τοὺς εὐπόρους, καὶ πεν-
 δεῖς αἰτίας ἐπιρρίπτων οὓς μὲν ἀπέκτινεν, οὓς δ'
 ἐφυγάδεν. πολλῶν δὲ χρημάτων κυριεύσας καὶ
 μισθοφόρων ἀθροίσας πλῆθος τὰ κατὰ τὴν δυνα-
 4 στείαν ἡσφαλίσατο. διαβοηθείσης δὲ τῆς κατὰ τὸν
 τύραννον ὁμότητος τε καὶ δυνάμειος, Λακεδαι-
 μόνιοι τὸ μὲν πρῶτον ἀπέστειλαν πρὸς αὐτὸν
 πρέσβεις τοὺς πείσοντας ἀποθέσθαι τὴν δυναστείαν· 10
 οὐ προσέχοντος δὲ τοῖς ἀξιουμένοις ἐπεμφαν δύνα-
 5 μιν ἐπ' αὐτὸν καὶ στρατηγὸν Πανθοῖδαν, οὗ τὴν
 ἰσοδοὺν αἰσθόμενος ὁ Κλέαρχος εἰς Σηλυμβρίαν
 μετήγαγε τὴν δύναμιν, κύριος ὢν καὶ ταύτης τῆς
 πόλεως· πολλὰ γὰρ εἰς τοὺς Βυζαντίους ἡμαρτηκώς 15
 ὑπελάμβανεν οὐ μόνον τοὺς Λακεδαιμονίους, ἀλλὰ
 6 καὶ τοὺς ἐν τῇ πόλει πολεμίους ἔχειν. διόπερ ἐκ
 Σηλυμβρίας κρίνας ἀσφαλέστερον διαπολεμήσειν, τὰ
 τε χρήματα καὶ τὴν δύναμιν μετέστησεν. ὥς δ'
 ἐπύθето τοὺς Λακεδαιμονίους ἔγγυς ὄντας, ἀπὴν- 20
 τησεν αὐτοῖς, καὶ περὶ τὸν καλούμενον πόρον
 7 συνῆψε μάχην τοῖς περὶ τὸν Πανθοῖδαν. γενο-
 μένου δ' ἐπὶ πολὺν χρόνον τοῦ κινδύνου, καὶ
 λαμπρῶς ἀγωνισαμένων τῶν Λακεδαιμονίων, οἱ τοῦ
 τυράννου διαφθάρησαν. ὁ δὲ Κλέαρχος τὸ μὲν 25
 πρῶτον μετ' ὀλίγων συγκληισθεὶς εἰς Σηλυμβρίαν
 ἐπολιορκεῖτο· μετὰ δὲ ταῦτα φοβηθεὶς διέδρα νυκτὸς
 καὶ διέπλευσεν εἰς τὴν Ἰωνίαν· ἐκεί δ' εἰς συν-

λευτός Wess., πρώτους Wurm
 Rich. 4 ἐπιρρίπτειν Dind.

8 καὶ οἱ π; πενδεῖς δ'
 15 Σηλυμβρίαν f (et infra)

ἔθειαν ἑλθὼν Κύρῳ τῷ τοῦ βασιλέως ἀδελφῷ
 642 δυνάμειν ἀπηγγέσατο. ὁ γὰρ Κύρος, ἄρχων ἀπο- 6
 διδευγμένος τῶν ἐπὶ θαλάττῃ σατραπειῶν καὶ φρο-
 νήματος πλήρης ὢν, διανοεῖτο στρατεύειν ἐπὶ τὸν
 7 ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην. ὁρῶν οὖν τὸν Κλέαρχον τόλμαν 9
 ἔχοντα καὶ θράσος πρόχειρον, ἰδὼκειν αὐτῷ χρήματα
 καὶ προσέταξεν ὥς πλείστους ξενολογεῖν, νομίζων εὐθε-
 τον ἔξειν συναγωνιστὴν τοῖς ἐπ' αὐτοῦ τολμωμένοις.

Αὐσανδρος δὲ ὁ Σπαρτιάτης ἐπειδὴ πάσας τὰς 13
 10 ὑπὸ Λακεδαιμονίους πόλεις διόκησε κατὰ τὴν τῶν
 ἰσθμίων γνώμην, ἐν αἷς μὲν δεκαδυοχίαις, ἐν αἷς
 δ' ὀλιγοχίαις καταστήσας, περιβλέπτος ἦν ἐν τῇ
 Σπάρτῃ. καταλύσας γὰρ τὸν Πελοποννησιακὸν
 πόλεμον τῇ πατρίδι περιτεθεικὼς ἦν τὴν ἡγεμονίαν
 15 ὁμολογουμένην καὶ τὴν κατὰ γῆν καὶ τὴν κατὰ
 θάλατταν. διόπερ ἐπὶ τοῖτοις πεφρονηματισμένος 2
 διανοεῖτο καταλύσαι τὴν τῶν Ἡρακλειδῶν βασιλείαν
 καὶ κοινὴν ἐκ πάντων Σπαρτιατῶν ποιῆσαι τὴν
 αἴρῃσιν τῶν βασιλείων· ἤλπιζε γὰρ εἰς ἑαυτὸν
 20 τάχιστα τὴν ἀρχὴν ἔξειν διὰ τὸ μέγιστος καὶ καλ-
 λίστας πράξεις κατεργάσθαι. θεωρῶν δὲ τοὺς 3
 Λακεδαιμονίους μάλιστα τοῖς μαντείοις προσίχοντας,
 ἐπεχείρησε τὴν ἐν Δελφοῖς προφῆτιν διαφθεῖραι
 χρήμασιν· ἐνόμιζε γὰρ, εἰ χρησμὸν λάβοι σύμμαχον
 25 ταῖς ἰδίαις ἐπιβολαῖς, ὁσδίως ἄξειν ἐπὶ τίλος τὴν
 προαίρεσιν. ἵπτι δὲ καμπληθῇ [χρόνον] χρήματα 4
 τοῖς περὶ τὸ μαντεῖον διατρίβουσιν ὑπισχνούμενος

3 θαλάττῃ] θαλάττης ο (and ε del. in P) cf. c. 35, 2
 σατραπειῶν P, σατραπῶν ε 4 ὢν = I. add. P¹, om. ε
 15 ὁμολογουμένην PA (c. 10, 1) 25 ἔξειν Dindl., ἔξειν ο
 26 χρόνον del. Reiske

οὐκ ἐπειθε, ταῖς ἐν Λαδώνῃ περὶ τὸ μαντεῖον
 οὖσαις ἱερεῖαις προσήνεγκε λόγους περὶ τῶν αὐτῶν
 διὰ τινος Φερεκράτους, Ἀπολλωνιάτου μὲν τὸ γένος,
 ἔχοντος δὲ συνήθειαν πρὸς τοὺς περὶ τὸ ἱερὸν δια-
 5 τρέποντας. οὐδὲν δὲ πράξαι δυνάμενος ἐξεδήμησεν
 εἰς Κυρήνην, πρόφασιν μὲν ὡς εὐχὰς ἀποδιδόνς
 Ἀμμωνι, τῇ δ' ἀληθείᾳ διαφθεῖραι βουλούμενος τὸ
 μαντεῖον· ἐκόμισε δὲ καὶ χρημάτων πλῆθος, δι' ὧν
 ἤλπιζε τοὺς περὶ τὸ ἱερὸν διατρέποντας πείσαι.
 6 καὶ γὰρ ὁ βασιλεὺς τῶν περὶ ἐκείνους τοὺς τόπους
 Αἰθῆς ξένος ἦν αὐτῷ πατρικός, καὶ τὸν ἀδελφὸν
 τοῦ Ἀνσάνδρου συνέβαινεν ὀνομάζεσθαι Αἰθῆν ἀπὸ
 7 τῆς πρὸς ἐκεῖνον φιλίας. διὰ δὴ τούτου καὶ τῶν
 κομιζομένων χρημάτων ἠλπίσας πείσειν, οὐ μόνον
 ἐπέτυχε τῆς ἐπιβολῆς, ἀλλὰ καὶ συνεξέπεμψαν οἱ
 τοῦ μαντεῖου προεστώτες πρέσβεις τοὺς κατηγορή-
 σοντας τοῦ Ἀνσάνδρου περὶ τῆς τοῦ χρηστηρίου
 διαφθοράς. ὁ δὲ Ἀνσάνδρος παρὰ γενήθει· εἰς αὐτὸν
 8 Λακεδαιμόνα, κρίσειν αὐτῷ προτεθείσης ἀπαιτοῦ-
 σαι πειθανῶς ὑπὲρ αὐτοῦ. τότε μὲν οὖν οὐδὲν
 ᾔδεισαν οἱ Λακεδαιμόνιοι περὶ τῆς τοῦ Ἀνσάνδρου
 προαίρεσις εἰς τὸ καταλύσαι τοὺς ἀφ' Ἡρακλείους
 βασιλεῖς· μετὰ δὲ τινα χρόνον τελευτήσαντος αὐτοῦ,
 καὶ τινων χρηματισμῶν ζητουμένων κατὰ τὴν οἰκίαν,
 εὖρον λόγον γεγραμμένον πολυτελῶς, ὃν ἐπραγμα-
 9 τεύσατο πρὸς τὸ πλῆθος, πείσων ἐξ ἐπάντων τῶν
 πολιτῶν αἵρετοὺς γίνεσθαι βασιλεῖς.

1 ἔπεισε malim. 2 Φερεκράτης Plut. Lys. 25. 3 πεί-
 σαι Dindl. 4 πολυτελῶς] φιλοτίμος vel ἐπιτελῶς Bezzel
 (περὶ τῆς πολιτείας Plut. Lys. 30) 5 πείσων I^h, πείσων c

Λιονύσιος δ' ὁ τῶν Συρακοσίων τύραννος ἐπειδὴ 14
 τὴν πρὸς Καρχηδονίους εἰρήνην ἐποιήσατο, τῶν δὲ
 κατὰ τὴν πόλιν στάσεων ἀπήλλακτο, τὰς ὁμόρους
 τῶν Χαλκιδικίων πόλεις ἐσπευδε προσαγγεῖσθαι·
 αὐταὶ δ' ἦσαν Νάξος, Κατάνη, Λιοντῖνοι. τούτων 2
 δ' ἐπιθύμει κυριεῦσαι διὰ τὸ συνορῆσαι αὐτὰς τῇ
 Συρακούσῃ καὶ πολλὰς ἀφορμὰς ἔχειν πρὸς τὴν
 αὐξήσει τῆς δυναστείας. πρῶτον μὲν οὖν τῇ Αἰτνῇ
 προσστρατοπεδεύσας παρῆλαβε τὸ φρούριον, τῶν
 10 φυγάντων οὐκ ὄντων ἀξιωμαχῶν πρὸς τηλικαύτην
 δύναμιν· μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ Λιοντίνους ἀναξενίξας 3
 ἐγγὺς τῆς πόλεως κατεστρατοπέδευσε παρὰ τὸν
 Τηρίαν ποταμόν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἐκτάξας τὴν
 δύναμιν ἐξαπέστειλε κήρυκα πρὸς τοὺς Λιοντίνους,
 11 κελεύων παραδοῦναι τὴν πόλιν καὶ νομίζων τῷ
 φόβῳ καταπλήξαι τοὺς ἔνδον· οὐ προσεχόντων δὲ 4
 τῶν Λιοντίνων, ἀλλὰ πάντα περισκευασμένων τὰ
 πρὸς τὴν πολιορκίαν, Λιονύσιος οὐκ ἔχων μηχανή-
 ματα τὴν μὲν πολιορκίαν κατὰ τὸ παρὸν ἀπέγνω,
 20 τὴν δὲ χώραν ἔκασαν ἐλεγκάτησεν. ἐκείθεν δ' 5
 ἀνέξενεν ἐπὶ τοὺς Σικελούς, προσποιούμενος τὸν
 πρὸς τοὺς πόλεμον ἐπαναιεῖσθαι πρὸς τὸ τοὺς
 Καταναίους καὶ Ναξίους ἄσθιμοτέρους γενέσθαι
 περὶ τὴν τῆς πόλεως φυλακὴν. διατρίβων δὲ περὶ 6
 25 τὴν Ἐνναν Αἰμνηστον τὸν Ἐνναῖον ἐπειδὴ ἐπι-
 θείσθαι τυραννίδι, συντεπλήφισθαι τῆς προθέσεως

7 συρακούσῃ P, Συρακοσίῃ Dind (XIII Td, 2) 8 τῇ
 Αἰτνῇ P¹, τὴν Αἰτνῇ c; ἐπὶ τὴν Αἰτνῇ Steph. 9 * προσ-
 στρατοπεδεύσας c. 17, 9] στρατεύσας o 13 Τηρίαν f 16 κατα-
 πλήξας unitatio formis Steph. 26 τυραννίδι] καὶ add. P

- 7 ἐπαγγελλόμενος. κρατήσαντος δ' ἐκείνου τῆς ἐπι-
 βολῆς, καὶ τὸν Διονύσιον οὐκ εἰσαγαγόντος εἰς τὴν
 πόλιν, διοργισθεὶς μετεβάλετο καὶ τοὺς Ἐνναίους
 παρεκάλει καταλύειν τὸν τύραννον. ὃν συνδρα-
 μόντων εἰς τὴν ἀγορὰν μετὰ τῶν ὅπλων καὶ τῆς
 8 ἐλευθερίας ἀντιποιουμένων, πλήρης ἦν ἡ πόλις
 ταραχῆς. Διονύσιος δὲ πυθόμενος τὴν στάσιν,
 ἀνέλαβε τοὺς φίλους καὶ ταχέως διὰ τινος ἐρήμου
 τόπου [ἐλθὼν] παρεισέπεισεν εἰς τὴν πόλιν, καὶ τὸν
 μὲν Ἀείμνηστον συλλαβὸν παρέδωκε τοῖς Ἐνναίοις 10
 πρὸς τὴν τιμωρίαν, αὐτοὺς δ' οὐδὲν ἀδικήσας ἀπῆλ-
 θεν ἐκ τῆς πόλεως. τοῦτο δ' ἔπραξεν οὐχ οὕτως
 τοῦ δικαίου φροντίζων, ὥς βουλόμενος προτρέψα-
 σθαι τὰς ἄλλας πόλεις αὐτῷ πιστεύειν.
- 15 Ἐκείθεν δ' ἀναστρέψας τὴν τῶν Ἐορβιταίων πόλιν 15
 πορθεῖν ἐπιχείρησεν· οὐδὲν δὲ πρέσβων πρὸς μὲν 51
 τοὺτους ἐρήνην ἐποιήσατο, τὴν δὲ δύναμιν ἤγαγεν
 ἐπὶ Κατάνην· Ἀρχισίλκος γὰρ στρατηγὸς ὢν τῶν
 Καταναίων ἐπηγγέλλετο αὐτῷ προδώσειν τὴν πόλιν.
 16 δίδωκε ὑπὸ τούτου περὶ μίσας νύκτας παρεισαχθεὶς 16
 κύριος τῆς Κατάνης ἐγένετο. ἀφελόμενος δὲ τῶν
 πολιτῶν τὰ ὅπλα, φρουρὰν ἐν αὐτῇ κατίστησεν
 17 ἱκανήν. μετὰ δὲ ταῦτα Προκλῆς ὁ τῶν Ναξίων
 ἀφηγούμενος ἐπαγγελιῶν μεγέθει πεισθεὶς παρέδωκε
 τὴν πατρίδα τῷ Διονυσίῳ· ὥς τὰς δωρεὰς ἀποδοὺς 20
 τῷ προδιδόντι καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτῷ χαρισά-

1 ἐπαγγελλόμενος P JL   4 καταλύειν] καταλαβεῖν f
 8 φίλους Hert., φίλους o   9 ἐλθὼν om. JK   11 αὐτοὺς P,
 αὐτὸς r   15 Ἐορβ. o   22 ἐν] τῇ f P   23 ἱκανή] τῇ
 ἱκανῇ PJ   25 ἀποδοὺς o - PA

μενος τὴν πόλιν ἐξηνδραποδίσατο, καὶ τὰς μὲν
 κτήσεις ἔφηκε τοῖς στρατιώταις διαρπάσαι, τὰ δὲ
 τεῖχη καὶ τὰς οἰκίας κατέσκαψεν. παραπλήσιως δὲ 3
 καὶ τοῖς Καταναίοις χρησάμενος ἐλαφροπόλησε
 τοὺς αἰχμαλώτους ἐν Συρακούσαις. τὴν μὲν οὖν
 τῶν Ναξίων χώραν Σικελοῖς τοῖς ὁμοροῦσιν ἔδωρη-
 σατο, τοῖς δὲ Καμπανοῖς τὴν πόλιν τῶν Καταναίων
 οἰκητήριον ἔδωκεν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ Λιοντίνοισι 4
 στρατεύσας ἐπάσθη τῇ δυνάμει τὴν πόλιν περιστρα-
 10 τοπίδευσαι, καὶ πρὸς τοὺς ἐνδον διαπρεσβευσάμενος
 ἐκέλευσεν αὐτοὺς παραδιδόναι τὴν πόλιν καὶ μετ-
 ἔχειν τῆς ἐν Συρακούσαις πολιτείας. οἱ δὲ Λιον-
 τῖνοι, βοηθίαν μὲν οὐδεμίαν ἔχον προσδοκῶντες,
 τὰς δὲ Ναξίων καὶ Καταναίων συμφορὰς ἀναλογι-
 15 ζόμενοι, κατεπλήττοντο, φοβούμενοι μὴ τοῖς αὐτοῖς
 περιπέσωσι δυστυχήμασιν. διόπερ εἰζαντες τῷ καιρῷ
 συνεχώρησαν, καὶ τὴν πόλιν ἐκλιπόντες εἰς Συρα-
 κούσας μετώκησαν.

Ἀρχωνίδης δ' ὁ τῆς Ἐρβίτης ἐπιστάτης, ἐπειδὴ 16
 20 πρὸς Διονύσιον εἰρήνην ὁ δῆμος ὁ τῶν Ἐρβιταίων
 συνέθετο, διεναιεῖτο κτίσαι πόλιν. εἶχε γὰρ μισθο-
 φόρους τε πλείους καὶ σύμμικτον ὄχλον, ὃς τῷ πρὸς
 Διονύσιον πολέμῳ συνίδραμεν εἰς τὴν πόλιν· πολ-
 25 λοὶ δὲ καὶ τῶν ἄλλων Ἐρβιταίων ἐπηγγέλλοντο
 αὐτῷ κοινωνήσκειν τῆς ἀποικίας. ἀναλαβὴν οὖν τὸ 2
 συνεδραμόν πλῆθος κατελάβετό τινα τῶν λόφων ὅτιω

12. ἔχειν Wea.

17. εἰς om. P.

19. Ἐρβ. ο. αὐτοῖς

24. * τῶν ἄλλων αὐτ. τῶν πολιτῶν] τῶν ἀπὸ τῶν οἰ. τῶν
 ἀπὸ τῆς Ἐρβίτης Eich. 26. συνεδραμόν Dind., συνεδραμόν ο.
 τῶν λόφων PAF², λόφον c.

- σταδίων ἀπέχοντα τῆς θαλάττης, ἐν ᾧ πόλιν ἔκτισεν Ἀλκίαν· οὐσῶν δὲ καὶ ἄλλων πόλεων κατὰ τὴν Σικελίαν ὁμωνύμων, Ἀρχανίδιον αὐτὴν προσ-
 3 ἠγόρευσεν ἑαυτοῦ. ἐν δὲ τοῖς ὕστερον χρό-
 νοῖς τῆς πόλεως πολλὴν ἐπίδοσιν λαμβανούσης διὰ
 τε τὰς ἀπὸ τῆς θαλάττης ἐργασίας καὶ διὰ τὴν ὑπὸ
 Ῥωμαίων δοθείσαν ἀτέλειαν, αἱ Ἀλκισίνοι τὴν τῶν
 Ἑρβιταίων συγγένειαν ἀπηρνήσαντο, αἰσχροὺς ἡγού-
 4 μενοι καταδεικτέρας πόλεως ἑαυτοὺς ἀποίκους νομί-
 ζεσθαι. οὐ μὲν ἀλλὰ μέχρι νῦν περ' ἀμφοτέραις
 συγγένειαι τε πλείονες διαμένονσι καὶ τὰς κατὰ τὸ
 Ἀπολλώνιον θυσίας τοῖς αὐτοῖς ἔθισι διοικοῦσιν.
 τινὲς δὲ φασιν ὑπὸ Καρχηδονίων ἐκτίσθαι τὴν
 Ἀλκίαν, καθ' ὃν καιρὸν Ἰμίλκων τὴν πρὸς τὸν
 Διονύσιον εἰρηγὴν ἐποιήσατο.
 15 Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαίοις πρὸς Βηρίους
 πόλεμος συνέστη διὰ τοιαύτας αἰτίας. τότε πρῶτως
 ἐπισηφίσαντο Ῥωμαῖοι τοῖς στρατιώταις καθ' ἑκα-
 στον ἑνιαυτὸν εἰς ἐφόδια διδόναι χρήματα. ἔξου-
 λιώσκεισαν δὲ καὶ τὴν Οὐδέσκων πόλιν, ἣ τότε μὲν
 20 Ἀνέωρ ἐκαλεῖτο, νῦν δ' ὀνομάζεται Ταρρακίνη.
 17 Τοῦ δ' ἑνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθη-
 νησι μὲν ἦρχε Μιμίων, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατι-

2 Ἀλκίαν P, Ἀλκίαν c 3 Ἀρχανίδιον P 7 Ἀλκισίνοι
 P, Ἀλκισίνοι c 8 Ἑρβιταίων c, corr. Wees 12 Ἀπολλών-
 νιον c; τὰ Ἀπολλώνια Reiske 14 Ἀλκίαν P, Ἀλκίαν c
 Ἀμίλκων c - PAL 16 Βοιούς c, corr. Wees 17 ἐνέ-
 στη PA ταπεινότης] τινος conicio; lacunam significat Steph.
 πρῶτως Dind., πρῶταις c 20 Οὐδέσκων AF, τοῦδ' ὅλων P,
 τοῦδ' ὅλων PPK 21 ὀνομάζεται om. JK Ταρρακίνη c
 22 ἑνιαυσίου P 23 Ἀλκίαν marm. Parium

κὴν ἀρχὴν μετέλαβον χιλιάρχοι τρεῖς, Τίτος Κοῦν-
 τιος καὶ Γάιος Ἰούλιος καὶ Ἀύλος Μαμίλος. τούτων
 δὲ τὰς ἀρχὰς λαβόντων οἱ τὸν Ὠρωπὸν οἰκοῦντες
 πρὸς ἀλλήλους στασιάζοντες ἐφυγάδευσαν τῶν πολι-
 τῶν τινάς. οἱ δὲ φυγάδες μέχρι μὲν τινος δι' 2
 ἑαυτῶν ἐπεβάλοντο καταλθεῖν, οὐ δυνάμενοι δὲ τὴν
 προαίρεσιν ἐπὶ τέλος ἀγαγεῖν, ἐπισαν τοὺς Θη-
 βαίους ἑαυτοῖς συναποστεῖλαι δύναμιν. Θηβαῖοι δὲ 3
 στρατεύσαντες ἐπὶ τοὺς Ὠρωπίους καὶ κυριεύσαντες
 10 τῆς πόλεως, μετῴκισαν ἀπὸ τῆς θαλάττης αὐτοὺς
 ὥς ἐπὶ σταδίους, καὶ χρόνους μὲν τινάς εἰσσαν
 καθ' αὐτοὺς πολιτεύεσθαι, μετὰ δὲ ταῦτα δόντες
 πολιτείαν τὴν χώραν Βοιωτίαν ἐποιήσαντο.

Τούτων δὲ πραττομένων Λακεδαιμόνιοι καὶ ἄλλα 4
 15 μὲν πλείονα τοῖς Ἠλείοις ἐνικάλουν, μάλιστα δ' ὅτι
 Ἄγιν αὐτῶν τὸν βασιλέα διεκώλυνεν τῷ θεῷ θῦσαι
 καὶ διότι τοῖς Ὀλυμπίοις Λακεδαιμονίους οὐκ εἴ-
 σαν ἡγωνίσασθαι, διόπερ κρίναντες πρὸς αὐτοὺς 5
 ἐκφέρειν πόλεμον, δέκα πρισβευτὰς ἀπέστειλαν,
 20 πρῶτον μὲν κελεύοντες τὰς περιούκους πόλεις εἶναι
 αὐτονομούς εἶναι, ἐπεὶ τὰς δαπάνας τοῦ πρὸς
 Ἀθηναίους πολέμου κατὰ τὸ ἐπιβάλλον αὐτοῖς μέρος
 ἀπῆλθον. ταῦτα δ' ἐκρᾶττον προφάσεις αὐτοῖς 6
 εὐλόγους καὶ πιθανὰς ἀρχὰς ζητοῦντες πόλεμον.

1 παρέλαβον ε τρεῖς P, Bz = Κόντος f. 2 Μα-
 μίλος PK³. Μαμίλος ABLK³; Manlius fasti (Liv. IV, 61)
 3 παραλαβόντων Dind. 6 ἐπιβάλλοντο P 12 καθ'
 αὐτοὺς P 16 Ἄγιν Reiske ex Xen. Hell. III 2, 22, Παν-
 τακίαν ο αὐτῶν τὸν βασιλέα PA, αὐτὸν τ. β. PJ, τ. β.
 αὐτῶν ε 20 κελεύοντας ο, εἰσι Dind. 22 κατὰ Rhod.,
 καὶ κατὰ ο 23 αὐτοὺς P

οὐ προσεχόντων δὲ τῶν Ἡλείων, ἀλλὰ καὶ προσ-
 ερχαλούμενων ὅτι τοὺς Ἑλλήνας καταδουλοῦνται, τὸν
 ἑταρον τῶν βασιλείων Πανσανίαν ἐπ' αὐτοὺς ἀπέ-
 7 στείλαν μετὰ στρατιωτῶν τετρακκισχιλίων. συνηκο-
 λούθουν δ' αὐτῷ πολλοὶ στρατιῶται καὶ παρὰ τῶν
 συμμάχων σχαδὸν ἑπέντην πλὴν Βοιωτῶν καὶ
 Κορινθίων· οὗτοι δὲ δυσχεραίνοντες τοῖς ἐπὶ Λακε-
 8 δαιμονίων πραττομένοις οὐ μετίσχον τῆς ἐπὶ τὴν
 τῆς Ἀρκαδίας ἐμβαλὼν εἰς τὴν Ἡλιν Λυσίωνα μὲν
 9 φρούριον εὐθύς εἶλεν ἐξ ἐφόδου, μετὰ δὲ ταῦτα
 διὰ τῆς Ἀκρωθείας ἀγαγὼν τὸ στρατόπεδον τίττα-
 ρας πόλεις προσηγάγετο, Θραιστον, Ἄλιον, Ἐπιτά-
 10 λιον, Ὀπούντα. ἐκείθεν δὲ τῇ Πύλῳ προσστρατο-
 πεδεύσας εὐθύς καὶ τοῦτο τὸ χωρίον παρέλαβεν,
 ἀπὶ τῆς Ἡλιδος σταδίων ὡς ἑβδομήκοντα, μετὰ
 δὲ ταῦτα ἐπ' αὐτὴν πορευθεὶς τὴν Ἡλιν ἐπὶ τῶν
 πέτρων τοῦ ποταμοῦ λόφῳ κατιστρατοπέδευσεν.
 Ἡλείοι δὲ μικρὸν ἱμπροσθεν ἦσαν παρ' Αἰτωλῶν
 εἰληφότες συρμάχους ἐπιλίκτους ἄνδρας χιλίους, οἷς
 10 τὸν περὶ τὸ γυμνάσιον τόπον δεδώκεισαν φυλάτ-
 τειν. τοῦ δὲ Πανσανίου τοῦτον τὸν τόπον πρῶτον
 ἐπιχειρήσαντος πολιορκεῖν καταπεφρονηκότως, ὡς
 οὐδέποτε ἂν τολμησάντων Ἡλείων ἐπεξελθεῖν, ἐξεί-

8 ἐπὶ L, ἐπὶ c 9 στρατιῶν P κατ' ἐφόδου] κατά
 Τραπεζίαν κατὰ Φολῶν Reiske, κατὰ Ψωφίδα Mailvig: ἄγχι
 ἐνέβαλε διὰ τῆς Ἀγίας εἰς τὴν Ἡλίαν κατὰ Λάριον Xen.
 Hell. III 2, 23; fort. κατ' Ἀγίων διὰ (Paus. III 8, 4)
 12 Θραιστόν = Ἄλιον c, Ἀλίσσιον Weck. Ἐπιτάλιον
 Weck., Ἐπιτάριον o 14 Ὀπούντα P προσστρ. Eich.,
 προστρ. o 21 ἐδιδόκτιον o - PAK

φνης αἱ τε Αἰτωλοὶ καὶ πολλοὶ τῶν πολιτῶν ἐκχυν-
θέντες ἐκ τῆς πόλεως καταπλήξαντο τοὺς Λακεδαι-
μονίους, καὶ σχεδὸν τριάκοντα αὐτῶν κατέβαλον.
ὁ δὲ Πανσανίας τότε μὲν ἔλυσε τὴν πολιορκίαν, 11
μετὰ δὲ ταῦθ' ὄρων ἐργάσθαι τὴν ἄλωσιν οὐδαν,
ἔφηρε πορθῶν καὶ φθείρων τὴν χώραν ἱερὰν οὐδαν,
καὶ παμπληθεῖς ὠφελείας ἡθροίσεν. ἤδη δὲ τοῦ 12
χειμῶνος συνεγγιζοντος κατὰ μὲν τὴν Ἑλλάδα ἐτεί-
χισε φρούρια, καὶ τὴν Ἰωνὴν ἐν αὐτοῖς κατέλιπε
10 δύναμιν, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς ὑπολοίσκου στρατιᾶς ἐν
Δύμῃ παρεχρίμασεν.

Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Διονύσιος ὁ τῶν Σι- 18
κελῶν τύραννος, ἐπειδὴ τὰ κατὰ τὴν δυναστείαν
αὐτῷ προεχώρει κατὰ γνώμην, διανοεῖτο μὲν πρὸς
15 Κυρρηδονίους ἐκφέρειν πόλεμον· οὐπω δὲ ταῖς
παρασκευαῖς ἱκανὸς ὢν τὴν μὲν προείρκειν ταύτην
ἐκρηπτα, πρὸς δὲ τοὺς μέλλοντας κινδύνους τὰ χρη-
σιμα διώκει. εἰδὼς οὖν κατὰ τὸν Ἀττικὸν πόλεμον 2
τὴν πόλιν ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν ἀποτειχι-
20 σμένην, εὐλαβεῖτο μήποτε παραπλησίους ἐλαττώμασι
περιπασὼν ἀποκλεισθῇ τῆς εἰς τὴν χώραν ἑξόδου·
εὐφυῶς γὰρ ἑώρα κειμέναις τὰς καλουμένας Ἐπιπο-
λὰς κατὰ τῆς πόλεως τῶν Συρακοσίων. διόπερ 3
τοὺς ἀρχιτέκτονας παραλαβὼν, ἀπὸ τῆς τούτων
25 γνώμης ἔκρινε δεῖν τεγίσαι τὰς Ἐπιπολὰς, ἥ νῦν τὸ
πρὸς τοῖς Ἐξαπύλοις ὑπάρχει τεῖχος. ὁ γὰρ τόπος 4
οὗτος τετραμμένος ἐστὶ πρὸς ἄρκτον, ὑπόκρημνος

6 ἔφηρε — οὐδαν om. P   8 Ἑλλάδα P, Ἑλλὰς
12 Σικελίαν PAF, Σικελιστῶν c (c. 7, 1)   26 ἄρκτον Schu-
ling   27 ἀπόκρημνος c

δὲ παρὰ καὶ διὰ τὴν τραχύτητα δυσπρόσοδος ἐκ τῶν
 ἔξωθεν μερῶν. βουλόμενος οὖν ταχίαν τὴν κατα-
 σκευὴν τῶν τειχῶν γίνεσθαι, τὸν ἀπὸ τῆς χώρας
 ὄχλον ἡθροισεν, ἐξ οὗ τοὺς εὐθέτους ἀνδρας [ἔλευ-
 θέρους] ἐπιλέξας εἰς ἑκακισμυρίους ἐπιδιέλε τοῦ-
 5 τοις τὸν τειχιζόμενον τόπον. καθ' ἕκαστον μὲν οὖν
 στάδιον ἀρχιτέκτονας ἐπέστησε, κατὰ δὲ πλῆθρον
 ἐπέταξεν οἰκοδόμους, καὶ τοὺς τοῦτοις ἐπιρετίσαν-
 τας ἐκ τῶν ἰδιωτῶν εἰς ἕκαστον πλῆθρον διακο-
 αίους. χωρὶς δὲ τούτων ἕτεροι παμπλήθει· τὸν
 ἀριθμὸν ἔτεμον τὸν ἀνέργαστον λίθον· ἑκακισχίλια
 δὲ ξεύγη βοῶν ἐπὶ τὸν οἰκεῖον τόπον παρεκόμεζεν.
 6 ἢ δὲ τῶν ἐργαζομένων πολυχυρία πολλὴν παρί-
 χετο τοῖς θιωμένοις κατέπληξεν, ἀπάντων σπεν-
 δόντων τελεῖσαι τὸ τεταγμένον. ὁ γὰρ Διονύσιος
 τὴν προθυμίαν τοῦ πλῆθους ἐκκαλοῦμενος μεγάλως
 προεΐθηκε δωριάς τοῖς προτερήσασιν, δέχα μὲν τοῖς
 ἀρχιτέκτοσι, χωρὶς δὲ τοῖς οἰκοδόμοις καὶ πάλιν
 τοῖς ἐργαζομένοις· καὶ αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν φίλων
 προσήδρευε τὰς ἡμέρας ὅλας τοῖς ἐργοῖς, ἐπὶ πάντα
 7 τόπον ἐπιφαινόμενος καὶ τοῖς κακοπαθοῦσιν αἰεὶ
 προσλαμβάνων. καθόλου δ' ἀποθέμενος τὸ τῆς
 ἐργῆς βέρος ἰδιώτην αὐτὸν ἀπειδείκνυε, καὶ τοῖς
 βαρυτάτοις τῶν ἐργῶν προσιστάμενος ὑπέμενε τὴν
 αὐτὴν τοῖς ἄλλοις κακοπάθειαν, ὥστε πολλὴ μὲν
 8 ἐρις ἐγένετο καὶ τοῖς τῆς ἡμέρας ἐργοῖς ἔνιοι προσ-

4 ἔλευθέρους om. f, ἔλευθεροθέτους Bezae
 χιζόμενος o-PAK 12 παρεκόμεζεν Dindl., παρεκείεζεν o
 13 παρίεχετο o-PA 17 προεΐθηκε PA 23 αὐτὸν PA
 24 προϊστάμενος α, corr. Dindl.

ετίθεισαν καὶ μίση τῶν νυκτῶν· τοσαύτη σπουδή
τοῖς πλήθεσιν ἐντεπεπιάκει. διόπερ ἀνελπίστως α
ἐν ἡμέραις εἰκοσι τέλος ἔσχε τὸ τεῖχος, τὸ μὲν
μῆκος κατασκευασθὲν ἐπὶ σταδίοις τριάκοντα, τὸ δὲ
βῆθος σύμμετρον, ὥστε τῷ τοίχῳ τῆς ὀχυρότητος
προσγενομένης ἀνέλωτον ἐκ βίας ὑπάρχει· τοῖς γάρ
πύργοις διελήπτο πυκνοὶς καὶ ὑψηλοῖς, ἐκ τε λίθων
ὠκοδόμητο τετραπέδων φιλοτίμως συνειργασμένων.

Τούθ' ὁ ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθήνησι 19
μὲν ἦν ἄρχων Ἐξαίνετος, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν
ἀρχὴν παρέλαβον χιλίαρχοι 12, Πόπλιος Κορνήλιος,
Καίσιων Φάβιος, Σπόχιος Ναύτιος, Γάιος Οὐαλέ-
ριος, Μάνιος Σέργιος. περὶ δὲ τούτους τοὺς 2
χρόνους Κύρος ὁ τῶν ἐπὶ θαλάττης σατραπειῶν
ἡγούμενος διανοεῖτο μὲν πάλαι στρατεύειν ἐπὶ τὸν
ἀδελφὸν Ἀρταξέρξην· ἦν γάρ ὁ νεανίσκος φρονή-
ματος πλήρης καὶ προθυμίαν ἔχων οὐκ ἄπρακτον
εἰς τοὺς κατὰ πόλεμον ἀγῶνας. ἐπεὶ δ' αὐτῷ μι- 3
σθοφόρων πλήθος ἱκανὸν συνήκτο καὶ τὰ πρὸς
τὴν στρατείαν εὐτρέπιστο, τοῖς μὲν πλήθεσιν οὐκ
ἐδήλου τάληθές, ἔφασκε δ' εἰς Κιλικίαν ἀνάγειν
τὴν δύναμιν ἐπὶ τοὺς ἀφεστηκότας τοῦ βασιλέως
τυράννους. ἀπίστευε δὲ καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους 4

5 τοίχοι] τείχει Rhod., τάχει Wurm 6 προσγενο-
μένης Reiske, γενομένης α 8 ὠκοδόμητο α, corr. Eich.
τετραπέδων α, corr. Dind. συνειργασμένων P, συνει-
ργασμένων Reiske 9 διεληλυθότος α-PA 10 Στρα-
τήτης Diog. L. II 55; Iys 17, 5. 11 Κορνήλιος] Ca.
Cornelius add J. Weber 12 Σέργιος PAL, Σέργιος καὶ
Ἰούλιος Ιουλιανός c 14 σατραπειῶν P (c. 12, 6) 21 ἀ-
γίαι P, ἀγίαι v

προσβεντάς τοὺς ἀνανεωσομένους τὰς κατὰ τὸν
 πρὸς Ἀθηναίους πόλεμον εὐεργεσίας καὶ παρη-
 καλίσοντας ἑαυτῷ συμμαχεῖν. οἱ δὲ Λακκεδαιμόνιοι,
 νομίσαντες αὐτοῖς συννοῖσιν τὸν πόλεμον, ἐγνώσαν
 τῷ Κύρῳ βοηθεῖν, καὶ παραχρῆμα ἐξέπεμψαν προ-
 σβεντάς πρὸς τὸν ἑαυτῶν ναύαρχον Σάμον ὀνομαζό-
 5 μινον, ὅπως ᾖ,τι ἂν κελύη ὁ Κύρος πράττει. ὁ
 δὲ Σάμος εἶχε μὲν τριήρεις εἰκοσι καὶ πάντα, μεθ'
 ὧν πλεύσας εἰς Ἐφεσον πρὸς τὸν Κύρου ναύαρχον
 ἔτοιμος ἦν αὐτῷ πάντα συμπράττειν. ἐξέπεμψαν δὲ
 καὶ πειλὸν στρατιώτας ὀκτακοσίους, ἡγεμόνα Χι-
 ρίδοφον καταστήσαντες. ἀφηγείτο δὲ τοῦ βαρβα-
 ρικοῦ στόλου Ταμῶς, ἔχων τριήρεις πεντήκοντα
 πολυτελῶς ἐξηρτυμέναις· καὶ καταπλευσάντων τῶν
 Λακκεδαιμονίων ἀνήχθησαν οἱ στόλοι τὸν πλοῦν
 6 ὡς ἐπὶ Κιλικίας ποιοῦμενοι. Κύρος δὲ τοὺς τε
 ἀπὸ τῆς Ἀσίας στρατολογηθέντας καὶ μισθοφόρους
 μυρίους τριακλίους ἄθροίσας εἰς Σάρδεας, Αὐδίας
 μὲν καὶ Φρυγίας κατέστησεν ἐπιμελητὰς Πέρσας
 ἑαυτοῦ συγγενεῖς, Ἰωνίαις δὲ καὶ τῆς Αἰολίδος, ὅτι
 δὲ τῶν σύγγενος τόπων Ταμῶ, φίλον μὲν ὄντα
 πιστόν, τὸ δὲ γένος ἐπέρχοντα Μαιμφίτην· αὐτὸς
 δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως προῆγεν ὡς ἐπὶ τῆς Κιλικίας
 καὶ Πισιδίας, διαδιδούς λόγον ὅτι τινὲς τῶν ἐκεῖ
 7 κατοικοῦντων ἀφιστήκασιν. εἶχε δὲ τοὺς ἅπαντας
 ἀπὸ μὲν τῆς Ἀσίας ἑπτακισμυρίους, ὧν ἦσαν

4 αὐτοῖς P^{JL} 5 Σάμων Wess. ex Xen. Hell. III 1, 1
 7 κελύη P^{VA}, κελύει P^{AK}, κελύει ε 13 στόλον] παντός
 add f Ταμῶς P 14 ἐξηρτυμέναις o, corr. Wess. 17 ἐπὶ
 κατὰ P 18 μυρίους] εἰς μυρίους Reiske 21 Ταμῶ P

Ἰππῆες τρισχίλιοι, ἀπὸ δὲ Πελοποννήσου καὶ τῆς
 ἑλλης Ἑλλάδος μισθοφόρους μυρίους τρισχιλίους.
 ἤγειτο δὲ τῶν μὲν ἀπὸ Πελοποννήσου χωρὶς Ἀχαιῶν
 Κλισορχος ὁ Λακεδαιμόνιος, τῶν δ' ἀπὸ Βοιωτίας
 Πρῶξιμος Θηβαῖος, τῶν δ' Ἀχαιῶν Σωκράτης
 Ἀχαιῶς, τῶν δ' ἀπὸ Θεσσαλίας Μένων ὁ Αὐρισσαῖος.
 τῶν δὲ βαρβάρων τὰς μὲν κατὰ λεπτὴν ἡγεμονίαν
 εἶχον Πέρσαι, τῶν δὲ συμπάντων αὐτὸς ἤγειτο
 Κύρος, ὃς τοῖς μὲν ἡγεμόσιν ἰδεδηλώκει τὴν ἐπὶ
 10 τῶν ἀδελφῶν ἀνάβασιν, τὸ δὲ πλῆθος ἐκρυπτεν,
 εὐλαβούμενος μήποτε διὰ τὸ μέγεθος τῆς στρατίας
 ἐγκαταλίπη τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν. διὸ καὶ κατὰ
 τὴν ὁδοιοποιίαν προορῶμενος τὸ μέλλον ἐξευθερά-
 πυνσε τοὺς στρατιώτας, κοινὸν ἑαυτὸν παρεχόμενος
 15 καὶ δαψιλῆς ἀγορὰς ἐτοιμάζων.

Ἐπεὶ δὲ διῆλθε Ἀσσίαν καὶ Φρυγίαν, ἔτι δὲ 20
 Καππαδοκίας τὰ συνορίζοντα, παρεγενήθη πρὸς τοὺς
 ὄρους τῆς Κιλικίας καὶ τὴν πρὸς ταῖς Κιλικίαις
 πόλεις εἰσβολὴν· αὕτη δ' ἐστὶ στενὴ καὶ παρὰ κρη-
 25 νος ἐπὶ σταδίου μὲν εἴκοσι παρατείνουσα, πλησίον
 δ' αὐτῆς ἐστὶν ἐξ ἀμφοτέρων καθ' ὑπερβολὴν ὄρη
 μεγάλα καὶ δυσπρόσιτα· ἀπὸ δὲ τῶν ὄρων ἐξ ἑκατέ-
 ρου μέρους τείχη κατατείνει μέχρι τῆς ὁδοῦ, καθ'
 ἣν ἐνφοδοῦμενται πόλεις. διεξαγαγὼν δὲ διὰ τοῦ- 2
 30 των τὴν δύναμιν εἰσέβαλεν εἰς τι πεδῖον τῶν κατὰ
 τὴν Ἀσίαν οὐθενὸς τῷ κάλλει λειπόμενον· δι' οὗ

12 ἐγκαταλίπη] ἐκλίπη P

13 ἐξευθεράπυνσε Dindl.

17 Καππαδοκίας Wurm, καὶ τὰ (u. l. κατὰ) τῆς Κιλικίας P, καὶ κατὰ τῆς Κιλικίας I, καὶ τὰ τῆς Κιλικίας c; τὰ τῆς Κιλικίας Maivig 25 τι πεδῖον Steph., τὸ πεδῖον Palmer, τετέβιον a

πορευθεῖς εἰς Ταρσόν, μεγίστην τῶν ἐν Κιλικίᾳ
 πόλεων, ταχέως αὐτῆς ἐγκρατὴς ἐγένετο. Συνέν-
 σαι δ' ὁ τῆς Κιλικίας δυναστεύων ὡς ἤκουσε τὸ 650
 μέγεθος τῆς τῶν πολεμίων δυνάμεως, εἰς ἀπορίαν
 3 πολλὴν ἐνέπιπτεν, οὐκ ὦν ἀξιόμαχος. μεταπειπο-
 μένου δ' αὐτὸν Κύρου καὶ τὰ πιστὰ δόντος ἐπορευθῆ
 πρὸς αὐτόν, καὶ τὴν ἀλήθειαν τοῦ πολέμου πυνθόμενος
 ἀμολόγησε συμμαχεῖσθαι ἐπὶ τὸν Ἀρταξέρξην, καὶ
 τὸν ἑνα τῶν υἱῶν τῷ Κύρῳ συνεξάπεσταιλεν, αὐτῷ
 δοῦς τῶν Κιλικίων τοὺς ἱκανοὺς συστρατευομένους⁹ 10
 παροῦργος γὰρ ὦν τὴν φύσιν καὶ πρὸς τὸ τῆς τύχης
 ἄδηλον ἀρτισάμενος, τὸν ἑτερον τῶν υἱῶν ἐξέπειψεν
 λάθρᾳ πρὸς τὸν βασιλέα, δηλώσοντα καὶ τὰς δυνά-
 μεις ἐπ' ἐκείνον ἡθροισμένας καὶ διότι τῆς μὲν συμ-
 μαχίας δι' ἀνάγκην τῷ Κύρῳ μετέχει, τῇ δ' εὐνοίᾳ 15
 πρὸς ἐκείνον ..., ἂν καιρὸς γένηται, καταλιπὼν ἐκεί-
 4 νον τῷ βασιλεῖ συστρατεύσεσθαι. Κύρος δ' εἰκοσι
 μὲν ἡμέρας ἐν Ταρσῷ τὴν δύναμιν ἀνέλαβε· μετὰ
 δὲ ταῦτα ἀναξυγνόντος αὐτοῦ, τὸ πλῆθος ὑπώπτευσεν
 τὴν στρατείαν ἐπὶ τὸν Ἀρταξέρξην γίνεσθαι. ἀνα- 20
 λογιζόμενος δὲ ἕκαστος τὰ μὲν τῶν ὁδῶν καὶ τὰ
 πλῆθος τῶν πολεμίων ἔθνων, δι' ὧν ἀναγκαῖον ἦν
 τὴν πορείαν ποιείσθαι, τελέως ἡγωνία· διαβεβόητο
 γὰρ ἡ μὲν ἕως Βάκτρων ὁδὸς οὕσα στρατοπέδῳ
 τετραμήνου, δύναμις δ' ἡθροισμένη τῷ βασιλεῖ 25

9 δοῦς αὐτῷ ο-PA. 10 στρατευομένους ο, corr. Reiske
 13 πρὸς τὸν β. λάθρᾳ ο-PA. 14 ἐπ' τὰς ἐπ' Reiske,
 16 [ἐκείνον] ἀποκλίνειν nāb. Dinā, προσμένειν Wurm, ὅπως
 καὶ [vel καὶ] ipse (cf. XIII 4, 3). 17 συστρατεύεται Stegm.
 20 στρατείαν PA. 23 διαβεβόητο P⁶

πλείω τῶν τετυφάκοντα μυριάδων. διὸ δὴ περιδεῖς 5
 ὄντες ἐκείνοι ἠγανάκτουν, καὶ τοὺς ἡγεμόνας δι'
 ὀργῆς ἔχοντες ἐνεχείρησαν ἀναιρεῖν ὡς προδότας
 ἑαυτῶν ὄντας. τοῦ δὲ Κύρου διομένου πάντων,
 καὶ διαβεβαιουμένου τὴν στρατιὰν ἀνάγειν οὐκ ἐπ'
 Ἀρταξέρξην, ἀλλ' ἐπὶ τινὰ σατράπην τῆς Συρίας,
 ἐπίσθθησαν οἱ στρατιῶται, καὶ λαβόντες πλείω
 μισθὸν ἀποκατέστησαν εἰς τὴν ἐξ ἀρχῆς εὐνοίαν.

Ὁ δὲ Κύρος ἐπειδὴ διῆλθε τὴν Κιλικίαν, [καὶ] 21
 παρεγενήθη πρὸς πόλιν Ἰσσόν, ἐπὶ θαλάττης μὲν
 κειμένην, ἐσχάτην δ' οὖσαν τῆς Κιλικίας. κατα-
 πλεύσας εἰς αὐτὴν περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν καὶ ὁ
 στόλος ὁ τῶν Λακεδαιμονίων . . . ἐξέβησαν καὶ συν-
 τυχόντες τῷ Κύρῳ τὴν τῶν Σπαρτιωτῶν εἰς αὐτὸν
 εὐνοίαν ἀπήγγειλαν, καὶ τοὺς μετὰ Χειρισόφου
 πεζοὺς ὀκτακοσίους ἐκβιβάσαντες παρέδωκαν. τοί- 2
 τους δὲ προσεποιούντο μὲν οἱ φίλοι τοῦ Κύρου
 πέμψαι μισθοφόρους, τῇ δ' ἀληθείᾳ μετὰ τῆς τῶν
 ἐφόρων γνώμης ἔπαντ' ἐπράττετο· οἱ δὲ Λακεδαι-
 20 μόνιοι φανερόν οὐπω τὸν πόλεμον ἐπανηροῦντο,
 κατέχρυστον δὲ τὴν προαίρεσιν. ἐπιτηροῦντες τὴν
 ἡσπὴν τοῦ πολέμου. ὁ δὲ Κύρος μετὰ τῆς δυνά-
 μεως ἀνέξευξεν ἐπὶ Συρίας τὴν πορείαν ποιούμενος,
 καὶ τοὺς ναύαρχους ἐκέλευσε συμπαραπλεῖν ἀπ' αὐτοῦ

1 πλείων Dind. 5 στρατιάν v. ἀνάγειν Dind., ἀνα-
 γαγεῖν o 9 καὶ del. Wurm. 10 Ἰσσόν P 11 κατέ-
 πλευσας δ' εἰς Bezzel 12 Λακεδαιμονίων] καθωρμήθη κατὰ
 τὴν Κύρου σκετὴν εὐθὺς δ' οἱ ἡγεμόνες τῶν Λακεδαιμονίων
 σκηρῇ. Wurm (ex Xen. An. I 4, 3); καὶ οἱ στρατηγοὶ ἐξέ-
 βησαν καὶ τῷ Κύρῳ . . . Bezzel 13 χειρισόφου P 18
 μισθοφόρους πέμψαι P 21 ἀποτηροῦντες o, corr. Dind.

3 τὰς νυκτίν. ὥς δ' ἦλθεν ἐπὶ τὰς Πύλας καλου-
 μένας καὶ τὸν τόπον εὖρεν ἔρημον τῶν φυλαττόν-
 των, περιχαρὴς ἦν· ἡγωνία γὰρ σφόδρα, μὴ τινες
 αὐτὰς εἶεν προκατειλημμένοι. ἔστι δὲ ἡ φύσις τοῦ 657
 τόπου στενὴ καὶ παρὰ κρημνος, ὥστε δι' ὀλίγων
 4 ὁρμίσια παραφυλάττεσθαι. ὅρη γὰρ πλησίον ἀλλή-
 λων κεῖται, τὸ μὲν τραχὺ καὶ κρημνοῦς ἔχον ἀξιο-
 λόγους, ἐπ' αὐτῆς δ' ἄρχεται τῆς ὁδοῦ ἕτερον ὄρος
 μέγιστον τῶν περὶ τοὺς τόπους ἐκείνους, καὶ κα-
 λεῖται μὲν Ἀμυρὸς, παρεκτείνει δὲ παρὰ τὴν Φοι- 10
 νίκην· ὁ δ' ἀνὰ μέσον τόπος τῶν ὁρῶν, ὑπάρχων
 ὡς τριῶν σταδίων, παντελῶς τεταχισμένος καὶ
 5 πύλας ἔχων εἰς στενὸν συγκλειομένης. διελθὼν
 οὖν ὁ Κῦρος ταύτας ἀμεινόμενος, τὸν μὲν λοιπὸν
 στόλον ἀπέστειλεν ἀντικείμεν εἰς Ἐφισον· οὐκίτι 15
 γὰρ αὐτῷ χρήσιμος ἦν μέλλοντι διὰ μεσογείου τὴν
 πορίαν ποιεῖσθαι· ὁδοιπορήσας δ' ἡμέρας εἰκοσι
 παρεγενήθη πρὸς Θάσιον πόλιν, ἣ κεῖται παρὰ
 6 τὸν ποταμὸν τὸν Εὐφράτην. ἐνταῦθα δὲ πένθ'
 ἡμέρας διατρίψας, καὶ τὴν δύναμιν ἐξειδιοποιήσά- 20
 μενος ταῖς τε τῶν ἐπιτηδείων ἀφθονίαις καὶ ταῖς
 ἐκ τῶν προνομῶν ὠφελείαις, συνήγαγεν ἐκκλησίαν,
 καὶ τὴν ἀλήθειαν τῆς στρατείας ἐδήλωσεν. προ-
 σάντως δὲ θεξαμένων τὸν λόγον τῶν στρατιωτῶν,
 ἐδεῖτο πάντων μὴ καταλιπεῖν ἑαυτόν, ἐπαγγελ- 25

3 ἐπ' ἀπ' Reiske ὄρος Weiss, μέγος ο 9 "μέγι-
 στον" μία δ' ἐστὶν ο, ἀπλοῦς Dind., ἐλαδίστατος Mad-
 vig (cf. c. 20, 2. 31, 2) 10 Ἀμυρὸς Weiss, Αἰθάρως ο
 11 ὑπάρχων Steph. 12 παντελῶς πατελλῶς Dind. 13 εἰς
 τὸ adl. P. 19 τὸν Εὐφράτην PAL, Εὐφράτης ο 23 τῆς
 στρατείας P, τοῖς στρατιώταις f

λόμενος ἄλλας τε μεγάλας δωρεάς καὶ ὅτι παρ-
γενομένοις αὐτοῖς εἰς Βαβυλῶνα κατ' ἄνδρα ἑκα-
στον δώσει πάντα μνᾶς ἀργυρίου. αἱ μὲν οὖν
στρατιῶται ταῖς ἐλπίσι μεταωρισθέντες ἐπείσθησαν
ἀκολουθεῖν· ὁ δὲ Κύρος ὥς διέβη τῇ δυνάμει τὸν
Εὐφράτην, ἠπειύετο κατὰ τὸ συνεχὲς ὁδοιπορῶν,
καὶ παραγεννηθεὶς ἐπὶ τοὺς ὄρους τῆς Βαβυλωνίας
ἀνελάβανε τὴν δύναμιν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης καὶ πάλαι μὲν ἦν²²
παρὰ Φερναβάζου πεπυσμένος ὅτι στρατόπεδον ἐπ'
αὐτὸν ἀθροίζει λάθρα Κύρος, καὶ τότε δὴ πυθόμε-
νος αὐτοῦ τὴν ἀνάβασιν μετεπίμπετο τὰς πανταχόθεν
δυνάμεις εἰς Ἐκβάτινα τῆς Μηδίας. ἐπεὶ δὲ αἱ τε¹
παρ' Ἰνδῶν καὶ τινῶν ἄλλων ἔθνων καθυστέρουν
διὰ τὸ μακρὰν ἀφίστασθαι τοὺς τόπους, μετὰ τῆς
συναχθείσης στρατιᾶς ὤρμησεν ἀπαντήσων τῷ Κύρῳ.
εἶχε δὲ τοὺς ἑκκentas στρατιώτας σὺν ἱππεύσιν οὐκ
ἐλάττους τετραρέκοντα μυριάδων, καθά φησιν Ἐφο-
ρος. ὥς δ' εἰς τὸ Βαβυλωνίον ἦκε πιδίον, παρὰ²
τὸν Εὐφράτην στρατοπεδεύειν ἐβάλετο, διανοούμε-
νος ἐν ταύτῃ καταλιπεῖν τὴν ἀποσκευὴν· ἵππευθί-
νεται γὰρ τοὺς πολεμίους οὐ μακρὰν ὄντας, καὶ τὸ
παραβόλον αὐτῶν τῆς πόλεως ὑπώπτευσεν. ὁρῶντας³
οὖν τάφρον τὸ μὲν πλάτος ποδῶν ἐξήκοντα, τὸ δὲ⁴
μῆκος ποδῶν δέκα, περιμήθηκε κύκλῳ τὰς συνικο-
λουθούσας ἑρμαμέδας καθικτερεῖ τείχος. κατα-

1 παραγενομένοις αὐτοῖς ο, corr. Sintenis 11 δὲ PA,
δὲ c 13 Μηδίας F αἱ τε Steph.] αἱ τε Rhod.,
ἐπὶ τ, ἐπὶ τὰ P 14 καθυσταρούντων P 15 τοῖς τόποις
Wess 25 μῆκος] βέθος Palmer., μῆκος σταδίων τετρα-
κοσίων, τὸ δὲ βέθος malim Xen. An. I 7, 14. Plat. Artax. 7)

- λιπίαν δ' ἐν τῇ παρεμβολῇ τὴν ἀποσκευὴν καὶ τὸν
 ἄρματον ὄχλον, ἐπὶ μὲν ταύτης ἱκανὴν φυλακὴν
 παρέστησεν, αὐτὸς δὲ τὴν δύναμιν εὐξαινον προ- 65
 κεραιῶν ἀπήντα τοῖς πολέμοις ἐγγὺς ὑπάρχουσιν.
 2 ὁ δὲ Κῦρος ὡς εἶδε προϊούσαν τὴν τοῦ βασιλέως
 στρατιάν, εὐθύς εἰς τάξεις κατέστησε τὸ σφέτερον
 στρατόπεδον. τὸ μὲν οὖν δεξιὸν κέρας παρὰ τὸν
 Εὐφράτην περικαταῖνον πεζοὶ μὲν ἐπέειχον Λακεδαι-
 μόνιοι καὶ τινες τῶν μισθοφόρων, ὧν ἀπάντων
 Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος ἀφηγείτο· συνηγωνίζοντο 10
 δ' αὐτῷ τῶν ἱππέων οἱ συναχθέντες ἀπὸ Παφλα-
 γονίας, ὅντις ὑπὲρ τοὺς χίλιους· τὸ δὲ θάτερον
 μέρος ἐπέειχον οἱ τ' ἀπὸ Φρυγίας καὶ Λυδίας, ἐτι
 δὲ τῶν ἱππέων περὶ χίλιους, ὧν εἶχε τὴν ἡγεμο-
 νίαν Ἀριδαῖος. αὐτὸς δὲ ὁ Κῦρος ἐτίετατο κατὰ 15
 μέσην τὴν φάλαγγα τοὺς κρατίστους ἔχων Περσῶν
 τε καὶ τῶν ἄλλων βαρβάρων ὡς μυρίους· προ-
 ηγοῦντο δ' αὐτῷ τῶν ἱππέων οἱ κάλλιστα διεσκευα-
 σμένοι χίλιοι, θώρακας ἔχοντες καὶ μαχαίρας Ἑλ-
 7 ληνικάς. Ἀραξέοξος δὲ πρὸ μὲν τῆς φάλαγγος 20
 πάσης ἕστησεν ἄρματα ὀρεπατηφόρα τὸν ἀριθμὸν
 οὐκ ὀλίγα· καὶ τῶν μὲν κεράτων Πέρσας ἡγεμόνας
 κατέστησε, κατὰ δὲ [τὸ] μέσον αὐτὸς ἐτάχθη τῶν
 ἐπιλέκτων ἔχων οὐκ ἐλάττους πεντακισμυρίων.
 23 Ὡς δὲ τρεῖς σχεδὸν σταδίους ἀπέειχον ἀλλήλων 25
 αἱ δυνάμεις, οἱ μὲν Ἕλληνες παιανίσαντες τὸ μὲν
 πρῶτον ἥσυχῃ προῆγον· ὡς δ' ἐντὸς βέλους ἦσαν,
 ἔθεον κατὰ πολλὴν σπουδὴν, παρηγγελκίως δ' αὖ-

10 ἀριδαῖος P (ἀριδαῖος Xen. An. I 6, 5 sq.) 23 τὸ
 om. PA

τοῖς Κλέαρχος ὁ Λακεδαιμόνιος ἦν τοῦτο πράττειν·
 τὸ μὲν γὰρ ἐκ διαστήματος πολλοῦ μὴ τρέχειν ἡμι-
 λην ἀκραιῖους τοῖς σώμασι τοὺς ἀγωνιζομένους τη-
 ρήσιν εἰς τὴν μάχην, τὸ δ' ἐγγὺς ὄντας δρόμῳ
 προσιέναι τὰς τῶν τόξων βολὰς καὶ τῶν ἄλλων
 βελῶν ὑπερπετεῖς ἰδόκει ποιήσιν. ἐπεὶ δ' ἤγγισαν 2
 οἱ μετὰ Κύρου τῷ τοῦ βασιλέως στρατοπέδῳ, τοσοῦτ'
 ἐπ' αὐτοὺς ἐρρίφη βελῶν πλῆθος, ὅσων εἰκὸς ἔστιν
 ἐκ δυνάμεως ἐνεχθῆναι συνιστάσης ἐκ μυριάδων
 10 τετραγέκοντα. οὐ μὴν ἀλλὰ βραχὺν χρόνον παν-
 τελῶς τοῖς παλτοῖς διαγωνισάμενοι, τὸ λοιπὸν ἐκ
 χειρὸς ἤδη τὴν μάχην συνίσταντο. Λακεδαιμόνιοι 3
 δὲ μετὰ τῶν ἄλλων μισθοφόρων εὐθύς ἐκ τῆς πρώ-
 τῆς συστάσεως ἐξέπληξαν τοὺς ἀντιτεταγμένους
 15 βαρβάρους τῇ τε τῶν ὅπλων λαμπρότητι καὶ ταῖς
 εὐχειρίαις. ἐκείνοι μὲν γὰρ ἦσαν ὅπλοις τε μικροῖς 4
 ἰσχυρασμένοι καὶ τὰ πολλὰ τῶν ταγμάτων ἔχοντες
 φιλικά, πρὸς δὲ τοῦτοις ἄπειροι τῶν κατὰ πόλεμον
 κινδύνων· οἱ δ' Ἕλληνες διὰ τὸ μῆκος τοῦ Πιλο-
 20 πορνησιακοῦ πολέμου κατὰ τὸ συνεχὲς ἐν μάχαις
 γεγενημένοι πολὺ ταῖς ἐμπειρίαις διέφερον. διόπερ
 εὐθύ τρεφάμενοι τοὺς καθ' αὐτοὺς ἰδίωκον, καὶ
 πολλοὺς τῶν βαρβάρων ἀνῆρουν. κατὰ δὲ μέσην 5
 τὴν τάξιν ἐτυχε μὲν ἀμφοτέρους τοὺς ὑπὲρ τῆς
 25 βασιλείας ἀγωνιζομένους ταχθῆναι· διὸ καὶ κατα-
 νοήσαντες τὸ γεγενημένον ὠρμησαν ἐπ' ἀλλήλους,
 30 φιλοτιμούμενοι δι' ἑαυτῶν χρεῖναι τὴν μάχην· συν-
 ἤγαγε γάρ, ὥς ἔοικεν, ἡ τύχη τὴν ὑπὲρ τῆς ἡγεμο-

3 αἰκαιρίως P. 7 τοσοῦτον ἐπ' Dind. 8 αἰετοῖς P. 10 εὐχει-
 ρίατε P¹, εὐχερίαις P² A, εὐχερίαις c. 22 καθ' αὐτοὺς P

νίας τοῖς ἀδελφοῖς ἔριν εἰς μονομαχίαν καθάπερ εἰς
 ἀπομίμημα τῆς παλαιᾶς ἐκείνης καὶ τραγῳδομένης
 τῆς περὶ τὸν Ἑκτωρίαν καὶ Πολυνείκην τόλμης.
 6 Κύρος μὲν οὖν φθάσας ἐκ διαστήματος ἤκοντισε,
 καὶ τυχὼν τοῦ βασιλείως ἐσφηλεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν
 γῆν· ὃν ταχέως οἱ περὶ αὐτὸν ἀρπάσαντες ἀπήνεγ-
 καν ἐκ τῆς μάχης. καὶ τὴν μὲν τοῦ βασιλείως ἡγε-
 μονίαν διαδοξάμενος Τισσαφέρτης ἀνὴρ Πέρσης
 περικάλει τε τὰ πλήθη καὶ αὐτὸς λαμπρῶς ἡγωνί-
 ζετο· ἀναμυχόμενος δὲ τὸ περὶ τὸν βασιλείαν γεγενη-
 10 ῖς ἐλάττωμα καὶ μετὰ τῶν ἐπιλέκτων ἐπὶ πάντα τόπον
 ἐπιφαινόμενος πολλοὺς ἀνῆρει τῶν ἀντιτεταγμένων,
 ὥστε τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ πόρρωθεν ὑπάρχειν
 1 ἐπίσημον. ὁ δὲ Κύρος ἐπαρθεὶς τῷ προτεφημει-
 τῶν περὶ αὐτὸν εἰς μίσους ἐβίβαστο τοὺς πολε-
 15 μίους, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ἀφειδῶς τῇ τόλμῃ χρώ-
 μενος πολλοὺς ἀνῆρει, μετὰ δὲ ταῦτα προχειρότερον
 κινδυνεύων ὑπὸ τινος τῶν τυχόντων Περσῶν
 πληγῇς ἐπικαίρως ἐπεσεν. τούτου δ' ἀναιρεθέντος
 οἱ τοῦ βασιλείως πρὸς τὴν μάχην ἐπερρώσθησαν, 20
 καὶ τέλος τῷ τε πλήθει καὶ τῇ τόλμῃ κατεπόνησαν
 24 τοὺς ἀνθιστηκότας. ἐκ δὲ θατίρου μέρους Ἀρι-
 δαῖος ὁ Κύρον σαυρώτης τεταγμένος ἐπὶ τῆς ἡγε-
 μονίας τὸ μὲν πρῶτον ἐνρώστος ἰδίετο τοὺς ἐπιδόν-
 τας βροβέρους· μετὰ δὲ ταῦτα τῆς φάλαγγος ἐπὶ 25
 πολὺ περικτειναύσης κυκλούμενος καὶ τὴν Κύρου
 τελευταίην πυθόμενος, ἔφυγε μετὰ τῶν ἰδίων στρατιω-
 τῶν πρὸς τινα τῶν ἰδίων σιευθμῶν, ἔχοντα κατα-

φυγὴν οὐκ ἐρεπιτηδεύον. Κλέαρχος δὲ θεωρῶν τὴν
 τε μέσσην τάξιν καὶ τὰλλα μέρη τῶν συμμέχων
 τετρακιμήνα, τοῦ μὲν διώκειν ἐπίστη, τοὺς δὲ
 στρατιώτας ἀνικαλούμενος καθίστα· εὐλαβήτο γάρ
 μήποτε πάσης τῆς δυνάμεως ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας
 ἔλθοισης κυκλωθῶσι καὶ πάντες ἀπόλωνται. οἱ
 δὲ μετὰ τοῦ βασιλέως ταχθέντες ἐπειδὴ τὰ καθ'
 αὐτοὺς ἐγρίψαντο, πρῶτον μὲν τὴν ἀποσκευὴν
 τοῦ Κέρου διήρπασαν, μετὰ δὲ ταῦτα ἤδη νυκτός
 ἐπελθοῦσης ἀθροισθέντες ἐκὶ τοὺς Ἕλληνας ὤρμη-
 σαν· ὧν δεξαμένων τὴν ἐφοδὸν εὐγενῶς, ὀλίγον
 μὲν χρόνον ὑπέμεινον οἱ βάρβαροι, μετ' ὀλίγον δὲ
 ταῖς τόλμαις καὶ ταῖς εὐχυρίαις τικώμενοι πρὸς
 φυγὴν ὤρμησαν. οἱ δὲ περὶ Κλέαρχον πολλοὺς τῶν
 βαρβάρων ἀνελόντες, ὥς ἤδη εὖς ἦν, ἀνχωρήσαν-
 τες τρόπαιον ἔστησαν, καὶ περὶ δευτέραν σχεδὸν
 φυλακὴν ἐφθασαν εἰς τὴν περιβολήν. τῆς δὲ μάχης
 ταιούτου τίλος λαβοῦσης ἀνηρέθυσαν τῶν τοῦ βα-
 σιλέως πλείους τῶν μυρίων πεντακισχιλίων, ὧν
 τοὺς πλείους ἀνείλον οἱ μετὰ Κλέαρχον ταχθέντες
 Ἀσκεδαμόνιοι τε καὶ μισθοφόροι. ἐκ δὲ θατίρου
 μέρους τῶν Κέρου στρατιωτῶν ἔπεσον περὶ τρισχί-
 λious· τῶν δὲ Ἑλλήνων ἁσὼν ἀναιρεθῆναι μὲν
 οὐδένα, τραθῆναι δ' ὀλίγους.
 Τῆς δὲ νυκτός παρελθοῦσης Ἀριδαῖος ὁ πικρυ-
 γὼς εἰς τὸν σταθμὸν ἀπέστειλε τινας πρὸς τὸν Κλέ-
 αρχον, παρακαλῶν πρὸς ἑαυτὸν ἀπαγαγεῖν τοὺς
 στρατιώτας καὶ κοινῇ διασώζεσθαι πρὸς τοὺς ἐπὶ

θάλατταν τόπους· ἀνηρημένου γὰρ Κύρου καὶ τῶν
 τοῦ βασιλείως δυνάμεων ὑπερχονσάν, ἀγωνία πολλή
 κατέσχε τοὺς τετολμηκότας ἐπὶ τῇ καταλύσει τῆς
 25 Ἀρταξέρξου βασιλείας στρατεύεσθαι. ὁ δὲ Κλέαρχος
 ἀνακαλεσάμενος τοὺς τε στρατηγούς καὶ τοὺς ἐφ'
 ἡγεμονίας τεταγμένους ἐβουλεύετο περὶ τῶν παρόν-
 των. ὧντιν δ' αὐτῶν περὶ ταῦτα παρεγενήθησαν
 παρὰ τοῦ βασιλείως πρίσβεις, ὧν ἦν ἀρχιπρεσβευ-
 τῆς ἀνὴρ Ἑλλήν, ὄνομα μὲν Φάλυνος, γένος δὲ
 Ζακύνθιος, εἰσαυχθέντες δ' εἰς τὸ συνέδριον εἶπον,
 1 ὅτι λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης· Ἐπειδὴ νενίκηκα
 Κύρον ἀποκτείνας, παραδοτε τὰ ὄπλα, καὶ πρὸς
 τὰς θύρας αὐτοῦ βαδίσαντες ζητεῖτε, πῶς ἂν αὐτὸν
 2 ἐκθροπυνήσαντες ἀγαθοῦ τινος μεταλάβητε. ῥηθέν-
 των δὲ τούτων ἀπόκρισιν ἰδὼκεν ἕκαστος τῶν
 στρατηγῶν τοιαύτην οἶαν Λεωνίδης, καθ' ὃν και-
 ρὸν περὶ Θερμοπύλας αὐτοῦ φυλάττοντος τὰς παρ-
 ὁδούς Ξέρξης ἀπέστειλεν ἀγγέλους, κηλεύων τῶν
 3 ὀπλων παρυχωρῆσαι. καὶ γὰρ τότε Λεωνίδης εἶπεν
 ἀπαγγεῖλαι τῷ βασιλεὶ διότι νομίζομεν, κἂν φίλοι 20
 γενώμεθα τῷ Ξέρξει, μετὰ τῶν ὀπλων ὄντες ἡμεί-
 νους ἔσεσθαι σύμμαχοι, κἂν πολεμεῖν πρὸς αὐτὸν
 ἀναγκασθῶμεν, βέλτιον μετὰ τούτων ἀγωνιεῖσθαι.
 4 παραπλησίως δὲ καὶ τοῦ Κλεάρχου περὶ τούτων
 ἀποκριναμένου, Πρόξενος ὁ Θηβαῖος εἶπεν, ὅτι νῦν 25
 τὰ μὲν ἄλλα σχεδὸν ἀποβεβλήκαμεν, λείπεται δ'
 ἡμῖν ἢ τ' ἀρετὴ καὶ τὰ ὄπλα. νομίζομεν οὖν, ἂν

1 γὰρ P, om. v   9 Φάλυνος f (et Xen.)   10 Λεωνίδης
 Dind. (XI 5, 5)   20 ἀπαγγεῖλαι K   25 Πρόξενος ὁ Θη-
 βαῖος] Θιόπουτος Ἀθηναῖος Xen. An. II 1, 12

μὲν ταῦτα φυλάττωμεν, χρησίμην ἡμῖν ἴσασθαι καὶ
 τὴν ἀρετὴν, ἃν δὲ παραδῶμεν, οὐδὲ ταύτην ἡμῖν
 ἴσασθαι βοηθόν. διόπερ ἐκέλευσε τῷ βασιλεῖ λέγειν,
 ὥς ἂν περὶ ἡμῶν κακόν τι βουλευῆται, διὰ τούτων
 πρὸς αὐτὸν διαγωνισόμεθα . . . περὶ τῶν ἀγαθῶν
 τῶν κοινῶν. λέγεται δὲ καὶ Σώφριλον τὸν ἐφ' ἡγε-
 μονίας τεταγμένον εἰπεῖν, ὅτι θαυμάζει τοὺς παρὰ
 τοῦ βασιλέως λόγους· εἰ μὲν γὰρ αὐτὸν δοκεῖ κρείσ-
 σονα τῶν Ἑλλήνων εἶναι, μετὰ τῆς θυνάμειως ἑλ-
 θὼν λαβέτω τὰ παρ' ἡμῶν ὅπλα· εἰ δὲ πείσας
 βούλεται, λεγέτω, τίνα χάριν ἡμῖν ἀντὶ τούτων
 ἀξίαν δώσει. μετὰ δὲ τούτους Σωκράτης Ἀχαιοὺς
 εἶπεν, ὅτι λίαν αὐτοῖς ἐκπληκτικῶς ὁ βασιλεὺς προσ-
 φέρεται· ἢ μὲν γὰρ παρ' ἡμῶν βούλεται λαβεῖν
 παρωχρῆμ' ἀπαιτεῖ, τὰ δ' ἀντὶ τούτων δοθησόμενα
 μετὰ ταῦτ' ἀξιοῦν[τας αἰτεῖν] προστάττει. καθόλου
 δ' εἰ μὲν ἀγνοῶν τοὺς νενικηκότας ὥς ἡττημένους
 κελεύει τὸ προσταττόμενον ποιῆν, μαθήτω ποτέρων
 ἴσθιν ἡ νίκη παρωγενηθεὶς μετὰ τῆς πολυαριθμοῦ
 θυνάμειως· εἰ δὲ σαφῶς ἡμᾶς εἰδώς νενικηκότας
 ψεύδεται, πῶς αὐτῷ περὶ τῶν εἰς ὕστερον ἐπαγγε-
 λιῶν πιστεύσομεν; — Οἱ μὲν οὖν ἄγγελοι τοιαύτας
 ἐκποκρίσεις λαβόντες ἐχωρίσθησαν· οἱ δὲ περὶ Κλέαρχον
 ἀνέβησαν πρὸς τὸν σταθμόν, ὅπου τὸ διασε-

1 ἴσασθαι ἡμῖν P 4 ἂν] π. add. P, μὲν fort. 5 διαγων.
 PAPK, ἀγων. εἰ δὲ δ' ἀγαθόν τι, μετ' αὐτῶ πρὸς τοῖς
 ἄλλοις ἀγωνισόμεθα add. Madyig 6 κοινῶν] λοιπῶν vel
 μόνων Wurm 8 αὐτὸν o-PAL 10 ἡμῖν e 12 δώσει
 PAF 13 ἐκπληκτικῶς Reiske, ἐμπληκτικῶς Bek 16 ἀξιοῦν
 ἀξιοῦντας αἰτεῖν o; ἀξ. ἔχειν αὐτ' ἔχειν Reiske ταῦτ'
 ἀξιοῦντας] ταῦτα ζητοῦντας Wurm, ταῦτ' ἀξιοῖς ἰόντας (del.
 προστάττει) Madyig 20 εἰδώς ἡμᾶς o-PA 22 οὖν om. e

σωσμένον στρατόπεδον ἦν ἀνακχωρηκός. εἰς ταῦτό
 δὲ πόσης τῆς δυνάμεως ἐλθούσης, περὶ τῆς ἐπὶ
 8 τῆς πορείας. ἔδοξεν οὖν αὐτοῖς μὴ τὴν αὐτὴν
 ἀναχώρησιν ἥπερ ἦλθον ποιῆσθαι· πολὺ γὰρ αὐτῆς
 ἦν ἔρημον, ἐν ᾧ τροφάς οὐχ ὑπελάμβανον εἶναι,
 δυνάμειος πολέμιας ἀκολουθούσης. γνόντες δ' ἐπὶ
 Παφλαγονίᾳ ἀναξενγνύειν, οὗτοι μὲν ὤρησαν ἐπὶ
 Παφλαγονίαν μετὰ τῆς δυνάμεως, κατὰ σχολὴν ὁδοι-
 ποροῦντες, ὥς ἂν ἅμα τὰς τροφάς ποριζόμενοι·¹²
 26 ὁ δὲ βασιλεὺς βέλτιον ἔχων ἀπὸ τοῦ τραύματος,
 ὥς ἐκύθητο τὴν τῶν ἐναντίων ὑποχώρησιν, νομίσας
 αὐτοὺς φεύγειν, ὤρησε μετὰ τῆς δυνάμεως κατὰ
 2 σπουδὴν. καταλαβὼν δ' αὐτοὺς διὰ τὸ βραδείως
 ὁδοιπορεῖν, τότε μὲν ἤδη νικτὸς οὔσης ἐγγὺς τὴν¹³
 στρατοπεδικὴν ἐποίησατο, ἅμα δ' ἡμέρα διατασσόν-
 των τῶν Ἑλλήνων τὸ στρατόπεδον εἰς μάχην, πέμ-
 ψας τοὺς ἀγγέλους κατὰ μὲν τὸ παρὸν εἰς τρεῖς
 3 ἡμέρας ἀνοχὰς ἐποίησατο· ἐν δὲ ταύταις συνεφώ-
 νησαν, ὥστε αὐτὸν μὲν φιλίαν παρεσχέσθαι τὴν²⁰
 χώραν καὶ τοὺς ἡγησομένους ἐπὶ θάλατταν δοῦναι
 καὶ τοῖς διεξιοῦσιν ἀγορίαν παρέχειν, τοὺς δὲ μετὰ
 Κλεάρχου μισθοφόρους καὶ τοὺς μετ' Ἀριδαίου
 πάντας πορεύεσθαι διὰ τῆς χώρας μηδὲν ἀδίκημα
 4 ποιούντας. μετὰ δὲ ταῦθ' οὗτοι μὲν περὶ τὰς²⁵
 ὁδοιπορίας ἐγίνοντο, τὴν δὲ δύναμιν ὁ βασιλεὺς

1 ταῦτό Reiske, τοῦτο ο. 4 τὴν αὐτὴν | τῇ αὐτῇ τῇ
 Reiske ὁ ἥτις f; ὁ περιέχων α. 12 ἀποχωρησιν ο. PAF
 19 συνεφώνησαν ο, corr. Dind. 20 παρέχουσαι ο. PAL
 23 Ἀριδαίου PA 25 περὶ Steph., ἐπὶ ο.

ἀπήγαγεν εἰς Βαβυλῶνα. ἐκεῖ δὲ τῶν κατὰ τὴν
 μέχην ἀνδραγαθησάντων κατ' ἀξίαν ἕκαστον τιμῆσας
 ἔχρινε πάντων ἀριστον γεγενῆσθαι Τισσαφέρνην. διὸ
 καὶ μεγάλας αὐτὸν τιμῆσας δωρεαῖς ἔδωκε τὴν ἑται-
 5 τοῦ θυγατέρα πρὸς συμβίωσιν, καὶ τὸ λοιπὸν διε-
 τέλει πιστότατον αὐτὸν ἔχων φίλον· ἔδωκε δ' αὐτῷ
 καὶ τὴν ἡγεμονίαν ὣν Κύρος ἐπὶ θαλάττης ἤρχε
 σατραπειῶν. ὁ δὲ Τισσαφέρνης θεωρῶν τὸν βασι-
 10 λέα δι' ὀργῆς ἔχοντα τοὺς Ἕλληνας, ἐπηγγείλατ'
 αὐτῷ ἅπαντας ἀνελεῖν, ἐὰν αὐτῷ μὲν δυνάμεις δῶ,
 πρὸς δὲ Ἀριδαίον διαλλαγῇ· προδοθήσεσθαι γάρ
 ὑπὸ τούτου τοὺς Ἕλληνας κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν.
 ὁ δὲ βασιλεὺς ἀσμένως τοὺς λόγους δεξάμενος
 τούτῳ μὲν ἔδωκεν ἐξ ἀπάσης τῆς δυνάμεως ἐπιλέξει
 15 τοὺς κρατίστους ὅσους προαιροῖτο. . . . . ἄλλοις δ'
 οὕτῳ ἡγεμόσιν ἐλθεῖν καὶ κατὰ πρόσωπον ἀκοῦσαι τὸν
 λόγον. διόπερ οἱ τε στρατηγοὶ σχεδὸν ἅπαντες
 μετὰ Κλεόρχου καὶ τῶν λοχαγῶν ὥς εἴκοσι πρὸς
 Τισσαφέρνην ἦλθον· καὶ στρατιωτῶν δὲ πρὸς ἄγο-
 20 ρὰν ἐλθεῖν βουλομένων ἠκολούθησαν ὥς διακόσιοι.
 Τισσαφέρνης δὲ τοὺς μὲν στρατηγοὺς εἰς τὴν σκη-
 νὴν ἐκάλεσεν, οἱ δὲ λοχαγοὶ πρὸς ταῖς θύραις
 διέτριβον. καὶ μετ' ὀλίγον ἐκ τῆς Τισσαφέρνου
 σπηνῆς ἀρθείσης φοινικίδος ὁ μὲν τοὺς στρατηγοὺς
 25 ἐνδον συνέλαβε, τοὺς δὲ λοχαγοὺς αἵς ἦν συντεταγ-
 μένον ἐπισπύοντες ἀνείλον, ἄλλοι δὲ τοὺς ἐπὶ τὴν

3 Τισσαφέρνης P¹ 11 Ἀριδαίον PA 13 τοὺς λόγους
 ἀσμένως o-PAF 14 ἐπιλέξας o, corr. Dind. 15 lacunae
 indicium est in FK 16 γε om. K, τε Dind. 18 ὥς del.
 Wurm εἴκοσι Weiss. ex Xen. An. II 3, 30, εἴκοσι o 23 Τισ-
 σαφέρνου o-PA

ἀγορὰν ἤκουτας τῶν στρατιωτῶν ἀνέφρου· ἐξ ὧν εἰς φυγὰν εἰς τὴν ἰδίαν παρεμβολὴν ἐδήλωσε τὴν συμφορὰν.

- 27 Οἱ δὲ στρατιῶται πυθόμενοι τὰ γεγενημένα παρ' αὐτὸν μὲν τὸν καιρὸν ἐξεπλόγησαν καὶ πάντες ἐχώρουσαν εἰς ὅπλα μετὰ πολλῆς ἀταξίας, ὥς ἂν ἀνυρχίως οὔσης· μετὰ δὲ ταῦτα, οὐδενὸς αὐτοῖς παρενοχλοῦντος, εἵλοντο στρατηγοὺς μὲν πλείους, ἐνὶ δὲ τῶν ὅλων τὴν ἡγεμονίαν ἀπέδωκαν Χειρισόφῳ τῷ Λακεδαιμονίῳ. οὗτοι δὲ διατάξαντες τὸ στρατόπεδον εἰς τὴν ὁδοποισίαν ὥς ποτ' αὐτοῖς ἰδούκει κάλλιστα προῆγον ἐπὶ Παφλαγονίαν. Τισσαφέρνης δὲ τοὺς στρατηγοὺς δήσας ἀπέστειλε πρὸς Ἀρταξέρξην· ἐκεῖνος δὲ τοὺς μὲν ἄλλους ἀνείλε, Μένωνα δὲ μόνον ἀφῆκεν· ἰδούκει γὰρ μόνος οὗτος στασιάζων πρὸς τοὺς συμμάχους προδῶσαι τοὺς Ἕλληνας. Τισσαφέρνης δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπακολουθῶν τοῖς Ἕλλησιν ἐξήπτετο, καὶ κατὰ στόμα μὲν οὐκ ἐτόλμα παρατάττεσθαι, φοβούμενος ἀπεγνωσμένων ἀνδρῶν θρόσος καὶ ἀπόνειαν, ἐν δὲ τοῖς εὐθέτοις τόποις παρενοχλῶν μεγάλῳ μὲν οὐδενὶ κακῷ περιβάλλειν αὐτοὺς ἠδύνατο, μικρὰ δὲ βλιάπτων μέχρι τοῦ τῶν Καρδούχων καλουμένων ἔθνους ἐπηκολούθησεν. καὶ Τισσαφέρνης μὲν οὐδὲν ἐτι δυνάμενος πράξει, μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπ' Ἰονίας ἀνέβη· οἱ δὲ Ἕλληνες ἐφ' ἑπτά μὲν ἡμέρας διεπορευόντο τὰ τῶν Καρδούχων ὄρη, πολλὰ κακὰ πάσχοντες ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων ἀλκιμῶν τε ὄντων καὶ τῆς χώρας ἐμπερίων.

6 B. add. Hert. 16 συμμάχους] ἀπεγνωστας conicio
Τισσαφέρνης A 21 περιβαλεῖ FJ 23 καλουμένων o. corr. Hert.

ἦσαν δ' οὗτοι πολέμιοι μὲν τοῦ βασιλείως, ἐλευθε- 5
 ροὶ δὲ καὶ τὰ κατὰ πόλεμον ὥσκειντες, μέλιστα δ'
 ἔκποιοντες σφενδόνας ὡς μεγίστους λίθους ἐμ-
 βάλλειν καὶ τοξυμασίῃν ὑπερμεγέθεσι χρῆσθαι, δι'
 ὧν τοὺς Ἕλληνας κατατιτρώσκοντες ἐξ ὑπερδεξίων
 τόπων πολλοὺς μὲν ἀνείλον, οὐκ ὀλίγους δὲ κακῶς
 διεΐθισαν. τὰ γὰρ βέλη μέζω καθεστῶτα θυεῖν ἢ
 πηχῶν ἰδὺναι διὰ τε τῶν ἀσπίδων καὶ θωράκων,
 ὥστε μηδὲν τῶν ὅπλων ἰσχύειν τὴν βίαν αὐτῶν
 10 ἔποιμένειν· οὕτω γὰρ φασὶ μεγάλοις κεχρησθαι
 643 οἰστοῖς, ὥστε τοὺς Ἕλληνας ἐναγκυλοῦντας τὰ
 ῥιπτόμενα βέλη τοῦτοις σπινθίοις χρωμένους ἔξα-
 κοντίζειν. διελθόντες οὖν τὴν προειρημένην χώραν
 ἐπιπόνως παρεγινήθησαν πρὸς τὸν Κεντρίτην πο-
 15 ταμόν· ὃν διαβάντες εἰσέβαλον εἰς τὴν Ἀρμενίαν.
 ταύτης δ' ἦν σατυράπης Τιρίβαζος, πρὸς ὃν σπεισά-
 μενοι διεπορεύοντο τὴν χώραν ὡς φίλοι.

Ὅδοιποροῦντες δὲ διὰ τῶν Ἀρμενίων ὁρῶν 28
 ἐλήφθησαν ὑπὸ χιόνος πολλῆς, καὶ παρεκινδύνε-
 30 σαν ἀπολίσθαι πάντες. τοῦ γὰρ αἵματος τεταραγμέ-
 νου τὸ μὲν πρῶτον κατ' ὀλίγον ἤρξατο χιὼν πί-
 πτειν ἐκ τοῦ περιέχοντος, ὥστε τοὺς ὁδοιποροῦντας
 μηδὲν ἐμποδίζεσθαι τῆς εἰς τοῦμπροσθεν πορείας·
 μετὰ δὲ ταῦτα πνεύματος ἐπιγενομένου μάλλον
 35 αἰεὶ κατιρρίπτειτο καὶ τὴν χώραν ἐπικάλυπτεν, ὥστε
 μηκέτι δύνασθαι μήτε τὰς ὁδοὺς μήτε ὁλοσχερῶς

10 φασιν P   μεγάλοις] αὐτοῖς add. L, unde αὐτοῖς
 Woss.   11 ἐναγκυλῶντες Xen. An. IV 2, 28   12 ῥιπτό-
 μενα FJ   16 Τιρίβ. P, Τιρίβ. A, Τιρίβ. c   24 ἐπιγενο-
 μένον c   25 κατιρρίπτειτο P

- 2 τὰς ἰδιότητας τῶν τόπων θεωρεῖσθαι. διόπερ ἔθν-
 μία τὸ στρατοπέδον ὑπεδύετο καὶ δέος, ἀνακῆμπειν
 μὲν εἰς ἀπώλειαν οὐ βουλομένων, προάγειν δὲ διὰ
 τὸ πλῆθος τῶν χιόνων οὐ δυναμένων. τοῦ δὲ χι-
 μῶνος ἐπίτασιν λαμβάνοντος ἐπιγενήθη πνευμά-
 των μίγεθος μετὰ πολλῆς χυλᾶξης, ὥστε τοῦ συρ-
 μοῦ κατὰ πρόσωπον ὄντος ἀναγκασθῆναι καθίσειν
 τὴν δύναμιν ἅπασαν· ἕκαστος γὰρ τὴν ἐκ τῆς
 ὁδοιπορίας κακοπέθειαν ὑπομένειν ἀδυνατῶν, οὐ
 3 ποτε τύχοι, μένειν ἠναγκάζετο. ἀποροῦντες δὲ πάν- 10
 των τῶν ἀναγκαίων ἐκείνην μὲν τὴν ἡμέραν καὶ
 τὴν νύκτα διεκαρτέφουν ὑπαίθριοι, πολλοὶς συνεχό-
 μενοι κακοῖς· διὰ γὰρ τὸ πλῆθος τῆς κατὰ τὸ συνε-
 χῆς ἐκχεομένης χιόνος τὰ τε ὅπλα πάντα συνεκα-
 λυφθῆ καὶ τὰ σώματα διὰ τὸν ἀπὸ τῆς αἰθρίας 15
 πάγον περιεψύχετο. διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῶν
 κακῶν ὅλην τὴν νύκτα διηγγρύπνουν· καὶ τινὲς μὲν
 πῦρ ἐκαύσαντες τῆς ἀπὸ τούτου βοηθείας ἐτύγγα-
 νον, τινὲς δὲ περικαταληφθέντες ὑπὸ τοῦ πάγον τὰ
 σώματα πάσαν ἀπερίνωσκον ἐπικουρίαν, τῶν ἀκρω- 20
 τηρίων αὐτοῖς σχεδὸν ἀπάντων ἀπονεκρουμένων.
 4 διόπερ ὥς ἡ νύξ διήλθε, τῶν θ' ὑποζυγίων τὰ
 πλεῖστα εὐρέσθη διεφθαρμένα καὶ τῶν ἀνδρῶν πολ-
 λοὶ μὲν τετελευτηκότες, οὐκ ὀλίγοι δὲ τὴν μὲν
 ψυχὴν ἔχοντες ἔμφρονα, τὸ δὲ σῶμα διὰ τὸν πάγον 25
 ἀκίνητον· ἐνιοὶ δὲ καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐτυφλώθη-

4 οὕτε δυναμένη AL. οὐ διδυνάμενοι c; οὐδὲ δυνα-
 μένων fort. 9 αὐ ποτε] οὐ ποτε P¹, ὅπου τε P², ὅπου ποτε f
 10 πάντες ο, corr. Dind. 15 αἰθρίας PFJ, αἰθέρας c 16 δὲ
 P, τε v 17 τῆς om P¹ 19 περικαταθέντες Reiske
 20 ἀκροτηρίων P

παν διαί τε τὸ ψῆχος καὶ τὴν ἀνταύγειαν τῆς χιόνης.
καὶ τελείως ἂν ἅπαντες διεφθάρησαν, εἰ μὴ βραχὺ 5
διελθόντες εὖρον κόμας γεμούσας τῶν ἐπιτηδείων.
αὐταὶ δὲ τὰς μὲν τοῖς ὑποζυγίοις καταβέσσις εἶχον
ὄρνυκτάς, τὰς δὲ τοῖς ἀνδράσι κατὰ κλιμάκων . . .
βοσκαίς οἰκίαις τὰ τε βοσκήματα τριφόμενα χόρτω,
τοῖς δ' ἀνδράσι πολλὴν ἐφθονίαν πάντων τῶν
πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων.

Ἐμμέναντες δὲ ταῖς κόμαις ἡμέρας ὅκτω πορε- 29
γενήθησαν πρὸς τὸν Φάσιν ποταμόν. ἐκεῖ δὲ τέτ-
ταρας ἡμέρας διανύσαντες διεπορεύοντο τὴν Χάων
καὶ Φασιανῶν χώραν. ἐπιθιμένων δ' αὐτοῖς τῶν
ἐγχωρίων, τοὺτους μὲν ἐν τῇ μάχῃ νικῆσαντες πολ-
λοὺς ἀνέβλον, αὐτοὶ δὲ καταλαμβάνοντες τὸς τῶν
ἐγχωρίων κτήσεις γεμούσας ἀγαθῶν ἐνδιέτριψαν ἐν
αὐταῖς ἡμέρας πεντεκαίδεκα. ἀναξενύξαντες δ' ἐκεῖ- 3
θεν διήλθον τὴν Χαλδαίων καλουμένων χώραν ἐν
ἡμέραις ἑπτὰ, καὶ πορευγενήθησαν πρὸς τὸν Ἀρπαγον
ὀνομαζόμενον ποταμόν, ὅντα τὸ πλάτος πλέθρων
20 τεττάρων. ἐντεύθεν δὲ διὰ τῆς Σκυτίνων πορευ-

6 ταῖς οἰκίαις PAL, ταῖς οἰκίαις ἐγκαταβαίνοσι c; ἐν
δὲ ταῖς οἰκίαις Rhod., ταῖς δ' οἰκίαις ἐγκαταβίβοσι Reiske,
ἐς τὰς οἰκίας. ἐν δὲ ταῖς οἰκίαις ἦν καταβαίνοσι Maitvig;
mihi locus potius auctus et interpolatus videtur ex Xen.
An. IV 5, 25: αἱ δὲ εἰσοδοὶ τοῖς μὲν ὑποζυγίοις ὄρνυκται, οἱ
δὲ ἄνθρωποι κατέβανον ἐπὶ κλίμακος. ἐν δὲ ταῖς οἰκίαις
ἦσαν οἴκεις, οἴκεις . . . πάντα γὰρ ἐνδον ἐτρέφοντο 7 πολλὴ
ἦν ἐφθονία Reiske 9 δὲ om. A, τε P 10 πρὸς PAL,
εἰς c 11 διατρέσαντες] διαμίναντες P; neutrum convenit
cum Xen. An. IV 7, 1 13 ἐν δὲ Rhod., ἐν τῇ del.
malim (at c. 86, 3) 17 Χαλιδίων P¹, Χαλιδίων c, corr.
Wess. " καλουμένην c 18 Ἀρπιδόν Xen. An. IV 7, 18
20 διὰ τ' σκυτίνων P, διὰ τασκυτίνων c; διὰ Σκυθη-
ρῶν Xen.

ὄμντοι διήλθον ὁδὸν παθιάν, ἐν ᾗ τρεῖς ἡμέρας
 αὐτοὺς ἀνέλαβον, εὐποροῦντες ἀπάντων τῶν ἀναγ-
 καίων. μετὰ δὲ ταῦτ' ἀναξενζάντες τεταρταῖοι
 παρεγενήθησαν πρὸς πόλιν μεγάλην Γυμνασίαν
 3 ὀνομαζομένην. ἐκ δὲ ταύτης ὁ τῶν τόπων τούτων
 ἀφηγούμενος ἐσπείσατο πρὸς αὐτοὺς καὶ τοὺς ὁδη-
 γήσαντας ἐπὶ θάλατταν συνίστησεν. ἐν ἡμέραις δὲ
 πεντεκαίδεκα παραγενόμενοι ἐπὶ τὸ Χήνιον ὄρος,
 ὡς εἶδον πορευόμενοι οἱ πρῶτοι τὴν θάλατταν,
 περιχαρεῖς ἦσαν καὶ τοιαύτην ἐποίουν κραυγὴν, 10
 ὥστε τοὺς ἐπὶ τῆς οὐραγίας ὄντας ὑπολαμβάνοντας
 4 πολέμιων ἔφοδον εἶναι χωρεῖν εἰς ὄπλα. ὡς δ'
 ἑπαιντες ἀνέβησαν ἐπὶ τὸν τόπον, εἰς οὗ τὴν θά-
 λατταν ἦν ὄραν, τοῖς θεοῖς ἀνατείναντες τὰς χεῖρας
 ὑψοχάριστον ὡς ἤδη δικαιοσμεῖνοι· συνενέγκαντες 15
 δ' εἰς ἓνα τόπον λίθους παμπληθεῖς, καὶ ποιήσαντες
 ἐξ αὐτῶν ἀναστήματα μεγάλα, σκύλα τῶν βαρβάρων
 ἀνέθεσαν, βουλόμενοι τῆς στρατείας ἀθάνατον
 ὑπόμνημα καταλιπεῖν. καὶ τῷ μὲν ὁδηγήσαντι
 φίλῃν ἀργυρὰν καὶ στολὴν Περσικὴν ἰδωρήσαντο· 20
 5 οἱ δ' Ἕλληνες εἰσβαλόντες εἰς τὴν τῶν Μακρῶνων
 χώραν ἐσπείσαντο, καὶ πρὸς πίστιν παρὰ μὲν ἐκείνων
 λόγῃην ἔλαβον βαρβαρικὴν, αὐτοὶ δ' Ἑλληνικὴν
 ἔδωκαν· ταῦτα γὰρ ἔπρασαν αὐτοῖς οἱ βάρβαροι διὰ 25
 προγόνων παραδεδοῦσθαι πρὸς πίστιν βεβαιότατα.
 ὡς δὲ τοὺς τούτων ὄρους διήλθον, παρεγενήθησαν 30

2 αὐτοὺς P. 3 ἀναξενζάντες P; πέπειτε Xen. An. IV 7, 20
 Χήνιον] Θήνης Xen. 9 οἱ πρῶτοι πορ. Eklker 12 τὴν
 om. a-L 18 στρατείας PA 25 αὐτοῖς P

εἰς τὴν τῶν Κόλχων χώραν. εἰς ἣν ἀθροισθέντων 6
 τῶν ἐγγχωρίων ἐπ' αὐτούς, τούτους μὲν κρατήσαντες
 μάχη πολλοὺς ἀνείλαν, αὐτοὶ δὲ λόφον ὄχυρόν κατα-
 λαβόμενοι τὴν χώραν ἐπόρθουν, καὶ τὰς ὠφελείας
 5 εἰς τοῦτον ἀθροίσαντες ἀφθόμως ἑαυτοὺς ἀνελάμ-
 βανον. εὗρισκετο δὲ καὶ σμήνη παμπληθὴ περὶ 30
 τοὺς τόπους, ἐξ ὧν πολυτελεῖ προσεφέρετο κηρία.
 τούτων δ' οἱ γευσάμενοι παραλόγῳ περιέπιπτον
 συμπτώματι· οἱ γὰρ μεταλαβόντες αὐτῶν ἄφρονες
 10 ἐγίνοντο καὶ πίπτοντες ἐπὶ τὴν γῆν ὅμοιοι τοῖς
 τεταλευτηκόσιν ἐπήρχον. πολλῶν δὲ φαγόντων διὰ 2
 τὴν γλυκύτητα τῆς ἀπολαύσεως, ταχὺ τὸ πλῆθος
 ἐγεγόνει τῶν πεπτωκότων οἷοναί τροπῆς ἐν πολίμῳ
 γεγεννημένης. ἔκλειπεν μὲν οὖν τὴν ἡμέραν ἡθού-
 15 μησεν ἡ δύναμις, καταπεπληγμένη τό τε παρόδοξον
 καὶ τὸ πλῆθος τῶν ἡτυχηκότων· τῇ δ' ὀστεριῶα
 περὶ τὴν αὐτὴν ὥραν ἅπαντες ἑαυτοὺς ἀνελάμβανον
 καὶ κατ' ὀλίγον ἀνακτώμενοι τὸ φρονεῖν ἀνέστησαν,
 καὶ τὸ σῶμα διετίθησαν ὁμοίως τοῖς ἐκ φαρμακο-
 20 ποσίας διασωθεῖσιν. ὥς δ' ἀνέλαβον ἑαυτοὺς ἐν 3
 τρισὶν ἡμέραις, ἐπορεύθησαν εἰς Τραπεζοῦντα πόλιν
 Ἑλληνίδα, Σινωπέων μὲν ἀποικον, καμένην δ' ἐν
 τῇ Κόλχων χώρᾳ. ἐνταῦθα δὲ διατρίψαντες ἡμέρας
 τριάκοντα, παρὰ μὲν τοῖς ἐγγχωρίοις λαμπρῶς ἐξε-
 25 νίσθησαν, αὐτοὶ δὲ τῷ τε Ἡρακλεῖ καὶ Αἰὶ σωτηρίῳ
 θυσίαν ἐποίησαν καὶ γυμνικὸν ἀγῶνα, καθ' ὃν τόπον
 φασὶ προσπλεῦσαι τὴν Ἀργὴν καὶ τοὺς περὶ Ἰάσονα.

12 ταχὺ ἀμύθητον aut ἀναρίθμητον add. Reiske
 23 δὲ Εὐχὴ, τὸ ο. σωτήρι Collet (σωτήρια Xen. An. IV 8, 25)
 27 Ἰάσωνα P

4 ἐκεῖθεν δὲ Χειρίσοφον μὲν τὸν ἀφηγούμενον ἀπέ-
 στειλαν εἰς Βυζάντιον ἐπὶ πλοῖα καὶ τριήρεις· ἔλεγε
 γὰρ εἶναι φίλος Ἀντιξίβῳ τῷ Βυζαντίων ναυάρχῳ.
 τοῦτον μὲν οὖν ἐπὶ κέλῃτος ἐξέπεμψαν· λαβόντες
 δὲ τῶν ἐπικώπων δύο πλοῖαρια παρὰ τῶν Τρα-
 πεζοντίων, ἐλίσσενον τοὺς περιοικοῦντας βαρβά-
 5 ρους καὶ κατὰ γῆν καὶ κατὰ θάλατταν. ἐφ' ἡμέρας
 μὲν οὖν τριάκοντα περιέμειναν τὸν Χειρίσοφον·
 ὡς δ' ἐκεῖνος ἐβράδυνε, αἱ δὲ τροφαὶ τοῖς ἀνθρώ-
 ποις ἐσπάνιζον, ἀνέξενξαν ἐκ Τραπεζούντος, καὶ 10
 τριταῖοι παρεγενήθησαν εἰς Κεραισοῦντα πόλιν Ἐλ-
 ληνίδα, Σινωπίων ἑκοικον. ἐν ταύτῃ δὲ ἡμέρᾳ
 διατρίψαντές τινας παρεγενήθησαν εἰς τὸ τῶν
 6 Μοσυνοίκων ἔθνος. τῶν δὲ βαρβάρων συστρα- 11
 φέντων ἐπ' αὐτοὺς ἐκράτησαν μάχῃ καὶ πολλοὺς 12
 ἀνείλον. συμφυγόντων δ' εἰς τι χωρίον, ἐν ᾧ
 κατέκουν ἐπιτορόφους ἔχοντες ξυλίνους πύργους,
 συνεχεῖς προσβολὰς ποιησάμενοι κατὰ κράτος εἶλαν.
 ἦν δὲ τὸ χωρίον τοῦτο μητροπόλις τῶν ἄλλων
 ἱερυμάτων, ἐν ᾧ καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν κατέκειτο τὸν 13
 7 ὑψηλότετον τόπον ἔχων. [ἔθος δ' ἔχει πάτριον
 μένειν ἐν αὐτῷ τὸν πάντα βίον, καλεῖσθαι διαδι-
 δόναι τοῖς ὄχλοις τὰ προστάγματα. βαρβαρώτατον
 δ' ἴφασαν οἱ στρατιῶται τοῦτο διεληλυθέναι τὸ
 ἔθνος, καὶ ταῖς μὲν γυναιξὶν αὐτοὺς πλησιάζειν 14

2 λέγει Dind., ἐλέγετο ο. 3 Βυζαντίῳ A, ἐν Βυζαντίῳ
 Hert. 4 ἐπὶ πλοῖων P. 11 Κεραισοῦντα — παρεγενήθησαν
 om. A. 13 ταῖς om. P; δῖα διατρίψαντες conicio ex
 Xen. An. V 3, 3. 14 Μοσυνοίκων Xen. 16 ἐπιτορόντων P.
 17 ἐπιτορόφους L; ἐπιτορόφους A, ἐπιτορόφους P (cf. Strab.
 XII 3, 19). 22 διαδοῦναι o-PL.

ἀπάντων ὁρώτων, τοὺς δὲ παῖδας τῶν πλουσιω-
 τάτων τρέφεσθαι καρῦσις ἐφθοῖς, ἅπαντας δ' ἐκ
 παιδὸς στήμασι τὸν τε νῶτον καὶ τὰ στήθη κατα-
 πειοικίλλουσι. ταύτην μὲν οὖν τὴν χώραν ἐν ἡμέ-
 ραις ὅτις διεπορεύθησαν, τὴν δ' ἐχομένην ἐν τρισίν,
 ἣν ἐκάλουν Τιβερηνήν. κατέειπεν εἰς Κοτύωρα³¹
 πόλιν παρεγενήθησαν Ἑλληνίδα, Σινωπίων ἄποι-
 κον. ἐν ταύτῃ δὲ πεντήκονθ' ἡμέρας διέτριψαν
 τοὺς περιοίκους τῆς Παφλαγονίας τε καὶ τοὺς
¹⁰ ἄλλους βαρβέρους ληστεύοντας. Ἡρακλεῖται δὲ
 καὶ Σινωπίς ἀπέστειλαν αὐτοῖς πλοῖα, δι' ὧν
 αὐτοὶ τε καὶ τὰ σκευοφόρα διεκομίσθησαν. ἡ δὲ ²
 Σινώπη Μιλησίων μὲν ἦν ἄποικος, κειμένη δ' ἐν
 τῇ Παφλαγονίᾳ μέγιστον εἶχεν ἄξιωμα τῶν περὶ
¹² τοὺς τόπους· ἐν ἣ δὴ καὶ ἡμᾶς ἔσχε Μιθριδάτης
 ὁ πρὸς Ῥωμαίους διαπολεμήσας τὰ μέγιστα βασίλεια.
 παρεγενήθη δὲ καὶ ἐνταῦθα Χειρίσοφος ὁ πρὸς τὰς ³
 τριῆρεις ἀπεσταλμένος ἄρκυτος. οὐ μὲν ἀλλ' οἱ
 Σινωπίς φιλοφρόνως αὐτοὺς ξενίσαντες ἀπέπεμψαν
¹⁴ αὐτοὺς κατὰ θάλατταν εἰς Ἡράκλειαν, Μεγαρέων
 ἄποικον· καὶ καθωρμίσθη πᾶς ὁ στόλος πρὸς τὴν
 Ἀχερουσίαν χειρόνησον, ὅπου φασὶν Ἡρακλῆα τὸν
 ἐξ ἄδου Κέρβερον ἀνιγαγεῖν. ἐκεῖθεν δὲ περὶ ¹⁵
 Βιθυνίας πορευόμενοι κινδύνους περιέπιπτον, τῶν
¹⁶ ἐγγχωρίων ἐξαπτομένων κατὰ τὴν πορείαν. μόγισ
 οὖν διεσώθησαν εἰς Χρυσόπολιν τῆς Χαλκηδονίας

² ἅπαντα P ὁ τοιοῦτο PA ὁ Τιβερὴς PL, Τιβερὴς A
³ πεντήκονθ'] πενταράκοντα πέντε Xen. An. V 5, 8 ὁ τῆς
 Παφλαγονίας Παφλαγόνος Wurm 17 ἐνταῦθα καὶ Hert.
 18 οὐ μὲν ἀλλ' οἱ Dind., οἱ μὲν ἄλλοι P', οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ο
 22 φρεῖς P 25 μόγισ] δ' add. P 26 Χαλκηδονίας Dind.

- οἱ περιλειφθέντες ἐπὶ μυρίαν ὀκτακισχίλιοι τρια-
 5 κόσιοι. ἐκείθεν δὲ ῥαδίως ἤδη τὸ λοιπὸν τινὲς
 μὲν διασώθησαν εἰς τὰς πατρίδας, οἱ δὲ λοιποὶ περὶ
 τὴν Χερρόνησον ἀθροισθέντες ἐπόρθουν τὴν περα-
 ζειμένην Θρακῶν χώραν. ἡ μὲν οὖν ἐπ' Ἀρταξέφ-
 10 ξην Κύρου στρατεία τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος.
- 32 Οἱ δ' ἐν ταῖς Ἀθήναις δυναστεύοντες τριάκοντα³⁶⁷
 τύραννοι καθ' ἡμέραν οὐκ ἐπαύοντο τοὺς μὲν φυγα-
 δεύοντας, τοὺς δὲ ἀναιρεῖντες. τῶν δὲ Θηβαίων
 ἀγανακτούντων ἐπὶ τοῖς γινομένοις καὶ φιλοφρόνως¹⁰
 τοὺς φυγάδας ὑποδεχομένων, Θρασύβουλος Στι-
 ριεὺς ὀνομαζόμενος, ὦν Ἀθηναῖος, ὑπὸ δὲ τῶν
 τριάκοντα πεφυγαδευμένος, συνιερῶντων αὐτῷ
 λάθρᾳ τῶν Θηβαίων καταλάβειτο τῆς Ἀττικῆς χωρίον
 ὀνομαζόμενον Φυλῆν. ἦν δὲ τὸ φρούριον ὀχυρόν¹²
 τε σφόδρα καὶ τῶν Ἀθηνῶν ἀπέχον σταδίους ἑκατὸν,
 ὥστε πολλὰς ἀφορμὰς αὐτοῖς παρέχεσθαι πρὸς τὴν
 2 ἔξοδον. αἱ δὲ τριάκοντα τύραννοι πυθόμενοι τὸ
 γιγνόμενόν, τὸ μὲν πρῶτον ἐξήγαγον ἐπ' αὐτοὺς τὴν
 δύναμιν ὥς πολιορκήσοντας τὸ χωρίον· πλησίον δὲ¹⁶
 τῆς Φυλῆς αὐτῶν στρατοπεδεύοντων ἐπεγενήθη
 3 πολὺς νεφετός. καὶ τινῶν ἐπιχειρησάντων μετασκη-
 νοῦν, οἱ πολλοὶ φεύγειν αὐτοὺς ὑπέλαβον καὶ πλη-
 σίον τινὰ πολεμίαν δύναμιν εἶναι· ἔμπιστόντος δὲ
 εἰς τὸ στρατόπεδον θαρρύβου τοῦ καλουμένου Πα-²²

1 ὀκτακισχίλιοι τριακόσιοι Dind. (c. 37, 1), τρισχίλιοι
 ὀκτακόσιοι α; ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι Xen. An. V 3, 3
 5 χώραν West, πόλιν ο, del. Maclivig 6 στρατεία AP
 11 * Στιριεὺς] ὁ τιριεὺς P, ὁ τιριεὺς AL, ὁ τιριεὺς α; ὁ
 Στιριεὺς Schott 14 χωρίον τῆς Ἀττικῆς ο-PA 16 Ἀθη-
 ναῖος PA 22 ὑποχωρησάντων μετὰ σκευῶν Wurm

νικοῦ μετεστρατοπέδευσαν εἰς ἴτερον τόπον. οἱ δὲ 4
 τριάκοντα θεωροῦντες τοὺς πολίτας ἐν Ἀθήναις,
 ὅσοι μὴ μετεῖχον τῆς τῶν τρισχιλίων πολιτείας,
 μετεώρους ὄντας πρὸς τὴν κατάλυσιν τῆς δυνα-
 5 στείας, μετόπισαν αὐτοὺς εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ τοῖς
 ξενικοῖς ὅπλοις διακατεῖχον τὴν πόλιν· Ἐλευσινίους
 δὲ καὶ Σαλαμινίους αἰτικασάμενοι τὰ τῶν φυγάδων
 φρονεῖν, ἄπαντας ἀνείλον. τούτων δὲ πραττο- 5
 μένων πολλοὶ τῶν φυγάδων συνέρχοντο πρὸς τοὺς
 10 περὶ Θρασύβουλον . . . . φανερώς μὲν περὶ τινων
 αἰχμαλώτων διαλιζόμενοι, λάθρᾳ δὲ συμβουλευεῖν
 αὐτῷ [τὸ] διαλύσαι τὸ συνεστηκὸς φυγαδικὸν καὶ
 μεθ' ἑαυτῶν τῆς πόλεως δυναστεύειν ἀντὶ θηραμέ-
 νους προσαιρεθέντα, λαβεῖν δ' ἔξουσίαν δίκᾳ τῶν
 15 φυγάδων οὗς ἂν προκηρῆται κατάγειν εἰς τὴν
 πατρίδα. ὁ μὲν Θρασύβουλος ἐφησὶ προκρίνειν 11
 τὴν ἑαυτοῦ φυγὴν τῆς τῶν τριάκοντα δυναστείας,
 καὶ τὸν πόλεμον οὐ καταλύσειν, εἰ μὴ πάντες οἱ
 πολῖται κατέλθωσι καὶ τὴν πάτριον πολιτείαν ὁ
 20 δῆμος ἀπολάβῃ. οἱ δὲ τριάκοντα θεωροῦντες πολ-
 λούς μὲν ἀφ' ἑαυτῶν ἀρισταμένους διὰ τὸ μῖσος,
 τοὺς δὲ φυγάδας ἀεὶ πλείους γινομένους, ἀπέστειλαν
 εἰς Σπάρτην πρέσβεις περὶ βοηθείας, αὐτοὶ δ'
 ὅσους ἠδύνατο πλείστους ἀθροίσαντες ἐν ἑπαύρῳ

5 ἑαυτοῖς - PFL 9 φυγάδων] τυράννων vel τρισχιλίων
 Wurm, denatōs Bezzel 10 excludisse videntur fere haec:
 διάπερ ἐπέστειλαν οἱ τριάκοντα πρέσβεις πρὸς Θρασύβουλον
 11 συμβουλευσάντας Steph.: συμβουλευσάντας (del. αὐτῷ)
 Wurm 12 τὸ del. Dind. 13 αὐτῶς G-PJL 14 προσαι-
 ρεθέντα Dind., om. f, προσαιρεθέντα c 15 προκηρῆται PA
 18 εἰ] ἴτε Dind. 21 μὲν om. G-PL

περιστραταπίδενσαν περὶ τὰς ὀνομαζομένας Ἀχαρ-
 33 νάς. ὁ δὲ Θρασύβουλος τὴν ἱκανὴν φυλακὴν τοῦ
 χωρίου καταλείπων ἐξήγαγε τοὺς φυγάδας, ὄντας
 χιλιούς καὶ διακοσίους· ἐπιθέμενος δὲ τῇ τῶν ἐναν-
 τίων παρεμβολῇ νυκτὸς ἀπροσδοκῆτως καὶ συχνοὺς
 ἀποκτείνας, τοὺς ἄλλους διὰ τὸ παράδοξον ἐξέπληξε
 2 καὶ φυγεῖν εἰς Ἀθήνας ἠνάγκασεν. μετὰ δὲ τὴν
 μάχην ὁ Θρασύβουλος εὐθὺς μὲν ὤρμησεν εἰπὶ τὸν
 Πειραιᾶ καὶ κατελάβετο τὴν Μουνυχίαν, λόφον
 ἱερῆον καὶ καρτερόν, οἱ δὲ τύραννοι τῇ δυνάμει
 10 πύσῃ καταβάντες εἰς τὸν Πειραιᾶ προσέβαλον τῇ
 Μουνυχίᾳ, Κριτίου τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντος. ἐπὶ
 πολλὸν δὲ χρόνον τῆς μάχης καρτερᾶς γενομένης, οἱ
 μὲν τύραννοι τοῖς πλείουσιν ὑπερείχον, οἱ δὲ φυγά-
 3 δες τῇ τῶν τόπων ὀχυρότητι. τέλος δὲ Κριτίου
 15 πεισόντος οἱ μετὰ τῶν τριάκοντα κατεπλήγησαν καὶ
 πρὸς τοὺς ὀμαλιεῖρους τόπους κατέφυγον, οὐ τολ-
 μώντων τῶν φυγάδων εἰς ἐκείνους καταβαίνειν.
 μετὰ δὲ ταῦτα συχνῶν ἀφισταμένων πρὸς τοὺς
 φυγάδας, οἱ περὶ τὸν Θρασύβουλον ἐξαίφνης ἐπέ-
 10 θεντο τοῖς ἐναντίοις, καὶ μάχῃ κρατήσαντες ἐν-
 4 γένεσαν τοῦ Πειραιῶς. εὐθὺς δὲ πολλοὶ μὲν τῶν
 ἐκ τῆς πόλεως ἐπιθυμοῦντες ἀπαλλαγῆναι τῆς τυραν-
 νίδος συνήρουν εἰς τὸν Πειραιᾶ, πάντες δ' οἱ
 κατὰ τὰς πόλεις διεσπασμένοι φυγάδες ἀκούοντες
 25 τὰ προτερήματα τῶν περὶ Θρασύβουλον, ἦκον εἰς
 Πειραιᾶ, καὶ τὸ λοιπὸν ἤδη πολὺ ταῖς δυνάμεισιν
 οἱ φυγάδες ὑπερείχον· διὸ καὶ πολιορκεῖν τὴν

2 τοῦ χ. καταλείπων φυλακῆς ο - PA 10 ἱερῆον] ἱερῶ-
 νος Reiske

πόλιν ἐπεχείρησαν. οἱ δ' ἐν ταῖς Ἀθήναις τοὺς 5
 μὲν τριάκοντα τῆς ἀρχῆς παύσαντες ἐκ τῆς πόλεως
 ἐξέπεμψαν, δέκα δ' ἄνδρας κατέστησαν αὐτοκρά-
 τορας, εἰ δύναιντο, μάλιστα φιλικῶς διαλύεσθαι
 τὸν πόλεμον. οὗτοι δὲ παραλαβόντες τὴν ἀρχὴν
 τούτων μὲν ἡμέλησαν, ἑαυτοὺς δὲ τυράννους ἐπο-
 δείξαντες ἀπὸ Λακεδαιμόνου τετραράκοντα ναῦς
 μετεπέμψαντο καὶ στρατιώτας χιλίους, ὧν ἦρχε
 Λυσάνδρος. Πανσενίας δὲ ὁ τῶν Λακεδαιμονίων 6
 βασιλεὺς, φθονῶν μὲν τῷ Λυσάνδρῳ, θεωρῶν
 δὲ τὴν Σπάρτην ἀδοξοῦσαν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν,
 ἀνέτευξε μετὰ δυνάμεως πολλῆς, καὶ παραγνηθεὶς
 εἰς Ἀθήνας διήλλαξε τοὺς ἐν τῇ πόλει πρὸς τοὺς
 φυγάδας. διόπερ Ἀθηναῖοι μὲν ἐκομίσαντο τὴν
 10 πατρίδα καὶ τὸ λοιπὸν τοῖς ἰδίοις νόμοις ἐπολι-
 τεύοντο, τοῖς δ' εὐλαβουμένοις, μὴ τι πάθωσι διὰ
 τὰ γινόμενα κατὰ τὸ συνεχὲς αὐτῶν ἀδικήματα,
 τὴν Ἐλευσίνα κατοικεῖν συνεχώρησαν.

Ἡλεῖοι δὲ φοβηθέντες τὴν τῶν Λακεδαιμονίων 34
 15 ὑπεροχὴν, κατέλυσαν τὸν πρὸς αὐτοὺς πόλεμον,
 ἐφ' ᾧ τὰς τριήρεις δοῦναι Λακεδαιμονίοις καὶ τὰς
 περιοικούσας πόλεις αὐτονόμους ἀρεῖναι. Λακεδαί- 2
 μόνιοι δὲ καταλελυκότες τοὺς πολέμους καὶ σχολὴν
 ἔχοντες ἐστράτευσαν ἐπὶ Μισσηνίους, ὧν οἱ μὲν
 20 ἐν Κεφαλληνίᾳ φρούριόν τι κατέκουν, οἱ δὲ Ναύ-
 πακτον ἐν τοῖς προσισπερίοις λεγομένοις Λοκροῖς,
 δόντων Ἀθηναίων. ἐκβαλόντες δ' αὐτοὺς ἐκ τῶν
 τόπων ἀπὸδωκαν τὰ φρούρια, τὸ μὲν τοῖς τὴν

2 Κιφαλληνίαν οἰκοῦσι, τὸ δὲ τοῖς Λοκροῖς. οἱ δὲ
 Μισσηνιοὶ διὰ τὸ παλαιὸν πρὸς τοὺς Σπυρτιάτας
 μῖσος πανταχόθεν ἐλαυνόμενοι, μετὰ τῶν ὀπλίων
 ἐπηλλάγησαν ἐκ τῆς Ἑλλάδος, καὶ τινὲς μὲν αὐτῶν
 πλείονες εἰς Σικελίαν ἐγένοντο Διονυσίου μισθο- 3
 φόροι, τινὲς δ' εἰς Κυρήνην ἐπλυνσαν, περὶ τρισχι-
 λίους ὄντες, καὶ μετὰ τῶν ἐκεῖ φυγάδων ἐτάχθησαν.
 4 οἱ γὰρ Κυρηναῖοι κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν ἐν τερατῇ
 καθιυστήκεισαν, Ἀρίστωνος καὶ τινῶν ἐτέρων κατε-
 ληφότων τὴν πόλιν. προσφάτως μὲν πανταχόσι 10
 οἱ δυνατώτατοι τῶν Κυρηναίων ἀνῆλθοντο, τῶν δ'
 5 ἄλλων ἐπιφύγεισαν οἱ χαριώτατοι. οὐ μὲν ἄλλ'
 οἱ φυγάδες προσλαμβανόμενοι τοὺς Μεσσηνίους
 παρετάξαντο πρὸς τοὺς τὴν πόλιν κατεληφότας,
 καὶ τῶν μὲν Κυρηναίων πολλοὶ παρ' ἀμφοτέροις 12
 ἔπιπον, οἱ δὲ Μεσσηνιοὶ σχεδὸν ἅπαντες ἐνῆρθέσαν.
 6 μετὰ δὲ τὴν παράταξιν οἱ Κυρηναῖοι πρὸς ἀλλήλους
 διαπρεσβενσάμενοι διηλλάγησαν, καὶ παραχρῆμα
 ὀρκωμοτήσαντες μὴ μνηστεικῆσθαι, κοινῇ τὴν πόλιν
 κατέκρησαν.

21

7 Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Ῥωμαῖοι προσέθη-
 καν οἰκήτορας εἰς τὰς ὀνομαζομένας Οὐελίτρας.

35 Τοῦ δ' ἔτους τούτου διελθόντος Ἀθήνησι μὲν
 ἦρχε Δάχης, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατον ἀρχὴν
 διόκουν χιλάρχοι, Μένιος Κλώδιος, Μάρκος Κοῖν- 21
 τιος, Λεύκιος Ἰούλιος, Μάρκος Φούριος, Λεύκιος

1 Κιφαλληνίαν F   2 ἐλαυνόμενοι P   12 οὐ μὲν
 ἀλλ' οἱ Dind., οἱ μὲν ἄλλοι ο   22 Οὐελίτρας Rhod., σπύρ-
 τας ο   23 διηληλυθότος malim (19, 1. 82, 1)   25 Κλαύ-
 διος JK   Μάρκος Κοῖντιος Λεύκιος Ἰούλιος om. P   26 Φουρί-
 ος PF   Λεύκιος P, om. A, καὶ Λεύκιος ε

Ουαλίριος, ἐγενήθη δὲ καὶ ὀλυμπιάς πέμπτη πρὸς
 ταῖς ἐνετήκοντα, καθ' ἣν ἐνέκα στάδιον Μίνως
 Ἀθηναῖος. κατὰ δὲ τούτους τοὺς χρόνους Ἀρτα- 2
 στοξέρξης μὲν ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς καταπιπολεμητικῶς
 Κύρον ἀπεστάλκει Τισσαφέρην παραληφόμενον
 πάσας τὰς ἐπὶ θαλάττῃ σατραπείας, διότι οἱ Κύρῳ
 συμμεχόμεναι σατράπαι καὶ πόλεις ἐν ἀγωνίᾳ
 πολλῇ καθειστήκεισαν, μήποτε δώσει τιμωρίαν ὑπὲρ
 ὧν ἐξήμαρτον εἰς τὸν βασιλέα. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι 3
 σατράπαι διαπρεσβενσάμενοι πρὸς Τισσαφέρην ἐξε-
 θεράπευον καὶ τὰ καθ' αὐτοὺς ἐτίθεντο πρὸς αὐτόν,
 ὅπως ποτ' ἦσαν δυνατοί. Ταμῶς δέ, μέγιστος ὧν
 αὐτῶν καὶ τῆς Ἰωνίας ἀφηγοῦμενος, εἰς τὰς τριή-
 ρεις ἐνέθετο τὰ χρήματα καὶ τοὺς υἱοὺς ἅπαντας
 10 πλὴν ἑνὸς τοῦ καλουμένου μὲν Γλοῦ, μετὰ δὲ τινος
 χρόνους ἀφηγησαμένου τῶν βασιλικῶν δυνάμεων.
 εὐλαβηθεὶς οὖν ὁ Ταμῶς τὸν Τισσαφέρην ἀπῆρεν 4
 εἰς Αἴγυπτον μετὰ τοῦ στόλου, καὶ κατέφυγε πρὸς
 Φαρμῆτιχον τὸν βασιλέα τῶν Αἰγυπτίων, ἀπόγονου
 20 ὄντα τοῦ Φαρμῆτιχου. οὗτος δ' αὐτῷ προγεγενη-
 μένης εὐεργισίας εἰς τὸν βασιλέα, διελάβανε τοῦτον
 ἔχειν οἶόν τινα λιμένα τῶν ἀπὸ τοῦ βασιλέως κιν-
 δύνων. ὁ δὲ Φαρμῆτιχος τὴν τε εὐεργισίαν καὶ 5
 τὸ πρὸς τοὺς ἰκέτας ὄσιον παρ' οὐδὲν ἡγησάμενος
 15 ἀπέσφαξε τὸν ἰκέτην καὶ φέλον μετὰ τῶν τέκνων,

2 Μίνως] Μίνων Dind. 5 Τισσαφέρην Weiss, Φαρ-
 μάριος ο 6 Θαλάττης L. σατραπείας P 8 δώσει P
 15 Γλοῦ Weiss, γάων ο 17 οὐν erat. P, οὐν δ' om. F
 19 Φαρμῆτιχ. P¹, Φαρμῆτιχ. c (item infra) 22 οἶον
 PAK, οἰον c

ὅπως τῶν τε χρημάτων καὶ τοῦ στόλου γένηται κύριος.

- 6 Αἱ δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδες πόλεις πυν-
θανόμεναι τὴν τοῦ Τισσαφέρους κατάβασιν, περὶ
σφῶν ἀγωνιῶσαι πρὸς Λακεδαιμονίους ἐπεμψαν
πρέσβεις, δεόμεναι μὴ περιδεῖν ἑαυτάς ὑπὸ τῶν
βαρβάρων ἀναστάτους γινομένας. οἱ δὲ Λακεδαι-
μόνιοι βοηθήσειν ἐπαγγελλάμενοι, πρὸς Τισσαφέρην
ἐπεμψαν πρέσβεις τοὺς ἐροῦντας μὴ ὅπλα πολέμια
7 ἐπιφέρειν ταῖς Ἑλληνίσαι πόλεσιν. Τισσαφέρης δὲ
μετὰ δυνάμεως ἐπὶ πρῶτην ἐλθὼν τὴν Κυμαίων
πόλιν τὴν τε χώραν ἐπόρθησεν ἅπασαν καὶ πολλῶν
αἰχμαλώτων ἰγκρατὴς ἐγένετο· μετὰ δὲ ταῦτα συγ-
κλείσας αὐτοὺς εἰς πολιορκίαν, ὥς ὁ μὲν χειμῶν
συνήγγισε, τὴν δὲ πόλιν ἐλεῖν οὐκ ἠδύνατο, τοὺς
αἰχμαλώτους πολλῶν χρημάτων ἀπελύτρωσε καὶ τὴν
36 πολιορκίαν ἔλυσεν. Λακεδαιμόνιοι δὲ ἐπὶ τὸν πρὸς
βασιλείᾳ πόλεμον Θίβρωνα κατιστήσαντες ἡγεμόνα
χιλίους μὲν τῶν πολιτῶν ἔδωκαν, παρὰ δὲ τῶν
συνμάχων ἐκίλευσαν στρατολογεῖν ὅσους ἂν αὐτῷ
2 φαίνοιται συμφέροι. ὁ δὲ Θίβρων πορευθεὶς εἰς
Κόρινθον, κάκει παρὰ τῶν συνμάχων μεταπεμφά-
371 μένος στρατιώτας, ἐξέπλευσεν εἰς Ἐφεσον ἔχων οὐ
πλείους πεντακισχιλίων. ἐκεῖ δὲ ἐκ τε τῶν ἰδίων
πόλεων καὶ τῶν ἄλλων ὥς διςχιλίους καταγράφας,
ἀνέστρεψε τοὺς πάντας ἔχων πλείους ἑπτακισχιλίων.

3 πόλεις Ἑλληνίδες ο - PA 4 τοῦ σπ. π (6 αὐτὰς π
7 γινομένας ἀναστάτους ο - PAF 17 πρὸς] πρὸς τὸν Dind.
20 ὅσους] οὗς π 24 ἰδίων] ἰάδων Collet; ἐκ τῶν ἐν τῇ
ἡπείρῳ Ἑλληνίδων πόλεων Xen. Hell. III 1, 5 28 ἔχων] οὐ
add. Hert. (c. 39, 5)

διελθὼν δ' ὡς ἑκατὸν εἰκοσι σταδίους πρὸς Μαγνη-
 σίαν ἦεν, ἥς ἦρχε Τισσαφέρνης· ταύτην δ' εἰ-
 σφόδρον παραλαβὼν, καὶ ταχέως ἐπὶ Τράλλεις τῆς
 Ἰωνίας πορευθεὶς, ἐπεχείρησε πολιορκεῖν τὴν πόλιν·
 οὐδὲν δὲ δυνάμενος πράξαι δι' ὀχνηρότητα, πάλιν
 εἰς Μαγνησίαν ἀπεχώρησεν. ταύτης δ' οὐσης ἀπει-
 χίστου, καὶ διὰ τοῦτο φοβούμενος μήποτε χωρι-
 σθέντος αὐτοῦ κυριεύσῃ τῆς πόλεως ὁ Τισσαφέρνης,
 μετακίσεν αὐτὴν πρὸς τὸ πλησίον ὄρος, ὃ καλοῦσι
 10 Θώρακα· αὐτὸς δ' ἐμβαλὼν εἰς τὴν τῶν πολεμίων
 χώραν τοὺς στρατιώτας ἐνέπλησε παντοίας ὀφελείας.
 Τισσαφέρνης δὲ μετὰ πολλῆς ἵππου παραγενομένου
 διενυλαβηθεὶς ἀνέστρεψεν εἰς Ἐφεσον.

Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον τῶν ἰστρατευμένων 37
 15 μετὰ Κύρου καὶ διασπέντων εἰς τὴν Ἑλλάδα τινὲς
 μὲν εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας ἀπηλλάγησαν, οἱ δὲ
 πλείστοι στρατιωτικὸν εἰθισμένοι ξὴν βίον, καὶ σχε-
 δὸν ὄντες πεντακισχίλιοι, στρατηγὸν αὐτῶν αἴλαντο
 Ξενοφῶντα, ὃς ἀναλαβὼν τὴν δύναμιν ὤρμησε 2
 20 πολεμήσων Θράκας τοὺς περὶ τὸν Σαλμυδησσὸν
 οἰκοῦντας· οὗτος δ' ἔστι μὲν ἐκ' ἀριστερᾶ τοῦ
 Πόντου, παρεκτείνων δ' ἐπὶ πολὺ πλείστα ποιεῖ
 ναυάγια. οἱ μὲν οὖν Θράκες εἰώθεισαν περὶ τοὺτους 3
 τοὺς τόπους ἐφιθροῦντες τοὺς ἐκκίπτοντας τῶν
 25 ἑμπόρων αἰχμαλωτίζειν· ὁ δὲ Ξενοφὼν μετὰ τῶν
 συνηθροισμένων στρατιωτῶν ἐμβαλὼν αὐτῶν εἰς
 τὴν χώραν μάχη τε ἐνίκησε καὶ τὰς πλείστας τῶν

2 ἦεν a. l. add P^b, om. c δ δι' δια τῆς Dind. 9 με-
 ταστρέφει PK 12 Τισσαφέρνης P παραγενομένου P^b
 16 αὐτῶν PA 21 ἀριστερᾶ P

- 4 καμῶν ἐνέπρησεν· μετὰ δὲ ταῦτα Θύβρωνος αὐτοῦς
 μεταπεμπομένου καὶ μισθοῦς ἐπαγγελλομένου δώσειν,
 πρὸς ἐκεῖνον ἀπεχώρησαν καὶ μετὰ Λακκεδαίμονίων
 ἐπολέμουν τοῖς Πέρσiais.
- 5 Τούτων δὲ πραττομένων Διονύσιος μὲν ἐν τῇ
 Σικελίᾳ πόλιν ἐκτίσεν ὑπ' αὐτὸν τὸν τῆς Αἰτνῆς
 λόφον, καὶ ἀπὸ τινος ἐπιφανοῦς ἱεροῦ προσηγό-
 6 ρευσεν αὐτὴν Ἀδρανόν. κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν
 Ἀρχίλαος ὁ βασιλεὺς ἐν τινι κυνηγίῳ πληγείς ἔκου-
 σίως ὑπὸ Κρατεροῦ τοῦ ἐρωμένου τὸν βίον μετήλ-
 7 λαξε, βασιλεύσας ἑτη ἑπτὰ· τὴν δ' ἀρχὴν διεδέξατο
 Ὀρίστης καὶς ὢν, ὃν ἀνελὼν Αἰροπος ἐπίτροπος
 8 ὢν κατίσχε τὴν βασιλείαν ἑτη 12. Ἀθήνησι δὲ
 Σακράτης ὁ φιλόσοφος ὑπ' Ἀνύτου καὶ Μελέτου
 κατηγορηθεὶς ἐπ' ἀσεβείᾳ καὶ φθορᾷ τῶν νέων,
 9 θανάτῳ καταδικάσθη καὶ πίων κόνειον ἐτελεύ-
 τησεν. ἀδίκου δὲ τῆς κατηγορίας γεγεννημένης ὁ
 δῆμος μετεμελήθη, τηλικούτον ἄνδρα θεωρῶν ἀνηρη-
 μένον· διότι τοὺς κατηγορήσαντας δι' ὀργῆς εἶχε
 καὶ τέλος ἀκρίτους ἀπέχτεινεν.
- 38 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθήνησι
 μὲν τὴν ἀρχὴν Ἀριστοκράτης παρέλαβεν, ἐν Ῥώμῃ
 δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν 12 χιλίοιχοι διεδέξαντο,
 Γάιος Σερούλιος καὶ Λούκιος Οὔρεργίνιος, Κόιντος
 Σουλπίκιος, Ἀῦλος Μουτίλιος, Μάνιος Σέργιος.

1 Θύβρωνος P¹ 11 ἑπτὰ] ἑπτὰ καὶ δέκα Palmer ex
 VII 15, 2 (cf. XIII 49, 1 et 103, 5); τίσεως καὶ δέκα H.
 Pridcaux et H. Dodwell 12 εἶχον AF (εἶχον P) 20 ἀκρί-
 τους om. F 24 καὶ om. K, καὶ Κόιντος J. Weber ex Liv. V 8
 25 σουλπίκιος P, σουλπίκιος A, σουλπίκιος F Μουτί-
 λιος P, Μουτίλιος v, Μάνιος Pighius Μάνιος Σέργιος

τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν παρεληφτότων Λακεδαιμόνιοι 2
 πυθόμενοι τὸν Θίβρωνι κακῶς διοικοῦντα τὰ κατὰ
 τὸν πόλεμον, Λοχυλίδαν στρατηγὸν εἰς τὴν Ἀσίαν
 ἐξέπεμψαν· ὃς παραλαβὼν τὴν δύναμιν ἐστράτευσεν
 3 ἐπὶ τὰς ἐν τῇ Τρωάδι πόλεις. Ἀμαζιτον μὲν οὖν
 καὶ Κολώνας καὶ Ἀρίσβαν εἰλεν ἐξ ἐφόδου· μετὰ
 δὲ ταῦτα Ἴλιον καὶ Κεβρηνίαν καὶ τὰς ἄλλας ἀπάσας
 τὰς κατὰ τὴν Τρωάδα δὲ μὲν δόλῳ παρέλαβεν, ἃς
 δ' ἐκ βίας ἐχειρώσατο. μετὰ δὲ ταῦτα πρὸς Φαρνά-
 10 βαζον ὀκταμηνιαίους ἀνοχὰς ποιησάμενος, ἐστράτευ-
 σεν ἐπὶ Θρᾷκας τοὺς περὶ Βιθυνίαν τότε κατοι-
 κοῦντας· πορθήσας δ' αὐτῶν τὴν χώραν ἀπήγαγε
 τὴν δύναμιν εἰς παραχειμασίαν. ἐν Ἡρακλείᾳ δὲ 4
 τῇ περὶ Τραχίνα στάσεως γενομένης, Ἡριπίδαν
 15 ἐξέπεμψαν Λακεδαιμόνιοι καταστήσαντα τὰ πράγ-
 ματα. ὃς παραγενόμενος εἰς Ἡράκλειαν συνήγαγεν
 εἰς ἐκκλησίαν τὰ πλήθη, καὶ περιστήσας ἐν τοῖς
 ὅπλοις συνέλαβε τοὺς αἰτίους καὶ πάντας ἐνείλεν,
 ὄντας περὶ πεντακοσίους. τῶν δὲ περὶ τὴν Οἰτὴν 5
 20 κατοικοῦντων ἀποστάντων ἐπολέμησεν αὐτοῖς, καὶ
 πολλοὺς περιβαλὼν κακοῖς ἠνέγκασεν ἐκλιπεῖν τὴν
 χώραν· ὧν οἱ πλείστοι μετὰ τῶν τέκνων καὶ γυναί-
 κων ἔφυγον εἰς Θισσαλίαν, καὶ μετὰ πέντε ἔτη
 κατήχθησαν ὑπὸ Βοιωτῶν. τούτων δὲ πραττομένων 6

Rhod., μετρίως καὶ ἀθροῖος P. om. A. Κάπτος Κλώδιος καὶ
 Μάρκος Ἄγκλος c 3 Λοχυλίδαν o - PAK 5 Ἀμαζιτον
 Rhod., ἐνάξιτον o 6 Ἀρίσταν A; Ἀρίσταν Xen. Hell. III
 1, 13 9 πρὸς Φαρνάβαζον Φαρνάβαζος P 10 ὀκταμη-
 νιαίους P (cf. XI 80, 6. XII 78, 4) 14 Ἡριπίδα c 17 ἐν
 ταῖς ὅπλοις τοῖς ἐπὶ ταῖς Polyann. II 21, αὐτοῖς ἀπὸ
 Hert. (cf. c. 4, 5. XV 75, 1) 24 ἐπὶ Βοιωτῶν Dind. ex c.
 82, 7, εἰς Βοιωτίαν o; εἰς Οἰταίαν fort.

Θρᾶκες πολλοῖς πλήθεσιν ἐνέβαλον εἰς τὴν Χερρόνησον, καὶ τὴν χώραν πάσαν πορθήσαντες τειχίρεις συνείχον τὰς ἐν αὐτῇ πόλεις. οἱ δὲ Χερρονησίται πιεζόμενοι τῷ πολέμῳ μετεπίψαντο Διοκυλίδαν τὸν Λακεδαιμόνιον ἐκ τῆς Ἀσίας. οὗτος δὲ διαβὰς μετὰ τῆς δυνάμεως τοὺς μὲν Θρᾶκας ἐξήλασεν ἐκ τῆς χώρας, τὴν δὲ Χερρόνησον ἀπὸ θαλάττης ἀρξάμενος μέχρι θαλάττης διετείχισεν. τοῦτο δὲ πράξας τοὺς μὲν Θρᾶκας ἐκάλυψε τῆς εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον καταδρομῆς, αὐτὸς δὲ μεγάλαις δωρειαῖς τιμηθεὶς διεβίβασε τὸ στρατόπεδον εἰς τὴν Ἀσίαν.

39 Φαρνάβαζος δὲ τῶν πρὸς Λακεδαιμονίους ἀνοχῶν γενομένων ἀνέβη πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ συνέπεισιν αὐτὸν στόλον ἐτοιμάσαι καὶ ναύαρχον ἐπιστήσαι Κόνωνα τὸν Ἀθηναῖον· οὗτος γὰρ ἦν ἑμπειρὸς τῶν κατὰ πόλεμον ἀγώνων, καὶ μάλιστα τῶν πολεμίων· πολεμικώτατος δ' ὢν ἐν Κύπρῳ διέτριβε παρ' Εὐαγόρῃ τῷ βασιλεῖ. πεισθέντος δὲ τοῦ βασιλέως, Φαρνάβαζος λαβὼν ἄργυρίου τάλαντα πεντακόσια παρεσκευάζετο κατασκευάζειν ναυτικόν. διαπλεύσας οὖν εἰς Κύπρον τοῖς μὲν ἐκεῖ βασιλεῦσι παρήγγειλεν ἑκατὸν τριήρεις ἐτοιμάζειν, τῷ δὲ Κόνωνι περὶ τῆς ναυαρχίας διαλεχθεὶς ἐπέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν θάλατταν ἡγεμόνα, μεγάλας ὑποφαίνων παρὰ τοῦ βασιλέως ἐλπίδας. ὁ δὲ Κόνων ἅμα μὲν ἐλπίζων ἀνακτήσεσθαι τῇ πατρίδι τὴν ἡγεμονίαν,

1 πολλοί P   4 πιεζόμενοι P¹   Διοκυλίδαν PA,
Διοκυλίδαν e   14 ἐπιστήσαι PAF, καταστήσαι e   16 πο-
λεμίων] καυτιῶν Weiss, πύργων Dind.   17 πολεμικώτα-
τος] φρυγᾶς Reiske   24 τῶν κατὰ θάλατταν Reiske (c. 36, 1)
26 ἀνακτήσεσθαι PAFJL.

εἰ Λακεδαιμόνιοι καταπολεμηθεῖεν, ἄρα δ' αὐτὸς
 μεγάλης τεύξεσθαι δόξης, προσεδίξατο τὴν ναυαρχίαν.
 οὐπω δὲ τοῦ στόλου παντὸς παρεσκευασμένον,
 τὰς ἐτοιμοὺς ναὺς τετταράκοντα λαβὼν διή-
 πλευσεν εἰς Κιλικίαν, κάκει τὰ πρὸς τὸν πόλεμον
 ἡτοιμάζετο. Φαρνάβαζος δὲ καὶ Τισσαφέρνης ἐκ
 τῶν ἰδίων σατραπειῶν ἀθροίσαντες στρατιώτας ἀνέ-
 ζευξαν, ἐπὶ τῆς Ἐφέσου τὴν πορείαν ποιούμενοι
 διὰ τὸ τοὺς πολεμίους ἔχειν ἐνταῦθα τὴν δύναμιν.
 καὶ συνηκολούθουν αὐτοῖς πεζοὶ μὲν δισμύριοι, ἵπ-
 παις δὲ μύριοι. ἀκούων δὲ τῶν Περσῶν τὴν ἰφο-
 δὸν Δερκυλίδας ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ἀφηγού-
 μενος ἐξήγαγε τὴν δύναμιν, ἔχων τοὺς πάντας σὺ
 πλείους τῶν ἑπτακισχιλίων. ὥς δ' ἐγγὺς ἀλλήλων
 ἐγενήθη τὰ στρατόπεδα, σπονδὰς ἐποιήσαντο καὶ
 χρόνον ὥρισαν, ἐν ᾧ Φαρνάβαζος μὲν πρὸς τὸν
 βασιλέα πέμψει περὶ συνθηκῶν, εἰ βούλοιο κατα-
 λῦσαι τὸν πόλεμον, Δερκυλίδας δὲ τοῖς Σπαρτιάταις
 δηλώσει περὶ τούτων. οὗτοι μὲν οὖν οὕτω διέ-
 λυσαν τὰ στρατόπεδα.

Ῥηγίνοι δὲ Χαλκιδέων ὄντες ἄποικοι τὴν αὐξήσιν
 τοῦ Διονυσίου χαλεπῶς ἰώρων. Ναξίους μὲν γὰρ καὶ
 Καταναίους συγγενεῖς ὄντας ἐξηνδραποδίσατο, τοῖς
 δὲ Ῥηγίνοις, τέχνους τοῦ αὐτοῦ μετέχουσιν τοῖς ἡττη-
 κόσιν, οὐ τὴν τυχοῦσαν ἀγωνίαν περὶ τὸ γιγ-
 νόμενον, πάντων ἐνλαβονμένων μὴ ταῖς αὐταῖς συμφο-

2 τεύξεσθαι PAJ 6 ἡτοιμάζετο P 7 σατραπειῶν P
 12 Δερκυλίδας ο (= v. 18) 21 Χαλκιδέων P' 24 γέ-
 νους adit. Reiske, ipse μετέχουσι mutare malim in γένους
 οἷσι, sed totus locus negrotat τοὺς ἡττηκότας P 25 περ-
 αῖζεν (τὸ γιγνόμενον del.) Reiske (c. 43, 1)

2 ραῖς περιπέσωσιν. ἴδοξεν οὖν αὐτοῖς, πρὶν τελευτῆς
 ἰσχυρὸν γενέσθαι τὸν τύραννον, στρατεύειν ἐπ' αὐτὸν
 κατὰ τάχος. παρὰ τοῦ Ῥηγίνου λαβόντας πρὸς
 τὸν πόλεμον οὐκ ἐλάχιστα καὶ οἱ φυγαδευθέντες
 τῶν Συρακοσίων ὑπὸ Διονυσίου· τότε γὰρ οἱ πλεί-
 3 στοι διατρίβοντες ἐν Ῥηγίῳ διατίλουν περὶ τούτων
 διαλεγόμενοι, διδάσκοντες ὅτι συνεπιθήσονται τῷ
 4 καιρῷ πάντες οἱ Συρακοῖσιοι. τέλος δὲ καταστή-
 σαντες στρατηγούς, ἐξέπεμψαν μετ' αὐτῶν πεζοὺς
 μὲν ἑξακισχιλίους, ἵππεις δὲ ἑξακοσίους, τριήρεις δὲ
 5 πεντήκοντα. αὐτοὶ δὲ διαπλεύσαντες τὸν πορθμὸν
 ἐπισαν τοὺς τῶν Μεσσηνίων στρατηγούς κοινω-
 νῆσαι τοῦ πολέμου, φάσκοντες δεινὸν εἶναι περιδεῖν
 ἄστυγείτονας Ἑλληνίδας πόλεις ἄρδην ἀνηρημένας
 6 ὑπὸ τοῦ τυράννου. οἱ μὲν οὖν στρατηγοὶ πεισθέν-
 τες τοῖς Ῥηγίνοις ἀνευ τῆς τοῦ δήμου γνώμης ἐξη-
 γῶναι τοὺς στρατιώτας· ἦσαν δ' οὗτοι πεζοὶ μὲν
 τετρακισχιλίοι, ἵππεις δὲ τετρακοῖσιοι, τριήρεις δὲ
 7 τριᾶκοντα. ἵκει δὲ προηλθὼν αἱ προετοιμημέναι
 δυνάμεις πρὸς τοὺς ὄρους τῆς Μεσσηνίας, ἐνέπισεν
 8 εἰς τοὺς στρατιώτας στήσις, λαομείδοντος τοῦ Μεσ-
 σηνίου δημηγορησαντος· οὗτος γὰρ συνεβούλευε
 μὴ κατέρχεσθαι πόλεμον πρὸς τὸν Διονύσιον μηδὲν
 αὐτοῖς ἡδικοτά. οἱ μὲν οὖν τῶν Μεσσηνίων

3 παρὰ τοῦ Ῥηγίνου PAFB, παρὰ τῶν Ῥηγίων c; παρο-
 ρήμα δὲ Bezzel [λαβόντας] συνεβούλευτο Bezzel; προσ-
 ἔθεντο δ' αὐτοῖς παρὰ τῶν Ῥηγίων λαβόντες Rhod. προ-
 θέμεναι δὲ τοὺς Ῥηγίους λαβόντες παρῶσαν Reiske,
 παρῶσαν δὲ τῶν Ῥηγίων τοὺς παρακαλοῦντας Madvig
 4 τοὺς φυγαδευθέντας l' 7 συνεπιθήσονται West., συ-
 νεπείθησαν o 20 Μεσσηνίας Madvig

στρατιῶται, τὸν πόλεμον οὐκ ἐπιχειρησάμενος τοῦ
 δήμου, παρεχρήμ' ἐπίσθηνσαν, καὶ τοὺς στρατη-
 γοὺς καταλιπόντες ἀνέκαμψαν εἰς τὴν πατρίδα·
 Ῥηγίνοι δ' οὐκ ὄντες ἀξιόμαχοι καθ' ἑαυτούς, ἐπειθὴ 6
 τοὺς Μισσηγίους εἴρων διαλύοντας τὸ στρατόπι-
 δον, καὶ αὐτοὶ ταχίως ἀνέκαμψαν εἰς Ῥήγιον. Διο-
 νύσιος δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἐπὶ τοὺς ὄρους τῆς Συρα-
 κοσίας ἐξήγαγε τὴν δύναμιν, προσδεχόμενος τὴν
 τῶν πολιτῶν ἐφοδον· ὥς δ' ἤκουσε τὴν ἀνάστασιν
 10 αὐτῶν, ἀπήγαγε τὴν στρατιὰν εἰς τὰς Συρακούσας·
 διαπρεσβευσάμενων δὲ τῶν Ῥηγίων καὶ τῶν Μισ- 7
 σσηγίων περὶ εἰρήνης, κρίνων συμφέρον εἶναι δια-
 λύσθαι τὴν ἐχθρὰν πρὸς τὰς πόλεις, συνέθετο τὴν
 εἰρήνην.
 12 Ὅρῶν δὲ τῶν Ἑλλήνων τινὰς εἰς τὴν ἐπικράτειαν 41
 τῶν Καρχηδονίων ἀποτρέχοντας τὰς τε πόλεις καὶ
 τὰς κτήσεις κομιζομένους, ἐνόμιζε τῆς πρὸς Καρ-
 χηδονίους εἰρήνης μενούσης πολλοὺς τῶν ὑφ' αὐτὸν
 ταπτομένων βουλήσασθαι κοινωνεῖν τῆς ἐκείνων
 20 ἐπιστάσεως, ἐὰν δὲ πόλεμος γένηται, πάντα τοὺς
 καταδιδουλωμένους ὑπὸ Καρχηδονίων ἀποστήσασθαι
 πρὸς αὐτόν· ἤκουσε δὲ καὶ τῶν Καρχηδονίων πολ-
 25 λοὺς ἐν Λιβύῃ διεφθάρθαι λοιμικῇ καταστάσει περι-
 πτόντας, διὸ καὶ νομίζων εὐθετον ἔχειν καιρὸν 2
 τοῦ πολέμου, κατασκευὴν ἔκρινε δεῖν πρῶτον γίνε-
 σθαι· ὑπελάμβανε γὰρ ἴσασθαι μέγαν καὶ πολυχρό-

1 ἐπιχειρησάμενος ο, corr. Weis. 2 παρεχρήμα ο - A
 12 κρίνων περὶ εἰρήνης ο, corr. Steph. 17 πρὸς PF, πρὸς
 τοὺς c. 20 *ἐπιστάσεως c. 82, 2] ἐπιστάσεως ο, ἀποστά-
 σεως Wurm

νιον τὸν πόλεμον, ὥς ἂν πρὸς τοὺς δυνατωτάτους
 τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην μέλλον διαγωνίζεσθαι.
 2 εὐθὺς οὖν τοὺς τεχνίτας ἡθροίζεν ἐκ μὲν τῶν ὑπ'
 αὐτὸν ταπτομένων πόλεων κατὰ πρόσταγμα, τοὺς
 δ' ἐξ Ἰταλίας καὶ τῆς Ἑλλάδος, ἔτι δὲ τῆς Καρχη-
 3 δονίων ἐπικρατείας, μεγάλους μισθοὺς προτρέπο-
 μένος. διανοεῖτο γὰρ ὅπλα μὲν πανπλήθῃ καὶ βίλῃ
 παντοῖα κατασκευάσαι, πρὸς δὲ τούτοις ναὺς τετρή-
 ρους καὶ πεντήρεις, οὐδέπω κατ' ἐκείνους τοὺς χρό-
 4 νους σκάφους πεντηρικοῦ νεανηγηγμένου. συν-
 αχθέντων δὲ πολλῶν τεχνιτῶν, διελὼν αὐτοὺς κατὰ
 τὰς οἰκίας ἐργασίας κατέστησε τῶν πολιτῶν τοὺς
 ἐπισημοτάτους, προθεῖς θωρεάς μεγάλως τοῖς κατα-
 5 σκευάσαι ὅπλα. δίδωκε δὲ καὶ τῶν ὅπλων τοῦ
 γένους ἑκάστου τύπον διὰ τὸ τοὺς μισθοφόρους ἐκ
 6 πολλῶν ἔθνων συνεστηκέναι· ἴσπανοι γὰρ ἕκαστον
 τῶν στρατιωμένων κοσμήσαι τοῖς οἰκείοις ὅπλοις,
 καὶ διελάμβανε τὸ στρατόπεδον πολλὴν ἔχειν κατὰ-
 πλῆξιν διὰ ταύτην τὴν αἰτίαν καὶ κατὰ τὰς μάχας
 7 κάλλιστα χρῆσισθαι τῷ συνήθει καθοπλισμῷ πάν-
 8 τας τοὺς συναγωνιζομένους. συμπροθυμουμένων δὲ
 καὶ τῶν Συρακοσίων τῇ τοῦ Διονυσίου προαίρεσι,
 πολλὴν συνέβαινε γίνεσθαι τὴν φιλοτιμίαν περὶ τὴν
 τῶν ὀπλων κατασκευὴν. οὐ μόνον γὰρ ἐν τοῖς προ-
 9 νέτοις καὶ τοῖς ὑπισθοδόμοις τῶν ἱερῶν, ἔτι δὲ τοῖς

8 τετρήρεις Weis. (c. 42, 2), 11 τετρήρεις ο 12 ἐπί-
 στρας Eich. 13 προσθεῖς ο - PA τοῖς] ἀρίστοι add.
 Reiske 14 δίδωκε τ τοῦ (τὸν malim) γένους Weis.
 τὸ γένος ο, πρὸς γένος Reiske 15 διελάμβαντο ο, corr.
 Steph. 20 κάλλιστον ο, corr. Dind., κάλλιον malim
 χρῆσισθαι ο, corr. Bek. 21 γένεσθαι ο, corr. Dind.

γυμνασίους καὶ ταῖς κατὰ τὴν ἀγορὰν στοαῖς, ἔργα
 πᾶς τόπος τῶν ἐργαζομένων, ἀλλὰ καὶ χωρὶς τῶν
 δημοσίων τόπων ἐν ταῖς ἐπιφανεστάταις οἰκίαις
 ὅπλα καμπληθῆ κατασκευάζετο. καὶ γὰρ τὸ κατα- 42
 5 πλιτικὸν εὐρέθῃ κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν ἐν Συρα-
 κούσαις, ὥς ἂν τῶν κρατίστων τεχνιτῶν πανταχόθεν
 εἰς ἓνα τόπον συνηγμένων. τὴν γὰρ προθυμίαν τὸ
 τε μέγεθος τῶν μισθῶν ἐξεκαλεῖτο καὶ τὸ πλῆθος
 τῶν προκαιμένων ἄθλων τοῖς ἀρίστοις κριθεῖσι·
 10 χωρὶς δὲ τούτων περιπορευόμενος τοὺς ἐργαζομένους
 ὁ Διονύσιος καθ' ἡμέραν λόγοις τε φιλανθρώποις
 ἐχρήτο καὶ τοὺς προθυμοτάτους ἐτίμα δωρεαῖς καὶ
 πρὸς τὰ συνδείπνια παρελέμβανε. διότιρ ἀνυπερ- 2
 βλήτον φιλοτιμίαν εἰσφέροντις οἱ τεχνῖται πολλὰ
 15 προσεπεινοοῦντο βέλη καὶ μηχανήματα ξένα καὶ
 θυνάμενα παρέχεσθαι μεγάλας χρεῖας. ἤρξατο δὲ
 ναυπηγεῖσθαι τετρήρεις καὶ πεντηρικὰ σκάφη, πρῶ-
 20 τος ταύτην τὴν κατασκευὴν τῶν νεῶν ἐπινοήσας.
 25 ἀκούων γὰρ ὁ Διονύσιος ἐν Κορίνθῳ ναυπηγῇ- 3
 26 θῆναι τριήρη πρῶτως, ἐσπευδε κατὰ τὴν ἄποικι-
 σθεῖσαν ὑπ' ἐκείνων πόλιν αὐξήσαι τὸ μέγεθος τῆς
 τῶν νεῶν κατασκευῆς. λαβὼν δ' ἐκ τῆς Ἰταλίας 4
 ἑξαγωγὴν ὕλης, τοὺς μὲν ἡμίσεις τῶν ὑλοτόμων εἰς
 τὸ κατὰ τὴν Αἰτνὴν ὄρος ἀπέστειλε, γέρον κατ'
 30 ἐκείνους τοὺς χρόνους πολυτελοὺς ἐλάττης τε καὶ
 πεύκης, τοὺς δ' ἡμίσεις εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀποστείλας

15 τὰ σύνδειπνα αὐτ. τὰς συνδείπνας Reiske 16 πρὸς
 ἐπεισοδὸν τὰ βέλη P¹ 17 τετρήρεις Weisk., τε τριήρεις ο
 πεντηρικὰ PAL, πεντήρεις καὶ c 20 *πρῶτως c. 50, 4
 πρῶτος PA, πρῶτον c κατὰ] καὶ Reiske

παρυσκηνάσαστο ζεύγη μὲν τὰ πρὸς τὴν θάλατταν
 κατακομισόντα, πλοῖα δὲ καὶ τοὺς ὑπηρέτας πρὸς
 τὸ τὰς σχεδίας ἀπάγεσθαι κατὰ τάχος εἰς τὰς Συρα-
 5 κούσας. ὁ δὲ Διονύσιος ἐπειδὴ τὴν ἱκανὴν ὕλην
 ἤθροισεν, ὅφ' ἵνα καιρὸν ἤρξατο νευπηγείσθαι 1
 ναῦς πλείους τῶν διακοσίων, ἐπισκευάζειν δὲ τὰς
 προὔπαρχούσας δέκα πρὸς ταῖς ἑκατὸν· ὥκοδόμηι
 δὲ καὶ νεωσοίκους πολυτελεῖς κύκλῳ τοῦ νῦν ...
 καλουμένου λιμένος ἑκατὸν ἑξήκοντα, τοὺς πλεί-
 στους δύο ναῦς δεχομένους, καὶ τοὺς προὔπαρχον- 10
 43 τας ἐθεράπευεν, ὄντας ἑκατὸν πενήκοντα. διόπερ
 τοσοῦτων ὀπλῶν καὶ ναῶν κατασκευαζομένων ἐν
 ἑνὶ τόπῳ, τὸ γινόμενον πολλὴν παρῆλθε τοῖς θεω-
 μένοις κατάπληξιν· ὅτε μὲν γάρ τις ἴδοι τὴν περὶ
 τὰς ναῦς σπονδὴν, ἐνόμιζε περὶ ταῦτα ἅπαντας 15
 πραγματεύεσθαι τοὺς Σικελιώτας· ὅτε δὲ πάλιν τοῖς
 τῶν ὀπλοποιῶν καὶ μηχανοποιῶν ἔργοις συμπαρα-
 γενηθεῖν, περὶ τοὺς μόνους ἐνόμιζεν ἔπαυεν
 2 εἶναι τὴν τῆς ὑπηρεσίας παρασκευὴν. οὐ μὴν ἀλλὰ
 καὶ τῆς περὶ ταῦτα σπονδῆς ἀνυπερβλήτου γυνο- 20
 μένης, κατασκευάσθησαν ἀσπίδων μὲν τεσσαρεσκαί-
 δεκα μυριάδες, ἐγχειριδίων δὲ καὶ περικεφαλαίων
 ὁ παραπλήσιος ἀριθμὸς· ἡτοιμάσθησαν δὲ καὶ θώ-
 ρακες, παντοῖοι μὲν ταῖς κατασκευαῖς, περιττῶς δὲ
 κατὰ τὴν τέχνην εἰργασμένοι, πλείους τῶν μυρίων 25
 3 τετρακισχιλίων. τούτους δὲ διανοεῖτο διαδιδόναι τοῖς

1 παρυσκηνάσαστο ο, corr. Wess. 2 δὲ Euseb., et ο
 8 εἶναι] μεγάλων add. Wess., δακτύλων Schubring (ex c. 7, 3)
 12 ὀπλῶν Reiske, οὐκ ο 13 παρῆλθε cf. c. 18, 6 40, 1
 XIII 98, 6 198, 8 20 γινόμενης L 26 δίδοναι ο, corr. Hert.

ἱσπεύσει καὶ τῶν πεζῶν τοῖς ἐφ' ἡγεμονίας ταταγμέ-
 νοις, ἔτι δὲ τῶν μισθοφόρων τοῖς σωματοφυλακεῖν
 μέλλουσιν, κατισκευάσθησαν δὲ καὶ καταπίλται
 παντοῖοι καὶ τῶν ἄλλων βελῶν πολὺς τις ἀριθμὸς.
 τῶν δὲ παρασκευασθεῖσων νεῶν μακρῶν αἰ μὲν ἡ-
 μῖς αὐτῶν εἶχον πολιτικούς, ζυβερνήτας καὶ
 πρῶρις, ἔτι δὲ τοὺς ταῖς κώπαις χρησόμενους, ταῖς
 δ' ἄλλαις ὁ Διονύσιος ξένους ἐμισθώσατο. ἐπεὶ δὲ
 τὰ περὶ τὰς ναῦς καὶ τὴν ὀπλοποιίαν αὐτῷ συντέ-
 λειαν ἐλάμβανε, περὶ τὴν τῶν στρατιωτῶν παρα-
 σκευὴν ἐγίνετο· τοὺς γὰρ ἔκρινε συμφέρειν μὴ
 πρὸ πολλοῦ μισθοῦσθαι πρὸς τὸ μὴ πολλὰς γίνε-
 σθαι δαπάνας.

Ἀστυδάμας δ' ὁ τραγωδιογράφος τότε πρῶτον ο
 12 ἰδίδαξεν· ἔξῃσι δὲ ἔτη ἐξήκοντα.

Ῥωμαῖοι δὲ πολιορκοῦντες τοὺς Βηρίους, ἐξελ-
 θόντων τῶν ἐκ τῆς πόλεως οἱ μὲν κατέκοπυσαν ὑπὸ
 τῶν Βηρίων, οἱ δ' ἐξέφυγον αἰσχροῶς.

677 Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθήνησι 44
 * μὲν ἤρξεν Ἰθυκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ὑπά-
 των χιλίαςχοι πέντε κατιστάθησαν, Λεύκιος Ἰού-
 λιος, Μάρκος Φούριος, Μάρκος Αἰμίλιος, Γάιος
 Κορινθίλιος, Κάϊσαν Φάβιος. Διονύσιος δ' ὁ τῶν
 Συρακοσίων τύραννος, ἐπειδὴ τῶν περὶ τὴν ὀπλο-

5 παρασκευασθέντων PAF 6 αὐτῶν dele aut τῶν δὲ
 τῶν μ. παρασκ. scribe 8 δ' add. Reiske ἔλλαξ] ἀλ-
 καῖς P 10 κατασκευὴν P 16 Βηρίους Weis., Βοιωτὸς ο
 17 τῶν add. Esch. 18 Βοιωτὸς ο 21 πέντε P, ἔξ e
 22 Φούριος P'AK μάρκος αἰμίλιος P, Μάρκος sm. AH,
 Αἰμίλιος Μάρκος c Γάιος] Γναίος AH (et Lön V 10)
 23 Κορινθίλιος, Κάϊσαν Φάβιος sm. AH Φάβιος] καὶ
 Θεόδοτος Σέξτοτος add. c

ποίαν καὶ ναυπηγίαν ἔργων τὰ πλείστα συν-
 τίλειαν εἰλήφει, περὶ τὴν τῶν στρατιωτῶν παρα-
 2 σκευὴν εὐθὺς ἰγνέμετο. τῶν οὖν Συρακοσίων κατέ-
 λεγε τοὺς ἐπιτηδείους εἰς τάξεις, καὶ παρὰ τῶν ὑπ'
 αὐτὸν ταπτομένων πόλεων μετεπέμπετο τοὺς εὐθεί- 3
 τους. συνήγαγε δὲ καὶ μισθοφόρους ἐκ τῆς Ἑλλά-
 δος καὶ μάλιστα παρὰ τῶν Λακεδαιμονίων· οὗτοι
 γὰρ αὐτῷ συναύξοντες τὴν ἀρχὴν ἔδωκαν ἔξουσίαν
 ὅσους βούλοιο παρ' αὐτῶν ξενολογεῖν. καθόλου
 δ' ἐκ πολλῶν ἔθνων σπεύδων τὸ ξενικὸν στρατό- 10
 πιδον συνεθροικίναι, καὶ μισθοὺς πολλοὺς ἔπαγ-
 11 γελλόμενος, εὗρισκε τοὺς ὑπακούοντας. μέλλων
 δὲ μέγαν ἐξεγείρειν πόλεμον, ταῖς κατὰ τὴν νῆσον
 πόλεσι φιλανθρωπῶς προσέφερετο, τὴν εὐνοίαν
 αὐτῶν ἐκκαλούμενος. τοὺς δὲ παρὰ τὸν πορθμὸν 12
 κατοικοῦντας Ῥηγίους τε καὶ Μεσσηνίους ὁρῶν
 ἱκανὴν δύναμιν ἔχοντας συντεταγμένην, εὐλα-
 βεῖτο μήποτε τῶν Καρχηδονίων διαβάντων εἰς
 Σικελίαν ἐκείνοις πρόσθωνται· οὐ μικρὰν γὰρ αἱ
 πόλεις αὐταὶ ὁπλὴν εἶχον, ὅποτέροις εἰς τὸν πόλεμον 13
 4 συμμαχήσειαν. ἃ δὲ λίαν ἀγωνίων ὁ Διονύσιος,
 τοῖς Μεσσηνίοις ἔδωκε πολλὴν τῆς ὁμόρου χώραν,
 ἰδίους αὐτοὺς κατασκευάζων ταῖς εὐεργεσίαις· πρὸς
 δὲ Ῥηγίους ἀπέστειλε πρεσβευτάς, παρακαλῶν
 ἑπιγαμίαν ποιήσασθαι καὶ δοῦναι τῶν πολιτικῶν 14
 παρθένων αὐτῷ μίαν συμβιώσασθαι· ἰπηγγέλλετο
 δ' αὐτοῖς πολλὴν τῆς συνοριζούσης χώρας κατακτη-

5 επιταγίαν ο - PAI. 11 συνεθροίσαι fort. i καὶ om. P'
 12 ἰγνέμεν (= Λγ) aut ἐξεργάζεσθαι Heiske 24 πρεσβευτάς]
 καὶ add. ο 26 πλιν αὐτῷ ο - PA 27 κατακτήσασθαι ο

σισθαι, τὴν πόλιν δ' αὐξήσιν ἐφ' ὅσον ἂν αὐτὸς
 ἰσχύῃ. τῆς γὰρ γυναῖκος αὐτοῦ, θυγατρὸς δ' Ἐρ-
 μοκράτους, κατὰ τὴν ἐπόστασιν τῶν ἐπείων ἀνηρη-
 μένης, ἰσπευθεῖ τεκνοποιήσασθαι, διαλαμβάνων τῇ
 τῶν γεννηθέντων εὐνοίᾳ βεβαιότατα τηρήσιν τὴν
 δυναστείαν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐν τῷ Ῥηγίῳ συναχθεί-
 σης περὶ τούτων ἐκκλησίας, καὶ πολλῶν ὄνθόντων
 λόγων, ἰδοῦσι τοῖς Ῥηγίοις μὴ δεῖσθαι τὴν ἐπι-
 γαμίαν. Λιονύσιος δ' ἀποτυχὼν ταύτης τῆς ἐπι-
 10 βολῆς, περὶ τῶν αὐτῶν ἀπέστειλε τοὺς πρεσβυτάς
 πρὸς τὸν δῆμον τῶν Λοκρῶν. ὃν ψηφισαμένων τὴν
 ἐπιγαμίαν, ἐμνήστευεν ὁ Λιονύσιος Λωρίδα τὴν
 Ξενίτου θυγατέρα, κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ὄντος
 ἐνδοξοτάτου τῶν πολιτῶν. ὀλίγαις δ' ἡμέραις πρὸ
 15 τῶν γάμων ἀπέστειλεν εἰς Λοκροὺς πεντήρη πρῶ-
 τον νεοαυπηγημένην, ἄφρονος καὶ χρυσοῖς κατα-
 σκευάσμασι κεκοσμημένην· ἐφ' ἧς διεκομίσας τὴν
 παρθένον εἰς τὰς Συρακοῦσας εἰσήγαγεν εἰς τὴν
 ἀκρόπολιν. ἐμνηστεύσατο δὲ καὶ τῶν πολιτικῶν
 20 τὴν ἐπισημοτάτην Ἀριστομέλην, ἐφ' ἣν ἀποστείλας
 λευκὸν τέθριππον ἤγαγεν εἰς τὴν ἰδίαν οἰκίαν. περὶ 45
 δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀμφοτέρως γήμας συνεχεῖς
 ἐστιάσεις ἐποιεῖτο τῶν στρατιωτῶν καὶ τῶν πλείστων
 πολιτῶν· ἀπειλῆτο γὰρ ἤδη τὸ μικρὸν τῆς τυραν-
 25 νίδος, καὶ μεταβαλλόμενος εἰς ἐπιείκειαν φιλο-

1 ἢ om. L   2 ἰσχύει AFJL   5 γεννηθέντων P.
 συγγενῶν vel ἐπιγαμηθέντων Reiske   12 τὴν Steph., τε
 τὴν o   13 Ξενίτου] Ἐξαιρίτου Cobet   17 [s] οἱς PAF
 19 πολιτικῶν Eich., πολιτῶν o, πολιτῶν Bek.   24 πολι-
 τῶν Eich., πόλεων o

θρονώτατον ἤρχε τῶν ὑποτεταγμένων, οὔτε φονεύων
οὔτε φηγάδας ποιῶν, καθάπερ εἰώθει.

- 2 Μετὰ δὲ τοὺς γάμους ὀλίγας ἐπιμείνας ἡμέρας
συνήγαγεν ἐκκλησίαν καὶ παρεκάλει τοὺς Συρακο-
σίους πόλεμον ἐξενιγκεῖν πρὸς τοὺς Καρχηδονίους, 5
ἀποφαίνων αὐτοὺς καθόλου μὲν τοῖς Ἕλλησιν ἐχθρο-
τάτους ὄντας, μάλιστα δὲ τοῖς Σικελιώταις διὰ παν-
3 τὸς ἐπιβουλεύοντας. καὶ νῦν μὲν ἐφ' ἡσυχίας αὐ-
τοὺς μένειν ἀπειδείκνυε διὰ τὸν ἐμπεσόντα λοιμὸν,
ὃν τοὺς πλείστους τῶν κατὰ Λιβύην διεφθαρκέναι· 10
ἰσχύσαντας δ' αὐτοὺς οὐκ ἀφεξέσθαι τῶν Σικελιω-
τῶν, οἷς ἐξ ἀρχαίων ἐπιβουλεύουσιν. διὸ αἰρετώ-
τερον νῦν εἶναι πρὸς ἀσθενεῖς αὐτοὺς ὄντας δια-
πολεμεῖν ἢ μετὰ ταῦτα πρὸς ἰσχυροὺς διαγωνίζεσθαι.
4 ἅμα δὲ συνίστα δεινὸν εἶναι περιορᾶν τὰς Ἑλλή- 15
νίδας πόλεις ὑπὸ βαρβάρων καταδεδουλωμένας, ἃς
ἐπὶ τοσοῦτον συνεπιλήψεσθαι τῶν κινδύνων, ἐφ'
ᾧ τῆς ἐλευθερίας τυχεῖν ἐπιθυμοῦσιν. οὐ μὲν
ἀλλὰ πολλοὺς λόγους πρὸς ταύτην τὴν προαίρεσιν
διαλεγθεὶς ταχὺ συγκαταίνους ἔλαβε τοὺς Συρακο- 20
5 σίους. οὐ γὰρ ἦττον ἐκείνου τὸν πόλεμον ἴσπευ-
δον γενέσθαι, πρῶτον μὲν μισοῦντας τοὺς Καρχη-
δονίους, [καὶ] δι' ἐκείνους ἡμεγκασμένοι ποιεῖν τὸ
προστατιτόμενον ὑπὸ τοῦ τυράννου· ἐπειτα δὲ καὶ
τὸν Διονύσιον φιλενθρωπότερον ἑαυτοῖς ἡλπίζον 25
χρησεσθαι, φοβούμενον τοὺς πολεμίους καὶ τὴν ἀπὸ
τῶν καταδεδουλωμένων ἐπίθειςιν· τὸ δὲ μέγιστον,

3 ἐπομείνας P   5 πρὸς τοὺς P, πρὸς σ   19 ἀλλὰ] ἄλλ' οὐ Reiske   22 μὲν om. P   23 καὶ PAL, om. σ, ὡς Steph. (praestat ὡς ἔν)   26 χρῆσθαι σ, corr. Eich.

ἤλπιζον ἑαυτοὺς κυριεύσαντας ὀπλῶν, ἐὰν ἡ τύχη
δῶ καιρὸν, ἀντιλήψεσθαι τῆς ἐλευθερίας.

- Μετὰ δὲ τὴν ἐκκλησίαν, τοῦ Διονυσίου τὴν ἔξου- 46
σίαν δόντος, οἱ Συρακούσιοι τὰ Φοινικικὰ χρήματα
διήρπασαν. οὐκ ὀλίγοι γὰρ τῶν Καρχηδονίων ὄκουν
ἐν ταῖς Συρακούσαις ἀδράς ἔχοντες κτήσεις, πολλοὶ
δὲ καὶ τῶν ἐμπόρων εἶχον ἐν τῇ λιμένι τὰς ναυς
γεμούσας φορτίων, ἃ πάντα διαφόρησαν οἱ Συρα-
κούσιοι. παραπλησίως δὲ καὶ οἱ λοιποὶ Σικελιωταὶ 2
τοὺς παρ' αὐτοῖς οἰκοῦντας τῶν Φοινίκων ἐκβα-
λόντες τὰς κτήσεις διήρπασαν· καίπερ γὰρ τὴν
Διονυσίου τυραννίδα μισοῦντες, ὁμῶς ἠδύως ἐκοι-
νώνουν τοῦ πρὸς Καρχηδονίους πόλεμον διὰ τὴν
ὁμότητα τῶν ἀνδρῶν. ὧν δὴ χάριν καὶ οἱ τὰς 3
Ἑλληνίδας πόλεις οἰκοῦντες ὑπὸ Καρχηδονίους,
ἐπειδὴ φανερώς ὁ Διονύσιος ἐξέφερε τὸν πόλεμον,
ἐναπειδείξαντο τὸ πρὸς τοὺς Φοινίκας μίσος· οὐ
μόνον γὰρ αὐτῶν τὰς οὐσίας διήρπασαν, ἀλλὰ καὶ
αὐτοὺς συλλαμβάνοντες πάσαν αἰκίαν καὶ ὄβριον εἰς
τὸ σῶματ' αὐτῶν ἀπετίθεντο, μνημονεύοντες ὧν
αὐτοὶ κατὰ τὴν αἰχμαλωσίαν ἐπαθον. ἐπὶ τοσοῦτον 4
δὲ τῆς κατὰ τῶν Φοινίκων τιμωρίας προέβησαν καὶ
τότε καὶ κατὰ τὸν ὕστερον χρόνον, ὥστε τοὺς Καρ-
χηδονίους διδάχθῃναι μηκέτι παρανομεῖν εἰς τοὺς
ὑποπασόντας· οὐ γὰρ ἠγνόουν, δι' αὐτῶν τῶν ἐρ-
γων μαθόντες, ὅτι τοῖς διαπολεμοῦσι κοινῆς τῆς
τύχης ὑπαρχούσης ἀμφοτέρους κατὰ τὰς ἡτίας τοι-

4 φοινικὰ P 8 φορτίων, ἃ πάντα Madvig et Cobut,
φορτίων ὧν ἔπειτα θ 12 ὁμοίως PFJ 15 ἐπὶ τὰς
ὑπὸ Dind. 19 συλλαβάνοντες P 22 προσέβησαν PALG

αὐτὰ ἀνάγκη πάσχειν, οἷα ἂν αὐτοὶ πράξωσιν εἰς
 1 τοὺς ἀτυχήσαντας. ὁ δ' οὖν Διονύσιος, ἐπειδὴ
 πάντ' αὐτῷ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἡτοίμαστο, δι-
 νοεῖτο πέμπειν ἀγγέλους εἰς Καρχηδόνα τοὺς ἰροῦν-
 2 τας, ὅτι Συρακοῖσι καταγγέλλουσι πόλεμον Καρχη-
 δονίοις, ἔαν μὴ τὰς ὑπ' αὐτῶν καταδεδουλωμένας
 Ἑλληνίδας πόλεις ἐλευθερώσωσιν. Διονύσιος μὲν
 οὖν περὶ ταῦτ' ἐγένετο.

6 Κτησίας δ' ὁ συγγραφεὺς τὴν τῶν Περσικῶν
 ἱστορίαν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν κατέστροφεν, ἀφ- 10
 ἑξάμενος ἀπὸ Νίνου καὶ Σεμιράμιως. ἤκμασεν δὲ
 κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν οἱ ἐπισημότατοι διδυ-
 ραμβοποιοί, Φιλόξενος Κυθήριος, Τιμόθιος Μιλή-
 11 σιος, Τελέστης Σελινούντιος, Πολύειδος, ὃς καὶ
 ζωγραφικῆς καὶ μουσικῆς εἶχεν ἐμπειρίαν. 12

47 Τῷ δ' ἐνιαυσίῳ χρόνῳ διελλυθὸς Ἀθήνησι
 μὲν παρελήφει τὴν ἀρχὴν Ἀνσιάδης, ἐν δὲ τῇ
 Ῥώμῃ τὴν ὑπατον ἀρχὴν διόκουν χιλίαρχοι ἔξ,
 Πάπλιος Μάλλιος, Πούπλιος Μαίλιος, Σπόριος
 Φούριος, Λεύκιος Πούπλιος. Διονύσιος δ' ὁ τῶν 13
 Συρακοσίων τύραννος, ἐπειδὴ πάντα τὰ πρὸς [τὸν]
 πόλεμον αὐτῷ κατασκευάστο κατὰ τὴν ἰδίαν προαί-
 14 ρεισιν, ἐξέπεμψεν εἰς Καρχηδόνα κήρυκα, δοὺς ἐπι-
 15 στολὴν πρὸς τὴν γερουσίαν· ἐν ταύτῃ δὲ γεγραμ-

3 πάντα PA. 7 πόλεις Ἑλληνίδας ο-PA. 10 κατέ-
 στρόφειν P, κατέστραφεν AF, κατέστρεψεν ε. 13 Μιλήσιος
 Μουρτίου, Φιλήσιος ο. 14 τελεστής P. 16 ἐνιαυσιαίου L
 17 Ἀνσιάδης] Σουσιάδης Bäckh. 19 Ποῦπλιος om. ε
 Μαίλιος] Μάνιος PA, Μάνιος ε. 20 Φρούριος PA. Ποῦ-
 πλιος P. (Publius Fasti, Popilius Liv. V 12), om. A, καὶ
 ἔτι τρεῖς ε. 21 τὸν om. PF (cf. v. 3).

μένον ἦν ὅτι Συρακοσίαις δεδογμένον εἴη πολεμεῖν
 πρὸς Καρχηδονίους, ἐὰν μὴ τῶν Ἑλληνίδων πόλειον
 ἐκχωρήσωσιν. οὗτος μὲν οὖν κατὰ τὸ παραγγεῖλθὲν
 πλεύσας εἰς Λιβύην τὴν ἐπιστολὴν ἀπέδωκε τῇ
 3 γερουσίᾳ. ἥς ἀναγνωσθεῖσης ἐν τι τῇ συγκλήτῳ
 καὶ μετὰ ταῦτ' ἐν τῷ δήμῳ συνέβη τοὺς Καρχη-
 δουίους οὐ μετρίως ἀγωνιᾶν περὶ τοῦ πολέμου·
 ὃ τε γὰρ λοιμὸς αὐτῶν καμπληθεὶς ἀπεικτάγκει καὶ
 τοῖς ὅλοις ἦσαν ἀπαρασκευάστοι. οὐ μὴν ἀλλ' 3
 10 αὐτοὶ μὲν ἐκαρεδόκουν τὴν τῶν Συρακοσίων προ-
 αῖρσιν, καὶ μετὰ πολλῶν χρημάτων ἀπίστυλάν
 τινας τῶν ἐκ τῆς γερουσίας τοὺς ξενολογήσαντας
 ἀπὸ τῆς Εὐρώπης· Διονύσιος δ' ἀναλαβὼν τοὺς 4
 Συρακοσίους καὶ τοὺς μισθοφόρους, εἴ τι δὲ τοὺς
 12 680 συμμάχους, ἀνέβηκεν ἐκ Συρακουσῶν, ἐπ' Ἑρκεος
 τὴν πορείαν ποιούμενος. οὐ μακρὸν γὰρ τοῦ λό-
 φου τοῦτου Μοτύη πόλις ἦν ἄποικος Καρχηδονίων,
 ἥ μάλιστα ἐχρῶντο κατὰ τῆς Σικελίας ὁμητηρίῳ·
 ταύτης γὰρ κρατήσας ἤλπιζεν οὐκ ὀλίγα προτιρη-
 10 σθαι τῶν πολέμιων. κατὰ δὲ τὴν ὁδοιορίαν αἰὲ 5
 παρελάμβανε τοὺς ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλειον, παι-
 δημαὶ καθοπλίζων· συνεστρατεύοντο γὰρ αὐτῷ προ-
 θύμους ἅπαντες, μισοῦντες μὲν τὸ βῆρος τῆς τῶν
 Φοινίκων ἐπικρατείας, ἐπιθυμοῦντες δὲ τυχεῖν ποτε
 15 τῆς ἐλευθερίας. καὶ πρώτους μὲν Καμαριναίους 6
 κατέλαβεν, εἴτα Γελῶνους καὶ Ἀκραγαντίνους· μεθ'
 οὓς Ἱμεραίους μετεπέμψατο, κατοικοῦντας ἐπὶ θά-
 τερα μέρη τῆς Σικελίας· Σελινουντίους δ' ἐν

1 εἰη Hort., ἥ ο 4 ἀπέδωκε ο - P1A 6 ταῦτ' ἐν] ταῦτα P
 8 καμπληθεὶς om. P 28 δ' ἐν] δὲ P, τε v; ἐν aidd. Steph.

παρόδῳ προσαγεγόμενος παρεγενήθη πρὸς τὴν Μο-
 7 τύην μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως. εἶχε δὲ πεισούς
 μὲν ὀκτακισμυρίους, ἱππεῖς δὲ [πολὺ] πλείους τῶν
 τρισχιλίων, ναῦς δὲ μακρὰς οὐ πολὺ λειπούσας τῶν
 διακοσίων· συνεκολούθει δὲ καὶ φορτηγὰ πλοῖα
 γέμοντα πολλῶν μηχανημάτων, εἰ δὲ τῆς ἄλλης
 χορηγίας ἀπάσης, ὅντα τὸν ἀριθμὸν οὐκ ἐλάττω
 πεντακοσίων.

- 48 Τηλικαύτης δὲ τῆς παρασκευῆς οὕσης, Ἑρυνίνοι
 μὲν καταπλαγίντες τὸ μέγεθος τῆς δυνάμεως καὶ
 μισοῦντες Καρχηδονίους προσεχώρησαν τῷ Διο-
 νυσίῳ, οἱ δὲ τὴν Μοτύην κατοικοῦντες προσδε-
 χόμενοι τὴν ἐκ Καρχηδονίων βοήθειαν οὐ κατεπλήτ-
 15 τοντο τὴν Διονυσίου δύναμιν, ἀλλὰ πρὸς τὴν
 πολιορκίαν παρεσκευάζοντο· οὐ γὰρ ἠγνόουν τοὺς
 Συρακοσίους ὅτι πρώτην τὴν Μοτύην πορθήσουσι
 2 διὰ τὸ πιστοτάτην εἶναι τοῖς Καρχηδονίοις. αὕτη
 δ' ἡ πόλις ἦν ἐπὶ τινος νήσου κειμένη, τῆς Σικε-
 λίας ἀπέχουσα σταδίων ἑξ, τῷ δὲ πλήθει καὶ τῇ
 κάλλει τῶν οἰκῶν εἰς ὑπερβολὴν πεφλοιστεγνη-
 20 μένη διὰ τὴν εὐπορίαν τῶν κατοικοῦντων. εἶχε δὲ
 καὶ ὁδὸν στενὴν χειροποίητον φέρουσαν ἐπὶ τὸν
 τῆς Σικελίας αἰγιαλόν, ἣν οἱ Μοτυηνοὶ τότε διέ-
 σκαφαν, ὥς μὴ προσόδους ἔχοιεν κατ' αὐτῶν οἱ
 3 πολῖται. Διονύσιος δὲ μετὰ τῶν ἀρχιτεκτόνων
 κατασκευάμενος τοὺς τόπους, ἤρξατο χώματα κατα-

1 προσαγεγόμενος ο, corr. Eich. 2 δι om. P 3 πολὺ
 del. Dind. 9 Ἑρυνίνοι ε 15 βοήθειαν Rhod., δέναμιν ο
 14 δέναμιν Rhod., βοηθειαν ο 16 πρώτην Hert., πρώτοι
 PAI., πρώτον c πολιορκήσουσι fort. 23 κατέσκαφαν
 o-PAI. 24 προσόδους P, προσδους vi corr. Wess.

σκιυάζειν ἐπὶ τὴν Μοτύην, καὶ τὰς μὲν μακρὰς
ναῦς παρὰ τὸν εἰσπλοῦν τοῦ λιμένος ἐνέωλκεας,
τὰ δὲ φορητὰ τῶν πλοίων ὥρμισε παρὰ τὸν
αἰγιαλόν. μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ μὲν τῶν ἰσθίων κατ-
ἔλειπεν ἐπιστάτην Λεπτίνην τὸν ναύαρχον, αὐτὸς δὲ
681 μετὰ τῆς πεζῆς στρατιᾶς ὥρμησεν ἐπὶ τὰς τοῖς Καρ-
χηδονίοις συμμαχοῦσας πόλεις. Σικανοὶ μὲν οὖν
πάντες εὐλαβούμενοι τὸ μέγεθος τῆς δυνάμεως
προσεχώρησαν τοῖς Συρακοσίοις, τῶν δὲ ἄλλων
10 πόλεων πέντε μόνον διέμεικον ἐν τῇ πρὸς Καρχη-
δονίους φιλίᾳ· αὐταὶ δὲ ἦσαν Ἀλικύαι, Σολοῦς,
Αἰγιστα, Πάνορμος, Ἐντελλα, τὴν μὲν οὖν τῶν 3
Σολουντίνων καὶ Πανορμιτῶν, πρὸς δὲ τούτοις
Ἀλικουαίων χώραν ὁ Διονύσιος λεηλατήσας ἐδεδρο-
10 τόμησε, τὴν δὲ Αἰγισταν καὶ Ἐντελλαν πολλῇ δυνά-
μει περιστρατοπεδεύσας συνεχίς ἐποιεῖτο προσβο-
λὰς, σπενδὼν αὐτῶν μετὰ βίας κυριεῦσαι. καὶ τὰ
μὲν περὶ Διονύσιον ἐν τούτοις ἦν.

Ἰμίλκων δὲ ὁ τῶν Καρχηδονίων στρατηγὸς αὐτὸς 49
10 μὲν περὶ τὸν τῶν δυνάμεων ἀθροισμὸν καὶ τὴν
ἄλλην ἐγένετο παρασκευῇ, τὸν δὲ ναύαρχον μετὰ
δέκα τριήρων ἀπέστειλε, κελεύσας κατὰ τάχος λά-
θρᾳ πλεῖν ὡς ἐπὶ Συρακοσίους, καὶ νυκτὸς εἰς τὸν
λιμένα πλεύσαντα διαφθεῖραι τὰ καταλειμμένα

3 ὥρμησεν PAF 7 οὐκ πάντες Steph., πάντες v,
πάντων P 10 ἐν add. Eich. 11 Ἀλικύαι Jan. Gro-
novius, ἄγκυραι ο Σόλος o-PAJ 13 Σολουντίνων P,
Σολουντίνων v, corr. Weiss 14 ἄγκυραι ο 15 τῆς 12
(δὲ Rhod.) τῶν Αἰγισταίων καὶ Ἐντελλέων ο, corr. Dind.
19 Ἀμίλκιος JK 23 Συρακοσῶν praestat 24 διαφθεῖραι —
Διονύσιος bis A, contra ὁ δὲ πικροθεῖς — λιμένα om. A

2 τῶν πλοίων. τοῦτο δ' ἐπραξε νομίζων ἀντιπερισπασ-
 μόν τινα ποιῆσειν καὶ τὸν Διονύσιον ἀναγκάσειν
 μέρος τῶν πλοίων ἀποστέλλειν ἐπὶ Συρακοσίους.
 ὁ δὲ πεμφθεὶς ναύαρχος συντόμως πράξας τὸ παραγ-
 γιλθὲν, κατέπλευσε νυκτὸς εἰς τὸν τῶν Συρακοσίων
 λιμένα, πάντων ἀγνοούντων τὸ γεγενημένον. ἀπροσ-
 δοκῆτως δ' ἐπιθέμενος καὶ τοῖς παρορμοῦσι πλοίοις
 ἔμβολας δοῦνς καὶ σχιδὸν ἅπαντα καταδύσας, ἐν-
 3 ἱκαμψεν εἰς Καρχηδόνα. Διονύσιος δὲ πᾶσαν τὴν
 ὑπὸ Καρχηδονίους χώραν δηώσας καὶ τοὺς πολε- 10
 μίους τειχέρας ποιήσας, ἐπὶ τὴν Μοτύην ἵπασαν
 ἤγαγε τὴν δύναμιν· ἤλπιζε γὰρ ταύτης ἐκπολιορκη-
 θείσης τὰς ἄλλας εὐθέως αὐτὰς παραδώσειν. εὐθὺς
 οὖν πολλαπλασίους ἄνδρας τοῖς ἔργοις τε προστι-
 θεὶς ἔχωννυε τὸν μεταξὺ πόρον, καὶ τὰς μηχανὰς 15
 ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ἄμα τῇ τοῦ χώματος ἀύξει
 προσήγαγε τοῖς τείχεσιν.

50 Περὶ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον Ἰμίλκων ὁ τῶν Καρ-
 χηδονίων ναύαρχος ἀκούσας ὅτι Διονύσιος ἐνεώλ-
 κησε τὰς ναῦς, εὐθέως ἐπλήρου τὰς ἀρίστας τῶν 10
 τριήρων ἑκατόν· ἐπελάμβανε γὰρ ἀπροσδοκῆτως
 ἐπιφανεῖς ὁρδίως κρατῆσειν τῶν νενεωλκημένων ἐν
 τῷ λιμένι σκαφῶν, κυριεύων τῆς θαλάττης· τοῦτο
 δὲ πράξας ἐνόμιζε τὴν τε τῆς Μοτύης πολιορκίαν
 λύσειν καὶ τὸν πόλεμον μετᾶγειν ἐπὶ τὴν τῶν Συ- 20
 2 ρακοσίων πόλιν. ἐκπλεύσας οὖν μετὰ νεῶν ἑκατόν

6 γινόμενος Herl.

8 καταλύσας ο, corr. Wess.

10 Καρχηδονίους P 15 αὐτὸς PJ 16 κατ' ὀλίγον P, κατὰ
 λόγον ε 17 προσῆγε Dind. 18 Ἰμίλκων] καὶ μίλκων P,
 Ἰμίλκων f. super 19 νενεώλκησε P 20 τῇ τ Σ πόλιν
 Wess., τὸν τ Σ πόλεμον ο

κατήχθη ἐπὶ τὴν τῶν Σελευκουντίων χώραν νυκτός,
 682 καὶ περιπλεύσας τὴν περὶ Αἰλύβαιον ἄκρην ἡμέ-
 ῃς παρῆν ἐπὶ τὴν Μοτύην. ἀνελπίστως δ' ἐπι-
 φανείς τοῖς πολεμίοις τῶν παρορμούντων πλοίων
 5 τὰ μὲν συνέτριψε, τὰ δ' ἔκαυσεν, οὐ δυναμένων
 βοηθεῖν τῶν περὶ Διονύσιον. μετὰ δὲ ταῦτ' εἰς- 3
 πλεύσας εἰς τὸν λιμένα διέταξε τὰς ναὺς ὡς ἐπι-
 θησόμενος ταῖς νεμωλκημέναις ὑπὸ τῶν πολεμίων.
 Διονύσιος δὲ συναγαγὼν τὴν δύναμιν ἐπὶ τὸ στόμα
 10 τοῦ λιμένος, καὶ θεωρῶν τοὺς πολεμίους τὸν ἐκ
 τοῦ λιμένος ἐκπλουν παραφυλάττοντας, εὐλαβήτο
 καθέλκειν εἰς τὸν λιμένα τὰ σκάφη· οὐ γὰρ ἡγνόει
 διότι στενοῦ τοῦ στόματος ὄντος ἀνεγκαίον ἦν
 ὀλίγαις ναυσὶ πρὸς πολλαπλασίους διακινδυνεύειν.
 15 διότι τῷ πλήθει τῶν στρατιωτῶν ῥαδίως διεκίχσας 4
 τὰ σκάφη διὰ τῆς γῆς εἰς τὴν ἐκτὸς τοῦ λιμένος
 θάλατταν διέσωσε τὰς ναὺς. Ἰμῖλκων δὲ ταῖς πρῶ-
 ταις τριήρεσιν ἐπιθέμενος τῷ πλήθει τῶν βελῶν
 ἀνείργετο· ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν νεῶν ἐπεβεβήκει πλῆ-
 20 θος τοξοτῶν καὶ σφενδονητῶν, ἀπὸ δὲ τῆς γῆς τοῖς
 ὀξυβελίσσι καταπέλταις οἱ Συρακόσιοι χρώμενοι συ-
 χροὺς τῶν πολεμίων ἀνέρου· καὶ γὰρ κατάπληξιν
 εἶχε μεγάλην τοῦτο τὸ βέλος διὰ τὸ πρῶτως εὖρε-
 θῆναι κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν· ὥστε Ἰμῖλκων οὐ
 25 δυνάμενος κρατῆσαι τῆς ἐπιβολῆς ἀπέπλευσεν εἰς
 τὴν Αἰβύην, ναυμαχεῖν οὐ κρίνων συμφέρον διὰ
 τὸ διπλασίας εἶναι τὰς ναὺς τῶν πολεμίων.

2 τὴν περὶ Hert., περὶ τὴν ο 14 πολλαπλασίους fort.
 17 πρῶταις] ταῖς add. P 23 πρῶτος P

- 51 Διονύσιος δὲ τῇ πολυχαιρῇ τῶν ἐργαζομένων
 συντελίσας τὸ γῶμα, προσήγαγε παντοίας μηχανάς
 τοῖς τείχεσι, καὶ τοῖς μὲν κριοῖς ἐτυπτε τοὺς πύρ-
 γους, τοῖς δὲ καταπέλταις ἀνίσταλλε τοὺς ἐπὶ τῶν
 ἐπάλξεων μαχομένους· προσήγαγε δὲ καὶ τοὺς ὑπο-
 τρόχους πύργους τοῖς τείχεσιν, ἐξωρόφους ὄντας,
 2 οὓς κατεσκεύασε πρὸς τὸ τῶν οἰκῶν ὕψος. οἱ δὲ
 τὴν Μοτύην κατοικοῦντες ἐν χειρὶ τοῦ κινδύνου
 καθιστώτος ὅμως οὐ κατεπλάγησαν τὴν τοῦ Διο-
 νυσίου δύναμιν, καίπερ ὄντες ἔρημοι συμμάχων 10
 κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν. ὑπεριθιμένοι δὲ τῇ
 φιλοδοξίᾳ τοὺς πολιορκοῦντας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκ
 τῶν μεγίστων ἰσῶν κεραίαις ἰσταμέναις ἰβίσταζον
 ἄνδρας ἐν θωρακίοις, οὗτοι δ' ἀφ' ὑψηλῶν τόπων
 δάδας ἡμμένας ἠφίεσαν καὶ στυππεῖα καιόμενα μετὰ 15
 3 πίττης εἰς τὰς τῶν πολεμίων μηχανάς. ταχὺ δὲ τῆς
 φλογὸς ἐκινεομένης τὴν ὕλην, ὀξέως οἱ Σικελιῶ-
 ται παραβουλήσαντες ταύτην μὲν ἀπέσβησαν, τοῖς
 δὲ κριοῖς πυκνάς τὰς ἐμβολὰς διδόντες κατέβαλον
 μέρος τοῦ τείχους. συνδραμόντων δ' ἐπὶ τὸν τόπον 20
 ἄθρόων ἐξ ἑκατέρου μέρους ἰσχυρὰν συνέβαινε
 4 τὴν μάχην γίνεσθαι. οἱ μὲν γὰρ Σικελιῶται κεκρα-
 τηκέναι τῆς πόλεως ἤδη νομίζοντες, πᾶν ὑπέμενον
 ἔνεκεν τοῦ τοὺς Φοίνικας ἀμύνεσθαι, περὶ ὧν
 πρότερον εἰς αὐτοὺς ἡμαρτήκεισαν· οἱ δ' ἐκ τῆς 25
 πόλεως πρὸ ὀφθαλμῶν λαμβάνοντες τὰ τῆς αἵμα- 683

5 ὑποτρόχους Wess., codicum lectionem ἐπὶ τῶν τρο-
 χῶν non dampnans 6 ἐξωρόφους o - PAL 15 στυππεῖα P,
 στυπία A 18 μὲν om. P 21 ἄθρόως o, eurt. Reiske
 τὴν μάχην συνέβαινε o - PA 24 ἀμύνεσθαι v

λωσίως δεινά, καὶ φινγὴν οὐδεμίαν ὁρῶντες ὑπάρχον-
 σαν οὔτε κατὰ γῆν οὔτε κατὰ θάλατταν, οὐκ ἀγε-
 νῶς ὑπόμενον τὸν θάνατον. θιωροῦντες δὲ τὴν δ
 ἀπὸ τῶν τειχῶν ἐπικουρίαν περιηρημένην, ἐνέφρατ-
 5 τον τοὺς στενωπούς, καὶ ταῖς ἐσχάταις οἰκίαις
 ἐχρῶντο καθάπερ τειχίῳ πολυτελῶς ὤκοδομημένῳ.
 ὄθεν εἰς μίξονα δυσχίμαια οἱ περὶ τὸν Διονύσιον
 παρεγενήθησαν. παρυσπιδόντες γὰρ ἐντὸς τοῦ α
 τείχους, καὶ δοκοῦντες ἤδη κυριαύειν τῆς πόλεως,
 10 ὑπὸ τῶν ἐν ταῖς οἰκίαις ὄντων ἐξ ὑπερδεξίων τό-
 πων κατετιτρώσκοντο. οὐ μὴν ἀλλὰ τοὺς ξυλίνους τ
 πύργους προσαγαρόντες ταῖς πρώταις οἰκίαις ἐπι-
 βάθρας κατεσκεύεσαν. ἴσων δ' ὄντων τῶν μηχανη-
 μάτων τοῖς οἰκοδομήμασι, τὸ λοιπὸν ἐκ χειρὸς συνέ-
 15 βαιεν εἶναι τὴν μάχην. οἱ μὲν γὰρ Σικελιώται
 τὰς ἐπιβάθρας ἐπιρριπτοῦντες, διὰ τούτων ἐπὶ τὰς
 οἰκίας ἐβιάζοντο· οἱ δὲ Μαθηνοὶ τὸ μέγεθος τοῦ 52
 κινδύνου λογιζόμενοι, καὶ τῶν γυναικῶν καὶ τῶν
 τέκνων ἐν ὀφθαλμοῖς ὄντων, τῷ περὶ τούτων φόβῳ
 20 προθυμότερον ἠγωνίζοντο. οἱ μὲν γὰρ γονέων παρε-
 στῶτων καὶ διομένων μὴ περιθεῖν αὐτοὺς τῇ τοί-
 των ὕβρει παραδιδομένους ἐπηγείροντο ταῖς ψυχαῖς,
 οὐδεμίαν φειδῶ τοῦ ζῆν ποιοῦμενοι, οἱ δὲ γυναι-
 κῶν καὶ νηπίων τέκνων θοῇνον ἀκούοντες ἰσχυ-
 25 ρον εὐγενῶς ἀποθανεῖν, πρὶν ἰπιδεῖν τὴν τῶν τέ-
 κνων αἰχμαλωσίαν· οὐδὲ γὰρ φυγεῖν ἐκ τῆς πόλεως 2
 ἦν, ὥς ἂν περιεχούσης μὲν θαλάττης, τῶν δὲ πολι-

2 ἀγενῶς ο. P.JL. 7 δυσχωρίας fort. (XIII 55, 8) 18 γυ-
 ναικῶν] γονέων καὶ τῶν γυναικῶν Eich. 25 ἐπιδεῖν PA
 τέκνων] τεκνῶν P 26 οὐδὲ] οὐτε Dind.

μίων θαλαττοκρατούντων. ἐξέπληττέ τε [αὐτοὺς]
 καὶ μάλιστα ἀπογινώσκειν ἔπολει τοὺς Φοίνικας τὸ
 ὡμῶς κεχρησθαι τοῖς τῶν Ἑλλήνων ἡλωκόσιν, οἷς
 ταὐτὸ προσεδόκων πείσεσθαι. ἀπελείπει ὁὖν αὐτοῖς
 3 εὐγενῶς μαχομένοις ἢ νικᾶν ἢ τελευτᾶν. τοιαύτης
 δὲ παραστάσεως ἐμπιστεύσας εἰς τὰς τῶν πολιορκου-
 μένων ψυχάς, συνέβαινε τοὺς Σικελιώτας εἰς πολ-
 4 λὴν ἀπορίαν ἐμπίπτειν. ἀπὸ γὰρ τῶν ἐπιχειρησθι-
 σῶν στανίδων μαχόμενοι κακῶς ἀπῆλλαττον διὰ τε
 τὴν στενοχωρίαν καὶ διὰ τὸ τοὺς ἐναντίους ἀπου- 10
 νοημένως κινδυνεύειν, ὥς ἂν ἀπογινώσκοντας τὸ ζῆν
 ὦσθ' οἱ μὲν εἰς χεῖρας συμπλεκόμενοι καὶ τραύματα
 δίδοντες καὶ λαμβάνοντες ἀπέθνησκον, οἱ δ' ὑπὸ
 τῶν Μοτναίων ἐξωθούμενοι καὶ ἀπὸ τῶν στανίδων
 5 ἀποπίπτοντες εἰς τὴν γῆν ἀπώλλιντο. τέλος δ' ἐφ' 15
 ἡμέρας τοιαύτης τινὸς τῆς πολιορκίας γινομένης,
 Διονύσιος αἰὶα πρὸς τὴν ἐσπέραν τῇ σάλπιγγι τοὺς
 μαχομένους ἀνακαλούμενος ἔλπει τὴν πολιορκίαν.
 εἰς τοιαύτην δὲ συνήθειαν τοὺς Μοτναίους ἀγαγών,
 ἐπειδὴ παρ' ἑκατέρων οἱ κινδυνεύοντες ἀπῆλθον, 20
 ἀπέστειλεν Ἀρχύλον τὸν Θούριον μετὰ τῶν ἐπι-
 6 λέκτων· οὗτος δ' ἤδη νυκτὸς οὐδης προσήρμισε
 ταῖς πεπωκυῖαις οἰκίαις κλίμακας, δι' ὧν ἀναβὰς 25
 καὶ καταλαβόμενός τινα τόπον εὐκαιρον περιδέχτο
 7 τοὺς περὶ τὸν Διονύσιον. οἱ δὲ Μοτναῖοι τὸ 30

1 καὶ αὐτοὺς PA, αὐτοὺς καὶ σ; αὐτοὺς del Reiske
 3 κεχρησθαι Wurm, κεχρημένους ο οἷς Wurm, οἱ ο
 4 ταὐτῶ P, ταὐτὸν A 9 τε om P 14 τῶν add. Eich.
 16 τοιαύτης τινὸς) τινὸς τοιαύτης Eich. (at ἐφ' ἡμέρας =
 interdiu, cf. XIII 108, 8) 21 Ἀρχύλον ο 22 προσήρμισε P
 24 προσεδέχτο P (XIII 67, 3)

γεγεννημένον αἰσθόμενοι παραιτίκα μετὰ πάσης σπου-
 δῆς παρεβόηθουν, καὶ τῶν καιρῶν ὑστεροῦντες
 οὐδὲν ἦττον ἐπίστησαν τὸν κίνδυνον. γενομένης
 δὲ τῆς μάχης ἰσχυρὰς καὶ πολλὰν προσαναβάντων,
 ἂ μόνος οἱ Σικελιώται τῷ πλήθει κατεπόνθησαν τοὺς
 ἀνθεστηκότας. εὐθύς δὲ καὶ διὰ τοῦ χόματος ἡ δὲ
 δύναμις ἅπασα τοῦ Διονυσίου παρεσέπισεν εἰς τὴν
 πόλιν, καὶ πᾶς τόπος ἐγίμε τῶν ἀναιρουμένων· οἱ
 γὰρ Σικελιώται ὡμότητι ὡμότητι σπεύδοντες ἀνύ-
 νισθαι, πάντες ἐξῆς ἀνῆρουν, ἀπλῶς οὐ καιδός, οὐ
 γυναικός, οὐ πρεσβύτου φειδόμενοι. Διονύσιος δὲ
 βουλόμενος ἐξανδραποδίσασθαι τὴν πόλιν, ὅπως
 ἐθροισθῇ χρήματα, τὸ μὲν πρῶτον ἀνείργει τοὺς
 στρατιώτας τοῦ φονεύειν τοὺς αἰχμαλώτους· ὥς δ'
 οὐδεὶς αὐτῷ προσεῖχεν, ἀλλ' ἐώρα τὴν τῶν Σικελιω-
 τῶν ὁρμὴν ἀκατάσχετον οὖσαν, παρεστήσατο κήρυκας
 τοὺς μετὰ βοῆς δηλώσοντας τοῖς Μοτυαίοις φυγεῖν
 εἰς τὰ παρὰ τοῖς Ἑλλήσιν ἱερὰ τιμώμενα. οὐ γενη-
 θέντος οἱ μὲν στρατιῶται τοῦ φονεύειν ἔλκρον, ἐπὶ
 δὲ τὴν τῶν κτήσεων διαρπαγὴν ὤρμησαν· καὶ δι-
 φορεῖτο πολλοὺς μὲν ἀργυροῦς, οὐκ ὀλίγους δὲ χρυσός,
 καὶ ἰσθῆτες πολυτελεῖς καὶ τῆς ἄλλης εὐδαιμονίας
 πλήθος. τὴν δὲ τῆς πόλεως διαρπαγὴν ἰδὼκεν ὁ
 Διονύσιος τοῖς στρατιώταις, βουλόμενος προθύμους
 αὐτοὺς ποιῆσαι πρὸς τοὺς ἐπιφερομένους κινδύ-
 νους. ἀπὸ δὲ τούτων γινόμενος Ἀρχύλον τὸν

ὁ μόνος Dind., μόλις ο 6 καὶ om P 9 ὡμότητι
 ὡμότητι Madvig; ὡμότητι PK, ὡμότητι c 10 ἐξῆς PA
 ἐπεξῆς c 24 αὐτοὺς προθύμους o-PA 26 Ἀρχύλον
 χειρεῖον P, χερσίον FI

ἀναβάντα πρῶτον ἐπὶ τὸ τεῖχος ἑκατὸν μνᾶς ἴσπε-
 φάνωσαν, τῶν δ' ἑλλων κατὰ τὴν ἀξίαν ἑκαστον
 τῶν ἡνδραγαθηκότων ἐτίμησεν, καὶ τῶν Μοτυαίων
 τοὺς περιλειφθέντας ἐλαφυροπώλησεν. Δαιμένην δὲ
 καὶ τινὰς τῶν Ἑλλήνων συμμαχοῦντας Καρχηδο-
 νίοις λαβὼν κίχμαλώτους ἀνιστάφωσαν. μετὰ δὲ
 ταῦτα φύλακας τῆς πόλεως καταστήσας, Βίτωνι
 τὸν Συρακούσιον φρούραρχον ἀπέδειξε· τὸ δὲ πλεῖον
 μέρος ἐκ τῶν Σικελῶν ὑπῆρχεν. καὶ Λεπτίνην μὲν
 τὸν ναύαρχον μετὰ νεῶν εἰκοσι καὶ ἑκατὸν παρα-
 τηρεῖν τὴν διάβασιν τῶν Καρχηδονίων ... συν-
 ἔταξε δ' αὐτῷ τὴν Αἰγεσίαν καὶ τὴν Ἐντελλαν
 πολιορκεῖν, καθάπερ ἐξ ἀρχῆς πορθεῖν αὐτὴν ἐνιστή-
 σατο· αὐτὸς δὲ τοῦ θύρους ἤδη λήγοντος ἀνέβηκε
 μετὰ τῆς δυνάμεως εἰς Συρακούσας.

- Ἐν δὲ ταῖς Ἀθήναις Σοφοκλῆς [ὁ Σοφοκλέους]
 τραγωδίαν διδάσκειν ἤρξατο, καὶ νίκας ἴσχε δεκαδύο.
 54 Τοῦ δ' ἐνιαυσιαίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθη-
 νησι μὲν ἔλαβε τὴν ἀρχὴν Φορμίων, ἐν Ῥώμῃ δ'
 ἀντὶ τῶν ὑπάτων ἐγένοντο χιλιάρχοι ἕξ, Γναῖος Γε-
 νοῦκιος [καὶ] Λεύκιος Ἀτίλιος, Μάρκος Πομπώνιος,
 Γάιος Λυλλίος, Μάρκος Οὔετούριος, Οὐαλέριος Πο-
 πλίλιος, Ὀλυμπιάς δ' ἦχθη ἐνεννηκοστὴ καὶ ἑκτη, καθ'
 ἦν ἐνίκη Εὐπολις Ἡλείος. τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν

5 ἑλληγίδου P 10 ἑκατόν] ἐκίχμασαν fort. add. 12 δ'
 αὐτῶν] ἄλλων δὲ Reiske (ἀντίταξε cum antecedentibus con-
 iungens), δ' Ἀρχαῖον conicio 13 αὐτῆς PA, αὐτῶν c 16 ὁ
 Σοφοκλέους om. P 17 δεκαδύο c 18 ἐνιαυσίον c-PL
 21 καὶ om. f Μάρκος om. A 22 Λεύκιος Sigonius,
 Ἀννός c, Λυλλίος — Ποπίλιος om. A οὐενήμιος c, καὶ
 add. c Ποπίλιος P, Πόπιλος v 23 καθ' add. Hert.
 24 Εὐπολις] Εὐπόλιμος Wess. (ex Pana. VIII, 45, 4)

παραλαβόντων Διονύσιος ὁ τῶν Συρακοσίων τυ-
 ραννος μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ἀναζεύξας ἐκ
 Συρακουσῶν ἐνέβαλεν εἰς τὴν τῶν Καρχηδονίων
 ἐπικράτειαν. πορθοῦντος δ' αὐτοῦ τὴν χώραν, Ἀλι-
 5 κυαῖοι μὲν καταπλεγέντες διεπρσιβένσαντο πρὸς
 αὐτὸν καὶ συμμαχίαν ἐποίησαντο, Αἰγισταῖοι δὲ τοῖς
 πολιορκουσί νυκτὸς ἀπροσδοκῆτως ἐπιθήμενοι, καὶ
 πῦρ ἐνέντες ταῖς κατὰ τὴν παρεμβολὴν σκηναῖς, εἰς
 πολλὴν ταραχὴν ἤγαγον τοὺς ἐν τῇ στρατοπεδείᾳ·
 10 ἐπινεμηθείσης δὲ τῆς φλογὸς ἐπὶ πολὺν τόπον, καὶ 3
 τοῦ πυρὸς ἀκατασχέτου γενηθέντος, τῶν μὲν παρα-
 βοηθούντων στρατιωτῶν ὀλίγοι διεφθάρησαν, τῶν
 δ' ἱππῶν οἱ πλείστοι ταῖς σκηναῖς συγκρατικαίνθη-
 σαν. καὶ Διονύσιος μὲν ἰδὼν τὴν χώραν οὐδενὸς 4
 15 ὑφισταμένου, Λεπτίνης δ' ὁ ναύαρχος περὶ Μοτύην
 διατρέψων ἐπέτρεψε τὸν τῶν πολέμιων κατάπλοον.
 οἱ δὲ Καρχηδόνιοι πυθόμενοι τὸ μέγεθος τῆς τοῦ
 Διονυσίου δυνάμεως, ἔκριναν πολὺ ταῖς παρασκευαῖς
 αὐτὸν ὑπερθέσθαι. διόπερ Ἰμῖλκωνα βασιλέα κατὰ 5
 20 νόμον καταστήσαντες, ἐκ τῆς Λιβύης ὅλης, ἐκ δ'
 ἐκ τῆς Ἰβηρίας συνήγαγον δυνάμεις, τὰς μὲν παρὰ
 τῶν συμμάχων μεταπεμπόμενοι, τὰς δὲ μισθοῦμε-
 νοί· καὶ πόρας ἤθροισαν πεζῶν μὲν ὑπὲρ τὰς τριά-
 κοντα μυριάδας, ἱππεῖς δὲ τετρακισχιλίους χωρὶς
 25 τῶν ἡρμάτων· ταῦτα δ' ἦσαν τετρακόσια· ναὺς δὲ
 μακρὰς μὲν τετρακοσίας, τὰς δὲ τὸν στίον καὶ τὰ
 μηχανήματα καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν παρακο-
 μιζούσας πλείονες τῶν ἑξακοσίων, καθάπερ φησὶν

4 ἀλικιαῖοι P 13 ἱππῶν Reiske, ἱππέων G 22 μετα-
 τριπορέουσιν PA 23 μὲν πεζῶν π 26 τὰ om. PA

Ἐφορος. Τίμαιος μὲν γὰρ τὰς ἐκ τῆς Λιβύης
περαιωθεῖσας [δυνάμεις] οὐ πλείω φησὶν εἶναι δέκα
μυριάδων, καὶ πρὸς ταύταις ἐτέρας τρεῖς ἀποφαί-
νεται κατὰ Σικελίαν στρατολογηθείσας.

- 55 Ἰμῆλκων δὲ τοῖς κυβερνήταις ἄκασι δοὺς βυβλίον ^α
ἐπισφραγισμένον, ἐκέλευσεν ἀνοίγειν ὅταν ἐκπλεύ-
σωσι καὶ ποιεῖν τὰ γεγραμμένα. τοῦτο δ' ἐμνη-
νήσατο πρὸς τὸ μηδένα τῶν κατασκόπων ἀπαγγεῖλαι
τὸν κατάπλοον τῷ Διονυσίῳ· ἦν δὲ γεγραμμένον,
2 ὅπως ἐς Πάνορμον καταπλεύσωσιν. διάπερ ἐπιγε- ¹⁰
νομένου πνεύματος οὐρίου, καὶ πάντων λυσάντων
τὰ πρυμνήσια, τὰ μὲν φορτηγὰ τῶν πλοίων ἐπλεε
διὰ τοῦ πελάγους, αἱ δὲ τριήρεις ἐπλευσαν εἰς τὴν
Λιβύην, παρελέγοντό τε τὴν γῆν. φοροῦ δὲ πνεύ-
ματος ὄντος, ὥς ἤδη καταφανεῖς ἦσαν ἀπὸ τῆς Σι- ¹⁵
κελίας αἱ πρῶται πλείους τῶν φορτηγῶν νεῶν,
Διονύσιος ἀπίστανε Λεπτίνην μετὰ τριάκοντα τριή-
ρων, παρακελευσάμενος εὐπτεῖν τοῖς ἐμβόλοις καὶ
3 διαφθεῖρειν ἀπάσας τὰς καταλαμβανομένας. ὃς μετὰ
σπουδῆς ἐκπλεύσας καὶ ταῖς πρώταις προσμύξας ²⁰
εὐθὺς τινὰς αὐτάνδρους κατέδυσεν· αἱ δὲ λοιπαὶ
πλήρεις οὖσαι καὶ τὸν ἄνεμον τοῖς ἰστίοις δεχόμεναι καὶ
ῥαδίως ἐξέφυγον· ὁμοῦ κατέδυσε πεντήκοντα ταῖς
στρατιώτας ἐχούσας πεντακισχιλίους, ἄρματα δὲ
4 διακόσια. Ἰμῆλκων δὲ καταπλεύσας εἰς Πάνορμον ²⁵

2 δυνάμεις om. PAL. πλείω PAL, πλείους c. 3 ταύ-
τας PA. 6 ἐκπλεύσων P. 10 ἐς Πάνορμον] ἐπ' ἀντορμον P.
14 Λιβύην] Μορέην Eich.; τὸ Αἰθέριον Dobr. 22
πλήρεις] πλήρεις P. αἱ πλείους vel κοπιήρεις Weiss, ἐτέρες
Reiske, τριήρεις Wurm; πλήρεις τοῖς ἰστίοις (c. 57, 2) con-
fert Dind. 24 οὐρούς P.

καὶ τὴν δύναμιν ἐκβιβάσας ἤγεν ἐπὶ τοὺς πολέμιους,
καὶ τὰς μὲν τριήρεις παραπλεῖν ἐκέλευσεν, αὐτὸς
δ' ἐν παρόδῳ διὰ προδοσίας ἑλὼν Ἐρυκα πρὸς τὴν
Μοτύην κατιστριτοπίδενσεν. ὄντος δὲ κατὰ τοῦ-
τον τὸν χρόνον τοῦ Διονυσίου περὶ τὴν Αἰγύπτου
μετὰ τῆς δυνάμεως, Ἰμῖλκων τὴν Μοτύην ἐξεπο-
λιόρχησεν. τῶν δὲ Σικελιωτῶν προθύμων ὄντων
διαμάχισθαι, Διονύσιος ἤμα μὲν μακρὰν τῶν συμ-
μαχίδων πόλεων ἀπεισμένος, ἄμα δὲ τῆς σιτοπομ-
πίας ἐπιλειπούσης, διέλαβι συμφέρειν ἐφ' ἐτέρων
τόπων συστήσασθαι τὸν πόλεμον. κρίνας οὖν ἀνα-
ξενγγνέειν, τοὺς μὲν Σικανούς ἐπιθεῖ καταλιπεῖν
τὰς πόλεις κατὰ τὸ παρὸν καὶ μετ' αὐτοῦ στρατεύε-
σθαι· ἀπὲρ δὲ τούτων ἐπηγγέλλετο δῶσαι χώραν
βελτίονα καὶ τῷ πλῆθει παραπλησίαν, καὶ μετὰ τὴν
τοῦ πολέμου κατάλυσιν κατάξειν τοὺς βουλομένους
εἰς τὰς πατρίδας. τῶν δὲ Σικανῶν ὀλίγοι, κατα-
πλαγέντες μήποτε ἀντιλέγοντες διαρξασθῶσιν ὑπὸ
τῶν στρατιωτῶν, συγκατέθεντο τοῖς ἀξιουμένοις ὑπὸ
Διονυσίου. ἀπίστησαν δὲ παραπλησίως καὶ Ἀλι-
κυαῖοι, καὶ πέμψαντες πρίσβεις εἰς τὸ τῶν Καρχη-
δονίων στρατόπεδον συμμαχίαν ἐποιήσαντο· καὶ
Διονύσιος μὲν ἐφόρμησεν ἐπὶ Συρακουσῶν, κατα-
φθείρων τὴν χώραν δι' ἧς ἤγει τὴν δύναμιν. Ἰμῖλ-
κων δὲ τῶν πραγμάτων προχωρούντων κατὰ γνώ-
μην παρισκευάζετο τὴν στρατιὰν ἀνάγειν ἐπὶ Μισ-
σήνης, σπειδῶν αὐτῆς κυριεῦσαι διὰ τὴν εὐκαρίαν

10 ἐπιλειπούσης o-PAL 15 βελτίον P 18 ἀπὸ PA
20 Διονυσίου] οἱ δὲ ἄλλοι ἀπίστησαν add. Heiske 26 ἀνά-
γων o, corr. Eich.

τῶν τόπων· ὃ τε γὰρ ἐν αὐτῇ λιμὴν εὐθρατος ἦν,
 δυνάμενος δέχεσθαι πάσας τὰς ναῦς, οὐσας πλείων
 τῶν ἑξακοσίων, τὰ τε περὶ τὸν πορθμὸν οἰκίαι ποιη-
 σάμενος Ἰμῖλκων ἤλπιζε τὰς τῶν Ἰταλιωτῶν βοη-
 θείας ἐμφράζειν καὶ τοὺς ἐκ Πελοποννήσου στόλους
 2 ἐπισχεῖν. ταῦτα δὲ διανοηθεὶς πράττειν, πρὸς τοὺς
 μὲν Ἰμεραίους καὶ τοὺς τὸ Κεφαλοῖδιον προύριον
 κατοικοῦντας φιλίαν ἐποιήσατο, Λιπέρας δὲ τῆς
 πόλεως ἐγκρατὴς γενόμενος τριάκοντα τάλαντα παρὰ
 τῶν κατοικούντων τὴν νῆσον ἐπράξατο· αὐτὸς δὲ
 μετὰ πάσης τῆς δυνάμεως ὤρμησεν ἐπὶ Μεσσήνης.
 3 συμπαραιλευσὼν αὐτῷ τῶν νεῶν. καὶ ταχὺ
 διανύσας τὴν ὁδὸν κατεστρατοπέδευσεν ἐπὶ τῆς
 Πελοφίδος, ἀπέχων τῆς Μεσσήνης σταδίους ἑκατὸν.
 οἱ δὲ τὴν πόλιν ταύτην κατοικοῦντες ὥς ἐπύθοντο
 4 τὴν παρουσίαν τῶν πολεμίων, οὐ τὰς αὐτὰς ἀλλή-
 λους ἐννοίας εἶχον περὶ τοῦ πολέμου. τινὲς μὲν
 γὰρ αὐτῶν τὸ μέγεθος τῆς τῶν πολεμίων δυνάμεως
 ἀκούοντες, καὶ τὴν ἐρημίαν τῶν συμμάχων ὁρῶν-
 τες, ἔτι δὲ καὶ τῶν ἰδίων ἱππίων ἐν Συρακούσαις
 5 ὄντων, ἀπεγνώκεισαν τὴν ἐκ τῆς πολιορκίας σωτη-
 ρίαν. μάλιστα δ' αὐτοὺς εἰς ἀθυρίαν ἤγε τὰ τεῖχη
 καταπεπτωκότα καὶ ὁ καιρὸς εἰς παρασκευὴν οὐ
 διδοὺς ἄνεσιν. διόπερ' ἐξεκόμιζον ἐκ τῆς πόλεως
 τέκνα καὶ γυναῖκας καὶ τὰ πολυτελέστατα τῶν χρη-
 6 μάτων εἰς τὰς ἀστυγείτονας πόλεις. τινὲς δὲ τῶν

2 πλείους Dind.
 3 οἰκίαι ποιησάμενος] ιδιοποιή-
 μενος conicio (XV, 13, 1)
 4 τοὺς μὲν] τοὺς P, μὲν ε
 5 αἰας PA

3 οἰκίαι ποιησάμενος] ιδιοποιή-
 4 ἐπισχεῖν] ἐπισχεῖν Dind.
 5 ἐπὶ] ἀπὸ PA 17 εἰ-

Μεσσηνίαν ἀκούοντες τι παλαιὸν αὐτοῖς εἶναι λό-
 γιον, ὅτι δει Καρχηδονίους ὑδροφορῆσαι κατὰ τὴν
 πόλιν, ἐξεδίδοντο τὸ κατὰ τὴν φήμην πρὸς τὸ συμ-
 φέρον ἑαυτοῖς, νομίζοντες δουλεύειν ἐν Μεσσηνίᾳ
 1 τοὺς Καρχηδονίους. διὸ καὶ ταῖς ψυχαῖς εὐθαρσείας 6
 ὄντες πολλοὺς καὶ τῶν ἄλλων προθύμους ἐποιεῖντο
 εἰς τοὺς ἐπὶ τῆς ἐλευθερίας κινδύνους. εὐθείας δὲ
 τῶν νεωτέρων ἐπιλέξαντες τοὺς ἀρίστους ἀπέστειλαν
 ἐπὶ τὴν Πελοπίδα, κωλύοντας τοὺς πολέμιους ἐπι-
 12 βαίνειν τῆς χώρας. περὶ ταῦτα δ' ὄντων αὐτῶν, 57
 Ἰμῖλκων θεωρῶν ἐβοηθοῦντας τοὺς Μεσσηνίους περὶ
 τὴν ἀπόβασιν, ἀπέστειλε τῶν νεῶν διακοσίους ἐπὶ
 τὴν πόλιν· ἤλπιζε γάρ, ὅπως ἦν εἰκός, τῶν στρα-
 τιστῶν τὴν ἀπόβασιν κωλύόντων τοὺς ἐν ταῖς
 18 ναυσὶ κυριεύειν ῥαδίως τῆς Μεσσηνίης οὐσης ἐρή-
 μου τῶν ἀμυνομένων. πνεύσαντος δὲ βορέου τὰς 2
 μὲν ναὺς συνέβη ταχέως πλήρεσι τοῖς ἰστίοις εἰς τὸν
 λιμένα κατενεχθῆναι, τοὺς δ' ἐπὶ τῇ Πελοπίδι παρα-
 φυλάττοντας Μεσσηνίους ὑστερεῖναι τῆς τῶν νεῶν
 20 παρουσίας, καίπερ κατὰ σπουδὴν ἐπιγομένους. διό 3
 περ οἱ Καρχηδόνιοι περιστρατοπεδεύσαντες τὴν
 Μεσσηνίην καὶ διὰ τῶν πεπιωκῶτων τειχῶν εἰσβιασά-
 μενοι τῆς πόλεως ἐκυρίευσαν. τῶν δὲ Μεσσηνίων 4
 οἱ μὲν μαχώμενοι γενναίως ἀντηρέθησαν, οἱ δ' εἰς
 25 τὰς ἐγγυτάτω κειμένας πόλεις ἔφυγον, ὁ δὲ πολὺς
 ὄχλος διὰ τῶν παρακειμένων ὁρῶν ὁρμήσας εἰς τὰ

1 τι Dind., τὸν P, τὸ ε. 3 τὸ add. Reiske; κατὰ del. Wess. 4 δουλεύειν ο, corr. Reiske 6 * προθέμους (παιστέτο) προσθεροῦντα Pa, προθευμοποιεῖντο f (c. 53, 6)
 11 περὶ] πρὸς Eich. 15 κυριεύειν PA. [21 οἱ om. P
 26 ὁρμήσας] ὁρμάς P¹, ὁρμῆν P²

- κατὰ τὴν χώραν φρούρια διεσπάρη· τῶν δὲ ἄλλων
 τινὲς μὲν ὑπὸ τῶν πολεμίων συνελαμβάνοντο, τινὲς
 δὲ ἀποληφθέντες εἰς τὸ πρὸς τὸν λιμένα μέρος ἔρρι-
 ψαν ἑαυτοὺς εἰς τὴν θάλατταν, ἐλπίζοντες διανήξασ-
 θαι τὸν μεταξὺ πόρον. τούτων δὲ ὄντων πλειόνων
 ἢ διακοσίων, οἱ πλείστοι μὲν ἐπὶ τοῦ ῥοῦ διε-
 φθάρησαν, πεντήκοντα δὲ πρὸς τὴν Ἰταλίαν διεσω-
 6 θησαν. Ἰμῖλκων δὲ τὴν δύναμιν ἔπασαν μετα-
 γαγῶν εἰς τὴν πόλιν, τὸ μὲν πρῶτον ἐπεχείρησε
 πορθεῖν τὰ κατὰ τὴν χώραν φρούρια, τούτων δ' 10
 ὄχυρων ὄντων, καὶ τῶν εἰς αὐτὰ συμπεφυγόντων
 γυναιῶς ἀγωνιζομένων, ἀνίστασθαι εἰς τὴν πόλιν,
 ἀδυνατήσας αὐτῶν κυριεῦσαι. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν
 τε δύναμιν ἀνελάμβανε καὶ παρυσικεύετο τὴν
 πορείαν ἐπὶ Συρακούσας ποιεῖσθαι. 15
- 58 Οἱ δὲ Σικελοί, πάλαι μὲν μισοῦντες τὸν Διο-
 νύσιον, τότε δὲ καιρὸν τῆς ἀποστάσεως ἔχοντες,
 μετεβάλοντο πρὸς Καρχηδονίους πλὴν Ἀσσωρίων
 ἱππαντες. Διονύσιος δ' ἐν ταῖς Συρακούσαις τοὺς
 δούλους ἐλευθερώσας, ἐπλήρωσεν ἐξ αὐτῶν καὶ 20
 ἑξήκοντα· μετεπέμψατο δὲ καὶ παρὰ Λακεδαιμονίων 228
 μισθοφόρους πλείω τῶν χιλίων, καὶ τὰ κατὰ τὴν
 χώραν φρούρια περιπορευόμενος ὄχυρον καὶ σίτον
 παρεκόμεζεν ἐπιμελίστατα δὲ τὰς ἐν Αἰοντίνοις
 ἀκροπόλεις ἐτείχευε καὶ τὸν ἐκ τῶν πεδίων σίτον 25
 2 εἰς ταύτας συνήθροισεν. ἔπεισε δὲ καὶ τοὺς τὴν

3 ἀποληφθέντες PF'JKL.

4 διανήξασθαι Dind.

10 χώραν (αὐτὴ περὶ τὴν πόλιν) Wess., πόλιν 6

11 καὶ

om. P

15 ποιεῖσθαι P

18 πύργους P

22 πλείω

PAL, πλείους c

Κατάνην οἰκούντας Καμπανούς εἰς τὴν νῦν καλου-
 μένην Αἰτνην μεταστήναι διὰ τὸ λίαν εἶναι τὸ φρο-
 ριον ὄχυρόν. μετὰ δὲ ταῦτα ἀπὸ τῶν Συρακουσῶν
 ἑκατὸν ἑξήκοντα σταδίους προαγαγὼν ἄπασιν τὴν
 2 δύναμιν κατεστρατοπέδευσε περὶ τὸν Ταῦρον κα-
 λούμενον. εἶχε δὲ [καὶ] κατ' ἑκάστον τὸν καιρὸν
 πεζοὺς μὲν τρισμυρίους, ἵππεις δὲ πλείους τῶν τρις-
 χιλίων, ναῦς δὲ ἑκατὸν ὀγδοήκοντα· τοῦτων δ' ὀλίγαι
 μὲν ἦσαν τριήρεις. Ἰμῖλκων δὲ τὰ τεῖχη τῆς Μεσσηνίας 3
 10 κατασκάψας προσέταξε τοῖς στρατιώταις καταβαλεῖν
 τὰς οἰκίας εἰς ἰδαφος, καὶ μήτε κέραμον μήθ' ὕλην
 μήτ' ἄλλο μὴδὲν ὑπολείπειν, ἀλλὰ τὰ μὲν κατακαῦ-
 σαι, τὰ δὲ συντρίβειν. ταχὺ δὲ τῇ τῶν στρατιωτῶν
 πολυχειρίᾳ λαβόντων τῶν ἔργων συντέλειαν, ἡ πόλις
 15 ἄγνωστος ἦν ὅτι πρότερον αὐτὴν οἰκείσθαι συνέ-
 βαιεν. ὁρῶν γὰρ τὸν τόπον πόρρω μὲν ἀπὸ τῶν 4
 συμμαχίδων πόλεων κεχωρισμένον, εὐκαιρότατον δὲ
 τῶν περὶ Σικελίαν ὄντων, προήρητο θυεῖν θάτερον,
 ἢ τελέως ἀοίκητον διατηρεῖν ἢ δυσχερὴ καὶ πολυ-
 20 χρόνιον τὴν κτίσιν αὐτῆς γίνεσθαι.

Ἐκποδειζάμενος οὖν τὸ πρὸς τοὺς Ἕλληνας 59
 μίσος ἐν τῇ τῶν Μεσσηνίων ἀτιμίᾳ, Μάγωνα μὲν
 τὸν ναυαρχον ἀπέστειλε μετὰ τῆς ναυτικῆς δυνά-
 μειας, προστάξας παραπλεῖν ἐπὶ τὸν λόφον τὸν κα-
 25 λούμενον Ταῦρον. τοῦτον δὲ κατειληφότες ἦσαν
 Σικελοί, συγγροὶ μὲν τὸ πλῆθος ὄντες, οὐδένα δ' ἔχον-

6 καὶ om. F 9 τῆς M. τὰ τεῖχη o - PA 10 κατα-
 βαλεῖν P 15 ὅτι Weas., ὅτι PaF', ὅτι ποὺ c, ὅπου Beisako
 18 προήρητο P 26 οὐδένα δ' ἔχοντες ἡγεμόνα] οὐτ' ἂν
 δέχοιτο ἡγεμόνα PA(L), ἡγεμόνα δὲ οὐκ ἔχοντες c; in oit'
 ἂν duis nomen latere casset Weas.

2 τες ἡγεμόνα. τούτοις δὲ τὸ μὲν πρότερον Διονύσιος
 δίδωκε τὴν τῶν Ναξίων χώραν, τότε δ' ὑπ' Ἰμίλ-
 κου πεισθέντες ἐπαγγελίαις τὸν λόφον καταλάβοντο.
 ὄχυρόν δ' ὄντος τούτου, καὶ τότε καὶ μετὰ τὸν
 πόλεμον ἦκουσαν αὐτὸν τεῖχος περιβαλλόμενοι, καὶ τὴν
 πόλιν διὰ τὸ μείναι τοὺς ἐπὶ τὸν Ταύρον ἄθροι-
 3 σθέντας Τευρομένιον ὠνόμασαν. Ἰμίκων δὲ ἀνα-
 λαβὼν τὴν πεζὴν στρατιὰν εὐτονον τὴν πορείαν
 ἐποιεῖτο, καὶ κατήντησε τῆς Ναξίας ἐπὶ τὸν προει-
 ρημένον τόπον, ἅμα καὶ Μάγωνος καταπλεύσαντος. 10
 προσφάτως δὲ πυρὸς ἐκφυγόντος ἐκ τῆς Αἰτνῆς
 μέχρι τῆς θαλάττης, οὐκ ἔτι δυνατόν ἦν τὴν πεζὴν
 στρατιὰν συμπάγειν παραπλεύσασαι τὰς ναυσὶν
 ἐφθαρμένων γὰρ τῶν περὶ τὴν θάλατταν τόπων
 ὑπὸ τοῦ καλουμένου ῥύακος, ἀνεγκαῖον ἦν τὸ 15
 πεζὸν στρατόπεδον περιπορεύεσθαι τὸν τῆς Αἰτνῆς
 4 λόφον. διόπερ Μάγωνι προσέταξε καταπλεῖν ἐπὶ
 τῆς Κατάνης, αὐτὸς δὲ διὰ τῆς μεσορείου ταχέως
 ὁρμήσας ἱσπευθε συμμιῖξαι τὰς ναυσὶ περὶ τὸν τῶν
 Καταναίων ἀγυιῶν· εὐλαβεῖτο γὰρ μήποτε διε- 20
 σπαρμένης τῆς δυνάμεως οἱ Σικελιώται τοῖς περὶ
 τὸν Μάγωνα διανανμαχήσωσιν· ὅπερ καὶ συνετε-
 5 λίσθη. Διονύσιος γὰρ τὸν μὲν πλοῦν εἰδὼς τῷ
 Μάγωνι βραχὺν ὄντα, τὴν δὲ πορείαν τοῖς πεζοῖς
 ἐργώδη καὶ μακράν, ἱσπευθεν ἐπὶ τῆς Κατάνης, 25

2 δίδωκε ο. PAF ἐπ' ἐπ' P Ἰμίκων PA, Ἰμίλκων
 JK, Ἰμίκωνος c 5 περιβαλλόμενοι P 10 παραπλεύσαν-
 τος Elnh. 12 τὴν om. P 17 καταπλεῖν] πλεῖν f
 20 κατανόων P 22 συνετελέσθη Reiske (XIX 2, 9), συνε-
 τέλειαν P, συνετέλειαν A, συνετέλειαν c1 συνετέλειαν conicio
 ex XIII 112, 6 24 βραχὺν Dindl., βραχὺς o

βουλόμενος ναυμαχῆσαι πρὸς Μάγωνα, πρὶν ἔλθειν
 τοὺς περὶ τὸν Ἰμῆλκωνα. ἤλπιζε γάρ τῶν πεζῶν ὁ
 ἐκτεταγμένων παρὰ τὸν αἰγυλὸν τοῖς μὲν ἰδίαις
 θάρσος παρῆξασθαι, τοὺς δὲ πολέμιους δειλοτέρους
 ἔσεσθαι· τὸ δὲ μέγιστον, εἴ τι συμβαίῃ γενέσθαι
 πταῖσμα, ταῖς θλιβομέναις ναυσὶν ἐξῆν καταφυγεῖν
 πρὸς τὸ τῶν πεζῶν στρατόπεδον. ταῦτα δὲ διανοή- 7
 σεις Λεπτίνην μὲν ἀπέστειλε μετὰ πασῶν τῶν νεῶν,
 παραγγέλλας ἀθρόοις τοῖς σκάφεσι ναυμαχεῖν καὶ
 μὴ λῦειν τὴν τάξιν, ὅπως μὴ κινδυνεύσωσιν ὑπὸ
 τοῦ πλήθους τῶν ἐναντίων· εἶχον γὰρ οἱ περὶ τὸν
 Μάγωνα σὺν ταῖς ὀλκάσι καὶ ταῖς ἄλλαις ταῖς ἐπι-
 κάποις, οὐσαις χαλκιμβόλοις, ναῦς οὐκ ἐλάττους
 πεντακοσίων. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι ὥς εἶδον τὸν 60
 αἰγυλὸν τῶν πεζῶν πλήρη καὶ τὰς Ἑλληνικὰς ναῦς
 ἐπιφερομένας, παραχρῆμα μὲν οὐ μετρίως ἠγωνία-
 σαν, καὶ πρὸς τὴν γῆν ἐπιχείρησαν καταπλεῖν· μετὰ
 δὲ ταῦτα λογισάμενοι, διότι κινδυνεύουσιν ἀπο-
 λείσθαι πρὸς τὰς ναῦς αἷμα καὶ τοὺς πεζοὺς μαχό-
 20 μνοι, ταχέως μετενόησαν. κρίναντες οὖν ναυμα-
 χεῖν, διέταττον τὰς ναῦς καὶ τὸν τῶν πολέμιων
 ἐπίπλουν ἐκαπαδόκουν. Λεπτίνης δὲ τριέκοντα ναυσὶ 2
 ταῖς ἀρίσταις πολὺ τῶν ἄλλων προέβη, οὐκ ἀνέν-
 δρως μὲν, ἀβούλως δὲ διηγωνίσαστο. εὐθύς γάρ ...
 30 ταῖς πρώταις τῶν Καρχηδονίων, τὸ μὲν πρῶτον οὐκ
 ὀλέγως κατέδυσε τῶν ἀντιτεταγμένων τριήρων· τοῦ

ὁ ἐξ, καταφυγὴν P. 15 αἰγυλὸν παραχρῆμα μὲν τῶν νεῶν
 [πεζῶν Palmerius, πολέμιων Reiske] πλήρη καὶ τὰς Ἑλληνικὰς
 ταῖς ἐπιφερομένας [PAL, ἐπιφαινομένας c] ο, transposuit Weck.
 24 γάρ] προσέβητο nihil. Weck. (c. 55, 3), ἐπεμύθη (καταπλε-
 κεί) Reiske, ἐπιπλεούσας Wurm; * ἐπιθέμενος γάρ (c. 55, 4)

δὲ Μάγωνας ἀθρόαις ταῖς ναυσὶ ταῖς τριάκοντα
 περιχυθέντος, ταῖς μὲν ἀρεταῖς ὑπερῖχον οἱ περὶ
 τὸν Λεπτίην, τοῖς δὲ πλείθεσις οἱ Καρχηδόνιοι.
 3 αὐτὸ καὶ τῆς μάχης ἰσχυροτέρως γινομένης, καὶ τῶν
 κυβερνητῶν ἐκ παρβολῆς τὸν ἀγῶνα συνισταμένων,
 ὁμοῖος ὁ κίνδυνος ταῖς ἐπὶ τῆς γῆς παρατάσσιν
 ἐγένετο. οὐ γὰρ ἐκ διαστήματος τοῖς ἐμβόλοις εἰς
 τὰς τῶν πολέμιων ναυς ἐνέσειον, ἀλλὰ συμπλεκο-
 μένων τῶν σκαφῶν ἐκ χειρὸς διηγωνίζοντο. τινὲς
 μὲν ἐπὶ τὰς τῶν ἐναντίων ναυς ἐπιπηδῶντες ἐπι-
 10 πτον εἰς τὴν θάλατταν, τινὲς δὲ κρατήσαντες τῆς
 ἐπιβολῆς ἐν ταῖς τῶν πολέμιων ναυσὶν ἤγωνίζοντο.
 4 τέλος [δὲ ὁ μὲν Λεπτίης ἐκβιασθεὶς ἠναγκάσθη 890
 φεγεῖν εἰς τὸ πέλαγος, αἱ δὲ λοιπαὶ τῶν νεῶν ἀτά-
 κτως τὸν ἐπίπλουν ποιοῦμεναι ὑπὸ τῶν Καρχηδο-
 11 νίων ἐχειροῦντο· καὶ γὰρ τὸ περὶ τὸν ναυαρχὸν
 ἑλάττωμα τοὺς Φοίνικας εὐθυρασιέστερον ἐποίησεν,
 τοὺς δὲ Συκελιώτας οὐκ εἰς τὴν τυχοῦσαν ἀθυμίαν
 5 ἤγαγεν. τῆς δὲ μάχης τοιοῦτον λαβούσης τὸ τέλος,
 οἱ Καρχηδόνιοι τοὺς ἀτάκτως φεύγοντας σφᾶς φιλο-
 12 τιμότερον διώξαντες διέφθειραν μὲν ναυς πλείους
 τῶν ἑκατὸν, τὰ δ' ὑπηρετικά παρὰ τὸν αἰγιαλὸν
 καταστήσαντες ἀνῆρουν τῶν ναυτῶν τοὺς διακωχο-
 6 μένους πρὸς τὸ πεζὸν στρατόπεδον. πολλῶν δ'
 ἀπολλυμένων οὐ μακρὰν τῆς γῆς, τῶν περὶ τὸν
 Διονύσιον οὐδαμῶς δυναμένων βοηθῆσαι, πᾶς ὁ

2 ἀρεταῖς ὑπερῖχον [ὑπερῖχοντο Palmerius, ἐπίσκο-
 Reiske] οἱ Καρχηδόνιοι, τοῖς δὲ πλείθεσις οἱ περὶ Λεπτίην ο,
 corr. Wess. 9 διηγωνίζον P τινὲς μὲν] conjunctionem
 desideravit Dind. 16 περὶ Wess., παρὰ ο 20 σφᾶς fort.
 ex dittographia ortum

τόπος ἐργασίᾳ νεκρῶν καὶ ναυαγίων. ἀπώλοντο μὲν οὖν ἐν τῇ ναυμαχίᾳ τῶν μὲν Καρχηδονίων οὐκ ὀλίγοι, τῶν δὲ Σικελιωτῶν ναῦς μὲν πλείω τῶν ἑατόν, ἄνδρες δ' ἐπὶ τοῖς δισμυρίοις. ἀπὸ δὲ τῆς μάχης οἱ μὲν Φοίνικες περὶ τὴν Κατάνην ὁρμίσαντες τὰς τριήρεις, ἀνήψαντο τὰς αἰχμαλώτους ναῦς, καὶ ἀνελκύσαντες αὐτάς ἐθεράπευον, ὥστε τοῖς Καρχηδονίοις μὴ μόνον ἀκουστόν, ἀλλὰ καὶ θεωρητὴν ποιῆσαι τὸ μέγεθος τοῦ προτερήματος.

Οἱ δὲ Σικελιώται τὴν πορείαν μὲν ἐπὶ Συρακουσῶν ἐποίησαντο, νομίζοντες δὲ πάντως εἰς ἐργώδη πολιορκίαν συγκλεισθήσεσθαι, παρεκάλουν τὸν Διονύσιον εὐθέως ἀπαντᾶν τοῖς περὶ τὸν Ἰμῖλκωνα διὰ τὴν γεγενημένην νίκην· τάχα γὰρ τῷ παρὰ δόξῳ τῆς ἐπιφανείας καταπλήξεσθαι τοὺς βαρβάρους καὶ τὸ πρότερον ἐλάττωμα διορθώσεσθαι. Διονύσιος δὲ τὸ μὲν πρῶτον τοῖς παρακαλοῦσι πειθόμενος ἔτοιμος ἦν ἄγειν τὴν δύναμιν ἐπὶ [τὸν] Ἰμῖλκωνα· ὥς δέ τινες τῶν φίλων ἔλεγον αὐτῷ, ὅτι κινδυνεύσει τὴν πόλιν ἀποβαλεῖν, ἐὰν Μάγων ἀναχθῇ μετὰ τοῦ στόλου παντὸς ἐπὶ Συρακουσῶν, εὐθέως μετενόησε· καὶ γὰρ τὴν Μεσσήνην ἤδει τῷ παρὰ πλησίον τρόπῳ τοῖς βαρβάροις ὑποχείριον γεγεννημένην. ὥστε οὐκ ἀσφαλὲς εἶναι νομίζων ἐρημον

3 πλείω PAI, πλείους c 7 καὶ καθελκύσαντες o, corr. Euth., καθελκύσαντες conicio 8 Καρχηδονίοις i. e. τοῖς περὶ τὸν Ἰμῖλκωνα] Καταναίης Dind. 10 τῇ] κατὰ τὴν Wess. μὲν Dind., ἢ c, om P ἐπὶ PA, ἐπὶ τῶν c 11 δὲ add. Dind. πάντα P, πάντες J 14 διὰ] ὁθε-
μοτέροις αὐτ μετεωρισθεῖσι διὰ Wess.; ποιεῖ ἀποδοῦναι Wurm
15 καταπλήξεσθαι o, corr. Dind. 16 διασπείρεσθαι v
18 τοῖς om P 23 ὑποχείριον] χείριον PA

- ποιῆσαι τὴν πόλιν τῶν ἀμυνομένων, ἀνέβηξεν ἐπὶ
 3 Συρακουσῶν. τῶν δὲ Σικελιωτῶν οἱ πλείστοι χαλα-
 πῶς φέροντες ἐπὶ τῷ μὴ βούλεσθαι τοῖς πολεμίοις
 ἀπαντᾶν, καταλιπόντες τὸν Διονύσιον οἱ μὲν εἰς
 τὰς ἰδίας πατρίδας, οἱ δ' εἰς τὰ σύγγεγυς τῶν
 4 φρονήσιον ἀπεχώρησαν. Ἰμῖλων δὲ θυσίαν ἡμέραις
 κατανύσας εἰς τὸν τῶν Καταναίων αἰγιαλόν, τὰς
 μὲν παῖδας ἀπάσας ἐνεώλκησε, μεγάλου πνεύματος
 ἐπιγενομένου, τὴν δὲ δύναμιν ἐφ' ἡμέρας τινὰς
 ἀναλαμβάνων πρέσβεις ἀπέστειλε πρὸς τοὺς τὴν
 5 Αἴτνην κατέχοντας Καμπανούς, παρακαλῶν ἀποστή-
 ναι τοῦ Διονυσίου. ἐπηγγέλλετο δ' αὐτοῖς χώραν
 τε δωρήσεσθαι πολλὴν καὶ τῶν ἐκ τοῦ πολέμου
 λαφύρων κοινωνοὺς ποιήσεσθαι· ἐδίδασκε δὲ καὶ
 τοὺς τὴν Ἐντελλαν κατοικοῦντας Καμπανούς εὐδο-
 6 κούντας Καρχηδονίοις καὶ συμμαχοῦντας κατὰ τῶν
 Σικελιωτῶν, [καὶ] καθόλου δὲ τὸ τῶν Ἑλλήνων
 ἀπεδείκνυε πολέμιον ὑπάρχον τῶν ἄλλων ἔθνων.
 7 οἱ δὲ Καμπανοὶ δεδοκότες δαίμονος τῷ Διονυσίῳ,
 καὶ τοὺς ἀρίστους τῶν στρατιωτῶν ἀπεσταλκότες
 8 εἰς Συρακούσας, ἡμεγκάσθησαν διατηρῆσαι τὴν πρὸς
 Διονύσιον συμμαχίαν, καίπερ ἐπιθυμοῦντες μετα-
 βαλίσθαι πρὸς Καρχηδονίους.
- 62 Μετὰ δὲ ταῦτα Διονύσιος μὲν καταπεπληγμένος
 τοὺς Καρχηδονίους, ἀπέστειλε πρεσβαντὴν πρὸς τε

3 τῷ τὸ PA 3 * τὰ σύγγεγυς τὰς ἑγγὺς ο, τὰ ἑγγὺς
 Steph 13 δωρήσεσθαι et ποιήσεσθαι ο, corr. Dind.
 15 ἑντελλαν P εὐδοκούν τοῖς K. Reiske 16 συμμα-
 χεῖν αὐτοῖς κατὰ Reiske 17 καὶ δελεῖν Ἑλλήνων] ἔθνος
 vel γένος add. Steph. 21 πρὸς PA, πρὸς τὰν c

τοὺς κατ' Ἰταλίαν Ἑλλήνας καὶ πρὸς Λακεδαιμο-
 νίους, ἵτι δὲ Κορινθίους, Πολύξενον τὸν κηδεστήν,
 θεόμενος βοηθεῖν καὶ μὴ περιθεῖν τὰς ἐν Σικελίᾳ
 πόλεις τῶν Ἑλλήνων ἔρδην ἀναιρουμένας. Ἰπερνε-
 6 δὲ καὶ ξενολόγους εἰς Πελοπόννησον μετὰ πολλῶν
 χρημάτων, ἐντελόμενος ὥς πλείστοις ἀθροΐζειν
 στρατιώτας, μὴ φειδομένους τῶν μισθῶν. Ἰμῖλκων 2
 δὲ τοῖς ἐπὶ τῶν πολέμιων σκύλοις κοσμήσας τὰς
 ναὺς κατέπλευσεν εἰς τὸν μέγαν λιμένα τῶν Συρα-
 10 κοσίων, καὶ πολλὴν τοῖς ἐν τῇ πόλει καταπλήξιν
 ἐπίστησεν. διακόσιαι μὲν γὰρ καὶ πεντήκοντα μακροί
 ναὺς εἰσέπλεον ἐν τάξει τὰς εἰρεσίας ποιοῦμεναι
 καὶ τοῖς ἐκ τοῦ πολέμου λαφύροις πολυτελῶς κεκο-
 σμημέναι, μετὰ δὲ ταῦτα αἱ φορητοὶ ναὺς εἰσθεό-
 13 μენαι μὲν ὑπὲρ τρισχιλίας, φέρουσαι δὲ
 πλείους τῶν πεντακοσίων, αἱ δὲ πᾶσαι σχεδὸν δις-
 χιλίαι. διὸ καὶ συνίβαινε τὸν [μὲν] λιμένα τῶν
 Συρακοσίων, καίπερ ὄντα μέγαν, ἔμπεφράχθαι μὲν
 τοῖς σκάφεσι, συγκαλύπτεσθαι δὲ σχεδὸν ἅπαντα
 16 τοῖς ἰστίοις. τούτων δὲ καθορμισθεῖσων εὐθὺς καὶ 3
 τὸ περὶ στρατόπεδον ἐκ θατέρου μέρους ἀντι-
 παρῆγε, συνεστηκός, ὥς μὲν τινες ἀνέγραψαν, ἐκ
 τριάκοντα μυριάδων πεζῶν, ἱππίων δὲ τρισχιλίων
 [νεῶν δὲ μακρῶν διακοσίων]. ὁ μὲν οὖν στρατηγός

11 πεντήκοντα Pl. δατώ c. 14 εἰσθεόμεναι] εἰσέθιον
 καὶ Sintonis et Maistrig, εἰς πόλεμον (vel λιμένα) Wurm.
 οἰσόμεναι Stroth. 15 μὲν] εἶρον add. Reiske. ἐπὶ τρισχιλίαις
 ἐπὶ τὰς χιλίας Stroth, ἐπὶ τρισχιλίαις πολλὰς Wurm. φέρουσαι
 γόμεναι Hart.; στρατιώτας add. Rhod. δὲ om. AF (P 7).
 locum graviter corruptum esse docent ipsi numeri (cf. c.
 47, 7. 54, 5. 56, 1. 59, 7) atque glossēma τ. 24 ineptissimum.
 18 μὲν del. Dind. 24 τῶν δὲ μ. διακοσίαι del. Weas.

τῶν δυνάμεων Ἰμῖλκων κατισκηνώσεν ἐν τῷ τοῦ
 Διὸς νεφί, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἐν τῷ παρακει-
 μένῳ τόπῳ κατιστρατοπέδευσεν, ἀπέχον τῆς πόλεως
 4 σταδίου δώδεκα. μετὰ δὲ ταῦτα Ἰμῖλκων ἐξήγαγε
 τὴν στρατιάν ἅπασαν, καὶ πρὸ τῶν τειχῶν ἐξέταξε
 τὴν δύναμιν, εἰς μάχην προκαλούμενος τοὺς Συρα-
 κοσίους. ἐπέπλευσε δὲ καὶ τοῖς λιμέσιν ἑκατὸν
 ναυαὶ ταῖς ἀρίστης, ὅπως καταπλήξῃται τοὺς κατὰ
 τὴν πόλιν καὶ συναναγκάσῃ συγχωρεῖν ἡττους εἶναι
 5 καὶ κατὰ θάλατταν. οὐδενὸς δ' ἐπέξιέναι τολμῶντος ἔτι
 τότε μὲν ἀπῆγε τὴν δύναμιν εἰς τὴν στρατοπεδικίαν,
 μετὰ δὲ ταῦτ' ἐφ' ἡμέρας τριάκοντα τὴν χώραν ἐπήει
 δεινδροτομῶν καὶ πάσαν φθείρων, ὅπως ἅμα μὲν
 τοὺς στρατιώτας πληρώσῃ παντοίας ὀφελείας, ἤμῃ
 δὲ τοὺς ἐντὸς τῶν τειχῶν εἰς ἀθυρίαν καταστήσῃ. 10
 63 κατελάβετο δὲ καὶ τὸ τῆς Ἀχραδινῆς προάστειον,
 καὶ τοὺς νεῶς τῆς τε Δήμητρος καὶ Κόρης ἐσύ-
 λησεν· ὑπὲρ ὧν ταχὺ τῆς εἰς τὸ θεῖον ἀσεβείας
 ἐξίαν ὑπέσχε τιμωρίαν. ταχὺ γάρ αὐτῷ τὰ πρόγ- 102
 20 ματα καθ' ἡμέραν ἐγίνετο χεῖρω, καὶ τοῦ Διονυ-
 σίου θαυροῦντος ἀκροβολισμοὺς συνίστασθαι συν-
 2 ἔβαινε προτιρεῖν τοὺς Συρακοσίους. ἐγίνοντο δὲ
 καὶ τὰς νύκτας ἐν τῷ στρατοπέδῳ παρέλογοι ταρε-
 χαί, καὶ μετὰ τῶν ὀπλῶν συνέτρεχον, ὥς τῶν
 πολιερίων ἐπιθιγμένων τῷ χόρῳ. ἐπεγενήθη δὲ καὶ 30
 νόσος, ἣ πάντων αὐτοῖς αἰτία κακῶν κατίσθη· περὶ
 τῆς μικρὸν ὕστερον ἰσοδμεν, ἵνα μὴ προλαμβάνωμεν
 τῇ γραφῇ τοὺς καιροὺς.

δ ἐξέταξε Hert., Itals u
 16 Ἀχραδινῆς P

γ λιμέσιν] τεύχεων Warm

Ἰμάλκων μὲν οὖν τείχος περιβαλὼν τῇ παρεμ- 3
 βολῇ, τοὺς τάφους σχεδὸν πάντας τοὺς σύνεγγυς
 καθύπευθε, ἐν οἷς τὸν τε Γέλωνος καὶ τῆς γυναικὸς
 αὐτοῦ Δημαρέτης, πολυτελῶς κατασκευασμένους.
 ἐκκοδόμησε δὲ καὶ τρία προύρια παρὰ θάλατταν, τὸ
 μὲν ἐπὶ τοῦ Πλημμυρίου, τὸ δ' ἐπὶ μέσῳ τοῦ
 λιμένος, τὸ δὲ κατὰ τὸν νεῶν τοῦ Διὸς· εἰς δὲ ταῦτα
 τὸν τε οἶνον καὶ τὸν αἶτον καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἐπι-
 τηδείων κατακόμιζε, νομίζων χρονιωτέρα ἐσσεῖσθαι
 τὴν πολιορκίαν. ἀπέστειλε δὲ καὶ τὰς ὀλκάδας ναυς 4
 ἐξ τοῦ Σαρδῶνα καὶ Αἰβύρν, ὅπως αἶτον καὶ τὰς
 ἄλλας τροφὰς παρακομίζωσιν. Πολύξενος δὲ ὁ
 Διονυσίου κηδεστής ἐκ τοῦ Πελοποννήσου καὶ τῆς
 Ἰταλίας παρεγενήθη ναὺς μικρὰς ἄγων τριάκοντα
 15 παρὰ τῶν συμμάχων καὶ ναύαρχον Φαρσικίδαν Λυκε-
 δαιμόνιον.

Μετὰ δὲ ταῦτα Διονύσιος μὲν καὶ Λεπτίνης μετὰ 6 4
 μικρῶν νεῶν ἄγορὰν βυβλόμενοι παρακομίσαι, οἱ
 Συρακόσιοι καθ' αὐτοὺς τε γενομένοι καὶ κατὰ
 10 τὴν ἰδόντες σιτηγὸν πλοῖον προσφερόμενον, πέντε
 ναυσὶν ἐπέπλευσαν αὐτῷ, καὶ κατακυριεύσαντες
 κατήγον εἰς τὴν πόλιν. τῶν δὲ Κερκυραίων ἐπ' 2
 αὐτοὺς ἀναχθέντων τετραράκοντα ναυσὶν, οἱ Συρα-
 κόσιοι πάσας ἐπλήρωσαν τὰς ναῦς, καὶ ναυμαχί-
 15 σαιτες τῆς τε στρατηγίδος νεῶς ἐκυρίευσαν καὶ τῶν
 ἄλλων εἴκοσι καὶ τέσσαρες διέφθιραν· καταδιώ-

3 τῇ] τὸν τῆς Eich. 4 Δημαρέτης v 6 πλημμύ-
 ρον P μέσον A, μέσῳ c 7 νεῶ PA 11 Σαρδῶ f
 15 Φαρσικίδαν PFJ 16 ἐπὶ τῶν νεῶν add. Relake
 ol] δὲ add. A

- ξαντες δὲ τὰς φευγούσας μέχρι τοῦ ναυστάθμου τῶν
 πολεμίων, προεκαλοῦντο τοὺς Καρχηδονίους εἰς
 3 ναυμαχίαν. ἰκέλευοι μὲν οὖν διὰ τὸ παράδοξον
 τεταραγμένοι τὴν ἡσυχίαν ἔσχον, οἱ δὲ Συρακοῖσιοι
 τὰς αἰχμαλώτους ναῦς ἀναψάμενοι κατήγαγον εἰς 5
 τὴν πόλιν. μετεωρισθέντες δὲ τῷ προτερήματι, καὶ
 διαλοριζόμενοι τὸν μὲν Διονύσιον πλεονάκις ἡττη-
 μένον, αὐτοὺς δὲ χωρὶς ἰκεῖνου νενικηκότας Καρ-
 4 χηδονίους, φρονήματος ἐπληροῦντο. ἀθροιζόμενοι
 δὲ διελάλουν, ὅτι περιορῶσιν αὐτοὺς δουλεύοντας 10
 Διονυσίῳ, καὶ ταῦτα καιρὸν ἔχοντες τῆς καταλύ-
 σιως αὐτοῦ· τὸν μὲν γὰρ ἐμπροσθεν χρόνον ἴσαν
 ἀφωπλισμένοι, τότε δὲ διὰ τὸν πόλεμον τῶν ὅπλων
 5 ἴσαν κύριοι. οὐ μὴν ἀλλὰ ταιούτων λόγων γενο-
 μένων Διονύσιος κατέπλευσε, καὶ συναγαγὼν ἐκκλή- 15
 σίαν ἐπήγει τοὺς Συρακοσίους καὶ παρεκάλει θαρ-
 ρεῖν, ἐπαγγελλλόμενος ταχίως καταλύσειν τὸν πόλεμον.
 ἤδη δ' αὐτοῦ μέλλοντος διαλύειν τὴν ἐκκλησίαν 20
 ἀναστὰς Θεόδωρος ὁ Συρακοῖσιος, ἐν τοῖς ἱππεύσιν
 εὐδοχιμῶν καὶ δοκῶν εἶναι πρακτικός, ἀπετόλμησε 25
 περὶ τῆς ἐλευθερίας τοιούτοις χρήσασθαι λόγοις.
- 65 Εἰ καὶ τινα προσέψευσται Διονύσιος, τὸ γε
 ῥηθὲν ὑπ' αὐτοῦ τὸ τελευταῖον ἀληθὲς ἦν, ὅτι
 ταχίως καταλύσει τὸν πόλεμον. τοῦτο δὲ πράξαι
 δύναται· ἂν οὐκ αὐτὸς ἀφηγούμενος, ἡττηται γὰρ 30
 πολλάκις, ἀλλὰ τὴν πατριὸν ἐλευθερίαν ἀποδοὺς
 2 τοῖς πολίταις. νῦν μὲν γὰρ οὐδεὶς ἡμῶν προθύμως
 ὑπομένει τοὺς κινδύνους, ὅταν ἡ νίκη μηδὲν ἡττον

4 τῆς add. Dind. 5 ἀναψάμενοι ο. corr. Wess.
 8 αὐτοὺς v 10 αὐτοὺς P.JL 27 ἔμπρ AL.

ἡ τῆς ἡττης· ληφθέντας γὰρ Καρχηδονίοις δεήσει
 ποιεῖν τὸ προσταττόμενον, νικήσαντας δὲ Λιονύσιον
 ἔχειν βεβύταρον ἐκείνων διασπότην. Καρχηδόνιοι μὲν
 γὰρ, πᾶν πολέμῳ κρατήσωσι, φόρον ὁρισμένον λα-
 5 βόντες οὐκ ἂν ἡμᾶς ἐκώλυσαν τοῖς πατρίοις νόμοις
 διοικεῖν τὴν πόλιν· οὗτος δὲ τὰ μὲν ἱερὰ συλίσας,
 τοὺς δὲ τῶν ἰδιωτῶν πλοῦτους ἅμα ταῖς τῶν κερτη-
 μένων ψυχαῖς ἀφελόμενος, τοὺς οἰκέτας μισθοδοτεῖ
 κατὰ τῆς τῶν δεσποτῶν δουλείας· καὶ τὰ συμβαί-
 10 νοντα κατὰ τὰς τῶν πόλεων ἀλώσεις θανά, ταῦτ' ἐν
 εἰρήνῃ πράττων καταλύσειν ἐπαγγέλλεται τὸν πρὸς
 Καρχηδονίους πόλεμον. ἡμῖν δ', ὧ ἄνδρες, οὐχ ὅ-
 5 ἡτιον τοῦ Φοινικικοῦ πολέμου καταλυτέον ἐστὶ τὸν
 ἐντὸς τοῦ τείχους τύραννον. ἡ μὲν γὰρ ἀκρόπο-
 15 λις δούλων ὅπλοις τηρουμένη κατὰ τῆς πόλεως ἐπι-
 τετείχισται, τὸ δὲ τῶν μισθοφόρων πλῆθος ἐπὶ δου-
 λείᾳ τῶν Συρακοσίων ἡθροισται. καὶ κρατεῖ τῆς
 πόλεως οὐκ ἐπ' ἰσῆς βραβεύων τὸ δίκαιον, ἀλλὰ
 μόνωχος πλεονεξίᾳ κρίνων πράττειν πάντα. καὶ
 20 τῶν μὲν οἱ πολέμιοι βραχὺ μέρος ἔχουσι τῆς χώρας,
 Λιονύσιος δὲ πᾶσαν ποιήσας ἀνάστατον τοῖς τὴν
 τυραννίδα συναυξοῦσιν ἐδωρήσατο. μέχρι τίνος οὖν
 4 καρτερήσομεν ταῦτα πάσχοντες, ὑπὲρ ὧν οἱ ἀγαθοὶ
 χάριν τοῦ μὴ λαβεῖν πείραν ἀποθνήσκειν ὑπομέ-
 25 νουσιν; καὶ πρὸς μὲν Καρχηδονίους ἔργονίζομενοι
 τοὺς ἐσχάτους κινδύνους εὐψύχως ὑπομένομεν, πρὸς

1 τῆς ἡττης] τις ἡττα Ihnd. ληφθέντας c Καρ-
 χηδονίους PA, -ορίων FJK, -ορίους c 5 ἡμᾶς AL 9 τῆς
 of δουλείας del Reiske 12 δ' om. P 13 φοινικικοῦ a,
 corr. Wess. 20 οἱ μὲν Dind. 23 καρτερήσομεν P

δὲ πικρὸν τύραννον ὑπὲρ ἐλευθερίας καὶ περὶ
 πατρίδος οὐδὲ λόγῳ παροησίαν ἐτι ἄγειν τολμῶμεν·
 καὶ ταῖς μὲν τοσαύταις μυριάσι τῶν πολεμίων ἀντι-
 ταττόμεθα, μόνον δὲ οὐδ' ἀνδραπόδου γενναίου
 66 τὴν ἀρετὴν ἔχοντα πεφρίκαμεν. οὐ γὰρ δῆκονθεν
 ἀξιώσαι τις ἂν παραβάλλειν Διονύσιον τῷ παλαιῷ
 Γέλῳ. ἐκείνος μὲν γὰρ μετὰ τῆς ἰδίας ἀρετῆς,
 μετὰ τῶν Συρακοσίων καὶ τῶν ἄλλων Σικελιωτῶν
 ἡλευθέρωσε τὴν Σικελίαν ἅπασιν, ὁ δ' ἐν ἐλευθε-
 ρίᾳ παραλαβὼν τὰς πόλεις τῶν μὲν ἄλλων ἀπασθῆναι
 κυρίους πεποίηκε τοὺς πολεμίους, αὐτὸς δὲ τὴν
 67 πατρίδα καταδεδούλωται. κακείνος μὲν πολὺν χρό-
 νον Σικελίᾳ ἀγωνισάμενος τοὺς ἐν ταῖς πόλεσιν
 ὄντας συμμάχους οὐδὲ ἰδεῖν τοὺς πολεμίους ἐποίησεν,
 ὁ δ' ἀπὸ Μοτύης διὰ πέσης τῆς νήσου φυγῶν συγ-
 κλείειν ἑαυτὸν ἐντὸς τῶν τειχῶν, πρὸς μὲν τοὺς
 πολίτας θρασυνόμενος, τοὺς δὲ πολεμίους οὐδὲ κατ'
 68 ὄψιν ἰδεῖν ὑπομένων. τοιγαροῦν ἐκείνος μὲν διὰ
 τὴν ἀρετὴν καὶ τὸ μέγεθος τῶν πράξεων οὐ
 μόνον τῶν Συρακοσίων, ἀλλὰ καὶ τῶν Σικελιωτῶν καὶ
 ἰχονσίων παρέλαβε τὴν ἡγεμονίαν, ὁ δ' ἐκ' ὀλίθῳ
 μὲν τῶν συμμάχων, ἐπὶ δουλείᾳ δὲ τῶν πολιτῶν
 στρατηγήσας, πῶς οὐκ ἂν δικαίως ὑπὸ πάντων
 μισοῖτο; οὐ γὰρ μόνον ἡγεμονίας ἀνάξιος, ἀλλὰ καὶ
 69 μυρίων θανάτων τυχεῖν δίκαιος. Γέλα καὶ Καμά-
 ρινα διὰ τοῦτον κατεστρέφησαν. Μεσσήνη ἄρδην
 ἀνήρηται, κατὰ ναυμηχίαν δισμύριοι τῶν συμμά-

2 In ἄγειν Dind., ἐπάγειν ο. ὁ ἔχοντα om. P 7 μετὰ
 τῆς] διὰ τῆς Reiske 8 μετὰ τῶν] τῶν & l. P, om. c 21 ἰχον-
 σίων ο, corr. Wess. 27 ναυμαχίαν Wurm (ox c 60, 6 et

χων ἀπολώλασι, τὸ σύνολον εἰς μίαν κατακυκλώ-
 σμιν πόλιν, τῶν κατὰ Σικελίαν Ἑλληνίδων πυσῶν
 ἀνηρημένων. πρὸς γὰρ τοῖς ἄλλοις ἀδικήμασι
 Νάξον καὶ Κατάνην ἐξηνδραποδίσαστο, πόλεις συμ-
 5 μυχίδας, ἐπικυφούς πόλεις, ἄρδην ἀνήρκεον. καὶ δ
 πρὸς μὲν Καρχηδονίους δύο μάχας ἐνστησάμενος
 ἐν ἑκατέραις ἡττήται, παρὰ δὲ τοῖς πολίταις πιστευ-
 θείς ἅπαξ στρατηγίας εὐθείως ἀφείλετο τὴν ἑλευθε-
 ρίαν, φανεύων μὲν τοὺς παρορησίαν ἔχοντας ὑπὲρ
 10 τῶν νόμων, φουγαδεύων δὲ τοὺς τὰς οὐσίας προ-
 ἔχοντας, καὶ τὰς μὲν τῶν φουγάδων γυναῖκας
 οἰκέταις καὶ μιγάδιν ἀνθρώποις συνοικίζων, τῶν
 δὲ πολιτικῶν ὅπλων βαρβάρους καὶ ξένους ποιῶν
 κυρίους. καὶ ταῦτ' ἐπαξεν, ὃ Ζεὺ καὶ θεοὶ πάν-
 15 τες, ὑπερήτης ἀρχαίων, ἀπεγνωσμένος ἄνθρωπος. 67
 καὶ ποῦ τὸ φιλελεύθερον τῶν Συρακοσίων; ποῦ
 δ' αἰ τῶν προγόνων πράξεις; ἰὼ τὰς ἐφ' ἱμέρας
 τριάκοντα μυριάδας ἄρδην ἀναιρεθείσας Καρχηδο-
 νίων, παρήμι τὴν τῶν μετὰ Γέλωνα τυράννων
 20 κατάλυσιν· ἀλλ' [αἰ] ἐχθρὸς καὶ πρόην, Ἀθηναίων
 τηλικαύτως δυνάμεισιν ἐπὶ Συρακούσας στραταν-
 σάντων, οἱ πατέρες ἡμῶν οὐδὲ τὸν ἀπαγγελοῦντα
 τὴν συμφορὰν ἀπέλιπον. ἡμεῖς δὲ τηλικαύτ' ἔχοντες 2
 πατέρων παραδείγματ' ἄρετῆς, τοῦ Διονυσίου προσ-

66, 6), ἀνερρώσαν ο 1 σύνολος Hind, σύν ὅλον ο 2 κατὰ
 PAF, κατὰ τὴν c 3 ἀδικήμασι Wurm, ἀνερρώσαν ο 5 πό-
 λεις del. Rhod. 10 τὰς del. P 15 ἀρχαίων P 17 δ' αἰ]
 δι P ἰὼ τὰς Wess., ὡς ταῦτ' PAl, ὡς ταῦτ' c ἱμέρας
 Pa 19 μετὰ Γέλωνα Wess., καταγέλιον P, κατὰ Γέλωνα c
 20 αἰ. om. A; ἡ fort. 23 "τηλικαύτ'" τηλικαύτ' ο 24 "παρα-
 δείγματ'" παραδείγματα P, παράδειγμα c τοῖς Reiske

τάγμασιν ὑπακούομεν, καὶ ταῦτα τῶν ὅπλων ὄντες
 κύριοι; θεῶν γὰρ τις πρόνοια μετὰ τῶν συμμάχων
 ἐν τοῖς ὅπλοις ἡμᾶς συνήγαγε πρὸς τὸ τὴν ἐλευθε-
 ρίαν ἀνακτήσασθαι, καὶ παρῆστι τήμερον ἄνδρας
 ἀγαθοὺς γενομένους καὶ συμφρονήσαντας ἀπαλλὰ
 3 γῆραι τῆς βασιᾶς ἀνάγκης. τὸν μὲν γὰρ ἔμπρο-
 σθεν χρόνον παραιτισμένοι . . . . συμμάχων ὄντες,
 τῷ δὲ τῶν μισθοφόρων πλήθει τηρούμενοι, σχεδὸν
 εἰκομεν τῷ τῆς ἀνάγκης καιρῷ· νῦν δὲ τῶν ὅπλων
 κυριεύοντες καὶ τοὺς συμμάχους ἅμα βοηθοὺς καὶ ¹⁰₆₉₅
 θεατὰς ἔχοντες τῆς ἐρετῆς, μὴ παραχωρήσωμεν
 ἀλλὰ ποιήσωμεν φανερόν, ὥς διὰ καιρόν, οὐ δι'
 4 ἀνανδρίαν ὑπεμείναιμεν δουλεύειν. οὐκ εἰσχυρό-
 μεθα τῶν πολέμων ἔχοντες ἡγεμόνα τὸν τὰ κατὰ
 τὴν πόλιν ἱερὰ σισυληκότα, καὶ τηλικούτων πραγμά-
 15
 των ποιοῦντες προστάτην, ᾧ βίον ἰδιωτικὸν οὐδεὶς
 ἂν εὖ φρονῶν διοικεῖν ἐπιτρέψειεν; καὶ τῶν ἄλλων
 ἐν τοῖς πολέμοις μάλιστα τηρούντων τὰ πρὸς τοὺς
 θεοὺς ὅσα διὰ τὸ μέγεθος τῶν κινδύνων, ἡμεῖς
 τὸν ἐπ' ἀσεβείας διανομασμένον ἐλπίζομεν κατα-
 20
 68 λύσειν τὸν πόλεμον; καίτοι γε εἰ τις βούλεται τάχρι-
 βος ζητεῖν, εὐρήσει Διονύσιον σὺν ἦττον τοῦ πολέ-
 μου τὴν εἰρήνην εὐλαβούμενον. νῦν μὲν γὰρ διὰ
 τὸν ἀπὸ τῶν πολεμίων φόβον νομίζει τοὺς Συρα-
 κοσίους μῆθ' ἐπιχειρήσειν κατ' αὐτοῦ πράξαι, ¹⁵
 κατεκπονηθέντων δὲ τῶν Καρχηδονίων ἀντιλήφισθαι

4 πᾶσι P 7 καὶ ἱσχυροὶ add. (ex c. 51, 2. XIII
 108, 9. XV 46, 5. 51, 2). 8 τηρούμενοι Wem., πληροῦμένοι ο
 14 τῶν πολέμων A, τὸν πόλεμον c; corr. Dind. τὰ om. P
 16 οὐδὲ εἰς PA; οὐδ' ἂν εἰς l. 18 πολέμοις Reiske, πολέ-
 μοις ο. 21 τὸν add. Eich. 26 τῶν om. P

τῆς ἐλευθερίας, τῶν μὲν ὅπλων κυριεύοντας, διὰ
 δὲ τὰς πράξεις πειρονηματισμένους. διὰ τοῦτο γάρ, 2
 οἶμαι, κατὰ μὲν τὸν πρῶτον πόλεμον προδοὺς Γέλων
 καὶ Καμάρινον ταύτας ἀοικήτους ἐποίησεν, ἐν δὲ
 3 ταῖς συνθήκαις ἐκδότους τὰς πλείστας [ἀοικήτους]
 Ἑλληνίδας πόλεις συνέθετο. μετὰ δὲ ταῦτ' ἐν 3
 εἰρήνῃ Νάξον καὶ Κατίανην παρασπονδῶν ἔξανδρα-
 ποδισάμενος ἦν μὲν κατίσκαψεν, ἦν δὲ τοῖς ἐξ
 Ἰταλίας Καμπανοῖς οἰκητήριον ἔδωκεν. ἐπειδὴ δὲ 4
 10 ἐκείνων ἀπολομένων οἱ περιλειφθέντες πολλάκις
 ἐπεβάλλοντο καταλῦσαι τὴν τυραννίδα, πάλιν τοῖς
 Καρχηδονίοις πόλεμον κατήγγειλεν· οὐ γὰρ οὕτως
 εὐλαβεῖτο λύσαι τὰς συνθήκας παρὰ τοὺς ὅρκους,
 ὥς ἐφοβεῖτο τὰ περιλειμμένα συστήματα τῶν Σικε-
 13 λιωτῶν. καὶ δὴ φαίνεται διὰ παντὸς ἐπηγουπνηκῶς
 τῇ τούτων ἀπωλείᾳ. καὶ πρῶτον μὲν περὶ Πένορ- 5
 μον δυνάμενος παρατάξασθαι τοῖς πολεμίοις, ἐπο-
 βαίνοντων ἐκ τῶν νεῶν καὶ τὰ σώματα κακῶς
 ἐχόντων διὰ τὸν σάλον, οὐκ ἠβουλήθη· μετὰ δὲ
 16 ταῦτα τὴν Μεσσήνην ἐπίκαιρον καὶ τηλικαύτην πόλιν
 ἀβοήθητον περιδὼν εἰσεσι κατασκαφῆναι, ὅπως μὴ
 μόνον ὥς πλείστοι διαφθείρωνται τῶν Σικελιωτῶν,
 ἀλλὰ καὶ Καρχηδόνιοι τὰς ἐξ Ἰταλίας βοηθείας καὶ
 τοὺς ἐκ Πελοποννήσου στόλους ἐμπράξωσιν. τὸ δὲ 11
 22 τελευταῖον ἐν τῷ Καταναίων αἰγιαλῷ διηγωνίσαστο,
 παρὲς πρὸς τῇ πόλει τὴν μάχην συστήσασθαι πρὸς
 τὸ τοὺς ἐλαττονμένους καταφύγειν εἰς τοὺς οἰκείους

3 ἀοικήτους del. Reiske
 19 δια] καὶ διὰ P
 Πελοποννήσου ο, corr. Reiske

9 δίδωκεν P
 14 παρα-
 27 τῷ] μὴ add. Reiske

λιμένους· μετὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν, μεγάλων πνευ-
 μάτων ἐπιγενομένων καὶ τῶν Κυρρηθονίων ἀναγ-
 κασθέντων νειώλῃσαι τὸν στόλον, καιρὸν εἶχε τοῦ
 7 ναῦαν κάλλιστον· τὸ μὲν γὰρ πεζὸν στρατεύμα τῶν
 πολεμίων οὐπω κατηντηκὸς ἦν, τὸ δὲ μέγεθος τοῦ
 χιμῶνος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν αὐτοῖς τὰς ναῦς ἐξέβρατ-
 τεν· τότε συνειπιθιμένοι ἡμῶν πεζῇ πάντων ἤναγ-68
 κάσθησαν ἵν' ἀποβαίνοντες ἀλίσκασθαι ὁραδίως ἢ
 πρὸς τὰ κύματα βιαζόμενοι τὸν αἰγιαλὸν πληρῶσαι
 69 ναυαγίων. Ἀλλὰ τὸ μὲν Διογυσίου κατηγορεῖν ἐν τῷ
 Συρακοσίοις ἐπὶ πλείον οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι νομίζω.
 εἰ γὰρ οἱ δὲ αὐτῶν τῶν ἔργων ἀνήκεστα παθόντες
 οὐκ ἐλείπονται τοῖς θυμοῖς, ἔπον τοῖς λόγοις προ-
 αχθήσονται πρὸς τὴν κατὰ τοῦτον τιμωρίαν, καὶ
 ταῦτ' ἰδόντες αὐτὸν πολίτην μὲν γεγονότα πονη-10
 ρότατον, τύραννον δὲ πικρότατον, στρατηγὸν δὲ
 11 πάντων ἀγενέστατον· ὁσάκις μὲν γὰρ σὺν τούτῳ
 παρεταξάμεθα, τοσαυτάκις ἡττήθημεν· νυνὶ δὲ καθ'
 αὐτοῦς ὀλίγαις ναυσὶ τὴν πᾶσαν τῶν πολεμίων
 δύναμιν κατεναυμαχήσαμεν· διόπερ ἕτερον ἡγεμόνα 20
 ζητητέον, ὅπως μὴ τὸν σισυληκότα τοὺς τῶν θεῶν
 ναοὺς στρατηγὸν ἔχοντες ἐν τῷ πολέμῳ θεωμαχόμεν.
 3 φανερώς γὰρ τὸ δαιμόνιον ἀντιπράττει τοῖς τὸν
 ἀσεβέστατον προχειρισαμένοις ἐπὶ τὴν ἡγεμονίαν.
 τὸ γὰρ μετὰ μὲν τούτου πᾶσαι τὰς δυνάμεις ἡττή-25
 σθαι, χωρὶς δὲ τούτου καὶ βραχὺ μέρος ἱκανὸν
 εἶναι καταπολεμῆσαι Κυρρηθονίους, πῶς οὐ πᾶσι

6 αὐτοῖ P
 προσηγγένον P

8 ἄν add. Reiske

17 ἀγενέστατον ο - P.JL

15 μὲν γεγονότα]

ὁρατὴν ἔχει τὴν τῶν θεῶν ἐπιφάνειαν; διάπερ, ὡ 4
 ἄνδρες, ἴαν μὲν ἰκὼν ἀποτίθεται τὴν ἀρχὴν, ἴσω-
 μεν αὐτὸν ἀπαλλάττεσθαι μετὰ τῶν ἰδίων ἐκ τῆς
 πόλεως· ἴαν δὲ μὴ βούληται, καιρὸν ἔχομεν κάλ-
 λιστον τὸν παρόντα πρὸς τὸ τῆς ἐλευθερίας ἀντι-
 λαμβάνεσθαι. πάντες συνελθόντες, κύριοι τῶν
 ὅπλων ἱσμέν, συμμάχους ἔχομεν παρόντας οὐ μόνον
 τοὺς ἐκ τῆς Ἰταλίας Ἑλλήνας, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀπὸ
 Πελοποννήσου. τὴν δὲ ἡγεμονίαν δοτέον κατὰ τοὺς 3
 νόμους πολίταις ἢ τοῖς κατὰ τὴν μητρόπολιν
 οἰκοῦσι Κορινθίοις ἢ τοῖς ἀφηγουμένοις τῆς Ἑλλά-
 δος Σπαρτιάταις.

Τοιούτοις τοῦ Θεοδώρου χρησαμένου λόγοις, 70
 οἱ μὲν Συρακόσιοι μετίωροι ταῖς ψυχαῖς ἐγένοντο
 καὶ πρὸς τοὺς συμμάχους ἀπέβλεπον, Φαρακίδου
 δὲ τοῦ Λακιδαιμονίου ναυαρχοῦντος τῶν συμμά-
 χων [καὶ] παρελθόντος ἐπὶ τὸ βῆμα, πάντες προσ-
 εδόντων ἀρχηγὸν εἶσεσθαι τῆς ἐλευθερίας. ὁ δὲ τὰ 2
 πρὸς τὸν τύραννον ἔχων οἰκείως ἔφησεν αὐτὸν ὑπὸ
 Λακιδαιμονίων ἀπεστάλθαι Συρακοσίοις καὶ Διο-
 νυσίῳ συμμαχεῖν πρὸς Καρχηδονίους, ἀλλ' οὐ
 Διονυσίου τὴν ἀρχὴν καταλύειν. παρὰ δὲ τὴν
 προσδοκίαν γενομένης τῆς ἐποφάσεως, οἱ μὲν
 μισθοφόροι συνέδραμον πρὸς τὸν Διονύσιον, οἱ δὲ 3
 Συρακόσιοι καταπλεγίντες τὴν ἡδονὴν εἶχον, πολλὰ
 τοῖς Σπαρτιάταις καταρῶμενοι· καὶ γὰρ τὸ πρότερον 3
 Ἀρέτης ὁ Λακιδαιμόνιος ἀντιλαμβανομένων αὐτῶν

1 ὡ ἄνδρες olm. f. 15 Φαρακίδου P. 17 καὶ del.
 Herl. 19 αὐτὸν o - PAJ 27 Ἀρέτης] Ἀριστοφ. c. 10, 2
 ἀντιλαμβανόμενος o, corr. Reiske

τῆς ἐλευθερίας ἐγένετο προδότης, καὶ τότε Φαρα-
κίδας ἐνίστη ταῖς δρῆαίς τῶν Σαρακοσίων. ὁ δὲ
Διανύσιος τότε μὲν ἐγένετο περίφοβος καὶ διέλυσε
τὴν ἐκκλησίαν, μετὰ δὲ ταῦτα φιλανθρώποις λόγοις
χρησάμενος καθωμίλει τὸ πλῆθος, καὶ τινὰς μὲν⁵
δωρεαῖς ἐτίμα, τινὰς δ' ἐπὶ τὰ σπασίτια παρε-
λάμβανε.

- 4 Καρχηδονίοις δὲ μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ προ-
ασταίου καὶ τὴν σύλησιν τοῦ τε τῆς Δήμητρος καὶ
Κόρης ἱεροῦ ἐνέπεισεν εἰς τὸ στρατεύμα νόσος· συν-
επιλάβετο δὲ καὶ τῇ τοῦ δαιμονίου συμφορῇ τὸ
μυριάδας εἰς ταῦτο συναθροισθῆναι καὶ τὸ τῆς ὥρας
εἶναι πρὸς τὰς νόσους ἐνεργότατον, ἔτι δὲ τὸ ἔχειν
5 ἐκεῖνο τὸ θέρος καύματα περηλλαγμένα. ἴσκει δὲ
καὶ ὁ τόπος αἰτίος γεγονέναι πρὸς τὴν ὑπερβολὴν¹⁰
τῆς συμφορᾶς· καὶ γὰρ Ἀθηναῖοι πρότερον τὴν
αὐτὴν ἔχοντας παρεμβολὴν πολλοὶ διεφθάρησαν ὑπὸ
τῆς νόσου, ἐλώδους ὄντος τοῦ τόπου καὶ κοίλου.
6 πρῶτον μὲν πρὶν ἥλιον ἀνατεῖλαι διὰ τὴν ψυχρό-
τητα τὴν ἐκ τῆς αἵρας τῶν ὑδάτων φρίκη κατεῖχε
τὰ σώματα· κατὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν [ἡ] θερμότης
ἐπνιγεν, ὥς ἂν τοσοῦτου πλῆθους ἐν στενῷ τόπῳ
71 συναθροισμένου. ἤφατο μὲν οὖν ἡ νόσος πρῶτον
τῶν Λιβύων, ἔξ ὧν πολλῶν ἀποθησκομένων τὸ
μὲν πρῶτον ἔθαπτον τοὺς τεταλευτηκότας, μετὰ δὲ¹⁵
ταῦτα διὰ τε τὸ πλῆθος τῶν νεκρῶν καὶ διὰ τὸ τοὺς

5 τὸ πλῆθος ο, corr. Reiske . . . 8 κατέλασεν ο, corr.
Wess . . . 11 τῇ] ἀπὸ vel παρὰ add. Reiske . . . συμφορᾶ]
τιμορίας Würm . . . τὸ add. Eich. . . 19 μὲν] γὰρ add. Dind.
21 ἡ om. P . . .

νοσοκομοῦντας ὑπὸ τῆς νόσου διαπραΰεσθαι, οὐδεὶς
ἐτόλμη προσεῖναι τοῖς κάμνουσιν. παρηγορηθείσης
οὖν καὶ τῆς θεραπείας ἀβροθήτοιο ἦν ἡ συμφορὰ,
διὰ γὰρ τὴν τῶν ἀθλίων δυσωδίαν καὶ τὴν ἀπὸ
τῶν ἑλῶν σηπιδόνα πρῶτον μὲν ἤρχετο τῆς νόσου
κατάρρους, μετὰ δὲ ταῦτ' ἐγένετο περὶ τὸν τρά-
χηλον οἰδήματα· ἐκ δὲ τοῦ κατ' ὀλίγον ἠκολούθουν
πυρετοὶ καὶ περὶ τὴν ῥάχιν νεύρων πόνοι καὶ τῶν
σκελῶν βαρύτερες· εἰς ἐπεγίνοντο δυσεντερία καὶ
10 φλύκταιναι περὶ τὴν ἐπιφάνειαν ὅλην τοῦ σώματος.
τοῖς μὲν οὖν πλείστοις τοιοῦτον ἦν τὸ πάθος,
τινὲς δ' εἰς μανίαν καὶ λήθην τῶν ἀπάντων ἐπι-
πτον, οἱ περιπορευόμενοι τὴν παρεμβολὴν ἐξεστώτες
τοῦ φρονεῖν ἐτυπτον τοὺς ἀπεικνῶντας· καθύλου
15 δὲ συνέβη καὶ τὴν ἀπὸ τῶν ἰατρῶν βοήθειαν ἀπρη-
κτον εἶναι [καὶ] διὰ τὸ μέγεθος τοῦ πάθους καὶ τὴν
ὀξύτητα τοῦ θανάτου· πεμπταῖοι γὰρ ἢ τὸ πλείστον
ἐκταῖοι μετήλλαπτον, δεινὰς ὑπομένοντες τιμωρίας,
ὥσθ' ὑπὸ πάντων μακαρίζεσθαι τοὺς ἐν τῷ πολέμῳ
20 τετελευτηκότας, καὶ γὰρ οἱ τοῖς κάμνουσι παρη-
γορεύοντες ἐνέπιπτον εἰς τὴν νόσον ἅπαντες, ὥστε
δεινὴν εἶναι τὴν συμφορὰν τῶν ἀρρωστούντων,
μηδενὸς θέλοντος ὑπηρετεῖν τοῖς ἀτυχούσιν. οὐ γὰρ
μόνον οἱ μηδὲν προσήκοντες ἀλλήλους ἐγκατέλειπον,
25 ἀλλ' ἀδελφοὶ μὲν ἀδελφούς, φίλοι δὲ τοὺς συνήθεις
ἠναγκάζοντο προΐεσθαι διὰ τὸν ὑπερ αὐτῶν φόβον.
Διονύσιος δ' ἐπειδὴ τὴν περὶ Καραχιδανίου συμ-

72

7 τοῖς Eich., τοῖτον ο 8 ῥάχην P 9 δυσεντερία
10 φλύκταιναι P, φλύκταιναι f 12 ἐνέπιπτον Hart. 16 καὶ
del. Dind. 17 ἢ om. P 18 τιμωρίας P

φορὰν ἔχουσεν, ὀγδοήκοντα μὲν ναὺς πληρώσας
 Φαρακίδα καὶ Λεπτινή τοῖς ναυόχοις ἐπέταξεν ἅμ'
 ἡμέρᾳ τὸν ἐπίπλουν ταῖς πολεμίαις ναυαὶ ποιήσα-
 σθαι, αὐτὸς δ' ἀσκήνον τῆς νυκτὸς οὐδενος περιή-
 γαγε τὴν δύναμιν, καὶ περιελθὼν ἐπὶ τὸ τῆς Κυά-
 νης ἱερὸν ἔλαθε τοὺς πολεμίους ἅμ' ἡμέρᾳ προσείων¹⁸
 2 τῇ παρεμβολῇ. τοὺς μὲν οὖν ἱππεῖς καὶ μισθοφό-
 ρων πεζοὺς χιλλοὺς προαπέστειλεν εἰς τὸ πρὸς τὴν
 μεσόγειον ἀντικείμενον μέρος τῆς τῶν Καρχηδονίων
 στρατοπέδου. οὗτοι δ' ἦσαν οἱ μισθοφόροι τῷ
 Διονυσίῳ παρὰ πάντας ἄλλοτριώτεροι καὶ πλεονά-
 3 κεις στάσεις καὶ ταραχὰς ποιοῦντες. διόπερ ὁ μὲν
 Διονύσιος τοῖς ἱππεῶσιν ἦν παρηγγελκῶς, ὅταν
 ἐξάπιωνται τῶν πολεμίων, φεύγειν καὶ τοὺς μισθο-
 φόρους ἐγκαταλιπεῖν· ὧν ποιησάντων τὸ πρόστα-
 4 χθὲν οὗτοι μὲν ἱππαντες κατεκόπησαν, ὁ δὲ Διο-
 νύσιος ἅμα τὴν τε παρεμβολὴν καὶ τὰ φρουρία
 πολιορκεῖν ἐπεχείρησε· καὶ τῶν βαρβάρων διὰ τὸ
 παράδοξον καταπεπληγμένων καὶ πυρροποιηθούτων
 τεταραγμένως, αὐτὸς μὲν φρουρίον τὴν καλουμέ-
 5 νην Πολίχναν εἴλε κατὰ κράτος, ἐκ δὲ θατέρου
 μέρους οἱ ἱππεῖς καὶ τινες τῶν ιερόρων προσπλεύσα-
 σαι τὸ πρὸς τῇ Λάσκωνι χωρίον ἐξπολιόρκησαν.
 6 εὐθὺς δ' αἶ τε ναὺς ἅπασαι τὸν ἐπίπλουν ἐποιή-
 σαντο, καὶ κατὰ τὰς τῶν φρουρίων ἀλώσεις ἐπα-
 λαύξαντος τοῦ στρατοπέδου περιδεῖς οἱ βάρβαροι
 καθειστέλμισαν. ἐξ ἐρχῆς μὲν γὰρ ἐπὶ τὸ πεζόν

2 Λεπτινή PF   3 πολεμίαις Dind., πολεμικαῖς 6
 8 τῇ τὸ P   11 ἄλλοτριώτεροι Herl.   12 στάσεις Dind.,
 ἀποστάσεις 6   25 τῶν om. 6 - PAF

στράτευμα πάντες συνέδραμον, ἀμυνόμενοι [ἐπὶ]
 τοὺς τὴν παρεμβολὴν πολιορκούντας· ὥς δὲ καὶ τὸν
 τῶν νεῶν ἐπίπλουν εἶδον, πάλιν ἐξεβοήθουν ἐπὶ
 τὸν ναυστάθμον· καταταχόμενοι δ' ὑπὸ τῆς ὀξύτητος
 τοῦ καιροῦ τὴν ἑαυτῶν σπουδὴν εἶχον ἀπρακτον.
 ἔτι γὰρ αὐτῶν ἀναβαίνοντων ἐπὶ τὰ καταστρώματα καὶ
 πληρούντων τὰς τριήρεις, αἱ πολέμιαι ναὺς ταῖς
 εἰρεσίαις ἐλαυνόμεναι πλαγίαις ἐνέσκιον μόγις. ἐκ
 μὲν οὖν μιᾶς ἐπικαίρου πληγῆς κατέδνον τὰς τιτρω-
 10 σκομέναις ναῦς· αἱ δὲ πλείοσιν ἐμβολαῖς ἀναρρήτ-
 τουσαι τὰς συγγεγομφωμέναις σανίδαῖς δεινὴν ἐκ-
 πληξίν τοῖς ἀντιτακτομένοις παρείχοντο. πάντῃ δὲ α
 τῶν ἐξοχωτάτων νεῶν θραυομένων, αἱ μὲν ἐκ τῶν
 ἐμβολῶν ἀναρρηττόμεναι λικίδες ἐξάσκιον ἐποι-
 15 οῦντο φόβου, ὁ δὲ παρὰ τὴν μάχην παρήκων
 αἰγιαλὸς ἔγχευε νεκρῶν. οἱ δὲ Συρακόσιοι τῷ προτε- 73
 ρήματι συμφιλοτιμούμενοι κατὰ πολλὴν σπουδὴν ἀλ-
 λήλους ἐφθανον ἐπιπηδῶντες ταῖς πολέμιας ναυσί,
 καὶ τοὺς βαρβάρους καταπιπληγμένους τὸ μέγεθος
 20 τῆς περιστάσεως περιχυδέντες ἐφόνεον. οὐ μὲν γ
 οὔδ' οἱ περὶ τῷ ναυστάθμῳ προσβάλλοντες ἐλεί-
 ποντο τῆς τούτων σπουδῆς· ἐν οἷς συνέβαινε εἶναι
 καὶ αὐτὸν τὸν Διονύσιον, περιπνευκῶτα πρὸς τὸ
 κατὰ Δάσκωνα μέρος. εὐρόντες γὰρ πεντηκοντό-

1 ἐπὶ del. Wess. 2 τὸν] τοῦτων P 4 τὸν] τὸ P
 7 ταῖς] τ' αὐτ' P 8 πλαγίαις] μόγις] τὰς ἐμβολὰς Rhod.
 (cf. XIII 40, 2); μόγις inter καὶ αἱ πληρούντων posuit Eichl.;
 ἐνέσκιον. ὀλίγαι μὲν οὖν ἐκ μιᾶς . . . αἱ δὲ πλείοσαι πλείοσι
 Reiske; τινὲς vel πολλάκις μὲν οὖν ἐκ Bind. 14 ἐμβολῶν v
 ἐποίων Hart. 16 ἔγχευε] ναυαγίαν καὶ add. Warm
 21 παρὰ ο - PAL τῷ ναυστάθμῳ P, τὸν ναυστάθμον A
 προσβάλλοντες] σίκοιτο P 24 δάσκωνα P

ρους τετραράκοντα νεκρωλχημένους, καὶ κατὰ τὸ σύν-
 εχες ναὺς παρορμούσας ὀλκάδας καὶ τινὰς τῶν
 3 τριήρων, πῦρ εἰς αὐτὰς ἐνέηκαν. ταχὺ δὲ τῆς φλο-
 γὸς εἰς ὕψος ἀρθείσης καὶ χροαίνης ἐπὶ πολὺν τόπον
 ἐφλέγετο τὰ σκάφη, καὶ τῶν ἐμπόρων τε καὶ νεν-
 κληρῶν οὐδεὶς ἰδύνατο παραβοηθῆσαι διὰ τὸ πλή-
 6 θος τοῦ πυρός. ἐπιγενομένου δὲ μεγάλου πνεύματος
 ἐκ τῶν νεκρωλχημένων σκαφῶν ἐφέρετο τὸ πῦρ ἐπὶ
 4 τὰς ὀρμούσας ὀλκάδας. τῶν δ' ἀνδρῶν ἐκκολυμ-
 βόντων διὰ τὸν ἀπὸ τῆς πνιγῆς φόβον, καὶ τῶν
 ἀγκυρίων ἀποκακισμένων, διὰ τὸν κλύδωνα συνέ-
 κρουον αἱ ναὺς, καὶ τινὲς μὲν ὑπ' ἀλλήλων συν-
 τριβόμεναι διεφθείροντο, τινὲς δὲ ὑπὸ τοῦ πνεύ-
 5 ματος ὠθούμεναι, αἱ πλείσται δ' ὑπὸ τοῦ πυρός
 ἀπώλλυντο. ἐνθα δὲ τῶν φορτηγῶν πλοίων ἀνα-
 12 φερόμενης τῆς φλογὸς διὰ τῶν ἱστίων καὶ τὰς
 κεραίας καταφλεγούσης, τοῖς ἐκ τῆς πόλεως θεατρι-
 κὴν συνέβαινε γίνεσθαι τὴν θάλασσαν καὶ τοῖς δι-
 ἀσέβειαν κεραυνωθείσι φαίνεσθαι παρὰ πλῆθει τὴν
 74 ἀπώλειαν τῶν βαρβάρων. διόπερ τοῖς εὐτυχήμασι
 μειωριζόμενοι τὰ πορθμῖα συνεπλήρουν οἱ τε
 πρεσβύτατοι τῶν παίδων καὶ τῶν παρηχημαχότων
 ταῖς ἡλικίαις οἱ μὴ τελείως ὑπὸ τοῦ γήρως κατα-
 πονούμενοι· πρὸς δὲ τὰς κατὰ τὸν λιμένα ναὺς ὡς
 εἴτυχε προσκλίοντες ἄνθρωποι, τὰς μὲν προδιεφθα-
 23 μένας ὑπὸ τοῦ πυρός διήρπαζον, ἐκλέγοντες τῶν

7 δι' add. Steph. 8 νεκρωλχημένων P 10 πνιγῆς
 (vel τοῦ πνιγόντος) Reiske, πνιγῆς οἱ φλογὸς Weis., πνιγὸς
 Rich. 11 ἀπὸ κακισμένων P κλύδωνα P 14 αἱ add.
 Reiske πλείσται Weis., πλείστοι ο 16 ἱστίων Wurm
 et Hart. (v. 74, 4), ἱστίων ο 21 πορθμῖα P

χρησίμων τὰ δυνάμενα βοηθείας τυχεῖν, τὰς δ' ἀκα-
 ραίους ἐξαπτόμενοι κατήγον εἰς τὴν πόλιν. οὕτως ὃ
 οὐδὲ οἱ τῶν κατὰ πόλεμον ἀφιέμενοι διὰ τὰς ἡλι-
 κίας καρτερεῖν ἰδύναντο, διὰ δὲ τὴν ὑπερβολὴν τῆς
 5 χαρᾶς ἢ φιλοτιμία τῆς θυγῆς κατίσχυε τὴν ἡλικίαν.
 τοῦ δὲ περὶ τὴν χίκην λόγου διαφρυνέτος κατὰ τὴν
 πόλιν, τὰς οἰκίας ἐξέλειπον ὁμοῦ τοῖς οἰκέταις παῖ-
 δες καὶ γυναῖκες, καὶ πάντων σπενδόντων ἐπὶ τὰ
 ταίχῃ πᾶς τόπος ἔγχευε τῶν θεωμένων. τούτων δ' ὃ
 10 οἱ μὲν εἰς τὸν οὐρανὸν τὰς χεῖρας ἐκτείναντες
 εὐχαρίστουν τοῖς θεοῖς, οἱ δὲ τῆς τῶν ἱερῶν συλή-
 σεως ἔφασαν εἰληφέναι τοὺς βαρβάρους τὴν παρὰ
 τοῦ δαιμονίου τιμωρίαν. ἐφαίνετο γὰρ διὰ μάχου
 θεομαχίας παρὰπλήσιος ἢ θείας, τοσούτων μὲν νεῶν
 15 πυρπολουμένων, τῆς δὲ φλογὸς διὰ τῶν ἰστίων εἰς
 ὕψος ἀναφερομένης, καὶ τῶν μὲν Ἑλλήνων καθ'
 ἑκάστον τῶν προτετημάτων ἐπισημαινομένων ἐξαι-
 σίῳ βοῇ, τῶν δὲ βαρβάρων διὰ τὴν ἐκπλήξιν τοῦ
 δεινοῦ πολλὴν θόρυβον καὶ κραυγὴν σύμμικτον
 20 παιούντων.

Οὐ μὴν ἀλλὰ τότε μὲν τῆς νικτὸς ἐπιγενομένης ὃ
 ἡ μάχη διελύθη, καὶ Διονύσιος ἐπεστρατοπέδευσε
 τοῖς βαρβάρους πρὸς τὸ τοῦ Διὸς ἱερὸν παρεμβολὴν
 ποιησάμενος. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι κατὰ γῆν ἄμα
 75 καὶ κατὰ θάλατταν ἡττημένοι διεπρεσβεύσαντο πρὸς
 Διονύσιον λάθρᾳ τῶν Συρακοσίων· ἥξιον δὲ

1 τὰς δυνάμενας α, οὕτως Weiss. 3 ἀφιέμενοι Dind.
 6 κατίσχυε Wurm, κατήγον α; κατήγον Eich., κατίσχυε
 Madvig 8 καὶ ante πάντων om P 9 πᾶς ὁ τόπος
 α - PAl (α. 53, 1 80, 6) 10 ἐκτείναντες PFl., ἐκτείνον-
 τες α (α. 22, 4) 14 παρὰ πλήσιος P 23 τῶν ἱερῶν α

αὐτὸν ἀφίεναι τοὺς περιλειπομένους εἰς Λιβύην
 διακομισθῆναι, καὶ τὰ κατὰ τὴν παρεμβολὴν αὐτοῖς
 2 ὄντα τριακόσια τάλαντα δῶσαι ἐπηγγέλλοντο. ὁ δὲ
 Διονύσιος ἅπαντας μὲν ἀδύνατον εἶναι φεγγεῖν ἀπε-
 φαίνεται, τοὺς δὲ [Καρχηδονίους] πολιτικοὺς συνεχώ-
 ρησε μόνους νυκτὸς ἀπελθεῖν λάθρᾳ κατὰ θάλατταν·
 ἴδρι γὰρ τοὺς Συρακοσίους καὶ τοὺς συμμάχους τοῦ
 οὐκ ἐπιτρέφοντάς αὐτῷ περὶ τούτων συγχωρεῖν τοῖς
 3 πολεμίοις. ταῦτα δ' ἔπρατταν ὁ Διονύσιος οὐ βου-
 λόμενος τελείως ἀπολέσθαι τὴν τῶν Καρχηδονίων 10
 δύναμιν, ὅπως οἱ Συρακοῖοι διὰ τὸν ἀπὸ τούτων
 φόβον μηδέποτε σχολὴν λάβωσιν ἀντέχεσθαι τῆς
 ἐλευθερίας. ὁ μὲν οὖν Διονύσιος συνθέμενος εἰς
 ἡμέραν τετάρτην ὑπὸ νύκτι τὴν φυγὴν τοῖς Καρ-
 χηδονίοις, τὸ στρατόπεδον ἀπήγαγεν εἰς τὴν πόλιν· 15
 4 ὁ δ' Ἰρίλλων νυκτὸς παρακομίσας εἰς τὴν ἀκρό-
 πολιν τὰ τριακόσια τάλαντα παρέδωκε τοῖς ἐν τῇ
 Νήσῳ τεταγμένοις ὑπὸ τοῦ τυφάννου, αὐτὸς δ',
 ἐπεὶ παρὴν ὁ συγκαίμενος χρόνος, νυκτὸς ἐπλήρωσε
 τετραρέκοντα τριήρεις τῶν πολιτικῶν, καὶ καταλι- 20
 πὼν τὸ λοιπὸν ἅπαν στρατόπεδον ὤρμησε φεύγειν.
 5 ἤδη δ' αὐτοῦ τὸν λιμένα διεκπεπλευκὸς ἦσθοντό
 τινες τῶν Κορινθίων τὸν θρασμόν, καὶ ταχέως
 ἀπήγγειλαν τῷ Διονυσίῳ. ταῦ δὲ τοὺς στρατιώτας
 τε καλοῦντος εἰς τὰ ὅπλα καὶ κατὰ σχολὴν τοὺς 25
 ἡγεμόνας ἀθροίζοντος, οὐκ ἀνέμειναν αὐτὸν οἱ
 Κορινθιοί, ταχὺ δ' ἀνέχθοντες ἐπὶ τοὺς Καρχηδο-

3 τριακόσια: cf. p. 180, 32 τοῦ δὲ διασκευῶν P ὁ Καρ-
 χηδονίους del. Eich. (r. 20) 14 ἀπὸ Reiske, ἐπὶ ο 21 τὸ
 λοιπὸν ἅπαν] ἅπαν τὸ f 22 τε Dind., τότε α, ἐπὶ δὲ Wurm

νίους καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐν ταῖς ἐργοῖς αἰς φιλοτι-
 μούμενοι τὰς ἐσχάτας Φοινίσσας ναυὲς κτίλαβον,
 ὡς τοῖς ἐμβόλοις συντρίψαντες κατέδυσαν. μετὰ δὲ 6
 ταῦτα Λιονόσιος μὲν ἐξήγαγε τὴν δύναμιν, οἱ δὲ
 συμμαχοῦντες τοῖς Καρχηδονίοις Σικελοὶ φθάσαντες
 τοὺς Συρακοσίους ἐφυγον διὰ τῆς μεσογείου, καὶ
 σχεδὸν πάντες διεσώθησαν εἰς τὰς πατρίδας. καὶ 7
 Λιονόσιος μὲν τὰς ὁδοὺς διαλαβὼν φυλακαῖς ἀπήγαγε
 τὴν δύναμιν ἐκ τῆν τῶν πολεμίων στρατοπεδείαν
 10 ἐτι νυκτὸς οὐσῆς· οἱ δὲ βάρβαροι καταλειφθέντες
 ὑπὸ τε τοῦ στρατηγοῦ καὶ τῶν Καρχηδονίων, ἐτι
 δὲ τῶν Σικελῶν, ἠθύμην καὶ καταπλαγέντες ἐφυ-
 γον. οἱ μὲν ἐν ταῖς ὁδοῖς [καὶ] ταῖς προφυλακαῖς 8
 ἐμπίπτοντες συνελαμβάνοντο, οἱ δὲ πλείστοι τὰ ὅπλα
 12 ἔπιπτοντες συνήντων, δειόμενοι φρίσασθαι τοῦ βίου·
 μόνοι δὲ Ἰβήρας ἠθροισμένοι μετὰ τῶν ὀπλῶν ἐπε-
 κηρυκύνοντο περὶ συμμαχίας. Λιονόσιος δὲ πρὸς 9
 μὲν τούτους σπεισάμενος κατέταξε τοὺς Ἰβήρας εἰς
 τοὺς μισθοφύρους, τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος ἐξώργησε
 20 καὶ τὴν [λοιπὴν] ἀποσκευὴν ἐφῆκε τοῖς στρατιώ-
 ταις διασπάσαι.

Οὕτως μὲν οὖν τοῖς Καρχηδονίοις ἡ τύχη ταχέως 76
 τὴν μεταβολὴν ἐποιήσει, καὶ πᾶσιν ἀνθρώποις ἐδείξεν,
 ὡς οἱ μείζον τοῦ καθήκοντος ἐπαιρόμενοι ταχέως
 22 ἐξελέγχουσι τὴν ἰδίαν ἀσθένειαν. ἐκεῖνοι γὰρ τῶν 2

11 ἐπὶ τῇ P, ἐπὶ ε 13 οἱ μὲν] ὡς οἱ μὲν αὐτὴ καὶ
 οἱ μὲν αὐτὴ οἱ μὲν οὐκ Dind.; καὶ καταπλαγέντες οἱ μὲν
 ἐφυγον καὶ ἐν ταῖς conicio καὶ del. Wess. 14 ἐπι-
 πτόντες P 16 τοὺς om. P 20 [λοιπὴν] λοιπὴν P, del.
 Dind.; ὅλην fort. 22 οὐκ L, om. ε ταχέως Dind.,
 τάχιστα o (cf. XIII 21, 5)

κατὰ Σικελίαν πόλεων σχεδὸν ἀπασῶν πλὴν Συρα-
 κουσῶν ἡγεμονεύοντες, καὶ ταύτην ἐλώσεσθαι προσδο-
 κῶντες, ἐξαίφνης ὑπὲρ τῆς ἰδίας πατρίδος ἀγωνίαν
 ἠναγκάσθησαν, καὶ τοὺς τάφους τῶν Συρακοσίων
 ἀνατρέψαντες πεντεκαίδεκα μυριάδας ἐπέιδον ἀτά-
 φους διὰ τὸν λοιμὸν σπρωγνυμένους, πυρπολήσαντες
 δὲ τὴν χώραν τῶν Συρακοσίων ἐκ μεταβολῆς εὐθὺς
 εἶδον τὸν ἰδίῳ στόλον ἐμπυρισθέντα, εἰς δὲ τὸν τοι-
 λιμένα πέσῃ τῇ δυνάμει καταπλέοντες ὑπερηφάνως,
 καὶ τοῖς Συρακοσίοις ἐπιδεικνύμενοι τὰς ἑαυτῶν ἡ-
 εὐτυχίας, ἡγνῶν ἑαυτοὺς μέλλοντας νυκτὸς ἀπο-
 δράσεσθαι καὶ τοὺς συμμάχους ἐκδότους καταλιπεῖν
 3 τοῖς πολεμίοις. αὐτὸς δὲ ὁ στρατηγὸς ὁ ποιησά-
 μενος σκηνὴν μὲν τὸ τοῦ Διὸς ἱερὸν, πρόσθετον δὲ
 τὸν ἐκ τῶν ἱερῶν συληθέντα πλοῦτον, αἰσχρῶς ὡ-
 μετ' ὀλίγων εἰς Καρχηδόνα δίδυργεν, ὅπως μὴ
 τὸν ὀφειλόμενον τῇ φύσει θάνατον ἀποδοὺς ἀδῶτος
 γένηται τῶν ἀσεβημάτων, ἀλλ' ἐν τῇ πατρίδι περι-
 βόητον ἔχει τὸν βίον ὑπὸ πάντων ὀνειδιζόμενος.
 4 εἰς τοσοῦτο δ' ἦλθεν εὐτυχίας, ὥστε μετὰ τῆς εὐτε-
 λεστάτης ἐσθλότητος περιήει τοὺς κατὰ τὴν πόλιν ναοὺς
 κατηγορῶν τῆς ἰδίας ἀσεβείας καὶ περὶ τῶν εἰς
 θεοὺς ἁμαρτημάτων ὁμολογουμένην διδοὺς τιμω-
 ρίαν τῷ δαιμονίῳ. τὸ δὲ τέλος ἑαυτοῦ καταγνοὺς
 θάνατον ἀπεκατέργησε, πολλὴν τοῖς πολίταις ἀπο-
 5

1 κατὰ PA, κατὰ τὴν c πόλεων add. Dind. 6 ἐπέι-
 δον] τῶν ἰδίων add. Wurm 11 μὲν τὸ ἱερὸν Dind.,
 ἐν τῷ ἱερῷ ο 16 μεταλίγοι P 19 ἔχει P ἐπὶ
 τῶν ὀνειδιζόμενων E 21 τῇ PA et cod. Palaeocian., om. c
 25 ἀπεκατέργησε P

λιπὼν δεισιδαιμονίαν· εὐθὺ γὰρ καὶ τὰλλα τὰ πρὸς
τὸν πόλεμον αὐτοῖς ἢ τύχῃ συνηθροίσεν.

Τῆς γὰρ συμφορᾶς διακηρυχθείσης κατὰ τὴν 77
Λιβύην, οἱ σύμμαχοι καὶ πάλαι [μὲν] μισοῦντες τὸ
βέρος τῆς τῶν Καρχηδονίων ἡγεμονίας, τότε [δὲ]
διὰ τὴν τῶν στρατιωτῶν ἐν Συρακούσαις προδοσίαν
πολὺ μᾶλλον ἐξέκαυσαν τὸ κατ' αὐτῶν μίσος. διό- 2
περ ἡμα μὲν ὑπὸ τῆς ὀργῆς προκηθέντες, ἡμεῖς δὲ
κατωφρονήσαντες αὐτῶν διὰ τὴν ἀτυχίαν, ἀντείχοντο
τῆς ἐλευθερίας. διαπρεσβευσάμενοι δὲ πρὸς ἀλλή- 3
λους ἡθροίσαν δύναμιν, καὶ προελθόντες ἐν ὑπαί-
θρῳ κατιστρατοπέδευσαν. ταχὺ δ' οὐ μόνον ἐλευ- 4
θέρων, ἀλλὰ καὶ δούλων συνιτρεχόντων, ἐν ὀλίγῳ
χρόνῳ μυριάδες εἰκοσι συνηθροίσθησαν. κατω- 5
βόμενοι δὲ Τύνητα, πόλιν οὐ μακρὰν τῆς Καρχη-
δόνος καμένην, ἐκ ταύτης παρήταττοντο, καὶ πλει-
ονεκτοῦντες ἐν ταῖς μάχαις τειχίρεις τοὺς Φοίνικας
συνείχον. οἱ δὲ Καρχηδόνοι φανερώς ὑπὸ τῶν θεῶν 6
πολεμοῦμενοι, τὸ μὲν πρῶτον κατ' ὀλίγους ξυμμά- 7
χοις ἐξεταράττοντο καὶ τὸ δαιμόνιον ἐκίτενον ἀγῆαι
τῆς ὀργῆς· μετὰ δὲ ταῦτα πάσας τὴν πόλιν δεισι-
δαιμονία κατέσχε καὶ δόλος, ἐκάστων τὸν τῆς πόλεως
ἀνδραποδισμόν τῇ διανοίᾳ προλαμβάνοντος. διόπερ 8
ἐνηπίσαντο παντὶ τρόπῳ τοὺς ἀσεβηθέντας θεοὺς
ἐξιλάσασθαι. οὐ παρεληφότες δ' ἐν τοῖς ἱεροῖς 9

1 καὶ τὸ κατὰ τὴν Λιβύην πρὸς Reiske 4 καὶ om. (μὲν delevi (cf. XIII 92, 1) 5 δὲ om. PA 7 κατ' αὐτῶν] κατὰ τῶν αὐτῶν P 8 προσηχθέντες ο, corr. Wurm. 11 προσελθόντες L 19 ὀλίγους Reiske, ὀλίγοι ο συνιόντες Dind., συνιδόντες Wurm 25 ἐξιλάσασθαι AL, ἐξιλάσθαι F

οὔτε Κόρην οὔτε Ἀθηναίαν, τούτων ἱερῆς τοῖς ἐπι-
σημοτάτοις τῶν πολιτῶν κατέστησαν, καὶ μετὰ
πάσης σεμνότητος τὰς θεὰς ἰδρυσάμενοι τὰς θυσίας
τοῖς τῶν Ἑλλήνων ἔθεσιν ἐποίουν, καὶ τῶν παρ'
αὐτοῖς ὄντων Ἑλλήνων τοὺς χαριστάτους ἐπι- 3
λέξαντες ἐπὶ τὴν τῶν θεῶν θεραπείαν ἐταξαν. μετὰ
δὲ ταῦτα ναὺς τε κατασκευάζον καὶ τὰ πρὸς τὸν
πόλεμον ἐπιμειλῶς ἡτοίμαζον. οἱ δ' ἀποστάται μὲν
οὐδ' ἡγεμόνας ἀξιοχρόνους εἶχον, τὸ δὲ
μέγιστον, αὐτοῖς μὲν διὰ τὸ πλῆθος ἐξέλειπον αἱ 10
τροφαί, τοῖς δὲ Καρχηδονίοις κατὰ θάλατταν, ἐκ τοῦ
Σαρδοῦς παρεκομίζοντο, καὶ πρὸς ἑλληῶνας ἐστι-
σάζον περὶ τῆς ἡγεμονίας, καὶ τινες αὐτῶν χρη-
μασιν ὑπὸ Καρχηδονίων διαφθαρέντες ἐγκατέλειπον
τὰς κοινὰς ἐλπίδας. ὅθεν διὰ τε τὴν σπάνιν τῆς 15
τροφῆς καὶ τινων προδοσίαν, οἱ τοὶ μὲν διαλυθίν-
τες εἰς τὰς πατρίδας ἀπῆλλαξαν τοῦ μεγίστου φόβου
Καρχηδονίους. καὶ τὰ μὲν κατὰ Λιβύην ἐν τοῖς
τοῖς ἦν.

78 Διονύσιος δὲ θεωρῶν τοὺς μισθοφόρους ἄλλο- 20
τριώτατα πρὸς αὐτὸν ἔχοντας, καὶ φοβούμενος μὴ
διὰ τούτων καταλυθῇ, τὸ μὲν πρῶτον Ἀριστοτέλην
τὸν ἀφηγούμενον αὐτῶν συνέλαβε, μετὰ δὲ ταῦτα
τοῦ πλῆθους συντρέχοντος μετὰ τῶν ὄπλων καὶ
τοὺς μισθοὺς πικρότερον ἀπαιτοῦντων, τὸν μὲν 25
Ἀριστοτέλην ἐφησεν ἀποστέλλειν εἰς Λακεδαιμόνα
κρίσιν ἐν τοῖς ἰδίοις πολίταις ὀφείοντα, τοῖς δὲ

1 κόρη PAF 4 ἰδίαι Eich. 10 ἐξέλειπον PPK τὸ δὲ
μέγιστον — παρεκομίζοντο post ἐλπίδας (v. 15) post Eich.
14 ἐγκατέλειπον f 15 σπάνην P 26 ἀποστέλλειν Lind.

μισθοφόροις ὡς μυρίοις οὐκ τὸν ἀριθμὸν ἰδαιεν
 ἐν τοῖς μισθοῖς τὴν τῶν Λεοντίων πόλιν τε καὶ
 χώραν. ἀμύνων δ' αὐτῶν ἐπακουσάντων διὰ τὸ 3
 κἄλλος τῆς χώρας, οὗτοι μὲν κατακληρουχίσαντες
 ὤκουν ἐν Λεοντίοις, ὁ δὲ Διονύσιος ἔλλους μισθο-
 φόρους ξενολογήσας, τούτοις τε καὶ τοῖς ἡλευθε-
 ρωμένοις οἰκέταις ἐνεπίσταυσι τὴν ἀρχήν.

Μετὰ δὲ τὴν τῶν Καρχηδονίων συμφορὰν οἱ 4
 διασωζόμενοι τῶν ἐξηνδραποδισμένων κατὰ Σικε-
 10 λίαν πόλεων ἡθροίζοντο, καὶ τὰς ἰδίας κομιζόμενοι
 πατριδίας ἐαυτοὺς ἀνελάμβανον. Διονύσιος δ' εἰς 5
 Μισσηνὴν κατόικισε χιλίους μὲν Λοκρούς, τετρα-
 κισχιλίους δὲ Μεδμαίους, ἑξακοσίους δὲ τῶν ἐκ
 Πελοποννήσου Μισσηνίων, ἐκ τε Ζακύνθου καὶ
 15 Ναυπάκτου φεγγόντων. θεωρῶν δὲ τοὺς Λακεδαι-
 μονίους προσκόποντας ἐπὶ τῇ τοῖς ὑπ' ἐαυτῶν
 ἐκβεβλημένους Μισσηνίους ἐν ἐπισήμῳ πόλει κατοι-
 κῆσθαι, μετήγαγεν ἐκ Μισσηνῆς αὐτοὺς, καὶ χωρίαν
 τι παρὰ θάλατταν δοὺς τῆς Ἀφρικανίνης χώρας
 20 ἀπέτιμτο καὶ προσώρισεν ὅσον αὐτοὺς μέρος ἀπέτι-
 μετο. οἱ δὲ Μισσηνιοὶ τὴν μὲν πόλιν ὠνόμασαν 6
 Τυνδαρίδα, πολίτευόμενοι δὲ πρὸς αὐτοὺς εὐνοικῶς
 καὶ πολλοὺς πολιτογραφοῦντες ταχὺ πλείους πεντα-
 κισχιλίων ἐγένοντο.

3 ἀμύνων cf. XIII 114, 1] ὡς ο, ἡρόδω Eich. 6 ἐξη-
 νδραποδισμένοις P. 12 κατόικισεν PF 13 Μεδμαίους Cluverius
 et Wess., Μεδμαίους o 14 Μισσηνίων Palmerius, Μι-
 σσην P, Μιλησίων r Ζακύνθος P 15 Ἀφρικανίης o, cant.
 Cluverius 20 προσώρισεν JK, προσώρησεν P, προσώρισεν c
 αὐτῆς Reiske, αὐτοῖς Wurm ἀπέτιμτο Wurm 21 μέ-
 ον, P 22 αὐτοὺς r 23 καὶ adit Bind

- 7 Μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὴν τῶν Σικελῶν χώραν
 πλειονάκις στρατεύσας Μέναινον μὲν καὶ Μοργαν-
 τίνον εἴλε, πρὸς Ἀγυριν δὲ τὸν Ἀγυριναίων τύραν-
 νον καὶ Λάμωνα τὸν δυναστεύοντα Κεντοριπίνων,
 εἰ δ' Ἐρβιταίους τε καὶ Ἀσσωρίνους συνθήκας
 ἐποιήσατο· παρέλαβε δὲ διὰ προδοσίας Κεφαλοίδιοντος
 καὶ Σολοῦντα καὶ τὴν Ἔνναν· πρὸς δὲ τοῦτοις πρὸς
 Ἐρρησσίνοους εἰρήνην ἐποιήσατο. καὶ τὰ μὲν κατὰ
 Σικελίαν ἐν τοῦτοις ἦν.
- 79 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Λακεδαιμόνιοι προσφώμενοι 10
 τὸ μέγεθος τοῦ πρὸς Πέρσας πολέμου, τὸν ἕτερον
 τῶν βασιλέων Ἀγησίλαον ἐπέστησαν τοῖς πράγμασιν.
 οὗτος δ' ἑκακισχιλίους στρατιώτας ἐπιλέξας, τριώ-
 καντα δὲ τῶν πολιτῶν εἰς τὸ συνέδριον τοὺς ἀρί-
 στοὺς κατατάξας, διεβίβασε τὴν δύναμιν [ἐκ] τῆς 15
 2 Ἀσίας εἰς Ἐφεσον. ἐκεῖ δὲ στρατολογήσας τετρα-
 κισχιλίους, προήγαγε τὴν δύναμιν εἰς Ἰπαιθρόν,
 οὐσων πεζῶν μὲν μυρίαν, ἱππίων δὲ τετρακοσίων·
 ἠκολούθει δ' ἀγοραῖος αὐτοῖς ὄχλος καὶ τῆς ἀρκαρῆς
 3 χάριν οὐκ ἐλάττωεν τοῦ προειρημένου. διεξιὼν δὲ τὸ 20
 Καῦστριον πιδίον, διέφθειρε τὴν χώραν τὴν ὑπὸ
 τοὺς Πέρσας οὐσαν, μέχρι οὗ κατήλθῃεν εἰς Κύμην.
 ἐκεῖθεν δ' ὀρμηθεὶς τὸ πλεῖστον τοῦ θέρους τὴν τε
 Φρυγίαν καὶ τὰ συνεχῇ διετέλεισε πορθῶν, καὶ τὴν

2 στρατεύσας Μέναινον Wess., ἐστράτευσαν ἐπίστον ο
 Μοργαντίην Dind. (Μοργαντίην c. 25, 2 XI 78, 5) 3 εἴλεν
 — ἐποιήσατο — παρέλαβον — ἐποιήσατο ο, corr. Wess.
 Ἀγυρινάιος P 4 Λάμωνα Νικόδημον p. 181, 8 5 ἐν] ἐπὶ
 PAK Ἐρβιταίους P Ἀσσωρίνους PJ 6 κεφαλοίδιον P
 8 Ἐρβιταίους P 15 τὴν add. Eich. ἐκ del. Dind.
 16 Ἀσίας PAK, Ἐφράτης c; Ἀέλιδος fort. 19 αὐτοῖς ἀγο-
 ραῖος ο-PA καὶ del. Reiske 20 ἐλάττω PA 22 μέγιστος c

δύναμιν ἑμπλήσας ὠφελείας, ὑπὸ τὸ φθινόπωρον
 ἀνέκαμψεν εἰς Ἑφισσον. τούτων δὲ προϊτομένων 4
 Λακεδαιμόνιοι μὲν πρίσβεις ἀπέστειλαν πρὸς Νεφι-
 ρέα τὸν Αἰγύπτου βασιλέα περὶ συμμαχίας, ὃς ἀπὸ
 5 τῆς βοηθείας ἰδωρήσατο σκευὴν τοῖς Σπαρτιάταις
 ἑκατὸν τριήρεσι, σίτον δὲ μυριάδας πεντήκοντα.
 Φάραξ δὲ ὁ τῶν Λακεδαιμονίων ναύαρχος ἀναχθεὶς
 ἐκ Ῥόδου ναυσὶν ἑκατὸν εἴκοσι κατέπλευσε τῆς
 10 Καρίας πρὸς Σάσανδα, φρούριον ἀπέχον τῆς
 Κανόνου σταδίων ἑκατὸν πεντήκοντα. ἐκείθεν δὲ 5
 ὁρμώμενος ἐπολιόρκει τὴν Κανόναν, καὶ Κόνωνα μὲν
 τὸν τοῦ βασιλικοῦ στόλου τὴν ἡγεμονίαν ἔχοντα,
 διατρέβοντα δ' ἐν Κανὼνι μετὰ νεῶν τεσσαράκοντα,
 Ἀρταφέρνην δὲ καὶ Φαρναβάζον μετὰ πολλῆς δυνά-
 16 μεως παραβοηθήσαντος τοῖς Καννίοις, ὁ Φάραξ
 ἔλυσε τὴν πολιορκίαν καὶ μετὰ τοῦ στόλου παντὸς
 ἀπῆρεν εἰς Ῥόδον. μετὰ δὲ ταῦτα Κόνων μὲν ἀθροί- 6
 σας ὀγδοήκοντα τριήρεις ἐπλευσεν εἰς Χερρόνησον,
 Ῥόδιοι δ' ἐκβαλόντες τὸν τῶν Πελοποννησίων στό-
 20 λον ἀπέστησαν ἀπὸ Λακεδαιμονίων, καὶ τὸν Κόνωνα
 προσεδέξαντο μετὰ τοῦ στόλου παντὸς εἰς τὴν πόλιν.
 οἱ δ' ἐκ τῆς Αἰγύπτου τὸν δωρηθέντα σίτον κατα- 7
 κομίζοντες Λακεδαιμόνιοι τὴν ἀπόστασιν τῶν Ῥοδίων
 ἄγνοοῦντες τεταραχκότις προσέπλευν τῇ νήσῳ.
 25 Ῥόδιοι δὲ καὶ Κόνων ὁ τῶν Περσῶν ναύαρχος
 304 καταργῶντες τῆς ναὸς εἰς τοὺς λιμένας ἐπλήρωσαν

3 Νεφρία α. PAL. 5 κατέη Cobet. 10 πεντήκοντα
 am. FJ, καὶ ἑκατὸν K², εἴκοσι L. 12 τὸν τοῦ μὲν Βασιλέως
 14 Ἀρταφέρνην α. corr. Dind. 16 φάραξ P. 17 ἀπῆρεν
 Dind., ἀπῆλθεν P, ἀπῆρεν v. 18 Χερρόνησον] τῆς νήσου
 Wurm. 24 τεταραχκότως Wess.

8 αἴτου τὴν πόλιν. παρεγενήθησαν δὲ τῷ Κόνωνι
 τριήρεις ἑνενήκοντα, δέκα μὲν ἀπὸ Κιλικίας, ὀγδοή-
 10 κοντα δ' ἀπὸ Φοινίκης, ὧν ὁ Σιδωνίων δυνάστης
 εἶχε τὴν ἡγεμονίαν.

80 Μετὰ δὲ ταῦτα Ἀργεσίλωρ μὲν ἔξαρχον τὴν
 δύναμιν εἰς τὸ Καῦστρου πεδῖον καὶ τὴν περὶ
 Σίτυλον χώραν, ἐδῆσσε τὰς τῶν ἐγχωρίων κτήσεις·
 Τισσαφέρους δὲ μυρίους μὲν ἱππεῖς, πεντακισμυ-
 15 ρίους δὲ πεζοὺς ἐθροίσας, ἐπικολούθει τοῖς Λακε-
 δαιμονίοις καὶ τοὺς ἀποσπωμένους τῆς τάξεως ἐν
 ταῖς προνομαῖς ἀνῆλθε. Ἀργεσίλωρ δὲ εἰς πλεονθίων
 συντάξας τοὺς στρατιώτας ἀντίχετο τῆς παρὰ τὸν
 Σίτυλον παρωρείας, ἐπιτηρῶν καιρὸν ἐδοθεὶς εἰς
 2 τὴν τῶν πολεμίων ἐπιθεῖσιν. ἐπειθὼν δὲ τὴν χώραν
 μέχρι Σάρδεων ἱσθμιοῖ τοὺς τε κήπους καὶ τὸν
 11 παραδύισον τὴν Τισσαφέρους, φθοῖς καὶ τοῖς
 ἄλλοις πολυτελῶς πεφιλοτεχνημένον εἰς τροφήν καὶ
 τὴν ἐν εἰρήνῃ τῶν ἀγαθῶν ἐπόλευσιν, μετὰ δὲ
 ταῦτ' ἐπιστρέψας, ὥς ἀνὰ μέσον ἐγενήθη τῶν τε
 Σάρδεων καὶ Θυβάρων, ἀπίσταιε Σανοκλία τὸν
 20 Σπαρτιάτην μετὰ χιλίων καὶ τετρακοσίων στρατιω-
 τῶν νυκτὸς εἰς τινα θασὴν τόπον, ὅπως ἐνεδρεύσῃ
 3 τοῖς βαρβάροις. αὐτὸς δ' ἡμ' ἡμέρᾳ πορευόμενος
 μετὰ τῆς δυνάμειος, ἐπειδὴ τὴν μὲν ἐνέδραν παρήλ-
 λαξεν, οἱ δὲ βαρβαροὶ προσπύπτοντες ὑπὸ πύλιν
 11 ἐπὶ τῆς οὐραγίας ἐξήπιοντο, παραδόξως ἐξαίφνης

6 Καῦστρου] κα' στρου P. Ἐρμὸς Vobiquardsen 7 ἐπι-
 λαν P 12 παρὰ] κατὰ aut περὶ Reiske 13 παρωρείας ο
 20 Θυβάρων P 23 τοῖς βαρβάροις v 26 ἐξαίφνης del
 Reiske; δ' add v

ἐπίστρεψεν ἐπὶ τοὺς Πέρσας. γενομένης δὲ κα-
ταρᾶς μάχης, καὶ τοῦ συσσήμου τοῖς κατὰ τὴν
ἐνὶ ὄρεϊ οὖσιν ἐρθίντορ, ἑκὶνοὶ μὲν παικνίσαντες
ἐπιφύροντο τοῖς πολεμίοις, οἱ δὲ Πέρσαι θωροῦν-
α τες αὐτοὺς ἀπολαμβανομένους εἰς μέσον κατεπλά-
γησαν καὶ παραζοῖμα ἔφενον. οἱ δὲ περὶ τὸν 4
Ἀργεῖον μέγροι μὲν τινος ἐπιδιδῶντες ἀνέλκον
μὲν ὑπὲρ τοὺς ἑκακισχιλίους, αἰχμαλώτων δὲ πολὺ
πλήθος ἤθροισαν, τὴν δὲ παρεμβολὴν διήρπασαν,
10 γέμονσαν πολλῶν ἀγαθῶν. ἀπὸ δὲ τῆς μάχης 5
Τισσαφέρης μὲν εἰς Σάρδεϊς ἀπεχώρησε κατε-
πεληγμένος τὴν τόλμην τῶν Λακιδαιμονίων,
Ἀργεῖος δ' ἐπεχώρησε μὲν εἰς τὰς ἀνω στρα-
τείας, ἐν δὲ τοῖς ἱεροῖς οὐ δυνάμενος καλλιερῆσαι
12 πάλιν ἀπήγαγε τὴν δύναμιν ἐπὶ θάλατταν. Ἀργεῖ- 6
ος δὲ ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς τὰ τε ἑλαττώματα
πυθόμενος καὶ κατορθωδὸν τὸν πρὸς τοὺς Ἕλλη-
νας πόλεμον, δι' ὀργῆς εἶχε τὸν Τισσαφέρην. τοῦ-
τον γὰρ αἴτιον τοῦ πολέμου γερονέειν ὑπελάμβανε
20 καὶ ὑπὸ τῆς μητρὸς δὲ Παρυσάτιδος ἦν ἑξωμένος
τιμωρήσεσθαι τὸν Τισσαφέρην· εἶχε γὰρ αὕτη δια-
φόρος πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ διαβεβλήκεναι τὸν υἱὸν
αὐτῆς Κύρον, ὅτι τὴν ἐπὶ τὸν ἑδελφὸν στρατείαν
ἐποιεῖτο, κατωστήσας οὖν Τισσαφέρνην ἡγεμόνα, 7
700 τοῦτω μὲν παρήγγειλε συλλαμβάνειν Τισσαφέρην,
πρὸς δὲ τὰς πόλεις καὶ τοὺς στρατεύας ἐπιμύειν ἐπι-

5 αὐτοὺς PAJL. 11 αὐτοὺς P. 13 στρατείας P;
στρατείας add. Steph.; τοὺς στρατεύας Beiske. 18 Τι-
σαφέρνη P. 19 ἐπιδιδῶντες καὶ P (= Wurm), om. v
20 δι' om. = 25 στρατείας PA. 24 τισσαφέρνη P

8 στολὰς ὅπως [ἄν] πάντες τοῖς ποιῶσι τὸ προσταττό-
 μινον. ὁ δὲ Τιθραύστης παρεγενόμενος εἰς Κο-
 λοσσάς τῆς Φρυγίας συνέλαβε τὸν Τισσαφέρνην
 διὰ τινος Ἀριαίου σατράπην λούμενον, καὶ τὴν
 κεφαλὴν ἀποκόψας ἀπέστειλε πρὸς τὸν βασιλέα· 3
 αὐτὸς δὲ τὸν Ἀγησίλαον πείσας εἰς λόγους ἐλθεῖν
 ἐξαμνησίους ἀνοχὰς ἐποίησατο.

- 81 Τῶν δὲ κατὰ τὴν Ἀσίαν τοῦτον τὸν τρόπον διαρκη-
 μένων, Φωκίς πρὸς Βοιωτοὺς ἐκ τινῶν ἐγκλημάτων
 εἰς πόλεμον καταστάντες ἐπείσαν τοὺς Λακεδαιμονίους 10
 συμμαχεῖν κατὰ τῶν Βοιωτῶν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον
 αὐτοῖς ἀπέστειλαν Λύσανδρον μετὰ στρατιωτῶν ὀλί-
 γων, ὃς εἰσελθὼν εἰς τὴν Φωκίδα συνήγαγε δύ-
 ναμιν· μετὰ δὲ ταῦτα καὶ Πανσανίας ὁ βασιλεὺς
 2 ἐξεπέμφθη μετὰ στρατιωτῶν ἐκασχιλίων. Βοιωτοὶ 15
 δὲ πείσαντες Ἀθηναίους συνεπιλυβέσθαι τοῦ πολέ-
 μου, τότε μὲν καθ' αὐτοὺς ὤρμησαν, καὶ κατέλαβον
 Ἀλίαρτον ὑπὸ Λυσάνδρου καὶ Φωκίων πολιορκου-
 μένην. γενομένης δὲ μάχης ὁ τε Λύσανδρος ἐπεσε
 καὶ τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων πολλοί, 20
 τῶν δὲ Βοιωτῶν ἡ μὲν ὅλη φάλαγξ ταχέως ἐπέ-
 στρεψεν ἀπὸ τοῦ διωγμοῦ, τῶν δὲ Θηβαίων ὡς δια-
 κόσιοι προχυρότερον εἰς τόπους τραχεῖς ἐαυτοὺς
 3 δόντες ἀντρεθέσθαι. ὁ μὲν οὖν πόλεμος οὗτος
 ἐκλήθη Βοιωτικός, Πανσανίας δὲ ὁ τῶν Λακεδαιμο- 25
 νίων βασιλεὺς πυθόμενος τὴν ἥτιαν ἀνοχὰς ἐποίη-

1 ἄν del. (vel ἄπειρες Dind. τοῦτο ποιῶσι PA,
 ποιῶσι τοῦτο c (c. 65, 2) δ τὸν οὐκ * 4 Ἀριαίου
 Palmerius ex Polyaeu. VII 16, Λαρισσίου ο 18 ὀλίγοι-
 τὸν I' 21 ὀλίγ] ὀλίγη fort.

αὐτοὺς πρὸς Βοιωτοὺς καὶ τὴν δύναμιν ἀπήγαγε πρὸς Πελοπόννησον.

Κόνων δ' ὁ τῶν Περσῶν ναύαρχος ἐπὶ μὲν τοῦ στόλου κατίστησεν Ἰερώνυμον καὶ Νικοδήμον Ἀθηναίους δυνάτας, αὐτὸς δὲ σπεύδων ἐντυχεῖν τῷ βασιλεὶ παρέπλευσεν εἰς Κιλικίαν, κακῶςθεν εἰς Θάψακον τῆς Συρίας πορευθεὶς ἀνὰ τὴν Εὐφράτην ποταμὸν ἐπλευσεν εἰς Βαβυλῶνα. ἐκεῖ δ' ἐντυχὼν τῷ βασιλεὶ καταναυμαχήσκειν ἐπηγγείλατο τοὺς Λακκιδαιμονίους, ἃν αὐτῷ χρήματα καὶ τὴν ἄλλην παρασκευὴν ἐτοιμάσῃ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν. ὁ δ' Ἀρταξέρξης ἰπαινίσσας αὐτὸν καὶ δωρικὰς μεγάλας τιμὰς, συνέστησε ταμίαν τὸν χρηρηγίσοντα χρημάτων πλῆθος ὅσον ἂν προστάτῃ Κόνων, καὶ τὴν ἔκουσίαν ἰδιωκεν αὐτῷ λαβεῖν εἰς τὸν πόλεμον συνηγασόμενον ὃν ἂν προαιρηῖται Περσῶν. Κόνων μὲν οὖν Φαρνάβαζον ἐλόμενος τὸν σιτηράην κατέβαινεν εἰς τὴν θάλατταν, ἔκπαντα διφυκτικῶς κατὰ τὴν ἑαυτοῦ διάνοιαν.

Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθήνησι μὲν τὴν ἀρχὴν ἔλαβε Λιόφαντος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ἐπάτων ἔξ χιλιάρχου τὴν ἐπατικίην ἀρχὴν διώκουν, Λεύκιος Οὐαλέριος, Μάρκος Φούριος, Κόνιος Σερουίλιος, Κόνιος Σουλπίκιος. τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν παρεληφότεων Βοιωτοὶ καὶ Ἀθηναῖοι, πρὸς δὲ τούτοις Κορίνθιοι καὶ Ἀργεῖοι, συμμαχίαν πρὸς

3 δ' ὁ] δὲ P, δὲ ὁ v 7 ἀνὰ] κατὰ Hert. 19 δια-
 ροίαις Reiske, δύναμιν οἱ γινώσκοντες Wurm 21 παρελάβε
 Dinl 22 προσέφωκε v-FJ 24 Κόνιος συν. A σολ-
 πίκιος P; Κισσέδιος Οἰῶνος καὶ Μάριος Ἀππίος add. v-PA

2 ἑλληλοὺς ἐποίησαντο. μισουμένων γὰρ τῶν Λακε-
 δαιμονίων ὑπὸ τῶν συμμάχων διὰ τὸ βάρος τῆς
 ἐπιστάσεως, ὄντο ὁμόως καταλύσειν αὐτῶν τῇ ἡγε-
 μονίᾳ, τὰς μεγίστας πόλεις συμφρονοῦσας ἔχοντες.
 καὶ πρῶτον μὲν συνέδριον κοινὸν ἐν τῇ Κορίνθῳ
 συστησάμενοι τοὺς βουλευσομένους ἐπεμπον καὶ
 κοινῶς διώκουν τὰ κατὰ τὸν πόλεμον, μετὰ δὲ ταῦτα
 πρέσβεις εἰς τὰς πόλεις ἀποστέλλοντες πολλοὺς
 3 συμμάχους ἀπὸ Λακεδαιμονίων ἀπέστησαν· εὐθὺς
 γὰρ αὐτοῖς ἢ τε Εὐβοίᾳ ἥκαστα προσέθετο καὶ Λευ- 10
 κάδιοι, πρὸς δὲ τοῦτοις Ἀκαρνανεῖς τε καὶ Ἀμφι-
 4 κτιᾶται καὶ Χαλκιδεῖς οἱ πρὸς τῇ Θράκῃ. ἐπεβά-
 λοντο δὲ καὶ τοὺς ἐν Πελοποννήσῳ κατοικοῦντας
 πείθειν ἀποστήναι Λακεδαιμονίων, οὐδεὶς δ' αὖ-
 τοῖς ὑπήκουσεν· ἡ γὰρ Σπάρτη κατὰ πλευρὰν 15
 κειμένη καθάπερ τις ἀκρόπολις ἦν καὶ φρουρά
 5 πάσης Πελοποννήσου. Μηδίων δὲ τοῦ τῆς Λαριό-
 σης τῆς ἐν Θετταλίᾳ δυναστεύοντος διεπολεμοῦντος
 πρὸς Ἀνκόφρονα τὸν Φερῶν τύραννον, καὶ δεομέ-
 νου πέμψαι βοήθειαν, ἐπίστειλαν αὐτῷ τὸ συνέ- 20
 6 δριον στρατιώτας δισχιλίους· ὁ δὲ Μηδίος τῆς
 συμμαχίας αὐτῷ παραγενομένης Φάρσαλον εἶλεν
 ὑπὸ Λακεδαιμονίων φρουρομένην καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ
 κατοικοῦντας ἐλαφροπολώλησεν. μετὰ δὲ ταῦθ' οἱ
 Βοιωτοὶ μετ' Ἀργείων Ἡράκλειαν τὴν ἐν Τραχίνι 25
 κατελαμβάντο, χωρισθέντες ἀπὸ Μηδίων· καὶ νυκτὸς
 ἐντὸς τῶν τευχῶν ὑπὸ τινων εἰσαχθέντες Λακεδαι-

3 ἐπιστάσεως α, corr. Dind. αὐτῶν ὁμόως καταλύσειν
 6· PAFI 6 βουλευσομένους Wess., βουλομένους α 16 * κατὰ
 πλευρὰν] καταπίεσε P, κατὰ τὰ πλευρὰ γ 20 ἐπίστειλαν
 (ἀπὸ τοῦ συνέδριου) malim 25 μετ' Ἀργείων om. f

μοσίους μὲν τοὺς καταληφθέντας ἀπίσφαζεν, τοὺς
 δ' ἀπὸ Πελοποννήσου τὰ σφῶν ἔχοντας εἰσάγειν
 ἀπείθεϊν. εἰς δὲ τὴν πόλιν τοὺς Τραχηνίους φεύ- 7
 γοντας ἐκ τῶν πατρίδων ὑπὸ Λακεδαιμονίων μετα-
 8 πεμπόμενοι, τοῦτοις ἰδῶκεν τὴν πόλιν οἰκεῖν, οἱ
 καὶ παλαιότεροι τῆς χώρας ταύτης ἦσαν οἰκήτορες.
 μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ τῶν Βοιωτῶν ἀφηγούμενος Ἰσμη-
 νίας τοὺς μὲν Ἀργείους ἐν τῇ πόλει κατέλιπε φυ-
 λικῆς ἔνικα, αὐτὸς δὲ πείσας ἀποστῆναι ἀπὸ Λακε-
 10 δαιμονίων Αἰνιδνας καὶ Ἀθωμανεὺς ἡθροισί τε παρὰ
 τε τούτων καὶ τῶν συμμάχων στρατιώτας· τοὺς
 πάντας δ' ἔχων μικρὸν ἀπολείποντας τῶν ἑξακισ-
 χιλίων ἰσθράτευσεν εἰς Φωκεῖς. καταστρατοπεδεύ- 8
 οντος δ' αὐτοῦ εἰς Νάρωνα τῆς Λοκρίδος, ¹² εἰς
 13 τῷ φασὶ τὸν Αἰάντα γεγενῆσθαι, τὸ πλῆθος τῶν Φω-
 10 κείων ἀπήρτησε μετὰ τῶν ὅπλων, τὴν ἡγεμονίαν
 ἔχοντας Ἀλκισθένους τοῦ Λάκωνος. γινομένης δὲ 2
 μάχης ἐπὶ πολὺν χρόνον ἰσχυρᾶς ἐκράτησεν οἱ Βοι-
 ωτοί, καὶ μέχρι νυκτὸς διώξαντες τοὺς φεύγοντας
 3 ἀντίλον οὐ πολὺν λείποντας τῶν χιλίων, τῶν δ'
 ἰδίων ἀπέβαλον ἐν τῇ μάχῃ πεντακοσίους. μετὰ 10
 δὲ τὴν παράταξιν ἀμφοτέροι διαλύσαντες τὸ στρα-
 τόπεδον, οἱ μὲν εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας . . . οἱ δ'
 εἰς Κόρινθον τὸ συνέδριον ἀγαγόντες, ἐπεὶ κατὰ
 21 νοῦν αὐτοῖς προεχώρει τὰ πράγματα, συνήγαγον ¹³

1 ἑγκαταληφθέντας Hent. ὁ τοσούτος PAFK 8 κατέ-
 λιπεν PA 10 Ἀθωμανεὺς α, corr. Wess. 12 ἀπολείποντας P
 14 δ' am. P Νάρωνα Salmonius, ὄρεος α 17 Ἀλκισθέ-
 νους Dindl. Λακισθένοες α. 21 1^a am. f 22 στρατόπεδον
 Rhod., συνέδριον α (XIII 62, 5); ἀμφοτέροι μὲν διέλυσαν τὸ
 στρατόπεδον εἰς πάλιν (c. 77, 6) 23 ἰδίας] αἰτίας 1
 πατρίδας] ἀπῆλθον add. Reiske; cf. c. 37, 1 et 61, 2

ἀπασθῶν τῶν πόλεων στρατιώτας εἰς Κόρινθον, πεζοὺς μὲν πλείους μυρίων πεντακισχιλίων, ἱππεῖς δὲ περὶ πεντακοσίους.

- 83 Λακεδαιμόνιοι δ' ὁρῶντες τὰς μεγίστας τῶν κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεων ἐφ' ἑαυτοὺς συνισταμένας, ἐφη-
 φίσαντο τὸν τε Ἀγησίλαον ἐκ τῆς Ἀσίας μεταπέμ-
 ψασθαι καὶ τὴν μετ' αὐτοῦ δύναμιν, αὐτοὶ δὲ ἐν
 τοσούτῳ παρά τε σφῶν καὶ τῶν συμμάχων ἀθροί-
 σαντες πεζοὺς μὲν δισμυρίους τρισχιλίους, ἱππεῖς
 2 δὲ πεντακοσίους, ἀπήντησαν τοῖς πολεμίοις. γενο-
 μένης δὲ παρατάξεως παρά τὸν Νεμέαν ποταμὸν
 μέχρι νυκτός, ἐκατέρωθεν προετίθησε τὰ μέρη τοῦ
 στρατεύματος· καὶ τῶν μὲν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν
 συμμάχων ἔπεσον ἑκατὸν πρὸς τοῖς χιλίοις, Βοιω-
 τῶν δὲ καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων περὶ δισχιλίους
 3 ὀκτακοσίους. Ἀγησίλαος δὲ τὴν δύναμιν ἐκ τῆς
 Ἀσίας διαμειβάσας εἰς τὴν Εὐρώπην, τὸ μὲν πρῶ-
 τον Θρᾷκων τινων ἀπαντησάντων αὐτῷ πολλῇ
 στρατιᾷ, μάχῃ τε ἐνίκησε καὶ τοὺς πλείστους τῶν
 βαρβάρων ἀνέειλε· μετὰ δὲ ταῦτα διὰ Μακεδονίας
 4 τὴν πορείαν ἐποιεῖτο, τὴν αὐτὴν διεξιὼν χώραν
 ἣν καὶ Σέρξης ἐπορεύθη, καθ' ὃν καιρὸν ἰστρά-
 τευσεν ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. Ἀγησίλαος μὲν οὖν διὰ
 Μακεδονίας καὶ Θετταλίας πορευθεὶς, ὡς διηλθε
 τὰ περὶ Θερμοπύλας στενά, . . . τὴν πορείαν ἐποι-
 5 εῖτο. Κόνων δὲ ὁ Ἀθηναῖος καὶ Φαρνάβαζος ἀφη-
 γοῦντο μὲν τοῦ βασιλικοῦ στόλου, διέτριβον δὲ περὶ

18 *πολλῇ στρατιᾷ] πολλῆς στρατιᾶς PA, μετὰ πολλῆς
 στρατιᾶς c (cf. p. 313, 1) 25 τὰ περὶ A, τὰς περὶ P, τὰ
 περὶ τῆς c στίχου Reiske, στενὴν οἱ σύνορον νοὶ ὁρίαν
 καὶ διὰ τῆς Φωκίδος add. Reiske, στένονος Bezzel

Λόρυμα τῆς Χερρονήσου, τριήρεις ἔχοντες πλείους
 τῶν ἐναντίοντα. πυνθόμενοι δὲ ἐν Κνίδῳ τὸ ναυ- 5
 τικὸν τῶν πολεμίων εἶναι, τὰ πρὸς τὴν ναυμαχίαν
 παρειαυνοῦντο. Πείσανδρος δ' ὁ τῶν Λακεδαιμο-
 νίων κυβερνήτης ἐξέπλευσεν ἐκ τῆς Κνίδου τριήρεσιν
 ὀγδοήκοντα πέντε, καὶ κατηνέχθη πρὸς Φύσκον τῆς
 Χερρονήσου. ἔκειθεν δ' ἐκπλεύσας περίεπισε τῷ 6
 στόλῳ τοῦ βασιλέως, καὶ ταῖς μὲν προπλευούσαις
 ναυσὶ συμβαλὼν προτείρει, τῶν δὲ Περσῶν ἅμα
 10 ταῖς τριήρεσιν ἀθρόαις παραβηθησάντων, ἐπειδὴ
 πάντες οἱ σύμμαχοι πρὸς τὴν γῆν Ἰφρυγον, τὴν ἰδίαν
 15 τοῦ ναυτοῦ ἐπίστρεψεν, αἰσχυρὸν εἶναι νομίσας καὶ τῆς
 Σπάρτης ἀνάξιον τὸ φυγεῖν ἀγεννῶς. ἀγωνιάμε- 7
 νος δὲ λαμπρῶς καὶ πολλοὺς τῶν πολεμίων ἀνελόν,
 18 τὸ τελευταῖον ἀξίως τῆς πατρίδος ἀνηρόθη μαχόμε-
 νος. οἱ δὲ περὶ τὸν Κόνωνα μέχρι τῆς γῆς κατα-
 διώξαντες τοὺς Λακεδαιμονίους πεντήκοντα μὲν
 τριήρων ἐκυρίευσαν, τῶν δ' ἀνδρῶν οἱ πλείστοι
 μὲν ἐκκολυμβήσαντες κατὰ γῆν ἔφυγον, ἐάλωσαν
 20 δὲ περὶ πεντακοσίους· αἱ δὲ λοιπαὶ τριήρεις εἰς
 Κνίδον διεσώθησαν.

Ἀργεσίλαος δὲ προσλαβόμενος ἐκ Πελοποννήσου 84
 στρατιώτας, ἐπειδὴ μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπέραινον
 εἰς Βοιωτίαν, εὐθὺς οἱ Βοιωτοὶ μετὰ τῶν συμμά-
 25 χων ἀπήντησαν εἰς Κορώνειαν. γενομένης δὲ παρα-
 τάξεως Θηβαῖοι μὲν τὸ καθ' αὐτοὺς μέρος τριη-

1 Λόρυμα ο, corr. Ortelius   2 πυνθόμενοι P
 4 Πείσανδρος] Περίανθος ο   7 δ' om. P   8 προπλευούσαις ο,
 corr. Reiske   9 Περσῶν Steph. Περσικῶν ο; Φοινίκων Wurst
 (ex Xen Hell. IV 3, 11)   13 ἀγωνιάμενος — ἀνελόν om. P
 24 εἰς B.] τῆς Βοιωτίας Hert.   25 δὲ om. P

μῆνοι μέχρι τῆς παρεμβολῆς κατιδίωξαν, αἱ δ' ἄλλοι
 μικρὸν ἀντισχόντες χρόνον ὑπ' Ἀγησίλαου καὶ τῶν
 2 ἄλλων φυγαῖν ἠναγκάσθησαν. διὸ καὶ νενικημένοι
 τῇ μάχῃ Λακεδαιμόνιοι διαλαβόντες ἐστήσαν τρό-
 παιον καὶ τοὺς νεκροὺς τοῖς πολεμίοις ὑποσπόνδους 3
 ἐπέδωκαν. ἀπέθανον δὲ τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν
 συμμάχων πλείους τῶν ἑξακοσίων, Λακεδαιμονίων
 δὲ καὶ τῶν συναγωνισαμένων τριακόσιοι πεντήκοντα
 καὶ αὐτὸς Ἀγησίλαος πολλοῖς περιπεπωκὸς τραύ-
 μασιν εἰς Δελφούς ἐκομίσθη, καὶ τὴν ἐπιμέλειαν 4
 τοῦ σώματος ἐποιεῖτο.

5 Φαρνίβαξος δὲ καὶ Κόρων μετὰ τὴν ναυμαχίαν
 ἀνήχθησαν ἀπάσαις ταῖς ναυσὶν ἐπὶ τοὺς τῶν Λακε-
 δαιμονίων συμμάχους. καὶ πρῶτον μὲν Κώους
 ἀπίστησαν, εἰτα Νισυρίους καὶ Τήιους. μετὰ δὲ 10
 ταῦτα Χίοι τὴν φρουρὰν ἐμβαλόντες προσέτιττο
 τοῖς περὶ Κόρωνα· παραπλησίως δὲ μετέβυλον καὶ
 4 Μιτυληναῖοι καὶ Ἐφέσιοι καὶ Ἐρυθραῖοι. τοιαύτη δὲ
 τῆς μεταστάσεως σκοιδή τις εἰς τὰς πόλεις ἐνέπιπεν,
 ὥν αἱ μὲν ἐβάλλουσαι τὰς φρουράς τῶν Λακεδαί- 20
 μονίων τὴν ἐλευθερίαν διφυλάττον, αἱ δὲ ταῖς περὶ
 Κόρωνα προσετίθεντο. καὶ Λακεδαιμόνιοι μὲν ἀπὸ
 τούτου τοῦ χρόνου τὴν κατὰ θάλατταν ἀρχὴν ἀπέ-

2 καὶ τῶν ἄλλων] ἐπὶ τὸν Ἑλικῶνα Wurm (Xen. Hell. IV
 3, 17) 3 νενικημένοι add. (post Λακεδαιμόνιοι) L² 3 ἐπο-
 σπόνδους om. c 4 ἀπέδωκαν Dind., ἔδωκαν o 11 τοῦ om. P
 15 Νισυρίους Palmerius, Νισυρίους o 16 τοῖς c 16 ἐ-
 βάλλοντες P 17 μετέβυλον fort. καὶ om. a - PAL
 18 μετέβυλον P 19 ἐρυθραῖοι P τοιαύτη τῆς μεταστάσεως
 σκοιδή Reiske (cf. d. 12, 7. XVI 84, 2), τοιαύτης δὲ τῆς κα-
 τὰ τὴν θάλατταν σκοιδὸς ο 19 τις] τῆς P 20 ἐβάλλου-
 σαι P, ἐβαλόνσαι Dind.

βαλον, οἱ δὲ περὶ Κόνωνα κρίναντες παντὶ τῷ
 στόλῳ πλεῖν ἐπὶ τὴν Ἀττικὴν ἀνέβησαν, καὶ τὰς
 Κυνκλάδας νήσους προσαγαγόμενοι κατέπλευσαν ἐπὶ
 Κύθηρα τὴν νῆσον. ἐνθὺ δὲ ταύτης ἐξ ἰφρόδου
 κυριεύσαντες τοὺς μὲν Κυθηρίους ὑποσπόνδους
 ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Λακωνικὴν, αὐτοὶ δὲ καταλα-
 πόντες τῆς πόλεως τὴν ἱκανὴν φρουρὰν ἐπλεον ἐπὶ
 Κορίνθου. ἐκεῖ δὲ καταπλεύσαντες τοῖς συνίδροις
 διελέχθησαν ὑπὲρ ὧν ἤθελον, καὶ συμμαχίαν ποι-
 ῶντες αὐτοῖς μὲν χρήματα κατέλιπον, αὐτοὶ δ'
 εἰς τὴν Ἀσίαν ἐξέπλευσαν.

Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον Ἀέροπος ὁ τῶν Μακε-
 δόνων βασιλεὺς ἐτελεύτησε νόσῳ, βασιλεύσας ἔτη
 ἑξήκοντα ὅντιν δ' ἡγεμονίαν διαδεξάμενος Πανσανίας
 υἱὸς ἤρξεν ἐνιαυτὸν. Θιόπομπος δ' ὁ Χίος τὴν τῶν
 Ἑλληνικῶν αἰνταξίαν κατίστροφεν εἰς τοῦτον τὸν
 ἐνιαυτὸν καὶ εἰς τὴν περὶ Κνίδον ναυμαχίαν, γρά-
 φας βύβλους δώδεκα. ὁ δὲ συγγραφεὺς αὐτός ἤρ-
 κται μὲν ἀπὸ τῆς περὶ Κυνὸς σῆμα ναυμαχίας, εἰς
 ἣν Θουκυδίδης κατέληξε τὴν πραγματείαν, ἔγραψεν
 δὲ χρόνον ἑτῶν δεκάεξα.

Ἐπεὶ δὲ ὁ ἐνικονσιαὸς χρόνος διεληλύθει, Ἀθή-
 νησι μὲν Εὐβουλίδης ἤρξεν, ἐν Ρώμῃ δὲ τὴν ὑπα-

1 περὶ P, περὶ τὸν v κρίναντες παντὶ τῷ στόλῳ
 PAV(L), οὐκ παντὶ τ. στ. κρίναντες ε 3 προσαγαγόμενοι ο,
 corr. Eich. 8 κατὰ ἱσπανίαν P 8 Κορινθίους ο, corr.
 Dind. ενεθροίσας P 9 διελέχθη P, διελέχθη ε ἤθε-
 λον] ἔλεγον Dobrzens 10 κατέλιπον PA 11 κατέπλε-
 ον P (c. 90, 7) 12 δὲ am. P 15 υἱὸς P (et Weiss),
 ὁ υἱὸς (c? et) Steph. 16 κατίστροφεν ο, corr. Dind.
 17 κνίδου P 19 ναυμαχίαν PA 20 τὴν ad h. Reiske
 22 ἐνικονσιαὸς Dind.

- τικὴν ἀρχὴν διώκοντι πλείονοι ἔξ, Λεύκιος Σίξριος,
 Αὔλος Ποσειδώνιος, Πόπλιος Κορνήλιος, Κόιντος
 2 Μάρκιος. περὶ δὲ τοὺς τοὺς χρόνους Κόνιον τοῦ
 βασιλικοῦ στόλου τὴν ἡγεμονίαν ἔχων, ὀγδοήκοντα
 τριήρεσι καταπλεύσας εἰς τὸν Πειραιᾶ τοῖς πολλέ- 5
 ταις ὑπῆρχετο τὸν περίβολον τῆς πόλεως ἀνικοδο-
 μῆσαι· τοῦ γὰρ Πειραιῶς τὰ τεῖχη καὶ τὰ μακρὰ
 σκέλη καθήρητο κατὰ τὰς Λακεδαιμονίων συνθήκας,
 ὅτι κατεπονήθησαν ἐν τῷ Πελοποννησιακῷ πολέμῳ.
 3 ὁ δ' οὖν Κόνιον μισθωσάμενος πλῆθος τεχνιτῶν, 10
 καὶ τὸν ἐκ τῶν πληρωμάτων ὄχλον εἰς ἐπηρεσίαν
 παραδούς, ταχέως τὸ πλείστον μέρος τοῦ τεύχους
 ἀνικοδόμησε· καὶ γὰρ Θηβαῖοι πεντακοσίους τεχνί-
 τας καὶ λιθοτόμους ἀπέστειλαν, καὶ τινες ἄλλαι τῶν
 4 πόλεων παρεβοήθησαν. Τιρίβαζος δ' ὁ τῶν κατὰ 15
 τὴν Ἀσίαν πεδῶν δυνάμεων ἀφηγούμενος ἐφθόνη
 ταῖς τοῦ Κόνιον εὐπραξίαις, καὶ πρόφασιν μὲν
 λαβὼν ὅτι ταῖς βασιλικαῖς δυνάμεσι τὰς πόλεις
 Ἀθηναίοις κατακτεταῖ, προσαγόμενος δ' αὐτὸν εἰς
 Σάρδεας συνέλαβε καὶ δῆσας εἰς φυλακὴν κατέθετο. 20
 86 Ἐν δὲ τῇ Κορίνθῳ τινὲς τῶν ἐπιθυμούντων
 δημοκρατίας συστραφεῖντες ἀγρόντων ὄντων ἐν τῷ
 θεάτρῳ φόνον ἐποίησαν καὶ στάσεως ἐπλήρωσαν τὴν

2 Αὔλος om. A. Κορνήλιος] Σίξριος Λεύκιος add.
 o-PA. Κόιντος om. A; Αὔλος fasti (Iuv. V 16). 3 Μάρ-
 κιος P, Μέλιος AFK, Μέλλιος c; καὶ Ἀρίτιος Κάμιλλος
 add. o-PA. 7 τοῦ PA, τοῦ τε c. 15 Τιρίβαζος o-PA
 17 μὲν del. Reiske. 19 προσαγόμενος o, cōte. Eich. 21
 ἐπιθυμούντων (ἐπιθυμητῶν c. 3, 2 δημοκρατίας Wurm, ἐπι-
 θεμία κρατούντων o; τῆς δημοκρατίας ἐπιθυμοῦντων Mad-
 vig, τῶν ἐπικρατούντων τοῦ δήμου Bartsch.

πόλιν· συνεπιλαβομένων δὲ αὐτοῖς τῆς τολμῆς Ἀρ-
 γείων, ἑκατὸν μὲν καὶ εἰκοσι τῶν πολιτῶν ἀπέσφα-
 ξαν, πεντακοσίους δ' ἐφυγάδυσαν. Λακιδαιμονίων 2
 δὲ παρεσκευαζομένων κατὰ γιν καὶ δύναμιν ἄθροι-
 ζόντων, Ἀθηναῖοι καὶ Βοιωτοὶ παρεβούθηον τοῖς
 σφαγεῦσιν, ὅπως τὴν πόλιν ἐξιδιοποιήσωνται. καὶ 3
 οἱ μὲν φυγάδες μετὰ Λακιδαιμονίων καὶ τῶν συμ-
 μάχων ἐπὶ τὸ Λέχαιον καὶ τὸν ναῖσταθμον ἐκελ-
 θόντες νυκτὸς κατὰ κράτος εἴλαν· τῇ δ' ὑστεραίᾳ
 10 τῶν ἐκ τῆς πόλεως ἐπιξεληθόντων, ὧν Ἰφικρότης
 110 ἤγειτο, συνέβη γενέσθαι μάχην, ἐν ἣ Λακιδαιμό-
 νιοι νικῆσαντες οὐκ ὀλίγους ἀπέκτειναν. μετὰ δὲ 4
 ταῦτα οἱ τε Βοιωτοὶ καὶ Ἀθηναῖοι, πρὸς δὲ τοῦτοις
 Ἀργεῖοι καὶ Κορινθιοὶ πάσῃ τῇ δυνάμει παρελθόντες
 12 εἰς τὸ Λέχαιον, τὸ μὲν πρῶτον πολιορκήσαντες τὸ
 χωρίον [τὸ] ἐντὸς τοῦ διαταιχίσματος εἰσβιάζοντο·
 μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Λακιδαιμονίων καὶ τῶν φυγάδων
 λαμπρῶς ἀγωνισαμένων ἐξεώσθησαν οἱ Βοιωτοὶ καὶ
 οἱ μετ' αὐτῶν ἅπαντες. οὗτοι μὲν οὖν περὶ χιλιούς
 20 τῶν στρατιωτῶν ἀποβυλόντες εἰς τὴν πόλιν ἀπε-
 χώρησαν. εὐθὺ δὲ τῶν Ἰσθμίων ἐπιελθόντων δι- 5
 φέροντο περὶ τῆς θέσεως τοῦ ἀγῶνος· καὶ πολλὰ
 φιλονεικησάντων ἐκράτησαν οἱ Λακιδαιμόνιοι καὶ
 τοὺς φυγάδας ἐποίησαν θῆναι τὸν ἀγῶνα, τῶν δὲ 6
 26 κατὰ τὸν πόλεμον θανόντων σχεδόν τι περὶ τὴν Κό-
 ρινθον γενομένων ὁ πόλεμος οὗτος ἐκλήθη Κοριν-
 θιακός, καὶ διέμειναν ἐτη ὀκτώ.

1 δὲ αὐτοῖς δ' ἐκαστῷ P

6 σφαγεῖσι P, σφαγεῖσι A

15 ἐκπολιορκήσαντες malim

Rhod. 23 φιλονεικῶντες P

2 μὲν ἑκατὸν PAE

8 Λεχαιον P (et infra)

10 τὸ δὲ Eickh., εἰς τὸ

87 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Ῥήγιοι κατηγοροῦντες
 Διονυσίου ὅτι Μισσηνὴν τειχιζὼν ἐκ' αὐτοῦς κατα-
 σκευάζεται, πρῶτον μὲν τοὺς ἐπὶ Διονυσίου φρου-
 ρομένους καὶ τὰναντία πράττοντας ἐπιδίδξαντο,
 μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ναξίων καὶ Καταναίων τοὺς
 ὑπολειπομένους εἰς Μύλας κατοικίσαντες, δύναμιν
 παρισκευάζοντο καὶ στρατηγὸν Ἐλωσιν ἐξέπεμψαν
 2 πολιορκήσοντα Μισσηνὴν. τούτου δὲ τὴν ἐπίθεσιν
 κατὰ τὴν ἀκρόπολιν ποιησαμένου παραβόλως, οἱ
 κατέχοντες τὴν πόλιν Μισσηνιοὶ καὶ Διονυσίου με-
 σθοφόροι συστραφέντες ἀπήντησαν. γενομένης δὲ
 μάχης ἐνίκων οἱ Μισσηνιοὶ καὶ πλείους τῶν πεν-
 3 τακοσίων ἀπέχτειναν. εὐθὺ δ' ἐπὶ τὰς Μύλας ἐπελ-
 θόντες εἶλον τὴν πόλιν, καὶ τοὺς οἰκισθέντας ἐν
 αὐτῇ Ναξίους ὑποσπόνδους ἀφῆκαν. οὗτοι μὲν οὖν 15
 εἰς τὴν Σικελίαν καὶ [τὰς ἄλλας] τὰς Ἑλληνίδας πό-
 λεις ἐπελθόντες ἄλλοι κατ' ἄλλους τόπους κατοί-
 4 κησαν. ὁ δὲ Διονύσιος, τῶν περὶ τὸν πορθμὸν
 αὐτῷ τόπων κατασκευασμένων φίλων, διανοεῖτο
 μὲν ἐπὶ Ῥήγιον στρατιὴν ἄγειν, παρηγοχλεῖτο δ' 20
 ἐπὶ τῶν τὸ Τυρρομένιον κατεληφότων Σικελῶν.
 5 διότι κρίνας συμφέρον τούτοις ἐπιθίσθαι πρῶτοις,
 ἐξηγαγὼν ἐκ' αὐτοῦς τὴν δύναμιν, καὶ στρατοπεδεύ-
 σας ἐκ τοῦ πρὸς τὴν Νάξον μέρους προσεικυρτίρει
 τῇ πολιορκίᾳ τὸν χειμῶνα, νομίζων τῷ Σικελίους 25
 ἐκλείπειν τὸν λόφον διὰ τὸ μὴ πάλαι καταρκε-

2 αὐτοῖς] ἐπιτίγισμα add. Reiske

3 τῶν ἀξίων P

7 Διονυσίου P

15 Ναξίους] καὶ Καταναίους add. Wurm

οἱ τοὶ Eich., αἱ τοὶ 0

16 τὰς ἄλλας del. Wurm, (cf. 84, 1,

110, 4), τὰς del. Reiske

17 ἐπελθόντες α, corr. Eich.

18 τῶν] τὸν P

τὸν add. Reiske (c. 56, 1)

21 τὸ om. u

καὶ οἱ δὲ Σικελοὶ παρὰ τῶν πατέρων ἐκ πυλαιοῦ 88
 περιληφότες ὅτι τὰ μέρη ταῦτα τῆς νήσου Σικε-
 11 λῶν κατεχόντων Ἕλληνας πρώτως καταπλεύσαντες
 ἐκτίσαν μὲν Νάξον, ἐξέβαλον δ' ἐκ τούτου τοῦ λόφου
 2 τοὺς τότε κατοικοῦντας Σικελούς· διὸ δὴ φάσκον-
 τες πατρίαν ἀνακτῆσθαι χώραν καὶ περὶ ὧν εἰς
 τοὺς ἱαντίων προγόνους ἐξήμαρτον Ἕλληνας ἀνύκ-
 σθαι δικαίως, ἐφιλοτιμοῦντο κατασχεῖν τὸν λόφον.
 ὑπερβαλλούσης δὲ φιλονεικίης παρ' ἀμφοτέρους 3
 10 οὕσης, ἐτυχον μὲν οὕσαι τροπαὶ χειμεριναί, καὶ διὰ
 τοὺς ἐπιγινωμένους χειμῶνας ὁ περὶ τὴν ἀκρόπολιν
 τόπος πλήρης ἦν χιόνος. ἰνταῦθα δὲ Διονύσιος
 τοὺς Σικελούς διὰ τὴν ὀχυρότητα καὶ τὴν ἐπιρρο-
 12 λην τοῦ τείχους ῥαθυμοῦντας περὶ τὴν κατὰ τὴν
 ἀκρόπολιν φυλακὴν ἐνύων, ὥρμησε νυκτὸς ἀσπλη-
 νου καὶ χειμερίου πρὸς τοὺς ἀνωτάτω τόπους. πολλὰ 3
 δὲ κακοπαθήσας διὰ τε τὴν τῶν κρημνῶν δυσχέ-
 ρειαν καὶ τὸ πλῆθος τῆς χιόνος, μίαις μὲν ἀκροπό-
 λεως ἐκυρίευσαι, καὶ τὸ πρόσσωπον ἐξήλκυσαι καὶ τὰς
 10 ὀψείας ἐβλάψαι διὰ τὸ πύχος· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὸ
 ἔντερον μέρος περιεσπασάν εἰσήγαγε τὴν δύναμιν
 εἰς τὴν πόλιν. τῶν δὲ Σικελῶν ἀθρόων βοηθησάν-
 τον ἐξωσθήσαν οἱ μετὰ τοῦ Διονυσίου, καὶ αὐτὸς
 ἐν τῇ φυγῇ τυπτόμενος εἰς τὸν θάλακκα περι-
 12 κυλίσθη, καὶ παρ' ὀλίγον συνελήφθη ζῶν. τῶν δὲ 4

3 πρώτως P 4 * ἐκ τούτου τοῦ λόφου] ἐκ τούτου πτό-
 λου P, ἐκτὸς τοῦ πτόλου AHP, ἐκτὸς τοῦ τόπου c 7 ἀνύ-
 κσθαι PAJKL, ἀνέκσθαι c 9 ὑπερβαλλούσης PF παρ']
 καὶ παρ' P 10 καὶ διὰ] διὰ δὲ fort. 11 ἐπιγινωμένους c
 14 τείχους] πύχον Madvig ex XVII 82, 2 16 ἀσπλη-
 νους P 18 καὶ om. P 22 ἀθρόων Dind., ἀθρόως c

87 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Ῥηγίνοι κατηγοροῦντες
 Λιονυσίον ὅτι Μεσσήνην τειχίζων ἐπ' αὐτοὺς κατα-
 σκευάζεται, πρῶτον μὲν τοὺς ὑπὸ Λιονυσίου φηγα-
 δινομένους καὶ τὰναντία πράττοντας ὑπεδίδξαντο,
 μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Ναξίων καὶ Καταναίων τοὺς
 ὑπολιπομένους εἰς Μύλας κατοικήσαντες, δύναμιν
 παρσκευάζοντο καὶ στρατηγὸν Ἐλωριν ἐξέπεμψαν
 2 πολιορκήσαντα Μεσσήνην. τούτου δὲ τὴν ἐπίθισιν
 κατὰ τὴν ἀκρόπολιν ποιησαμένου παραβόλως, οἱ
 κατέχοντες τὴν πόλιν Μεσσήριοι καὶ Λιονυσίου μι- 10
 σθοφόροι συστραφέντες ἀπήντησαν. γενομένης δὲ
 μάχης ἐνίκων οἱ Μεσσήριοι καὶ πλείους τῶν πεν-
 3 τακοσίων ἀπέκταναν. εὐθὺς δ' ἐπὶ τὰς Μύλας ἐπελ-
 θόντες εἶλον τὴν πόλιν, καὶ τοὺς οἰκισθέντας ἐν
 αὐτῇ Ναξίους ὑποσπόνδους ἀφῆκαν. οὗτοι μὲν οὖν 12
 εἰς τὴν Σικελὸς καὶ [τὰς ἄλλας] τὰς Ἑλληνίδας πό-
 λεις ἐπελθόντες ἄλλοι κατ' ἄλλους τόπους κατή-
 4 κησαν· ὁ δὲ Λιονύσιος, τῶν περὶ τὸν πορθμὸν
 αὐτῶ τόπων κατεσκευασμένων φίλων, διανοεῖτο
 μὲν ἐπὶ Ῥήγιον στρατιὰν ἀγεῖν, παρηναχλείτο δ' 20
 ὑπὸ τῶν τὸ Τανρομένιον κατειληφόντων Σικελῶν.
 5 διόπερ χρόνως συμφέρειν τούτοις ἐπιθίσθαι πρῶτοις,
 ἐξηγαγεῖν ἐπ' αὐτοὺς τὴν δύναμιν, καὶ στρατοπεδεύ-
 σαι ἐκ τοῦ πρὸς τὴν Νάξον μέρους προσεικατέροι
 τῇ πολιορκίᾳ τὸν χειμῶνα, νομίζων τοὺς Σικελούς 25
 ἐκλείπειν τὸν λόγον διὰ τὸ μὴ πάλαι καταπραΰ-

2 αὐτοὺς] ἐπιτείχιον add. Reiske   5 τῶν ἀγίων P
 7 ἄλιον P   10 Ναξίους] καὶ Καταναίους add. Wurm
 οἱ τοὶ Eieh, αὐτοὶ α   16 τὰς ἄλλας del. Wurm, [cf. 84, 1,
 110, 4], τὰς del. Reiske   17 ἐπελθόντες α, corr. Eieh.
 18 τῶν] τὸν P   τὸν add. Reiske (c. 56, 1)   21 τὸ οὐκ *

ναι. οἱ δὲ Σικελοὶ παρὰ τῶν πατέρων ἐκ παλαιοῦ 88
 παρελήφοντες ὅτι τὰ μέρη ταῦτα τῆς νήσου Σικ-
 111 λῶν καταχόντων Ἕλληνες πρῶτως καταπλεύσαντες
 ἐκτίσαν μὲν Νάξον, ἐξέβαλον δ' ἐκ τούτου τοῦ λόφου
 τοὺς τότε κατοικοῦντας Σικελούς· διὸ δὴ φάσκον-
 τες πιστὸν ἄνακτῆσθαι χώραν καὶ περὶ ὧν εἰς
 τοὺς ἑαυτῶν προγόνους ἐξήμικτον Ἕλληνες ἀμύνα-
 σθαι δικαίως, ἐφιλοτιμούμετο κατασχεῖν τὸν λόφον.
 ὑπερβαλλούσης δὲ φιλοτιμίας παρ' ἀμφατέρους 2
 10 αὐτῶν, ἔτυχον μὲν αὖσαι τροπαὶ χειμεριναί, καὶ διὰ
 τοὺς ἐπιγεγομένους χειμῶνας ὁ περὶ τὴν ἀκρόπολιν
 τόπος πλήρης ἦν χιόνος. ἐνταῦθα δὲ Διονύσιος
 τοὺς Σικελούς διὰ τὴν ὀχυρότητα καὶ τὴν ὑπερβα-
 λὴν τοῦ τείχους ὁρθυμούντας περὶ τὴν κατὰ τὴν
 15 ἀκρόπολιν φυλακὴν εὐρών, ὥρμησε νυκτὸς ἀσελή-
 τον καὶ χειμερίου πρὸς τοὺς ἀνωτάτω τόπους, πολλὰ 3
 δὲ κακοπαθήσας διὰ τι τὴν τῶν κρημνῶν δυσχέ-
 ρειαν καὶ τὸ πλῆθος τῆς χιόνος, μίαν μὲν ἀκροπό-
 λιν ἐκυρῆναι, καὶ τὸ πρόσωπον ἐξήλκασε καὶ τὰς
 20 ὄψεις ἐβλάψε διὰ τὸ νύχθος· μετὰ δὲ ταῦτα εἰς τὸ
 ἕτερον μέρος παρεισπυσίων εἰσήγαγε τὴν δύναμιν
 εἰς τὴν πόλιν. τῶν δὲ Σικελῶν ἀθρόων βοηθησάν-
 των ἐξέωσθησαν οἱ μετὰ τοῦ Διονυσίου, καὶ αὐτὸς
 ἐν τῇ φυγῇ τυπτόμενος εἰς τὸν θῶρακα περιε-
 25 κυλίσθη, καὶ παρ' ὀλίγον συνελήφθη ζῶν. τῶν δὲ 4

3 πρῶτος P. 4 *ἐκ τούτου τοῦ λόφου] ἐκ τούτου τοῦ
 λόφου P, ἐκτός τοῦ στόλου ABF, ἐκτός τοῦ τόπου c. 7 ἀμύ-
 νασθαι PAJKL, ἀμύνεσθαι c. 9 ὑπερβαλλούσης PF. παρ']
 αὐτῶν P. 10 καὶ διὰ] διὰ δὲ fort. 11 ἐπιγεγομένους c.
 14 τείχους] εἰχούς Maittig ex XVII 82, 2. 16 ἀγνωστό-
 τος P. 18 καὶ om. P. 22 ἀθρόων Dindl., ἀθρόως c.

Σικελῶν ἐπικειμένων ἐξ ὑπερδοξίων τόπων, ἀνηρό-
 θησαν μὲν τῶν μετὰ Διονυσίου πλείους τῶν ἑξα-
 κοσίων, ἀπέβαλον δὲ τὰς πανοπλίας οἱ πλείστοι·
 καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Διονύσιος μόνον τὸν θώρακα διέ-
 σασεν. μετὰ δὲ τὴν αὐτοχίαν ταύτην Ἀκραγαντινοὶ¹
 καὶ Μεσσηνιοὶ τοὺς τὰ Διονυσίου φρονούντας μετα-
 στησάμενοι, τῆς ἐλευθερίας ἀντιέχοντο καὶ τῆς τοῦ
 τυράννου συμμαχίας ἀπέστησαν.

- 89 Πανσάνιος δὲ ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς
 ἰγκυλούμενος ὑπὸ τῶν πολιτῶν Ἰφρυγεν, ἄρξας ἑτη¹⁰
 δεκατέτταρα· τὴν δὲ βασιλείαν διαδεξάμενος ὁ υἱὸς
 Ἀγησίπολις ἤρξε τὸν ἴσον τῷ πατρὶ χρόνον, ἐτε-
 λεύτησε δὲ καὶ Πανσάνιος ὁ τῶν Μακεδόνων βα-
 σιλεὺς, ἀναιρεθεὶς ὑπὸ Ἀμύντου δόλω, ἄρξας ἑνιαυ-
 τόν· τὴν δὲ βασιλείαν κατέσχεν Ἀμύντας, καὶ¹²
 ἤρξεν ἑτη εἰκοσι τέσσαρα.

- 90 Τοῦ δὲ ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθηναῖοι μὲν
 παρέλαβε τὴν ἀρχὴν Δημόστρατος, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν
 ὑπατικὴν ἀρχὴν διώκουν χίλιρχοι ἔξ, Λεύκιος Τι-
 τίνιος, Πόπλιος Λικίνιος, Πόπλιος Μίλιτος, Κόιν-¹⁰
 τος Μάλλιος, Γναῖος Γενούσιος, Λεύκιος Ἀτίλιος,
 τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν παραιληφότων Μάγων ὁ τῶν
 Καρχηδονίων στρατηγὸς διέτριβε μὲν ἐν Σικελίᾳ,¹¹
 τὰ δὲ πράγματα τῶν Καρχηδονίων ἀπὸ τῆς γεγενη-
 μένης συμφορᾶς ἀνελάμβανι· ταῖς τε γὰρ ὑποταταγ-¹²
 μέναις πόλεσι φιλανθρωπῶς προσεφίετο καὶ τοὺς

1 ἔξ om. PA 12 Ἀγησίλαος FK 13 Τιτίνιος om. A
 20 Μίλιτος] Μινελίτος (omissa Πόπλιος) A, Μίλιος Rhod.
 ex fastis, (Linn. V 18) Κόιντος Μάλλιος om. A; Q. Man-
 lius fasti 21 Γενούσιος καὶ Λεύκιος v (om. A)

ὑπὸ Διονυσίου πολεμουμένους ἐπιδέχτο. ἵποι-
 σατο δὲ καὶ πρὸς τοὺς πλείστους τῶν Σικελῶν συμ-
 μαχίας, καὶ δυνάμεις ἀθροίσας ἰσθράτευσεν εἰς τὴν
 Μεσσηνίαν. λεηλατήσας δὲ τὴν χώραν καὶ πολλῆς
 ὠφελείας ἐγκρατὴς γενόμενος ἀνέβη καὶ πρὸς
 Ἀβρακαίνην πόλιν συμμαχίδι κατεστρατοπέδευσεν. Διο- 4
 νυσίου δὲ ἐπιλθόντος μετὰ τῆς δυνάμεως παρε-
 τάχθησαν, καὶ γενομένης καστιρᾶς μάχης ἐνίκησαν
 οἱ περὶ Διονύσιον. καὶ οἱ μὲν Κυρχιδόνιοι πλείονες
 ὄντα κοσίων ἀποβαλόντες ἐφυγον εἰς τὴν πόλιν. Διο-
 νύσιος δὲ τότε μὲν εἰς Συρακούσας ἀνέβη, μετὰ
 δέ τινας ἡμέρας ἑκατὸν τριήρεις πληρώσας ἰσθρά-
 τευσεν ἐπὶ Ῥηγίνους. ἀπροσδοκῆτως δὲ νικτὸς ἐπι- 3
 φανείς τῇ πόλει τὰς πύλεις ἐνέπρησε καὶ τοῖς τείχεσι
 προσήρπασε κλίμακας. οἱ δὲ Ῥηγίνοι τὸ μὲν πρῶ-
 τον ὀλίγη προσβοηθήσαντες ἐπεχείρουν σβεννύναι
 τὴν φλόγα, μετὰ δὲ ταῦτα Ἐλώριδος τοῦ στρατη-
 γοῦ παραγενομένου καὶ συμβουλευσάντος τάναντία
 πράττειν ἔσωσαν τὴν πόλιν. σβεννύντες μὲν γὰρ 6
 τὸ πῦρ οὐκ ἦν ἰσχυρὰν Διονύσιον κολλῦσαι εἰσελ-
 θεῖν. ὀλίγοι πεντελῶς ὄντες, ἐκ δὲ τῶν ἐγγυὲς
 οἰκῶν ἐνέγκαντες φρύγανα καὶ ξύλα τὴν φλόγα
 κατεσκέαζον μείζονα, μέχρι ὅτου τὸ πλῆθος ἐν τοῖς
 ὅπλοις ἀθροισθὲν παρεβλήθησεν. Διονύσιος δὲ τῆς 7
 ἐπιβολῆς ἀποτυχὼν ἐπῆλθε τὴν χώραν ἐμπυρρίζων
 καὶ δεινδροτομῶν, καὶ μετὰ ταῦτ' ἐντυσίονες ἀπο-
 χὰς ποιησάμενος ἐξέπλευσεν ἐπὶ Συρακούσων. οἱ 91
 δὲ τὴν Ἰταλίαν κατοικοῦντες Ἕλληνες ἰώρων μὲν

6 Ἀβρακαίνῃ π. cf. p. 181, 22

15 προσέβησαν P

23 μέχρις ε 26 ἐντυσίονες ο - PL

μέχρι τῆς ἑαυτῶν χώρας προβαίνουσιν τὴν Διονυσίου πλεονεξίαν, συμμαχίαν δὲ πρὸς ἄλλήλους ἐποίησαντο καὶ συνέδριον ἐγκατεσκεύαζον. ἤλπιζον γὰρ τὸν Διονύσιον ὁρδίας ἀννεῖσθαι καὶ τοῖς παροικοῖσι Λευκανῶν ἀντιτάξεσθαι· καὶ γὰρ οὗτοι τότε διπολέμουν πρὸς αὐτοῦς.

- 2 Οἱ δὲ τὸ Λέγκιον τῆς Κορινθίας κατέχοντες
 φυγάδες νυκτὸς ὑπὸ τινων εἰσαχθέντες ἐντελέρησαν
 μὲν καταλαμβάνειν τὰ τεῖχη, τῶν δὲ μετ' Ἰφικρά-
 τους ἐκβροηθησάντων τριακοσίους ἐξ αὐτῶν ἀπο-
 βαλόντες ἔφυγον ἐπὶ τὸν ναύσταθμον. μετὰ δὲ
 τινες ἡμέρας τῶν Λακωδαίμωνίων μέρος τῆς στρα-
 τίδος διήει διὰ τῆς Κορινθίας χώρας, οἷς Ἰφικράτης
 καὶ τινες τῶν ἐν Κορίνθῳ συμμάχων ἐπιπεσόντες 718
 3 τοὺς πλείστους ἀνέilon. Ἰφικράτης δὲ μετὰ τῶν
 πέλταστων ἐπὶ Φλιασίαν στρατεύσας, καὶ μέγην τοῖς
 ἐκ τῆς πόλεως συνάψας, τούτων μὲν πλείους τρια-
 κοσίων ἀπέκτεινε· μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ Σικυῶνα
 αὐτοῦ πορευθέντος, οἱ Σικυῶνιοι παραταξάμενοι
 πρὸ τῶν τευχῶν ἀπέβαλον περὶ πεντακοσίους καὶ
 συνέφυγον εἰς τὴν πόλιν.

- 92 Τούτων δὲ προχθέντων Ἀργεῖοι μετὰ τῶν ὀπλῶν
 παρθμεὶ στρατεύσαντες εἰς Κόρινθον τὴν τ' ἀκρό-
 πόλιν κατελείποντο καὶ τὴν πόλιν ἐξιδιοποιήσαντες
 2 τὴν Κορινθίων χώραν Ἀργίαν ἐποίησαν. ἐπεβά-
 λετο δὲ καὶ Ἰφικράτης ὁ Ἀθηναῖος καταλαβέσθαι

3 γὰρ] οὕτω add. Reiske   5 ἀντιτάξεσθαι ο, corr.
 Steph.   7 Λεγαίων P   Κορίνθου α-PAL   14 ἐν
 Κορίνθῳ om. v   16 Φλιασίαν West, Φλιάς P, Φλιάς v
 18 σικυῶνιοι P   23 Κόρινθον] τὴν τε Κόρινθον add. v
 τ'] τε PAF

τὴν πόλιν, ἐπιτιθεῖον οὐσαν εἰς τὴν τῆς Ἑλλάδος
ἡγεμονίαν· τοῦ δὲ δήμου κωλύσαντος οὗτος μὲν
ἀπέθιτο τὴν ἀρχήν, οἱ δ' Ἀθηναῖοι Χαβρίαν ἀντ'
αὐτοῦ στρατηγὸν εἰς τὴν Κόρινθον ἐξέπεμψαν.

- 5 Κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν Ἀμύντας ὁ Φιλίππου 3
πατὴρ Ἰλλυριῶν ἐμβαλόντων εἰς Μακεδονίαν ἐξέπι-
πτεν ἐκ τῆς χώρας· ἀπογνοὺς δὲ τὴν ἀρχὴν Ὀλυμ-
θίοις μὲν τὴν σύνεργον χώραν ἐδωρήσατο, αὐτὸς
δὲ τότε μὲν ἀπέβαλε τὴν βασιλείαν, μετ' ὀλίγον
10 δὲ χρόνον ὑπὸ Θετταλῶν καταχθεὶς ἀνικτήσατο τὴν
ἀρχήν, καὶ ἐβασίλευσεν ἑτη εἴκοσι τέτταρα. ἔνιοι 1
δὲ φασὶ μετὰ τὴν ἐκπτώσιν τὴν Ἀμύνταν διετῆ
χρόνον Ἀργαῖον βασιλεῦσαι τῶν Μακεδόνων, καὶ
τότε τοῦ Ἀμύνταν ἀνακτῆσασθαι τὴν βασιλείαν.

- 11 Περὶ δὲ τὸν αὐτὸν χρόνον καὶ Σάτυρος ὁ Σπαρ- 93
τάκου μὲν υἱός, βασιλεὺς δὲ Βοσπόρου, ἐπιτεύτησεν,
ἄρξας ἑτη τετταράκοντα [τέτταρα]· τὴν ἡγεμονίαν
δὲ διεδέξατο ὁ υἱὸς Λεύκων ἐπ' ἑτη τετταράκοντα.

- Κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πολιορκοῦντες 2
21 ἐνδύκατον ἔτος Βηίους κατέστησαν αὐτοκράτορα μὲν
Μάρκον Φούριον, ἱππαρχον δὲ Πόπλιον Κορνήλιον.
οὗτοι δὲ ἀναλαβόντες τὰς δυνάμεις Βηίους ἐπιπο-
λιόρχησαν διώρυντα κατασκευάσαντες, καὶ τὴν πόλιν
ἐξανδραποδισάμενοι τοὺς τε ἄνδρας καὶ τὴν ἄλλην

1 πόλιν Dindl., χώραν α. α. ἡγεμονίαν P. 7 χώρας
Dindl., πόλειος α. βασιλείας West. 12 τὴν Ἀ. P., τὴν Ἀ. α.
τοῦ Ἀ. Steph. 13 Ἀργίον α. βασιλεύσαντι τῶν Βοιωτῶν
et Eich., βασιλεύσαντα α. καὶ om. γ. 17 τετταράκοντα
τέτταρα P. (correcti ex XII 36, 1), διακτῆσαντα γ. 18 ὁ
om. P. 20 ἐνδύκατον om. f. ἔτος om. F. Βοίους α.
(= γ. 22) 21 φούριον α.-FK

3 λείαν λαφυροπώλησαν. ὁ μὲν οὖν αὐτοκράτωρ
 θάλαρρον ἤγαγεν, ὁ δὲ τῶν Ῥωμαίων δῆμος ἐκ
 4 τῶν λαφύρων δικάτην, ἐξελόμενος χρυσοῦν κατι-
 5 σκεύασε κρατῆρα καὶ εἰς Δελφοὺς ἀνέθηκεν. οἱ δὲ
 κομίζοντες αὐτὸν προσβενταὶ λησταῖς Λιπαραίοις 2
 περιέπιπον, καὶ πάντες εἰχυλωτισθέντες κατήχθη-
 σαν εἰς Λιπάραν. Τιμασίθιος δ' ὁ τῶν Λιπαραίων
 στρατηγὸς γνοὺς τὸ γεγενημένον, τοὺς τε προσβεν-
 τὰς ἐνίσωσε καὶ τὸ χρυσίον ἀποδοὺς εἰς Δελφοὺς 14
 τοὺς πρέσβεις ἀποκατέστησεν. οἱ δὲ τὸν κρατῆρα 19
 κομίζοντες, ἀναθέντες αὐτὸν εἰς τὸν τῶν Μασ-
 2 σσηνικῶν θησαυρόν, εἰς Ῥώμην ἀνέστρεψαν. διό-
 3 πτερ ὁ δῆμος τῶν Ῥωμαίων πυνθόμενος τὴν τοῦ
 Τιμασιθίου καλοκάγαθίαν, παραχοῆμα αὐτὸν ἐτί-
 4 μησε δημόσιον δοῦς κατάλυμα, καὶ μετὰ ταῦτ' ἐτε- 15
 5 σιν ἑκατὸν τριάκοντα ἐπὶ τὴν Λιπάραν ἀπελόμενος
 τῶν Καρχηδονίων τοὺς ἐγγόνους τοῦ Τιμασιθίου
 τῶν τε εἰσφορῶν ἀτελεῖς ἀφήκε καὶ ἐλευθέρους
 ἐποίησεν.

94 Ἐπεὶ δ' ὁ ἐνικνύσιος διεληλύθει χρόνος, Ἀθη- 20
 νησι μὲν ἦρχε Φιλοκλῆς, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ἑκατικὴν
 ἀρχὴν μετέλαβον Ἑξ χίλιοι, Πόπλιος καὶ Κορ-
 νήλιος, Κάισων Φάβιος, Λεύκιος Φαύριος, Κόιντος
 Σερονίλιος, Μάρκος Οὐβέλιος· ἦρχθη δὲ καὶ ὀλυμ-

1 καὶ om. P. 3 Λιπαραίοις P^a. 4 κατήχθησαν Sintenis,
 κατήχθησαν α. 11 ἀναθέντες] ἀνέθετε P. 12 μεταλήψαν A,
 μεταλήψαν P. 13 θησαυρόν] στρατηγόν καὶ P (καὶ add.
 m. 2). 17 τοῦ om. P. 20 διεληλύθει P. 22 Πόπλιος καὶ
 Κορνήλιος P, Πόπλιος Κορνήλιος A, Πόπλιος Σέξτος Κορ-
 νήλιος Κράσσος c. P. Cornelius Cosens P. Cornelius Scipio
 ex Lian. V 24. 23 Λεύκιος om. A. Φαύριος P^a A. 24 Σε-
 ρονίλιος P, om. A; Σερονίλιος καὶ c. M. Οὐβέλιος om. A.

πιάς κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν ἐβδόμη πρὸς ταῖς
 ἐνετηχοντα, καθ' ἣν ἐνίκα Τροίης. κατὰ δὲ τοῦ-
 τους τοὺς χρόνους Ἀθηναῖοι στρατηγὸν ἐλόμενοι
 Θρασύβουλον ἐξέπεμψαν μετὰ τριήρων τετταρά-
 κοντα. οὗτος δὲ πλεύσας εἰς Ἰωνίαν καὶ χρήματα
 λαβὼν παρὰ τῶν συμμάχων ἀνέβηξε, καὶ δια-
 τρίβων περὶ Χερρόνησον Μήδοζον καὶ Σειθὴν τοὺς
 τῶν Θρακῶν βασιλεῖς συμμάχους ἐποιήσατο. μετὰ
 δὲ τινα χρόνον ἐξ Ἑλλησπόντου πλεύσας εἰς Λέσβον,
 ἐν τῷ παρὰ τὴν Ἐρεσον αἰγιαλῷ καθώρμη. ἐπιγε-
 νομένων δὲ πνευμάτων μεγάλων εἰκοσι μὲν καὶ
 τρεῖς τριήρεις διεφθάρησαν· μετὰ δὲ τῶν λοιπῶν
 διασωθεὶς ἐπήει τὰς κατὰ τὴν Λέσβον πόλεις προσ-
 αγόμενος· ἀφειστήκεισαν γὰρ πάσαι πλην Μιτυλή-
 νης. καὶ πρῶτον μὲν ἐπὶ Μέθυρναν παρωγενομέ-
 νος ἐπισυνῆψε μάχην τοῖς ἐκ τῆς πόλεως, ὃν ἔρχε-
 θε Ἰσμήμαχος ὁ Σπαρτιάτης. ἀγωνισάμενος δὲ λαμ-
 πρῶς αὐτὸν τε τὸν Θηρίμαχον ἀνείλε καὶ τῶν Με-
 θυρναίων οὐκ ὀλίγους, τοὺς δὲ λοιποὺς συνέκλει-
 σαν ἐντὸς τῶν τειχῶν, καὶ τὴν μὲν τῶν Μεθυρναίων
 χώραν ἐφθαιρε, τὴν δ' Ἐρεσον καὶ τὴν Ἀντισσαν
 καθ' ὁμολογίαν παρέλαβεν. μετὰ δὲ ταῦτα παρὰ τὴν
 Χίον καὶ Μιτυληναίων συμμάχων ἀθροίσας ναυὺς
 ἐπλεύσεν ἐπὶ Ρόδον.

Καρχηδόνοι δὲ βραδείως ἑαυτοὺς ἐκ τῆς περὶ 95
 Συρακούσας· συμφορὰς ἀναλαμβάνοντες, ἔγνωσαν ἀντί-

2 καθ' add. Dind. 4) Dind., δὲ ο Τροίης] Περσέ-
 ρης Gutschmid 7 Γενέθη PAK (XIII 105, 3) 10 ἐρε-
 σον P, Ἐρεσσόν ο 15 Μεθυρναίους (et infra) 16 συνέκλει-
 σαν 18 τῶν om. P 21 Ἐρεσσόν FHL 25 κατε-
 λείποντες P

χισθαι τῶν κατὰ Σικελίαν πραγμάτων. κοίναντες δὲ
 διαγωνίζεσθαι, ναυσὶ μὲν μακραῖς ὀλίγαις διέβησαν,
 δύναμιν δὲ συνήγαγον ἀπὸ τε Λιβύης καὶ Σαρδούης,
 ἔτι δὲ τῶν ἐξ Ἰταλίας βαρβάρων. πάντα δ' ἐπιμελῶς
 καθοπλίσαντες μετὰ τῆς οἰκείας χορηγίας ἐπεραιώθη-
 2 σαν εἰς τὴν Σικελίαν, οὐκ ἐλάττους ὄντες τῶν ὀκτώ
 3 μυριάδων, ὃν ἤρπειτο Μάγων. οὗτος μὲν οὖν διὰ Σι-
 κελῶν πορευθεὶς, καὶ τὰς πλείστας πόλεις ἀποστήσας
 τοῦ Διονυσίου, κατεστρατιοπίδευσεν ἐν τῇ τῶν Ἀγυ- 115
 ριναίων χώρα παρὰ τὸν Χρόσαν ποταμὸν ἑγγὺς τῆς
 ὁδοῦ τῆς φερούσης εἰς Μοργαντίαν· τοὺς γὰρ
 Ἀγυρναίους οὐ δυνάμενος εἰς συμμαχίαν προσλα-
 βέσθαι, τῆς εἰς τοῦμπροσθεν ἀπίστη πορείας, ἐκούσας
 3 τοὺς πολέμιους ἐκ Συρακουσῶν ὀρμηκέναι. Διο-
 νύσιος δὲ πυθόμενος τοὺς Καρχηδονίους διὰ τῆς 11
 μεσογείου τὴν πορείαν ποιουμένους, ταχὺ συλλέξας
 οὓς ἠδύνατο τῶν Συρακοσίων καὶ τῶν μισθοφόρων
 ὥρμησε, τοὺς πάντας ἔχων οὐκ ἐλάττους διαμυ-
 4 ρίων. παραγενόμενος δ' ἑγγὺς τῶν πολέμιων δι-
 5 πρισθέντα πρὸς Ἀγυριν τὸν δυναστεύοντα τῶν 12
 Ἀγυρναίων. οὗτος δὲ τῶν τότε τυράννων τῶν ἐν
 Σικελίᾳ μεγίστην εἶχε δύναμιν μετὰ Διονύσιον·
 τῶν τε γὰρ περικειμένων ἐθνημάτων σχεδὸν ἀπέν-
 ται ἐκυρίευν καὶ τῆς πόλεως τῶν Ἀγυρναίων ἦρχε
 πολυνοχλουμένης κατ' ἐκείνους τοὺς καιροὺς· εἶχε 13
 3 γὰρ πολίτας οὐκ ἐλάττους διαμυρίων. ἦν δὲ καὶ

4 δ' om. e-PAL. 11 Μοργαντίης Dind. 13 ἀπίστη
 Hert., ἐπίστη e; ἐπίστ' Dind. 17 οὓς] οὖους fort. 21 αγυ-
 ριναιον PF. τὸν add. L. 23 τε Eich., τότε o, del. Wess.
 24 ἐκυρίευν e, curr. Eich.

εἰς τοῦτο τὸ πλῆθος ἐν τῇ πόλει συνηθροισμένον
 χρημάτων πολλῶν κατὰ τὴν ἐκρόπολιν παράθεσις,
 ἣν Ἄγυρις ἠθροῖκε πεφονευκῶς τοὺς εὐπορωτάτους
 τῶν πολιτῶν. ἀλλ' ὁ Διονύσιος μετ' ὀλίγων εἰς- 6
 εἰθὼν ἐκτὸς τοῦ τείχους ἐπεισε τὸν Ἄγυριν συμ-
 μαχεῖσθαι γνησίως, καὶ πολλὴν ἐπηγγέλματο χώραν
 τῆς ὁμόρου δωρησέσθαι κατορθωθέντος τοῦ πολέ-
 μου. ὁ δ' Ἄγυρις πρῶτον μὲν πάσῃ τῇ Διονυσίου 7
 δυνάμει σίτον καὶ τέλλα ὅσα ἦν χρήα προθύμως
 10 ἰδωρήσατο, καὶ πανδημῇ τὴν δύναμιν ἐξαγαγὼν
 ἰστροτεύσει μετὰ Διονυσίου καὶ κοινῇ πρὸς Καρ-
 ρηθορίους διεπολέμει.

Μέγων δ' ἐν πολεμίᾳ χώρα στρατοπεδεύων, καὶ 96
 τῶν ἀναγκαίων ἐνδείᾳ αἰὶ μᾶλλον γινόμενος, οὐ
 12 μετρίως ἤλαττοῦτο· καὶ γὰρ οἱ περὶ τὸν Ἄγυριν τῆς
 χώρας ἐμπειροὶ καθιστώτες ἐν ταῖς ἐνίδροις ἐπλε-
 ονέκτου καὶ τῆς ἀγορᾶς τῶν πολεμίων ἀφηροῦντο.
 λεγόντων δὲ τῶν Συρακοσίων διὰ μέγης κρίνειν 2
 ὡς τάχιστα τὰ πράγματα, Διονύσιος ἠναγκιούτο
 16 λέγων χωρὶς κινδύνων τῷ χρόνῳ καὶ τῇ σπάνει
 καταφθαρήσεσθαι τοὺς βαρβάρους· ἐφ' οἷς παρορ-
 γισθέντες οἱ Συρακοῖσιοι κατέλιπον τὴν Διονυσίαν.
 ὁ δὲ τὸ μὲν πρῶτον εὐλαβοῦμενος ἐπ' ἐλευθερίαν 3
 ἐκάλεε τοὺς οἰκείας, μετὰ δὲ ταῦτα διαπρὸςβενσα-
 18 μένων τῶν Καρρηθορίων ὑπὲρ εἰρήνης ὑπακούσας
 ἀναπομπίμοις τοῖς κυρίοις ἐποίησε, πρὸς δὲ τοῖς

1 συνηθροισμένων α, corr. Rhod. 4 μετ' ὀλίγων α,
 corr. Rhod. 7 δωρησέσθαι α, corr. Dind. 9' εἰθὼν
 ὅσων Rhod. 11 ἰστροπεδεύειν P πρὸς A.] τοῖς Καρ-
 ρηθορίοις I 22 κατέλιπον P

- 4 Καρχηδονίους εἰρήνην ἐποιήσαντο. ἦσαν δ' αἱ συν-
 θῆκαι τὰ μὲν ἄλλα παραπλήσια ταῖς πρότερον,
 Σικελούς δὲ δεῖν ὑπὸ Λιονύσιον τετάχθαι καὶ παρα-
 λαβεῖν αὐτὸν τὸ Ταυρομένιον. μετὰ δὲ τὰς συν-
 θήκας Μάγων μὲν ἀπέπλευσε, Λιονύσιος δὲ παρα-
 λαβὼν τὸ Ταυρομένιον τοὺς μὲν πλείστους τῶν ἐκεῖ
 Σικελῶν ἐξέβαλεν, τῶν δ' ἰδίων μισθοφόρων τοὺς
 ἐπιτηδαιότατους ἐπιλῖξας κατέχευεν. 716
- 5 Καὶ τὰ μὲν κατὰ Σικελίαν ἐν ταῦτοις ἦν, κατὰ
 δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι Φαλίσκον πόλιν ἐκ τοῦ
 Φαλίσκων ἔθνους ἐξεπόρθησαν.
- 97 Τοῦ δ' ἔτους τούτου διακληλυθὸς Ἀθήνησι
 μὲν ἦν ἀρχὼν Νικοτέλης, ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατι-
 κὴν ἀρχὴν διώκουν χιλιάρχοι τρεῖς, Μάρκος Φού-
 ριος, Γάιος Αἰμίλιος. τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν παρι-
 λήφότες οἱ λακωνίζοντες τῶν Ῥωδίων ἐκτυσιόταντες
 τῷ δήμῳ τοὺς τὰ τῶν Ἀθηναίων φρονούντας
 2 ἐξέβαλον ἐκ τῆς πόλεως, συνδραμόντων δ' αὐτῶν
 ἐν τοῖς ὁπλοῖς καὶ περὶωμένων ἀντίχεσθαι τῶν
 πραγμάτων, ἐπιεράτησαν οἱ Λακεδαιμονίοις συμ-
 μαχοῦντες, καὶ πολλοὺς μὲν ἐφόνευσαν, τοὺς δὲ
 διαφυγόντας ἐξεκήρυξαν. εὐθὺς δὲ καὶ πρὸς βίαις
 ἀπέστειλαν εἰς Λακεδαίμονα περὶ βοηθείας, εὐλα-
 3 βούμενοι μὴ τινες τῶν πολιτῶν νεωτερίσωσιν. Λα-
 κεδαιμόνιοι δ' αὐτοῖς ἀπέστειλαν ἐπὶ τῇ τριήρει καὶ π

1 δ' αἱ Eich. δι ο 2 παραπλήσια PA 3 διορυ-
 σιον P 10 φάλλικον P, φάλλικον r ἐν del. Dind. (c.
 193, 4) 11 φαλίσκων P, φαλαίκων r. Alxar Salmasius
 14 φρόνους ο-FK 15 Αἰμίλιος] καὶ Κάριος Bῆρος add.
 ο-PA, M. et L. Furius ex Lit. V 26 17 τὰ om. P
 18 ἐξέβαλλον Hert. 20 Λακεδαιμόνιοι ο, corr. Wess.

τοὺς ἀφηγησάμενους τῶν πραγμάτων τρεῖς ἄνδρας,
 Εὐδόκιμον καὶ Φιλόδοκον καὶ Διφίλαν. οὗτοι δὲ
 πρῶτον εἰς Σάμον κοιμισθέντες ἀπέστησαν τὴν πόλιν
 Ἀθηναίων, ἔπειτα καταπλεύσαντες εἰς Ῥόδον τῶν
 ἐνταῦθα πραγμάτων εἶχον τὴν ἐπιμέλειαν. οἱ δὲ 4
 Λακιδαιμόνιοι προχωροῦντων αὐτοῖς τῶν πραγμά-
 των, ἐγνωσαν ἀντίχεσθαι τῆς θαλάττης, καὶ πάλιν
 ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ἐκρέτουν τῶν συμμάχων εὐθροί-
 σαντες ναυτικόν. οἷτοι μὲν οὖν εἰς τι Σάμον καὶ
 10 Κνίδον καὶ Ῥόδον κατέπλευσαν, καὶ πανταχόθεν
 ναῦς τε καὶ τοὺς ἀρίστους καταγράφοντες ἐπιβάτας
 ἐξήρτυον πολυτελῶς τριήρεις εἰκοσιν ἑπτά. Ἀγῆ- 5
 σίλειος δ' ὁ τῶν Λακιδαιμονίων βασιλεὺς, ἀκούων
 ταύτας Ἀργείους περὶ τὴν Κόρινθον διατρέβοντας,
 15 ἐξήγαγε τοὺς Λακιδαιμονίους πανδημεὶ πλὴν μιάς
 μύρας. ἐπιβλὼν δὲ τὴν Ἀργεῖαν πᾶσαν τὰς μὲν
 κτήσεις διήρπασεν, τὴν δὲ χώραν δεινδροτομήσας εἰς
 τὴν Σπάρτην ἀπεχώρησεν.

Κατὰ δὲ τὴν Κύπρῳ Εὐαγόρας ὁ Σαλαμίνιος, 98
 20 ὃς ἦν μὲν ἐργενέστατος, τῶν γὰρ κτισάντων τὴν
 πόλιν ἦν ἀπόγονος, πεφενγῶς δ' ἐν τοῖς ἑμπροσθεν
 χρόνοις διὰ τινὰς στάσεις, καὶ μετὰ ταῦτα κατέλ-
 θων μετ' ὀλίγων, τὸν μὲν δυναστεύοντα τῆς πό-
 λεως Ἀβδήμονα τὸν Τύριον ἐξέβαλε, φίλον ὄντα
 25 τοῦ Περσῶν βασιλείως, αὐτὸς δὲ τὴν πόλιν κατε-

2 Εὐδόκιμος] Ἐκδικος Xen. Hell. IV 5, 29 καὶ οἱ α. ε
 Φιλόδοκος FK Διφίλαν Xen.; φίλαν A 8. ἐκρέτουν P;
 ἐκ adid. Beiske 11 καταγράφοντες] κατέγραφον α; κατα-
 γράφοντες αὐτ ἐπιβάτας καὶ ἐξ. Beiske 12 Ἀργεῖοις
 Weiss. κα Xen. Hell. IV 7, 5 15 μύρας α 23 ὀλίγον α
 24 Τύριον α, corr. Rhod.

σχών τὸ μὲν πρῶτον ἱεραρίλευσε τῆς Σαλαμίνος, μεγίστης οὐσας καὶ δυνατωτάτης τῶν ἐν Κύπρῳ πόλεων· ταχὺ δὲ χρημάτων [πλήθος] πολλῶν εὐπορήσας καὶ δύναμιν προχειρισάμενος ἐπεχείρησεν
 2 ἄπασαν τὴν νῆσον σφετερίσασθαι. τῶν δὲ πόλεων ἃς μὲν βία χειρωσάμενος, ἃς δὲ πειθοῖ προσλαβόμενος, τῶν μὲν ἄλλων πόλεων ταχὺ τὴν ἡγεμονίαν παρέλαβεν, Ἀραθούσιοι δὲ καὶ Σόλιοι καὶ Κιτιεῖς ἀντίχοντες τῷ πολέμῳ πρῆσβυς ἀπίστευαν πρὸς Ἀρταξέρξην τὸν τῶν Περσῶν βασιλέα περὶ βοηθείας·¹⁰ καὶ τοῦ μὲν Εὐαγόρου κατηγοροῦν, ὅτι τὸν Ἀγυριν βασιλέα σύμμαχον ὄντα Περσῶν ἀνείλε, τὴν δὲ
 3 νῆσον ὁμολόγησαν αὐτῷ συγκατακτεῖσθαι. ὁ δὲ βασιλεὺς, οὐ βουλόμενος ἅμα μὲν τὸν Εὐαγόρου ἐπὶ πλείον προκόπτειν, ἅμα δὲ διακρούμενος τὴν
 16 Κύπρον εὐφυνῶς εἶναι κειμένην καὶ ναυτικὴν δύναμιν [δυνασθαι] μεγάλην ἔχειν, ἣ δυνήσεται προπολεμεῖν τῆς Ἀσίας, ἔκρινε συμμαχεῖν, καὶ τούτους μὲν ἐξέπεμψε, αὐτὸς δὲ πρὸς μὲν τὰς ἐπιθαλαστίους πόλεις καὶ τοὺς ἀφηγουμένους τῶν πόλεων σαυράσας ἐπε-
 20 ψεν ἐπιστολάς ναυπηγεῖσθαι τριήρεις καὶ τὰ πρὸς τὸν στόλον χρήσιμα ὄντα κατὰ σπουδὴν παρασκευάζεσθαι, Ἐκατόμνῳ δὲ τῷ Κερίας δυνάστῃ προσέταξε

2 καὶ om. P. 3 πλήθος del. Dind.; πλήθος Wess. & Kitzsch; κίττος PA, Ἰκίττ; Mourmies ex Ephori frag. 124; Ἀραθούσιοι δὲ καὶ Σόλιοι καὶ Κιτιεῖς ἀντίχοντες ἐπὶ τῷ πολέμῳ 10 τῶν om. v. 11 Εὐαγόρου] ἄγορου P. Ἀγυριν] Ἀγοριν Reiske, Τόριν vel delere malim. 12 συγκατακτεῖσθαι Dind. 14 οὐ om. P; ἅμα μὲν οὐ β. p. n. est 15 προκόπτειν ἐπὶ πλείον c. 16 ἄμα κειμένη] om. A, διακρούμενη c; κτεῖσθαι Reiske, κειμένη Dind. 17 δύνασθαι del. Reiske ἢ Wess., ἢ a. 18 αὐτῶν P.

πολεμῶν τῷ Εὐαγόρῃ. οὗτος δὲ τὰς ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ταύταις πόλεις ἐπιπορευόμενος μεγάλης δυνά-
μει διαβαίνει εἰς τὴν Κύπρον.

Τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐν ταύτοις ἦν, δ
κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς Φελίσκους εἰρή-
νην ποιησάμενοι, πρὸς δὲ Αἰκίλους πόλεμον τὸ
τέταρτον, καὶ Σούτριον μὲν ᾤκισαν, ἐκ δὲ Οὐε-
ργήνης πόλεως ὑπὸ τῶν πολεμίων ἐξεβλήθησαν.

Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθήνησι μὲν 99
ἦρχε Δημόστρατος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἔπατο τὴν ἀρχὴν
παρελήφισεν Λεύκιος Λονκρήτιος καὶ Σερονίλιος.
κατὰ δὲ ταύτους τοὺς χρόνους Ἀρταξέρξης μὲν
Στρούθας στρατηγὸν κατέπεμψεν ἐπὶ θάλατταν
μετὰ δυνάμειος Λακιδαιμονίοις πολεμήσονται, Σταφ-
15 ιὰ τῆς τῆς παρούσης αὐτοῦ πύθουσι θίβουνα
στρατηγὸν εἰς τὴν Ἀσίαν ἐπέπεμψεν. ὃς κατελάβετο
χωρίον Ἰουδα καὶ Κόρινθον ὅρος ὑψηλόν, τῆς
Ἐφέσου ἀπέχον σταδίους τετρακόσια. οὗτος μὲν 2
ὄν ὀκτακισχιλίους ἔχων στρατιώταις σὺν τοῖς κατὰ
τὴν Ἀσίαν ἄθροισθεῖσιν ἐπέμψεν τὴν τοῦ βασιλέως
3 χώραν φθίρων, Στρούθας δὲ σὺν ἱππὶ τε βαρβα-
ρικῇ πολλῇ καὶ στρατιώταις ὀπλίταις μὲν παντε-

1 οὗτος Dindl. αὐτὸς α 6 Αἰκίλους Cluverius, Αἰκ-
λῶν δ; Αἰκίλος Niebuhr πρὸς Αἰκίλους ἐπὶ πόλεμον Wurm
7 ᾤκισαν (cuius loco plerumque ᾤκισαν in cod. scriptum est)
Wurm ex c. 117, 4] ᾤκισαν δ; ἐπορεύθησαν Rhod. 11 παρι-
λήφισαν α, corr. Eich. Σερονίλιος PAL, Σερονίλιος Κο-
σῶν c; Σερονίλιος Σουλπίκιος Rhod. ex Iuv. V 29 (cf. XV 8, 1)
13 *κατέπεμψεν] κατεπέμψας ἑταίρῃ α, κατεπέμψας ἑταίρῃ
Dindl. 15 θίβουνα AJK, θίβουνα P, θίβουνα c semper
16 κατελάβε το α, corr. Eich. 17 χωρίον τε καὶ χωρίον
(τ) κατὰ τοῦ το χωρίον Πινδ. conicio Κόρινθον P,
Κόρινθον f 21 φθίρων PAL, διαφθίρων c

κισχιλίοις, φιλοῖς δὲ πλείοσι δισμυρίων, οὐ μακρὰν
 3 τῶν Λακεδαιμονίων κατεστρατοπέδευσεν. τέλος δὲ
 τοῦ Θίβρωνος μετὰ μέρος τῆς δυνάμεως ἐξελθόν-
 τος καὶ πολλὴν περιβαλομένου λείαν, ἐπελθὼν ὁ
 Στρούθας τὸν τε Θίβρωνα μαχόμενον ἀνέειλε, καὶ
 τῶν στρατιωτῶν τοὺς μὲν πλείστον ἐπέκτεινε, τοὺς
 δ' ἐξόγησεν, ὀλίγοι δ' εἰς τὸ Κνιδίνιον φρούριον
 διεσώθησαν.

4 Θρασύβουλος δ' ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς
 ἐκ τῆς Λέσβου κομιζόμενος μετὰ τοῦ στόλου πρὸς τὴν
 Ἀσπενδον, ὥρμισε τὰς τριήρεις εἰς τὸν Εὐρυμέδοντα
 ποταμὸν. χρήματα δ' εὐχετότος αὐτοῦ παρὰ τῶν
 Ἀσπενδίων, ὅπως τινες τῶν στρατιωτῶν ἰδῆσαν
 τὴν χώραν. γενομένης δὲ νυκτός οἱ μὲν Ἀσπενδιαὶ
 χαλεπῶς ἐντεχνότες ἐπὶ τοῖς ἀδικήμασιν ἐπίθεται
 5 ταῖς Ἀθηναίοις καὶ τὸν τε Θρασύβουλον καὶ τινος
 τῶν ἄλλων ἀνέειλαν· οἱ δὲ τῶν Ἀθηναίων τριήρα-
 ρχοι περιδιεῖς γενόμενοι καὶ ταχὺ πληρώσαντες τὰς
 6 ναῦς, εἰς Πίδον ἐξέπλευσαν. ἀφιστηκυίας δὲ τῆς
 πόλεως, καὶ τῶν φυγάδων φρουρίων τι κατεληφό-
 των, μετὰ τούτων διεπολίμενοι πρὸς τοὺς κατὰ τὴν
 πόλιν. οἱ δ' Ἀθηναῖοι πυθόμενοι τὴν Θρασυβούλου
 τοῦ στρατηγοῦ τέλειν τὴν Ἀγύριον στρατηγὸν ἐξέ-
 πεισαν. τὰ μὲν οὖν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐν τούτοις ἦν.

100 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν ὁ τῶν Συρακοσίων τύραν-
 νος Διονύσιος σπεύδων τῇ κατὰ τὴν νῆσον δυνά-

4 ἐπελθὼν c-PAF 5 μαχόμενος c-FJL 7 Κνιδί-
 νιον] Κορήσιον fort. 14 οἱ μὲν om. P 17 τῶν (ante
 εἰλον) om. P 23 Ἀγύριον Xen. Hell. IV 8, 81 26 τῆς ...
 δυναστείας ο, corr. Eich. (cf. XV 19, 2)

στία καὶ τοὺς κατ' Ἰταλίαν Ἕλληνας προσλαβέ-
 σθαι, τὴν μὲν ἐπ' ἐκείνους κοινὴν στρατείαν εἰς
 ἕτερον καιρὸν ἀναβάλετο, κρίνας δὲ συμφέρον ἐπι-
 χεῖν πρῶτη τῇ τῶν Ῥηγίνων πόλει διὰ τὸ προ-
 5 πολεμητήριον αὐτὴν εἶναι τῆς Ἰταλίας, ὥρμησεν ἐκ
 Συρακουσῶν μετὰ τῆς δυνάμεως. εἶχε δὲ πεζοὺς 2
 μὲν δισμυρίους, ἱππιῖς δὲ χιλίους, ναῦς δ' ἑκατὸν
 εἴκοσι. πειραιώσας δὲ τὴν δύναμιν ἐπὶ τοὺς ὄρους
 τῆς Λακρίδος, ἐκίθην διὰ τῆς μεσογείου τὴν πορείαν
 10 ἐποιεῖτο, τέρμων καὶ πυρπολῶν τὴν τῶν Ῥηγίνων
 χώραν· συμπαρέκλεισε δὲ καὶ ὁ στόλος ἐπὶ θάλασσαν
 μέση τῆς θαλάττης, καὶ πάσῃ τῇ δυνάμει περὶ τὸν
 πορθμὸν κατεστρατοπέδωσεν. οἱ δ' Ἰταλοὶ αὐθό 3
 μνοι τὴν τοῦ Διονυσίου διάβασιν ἐπὶ τὸ Ῥήγιον,
 15 ἀπέστειλαν ἐκ Κρότωνος ναῦς ἑξήκοντα, σπειύδοντες
 παραδοῦναι τοῖς Ῥηγίνοις. μετιώρων δὲ πλειουσῶν
 αὐτῶν ὁ Διονύσιος πεντήκοντα ναῦς ἔχων ἐπί-
 πλευσε, καὶ φυγόντων αὐτῶν ἐπὶ τὴν γῆν οὐδὲν
 ἥττον ἐπέκειτο, καὶ συνδήσας ἀπίσπα τὰς παρορ-
 20 μούσας ἐν τῇ γῇ. κινδυνευουσῶν δὲ τῶν ἑξήκοντα 4
 71 πειριζόντων ἀλῶναι Ῥηγίνας πανδημὴ παρεβοήθησαν,
 καὶ ἀπὸ τῆς γῆς τῷ πλήθει τῶν βελῶν ἀνίστην
 τὸν Διονύσιον. ἐπιγεγομένων δὲ πνευμάτων μεγά-
 λων οἱ μὲν Ῥηγίνοι τὰς ναῦς ἀνέκλυσαν ἐπὶ τὴν
 25 γῆν, Διονύσιος δ' ἰσχυρῶς χεῖμασθεῖς ἐπὶ τὰς ναῦς
 ἀπώλεσε καὶ σὺν αὐταῖς ἄνδρας οὐκ ἐλάττους χιλίων

2 ἐπ' ἐκείνους (vel κατ' ἐκείνους) Steph., κατ' ἐκείνους α
 4 τῇ om. PA 12 τῇ θαλάττῃ α, corr. Eich. 15 Κρό-
 τωτος P 16 παραδοῦναι vel παρεδοῦναι Madvig 17 ἐπί-
 πλευσεν Eich., ἔπλευσεν α 25 χεῖμασθεῖς Kuhn et Weiss,
 παρμασθεῖς α

1 πεντακασίων. τούτων δ' ἅμα ταῖς ναυσὶν ἐκβρα-
 σθέντων ἐπὶ τὴν Ῥηγίην, οἱ Ῥηγῖνοι πολλοὺς τῶν
 ναυτῶν ἐξώρυσαν. Διονύσιος δ' ἐπὶ πεντήκοντος
 πλείων, καὶ πολλὰς παρ' ὀλίγον ἑλθὼν ὑποβρύ-
 χιος, μόλις περὶ μέσας νύκτας εἰς τὸν ἐν Μισσηνῇ
 λιμένα κατέφυγεν. ἤδη δὲ καὶ τῆς χειμερινῆς ὥρας
 ἐνισταμένης οὗτος μὲν πρὸς Λευκανοὺς συμμαχίαν
 ποιησάμενος ἀπήγαγε τὰς δυνάμεις εἰς Συρακούσας.
 101 μετὰ δὲ ταῦτα Λευκανῶν τὴν Θουρίαν καταδου-
 μόντων οἱ Θούριοι παρήγγειλαν τοῖς συμμάχοις
 κατὰ τάχος ἔπαντάν μετὰ τῶν ὀπλίων· αἱ γὰρ κατὰ
 τὴν Ἰταλίαν Ἑλληνίδες πόλεις ἐν [τε] ταῖς συνθή-
 κας εἶχον οὕτως, ἵν' ἦ τις ἂν ἐπὶ τῶν Λευκανῶν
 λιηλατηθῇ χώρα, πρὸς ταύτην ἔπαντες παραβου-
 θώσιν· ἥς δ' ἂν πόλεως μὴ κατωσθῇ τὸ στρατό-
 12 πιδον ἐπὶ τὴν βοήθειαν, τεθνάναι τοὺς ἐκείνης
 13 τῆς πόλεως στρατηγούς. διόπερ τῶν Θουρίων τοὺς
 βιβλικόφρους ἀποστειλάντων ἐπὶ τὰς πόλεις πρὸς
 τὴν τῶν πολιμίων παρουσίαν, ἔπαντες περισκεύ-
 ζοντο πρὸς τὴν ἀνάμειξιν. αὐτοὶ δὲ προεξαινεσάν-
 14 τες ταῖς ὁρμαῖς καὶ τὸ τῶν συμμάχων πλῆθος οἱ
 ἀναμείναντες, ἀνέμειξαν ἐπὶ τοὺς Λευκανοὺς, ἔχον-
 15 τες πηλὸς μὲν πλείους τῶν μυρίων τετρακισχιλίων,
 3 ἱππεὶς δὲ σχεδὸν χίλιους. καὶ Λευκανοὶ μὲν ἀκού-
 σαντες τὴν τῶν πολιμίων ἐφοδὸν ἀπιχώρησαν εἰς 16

1 πεντακασίων ἐπὶ τὴν Ῥηγίην. τούτων ... ο, trans-
 posuit Weisk. 4 (ἀπὸ) εἶναι vel ἀπολείπειν add. Weisk.,
 γινέσθαι Reiske 5 πλείους ο - PAL 12 et del. Reiske
 14 ἀναμείναντες PAL 15 ἀναμείναντες Hart. 20 ἀνέμειξαν
 postpositum vel vocabulum fol. 208 in P, prima verba fol.
 209 sunt ante rursus p. 360, 1; cetera omnia desunt

τὴν ἰδίαν χώραν· οἱ δὲ Θούριοι κατὰ σπουδὴν
 ἐμβαλόντες εἰς τὴν Λευκαίαν, τὸ μὲν πρῶτον
 φρουρίον ἐξέλιον, καὶ πολλὰς ὠφελείας κυριεύσαν-
 τες καθάπερ δέλωρ ἔλαβον τῆς ἑαυτῶν ἀπωλείας.
 φρουρηματισθέντες γὰρ ἐπὶ τῷ προτεινόμενῳ κατα-
 πεφρονηκότως διὰ τινων στενῶν καὶ ἀποκρήμων
 ὁδῶν ἐπορεύθησαν, βουλόμενοι Λαὸν πόλιν εὐδαί-
 μονα πολιορκῆσαι. ἐπειδὴ δὲ παρεγενήθησαν εἰς
 10 τὸ πεδῖον κύκλῳ λόφοις ὑψηλοῖς καὶ χρημοῖς
 περιελημμένον, ἐνταῦθα οἱ Λευκαῖοι πάσῃ τῇ
 δυνάμει διέκλεισαν αὐτοὺς τῆς ἐπὶ τῆς πατρίδος
 ἐπαρόδου. παρὰδοξον δ' ἐπὶ τῷ λόφῳ [καὶ φανε-
 ρῶν] ποιήσαντες τὴν ἑαυτῶν ἐπιφάνειαν ἐξέπληξαν
 τοὺς Ἕλληνας διὰ τε τὸ μέγεθος τοῦ στρατοπέδου
 15 καὶ τὴν τῶν τόπων δυσχωρίαν· εἶχον γὰρ Λευκαῖοι
 τότε πεζοὺς μὲν τρισμυρίους, ἵππεϊς δ' οὐκ ἑλάτ-
 τους τετρακισχιλίων. τῶν δ' Ἑλλήνων ἀνελπίστως 102
 τηλικούτῳ περιεχομένον κινδύνῳ, κατέβαινον εἰς τὸ
 πεδῖον οἱ βάρβαροι. γενομένης δὲ παρὰτάξεως, καὶ
 20 τῶν Ἰταλιωτῶν καταπολεμηθέντων ὑπὸ τοῦ πλείονος
 ἡρώτων Λευκαίων, ἔπεσον μὲν πλείους τῶν μυρίων·
 παρήγγελλον γὰρ οἱ Λευκαῖοι μηθὲν ζῶντων· τῶν
 δὲ λοιπῶν οἱ μὲν ἐπὶ τινα πρὸς τῇ θαλάσῃ λόφον
 ἔφυγον, οἱ δὲ θεωροῦντες ναὺς μακρὰς προσπλευού-
 25 σας καὶ νομίζοντες τὰς τῶν Ῥηγίωνων εἶναι, συνέ-

7 Λαὸν Reiske, λαὸν καὶ 8 ὑψηλοῖς] εὐαλοῖς FK
 11 τῆς πατρίδος fort. 12 ἐπαρόδου Woss, ἐπίδα A, ἐπί-
 δος B καὶ φανεράν Helevi, καὶ om. AL; καὶ φανεράν
 Reiske 15 δυσχωρίαν fort. (v. 51, 5. 45, 5) 20 κατα-
 πολεμήτους Reiske (v. 108, 6) 25 τὰς om. JK

φυγον εἰς τὴν θάλασσαν καὶ διενήχοντο ἐπὶ τὰς
 2 τριήρεις. ἦν δὲ ὁ στόλος ὁ προσπλέων Διονυσίου
 τοῦ τυράννου, καὶ ναύαρχος ἐπὶ ἔρχεν αὐτῷ Λεπτί-
 νης ὁ ἀδελφός, ἀπεσταλμένος τοῖς Λευκανοῖς ἐπὶ
 βοηθίαν. ὁ μὲν οὖν Λεπτίνης δεξιόμενος φιλικῶς
 3 τούτοις νηχομένοις ὡς ἐπὶ τὴν γῆν ἀπεβί-
 βασε καὶ ἐπισει τοὺς Λευκανοὺς ὑπὲρ ἑκάστου τῶν
 αἰχμαλώτων λαβεῖν ἄργυριον μνάν· οὗτοι δ' ἔσαν
 4 τὸν ἀριθμὸν ὑπὲρ τοὺς χιλίους. γινόμενος δὲ τῶν
 χρημάτων ἔγγυθις καὶ διαλλάξας τοὺς Ἰταλιώτας
 τοῖς Λευκανοῖς ἐπισειν εἰρήνην ποιησασθαι, καὶ
 μεγάλης ἀποδοχῆς ἔτυχε παρὰ τοῖς Ἰταλιώταις, συμ-
 φερόντως αὐτῷ, οὐ λυσιτελῶς δὲ Διονυσίῳ συντι-
 θεικῶς τὸν πόλεμον. ἤλπιζε γὰρ ὁ Διονύσιος τῶν
 5 Ἰταλιωτῶν πολεμοῦντων πρὸς Λευκανοὺς ἐπιλθὼν
 ῥαδίως ἐν κρατῆσαι τὸν κατ' Ἰταλίαν πραγμάτων,
 ἀπολελυμένων δὲ τηλικούτου πολέμου δυσχερῶς ἐν
 περιγενέσθαι. διόπερ τοῦτου μὲν ἀπήλλαξε τῆς
 ναυαρχίας, θιγαρίδην δὲ τὸν ἑτερον ἀδελφὸν ἡγε-
 μόνει τοῦ στόλου κατέστησεν.

4 Τούτων δὲ προχθέντων Ῥωμαῖοι τὴν τῶν Οὐδε-
 ξίων χώραν κατεκλήρουσάν, κατ' ἐνδοξα δόντες
 πλέθρη τέτταρα, ὡς δὲ τινες, εἰκοσι ὀκτώ· καὶ
 πρὸς μὲν Αἰκούσιους διαπολιμοῦντες Αἰφλον πόλιν

1 καὶ J, αὐ δὲ A, αὐ δὲ καὶ c. 2 ὁ στόλος ὁ Buid.
 ὁ στόλος α 7 καὶ A, συμ. c; αὐτ ὡς (ὡς ἐπὶ — uaque aut)
 αὐτ καὶ del. Reiske 13 αὐτῷ αὐτῷ Reiske 15 παρα-
 γενέσθαι α, curre. Rhod. 21 Οὐδεξίων Οὐδεξίων Weiss
 24 Αἰκούσιους] αὐτοὺς εἰς αὐτοὺς A, Αἰκούσιους Steph.
 Αἰφλόν] cf. c. 100, 4 Αἰφλόντων, quod ex ΑΙΦΥΛΟΝΤΑΝ
 ortum esse censet Reiske, Αἰφλόν Mommien

κατὰ κράτος ἔλλον. Οὐελιτρίων δ' ἀποστάντων
κώλεμον πρὸς αὐτοὺς ἐνιστήσαντο. ἐπίστη δὲ καὶ
Σάτρικον ἀπὸ Ῥωμαίων, καὶ εἰς Κιρκίους ἀποικίαν
ἀπέστειλαν.

Τοῦ δ' ἐνιανσίου χρόνου διαληλυθότος Ἄθη- 103
νησι μὲν ἔρχεν Ἀντίπατρος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν
ἐπατικὴν ἑρχὴν διέκουν Λεύκιος Οὐαλέριος καὶ
Λύκος Μάλλιος. περὶ δὲ τοὺτους τοὺς χρόνους
Διονύσιος ὁ τῶν Συρακοσίων δυναστὴς φανερῶς
10 ἑαυτὸν ἀναδείξας ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν στρατευόμενος,
μετὰ πλείστης δυνάμεως ἔβρησεν ἀπὸ Συρακου-
σῶν. εἶπε δὲ πρὸς μὲν πλείους τῶν δισημυρίων, 2
ἐκπλεῖς δὲ περὶ τρισχιλίους, καὶ μὲν μακρὰς μὲν
τεσσαράκοντα, τὰς δὲ τὸν οἶκον κομιζούσας οὐκ
11 ἔλάττους τριακοσίων. πεμπταὶς δὲ κατανύσας εἰς
τὴν Μασσηνὴν, αὐτὸς μὲν ἐν τῇ πόλει τὴν δύναμιν
ἐπιτενιλάμβανεν, Θιαρίδην δὲ τὸν ἀδελφὸν ἐπὶ τὰς
Λιπαρναίων νήσους ἀπέστειλε μετὰ νῆων τριάκοντα
12 πεντησόμενος γὰρ ἦν δέκα νῆες τῶν Ῥηγίωνων περὶ
13 ἑκατόν τοὺς τόπους οὕτως, ὁ δὲ Θιαρίδης ἐκ- 3
πλεῖσας καὶ καταλαβὼν τὴν Ῥηγίωνων δεκαναΐαν ἐν-
τισιν εὐθέτοις τόποις, ἐπὶ πάντων τῶν σκαφῶν ἐκτι-
14 ρένουσαι καὶ ταχίως εἰς Μασσηνὴν πρὸς Διονύσιον
ἐπίστηναι. Διονύσιος δὲ τοὺς πύχμαλῶτας εἰς

1 Οὐελιτρίων Basler 2 συνεστρέφοντο Bek. 3 Κιρ-
καίους Weiss. 7 καὶ om. A 8 Μάλλιος FR; M. Manlius
facti (cf. XV 14, 1) 10 στρατευόμενος o. A 11 ἀπὸ
Hbod., ἐπὶ o. 12 μὲν] ἐκπλεῖς add. Sintenis 13 τὰς
Λιπαρναίων νήσους A, τὰς νήσους τῶν Λιπαρναίων c (XII 51, 4)
14 ἀπέστειλε] ἀπέστειλεν Al. 24 ἀπέστειλε L, ἀπέστειλε
Baiske

διαμὴ καταθέμενος τοῖς Μεσσηνίοις ἰδῶκε φυλάτ-
 τειν, αὐτὸς δὲ περαιώσας τὴν δύναμιν εἰς Κανλω-
 νίαν περιστρατοπέδευσε τὴν πόλιν, καὶ τὰς μηχανὰς
 4 προσερεΐσας πυκνὰς προσβολὰς ἵκοντο, οἱ δὲ κατὰ
 τὴν Ἰταλίαν Ἕλληνες ὥς ἐπύθοντο τὰς τοῦ Διονυ-
 σίου δυνάμεις περαιουμένης τὸν διείργοντα πορθ-
 μόν, καὶ αὐτοὶ στρατόπεδα συνήθροισαν. τῆς δὲ
 τῶν Κροτωνιατῶν πόλεως μάλιστα πολυοχλουμένης
 καὶ πλείστον ἐχούσης Συρακοσίους φηγάδας, τοῦ-
 5 τοις τὴν ἡγεμονίαν τοῦ πολέμου παρέδωκαν· οἱ δὲ 10
 Κροτωνιάται τὰς πανταχόθεν δυνάμεις ἀθροίσαν-
 τες στρατηγὸν Ἐλωριν τὸν Συρακοσίον ἐilonτο.
 οὗτος δὲ πεφυγὼς Διονύσιον καὶ δοκῶν τόλμην
 ἔχειν ἱμπερακτιν, πιστότατα πρὸς τὸν τύραννον
 πολεμήσαν διὰ τὸ μῖσος ἐπαίληπτο. ὥς δὲ πάντες 12
 οἱ σύμμαχοι παρεγινήθησαν εἰς Κρότωνα, [καὶ] κατὰ
 τὴν ἑαυτοῦ προαίρεσιν Ἐλωρις διατάξας ὤρησε μετὰ
 6 πάσης τῆς δυνάμεως ἐπὶ Κανλωνίας· ἅμα γὰρ ἐνθ-
 μιζεν ἐπιφυγεῖς λύσειν τὴν πολιορκίαν, ἅμα δὲ 14
 καταπειπνυμένους τοὺς πολεμίους ὑπὸ τῶν καθ' 20
 ἡμέραν προσβολῶν διαγωνιέσθαι. εἶχε δὲ τοὺς
 ἅπαντας πεζοὺς μὲν περὶ δισμυρσίους πεντακισχιλίους,
 104 ἱππεῖς δὲ περὶ διςχιλίους, διανυσάντων δ' αὐτῶν
 τὸ πλείστον τῆς ὁδοῦ καὶ στρατοπεδευσάντων πρὸς
 τὸν Ἐλέπορον ποταμόν, ἀνέβευξεν ὁ Διονύσιος ἀπὸ 22
 τῆς πόλεως καὶ συνήντα τοῖς Ἰταλιώταις, ὁ μὲν οὖν

11 πανταχοῦ f. 14 πρὸς τὸν τύραννον om. FK. 18 καὶ
 del. Reiske. 18 ἅμα] μὲν add. Dind. (cf. XIII 82, 1)
 20 καταπειπνυμένους v. corr. Rhod. 25 Ἐλέπορον Po-
 lyaen. V 3, 2 (Polyb. I 6, 2), Ἐλωριν v. Ἐλωρον Wess.

Ἐλωρις μετὰ τῶν ἐρίστων πεντακοσίων προηγήτο
 τῆς δυνάμεως, ὃ δὲ Διονύσιος ἐτυχε μὲν ἀπὸ τρι-
 σκαρέκοιντα σταδίων ἰστροποπιδευκώς τῶν ἐναντίων,
 διὰ δὲ τῶν κατασκόπων μαθὼν ἐγγὺς οὖσας τοὺς
 5 πολεμίους, ὁρῶν τὴν δύναμιν ἐγείρας προήγαγεν
 εἰς τοῦμπροσθεν. ἅμα δ' ἡμίρας τοῖς περὶ τὸν 3
 Ἐλωριν ὀλίγοις αὖσιν ἀπαντήσας ἔφνω προσεμέχετο,
 καὶ διεσκευασμένην ἔχων τὴν δύναμιν ἀνοχὴν οὐδ'
 τεινῆντινόν ἐδίδου τοῖς πολεμίοις. ὃ δ' Ἐλωρις εἰς 3
 10 πολλὴν ἱμπεσὼν ἑστορίαν, αὐτὸς μὲν μεθ' ὧν εἶχεν
 ὑπῆστη τοὺς ἐπιφερομένους, τῶν δὲ φίλων τινὰς
 ἀπέστειλεν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, ἐπισπεῦσαι τὰ πλήθη
 παρακελευόμενος. ὧν ταχέως ποιησάντων τὸ προσ-
 ταχθέν, οἱ μὲν Ἰταλιῶται πυθόμενοι τὸν στρατηγὸν
 15 καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ κινδυνεύοντας ὁρμαῖοι παρή-
 σαν ἐπὶ τὴν βοήθειαν, ὃ δὲ Διονύσιος ἀθρόα τῇ
 δυνάμει περιχυθεὶς τὸν θ' Ἐλωριν καὶ τοὺς μετ'
 αὐτοῦ γενναίως ἀγωνισαμένους σχεδὸν ἅπαντας
 ἀνέλλε. τῶν δ' Ἰταλιωτῶν σποράδην διὰ τὴν σπου- 4
 20 δὴν ἐκβροηθούτων, οἱ Σικελῖῶται τὰς τάξεις δια-
 φυλάττοντες ῥαδίως τῶν πολέμιων περιεγίνοντο.
 οὐ μὴν ἀλλ' ἐπὶ μὲν τινα χρόνον οἱ κατὰ τὴν Ἰτα-
 λίαν Ἕλληνες ὑπέμενον τὸν κίνδυνον, καί ποτε ἐν-
 τῶν πολλοὺς ὁρῶντες ἀναιρουμένους· ὥς δὲ τὴν
 25 τοῦ στρατηγοῦ τελευτὴν ἐπύθοντο καὶ διὰ τὸν
 θόρον ἄλλήλοισι ἱμπίπτοντες ἡλαττοῦντο μεγάλως,
 τότε δὴ τελείως ἀθυμήσαντες ἐτράπησαν. πολλῶν 105
 δ' ἀναιρουμένων ἐν τῇ κατὰ τὸ πεδῖον τροπῇ, κατέ-

18 ἅπαντας A. πᾶστας c
 27 δὲ Eich. δὲ c

24 ἀναιρουμένους ὁρῶν-

φυγε τὸ πλῆθος ἐπὶ τινι λόφῳ, ἐρημὸν ὄντα πρὸς
 τὴν πολιορκίαν, ἑνὸς δὲ καὶ δυνατόντος θάλασσαν
 ὑπὸ τῶν πολυμίων φυλάττεσθαι. ὃν ὁ Διονύσιος
 περιστρατοπεδεύσας τὴν τε ἡμέραν ἐκείνην καὶ τὴν
 νύκτα διηγρόπνησεν ἐν τοῖς ὅπλοις, ἐπιμελὲς ταῖς
 φυλκαῖς χρησάμενος. τῇ δ' ὑστεραίᾳ διὰ τὸ καῶμα
 καὶ τὴν ἀνυδρίαν οἱ συμπεφυγότες κακῶς ἀπῆλλαν-
 2 τον. ἐπικηρυκευσαμένων δ' αὐτῶν πρὸς τὸν Διονύ-
 σιον καὶ παρακαλοῦντων λύτρα πράξασθαι, οὐ μέτριος
 ἐν τοῖς εὐημερήμασι γενόμενος προσέειπεν ἀποθέ- 10
 σθαι τὰ ὅπλα καὶ σφᾶς αὐτοὺς ἐγγχειρίσαι τῷ κρα-
 τοῦντι. σκληροῦ δὲ τοῦ προστάγματος ὄντος, μέχρι
 μὲν τινος διστακτικόν, ὥς δ' ὑπὸ τῆς φυσικῆς
 ἀνάγκης κατεβροῦντο, παρέδωκαν αὐτοὺς περὶ
 3 ὀγδόην ὥραν, ἥδη τὰ σώματα παρειμένοι. Διονύσιος 15
 δὲ λαβὼν θάλασσαν καὶ πατάξας ἐπὶ τοῦ ἰδάφους ἤρθη-
 με τοὺς καταβαίνοντας αἰχμολώτους, ὄντας πλεί-
 ονους τῶν μυρίων. καὶ πάντων αὐτοῦ ὑποπιπνόντων
 τὸ θηριώδες, τούναντίον ἐφάνη πάντων ἐπιεικίστα-
 4 τος· τοὺς τε γὰρ αἰχμολώτους ἀφῆκεν αὐτεξουσίους 20
 χωρὶς λύτρων καὶ πρὸς τὰς πλείους τῶν πόλεων
 εἰρήνην συνθέμενος ἀφῆκεν αὐτονόμους. ἐπὶ δὲ
 τούτοις ἐπαίνου τιχὼν ὑπὸ τῶν εὐπαθόντων χου-
 σοῖς στεφάνοις ἐτιμήθη, καὶ σχεδὸν τοῦτ' ἰδοῦσα
 πράξει ἐν τῷ ζῆν κάλλιστον.

1 [ἐρημὸν] addo μὲν 2 τὴν πολιορκίαν K, τὴν πολιορκίαν ε
 7 ἀπῆλλαντο ε, corr. Dind. 9 οὐ μέτριος ε, τότε μέ-
 τριος Rhod., οὗτος μέτριος Dind.; ὡς μετρίως ἐπὶ Wurm
 12 προστάγματος Weiss., πράγματος ε 16 ἰδάφους Reiske,
 ἰάφους ε 18 ὑποπιπνόντων αὐτοῦ malim 20 αὐτεξου-
 σίους] αὐτοῖς A, am. cod. Peirescian. 25 πράξει Dind.,

Ἐπὶ δὲ Ῥήγιον ἀναστρέψαντες αὐτοῦ, καὶ μετὰ 106
 τῆς δυνάμειος παρεσκευασμένου πολιορκεῖν διὰ τὴν
 περὶ τῆς ἐπιγυμνίας ὕβριν, ἀγωνία πολλή κατεῖχε
 τοὺς Ῥηγίους· οὔτε γὰρ συμμάχους οὔτε δύναμιν
 ἠξιόμαχον εἶχον, πρὸς δὲ τούτοις ἤδεισαν ὅτι τῆς
 122 πόλειος ἐλεύσεως οὐτ' ἔλκος οὔτε δέησις αὐτοῖς ἀπε-
 λείπετο. διόπερ' ἐκρίναν ἀποστεῖλαι πρέσβεις τοὺς 2
 δεησομένους μετρίως αὐτοῖς χρησασθαι καὶ παρα-
 καλεῖσθαι μηδὲν περὶ αὐτῶν ἐπὶ ἄνθρωπον βουλευ-
 10 σασθαι. ὁ δὲ Διονύσιος τρικλόμεναι τέλαντα προ- 3
 ξάμενος καὶ τὰς ναῦς ἰπάσας παραλαβὼν οὐδας
 ἰβδομήκοντα, προσέτευξεν ἑκατὸν ὁμήρους δοῦναι
 δοθέντων δὲ πάντων ἀνέστρεψεν ἐπὶ Κανλιανίαν.
 ταύτης δὲ τοὺς μὲν ἐνοικοῦντας εἰς Συρακοῦσας
 15 μετόπισθε καὶ πολιτεῖαν δοὺς πέντε ἔτη συνεχώρη-
 σεν ἀτελεῖς εἶναι, τὴν δὲ πόλιν καταστράψας τοῖς
 Λοκροῖς τὴν χώραν τῶν Κανλιανικῶν ἰδιωρήσατο.
 Ῥωμαῖοι δὲ Λιφοίκουσαν πόλιν ἐκ τοῦ τῶν 4
 Αἰχῶν ἔθνους ἱλόντες, κατὰ τὰς τῶν ὑπάτων ἐσχάς
 20 μέγαν ἀγῶνα τῷ Διὶ συνετίλεσαν.

Τοῦ δ' ἔτους τούτου διελθελυθότος Ἀθήνησι 107
 μὲν ἦρχε Πυργίων, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατον
 ἐσχὴν μετέλαβον χιλιάρχοι τέσσαρες, Λεύκιος Λου-
 κρήτιος, Σερούσιος Σουλπίκιος, Γάιος Αἰμίλιος [καὶ

πρόξενον A et Poir., πρόξενον e ὁ ἀπελείπετο FK 8 παρα-
 καλεῖσθαι del. Bek. 14 ταύτης δὲ] κυρίως add. Wurm (=
 Συρακοῦσας e, corr. Wess. 15 μετόπισθε FK 16 καταστρά-
 ψας e, corr. Eich. 17 τῶν Κανλιανικῶν] τὴν Κανλιανίαν A,
 Κανλιανίαν H 18 Λιφοίκουσαν JK (c. 102, 4) 22 Πυρ-
 γίων e, corr. Wess. et U. Köhler 24 Γάιος — Ρούφος
 om. A καὶ Γάιος Ρούφος del. evi (XY 15, 1. Liv. V 32)

Γάιος Ρούφος], ὀλυμπίως δ' ἤχθη ὀγδόῃ πρὸς ταῖς
 ἐνεήκοντα, καθ' ἣν ἐνέκα Σώσιππος Ἀθηναῖος.
 2 τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν παρεληφότεον Διονύσιος ὁ
 τῶν Συρακοσίων δυνάστης πορευθεὶς εἰς Ἰπώνιον
 μετὰ τῆς δυνάμεως, τοὺς μὲν κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ
 μετῴκισεν εἰς τὰς Συρακούσας, τὴν δὲ πόλιν κατα-
 3 σκένεας τοῖς Λοκροῖς προσεμέρισε τὴν χώραν. κατὰ
 τὸ συνεχὲς γὰρ ἐφιλοτιμεῖτο τοὺς Λοκροὺς εὖ
 ποιεῖν διὰ τὴν συγχωρηθεῖσαν ἐπιγεμίαν· τοὺς δὲ
 Ῥηγίνοὺς ἐπιθύμει τιμωρῆσθαι διὰ τὴν περὶ τῆς
 οἰκιστικῆς δίκης. καθ' ὃν γὰρ καιρὸν ἀπίστευε
 πρὸς αὐτοὺς πρέσβεις ἀξίων αὐτῷ συγχωρηθῆναι
 τῶν πολιτικῶν παρθένων γυμνάσιον, φασὶ τοὺς Ῥη-
 γίνοὺς ἀποκριθῆναι δημοσίᾳ ταῖς πρέσβεσιν, ὥς
 μόνην αὐτῷ συγχωρησάμεν τὴν τοῦ δημίου
 4 θυγατέρα. διὰ τοῦτο βαρέως φέρων καὶ δοκῶν ἐπερ-
 βαλλόντως ὑβρίσθαι, πολλὺς ἦν ἐπὶ τῇ καὶ κινήσας
 τιμωρίᾳ. καὶ γὰρ ἐν τῷ πρότερον ἐνιαντιῷ τὴν
 εἰρήνην συνέθετο πρὸς αὐτοὺς οὐ τῆς φιλίας ὁρε-
 γόμενος, ἀλλὰ τὴν ναυτικὴν δύναμιν παρελίσθαι
 βουλόμενος, οὐσάν τριήρων ἑβδομήκοντα· διελάμ-
 βαντι γὰρ τῆς κατὰ θάλατταν βοηθείας ἀποκλι-
 5 σθείσης ῥαδίως ἐκπολιορκῆσαι τὴν πόλιν. διόπερ
 κατὰ τὴν Ἰταλίαν ἐνδιατρίβων ἐξήτει πρόσφασιν
 εὐλογον, δι' ἧς οὐ παρὰ τὴν ἀξίαν τὴν ἰδίαν δοῖται

1 Ρούφος] Φούριος Rhod. 7 ταῖς Λοκροῖς add. Rhod.
 8 συνεχὲς] συγγεγῆς Reiske 11 δίκης (= ἀπόκρισις Reiske)
 ἔβριον (c. 106, 1) vel ἀτιμίαν Wurm, αἰκίαν Döhner, ἀδμίαν
 Hezel 12 παρθένων] scil. τινὰ Wess., μίαν c. 44, 4;
 παρθένον fort. γῆμαι Dind. 15 συγχωρησάμεν Reiske
 17 τῆς . . . τιμωρίας L 23 πολιορκήσας c., corr. Dind.
 25 παρὰ] κατὰ conicio ex c. 10, 2 ἀξίαν] αἰτίαν Reiske

λαλάνειναι τὰς συνθήκας, ἀγαγὼν οὖν πρὸς τὸν 108
 πορθμὸν τὰς δυνάμεις, τὰ πρὸς τὴν διάβασιν παρε-
 σκευάζετο. καὶ πρῶτον μὲν ἦται τοὺς Ῥηγίνοις
 ἀγοράς, ἐπαγγελλόμενος ταχέως τὰς δοθείσας ἀπο-
 2 στέλλειν ἐκ Συρακουσῶν. τοῦτο δ' ἐπαρτεῖται, ὅπως
 μὴ διδόντων μὲν αὐτῶν δικαίως δόξῃ τὴν πόλιν
 εἶναι, δόντων δ' ἐνόμιζεν ἐξαυλώσειν αὐτῶν τὸν
 σίτον καὶ προσκαθίσας τὴν πόλιν διὰ τὴν σπάνιν
 3 τεταχὺ κυριεύσειν αὐτῆς. οἱ δὲ Ῥηγίνοι τούτων μὲν 2
 10 οὐδὲν ἵκοντο οὐκ ἔχοντες τὸ μὲν πρῶτον ἐφ' ἡμέρας τινὰς
 ἐχορήγουν τὰς τροφάς λαμπρῶς· ὥς δὲ πλείονα
 χρόνον ἐνδιέτριβε, ποτὲ μὲν ἀρρωστίαν, ποτὲ δὲ
 15 ἄλλας προφάσεις ποριζόμενος, ἵκοντο οὐκ ἔχοντες
 τὴν ἐπιβολὴν, οὐκέτι παρῆχον τὰς τροφάς τῷ στρα-
 20 τοπέδῳ. ὁ δὲ Διονύσιος ἐκὶ τούτῳ προσποιηθεὶς 3
 ἀγανακτεῖται, τοὺς μὲν ὁμήρους τοῖς Ῥηγίνοις ἀπέ-
 δωκε, τὴν δὲ πόλιν περιστρατοπεδεύσας καθ' ἡμέ-
 ραν προσβολὰς ἐποιεῖτο. κατεσκευάσα δὲ καὶ μηχανη-
 μάτων πολὺ πλῆθος ἀπίστων τοῖς μεγέθεσι, δι' ὧν
 25 τὰ τεῖχη σαλεύων ἐφιλοτιμεῖτο κατὰ κράτος εἶναι
 τὴν πόλιν. οἱ δὲ Ῥηγίνοι στρατηγὸν ἐλόμενοι 4
 Φότωνα, καὶ πάντα τοὺς ἐν ἡλικίᾳ καθοπλίσαντες,
 ταῖς τε φυλακαῖς ἐπιμελῶς ἐχρῶντο καὶ κατὰ τὰς
 ἐνκαιρίας ἐξιόντες ἐνεπύριζον τὰς τῶν πολεμίων
 30 μηχανάς. οὗτοι μὲν οὖν πολλὰκις ἐπὶ τῆς πατρί- 5
 δος λαμπρῶς ἀγωνιζόμενοι πρὸ τῶν τειχῶν, τὴν τε

2 παρῆχοντες A(?)FJ 4 ἀποστρίπτειν (Wess.) Dind.
 7 δὲ ἐνόμιζεν Steph., δὲ νομίζαν ε 8 τῇ πόλει Dind.
 14 ἐπιβολῇ Wess. 19 ἀπίστον ε, corr. Wess. 22 Φο-
 τωνα. I semper

τῶν πολεμίων ὀργὴν ἐξέκλυσαν καὶ πολλοὺς μὲν
 αὐτῶν ἀπέβαλον, οὐκ ὀλίγους δὲ καὶ τῶν Σικελιω-
 6 τῶν ἀρεῖλον. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Διονύσιον συνέβη
 λόγῃ πληγέντα παρὰ τὸν βουβῶνα παρ' ὀλίγον
 μὲν τελευτῆσαι, μόγις δὲ αὐτὸν ἀνελθεῖν ἐκ τοῦ
 τραύματος. χρονιζούσης δὲ τῆς πολιορκίας διὰ τὸ
 τοὺς Ῥηγίους ἀνυπέροβλητον εἰσφέρεισθαι σπουδὴν
 ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας, Διονύσιος τὰς μὲν δυνάμεις
 συνέειχεν ἐν ταῖς καθ' ἡμέραν προσβολαῖς καὶ τὴν
 109 ἐξ ἀρχῆς πρόθεσιν οὐκ ἐγκατέλειπεν. τῶν δ' Ὀλυμ- 10
 πίων ἐγγὺς ὄντων ἀπέστειλεν εἰς τὸν ἄγωνα τέθριππα
 πλείω, διαφέροντα πολὺ τῶν ἄλλων τοῖς τέχεσι, καὶ
 σκηνὰς εἰς τὴν πανήγυριν διαχρῆσους καὶ πολυ-
 τελεῖσι ποικίλοις ἱματίοις κεκοσμημένους. ἐπέμφε δὲ
 καὶ ῥαψωδοὺς τοὺς κρατίστους, ὅπως ἐν τῇ πανή- 12
 γυρι τὰ ποιήματα αὐτοῦ προφερόμενοι ποιήσωσιν
 ἐνδοξον τὸν Διονύσιον· σφόδρα γὰρ εἰς τὴν ποιη-
 2 τικὴν ὑπῆρχε μεμηνῶς. τούτων δ' ἐπιμελητὴν συν-
 ἐξέπεμφε Θεαρίδην τὸν ἀδελφόν· ὃς ἐπεὶ παρεγέ-
 νετο εἰς τὴν πανήγυριν, ἐπὶ μὲν τῷ κάλλει τῶν 20
 σκηνῶν καὶ τῷ πλήθει τῶν τεθρίππων ἦν περί-
 βλεπτος· ὥς δ' ἐπεβάλονθ' οἱ ῥαψωδοὶ προφέρεισθαι
 τοῦ Διονυσίου τὰ ποιήματα, κατ' ἀρχὰς μὲν διὰ τὴν
 εὐφωνίαν τῶν ὑποκριτῶν συντέδραμε τὰ πλήθη καὶ
 πάντες ἰθαυμάζον· μετὰ δὲ ταῦτα ἀναθεωροῦντες 25
 τὴν κυρίαν τῶν ποιημάτων, διεγίλων τὸν Διονύ-
 σιον καὶ κατεγίνωσκον ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε τινὲς
 3 τολμήσαι διαρπαῖζειν τὰς σκηνὰς. καὶ γὰρ Ἀνδίας ὁ

ὁήτως τότε διατρίβων ἐν Ὀλυμπίῃ προετρέπεται τὰ
 πληθὴ μὴ προσδέχσθαι τοῖς ἱεροῖς ἀγῶσι τοὺς ἐξ
 ἀσιβιστάτης τυραννίδος ἀπεισταλμένους θεωροὺς·
 725 ὅτε καὶ τὸν Ὀλυμπιακὸν λόγον ἐπιγραφόμενον ἀνέ-
 γγνω. τοῦ δ' ἀγῶνος συντελουμένου συνέβη κατὰ 1
 τύχην τῶν Διονυσίου τιθρήσκων τὰ μὲν ἐκπαιεῖν
 ἐκ τοῦ δρόμου, τὰ δ' ἀλλήλοις ἐμπεσόντα συντρι-
 βῆναι, παραπλησίως δὲ καὶ τὴν παρακομίζουσιν
 πάντες τοὺς θεωροὺς ἀπὸ τῶν ἀγῶνων ἀναχθεῖσαν
 10 εἰς τὴν Σικελίαν ἐκπαιεῖν τῆς Ἰταλίας εἰς Τάραντα
 διὰ τινος χιμῶνας. διὸ καὶ φασὶ σωθέντας τοὺς 3
 πάντας εἰς Συρακούσας διαγγέλλειν κατὰ τὴν πόλιν,
 βεῖαι διὰ τὴν κακίαν τῶν ποιημάτων οὐ μόνον οἱ
 βαρβάρους, ἀλλὰ σὺν τούτοις τὰ τε τίθρησκα καὶ
 15 ἡ ναὺς ἐξέπεισον. ὁ δὲ Διονύσιος πυνθόμενος τὸν 6
 τῶν ποιημάτων διασυρμόν, καὶ τῶν κολάκων λεγόν-
 των ὅτι πᾶσι τοῖς καλῶς πρæττομένοις φθονοῦντες
 ἐξ ὕστερον θανατῶνσιν, οὐκ ἀφίστατο τῆς περὶ
 τὴν ποιήσιν σπουδῆς.
 20 Ῥωμαῖοι δὲ πρὸς Οὐολισινίτας περὶ Γουράσιον 7
 παραταξέμενοι πολλοὺς τῶν πολιτῶν ἀνέκλιν.

Τούτων δὲ πραχθέντων ὁ μὲν ἐνικύσιος χρό- 110
 νος παρεληλύθει, παρὰ δὲ τοῖς Ἀθηναίοις ἦρχε
 Θιόδοτος, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν εἶχον
 15 χίλιοι ἑξ, Κάιντος [Καίσιον] Σουλπίκιος, Αἴνιος

3 θεωροὺς sm. F 11 τινος] διανοῆς Reiske (at XIII
 64, 6) 14 ἐξέπει] καὶ add. Reiske τὸ τε add. Reiske
 15 ἐξέπεισεν FK 16 διασυρμόν AFH, διασυρμῶν c
 17 βεῖαι] uī add. Dindl. 20 Οὐολισινίτας AL, Οὐολισινίτας c
 Γουράσιον] Τροάσιον Plutarchus 25 Καίσιον] δελεῖ c
 XV 20, 1 et Liv. V 36 Σούπ. — Καίσιον sm. A Αἴνιος

Καίσιων Φάβιος, Κόιντος Σερονίλιος, Πόπλιος
 2 Κορνήλιος. τούτων δὲ τὴν ἀρχὴν παρεληφότεων
 Λακεδαιμόνιοι κακοπαθοῦντες τῷ πολέμῳ τῷ τε
 πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ τῷ πρὸς τοὺς Πέρσας,
 Ἀνταλκίδαυ τὸν ναύαρχον ἐξαπέστειλαν πρὸς Ἀρτα- 5
 ξέρξην ὑπὲρ εἰρήνης. διαλεχθέντος δ' αὐτοῦ περὶ
 ὧν ἦν ἀπισταλμένος ἐνδιχομένως, ὁ βασιλεὺς ἐφη-
 σαν ἐπὶ τοιοῦδε ποιήσασθαι τὴν εἰρήνην· τὰς μὲν
 κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις ὑπὸ βασιλείᾳ
 τετάχθαι, τοὺς δ' ἄλλους Ἕλληνας ἅπαντας αὐτο- 10
 νόμους εἶναι· τοῖς δὲ ἀπειθοῦσι καὶ μὴ προσδε-
 χομένοις τὰς συνθήκας διὰ τῶν εὐδοκούντων
 4 πολεμήσειν. οἱ μὲν οὖν Λακεδαιμόνιοι τούτοις
 εὐδοκῆσαντες ἡσυχίαν ἤγον. Ἀθηναῖοι δὲ καὶ Θη-
 βαῖοι καὶ τινες ἕτεροι τῶν Ἑλλήνων βαρέως ἐφε- 12
 ρον ἐπὶ τῷ τὰς κατὰ τὴν Ἀσίαν πόλεις ἐγκαταλε-
 λείφθαι· καθ' αὐτοὺς δὲ οὐκ ὄντες ἀξιόμαχοι,
 κατ' ἀνάγκην συνεχώρησαν καὶ προσεδέξαντο τὴν
 εἰρήνην.

5 Καὶ ὁ μὲν βασιλεὺς διαλυθείσης τῆς πρὸς τοὺς 10
 Ἕλληνας διαφορᾶς παρυσκευάζετο τὰς δυνάμεις εἰς
 τὸν Κυπριακὸν πόλεμον· ὁ γὰρ Εὐκγόρας σχεδὸν
 ὅλην τὴν Κύπρον ἦν κεκτημένος καὶ δυνάμεις

Καίσιων] Γάιος XV 20, 1. 1 Φάβιος A. Κόιντος om. A.
 2 Κορνήλιος A, Κορνήλιος καὶ Μάρκος Κλόδιος c. 3 ποιή-
 ασθαι Weck. 12 διὰ] μετὰ Hert. ex Xen. Hell. V 1, 31.
 15 ἕτεροι om. L. Ἕλληνας Dind. (cf. XVI 77, 2), ἄλλων c.
 (cf. c. 27, 3). 17 κατ' αὐτοὺς A. 20 διαλυθείσης Sin-
 tianis, διαλυθείς c; ἀπολεθείς Dind. 23 κεκτημένος Weck.,
 ἐκβεβλημένος A, ἐκκατεκτεμένος c; συγκατεκτεμένος aut ἐκκατεκ-
 τήνους Reiske; ἀπικατεκτεμένος malim.

ἰσθῶς συνηθροῦσαι διὰ τὸ τὸν Ἀρταξέρξην [ἐν] τῷ
πρὸς τοὺς Ἑλληνας πολέμῳ διασπᾶσθαι.

Λιονυσίου δὲ σχεδὸν ἐνδέκατον μῆνα Ῥηγίων 111
πολιορκούντος καὶ τὰς πανταχόθεν βοηθείας ἀποκτε-
κλεικότος, εἰς δεινὴν σπάνιν τῶν ἀναγκαίων οἱ κατὰ
τὴν πόλιν παρεγενήθησαν· φασὶ γὰρ παρὰ τοῖς
796 Ῥηγίοις κατ' ἐκείνον τὸν καιρὸν πέντε μῶν γενέ-
σθαι τὸν μέδιμνον τοῦ σίτου. καταπονούμενοι δὲ 2
τῇ σιτοδείᾳ τὸ μὲν πρῶτον τοὺς τε ἵππους καὶ
10 τὰλλα ὑποζύγια κατέφαγον, μετὰ δὲ ταῦτα δέσματα
καθίσκοντες ἰσίουσιντο, τὸ δὲ τελευταῖον ἐκ τῆς
πόλεως ἐξιώντες τὴν πρὸς τοῖς τείχεσι βοτάνην
ἤσθιον καθάπερ τινα θρόσματα· οὕτως ἢ τῆς
φύσεως ἀνάγκη τὴν ἀνθρωπίνην διαίταν εἰς ἀλόγιον
13 ζῶειν τροφῆς καταφυγεῖν ἐβιάζετο. ὁ δὲ Λιονύσιος 3
πυθόμενος τὸ γινόμενον, οὐχ ὅπως ἡλέησε τοὺς
ὑπὲρ ἀνθρώπων πέσχειν ἀναγκαζομένους, ἀλλὰ πᾶν
τοῦναντίον ἐπαργῶν ζεύγη εἴλε τὴν πόλιν τοῦ
τόπου, ὥστε τὴν ὅλην ἔπασαν ἀφαιρῆσθαι. διόπερ 4
16 ταῖς ὑπερβολαῖς τῶν κακῶν νικώμενοι παρίδωκαν
τὴν πόλιν οἱ Ῥηγῖοι τῷ τυράννῳ, τὴν πᾶσαν κατ'
αὐτῶν ἐπιτρέψαντες ἐξουσίαν. ὁ δὲ Λιονύσιος κατὰ
μὲν τὴν πόλιν εὖρε σωροὺς νεκρῶν, οἱ δὲ διὰ τὴν
ἐνθάδην τῆς τροφῆς ἐπιτελευτήκισαν· καὶ τοὺς
18 ζῶντας δὲ νεκρῶν ἔχοντας διάθεσιν καὶ παραιμένους
τὰ σώματα καταλαβὼν, ἤθροισεν αἰχμαλώτους πλεί-
ους τῶν ἐξαχισχιλίων. τὸ μὲν οὖν πλῆθος ἀποστεί-

1 ἐν del. Hert.

11 καθίσκοντες v, corr. Reiske

17 ὑπὲρ] τὰ ἐπὶ Steph. 18 εἴλε] ἔαιρε Reiske 21 κατ'

νότῳ Dind.

24 ἐπιτελευτήκισαι v, corr. Eich.

λας εἰς Συρακούσας ἐκείναι τοὺς δόντας ἀργυρίου
μυῖαν ἀπολυτροῦσθαι, τοὺς δ' εὐπορήσαι μὴ δυνη-
θέντας ἐλαφροπώλησαι.

- 112 Φύτωνα δὲ τὸν τῶν Ῥηγίων στρατηγὸν συλ-
λαβόν, τὸν μὲν υἱὸν αὐτοῦ κατεπόντισεν, αὐτὸν
δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἔδησε πρὸς τὰς ὑψηλοτάτας
μηχανάς, οἷονεὶ τραγικὴν τινα τιμωρίαν λαμβάνων,
προσέειπε δὲ τινα τῶν ὀπηρετῶν ἰσχυρὰ πρὸς
αὐτόν, ὥς ἐχθὲς αὐτοῦ τὸν υἱὸν Διονύσιος κατε-
πόντισαι· πρὸς ὃν εἶπε Φύτων, διότι γίγονεν εὐτυ- 10
2 χίστιρος τοῦ πατρὸς ἡμέρα μίξ. μετὰ δὲ ταῦτα
περιήγεν αὐτὸν Διονύσιος τὴν πόλιν μαστίζων καὶ
κατὰ πάντα τρόπον αἰκιζόμενος, ἅμα κήρυκος συν-
ακολουθοῦντος ὅτι τὸν ἄνδρα Διονύσιος τιμωρεῖται
παρηλλαγμένως, ὅτι τὴν πόλιν ἐπισθεν ἐλίσσθαι τὸν 15
3 πόλεμον. ὁ δὲ Φύτων κατὰ τὴν πολιορκίαν στρα-
τηγὸς ἀγαθὸς γεγεννημένος καὶ κατὰ τὸν ἄλλον βίον
ἐκαινούμενος, οὐκ ἄγεννῶς ὑπέμενε τὴν ἐπὶ τῆς
τελευτῆς τιμωρίαν, ἀλλ' ἀκατάπληκτον τὴν ψυχὴν
φυλάξας καὶ βοῶν ὅτι τὴν πόλιν οὐ βουληθεὶς προ- 20
δοῦναι Διονυσίῳ τυγχάνει τῆς τιμωρίας, ἣν αὐτῷ
τὸ δαιμόνιον ἐκείνῳ συντόμως ἐπιστήσει· ὥστε τὴν
ἀρετὴν τάνδρῳ καὶ παρὰ τοῖς στρατιώταις τοῦ Διο-
4 νυσίου κατελείσθαι καὶ τινες ἤδη θορυβεῖν. ὁ δὲ
Διονύσιος εὐλαβηθεὶς, μὴ τινες τῶν στρατιωτῶν 25
ἐποτολήσωσιν ἐξαρπάξαι τὸν Φύτωνα, πανσάμε- 721

2 δὲ πορίσαι τοὶ δ' ἐκείναι eonicio 4 Φύτωνα f sempre
5 κατεπόντισεν F' 6 ἔδησεν εἰς τὰς f 7 ἐχθὲς A,
χθὲς c. 10 ἄν om. A 12 αὐτὸν om. A τὴν] κατὰ τὴν
Dind. 21 αὐτὸν Weiss. et Madvig 22 ἐπιστήσαι Cobet

νος τῆς τιμωρίας κατεπόντισαι τὸν ἀτυχῆ μετὰ τῆς
 συγγενείας. οὗτος μὲν οὖν ἀναξίως τῆς ἀρετῆς ὅ
 ἐκνόμοις περιέπεσε τιμωρίαις, καὶ πολλοὺς ἔσχε καὶ
 τότε τῶν Ἑλλήνων τοὺς ἀλγήσαντας τὴν συμφορὰν
 καὶ μετὰ ταῦτα ποιητὰς τοὺς θαυμάσαντας τὸ τῆς
 περιπετείας ἔλεεινόν.

Καθ' ὃν δὲ καιρὸν μάλιστα Ῥήγιον ἐπολιόρχει 113
 Διανύσιος, οἱ κατοικοῦντες τὰ πέραν τῶν Ἑλπεων
 Κελτοὶ τὰ στενὰ διελθόντες μεγάλαις δυνάμεσι κατα-
 10 λάβοντο τὴν μεταξὺ χώραν τοῦ τε Ἀπεννίνου καὶ
 τῶν Ἑλπεων ὄρων, ἐκβάλλοντες τοὺς κατοικοῦντας
 [Τυρρηνοὺς]. τούτους δ' ἐνιοὶ φασιν ἀπὸ τῶν ἐν 2
 Τυρρηνίᾳ δώδεκα πόλεων ἐποικισθῆναι· τινὲς δέ
 φασι Πελασγοὺς πρὸ τῶν Τρωικῶν ἐκ Θιτταλίας
 15 φυγόντας τὸν ἐπὶ Λευκαλίωνος γενόμενον κατα-
 κλυσμὸν ἐν τούτῳ τῷ τόπῳ κατοικήσαι. τῶν οὖν 3
 Κελτῶν κατ' ἔθνη διελομένων τὴν χώραν, οἱ καλού-
 μενοι Σένωνες ἔτυχον λαβόντες τὸν πορρωτάτῳ
 κείμενον τόπον τῶν ὄρων παρὰ θάλατταν. ὄντος
 20 δ' αὐτοῦ καυματοῶδους, δυσθετοῦντες ἔσπευδον
 μετακίῃσαι, καὶ τοὺς νεωτέρους καθοπλίσαντας
 ἀπέστειλαν ζητεῖν χώραν, ἐν ᾗ κατοικήσουσιν.
 εἰσβαλόντες οὖν εἰς Τυρρηνίαν, καὶ τὸν ἀριθμὸν
 ὄντες περὶ τρισμυρίου, τὴν τῶν Κλουσίων χώραν
 25 ἐπόρθουν. καθ' ὃν δὲ χρόνον ὁ δῆμος ὁ τῶν 4

1 καταπόντισαι Ald (ex. καταπόντηςαι puto natum)
 5 θαυμάσαντας v. corr. Steph. 11 ἐκβάλλοντες Dind. 12 Τυρ-
 ρηνοὺς deleti; Τυρρηνοὺς τοὺς κατοικοῦντας A. 13 πό-
 λεων δώδεκα F. 18 Σένωνες JK. 19 τόπον Cluverius et
 Madrig. τόπον r. 24 Κλουσίων Cluverius, Καυλοσίτων A,
 Κανλοσίτων JK, Κανλοσίτων F, Κατλοσίτων c.

- Ῥωμαίων πρέσβεις ἀπέστειλαν εἰς Τυρρηνίαν τοὺς
κατασκευαζομένους τὴν στρατιάν τῶν Κελτῶν. παρα-
γενόμενοι δὲ οἱ πρέσβεις εἰς Κλονσίον καὶ θιω-
ρήσαντες παράταξιν γενομένην, ἀνδρειότεροι μάλ-
λον ἢ φρονημώτεροι γενηθέντες παρετάξαντο τοῖς
κλονσίνοις πρὸς τοὺς πολιορκούντας. εὐημερήσαν-
τος δὲ θατίφρον τῶν πρεσβευτῶν καὶ τινα τῶν ἐνδο-
ξοτέρων ἐπαρχῶν ἐποκτείναντος, γινόντες οἱ Κελτοὶ
τὸ γεγονός εἰς Ῥώμην πρέσβεις ἀπέστειλαν τοὺς
ἐξαιτήσαντας τὸν πρεσβευτὴν τὸν ἀδίκου πολέμου
προκαταρξάμενον. ἡ δὲ γερουσία τὸ μὲν πρῶτον
ἐπειθε τοὺς πρεσβευτάς τῶν Κελτῶν χορήματα λα-
βεῖν περὶ τῶν ἡδικοημένων· ὡς δ' οὐ προσεῖχον,
ἐψηφίσαντο παραδοῦναι τὸν κατηγορούμενον. ὁ δὲ
πατὴρ τοῦ μέλλοντος παραδίδοσθαι, τῶν χιλιάρχων
εἰς ὧν τῶν τὴν ὑπατικὴν ἐξουσίαν ἔχοντων, προσ-
καλίστατο τὴν δίκην ἐπὶ τὸν δῆμον, καὶ δυνατός ὢν
ἐπὶ τοῖς πλήθυσιν ἱκίσειν ἄκυρον ποιῆσαι τὴν
κρίσιν τῆς συγκλήτου. ὁ μὲν οὖν δῆμος ἐν τοῖς
ἐμπροσθεν χρόνοις πάντα πειθόμενος τῇ γερουσίᾳ,
τότε πρῶτον ἤρξατο διαλύειν τὸ κριθὲν ὑπὸ τῆς
συγκλήτου.
- 114 Οἱ δὲ τῶν Κελτῶν πρέσβεις παραγεννηθέντες
εἰς τὸ σφίτερον στρατόπεδον ἀπήγγειλαν τὴν τῶν
Ῥωμαίων ἀπόκρισιν, ἐφ' ἣ μεγάλως ἀγανακτῆσαντες,
καὶ προσλαβόμενοι παρὰ τῶν ὁμογενῶν δύναμιν,
ἐκ' αὐτὴν ἠπειλούντο τὴν Ῥώμην, ὅτις πλείους

3 Καλοσίονος 4 γενομένην Dind. 5 συμπαροτά-
ξαστο Reiske 6 Καλονσίονος 7 ὁ ἐπάρχων L, ἐπαρχῶν
Niebuhr 19 ὡς οἱ A 20 add. Hert.

τῶν ἑπτακισμυρίων. οἱ δὲ χίλιοι τῶν Ῥωμαίων
 ἐπὶ τῆς ἰδίας ἐξουσίας ὄντες, καὶ τὴν τῶν Κελτῶν
 ἑφοδον αἰκούντες, ἅπαντας τοὺς ἐν ἡλικίᾳ καθώ-
 πλισαν. ἐξιθόντες δὲ πανδημεὶ καὶ διαβάντες τὸν
 5 Τίβριν παρὰ τὸν ποταμὸν ἤγαγον τὴν δύναμιν
 σταδίους ὀγδοήκοντα, καὶ τῶν Γαλατῶν ἀπαγγελ-
 λομένων προσιέναι διέταπτον τὸ στρατόπεδον. τοὺς 3
 μὲν οὖν ἀνδρειοτάτους διασμυρίους καὶ τετρακισχι-
 λίους ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ μέχρι τῶν λόφων διέταξαν,
 10 ἐπὶ δὲ τῶν ὑψηλοτάτων λόφων τοὺς ἀσθενεστάτους
 ἐστήσαν. οἱ δὲ Κελτοί, μακρὰν τὴν φάλαγγα παρεκ-
 τεύοντες, εἴτε κατὰ τύχην εἴτε κατὰ πρόνοιαν
 τοὺς ἀρίστους ἐστήσαν ἐπὶ τῶν λόφων. ἅμα δ' αἱ 4
 σάλπιγγες παρ' ἀμφοτέροις ἐσήμεινον καὶ τὰ στρα-
 15 τώπεδα συνήσαν εἰς μάχην μετὰ πολλῆς κραυγῆς.
 οἱ δ' ἐπιλεκτοὶ τῶν Κελτῶν ἀντιτεταγμένοι τοῖς
 ἀσθενεστάτοις τῶν Ῥωμαίων ὁμοίως αὐτοὺς ἀπὸ
 τῶν λόφων ἐρέψαντο. διάπερ τούτων ἀθρόω φει- 6
 γήτων πρὸς τοὺς ἐν τῷ πεδίῳ Ῥωμαίους, αἱ τε
 20 τάξεις ἐπιταράττοντο καὶ τῶν Κελτῶν ἐπικαιμένω
 καταπλαγέντες ἔφευγον. τῶν δὲ πλείστων παρὰ
 τὸν ποταμὸν ὀρμησάντων καὶ διὰ τὴν ταραχὴν
 ἀλλήλοις ἐμπίπτόντων, οὐχ ὑπερέτουν οἱ Κελτοὶ
 τοὺς ἐσχάτους αἰὶ φονεύοντες· διὸ καὶ τὸ πεδίον

2 ἰδίας] ἐνιαυτός αὐτ' ὑπάρχει Reiske ὄντες om. K.
 μένοντες Wurm 9 ἑταίρας Wurm 11 παραταίαντες A
 13 δ' αἱ Dind., δὲ e 18 ἀθρόω Dind., ἀθρόως e
 21 παρὰ] πρὸς Reiske 23 ἐπυρόντες] ἐπύροντες αὐτ' ἀπύ-
 ροντες αὐτ' ἐπύροντες Reiske, ἐπυρόντες Wurm, ἐπυρόμενοι
 Rhod.; οὐκ ἀπυρόντες fort., καὶ οὐκ ἐπυρόντες Wetsten.

- 6 ἄπαν νεκρῶν κατεστρώθη. τῶν δὲ φευγόντων ἐπὶ
 τὸν ποταμὸν οἱ μὲν ἀνδρειότατοι μετὰ τῶν ὀπλῶν
 διενήχοντο, τὴν πανοπλίαν ἐν ἰσῷ καὶ τὴν ψυχὴν
 προτιμῶντες· σφοδροῦ δὲ τοῦ θανάτου ὄντος, τινὲς
 μὲν ὑπὸ τοῦ βάρους τῶν ὀπλῶν καταδύομενοι δι-
 7 φθείροντο, τινὲς δὲ μετὰ πολλῆς κακοπαθείας ἐφ'
 ἱκανὸν διάστημα παρενχθέντες μόγις ἐσώθησαν.
 7 ἐπικειμένων δὲ τῶν πολέμιων καὶ παρὰ τὸν ποτα-
 μὸν πολλοὺς ἀναιρουντων, οἱ πλείστοι τῶν ὑπολει-
 πομένων βιπτοῦντες τὴν ὅλαν διενήχοντο τὸν Τίβε-
 115 ριν. οἱ δὲ Κελτοί, πολλοὺς καὶ παρ' αὐτὸν τὸν
 ποταμὸν ἀνηρηκότες, οὐδ' οὕτως ἀφίστατο τῆς
 φιλοτιμίας, ἀλλ' ἐπὶ τοὺς διανηχομένους ἤκοντιζον.
 καὶ πολλῶν βελῶν ἀφισμένων εἰς ἀθρόους τοὺς ἐν
 τῷ ποταμῷ, συνέβαινε μὴ διαμικτέναι τοὺς βέλ-
 12 λοντας, ὅτεν οἱ μὲν καιρίως περιπεσόντες πλη-
 γαῖς εὐθέως ἐτελεύτων, οἱ δὲ κατατραυματιζόμενοι
 καὶ διὰ τὴν περὶ τὸ αἷμα φύσιν καὶ σφοδρότητα τοῦ
 12 θανάτου ἐκλινόμενοι παρεφίροντο. τοιαύτης δὲ
 συμφορᾶς γενομένης περὶ τοὺς Ῥωμαίους, οἱ μὲν π-
 λείστοι τῶν διασωθέντων πόλιν Βήριον κατελά-
 13 βοντο, προσφάτως ὑφ' ἐαντῶν κατεσκευασμένην, καί τιν-
 14 τὸν τε τόπον ὠχύρουν κατὰ τὸ δυνατόν καὶ τοὺς
 ἐκ τῆς φυγῆς σωζομένους ἀνιλάμβανον· ὀλίγοι δὲ
 τῶν διανηξαμένων ἀνοπλοὶ φερόντες εἰς Ῥώμην 15

1 ἄπαν] hinc pergit P (c. 101, 2) 11 αὐτὸν τὸν ἐν
 τῷ πεδίῳ κινδυνὸν καὶ παρὰ τὸν (cf. XIII 109, 4) ποταμὸν
 Keiske; καί τιν' πολλοὺς παρὰ τὸν malim 21 Βοίους P,
 Βοιοῖς ε 22 κατεσκευασμένην Rhod. (c. 116, 8), κατασκευασμέ-
 νην ο (Plut. Cam. 31 Οἰήσιον, πόλιν ἄπανι κατεσκευασμένην
 καὶ διαμένουσαν) 23 τε PAJ, τότε ε

ἀπὸ ἡγγεῖαν πάντα ἀπολειλέναι. τηλικούτων δ' ἀν-
 χημάτων ἡγγεγμένων τοῖς ἐν τῇ πόλει καταλειμ-
 μένοις, εἰς ἀπορίαν ἄπαντες ἐνέπιπτον· ἀντίστα-
 σθαι μὲν γὰρ ἀδύνατον εἶναι διελαμβάνον, ἀπέν-
 των τῶν νέων ἀπολωλότων, φεύγειν δὲ μετὰ τέκνων
 καὶ γυναικῶν ἐπικίνδυνον ἦν λίαν, τῶν πολεμίων
 ἐγγὺς ὑπαρχόντων. πολλοὶ μὲν οὖν τῶν ἰδιωτῶν
 πανοίκιοι πρὸς τὰς ἀστυγείτονας πόλεις ἐφευγόν,
 οἱ δ' ἄρχοντες τῆς πόλεως παρεθυσίνοντες τὰ
 10 πλήθη προσέειπτον ταχέως ἐπὶ τὸ Καπετώλιον τὸν
 τε οἶτον καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ἀναγκαίων ἀποκομίζειν.
 οὐ γενηθέντος ἔγμεν ἢ [τ'] ἀκρόπολις [καὶ τὸ
 Καπετώλιον] χωρὶς τῶν εἰς τροφήν ἀνηκόντων ἀρ-
 γυρίου τε καὶ χρυσίου καὶ τῆς πολυτελεστάτης ἐσθῆ-
 15 τος, ὥς ἂν ἐξ ὅλης τῆς πόλεως εἰς ἓνα τόπον τῶν
 ἀρεθῶν συνηθροισμένων. οὗτοι μὲν οὖν τὰ δυ-
 νατὰ τῶν χρημάτων μετεκόμιζον καὶ τὸν προειρη-
 μένον τόπον ὠχύρουν, ἀναστροφὴν ἔχοντες τρεῖς
 ἡμέρας. οἱ γὰρ Κελτοὶ τὴν μὲν πρώτην ἡμέραν δι-
 20 τέλεσαν ἀποκόπτοντες τὰς κεφαλὰς τῶν τετελευτη-
 κόντων κατὰ τὸ πατριον ἔθος· τὰς δὲ δύο παρὰ τὴν
 πόλιν στρατοπεδεύοντες, καὶ τὰ μὲν τείχη θεω-
 ροῦντες ἔρημα, κρυγὴν δὲ αἰσθόμενοι γινομένην,
 ἦν ἔπολουν οἱ τὰ χρησιμώτατα μεταφέροντες εἰς τὴν

2 ἡγγεγμένων Dind., γενομένων P, γεγενημένων vi. λεγο-
 μένων fort. 4 ἀδύνατον om. A. εἶναι om. P. 8 πανοίκιοι
 PAI., πανοικίαι c. 10 προσέειπτον P. 12 ἔγμεν « τ' » et
 καὶ τὸ Καπετώλιον deleni; ἔγμεν ἢ ἀκρόπολις, τὸ Καπετώ-
 λιον Reiske. 14 τῆς] τῆς ὅλης PK. 20 ἀποκόπτοντες α,
 corr. Reiske. 21 τὸ P. vi c (XIII 57, 3). 23 γινομένην P²
 in marg., κινδυνεύουσιν P².

ἀκρόπολιν, ἐπιλαμβάνον ἐνδραυνεῖν ἑαυτοὺς τοὺς
 6 Ῥωμαίους. τῇ τετάρτῃ δ' ἡμέρᾳ γινόντις τὴν ἀλη-
 θείαν, τὰς τε πύλας ἐξέκοψαν καὶ τὴν πόλιν ἐνυ-
 μαίνοντο, χωρὶς ὀλίγων οἰκιδῶν ἐν τῷ Παλατίῳ. μετὰ
 δὲ ταῦτα προσβολὰς ποιούμενοι καθ' ἡμέραν πρὸς
 ὄχυροὺς τόπους, οὐθὲν μὲν ἐξιόλογον ἐβλαπτον τοὺς
 ὑπεναντίους, ἑαυτῶν δὲ πολλοὺς ἀπέρβαλλον ὅμως
 8 δ' [οὖν] οὐκ ἀφίσταντο τῆς φιλοτιμίας, ἐλπίζοντες,
 ἴαν μὴ βίᾳ κρατήσωσι, τῷ γὰρ χρόνῳ πάντως τῶν
 ἀναγκαίων ἐκλιπόντων κατισπονήσειν. 10

116 Τῶν δὲ Ῥωμαίων ἐν τοιαύταις ταραχαῖς διττων,
 οἱ περικοινοῦντες Τυρρηνοὶ μετὰ δυνάμεως ὁδρᾶς
 ἐπιπορεύοντο τὴν τῶν Ῥωμαίων χώραν λεηλατοῦν-
 τες, καὶ πολλῶν μὲν σωματίων, οὐκ ὀλίγης δ' ὥφε-
 λείας ἐγκρατεῖς ἐγένοντο. οἱ δ' εἰς τοὺς Βηίους 12
 τῶν Ῥωμαίων πεφευγότες ἀπροσδοκῆτως τοῖς Τυρ-
 ρηνοῖς ἐπιπεσόντες ἐτρέψαντο, καὶ τὴν τε λείαν
 2 ἀφείλαντο καὶ τῆς παρεμβολῆς ἐκυρίευσαν. ἐγκρα-
 τεῖς δὲ γινόμενοι πολλῶν ὅπλων τοῖς τε ἀνόπλοις
 οὔσι διέδωκαν καὶ τοὺς ἐπὶ τῆς χώρας ἀθροίζοντες 14
 καθώπλιζον· ἐβούλοντο γὰρ τοὺς εἰς τὸ Καπιτώ-
 λιον συμπεφευγότες ἐκ τῆς πολιορκίας ἐξελεσθαι.
 3 ἀποροῦντων δ' αὐτῶν, ᾧ τρόπῳ δηλώσειαν τοῖς
 συγκεκλιμένοις διὰ τὸ τοὺς Κελτοὺς μεγάλας δυν-
 5 αμίαι· περιστρατοπεδεύειν, Κομίνος τις Πόντιος 15
 ὑπίσχετο παραθαρύνειν τοὺς ἐν τῷ Καπιτωλίῳ. 16

8 αὐτῶν del. Dind. 9 γὰρ τε PAF. 12 ἐπορεύοντο P
 13 Βοίους P, Βοιοὺς v (ut infra). 21 ἐβούλοντο v. 25 Πόν-
 τιος; αὐτίος P, Πόντιος τη Κομίνος Rhod. ex Lév. V 46
 26 παραθαρύνειν Dind.

ὁρμήσας οὖν μόνος καὶ διανηξάμενος νυκτὸς τὸν
 ποταμόν, ἔλαθε προσελθὼν τινα πέτρην τοῦ Κα-
 πιτωλίου δύσβατον, καὶ ταύτην μόγις ἑαυτὸν ἐλκὼ-
 σας ἰδὴλῶσι τοῖς ἐν τῷ Καπιτωλίῳ περὶ τῶν συνη-
 * θροισμένων εἰς Βηθίου καὶ διότι καιρὸν τηρήσαντες
 ἐπιδήσουσι τοῖς Κελτοῖς. οὗτος μὲν οὖν καταβὰς
 ἤπειρ ἀνέβη καὶ διακολυμβήσας τὸν Τίβεριν, εἰς
 Βηθίου ἀνέστρεψεν· οἱ δὲ Κέλτοι κατανοήσαντες
 τὰ ἔχρη τοῦ προσφάτως ἀναβιβηκότος, συνέταξαντο
 10 κατὰ τῆς αὐτῆς πέτρας ἀναβῆναι νυκτὸς. διὸ καὶ
 περὶ μέσας νύκτας οἱ μὲν φύλακες παρεφραδυσμη-
 κότες ἦσαν τῆς φυλακῆς διὰ τὴν ὀχυρότητα τοῦ
 τόπου, τῶν δὲ Κελτῶν τινες κατὰ τῆς πέτρας προσ-
 ανέβησαν. τοὺς μὲν οὖν φύλακας ἔλαθον, χῆνες
 15 δ' ἱεροὶ τῆς Ἥρας τρεφόμενοι, καὶ θεωρήσαντες
 ἀναβαίνοντας κραυγὴν ἐποίουν. συνδραμόντων δὲ
 τῶν φυλάκων ἐπὶ τὸν τόπον, οὗτοι μὲν καταπλα-
 γέντες οὐκ ἐτόλμων προσελθεῖν, Μάρκος δέ τις
 Μάλλιος, ἐνδοξος ἀνὴρ, ἐκβοηθήσας ἐπὶ τὸν τόπον
 20 τῷ μὲν ἔειπε τὴν χεῖρα τοῦ προσαναβαίνοντος ἀπέ-
 κοψε, τῷ δὲ θυρεῷ πατάξας εἰς τὸ στήθος ἀπεκύ-
 λισεν αὐτὸν ἀπὸ τῆς πέτρας. παραπλησίως δὲ καὶ 7
 τοῦ δευτέρου προσαναβαίνοντος ἀπολομένου, οἱ
 λοιποὶ ταχέως πάντες ἔφυγον· ἀπορρώγος δὲ τῆς
 25 πέτρας οὐσῆς ἅπαντες καταχωρημισθέντες ἐτελεύ-

2 τινα] ἐπὶ τινα Steph. 3 ἀνελκόμενος Reiske 4 τοῖς
 τοῖς P περὶ] τὰ περὶ fort. 5 αὐτοῦ P 10 κατὰ
 διὰ Reiske 11 παραφραδυσμένοις P 15 τῷ Ἥρας
 Madvig (at Pint. Cam. 27) καὶ θεωρήσαντες] ἀναβαίν-
 οντες vel ἀναβαίνοντες τοῖς conicio 19 ἐκβοήσας ο, corr.
 Steph. 20 τοῦ] τοῦ πρώτου Reiske (cf. a. 53, 4)

τησαν. διόπερ προαβανομένων τῶν Ῥωμαίων περὶ
 διαλύσεως, ἐπίσθησαν χιλίας λαβόντες λίτρας χρυ-
 σίου τὴν πόλιν ἐκλιπεῖν καὶ ἐκ τῆς Ῥωμαίων χώρας
 8 ἀπαλλαγῆναι. Ῥωμαῖοι δέ, τῶν μὲν οἰκίων κατε-
 σκαρμέντων, τῶν δὲ πλείστων πολιτῶν ἀπολωλότων,
 ἔδωκαν ἔξουσίαν τῷ βουλευμένῳ καθ' ὃν προήρηται
 τόπαν οἰκίαν οἰκοδομεῖν, καὶ δημοσίας κισσερίδας
 ἔχουρηγουν, αἱ μέχρι τοῦ νῦν πολιτικαὶ καλοῦνται.
 9 ἀπάντων οὖν πρὸς τὴν ἰδίαν προαίρεισιν οἰκοδο-
 μούντων, συνέβη τὰς κατὰ πόλιν ὁδοὺς στενὰς
 10 γενέσθαι καὶ καμπὰς ἔχούσας· διόπερ ὕστερον
 αὐξηθέντες οὐκ ἠδυνήθησαν εὐθείας ποιῆσαι τὰς
 ὁδοὺς. λέγουσι δὲ τινες καὶ διότι τὸν χρυσοῦν
 κόσμον αἱ γυναῖκες εἰς τὴν κοινὴν σωτηρίαν εἰσ-
 ενέγκασαι ταύτης ἐτυχον παρὰ τοῦ δήμου τιμῆς, 11
 12 ὅσας ἔξουσίαν ἔχιν ἐφ' ἡρώτων ὀχεῖσθαι κατὰ
 τὴν πόλιν.

- 117 Ταπεινῶν δ' ὄντων τῶν Ῥωμαίων διὰ τὴν προει-
 ρημένην συμφορὰν, οἱ Οὐρόσκοι πρὸς αὐτοὺς
 πόλεμον ἐξήνεγκαν. οἱ μὲν οὖν χιλιάρχοι τῶν =
 Ῥωμαίων καταγράφοντες στρατιώτας, καὶ προαγα-
 γόντες τὴν δύναμιν εἰς ὑπαίθρον, ἐν τῷ καλου- 118
 μένῳ Μαρκίῳ κατεστρατοπέδευσαν, ἀπέχοντες ἀπὸ
 12 Ῥώμης σταδίους διακοσίους. τῶν δὲ Οὐρόσκειων
 μετὰ μείζονος στρατιᾶς ἀντικαθημένων καὶ τῇ παρεμ- 119
 βολῇ προσβαλλόντων, οἱ κατὰ τὴν Ῥώμην φοβηθέν-

1 διαπορευομένων *malim*

4 κατεσκαρμέντων P

7 δημοσίαι Dind. 10 κατὰ] κατὰ τὴν Dind. 15 δέχον

PA, δημοσίαι c. 19 αἰσέσασιν PA, Οὐρόσκοι c. 23 Μαρ-

κίῳ Sigonius (Liv. IV 2, 8) 24 Οὐρόσκοι c. 26 προσ-

βαλλόντων c.

τες ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ στρατοπέδῳ, κατέστησαν αὐτο-
 κράτορα μὲν Μάρκον Φούριον . . . οἱ δὲ πάντας 3
 τοὺς ἐν ἡλικίᾳ καθοπλίσαντες νυκτὸς ἐξῆλθον, καὶ
 καταλαβόντες αὐτὴν ἡμέραν τοὺς Οὐόλσκους τῇ παρ-
 6 εμβολῇ προσμαχομένους, ἐπιφανέντες κατὰ τούτου
 ῥαδίως ἐνίκησαν. ἐξελθόντων δὲ καὶ τῶν ἐκ τῆς
 παρεμβολῆς, εἰς μέσον ἀποληφθέντες οἱ Οὐόλσκοι
 σχεδὸν ἅπαντες κατεκόπησαν. διότι οὗτον ἐμπρο-
 9 σθεν χρόνον ἰσχυροὶ δοκοῦντες εἶναι, διὰ τὴν συμ-
 10 φωρὰν ταύτην ἀσθενέστατοι τῶν περιοικούντων
 ἔσθλων ἐγενήθησαν. μετὰ δὲ τὴν μάχην ἐκούσας ὁ 4
 αὐτοκράτωρ πορθεῖσθαι Βώλιαν [πόλιν] ὑπὸ Αἰκου-
 λανῶν, τῶν νῦν Αἰκίλων καλουμένων, ἀγαγὼν τὴν
 δύναμιν τοὺς πλείστους τῶν πολιορκούντων ἀνέειλεν.
 13 ἐκείθεν δ' ἀνέβη εἰς Σουτριάνην, οὗσαν ἀποι-
 κίαν, ἣν οἱ Τυρρηνοὶ βία κατελήφεισαν. προσπε-
 σὼν οὖν ἄφνω τοῖς Τυρρηνοῖς πολλοὺς μὲν αὐτῶν
 ἀνέειλε, τὴν δὲ πόλιν ἀνέσωσε τοῖς Σουτριάτιοις.
 τῶν δ' ἀπεληλυθόντων Γαλατῶν ἀπὸ Ῥώμης Οὐκέ- 5
 20 σκιον τὴν πόλιν σύμμαχον οὗσαν Ῥωμαίων πορ-
 θούντων, ἐπιθέμενος αὐτοῖς ὁ αὐτοκράτωρ καὶ
 τοὺς πλείστους ἀποκτείνας τῆς ἀποσκευῆς πάσης
 ἐκυρίευσεν, ἐν ᾗ καὶ τὸ χρυσάιον ἦν [ὃ εἰλήφεισαν
 εἰς Ῥώμην] καὶ σχεδὸν ἅπαντα τὰ διηρησμένα κατὰ

2 Φούριον α-P¹K, καὶ ἑπάρχου Σερβίλιου αὐτὸς δὲ
 ἑπάρχου παρεκλήσαντο Σερβίλιον add Reiske ex Liv. VI
 2, 6 4 ὁλοόχους P¹A, ὁλοόχοις c (= v. 7) 12 πόλιν
 add. in mg P¹; πόλιν Βώλιαν F Αἰκουλανῶν P, Αἰκίων v,
 Αἰκόν Wess. 13 Αἰκίλων P πρόσταγόντ Dind.
 15 εὐεργιστήν P, Σούριον, Ῥωμαίων fort. * 19 ὁλοόχους
 ὁλοόχους vel ὁλοόχοις Niebuhr, Φαλίαν A. Schäfer
 23 5 εἰλήφεισαν εἰς Ῥώμην Anlevi

- 6 τὴν τῆς πόλεως ἄλωσιν. τοσαῦτα δὲ διαπραξάμε-
νος διὰ τὸν φθόνον τῶν δημάρχων ἐκώλυθη θρίαμ-
βον καταγαγεῖν. ἔνιοι δὲ φασιν αὐτὸν ἀπὸ Τούσκιων
θρίαμβον ἀγαγεῖν ἐπὶ λευκοῦ τεθρίππου, καὶ διὰ
τοῦτο δυσὲν ὕστερον ἔτισιν ὑπὸ τοῦ δήμου πολ-
λοῖς χρήμασι καταδικασθῆναι· περὶ οὗ κατὰ τοὺς
7 οἰκείους χρόνους ἐπιμνησθησόμεθα. οἱ δ' εἰς τὴν
Ἰαπυγίαν τῶν Κελτῶν ἐληλυθότες ἀνίστρεψαν διὰ
τῆς τῶν Ῥωμαίων χώρας· καὶ μετ' ὀλίγον ὑπὸ
Κερίων ἐπιβουλευθέντες νυκτὸς ἅπαντες κατεκό- 10
πῃσαν ἐν τῇ Τρανσίῳ πεδίῳ.
- 8 Καλλισθένης δ' ὁ ἱστοριογράφος [τὴν τῶν Ἑλλή-
νων σύνταξιν] ἀπὸ τῆς κατὰ ταῦτον τὸν ἐνιαυτὸν
γενομένης εἰρήνης τοῖς Ἕλλησι πρὸς Ἀρταξέρξην
τὸν τῶν Περσῶν βασιλεῖα τὴν ἱστορίαν ἤρκεται 11
γράφειν· διελθὼν δὲ τριακονταετῇ χρόνον ἔγραψε
μὲν βύβλους δέκα, τὴν δὲ τελευταίαν κατέπαυσε τῆς
συντάξεως εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ Φιλομήλου τοῦ Φωκίως
9 κατάληψιν τοῦ ἐν Δελφοῖς ἱεροῦ. ἡμεῖς δ' ἐπὶ
ἀρίσμεν ἐπὶ τὴν γενομένην τοῖς Ἕλλησιν εἰρήνην =
πρὸς Ἀρταξέρξην καὶ τὸν τῆς Ῥώμης ὑπὸ Γαλατῶν
κίνδυνον, κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ προθέσιν τοῦτο τέλος
ποιησόμεθα τῆσδε τῆς βύβλου.

3 καταγαγεῖν P, ἀγαγεῖν π. ἔνιοι δὲ φασιν αὐτὸν ἀπὸ
τοσούτων θρίαμβον ἀγαγεῖν in marg. P 10 Κερίων
Ortelius, Κερίων Ed. Meyer 11 Τρανσίῳ] Γενέσιον
c. 109, 7 confert Boiske 12 τὴν ... σύνταξιν del. Dind.,
cf. n. 84, 7 XV 60, 6. 89, 3. 95, 4 Ἑλληνιστὸν Steph.
13 Φιλομήλου Scaliger, μέλιον ο 22 τοῦτο Hert., τοῦτο τὸ ο
Διοδόρου παλαιότερον ἱστορίας βιβλιοθήκης L3 subscr. PJ.

Τῆδε ἐνίστιν ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τῶν Διοδώρου
βύβλων.

Ὡς Πέρσαι Εὐαγῆραν ἐν τῇ Κέπρῃ διαπολέμησαν.

Ὡς Λακεδαιμόνιοι παρὰ τῆς κοινῆς ὁρολογίης θλαστικῆς
μετόπισαν ἐκ τῆς πυτρίδος.

Περὶ τῶν Διονυσίου τοῦ τεράστιου ποιημάτων.

Περὶ τῆς Τριβάζου συλλήψεως καὶ τῆς ἀποδόσεως αὐτοῦ.

Περὶ τοῦ Γλαῦ θανάτου καὶ τῆς Ὀρόντου καταγωγῆς.

Ὡς Ἀμύντας καὶ Λακεδαιμόνιοι πρὸς Ὀλυμπίους ἐπαί-
μησαν.

Ὡς Λακεδαιμόνιοι τὴν Καρμίαν κατέλαβοντο.

10 Ὡς τὰς Ἑλληνίδας πόλεις παρὰ τῆς συνθήκης καταδου-
λώσαντο.

Κτίσις Φάρον νῆσον κατὰ τὸν Ἀδριαν.

Διονυσίου στρατιὰ εἰς τὴν Τυρρητίαν καὶ σάλας τοῦ
Ιεφού.

15 Στρατιὰ Διονυσίου ἐπὶ Καρχηδονίους, καὶ πύλη καὶ
ἔγγρα.

Ὡς Θηβαῖοι τὴν Καρμίαν ἐνεκτήσαντο.

Ὡς Καρχηδόνιοι λοιμικῇ νόσῃ περιπεσόντες ἐκινδύνευσαν.

Περὶ τοῦ Βοιωτικοῦ πολέμου καὶ τῶν πραχθέντων ἐν αὐτῷ.

20 Τριβαλλῶν στρατιὰ ἐπὶ Ἀθήνας.

Στρατιὰ Περσῶν ἐπ' Ἀίγυπτον.

5 Τριβάζου A, Τριβάζου c 6 Γλαῦ Wess., Γλαῦ P,
Γλαῦ u καὶ τῆς Ὀρόντου καταγωγῆς post αὐτοῦ (v. 5)
posuit Dind. 7 Ὀλυμπίους Wess., Ἀθηναίους c 9 et 17
καρμίαν P ἐπακτέσαντο a, corr. Wess.

v. 7—11 post v. 12—16, v. 17 post v. 18 posuit Dind.

Ὡς Θηβαῖοι Λυκισταμονίους ἐπιφανιστάτη μάχῃ νικήσαντες ἐν Διέκτροις ἀντιπαύσαντο τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας.

Τὰ πραχθέντα Θηβαίοις κατὰ τὰς εἰς Πελοπόννησον ἐμβολάς.

Περὶ τῆς Ἰσικράτους ἀγωγῆς καὶ τῶν ἐσθμημάτων ἐπ' αὐτὰ κατὰ τὰς στρατείας.

Στρατεία Λυκισταμονίων ἐπὶ Κόρυμφον.

Περὶ τοῦ γενομένου σεισμοῦ καὶ κατακλισμοῦ περὶ τὴν Πελοπόννησον καὶ τῆς φανίσσης ἐν οὐρανῷ λαμπάδος.

Ὡς παρὰ τοῖς Ἀργείοις ἐγένετο πολὺς φόβος ὁ κληθεὶς σκυταλισμός.

Περὶ Ἰάσονος τοῦ Φιρόν τεράτιον καὶ τῶν διαδόχων αὐτοῦ.

Μεσσήνης σπονδιασμός ἐπὶ Θηβαίαν.

Στρατεία Βαιωτῶν εἰς Θητυλίαν.

13 Ἰάσωνος ο, corr. Dind.

γ. 1—3 post γ. 2—10, γ. 4—5 post γ. 11—14 posuit Dind.

ΒΙΒΛΟΣ ΠΕΝΤΕΚΑΙΔΕΚΑΤΗ.

Παρ' ὅλην τὴν πραγματείαν εἰωθότες χρῆσθαι 1
 τῇ συνήθει τῆς ἱστορίας παρησιῇ, καὶ τοῖς μὲν
 ἀγαθοῖς ἀνδράσιν ἐπὶ τῶν καλῶν ἔργων τὸν δί-
 καιον ἐπιλέγειν ἔπαινον, τοὺς δὲ φαύλους, ὅταν
 5 ἔξαμαρτάνωσιν, ἄξιον δικαίως ἐπιτιμήσεως, διὰ
 τοῦ τοιούτου τρόπου νομίζομεν τοὺς μὲν εὖ πεφυ-
 κότας πρὸς ἀρετὴν τῷ διὰ τῆς δόξης ἀθανατισμῷ
 προτρέψασθαι ταῖς καλλίσταις ἐγγχειρεῖν πράξεσι,
 τοὺς δὲ τὴν ἐναντίαν ἔχοντας διαθέσειν ταῖς ἀρμοτ-
 10 τούσαις βλασφημίαις ἀποτρέψειν τῆς ἐπὶ τὴν κακίαν
 ὁδοῦ. διὸ καὶ τῇ γραφῇ παρόντες ἐπ' ἐκείνους 2
 τοὺς χρόνους, ἐν οἷς Λακεδαιμόνιοι περὶ Λεῦκτρα
 παραδόξως ἡττηθέντες μεγάλη περιέπιστον συμφορῇ,
 καὶ πάλιν περὶ Μαντινέων πταίσαντες ἀνεπίστως
 15 ἀπέβαλον τὴν τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίαν, ἡγούμεθα
 δεῖν τὴν ὑπόστασιν τῆς γραφῆς διαφυλάττειν καὶ
 τὴν ἀρμοττοῦσαν ἐπιτίμησιν τοῖς Λακεδαιμονίοις
 ποιήσασθαι. τίς γὰρ ἂν οὐχ ἡγήσαστο κατηγορίας 3
 αὐτοὺς ἄξιους ὑπάρχειν, οἵτινες παρὰ τῶν προγόνων
 20 παραλαβόντες ἡγεμονίαν κέλλιστα τεθιμελιω-

μένην, καὶ ταύτην διὰ τὴν ἀρετὴν τῶν προγόνων
 διαφυλαχθεῖσαν ἐπὶ πλείω τῶν πεντακοσίων, οἱ
 τότε Λακεδαιμόνιοι διὰ τὴν ἑαυτῶν ἀβουλίαν κατα-
 λυθεῖσαν ἐπέιδον, οὐκ ἀλόγως. οἱ μὲν γὰρ πρὸ
 αὐτῶν βεβιωκότες πολλοῖς πόνοις καὶ μεγάλαις
 κινδύνοις τὴν τηλικαύτην κατεκτήσαντο δόξαν,
 ἐπιεικῶς καὶ φιλανθρωπῶς προσφερόμενοι τοῖς
 ὑποτιταγμένοις· οἱ δὲ μεταγενέστεροι βιαιῶς καὶ
 χαλεπῶς χρώμενοι τοῖς συμμάχοις, ἐπὶ δὲ πολέμους
 ἀδίκους καὶ ὑπερηφάνους ἐνιστάμενοι πρὸς τοὺς
 Ἕλληνας, οὐκ ἀλόγως ἐπέβαλον τὴν ἀρχὴν διὰ τὰς
 ἰδίας ἀβουλίας. ἐν γὰρ ταῖς συμφοραῖς αὐτῶν τὸ
 μῖσος τῶν ἀδικουμένων ἔλαβε κειρὸν ἀμύνασθαι
 τοὺς προηδικηκότας, καὶ τοῖς ἐκ προγόνων ἀνικη-
 τοῖς γεγονόσι τοσαύτη καταφρόνησις ἐπηκολούθη-
 σεν, ὅσῃν εἰκὸς ἔστι γενέσθαι κατὰ τῶν ἀναιροῦν-
 των τὰς τῶν προγόνων ἀρετάς. τοιγαροῦν Θηβαῖοι
 μὲν οἱ πρότερον ἐπὶ πολλὰς γενεάς τοῖς κρείττοσιν
 ὑποτιταγμένοι, τότε τούτους ἀνελπίστως νικῆσαντες
 ἡγεμόνες κατίστησαν τῶν Ἑλλήνων, Λακεδαιμόνιοι
 δὲ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς ἡγεμονίας οὐδέποτε
 ἰδυνήθησαν ἀναλαβεῖν τὸ τῶν προγόνων ἀξίωμα.
 ἡμεῖς δὲ τοῦτοις ἀρχοῦντως ἐπιτετιμηκότες ἐπὶ τὸ
 συνεχὲς τῆς ἱστορίας μεταβησόμεθα πρὸς . . . . τῇ

1 τῆς ἀρετῆς Reiske 2 οἱ τότε Λακεδαιμόνιοι] echo-
 lum esse putat Weim., verba plurcula deesse Steph.; ipse
 etiam οὐκ ἀλόγως (v. 4 — 11) delere malim 3 ὑπερηφάν-
 τας P 5 πόνοις (vel φόβαις) Reiske, φόβους a 19 τοῖς
 τοῖς (vel τοῖς αὐτοῖς) τοῖς P et Peirescian., τοῖς Λακε-
 δαιμόνιοις c νικῆσαντες P et Peir 20 ἡγεμόνας Peir.
 24 τὸ συνεχὲς Weim. (c. 39, §. XI 1, 1. XVIII 19, 1), τοῖς
 συνεχῶς a πρὸς del. Rhod., προδιόρισαντες τοὺς αἰετοὺς

γραφῇ χρόνους. ἡ μὲν οὖν πρὸ ταύτης βύβλος,
 οὕσα τῆς ὅλης συντάξεως τεσσαρεσκαίδεκάτη, τὸ
 τέλος ἔσχε τῶν πράξεων εἰς τὸν Ῥηγίνων ἀνδρε-
 ποδισμόν ὑπὸ Διονυσίου καὶ τὴν ἥλωσιν τῆς
 5 Ῥώμης ὑπὸ Γαλατῶν, ἧτις ἐγένετο κατὰ τὸν προ-
 ηγούμενον ἑνιαυτὸν τῆς Περσῶν στρατείας εἰς
 Κύπρον ἐπ' Εὐαγόραν τὸν βασιλέα· ἐν ταύτῃ δὲ
 τὴν ἀρχὴν ἀπὸ τούτου τοῦ πολέμου ποιησάμενοι
 καταλήξομεν ἐπὶ τὸν προηγούμενον ἑνιαυτὸν τῆς
 10 Φιλίππου τοῦ Ἀμύντου βασιλείας.

Ἐπ' ἀρχοντος γὰρ Ἀθηνησὶ Μυστιχίδου Ῥωμαῖοι 2
 μὲν ἀντὶ τῶν ὑπάτων χιλιάρχους τρεῖς κατίστησαν,
 Μάρκον Φούριον, ἐτι δὲ Γάιον καὶ Αἰμίλιον. ἐπὶ
 δὲ τούτων Ἀρταξέρξης ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἐστρά-
 15 τευσεν ἐπ' Εὐαγόραν τὸν Κύπρον βασιλέα. πολὺν
 δὲ χρόνον ἀσχοληθεὶς περὶ τὰς εἰς τὸν πόλεμον
 παρασκευὰς συνεστήσατο δύναμιν ναυτικὴν τε καὶ
 πεζὴν μεγάλην· τὸ μὲν γὰρ πεζὸν στράτευμα μυ-
 20 ριάδων ἦν τριάκοντα σὺν ἵππεσσι, τριήρεις δὲ κατ-
 εσκεύασε πλείους τῶν τριακοσίων. στρατηγούς δ' 2
 ἀπέδειξε τῆς πεζῆς δυνάμεως Ὀρόντην κηδιστὴν,
 τῆς δὲ ναυτικῆς Τιρίβαζον, ἄνδρα μεγάλῃς ἀποδο-
 χῆς τυγχάνοντα παρὰ τοῖς Πέρσαις. οἱ τοὶ δὲ παρα-
 λαβόντες τὰς δυνάμεις ἐν Φωκαίᾳ καὶ Κύμῃ κατήν-
 25 τησαν εἰς Κιλικίαν, καὶ περαιοθέντες εἰς Κύπρον
 ἐνεργῶς διέχουν τὸν πόλεμον. ὁ δ' Εὐαγόρας 3

Weiss. (XII 2, 2)   3 τὸν] τῶν P   15 Φούριον o-F
 καὶ del. Unger (cf. XIV 97, 1)   18 πεζικὴν o   πεζὴν P
 21 πεζικὴ L   Ὀρόντην FJ   22 Τιρίβαζον A, Τιρίβαζον P,
 Τιρίβαζον e A (item infra)   24 Φωκαία PA

πρὸς μὲν τὸν Ἀχαιὸν τὸν Αἰγυπτίων βασιλέα, πολέμιον ὄντα Περσῶν, συμμαχίαν ἐποιήσατο καὶ δύναμιν ἀξιόλογον παρ' αὐτοῦ προσελάβετο, παρ' Ἑκατόμου δὲ τοῦ Κερίας δυνάστου, λάθρῃ συμ-
 πράττοντος αὐτῷ, χρημάτων ἔλαβε πλῆθος εἰς δια-
 τροφὴν ξενικῶν δυνάμεων· ὁμοίως δὲ καὶ [πρὸς]
 τοὺς ἄλλους τοὺς ἀλλοτρίως ἔχοντας πρὸς Πέρσας,
 τοὺς μὲν λαθραίως, τοὺς δὲ καὶ φανερῶς ἐπισπάσκει
 4 κοινωνήσαντας τοῦ Περσικοῦ πολέμου. ἐκυρίναι
 δὲ κατὰ μὲν τὴν Κύπρον τῶν πόλεων σχεδὸν τι 10
 πασῶν, κατὰ δὲ τὴν Φοινίκην Τύρον καὶ τινῶν
 ἑτέρων· εἶχε δὲ τριήρεις μὲν ἐνενήκοντα, καὶ τού-
 των ὑπάρχον Τύριοι μὲν εἰκοσι, Κύπριοι δ' ἑβδο-
 μήκοντα, στρατιώτας δ' ἰδίους μὲν ἑξακισχιλίους,
 παρὰ δὲ τῶν συμμάχων πολλῷ τούτων πλείους. 15
 πρὸς δὲ τοῦτοις μισθοφόρους πολλοὺς ἔξενολόγει,
 ἔχων χρημάτων θαυσίλειον. ἐπεμψε δ' αὐτῷ καὶ ὁ
 τῶν Ἀράβων βασιλεὺς στρατιώτας οὐκ ὀλίγους καὶ
 ἄλλοι τινὲς οἱ ἐν ὑποψίᾳ ὄντες τῷ τῶν Περσῶν
 βασιλεῖ.

3 Οὗτος μὲν οὖν τοσαύτας ἀφορμὰς ἔχων τε-
 θαρρηκότως συγκατέβαινεν εἰς τὸν πόλεμον, καὶ
 πρῶτον μὲν ληστρικὰς ἔχων ναῦς οὐκ ὀλίγας ἐπή-
 δρευσε ταῖς κομιζομέναις τῶν πολεμίων ἀγοραῖς,
 καὶ τὰς μὲν αὐτῶν διέφθειρεν ἐν θαλάττῃ, τὰς δὲ 20
 διακώλυσεν, ἐνίοις δὲ ἀφείλατο. διὸ καὶ τῶν ἐμπό-
 ρων μὴ τολμῶντων εἰς τὴν Κύπρον παρεκκρίναι

6 πρὸς del. Weas.; διατηρητέος post ἄλλους add.
 Reiske 11 πασῶν Dind., πλείον PA, τὸ πλείον c (cf. XVI
 11, 8) 14 δ' om. P 18 Ἀράβων Rhod., βασιλεῖον o

οἶτον, μεγάλων δὲ δυνάμεων ἡθροισμένων εἰς τὴν
 νῆσον, ταχὺ σιτοδεία κατέσχε τὸ τῶν Περσῶν στρα-
 τώπειδον. τῆς δ' ἀπορίας γενομένης εἰς στάσιν, οἱ ἡ
 μισθοφόροι τῶν Περσῶν ἐπὶ τοὺς ἡγεμόνας ὀρμή-
 5 σαντες καὶ τινὰς ἀνελόντες ταραχῆς καὶ στάσεως
 ἐνέκλησαν τὸ στρατόπειδον. μόγις δ' οἱ στρατηγοὶ
 τῶν Περσῶν καὶ ὁ τῆς ναυτικῆς δυνάμεως ἡγού-
 μετος, ὀνομαζόμενος δὲ Γλῶ, κατέπαυσαν τὴν στά-
 σιν. πλεύσαντες δὲ τῷ παντὶ στόλῳ καὶ σίτου 3
 10 πλῆθος ἐκ τῆς Κιλικίας παρακομίσαντες, πολλὴν
 παρίσχον τῆς τροφῆς δαψύλειαν. τῷ δ' Εὐαγόρῳ
 σίτου πλῆθος ἱκανὸν ὁ βασιλεὺς Ἀκόρις ἐκ τῆς
 6 Αἰγύπτου παρεκόμισε, καὶ χρήματα καὶ τὴν ἄλλην
 παρασκευὴν ἱκανὴν ἐξέπεψεν. ὁ δ' Εὐαγόρας ὁρῶν 4
 12 αὐτὸν πολὺ λειπόμενον τῇ ναυτικῇ δυνάμει, ἐξη-
 κοντα μὲν ναῦς ἄλλας προσεπλήρωσε, πεντήκοντα
 δὲ παρὰ Ἀκόριδος ἐξ Αἰγύπτου μετελίμψατο, ὥστε
 τὰς πάσας ἔχειν τριήρεις διακοσίας. ταύτας δὲ
 κοσμήσας πρὸς ναυμαχίαν καταπληκτικῶς, καὶ συν-
 14 χειρὶς διαπείρας καὶ γυμνασίας ποιούμενος, ἡτοιμά-
 ζετο πρὸς ναυμαχίαν. διὸ καὶ τοῦ βασιλικοῦ
 στόλου περαπλέοντος εἰς Κίτιον, ἀπροσδοκῆτως
 ἐπιπλεύσας ταῖς ναυσὶ [συντεταγμέναις] πολλὰ τῶν
 Περσῶν ἐπλεονέκτει. ἐπέβαλε γὰρ συντεταγμέναις 6

8 Γλῶς Weis., Γλῶ P., Γλῶ v 11 παρίσχον AEFJL,
 παρίσχον P, παρίσχον c τροφῆς PAF, τροφῆς τῆς c
 12 πλῆθος σίτου v - PAFJ 17 ἀκόριδος P 18 ἔχον
 τριήρεις P, τριήρεις ἔχειν v 20 ἀναπείρας Cobet 21 ναυ-
 μαχίας] καταπληκτικῶς καὶ συνεχεῖς διαπείρας καὶ γυμνασίας
 ποιούμενος] διὸ καὶ P, καταπληκτικῶς add. A 23 συντε-
 ταγμέναις del. Hert.

ναυσὶν ἐπὶ ἀσυντάκτοις, καὶ προβεβουλευμένοις
 ἀνδράσι πρὸς ἀπροσδοκίτους ἀγωνιζόμενος εὐθὺς
 ἐν τῇ πρώτῃ συνστάσει τὴν νίκην προκατασκευάσεν·
 ἄθροαις γὰρ ταῖς τριήρεσιν ἐπιπλεύσας ἐπὶ διασπαρ-
 μέναις καὶ τεταραγμέναις, ἃς μὲν διαφθείρειν, ἃς δ' ¹
 ἐξαιροῦτο. ὁμοῦ δὲ τοῦ τε ναυάρχου τῶν Περσῶν
 Γλῶ καὶ τῶν ἄλλων ἡγεμόνων γενναίως ὑποστάν-
 των, ἐγένετο ναυμαχία κατεργά, καθ' ἣν ὁ Εὐα-
 γόρας τὸ μὲν πρῶτον ὑπερείχεν, ὕστερον δὲ τοῦ
 Γλῶ μετὰ τοῦ βάρους ἐπενεχθέντος καὶ γενναίως ¹⁰
 ἀγωνισαμένου συνίστη φηγεῖν τοὺς περὶ τὸν Εὐα-
 γόραν καὶ πολλὰς τῶν τριήρων ἀποβαλεῖν. οἱ δὲ
 Πέρσαι τῇ ναυμαχίᾳ νικῆσαντες εἰς Κίτιον πόλιν
 ἀμφοτέρως τὰς δυνάμεις ἤθροισαν. ἐκ ταύτης δ'
 ὁμοῦ μιν πολιορκίαν συνστήσαντο πρὸς τῇ Σα- ¹⁵
 λαμῖνι, καὶ τὴν πόλιν ἐπόρθουν κατὰ γῆν ἅμα καὶ
² κατὰ θάλατταν. καὶ Τιρίβαζος μὲν μετὰ τὴν ναυ-
 μαχίαν διαβὰς εἰς Κιλικίαν, κἀκεῖθεν πορευθεὶς
 πρὸς τὸν βασιλέα, τὴν τε νίκην ἀπήγγειλε καὶ δια-
 χίλια τέλματα πρὸς τὸν πόλεμον ἀπεκόμισεν. Εὐ- ²⁰
 αγόρας δὲ πρὸ μὲν τῆς ναυμαχίας παρὰ θάλατταν
 περὶ συμβαλὼν μέρος τῆς περὶ τῆς δυνάμεως προστέ-
 ρησι καὶ πρὸς τὸ μέλλον εὐθαρσῆς καθυστήκει,
 τῇ δὲ ναυμαχίᾳ πτείσας καὶ συγκλεισθεὶς εἰς πολιορ- ²⁵
³ κίαν ἀθύμως εἶχεν. ὁμοῦ δὲ κρίνας ἔχεισθαι τοῦ π
 πολέμου, Πενταγόραν μὲν τὸν υἱὸν ἀπέλειπεν ἡγε-

7 et 10 Γλῶ PJ, Γαῶ c 10 τοῦ βάρους] τοὺς βαρ-
 βάρους P; βάρους Boiske 11 ἀναγῶρα P 12 πόλιν]
 πόλιν P 15 πολιορκίας P 16 ἀρα om I
 17 μετὰ] κατὰ PF 25 ἐπενεχθεῖς malim 28 Περσῶ-
 γόραν o, corr. Weck.

μόνα τῶν ὄλων ποιήσας ἐν τῇ Κύπρῳ, αὐτὸς δ' ἀναλαβὼν δέκα τριήρεις νυκτὸς ἔλαθε τοὺς πολέμους ἐκπλεύσας ἐκ τῆς Σαλαμῖνος. κομισθεὶς δ' εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ συντυχὼν τῷ βασιλεῖ, παρεκάλεσεν αὐτὸν ἰσχυμένως ἀντέχεσθαι τοῦ πολέμου καὶ κοινὸν ἡγεῖσθαι τὸν πρὸς τοὺς Πέρσας πόλεμον.

Ἄρα δὲ τούτοις πραττομένοις Λακεδαιμόνιοι μὲν ὁ ἔγνωσαν στρατεύειν ἐπὶ τὴν Μαντίνειαν, οὐδὲν φροντίζαντες τῶν γεγενημένων σπονδῶν, διὰ τοιαύτας αἰτίας. προὑπαρχούσης τοῖς Ἕλλησι κοινῆς εἰρήνης τῆς ἐπὶ Ἀνταλκίδου, καθ' ἣν αἱ πόλεις ἄπασαι τὰς μὲν φρουρὰς ἀπετρίψαντο, τὴν δ' αὐτονομίαν καθ' ὁμολογίαν παρέλαβον, Λακεδαιμόνιοι φῦσαι φιλαρχοῦντες καὶ πολεμικοὶ ταῖς αἰρίσεσιν ὄντες, τὴν εἰρήνην ὥσπερ βαρὺ φορτίον οὐχ ὑπέμενον, τὴν δὲ προγεγενημένην τῆς Ἑλλάδος δυναστείαν ἐπιποθοῦντες μετίωροι ταῖς ἡρμαῖς ὑπῆρχον πρὸς καινοτομίαν. αὐτὸς οὖν τὰς μὲν πόλεις συνετέλεσσαν καὶ διὰ τῶν ἰδίων φίλων στάσεις ἐγκατεσκεύαζον ἐν αὐταῖς, ὧν ἐνὶαι πιθανὰς ἀφορμὰς αὐτοῖς παρέσχοντο τῆς ταραχῆς. ἀπαλαβοῦναι γὰρ τὰς αὐτονομίας λόγον ἀπῆλθον παρὰ τῶν ἐπιστατημάτων ἐπὶ τῆς Λακεδαιμονίων ἡγεμονίας· πικρῶν δὲ τῶν ἐλέγχων γινομένων διὰ τὸ μνησικακεῖν τοὺς δημοὺς, καὶ πολλῶν φενακευομένων, ἀπείδαξαν ἐκιντοὺς βοηθοὺς τοῖς καταστασιαζομένοις. ὑποδρόμοι δὲ τούτους καὶ μετὰ θυνέμεως ἐκείμπον.

11 τοῖς Ἕλλησι κοινῆς PAF¹, τῆς Ἑλληνικῆς κοινῆς οἱ corr. Dind. 23 ἐπιστατημάτων PAF¹.

τας ἐπὶ τὰς καθόδους, καταδουλοῦντο τὸ μὲν πρῶτον τὰς ἀσθενεστίμας πόλεις, μετὰ δὲ ταῦτα καὶ τὰς ἀξιολογωτίμας καταπολεμοῦντες ὑπηκόους ἐποιοῦν, οὐδὲ δύο ἔτη φυλάξαντες τὰς κοινὰς σπονδὰς. πλησιόχωρον δ' ὁρῶντες οὐσαν τὴν τῶν Μαντινέων πόλιν καὶ πληθούσαν ἀνδρῶν ἐλκίμων, ὑπόπτευσαν αὐτῆς τὴν αὔξησιν τὴν γινομένην ἐκ τῆς εἰρήνης, καὶ τὰ φρονήματα τῶν ἀνδρῶν ἱσπανθον ταπεινώσαι. διὸ καὶ τὸ μὲν πρῶτον πρέσβεις ἀποστέλλαντες πρὸς τὴν Μαντινέειαν προσέταττον τὰ μὲν τεῖχη καθελείν, αὐτοὺς δὲ μεταικῆσαι πάντας εἰς τὰς ἀρχαίας πάντα κώμας, ἐξ ὧν εἰς τὴν Μαντινέειαν τὸ παλαιὸν συνέκησαν· οὐδενὸς δὲ αὐτοῖς προσίχοντος, δύναμιν ἐκπέψαντες ἐπολιόρκουν τὴν πόλιν. οἱ δὲ Μαντινεῖς εἰς τὰς Ἀθήνας πρέσβεις ἀποστέλλαντες ἤξιον ἑαυτοῖς βοηθῆσαι. οὐ προαιρουμένων δὲ τῶν Ἀθηναίων παραβαίνειν τὰς κοινὰς συνθήκας, ὁμῶς καθ' αὐτοὺς ὑποστάντις τὴν πολιορκίαν εὐφρόστως ἡμύνοντο τοὺς πολεμίους. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἑλλάδα τοῦτον τὸν τρόπον καινῶν πολέμων ἀρχὴν ἐλάμβανεν.

6 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Διονύσιος ὁ τῶν Συρακοσίων τύραννος ἀπολελυμένος τῶν πρὸς Καρχηδονίους πολέμων πολλὴν εἰρήνην καὶ σχολὴν εἶχεν. διὸ καὶ παιήματα γράφειν ὑπεστήσατο μετὰ πολλῆς σπουδῆς, καὶ τοὺς ἐν τούτοις δόξαν ἔχοντας μετέπεμπο καὶ προτιμῶν αὐτοὺς συνδιέτρεβε καὶ τῶν

ὁ ὁρῶντες add. Wurm, ἰδόντες Reiske (c. 20, 1) ὁ πικρὸς K, πικρὸς A, πικρὸς c ἐλκίμων PAK, ἐλκίμων ἔχοντων c

ποιημάτων ἐπιστάτας καὶ διορθωτὰς εἶχεν. ὑπὸ δὲ
 τούτων διὰ τὰς ἐνεργεσίας τοῖς πρὸς χάριν λόγοις
 μεταωριζόμενος ἐκυνχάτο πολὺ μᾶλλον ἐπὶ τοῖς
 ποιήμασιν ἢ τοῖς ἐν πολέμῳ κατορθωμένοις. τῶν 2
 5 δὲ συνόντων αὐτῷ ποιητῶν Φιλόξενος ὁ διδυραμ-
 βοποιός, μέγιστον ἔχων ἄξίωμα κατὰ τὴν κατα-
 σκευὴν τοῦ ἰδίου ποιήματος, κατὰ τὸ συμπόσιον
 ἀνεγνωσθέντων τῶν τοῦ τυράννου ποιημάτων μο-
 8 χθηρῶν ὄντων ἐπηρωτήθη περὶ τῶν ποιημάτων τίνα
 10 κρίσειν ἔχοι. ἀποκριναμένου δ' αὐτοῦ παρηρησιωδί-
 στερον, ὃ μὲν τυράννος προσκόψας τοῖς ῥηθίσι,
 καὶ καταμεμφόμενος ὅτι διὰ φθόρον ἐβλασφήμησαι,
 προσέταξε τοῖς ὑπηρέταις παραχρήμα ἀπάγειν εἰς
 τὰς λατομίας. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τῶν φίλων παρακα- 3
 15 λούντων συγγνώμην δοῦναι τῷ Φιλόξενῳ, διελλα-
 γαίς αὐτῷ πάλιν τοὺς αὐτοὺς παρέλαβεν ἐπὶ τὸ
 συμπόσιον. προβαίνοντος δὲ τοῦ πότου, καὶ πάλιν
 τοῦ Διονυσίου καυχωμένου περὶ τῶν ἰδίων ποιημά-
 τῶν, καὶ τινες στίχους τῶν δοκούντων ἐπιτετεῦχθαι
 20 προενεγκαμένου, καὶ ἐπερωτῶντος Ποῖά τινά σοι
 φαίνεται τὰ ποιήματα ὑπάρχειν; ἄλλο μὲν οὐδὲν
 εἶπε, τοὺς δ' ὑπηρέτας τοῦ Διονυσίου προσκαλισά-
 μενος ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀπαγαγεῖν εἰς τὰς λατομίας.
 τότε μὲν οὖν διὰ τὴν εὐτραπελίαν τῶν λόγων μι- 4
 25 θιάσας ὁ Διονύσιος ἤνεγκε τὴν παρηρησίαν, τοῦ γί-
 λωτος τὴν μέμνην ἀμβλύνοντος· μετ' ὀλίγον δὲ τῶν

1 ἐπιστάτας] ἐπισκρίτας Bezael 6 κατὰ τὴν] διὰ τὴν
 malim 9 ἐπερωτήθη 17 πάλιν] πάλαι PAHK
 18 καυχωμένου P.JL 20 προσέταξε, γ 23 αὐτὸν PAJL
 ἀπάγειν AF 25 τοῦ] τῆς τοῦ P; τὴν μέμνην τοῦ γίλωτος F
 26 ὀλίγον AFK τῶν m. AF

γνωρίμων ἅμ' ἐκείνου καὶ τοῦ Διονυσίου παραιτου-
 μίνων τὴν ἄκαιρον παρρησίαν, ὃ Φιλόξενος ἐπηγγέ-
 λυτο παρίδοξόν τινα ἐπαγγελίαν. ἔφη γὰρ διὰ τῆς
 ἀποκρίσεως τηρήσειν ἡμᾶ καὶ τὴν ἀληθειαν καὶ τὴν
 εὐδόκησιν τοῦ Διονυσίου, καὶ οὐ διευνέσθη. τοῦ
 γὰρ τυράννου προεκτεκαμίνου τινὰς στήχους ἔχον-
 τας ἔλαινα πάθη, καὶ ἰρωτήσαντος Ποιά τινα φαί-
 νεται τὰ ποιήματα; εἶπεν Οἰκτρά, διὰ τῆς ἀμφιβο-
 λίας ἀμφότερα τηρήσας. ὁ μὲν γὰρ Διονύσιος ἰδί-
 ξατο τὰ οἰκτρά εἶναι ἔλαινα καὶ συμπαθείας πλήρη,¹⁰
 τὰ δὲ τοιαῦτα εἶναι ποιητῶν ἀγαθῶν ἐπιτεύγματα,
 ὅθεν ὡς ἐπηνεκότα αὐτὸν ἀπεδέχτο· οἱ δ' ἄλλοι
 τὴν ἀληθινὴν διάνοιαν ἐκδεξάμενοι πᾶν τὸ οἰκτρὸν
 7 ἀποτεύγματος φύσιν ἐρῆσθαι διελάμβανον. παρὰ
 πλῆσιον δὲ συνέβη καὶ περὶ Πλάτωνα τὸν φιλόσο-¹⁵
 φον γενέσθαι. μεταπεμφόμενος γὰρ τὸν ἄνδρα
 τοῦτον τὸ μὲν πρῶτον ἀπαδοχῆς ἡξίου τῆς μεγί-
 στης, ὁρῶν αὐτὸν παρρησίαν ἔχοντα ἀξίαν τῆς φι-
 λοσοφίας· ὕστερον δ' ἐκ τινων λόγων προσκόνων
 αὐτῷ πεντελῶς ἀπηλλοτριώθη, καὶ προυγαρὼν εἰς²⁰
 τὸ πρατήριον ὡς ἀνδράποδον ἀπείδοτο μνῶν εἰκοσι.
 ἀλλὰ τοῦτον μὲν οἱ φίλοι συνελθόντες ἐξηγόρασαν
 καὶ ἔξιπείστειλαν εἰς τὴν Ἑλλάδα, φιλικὴν νομοθε-
 σίαν ἐπιφθεγγάμενοι, δυνάτι δαί τὸν σοφὸν τοῖς
 2 τυράννοις ἢ ὡς ἱκίστα ἢ ὡς ἡδίστα ὀμιλεῖν. ὁ δὲ²⁵
 Διονύσιος τῆς εἰς τὰ ποιήματα ἀπουδῆς οὐκ ἀγί-

1 "ἅμ' ἐκείνον εἶναι ἡμᾶ κείνον] ἅμα οἱ; ἡμᾶ αὐτοῦ Mad-
 vig. ἅμα καὶ αὐτοῦ Hert.; ἅμα — Διονυσίου del. Cobet
 6 προαίτιον. PAF 17 ἀπαδοχῆς P 22 φίλοι Reiske,
 φιλόσοφοι o 24 σοφὸν] φιλόσοφον f 25 τυράννοις ὡς
 (om. h) AF, cf. IX 28

σπίμενος εἰς μὲν τὴν Ὀλυμπιακὴν πανήγυριν ἐξα-
 5 ἴσταται τοὺς εὐφρονοτάτους τῶν ὑποκριτῶν διαθη-
 σομένους ἐν τοῖς ὄχλοις μετ' ᾧδῃς τὰ ποιήματα.
 οὗτοι δὲ τὸ μὲν πρῶτον διὰ τὴν εὐφρανίαν ἐξέπλη-
 10 τισιν τοὺς ἀκούοντας, μετὰ δὲ ταῦτα ἀναθεωρήσεως
 γενομένης καταφρονήθησαν καὶ πολλὸν ἐπηνέγκαντο
 γέλωτα. ὁ δὲ Διονύσιος ἀκούσας τὴν τῶν ποιη- 2
 μάτων καταφρόνησιν ἐνέπισεν εἰς ὑπερβολὴν λύπης·
 αἰεὶ δὲ μᾶλλον τοῦ πάθους ἐπίτασιν λαμβάνοντος,
 15 μακρῶς διὰ θεοῖς κατέσχε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, καὶ
 φθονεῖν αὐτῷ φάσκων ἅπαντας τοὺς φίλους ὑπώ-
 πτευσεν ὡς ἐπιβουλεύοντας, καὶ πέρας ἐπὶ τοσοῦτο
 προήλθε λύτης καὶ παρακαπῆς, ὥστε τῶν φίλων
 πολλοὺς μὲν ἐπὶ ψευδέσιν αἰτίαις ἀνελεῖν, οὐκ
 20 ὀλίγους δὲ καὶ ἐφνυγάδενσιν· ἐν οἷς ἦν Φίλιστος
 καὶ Λεπτίνης ὁ ἀδελφός, ἄνδρες διαφέροντες ἄν-
 δρσις καὶ πολλὰς καὶ μεγάλας χρείας ἐν τοῖς πολέ-
 μοις αὐτῷ περισχημένοι. οὗτοι μὲν οὖν φυγόντες 4
 εἰς Θουρίους τῆς Ἰταλίας, καὶ παρὰ τοῖς Ἰταλιώταις
 25 μεγάλῃς ἀποδοχῇς τυγχάνοντες, ἑσπερον δευθέντος
 τοῦ Διονυσίου διηλλάγησαν, καὶ κατελθόντες εἰς
 τὰς Συρακούσας εἰς τὴν προσηύρεσσαν εἴνοικον
 ἀποκατεστάθησαν· ὁ δὲ Λεπτίνης ἐγγίμει τὴν Διο-
 νυσίου θυγατέρα. ταῦτα μὲν οὖν ἐπαρχέθη κατὰ
 30 τοῦτον τὸν ἑνιαυτὸν.

Ἐκ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Λεξιθέου Ῥωμαῖοι 8
 κατέσκησαν ὑπάτους Λεύκιον Λουκρήτιον καὶ Σε-

6 ἀπηνέγκαν τὸν γ. P' 11 αὐτῷ Dind. 13 λύτης
 Schläger, ἰσότης 0 27 Συρακούσας PAKL, Συρακίσιος c; cf.
 XIV 29, 1

ροῖον Σουλπίκιον. ἐπὶ δὲ τούτων Εὐαγόρας μὲν
 ὁ τῶν Σαλαμινίων βασιλεὺς ἦεν εἰς Κύπρον ἔξ
 Αἰγύπτου, κομίζων χρήματα παρὰ Ἀκόριδος τοῦ
 βασιλέως Αἰγύπτου ἐλάττονα τῶν προσδοκηθέντων.
 καταλαβὼν δὲ τὴν Σαλαμίνα πολιορκουμένην ἐνερ-
 γῶς, καὶ ὑπὸ τῶν συμμάχων καταλειπόμενος, ἠναγ-
 2 κάσθη πρὸς βεῦσαι περὶ συλλύσεως. ὁ δὲ Τιριβάζος
 τῶν ὀλῶν ἔχων τὴν ἡγεμονίαν ἐφησε συγχωρήσαι
 τὴν σύλλυσιν, ἵαν Εὐαγόρας ἐκχωρήσῃ πασῶν τῶν
 κατὰ τὴν Κύπρον πόλεων, αὐτῆς δὲ μόνης τῆς 10
 Σαλαμίνος βασιλεύων τελῆ τῷ Περώων βασιλεῖ κατ'
 ἐνικαντὸν φόρον ὀρισμένον καὶ ποιῆ τὸ προστατιτό-
 11 μινον ὡς δοῦλος δεσπότη. ὁ δ' Εὐαγόρας, καίπερ
 βαρείας οὐσης τῆς αἰρίσεως, τὰ μὲν ἄλλα πάντα
 συνεχώρει, τὸ δ' ὡς δοῦλον δεσπότη ποιεῖν τὸ 12
 προστατιτόμενον ἀντίλεγεν. ἐφη δὲ [δεῖν] αὐτὸν ὡς
 βασιλέα βασιλεῖ δεῖν ὑποτετάχθαι. οὐ συγχωροῦν-
 τος δὲ τοῦ Τιριβάζου, Ὀρόντης ὁ ἕτερος στρατηγός,
 φθονῶν τῇ δόξῃ τοῦ Τιριβάζου, γράμματα λάθρᾳ
 πρὸς τὸν Ἀρταξέρηνην ἐπεμψε κατὰ τοῦ Τιριβάζου. 13
 14 κατηγορεῖ δ' αὐτοῦ πρῶτον μὲν ὅτι θυνάμενος εἰλεῖν
 τὴν Σαλαμίνα τοῦτο μὲν οὐ συντελεῖ, πρὸς βεῖας δὲ
 προσδέχεται παρ' αὐτοῦ καὶ συλλαλεῖ περὶ κοινο-
 πραγίας, ὁμοίως δὲ καὶ πρὸς Λακεδαιμονίους συν-
 τίθεται συμμαχίαν ἰδίᾳ, φίλος ὢν αὐτῶν· ὡς καὶ 15

1 Σουλπίκιον P 8 συγχωρήσαιν Steph. 10 αὐτῆς
 Dind., αὐτός ο μόνος ο - J 11 τελῆ PAK 12 ποιῆ P
 14 αἰρίσεως] ἀποκρίσεως comicio ex c. 16, 1 16 δεῖν om K
 αὐτὸν Dind. 17 δεῖν PAFK, om c 18 ορόντης P
 22 συνετελεῖ AJK 23 αὐτοῦ] Εὐαγόρου Reiske συνετελεῖ
 ΑΙ καίπερ, ο - PAJL 25 ἰδίᾳ Cobet, ἰδίαν ο ὡς PAL, ὡς c

Πρωθώδε τινὲς ἱππεύειν ἰσησομένους τὸν θῖον περὶ
 τῆς ἐπακαστάσεως, τὸ δὲ μέγιστον, ὅτι τοὺς ἡγεμό-
 νας τῶν δυνάμεων ἰδίους εὐνοίας κατασκευάζει,
 τιμαῖς καὶ δωρεαῖς, ἐπὶ δ' ἐπαγγελίαις προσαγό-
 5 μενος. ὁ δὲ βασιλεὺς ἀναγνοὺς τὴν ἐπιστολὴν καὶ ὁ
 πιστεύσας ταῖς διαβολαῖς, ἔγραψε τῷ Ὀρόντῃ συλ-
 λαβεῖν τὸν Τιριβάζον καὶ πρὸς ἐαυτὸν ἀποστεῖλαι.
 οὐ πράξαντος τὸ προσταχθέν, ὁ μὲν Τιριβάζος
 ἀναχθεὶς ὡς τὸν βασιλέα καὶ κρίσειας τεχεῖν ἀξιώ-
 10 σαις κατὰ μὲν τὸ παρὸν παριδούτῃ εἰς φυλακὴν,
 μετὰ δὲ ταῦτα τοῦ βασιλέως ἔχοντος πόλεμον πρὸς
 Καδουσίους καὶ τὴν κρίσιν ἀναβαλλομένου, διελ-
 κέτο τὰ περὶ τοῦ δικαστηρίου. ὁ δ' Ὀρόντης δια- 9
 δεξάμενος τὴν ἡγεμονίαν τῶν ἐν τῇ Κύπρῳ θυνέ-
 15 μων, καὶ τὸν Εὐαγόραν πάλιν τεταροχηκότως ὁρῶν
 ὑπομένοντα τὴν πολιορκίαν, πρὸς δὲ τούτοις τῶν
 στρατιωτῶν χαλεπῶς ὑπομεινόντων τὴν σύλληψιν
 τοῦ Τιριβάζου, καὶ διὰ τοῦτο ἀπαθούτων καὶ
 τὴν πολιορκίαν ἐγκαταλείπόντων, δέισας Ὀρόντης
 20 τὸ τῆς περιστάσεως παράλογον, ἐξέπεμψε πρὸς τὸν
 Εὐαγόραν τοὺς διαλεзоμένους περὶ τῆς συλλύσεως
 καὶ κτελεύσαντας συντίθεσθαι τὴν εἰρήνην, ἐφ' οἷς
 ἑαυτοὺς ἤξιον συντίθεσθαι πρὸς Τιριβάζον. ὁ μὲν 2
 οὖν Εὐαγόρας παραδόξως ἐξιάσατο τὴν ἄλωσιν,
 25 καὶ συνέθετο τὴν εἰρήνην, ὥστε βασιλεύειν τῆς
 Σαλαμίνος καὶ τὸν ὁρισμένον διδόναι φόρον κατ'

1 Πρωθώδε | ἐν πρωθώδε P 3 ἰδίους | ταῖς add. Dind. κατα-
 σκευάζεται o-J 12 καδουσίους PA 13 ὁρόντης P 19 Ὀρόν-
 της PA, ὁ Ὀρόντης c 24 * ἐξιάσατο (cf. Eurip. El. 1024)
 ἡσυχάζειν ο, ἐξωθίζεται Steph. in mg., ἐξέρχεται Reiske

ἐναικτὸν καὶ ὑπακούειν ὡς βασιλεὺς βασιλεῖ προσ-
 τάττονται. ὁ μὲν οὖν Κυπριακὸς πόλεμος δεκαετὴς
 σχιδὸν γεγενημένος καὶ τὸ πλεον τοῦ χρόνου περὶ
 παρασκευὰς ἀσχοληθεῖς, διετεῖ χρόνον τὸν ἐπὶ πᾶσι
 συνεχῶς πολεμηθεῖς τοῦτον τὸν τρόπον κατελύθη. 8
 3 ὁ δὲ τοῦ στόλου τὴν ναυαρχίαν ἔχων Γλῶς, γεγα-
 μηκὼς τοῦ Τιριβάζου τὴν θυγατέρα, περίφοβος ὢν
 μήποτε συναργεῖν δοῦναι τῷ Τιριβάζῳ περὶ τῆς
 ὑποθήσεως τύχῃ τιμωρίας ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἔγνω
 καινῇ πραγμάτων ἐπιβολῇ τὰ καθ' ἑαυτὸν ἀσφαλί- 10
 ζεσθαι. εὐπορῶν δὲ χρημάτων καὶ στρατιωτῶν,
 ἔτι δὲ τοὺς τριηράρχους ταῖς εἰνολαῖς ἰδίους
 πεποιημένος, διέγνω τοῦ βασιλέως ἀφίστασθαι.
 4 εὐθὺς οὖν πρὸς μὲν Ἀχαιοὺς τὸν βασιλεῖα τῶν
 Αἰγυπτίων διαπρεσβευσάμενος συμμαχίαν συνέθετο 15
 κατὰ τοῦ βασιλέως, πρὸς δὲ τοὺς Ασκειδαίμονιους
 γράφων ἐπῆρε κατὰ τοῦ βασιλέως, καὶ χρημάτων 11
 πλήθος ἐπαγγέλλετο δώσειν καὶ τὰς ἄλλας ἐπαγγε-
 λίας μεγάλας ἐποιεῖτο, ἐπισχνούμενος συμπροῖξιν
 αὐτοῖς τὰ κατὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἡγεμονίαν 20
 5 αὐτοῖς τὴν πατρίδιν συγκατασκευάσειν. οἱ δὲ Σπαρ-
 τιάται καὶ πέλοι μὲν διεγνώκεισαν ἀνακτᾶσθαι τὴν
 ἡγεμονίαν, τότε δὲ συνετάρακτον ἤδη τὰς πόλεις
 καὶ πᾶσιν ὑπάρχον φανεροὶ τὰς πόλεις καταδουλοῦ-
 μενοι. πρὸς δὲ τοῦτοις ἀδοξοῦντες ἐπὶ τῷ δακτεῖν 25
 ἐν τῇ πρὸς τὸν βασιλεῖ συνθήσει τοὺς κατὰ τὴν
 Ἀσίαν Ἑλληνας ἐχδότους πεποιημένοι, μετεμύλοντο

2 δὲνα ἐπὶ P   6 Γλῶς PA, Γλῶς c   7 ὢν Schläter,
 ὢν c   10 πόντον Af   12 ἐτι δὲ Dind., ἐτι PAFK, ἐπὶ c
 16 πρὸς δὲ — βασιλέως om. P   27 μετεμύλοντο PA

τοὺς πεπραγμένους καὶ πρόφασιν εὐλογον ἐζήτουν
τοῦ πρὸς τὸν Ἀρταξέρξην πολέμου. διόπερ ἄσμενοι
συνέθεντο πρὸς τὸν Γλῶ τὴν συμμαχίαν.

Ἀρταξέρξης δὲ καταλύσας τὸν πρὸς Καδουσίους ¹⁰
πόλεμον προέθηκε κρίσιν Τιριβάζω, καὶ δικαστὰς
τρεῖς ἀπέδωκε τῶν μέλιστα εὐδοκιμονούντων παρὰ
τοῖς Πέρσαις. κατὰ τούτους δὲ τοὺς χρόνους ἔτεροι
δικασταὶ δόξαντες κακῶς κρίνειν ζῶντες ἐξεδήρησαν,
καὶ ὑπὲρ τῶν δικαστικῶν δίφρων περιτεθέντων τῶν
¹⁵ διερμάτων ἐπὶ τούτων ἰδίαζον οἱ δικασταί, παρ
ὀφθαλμοῦς ἔχοντες παράδειγμα τῆς ἐν τῷ κακῶς
κρίνειν τιμωρίας. οἱ μὲν οὖν κατηγοροῦντες τὴν ²
ἐπιστολὴν ἀναγνόντες τὴν πεμφθεῖσαν ὑπὸ τοῦ
Ὁρόντου, ταύτην ἱκανῶς ἔφασαν ἔχειν πρὸς κατή-
²⁵ γορίαν· ὁ δὲ Τιριβάζος πρὸς μὲν τὴν κατὰ τὸν
Εὐαγόραν διαβολὴν [ἀνεγίνωσκε] τὴν ὑπ' Ὁρόντου
ρεγενημένην. . . . ὑπακούειν ὡς βασιλεῖα βασιλεῖ προ-
ήνεγκεν· ταυτὴν δὲ τὴν εἰρήνην συντεθεῖσθαι, ὥστε
ὑπακούειν Εὐαγόραν τῷ βασιλεῖ ὡς δοῦλον δεσπότῃ·
³⁰ περὶ δὲ τῶν χρησμῶν ἔφησε μὴ χρηματίζειν τὸν
θεὸν καθόλου περὶ θανάτου, καὶ τούτου μάρτυρας
παρεῖχετο πάντας τοὺς παρόντας Ἕλληνας. περὶ δὲ
τῆς φιλίας τῆς πρὸς Λακεδαιμονίους ἀπελογεῖτο,
λέγων οὐκ ἐπὶ τῷ ἰδίῳ συμφέροντι, ἀλλ' ἐπὶ τῷ

3 Γλῶ ο 4 καλουσίους P 6 *εὐδοκιμονούντων]
εὐδοκονομένους ο 9 περιτεθέντων ο, corr. Reiske 11 ἐπ'
ἐπὶ καλῶν 14 ἱκανῶς, aut εἶναι pro ἔχειν, aut πρὸς del.
Bert. 16 ἀνεγίνωσκε del Dind. 17 γεγενημένην] συντέ-
θη- την τὸν Εὐαγόραν add. Rhod. σὺλλεγε· ὥστε αὐτὸν add.
Dind. ὑπακούειν ο, ὑπακούειν Dind. προσήνεγκεν ο;
προήνεγκες δὲ ταυτὴν Rhod. 18 συντεθεῖσθαι ο, corr. Reiske
21 θανάτου] ἀποστάτου Wurm, τῶν σκιάτων Bezael ex c. 8, 4

τοῦ βασιλέως λυσिताλεῖ πεποιθῆσθαι τὴν φιλίαν· καὶ
 διὰ ταύτης παρεδείκνυε τῶν μὲν Λακιδαιμονίων
 παρηρησθαι τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλληνας, τῷ δὲ
 βασιλεῖ παραδεδοῖσθαι ἐκδότους. ἐπὶ τελευτῇς δὲ
 τῆς ἀπολογίας ὑπέμνησε τοὺς δικαστὰς ὧν τὸν βασι- 6
 3 λέα πρότερον ἦν εὐεργετηκώς. λέγεται δὲ πολλὰς
 μὲν καὶ ἄλλας χρεῖας ἐνδεδεῖσθαι τῷ βασιλεῖ, μίαν
 δὲ μεγίστην, ἐξ ἧς αὐτὸν θαυμασθῆναι συνέβη καὶ
 μέγιστον γενέσθαι φίλον· κατὰ γὰρ τινὰ κνηγίαν 10
 ἐφ' ᾧματος ὀχουμένου τοῦ βασιλέως δύο λέοντας 10
 ἐπ' αὐτὸν ὀρμῆσαι, καὶ τῶν μὲν ἵππων τῶν ἐν τῷ
 τεθρίπῳ δύο διασπᾶσαι, τὴν δ' ὀρμὴν ἐπ' αὐτὸν
 ποιῆσθαι τὸν βασιλέα· καθ' ὃν δὴ καιρὸν ἐπιφα-
 νέντα τὸν Τιρίβαζον τοὺς μὲν λέοντας ἀποκτείνει, 16
 4 τὸν δὲ βασιλέα ἐκ τῶν κινδύνων ἐξελέσθαι. ἐν τῇ 12
 τοῖς πολέμοις ἀνδρείᾳ διανεγκαίει φασὶν αὐτὸν καὶ
 κατὰ τὰς συμβουλὰς οὕτως εὐστοχεῖν, ὥστε τὸν
 βασιλέα χρώμενον ταῖς ἐκείνου παραγγελίαις μηδέ-
 ποτε διαμαρτεῖν. τοιαύτῃ δ' ἀπολογία χρησάμενος
 ὁ Τιρίβαζος ἀπελύθη τῶν ἐγκλημάτων ὁμολογημένως 20
 11 ὑπὸ πάντων τῶν δικαστῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς καθ'
 ἓνα τῶν δικαστῶν προσκαλούμενος ἐπηρώτησε, τίσι
 δικαίοις προσσχὼν ἕκαστος ἀπέλυσε τὸν κατηγορού-
 μενον. ὁ μὲν οὖν πρῶτος ἔφησε, θεωρῶν τὰ μὲν
 ἐγκλήματα ἀμφισβητούμενα, τὰς δ' εὐεργεσίας ὁμο- 25
 λογουμένας αὖσας· ὁ δὲ δεύτερος ἔφησε, καὶ τιθε-
 μένων ἀληθινῶν τῶν ἐγκλημάτων, ὅμως τὰς εὐεργ-

6 πολλὰς μὲν καὶ ἄλλας P, καὶ ἄλλας μὲν πολλὰς v
 10 πολέμοις Rhod., πολέμοις v (XIV 67, 4) διανεγκαίει ALf
 17 τὰς add. Dind. 25 προσσχὼν o

γασίας μείζονες εἶναι τῆς ἡμαρτίας· ὁ δὲ τρίτος
εἶπεν ὅτι τὰς μὲν εὐεργεσίας οὐ τίθεται πρὸς λόγον
διὰ τὸ τὰς περὶ αὐτῶν χάριτας καὶ τιμὰς πολλα-
πλασίας ἐπειληφέναι παρὰ τοῦ βασιλέως τὸν Τιρί-
βαζον, αὐτῶν δὲ τῶν ἐγκλημάτων κατ' ἰδίαν θεω-
ρουμένων μὴ φαίνεσθαι τούτοις ἐνοχον εἶναι τὸν
κατηγορούμενον. ὁ δὲ βασιλεὺς τοὺς μὲν δικαστάς 2
ἐπήνεσεν, ὡς δικαίως κεκρικότας, τὸν δὲ Τιρίβαζον
ταῖς νομιζομέναις μεγίσταις τιμαῖς ἐκόσμησεν. τοῦ
10 δὲ Ὀρόντου κατηγοροῦς ὡς ψευδῆ κατηγορίαν πεπλα-
κτότος ἐκ τε τῶν φίλων ἐξέκρινε καὶ ταῖς ἰσχύταις
ἀτιμίαις περιέβαλεν. καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν
ἐν τούτοις ἦν.

Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Λακεδαιμονίων πορθοῦν-12
13 των Μαντινέειαν, τὸ μὲν θέρος διετέλεσαν οἱ Μαν-
τινεῖς γενναίως ἀγωνιζόμενοι πρὸς τοὺς πολεμίους·
ἐδόκουν γὰρ ἄνδρεῖς διαφέρειν τῶν Ἀρκάδων, καὶ
διὰ τοῦθ' οἱ Λακεδαιμόνιοι πρότερον εἰώθουσιν ἐν
ταῖς μάχαις τούτους παρασιτάτας ἔχειν καὶ πιστο-
20 τάτους τῶν συμμάχων· τοῦ δὲ χειμῶνος ἐνστάντος,
καὶ τοῦ παρὰ τὴν Μαντινέειαν ποταμοῦ μεγάλην
αὔξησιν ἐκ τῶν ὕμβρων λαβόντος, οἱ Λακεδαιμόνιοι
τὸ ῥεῦμα τοῦ ποταμοῦ διαλαβόντες μεγάλοις χώμα-
σιν ἐπέστρεψαν τὸν ποταμὸν εἰς τὴν πόλιν καὶ
30 πάντα τὸν σύνεγγυς τόπον ἐποίησαν λιμνάζειν. διὸ 2
καὶ τῶν οἰκίων πιπτουσῶν καταπλαγέντες οἱ Μαν-
τινεῖς ἠναγκάσθησαν τὴν πόλιν παραδοῦναι τοῖς
Λακεδαιμονίοις. οἱ δὲ παραλαβόντες ἄλλο μὲν οὐθέν

κακὸν ἐργάζεσθαι τοῖς Μαντινέσι, προσέταξαν δὲ εἰς τὰς ἀρχαίας κώμας μετακισθῆναι. διόπερ ἤναγκάσθησαν τὴν μὲν ἰδίαν πατρίδα κατασκάπτειν, εἰς δὲ τὰς κώμας μετακισθῆναι.

- 13 Ἀμα δὲ τοῦτοις πρᾶττομένοις κατὰ τὴν Σικελίαν ὁ Διονύσιος ὁ τῶν Συρακούσων τύραννος ἔγνω κατὰ 13 τὸν Ἀδρίαν πόλεις οἰκίζειν. τοῦτο δὲ ἐπραττε διανοούμενος τὸν Ἰόνιον καλούμενον πόρον ἰδιοποιῆσαι, ἵνα τὸν ἐπὶ τὴν Ἠπειρον πλοῦν ἀσφαλῆ κατασκευάσῃ καὶ πόλεις ἔχῃ ἰδίας εἰς τὸ δύνασθαι ἐν νηυσὶ καθορμισθῆναι. ἰσπευδὲ γὰρ ἄφνω μεγάλας θυνάμεσιν ἐπιπλεῦσαι τοῖς κατὰ τὴν Ἠπειρον τόποις καὶ συλῆσαι τὸ ἐν Αἰλφοῖς τέμενος, γέμον πολλῶν 2 χρημάτων. διὸ καὶ πρὸς Ἰλλυριοὺς ἱποῦντο συμμαχίαν δι' Ἀλκίτον τοῦ Μολοττοῦ, ὅς ἐτύγγανεν 13 φυγὰς ὄν καὶ διατρίβων ἐν ταῖς Συρακούσαις. τῶν δ' Ἰλλυριῶν ἔχοντων πόλεμον, ἔξαπίσταιλαν αὐτοῖς συμμαχοῦς στρατιώτας δυσχιλῶν καὶ πανοπλίας Ἑλληνικὰς πεντακοσίας. οἱ δ' Ἰλλυριοὶ τὰς μὲν πανοπλίας ἀνίδωκαν τοῖς ἀρίστοις τῶν στρατιωτῶν, 20 τοὺς δὲ στρατιώτας κατέμειξαν τοῖς ἰδίῳις στρατιώταις. πολλὴν δὲ δύναμιν ἀθροίσαντες ἐνέβαλον εἰς τὴν Ἠπειρον καὶ κατέργον τὸν Ἀλκίταν ἐπὶ τὴν τῶν Μολοττῶν βασιλείαν. οὐδενὸς δ' αὐτοῖς προσέχοντος, τὸ μὲν πρῶτον ἐκόρθησαν τὴν χώραν, μετὰ 23 δὲ ταῦτα τῶν Μολοττιῶν ἀντικαταπομένων ἐγένετο μάχη καρτερά, καθ' ἣν νικήσαντες οἱ Ἰλλυριοὶ

2 διοπερ — μετακισθῆναι om. A. 10 ἔχει P., ἔχον A.
13 ἐτύγγανεν α., corr. Steph. 14 συμμαχίαν] τὴν συμμα-
χίαν P. 20 διίδωκαν fort. 23 κατέργον α., corr. Dind.

κατέκοψαν τῶν Μολοττῶν πλείονες τῶν μυρίων πεν-
 तकισχιλίων. τοιαύτη δὲ συμφορὴ τῶν Ἑπειρωτῶν
 χειροπεσόντων, Λακεδαιμόνιοι πυθόμενοι τὰ συμβε-
 βηκότα συμμαχίαν ἐξέπεμψαν τοῖς Μολοττοῖς, δι'
 ὧς τοῦ πολλοῦ θρόεσους ἔπεισαν τοὺς βαρβάρους.
 ἅμα δὲ τοῦτοις πραγματοποιέουσιν Πάριοι κατὰ τινα χρη-
 σμόν ἀποικίαν ἐκπέμψαντες εἰς τὸν Ἀδρίαν ἔκτισαν
 ἐν αὐτῇ νῆσον τὴν ὀνομαζομένην Φάρον, συμπρά-
 ξαντος αὐτοῖς Διανυσίου τοῦ τυράννου. οὗτος γάρ
 ἀποικίαν ἀπιστιαλκῶς εἰς τὸν Ἀδρίαν οὐ πολλοῖς
 πρότερον ἔτεσιν ἔκτικώς ἦν τὴν πόλιν τὴν ὀνο-
 μαζομένην Λίσσον. ἐκ ταύτης οὖν ὀρμώμενος Διο-
 νύσιος . . . . . σχολὴν ἔγων κατεσκεύασε νεώρια
 διακοσίαις τριήρεσι, καὶ τείχος περιέβαλε τῇ πόλει
 τηλικαῦτο τὸ μέγεθος, ὥστε τῇ πόλει γενέσθαι τὸν
 περίβολον μέγιστον τῶν Ἑλληνίδων πόλεων. κατε-
 σκεύασε δὲ καὶ γυμνάσια μεγάλα παρὰ τὸν Ἀναπὸν
 ποταμόν, θιῶν τε ναοὺς κατεσκεύασε καὶ τἄλλα τὰ
 συνετείνευνται πρὸς αὐξήσιν πόλεως καὶ δόξαν.
 Τοῦ δ' ἐννευσίου χρόνον διεληλυθότος Ἀθῆ-
 νησι μὲν ἔρχετο Διοτρίφης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὕπαιτοι κατε-
 στάθησαν Λεύκιος Οὐαλέριος καὶ Αὔλος Μάλλιος,
 παρὰ δ' Ἡλείαις ὀλυμπιάς ἤχθη ἐννεηκοστὴ ἐνάτη,
 καθ' ἣν ἐνέκα στάδιον Δίκων Στρακκίδιος. ἐπὶ δὲ
 τούτων Πάριοι μὲν τὴν Φάρον οἰκίσαντες τοὺς [τε]
 προενοικοῦντας βαρβάρους ἐν τινι χωρίῳ καθ' ὑπερ-
 βολὴν ὀχυρῶ ὄντι εἰσαν κατοικεῖν ἀσινεῖς, αὐτοὶ

12 λίον· F   13 deest cum multis aliis nomen Syta-
 cearum   20 ἐννευσίου ο - PHL   22 cf. XIV 108, 1
 25 μὲν] πρότερον μὲν fort.   26 ο, μὲν Schäfer   27 εἰσαν

2 δὲ παρὰ θάλατταν κτίσαντες πόλιν ἐτείχισαν. μετὰ
 δὲ ταῦτα τῶν προοικούντων ἐν τῇ νήσῳ βαρβάρων
 δυσχεραινόντων ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ τῶν Ἑλλήνων, καὶ
 μεταπεμπομένων τοὺς πέραν κατοικοῦντας Ἰλλυρι-
 ούς, μικροῖς πλοίοις πολλοῖς διέβησαν εἰς τὴν
 Φάρον, ὄντες ὑπὲρ τοὺς μυρίους, καὶ τοὺς Ἑλληνας
 πορθοῦντες πολλοὺς ἀνήρουν. ὁ δ' ἐν τῇ Λίσσῳ
 καθισταμένος ἐπαρχος ὑπὸ Διονυσίου τριήρεις πλεί-
 ονς ἔχων ἐπέπλευσε τοῖς τῶν Ἰλλυριῶν πλοιαρίοις,
 καὶ τὰ μὲν βυθίσας, τὰ δὲ χειρωσάμενος, ἀπέκτεινε
 τῶν βαρβάρων πλείονς τῶν πεντακισχιλίων, ἐξ-
 3 ὅρας δὲ περὶ δισχιλίους. Διονύσιος δὲ χρημάτων
 ἀπορροῦμενος ἐστράτευσεν ἐπὶ Τυρρηνίαν, ἔχων τριή-
 ρεις ἑξήκοντα, πρόφασιν μὲν φέρον τὴν τῶν ληστῶν
 κατάλυσιν, τῇ δ' ἀληθείᾳ συλήσων ἱερὸν ἄγιον, ἡ
 γίμον μὲν ἀναθημάτων πολλῶν, καθιδρυμένον δ'
 ἐν ἱπινείῳ πόλει Ἀγύλλης Τυρρηνίδος· τὸ δ' ἐπί-
 4 νειον ὠνομάζετο Πύργοι. καταπλεύσας δὲ νυκτὸς
 καὶ τὴν δύναμιν ἐκβιβάσας, ἅμ' ἡμέρᾳ προσπείων
 ἐκράτησε τῆς ἐπιβολῆς· ὀλίγων γὰρ ὄντων ἐν τῷ
 χωρίῳ φυλάκων, βιασάμενος αὐτοὺς ἐσύλησε τὸ ἱερὸν
 καὶ συνήθραιοσεν οὐκ ἔλαττον ταλάντων χιλίων. τῶν
 δὲ Ἀγυλλαίων ἐκβροηθησάντων, μάχῃ τε ἐκράτησεν
 αὐτῶν καὶ πολλοὺς αἰχμαλώτους λαβὼν καὶ τὴν
 χώραν πορθήσας ἐπανῆλθεν εἰς τὰς Συρακούσας.
 ἀποδόμενος δὲ τὰ λάφυρα συνήγαγεν οὐκ ἔλαττω
 ταλάντων πεντακοσίων. εὐπορήσας δὲ χρημάτων,
 ἰμισθοῦτο στρατιωτῶν παντοδαπῶν πλῆθος, καὶ

om A, post ἀπαιεῖς f αὐτοὶ om. A τ ἱεσσυ A, λίσση P
 17 Ἀγύλλης PAF 23 Ἀγυλλαίων P

δύναμιν ἀξιόλογον συστησάμενος φανερὸς ἦν πολεμίσων Καρχηδονίοις. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν.

Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθηναῖ Φανοστράτου Ῥωμαῖοι 15
κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπᾶτων χιλιάρχους τέτταρας,
Λεύκιον Λοκρήτιον, Σέντιον Σολπίκιον, Λεύκιον
Αἰμίλιον, Λεύκιον Φούριον. ἐπὶ δὲ τούτων Διονύ-
σιος ὁ τῶν Συρακοσίων τύραννος παρασκευασάμε-
νος πολεμεῖν Καρχηδονίοις, ἐξήτα λαβεῖν πρόφασιν
10 εὐλογον τοῦ πολέμου. ὁρῶν οὖν τὰς ὑπὸ Καρχη-
δονίους τεταγμένας πόλεις οἰκείως ἐχούσας πρὸς
ἀπόστασιν, προσεδίχετο τὰς βουλομένας ἀφίστασθαι,
καὶ συμμαχίαν πρὸς αὐτὰς συντιθέμενος ἐπιεικῶς
προσέφερετο ταύταις. οἱ δὲ Καρχηδόνοι τὸ μὲν 2
15 πρῶτον πρὸςβεις ἀποστέλλοντες πρὸς τὸν δυνάστην
ἀπήτουν τὰς πόλεις, μὴ προσέχοντος δὲ αὐτοῦ
συνέβη ταύτην ἀρχὴν γενέσθαι τοῦ πολέμου. Καρ-
χιδόνιοι μὲν οὖν πρὸς τοὺς Ἰταλιώτας συμμαχίαν
16 ποιησάμενοι κοινῇ τὸν πόλεμον ἐπανεῖλαντο πρὸς
20 τὸν τύραννον· προσφώμενοι δ' ἐμφρόνως τὸ μέγεθος
τοῦ πολέμου, τῶν τε πολιτῶν τοὺς εὐθέτους κατέ-
λεγον στρατιώτας καὶ χρημάτων προχειρισάμενοι
πλήθος ξενικὰς δυνάμεις μεγάλας ἐμισθοῦντο. κατα-
στήσαντες δὲ στρατηγὸν Μάγωνα τὸν βασιλεῦ,
25 πολλὰς μυριάδας στρατιωτῶν ἐπεραίωσαν εἰς τὴν

6 Λοκρητίου F. Σολπίκιος ε. Λεύκιον—Φούριον
om. A. 7 φροσύνης P; cf. XIV 107, 1. δὲ om. PAEK
14 τὸ μὲν—ἀπῆτουν om. P. 18 οὖν add. Dind. Ἰτα-
λιώτας Wess. et Dind., παρόντας ο. 20 εὐφρόνως P
22 πλήθος προχειρισάμενοι AP; πορισάμενοι Beiske.

Σικελίαν καὶ τὴν Ἰταλίαν, διαπολεμεῖν ἐξ ἀμφοτέρων βουλόμενοι. ὁ δὲ Διονύσιος καὶ αὐτὸς τὰς δυνάμεις διελόμενος, τῷ μὲν ἐπὶ μέρει πρὸς τοὺς Ἰταλιώτας διηγωνίζετο, τῷ δὲ ἑτέρῳ πρὸς τοὺς Φοίνικας. πολλοὶ μὲν οὖν κατὰ μέρος ἐγίνοντο μάχαι τοῖς στρατοπέδοις καὶ συμπλοκαὶ μικραὶ καὶ συνεχεῖς, ἐν αἷς οὐδὲν ἐξιόλογον ἔργον συντελεσθῆναι. δύο δὲ παρατάξεις ἐγίνοντο μεγάλαι καὶ περιβόητοι, καὶ τῇ μὲν πρώτῃ Διονύσιος θαυμασιῶς ἀγωνισόμενος περὶ τὰ καλούμενα Κάβαλα προετίθησε, καὶ πλείους μὲν τῶν μυρίων ἀνέλε τῶν βαρβάρων, οὐκ ἑλάττους δὲ τῶν πεντακισχιλίων ἐξώγησε· τὸ δ' ἄλλα πλῆθος ἠνάγκασε καταφυγεῖν ἐπὶ τινι λόφῳ ἱερῷ καὶ ἄνδρον παντελῶς. ἔπειτα δὲ καὶ Μάγων ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀγωνισάμενος λαμπρῶς, οἱ δὲ Φοίνικες καταπλαγέντες τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς αὐτὸς διαπραβεύσαντο περὶ διαλύσεων. ὁ δὲ Διονύσιος ἀπερήνατο [τῷ] μίαν αὐτοῖς εἶναι σύλλυσιν, ἵαν ἐκχωρήσῃσι τῶν κατὰ τὴν Σικελίαν πόλεων καὶ τὰ δαπανηθέντα χρήματα κατὰ τὸν πόλεμον ἐκτίσωσιν. βασιλεὺς δὲ καὶ ὑπερηφάνου τῆς ἀποκρίσεως δοκούσης ὑπάρχων, οἱ Καρχηδόνιοι τῇ συνήθει πανουργίᾳ κατεστρατηγήσαν τὸν Διονύσιον, προσποιηθέντες οὖν εὐδοχεῖν ταῖς ὁμολογίαις, ἔφησαν αὐτοῖς μὴ ὑπάρχειν κυρίους τῆς τῶν πόλεων παραδόσεως, ἵνα δὲ τοῖς ἄρχουσι διαλεχθῶσι

1 1/2 add. Wess.; ἐξ ἀμφοτέρων fort.

8 ἐγίνοντο P

14 ἱερῶν fort. (XIV 33, 2)

17 διαλύσεως fort.

18 τῷ

PAP³, om. ε 19 τῇ om. P 24 * εὐδοχεῖν vel εὐδοχεῖσθαι

εὐδοχεῖσθαι ο 26 αὐτῶς Dindl.

περὶ τούτων, ἤξιωσαν τὸν Λιονύσιον ὀλίγας ἡμέρας
 ἀνοχὰς ποιήσασθαι. συγχωρήσαντος δὲ τοῦ δυνά- 2
 στου καὶ τῶν ἀνοχῶν γενομένων, ὁ μὲν Λιονύσιος
 περιχαρὴς ἦν, ὥς αὐτίκα μᾶλα τὴν Σικελίαν πᾶσαν
 5 παρακλιπόμενος, οἱ δὲ Καρχηδόνιοι Μάγωνα μὲν
 τὸν βασιλέα μεγαλοπρεπῶς ἔθαψαν, ἀντὶ δ' ἐκείνου
 στρατηγὸν κατέστησαν τὸν υἱὸν αὐτοῦ, νέον μὲν
 παντελῶς ὄντα, φρονήματος δὲ γέμοντα καὶ διάφο-
 ρον ἀνδρείᾳ. οὗτος δὲ πάντα τὸν τῶν ἀνοχῶν
 10 χρόνον διετίλεσε διατάσσων καὶ γυμνάζων τὴν
 δύναμιν, διὰ δὲ τῆς τῶν ἔργων ἀθλησίως καὶ τῆς
 τῶν λόγων παρακλήσιως καὶ γυμνασίας ἐν τοῖς
 ὅπλοις εὐπειθῆ καὶ δυνατὴν ἐποίησε τὴν στρατιάν.
 ὥς δ' ὁ τῆς ὁμολογίας διήλθε χρόνος, ἀμφοτέρου 3
 15 τὰς δυνάμεις ἐκτάξαντες συγκατέβησαν προθύμως
 ἐπὶ τὴν μάχην. γενομένης δὲ παρατάξεως ἰσχυρᾶς
 περὶ τὸ καλούμενον Κρόνιον, τὸ δαιμόδιον ἑταλλάξ-
 τῇ νίκῃ τὴν ἦταν τῶν Καρχηδονίων διωρθώσατο.
 16 οἱ μὲν γὰρ προνικηκότεζ διὰ τὴν προγεγενημένην
 20 εὐημερίαν μεγαλυχοντιζ παραδόξως ἰσφάλησαν,
 οἱ δὲ διὰ τὴν ἦταν πεπτωκότεζ ταῖς ἐλπίσιν,
 ἐπροσδόκητον καὶ μεγάλην εὐημερίαν ἀπηνέγκαντο.
 Λεπτίνης μὲν γὰρ ἐπὶ θατέρου κέρως τεταγμένος 17
 καὶ διαφέρων ἀνδρείᾳ, μαχώμενος ἡρωικῶς καὶ πολ-
 22 λούς ἀνιλλὼν τῶν Καρχηδονίων ἐπιφανῶς κατέστρεψε
 τὸν βίον· τούτου δὲ πεισόντος οἱ Φοίνικες θαρρήσαν-

2 ποιησθαι P; ποιησεσθαι fort. 3 *δὲ γέμοντα] δ'
 εὐγενοδς ὄντα ο; δ' εὐγενοδς πλήρη Dind., δ' εὐγενοδς γέ-
 μοντα Hort. (XI 86, 4) 12 παρακλήσιως καὶ δυνατὴν ἐν
 τοῖς ὅπλοις καὶ εὐπειθῆ ἐποίησε Madrig

τες καὶ βιασόμενοι τοὺς ἀντιτεταγμένους ἐτρέφαντο.
 2 Διονύσιος δὲ τὸ μὲν πρῶτον ἔχων ἐπιλέκτους τοὺς
 συντεταγμένους προετίρει τῶν ἀντιτεταγμένων· ὡς
 δ' ὁ τοῦ Λεπτίωνος θάνατος ἐγνώσθη καὶ τὸ ἑτερον
 κέρας συνετέτριπτο, κατεπλήρησαν οἱ τοῦ Διονυ-
 3 σίου καὶ πρὸς φυγὴν ὀρμήσαν. τροπῆς δὲ παντε-
 λούς γενομένης, οἱ μὲν Καρχηδόνιοι φιλοτιμότερον
 καταδιώξαντες παρήγγελλον ἀλλήλοις μηδένα ζω-
 γρεῖν· διὸ καὶ πάντων τῶν περικαταλαμβανομένων
 ἀναιρουμένων παρ' ὁ πλησίον τόπος νεκρῶν ἐπλή- 10
 4 ρώθη. τοσούτος δ' ἐγένετο φόνος, μυθισκακούντων
 τῶν Φοινίκων, ὥστε τοὺς ἀναιρεθέντας εὐρεθῆναι
 τῶν Σικελιωτῶν πλείους τῶν μυρίων καὶ τετρα-
 χισχιλίων. οἱ δὲ περιλειφθέντες καταφυγόντες εἰς
 τὴν παρεμβολὴν τῆς νυκτὸς ἐπιγενομένης διε- 15
 σάθησαν. οἱ δὲ Καρχηδόνιοι μεγάλη παρατάξι
 5 ἐκίχησαντες ἀνεχώρησαν εἰς Πάνορμον. ἀνθρωπί-
 νως δὲ τὴν εὐημερίαν ἐνεγκόντες ἀπίστικαν προ-
 σβευτάς, δόντες ἔξουσίαν τῷ Διονυσίῳ καταλύσασθαι
 τὸν πόλεμον. ἀσμένως δὲ τοῦ τυράννου προσδέξα- 20
 μένου τοὺς λόγους ἐγένοντο διαλύσεις, ὥστ' ἔχειν
 ἀμφοτέρους ὧν πρότερον ἑπῆρχον κύριοι· ἐξεί-
 ρετον δ' ἔλαβον οἱ Καρχηδόνιοι τὴν τῶν Σελινον-
 τίων πόλιν τε καὶ χώραν καὶ τῆς Ἀκραγαντίνης μέχρι
 τοῦ Ἀλύνου καλουμένου ποταμοῦ. ἑκαστὸς δὲ Διονύ- 25
 σιος τοῖς Καρχηδονίοις τέλεινα χίλια. καὶ τὰ μὲν
 κατὰ Σικελίαν ἐν ταῦτοις ἦν.

5 προετίρει P   6 συνετέτριπτο P, συνετέτριπτο v;
 corr. Baiske   9 τῶν om. P   12 ἀναιρεθέντας εὐρεθῆναι
 Weisk.   13 ἀναιρεθέντας ἀναιρεθῆναι v   25 αἰνέας P   26 χίλια om. P   27 κατὰ PA, κατὰ τὴν v

Κατὰ δὲ τὴν Ἀσίαν Γλῶς ὁ ναυαρχήσας τῶν 18
 Περσῶν ἐν τῷ Κυπριακῷ πολέμῳ, ἀποστάτης ὢν
 τοῦ βασιλέως καὶ τοὺς τε Ασσιδαίμονιους καὶ τὸν
 Αἰγυπτίαν βασιλέα παρακεκληγώς εἰς τὸν πρὸς Πέρ-
 5 σας πόλεμον, δολοφονηθεὶς ὑπὸ τινων οὐ συνετί-
 λισε τὴν προαίρεσιν. μετὰ δὲ τὴν τούτου τελευταίην
 Ταχῶς διαδεξάμενος τὰς τούτου πράξεις συνιστή-
 σατο περὶ αὐτὸν δύναμιν, καὶ πόλιν ἐκτίσσει πλησίον
 τῆς θαλάσσης ἐπὶ τινος κρημνοῦ τὴν ὀνομαζομένην
 10 Λεύκην, ἔχουσαν ἱερὸν ἅγιον Ἀπόλλωνος. μετ' ὁλί- 2
 γον δὲ χρόνον αὐτοῦ τελευτήσαντος ἡμφισβήτησαν
 τῆς πόλεως ταύτης Κλαζομένιοι καὶ Κυμαῖοι. τὸ
 μὲν οὖν πρῶτον ἐπεχείρησαν αἱ πόλεις πόλεμῳ δια-
 κρίνεσθαι, μετὰ δὲ ταῦτα εἰπόντος τινὸς ἐρωτῆσαι
 15 τὸν θεόν, ποτέραν τῶν πόλεων κρίνει κυρίαν εἶναι
 αὐτὴν τῆς Λεύκης, ἐκρίνεν ἡ Πυθία ταύτην ὑπέρ-
 17 χεῖν, ἣτις ἂν πρώτη θύσῃ ἐν τῇ Λεύκῃ ὀρμηθῆναι
 δὲ ἐκ τῆς ἰδίας πόλεως ἅμ' ἡλίῳ ἀνιόντι κατὰ τὴν
 ἡμέραν, ἣν ἀμφότεροι συμφώνως ὑποστήσονται.
 20 ταχθείσης δὲ τῆς ἡμέρας, οἱ μὲν Κυμαῖοι ὑπελάμβα- 5
 νον ἑαυτοὺς πλεονεκτεῖν διὰ τὸ τὴν αὐτῶν πόλιν
 ἐγγυτέρω καθεῖσθαι, οἱ δὲ Κλαζομένιοι, διάστημα
 πλεον ἀπέχοντες, τεχνάζονται τι τοιοῦτο πρὸς τὴν
 νίκην· κληρώσαντες ἐξ ἑαυτῶν ἀποίκους ἔκτισαν
 25 πλησίον τῆς Λεύκης πόλιν, ἐξ ἧς ὀρμηθέντες ἅμ'
 ἡλίῳ ἀνατίλλοντι ἐφθάσαν τοὺς Κυμαίους τὴν

1 Γλῶς P, Γλῶς c. 2 ἀποστάτης ὢν ο, ἀποστατήσαν Dindl.
 8 πέρων P. 20 μὲν] μὲν οὖν P. 31 "πλεονεκτεῖν" pole-
 μεῖν PA, προλέγειν c; προέχειν West., προσηύχοντο Heiske
 21 αὐτῶν ο. 22 καθεῖσθαι om. P

4 θυσίαν ἐπιτελείσαντες. τούτω δὲ τῷ φιλοτεχνήματι
 γινόμενοι κύριοι τῆς Λεύκης, ἐπώνυμον ἑορτὴν
 ἔργον κατ' ἐνιαυτὸν ἐνεστήσαντο, τὴν πανήγυριν
 ὀνομάζοντες προφθασίαν. τούτων δὲ προχθέντων
 αἱ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν ἐπαναστάσεις αὐτομάτως
 κατελύθησαν.

- 19 Λακεδαιμόνιοι δὲ μετὰ τὸν τοῦ Γλαῦ καὶ τοῦ
 Τεχῶ θάνατον τὰς μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν πράξεις
 ἀπέγνωσαν, τὰ δὲ κατὰ τὴν Ἑλλάδα εὐσχευαζόμε-
 νοι, καὶ τῶν πόλεων ἃς μὲν πειθοῖ προσαγόμενοι,
 ἃς δὲ διὰ τῆς τῶν φυράδων καθόδου βίᾳ χειρού-
 μενοι, παντοῶς ἤδη τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος εἰς
 ἑαυτοὺς μεθίστασαν παρὰ τὰς κοινὰς συνθήκας τὰς
 ἐκ' Ἀνταλκίδου γενομένας συνεπιλαβομένου τοῦ
 2 Περσῶν βασιλέως. κατὰ δὲ τὴν Μακεδονίαν Ἀμύν-
 12 του τοῦ τοῦ βασιλέως ἡγηθέντος ὑπὸ Ἰλλυριῶν καὶ τὰ
 κατὰ τὴν ἀρχὴν ἀπογνόντος, πρὸς δὲ τούτοις τῷ
 δήμῳ τῶν Ὀλυνθίων δωρησαμένον πολλὴν τῆς
 ὁμόρου χώρας διὰ τὴν ἀπόγνωσιν τῆς ἑαυτοῦ δυνά-
 20 στείας, τὸ μὲν πρῶτον ὁ δῆμος ὁ τῶν Ὀλυνθίων
 τὰς προσόδους ἐλάμβανε τὰς ἐκ τῆς θαλάσσης χώρας,
 μετὰ δὲ ταύτ' ἀνελπίστως τοῦ βασιλέως ἀναλαβόντος
 ἑαυτὸν καὶ τὴν ὅλην ἀρχὴν ἀνακτησαμένον οἱ μὲν
 Ὀλυνθιοὶ τὴν χώραν ἀπαιτηθέντες οὐχ οἷοι ἦσαν
 3 ἀποδιδόναι. διόπερ Ἀμύντας ἰδίαν τε δύναμιν
 24 συνεστήσατο καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ποιησάμενος

3 ἐπιστήσαντο ο, corr. Reiske 4 προφθασίαν v.
 προφθασίαν Reiske δὲ om. PA 7 Γλαῦ P, Γλαῦ v. Τεχῶ v
 9 εὐσχευαζόμενοι Unger, εὐσχευόμενοι ο; εὐσχευασόμενοι
 Weiss, 12 μεθίσταται P, -σαι v, corr. Diels, 17 δὲ] δὲ PA
 24 οἷοι v' ἦσαν Steph.

συμμάχους ἐπισειν ἔκποστέλλαι στρατηγὸν καὶ δύνα-
 μιν ἀξιόλογον ἐπὶ τοὺς Ὀλυμπίους. οἱ δὲ Λακεδαι-
 μονίαι κρίναντες ἀντέχεσθαι τῶν ἐπὶ Θωράκης τόπων,
 κατέλεξαν στρατιώτας ἕκ τε τῶν πολιτῶν καὶ παρὰ
 5 τῶν συμμάχων τοὺς ἕκοντας ὑπὲρ μυρίους· παρο-
 δόντες δὲ τὴν δύναμιν Φοιβίδος τῷ Σπαρτιάτῃ προσ-
 ἔταξαν συμμαχεῖν τῷ Ἀμύντῃ καὶ μετ' ἐκείνου
 πολεμῆσαι τοὺς Ὀλυμπίους. ἑτέραν δὲ δύναμιν ἐπὶ
 Φλιουντίους ἐκπέμφαντες καὶ μάρη νικήσαντες ἠνάγ-
 10 κασαν ὑποταγῆναι τοὺς Φλιουντίους τοῖς Λακε-
 δαιμονίοις. κατὰ δὲ τοῦτον τὸν χρόνον οἱ βασιλεῖς
 τῶν Λακεδαιμονίων διεφέροντο πρὸς ἀλλήλους ταῖς
 αἰρέσεσιν· Ἀγισίπολις μὲν γὰρ, ἰσθηνικός ὢν καὶ
 δίκαιος, ἔτι δὲ καὶ συνέσει διαφέρειν, ἔφη δεῖν
 15 ἐμμένειν τοῖς ὅρκοις καὶ παρὰ τὰς κοινὰς συνθήκας
 μὴ καταδουλοῦσθαι τοὺς Ἕλληνας· ἀδοξεῖν γὰρ
 18 ἀπειρήναι τὴν Σπέρτην τοῖς μὲν Πέρσαις ἐκδύτους
 πεποιημένην τοὺς κατὰ τὴν Ἀσίαν Ἕλληνας, αὐτὴν
 δὲ συσχευαζομένην τὰς κατὰ τὴν Ἑλλάδα πόλεις,
 20 ἐν ταῖς κοιναῖς συνθήκαις ὁμόσασιν τηρήσειν αὐτο-
 νόμους. ὁ δ' Ἀγισίλαος, ὢν φύσει δραστικός,
 φιλοπόλεμος ἦν καὶ τῆς τῶν Ἑλλήνων δυναστείας
 ἀντίστατο.

Ἐκ' ὄρχοντος δ' Ἀθηνησιν Εὐάνδρον Ῥωμαῖοι 20
 22 κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπέρτων χιλιάρχους ἔξ. Κόιν-

9 Φλιουντίους P. Φλιουντίους c 10 Φλιουντίους o
 19 πόλεις] ὅν add. Rhod. 20 συνθήκας Wess., συνθή-
 κας μὴ καταδουλοῦσθαι o (ex v. 15) ὁμόσασιν Scaliger
 et Reiske, ὁμοσάν o 22 δυναστείας Reiske (v. 3, 1), δυ-
 νάμειος o; ἡγεμονίας Dind. 24 Ἀθηνησιν Εὐάνδρον Men-
 sies, Ἀθήνησιν μὲν Εὐάνδρον P. Ἀθήνησιν Μενέανδρον c

τον Σολπίκιον, Γάιον Φέβιον, Κόιντον Σερονίλιον, Πόπλιον Κορινθήλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Λακεδαιμόνιοι κατελάβοντο τὴν Καδμείαν ἐν ταῖς Θήβαις διὰ τινος τοιαύτης αἰτίας. ὁρῶντες τὴν Βοιωτίαν ἔχουσαν πόλεων τε πλῆθος καὶ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν ἄνδρας ὑπάρχοντας ἀνδρείᾳ διαφόρους, ἐτι δὲ τὰς Θήβας ἔχούσας παλαιὸν ἄξιωμα καὶ τὸ σύνολον ὥσπερ ἑκατόπολιν τινα τῆς Βοιωτίας οὖσαν, εὐλαβοῦντο μήποτε καιροῦ παρὰφανέντος οἰκείου τῆς ἡγεμονίας ἀντιποιήσῃται· διόπερ τοῖς ἡγεμόσιν οἱ ὡ Σπαρτιάται παρήγγελλον ἐν ἀπορρήτοις, ἵν' ἐν ποτε καιρὸν λάβουσι, κατελάβονται τὴν Καδμείαν, τοιαύτης δὲ γενομένης παραγγελίας, Φοιβίδας ὁ Σπαρτιάτης, ταταγμένος ἐπὶ τινος ἡγεμονίας καὶ δυνάμει ἔχων ἐπὶ Ὀλυμπίους, κατελάβετο τὴν Καδμείαν. ἀρπάζοντων δὲ τῶν Θηβαίων καὶ μεθ' ὅπλων συνδραμόντων, συνάρας μέγην αὐτοῖς καὶ νικήσας τριακοσίους μὲν τοὺς ἐπιφανιστάτους τῶν Θηβαίων ἐφνυγάδεναι, τοὺς δὲ λοιποὺς καταπληξέμενος καὶ φρουρὰν ἰσχυρὰν ἐγκαταστήσάμενος, ἐπὶ ταῖς ἰδίαις πράξεσι ἀπελλάγη. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην ἀδοξοῦντες παρὰ τοῖς Ἕλλησι, τὸν μὲν Φοιβίδαν ἐξημίωσαν χρήμασι, τὴν δὲ φρουρὰν οὐκ ἐξήγον ἐκ τῶν Θηβῶν· οἱ μὲν οὖν Θηβαῖαι τοῦτον τὸν τρόπον τὴν αὐτονομίαν ἀποβαλόντες ἠναγκάσθησαν ὑποταγῆναι τοῖς Λακεδαιμονίοις· τῶν

1 Σολπίκιον σ - ΡΑ. κόντον σερονίλιος πόπλιος κορινθήλιος Ρ, Σερονίλιον Κορινθήλιον Α, Σερονίλιον Κορινθήλιον Πόπλιον Οὔγωνα Σέξτον Αἰνιον καὶ Γάιον Νασκον ε (cf. XIV 110, 1) 2 καδμείαν Ρ (et infra) Θήβαις] στέλμας ΡΑΚ 14 ἐπὶ τῆς ἡγεμονίας καὶ τὴν δυνάμει στερεοτάτα

δ' Ὀλυνθίων διαπολερούστων πρὸς Ἀμύνταν τὸν
 τῶν Μακεδόνων βασιλέα, Λακεδαιμόνιοι τὸν μὲν
 Φοιβίδαν ἀπέστησαν τῆς ἡγεμονίας, Εὐδαμίδαν δὲ
 τὸν ἀδελφὸν τοῦ Φοιβίδα κατίστησαν στρατηγόν.
 5 δόντες δ' αὐτῷ τρισχιλίους ὀπλίτας ἐξαπέστειλαν
 πολεμήσοντα τοὺς Ὀλυνθίους [πόλεμον]. οὗτος 21
 δ' ἐμβαλὼν εἰς τὴν χώραν τῶν Ὀλυνθίων, κοινῇ
 μετ' Ἀμύντου διαπολέμει πρὸς Ὀλυνθίους. αἱ δ'
 οἱ μὲν Ὀλύνθιοι δύνανται ἀξιόλογον ἡθροικότες
 10 ἐπλεονέκτουσαν ἐν ταῖς μάχαις, στρατιώτας πλείους
 ἔχοντες τῶν πολεμίων· οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι δύναν-
 ται ἀξιόλογον προχειρισόμενοι κατίστησαν στρα-
 15 τηγὸν ἐκ' αὐτῆς Τελευτίαν. οὗτος δ' ἦν ἀδελφὸς
 μὲν Ἀγησιλάου τοῦ βασιλέως, θαυμαζόμενος δ' ἐκ
 12 ἀρετῇ παρὰ τοῖς πολίταις. ἀναζειύσας οὖν μετὰ 2
 δυνάμει ἐκ τῆς Πελοποννήσου καὶ καταστήσας
 πλείσιον τῆς Ὀλυνθίων παρέλαβε τοὺς μετὰ Εὐδα-
 μίδου στρατιώτας. γενόμενος δὲ ἀξιόμαχος τὸ μὲν
 πρῶτον τὴν τῶν Ὀλυνθίων χώραν ἰδήσας, καὶ
 20 συναγγέλων πλῆθος λίαν ἐμίρισε τοῖς στρατιώταις.
 τῶν δὲ Ὀλυνθίων μετὰ τῶν συμμάχων πανδημεῖ
 παραταξάμενων συνήψε μάχην. καὶ τὸ μὲν πρῶτον
 ἰσορρόπου τοῦ κινδύνου γενομένου διαχωρίσθησαν·
 μετὰ δὲ ταῦτα γενομένης μάχης ἰσχυρὰς, αὐτοὺς τε

6 * πολεμήσοντα cf. p. 385, 8] διαπολεμήσοντα ο. * τοὺς
 Ὀλυνθίους] τοὺς Ὀ. πόλεμον P, τοὺς Ὀ. πόλεμον AF, τοὺς
 πρὸς Ὀ. πόλεμον K, τοὺς πρὸς τοὺς Ὀ. πόλεμον L, τὸν
 πρὸς Ὀ. πόλεμον Steph. cf. XI 20, 2 16 καταστήσας P
 17 Εὐδαμίδου] Φοιβίδου PA 19 τὴν τῶν Ὀ. — λίαν
 una cum ἐμίρισε τοῖς στρατιώταις, quia tria verba iam suo
 loco exarata erant, inter πρῶτον et ἰσορρόπου (v. 25) ponit P

ὁ Τελευτίας ἔπασε λαμπρῶς ἀγωνισάμενος, καὶ τῶν
 Λακεδαιμονίων ἀντὶθέτησαν πλείονες τῶν χιλιῶν
 3 καὶ διακοσίων. τηλικαύτης δ' εὐημερίας γενομένης
 τοῖς Ὀλυνθίοις, οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι, βουλόμενοι
 διορθώσασθαι τὸ γεγονὸς ἑλάττωμα, δυνάμεις
 ἀδροτέρας ἐκπέμπειν παρεσκευάζοντο, οἱ δὲ Ὀλύν-
 θιοι, νομίζοντες μείζοσι δυνάμεσιν ἔξαιεν τοὺς
 Σπαρτιάτας καὶ τὸν πόλεμον ἴσασθαι πολυχρόνιον,
 οἷτον τε παρεσκευὰς ἀξιολόγους ἐποιούντο καὶ παρὰ
 τῶν συμμάχων στρατιώτας προσελαμβάνοντο. 10

22 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηναῖοι Δημοφίλου Ῥωμαῖοι
 ἀντὶ τῶν ὑπάρτων χιλιάρχους κατέστησαν Πόπλιον
 Κορηλίον, Λεύκιον Οὐραγίνιον, Λεύκιον Παπίριον,
 Μάρκον Φούριον, Οὐαλέριον, Αὔλον Μέλλιον, Λεύ-
 2 κιον καὶ Ποστούμιον. ἐπὶ δὲ τούτων Λακεδαι- 15
 μόνιοι μὲν στρατηγὸν προχειρισάμενοι Ἀγησίπολεν
 τὸν βασιλεῖα, καὶ δυνάμειν ἱκανὴν παραδόντες, ἐνη-
 φίσαντο πρὸς Ὀλυνθίους πολεμεῖν. οὗτος δὲ καταν-
 τήσας εἰς τὴν τῶν Ὀλυνθίων χώραν καὶ παραλαβὼν
 τοὺς προὑπάρχοντας ἐν τῇ παρεμβολῇ στρατιώτας 20
 διεπολέμει πρὸς τοὺς ἑγχωρίους. οἱ δ' Ὀλυνθιοὶ
 μεγάλην μὲν μάχην οὐδεμίαν κατὰ τοῦτον τὸν
 ἐνιαυτὸν συνιστήσαντο, ἐκροβολισμοὺς δὲ καὶ βρα-
 χείας συμπλοκάς ποιοῦμενοι διετίλεσαν, καταπεπληγ-
 μένοι τὴν μετὰ τοῦ βασιλέως δυνάμειν.

23 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διεληλυθότος Ἀθή-

ὁ πολυχρόνιος Wess., πολὺν χρόνον ο 13 Λεύκιον
 om. A 14 φρούριον οὐαλέριον P; Μάρκον — Οὐαλέριον
 et Λεύκιον — Ποστούμιον om. A 15 ποστούμιον P; Κάιν-
 τον add. c - A (liv. VI 1) 16 πολεμεῖν Unger, πόλεμον ο

τῆσι μὲν ἦν ἀρχῶν Πυθίας, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν
 ἐπάτων χιλιάρχοι ἔξ κατιστάθησαν, Τίτος Κοϊνκτίος,
 Λεύκιος Σερονίλιος, Λεύκιος Ἰούλιος, Ἀκύλλιος,
 Λεύκιος Λοκρήτιος, Σερονίος Σουλπίκιος, παρὰ
 ὃν Ἡλείους ὀλυμπιάς ἤχθη ἑκατοστή, καθ' ἣν
 ἐνῆκα στάδιον Διονυσόδωρος Ταφαντίνος. ἐπὶ δὲ
 20 ταύτων Ἀγησίπολις ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς
 ἐτελεύτησε νόσφ, βασιλεύσας ἑτη δεκατέσσαρα· τὴν
 δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος Κλεόμβροτος ὁ ἀδελφὸς
 10 ἐβασίλευσεν ἑτη ἐννέα. Λακεδαιμόνιοι δὲ Πολύ-
 βιάδαν στρατηγὸν καταστήσαντες ἐξαπίστειλαν εἰς
 τὸν πρὸς Ὀλυνθίους πόλεμον. οὗτος δὲ παρα-
 λαβὼν τὰς δυνάμεις, καὶ τὸν πόλεμον ἐντογῶς ἄμα
 καὶ στρατηγικῶς διοικῶν, ἐποίει πολλὰ προτιμή-
 15 ματα. αἰεὶ δὲ μέλλον τῆμερῶν καὶ πλείοσι μάχαις
 νικίσας συνέκλεισε τοὺς Ὀλυνθίους εἰς πολιορκίαν·
 τέλος δὲ καταπληξάμενος τοὺς πολέμιους προσέτα-
 ξεν ὑποταγῆναι Λακεδαιμονίοις. ἰγγραφέντων δὲ
 τῶν Ὀλυνθίων εἰς τὴν τῶν Σπαρτιατῶν συμμαχίαν,
 20 πολλαὶ καὶ τῶν ἄλλων πόλεων ἰσπεύσαν εἰς τὴν
 τῶν Λακεδαιμονίων ἡγεμονίαν καταλεχθῆναι. διὸ
 καὶ κατὰ τούτους τοὺς καιροὺς πλείστον ἰσχύσαν
 Λακεδαιμόνιοι, καὶ τῆς Ἑλλάδος ἰσχον τὴν ἡγεμο-
 νίαν κατὰ γῆν ἕμα καὶ κατὰ θάλατταν. Θηβαῖοι
 25 μὲν γὰρ ὑπῆρχον ἱφφουροὶ, Κορίνθιοι δὲ καὶ

1 ἦν ἀρχῶν] ἦρχε Lj   2 Κοϊνκτίος c   3 Λεύκιος
 ante Σερ. et Ἰούλιος — Λεύκιος om. A   4 Ἀκύλλιος c   5 Λεύ-
 κιος P, Λίχιος c   6 Λοκρήτιος c   7 Σερονίος Rhod. ex
 Liv. VI 4, Σερονίος P, om. A, Ἀγχιος καὶ Σερονίος c
 8 διονυσόδωρος P¹ et c   9 Πολυβιάδαν A, Πολυβίδαν c;
 corr. Weiss, ex Xen. Hell. V 3, 20   10 καταπληξθῆναι Dind.

Ἀργεῖοι διὰ τοὺς προγεγονότες πολέμους ὑπῆρχον
 τεταπεινωμένοι, Ἀθηναῖοι δὲ διὰ τὰς τῶν πολέ-
 μουμένων κληρουχίας ἠδούκουν ἐν τοῖς Ἑλλήσιν· οἱ
 δὲ Λακεδαιμόνιοι τῆς τε πολυανθρωπίας καὶ τῆς ἐν
 τοῖς ὅπλοις μελέτης πολλὴν πρόνοιαν ἐπεποιήντο,
 καὶ φοβεροὶ πάντες ὑπῆρχον διὰ τὴν δύναμιν τῆς
 ἡγεμονίας. διόπερ οἱ μέγιστοι τῶν τότε δυναστῶν,
 λέγω δὲ τὸν Περσῶν βασιλεὺς καὶ τὸν Σικελίας
 δυνάστην Λιονύσιον, ἐθιρόαπεινον τὴν Σπαρτιατῶν
 ἡγεμονίαν καὶ συμμαχίαν ἰσπευδόν συντίθεσθαι πρὸς
 αὐτούς.

- 24 Ἐπ' ἔρχοντος δ' Ἀθήνησι Νίκωνος Ῥωμαῖοι
 χιλιάρχους ἔξ ἀντὶ τῶν ὑπῆτων κατέστησαν, Λεύ-
 κιον Παπίριον, Γάιον Σερονίλιον, Λεύκιον Κοῖν-
 κτιον, Λεύκιον Κορνήλιον, Λεύκιον Οὐαλέριον
 Ἀύλον Μάλλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Καρχηδόνοι στρα-
 τεύσαντες εἰς τὴν Ἰταλίαν τοῖς μὲν Ἰσπανιάταις
 ἐκπεπιτωκόσιν ἐκ τῆς πατρίδος ἐποκατέστησαν τὴν
 πόλιν, καὶ πάντας τοὺς περὶ τὴν πόλιν συναγαγόντες
 πολλὴν ἐπιμέλειαν αὐτῶν ἐποιήσαντο. μετὰ δὲ
 ταῦτα λοιμικῆς νόσου τοῖς κατοικοῦσι τὴν Καρχη-
 δόνα γενομένης, καὶ τῆς νόσου πολλὴν ἐπίτασιν
 ἐχούσης, πολλοὶ τῶν Καρχηδονίων διαφθάρησαν, καὶ
 τὴν ἡγεμονίαν ἐκινδύνευσαν ἀποβαλεῖν· οἱ τε γὰρ
 Αἴβντες καταφρονήσαντες αὐτῶν ἀπέστησαν, οἱ τε

2 τὰς Weiss., τῆς ο καταπολεμισμένοις Reiske 9 τὴν]
 τὴν τῶν 1 14 Παπίριον v σερονίλιον P, Κορνήλιον v
 On. Sergius Idv. VI 5 Κόινκτιος — Μάλλιον P, Μά-
 λιοι A, Μάλλιον Γάιον Σερονίλιον Οὐαλέριον Αὔλιον καὶ
 Κόινκτιον (Κόινκτιος K) Φάβιον c 25 ἀπέστησαν] ἀπ' αὐτῶν
 hic addit et 391, 2 om. 1

- τὴν Σαρδόναν κατοικοῦντες, νομίζοντες ἔχειν καιρὸν
κατὰ τῶν Καρχηδονίων, ἀπέστησαν ἀπ' αὐτῶν καὶ
συμφρονήσαντες ἐπέθεντο τοῖς Καρχηδονίοις. ἐγένετο δὲ περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν θιάπεμπτός τις
²¹ ἀτυχία κατὰ τὴν Καρχηδόναν. ταραχαὶ γάρ καὶ φόβοι
καὶ πανικὸι θόρυβοι συνεχεῖς ἐγίνοντο κατὰ τὴν
πόλιν παραδόχοι, καὶ πολλοὶ μὲν μετὰ τῶν ὅπλων
ἐξεπήδων ἐκ τῶν οἰκιῶν, ὥς πολέμιον εἰσπεπιτω-
κότων εἰς τὴν πόλιν, καὶ πρὸς ἀλλήλους ὥς πολε-
²⁰ μίους διαπολεμοῦντες, οὓς μὲν ἀνῆρουν, οὓς δὲ
κατετραυμάτιζον. τέλος δὲ θυσίας τὸ θεῖον ἐξίλα-
σάμενοι καὶ μόγις τῶν κακῶν ἀπαλλαγέντες, ταχὺ
καὶ τοὺς Αἴβυκας κατεπολέμησαν καὶ τὴν νῆδον
ἀνέκτεισαντο.
- ¹² Ἐκ' ἀρχοντος δ' Ἀθηναίων Ναυσικίου Ῥωμαῖοι ²⁵
χιλιάρχους τέσσαρας ἀντὶ τῶν ὑπάτων κατέστησαν,
Μάρκον Κορηλίον καὶ Κοῖντον Σερονίλιον, Μάρ-
κον Φούριον καὶ Λεύκιον Κοῖνκτιον. ἐπὶ δὲ τούτων
ὁ κληθεὶς Βοιωτικὸς πόλεμος ἐνέστη Λακεδαιμο-
²⁰ νίοις πρὸς Βοιωτοῦς διὰ τοιαύτας αἰτίας. τὴν Καδ-
μαίαν φρουρούντων Λακεδαιμονίων ἀδίκως καὶ
πολλοὺς τῶν ἀξιολόγων ἀνδρῶν πεφυγαδευκότων,
συνεστράφησαν οἱ φυγάδες, καὶ συνεπιλαβομένων
Ἀθηναίων κατέλθον εἰς τὴν πατρίδα νυκτός. καὶ ²
²² πρῶτον μὲν τοὺς τὰ Λακεδαιμονίων φρουροῦντας ἐν
ταῖς ἰδίαις οἰκίαις ἐφόνευσαν, ἐπὶ κοιμωμένους κατα-

1 Σαρδόναν] αἰῶσαν P 12 μόγις τῶν Dind., μεγίστων ο
17 καὶ om. AFK κοῖντον σερονίλιον P; Σερονίαν Κοῖν-
τιον A, Σερονίλιον Κοῖντιον c Μάρκος — Κοῖνκτιον om. A
18 φρουροῦντων ο - F καὶ om. P καὶ αἰῶσαν P, Κοῖντον P,
Κοῖντον c (cf. l. 17, VI 6)

λαβόντες· ἔπειτα τοὺς πολίτας ἐπὶ τὴν ἐλευθερίαν
 παρακαλίσαντες συνέρχουσιν ἰσχὸν ἅπαντας τοὺς Θη-
 βαίους· ταχὺ δὲ τοῦ πλήθους συνδραμόντος μετὰ
 τῶν ὀπλίων, ἅμ' ἡμέρᾳ τὴν Καδμείαν πολιορκεῖν
 3 ἐπεχείρησαν. οἱ δὲ φρουροῦντες τὴν ἄκραν Λακε-
 δαιμόνιοι, μετὰ τῶν συμμάχων ὄντες οὐκ ἐλάττω-
 τῶν χιλίων καὶ πεντακοσίων, εἰς μὲν τὴν Σπάρτην
 ἐξέπεμψαν τοὺς δηλώσαντας τὴν τῶν Θηβαίων ἐπ-
 ἀνάστασιν καὶ βοηθεῖν τὴν ταχίστην παρακαλίσοντες,
 αὐτοὶ δ' ἐκ τόπων ὑπερδεξίων ἀμυνόμενοι τοὺς πο-
 10 λιορκοῦντας πολλοὺς μὲν ἀνῆρουν, οὐκ ὀλίγους δὲ
 4 κατετραυμάτιζον. οἱ δὲ Θηβαῖοι μεγάλῃ δυνάμει
 προσδοκῶντες ἦξιν ἐκ τῆς Ἑλλάδος Λακεδαιμονίαις,
 ἐξέπεμψαν πρεσβευτὰς εἰς τὰς Ἀθήνας, ὑπομιμνή-
 σκοντες μὲν ὅτι καὶ αὐτοὶ συγκατήγαγον τὸν δῆμον ἡ
 τῶν Ἀθηναίων καθ' ὃν καιρὸν ὑπὸ τῶν τριάκοντα
 τυράννων καταδουλώθησαν, ἄξιόντες δὲ πανδημὴ
 βοηθῆσαι καὶ πρὸς τῆς τῶν Λακεδαιμονίων παρου-
 26 σίας συνεκπολεμήσαι τὴν Καδμείαν. ὁ δὲ δῆμος
 τῶν Ἀθηναίων διακούσας τῶν πρεσβευτῶν ἐψηφίσατο
 20 παρεχρῆμα δυνάμει ὡς πλείστην ἀποστεῖλαι τὴν
 ἐλευθερώσασαν τὰς Θήβας, ἅμα μὲν τῆς ἐπὶ ἐργε-
 σίας ἀποδιδόντος τὰς χάριτας, ἅμα δὲ βουλόμενος
 τοὺς Βοιωτοὺς ἐξιδιώσασθαι καὶ συναγωνιστὰς ἰσχυ-
 ροὺς εἶναι κατὰ τῆς Λακεδαιμονίων ὑπεροχῆς· τὸ 25
 γὰρ ἔθνος τοῦτο καὶ πλεῖσται τῶν ἀνδρῶν καὶ ἄν-
 δρσις κατὰ πόλεμον αὐθένος τῶν Ἑλληνικῶν ἐδόκει
 2 λείπεσθαι, τέλος δὲ Ἀθημοφῶν κατασταθεὶς στρα- 22

4 καδμείαν P (et infra)

1007 a. (c. 50, 5)

27 Ἑλληνικῶν Thirl., Ἑλλή-

τήνδε, καὶ παρεχρήμην πεντακισχιλίους ὁπλίτας καὶ
 πεντακοσίους ἱππεὺς καταλῆξας, τῇ ὑστεραίᾳ τὴν
 δύναμιν ἅρ' ἡμέραν προήγαγεν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ
 δρομαίος ἠπαίετο, φθάσαι σπειδῶν τοῦς Λακεδαι-
 5 μονίους· οὐδὲν δ' ἦττον ὁ δῆμος παρεσκευάζετο
 πανδημεὶ στρατεύειν εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἐὰν ἡ χρεια.
 ὁ δὲ Δημοφῶν συντόμοις ταῖς ὁδοῖς χρησάμενος 3
 παραδόξως ἐπεφάνη τοῖς Θηβαίοις. ὁμοίως δὲ καὶ
 ἐκ τῶν ἄλλων πόλεων τῶν κατὰ τὴν Βοιωτίαν πολ-
 10 λῶν στρατιωτῶν συνδραμόντων, ταχὺ μεγάλη δύ-
 ναμις ἠθροίσθη τοῖς Θηβαίοις. ὁπλίται μὲν γὰρ 4
 συνήλθον οὐκ ἐλάττωις τῶν μυρῶν καὶ δισχιλίων,
 ἱππεὺς δὲ πλείους τῶν δισχιλίων. πάντων δὲ προ-
 θύμως ἐπὶ τὴν πολιορκίαν ὀρμησάντων διελόμενοι
 15 τὰ πλῆθη τὰς προσβολὰς ἐκ διαδοχῆς ἐποιοῦντο,
 προσκαρτεροῦντες τοῖς κινδύνοις συνεχῶς καὶ καθ'
 ἡμέραν καὶ νυκτός. οἱ δ' ἐν τῇ Καδμείᾳ [οἴκουν- 27
 τες] παρακληθέντες ὑπὸ τῶν ἡγεμόνων εὐφρόσως
 ἡμύκοντο τοὺς πολεμίους, ἐπιζοντες συντόμως ἔξεν
 20 τοὺς Λακεδαιμονίους μετὰ μεγάλης δυνάμειος. ἕως
 μὲν οὖν εἶχον τροφὰς ἱκανὰς, ἐνεκαρτέρουν τοῖς δει-
 νοῖς, καὶ πολλοὺς τῶν πολιορκούντων ἀπέκτεινον
 καὶ κατετραυμάτιζον, συνεργὸν ἔχοντας τὴν τῆς
 ἀκροπόλεως ὀχυρότητα· ὥς δ' ἡ μὲν τῶν ἀπωγνύων
 25 σπάνις ἐπίτεινεν, οἱ Λακεδαιμόνιοι δὲ περὶ τὰς
 παρασκευὰς ὄντες ἐχρόνιζον, ἐστασίαζον πρὸς ἀλλη-

4 δρομῖος AFKL. 7 συντόμως ο, corr. Dind. ὁδοῖς]
 παραινῇ Reiske. 10 δραμόντων P. 16 καθ' ἡμέραν Dind.
 (V 38, 1. XVI 74, 5) 17 οἴκοντες del. Madvig et Hert.,
 προσφύοντες Dind. 21 αἴε om. PA. 22 ἀπίστετος P.
 ἀπίκτινον F (XVII 24, 6)

- 2 λους. οἱ μὲν γὰρ Λακεδαιμόνιοι μέχρι θανάτου
καρτερεῖν φάντο δαίμ, οἱ δὲ ἀπὸ τῶν συμμαχίδων
πόλεων συστρατεύσαντες, ὅντις πολλαπλάσιοι, παρα-
διδόναι τὴν Καδμείαν ἀπεφάναντο· συνηναγκάσθη-
σαν δὲ καὶ οἱ ἐξ αὐτῆς τῆς Σπάρτης, ὅντις ὀλίγοι, 1
παραχωρῆσαι τῆς ἀκροπόλεως. διόπερ οὗτοι μὲν
ὑποσπονδοὶ καθ' ὁμολογίαν ἀφειθέντες εἰς τὴν
3 Πελοπόννησον ἀπηλλέγκησαν, οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι
δυνάμειν ἀξιολόγοις προσιδόντες ἐπὶ τὸς Θήβας,
καὶ βραχὺ τῶν καιρῶν ὑστερήσαντες, ἔπρακτον ἔσχον 10
τὴν ἐπιβολήν. τοὺς δὲ ἡγεμόνας τῆς φρουρᾶς τρεῖς
ὄντας μετέστησαν εἰς κρίσιν, καὶ τοὺς μὲν δύο
κατεδίκασαν θανάτῳ, τὸν μὲντοι τρίτον τοσοῦτον
πλήθει χρημάτων, ὥστε μὴ δύνασθαι τὴν οὐσίαν
4 αὐτοῦ τοσαῦτα χρήματα ἐκτίσαι. μετὰ δὲ ταῦτ' 11
Ἀθηναῖοι μὲν ἐπανήλθον εἰς τὴν πατρίδα, Θηβαῖοι
δὲ Θεσπιᾶς πολιορκήσαντες ἔπρακτον ἔσχον τὴν
ἐπιβολήν.

Ἄμα δὲ τοῦτοις πραττομένοις Ῥωμαῖοι μὲν ἐπὶ
ἀτελείᾳ πενταχοσίονος ἀποίκου εἰς Σαρδονίαν ἀπέ- 20
στείλαν.

- 28 Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Καλλίων Ῥωμαῖοι 25
χιλιάρχους ἀντὶ τῶν ὑπάρτων κατέστησαν τέτταρας,
Λεύκιον Παπίριον, Μάρκον Πόπλιον, Τίτον Κορ-
νήλιον, Κόιντον Λεύκιον. ἐπὶ δὲ τούτων, Λακε- 22

3 συστρατεύσαντες] συστρατεύοντες Reiske 12 κατέστησαν
Bek. (XIII 64, 6) 14 μὴ PAL, καὶ μὴ c 17 Θεσπιᾶς P
19 μὲν del. Dind. 20 Σαρδονίαν PJ, Σαρδανίαν c;
Satricum Wez., Ardea Stroth. 24 Παπίριον c Μάρ-
κον om. A 25 Κόιντον] κέντιον P, καὶ Κόιντος f; Κόιντος
Λεύκιον om. A; Πόπλιον Κορνήλιον, Τίτον Κόιντος καὶ

δαιμονίαν ἐπικαιότων περὶ τὰς Θήβας, οἱ μὲν
 Βοιωτοὶ θαυρήσαντες συνεστράφησαν, καὶ κοινὴν
 συμμαχίαν ποιησάμενοι, δύναμιν ἀξιόλογον συνε-
 στήσαντο, προσδοκῶντες ἔξειν τοὺς Λακεδαιμονίους
 5 μεγάλας δυνάμεις εἰς τὴν Βοιωτίαν. Ἀθηναῖοι 2
 δὲ πρόσβρις τοὺς ἀξιολογωτάτους τῶν παρ' αὐτοῖς
 ἐξέπεμψαν ἐπὶ τὰς ὑπὸ [τοῦς] Λακεδαιμονίους τεταγ-
 μένας πόλεις, παρακαλοῦντες ἀντέχεσθαι τῆς κοι-
 νῆς ἐλευθερίας. οἱ γὰρ Λακεδαιμόνιοι διὰ τὸ μέ-
 10 γεθος τῆς περὶ αὐτοὺς δυνάμειος ὑπεροπτικῶς καὶ
 βαρέως ἤρχον τῶν ὑποτεταγμένων· διόπερ πολλοὶ
 τῶν ἐπ' αὐτοὺς τεταγμένων ἀπέκλινον πρὸς τοὺς
 Ἀθηναίους. πρῶτοι δὲ πρὸς τὴν ἀπόστασιν ὑπὲρ 3
 κούσαν Χίοι καὶ Βυζάντιοι, καὶ μετὰ τούτους Ῥή-
 15 θιοι καὶ Μυτιληναῖοι καὶ τῶν ἄλλων τινὲς νησιω-
 τῶν· αἰεὶ δὲ μᾶλλον κῆρυμένῃς τῆς τῶν Ἑλλήνων
 ὁρμῆς πολλὰ πόλεις προσέειπτο τοῖς Ἀθηναίοις.
 ὁ δὲ δῆμος μετewρισθεὶς ἐπὶ τῇ τῶν συμαχῶν
 αὐτοῖς κοινὸν συνέδριον ἀπάντων τῶν συμαχῶν
 20 συνεστήσαντο, καὶ συνέδρους ἀπέδειξαν ἐκάστης
 πόλεως. ἐτάχθη δ' ἀπὸ τῆς κοινῆς γνώμης τὸ μὲν 4
 συνέδριον ἐν ταῖς Ἀθήναις συνεδρεῖν, πόλιν δὲ
 ἐπ' ἰσῆς καὶ μεγάλην καὶ μικράν μίᾳς νήσου κυρίαν
 εἶναι, πάσας δ' ὑπάρχειν αὐτονόμους, ἡγεμόσι χω-
 25 μένας Ἀθηναίοις. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι τὴν ὁρμὴν
 τῶν πολλῶν ὁρῶντες ἀκατέσχετον οὖσαν πρὸς τὴν

Αἰτίαι· Wea. ex Liv. VII 11. 7 τοὺς om. P. 12 ἀπέ-
 κλιναν· ο· PAL. 14 καὶ μετὰ PAL, μετὰ c. 20 συνεστή-
 σαντο PAL, κατεστ. (s. l. συνε) F, συγκαταστ. c. ἀπέδειξαν P.
 23 ἐπίσης P. 26 πολλῶν (XIII 91, 5) α, πόλεων Wea.

ἀπόστασιν, ὅμως πρῆσβιαις καὶ λόγοις φιλενθρόποις, ἐπὶ δ' ἐπαγγελίαις εὐεργετικαῖς ἐφιλοτιμοῦντο διορθοῦσθαι τὰς ἀλλοτριότητας τῶν ἀνθρώπων.

ε ὁμοίως δὲ καὶ τῆς εἰς τὸν πόλεμον παρασκευῆς ἐποιοῦντο πολλὴν φροντίδα, προσδοκῶντες μίγαν·¹³ καὶ πολυχρόνιον αὐτοῖς ἴσασθαι τὸν Βοιωτικὸν πόλεμον, συμμαχοῦντων τοῖς Θηβαίοις τῶν Ἀθηναίων καὶ τῶν ἄλλων Ἑλλήνων τῶν κοινωνοῦντων τοῦ συνεδρίου.

29 Ἄμα δὲ τοῦτοις πραττομένοις Ἀχοῖς ὁ τῶν Αἰ-¹⁰ γυπτίων βασιλεὺς, ἀλλοτριῶς διακείμενος πρὸς τὸν Περσῶν βασιλέα, δυνάμεις ξενικὰς ἀξιολόγους ἡθροισα· μεγάλους γὰρ μισθοὺς τοῖς ὑπακούουσι προτιθείς, συχνοὺς δ' αὐτοργετῶν, ταχὺ πολλοὺς ἴσχε τῶν Ἑλλήνων ὑπακούοντας πρὸς τὴν στρατείαν.¹⁵
 ζ οὐκ ἔχων δὲ στρατηγὸν ἀξιόχρεον, μετεπέμψατο¹⁶ Χαβρίαν τὸν Ἀθηναῖον, ἀνδρα καὶ φρονήσει καὶ συνίσει στρατηγικῇ διάφορον καὶ δόξαν ἐπ' ᾧρετῇ μεγάλῃν περιπεποιημένον. οὗτος μὲν σὺν ἄνεν τῆς τοῦ δήμου γνώμης προσδιζάμενος τὴν στρατηγίαν¹⁷ ἀφηγεῖτο τῶν κατ' Αἴγυπτον δυνάμεων, καὶ μετὰ πολλῆς σπουδῆς παρεσκευάζετο πολεμεῖν πρὸς τοὺς
 8 Πέρσας. Φαρνάβεζος δ' ὑπὸ τοῦ βασιλέως ἀναδι-²⁴ διγνόμενος στρατηγὸς ἐπὶ τῆς Περσικῆς δυνάμεως παρεσκευάζετο μεγάλας ἐποίησατο τῶν πρὸς τὸν πόλεμον²⁵

4 δὲ καὶ P, δὲ καὶ περὶ c τῆς — παρασκευῆς] τὰς — παρασκευῆς P 6 αὐτοῖς PAJ 14 προτιθείς a, codd. Reiske συχνοὺς a, συχνοὺς δ' Dind., καὶ συχνοὺς Reiske 15 στρατείαν PAF 16 ἔχων P, ἔχοντες v 17 καὶ φρονήσει om. v 19 περιπεποιημένον P, πεποικημένον v 24 ἐπὶ Schäfer, ἀπὸ a; del. Reiske

χρησίμων· ἐξέπεμψε δὲ καὶ πρὸς Ἀθηναίους πρέ-
σβεις, κατηγορῶν μὲν Χαβρίου, ὅτι τῶν Αἰγυπτίων
ἡγούμενος ἀπαλλοτριῶι τὴν τοῦ βασιλέως εἴνοιαν
ἐκ τοῦ δήμου, παρακαλῶν δὲ στρατηγὸν Ἰφικράτην
καὶ τοῦ δούνα, οἱ δ' Ἀθηναῖοι, σπεύδοντες τὸν
βασιλέα τῶν Περσῶν εἰς εἴνοιαν προσαγαγέσθαι
καὶ τὸν Φερνύβεζον ἰδιοποιήσασθαι, τεχέως τὸν τε
Χαβρίαν ἐξ Αἰγύπτου μετεπέμψαντο καὶ τὸν Ἰφι-
κράτην στρατηγὸν ἐκπέστειλαν συμμαχίοντα τοῖς
Πέρσῃσι.

Τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις καὶ τοῖς Ἀθηναίοις σπον-
δὰς πεποιημένοις ἐν τοῖς ἐπὶ τῷ χρόνῳ συνίβαινε
μένειν τὴν εἰρήνην μέχρι τῶνδε τῶν καιρῶν. μετὰ
δὲ ταῦτα Σφοδριάδου τοῦ Σπαρτιάτου τεταγμένου
μὲν ἐφ' ἡγεμονίας, φύσει δ' ὄντος μετιώρου καὶ
προαπειτού, ἐπεισεν αὐτὸν Κλεόμβροτος ὁ βασιλεὺς
τῶν Λακεδαιμονίων ἄνευ τῆς γνώμης τῶν ἐφόρων
καταλαβέσθαι τὸν Πειραιᾶ. ὁ δὲ Σφοδριάδης ἔχων
στρατιῶτας πλείους τῶν μυρίων ἐπεβάλετο μὲν τῆς
νυκτὸς καταλαβέσθαι τὸν Πειραιᾶ· καταφανὴς δὲ
γεγόμενος Ἀθηναίοις καὶ διαμαρτῶν τῆς ἐπιβολῆς
ἐπράκτος ἐπανήλθεν. κατηγορηθεὶς δ' ἐν τῷ συνε-
δρίῳ τῶν Σπαρτιατῶν, καὶ συναγωνιστὰς ἔχων τοὺς
βασιλεῖς, ἀδίκως ἀπελύθη. διόπερ οἱ Ἀθηναῖοι χα-
λεπῶς φέροντες ἐπὶ τοῖς γεγονόσιν, ἐψηφίσαντο λελύ-
σθαι τὰς σπονδὰς ὑπὸ Λακεδαιμονίων. χρίναντες
δὲ πολεμεῖν αὐτοῖς, στρατηγὸν τρεῖς εἵλαντο τοὺς
ἐπιφανεστάτους τῶν πολιτῶν, Τιμόθεον καὶ Χαβρίαν

5 καὶ τῷ ΡΑ. 6 προσαγαγέσθαι Dind. 27 αὐτοῖς ΑΔΚ
(c. 31, 2) 28 καὶ om. ΑΓ. χαβριαν Ρ.

καὶ Καλλίστρατον. ἐπηφίσαντο δὲ στρατιώται μὲν ὀπλίτας καταλέξαι δισμυρίους, ἱππεῖς δὲ πεντακοσίους, νεὺς δὲ πληρῶσαι διακοσίας. προσελάβοντο δὲ καὶ τοὺς Θηβαίους ἐπὶ τὸ κοινὸν συνέδριον ἐπὶ τοῖς ἰσοῖς πᾶσιν. ἐπηφίσαντο δὲ καὶ τὰς γενομένας κληρουχίας ἀποκαταστήσαι τοῖς πρότερον κυρίοις γεγονόσι, καὶ νόμον ἔθεντο μηδὲνα τῶν Ἀθηναίων γεωργεῖν ἐκτὸς τῆς Ἀττικῆς, διὰ δὲ ταύτης τῆς φιλικῆς ἀνακτιθῆσθαι τὴν παρὰ τοῖς Ἕλλησιν εὐνοίαν, ἰσχυροτέραν ἐποίησαντο τὴν ἰδίαν ἡγεμονίαν.

30 Πολλὰ μὲν οὖν καὶ τῶν ἄλλων πόλεων διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν προεκληθήσαν πρὸς τοὺς Ἀθηναίους ἀποκλίνειν, πρῶται δὲ καὶ προθυμώτατα συνέμειχσαν αἱ κατὰ τὴν Εὐβοίαν οἰκοῦσαι χωρὶς Ἑστιάδας αὐτῇ γὰρ εὐηργετημένη μὲν ἐκὸς Ἀακιδαιμονίων μεγάλα, πεπολεμημένη δὲ δεινῶς ὑπὸ Ἀθηναίων, εὐλόγως πρὸς μὲν Ἀθηναίους ἀδιάλυτον ἐφύλαττε τὴν ἑχθραν, πρὸς δὲ τοὺς Σπαρτιατάς βεβαίαν τὴν πίστιν διαφύλαττεν. οὐ μὲν ἄλλα τοῖς Ἀθηναίοις αἱ συμμαχίαν συνέβησαν ἑβδομήκοντα πόλεις καὶ ματέσχον ἐκ' ἰσῆς τοῦ κοινοῦ συνέδριον· διὸ καὶ τοῖς Ἀθηναίοις αἰεὶ μᾶλλον τῆς δυνάμεως αὐτομένης, τοῖς δὲ Ἀακιδαιμονίοις ταπεινουμένης, ἐφ' ὁμίλ-

2 ὀπλίτας μὲν Dind. 8 ἐκτὸς] ἐκ PA 10 ἐποίησαν
 ο-ΔJK 15 εὐνοίαν P (cf. infra) Ἑστιάδας L, Ἑστιάς P,
 αἰτίας AHL, ἀκτίας f 16 μὲν add. Kalkreuth 18 ἐφύ-
 λαττε del. aut ἐφ' ὁμίλ. Reiske τὴν ἑχθραν — διαφύλαττεν
 con PJ 19 *βεβαίαν τῆς cf. XIII 32, 6] βεβαιωτάτην ο,
 βεβαιωτάτης τὴν Dind., βεβαιωτάτα τῆς Cobet 22 ἐφ' ὁμίλ.
 24 ταπεινουμένης P

λον τὴν ἰσχὺν τῶν πόλεων συνίβαντι γίνεσθαι. οἱ
 δ' Ἀθηναῖοι, τῶν πραγμάτων αὐτοῖς κατὰ τοὺν
 προχωρούντων, δύνανται ἐξέπεμψαν εἰς τὴν Εὐβοίαν
 τὴν παραφυλάξουσιν μὲν τοὺς συμμάχους, κατε-
 1 παλιμνήσουςαν δὲ τοὺς ἐναντίους. κατὰ δὲ τὴν Εὐ- 3
 βοίαν βραχὺ μὲν πρὸ τούτων τῶν χρόνων Νιογέ-
 νης τις ὄνομα μετ' Ἰάσονος τοῦ Φιγαίου συλλέξας
 στρατιάδας κατελάβετο τὴν τε ἀκρόπολιν τῶν Ἑστι-
 αίων, καὶ τύραννον ἑαυτὸν ἀπέδειξε ταύτης τῆς
 10 χώρας καὶ τῆς τῶν Ὀρεϊτῶν πόλεως. ἄρχοντας δ'
 αὐτοῦ βιαίως καὶ ὑπερηφάνως Λακεδαιμόνιοι Θη-
 ρικίδην ἀπέστειλαν ἐκ' αὐτῶν. ὁ δὲ τὸ μὲν πρῶ- 4
 τον ἐπιχείρει λόγους τὸν τύραννον ἐκχωρεῖν ἐκ τῆς
 ἀκροπόλεως· ὡς δ' οὐ προσεῖχε, παρακαλίσας τοὺς
 11 ἐγχωρίους πρὸς τὴν ἐλευθερίαν ἐξεπολιόρκησε τὸ
 χωρίον καὶ τοῖς Ὀρεῖταις τὴν ἐλευθερίαν ἀποκα-
 τίστησιν, δι' ἣν αἰτίαν οἱ τὴν Ἑστιαιῶν καλουμέ-
 νην χώραν οἰκοῦντες οἰκείως διατίθησαν πρὸς τοὺς
 Σπαρτιάδας, καὶ βεβαίως ἐτήρουν τὴν φιλίαν. τῆς 5
 20 δ' ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων ἐπιμαρτυρίᾳς δυνάμειος ἡγού-
 μενος Χαβρίας ἐφόρθησε τὴν Ἑστιαιῶν χώραν, καὶ
 τὴν καλουμένην μὲν Μητρόπολιν, κειμένην δ' ἐπὶ
 τινος ἰσχυροῦ λόφου, τειχίσας, ἀπέλιπεν ἐν αὐτῇ
 φρουράν, αὐτὸς δὲ ταῖς Κυκλάσι νήσοις ἐκπλέων

δ ἐναντίους P^b in mg., Ἀθηναίους P^a 8 Ἑστιαιῶν li²,
 Ἀστιαίων c 10 Ὀρεϊτῶν Palmaria, Ὀρεϊτῶν o 11 Θη-
 ρικίδην PAK, Θηρηκίδην F, Θηρηκίδην c 13 ἐπιχείρει
 πύθης add Rhod., προτρέψασθαι add Boissol 15 ἐξεπο-
 λιόρκησε Dind., ἐπολιόρκησε o 16 Ὀρεϊταῖς o 17 ἐστίων P,
 ἀστίων A, ἀστιαίων FK 21 ἐστιαίων P, ἀστιαίων F
 23 ἀπέλιπεν PA

προσηγάγτο Πιπέρηθον καὶ Σκίαθον καὶ τινας
 31 ἄλλας τεταγμένας ὑπὸ Λακεδαιμονίοις. οἱ δὲ ὁρῶν-
 τες τὴν τῶν συμμάχων ὁρμὴν πρὸς τὴν ἀπόστασιν
 ἀκατάσχετον οὖσαν, ἐπαύσαντο τῆς προηπαρχούσης
 βαρύτητος καὶ ταῖς πόλεσι φιλανθρώπως προσεφί-
 ροντο. τοιαύταις δ' ὁμιλίαις καὶ εὐεργεσίαις χρη-
 σάμενοι εὐνουστέρους ἅπαντας τοὺς συμμάχους
 κατεσκεύασαν. ὁρῶντες δὲ τὸν πόλεμον αὐξόμενον
 καὶ πολλῆς ἐπιμελείας ἐπιδιόμενον, τὰς τε ἄλλας
 παρασκευὰς ἐποιοῦντο φιλοτίμως καὶ τὴν διαίτησιν
 καὶ τὴν διαίρεσιν τῶν στρατιωτῶν καὶ λειτουργιῶν
 2 περιττότερον ἐξυργάσαντο. τὰς τε γὰρ πόλεις καὶ
 τοὺς καταλεγόμενους στρατιώτας εἰς τὸν πόλεμον
 διῆλαν εἰς δέκα μέρη· τούτων δὲ πρῶτην ἐπιείχον
 μερίδα Λακεδαιμόνιοι, δευτέραν δὲ καὶ τρίτην Ἀρ-
 κάδες, τετάρτην δ' Ἠλείοι, πέμπτην δ' Ἀχαιοί· καὶ
 τὴν μὲν Ἑκτην ἐπλήρουν Κορίνθιοι καὶ Μεγαρεῖς,
 τὴν δ' ἑβδόμην Σικυῶνιοι καὶ Φλιέσιοι καὶ οἱ τὴν
 Ἑκτὴν καλουμένην οἰκοῦντες, τὴν δ' ὀγδόην Ἀκαρ-
 νάνας, ἐνάτην δὲ Φωκεῖς καὶ Λοκροί, τὴν δ' ἐπὶ
 3 πασιν Ὀλύμπιοι καὶ οἱ ἐπὶ Θράκης κατοικοῦντες
 σύμμαχοι. ἦν δ' αὐτοῖς ὁ μὲν ὁπλίτης πρὸς δύο
 φίλους τεταγμένος, ὁ δ' ἱππεὺς πρὸς τέτταρας ὁπλί-
 τας ἰσαζόμενος. τοιαύτης δὲ τῆς συντάξεως οὖσης,
 ἤγειτο τῆς στρατίας Ἀγησίλαος ὁ βασιλεὺς· περι-
 βόητος δ' ἦν ἐκ' ἀνδρείᾳ καὶ στρατηγικῇ συνέσει.

2 Λακεδαιμόνιος conicio
 om. f 6 τοιαύταις ο, corr. Dindl. 3 πρὸς τὴν ἀπόστασιν
 8 ὁρῶντων P 9 εὐεργετοί F, cf. p. 401, 13 15 δὲ καὶ
 τε καὶ P 16 Ἠλείοι P 17 φιλάστοι (u sup. lin.) P
 23 δ δ' δ' δ' P 26 ἐπ' Ethel., ἐν u.

καὶ σχεδὸν ἀνίκητος γιγνόμενος ἐν τοῖς ἐπάνω χρό-
 νοις. ἐν τῇ γὰρ τοῖς λοιποῖς πολέμοις ἐθανυμάσθη,
 καὶ καθ' ὃν καιρὸν Λακιδαιμόνιοι ἐπολέμουν τοῖς
 Πέρσαις, παραταξάμενος καὶ πολλαπλασίονα δύνα-
 μιν νικήσας, πολλὴν τῆς Ἀσίας ἐπῆλθε κρατῶν τῶν
 ὑπαίθρων, καὶ πέρας, εἰ μὴ μετεπείψαντο αὐτὸν
 οἱ Σπαρτιάται διὰ τινὰς πολιτικὰς χρεῖας, σχεδὸν
 ἂν καὶ τὴν ὅλην τῶν Περσῶν βασιλείαν εἰς τοὺς
 ἐσχάτους κινδύνους κατέστησεν. ἦν γὰρ ὁ ἀνὴρ
 οὗτος δραστήσιος καὶ μετὰ συνείσεως πολλῆς θρασυῆς
 καὶ παραβόλοις πράξεσι χρώμενος. διὸ καὶ τότε
 θεωροῦντες οἱ Σπαρτιάται τὸ μέγεθος τοῦ πολέμου
 προσδιδόμενον ἡγεμόνος ἀξιολόγου, τοῦτον τοῦ πο-
 λέμου παντὸς ἡγεμόνα κατέστησαν.
 Ὁ δ' Ἀγησίλλωος προαγαγὼν τὴν δύναμιν, ἦκεν
 εἰς τὴν Βοιωτίαν, ἔχων τοὺς σύμπαντας στρατιώτας
 πλείους τῶν μυρίων ὀκτακισχιλίων, ὧν ἦσαν αἱ Λα-
 κιδαιμόνιον πέντε μόραι· τὴν δὲ μórην ἀντεπλη-
 ροῦσιν ἄνδρες πεντακόσιοι. ὁ δὲ Σκιρίτης καλου-
 μένος λόχος παρὰ τοῖς Σπαρτιάταις οὐ συντάττεται
 μετὰ τῶν ἄλλων, ἀλλ' ἰδίαν ἔχων σύστασιν μετὰ
 τοῦ βασιλέως ἴσταται, καὶ παρεβηθεὶ τοῖς αἰεὶ θλι-
 βομένοις μέρεσι· συνιστώς δ' ἐξ ἐπιλέκτων ἀνθρώ-
 πων μεγάλας ποιεῖται ῥοπὰς ἐν ταῖς παρατάξεσι
 καὶ κατὰ τὸ πλείστον αἴτιος γίνεται τῆς νίκης. ἔ-
 πας δ' εἶχεν ὁ Ἀγησίλλωος χιλίους καὶ πεντακισίους.

β ἐπολέμουν Steph., πολυμεθεῖς ο β ἐπῆλθε PAP
 γ πολιτικὰς χρεῖας] αἰτίας πολιτικὰς cod. Peireno. 13 διό-
 μενοι Peir. 15 προαγαγὼν ο, εὐστ. Rhod. 16 στρα-
 τιώτας om. P 17 αἱ] om. AJK, αἱ ε 18 μόραι — μέ-
 ραι P, μόραι — μόραι ε (Ephor. fr. 140) 20 συντάττεται A

2 οὗτος μὲν οὖν παραγενόμενος εἰς πόλιν Θισπιᾶς,
 φρουρουμένην ὑπὸ Λακιδαιμονίων, πλησίον ταύτης
 κατιστρατοπέδευσε, καὶ τοὺς στρατιώτας ἐφ' ἡμέ-
 ρας τινὰς ἀνελάμβανεν ἐκ τῆς κακοπαθείας. Ἀθη-
 ναῖοι δὲ πυθόμενοι τὴν τῶν Λακιδαιμονίων παρου-
 3 σίαν εἰς τὴν Βοιωτίαν, εὐθὺς ἐβοήθουν εἰς τὰς
 Θηβας, ἔχοντες πεζοὺς μὲν πεντακισχιλίους, ἱππεῖς
 4 δὲ διακοσίους. τούτων δὲ τῶν δυνάμεων ἀθροί-
 σθαισάν εἰς ἓνα τόπον, οἱ μὲν Θηβαῖοι λόφον τινα
 κατελάβοιτο παραμικρῇ, σταδίων ἀπέχοντα τῆς πό-
 5 λιος εἰκοσι, καὶ πρόβλημα ποιησάμενοι τὰς δυσχω-
 ρίας ἀνέμενον τὴν τῶν πολεμίων ἐφοδον· τὴν γὰρ
 Ἀγησίλαον δοῖαν καταπεπληγμένοι, τὸν ἐν τοῖς
 6 πεδίοις ἐξ ἴσου κίνδυνον ὑπομένειν ἐνλαβοῦντα. ὁ
 δ' Ἀγησίλαος συντεταγμένη τῇ δυνάμει προέγων 15
 ἐπὶ τοὺς Βοιωτοὺς, ὥς ἤγγισε τοῖς πολεμίοις, τὸ
 μὲν πρῶτον τοὺς ψιλοὺς ἐπαφῆκε τοῖς ἐναντίοις,
 πυρρῶμενος πῶς ἔχουσι πρὸς τὴν μάχην. ἐποκρου-
 σαμένων δὲ αὐτοὺς τῶν Θηβαίων ῥαδίως ἐκ τόπων
 ὑπερδεξίων, ἐπήγαγε πᾶσαν ἐκ' αὐτοῦς τὴν δυνά-
 7 μιν συντεταγμένην καταπληκτικῶς. Χαβρίας δ' ὁ
 Ἀθηναῖος τῶν μισθοφόρων ἀφηγούμενος παρήγγειλε
 τοῖς στρατιώταις δέχεσθαι τοὺς πολεμίους κατα-
 πιφρουρηκότες ἅμα καὶ ἐν τῇ τάξει μένοντας, καὶ
 τὰς ἀσπίδας πρὸς τὸ γόνυ κλινάσας σὺν ὀρθῷ τῷ
 8 δόρατι μένειν. ὃν ποιησάτων τὸ προστεκχθὲν ὥσπερ
 ἀφ' ἐνὸς παρακελεύσματος, ὁ Ἀγησίλαος θανυμέσας

1 Θισπιᾶς P, Θισπιᾶς FK   8 τούτων] τοσούτων
 Relake   24 καταπιφρουρηκότες L   ἐν adid. Dind., ἅμα
 κατὰ τὰς τάξεις fort.   25 εἰς Hott., ἐν ο

τὴν τε εὐταξίαν τῶν πολεμίων καὶ τὴν καταφρό-
νησιν, τὸ μὲν βιάζεσθαι πρὸς ὑπερδεξίους τόπους
καὶ συναναγκάζειν τοὺς ἐναντίους ἀνδρας ἀγαθοὺς
γίνεσθαι πρὸς τὸν ἐκ χειρὸς κίνδυνον οὐκ ἔχοντι,
5 πείραν δὲ λαβὼν ὅτι τολμήσουσιν ἀναγκαζόμενοι
διαγωνίσασθαι περὶ τῆς νίκης, ἐν τῷ πεδίῳ προ-
καλεῖτο. οὐ συγκαταβαινόντων δὲ τῶν Θηβαίων,
τὴν μὲν φάλαγγα τῶν πεζῶν ἀπῆγαγε, τοὺς δ'
ἱππεῖς καὶ τὰ ψιλικὰ τῶν ταγματίων ἐξαποστέλλας
10 ἐκόρυθσε τὴν χώραν ἄδειως καὶ πολλῶν λαφύρων
ἐγκρατὴς ἐγένετο. οἱ δὲ συνόντες τῷ Ἀγησίλαῳ³³
Σπαρτιάται σύμβουλοι καὶ οἱ τὰς ἡγεμονίας ἔχον-
τες ἐθυμάζον, πῶς δραστικὸς εἶναι δοκῶν Ἀγη-
σίλαος καὶ μίζονα καὶ δυναμικωτέραν ἔχων τὴν
15 δύναμιν οὐ διαγωνίσαστο πρὸς τοὺς πολεμίους. πρὸς
οὗς ὁ Ἀγησίλαος ἀπεκρίθη, νῦν μὲν ἀκινδύνως τοὺς
Λακιδαιμονίους νενικηκέναι [αὐν]· πορθευμένη γὰρ
τῇ χώρᾳ μὴ τετοληκέναι τοὺς Βοιωτοὺς βοηθῆσαι·
εἰ δ' αὐτῶν τῶν πολεμίων παρσιχωρηκότων τῆς
20 νίκης ἰβιάσαστο τοὺς πολεμίους ὑπομένειν τὸ δινόν,
ἴσως ἂν διὰ τὸ παράλογον τῆς τύχης δύναιτο καὶ
πταίσαι κατὰ τὸν κίνδυνον οἱ Λακιδαιμόνιοι. τότε ἂν
μὲν οὖν διὰ τῆς ἀποχωρίσεως ταύτης ἔδοξε μετρίως
κατεστοχάζεσθαι τὸ δυνάμενον ἀποβῆναι, ὕστερον δὲ

3 ἀνδρας ἀγαθοὺς om. P 6 διαγωνίζεσθαι c ant.
εἰς τὰ πεδία, aut παρατρέπεσθαι post πεδία Reiske 7 τῶν
om. PAF 13 Ἀγησίλαος PA, ὁ Ἀγ. c 14 δυναμικωτέραν]
μαχηματίαν Maivig 17 ἄρ del. Dind. 21 δένοντο P,
ἰδένοντο Dind. 22 πταίσαι Dind., φθάσαι o, φθορήσαι
Reiske δύναιτο ut oi Λακιδαιμόνιοι del. Maivig
23 διὰ τῆς ἀποχωρίσεως Wurm, ἐπὶ τῆς διακρίσεως o

διὰ τῶν ἀποτελεσμάτων ἰδοῦσιν οὐκ ἀνθρωπίνην
 ἀπόφασιν, ἀλλὰ θεῖον τινα χρησμὸν εἰρηκέναι. οἱ
 γὰρ Λακεδαιμόνιοι μετὰ πολλῆς δυνάμεως στρατεύ-
 σαντες ἐπὶ Θηβαίους, καὶ συναναγκάσαντες αὐτοὺς
 ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἀγωνίσασθαι, μεγάλη συμφορὰ
 3 περιέπαισον. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον ἐν Λεύκτροις ἔπ-
 τηθέντες πολλοὺς ἀπώλεσαν τῶν πολιτῶν, ἐν οἷς 28
 καὶ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν Κλεόμβροτος ἔπαιε· μετὰ δὲ
 ταῦτα περὶ Μαντίνειαν πολέμησαντες τοῖς ὅλοις
 ἐσφάλησαν καὶ τὴν ἡγεμονίαν ἀνεκλίσιτως ἀπέβα-
 λον. ἐγασθὴ γὰρ ἡ τύχη τοὺς μέγα φρονούντας
 παριδόξως σφῆλαι καὶ διδάξαι μηδὲν ἔγαν κατελ-
 πίζειν. ὁ γοῦν Ἀγησίλαος ἡγεμόνωνος ἀκριβοῦς
 τῷ πρῶτῳ προτερόματι, τὴν δυνάμιν ἀσινῇ διεφύ-
 λαξεν.

15

- 4 Μετὰ δὲ ταῦτα ὁ μὲν Ἀγησίλαος μετὰ τῆς δυνά-
 μεως ἐπανέλθεν εἰς τὴν Πελοπόννησον, οἱ δὲ
 Θηβαῖοι διὰ τὴν Χαβρίου στρατηγίαν σωθέντες
 ἐθαύμασαν τάνδρος τὴν ἐν τῷ στρατηγήματι ἀγχι-
 νοιαν. ὁ δὲ Χαβρίας, πολλῶν καὶ καλῶν αὐτῷ πε-
 πραγμένων κατὰ πόλεμον, ἐπὶ τούτῳ μάλιστα ἐσι-
 μνύνετο τῷ στρατηγήματι, καὶ τὰς εἰκόνας τὰς ὑπὸ
 τοῦ δήμου δοθείσας αὐτῷ καθίστανιν ἑχούσας τοῦτο
 5 τὸ σχῆμα. οἱ δὲ Θηβαῖοι μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τὴν
 Ἀγησιλάου στρατεύσαντες ἐπὶ Θεσπιᾷ τὴν μὲν 23
 προφυλακὴν, οὖσαν ἀνδρῶν δυκοσίῳν, ἀντίλον, τῇ
 δὲ πόλει προσβολὰς συνεχθεῖς ποιούμενοι, καὶ μηδὲν
 ἀξιόλογον πράξαντες, ἀπήγον τὴν δυνάμιν εἰς τὰς

2 * θείας] θεῶν. 9

13 γοῦν] δ' οὐν Dind.

9 πολέμησαντες] πλεόναντες PA

23 Θεσπίας P, Θεσπιᾷς F

Θήβας. Φοιβίδας δὲ ὁ Λακιδαιμόνιος, ἔχων ἀξιό-
 λογον φρουρὰν ἐν ταῖς Θεσπιάς, ἐκχυθείς ἐκ τῆς
 πόλεως καὶ προπετὼς τοῖς ἀποχωροῦσι Θηβαίοις
 ἐπιθίμενος, τῶν μὲν στρατιωτῶν ἀπέβαλε πλείους
 τῶν πεντακοσίων, αὐτὸς δὲ λαμπρῶς ἀγωνισάμενος
 καὶ πολλοῖς ἐναντίοις τραύμασι περιπεσὼν ἥρωι-
 κῶς κατέστρεψε τὸν βίον. οὐ πολλῷ δ' ὕστερον³⁴
 χρόνῳ πάλιν τῶν Λακιδαιμονίων τῇ αὐτῇ δυνάμει
 στρατευσάντων ἐπὶ τὰς Θήβας, οἱ μὲν Θηβαῖοι δυσ-
 χωρίας τινὰς ἐτέρως καταλαμβάνόμενοι διεκώλων
 μὲν τοὺς πολεμίους λεηλατεῖν τὴν χώραν, κατὰ
 στόμα δὲ πρὸς ἅπασαν τὴν δύναμιν ἐν τοῖς πεδίοις
 οὐκ ἐτόλμων παρατάξασθαι. τοῦ δ' Ἀγησίλαου²
 προσμαχομένου συγκατέβησαν ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον
 πρὸς τὸν ὄψωνα. γενομένης δὲ μάχης ἐπὶ πολὺν
 χρόνον ἰσχυράς, τὸ μὲν πρῶτον οἱ περὶ τὸν Ἀγη-
 σίλαον προετίθουν, μετὰ δὲ ταῦτα τῶν ἐκ τῆς
 πόλεως Θηβαίων ἐκχυθέντων πανδημεί, θεωρῶν τὸ
 πλῆθος τῶν ἐπιρριόντων ὁ Ἀγησίλαος ἀνεκαλίσατο
 τῇ σάλπιγγι τοὺς στρατιώτας ἀπὸ τῆς μάχης. οἱ δὲ
 Θηβαῖοι, δόξαντες τότε πρῶτως μὴ καταδεισέμενους
 ἑαυτοὺς εἶναι Λακιδαιμονίων, τροπαῖόν τε ἔσχησαν
 καὶ τὸ λοιπὸν καταθάρρησαν τῆς τῶν Σπαρτιανῶν
 δυνάμεως.
 Τὰ μὲν οὖν περὶ τὰς πεζὰς δυνάμεις τοιοῦτον³
 ἔσχε τὸ τέλος· τῶν δὲ ναυτικῶν κατὰ τοὺς αὐτοὺς

1 ἔχων ἀξιόλογον — Θεσπιάς AFJL, ἔχων om. P, ἀξιό-
 λογον — Θεσπιάς ἔχων c 2 Θεσπιάς P, Θεσπιάς F
 3 πάλιν τὰς Lind., πάντων v 14 προσμαχομένου J. G.
 Schneider, προμαχομένου o, προμαχομένου Wurm 25 πε-
 ζαίς v 26 τὸ FL, om. c

καιροὺς ἐγένετο μεγάλη ναυμαχία μεταξὺ Ναξίων καὶ
 Πάριον διὰ τοιαύτας αἰτίας. Πόλλις ὁ τῶν Λακε-
 δαιμονίων ναύαρχος, πυθόμενος σίτου πλῆθος ἐν
 ὀλκασί παρακομίζεσθαι τοῖς Ἀθηναίοις, ἐφίηδρυν
 καὶ παρστήρει τὸν κατάπλουν τῆς κομιζομένης ἀγο-
 ρᾶς, διανοούμενος ἐπιθέσθαι ταῖς ὀλκάσι. ὃ δὲ
 πυθόμενος ὁ δῆμος τῶν Ἀθηναίων ἐξέπεμψε στό-
 λον παραφυλάσσοντα τὴν σιτοπομπίαν, καὶ διέπαμ-
 4 φεν εἰς τὸν Παιονία τὴν κομιζομένην ἀγοράν. μετὰ
 δὲ ταῦτα Χαβρίας μὲν ὁ τῶν Ἀθηναίων ναύαρχος
 μετὰ τοῦ στόλου παντὸς πλεύσας ἐπὶ τὴν Ναξον
 συνεστήσατο πολιορκίαν. προσερχθὼν δὲ τοῖς τεί-
 χεσι μηχανάς, καὶ διὰ τούτων σαλεύσας τὰ τείχη,
 σπονδὴν εἰσεφέρειτο βίαν κρατῆσαι τῆς πόλεως. ἅμα
 δὲ τούτοις πραττομένοις Πόλλις ὁ τῶν Λακεδαιμο-
 νίων ναύαρχος κατέπλευσε βοηθήσων τοῖς Ναξίοις.
 γενομένης δὲ φιλοτιμίας ἀμφοτέρωι συγκατέβησαν
 εἰς ναυμαχίαν, καὶ τὸς ναῦς διατάξαντες ἐπέπλευον
 6 ἀλλήλοις. εἶχε δὲ τριήρεις ὁ μὲν Πόλλις ἐξήκοντα
 καὶ πέντε, ὁ δὲ Χαβρίας ὀγδοήκοντα καὶ τρεῖς.
 ἐπιπλεουσὼν δὲ τῶν ναῶν ἀλλήλαις, Πόλλις μὲν
 ἡγούμενος τοῦ δεξιοῦ κέρως πρῶτος ἐνέβαλε ταῖς
 ἀντιτεταγμέναις τριήρεσιν ἐπὶ τοῦ λαλοῦ κέρματος,
 ὃν ἡγαίτο Κηδων ὁ Ἀθηναῖος· ἀγωνισάμενος δὲ
 λαμπρῶς αὐτὸν τε τὸν Κηδωνα διέφθειρε καὶ τὴν
 20 ναὸν κατεβύθισεν· ὁμοίως δὲ καὶ ταῖς ἄλλαις συμ-
 βαλὼν καὶ τοῖς ἐμβόλοις ἀναρρήτων, ὥς μὲν διέ-

2 Πόλλις f. sempre. 3 πορεύσας Dind. 4 καὶ] ὃς
 καὶ Reiske 17 γενομένης o-L 25 κηδων P 26 τοῖς
 ἄλλοις o, corr. Reiske

φθιγεν, ἃς δὲ φυγεῖν ἠνάγκασεν. ἃ δὲ κατιδὼν
 ὁ Χαβρίας, καὶ μέρος τῶν περὶ αὐτὸν νεῶν ἐκπέμ-
 νας, ἐβόηθησε τοῖς πιεζομένοις καὶ τὴν ἦταν τῶν
 ἰδίων διωρθώσατο, αὐτὸς δ' ἔχων τὸ κράτιστον τοῦ
 στόλου καὶ γενναίως ἀγωνισάμενος πολλὰς μὲν
 τριήρεις διέφθιγεν, οὐκ ὀλίγας δ' αἰχμαλώτους ἔλα-
 βεν. γενόμενος δ' ἐπὶ τοῦ προτερήματος, καὶ πάσας **35**
 τὰς τῶν πολεμίων νεὰς φυγεῖν ἀναγκάσας, ἀπέ-
 σχατο πυντιλιῶς τοῦ διωγμοῦ· ἀναμνησθεὶς γάρ τῃς
 ἐν Ἀθηναίους ναυμαχίας, ἐν ἣ τοὺς νικῆσαντας
 στρατηγούς ὁ δῆμος ἀντὶ μεγάλης εὐεργεσίας θα-
 νάτῳ περιέβαλεν, αἰτιασάμενος ὅτι τοὺς τετελευτη-
 κότες κατὰ τὴν ναυμαχίαν οὐκ ἔθαψαν, εὐλαβήθη
 μήποτε τῆς περιστάσεως ὁποίας γενομένης κινδυ-
 νεύσῃ παθεῖν παρὰ κλήσιαι. διότιρ ἀποστὰς τοῦ
 διώκειν ἀνιέλλετο τῶν πολιτῶν τοὺς διατηγχομένους,
 καὶ τοὺς μὲν ἔτι ζῶντας δίδωσκε, τοὺς δὲ τετελευ-
 τηκότας ἔθαψεν. εἰ δὲ μὴ περὶ ταύτην ἐγένετο τὴν
 ἐπιμέλειαν, ὅσῳ ἂν ἔπαντα τὸν τῶν πολεμίων
 στόλον διέφθιγε. κατὰ δὲ τὴν ναυμαχίαν τῶν μὲν **2**
 Ἀθηναίων διεφθάρησαν τριήρεις ὀκτωκαίδεκα, τῶν δὲ
 Λακεδαιμονίων διεφθάρησαν μὲν εἴκοσι καὶ τέσσαρες,
 αὐτανδρὸι δ' ἐλήφθησαν ὀκτώ. Χαβρίας μὲν οὖν
 ἐπιφανεῖ ναυμαχίᾳ νικήσας κατέπλευσε μετὰ πολλῶν
 λαφύρων εἰς τὸν Πειραιᾶ, καὶ μεγάλης ἀποδοχῆς
 ἔτυχε παρὰ τοῖς πολίταις. μετὰ γὰρ τὸν Πελοπον-

1 πιεζομένοις P   2 ὀλίγους P   3 γὰρ add. Heiske
 aut. διὸ ante ἐλάβηθη (v. 13); ἐλάβηθη οὕς vel γὰρ Steph.
 23 γενναίως P   24 * [ἐπιφανεῖ] ἐπιφανῇ ο   ναυμαχία P,
 ναυμαχίαν v

νηδικὸν πόλεμον Ἀθηναῖοι ταύτην πρώτην ναυμαχίαν ἐνίκησαν· τὴν γὰρ περὶ Κνίδον οὐκ ἰδίῳ διηγωνίσαντο, τῷ δὲ βασιλικῷ στόλῳ χορηγούμενοι προετέρησαν.

3 Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ τὴν Ἰταλίαν 2 ἐν τῇ Ῥώμῃ Μάρκος Μάνλιος ἐπιβαλόμενος τυραννίδι καὶ κρατηθεὶς ἐκνήριθη.

36 Ἐκ ἄρχοντος δ' Ἀθηναῖσι Χαρισάνδρου Ῥωμαῖοι 20 μὲν ἀντὶ τῶν ὑπέρτων χιλιάρχους κατέστησαν τέταρτος, Στρούιον Σουλπίκιον, Λεύκιον Παπίριον, 10 Τίτον Κοίνχιον, Ἡλείοι δ' ἤγαγον ὀλυμπιάδα πρώτην πρὸς ταῖς ἑκατόν, καθ' ἣν ἐνίκᾳ σιέδιον Λάμων Θούριος. ἐπὶ δὲ τούτων ἐν τῇ Θράκῃ Τριβαλλοὶ σιτοδείᾳ πιεζόμενοι πανδημὶ στρατεῖαν ἐποίησαντο πρὸς τὴν ὑπερόφιον χώραν, καὶ τὰς 11 τροφὰς ἐκ τῆς ἀλλοτρίας γῆς ἵποριζοντο. ὄντες δὲ πλείους τῶν τρισμυρίων ἐπῆλθον τὴν τε ὁμορον Θράκην καὶ τὴν τῶν Ἀβδηριτῶν χώραν ἐπόρθησαν ἀδελῶς· πολλὰς δὲ ὠφελείας κυριεύσαντες καταπαφρονιχότως καὶ ἀτάκτως τὴν ἐπάνοδον ἐποιοῦντο. 20 οἱ δ' Ἀβδηρίται πανδημὶ στρατεύσαντες ἐπ' αὐτοὺς [καὶ] σποράδην καὶ ἀτάκτως τὴν ἐπάνοδον 2 ποιοιμένους πλείους τῶν διαχίλιων ἀνείλον. οἱ δὲ βάρβαροι παροξυνθέντες ἐπὶ τοῖς συμβεβηκόσι,

2 οὐκ] οὐ P. 6 Μαντίος ο, corr. Wess. ἐπιβαλ-
 λόμενος P. 8 Ἀθηναῖσι AFDL, Ἀθηναῖσι μὲν c. Χαρισί-
 δρου ο, corr. Dind. 10 Στρούιον] Κορνήλιος add. A.
 Παπίριος c. 11 τίτον κοίνχιον P, Τίτον A, Κορνήλιον Τίτον
 καὶ Μάρκον Κοίνχιον c; cf. Liv. VI 18 14 τριβαλλοὶ
 σιτοδείᾳ πιεζόμενοι P. 18 ἀβδηριτῶν P. 21 οἱ δ' — ποιοι-
 μένους om. P. 22 καὶ del. Reiske

καὶ βουλόμενοι τοὺς Ἀβδηρίτας τιμωρήσασθαι,
 πάλιν ἐνέβαλον αὐτῶν εἰς τὴν χώραν. οἱ δὲ προ-
 νεικικότες ἐπαρθέντες τῷ προτερήματι, καὶ τῶν
 πλησιοχώρων θρακῶν συμμεχίαν ἀποστειλάντων
 αὐτοῖς, παρτάζαντο τοῖς βαρβάροις. γενομένης δὲ
 μάχης ἰσχυρᾶς, καὶ τῶν θρακῶν μεταβαλομένων
 ἄφνω, μονωθέντες οἱ Ἀβδηρίται καὶ κυκλωθέντες
 ὑπὸ τοῦ πλήθους τῶν βαρβάρων, σχεδὸν ὅπαντες
 οἱ τῆς μάχης μετισχηκότες κατεκόπησαν. τηλι-
 κῶς αὐτῇ δὲ συμφορᾷ τῶν Ἀβδηριτῶν περιπεπωκό-
 των καὶ μελλόντων πολιορκεῖσθαι, Χαβρίας ὁ
 Ἀθηναῖος ἐπιφανείας μετὰ δυνάμειος ἐξέλατο τῶν
 κινδύνων τοὺς Ἀβδηρίτας, καὶ τοὺς μὲν βαρβάρους
 ἐξήλασεν ἐκ τῆς χώρας, ἐν δὲ τῇ πόλει φρουρὰν
 ἀξιόλογον καταλιπὼν αὐτὸς ὑπὸ τινων ἰδρυλοφο-
 νήτη. Τιμόθεος δὲ παρλαβὼν τὴν ναυαρχίαν καὶ
 πλεῖστας εἰς τὴν Κεφαληνίαν, τὰς τ' ἐν αὐτῇ πόλει
 προσηγάγετο καὶ τὰς κατὰ τὴν Ἀκαρνανίαν ὁμοίως
 ἐπεισὼν ἀποκλίνει πρὸς Ἀθηναίους. Ἀλκίταν τε
 τὸν Μολοτιτῶν βασιλεῖα φίλον κατασκευάσας, καὶ
 καθόλου τὰς πλείους τῶν περὶ τοὺς τόπους ἐκεί-
 νους πόλεων ἐξειδιοποιήσάμενος, ἐνίκησε ναυμαχίᾳ
 τοὺς Λακεδαιμονίους περὶ Λευκάδα. ταῦτα δὲ
 πάντα ταχέως καὶ ῥαδίως ἐπετέλειε, πείθων μὲν
 διὰ τῆς τοῦ λόγου δυνάμειος, νικῶν δὲ δι' ἀνδρείαν
 καὶ στρατηγίαν. διόπερ οὐ μόνον παρὰ τοῖς πο-

ὁ μεταβαλλομένων ο. FJ

17 τὰς τ' ἐν αὐτῇ πόλει

Reiske, τὰς τε καὶ τῇ πόλει ο

21 πλείους Dind., πόλις

τὰς PAEK, χώρας τὰς ο

25 δι' ἀνδρείαν καὶ στρατηγίαν.

Peirae. et Steph.

λίταις, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις Ἕλλησι μεγάλης ἐπύγχανεν ἀποδοχῆς· καὶ τὰ μὲν περὶ Τιμόθου ἐν τούτοις ἦν.

37 Ἀμα δὲ τούτοις πραττομένοις Θηβαῖοι μὲν ἐστράτευσαν ἐκ' Ὀρχομενὸν ἐπιλέκτοις ἀνδράσι πεντακισίοις, καὶ συνετέλεσαν πρᾶξιν ἀξίαν μνήμης· φρονούντων γάρ τὸν Ὀρχομενὸν Λακκεδαιμονίων πολλοῖς στρατιώταις, καὶ τοῖς Θηβαίοις ἀντιταξαμένων, ἐγενήθη μάχη καρτερὰ, καθ' ἣν οἱ Θηβαῖοι πρὸς διπλάσιον συμβαλόντες ἐνίκησαν τοὺς Λακκεδαιμονίους· οὐδέποτε γὰρ τοῦτο συνέβη γενέσθαι κατὰ τοὺς ἑπάνω χρόνους, ἀλλ' ἀγαπητὸν ὑπάρχειν εἶδαι τὸ πολλοὺς ὀλίγους νικῆσαι. διὸ καὶ φρονήματος ἐπίπλαντο Θηβαῖοι, καὶ τὴν ἀνδρείαν εἶχον μᾶλλον περιβόητον, καὶ φανεροὶ καθιστήκισαν ἀμφισβητούμενοι τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας.

38 Τῶν δὲ συγγραφέων Ἑρμείας ὁ Μεθυρναῖος τὴν τῶν Σικελικῶν σύνταξιν εἰς τοῦτον τὸν ἐνικητὸν κατέστροφεν, γράψας βύβλους δέκα, ὥς δὲ τινες διαιροῦσι, δώδεκα.

39 Ἐκ' ἀρχαντο δ' Ἀθήνησιν Ἰπποδάμου Ῥωμαὶ χιλιάρχους ἐπὶ τῶν ὑπέρτων κατέστησαν τέτταρες, Λεύκιον Οὐαλίριον, Λεύκιον Μάλλιον, Σερουῖον Σουλπίκιον, Λοκρήτιον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀρταξέρξης

13 πολλοῖς Reiske 14 ἐπίπλαντο P 17 μεθυρναῖος I²,
μῦθ. PK, μῦθ. c 19 κατέστροφεν u 21 Ἰπποδάμουτος
Dind. 22 Λεύκιος P, om. A, Κρίστος c, Aulian Liv. VI. 21
Μάλλιον PA, Μάλλιον Φάβιον FK, Μάλλιον Φάβιον c Σ-
ερύειον Rhod., om. A, Σερουῖον c 24 Λοκρήτιος F.

ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς μέλλων πολεμεῖν πρὸς
 Αἰγυπτίους καὶ σπαρδῶν ξενικὴν δύναμιν ἀξιώ-
 λογον συστήσασθαι, διέγνω συλλύσασθαι τοὺς
 κατὰ τὴν Ἑλλάδα πολέμους· οὕτως γὰρ μάλιστα
 ἤλπιζε τοὺς Ἕλληνας ἀπολαυνόμενους τῶν οἰκείων
 πολέμων ἐτοιμοτέρους εἶσθαι πρὸς τὰς ξενολογίας,
 διόπερ πρίσβεις ἐξέπεμψεν εἰς τὴν Ἑλλάδα τοὺς
 παρακαλέσοντάς τὰς πόλεις κοινὴν εἰρήνην συν-
 θέσθαι. τῶν δ' Ἑλλήνων ἀσμένως προσδεξαμένων·
 10 τοὺς λόγους διὰ τὸ κάμνειν τῇ συνεχείᾳ τῶν
 πολέμων, συνίδεοντο πάντες τὴν εἰρήνην, ὥστε
 πᾶσαι τὰς πόλεις εὐκτονόμους καὶ ἀφρουρήτους εἶναι.
 καὶ κατέστησαν οἱ Ἕλληνες ἐξαγωγαῖς, οἱ κατὰ πόλιν
 ἑκάστην ἐπιελθόντες ἐξήγαγον πᾶσαις τὰς φρουράς.
 11 μόνων δὲ Θηβαίων οὐ προσδεξαμένων κατὰ πόλιν·
 γίνεσθαι τὰς σπονδάς, ἀλλὰ τὴν Βοιωτίαν ἅπασαν
 ἐκ τῆν τῶν Θηβαίων συντέλειαν ταπεινῶν, καὶ
 12 Ἀθηναίων μὲν ἀντιπρότιον φιλοτιμότερα, Καλλι-
 στράτου [δὲ] τοῦ δημαγωγοῦ τὸν λόγον διαθεμένου,
 13 ἐπὶ δὲ τῶν Θηβαίων Ἐπαμεινώνδου διαθεμένου
 λόγου θουμαστώδῃ ἐν τῷ κοινῷ συνεδρίῳ, τοῖς μὲν
 ἄλλοις Ἕλλησι πᾶσι συμφώνως αἱ σπονδαὶ συνετε-
 λέσθησαν, μόνοι δὲ Θηβαῖοι κριθέντες ἑσπονδοῖ,
 καὶ τοῦ Ἐπαμεινώνδου διὰ τῆς ἰδίας ἐρετῆς ἔμποι-
 14 οῦντος φρόνημα τοῖς πολίταις, ἰσθέρησαν τοῖς ἀπεί-
 ρωτον δόγμασιν ἐντιβαίνειν. Λακεδαιμόνιοι μὲν γὰρ
 καὶ Ἀθηναῖοι, διὰ πάντων περὶ τῆς ἡγεμονίας δια-

8 κοινὴν — 12 τὰς πόλεις sm. P

14 ἑκάστην (del. γ) post ἐπιελθόντες L

27 πάντων P, παντός v

13 ἐξαγωγῆς P

12 δὲ del. Kriisko

φιλοτιμούμενοι, παριχώρουν ἀλλήλοις, οἱ μὲν τῆς
κατὰ γῆν, οἱ δὲ τῆς κατὰ θάλατταν ἀρχῆς ἄξιοι
κρινόμενοι. διότι τὴν ἐκ τρίτου προσώπου ἀνα-
φαιρουμένην ἡγεμονίαν χαλεπῶς ἔφερον, καὶ τὰς κατὰ
Βοιωτίαν πόλεις ἐπίσπων τῆς τῶν Θηβαίων συντε-
39 λείας. οἱ δὲ Θηβαῖοι, τῇ τε δόμῃ τῶν σωμάτων
καὶ ταῖς ἀλκαῖς διαφέροντες καὶ πολλὰς μάχαις
προνομικηκότας τοὺς Λακεδαιμονίους, μετέωροι τοῖς
φρονήμασιν ὑπῆρχον καὶ τῆς κατὰ γῆν ἡγεμονίας
ἠμφισβήτησαν. οὐ διεψεύσθησαν δὲ τῆς ἐλπίδος διὰ 10
τὰς εἰρημένους αἰτίας καὶ διὰ τὸ πλείονας ἔχειν ἄγα-
θούς ἡγεμόνας καὶ στρατηγούς κατὰ τοὺς ὑποκει-
2 μένους χρόνους. ἐπιφανέστατοι δ' ἦσαν Πειλοπίδας
καὶ Γοργίας καὶ Ἐκκλεμινώνδας· οὗτος γὰρ οὐ
μόνον τῶν ὁμοειδονούντων, ἀλλὰ καὶ πάντων Ἑλλή- 15
νων πολὺ προέσχευ ἀνδρείῃ τε καὶ στρατηγικῇ
συνέσει. μετέσχε γὰρ ἐπὶ πολὺ πάσης παιδείας, καὶ
μάλιστα τῆς Πυθαγορικῆς φιλοσοφίας· πρὸς δὲ
τούτοις φυσικοῖς προτερήμασι κεχορηγημένος, εἰκό-
τως καὶ πράξεις ἐπιφανιστάτας συνετέλεσεν. διὸ καὶ 20
συναναγκασθεὶς ὀλίγοις πολιτικοῖς στρατιώταις πρὸς
πάσας τὰς τῶν Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων
δυνάμεις ἀγωνίσασθαι, τοσοῦτον ὑπερίσχε τῶν
ἐνικητῶν στρατιωτῶν, ὥστε τὸν βασιλεῖα τῶν
Σπαρτιατῶν Κλειόμβροτον ἀπέλειν, τὸ δὲ πλῆθος 25
3 τῶν ἀντιπαχθέντων ἑρδὴν σχεδὸν κατακόψαι. καὶ

1 τῆς add. Reiske   3 τὴν] τὴν P   14 Γοργίας
Cassanthonius   24 στρατιωτῶν] Σπαρτιατῶν Dind.   25 Σπαρ-
τιατῶν] Λακεδαιμονίων AHEK   26 κατακόψαι AHEK, ἀπο-
κόψαι c

τὰ τηλικαῦτα παραδόξως διαπράττατο διὰ τὴν ἄγχι-
 νοιαν καὶ τὴν ἐκ παιδείας αὐτῷ περιγεγενημένην
 ἀρετήν. ἀλλὰ περὶ μὲν τούτων μικρὸν ὕστερον ἐν
 τοῖς κατὰ μέρος ἐκτεθεῖσι σαφίστερον δηλώσομεν,
 τὴν δ' ἐπὶ τὸ συνεχὲς τῆς ἱστορίας τρεψόμεθα.

Μετὰ γὰρ τὴν συγχωρηθεῖσαν τοῖς δῆμοις αὐτο- 40
 νομίαν αἱ πόλεις ἐνέπιπτον εἰς τυρανχὰς μεγάλας
 καὶ στάσεις, μάλιστα δὲ αἱ κατὰ τὴν Πελοπόννησον.
 ὀλιγαρχικοῖς γὰρ πολιτεύμασι κεχημέναι, καὶ ταῖς
 10 τῆς δημοκρατίας ἐξουσίαις ἀπειραγμένως χρῶμεναι,
 πολλοὺς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἐφυγάδευον καὶ κρί-
 20 σεις ἐπιβάλλουσαι ἀνικοφαντώδεις κατεδίκαζον. διό-
 περ εἰς στάσεις ἐμπίπτουσαι φηγὰς καὶ δημεύσεις
 οὐσιῶν ἐποιοῦντο, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς ἐπὶ τῆς
 30 Ἀρκιδαίμωνίῳν ἡγεμονίας προεστηκότας τῶν πατρί-
 δων. ἐν γὰρ τοῖς τότε χρόνοις ἐπιτακτικῶς ἐκείνων ὡς
 τοῖς πολιταῖς προσενηγιγμένων, ὕστερον ὁ δημοτι-
 κὸς ὄχλος ἀπολαβὼν τὴν ἐλευθερίαν ἡμνησιακάκι,
 πρῶτον δὲ τῶν Φιαλέων οἱ φυγίδες συστραφέντες
 40 κατελάβοντο τὴν καλουμένην Ἡραίαν, χωρίον ὄχυ-
 ρόν. ἐκ ταύτης δ' ὀρμηθέντες παρυσέπεισον εἰς
 τὴν Φιάλειαν, καὶ Λιονυσίαν κατὰ τύχην ὄντων
 ἐκπιπτόντας ἀπροσδοκῆτως τοῖς ἐν τῷ θιάτρῳ καθη-
 μένοις, καὶ πολλοὺς ἀποσφάξαντες, οὐκ ὀλίγους δὲ
 50 καὶ συνάπονοήσασθαι πείσαντες, ἀνεχώρησαν εἰς τὴν
 Σπάρτην. οἱ δὲ τῆς Κορίνθου φυγάδες, συχνοὶ ὡς
 διατρίβοντες παρὰ τοῖς Ἀργείοις, ἐπιχείρησαν κατι-

4 ἐκτεθεῖσι PAJK, ἐκτεθησμένους c 15 πατρίδων]
 προσέκοπτον vel ἀργίζοντο add. Reiske, perperam (c. 45, 2)
 19 Φιάλειαν P 22 Φαίλιαν P

ένει· πυραυλοχθέντες δ' ἐπὶ τὴν πόλιν ὑπὸ τεινων οἰκείων καὶ φίλων, διαβληθέντες ἐγένοντο [τε] περικατάληπτοι· μέλλοντες δὲ συναρπάζεσθαι, καὶ φοβούμενοι τὴν ἐκ τῆς ἀλώσεως αἰκίαν, ἀλλήλους ἀπέπειναν. οἱ δὲ Κορίνθιοι πολλοὺς τῶν πολιτῶν αἰτιασάμενοι μετισχηκέναι τοῖς φηγάσι τῆς ἐπιθήσεως, οὓς μὲν ἀπέπειναν, οὓς δ' ἐφυνγάδενσαν. ἐν δὲ τῇ πόλει τῶν Μεγαρέων ἐπιχειρήσαντες τινες μεταστήσαι τὴν πολιτείαν, καὶ κρατηθέντες ὑπὸ τοῦ δήμου, πολλοὶ μὲν ἀνηγρέθησαν, οὐκ ὀλίγοι δ' ἐξέπεσον. ὁμοίως δὲ καὶ παρὰ τοῖς Σικυωνίοις τινὲς νειωτερίζειν ἐπιβαλόμενοι καὶ σφαλέντες ἀνηγρέθησαν. παρὰ δὲ τοῖς Φλιασίοις πολλῶν φυνγαδισμένων, καὶ καταλαβομένων ἐπὶ τῆς χώρας φρουρίων ὄχρῳ καὶ πλήθος μισθοφόρων ἰσθροισάτων, ἐγένετο μάχη πρὸς τοὺς ἐκ τῆς πόλεως, καὶ νικησάντων τῶν φυνγάδιων ἀνηγρέθησαν τῶν Φλιασίων ἑκατὸν τριακοσίους. ὕστερον δὲ προδόντων τῶν φυλάκων τοὺς φυνγάδας, κρατήσαντες οἱ Φλιάσιοι τῶν φυνγάδων ἀνείλον πλείους τῶν ἑκατοσίων, τοὺς δὲ λοιποὺς ἐβαλόντες ἐκ τῆς χώρας ἠνάγκασαν φυγεῖν εἰς Ἄργος. αἱ μὲν οὖν κατὰ Πελοπόννησον πόλεις ἐν τοιαύταις συμφοραῖς ἦσαν.

41. Ἐπ' ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Σωκρατίδου Ῥωμαῖοι ἀντὶ τῶν ὑπᾶτων χιλιάδους κατέστησαν τέτταρας, Κόιντον Σερούλιον, Σερούιον Κορηήλιον, ἔτι δὲ

1 ἐπὶ] εἰς Heiske 2 διαβληθέντες] μετὰθέντες aut ἐνδιχθέντες Heiske ἐγένοντο τε ο. δὲ ἐγένοντο Dind.
8 μεγαρίων P 12 ἐπιβαλλόμενοι P σφαλέντες Dind., σπυλάντες Pa, γενοσθέντες f 13 φλιασίοις P 20 Σερούλιος P, am. A, Κρίστος Σερούλιος ε Σερούλιος add. Rhod.

Σπόριον Παπίριον. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀρταξέρξης ὁ
 βασιλεὺς ἐστράτευσεν ἐκ Αἰγυπτίου ἀφιστήκοντα
 ἀπὸ Περσῶν. ἡγοῦντο δὲ τῶν δυνάμεων Φαρνά-
 βαζος μὲν τῶν βαρβαρικῶν, Ἰφικράτης δ' ὁ Ἀθη-
 ναῖος τῶν μισθοφόρων, ὅντων διαμυρίαν. ὁ δ'
 ἀνὴρ οὗτος μετέπειμπος ἐπὶ τὴν στρατηγίαν ὑπὸ
 τοῦ βασιλέως ἐτίχθη διὰ τὴν ἐν τῷ στρατηγεῖν
 24 ἀρετὴν. ἐτὶ δὲ πλείω τοῦ Φαρναβάζου κατα-
 νηλωκότος περὶ τὰς παρεσκευάς, ὁ μὲν Ἰφικράτης
 25 ὁρῶν αὐτὸν ἐν μὲν τῷ λέγειν ὄντα δεινόν, ἐν δὲ
 τοῖς πραττομένοις νωχελῆ, πυρρησία πρὸς αὐτὸν
 ἐχρήσατο, φήσας θαυμάζειν πῶς ἐν μὲν τοῖς λόγοις
 εἶστιν ὀξύς, ἐν δὲ τοῖς ἔργοις βραδύς. ὁ δὲ Φαρνά-
 βαζος ἀπεκρίθη, διότι τῶν μὲν λόγων αὐτὸς κύριός
 30 ἐστί, τῶν δ' ἔργων ὁ βασιλεὺς. τῆς δὲ τῶν Περσῶν
 δυνάμεως ἀδροισθείσης εἰς πόλιν Ἀκην, ἡριθμή-
 θησαν τῶν μὲν βαρβάρων εἴκοσι μυριάδες, ὧν ἡρχε
 Φαρνάβαζος· τῶν δὲ μισθοφόρων Ἑλλήνων Ἰφικρά-
 35 τῆς ἡγεῖτο διαμυρίαν, καὶ καὶ ἡριθμήθησαν
 τριήρεις μὲν τριακόσiai, τριακόντοροι δὲ διακόσiai·
 τῶν δὲ τὴν ἀγορὰν καὶ τὴν ἄλλην παρεσκευὴν
 κομιζουσῶν πολὺς ἦν ἀριθμός. ἀρχομένου δὲ τοῦ
 40 θύρου ἀνέβησαν οἱ τοῦ βασιλέως στρατηγοὶ μετὰ
 πάντες τῆς δυνάμεως, καὶ τοῦ στόλου συμπαρα-
 45 πλείοντος προῆγον ἐκ τὴν Αἰγυπτίον. ὥς δ' ἤκον
 πλησίον τοῦ Νείλου, κατέλαβον τοὺς Αἰγυπτίους

ex Liv VI 22 1 Παπίριον PA, Παπύριον καὶ Φάριον
 Ἄλβον c 13 ἔργοις] ἔστι add. P 14 μὲν om. o-L
 κύριός ἐστι PF, ἐστί κύριος c 17 ἡρχετ' Ἀρτάβαζος o,
 corr. Wess. 24 συμπαραπλέοντος Wurm, καταπρόντος δ

φανερῶς παρὶσκενασμένους τὰ πρὸς τὸν πόλεμον.
 5 ὁ γὰρ Φαρνάβηζος βραδείαν τὴν στρατείαν ἐποιεῖτο,
 καὶ πολλὴν χρόνον ἐδεδώκει τοῖς πολέμοις εἰς τὴν
 παρὸσκενήν. ὥς ἐπίπαν γὰρ οἱ τῶν Περσῶν στρα-
 τηγοί, τῶν ὅλων οὐκ ὄντες αὐτοκράτορες, περὶ πέν-
 των ἀναφέρουσι τῷ βασιλεῖ, καὶ προσαναμένονσι
 τὰς περὶ ἑκάστων ἀποκρίσεις.

- 42 Ὁ δὲ τῶν Αἰγυπτίων βασιλεὺς Νεκτάνεβις ἐκυν-
 θάνετο μὲν τὸ μέγεθος τῶν Περσικῶν δυνάμεων,
 ἐθάρρει δὲ μάλιστα μὲν τῇ τῆς χώρας ὀχυρότητι,¹⁰
 δυσπρόσιτον παντελῶς οὖσης τῆς Αἰγύπτου, ἐπιτα
 καὶ τῷ περὶράχθαι καλῶς πάσας εἰσβολὰς τὰς τε
 2 ἀπὸ γῆς καὶ τὰς ἀπὸ θαλάττης. ἐπεὶ στόμασι γὰρ
 τοῦ Νείλου τὰς εἰς τὸ Αἰγύπτιον πύλας ἐμβολὰς
 ποιούμενον, καθ' ἑκάστον τῶν στομάτων πόλις κατε-¹⁵
 σκεύαστο πύργους μεγάλους ἔχουσα καθ' ἑκάτερον
 ῥεῖθρον καὶ ξυλίνην γέφυραν τοῦ εἰσπλου κυριεύου-
 σαν. μάλιστα δὲ τὸ Πηλουσιακὸν στόμα κατασκεύασε
 διὰ τὸ καίεσθαι μὲν αὐτὸ πρῶτον πρὸς τοὺς ἀπὸ
 Συρίας πορευομένους καὶ δοκαῖν διὰ τοῦτον μά-²⁰
 3 λιστα ποιέεσθαι τὴν ἐφοδὸν τοὺς πολέμιους. τοῦτο
 γὰρ ἀπειτάφρευσε, καὶ διετείχισε τοὺς εἰσπλους κατὰ
 τοὺς εὐκαιροτάτους τόπους, καὶ τῶν προσόδων τὰς
 μὲν κατὰ γῆν πορευτὰς ἐποίησε λιμνάζειν, τὰς δὲ

1 φανερῶς c. 51, 2] φανερῶς Hart., λαμπρῶς Wurm.
 παντελῶς Bezael. 7 ἑκάστον Reiske, ἑκάστον o 8 τεκτε-
 νίβης P 11 εἰς om. Pa 12 καὶ PAHL, δὲ c 13 στό-
 μασι τοῦ γὰρ o; γὰρ στόμασι τοῦ Reiske 17 *ῥεῖθρον]
 ρεῖθρον P, τοῦ ρεῖθρον v 18 δὲ om. Pa. κατασκεύα-
 σαν o, corr. Wurm. 19 πλεν del. Reiske, τε Dind.
 24 πορευτὰς Reiske, πορεύας o

πλατὰς χώμασιν ἐνέφραττεν, διάπερ οὐκ ἦν ἡμέδιως
 οὔτε ταῖς ναυσὶν εἰσπλέειν οὔτε τοῖς ἱππεύσι
 προσπείλασαι οὔτε τοῖς πεζοῖς προσελθεῖν. οἱ δὲ
 περὶ τὸν Φαρνάβαζον στρατηγοί, καταλιπόντες τὸ
 1 Πηλουστικὸν στόμα θαυματοῦς ὠχυρωμένον καὶ
 στρατιωτῶν πλήθει φυλαττόμενον, τὸ μὲν διὰ
 τούτου βιάζεσθαι παντελῶς ἀπεδοκίμασαν, δι' ἐπέ-
 ρου δὲ στόματος ἔγνωσαν ποιῆσθαι τὸν εἰσπλουν.
 διὸ πλείονας πελάγιοι πρὸς τὸ μὴ καθορᾶσθαι
 10 τὰς ναῦς ὑπὸ τῶν πολεμίων, κατέπλευσαν πρὸς
 στόμα τὸ καλούμενον Μενδήσιον, ἔχον ἡῶνα παρή-
 κουςαν ἐφ' ἑκάνον τόπον. εἰς ταύτην ἀποβάντες
 μετὰ στρατιωτῶν τρισχιλίων ὃ τε Φαρνάβαζος καὶ
 35 ὁ Ἰφικράτης προῆγον ἐπὶ τὸ τεταχισμένον ἐπὶ τοῦ
 15 στόματος πολισμέτιον. ἐκβροθησάντων δὲ τῶν
 Αἰγυπτίων ἱππεύσι τε καὶ πεζοῖς τρισχιλίσι, γενομέ-
 νης τε μάχης ἰσχυρὰς καὶ τοῖς Πέρσαις πολλῶν ἐκ τῶν
 ναῶν προσγεγεννημένων, κυκλωθέντες οἱ Αἰγύπτιοι,
 πολλοὶ μὲν ἀπέθανον, οὐκ ὀλίγοι δ' ἐξωργήθησαν.
 20 οἱ δὲ περιλυφθέντες εἰς τὴν πόλιν συνεδιώχθησαν.
 οἱ δὲ περὶ τὸν Ἰφικράτην συνεισπιδόντες τοῖς
 φρουροῦσιν ἐντὸς τῶν τειχῶν, καὶ κρατίσαντες
 τοῦ φρουρίου, τοῦτο μὲν κατέσκαψαν, τοὺς δ'
 ἐνοικούντας ἐξηνδραποδίσαντο.
 25 Μετὰ δὲ ταῦτα τοῖς στρατηγοῖς ἐνέπιει στάσις, 43
 δι' ἣν τῆς ἐπιβολῆς ἐσφάλησαν. ὁ μὲν γὰρ Ἰφι-
 κράτης παρὰ τῶν αἰχμαλώτων πυθόμενος ἱερημον
 εἶναι τὴν Μέρφιν, ἐπικαιροτάτην οὖσαν πόλιν τῶν

ὁ προσπείλασαι (pro προσπείλασαι) refellit West. 10 πρὸς
 PFJ, πρὸς τὸν c

καὶ Αἴγυπτον, συνεβούλευεν ἔξαιτῃς ἀνυπλεῖν ἐπὶ
 τὴν Μίμφιν πρὸ τοῦ παραγενέσθαι τὰς τῶν Αἴγυ-
 πτίων δυνάμεις· οἱ δὲ περὶ τὸν Φαρνάβαζον ὄντο
 δεῖν ἀναμένειν τὴν ὅλην δύναμιν τῶν Περσῶν·
 ἀσφαλεστέρον γὰρ ἔσεσθαι τὴν στρατείαν ἐπὶ τὴν
 2 Μίμφιν. τοῦ δ' Ἰφικράτους ἐξιοῦντος αὐτῷ δοθῆ-
 ναι τοὺς παρόντας μισθοφόρους, καὶ μετ' ἐκείνων
 ἐπιγγελλομένου κρατῆσαι τῆς πόλεως, τό τε θράσος
 αὐτοῦ καὶ τὴν ἀρετὴν ἐπώπιενσε, μὴ κατ' ἰδίαν
 κατέσχη τὴν Αἴγυπτον, διόπερ οὐ συγχωροῦντος 10
 τοῦ Φαρναβάζου, ὁ Ἰφικράτης διεμαρτύρατο, λέγων
 ὡς ἂν παρῶσι τὴν ὀξύτητα τῶν καιρῶν, ἄπικτον
 ποιήσουσι τὴν πολλὴν στρατιάν ... ἐφθόκουν αὐτῷ
 11 καὶ διαβολὰς ἀδίκους προσέηπον. οἱ δ' Αἰγύπτιοι
 πολλὴν ἀνυστροφὴν λαβόντες, εἰς μὲν τὴν Μίμφιν 15
 ἐξέπικρυψεν τὴν ἱκανὴν φυλακὴν, ἐπὶ δὲ τὸ πεπο-
 ρημένον πολισμέτιον πάσαις ταῖς δυνάμεσι παρα-
 γενόμενοι, καὶ πολλὰ πλεονεκτοῦντες διὰ τὴν τῶν
 τόπων ὀχυρότητα, συμπλοκάς ἐποιοῦντο τοῖς πολε-
 μίοις συνεχῆς. αἰεὶ δὲ μᾶλλον ἐπισχύοντες πολλοὺς 20
 ἀνίρουν τῶν Περσῶν καὶ κατεθάρρουν τῶν πολε-
 4 μίαν. χρονιζούσης δὲ τῆς περὶ τὸ πολισμέτιον
 τοῦτο στρατείας, καὶ τῶν ἐτησίων ἤδη γενομένων,
 ὁ Νεῖλος πληροῦμενος καὶ πάντα τόπον ἐπείχων τῷ

2 αὐτῷ P, ὄντο v. 5 γὰρ [ἐσεσθαι] γενέσθαι P. τὴν
 στρατείαν AIK, τὴν στρατιάν P, στρατιάν τὴν P; τὴν ἐπὶ τὴν
 M. στρατίαν ε; τὴν στρατίαν τὴν fort. 6 κατὰ Dind.
 11 ὁ om. P. 13 τὴν ὅλην στρατίαν Sintonis. ἐφθό-
 κουν] ὄν add. Reiske; οἱ δὲ περὶ τὸν Φαρναβάζον μᾶλλον
 ἐφθόκουν Rhod. 19 τόπων Dind., ὅλων ο. 23 στρατίαν
 PAFL.

πλήθει τοῦ θένματος αἰεὶ μᾶλλον ὠχύρου τὴν
 Αἴγυπτον. οἱ δὲ τῶν Περσῶν ἡγεμόνες, ἀντιπρα-
 τοῦσης αὐτοῖς [αἰεὶ] τῆς περιστάσεως, ἔγνωσαν ἐκ
 τῆς Αἴγυπτου τὴν ἀπαλλαγὴν ποιήσασθαι. διόπερ
 5 ἐκαινούτων αὐτῶν εἰς τὴν Ἀσίαν, καὶ γενομένης
 διαφορᾶς τῷ Φαρναβάζῳ πρὸς τὸν Ἰφικράτην, ἐπο-
 πτεῦσε· ὁ Ἰφικράτης μὴ συλληφθῆ καὶ τιμωρίας
 τύχῃ, καθάπερ Κόνων ἔπαθεν ὁ Ἀθηναῖος, ἔκρινε
 λάθρᾳ φεῦγειν ἐκ τοῦ στρατοπέδου· διὸ καὶ παρα-
 10 σκευασάμενος πλοῖον ἔλαθε νυκτὸς ἀπαλλαγῆς καὶ
 καταπλεύσας εἰς τὰς Ἀθήνας. ὁ δὲ Φαρναβάζος
 πρὸς αἰεὶ ἐκείμῃς κατηγορήσε τοῦ Ἰφικράτους ὡς
 αἰτίου γεγονότος τοῦ μὴ ληφθῆναι τὴν Αἴγυπτον.
 οἱ δὲ Ἀθηναῖοι τοῖς μὲν Πέρσαις ἐπέκρισιν ἰδιω-
 15 καν, ὅτι ἐὰν εὖρωσιν αὐτὸν ἡδικοῦτα, κολάσουσι
 κατὰ τὴν ἀξίαν, αὐτοὶ δὲ μετ' ὀλίγον χρόνον στρα-
 τηγὸν κατέστησαν τὸν Ἰφικράτην ἐπὶ τὸ νατικόν.
 36 Οὐκ ἀνοίκειον δ' ἐστὶ τὰ περὶ τῆς Ἰφικράτους
 44 ἀρετῆς ἱστοροῦμένα παραθεῖναι. οὗτος γὰρ περὶ
 70 δίδεται στρατηγικὴν τε ἐγγίνοιναι ἰσχυρῶς καὶ
 πρὸς πάσαν ἐπύνοιν ἀγαθὴν φύσει κεχρησθαι δια-
 φόρῳ. προσλαβόμενον οὖν αὐτὸν τὴν ἐν τῷ Περ-
 σικῷ πολέμῳ πολυχρόνιον ἐμπειρίαν τῶν στρατιω-
 τικῶν ἔργων, ἐπειρήσασθαι πολλὰ τῶν εἰς τὸν
 25 πόλεμον χρησίμων, καὶ μάλιστα [τῶν] περὶ τὸν
 καθοπλισμὸν φιλοτιμηθῆναι. τῶν γὰρ Ἑλλήνων 2
 μεγάλας ἀσπίδας χρωμένων καὶ διὰ τοῦτο δυσκινῆ-

3 αἰεὶ del. Dind. ἔγνωσαν ο, corr. Dind. 11 κλέ-
 ους P; κατέλασαν fort. 17 κατέστησαν τὸν FK, κατεστή-
 ους c 21 διαφορᾶς P 25 τῶν del. Dind., τὰ Reiske

των ὀντων, συνείλε τὰς ἀσπίδας καὶ κατασκευάσαι
 πέλτας συμμέτρους, [ἐξ] ἀμφοτέρων ἐν στοχασάμε-
 νος, τοῦ τι σκέπειν ἱκανῶς τὰ σώματα καὶ τοῦ
 δύνασθαι τοὺς χρωμένους ταῖς πέλταις διὰ τὴν
 3 κορυφότητα παντελῶς εὐκινήτους ἐπάρχειν. διὰ δὲ
 τῆς πείρας τῆς εὐχρηστίας ἀποδοχῆς τυγχανοῦσης,
 οἱ [μὲν] πρότερον ἐπὶ τῶν ἀσπίδων ὀπλῆται καλου-
 μένοι τότε [δὲ] ἀπὸ τῆς πέλτης πελτασταὶ με-
 τωνομήσθησαν. ἐπὶ δὲ τοῦ δόρατος καὶ τοῦ ξίφους
 εἰς τούναρτίον τὴν μετέθεσιν ἐποιήσατο· ἠνέζησε
 γὰρ τὰ μὲν δόρατα ἡμιολίῳ μεγέθει, τὰ δὲ ξίφη
 σχεδὸν διπλάσια κατασκευάσεν. τὴν δὲ δοκιμασίαν
 ἢ χρδα διαβεβαιούσα τὴν ἐπίνοιαν τοῦ στρατηγοῦ
 4 τῷ τῆς πείρας ἐπιτενύματι δόξης ἠξίωσεν. τὰς τε
 ὑποδείξεις τοῖς στρατιώταις εὐλότους καὶ κοῦφας
 ἐποίησε, τὰς μέχρι τοῦ νῦν ἱπικρυτιδας ἀπ' ἐκεί-
 νου καλουμένας. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα τῶν χρη-
 σίμων εἰς τὰς στρατείας κατέθεξε, περὶ ὧν μακρὸν
 ἂν εἶη γράφειν. ἡ μὲν οὖν ἐπ' Αἰγυπτίον στρα-
 τεία τῶν Περσῶν, μεγάλῃς τυχοῦσα παρασκευῇς,
 παρ' ἐλπίδας ἄπρακτον ἴσχε τὸ τέλος.
 45 Κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα ταραττομένον τῶν πόλεων
 διὰ τὴν ἀσυνήθη πολιτείαν, καὶ πολλῶν ἐπανιστα-
 μένων διὰ τὴν κοινὴν ἀναρχίαν, τοῖς μὲν τὰς
 ὀλιγαρχίας κατασκευάζουσιν ἰβοήθουν οἱ Λακιδαι-
 2 μόνιοι, τοῖς δὲ τῆς δημοκρατίας ἀντιχομένοις
 2 συνεμέχον οἱ Ἀθηναῖοι. ἀμφοτέραι γὰρ αἱ πόλεις

2 ἐξ del. evl (c. 64, 5)
 Schäfer 13 ἢ am. P
 PAFK

7 μὲν del. Dindl. 8 δὲ del.
 18 στρατιᾶς c 19 στρατιᾶ

αἷται χρόνον ὀλίγον διατήρησαν τὰς σπονδὰς, μετὰ
 δὲ ταῦτα συμπράττουσαι ταῖς οἰκείαις πόλεσιν ἐπο-
 λέμον, οὐδὲν ἐτι φροντίζοντες τῆς κοινῆς συντι-
 θείσης εἰρήνης. διὸπερ ἐν Ζακύνθῳ τοῖς ἐπὶ τῆς
 6 Λακεδαιμονίαν ἐπιστάσις κυρίοις γεγονόσι τοῦ
 πολιτεύματος ὁ δῆμος χαλεπῶς ἔχων καὶ μνησικ-
 κῶν ἐφυγάδεν πάντας. . . . οὗτοι δὲ πρὸς Τιμό-
 θεον τὸν Ἀθηναίων ἡγούμενον τοῦ ναυτικοῦ κατα-
 37 φυγόντες συνέπλεον αὐτῷ καὶ συνεμάχουν. τοῦτον 3
 10 οὖν παραστησάμενοι συνεργόν, καὶ διαβιβασθίντες
 εἰς τὴν νῆσον ὑπ' αὐτοῦ, κατελάβοντο χωρίον ὄχυ-
 ρὸν παρὰ θάλατταν, ὃ προσηγόρευον Ἀρκεδίαν. ἐκ
 τούτου δ' ὀρμώμενοι, καὶ βοηθὸν ἔχοντες τὸν Τιμό-
 θεον, ἐκακοποίησαν τοὺς ἐν τῇ πόλει. τῶν δὲ Ζακυν- 1
 15 θίων τοὺς Λακεδαιμονίους ἀξιοῦντων βοηθῆσαι, τὸ
 μὲν πρῶτον εἰς τὰς Ἀθήνας ἀποστέλλαντες πρίσβεις
 κατηγοροῦν τοῦ Τιμοθέου· ὥς δ' ἰδιώρουν τὸν
 δῆμον ἀποκλίνοντα πρὸς τοὺς φυγάδας, συνεστή-
 20 σατο ναυτικόν, καὶ πληρώσαντες τριήρεις εἰκοσι
 καὶ πάντα ἐξέπεμφαν τοῖς Ζακυνθίοις συμαχίαν,
 δόντες τὴν ἡγεμονίαν Ἀριστοκράτει.

Αἱ δὲ τοῦτοις πραττομένοις τῶν ἐκ Κορκυρίας 46
 τινὲς φίλοι Λακεδαιμονίων ἐκαναστάντες τῷ δήμῳ,
 παρεκάλεσαν τοὺς Σπαρτιάτας ἀποστείλαι ναυτικὴν
 25 δύναμιν, ὑπισχνοῦμενοι παραδώσειν αὐτοῖς τὴν

2 οἰκείαις αF1, ἰδίαις c. 4 τοῖς ἐπὶ om. P. 7 οὗτοι
 referri non posse ad expulsos Lacedaemoniorum asséclas
 monuit Palmerius. 9 συνέπλεον] συνεπιμαχούν PA,
 συνεπιμαχούν Wurm. 12 προσηγόρευτο Ἀρκαδία Dind.
 13 τὸν om. P. 18 συνεστήσατο τὸν ναυτ. P. 20 ζανθι-
 οῖς P. 21 ἀριστοκράτη P.

Κόρκυραν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, τὴν Κόρκυραν
 εἰδότες μεγάλην ὁπλὴν ἔχουσαν τοῖς ἀντεχομένοις
 τῆς θαλάττης, ἔσπειναν κύριοι γενέσθαι ταύτης
 2 τῆς πόλεως. εὐθὺς οὖν ἐπεμψαν εἰς τὴν Κόρκυραν
 τριήρεις εἴκοσι καὶ δύο, τὴν ἡγεμονίαν Ἀλκίδα
 3 παραδόντες. τοῦτον δὲ τὸν στόλον προσεποιήθησαν
 εἰς Σικελίαν ἀποστεῖλαι, ἵνα ὡς φίλοι προσδεχθέν-
 τες ὑπὸ τῶν Κορκυραίων κατάσχωσι τὴν πόλιν
 4 μετὰ τῶν φυγάνων. οἱ δὲ Κορκυραῖοι γνόντες τῶν
 Σπαρτιατῶν τὴν ἐπίνοιαν, τὴν μὲν πόλιν ἐπιμελῶς
 5 ἐφύλακτον, εἰς δὲ τὰς Ἀθήνας πρέσβεις ἐπέμ-
 ψαν περὶ βοηθείας. οἱ δ' Ἀθηναῖοι ψηφισάμενοι
 βοηθεῖν τοῖς Κορκυραίοις καὶ Ζακυνθίων τοῖς
 6 φυγάσιν, εἰς μὲν τὴν Ζακυνθον ἐπέμψαν Κτήσι-
 κλῆα στρατηγόν, ἡγούμενον τῶν φυγάνων, εἰς δὲ
 7 τὴν Κόρκυραν παρεσκευάζοντο ναυτικὴν δύναμιν
 8 ἐκτίμειν. Ἀμα δὲ τοῦτοις προετιμώμενοι κατὰ τὴν Βοιω-
 9 τίαν Πλαταιεῖς ἀντεχόμενοι τῆς Ἀθηναίων συμμα-
 χίας μετεπέμποντο στρατιώτας, κεχρικότας τοῖς Ἀθη-
 10 ναίοις παραδοῦναι τὴν πόλιν. ἐπὶ δὲ τοῦτοις οἱ
 11 βοιωτάρχαι χαλεπῶς διατεθέντες πρὸς τοὺς Πλα-
 ταιεῖς, καὶ σπινδόντες φθάσαι τὴν παρὰ τῶν Ἀθη-
 12 ναίων συμμαχίαν, εὐθὺς ἐπ' αὐτοὺς δύναμιν ἀξιό-
 13 λογον ἤγον. παραγενόμενοι δὲ πλησίον τῆς τῶν
 Πλαταιέων πόλεως, ἀπροσδοκίῃ τῆς ἐπιθέσεως
 14 γινομένης, οἱ πλείστοι μὲν τῶν Πλαταιέων ἐπὶ τῆς
 χώρας καταληφθέντες ὑπὸ τῶν Ἰππείων συνηρπά-

7 ἵνα om. P

13 Ζακυνθίων τοῖς φυγάσιν] Λακε-
 δαιμόνιον τοῖς συμμάχοις AHIK. 28 καταληφθέντες PAK

γῆσαν, οἱ δὲ λοιποὶ καταφυγόντες εἰς τὴν πόλιν,
καὶ συμμάχων ὄντες ἔρημοι, συνηγαγασάντων ὁμο-
λογίας συνθέσθαι τοῖς πολέμοις εὐαρίστους· ἴδαι
38 γὰρ αὐτοὺς τὰ ἐπιπλα λαβόντας ἀπελθεῖν ἐκ τῆς
1 πόλεως καὶ μηκέτι τῆς Βοιωτίας ἐπιβαίνειν. μετὰ οὗ-
δὲ ταῦτα οἱ μὲν Θηβαῖοι τὰς Πλαταιῶν κατασκά-
φαντες καὶ Θισπιᾶς ἀλλοτρίως πρὸς αὐτοὺς δια-
κειμένας ἐξεπόρθησαν, οἱ δὲ Πλαταιεῖς εἰς Ἀθήνας
μετὰ τέκνων καὶ γυναικῶν φυγόντες τῆς ἰσοπολι-
10 τείας ἐτυχον διὰ τὴν χρηστότητα τοῦ δήμου. καὶ
τὰ μὲν κατὰ Βοιωτίαν ἐν τούτοις ἦν.

Λακεδαιμόνιοι δὲ στρατηγὸν καταστήσαντες Μνά-47
σιππον ἐπέστειλαν ἐπὶ τὴν Κορκυραν, ἔχοντα
τριήρεις μὲν ἑξήκοντα καὶ πέντε, στρατιώτας δὲ
15 χίλους καὶ πεντακοσίους. οὗτος δὲ καταπλεύσας
εἰς τὴν νῆσον καὶ προσλαβόμενος τοὺς φυγάδας
εἰσέπλευσεν εἰς τὸν λιμένα, καὶ τεττάρων μὲν νεῶν
ἐκυρίκυσεν, τῶν δὲ ὑπολοίπων τριῶν νεῶν φυγον-
σῶν πρὸς τὴν γῆν, αὗται μὲν ἐντεπρήσθησαν ὑπὸ
20 τῶν Κορκυραίων, ἵνα μὴ τοῖς πολέμοις ὑποχίριοι
γίνωνται. ἐνίκησε δὲ καὶ περὶ τοὺς ἐπὶ τῇ γῇ
λόφον τινὰ κατειλημμένους, καὶ καθόλου πολὺν
φόβον τοῖς Κορκυραίοις ἐπέστησεν. Ἀθηναῖοι δὲ 2
καὶ πάλαι μὲν ἀπεστάλκεισαν Τιμόθεον τὸν Κόνω-
25 ρος ἐπὶ βοήθειαν τοῖς Κορκυραίοις μετὰ νεῶν ἑξή-
κοιντα· οὗτος δὲ πρὸ τῆς συμμαχίας ταύτης πλεύσας
ἐπὶ Θρήκης, καὶ πολλὰς πόλεις ἐπὶ συμμαχίαν προ-

6. Θηβαῖοι FJ, Λακεδαιμόνιοι c πλαταιῶν P 7. Θι-
σπιᾶς P, Θισπιῶν E 11 κατὰ PAFJ, κατὰ τὴν c 17 μὲν
om. P; τίςασαρες μὲν τῶν F 21 περὶ om. f 27 προσκαλε-

- 3 καλεσόμενος, προσέθηκε τριάκοντα τριήρεις· τότε
 δὲ καθυστέρων τῆς τῶν Κορκυραίων συμμαχίας τὸ
 μὲν πρῶτον ἀπέβαλε τὴν στρατηγίαν, τοῦ δήμου
 χαλεπῶς πρὸς αὐτὸν διακτιθέντος· ὥς δὲ παρείπλευ-
 σεν εἰς τὰς Ἀθήνας, ἔγων πρίσβειων πλῆθος τῶν
 τὴν συμμαχίαν συντιθεμένων καὶ τριάκοντα τριή-
 ρεις [προσθετικῶς, πάντα δὲ τὸν στόλον εὖ κατε-
 σκευασκῶς πρὸς τὸν πόλεμον, μετενόησεν ὁ δῆμος
 καὶ πάλιν αὐτῷ τὴν στρατηγίαν ἀποκατέστησεν.
 4 προσκατεσσεύαζον δὲ καὶ ἄλλαι τριήρεις τετταρά- 10
 κοντα, ὥστε τὰς πάσας γίνεσθαι ἑκατὸν καὶ τριά-
 κοντα· ἐποιοῦντο δὲ καὶ σίτον καὶ βελῶν καὶ τῶν
 ἄλλων τῶν εἰς πόλεμον χρησίμων ἀξιολόγους παρη-
 σκευάς. κατὰ δὲ τὸ παρὼν στρατηγὸν ἐλόμενος
 Κτησικλῆς μετὰ στρατιωτῶν πεντακοσίων ἐξέπη- 15
 5 φαν βοηθήσοντα τοῖς Κορκυραίοις. οὗτος δὲ λάθρα
 νυκτὸς ἔλαθε τοὺς πολιορκουμένους εἰσπλεύσας εἰς
 Κόρκυραν· καὶ καταλαβὼν τοὺς ἐν τῇ πόλει πρὸς
 μὲν ἀλλήλους στασιάζοντας, τὰ δὲ κατὰ τὸν πόλε-
 μον κακῶς διοικούντας, τὰς μὲν στάσεις διέλυσε, 20
 τῆς δὲ πόλεως πολλὴν ἐπιμέλειαν ποιησάμενος 30
 6 εὐθαρσεῖς ἐποίησε τοὺς πολιορκουμένους. καὶ τὸ
 μὲν πρῶτον ἀπροσδοκῆτως τοῖς πολιορκούσιν ἐπι-
 θέμενος ἐκείλιν αὐτῶν περὶ διακοσίους, ὕστερον δὲ

σόμενος ο, corr. Dind. 7 δὲ P.JL, 11 c. ἐκατακτενε-
 κός P. 10 προσκατεσσεύαζον ο, corr. Dind., προσκατε-
 σκευάζει Reiske καὶ Dind., καὶ τὰς ο 11 ὥστε Reiske,
 ὥς καὶ ο πάσας Reiske, ἄλλαι πάσας ο 12 εἰς P.FK,
 εἰς τὸν c (c. 44, 1) 15 Στρατὶς ex (c. 46, 3 et) Xen.
 Hall VI 2, 10 conl. Wess. 16 λάθρα αὐτ ἔλαθε τοὺς πολιο-
 ρκούντας del. Reiske

μεγάλης μάχης γενομένης τὸν τε Μνάσιππον ἀνέλε
καὶ τὸν ἑλλων οὐκ ὀλίγους· τέλος δὲ τοὺς πολιορ-
κοῦντας εἰς πολιορκίαν συγκλείσας μεγάλων ἐπαύ-
νων ἴτυχεν. τοῦ δὲ περὶ τὴν Κόρυραν πόλεμον ἡ
σχεδὸν ἤδη τέλος ἔχοντας κατέπλευσεν ὁ στόλος
τῶν Ἀθηναίων εἰς τὴν Κόρυραν, ἔχων στρατηγούς
Τιμόθιον καὶ Ἰφικρέτην. οὗτοι δὲ τῶν καιρῶν
ὑστερηκότες ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐπραξαν μνήμης ἄξιον,
τροιήρεσι δὲ Σικελικαῖς περιτυχόντες, ὡς Διονύσιος
ἦν ἀπισταλῶς Λακεδαιμονίοις ἐπὶ συμμαχίαν, ὃν
ἤγοῦντο Κισσίδης καὶ Κρίνιππος, αὐτάνδρους εἶλεν,
οὔσας ἑντέα· τοὺς δ' ἀλόντας λαφυροπωλήσαντες,
καὶ πλείω τῶν ἑξαχοντα ταλάντων ἀθροίσαντες,
μισθοδότησαν τὴν δύναμιν.

Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις κατὰ μὲν τὴν
Κύπρον Νικοχλῆς ὁ εὐνοῦχος ἰδοιοφόνησεν Εὐαγ-
ραν τὸν βασιλέα καὶ τῆς τῶν Σαλαμινίων βασιλείας
ἐκινεῖν, κατὰ δὲ τὴν Ἰταλίαν Ῥωμαῖοι πρὸς Πραι-
νεστίνους παραταξάμενοι καὶ νικήσαντες τοὺς πλεί-
στον τῶν ἀντιταξαμένων κατέκοπεν.

Ἐκ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀστίου Ῥωμαῖοι
κατίστησαν ἑντὶ τῶν ὑπᾶτων χιλιάρχους ἑξ, Μάρ-
κον Φούριον καὶ Λεύκιον Φούριον, ἐπὶ δὲ Ἀῖλλον
Ποστώριον καὶ Λεύκιον Δοκρήτιον καὶ Μάρκον
Φάβιον καὶ Λεύκιον Ποστώριον. ἐπὶ δὲ τούτων
κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἐγένοντο σεισμοὶ μεγάλοι

16 ὁ εὐνοῦχος] καὶ εὐνοῦχος Palmerius, ἐπὶ ὁ εὐνοῦχος
(del. καὶ v. 17) Simson, δι' εὐνοῦχον γὰρ εὐνοῖσεν Beiske
ἐπαγόσαν P 23 φρούριον PA καὶ om. A φρούριον P, om. A
24 Ποστώριον ο - PA καὶ Λεύκιον om. A Δοκρήτιον
u - PA καὶ M. — Ποστώριον om. A 25 Ποστώριον v

καὶ κατακλυσμοὶ χώρας καὶ πόλεων ἄπιστοι· οὐδέ-
ποτε γὰρ ἐν τοῖς ἐπείνω χρόνοις ἐγένοντο πάθη
τοιαῦτα περὶ πόλεις Ἑλληνίδας, οὔτε τῶν πόλεων
κῆνδρων ἀφανισμός, θτίας τινὸς ἐνιργίας τὴν
ἀπώλειαν καὶ φθορὰν τῶν ἀνθρώπων μηχανησαμέ-
2 νης. ἐπίτεινε δὲ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς ὁ καιρὸς·
οὐ γὰρ ἡμέρας συνέβη γενέσθαι τὸν σεισμόν, ἐν ᾧ
δυνατὸν ἦν τοὺς κινδυνεύοντας βοηθεῖν ἑαυτοῖς,
ἀλλὰ νυκτὸς τοῦ πάθους συμβάντος αἱ μὲν οἰκίαι
διὰ τὸ μέγεθος τοῦ σεισμοῦ καταφρικτούμεναι 10
συνεχίζοντο, οἱ δὲ ἄνθρωποι διὰ τὴν τὸ σκότος
καὶ τὸ τῆς περιστάσεως ἀπροσδόκητον καὶ παρὰ-
δοξον ἀδυνάτως εἶχον ἀντιλαμβάνεσθαι τῆς σωτη-
3 ρίας. οἱ μὲν οὖν πλείους ἐναποληφθέντες τοῖς 40
πύλωσι τῶν οἰκίδων ἠφανίσθησαν· ἐπιλαβοῦσης δ' 15
ἡμέρας τινὲς ἐξεπῆδων ἐκ τῶν οἰκίδων, καὶ δόξαντες
ἐκπεφυγέναι τὸν κίνδυνον μίζονι καὶ παραδοξοτέρως
συμφορὰ περιέπεσον· τῆς γὰρ θαλάσσης μεταωρισθεί-
σης ἐπὶ πολὺ καὶ κύματος ὑψηλοῦ ἐξαγομένου
κατεκλίσθησαν ἅπαντες σὺν ταῖς πατρίσιν ἀφα- 20
νισθέντες. ἐγένετο δὲ τοῦτο τὸ πάθος τῆς Ἀχαΐας
περὶ δύο πόλεις, Ἑλέκην τε καὶ Βοῦραν, ὧν τὴν
Ἑλέκην [τε] συνέβαινε μέγιστον τῶν κατὰ τὴν Ἀχαΐαν
4 πόλεων εἶναι ἄξιωμα πρὸ τοῦ σεισμοῦ. περὶ δὲ τῶν
συμπτωμάτων μεγάλης οὔσης ζητήσεως, οἱ μὲν φυσι- 25
καὶ πειρῶνται τὰς αἰτίας τῶν τοιούτων παθῶν οὐκ
εἰς τὸ θαῖον ἀπαφίρειν, ἀλλ' εἰς φυσικὰς τινας καὶ
κατηναγκασμένας περιστάσεις, οἱ δ' εὐσεβῶς διακρί-

3. οὐδέ Dind. 12 τὸ] διὰ τὸ Dind. 14 ἐναποληφθέντες
15 P. 19 ἡμεῖς P. 22 ἐλεκήν P. 23 τε del Dind.

μενοι πρὸς τὸ θεῖον πιθανός τις αἰτίας ἀποδι-
δοῦσι τοῦ συμβάντος, ὥς διὰ θεῶν μῆνιν γενη-
μένης τῆς συμφορᾶς τοῖς εἰς τὸ θεῖον ἀσεβήσαι·
περὶ ὧν καὶ ἡμεῖς ἀκριβῶς ἀναγράφειν πειρασόμεθα
ἐν τῇ κατὰ μέρος ἱστορίᾳ. κατὰ τὴν Ἰωνίαν ἐννέα⁴⁹
πόλεις εἰώθεισαν κοινὴν ποιέσθαι σύνοδον τὴν
τῶν Πανιώνιων, καὶ θυσίας συνθύνειν ἀρχαίας καὶ
μεγάλας Ποσειδῶνι περὶ τὴν ὀνομαζομένην Μυκά-
λην ἐν ἰσθμῷ τόπῳ. ὕστερον δὲ πολέμων γενομέ-
ων περὶ τοὺς τοὺς τόπους οὐ δυνάμενοι ποιεῖν
τὰ Πανιώνια, μετέβησαν τὴν πανήγυριν εἰς ἀσφαλῆ
τόπον, ὃς ἦν πλησίον τῆς Ἐφέσου. πέμψαντες δὲ
θεωροὺς Πυθῶδε, χρησμούς ἔλαβον ἀφιδρυμάτα
λαβεῖν ἀπὸ τῶν ἀρχαίων καὶ προγονικῶν αὐτοῖς
βωμῶν ἐξ Ἑλλάκης τῆς ἐν τῇ τότε μὲν Ἰωνίᾳ, νῦν
δὲ Ἀχαΐᾳ καλουμένη. οἱ μὲν οὖν Ἴωνες κατὰ τὴν
χρησμὸν ἐπεμψαν εἰς Ἀχαΐαν τοὺς ληψομένους τὰ
ἀφιδρυμάτα· οὗτοι δὲ πρὸς τὸ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν
διαλεχθέντες ἐπεισαν διδόναι τὰ ἀξιόμμενα. οἱ δὲ
τὴν Ἑλλάκην οἰκοῦντες, ἔχοντες παλαιὸν λόγιον ὅτι
τότε κινδυνεύουσιν ὅταν Ἴωνες ἐπὶ τοῦ βωμοῦ τοῦ
Ποσειδῶνος θύσωσιν, ἀναλογιζόμενοι τὸν χρησμὸν
ἀντέλεγον τοῖς Ἴωσι περὶ τῶν ἀφιδρυμάτων, λίγον-
τες μὴ κοινὸν τῶν Ἀχαιῶν, ἀλλ' ἰδίους αὐτῶν εἶναι
τὸ τίμενος· συνέπραττον δὲ τούτοις καὶ οἱ τὴν
Βοῶρην οἰκοῦντες. τῶν δὲ Ἀχαιῶν κοινῷ δόγματι B

1 ἀποδίδουσι A, ἀπὸ δοῦσι P   3 τοῖς om. P   49 ἐπιβή-
μασιν P   4 ἀκριβῶς om. P   5 τῇ] ἐν τῇ A   ἐννέα]
δόδεκα West. ex Herod. I 145, Strab. XIV 1, 20   15 ἐν
τῇ . . Ἰωνίᾳ . . Ἀχαΐᾳ καλουμένης ο, corr. Madsig   20 Ἑ-
λλάκην P   24 αὐτῶν ο

συγχωρησάντων, οἱ μὲν Ἴωνες ἔθυσαν ἐπὶ τοῦ
 βωμοῦ τοῦ Ποσειδῶνος κατὰ τὸν χρησμόν, οἱ δ' 41
 ἔλκευζαν τὰ χρήματα διαρρήσαντες τῶν Ἰώνων τοὺς
 τε θεωροὺς συνήραψαν, ἡσέβησάν τε εἰς τὸ θεῖον.
 ἄνθ' ὧν φασι μνησέντα τὸν Ποσειδῶνα διὰ τοῦ
 σεισμοῦ καὶ τοῦ κατακλυσμοῦ τὰς ἄσειβούσας πόλεις
 4 λυμήνασθαι. τοῦ δ' ἐκ Ποσειδῶνος γεγονέναι τὴν
 μῆνιν ταῖς πόλεσιν φασιν ἐμφανεῖς ἀποδείξεις ὑπάρ-
 χειν διὰ τὸ τῶν σεισμῶν καὶ τῶν κατακλυσμῶν
 τοῦτον τὸν θεὸν ἔχειν διελήφθαι τὴν ἔξουσίαν, 10
 καὶ διὰ τὸ δοκεῖν τὸ παλαιὸν τὴν Πελοπόννησον
 οἰκητήριον γεγονέναι Ποσειδῶνος, καὶ τὴν χώραν
 ταύτην ὡς περὶ ἱερὸν τοῦ Ποσειδῶνος νομιζεσθαι,
 καὶ τὸ σύνολον πάσας τὰς ἐν Πελοποννήσῳ πόλεις
 μάλιστα τῶν ἀθανάτων τὸν θεὸν τιμᾶν τοῦτον. 15
 5 πρὸς δὲ τοῦτοις τὴν Πελοπόννησον κατὰ βάθους
 ἔχειν μεγάλα κοιλώματα καὶ συστάσεις ὁδάτων
 ναματιῶν μεγάλας. εἶναι γὰρ ἐν αὐτῇ δύο ποτα-
 μούς φανεροὺς ῥέοντας ὑπὸ γῆν· ὁ τε γὰρ περὶ
 Φένιον ποταμὸς εἰς τὴν γῆν καταδυνόμενος ἐν τοῖς 20
 προτέροις χρόνοις ἠφανίζετο, τῶν κατὰ γῆς ἀντρῶν
 αὐτὸν ὑποδεχομένων, ὁ τε περὶ [τὸ] Στόμφηλον εἰς
 τι χάσμα καταδυνόμενος ἐπὶ διακοσίους σταδίους
 φέρεται κειχυμένος κατὰ γῆς καὶ παρὰ τὴν τῶν
 6 Ἀργείων πόλιν ἐξέρχιν. πρὸς δὲ τοῖς εἰρημένοις 25
 λέγουσιν, ὅτι πλὴν τῶν ἄσειβησάντων οὐδεὶς ἕλλος

3 χρήματα | θύματα Dind. (c. 82; 1)   5 φησι PAK
 om. F   9 καὶ τῶν κατακλυσμῶν om. P; τῶν om. F
 20 θεῖον c   22 Στόμφηλον | τὸ στόμφη P₂, τὸ στόμ-
 φιον c   23 τι Dind., τὸ θ

περιέπεισε τῇ συμφορᾷ. καὶ περὶ μὲν τῶν γενο-
μένων σιυσμῶν καὶ κατακλυσμῶν ἀρχεισθησόμεθα
τοῖς ῥηθείσιν.

Ἐκ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησιν Ἀλκισθένοις Ρω-50
2 μῆκοι μὲν ἀπὲ τῶν ὑπᾶτων χιλιάρχους κατέστησαν
Ὀκτώ, Λεύκιον Οὐαλίριον καὶ Πόπλιον, ἔτι δὲ
Γάιον Τιβέριον καὶ Λεύκιον Μενήμιον, πρὸς δὲ
ταύτοις Γάιον Σολπίκιον καὶ Τίτον Παπίριον καὶ
Λεύκιον Αἰμίλιον, παρὰ δὲ Ἡλείοις Ὀλυμπιάς ἤχθη
10 δαυτέρα πρὸς ταῖς ἑκατόν, καθ' ἣν ἐνίκα στάδιον
Λάμων Θούριος. ἐπὶ δὲ τούτων, Αἰκιδαιμονίων 2
ἔτη σχεδὸν πεντακόσια τῆς Ἑλλάδος ἰχόντων τὴν
ἡγεμονίαν, τὸ θεῖον προεισημεινεν αὐτοῖς τῆς ἀρχῆς
τὴν ἀποβολήν· ὥφθη μὲν γὰρ κατὰ τὸν οὐρανὸν
15 ἐπὶ πολλὰς νύκτας λαμπὰς μεγάλη καομένη, ἀπὸ
42 τοῦ σχήματος ὀνομασθεῖσα πυρίνη δοκίς· μικρὸν
δ' ὕστερον ἔττηθέντες οἱ Σπαρτιάται παραδόξως
μεγάλῃ μάχῃ τὴν ἡγεμονίαν ἀπέβαλον ἀνελπίστως.
ἔνιοι δὲ τῶν φυσικῶν τὴν γένεσιν τῆς λαμπάδος 3
20 εἰς φυσικὰς αἰτίας ἀνέφερον, ἀποφαινόμενοι τὰ
τοιαῦτα φαινόματα κατηναγκασμένως γίνεσθαι
χρόνοις ὁρισμένοις, καὶ περὶ τῶν τοιούτων τοῖς
τε ἐν Βαβυλῶνι Χαλδαίοις καὶ τοῖς ἄλλοις ἀστρο-
λόγοις ποιουμένοις προφησίαις ἐνυργεῖς ἐπιτυγχά-
25 νειν· τοῖς δὲ μὴ θαυμάζειν ὅταν γένηται τι
τοιούτων, ἀλλ' ἐὰν μὴ γένηται, κατὰ τὰς ἰδίαις

4 δ'] γὰρ P   6 Πόπλιον PA, Πόπλιον ἄρχον c (Iav. VI 27)   7 Τιβέριον c1 Λεύκιον c1 Γάιον c1 καὶ Τίτον — Λεύκιον om. A   8 Σολπίκιον v   Παπίριον v   9 Αἰμίλιον PA, Αἰμίλιον καὶ Φλάβιον Μάρκον c   10 ἑκατόν] ἑκατήμιοντα P   25 τοῖς δὲ] ὥστε Madrig

ἰκέστων περιόδους αἰωνίους κινήσει καὶ φοραῖς
 ὀρισμέναις [τῶν] συντελουμένων. τὴν δ' οὖν λαμ-
 παδα τοσαύτην ἰσχυρῆναι λαμπρότητα καὶ δύναμιν
 τοῦ φωτός, ὥστ' ἐπὶ τῆς γῆς σκιάς κοιτῆν παραπλη-
 4 σίας τῇ σελήνῃ. κατὰ δὲ τούτους τοὺς χρόνους Ἀρτα-
 ξέρξης ὁ βασιλεὺς ὄρων πάλιν ταραττομένην τὴν
 Ἑλλάδα πρὸς αἰετὶς ἀπίστευτε, παρακαλῶν συλλύ-
 σασθαι τοὺς ἐμφυλίους πολέμους καὶ συνθέσθαι
 κοινὴν εἰρήνην κατὰ τὸς ὁμολογίας, ὥς πρότερον
 ἦσαν πεποιημένοι. τῶν Ἑλλήνων δὲ πάντων ἀσμέ- 10
 νως προσδεξαμένων τοῖς λόγοις, συντίθεντο κοινὴν
 εἰρήνην αἱ πόλεις πάσαι πλήν Θηβαίων. Θηβαῖοι
 γὰρ μόνοι, τὴν Βοιωτίαν ὑπὸ μίαν ἄγοντες συντί-
 λειαν, οὐ προσεδέχθησαν ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων διὰ
 τὸ πάσαιν ἀρέσκειν κατὰ πόλιν γίνεσθαι τοὺς 15
 ὄρκους καὶ τὰς σπονδάς. διόπερ ἐκσπονδοὶ γενη-
 θέντες ὥσπερ καὶ πρότερον, συνέλχον τὴν Βοιωτίαν
 5 ἐν τῇ καθ' αὐτοὺς μιᾷ συντιλείᾳ. ἐπὶ δὲ ταῦτοις
 οἱ Λακεδαιμόνιοι παροξυνθέντες ἔγνωσαν μεγάλην
 δυνάμει στρατεύειν ἐπ' αὐτούς, ὥς κοινοὺς πολε- 20
 μίους· σφόδρα γὰρ ὑπερωρῶντο τὴν εὐξῆσιν αὐτῶν,
 μήποτε τῆς ὅλης Βοιωτίας ἡγούμενοι τὴν ἡγεμο-
 νίαν τῆς Σπάρτης καταλύσωσιν, ἐπιλαβόμενοι και-
 ροῦ. ἐν τε γὰρ τοῖς γυμνασίοις συνεχῶς διατρέ-
 βόντες εὐφωστοὶ τοῖς σώμασιν ὑπῆρχον, καὶ φύσει 25
 φιλοπόλεμοι καθιστώτερες οὐδενὸς Ἰθονος Ἑλληνικοῦ
 6 τοῖς ἀνδραγαθίαις ἐλαίοντο, εἶχον δὲ καὶ ἡγεμόνας

1 ἰκέστων] ἰσχυρῶν Rhod.; περιόδους, ἰκέστων fort.
 2 τῶν deleui, ἀπίστεως Rhod., τούτων Wurm συντιλουμέ-
 νας Reiske 3 καὶ add. Madvig 10 τῶν δὲ Ἑλλήνων v

ἐπιφανείς τὰς ἐρεταίς πολλοὺς μὲν καὶ ἄλλους,
 μεγίστους δὲ τρεῖς, Ἐπαμεινώνδαν καὶ Γοργίαν,
 ἔτι δὲ καὶ Πίλοπίδαν· ἥ τε πόλις τῶν Θηβαίων
 διὰ τῆς τῶν προγόνων ἐπιφανείας ἐν τοῖς ἡρωικοῖς
 χρόνοις φρονήματος ἦν πλήρης καὶ μεγάλων ὀφεί-
 γεται πραγμάτων. κατὰ μὲν οὖν τοῦτον τὸν ἐν-
 αὐτὸν οἱ Ἀσκιδαίμονιοι παρεσκευάζοντο πρὸς τὸν
 πόλεμον καὶ δυνάμεις κατέλεγον τὰς μὲν πολιτικάς,
 τὰς δὲ παρὰ τῶν συμμέχων.

¹⁰ Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Φρασικλίδου Ρω-51
⁴³ μαῖοι κατέστησαν ἀντὶ τῶν ὑπέτων χιλιάρχους ὀκτώ,
 Πόπλιον Μάνιον καὶ Γάιον, Ἐρενούχιον καὶ Γάιον
 Σίστον καὶ Τιβέριον Ἰούλιον, ἔτι δὲ Λεύκιον Λεβί-
 νιον καὶ Πόπλιον Τριβόνιον καὶ Γάιον Μάλλιον,
¹² πρὸς δὲ τοῦτοις Λεύκιον Ἀνθέστιον. ἐπὶ δὲ τούτων
 οἱ μὲν Θηβαῖοι ἐσπορεύοντο γεγονότες ἠεὶ ἐκείνησαν
 ἀντιδρᾶσθαι μόνον τὸν πρὸς Ἀσκιδαίμονιους πόλε-
 μον· οὐδεμίᾳ γὰρ ἔξῃ πόλει συμμαχεῖσαι διὰ τὸ
 πάσας συντεταγέσθαι τὴν κοινὴν εἰρήνην. οἱ δὲ 2
¹⁴ Ἀσκιδαίμονιοι, μονωθέντων τῶν Θηβαίων, ἔκριναν
 πολεμεῖν αὐτοῖς καὶ τὰς θήβας ξανδραποδίσασθαι,
 φανεράς δὲ οὔσης τῆς τῶν Ἀσκιδαίμονιων παρα-
 σκευῆς, καὶ τῶν Θηβαίων ἰρήμων ὄντων, συμμα-
 χων, ἅπαντες ὑπελάμβανον αὐτοὺς ὁσδίως ὑπὸ τῶν

2 Γοργίαν cf. 39, 2 12 Μάνιον] Manlius Liv. VI 30
 γένος Ἐρενοῦχιον καὶ P καὶ et Ἐρενοῦχιον καὶ Γάιον
 om. A 13 Σίστον c; Sertilius Liv. καὶ et Ἰούλιον
 et λαβ. — Πόπλιον et καὶ P Μάλλιον om. A λαβίτιον]
 Albinius Liv. 14 Τριβόνιον a-PA Μάλλιον FK 19 συν-
 τεταγέσθαι c, corr. Reiske 24 ὁσδίως] ds. add. Hert. et
 Mailvig; καταπολεμηθήσεσθαι malim

3 Σπαρτιατῶν καταπολεμηθῆναι. διόπερ οἱ μὲν εἰκοί-
 κως ἔχοντες τῶν Ἑλλήνων πρὸς τοὺς Θηβαίους
 συνήλθον αὐτοῖς ἐπὶ ταῖς προσδοκωμέναις συμφο-
 ραῖς, οἱ δ' ἄλλοτρίως ἔχοντες περιχαρεῖς ἦσαν, ὡς
 αὐτίκα μάλα τῶν Θηβαίων ἐξανδραποδισθησομένων.
 τέλος δ' οἱ Λακεδαιμόνιοι πολλὴν δύναμιν παρα-
 σκευεσάμενοι παρέδωκαν αὐτὴν Κλεομβρότῳ τῷ
 βασιλεῖ, καὶ πρῶτον μὲν προαπέστειλαν πρέσβεις
 εἰς Θήβας, προστάττοντες ἀπίστας τὰς ἐν τῇ Βοιωτίᾳ
 πόλεις εἶναι αὐτονομούς, Πλαταιὰς δὲ καὶ Θεσπιάς 10
 οἰκίζειν καὶ τὴν χώραν τοῖς πρότερον γεγονόσι
 κυρίοις ἀποκαταστήσαι. ἀποκριναμένων δὲ τῶν
 Θηβαίων, ὡς οὐτ' αὐτοὶ πολυπραγμονοῦσιν οὐδὲν
 τῶν κατὰ τὴν Λακωνικὴν οὐτ' ἐκείνοις ἅπτεσθαι
 προσήκει τῆς Βοιωτίας· γενομένων δὲ τοιούτων τῶν 15
 ἀποκρίσεων οἱ Λακεδαιμόνιοι τὸν Κλεομβρότον
 εὐθὺς ἐξέπεμψαν μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπὶ τὰς Θήβας·
 οἱ δὲ τῶν Λακεδαιμονίων σύμμαχοι προθύμως εἶχον
 εἰς τὸν πόλεμον, ἐλπίζοντες μὴτ' ἀγῶνα μῆτε μάχην
 52 ἔσταιναι, ἀλλ' ἀκοντὶ τῶν Βοιωτῶν κρατῆσαι. οὗτοι 20
 μὲν οὖν προάγοντες ὡς ἦγον εἰς Κορώνειαν, κατε-
 στρατοπέδευσαν καὶ τοὺς καθυστεροῦντας τῶν συμ-
 μάχων ἀνέμενον. οἱ δὲ Θηβαῖοι διὰ τὴν παρουσίαν

1 οἱ μὲν αὐτοῖς κως ἔχοντες Dind., εἰκοί κως ἔχοντων οι
 τινὲς add. Wurm 7 κλεομβρότα P 8 προαπέστειλαν
 PAL 10 Πλαταιὰς o-J Θεσπιάς P, Θεσπιὰς F
 11 ἀκοντίζουσιν Hest. 12 πολυπραγμονοῦσι ο οὐδὲν addidi,
 τι add. Dind. 14 εὐθὺς] τὰ Reiske οὐτ' PAFJKL, οὕτως
 οὐτ' c 15 προσήκει PAFHJK τῶν οἰν AFJL 16 ἀπο-
 κρίσεις om. L, ἐγκρίσεις A 20 ἀλλ' ἀκοντίζετ P, ἀλλὰ
 κρινετ AFKL 21 Κορώνειαν Wess., χερώνειαν PA, χαι-
 ρώπειαν c

τῶν πολεμίων ἐψηφίσαντο τέκνα μὲν καὶ γυναῖκας
εἰς Ἀθήνας ὑπεκθίσθαι, αὐτοὶ δ' Ἐκαμεινῶνδαν
στρατηγὸν ἐλόμενοι τούτῳ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον
ἐπίτρεψαν, συμπαρόντων αὐτῷ βοιωταρχῶν 2
δ' Ἐκαμεινῶνδας πανδημί τοὺς Θηβαίους τοὺς ἐν
ἡλικίᾳ στρατιᾷς ὄντας καταλίξας εἰς τὴν μάχην καὶ
τῶν ἄλλων Βοιωτῶν τοὺς εὐθέτους, προήγε τὴν
4 δύναμιν ἐκ τῶν Θηβῶν, ἔχον τοὺς σύμπαντας οὐ
πλείονες τῶν ἑκακισχιλίων. κατὰ δὲ τὴν τῆς πόλεως 2
10 ἐξόδον τῶν στρατιωτῶν πολλοὶς ἰδοῦς δυσχερῆ
σημεῖα φανῆναι τῷ στρατοπέδῳ, περὶ γὰρ τὰς
πύλας ἀπήντησε τοῖς περὶ τὸν Ἐκαμεινῶνδαν κήρυξ
τυφλός, ὃς ἀνδράποδ' ἀποδιδρακόντα, καθάπερ ἦν
εἰδισμένον, ἀνηγόρευε κηρύττων μήτ' ἐξέρειν Θη-
15 βηθεν μήτ' ἀφανίζειν, ἀλλ' ἀπάγοντα πάλιν ἀνα-
σώζειν. οἱ μὲν οὖν πρεσβύτεροι τῶν ἀκονόντων 4
τοῦ κήρυκος οἰωνὸν ἐποιοῦντο τοῦ μέλλοντος, οἱ
δὲ νεώτεροι ἡσυχίαν εἶχον, ἵνα μὴ δόξωσι διὰ δι-
λίαν ἀποτρέπειν τὸν Ἐκαμεινῶνδαν τῆς στρατείας.
20 ὁ δ' Ἐκαμεινῶνδας πρὸς τοὺς λέγοντας προσέειπεν
δαῖν τοῖς οἰωνοῖς εἶπεν

εἰς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνισθαι περὶ πατρὸς.

ταύτῃ δὲ τῇ παρρησίᾳ καταπληξαμένου τοῦ Ἐκα- 5
μεινῶνδου τοὺς εὐλαβῶς ἔχοντας, ἕτερος οἰωνὸς

ὁ τοὺς ἐν] ἐν P 6 στρατείας Schüller 13 τυφλός
Madvig, τυφλὸς ο; τὸ τυφλόν Wurm 18 addidi, nisi panis
ἀπαντήσας ἀνδράποδα ἀποδιδρακόντα Madvig, ἀνδρα ἀπο-
διδρακόντα ο καθάπερ PA, κομίζων καὶ καθάπερ ο (δυνα-
μῶν Reiske, γνωρίζων Madvig) 15 μήτ' ἀφ. ο. FJ
18 ἡσυχίαν] τὴν ἡσυχίαν Dindl 19 ἀποτρέπειν ο, corr.
Weiss, στρατιᾷς PAL 20 Ἐκαμεινῶνδας — οἰωνοῖς
om. P 21 δαῖν Weiss, δαῖν ε

ἰφάνη δυσχερέστερος τοῦ προτέρου. ὁ γὰρ γραμ-
 ματεὺς προῆγεν ἔχων δόρυ καὶ ταινίαν ἐπ' αὐτῷ,
 καὶ προεισήμεινε τὸ παραγγελλόμενον ὑπὸ τῶν ἡγι-
 μόνων· πνεύματος δὲ γενομένου συνέβη τὴν ται-
 νίαν ἀποσπασθῆναι περὶ τινα στήλην ἰφιστάσαν
 τάφῳ· ἦσαν δὲ ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ τεταμμένοι τινὲς
 Λακεδαιμόνιοι καὶ Πελοποννήσιοι, οἱ μετ' Ἀγη-
 σιλάαν στρατεύσαντες ἐτελεύτησαν. τῶν δὲ προ-
 σβυτέρων τινὲς πάλιν ἐντυχόντες διαμαρτύραντο μὴ
 προεῖναι τὴν δύναμιν, φανερώς τῶν θεῶν κωλυ-
 όντων, ὁ δ' οὐδὲν αὐτοῖς ἀποκριθεὶς προῆγε τὸ
 στρατόπεδον, ἡγούμενος τὸν ὑπὲρ τῶν καλῶν λο-
 γισμὸν καὶ τὴν ὑπὲρ τῶν δικαίων μνήμην αἰρετώ-
 7 τειναι εἶναι τῶν παρόντων σημείων. ὁ μὲν οὖν
 Ἐπαμεινώνδας πεφιλοσοφηκῶς καὶ τοῖς ἐν παιδείᾳ
 λογισμοῖς ἡμφρόνως χρησάμενος παραντίκα μὲν ὑπὸ
 πολλῶν μέθυος ἔτυχεν, ὕστερον δὲ διὰ τῶν κατ-
 ορθωμάτων δόξας στρατηγικῇ συνέσει διαφέρειν
 μεγίστων ἀγαθῶν αἴτιος ἐγένετο τῇ πατρίδι. εὐθὺς
 γὰρ προκαγὼν τὴν δύναμιν, καὶ προκαταλυ-
 8 βόμενος τὰ περὶ τὴν Κορώνειαν στενὰ, κατεστρα-
 τοπίδενδεν.

- 53 Ὁ δὲ Κλεόμβροτος πυνθόμενος τοὺς πολεμίους
 προκατεληφέναι τὰς περόδους, τὸ μὲν ταύτῃ ποι-
 εῖσθαι τὴν διεξοδὸν ἀπέγνω, πορευθεὶς δὲ διὰ τῆς
 Φωκίδος, καὶ διεξελθὼν τὴν παραθαλαττίαν ὁδὸν
 χαλεπὴν οὖσαν, ἐνέβαλεν εἰς τὴν Βοιωτίαν ἄκιν-

3 καὶ om. PAFL; προῆγε fort. del.   5 ἀποσπασθῆναι] ἀποσπασθῆσαν περιτθῆναι Wurm, ἀποσπασθῆσαν περιτθῆναι Beizel   18 ἰδοὺ et 19 γετόμενος Roiske

δύναμις· ἐν παρόδῳ δὲ τινα τῶν πολισταίων χει-
 ρωσάμενος δέκα τριήρων ἐγκρατὴς ἐγένετο. μετὰ 2
 δὲ ταῦτα καταντήσας εἰς τὰ καλούμενα Λεύκτρα
 καταστρατοπέδωνσι καὶ τοὺς στρατιώτας ἐκ τῆς ὁδοι-
 3 πορίας ἀνελήμβανεν. οἱ δὲ Βοιωτοὶ προάγοντες ἐπὶ
 4 τοὺς πολεμίους, ὥς ἤγγισαν αὐτοῖς καὶ λόφους τινὲς
 ὑπερβαλόντες ἄφνω κατενόησαν τοὺς Λακεδαιμο-
 νίους ἐπείχοντας ἥπαν τὸ Λευκτρικὸν πεδίων, κατε-
 πλάγησαν ἰδόντες τὸ μέγεθος τῆς δυνάμεως. συν- 3
 19 ἑδρυσάντων δὲ τῶν βοιωταρχῶν καὶ βουλευομένων,
 πότιρον χρῆ μένειν καὶ πρὸς πολλαπλασίονα δύ-
 ναμιν διαγωνεῖσθαι ἢ τὴν ἀναχώρησιν ποιησάμε-
 νοι ἐν τόποις ὑπερδεξίοις συστήσονται τὴν μάχην,
 ἔτυχον αἱ γνώμαι τῶν ἡγεμόνων ἴσαι γινόμεναι. 25
 25 γὰρ ὅτων βοιωταρχῶν τρεῖς μὲν ᾤοντο δεῖν ἀπ-
 ἄγειν τὴν δύναμιν, τρεῖς δὲ μένειν καὶ διαγωνίζε-
 σθαι, ἐν οἷς ἦν καὶ ὁ Ἐπαμεινώνδας συντεταγμένους
 μενος. ἀπορίας δ' οὐσῃς μεγάλης καὶ δυσκρίτου
 τῶν βοιωταρχῶν [δ] ἑβδομος ἦκεν, ὃν πείσας Ἐπα-
 20 μεινώνδας ὁμόψυχον ἑαυτῷ γενέσθαι προετίρησε
 τῇ γνώμῃ. ὁ μὲν οὖν ὑπὲρ τῶν ὅλων ἀγῶν τοῦτον
 τὸν τρόπον ἐκυρώθη. ὁ δ' Ἐπαμεινώνδας ὁρῶν 4
 τοὺς στρατιώτας δαισιδαίμονοντας ἐπὶ τοῖς γεγο-
 νόσι σημείοις, ἐφιλοτιμεῖτο διὰ τῆς ἰδίας ἐπινοίας

1 ἐν om. PA παρόδα P τινα] τι conicio ex Xen.
 Hell. VI 4, 3 2 δέκα c. 78, 4] τε καὶ PA, καὶ εἰ δὴ
 δεκά Wurm ex Xen. ἐγένετο] γινόμενος παρήλθαι f
 9 ἰδόντες FJ, εἰδότες c 10 βοιωταρχῶν P (et bis infra)
 15 ὑπερδεξίους Reiske, δεξιόις οἱ δευξίταις Wurm συνε-
 ρχονται PJJ, συστήσονται c 16 γὰρ παρόδα Schläfer
 19 ὁ om. P 20 ὁμόψυχον o, corr. Rhod. 21 τῆς
 γνώμης o, corr. Madvig

καὶ στρατηγίας μεταδίδιναι τὰς τοῦ πλήθους εὐλα-
βείας. διόπερ τινὸν προσφάτως παφειγεγονότων ἐκ
Θηβῶν ἐπισκεν εἶπεῖν, ὅτι τὰ κατὰ τὸν νεὼν τοῦ
Ἡρακλείους ὅπλα παραδόξως ἔφανε γέγονε καὶ λό-
γος ἐν ταῖς Θήβαις διαδίδοται ὥς τὼν ἡρώων τῶν
ἀρχαίων ἀνεληφόντων αὐτὰ καὶ βοηθεῖν τοῖς Βοιω-
τοῖς ἀπεληλυθόντων. ἄλλον δὲ κατέστησεν ὥς ἀπὸ
Τροφωνίου προσφάτως ἀναβεβηκότα καὶ λίγοντα,
διότι προστίεσθαι ὁ θεὸς αὐτοῖς, ὅταν ἐν Λεύκτροις
νικήσωσιν, ἐγὼνα τιθέναι. Αὐτὸν βασιλεὺς σιταφανίτην¹⁰
ἀφ' οὗ δὴ Βοιωτοὶ ταύτην ποιοῦσι τὴν πανήγυριν
ἐν Λεβαδείᾳ.

- 54 Συνήργησε δὲ πρὸς ταύτην τὴν ἐπίνοιαν Λεαν-
δρίας ὁ Σπαρτιάτης, πεφηνῶς μὲν ἐκ Λακιδαι-
μονος, τότε δὲ συστρατεύων Θηβαίους. οὗτος γάρ¹¹
ἐν ἐκκλησίᾳ προαχθεὶς ἀπεφώνηκε παλαιὸν εἶναι
λόγιον τοῖς Σπαρτιάταις, ὅτι τότε τὴν ἡγεμονίαν ἀπο-
βαλοῦσιν, ὅταν ἐν Λεύκτροις ὑπὸ Θηβαίων ἡττη-
θῶσιν. προσήλθον δὲ τῷ Ἐπαμεινώνδῃ καὶ χρησμο-
λόγοι τινὲς ἐγχώριοι, λέγοντες ὅτι περὶ τὸν τάφον¹²
τῶν Λεύκτρον καὶ Σκιδάσου θυγατέρων μεγάλη
συμφορὴ δεῖ περιπεσεῖν Λακιδαιμονίους διὰ τοιαύ-
τας αἰτίας. Λεύκτρος ἦν, ἀφ' οὗ τὸ πιδίον τοῦτο¹³
ἔσχε τὴν προσηγορίαν. τούτου θυγατέρας καὶ Σκι-
δάσου τινὸς ὁμοίως κόρας πρίσβεις Λακιδαιμονίων¹⁴
ἐβιάσαντο· αἱ δὲ ὑβρισθεῖσαι τὴν συμφορὰν οὐκ

8 τὰ om. PA   νεὼν P   4 Ἡρακλίας PA   ὅπλων P
10 σιταφανίτην P   12 ἐβιάσαντο P   13 Λεανδρίας Dind.,
Κλεανδρίας C. Müller   16 ἀπεφώνηκε West., ἀπέφηνε
τὸ ο   17 ἀποβάλλουσιν PAL   18 ἐπὶ Θηβαίων om. J
21 τὴν om. P

ἐνέγκασαι, τῇ πατρίδι τῇ πεμφάσῃ τοὺς ὕβριστάς
 καταρασάμεναι τὸν βίον αὐτοχειρίᾳ κατέστρεψαν.
 πολλῶν δὲ καὶ ἑλλῶν τοιούτων λεγομένων, καὶ τοῦ 4
 46 Ἐπαμεινώνδου συναγαρόντος ἑκκλησίαν καὶ τοὺς
 ἑσπέριας τοῖς οἰκείοις λόγοις προτρεψαμένου πρὸς
 τὸν ἀγῶνα, πάντες μετέδυντο τὰς γνώμας, καὶ τῆς
 μὲν δεισιδαιμονίας ἀπελύθησαν, πρὸς δὲ τὴν μά-
 χην εὐθαρσέως ταῖς ψυχαῖς κατέστησαν. ἦλθε δὲ 5
 καὶ συμμαχία κατὰ τοῦτον τὸν καιρὸν τοῖς Θηβαίοις
 10 παρὰ Θετταλῶν, πεζοὶ μὲν χίλιοι καὶ πεντακόσιοι,
 ἵππεις δὲ πεντακόσιοι, ὧν ἡγείτο Ἰάσων. οὗτος δ'
 ἔπεισε τοὺς τε Βοιωτοὺς καὶ τοὺς Λακεδαιμονίους
 ἀνοχὰς ποιήσασθαι καὶ τὰ παράλογα τῆς τύχης
 εὐλαβηθῆναι. γενομένων δὲ τῶν σπονδῶν Κλέομ- 6
 12 βροτος ἀνέβη μετὰ τῆς δυνάμεως ἐκ τῆς Βοιω-
 τίας, καὶ ἀπήντησεν αὐτῷ ἄλλη δύναμις μεγάλη
 Λακεδαιμονίων καὶ τῶν συμμάχων, ἡγουμένου Ἀρ-
 χιδάμου τοῦ Ἀγησιλάου. οἱ γὰρ Σπαρτιάται θεω-
 ροῦντες τὴν ἐτοιμότητα τῶν Βοιωτῶν, καὶ τὸ θρά-
 15 σος καὶ τὴν ἀπόνοιαν εὐλαβοῦμενοι, τὴν δευτέραν
 ἀπεστάλκεισαν δύναμιν, ἵνα τῷ πλήθει τῶν ἀνω-
 νιζομένων περιγένηνται τῆς τῶν πολέμιων τολμῆς.
 συνελθόντων δ' εἰς ταῦτό τῶν δυνάμεων αἰσχροὶ 7
 εἶναι ἐπέλαβον οἱ Λακεδαιμόνιοι δεδιέναι τὰς τῶν
 20 Βοιωτῶν ἀρετάς. διόπερ' αἱ σπονδαὶ περ' οὐδὲν
 ἡγησάμενοι μετὰ πολλῆς προθυμίας ἀνέκαμψαν εἰς
 Λακεδαιμονίαν. ἐτοίμων δ' ὄντων καὶ τῶν Βοιωτῶν πρὸς
 τὴν μάχην, ἐξέτακτον ἀμφότεροι τὰς δυνάμεις.

- 55 Καὶ παρὰ μὲν τοῖς Λακεδαιμονίοις οἱ ἄφ' Ἡρα-
κλείους γερονότες ἡγεμόνες ἐτάχθησαν ἐπὶ τῶν κα-
ράτων, Κλειόμβροτος τε ὁ βασιλεὺς καὶ Ἀρχίδαμος
ὁ Ἀγησιλάου τοῦ βασιλέως υἱός, παρὰ δὲ τοῖς
Βοιωτοῖς Ἐπαμεινώνδας ἰδίᾳ τινὶ καὶ περιττῇ τάξει
χρησάμενος διὰ τῆς ἰδίας στρατηγίας περιποιηθεὶς
2 τὴν περιβόητον νίκην. ἐκλεξάμενος γὰρ ἐξ ἀπάσης
τῆς δυνάμεως τοὺς ἀρίστους ἐπὶ τὸ ἕτερον μέρος
ἵστησε, μετ' ὧν καὶ αὐτὸς ἐμελλε διαγωνίζεσθαι·
τούς δ' ἀσθενιστάτους ἐπὶ τὸ ἕτερον κέρας τάξας
παρήγγειλεν αὐτοῖς φυγομαχεῖν καὶ κατὰ τὴν ἔφο-
δον τῶν πολεμίων ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ὑποχωρεῖν.
διὸ καὶ λοξὴν ποιήσας τὴν φάλαγγα, τῷ τούτοις ἐπι-
3 λέκτους ἔχοντι κέρατι ἔγνω κρίναι τὴν μάχην. ὥς
δ' αἷ τε σάλπιγγες ἰσηύμαινον παρ' ἀμφοτέροισι τὸ
πολεμίων καὶ κατὰ τὴν πρώτην ὁρμὴν συνελάλα-
ξαν αἱ δυνάμεις, οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι τοῖς κέρα-
σιν ἀμφοτέροισι ἐπὶ ἥγον μνηοειδὲς τὸ σχῆμα τῆς
φάλαγγος πεποιηκότες, οἱ δὲ Βοιωτοὶ τῷ μὲν ἑτέρῳ
κέρατι ὑπεχώρουν, τῷ δὲ ἑτέρῳ ὁρόμῳ συνῆπτον
4 τοῖς πολεμίοις. ὥς δὲ συνῆσαν ἀλλήλοις εἰς χι-
ρας, τὸ μὲν πρῶτον ἐκθύμως ἀμφοτέρων ἀγωνιζο-
μένων ἰσόφροπος ἦν ἡ μάχη, μετὰ δὲ ταῦτα τῶν
περὶ τὸν Ἐπαμεινώνδαν διὰ τε τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν
5 πυκνότητα τῆς τάξεως κλέουσκουσίντων πολλοὶ τῶν
Πελοποννησίων ἀνηροῦντο. οὐ γὰρ ὑπέμεινον ὑπε-
νέγκαι τὸ βάρος τῆς τῶν ἐπιλέκτων ἀνδραγαθίας,
ἀλλὰ τῶν ἀντιστάντων οἱ μὲν ἐπικτον, οἱ δὲ κατε-

2 ἡγεμόνες om. P

16 συνελάλαζον malim

8 μέρος lectum — τὸ τρίτον om. P

26 ὑπενέγκαι del. Hert.

τραυματίζοντο, πάσας τὰς πληγὰς ἐναντίας λαμβέ-
 νοντες. ἔως μὲν οὖν ὁ βασιλεὺς τῶν Λακεδαιμονίων δ'
 Κλεόμβροτος ἔξη, πολλοὺς ἔχων τοὺς συνασπίζον-
 τας καὶ προθυμῶς πρὸ αὐτοῦ ἀποθνήσκοντας, ἀθη-
 5 λος ἦν ἡ ὁπὴ τῆς νίκης· ἐπεὶ δ' οὗτος πάντα
 κίνδυνον ὑπομένων οὐκ ἠδύνατο βιάσασθαι τοὺς
 ἀνθεστηκότας, ἡρωικῶς δὲ μαχόμενος καὶ πολλοῖς
 τραύμασι περιπεσὼν ἐτελεύτησε, τότε συνδρομῆς
 γενομένης περὶ τοῦ πτώματος νεκρῶν πλήθος ἴσω-
 10 ρεύθη. ἀναρχίας δὲ γενομένης περὶ τὸ κίρας, οἱ δὲ
 μὲν περὶ τὸν Ἐπαμεινώνδαν βαρεῖς ἐγκείμενοι τοῖς
 Λακεδαιμονίοις τὸ μὲν πρῶτον τῇ βίᾳ βραχὺ προ-
 ἔωσαν ἐκ τῆς τάξεως τοὺς πολέμιους, οἱ δὲ Λακε-
 15 δαιμόνιοι περὶ τοῦ βασιλείως ἀγωνισάμενοι λαμ-
 βάνοντες τοῦ μὲν σώματος ἐγκρατεῖς ἐγένοντο, τῆς δὲ
 νίκης οὐκ ἴσχυσαν ἐπικεῖσθαι. καὶ τῶν γὰρ ἐπιλέκτων
 ὑπερβαλλομένων ταῖς ἀνδραγαθίαις, καὶ τῆς ἀρι-
 20 τῆς καὶ παρακλήσεως Ἐπαμεινώνδου πολλὰ συμ-
 βαλλομένης, μόγις ἰβιάσθησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι·
 τὸ μὲν πρῶτον ἀναχωροῦντες τὴν τάξιν διεφύλατ-
 τον, τὸ δὲ τελευταῖον πολλῶν ἀναιρουμένων, τοῦ
 δὲ παραγγέλλοντος ἡγεμόνος τετελευτηκότος, ἐγέν-
 25 νετο παντελὴς τροπὴ τοῦ στρατοπέδου. οἱ δὲ περὶ
 τὸν Ἐπαμεινώνδαν ἐπικείμενοι τοῖς φεύγουσι καὶ
 πολλοὺς τῶν ἐναντίων κατακόψαντες ἀπηνέγκαντο
 νίκην ἐπιφανιστάτην. συμβαλόντες γὰρ τοῖς ἀρι-

4 ἀποθνήσκοντας] θνήσκοντας Kälker 16 καὶ om. e
 20 τὸ μὲν ΓΑΡΚ, καὶ τὸ μὲν e; τὰ μὲν οὖν fort. "διεφύ-
 λαττον" διέλυσεν e; αὐ διέλυσεν Rhod et Madvig 22 παρα-
 καλοῦστος Wurm

στοις τῶν Ἑλλήνων, καὶ τοῖς ὀλίγοις τῶν πολλὰ
 πλάσιον παραδόξως περιγεγόμενοι, μεγάλην δόξαν
 ἐπ' ἀνδρείᾳ κατεκτήσαντο. μεγίστων δ' ἐπαίνων
 ὁ στρατηγὸς Ἐπαμεινώνδας ἡξιώθη, διὰ τῆς ἰδίας
 ἀνδρείας μάλιστα καὶ στρατηγικῆς συνέσεως τοὺς
 ἀνικήτους ἡγεμόνας τῆς Ἑλλάδος κατηγωνισμένους.
 1 ἐπίσον δ' ἐν τῇ μάχῃ τῶν Λακεδαιμονίων οὐκ ἐλάτ-
 τους τῶν τετρακισχιλίων, τῶν δὲ Βοιωτῶν περὶ
 τριακοσίων. μετὰ δὲ ταῦτα περὶ τε τῆς τῶν νεκρῶν
 ἀναιρέσεως καὶ τῆς εἰς Πελοπόννησον ἀπυλλογῆς 10
 τῶν Λακεδαιμονίων σπονδὰς ἐποιήσαντο. καὶ τὰ μὲν
 περὶ τὴν ἐν Αὐνκτροῖς μάχην συμβάντα τοιοῦτον
 ἔσχε τέλος.

- 57 Τοῦ δ' ἐνιαυσίου χρόνου διελθελυθότος Ἀθήνησι
 μὲν ἦρχε Λυσάνικτος, ἐν Ῥώμῃ δὲ ἀντὶ τῶν ὑπέ- 15
 των χιλίαρχοι κατεστάθησαν τέτταρες. Κόιντος
 Σερονίλιος καὶ Λεύκιος Φούριος, ἐπὶ δὲ Γάιος
 [Λεύκιος] Λικίνιος καὶ Πόπλιος Κοίλιος. ἐπὶ δὲ
 τούτων Θηβαῖοι μεγάλη δυνάμει στρατεύσαντες ἐπ'
 Ορχομενὸν ἐπεβάλλοντο μὲν ἐξανδραποδίσασθαι τὴν 20
 πόλιν, Ἐπαμεινώνδου δὲ συμβουλευσάντος ὅτι τὰ 48
 διὰ τῆς ἀνδρείας κατεργασθέντα τῇ φιλανθρωπίᾳ
 δεῖ διαφυλάττειν τοὺς τῆς τῶν Ἑλλήνων ἡγεμονίας
 ὀρεγομένους, μετέγνωσαν. διόπερ τοὺς μὲν Ορχο-
 μενίους εἰς τὴν τῶν συμμάχων χώραν κατέταξαν, 25

3 κατεστήσαντο ο, corr. Reiske 14 ἐνιαυσίου ο-ΡΑΠΛ
 Ἀθήνησι μὲν FK, Ἀθήνησιν ε 15 Λυσάνικτος H (et Paus.
 IV 27, 9) 17 Φούριος P; καὶ Λ. Φούριος om. A
 Γάιος om. A; Γάιος Λεύκιος P 18 Κοίλιος] Αἰλίας P, Αἰ-
 λιος f; Cloelius Liv. VI 31 21 δὲ om. Pa 23 δεῖ add.
 Scaliger, γρή Rhod.; ὅτι del. Wess. 25 χώρα] πόλιν PAHK

μετὰ δὲ ταῦτα Φωκαῖς καὶ Αἰτωλοὺς καὶ Λοκροὺς
 φίλους ποιησάμενοι τὴν εἰς Βοιωτίαν ἐπάνοδον
 ἐποίησαντο. Ἰάσων δὲ ὁ Φερῶν τύραννος εἰς μᾶλλον 2
 αὐξόμενος ἰσχυράτευσεν εἰς τὴν Λοκρίδα, καὶ τὴν μὲν
 5 Ἡράκλειαν τὴν ἐν Τραχινίᾳ διὰ προδοσίας ἔλων
 ἀνέστατον ἐποίησε, καὶ τὴν χώραν Οἰταίοις καὶ
 Μηλιαῦσιν ἰδωρήσατο· μετὰ δὲ ταῦτα ἐπὶ τὴν Περ-
 ραίβιαν ἀναξενύξας τῶν πόλεων τὰς μὲν λόγοις
 φιλανθρώποις προσηγάγετο, τὰς δὲ διὰ τῆς βίας
 10 ἰκμιώσατο. ταχὺ δὲ τῆς δυναστείας αὐτοῦ στερε-
 ονμάνης, οἱ τὴν Θετταλίαν οἰκοῦντες ὑπερωρῶντο
 τὴν αὐξήσιν αὐτοῦ καὶ τὴν πλιονεξίαν.

Ἄμικ δὲ τούτοις πραγματοποιέοις ἐν τῇ πόλει τῶν 3
 Ἀργείων ἐγένετο στάσις καὶ φόρος τοσοῦτος, ὅσος
 12 παρ' ἑτέροις τῶν Ἑλλήνων οὐδέποτε γεγονέναι
 μετμημονεύεται. ἐκλήθη δὲ ὁ νεωτερισμὸς οὗτος παρὰ
 τοῖς Ἑλλήσι σκυταλισμός, διὰ τὸν τρόπον τοῦ
 θανάτου ταύτης τυχῶν τῆς προσηγορίας. ἡ γοῦν 58
 στάσις ἐγένετο διὰ τοιαύτας αἰτίας. τῆς πόλεως τῶν
 15 Ἀργείων δημοκρατουμένης καὶ τινων δημαγωγῶν
 παροξυνόντων τὸ πλῆθος κατὰ τῶν ταῖς ἐξουσίαις
 καὶ δόξαις ὑπερεχόντων, οἱ διαβαλλόμενοι συστάν-
 τες ἔγνωσαν καταλύσαι τὸν δῆμον. βασανισθέντων 2
 δὲ τινων ἐκ τῶν συνεργεῖν δοκούντων, οἱ μὲν
 20 ἄλλοι φοβηθέντες τὴν ἐκ τῶν βασάνων τιμωρίαν
 ἑαυτοὺς ἐκ τοῦ ζῆν μετέστησαν, ἐνὸς δ' ἐν ταῖς

5 τραχινία P^A 6 καὶ τῆς] τὴν P; τὴν δὲ fort.
 7 περραιβίαν P 8 ἀναξενύξας Dind., ἐπιξενύξας ο 11 Θε-
 τταλίαν P 12 ὑπερωρῶντο π, ὑπερωρῶντο P 15 οὐδέποτε PA
 οὐδ' οὐδέποτε π 16 μετμημονεύεται γεγονέναι Af 18 γοῦν
 δ' οὐκ Dind.

βασάνοις ὁμολογήσαντος καὶ πίστιν λαβόντος, ὁ μὲν
 μηνυτῆς τριάκοντα τῶν ἐπιφανεστάτων κατηγορή-
 σεν, ὁ δὲ δῆμος οὐκ ἐλέγξας ἀκριβῶς ἅπαντας τοὺς
 διαβληθέντας ἀπέκτεινε καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν ἐδή-
 3 μυνσεν. πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων ἐν ὑποψίαις ὄντων,
 καὶ τῶν δημαγωγῶν ψευδέσι διαβολαῖς συνηγορούν-
 των, ἐπὶ τοσοῦτον ἐξηγριώθη τὸ πλῆθος, ὥστε πάν-
 των τῶν κατηγορουμένων, ὄντων μὲν πολλῶν [καὶ]
 μεγαλοπλοούτων, καταγινῶναι θάνατον. ἀναριθνέ-
 των δὲ τῶν δυνατῶν ἀνδρῶν πλείονων ἢ χιλίων καὶ 10
 διακοσίων, καὶ τῶν δημαγωγῶν αὐτῶν ὁ δῆμος
 4 οὐκ ἐφείσατο. διὰ γὰρ τὸ μέγεθος τῆς συμφορᾶς
 οἱ μὲν δημαγωγοὶ φοβηθέντες μὴ τι παράλογον αὐ-
 τοῖς ἀπαντήσῃ, τῆς κατηγορίας ἀπέστησαν, οἱ δ'
 ὄχλοι δόξαντες ὑπ' αὐτῶν ἐγκαταλελειφθαι, καὶ διὰ 15
 τοῦτο παροξυνθέντες, ἅπαντας τοὺς δημαγωγούς
 ἀπέκτειναν. οὗτοι μὲν οὖν, ὥσπερ τινας νεμε-
 σήσαντος δαιμονίου, τῆς ἀρμοζούσης τιμωρίας ἐτυ-
 χον, ὁ δὲ δῆμος παυσάμενος τῆς λύτης εἰς τὴν 20
 προὑπάρχουσαν εὐνοίαν ἀποκατέστη.

59 Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Λυκομήδης ὁ
 Τεγεάτης ἐπεισε τοὺς Ἀρκάδας εἰς μίαν συντέλειαν
 ταχθῆναι καὶ κοινὴν ἔχειν σύνοδον συνεστῶσαν ἐξ
 ἀνδρῶν μυρίων, καὶ τοὺτους ἐξουσίαν ἔχειν περὶ
 2 πολέμου καὶ εἰρήνης βουλευέσθαι. γενομένης δὲ 25
 στάσεως μεγάλης παρὰ τοῖς Ἀρκάσι, καὶ διὰ τῶν

3 μὲν del. Dind., παρακόλλων Reiske. καὶ om. P
 10 δυνάστων P 11 καὶ διακρίσεων om. P, καὶ ἐξακοσίων f
 19 ἐπὶ τῇ Schüfer, ἐπὶ τῇ o 21 Λυκομήδης PJ 22 τα-
 χθῆναι PAL, συνεταχθῆναι c

ὅπλων διακριθέντων τῶν διαφερομένων, πολλοὶ μὲν
 ἀντρεθήσαν, πλείους δὲ τῶν χιλίων καὶ τετρακο-
 σίων ἔφυγον, οἱ μὲν εἰς τὴν Σπάρτην, οἱ δ' εἰς
 τὸ Παλλάντιον. οὗτοι μὲν οὖν ἐκδοθέντες ὑπὸ τῶν 3
 Παλλαντίων, ὑπὸ τῶν νενικηκότων ἐσφαγιάσθησαν·
 οἱ δ' εἰς τὴν Σπάρτην φυγόντες ἐπισαν τοὺς Λα-
 κειδαμονίους εἰς τὴν Ἀρχαδίαν στρατεῦσαι. διὼπερ 4
 Ἀργεΐλαος ὁ βασιλεὺς μετὰ δυνάμεως καὶ τῶν φυ-
 γάδων ἐνέβαλεν εἰς τὴν τῶν Τεγεατῶν χώραν διὰ
 10 τὸ δοκεῖν τοῦτους τῆς στάσεως καὶ τῆς φυγῆς
 αἰτίους γεγονέναι. πορθήσας δὲ τὴν χώραν καὶ τῇ
 πόλει προσβολὰς ποιησάμενος κατεπλήξατο τῶν
 Ἀρχάδων τοὺς ἐναντιοπραγούοντας.

Ἄμα δὲ τοῦτοις πράττομένοις Ἰάσων ὁ Φερῶν 60
 11 τύραννος, συνέσει τε στρατηγικῇ διαφίρων καὶ
 πολλοὺς τῶν περιούκων εἰς συμμαχίαν προσηγμένος,
 ἐπαισι τοὺς Θετταλοὺς ἀντιποιεῖσθαι τῆς τῶν Ἑλ-
 λήνων ἡγεμονίας· ταύτην γὰρ ὥσπερ ἱκανὸν ἀρε-
 τῆς προκείσθαι τοῖς δυναμένοις αὐτῆς ἀμφισβητή-
 20 σαι. Λακεδαιμονίους γὰρ συνέβαινε περὶ Λεῦκτρα 2
 μεγάλῃ συμφορᾷ περιπεπωκέναι, Ἀθηναίους δὲ
 μόνον τῆς κατὰ θάλατταν ἀρχῆς ἀντίχεσθαι, Θη-
 βαίους δὲ τῶν πρωταίων ἀξίους μὴ εἶναι, Ἀργεῖους
 δὲ διὰ στάσεις καὶ φόβους ἐμφυλίους τιταπεινώ-
 25 σθαι. διὼπερ οἱ Θετταλοὶ προστησάμενοι τῶν ὅλων
 ἡγεμόνα Ἰάσωνα, τούτῳ τὰ κατὰ τὸν πόλεμον ἐπί-

4 τὸ Weiss., τὴν ο Παλάντιον v 5 Παλλαντίων P,
 Παλαντίων PKI., Παλαντίων c; Παλλαντίων fort. 10 φυ-
 γῆς] σφαγῆς Hart. 16 περιουκότων f *προσηγμένος
 cf. XVI 84, 1] προσηγόμενος PAF., προσηγόμενος c; προσγω-
 γόμενος Schäfer 21 μόνους uF; μόνης Dind.

τρεῖς. ὁ δὲ Ἰάσων παραλαβὼν τὴν ἡγεμονίαν τῶν τε πλησίον ἐθνῶν τινα προσηγάγετο καὶ πρὸς Ἀμύνταν τὸν τῶν Μακεδόνων βασιλεῖα συμμαχίαν ἐποιήσατο.

3 Ἰδιον δέ τι συνέβη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν· τῶν γάρ ἐν δυναστείᾳς ὄντων τρεῖς ἐτελεύτησαν περὶ τὸν αὐτὸν καιρὸν. Ἀμύντας μὲν ὁ Ἀργιθαίου βασιλέων τῆς Μακεδονίας ἐτελεύτησεν ἄρξας ἑτὴ εἰκοσι καὶ τέτταρα, υἱοὺς ἀπολιπόν· τρεῖς, Ἀλέξανδρον καὶ Περδίκκην καὶ Φίλιππον· διεδιζέτο δὲ τὴν βασιλείαν

4 ὁ υἱὸς Ἀλέξανδρος καὶ ἤρξεν ἐνιαυτὸν. ὁμοίως δὲ καὶ Ἀγησίπολις ὁ τῶν Λακεδαιμονίων βασιλεὺς μετῴκισεν ἄρξας ἐνιαυτὸν, τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος Κίσιος ὁ ἀδελφὸς ἐβασίλευσεν ἑτὴ τριάκοντα

5 καὶ τέτταρα. τρίτος δὲ Ἰάσων ὁ Φεραῖος ἡγεμὼν ἠρημένος τῆς Θετταλίας, καὶ δοκῶν ἐπιεικῶς ἀρχεῖν τῶν ὑποτεταγμένων, ἐδολοφονήθη, ὥς μὲν Ἐφοροὶ 50 γέγραπεν, ὑπὸ τινῶν ἐπὶ νεανίσκων συνομοσυνμένων δόξης ἔνεκα, ὥς δ' ἐνιοὶ γράφουσιν, ὑπὸ Πολυδώρου τ᾽ ἀδελφοῦ. οὗτος δὲ καὶ αὐτὸς διαδεξάμενος τὴν δυναστείαν ἤρξεν ἐνιαυτὸν. Δούρις δ' ὁ Σάμιος ὁ ἱστοριογράφος τῆς τῶν Ἑλληνικῶν ἱστορίας ἐντεῦθεν ἐποίησατο τὴν ἀρχὴν. ταῦτα μὲν οὖν ἐπράχθη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν.

61 Ἐκ ἄρχοντος δ' Ἀθηνῆσι Ἀντιστράτην παρὰ 25 Ῥωμαίοις ἐγένετο στάσις, τῶν μὲν οἰομένων δεῖν

2 πλείους P

10 Περδίκκην PF

14 τριάκοντα καὶ τέτταρα] ἐξήκοντα XX 29, 1

ἀπὸν P

om P

20 οὗτος Woss., οὕτως PAI., οὕτως c

26 ἐμείνων (i. e. αἰμείνων) P

7 ὁ Ἀργιθαῖος Lind., Φερραῖος c

11 ὁ υἱὸς Dind., οὗτος AB, αὐτοῦ c

19 πλείους

22 τῆς

ὑπάτους, τῶν δὲ χιλιάρχων αἰρεῖσθαι. ἐπὶ μὲν οὖν
 τινα χρόνον ἀναρχία τὴν στάσιν ὑπέλαβε, μετὰ δὲ
 ταῦτα ἔδοξε χιλιάρχους αἰρεῖσθαι ἔξ' καὶ κατεστά-
 θησαν Λεύκιος Αἰμίλιος καὶ Γάιος Οὐεργίνιος καὶ
 5 Σερούιος Σουλπίκιος, πρὸς δὲ ταῦτοις Λεύκιος Κοῖν-
 τιος καὶ Γάιος Κορνήλιος, ἐπὶ δὲ Γάιος Οὐαλέριος.
 ἐπὶ δὲ τούτων Πολύδωρος ὁ Φεραῖος ὁ τῶν Θεττα- 2
 λῶν ἄρξας ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ ἀδελφιδοῦ ἀνῆρτίθῃ
 φαρμάκῳ, προκλήθεις εἰς μέθην τὴν δὲ δυναστείαν
 10 διαδεξάμενος Ἀλέξανδρος ὁ ἀδελφιδοῦς ἤρξεν ἐπὶ
 ἔνδεκα. οὗτος δὲ παρηνόμως καὶ βιαίως κτησάμενος
 τὴν δυναστείαν, ἀκολούθως ταύτῃ τῇ προαιρέσει
 διώκει τὰ κατὰ τὴν ἀρχὴν. τῶν γὰρ πρὸ αὐτοῦ
 δυναστῶν ἐπιεικῶς προσφερομένων τοῖς πλήθεσι, καὶ
 15 διὰ τοῦτ' ἀγαπωμένων, οὗτος βιαίως καὶ χαλεπῶς
 ἄρχων ἐμισεῖτο. διὰ καὶ τὴν παρηνομίαν φοβηθέν- 3
 τες τῶν Ἀκρισσιαίων τινές, οἳ δι' εὐγένειαν Ἀλε-
 κῆσαι προσαγορευόμενοι, συνέθεντο πρὸς ἑλλήλους
 καταλῦσαι τὴν δυναστείαν. ἀπελθόντες δ' ἐκ Ἀ-
 20 ρίσης εἰς Μακεδονίαν ἐπεισαν Ἀλέξανδρον τὸν
 βασιλεῖα συγκαταλῦσαι τὸν τύραννον. τούτων δὲ 4
 περὶ ταῦτα διατριβόντων, ὁ Φεραῖος Ἀλέξανδρος
 πυθόμενος τὴν καθ' ἑαυτοῦ παρασκευήν, κατέλεγε
 τοὺς εἰς τὴν στρατείαν εὐθέτους, διατρούμενος ἐν
 25 τῇ Μακεδονίᾳ συστήσασθαι τὴν μάχην. ὁ δὲ τῶν
 Μακεδόνων βασιλεὺς, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς ἐκ

1 χιλιάρχους — 3 ἔδοξε om. P 4 οὐεργίνιος P.
 Οὐεργίνιος Rhod. ex Liv. VI 32 5 Σερούιος P, Σερούλιος P
 καὶ Σ. Σουλπίκιος et Κόντιος καὶ Γάιος om. AB 8 ἀδελ-
 φίδου P, ἀδελφὸς + 10 Ἀλέξανδρος] Πολύδωρος PAFK
 ἀδελφιδοῦς Wesm., ἀδελφός o 24 στρατιᾶς fort.

Λαρίσσης φυγάδας, φθάσας τοὺς πολεμίους ἦκε μετὰ
 τῆς δυνάμειος εἰς τὴν Λαρίσσαν· παρειαχθεῖς δ'
 ὑπὸ τῶν Λαρισαίων ἐντὸς τοῦ τείχους ἐκράτησε
 1 τῆς πόλεως πλὴν τῆς ἄκρας. μετὰ δὲ ταῦτα τὴν
 τε ἄκραν ἐξεπολιόρκησε καὶ Κραννῶνα πόλιν προσ- 2
 αγαγόμενος ὡμολόγησε μὲν τοῖς Θετταλοῖς ἀποδώ-
 σαι τὰς πόλεις, καταφρονήσας δὲ τῆς δόξης, καὶ
 φρουρὰς ἐξιολόγους εἰσαγωγόν, αὐτὸς κατεῖχε τὰς
 πόλεις. ὁ δὲ Φεραίος Ἀλέξανδρος καταδιωχθεὶς ἤμει
 καὶ καταπλεγεῖς ἐπανήλθεν εἰς τὰς Φεράς. καὶ τὰ μὲν
 μὲν κατὰ τὴν Θετταλίαν ἐν τούτοις ἦν.

- 62 Κατὰ δὲ τὴν Πελοπόννησον Λακιδαιμόνιοι μὲν οἱ
 Πολύτροπον στρατηγὸν ἐξέτιμψαν εἰς τὴν Ἀρκα-
 3 δίαν, ἔχοντα πολιτικούς μὲν ὀπλίτας χιλίους, φυ-
 γάδας δ' Ἀργείων καὶ Βοιωτῶν πεντακοσίους. οὐ- 12
 τος δὲ παρελθὼν εἰς Ὀρχομενὸν τὸν Ἀρκαδικὸν
 παρεφύλαττε τὴν πόλιν ταύτην, οἰκίῳς διακειμή-
 2 νην πρὸς τοὺς Σπαρτιάτας. Λυκομηδὴς δ' ὁ Μαν-
 τινεὺς, στρατηγὸς ὢν τῶν Ἀρκαδίων, παραλαβὼν
 τοὺς καλουμένους ἐπιλέκτους, ὄντας πεντακισχιλίους, 20
 ἦκιν ἐπὶ τὸν Ὀρχομενόν. προεργαζόμενοι δὲ τὴν
 δύναμιν Λακιδαιμονίων ἐκ τῆς πόλεως ἐγένετο
 μάχη καρτερὰ, καθ' ἣν ὁ τε στρατηγὸς τῶν Λακ-
 δαιμονίων ἀντηρέσθη καὶ τῶν ἄλλων εἰς διακοσίους·
 3 οἱ δὲ λοιποὶ συνεδιώχθησαν εἰς τὴν πόλιν. οἱ δὲ 25
 Ἀρκαῖδες, καίπερ νεικηχότες, ὅμως ἐνλαβοῦντο τὸ
 βῆρος τῆς Σπάρτης, καὶ καθ' αὐτοὺς οὐχ ὑπέλα-

2 εἰς τὴν] Ἀρίστην P   5 ἐξοιολόγησε α. corr. Herl.
 Κραννῶνα PA, Κραννῶνα c   16 Ἀρκαδικὸν PALB   20 ἐπι-
 λέκτους] ἐπιφύτους Unger (c. 67, 2)

βοῶν δυνήσεσθαι τοῖς Λακεδαιμονίοις διαπολεμῆν.
 διὸ καὶ παραλαβόντες Ἀργεῖους τε καὶ Ἡλείους, τὸ
 μὲν πρῶτον πρὶς βεῖς ἀπέστειλαν εἰς τὰς Ἀθήνας,
 ἔξιόντες συμμαχίαν ποιήσεσθαι κατὰ τῶν Σπαρ-
 5 τιωτῶν, ὥς δ' οὐδεὶς αὐτοῖς προσεῖχε, διαπρὸς βεν-
 σάμενοι πρὸς τοὺς Θηβαίους ἐπεισαν αὐτοὺς συμ-
 μαχίαν συνθέσθαι κατὰ τῶν Λακεδαιμονίων. εὐθὺς 4
 οὖν οἱ Βοιωτοὶ τὴν δύναμιν ἐξήγον, προσλαβόμε-
 νοι συμμάχους Λοκρούς τε καὶ Φωκεῖς. οὗτοι μὲν
 10 οὖν προῆγον ἐπὶ τὴν Πελοπόννησον, βοιωταρχούν-
 των Ἐκαμεινώνδου καὶ Πελοπίδου· τούτοις γάρ οἱ
 ἄλλοι βοιωτάρχαι παρεκγεωρήκεισαν ἰκονσίως τῆς
 στρατηγίας διὰ τε τὴν σύνεσιν καὶ τὴν ἀνδρείαν
 τῶν ἀνδρῶν. ὥς δὲ κατήντησαν ἐπὶ τὴν Ἀρκαδίαν, 5
 15 ἦκον πρὸς αὐτοὺς πανδημεῖ οἱ τε Ἀρκαῖες καὶ
 Ἡλείοι καὶ Ἀργεῖοι καὶ οἱ ἄλλοι σύμμαχοι πάντες.
 ἄνθρωποισθέντων δὲ πλείονων ἢ πεντακισμυρίων, οἱ
 μὲν ἡγεμόνες αὐτῶν συνεδρεύσαντες ἔγνωσαν ἐπ'
 αὐτὴν βαδίζειν τὴν Σπάρτην καὶ πάσαν τὴν Λακω-
 20 νικὴν πορθῆσαι. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, πολλοὺς μὲν 63
 ἀποβεβληκότες τῶν νέων ἐν τῇ περὶ Λεῦκτρον συμ-
 φορᾷ, οὐκ ὀλίγους δ' ἐν ταῖς ἄλλαις ἡτταῖς ἀπο-
 λωλεκότες, καὶ τὸ σύνολον εἰς ὀλίγους πολιτικούς
 στρατιώτας ὑπὸ τῆς τύχης συγκεκλεισμένοι, πρὸς δὲ
 25 τούτοις τῶν συμμάχων τῶν μὲν ἀφιστηκότων, τῶν
 δὲ διὰ τὰς ὁμοίας αἰτίας ὀλιγανδρούντων, εἰς πολ-

* ἀποστειλάντων P

6 Θηβαίους] Ἀθηναίους P

12 βοιωτάρχαι PAF παρεκγεωρήκεισαν PA 16 οἱ οἱ PA

17 ἑτακισμυρίων Wees. ex Plut. Pelop. 24 et Ages. 31

21 Λεῦκτρον P

λην ἀμνηχανίαν ἐπιπτον. διόπερ ἠναγκάζοντο κατα-
 φεύγειν ἐπὶ τὴν τῶν Ἀθηναίων βοήθειαν, οἷς
 τριάκοντα μὲν τυράντους ἐν τοῖς ἐμπροσθεν χρό-
 νοις ἐπέστησαν, τὰ δὲ τείχη τῆς πόλεως ἐκάλυσαν
 οἰκοδομεῖν, ἐπεβάλοντο δὲ καὶ τὴν πόλιν ἄρδην
 2 ἀναιροῦντες τὴν Ἀττικὴν ποιῆσαι μηλόβοτον. ἀλλὰ
 γὰρ οὐδὲν ἰσχυρότερόν ἐστιν ἀνάγκης καὶ τύχης, 52
 δι' ὧν ἐβιάσθησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τῶν πολεμιο-
 τάτων δεηθῆναι. ὅμως δ' οὐ διεσφάλησαν τῶν ἐλ-
 πίδων. ὁ γὰρ τῶν Ἀθηναίων δῆμος, μεγαλόφυχος 10
 ὢν καὶ φιλόανθρωπος, τὴν μὲν τῶν Θηβαίων ἰσχὺν
 οὐ κατεπλάγησαν, τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις ὑπὲρ ἀν-
 δραποδισμοῦ κινδυνεύουσις ἐψηφίσαντο βοηθεῖν
 πανδημί. καὶ παραχοῆμα στρατηγὸν καταστήσαν-
 τες τὸν Ἰφικράτην ἐξέπεμφαν καὶ τοὺς νέους αὐθι- 15
 μέρων, ὄντας μυρίους καὶ δισχιλίους. Ἰφικράτης
 μὲν οὖν, προθύμους ἔχων τοὺς στρατιώτας, προῆγε
 3 μετὰ τῆς δυνάμεως κατὰ σπουδὴν. οἱ δὲ Λακεδαι-
 μόνιοι, τῶν πολεμίων περὶ τοὺς ὄρους τῆς Λακω-
 νικῆς κατιστρατοπεδευόντων, καὶ αὐτοὶ πανδημί 20
 τὴν ἐκ τῆς Σπάρτης ἔξοδον ποιησάμενοι προῆγον
 ἐπὶ τοὺς ἐναντίους, ταῖς μὲν τῶν στρατιωτῶν ду-
 νάμεισι τεταπαινωμένοι, ταῖς δὲ τῆς ψυχῆς ἀρεταῖς
 4 τεθαρρηκότες. οἱ μὲν οὖν περὶ τὸν Ἐκαμεινώνδαν
 ὄρῳντες τὴν τῶν Λακεδαιμονίων χώραν δυσείσβολον 25
 οὔσαν, τὸ μὲν ἄθροον τηλικαύτῃ δυνάμει ποιῆσθαι
 τὴν ἱμβολὴν οὐχ ἡγοῦντο συμφέρον, εἰς τέτταρα
 δὲ μέρη διελόμενοι σφᾶς αὐτοὺς κατὰ πλείονας

1 ἐνέπιπτον Hert. 4 τὰ δὲ] τὰς P ἐκάλυσαν ἀνοι-
 κοδομεῖς Hert. 19 περὶ Dind., καὶ ο 27 εἰσβολὴν I.

τόπους ἔκριναν ποιῆσθαι τὴν ἑποδὸν. ἡ μὲν οὖν 64
 πρώτη μερίς ἡ τῶν Βοιωτῶν τὴν πορείαν ἐποιή-
 σατο ἐπὶ τὴν Ἑλλάσιαν καλουμένην πόλιν, καὶ τοὺς
 πῆδε κατοικοῦντας ἀπέστησε τῶν Λακεδαιμονίων.
 Ἄργεῖοι δὲ κατὰ τοὺς ὄρους τῆς Τεγεάτιδος χώρας 2
 ἑμβαλόντες συνήψαν μάχην τοῖς φρουροῖσι τὰς
 παρόδους, καὶ τὸν τε ἡγεμόνα τῆς φρουρᾶς Ἀλ-
 ξάνδρον τὸν Σπαρτιάτην ἀνείλον καὶ τῶν ἄλλων
 εἰς διακοσίους ἀπέκτειναν, ἐν οἷς ὑπάρχον καὶ οἱ
 10 τῶν Βοιωτῶν φυγάδες. ἡ δὲ τρίτη μερίς, ἐκ τῶν 3
 Ἀρκάδων συνεστήκυθα καὶ στρατιώτας ἔχουσα πλεί-
 στους, εἰσέβαλεν εἰς τὴν Σκιρτίην καλουμένην χώ-
 ραν, ἣν περιφύλαττεν Ἰσχόλας, ἀνὴρ ἀνδρείος καὶ
 συνέσει διαφέρων, μετὰ πολλῶν στρατιωτῶν. οὗτος
 15 δὲ τῶν ἐπιφανιστάτων στρατιωτῶν ἐπιτελίστατο
 πράξιν ἡρωικὴν καὶ μνήμης ἄξιαν. ὁρῶν γὰρ ὅτι 4
 διὰ τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων πάντες οἱ συνάψαν-
 τες μάχην ἀναιριθήσονται, τὸ μὲν λιπαῖν τὴν ἐν
 ταῖς παρόδοις τάξιν ἀνάξιον τῆς Σπάρτης ἔκρινε,
 20 τὸ δὲ διασῶσαι τοὺς στρατιώτας χρήσιμον ἵσασθαι
 τῇ πατρίδι· παραδόξως ἀμφοτέρων προειροήθη, καὶ
 τὴν γενομένην ἦντι περὶ Θερμοπύλας ἀνδρείαν τοῦ
 βασιλέως Λεωνίδαο φιλοτίμως ἐμνήσατο, διαλέξας
 25 γὰρ τοὺς νέους, τούτους μὲν ἀπέστειλεν εἰς τὴν

2 * μερίς ἡ τῶν Βοιωτῶν] μερίς τῶν Βοιωτῶν ἴσων οἱ
 ἴσων del Dind., μέσην Madvig, ἡ, ἡ Wurm 8 Ἑλλάσιαν
 PHL, Σιλλασίαν c 9 ὑπάρχον] ἵσαν f 12 Σκιρτίην PA
 10 δὲ] διὰ τοῖς μετὰ Steph. στρατιωτῶν] στρατηγῶν ὡς
 Schäfer, Σπαρτιάται ὡς Madvig 19 ἔκρινε] κρίνας Dind.
 21 παραδόξως] διὰ παραδόξως Bek., παραδόξως ὡς Schäfer

Σπάρτην, χρησίμους [ἴσασθαι] τῇ κινδυνευούσῃ περὶ
 τῶν ὅλων· αὐτὸς δὲ μετὰ τῶν πρεσβυτέρων φυλάτ-
 των τὴν τάξιν καὶ πολλοὺς ἀνελὼν τῶν πολέμιων,
 κυκλωθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀρκάδων μετὰ πάντων ἀνη-
 6 ῥέθη. Ἡλείοι δὲ τὴν τετάρτην μοῖραν ἔχοντες, καὶ 3
 κατ' ἄλλους τόπους πεπταμένους διελθόντες, εἰς
 τὴν Ἑλλάσιαν παρεγένοντο· εἰς τοῦτον γὰρ τὸν 53
 τόπον πᾶσι καταστάειν παρήγγελλτο. ἀθροισθείσης δὲ
 ἀπάσης τῆς δυνάμεως εἰς τὴν Ἑλλάσιαν, προήγον
 ἐπ' αὐτὴν τὴν Σπάρτην πορθοῦντες ἅμα καὶ πυφ- 10
 65 πολοῦντες τὴν χώραν. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι, πεν-
 τικόσια ἔτη τὴν Λακωνικὴν τετηρηκότες ἀπόρθη-
 τον, τότε θεωροῦντες δηνουμένην ὑπὸ τῶν πολέμιων
 οὐκ ἑκατέρουν, ἀλλὰ τοῖς θυμοῖς προκίπτοντες
 ἔξαπτόντο ἐκ τῆς πόλεως· κωλύμενοι δ' ὑπὸ τῶν 15
 πρεσβυτέρων προτείνειν μακρότερον ἀπὸ τῆς πατρίδος,
 μὴ τις ἐκίθῃται, ἐπέισθησαν τὴν ἡσυχίαν ἔχειν καὶ
 2 τῇ πόλει παρέχεσθαι τὴν ἀσφάλειαν. τῶν δὲ περὶ
 τὸν Ἐπαμεινώνδαν διὰ τοῦ Ταγέτου καταβαινόν-
 των ἐπὶ τὸν Εὐρώταν, καὶ διαβαινόντων τὸν πο- 20
 τὰμὸν σφοδρὸν ὄντα τῷ ῥεύματι κατὰ τὴν χειμε-
 ρινὴν ὥραν, ὁρῶντες οἱ Λακεδαιμόνιοι τεταραγμένην
 τὴν δύναμιν τῶν ἐναντίων διὰ τὴν χαλεπότητα τῆς
 διαβίσεως, καιρὸν ἔλαβον εὐθετον πρὸς τὴν ἐπί-
 25 θεσιν, καὶ τὰς μὲν γυναῖκας καὶ παῖδας, ἔτι δὲ καὶ 25
 τοὺς γενηρακότες, ἀπέλιπον ἐν τῇ πόλει φυλάττον-

1 ἴσασθαι doleri; ὁρᾶν add. Wurm (praestat diuturnum)
 περὶ] πατρίδι περὶ Beiske 7 et 9 Σελασίας f 9 ἀπάσης
 PAF, πάσης c 12 Λακωνικῇ P^a in marg., ἀρχῇ in con-
 textu P^a 18 δηνουμένη 14 προκίπτοντες c, corr. Wess. •
 26 ἀπέλιπον PA

τας τὴν Σπάρτην, αὐτοὶ δὲ πανδημίαι συντάξαντες
 τοὺς νέους ἐξεχύθησαν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, καὶ
 προσπεσόντες ἄφνω τοῖς διαβαίνουσι πολλὴν ποί-
 ουν φόνον. ἀμυνομένων δὲ τῶν Βοιωτῶν καὶ 3
 τῶν Ἀρκάδων, καὶ τῷ πλήθει κυκλούντων τοὺς
 ἐναντίους, οἱ Σπαρτιάται πολλοὺς ἀνηρηκότες ἐ-
 πανήλθον εἰς τὴν πόλιν, φανερώς ἐνδεδειγμένοι τὰς
 ἰδίας ἀνδραγαθίας. μετὰ δὲ ταῦτα τῶν περὶ τὸν 4
 Ἐπαμεινώνδαν πᾶσι τῇ δυνάμει καταπληκτικῶς
 10 προσβαλλόντων τῇ πόλει, οἱ μὲν Σπαρτιάται συνερ-
 γὸν ἔχοντες τὴν τῶν τόπων ὀχυρότητα, πολλοὺς
 μὲν ἐπέκτειναν τῶν προπετιῶς βιαζομένων, τίλος
 δ' οἱ πολιορκοῦντες πᾶσαν εἰσενεγκάμενοι σπον-
 δὴν τὸ μὲν πρῶτον ἀπείκασον ρίψαι χειρώσεσθαι τὴν
 15 Σπάρτην· ἐπεὶ δὲ τῶν βιαζομένων οἱ μὲν ἀπέθνη-
 σκον, οἱ δ' ἱεραιματοῖζοντο, ἀνεκαλίσαντο τῇ δάλ-
 πιγι τοὺς στρατιώτας οἱ περὶ τὸν Ἐπαμεινώνδαν,
 αὐτοὶ δὲ προσελθόντες τῇ πόλει προεικαλοῦντο τοὺς
 Σπαρτιάτας εἰς παράταξιν, ἢ ξυνομολογεῖσθαι προσ-
 20 ἵτατον ἥτιόν τις εἶναι τῶν πολεμίων. ἀποκριναμέ- 5
 νων δὲ τῶν Σπαρτιατῶν, ὅτι καιρὸν λαβόντες εὖ-
 θετον διαγωνιζοῦνται περὶ τῶν ὅλων, ἀπηλλάγησαν
 ἀπὸ τῆς πόλεως. πᾶσαν δὲ τὴν Λακωνικὴν διεώ-
 σαντες, καὶ λαφύρων ἀναριθμητὸν πλῆθος ἀθροί-
 25 σαντες, ἀπεχώρησαν εἰς τὴν Ἀρκαδίαν.

Μετὰ δὲ ταῦτ' Ἀθηναῖοι μὲν, ὑστερηκότες τῶν 6
 καιρῶν, ἐπανήλθον εἰς τὴν Ἀττικὴν οὐδὲν πράξαν-
 τες μνήμης ἄξιον, τοῖς δὲ Λακεδαιμονίοις παρὰ

3 ἐποίουν Dind., ἐποιούετο e   10 προσβαλλόντων e
 14 χειρώσεσθαι Dind.   24 καὶ om. PPK

τῶν συμμάχων ἦσαν βοηθήσοντες στρατιῶται τετρα-
 κισχίλιοι. πρὸς δὲ τοῦτοις προσθέντες τοὺς Εἰλωτας
 ἡλευθερωμένους προσφάτως χιλίους καὶ τῶν Βοι-
 ωτῶν φυγάδων διακοσίους, ἔτι δ' ἐκ τῶν σύγγενων 54
 πόλεων οὐκ ὀλίγους μεταπεισθέντες, κατασκευάζον
 δύναμιν ἀντίπαλον τοῖς πολεμίοις. ταύτην δ' ἀθρόαν
 συνίχοντες καὶ γυμνάζοντες αἰεὶ μᾶλλον ἐθάρρουν
 καὶ παρεσκευάζοντο πρὸς τὸν ὑπὲρ τῶν ὀλιγῶν ἀγῶνα.

- 66 Ἐκαμεινώνδας δὲ φέσει μεγαλειόβολος ἄν καὶ
 δόξης ὀρεγόμενος αἰωνίου, συνεβούλευε τοῖς τε Ἀθ- 10
 κάσι καὶ τοῖς ἄλλοις συμμάχοις οἰκίσαι τὴν Μεσ-
 σήνην, πολλὰ μὲν ἔτη γεγεννημένην ἀνάστατον ὑπὸ
 Λακεδαιμονίων, τόπον δ' εὐθετον ἔχονσαν κατὰ
 τῆς Σπάρτης. συγκατατιθεμένων δὲ πάντων ἀνε-
 ξήτησε τοὺς ἀπολειμμένους τῶν Μεσσηνίων, καὶ 15
 τῶν ἄλλων τοὺς βουλομένους καταλῆξας εἰς τὴν
 πολιτείαν ἔκτισε τὴν Μεσσήνην, πολλοὺς ποιήσας
 αὐτῆς οἰκήτορας. τοῦτοις δὲ κατακληρουχίσας καὶ
 τὴν χώραν, [ἀνοικοδομήσας] ἀγέσασε πόλιν ἐπίσημον
 Ἑλληνίδα, καὶ μεγάλης ἀποδοχῆς ἔτυχε παρὰ πᾶσιν 20
 ἀνθρώποις. οὐκ ἀνοίκειον δ' εἶναι νομίζω, πολ-
 λάκις τῆς Μεσσήνης ἀλούσης καὶ κατασκευαίσης, τὰ
 περὶ αὐτὴν ἀπ' ὥρης ὥς ἐν κεφαλαίοις παραδρα-
 μῖν. τὸ μὲν οὖν παλαιὸν οἱ ἀπὸ Νηλίας καὶ Νέ-
 στορος κατέσχον αὐτὴν μέχρι τῶν Τρωικῶν χρόνων, 25
 μετὰ δὲ ταῦθ' ὁ Ἀγαμέμνωνος Ὀρέστης καὶ οἱ ἀπὸ

2 εἰλωτας Dind. P 4-8 ἔκτισε Dind., δὲ ο 9 μεγα-
 λήβολος o-PA 11 οἰκίσαι PAFK 15 ἐπολεσε FK 19 ἀνοι-
 κοδομήσας del. Wurm; τῆς χώρας καὶ Dind. 26 ταῦθ' ὁ
 Dind., ταῦθ' PA, ταῦθ' ε

τούτου μέχρι τῆς καθόδου τῶν Ἡρακλειδῶν, ἀπὸ
 δὲ ταύτης Κρεσφόντης ἔλαχε τὴν Μεσσηνίαν μερίδα,
 καὶ οἱ ἀπὸ τούτου μέχρι τινὸς ἐβασίλευσαν αὐτῆς·
 ὕστερον δὲ τῶν ἀπὸ Κρεσφόντου τὴν βασιλείαν
 ἀποβαλόντων Ἀκεδαιμόνιοι κύριοι κατέστησαν αὐ-
 τῆς. μετὰ δὲ ταῦτα Τηλέκλον τοῦ βασιλέως τῶν Ἀ-
 κεδαιμονίων ἀποθανόντος ἐν ἄγῳι κατεπολε-
 μήθησαν ὑπὸ Ἀκεδαιμονίων οἱ Μεσσηνιοὶ. τοῦ-
 τον δὲ τὸν πόλεμον εἰκοσαετῇ φασὶ γενέσθαι, κατ-
 10 ομοσεμένῳ τῶν Ἀκεδαιμονίων μὴ ἀνακάμψιν
 εἰς τὴν Σπάρτην, ἵαν μὴ Μεσσηνὴν ἔλωσιν. τότε
 συνέβη τοὺς παρθενίας ὀνομασθέντας γεννηθῆναι
 καὶ κτίσαι τὴν τῶν Ταρυντίνων πόλιν. ὕστερον δὲ
 δουλευόντων Μεσσηνίων τοῖς Ἀκεδαιμονίοις, Ἀρι-
 15 στομένης ἐπίσει τοὺς Μεσσηνίους ἀποστήναι τῶν
 Σπαρτιατῶν, καὶ πολλὰ κακὰ διεργάσατο τοὺς
 Σπαρτιάτας, ὅτε καὶ Τυρταῖος ὁ ποιητῆς ὑπὸ Ἀθη-
 ναίων ἡγεμῶν ἰδόθη τοῖς Σπαρτιάταις. ἔπιοι δὲ ἅ-
 τὸν Ἀριστομένη γερονέται φασὶ κατὰ τὸν εἰκοσαετῇ
 20 πόλεμον. ὁ δ' ὕστατος ἐγένετο πόλεμος αὐτοῖς
 σεισμοῦ μεγάλου γενομένου· καὶ τῆς μὲν Σπάρ-
 τῆς ὅλης σχεδὸν συγχυθείσης, ἀνδρῶν δ' ἐρήμου
 γενομένης, οἱ Μεσσηνίων περιλειφθέντες ᾤκισαν
 τὴν Ἰθιώμην μετὰ τῶν συναποστάντων Ἑλλώτων, ἀνα-
 25 στάτου γεγεννημένης τῆς Μεσσηνίας πολλοὺς χρό-
 30 νους. ἀτυχήσαντες δ' ἐν πάσι τοῖς πολέμοις, τὸ δ

6 Τηλέκλετον βας. P (J) Steph. 9 εἰκοσι ετη P.
 εἰκοσι ετη A 10 ἀνακάμψαι ο, corr. Dind. 11 τότε PAFK,
 τότε δὲ c 12 γεννηθῆναι PAFK, γένηθῆναι c 19 Ἀρι-
 στομένη q-PA εἰκοσαετῇ P^a 23 ᾤκησαν v 24 συ-
 ναστάτου ο, corr. Dind.

τελευταίον ἀνάστατοι γινόμενοι κατέκχησαν ἐν Ναι-
πάκτῳ, δόντων αὐτοῖς Ἀθηναίων οἰκητήριον τήνδε
τὴν πόλιν. καὶ τινὲς μὲν αὐτῶν εἰς Κιφαλληνίαν
ἔλπεσον, τινὲς δ' ἐν Σικελίᾳ Μισσηνὴν τὴν ἀπ'
ἐκείνων ὀνομασθεῖσαν κατέκχησαν. τὸ δὲ τελευταίον
κατὰ τοὺς ἐποκειμένους καιροὺς Θηβαῖοι, πείσαν-
τος αὐτοῦς Ἐπαμεινώνδου καὶ πανταχόθεν συναγα-
γόντος τοὺς Μισσηνίους, ὤκισαν τὴν Μισσηνὴν
καὶ τὴν ἀρχαίαν αὐτοῖς χώραν ἀποκατέστησαν. περὶ
μὲν οὖν τὴν Μισσηνὴν τοσαύτης καὶ τηλικαύτης
συνέβη γενέσθαι μεταβολᾶς.

- 67 Οἱ δὲ Θηβαῖοι πάντα τὰ προσημμένα συντελέ-
σαντες ἐν ἡμέραις ὀγδοήκοντα καὶ πέντε, καὶ
καταλιπόντες φυλακὴν ἀξιόλογον τῆς Μισσηνῆς,
ἐπατήλθον εἰς τὴν οἰκίαν. Λακεδαιμόνιοι δὲ παρα-
δόξως ἐποτειριμμένοι τοὺς πολεμίους, ἀπέστειλαν
πρισβεντὰς εἰς τὰς Ἀθήνας τοὺς ἐπιφανεστάτους
τῶν Σπαρτιατῶν, καὶ τὰς μὲν ὁμολογίας ἐποίησαντο
περὶ τῆς ἡγεμονίας, ὥστε τῆς μὲν θαλάττης ἄρχειν
Ἀθηναίους, τῆς δὲ γῆς τοὺς Λακεδαιμονίους, μετὰ
δὲ ταῦτα ἐν ἀμφοτέραις [ταῖς πόλεσιν] ἐπαίψαντο
κοινὰς τὰς ἡγεμονίας. Ἀρχαῖδες δὲ Λυκομήδην στρα-
τηγὸν προσηρισάμενοι, καὶ παραδόντες αὐτῷ τοὺς
ἐπιλέκτους ὀνομαζομένους, ὄντας πεντακισχιλίους,
ἐστράτευσαν ἐπὶ Πελλήνην τῆς Λακωνικῆς, καὶ τὴν
μὲν πόλιν βίᾳ χειρωσάμενοι τοὺς ἐγκαταληφθέντας

2 τήνδε del. Dind. (c. 64, 1) 5 κατέκχησαν o - PF
8 ὤκισαν o - F 21 ταῖς πόλεσιν delevi (Xen. Hell. VII
1, 14) 24 ἐπιλέκτους] ἐπαρίτους Unger, cf. c. 62, 2 25 Πελ-
λήνη P. Πελλήνην e; corr. Palmerius 26 μὲν post τοῖς
transp. Dind. ἐγκαταλειφθ. o - P²J

φρουρούς τῶν Λακεδαιμονίων ἀπέκτειναν, ὄντας
 πλείους τῶν τριακοσίων, τὴν δὲ πόλιν ἑξανδραπο-
 δισέμενοι καὶ τὴν χώραν δηρώσαντες ἐπανήλθον εἰς
 τὴν οἰκίαν, φθάσαντες τὴν παρὰ τῶν Λακεδαιμο-
 νίων βοήθειαν. Βοιωτοὶ δέ, μεταπειπομένων αὐτοὺς 3
 Θετταλῶν ἐπ' ἐλευθερώσει μὲν τῶν πόλεων, κατα-
 λύσει δὲ τῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Φεραίου τυραννίδος
 ἐξαπέστειλαν Πειλοπίδαν μετὰ δυνάμειος εἰς Θεττα-
 λίαν, δόντες ἐντολὰς αὐτῷ εἰς τὸ συμφέρον τῶν
 10 Βοιωτῶν διοικῆσαι τὰ κατὰ τὴν Θετταλίαν. οὗτος 4
 δὲ καταντήσας εἰς Λάρισσαν, καὶ καταλαβὼν τὴν
 ἀκρόπολιν φρουρουμένην ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακε-
 δόνος, ταύτην μὲν παρέλαβεν, εἰς δὲ τὴν Μακεδο-
 νίαν παρελθὼν καὶ συμμαχίαν ποιησάμενος πρὸς
 15 Ἀλεξάνδρου τὸν τῶν Μακεδόνων βασιλέα, ὅμηρον
 ἔλαβε παρ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν Φίλιππον, ὃν ἐξέ-
 πεμψεν εἰς τὰς Θήβας. τὰ δὲ κατὰ τὴν Θετταλίαν
 διοικησάμενος ὥς ποτ' ἰδοξεν αὐτῷ συμφέρειν τοῖς
 Βοιωτοῖς, ἐπανήλθεν εἰς τὴν οἰκίαν.
 20 Τούτων δὲ πρᾶχθέντων Ἀρκάδες καὶ Ἀργεῖοι 68
 καὶ Ἠλεῖοι συμφρονήσαντες ἐγνωσαν στρατεύειν
 25 ἐπὶ τοὺς Λακεδαιμονίους, καὶ πρῆσβεύσαντες πρὸς
 Βοιωτοὺς ἐπεισαν αὐτοὺς κοινωνεῖν τοῦ πολέμου.
 οἱ δ' Ἐπαμεινώνδαν καταστήσαντες ἡγούμενον μετ'
 ἄλλων βοιωταρχῶν, ἐξέπεμψαν στρατιώτας πεζοὺς
 μὲν ἑπτακισχιλίους, ἵππεις δ' ἑξακοσίους. Ἀθηναῖοι
 δὲ πυθόμενοι τὴν Βοιωτῶν στρατιὰν παριούσαν εἰς

8 μετὰ δ. εἰς Θ. PAJKL, εἰς Θ. om. F, εἰς Θ. μετὰ δ. c
 10 οὗτος Schläfer, αὐτός ο 25 βοιωτάρχων P; 68 add
 Dind.

τὴν Πελοπόννησον, ἐξέπεμψαν δύναμιν καὶ στρα-
 2 τηγὸν ἐπ' αὐτῆς Χαβρίαν. οὗτος δὲ παρελθὼν εἰς
 Κόρινθον, καὶ προσλαβόμενος καὶ παρὰ Μεγαρίων
 καὶ Πελληνίων, ἐτι δὲ Κορινθίων στρατιώτας, στρα-
 τόπεδον ἀνέστησαντο ἀνδρῶν μυρίων· μετὰ δὲ ταῦτα
 Λακεδαιμονίων καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων παραγε-
 νομένων εἰς Κόρινθον συνήχθησαν οἱ σύμπαντες
 3 οὐκ ἐλάττους δισμυρίων. ἰδοῦν οὖν αὐτοῖς ὄχυ-
 ρώσασθαι τὰς παρόδους καὶ διακωλύειν τοὺς Βοιω-
 τοὺς τῆς εἰς Πελοπόννησον εἰσβολῆς. ἀρξάμενοι 10
 δ' ἀπὸ Κιγχρεῶν μέχρι Λιχαιίου σταυρώμασι καὶ
 βαθείαις τάφροις διελάβανον τὸν τόπον· ταχὺ δὲ
 τῶν ἰσχυρῶν συντελουμένων διὰ τε τὴν πολυχυρίαν
 καὶ τὰς προθυμίας τῶν ἀνδρῶν, ἰφθάσαν τοὺς
 4 Βοιωτοὺς πάντα τόπον ὀχυρώσαντες. ὁ δ' Ἐκαμει- 11
 νῶνδας ἦκων μετὰ τῆς δυνάμεως ἐπιστάμενος, καὶ
 κατανοήσας εὐεφρόδωτατον εἶναι τόπον καθ' ὃν οἱ
 Λακεδαιμόνιοι περιφύλαττον, τὸ μὲν πρῶτον προε-
 καλεῖτο τοὺς πολεμίους εἰς παράταξιν, σχεδὸν τρι-
 5 πλάσιους ὄντας τοῖς πλείεσιν, οὐδενὸς δὲ τολμῶν 12
 τος ἐκτὸς τοῦ τειχίσματος προελθεῖν, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ
 χαρακώματος ἀμυνομένων ἀπάντων, προσῆλθε τὴν
 6 βίαν τοῖς πολεμίοις. κατὰ πάντα μὲν οὖν τὸν τό-
 πον ἐγίνοντο προσβολαὶ καρτεραί, μάλιστα δὲ κατὰ
 Λακεδαιμονίους, εὐεφρόδων ὄντων καὶ δυσφυλάκτων 13
 τῶν τόπων. μεγάλῃ δὲ φιλοτιμίᾳ γενομένης παρ'

2 αὐτῆς Dind., αὐτοῖς α 3 καὶ παρὰ] παρὰ F 4 Πε-
 ληναίων P 5 διαμυρίων οὐκ ἐλάττους AFJKL. 10 τόπον]
 τὸν τόπον Dind. 17 τόπον] τὸν τόπον Hest. 18 τὸ]
 καὶ τὸ PAF 21 παρελθὼν γ 24 προσβολαὶ P 26 γινε-
 μένης P*

ἀμφοτέροις, Ἐπαμινώνδας ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς
ἀρίστους τῶν Θηβαίων μόγις ἐβιάσατο τοὺς Λακε-
δαιμονίους· διακώσας δὲ τὴν φυλακὴν αὐτῶν καὶ
τὴν δύναμιν διαγαγὼν παρήλθεν εἰς τὴν Πίλο-
πόννησον, διαπραζάμενος ἔργον οὐδὲν τῶν προ-
κατειργασμένων καταδεικνύον.

Εὐθὺ δὲ ἐπὶ Τροίξηναι καὶ Ἐπίδανρον πορην-69
θαίς τὴν μὲν χώραν ἰδῆωσι, τῶν δὲ πόλεων οὐκ
ἰδενήθη κρατῆσαι διὰ τὸ φρονεῖν ἔχειν ἀξιολόγους,
10 Σικυφῆναι δὲ καὶ Φλιοῦνται καὶ τινες ἄλλαι πόλεις
καταπληξέμενος προσηγάργετο. στρατεύσας δ' ἐπὶ
Κόρινθον, καὶ τῶν Κορινθίων ἐπιτελεσθέντων νικῆ-
σας μάχῃ, τοὺτους μὲν ἐντὸς τῶν τευχῶν συνε-
δίδωξε, τῶν δὲ Βοιωτῶν διὰ τὴν εὐημερίαν μετω-
15 ρισθέντων, καὶ τινῶν προχείρως τολμησάντων διὰ
τῆς πόλεως εἰς τὴν πόλιν εἰσβιάζεσθαι, οἱ μὲν Κορίν-
θιοι δέοντες ἐτράπησαν εἰς τὰς οἰκίας, Χαβρίας
δ' ὁ τῶν Ἀθηναίων στρατηγὸς ἐμφρόνως ἅμα καὶ
57 τεταρρηχότως ὑποστάς τοὺς μὲν ἐξίβαλεν ἐκ τῆς
20 πόλεως, πολλοὺς δὲ τῶν Βοιωτῶν κατέβαλεν. γενο-
μένης δὲ φιλοτιμίας, οἱ μὲν Βοιωτοὶ πάσαν τὴν
δύναμιν συντάξαντες ἰπῆγον ἐπὶ τὴν Κόρινθον
καταπληκτικῶς, ὁ δὲ Χαβρίας ἀναλαβὼν τοὺς Ἀθη-
ναίους προήγειν ἐκ τῆς πόλεως, καὶ καταλαβόμενος
25 τοὺς ἐπερθεξίους τόπους ἐπίστη τὴν τῶν πολε-
μίων ἐφοδον. οἱ μὲν οὖν Βοιωτοί, πεποιθότες ταῖς 3
τῶν σωμάτων ἡρώμας καὶ ταῖς ἐν τοῖς συνεχίσει

8 οὐδὲνδὲ Reiske 10 Φλιοῦνται ο, corr. Palm. ἔλλας
add. Dind. (c. 71, 4. 75, 2) 20 Βοιωτῶν] βοηθούτων Sin-
tenis 22 ἐπερθεξίους Reiske

πολέμοις ἑμπειρίας, τῇ βίᾳ τοὺς Ἀθηναίους ἥλπιζον
χειρώσεσθαι, οἱ δὲ περὶ τὸν Χαβρίαν ἐκ τόπων
ὑπερδεξίων ἀγωνιζόμενοι, καὶ πολλῶν ἐκ τῆς πόλεως
χορηγούμενων, οὓς μὲν ἀνῆρουν τῶν βιαζομένων,
4 τοὺς δὲ κατετίτρωσκον. οἱ δὲ Βοιωτοί, πολλὰ μὲν
κακοπαθήσαντες, οὐδὲν δὲ πράξαι δυνάμενοι, τὴν
ἀναχώρησιν ἐποίησαντο. Χαβρίας μὲν οὖν ἐπὶ
ἀνδρείᾳ καὶ στρατηγικῇ συνίσει θανυμածεῖς τοῦτον
τὸν τρόπον ἀπετρίψατο τοὺς πολέμους.

- 70 Ἐκ δὲ τῆς Σικελίας Κελτοὶ καὶ Ἴβηρες δισχιλίαι 11
κατέπλευσαν εἰς Κόρινθον, ἐκπεμφθέντες ὑπὸ Διο-
νυσίου τοῦ τυράννου συμμαχήσαι Λακεδαιμονίοις,
εἰς μῆνας πέντε τοὺς μισθοὺς εἰληφότες. οἱ δ'
Ἕλληνες πείραν αὐτῶν βουλόμενοι λαβεῖν προήγον
αὐτοὺς, καὶ κατὰ τὰς συμπλοκάς καὶ μάχας ἀνδρα- 12
γαθοῦντων αὐτῶν, πολλοί τε τῶν Βοιωτῶν καὶ τῶν
συμμάχων ὑπ' αὐτῶν ἀνῆρουντο. διόπερ δόξαντες
εὐχειρίᾳ καὶ ἀνδρείᾳ διαφέρειν καὶ πολλὰς χρείας
παρασχόμενοι, καὶ τιμηθέντες ὑπὸ τῶν Λακεδαι-
μονίων τοῦ θύρους λήγοντος ἐξαπεστάλησαν εἰς 20
2 τὴν Σικελίαν. μετὰ δὲ ταῦτα Φιλίσκος μὲν ὑπ'
Ἀρταξέρξου τοῦ βασιλέως ἀποσταλὴς κατέπλευσεν
ἐπὶ τὴν Ἑλλάδα, παρακαλῶν τοὺς Ἕλληνας διαλύ-
σασθαι μὲν τοὺς πολέμους, εἰρήνην δὲ κοινὴν συν-
θίσθαι. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι πάντες ἁσμένως ὑπή- 21
κουσαν, Θηβαῖοι δὲ κατὰ τὴν ἰδίαν ὑπόστασιν ὄλην

2 χειρώσεσθαι Dind. 3 αὐτὸν βελῶν pro πολλῶν, αὐτὸν βοηθούτων [παραβοηθούτων malim] pro χορηγούμενων Reiske 4 συνίσει P. Faber, δυνάμει ο. 16 τε τῶν τῶν τε Dind. 19 καὶ fort. del. 21 Φιλίσκος ο. (et infra)

τὴν Βοιωτίαν ὑπὸ μίαν ἀγαγόντες συντίλειαν οὐ
 προσιδέχθησαν. ἀπογνωσθείσσης δὲ τῆς κοινῆς
 ἐρήνης, ὁ μὲν Φιλίσκος καταλιπὼν τοῖς Λακεδαι-
 μονίοις δισχιλίους ἐπιλέκτους μισθοφόρους ἔχοντας
 5 τοὺς μισθοὺς, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἀσίαν. ἅμα δὲ 3
 τοῦτοις πραττομένοις Εὐφρων ὁ Σικυωνίος, διαφέ-
 ρων θράσει καὶ ἀπονοίᾳ, συνεργοὺς λαβὼν Ἀργεῖους
 ἐπέθετο τυραννίδι. κρατήσας δὲ τῆς ἐπιβολῆς τετ-
 10 ταράκοντα τοὺς εὐπορωτάτους τῶν Σικυωνίων ἴφν-
 γάδευσε, δημεύσας αὐτῶν τὰς οὐσίας, καὶ πολλῶν
 χρημάτων κυριεύσας μισθοφόρους ἤθροισε καὶ τῆς
 πόλεως ἐδυνάστευσεν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθηνησὶ Ναυσιγένητος ἐν Ῥώμῃ 71
 5 χίλιαρχοι κατεστάθησαν ἀντὶ τῶν ὑπαίων τέτταρες,
 12 Λεύκιος Παπίριος, Λεύκιος Μενήμιος, Σερόνιος
 Καρνήλιος, Σερόνιος Σολπίκιος, παρὰ δὲ Ἠλείοις
 Ὀλυμπιάς ἤχθη τρίτη πρὸς ταῖς ἑκατὸν, καθ' ἣν
 ἐνίκα στάδιον Πυθόστρατος Ἀθηναῖος. ἐπὶ δὲ τού-
 20 των Πτολεμαῖος ὁ Ἀλωφίτης [ὁ Ἀμύντου υἱός] ἔδο-
 λοφόνησεν Ἀλέξανδρον [τὸν ἀδελφόν], καὶ ἔβασί-
 λευσε τῆς Μακεδονίας ἐτη τρία. κατὰ δὲ τὴν 2
 Βοιωτίαν Πελοπίδας Ἰφάμιλλος ὢν τῷ Ἐκαμινάνδῳ
 τῇ κατὰ πόλεμον δόξῃ, καὶ θεωρῶν ἑκείνον τὰ περὶ
 τὴν Πελοπόννησον συμφορόντως κατεσκευακῶτα τοῖς
 26 Βοιωτοῖς, ἰσπευθεὶ τὰ ἐκτὸς Πελοποννήσου δι-
 αὐτοῦ προσάγεσθαι τοῖς θηβαίοις. πυραλαβὼν δὲ

1 ἄγοντες f 13 ἀθηνησὶ ναυσιγένητος P 15 Παπί-
 ριος π Λεύκιος et Σερόνιος om. AB 16 Σολπίκιος a-PA
 19 ὁ Ἀμύντου υἱός et τὸν ἀδελφόν del. vi (cf. c. 60, 3, 77, 5,
 XVI 2, 4) 21 τὰς Bhd., τριάκοντα o 26 αὐτοῦ o. PAF

Ἰσημνίαν, ἄνδρα φίλον μὲν ἑαυτοῦ, θαυματούμενον
 δ' ἐκ' ἀρετῇ, παρῆλθεν εἰς Θετταλίαν. καταντίσας
 δὲ πρὸς Ἀλέξανδρον τὸν Φερῶν τύραννον, ἀλόγως
 συνελήφθη μετὰ Ἰσημνίου καὶ εἰς φυλακὴν παρε-
 3 δόθη. Θηβαίων δ' ἐπὶ τοῖς πραχθείσαι παροξυνθέν-
 των, καὶ ταχέως εἰς τὴν Θετταλίαν ἐκπεμφάντων
 δαίτας μὲν δακτυλισχίλους, ἱππεῖς δ' ἑξακοσίους,
 φοβηθεὶς Ἀλέξανδρος ἐξέπεμψε πρὸςβεντίας εἰς τὰς
 Ἀθήνας περὶ συμμαχίας. ὃ παραχρῆμα ὁ δῆμος
 ἐξέπεμψε ναῦς μὲν τριάκοντα, στρατιώτας δὲ χίλους,
 4 ὧν ἦν στρατηγὸς Αἰτοκλῆς. ἐν ὧσιν δ' οὗτος
 περιέπλει τὴν Εὐβοικῇ, Θηβαῖοι κατήντησαν εἰς
 Θετταλίαν. τοῦ δ' Ἀλεξάνδρου περὶ τὴν δύναμιν
 ἡθροικότος καὶ ἱππεῖς πολλαπλασίονος ἔχοντος τῶν
 Βοιωτῶν, τὸ μὲν πρῶτον οἱ Βοιωτοὶ διὰ μάχης
 ἐκρῖνον λύσαι τὸν πόλεμον, συνεργοὺς ἔχοντες
 τοὺς Θετταλοὺς· ὥς δ' οὗτοι μὲν αὐτοὺς ἐγκατί-
 λιπον, Ἀθηναῖοι δὲ καὶ τινες ἄλλοι σύμμαχοι παρε-
 γίνοντο τῷ Ἀλεξάνδρῳ, τὰ δὲ σῖτα καὶ ποτὰ καὶ
 τᾶλλα πάντα ἐπέλειπε τοῖς Βοιωτοῖς, ἐγνωσαν οἱ
 βιωτάρχαι τὴν εἰς οἶκον ἐπάνοδον ποιεῖσθαι.
 5 ἀναξενζάντων δ' αὐτῶν, καὶ τῆς πορείας οὐσῆς διὰ
 χώρις πεδιάδος, Ἀλέξανδρος ἐπηκολούθει πολλοῖς
 ἱππεῦσι καὶ τοῖς, ἐπὶ τῆς οὐραγίας ἐπίθιτο. τῶν
 δὲ Βοιωτῶν οἱ μὲν κατακορυψόμενοι συνεχῶς ἀπέ-
 θνησκον, οἱ δὲ τραύμασι περιέπιπτον, τέλος δ

1 Ἰσημνίαν P (= V, 4)   3 τὸν] τῶν P   4 μετ' A
 12 ἰσομεν P   15 πρῶτον] πρότερον PA   17 ἐγκατίλι-
 πον P   20 ἐπέλειπε τοῖς Schüller, ἐπέλειπτο τοῖς α, ἐπέ-
 λειπε τοῖς Reiske

οὐτε μένειν οὐτε προέγειν ἑώμενοι εἰς πολλὴν
 ἐμνηνίαν ἐνέπιπτον, ἅτε δὴ καὶ τῶν ἐπιτηδείων
 σπανιζόντων, ἤδη δ' αὐτῶν τὴν σωτηρίαν ἀπογε-
 νωσκόντων, Ἐπαμεινώνδας ἰδιωτεύων κατ' ἐκείνον
 5 τὸν χρόνον ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν κατεστάθη στρα-
 τηγός. εὐθὺς δὲ διαλέξας τοὺς τε φίλους καὶ τοὺς
 69 ἱππεῖς, τούτους μὲν αὐτὸς ἀνέλαβε, καὶ ταχθεὶς
 ἐπὶ τῆς οὐραγίας διὰ τούτων ἀνέστειλλε τοὺς ἐπ-
 ακολουθοῦντας πολέμιους καὶ πολλὴν ἀσφάλειαν
 10 παρείχτο τοῖς προηγούμενοις ὀπλίταις, ποιούμενος
 δὲ μάχης ἐξ ὑποστροφῆς καὶ τάξει φιλοτέχνῳ χρώ-
 μενος διδῶσε τὸ στρατόπεδον. αἰεὶ δὲ μᾶλλον διὰ
 τῶν κατορθωμάτων αὐτῶν τὴν ἰδίαν εὐδοξίαν μεγά-
 λης ἀποδοχῆς ἐτύγγανε παρὰ τε τοῖς πολέταις καὶ
 15 τοῖς συμμάχοις. οἱ δὲ Θηβαῖοι τοὺς τότε βοιωταγ-
 χήσαντας καταδικάσαντες, πολλοῖς χρήμασιν ἐξημώ-
 σαν. ἐπιζητουμένης δὲ τῆς αἰτίας, πῶς ὁ τοιοῦτος 72
 ἀνὴρ ἰδιώτης ὢν ἰσχυρατεύετο μετὰ τῶν εἰς Θεττα-
 λίαν ἀποσταλέντων, ἀποδοτέον τὸν οἰκίον λόγον
 20 τῆς ἀπολογίας. τῇ μάχῃ τῇ περὶ Κόρινθον Ἐπα-
 μεινώνδας διακόψας τὴν ἐπὶ τοῦ προτεγίσματος
 φυλακὴν τῶν Λακεδαιμονίων, καὶ δυνάμενος πολ-
 λούς ἀνελθεῖν τῶν πολεμίων, ἠρξάσθη τῷ προτεγή-
 ματι καὶ τῆς ἐπὶ κλειῶν μάχης ἀπίστη. γενομένης δὲ 2
 25 περὶ αὐτὸν ἱκανῆς ὑποψίας ὥς πεφαισμένον τῶν
 Λακεδαιμονίων ἰδίας ἔνεκα χάριτος, οἱ φθονοῦντες
 αὐτοῦ τῇ δόξῃ κερδὸν ἔλαβον εὐλόγου διαβολῆς.

1 οὐδὲ μένειν ο-ΕJ   * 2 ἐξέπιπτον ο, corr. Hart.
 6 * 24] τε ο   20 ἀπολογίας] ἀποπίας Reiske   24 πείσεται
 PAPJL   28 ἔνεκεν f

ἐπειγγκάντων οὖν αὐτῷ προδοσίας ἐγκλημα, τὸ πλῆθος παροξυνθὲν ἐπέσθησεν αὐτὸν τῆς βουλευταρχίας, καὶ ἰδιώτην ποιήσαν ἐξαπέστειλε μετὰ τῶν Ἑλλων. ὥς δὲ ἀπὸ τῶν ἀποτελεσμάτων ἐξῆλειψε τὰς καθ' ἑαυτοῦ διαβολάς, τότε ὁ δῆμος ἀποκατέστησεν αὐτὸν
 3 εἰς τὴν προγεγενημένην εὐδοξίαν. μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον Λακεδαιμονίοις πρὸς Ἀρκάδας ἐγένετο μεγάλη μάχη, ἐν ᾗ ἐνίκησαν Λακεδαιμόνιοι ἐπιφανῶς. μετὰ γὰρ τὴν ἐν Λεύκτροις ἦντιν τοῦτο πρῶτον αὐτοῖς πυράδοξον εὐτύχημα ἐγένετο· ἐπισον γὰρ Ἀρκάδων
 10 μὲν ὑπὲρ τοὺς μυρίους, Λακεδαιμονίων δ' οὐδεῖς, προείπον δ' αὐτοῖς αἱ Λαωδωνίδες ἱέραι, διότι πόλεμος οὗτος Λακεδαιμονίοις ἄδικον ἐστὶν. μετὰ δὲ τὴν μάχην οἱ Ἀρκάδες, φοβηθέντες τὰς τῶν Λακεδαιμονίων εἰσβολάς, ἐκτίσαν ἐπὶ τινος ἐπικαί-
 15 ρου τόπου τὴν ὀνομαζομένην Μεγάλην πόλιν, συγκρίναντες εἰς αὐτὴν κώμας εἴκοσι τῶν ὀνομαζομένων Μαιναλίων καὶ Παρρασίων Ἀρκάδων. καὶ τὰ μὲν κατὰ τοὺς Ἕλληνας ἐν τούτοις ἦν.

- 73 Κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Λιονόσιος ὁ τύραννος ἔχων δυνάμεις ἀξιολόγους, καὶ τοὺς Καρχηδονίους ὄρων οὐκ εὖ διακειμένους πρὸς τὸν πόλεμον διὰ τε τὴν γεγενημένην παρ' αὐτοῖς λοιμικὴν νόσον καὶ τὴν ἀπόστασιν τῶν Λιβύων, ἐγὼ στρατεύειν ἐπ'
 60 αὐτούς. οὐκ ἔχων δὲ πρόφασιν ἀξιόλογον τῆς δια-

3 ποιήσαν Wess., «ποιήσας ο 4 ἀπὸ] διὰ Reiske
 5 τότε I, καὶ τότε c 8 ἐν ᾗ] καθ' ἣν Hert. 12 αἱ] ἡ P
 Λαωδωνίδες ο, corr. Wess. διότι] ὁ add. Dind. 16 συγκρίναν-
 17 τες Steph. 17 εἴκοσι] μ' I. (Pausan. VIII 27, 3) 18 μενα-
 λίων P 22 πρὸς] τε add. P

φορὰς, προσεποιήθη τοὺς κατὰ τὴν ἐπικράτειαν
 Φοίνικας ἐπιβεβηκέναι τῆς ὑπ' αὐτὸν χώρας. παρα- 2
 σκευασάμενος οὖν πεζοὺς μὲν τρισμυρίους, ἱππεῖς
 δὲ τρισχιλίους, τριήρεις δὲ τριακοσίας καὶ τὴν ἑρμύ-
 ζονσαν τῇ δυνάμει τάντῃ παρεσκευήν, ἐνέβαλεν
 εἰς τὴν ὑπὸ Καρχηδονίους χώραν. καὶ Σελινούντα
 μὲν καὶ Ἐντελλαν εὐθὺς προσηγάγετο, καὶ τὴν
 χώραν πάσαν κορθήσας καὶ τῆς πόλεως τῶν Ἑρυνί-
 νων ἐγκρατὴς γενόμενος ἐπολιόρχησε Μιλύβαιον·
 10 πολλῶν δ' ὄντων ἐν αὐτῷ στρατιωτῶν τὴν πολιορ-
 χίαν ἔλυσεν. ἀκούσας δὲ τὰ νεώρια τῶν Καρχηδο- 11
 νίων ἐμπεπρῆσθαι, καὶ δοξὰς πάντα τὸν στόλον
 αὐτῶν διεφθάρθαι, κατεφρόνησε, καὶ τῶν ἰδίων
 τριήρων ἑκατὸν μὲν καὶ τριάκοντα τὰς ἀρτίστας
 15 ἀπέστειλεν εἰς τὸν τῶν Ἑρυνίνων λιμένα, τὰς δ'
 ἄλλας ἀπάσας ἐξέπεμψεν εἰς τὰς Συρακούδας. οἱ 4
 δὲ Καρχηδόνιοι παραδόξως διακοσίας ναῦς πληρώ-
 σαντες ἐπέπλευσαν ταῖς ὁρμούσαις ἐν τῷ λιμένι
 τῶν Ἑρυνίνων· ἀνεκρίστου δὲ τῆς ἐπιθέσεως γενο-
 20 μένης ἀπήγαγον τῶν τριήρων τὰς πλείστας. μετὰ
 δὲ ταῦτα τοῦ χειμῶνος ἐνστάντος ἀνοχὰς ποιησά-
 μενοι διεχωρίσθησαν εἰς τὰς οἰκείας ἑκάτεροι πόλεις.
 μετ' ὀλίγον δὲ χρόνον Διονύσιος εἰς Ἀφρωσίαν 5
 ἐμπεσὼν ἐτελεύτησε, δυναστεύσας ἔτη τριάκοντα
 25 καὶ ὀκτώ· τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος ὁ υἱὸς Διο-
 νύσιος ἐτυράννευσεν ἔτη δώδεκα.

Οὐκ ἀνοίκειον δ' ἐστὶ τῆς ὑποκαείμενης ἱστορίας 74

1 κατὰ τ. ἔπ. τοὺς Φοίνικας ο. F; τοὺς κατὰ τὴν τῶν
 Καρχηδονίων ἔπ. Φ. Weiss. 22 εἰς τὰς οἰκείας om. P.
 ἑκάτεροι α, corr. Reiske 25 ὁ om. P.

διελθεῖν τὰς τε αἰτίας τῆς τελευταίας καὶ τὰ συμ-
 βάντα τούτῳ τῷ δυνάστη περὶ τὴν τοῦ βίου κατα-
 στροφὴν. Διονυσίου τοίνυν διδιδασχότος Ἀθηναῖσι
 Ἀθηναίοις τραγωδίαν καὶ νικήσαντος, τῶν ἐν τῷ
 χορῷ τις ἡδόντων ὑπολαβὼν τιμηθῆσεσθαι λιψι-
 πρῶς, ἔξεν πρῶτος ἀπαγγέλλει τὴν νίκην, διέπλευσεν
 εἰς τὴν Κόρινθον. καταλαβὼν δ' ἐκεῖ ναὺν ἐκπλέ-
 ουσαν εἰς Σικελίαν καὶ μεταμῆς εἰς ταύτην, οὐρίοις
 ἐχρήσατο πνεύμασι, καὶ καταπλεύσας εἰς Συρακοῦ-
 σας συντόμως ἀπήγγειλε τῷ τυράννῳ τὴν νίκην. 10
 2 ὁ δὲ Διονύσιος τοῦτον μὲν ἐτίμησεν, αὐτὸς δὲ περι-
 χαρῆς ἐγένετο καὶ τοῖς θεοῖς εὐαγγέλια θύσας
 πότους καὶ μεγάλας εὐωχίας ἐπιτέλεισεν. ἰστυὼν δὲ
 λαμπρῶς τοὺς φίλους, καὶ κατὰ τοὺς πότους φιλο-
 τιμότερον τῇ μέθῃ δοὺς ἑαυτόν, εἰς ἀρρωστίαν 15
 σφοδροτέραν ἐνέπεσε διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἐμφορη-
 3 θέντων ἔργων. ἔχων δὲ παρὰ θεῶν λόγιον, τότε
 τελευτήσαιν ὅταν τῶν κρείττωνων περιγένηται, τὸν
 χρησμὸν ἀνέφερεν ἐπὶ τοὺς Καρχηδονίους, ὑπολαμ- 61
 βάνων τούτους κρείττους ἑαυτοῦ εἶναι. διὸ καὶ 20
 πρὸς αὐτοὺς πλεονάκις πεπολεμηκῶς εἰσῆθαι κατὰ
 τὰς νίκας ὑποφύγειν καὶ ἐκουσίως ἡττάσθαι, ἵνα
 4 μὴ δόξῃ τῶν ἰσχυροτέρων γεγονέναι κρείττων. οὐ
 μὲν ἡδυνήθη γὰρ τῇ πανουργίᾳ κατασοφίσασθαι τὴν
 ἐκ τῆς πεπρωμένης ἀνάγκης, ἀλλὰ ποιητὴς ὦν κακῶς 25
 καὶ διακριθεὶς ἐν Ἀθήναις ἐνίκησε τοὺς κρείττους

* 2 πρὸ] πρὸ Wurm τῆς . . καταστροφῆς ο, corr. Reiske
 4 Ἀθηναίοις] Ἀθηναίοις P ὁ ἡδόντων Reiske, ἡδὼν ο; ἡδὼν
 Steph. τιμηθῆσεσθαι Dind. 8 μεταμῆς AJKL 16 ἐπεί-
 πρῶς] μὲν ἔπειτα P 17 τότε Il, τὸ c 23 γεγονέναι
 κρείττων] κρείττων εἶναι f 24 τῆς . . ἀνάγκης P

ποιητάς. εὐλόγως οὖν κατὰ τὸν χρησμὸν διὰ τὸ
περιγενίσθαι τῶν χρηττόνων ἐπακολουθοῦσαν ἔσχε
τὴν τοῦ βίου τελευτήν.

Ὁ δὲ Διονύσιος ὁ νεώτερος διαδεξάμενος τὴν ὁ
5 τυραννίδα, πρῶτον τὰ πλήρη συναγαγὼν εἰς ἐκκλη-
σίαν παρῆκαλισε τοῖς οἰκείοις λόγοις τηρεῖν τὴν
πατροπαράδοτον πρὸς αὐτὸν εὐνοίαν, ἔπειτα τὸν
πατέρα μεγαλοπρεπῶς θάψας κατὰ τὴν ἀκρόπολιν
πρὸς ταῖς βασιλείαις καλουμέναις πύλαις, ἡσφαλίσατο
10 τὰ κατὰ τὴν ἀρχήν.

Ἐκ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Πολυζήλων κατὰ μὲν 15
τὴν Ῥώμην ἀνάρχία διὰ τινος πολιτικᾶς στάσεως
ἐγένετο, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλάδα Ἀλέξανδρος ὁ Φερῶν
τύραννος ἐν τῇ Θετταλίᾳ περὶ τινων ἐγκυλίσας τῇ
15 πόλει τῶν Σκοτουσσιῶν, ἐκάλισεν αὐτοὺς εἰς ἐκκλη-
σίαν καὶ περιστήσας τοὺς μισθοφόρους ἄπαντας
ἀπίσφαξε, τὰ δὲ σώματα τῶν τετελευτηκότων θύσας
εἰς τὴν πρὸ τῶν τειχῶν τάφρον τὴν πόλιν διήρ-
πασεν. Επαμεινώνδας δ' ὁ Θηβαῖος μετὰ δυνάμει 2
10 ἱμβαλὼν εἰς Πελοπόννησον τοὺς Ἀχαιοὺς καὶ τινας
ἄλλας πόλεις προσηγάγετο, Σύμην δὲ καὶ Ναύ-
πακτον καὶ Καλυδῶνα φρουρουμένην ὑπ' Ἀχαιῶν
ἡλευθέρωσεν. Ἰστροτένουν δὲ καὶ εἰς Θετταλίαν
Βουκτοί, καὶ Πελοπίδαν ἐκομίσαντο παρ' Ἀλεξάν-
25 δρου τοῦ Φερῶν τυράννου. Φλιασίους δὲ πολί- 3
μουμένοις ὑπ' Ἀργείων Χάρης ὑπ' Ἀθηναίων πεμ-
φθεὶς στρατηγὸς μετὰ δυνάμει ἐβοήθησε [τοῖς

11 — p. 466, 3 om. L 19 δι δ P, δι π 21 προσήγα-
γετ ο, corr. West. 22 φρουρουμένης Hert. 27 τοῖς Φί-
πολιεφκουμένοις del. Madvig

Φλιασίοις πολιορκουμένοις]· νικήσας δὲ τοὺς Ἀργεῖους δυνάμει μάχῃς καὶ τὴν ἀσφάλειαν περιποιήσας τοῖς Φλιασίοις ἐπαρτήθηεν εἰς τὰς Ἀθήνας.

- 76 Τοῦ δ' ἐνίκουσιον χρόνον διελθελυθότος Ἀθήνησι μὲν ἦρχε Κηφισόδοτος, ἐν Ῥώμῃ δ' ἀντὶ τῶν ἐπ' αὐτῶν χιλιάρχους ὁ δῆμος τίσσαρες κατέστησε, Ανέκιον Φούριον, Παῦλον Μάλλιον, Σερούσιον Σουλπίκιον, Σερούσιον Κορνήλιον. ἐπὶ δὲ τούτων Θιμίσιον ὁ Ἐρστρίας τύραννος Ὀραικὸν κατελάβετο. ταύτην δὲ τὴν πόλιν οὖσαν Ἀθηναίων παραλόγως ὡς ἀπέβαλεν· τῶν γὰρ Ἀθηναίων στρατευσάντων ἐπ' αὐτὸν καὶ πολὺ ταῖς δυνάμεσιν ὑπερρχόντων, οἱ 62 Θυβαῖοι βοηθήσαντες αὐτῷ καὶ παραλαβόντες ἐν 2 παρακαταθήκῃ τὴν πόλιν οὐκ ἀπέδωκαν. — Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις Κῆροι μετέβησαν εἰς τὴν 11 νῦν οἰκουμένην πόλιν· καὶ κατισχυάσαντες αὐτὴν ἀξιόλογον· πλεονέξας τε γὰρ ἀνδρῶν εἰς ταύτην ἠθροίσθη καὶ τεῖχῃ πολυτελεῖ, κατισχυαίασθη καὶ λιμὴν ἀξιόλογος. ἐπὶ δὲ τούτων τῶν χρόνων εἰσεῖ 1 μάλλον ὑψίσθη προσόδοις τε δημοσίαις καὶ τοῖς 10 τῶν ἰδιωτῶν πλούτοις, καὶ τὸ σύνολον ἐνέμιλλος 3 ἐγένετο ταῖς πραιτενούσαις πόλεσιν. — Ἄμα δὲ τούτοις πραττομένοις ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς ἀποστείλας πρέσβεις ἐπησε τοὺς Ἕλληνας τοὺς μὲν πολέμους καταλύσασθαι καὶ κοινὴν εἰρήνην συν- 10 θίσθαι πρὸς ἀλλήλους, διότι οὗ ὅ τε Λακωνικῶς

4. Ἰωνικαίων α - F, Ἰωνιαίς P   5. Κηφισόδοτος P
 7. Φούριος α - FK   Παύλος] Ἀβίαν Rhod. ex Liv. VI 26
 Σερούσιος om. AB   8. Σερούσιον P, om. AB, καὶ Σερούσιος c
 9. Θιμισίων ο - P   Ὀραικὸν P

καὶ Βοιωτικὸς κληθεὶς πόλεμος κατελύθη, πλείω
μείνους ἔτων πάντα, τὴν ἀρχὴν λαβὼν ἀπὸ τῶν
Λινκτικῶν.

Ἐπὶ ᾧ δὲ κατὰ τοὺτους τοὺς χρόνους ἄνδρες 4
κατὰ παιδείαν ἄξιοι μνήμης Ἰσοκράτης τε ὁ ῥήτωρ
καὶ οἱ τοῦτου γενόμενοι μαθηταὶ καὶ Ἀριστοτέλης
ὁ φιλόσοφος, ἐπὶ δὲ Ἀναξίμανης ὁ Λαμψακηνὸς καὶ
Πλάτων ὁ Ἀθηναῖος, ἐπὶ δὲ τῶν Πυθαγορικῶν
φιλοσόφων οἱ τελευταῖοι, Ξενοφῶν τε ὁ τὰς ἱστο-
10 ρίας συγγραφάμενος ἰσχυρογέρωσ ὧν· μίμνεται γὰρ
τῆς Ἐπαμεινώνδου τελευτῆς μετ' ὀλίγον χρόνον
γεννημένης· Ἀρίστιππὸς τε καὶ Ἀντισθένης, πρὸς
δὲ τοῦτοις· Ἀίσχίνης ὁ Σφήγιος ὁ Σακρατικός.

Ἐκ ἀρχοντος δ' Ἀθήνησι Χίωνος ἐν Ῥώμῃ ἀντί 77
15 τῶν ὑπάτων χιλλάρχοι κατεστάθησαν Κόντιος Σε-
ρουίλιος καὶ Γάιος Οὐντόριος καὶ Αὐλὸς Κορή-
λιος, πρὸς δὲ τοῦτοις Μάρκος Κορήνλιος καὶ Μάρ-
κος Φάβιος. ἐπὶ δὲ τούτων εἰρήνης οὐσης κατὰ
πᾶσαν τὴν Ἑλλάδα, πάλιν ἀρχαὶ πολλῶν συνίστη-
20 σάν τισι τῶν πόλεων καὶ νεωτέρων πραγμάτων και-
νοτομία παρέλογος. οἱ γὰρ τῶν Ἀρκάδων φυγάδες
ὁρμηθέντες ἐξ Ἠλίδος κατελάβοντο τῆς ὀνομαзо-
μένης Τριφυλίας χωρίον ὀχυρόν, ὃ προσεχρόευνται
Λασιών, ἐκ πολλῶν δὲ χρόνων περὶ τῆς Τριφυ- 2
30 λίας ἠμφισβήτησεν Ἀρκάδες καὶ Ἠλεῖοι, καὶ κατὰ τὰς
ἐκείνων ἐν ταῖς μεταβολαῖς ὑπεροχὰς ἐνυλλὰς ἐκυ-

1 πλείων F; πλείον Dind. 18 σφηγίος P 15 Σε-
ρουίλιος Rhod. ex Liv. VI 36, Σερούσιος o 16 Οὐντόριος
o-PA καὶ A Κορήνλιος et καὶ M Φάβιος om. AR
18 Φάβιος Rhod., Φάνιος o 24 Λασιών o; Λασιών Dind.,
τριφυλίας P 25 ἠμφισβήτησεν r

ρίνοντες τῆς χώρας· κατὰ δὲ τοὺς ὑποκειμένους και-
 ροὺς τῶν Ἀρχαίων κρατούσαν τὴν Τριφυλίαν,
 προφάσει τῶν φυγάδων ἀφηροῦντο ταύτην τῶν
 3 Ἀρχαίων οἱ Ἡλείοι, διὸ καὶ παροξυνθέντες οἱ 63
 Ἀρχαῖοι τὸ μὲν πρῶτον πρίσβεις ἐξαποστέλλαντες 3
 ἀπήνουν τὸ χωρίον· ὥς δ' οὐδεὶς αὐτοῖς προσείχε-
 μετεπέμψαντο παρ' Ἀθηναίων σύμμαχίαν καὶ μετὰ
 ταύτης ἰσθράτευσαν ἐπὶ τὸν Λασιώνον. τῶν δὲ
 Ἡλείων βοηθησάντων τοῖς φυγάσιν ἐγένετο μάχη
 πλησίον τοῦ Λασιώνου, καὶ τῶν Ἀρχαίων πολλὰ 10
 πλάσιον ὄντων ἡττηθῆσαν Ἡλείοι καὶ πλείους τῶν
 4 διακοσίων στρατιωτῶν ἀπέβαλον. ταύτης δὲ ἀρχῆς
 τοῦ πολέμου γενομένης συνέβη τὴν διαφορὰν ἐπὶ
 πλείον προβῆναι τοῖς Ἀρχαῖοι καὶ τοῖς Ἡλείοις·
 αὐτὸς γὰρ οἱ μὲν Ἀρχαῖοι μετewρισθέντες τῷ προ- 15
 τέρηματι ἰσθράτευσαν ἐπὶ τὴν Ἡλείαν, καὶ εἶλον
 πόλεις Μάργαναν καὶ Κρόνιον, ἔτι δὲ Κυπαρισσίαν
 5 καὶ Κορυθαίον. — Ἄρα δὲ τοῦτοις πραττομένοις
 κατὰ τὴν Μακεδονίαν Πτολεμαῖος μὲν ὁ Ἀλωρίτης
 ἐδολοφονήθη ὑπὸ [τάδε] Περδίκκα, βασιλεύσας 20
 ἔτη τρία· τὴν δὲ ἀρχὴν διαδεξάμενος ὁ Περδίκκας
 ἐβασίλευσε τῆς Μακεδονίας ἔτη πέντε.
 78 Ἐκ' ἀρχόντος δ' Ἀθηνησὶ Τιμοκράτους ἐν Ῥώμῃ
 μὲν ἀντὶ τῶν ὑπᾶτων χιλίαρχοι τρεῖς κατεστάθησαν,
 Τίτος Κοῖνκτιος καὶ Σιφρούιος Κορυήλιος καὶ Σε- 25
 ρούιος Σουλπίκιος, ὀλυμπιάς δὲ ὑπὸ Πισατῶν καὶ

2 τριφυλίαν P   3 Λασιώνον o-PAL   10 Λασιών-
 νος o-PAL   11 Ἡλ.] οἱ Ἡλ. L.   15 τῷ] ἐπὶ τῷ L
 19 Ἀλωρίτης PA   20 τάδε] deleui (c. 71, 1)   21 ἔτη
 τρία om. P   25 Κοῖνκτιος καὶ P, Κοῖνκτιος F, Κοῖνκτιος c
 καὶ Σ. Σουλπίκιος om. AR   26 πιασίων P (et infra)

Ἀρχάδων ἤχθη τετάρτη πρὸς ταῖς ἑκατόν, καθ' ἣν
 ἐνίκα στάδιον Φωκίδης Ἀθηναῖος. ἐπὶ δὲ τούτων 2
 Πισάται μὲν ἀνανεωσάμενοι τὸ παλαιὸν ἀξίωμα τῆς
 πιπριδος καὶ τιθεὶ μυθικαῖς καὶ παλαιαῖς ἀποδείξεσι
 5 χρώμενοι, τὴν θέσιν τῆς Ὀλυμπικῆς πανηγύρεως
 αὐτοῖς προσήκειν ἀπαιτοῦντο. κρίνοντες δὲ τὸν
 παρόντα καιρὸν εὐθετον εἶχειν ἀμφισβητῆσαι τοῦ
 ἀγῶνος, συμμαχίαν ἐποίησαντο πρὸς Ἀρχάδας ὄντας
 πολεμίους Ἑλείων· συνεγωνιστὰς δὲ λαβόντες τοῦ-
 10 τος ἰσχυρότερον ἐπὶ τοὺς Ἑλείους ἄρτι τιθέντας
 τὸν ἀγῶνα. ἀντιστάτων δὲ τῶν Ἑλείων πανδη- 3
 μεὶ συνέστη μάχη καρτερά, θεωμένων τὴν μάχην
 τῶν παρόντων ἐπὶ τὴν πανήγυριν Ἑλλήνων ἰστι-
 φανωμένων καὶ μεθ' ἡσυχίας ἀκινδύνως ἐπιση-
 15 μαινομένων τὰς ἑκατέρωθεν ἀνδραγαθίας. τέλος
 Πισάται νικῆσαντες ἔθηκαν τὸν ἀγῶνα, καὶ τὴν
 Ὀλυμπιάδα ταύτην ὕστερον οὐκ ἀνέγραψαν Ἑλείοι
 διὰ τὸ δοκεῖν βία καὶ ἀδίκως διατεθῆναι.

10 Ἀμα δὲ τούτοις πραγματοποιέουσι Ἐπαμεινώνδας δ' 4
 64 Θηβαῖος, μέγιστον ἔχων τῶν πολιτῶν ἀξίωμα, συν-
 αχθείσης ἐκκλησίας διελέχθη τοῖς πολίταις, προτε-
 ρόμενος αὐτοὺς ἀντέχεσθαι τῆς κατὰ θάλατταν
 ἡγεμονίας. διελθὼν δὲ λόγον ἐκ χρόνου πεφρον-
 15 τισμένον ἰδείκνυε τὴν ἐπιβολὴν ταύτην συμφέρου-
 σάν τε καὶ δυνατήν, τὰ τε ἄλλα προφερόμενος καὶ
 διότι τοῖς περὶ κρατοῦσι ῥᾶδιόν ἐστι περιποιησα-
 σθαι τὴν τῆς θαλάττης ἀρχήν· καὶ γὰρ Ἀθηναῖους
 ἐν τῷ πρὸς Σέρξην πολέμῳ διακοσίας ναῦς ἰδίᾳ

πληροῦντας Λακεδαιμονίοις δέκα νεὺς παρεχομέ-
νοις ὑποτετάχθαι. πολλὰ δὲ καὶ ἄλλα πρὸς ταύ-
την τὴν ὑπόθεσιν οἰκίως διαλεχθεὶς ἐπεισε τοὺς
Θηβαίους ἀντέχεσθαι τῆς κατὰ θάλατταν ἀρχῆς.

- 79 εὐθὺς οὖν ὁ δῆμος ἐψηφίσατο τριήρεις μὲν ἑκατὸν
νεκπηγεῖσθαι, νεώρια δὲ ταύταις ἰσά τὸν ἀριθμὸν,
Ῥοδίους δὲ καὶ Χίους καὶ Βυζαντίους προτρέψισθαι
βοηθῆσαι ταῖς ἐπιβολαῖς. αὐτὸς δὲ μετὰ δυνάμειος
ἐκπεμφθεὶς ἐπὶ τὰς εἰρημένους πόλεις Ἀάχητα μὲν
τὸν Ἀθηναίων στρατηγόν, ἔχοντα στόλον ἀξιόλογον¹⁰
καὶ διακωλύειν τοὺς Θηβαίους ἀπεσταλμένον, κατα-
πληξάμενος καὶ ἀποκλεῦσαι συναναγκάσας, ἰδίας
2 τὰς πόλεις τοῖς Θηβαίοις ἐποίησεν. εἰ μὲν οὖν ὁ
ἄνθρωπος οὗτος πλείω χρόνον ἐπέζησεν, ὁμολογημένως
ἂν οἱ Θηβαῖοι τῇ κατὰ γῆν ἡγεμονίᾳ καὶ τὴν τῆς¹¹
θαλάττης ἀρχὴν προσεκτίσαντο· ἐπεὶ δὲ μετ' ὀλίγον
χρόνον ἐν τῇ περὶ τὴν Μαντίνειαν μάχῃ λυμφο-
τάτην τὴν νίκην τῇ πατρίδι περιποιήσας ἡρωικῶς
ἐτελεύτησεν, εὐθέως καὶ τὰ τῶν Θηβαίων πράγματα
τῇ τούτου τελευτῇ συναπέθανεν. ἀλλὰ περὶ μὲν¹²
τούτων τὰ κατὰ μέρος μικρὸν ὕστερον ἀκριβῶς
3 διῶξimen. τότε δὲ τοῖς Θηβαίοις ἔδοξε στρατεύειν
ἐπὶ τὸν Ὀρχομενὸν διὰ τοιαύτας τινὰς αἰτίας. τῶν
φυγάδων τινὲς βουλόμενοι τὴν ἐν Θήβαις πολιτείαν
εἰς ἀριστοκρατικὴν κατάστασιν μεταστήσας, συνέ-
23 πεισαν τοὺς τῶν Ὀρχομενίων ἱππεῖς, ὄντας ἑξακο-
4 σίους, συνεπιλαβέσθαι τῆς ἐπιβολῆς. οὗτοι δὲ εἰς

corr. Reiske

1 δέκα L², δὲ καὶ ε (cf. Herod. VIII 1)

2 οἰκίαι F 9 ἐπὶ JKL, πρὸς c 10 Ἀθηναίων P² 15 τῆς

ἡγεμονίας o, corr. Dind. (XIV 100, 1) 20 ἐπὶ εἰς PAFK

1 ὅστις ἐκ Θηβαίων ἐπαντῶν ἡμέρα τεταγμένη πρὸς
 τὴν ἑξοπλισίαν, εἰς ταύτην συνέθεντο ποιήσασθαι
 τὴν ἐπίθεσιν πολλῶν δὲ καὶ ἄλλων κοινοῦντων
 τῆς προδίδεως καὶ προσορμησάντων, ἀπήντησαν
 2 πρὸς τὸν καιρὸν. οἱ μὲν οὖν συστησάμενοι τὴν β
 πρᾶξιν μετανοήσαντες ἐδήλωσαν τοῖς βουλευταῖς
 τὴν ἐπίθεσιν, προδόντες τοὺς συνομόσοντας, καὶ
 διὰ τῆς εὐεργεσίας ταύτης ἑαυτοῖς ἐπορίσαντο τὴν
 σωτηρίαν. τῶν δ' ἀρχόντων συλλαβόντων τοὺς
 3 τῶν Ὀρχομενίων ἱππεῖς καὶ παραγωγόντων εἰς τὴν
 ἐκκλησίαν, ὁ δῆμος ἐνεφύσατο τούτους μὲν ἀπο-
 σφαῖσαι, τοὺς δ' Ὀρχομενίους ἐξανδραποδίσασθαι
 καὶ τὴν πόλιν κατασκάψαι. ἐκ παλαιῶν γὰρ χρό-
 4 νων οἱ Θηβαῖοι πρὸς τούτους ἑλλοτριῶς διέκειντο,
 5 δασμοφοροῦντες μὲν τοῖς Μινύαις ἐν τοῖς ἡρωικοῖς
 χρόνοις, ὕστερον δ' ὑπ' Ἡρακλείους ἐλευθερωθέν-
 6 τες. οἱ δ' οὖν Θηβαῖοι καιρὸν ἔχον νομίσαντες δ
 καὶ προφάσεις εὐλόγους τῆς τιμωρίας λαβόντες,
 ἐστράτευσαν ἐπὶ τὸν Ὀρχομενόν· κατέχοντες δὲ τὴν
 7 πόλιν τοὺς μὲν ἀνδρας ἀπέκτειναν, τέκνα δὲ καὶ
 γυναῖκας ἐξανδραποδίσαντο.

Περὶ δὲ τοὺς αὐτοὺς καιροὺς Θητταλοὶ πρὸς 80
 Ἀλέξανδρον τὸν Φερῶν τύραννον διαπολεμοῦντες,
 καὶ πλείοσι μάχαις ἡττημένοι, πολλοὺς δὲ τῶν στρα-
 9 τιωτῶν ἀπολωλεκότες, πρέσβεις ἀπέστειλαν πρὸς

1 ἐκ Θηβαίων] ἐκ Θηβῶν Wess., τοῖς ἐκ Θηβῶν Dind.,
 ἐπὶ Θηβῶν Hert., ἐξ ἀρχαίων Wurm: εἰς Θήβας Jort. 2 ἑξο-
 πλισίας P 4 προσπαρορμησάντων Reiske 5 οὖν Fl., om. c
 10 παραγωγόντων o, corr. Schäfer 16 ἐπὶ Ἡρακλείου P 19 κατέ-
 χοντες P, ἔχοντες af, κατασκόπουν Steph., ἀδόντες Dind.
 24 ἡττῶμενοι P, ἡττώμενοι vi corr. Dind.

Θηβαίους, ἐξιοῦντες αὐτοῖς βοηθῆσαι καὶ στρατηγὸν
αὐτοῖς ἐξαποστείλαι Πελοπίδαν. ἤδρισαν γὰρ τοῦ-
τον τὸν ἄνδρα διὰ τὴν ὑπ' Ἀλεξάνδρου σύλληψιν
ἀλλοτριώτατα διακείμενον πρὸς τὸν δυνάστην, ἡμᾶς
δὲ καὶ ἀνδρεία διάφορον καὶ ἐπὶ στρατηγικῇ συνί-
2 σει διαβεβοημένον. συναχθείσης δὲ τῆς κοινῆς
συνόδου τῶν Βοιωτῶν, καὶ τῶν πρίσβειων διαλε-
χθέντων περὶ ὧν εἶχον ἐντολὰς, οἱ μὲν Βοιωτοὶ
πάντα συνεχώρησαν τοῖς Θετταλοῖς, καὶ δόντες εἰς
ἐπιτακισχλίους στρατιώτας τῷ Πελοπίδᾳ συντόμως ἡ
ἐκέλευον βοηθεῖν αὐτὸν τοῖς δεομένοις· τοῦ δὲ
Πελοπίδου ταχίως μετὰ τῆς δυνάμεως ἐξιόντος συν-
3 ἔβη τὸν ἥλιον ἐκλείπειν. πολλῶν δὲ τὸ γεγονός ὑπο-
πιπτασμένων, τῶν μάντιων τινες ἀπεφάναντο διὰ
τὴν γενομένην ἐξοδὸν τῶν στρατιωτῶν ἐκλείπειν 12
τὸν τῆς πόλεως ἥλιον. καὶ διὰ τούτων τῶν λόγων
προλεγόντων τὸν τοῦ Πελοπίδου θάνατον, οὐδὲν
ἦτιον ὁ Πελοπίδας ἀνέβησεν ἐπὶ τὴν στρατείαν,
4 ὑπὸ τοῦ χροῶν ἀγόμενος. ὥς δὲ κατήρτησεν εἰς
τὴν Θετταλίαν, καὶ τὸν Ἀλεξάνδρον κατέλαβε προ- 13
κατεληγμένον ταύς ὑπερδεξίους τόπους καὶ στρα-
τιώτας ἔχοντα πλείους τῶν δισφυρίων, ἀντιστρα-
τοπέδενσε μὲν τοῖς πολεμίοις, προσλαβόμενος δὲ
συμμάχους παρὰ τῶν Θετταλῶν συνῆψε μάχην τοῖς
5 ἐναντίοις. τοῦ δὲ Ἀλεξάνδρου διὰ τὰς ὑπεροχὰς 14
τῶν τόπων πλεονεκτοῦντος, ὁ Πελοπίδας σπεύδων
διὰ τῆς ἰδίας ἀνδρείας κρίναι τὴν μάχην ἐπ' αὐτὸν

1 βοηθῆσαι PAK.
ante ἐξοδὸν posuit Dind.
στρατίαν P, στρατίαν n

13 ἐκλείπειν P

(c. 52, 3)

20 κατέλαβετο f.

16 τῆς πόλεως
18 στρατίας Schäfer,

ὥρμησε τὸν Ἀλέξανδρον. τοῦ δὲ δυνάστου μετὰ
 τῶν ἐπιλέκτων ὑποστάντος, ἐγένετο μάχη καρτερὰ,
 καθ' ἣν ὁ Πελοπίδας ἀριστεύων πάντα τὸν περὶ
 αὐτὸν τόπον νικρῶν κατέστρωσε, τέλος δ' ἐπιθεὶς
 τῇ κινδύνῳ καὶ τοὺς πολεμίους τριψάμενος τὴν
 μὲν νίκην περιεποιήσατο, τὸν δὲ αὐτοῦ βίον ἀπέ-
 βαλε, πολλοὺς περιπεσὼν τραύμασι καὶ τὸ ζῆν ἥρωι-
 κῶς προΐμενος. ὁ δ' Ἀλέξανδρος δευτέρῃ μάχῃ
 λειφθεὶς καὶ τοῖς ὅλοις συντριβείς, ἠναγκάσθη καθ'
 ὁμολογίαν τοῖς μὲν Θητταλοῖς τὰς καταπεπολεμη-
 μένας πόλεις ἀποδοῦναι, Μάγνητας δὲ καὶ τοὺς
 60 Φθιώτας Ἀχαιοὺς παραδοῦναι Βοιωτοῖς, καὶ τὸ λοι-
 πὸν Φερῶν μόνων ἄρχοντά σύμμαχον εἶναι Βοιωτοῖς.

Οἱ δὲ Θηβαῖοι περιβόητον νίκην ἀπενηνευγμένοι, 81
 10 πρὸς ἅπαντας ἔφεσαν ἑαυτοὺς ἡττησθαι διὰ τὴν
 Πελοπίδου τελευτήν· ἀξιόλογον γὰρ ἀπολωλεκότες
 ἄνδρι, κατὰ λόγον ἔκρινον τὴν νίκην ἡττονα ὑπάρ-
 χειν τῆς Πελοπίδου ζωῆς. πολλὰς γὰρ καὶ μεγά-
 λας χρείας παρίσχετο τῇ πατρίδι, πλείστον δὲ συνε-
 20 βάλετο πρὸς τὴν τῶν Θηβαίων αὐξήσιν. ἐν γὰρ τῇ
 τῶν φυγέδων κατηλύσει, καθ' ἣν ἀνεκτήσαντο τὴν
 Κωρυβαίαν, ὁμολογημένως ἅπαντες τοῦτοι τὸ πρω-
 τεῖον τοῦ κατορθώματος ἀπονέμουσιν. τὴν δ' εὐημε-
 ρίαν ταύτην συνέβη πάντων τῶν ὕστερον γενομένων
 25 ἀγαθῶν αἰτίαν γενέσθαι. ἐν δὲ τῇ περὶ Τεγέαν 2

ὁ δὲ αὐτοῦ P, δ' ἑαυτοῦ fort. ἀπέβαλεν P, ἀπέλεπε
 aH 9 ληφθεὶς e 13 Φερῶν] φέρων P' μόνων A,
 μόνων e (e. 8, 2) ἄρχων σύμμαχος Dind. 15 ἡττησθαι o,
 corr. Schäfer 18 ζωῆς Wurm, δόξης o 21 κατηλύσει Reiske,
 κατελήγει o 22 κωρυβαίαν P τοῦτοι τοῦτοι P 25 Τεγέαν]
 Τεγέαν Steph. ex Plut. Pelop. 16

μάχη μόνος Πελοπίδας τῶν βοιωταρχῶν ἐνίκησε τοὺς
 Λακεδαιμονίους, πλείστον ἰσχύοντας τῶν Ἑλλήνων,
 ὅτε διὰ τὸ μέγεθος τῆς νίκης πρῶτον ἵστησαν
 Θηβαῖοι τρόπαιον κατὰ Λακεδαιμονίων. κατὰ δὲ
 τὴν ἐν Λεύκτροις μάχην ἠγήσατο τοῦ ἱεροῦ λόχου,
 μεθ' οὗ προεμβάλλον τοῖς Σπαρτιάταις ἀρχηγὸς
 ἐγένετο τῆς νίκης. ἐν δὲ ταῖς ἐπὶ Λακεδαίμονα
 στρατείαις ἐπὶ μὲν ἠγήσατο μυριάδων, πρὸς αὐτῇ
 δὲ τῇ Σπάρτῃ τρόπαιον ἵστησε κατὰ τῶν Λακεδαι- 10
 μονίων τῶν πάντα τὸν πρὸ τοῦ χρόνου ἀπορθή-
 3 των γεγεννημένων. πρὸς δὲ τὸν Περσὸν βασιλέα
 προσβύσας ἐν ταῖς κοιναῖς ὁμολογίαις τὴν Μεσ-
 σήνην κατ' ἰδίαν παρέλαβεν, ἣν ἀνάστατον οὖσαν
 ἐπὶ τρικώσια Θηβαῖοι πάλιν ἀποκατίστησαν. ἐπὶ
 τελευταίᾳ δὲ διωγωνισάμενος πρὸς Ἀλέξανδρον ἔχοντα 15
 πολλαπλάσιον δύναμιν οὐ μόνον ἐπιφανῶς ἐνίκη-
 σεν, ἀλλὰ καὶ τὸν θάνατον ἴσχευ' ἐκ' ἀρετῇ περι-
 4 βόητον. πρὸς δὲ τοὺς πολίτας οὕτω καλῶς [ἀγωνισά-
 μενος] διετέθη, ὥστε ἀπὸ τῆς εἰς τὰς Θήβας καθόδου
 τῶν πολιτῶν μέχρι τῆς ἐαυτοῦ τελευταίης βοιωταρ- 20
 χῶν πάντα τὸν χρόνον διετέλεισε, μηδενὸς ἄλλου
 τῶν πολιτῶν ταύτης ἡξιωμένου τῆς τιμῆς. Πελο-
 πίδας μὲν οὖν, διὰ τὴν ἰδίαν ἀρετὴν ὑπὸ πάντων
 ἀποδοχῆς ἡξιωμένος, ἐχέτω καὶ παρ' ἡμῶν τὸν διὰ
 τῆς ἱστορίας ἐπαινον.

1 βοιωτάρχων P. 2 πλείστον Hart., πλείους PA, πλείον c
 3 ὅτε] ὅτι δὲ FL. πρῶτον] περιβόητον Unger 8 ἐπὶ] cf
 c 82, 5 10 τοῦ Dind., τοῦτον ο 16 πολλαπλάσιον o, corr.
 Dind. 18 ἀγωνισάμενος deleui; καλῶς ἀγωνισάμενος post
 ἐνίκησεν (v. 16) transtulit Reiske, post περιβόητον (v. 17)
 Dind. 20 τῶν πολιτῶν fort del

Κατὰ δὲ τοὺς αὐτοὺς χρόνους Κλέωρχος, τὸ γένος δ
 ὦν εἴς Ἡρακλείας τῆς ἐν τῷ Πόντῳ, ἐπέθετό τυραν-
 νίδι· κρατήσας δὲ τῆς ἐπιβολῆς ἐξήλωσε μὲν τὴν
 διαγωγὴν τὴν Λιωνναίου τοῦ Συρακοσίων τυράννου,
 5 τυραννεύσας δὲ τῶν Ἡρακλειωτῶν ἐπιφανῶς ἤρξεν
 ἐτη δώδεκα. ἅμα δὲ τοῦτοις κραττομένοις Τιμόθιος 6
 ὁ Ἀθηναίων στρατηγὸς ἔχων δύναμιν πεζὴν τε καὶ
 ναυτικὴν Τορώνην μὲν καὶ Ποτίδαιαν πολιορκή-
 σας εἴλε, Κυζικηνοῖς δὲ πολιορκουμένοις ἐβοήθησεν.
 10 Τοῦ δ' ἔτους τούτου διεληλυθότος Ἀθήνησι μὲν 82
 ἦρχε Χαρικλείδης, ἐν Ῥώμῃ δ' ὑπάτοι κατεστάθη-
 σαν Λεύκιος Αἰμίλιος Μάρκεχος καὶ Λεύκιος Σεξ-
 τιος Αἰατερίας. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀρχάδες μετὰ Πι-
 σαίων κοινῇ τεθικότες ἐπῆρχον τὸν ἀγῶνα τῶν
 12 Ὀλυμπίων, καὶ ἐκυρίευν τοῦ ἱεροῦ καὶ τῶν ἐν
 αὐτῷ χρημάτων. τῶν δὲ Μαντινέων ἀναλαβόντων
 εἰς τοὺς ἰδίους βίους οὐκ ὀλίγα τῶν ἀναθημάτων
 ἔσπευδον οἱ παρενομήσαντες διακατέχειν τὸν πρὸς
 Ἠλείους πόλεμον, ἵνα μὴ δώσιν ἐν εἰρήνῃ λόγον
 20 τῶν ἀναλωθέντων. τῶν δὲ ἄλλων Ἀρχάδων βούλο- 2
 μένων συνθέσθαι τὴν εἰρήνην, στάσεις ἐκίνησαν
 πρὸς τοὺς ὁμοειθεῖς. γενομένων οὖν θυνεῖν ἑται-
 ρίων, συνέβαινε τῆς μὲν τοὺς Τεγεάτας, τῆς δὲ
 τοὺς Μαντινεῖς ἡγεῖσθαι. ἐπὶ πολὺ δὲ τῆς διαφο- 3
 2 ρας αὐξηθείσης εἰς τὴν διὰ τῶν ὀπλῶν κρίσιν
 κατήντησαν, καὶ Τεγεᾶται μὲν πρεσβεύσαντες πρὸς

3 τῆς διαγωγῆς τὴν P, τῆς διαγωγῆς AlA; τῆς Λιων-
 ναιοῦ τυράννου διαγωγῆς c 7 πεζικῆς o 12 Σεξτιος
 om. ARf 13 μετὰ] μὲν μετὰ Dind. πεισίων P, Πισαίων
 malim 16 μαντινέων P^a 21 στάσεις P, στάσις c
 22 ἑταιρητῶν c

Βοιωτοὺς ἐπεισαν ἱαντοὺς βοηθεῖν, οἱ δὲ Βοιωτοὶ
 στρατηγὸν ἐπιστήσαντες Ἐπαμεινώνδαν καὶ δύναμιν
 ἀξιόλογον δόντες ἐξαπέστειλαν βοηθῆσαι τοῖς Τε-
 γεαταῖς. οἱ δὲ Μαντινεῖς τὴν ἐκ τῆς Βοιωτίας δύ-
 ναμιν καὶ τὴν Ἐπαμεινώνδου δόξαν καταπλαγίντες,
 πρὸς τοὺς ἐχθροτάτους τῶν Βοιωτῶν Ἀθηναίους καὶ
 Λακεδαιμονίους πρέσβεις ἐκπέμπαντες ἐπεισαν συμ-
 μαχεῖν. ὃν ἀμφοτέρων ἀδρός δυνάμεις ταχέως ἀπο-
 στείλλαντων, ἀγῶνες πολλοὶ καὶ μεγάλοι κατὰ τὴν
 Πελοπόννησον συνέστησαν. εὐθὺς οὖν Λακεδαι-
 μόνιοι μὲν πλησίον οἰκοῦντες ἐστράτευσαν εἰς τὴν
 Ἀρκαδίαν, Ἐπαμεινώνδας δὲ κατὰ τοῦτον τὸν και-
 ρὸν μετὰ τῆς δυνάμεως προῶν καὶ τῆς Μαντινείας
 οὐ μακρὰν ἀπέχων ἐπύθετο περὶ τῶν ἐγχωρίων, ὅτι
 Λακεδαιμόνιοι πανδημὲ πορθοῦσι τὴν τῶν Τεγεα-
 τῶν χώραν. ὑπολαβὼν οὖν ἰσημον εἶναι στρατιω-
 τῶν τὴν Σπάρτην, ἐπεβάλετο μὲν μέγα τι πράξει,
 τὴν δὲ τύχην ἴσχεν ἀντιπράττουσαν. αὐτὸς μὲν
 γὰρ νυκτὸς ὤρμησεν ἐπὶ τὴν Σπάρτην, ὁ δὲ βασι-
 λεὺς τῶν Λακεδαιμονίων Ἄγας ὑποπιεύσας τὴν ἐγγί-
 νοιν τὴν Ἐπαμεινώνδου κατεστοχάσατο μὲν, τὸ
 μέλλον ἰμφρόνως, ἐξέπεμψε δὲ τινὰς Κρήτας ἡμέ-
 ροδρομοὺς, δι' ὧν καταταχίσας τὸν Ἐπαμεινώνδαν
 τοῖς ἀπολειμμένοις ἐν τῇ Σπάρτῃ ἐδήλωσε, διότι
 Βοιωτοὶ συντόμως ἤξουσιν ἐπὶ τὴν Λακεδαίμονα
 πορθήσαντες τὴν πόλιν, αὐτὸς δ' ὥς ἂν τάχιστα
 δύναται μετὰ τῆς δυνάμεως ἤξει βοηθήσων τῇ πα-

22 ἐξέπεμψε Wurm, ἤξειν πέρους PA, ἤξειν πέρους
 PKL, ἤξειν ἱπέρους c 27 δόνηται Dind.

τριῖδι. ἐκέλευεν οὖν τοῖς ἐν τῇ Σπάρτῃ παραφυ-
 λάττειν τὴν πόλιν μηδὲν καταπεπληγμένους· ταχὺ
 γὰρ αὐτὸν ἐπιφανέντα βοηθήσειν. τῶν δὲ Κρητῶν 83
 συντόμως τὸ παραγγελθὲν ποιησάντων, παραδόξως
 οἱ Λακιδαιμόνιοι τὴν ἄλωσιν τῆς πατρίδος ἐξέφυ-
 γον· μὴ προδηλωθείσης γὰρ τῆς ἐπιθέσεως ἔλα-
 θεν ἂν ὁ Ἑπαμεινώνδας εἰσπεσὼν εἰς τὴν Σπάρτην.
 τὴν μὲν οὖν ἐπίνοιαν τῶν στρατηγῶν ἀμφοτέρων
 δικαίως ἦν τις ἀποδέξατο, συνεισιπύρην δὲ στρατη-
 γίαν τὴν τοῦ Λάκωνος ἡγήσαιο. οὐ μὲν ἄλλ' ὁ 2
 Ἑπαμεινώνδας ὅλην τὴν νύκτα διαγρυπνήσας καὶ
 τὸ διάστημα τῆς ὁδοῦ κατὰ σπουδὴν διανύσας ἄρ'
 ἡμέρᾳ προσῆγε τῇ Σπάρτῃ. ὁ δ' ἐπὶ τῆς φυλικῆς
 ἀπολειμμένος Ἀγησίλαος ὀλίγῳ πρότερον χρόνῳ
 τῶν Κρητῶν ἀκούσας τὰ κατὰ μέρος, εὐθὺς μετὰ
 πολλῆς σπουδῆς τὴν ἐπιμέλειαν ἐποίησατο τῆς πό-
 λεως. τοὺς μὲν οὖν πρεσβυτάτους τῶν καίδων 3
 καὶ τοὺς γνησυχότας ἐπὶ τῷ στέγῃ τῶν οἰκῶν ἀνε-
 βίβασε, καὶ προσέταξεν ἀπὸ τούτων ἀμύνασθαι τοὺς
 εἰς τὴν πόλιν βιαζομένους, αὐτὸς δὲ τοὺς ἀκμά-
 ζοντας ταῖς ἡλικίαις συντάξας διεμέρισεν εἰς τὰς
 πρὸ τῆς πόλεως δυσχωρίας καὶ παρόδους, καὶ πάν-
 τας τοὺς δυναμένους τόπους διέξασθαι δίοδον ἐμ-
 φράξας ἐνέμεινε τὴν τῶν πολέμιων ἐφοδον. Ἑπα- 4
 μεινώνδας δ' εἰς πλείω μέρη διελόμενος τοὺς
 στρατιώτας, καὶ πάντῃ προσπίπτων κατὰ τὸν αὐτὸν

1 ἐκέλευε γοῦν α. corr. Dind.   2 μηδὲ P   10 Λά-
 κωνος Rhod., Λακιδαιμόνος ο; Λακιδαιμονίων Steph. ὁ
 οἰσ. P   18 τέρη AFK   19 ἐμμένειναι v   23 τόπους
 δυναμένους fort.   25 δὲ πλείω μέρη P

καρδόν, ὥς εἶδε τὴν τῶν Σπαρτιωτῶν σύνταξιν, εὐθὺς ἔγνω μεμνημένην τὴν προῆξιν· ὁμοίως δὲ προσμαχόμενος πᾶσι κατὰ μέρος καὶ ταῖς δυσχωρίαις ἐλαττούμενος συνήπτεν εἰς χεῖρας. πολλὰ δὲ παθὼν καὶ δράσας οὐκ ἐπίστη τῆς φιλοτιμίας, ἕως τὸ στράτευμα τῶν Λακεδαιμονίων ἐπανήλθεν εἰς τὴν Σπάρτην· πολλῶν δὲ βοηθοῦντων τοῖς πολιορκουμένοις, καὶ τῆς νυκτὸς καταλαβούσης, ἔλυσε τὴν πολιορκίαν.

- 84 Πυθόμενος δὲ παρὰ τῶν αἰχμαλώτων ὅτι Μαν-
τινεῖς πανδημίᾳ πάροισι βοηθοῦντες τοῖς Λακεδαι-
μονίοις, τότε μὲν ἀναχωρήσας μικρὸν ἀπὸ τῆς πό-
λεως κατεστρατοπέδευσεν· παραγγείλας δὲ διαπνο-
ποιεῖσθαι, καταλιπὼν τῶν ἱππίων τινάς, τοῦτοις
μὲν παραγγεῖλεν ἕως ἑωθινῆς φυλακῆς πυρὰ καίειν
ἐν τῇ περιβολῇ, αὐτὸς δὲ μετὰ τῆς δυνάμεως
ἀφορησας ἰσπεύσεν ἄφνω προσπειλεῖν τοῖς ἀπολε-
-
- λειμμένοις ἐν τῇ Μαντινείᾳ. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πολ-
λὴν διανύσας ὁδὸν ἄφνω τοῖς Μαντινεῦσιν ἐνελ-
πίστως ἐπέσφαζεν, ὥν μὴν ἐκράτησε τῆς ἐπιβολῆς,
καίπερ ἅπαντα τῇ στρατηγίᾳ προνοησάμενος, ἀλλὰ
τὴν τύχην λαβὼν ἀντιπράττονσαν παραδόξως ἀπέ-
βαλε τὴν νίκην. ἄρτι γὰρ αὐτοῦ πλησιάζοντος ἐρήμῳ
τῇ πόλει κατήντησαν ἐπὶ θάτερα τῆς Μαντινείας
οἱ πεμφθέντες ὑπὸ τῶν Ἀθηναίων στρατιῶται πρὸς
τὴν συμμαχίαν, ὄντες ἑξακισχίλιοι. στρατηγὸν δ'
ἔχοντες Ἡγήλοχον, ἄνδρα τῶν παρὰ τοῖς πολίταις

6 στράτευμα Dind., στρατοπέδευσε ο 15 ἕως add.
Wurm 17 * προσπειλεῖν] περιπειλεῖν ο, ἐπιπειλεῖν Heiske
24 θατίση P. θατίση μίση L 27 Ἡγήλοχον Dind. τὸν

ἐπαινουμένων, οὗτος δὲ τοὺς ἱκανοὺς εἰς τὴν πό-
 λιν παρεισαγερῶν, τὴν ἑλλήν δύναμιν ἐξέταξεν ὡς
 μάχῃ διακριθισόμενος. εὐθὺς δὲ καὶ Λακεδαιμό-
 νιοι καὶ Μαντινεῖς ἐπεφάνησαν, καὶ πρὸς τὴν τῶν
 ὄλων κρίσιν ἔπαυται κατασκευάζοντο καὶ τοὺς παν-
 ταχόθεν συμμάχους μετεπέμπατο. τοῖς μὲν οὖν 4
 Μαντινεῦσιν ἐβοήθουν Ἠλείοι καὶ Λακεδαιμόνιοι
 καὶ Ἀθηναῖοι καὶ ἄλλοι τινεῖς, ὧν ὁ σύμπας ἀριθ-
 μὸς ἦν πεζοὶ μὲν πλείους τῶν δισμυρίων, ἵππεις
 10 δὲ περὶ δισχιλίους· τοῖς δὲ Τεγεάταις συνεμάχοντο
 οἱ πλείστοι καὶ κράτιστοι τῶν Ἀρκάδων καὶ Ἀχαιοὶ
 καὶ Βοιωτοὶ καὶ Ἀργεῖοι καὶ τινες ἑτεροὶ τῶν Πε-
 λοποννησίων καὶ τῶν ἐξωθεν συμμάχων, οἱ δὲ πάν-
 τες ἠθροίσθησαν πεζοὶ μὲν ὑπὲρ τοὺς τρισμυρίους,
 15 ἵππεις δ' οὐκ ἐλάττους τῶν δισχιλίων. ἀμφοτέρων 85
 δὲ προθύμως συγκαταβάλλοντες εἰς τὸν ὑπὲρ τῶν
 ὄλων ἄγωνα, καὶ διαταχθέντων τῶν στρατοπέ-
 δων, οἱ μὲν μάντις σφαιρισμένοι παρ' ἀμφο-
 20 τέρους ἀπεφαίνοντο τὴν νίκην ὑπὸ τῶν θεῶν προ-
 φαινομένην· κατὰ δὲ τὴν τάξιν Μαντινεῖς μὲν 2
 μετὰ τῶν ἑλλήνων Ἀρκάδων τὸ δεξιὸν ἐπείχον κέρας,
 ἔχοντες παραστάτας καὶ συναγωνιστάς Λακεδαιμο-
 νίους, ταῦτοις δὲ συνεχεῖς ἦσαν Ἠλείοι καὶ Ἀχαιοί,
 καὶ τῶν ἄλλων οἱ καταδείκτεροι τὴν λοιπὴν ἐπι-
 25 χον τάξιν· τὸ δ' εὐώνυμον κέρας ἀνεπλήρουν Ἀθη-

ἐπαινοῦμενον a, corr. Weis. 3 διακριθισόμενος a, corr.
 Weis. 4 ἔπαυται fort. παρεισαγέρωντο a - PA 8 ὁ οὖν P
 11 καὶ Ἀχαιοὶ post Ἠλείοι (in v. 7) transposuit Weis. (c.
 86, 2 et Xen. Hell. VII 4, 17) 16 προθύμως συγκατα-
 βάλλοντες Hert. (et Reiske), εντροπως προκαταβάλλοντες o 18
 μάντις Scalliger, μαντινεις o 20 τάξιν Wurm, ἄξιαν o (c. 86, 2)

νατοί. Θηβαίοι δ' αὐτοὶ μὲν ἐπὶ τὸ εὐώνυμον κί-
 ρις ἐτάχθησαν, παρεστάτας ἔχοντες Ἀρχάδας, τὸ
 δὲ δεξιὸν παρίδωκαν Ἀργείοις· τὸ δὲ ἄλλο πλῆθος
 ἀνεπλήρου τὴν μέσην τάξιν, Εὐβοεῖς καὶ Λοκροὶ
 καὶ Σικυώνιοι, πρὸς δὲ τοῦτοις Μεσσήνιοι καὶ Μα-
 λιεῖς καὶ Αἰνιῶνες, ἐπὶ δὲ καὶ Θετταλοὶ καὶ οἱ λοι-
 ποὶ σύμμαχοι. τοὺς δ' ἱππεῖς ἐφ' ἑκατέρων τῶν
 3 κερμάτων ἀμφοτέροισι διέκλιοντο, τῶν δὲ στρατευμά-
 των τοῦτον τὸν τρόπον τεταγμένων, ὥς ἤδη πλη-
 σίον ὑπῆρχον ἀλλήλων, αἱ μὲν σάλπιγγες τὸ πολε-
 10 μικὸν ἰσημνιόν, αἱ δὲ θυνάμεις ἠλάλαζαν καὶ τῷ
 μεγέθει τῆς βοῆς τὴν νίκην ἰσημνιόν. καὶ τὸ μὲν
 πρῶτον ἱππομαχίαν ἐν τοῖς κέρασι συνιστήσαντο,
 καθ' ἣν ταῖς φιλοτιμίαις ἑαυτοὺς ὑπερβέβηκοντο.
 4 οἱ μὲν γὰρ τῶν Ἀθηναίων ἱππεῖς τοῖς τῶν Θηβαίων
 ἐπιλάσαντες ἠλαττοῦντο οὐχ οὕτω ταῖς τῶν ἱππῶν
 ἀρεταῖς οὐδὲ ταῖς ἰδίαις ἐνυγχίαις οὐδὲ ταῖς κατὰ
 τὴν ἱππικὴν ἱμπησίαις· ἐν γὰρ τοῦτοις ἔκαστοι οὐκ
 ἦν καταδείξιτον τὸ τῶν Ἀθηναίων ἱππικόν· τῷ δὲ
 5 πλῆθει καὶ τῇ παρασκήνῃ τῶν φίλων καὶ τῇ στρα-
 10 τηγικῇ δύναμει, πολὺ τῶν ἐναντίων ἐλείποντο. αὐ-
 τοὶ μὲν οὖν ὀλίγους εἶχον ἀκοντιστάς, οἱ δὲ Θηβαῖοι
 τριπλασίονες σφειδονήτας καὶ ἀκοντιστάς τοὺς ἐκ
 6 τῶν περὶ τὴν Θετταλίαν τόπων ἀπισταλμένους. οὐ-
 τοὶ περικτιότερον ἐκ παιδῶν ζηλοῦντες τὴν ἐν τοῦ-
 15 τοῖς μάχῃ, μεγάλῃν βοήθην ποιεῖν εἰώθεισαν ἐν ταῖς

1 αὐτοὶ αὐτοὶ ἐπὶ (Inscuma 4 litt.) P. 7 ἑκατέρω Reiske
 11 ἠλάλαζαν] cf. 55, 3 16 ἱππῶν Schäfer, ἱππῶν ο.
 20 φίλων Wess., φίλων ο., φίλων L. 22 οὐκ A, om. c; γὰρ
 malim 24 τὴν om. F. 26 εἰώθεισαν ο., corr. Dind.

μάχῃς διὰ τὴν ἐν τούτοις ἐμπειρίαν. διότι οἱ
 Ἀθηναῖοι κατατιτρωσκόμενοι μὲν ὑπὸ φιλικῶν,
 καταπονούμενοι δ' ὑπὸ τῶν ἐνθουσιῶν, ἅπαν-
 τες ἐτράπησαν. τὴν δὲ φυγὴν ἐκτὸς τῶν κεράτων
 5 ποιησάμενοι διωφθώσαντο τὴν ἦταν· ἡμεῖς μὲν
 γὰρ κατὰ τὴν ἀποχώρησιν οὐκ ἐτέρωζαν τὴν ἰδίαν
 φύλαγγα, ἡμεῖς δὲ περιπεσόντες Εὐβοῦσι καὶ μισθο-
 φόροις τισὶν ἀπεσταλμένοις ἐπὶ τὴν κατέληψιν τῶν
 10 πηλείων λόφων, συνάσαντες αὐτοῖς μάχην ἅπαντας
 ἀπέκτειναν. οἱ δὲ τῶν Θηβαίων ἱππεῖς τοὺς μὲν
 φεύγοντας οὐκ ἐπεδίωξαν, ἐπὶ δὲ τὴν φύλαγγα τῶν
 ἀντιτεταγμένων ἐπιλέσαντες ἰφιλοτιμοῦντο παρα-
 λῆξαι τοὺς πιζοὺς. ἰσχυρὰς δὲ μάχης γενομένης,
 καὶ τῶν Ἀθηναίων καταπονουμένων καὶ πρὸς φυ-
 15 γὴν ὀρησάντων, ὁ τῶν Ἠλείων ἱππαρχὸς ἐπὶ τῇ
 οὐραγίᾳ τεταγμένος ἐπιβοήθησε τοῖς φεύγονσι, καὶ
 πολλοὺς τῶν Βοιωτῶν καταβαλὼν πάλιν τροπὴν
 ἐποίησε τὴν μάχην. οἱ μὲν οὖν τῶν Ἠλείων ἱπ-
 20 πεῖς τοῦτον τὸν τρόπον ἐπιφανέντες τῷ λαῷ κέ-
 ρατι τὸ γεγονὸς περὶ τοὺς συμμάχους ἑλάττωμα
 διωφθώσαντο· ἐπὶ δὲ θατέρου κέρατος ἐπιρροζάν-
 των ἀλλήλοις τῶν ἱππέων βραχὴν χρόνον ἢ μάχην
 διέμεινεν ἰσόρροπος, μετὰ δὲ ταῦτα διὰ τε τὸ πλε-
 25 θος καὶ τὴν ἀρετὴν τῶν Βοιωτῶν καὶ Θετταλῶν
 ἱππέων οἱ μετὰ τῶν Μαντινέων ὄντες ἡμίσευσαν,
 καὶ συγχοῦς ἀποβαλόντες κατέρυγον πρὸς τὴν ἰδίαν
 φύλαγγα. ἡ μὲν οὖν τῶν παρ' ἀμφοτέροις ἱππέων 86

2 ἐπὶ φ.] ἐπὶ τῶν α. Heiske

5 καταπονούμενοι αΒ

7 ἐπιπεσόντες Heiske (c. 84, 1)

17 καταβαλὼν α-FJ

μάχη τοιοῦτον ἔσχε τὸ τέλος· αἱ δὲ πεζαὶ δυνάμεις
ὥς συνήλθον εἰς χεῖρας τοῖς πολεμίοις, μεγάλους
καὶ θαυμαστοὺς ἀγῶνας συνιστήσαντο. οὐδέποτε
γὰρ Ἑλλήνων πρὸς Ἑλληνας ἀγωνιζομένων οὔτε
πλήθος ἀνδρῶν τοσοῦτο παρετάξατο οὔθ' ἡγεμόνες
ἀξιολογώτεροι τοῖς ἀξιώμασιν οὔτε ἄνδρες δυνατώ-
τεροι τὰς ἐντοῖς κινδύνοις ἀνδραγαθίας ἐπεδείξαντο.
² οἱ γὰρ πεζομαχεῖν ἕρισται δυνάμενοι κατὰ τοὺς ἐπο-
κειμένους καιροὺς, Βοιωτοὶ καὶ Λακεδαιμόνιοι, πρὸς
ἀλλήλους κατὰ τὴν τάξιν ἀνθεστηκότες πρῶτον μά-
χην συνῆσαν, οὐδεμίαν φειδῶ ποιούμενοι τοῦ ζῆν.
καὶ τὸ μὲν πρῶτον τύπτοντες ἀλλήλους τοῖς δόρασι,
καὶ διὰ τὴν πυκνότητα τῶν πληγῶν τὰ πλείστα συν-
τρίβαντες, εἰς τὸν ἀπὸ τῆς μαχαίρας ἀγῶνα κατήν-
³τησαν. συμπλεκόμενοι δὲ τοῖς σώμασι καὶ παντοίας
διαθέσις τραυμάτων ἐπιγυγζόμενοι τοῖς θυμοῖς
οὐκ ἔληπον· ἐπὶ πολὺν δὲ χρόνον τοῖς δεινοῖς ἐγ-
καρτερούντων διὰ τὴν ὑπερβολὴν τῆς παρ' ἑκατέ-
ροις ἀνδραγαθίας οὐδεμίαν βροχήν ἐλάμβανεν ἡ μάχη
⁴ἕκαστος γὰρ τοῦ παθεῖν τι δεινὸν καταφρονῶν, τοῦ αὖ
δὲ δρᾶσαι τι λαμπρὸν ἐφίμενος, εὐγενῶς ἀνεδέ-
⁵χετο τὸν ὑπὲρ τῆς δόξης θάνατον. ἰσχυροὶ δὲ
μάχης ἐπὶ πολὺν τε χρόνον γινομένης καὶ τοῦ κινδύ-
νου μηδεμίαν βροχήν λαμβάνοντος, ὁ μὲν Ἐπαμει-
νώνδας ὑπολαβὴν τῆς ἰδίας ἀρετῆς πρόσδεσθαι τὴν
νίκην, ἔγνω δι' ἑαυτοῦ χρεῖναι τὸν κίνδυνον. εὐθὺς

1 τὸ om. AL. πεζαὶ α 7 ταῖς . . . ἀνδραγαθίας α,
corr. Wea. (c. 83, 3) ἐπεδείξαντο om. AFK 8 Βοιω-
τοι P 10 πρῶτος del. Dindl 14 ἀπὸ] ἐπὶ P 12 ἐπὶ-
λαμβάνει α, corr. Wea. 23 γινομένης L.

οὖν ἀναλαβάν τοὺς ἀρίστους καὶ μετὰ τούτων
 συμφράξας, εἰσέβαλεν εἰς μέσους τοὺς πολεμίους·
 καθηγούμενος δὲ τοῦ συντάγματος, καὶ πρῶτος
 ἀκοντίσας, ἔβαλε τον ἡγούμενον τῶν Λακεδαιμο-
 νίων. εὐθὺς δὲ καὶ τῶν ἄλλων εἰς χεῖρας ἰσχύ-
 5 μένων, οὓς μὲν ἀνελών, οὓς δὲ καταπληξάμενος,
 δαίκαψε τὴν φάλαγγα τῶν πολεμίων. οἱ δὲ Λακεδαι-
 μόνιοι τὸ ἄξιωμα τοῦ Ἑπαμεινώνδου καὶ τὸ βέρος
 τοῦ περὶ αὐτὸν συστήματος καταπλαγέντες ἀνεχώ-
 10 ρουν ἐκ τῆς μάχης· ἐπικειμένω δὲ τῶν Βοιωτῶν
 καὶ τοὺς ἰσχύτους καὶ φονερόντων, νεκρῶν ἰσω-
 ρεῖσθαι πλῆθος. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι θεωροῦντες⁸⁷
 Ἑπαμεινῶνδαν προθυμότερον προπίπτοντα τῷ θυμῷ,
 συνέδραμον ἐπ' αὐτόν. πολλῶν δὲ καὶ πικρῶν
 15 φερομένων βελῶν, τὰ μὲν ἐξένευε, τὰ δὲ διεκρού-
 ετο, τινὰ δὲ ἐκ τοῦ σώματος ἐξαιρῶν τούτοις ἡμύ-
 νετο τοὺς ἐπιφερομένους. ἥρωικῶς δ' ὑπὲρ τῆς
 νίκης ἀγωνισάμενος καιρίαν ἔλαβε πληγὴν εἰς τὸν
 θώρακα. ἄλασθέντος δὲ τοῦ δόρατος, καὶ τοῦ σι-
 20 δήφου καταλειφθέντος ἐν τῷ σώματι, παραχρῆμα
 ἔπεσε κατισχνυθεὶς ὑπὸ τῆς πληγῆς. περὶ δὲ τοῦ
 σώματος ἐμπεσοῦσης φιλοτιμίας, καὶ πολλῶν παρ'
 ἀμφοτέροις ἀναιρεθέντων, μόνης οἱ Θηβαῖοι τῇ δόμῃ
 τῶν σωμάτων προϊόντες κατεπόνησαν τοὺς Λακε-
 25 δαιμονίους. φυχῆς δὲ γινόμενης, οἱ μὲν Βοιωτοὶ 2
 βραχὺν ἐπιδιώξαντες χρόνον ἀνίστρεψαν, ἀναγκαιό-
 τaton ἡγούμενοι τὸ κυριεύσαι τῶν νεκρῶν. ἀνα-
 καλισσάμενων οὖν τῶν συλκιγκτῶν τοὺς στρατιώτας,

¹³ προσπίπτοντα α, corr. Woss, (c. 65, 1) ²⁸ σολιγ-
 γων P]

ἅπαντες τῆς μάχης ἐπίστησαν, καὶ τρόπαιον ἀμφό-
 3 τισι στήσαντες ἠμφισβήτησαν τῆς νίκης. οἱ μὲν γὰρ
 Ἀθηναῖοι νευκικότες τοὺς περὶ τὸν λόφον Εὐβοεῖς
 καὶ μισθοφόρους κύριοι τῶν νεκρῶν ἐπύρχον, οἱ
 δὲ Βοιωτοὶ τοὺς Λακεδαιμονίους ἀπὸ κράτους ἡ-
 4 τικότες καὶ κρατοῦντες τῶν πεπτωκότων προσέει-
 πον ἑαυτοῖς τὴν νίκην. ἐπὶ μὲν οὖν χρόνον τινά
 περὶ τῆς τῶν νεκρῶν ἀνταρρέσεως οὐδέτεροι διαπρα-
 σβεύσαντο, ἵνα μὴ δοξῶσιν ἐκχωρεῖν τοῦ πρωτείου.
 μετὰ δὲ ταῦτα τῶν Λακεδαιμονίων πρώτων ἐπικη-
 5 ρυκενσαμένων περὶ τῆς τῶν νεκρῶν ἀνταρρέσεως
 ἀμφοτέρω τοὺς ἰδίους ἔθαψαν. Ἐπαμεινώνδας δ'
 6 ἐτι ζῶν εἰς τὴν παρεμβολὴν ἀπηνέχθη, καὶ τῶν
 συγκληθέντων ἰατρῶν ἀποφνημαμένων, ὅτι πάντως,
 ὅταν ἐκ τοῦ θώρακος ἐξαρεθῇ τὸ δόρυ, συμβήσεται
 7 καὶ τὸν θάνατον ἐπακολουθεῖναι, εὐφροσύνην
 8 τὴν τοῦ βίου καταστροφὴν ἐποίησατο. πρῶτον μὲν
 γὰρ τὸν ὑπασπιστὴν προσκυλισάμενος ἐπηρώτησεν,
 εἰ διασέσωκε τὴν ἀσπίδα. τοῦ δὲ φησάντος καὶ τὸ
 9 θέντος αὐτὴν πρὸ τῆς ὀρέσεως, πάλιν ἐπηρώτησε,
 10 πόποτερι νευκίχασιν. ἀποφαινόμενον δὲ τοῦ παιδός,
 ὅτι Βοιωτοὶ νευκίχασιν. ὦρα, φησὶν, ἐστὶ τελευ-
 11 τάν, καὶ προσέταξεν ἐκπᾶσαι τὸ δόρυ. ἀναβρο-
 σάτων δὲ τῶν παρόντων φίλων, καὶ τινος εἰπόντος
 ὅτι Τελεντίας ἔτιχος, Ἐπαμεινώνδα, καὶ διακρύ-
 12 σαντος, Μὰ Δία μὲν, φησὶν, ἀλλὰ κυταλίστω δύο

2 ἀμφισβήτησαν PA. 3 ἐπὶ τὴν κράτος Cobet. 7 τινά] τὰ P. 10 ἐπακολουθεῖναι om. P. εὐφροσύνην α. 26 μὲ] οὐ μὲ Cobet. μὲν] ἔγωγε Reiske, αἶν οὐκ Steph. [IX 53, 4]

θυγατήρας, τὴν τε ἐν Λεύκτροις νύκην καὶ τὴν ἐν
Μαρτινείᾳ, καὶ τοῦ δόρατος ἐξαιρεθέντος ἀνευ
πάσης ταραχῆς ἐξέπυνυον.

Ἡμεῖς δ' εὐχόμεθα ταῖς τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν⁸⁸
τελευταῖς ἐπιλέγειν τὸν ἴδιον ἔπαινον, αὐδαμῶς ἀρ-
μόττον ἡγοῦμεθα παραδραμεῖν ἀνδρὸς τηλικούτου
τὴν τελευταίην ἀνεπισημαντον. δοκεῖ γάρ μοι μὴ μόνον
τοὺς καθ' ἑαυτὸν ὑπερβάλλειν [ἐν] τῇ στρατηγικῇ
συνέσει καὶ ἐμπειρίᾳ, πρὸς δὲ τοῦτοις ἐπικεῖσθαι τε
¹⁰ καὶ μεγαλοψυχία. κατὰ μὲν γάρ τὴν ἡλικίαν τὴν 2
τούτου γεγονόσιν ἠνδρεῖς ἐπιφανεῖς Πελοπίδας τε
Θηβαῖος καὶ Τιμόθεος καὶ Κόνων, ἐπὶ δὲ Χαβρίας
[τε] καὶ Ἰσικράτης οἱ Ἀθηναῖοι, πρὸς δὲ τοῦτοις
Ἀργαίλαος ὁ Σπαρτιάτης, βραχὺ τοῖς χρόνοις προ-
¹² τερόων· ἐν δὲ τοῖς πρὸ τοῦ χρόνου, ἐπὶ τῶν Μη-
δικῶν καὶ πρὸ τῶν Περσικῶν χρόνων, Σόλων καὶ
Θημιστοκλῆς καὶ Μιλτιάδης, ἐπὶ δὲ Κίμων καὶ Μυ-
ρωνίδης καὶ Περικλῆς καὶ τινες ἕτεροι παρὰ τοῖς
Ἀθηναίοις, κατὰ δὲ τὴν Σικελίαν Γέλων ὁ Λεινο-
¹⁴ μένων καὶ τινες ἕτεροι. ἀλλ' ὅμως εἰ τις συγκρίναι 3
ταῖς τούτων ἀρεταῖς τῇ Ἐπαμεινώνδου στρατηγίᾳ τε
καὶ δόξῃ, πολὺ ἂν προέχουσαν εὖροι τὴν περὶ τῶν
Ἐπαμεινώνδαν ἀρετὴν. παρὰ μὲν γάρ ἑκάστῳ τῶν
ἄλλων ἐν ἑν εὖροι προτέρημα τῆς δόξης, παρὰ δὲ

7 καὶ om. Dind. 8 ἐπερβαλὶς ο-PAF ἐν om. F

12 Θηβαῖος PAL, Θηβαῖος ἐπὶ δὲ c ἐπὶ δὲ] ἐπὶ P, om. FK

13 τε om. PA Petrescian. 14 προτιρόων Dind., προτιρόων ο

15 πρὸ τοῦ Dind., πρὸ τοῦτον ο 16 πρὸ τῶν add. Klüber

(ex Ulpian. ad Dem. Tim. p. 243 B: Σόλων ἔγενετο ...

πρὸ τῶν Περσικῶν χρόνων) τυραννικῶν προ Περσικῶν, αὐτ

Ἑλλήνων μὲν προ Σόλων καὶ Wurm 19 ὁ Λεινομένων

om. f 24 εὖροις AFIL

τούτω πάσας τὰς ἀρετὰς ἠθροισμέναις, καὶ γὰρ ῥώμῃ
 σώματος καὶ λόγου δεινότητι, πρὸς δὲ τούτοις ψυχῆς
 λεμπρότητι καὶ μισαγυρίαις καὶ ἐπεικείαι, καὶ τὸ
 μέγιστον, ἀνδρεία καὶ στρατηγικῇ συνάσει πολὺν διε-
 4 γκε πάντων. τοιγεροῦν ἡ πατρὶς αὐτοῦ ζῶντος
 μὲν ἐκτήσατο τὴν ἡγεμονίαν τῆς Ἑλλάδος, τελευ-
 τήσαντος δὲ ταύτης ἐστερήθη καὶ τῆς ἐπὶ τὸ χεῖ-
 ρον αἰὲ μεταβολῆς ἐπειρέθη, καὶ πέρας διὰ τὴν
 ἀφροσύνην τῶν ἡγουμένων ἀνδραποδισμοῦ καὶ
 κατασκαφῆς ἔλαβε πείραν. Ἐπαμεινώνδας μὲν οὖν 10
 παρὰ πᾶσι περιβόητον ἔχων τὴν ἀρετὴν, τοιαύτης
 89 ἔτυχε καταστροφῆς τοῦ βίου. οἱ δ' Ἕλληνες μετὰ
 τὴν μάχην ἀμφισβητουμένην ἔχοντες τὴν νίκην, καὶ
 ταῖς ἀνδραγαθίαις ἐφάμιλλοι καθιστῶτες, ἐπὶ δὲ τῇ
 συνεχείᾳ τῶν κινδύνων καταπονούμενοι, διελύσαντο 15
 πρὸς ἀλλήλους. συνθέμενοι δὲ κοινὴν εἰρήνην καὶ 75
 συμμαχίαν, κατέταττον ἐν τῇ συμμαχίᾳ καὶ τοῖς
 2 Μισσηνίοις. οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι διὰ τὴν πρὸς
 τούτους ἀκατάλλακτον ἄλλοτριότητα τῶν σπονδῶν
 οὐ προείλοντο κοινωρεῖν [διὰ τοὺς Μισσηνίους] καὶ 20
 μόνοι τῶν Ἑλλήνων ὑπάρχοντες ἑσπονδοί.
 3 Τῶν δὲ συγγραφέων Ξενοφῶν μὲν ὁ Ἀθηναῖος
 τὴν τῶν Ἑλληνικῶν σύntαξιν εἰς τοῦτον τὸν ἐνιαυ-
 τὸν κατέστρεφεν ἐπὶ τὴν Ἐπαμεινώνδου τελευτήν·
 Ἀναξίμενης δὲ ὁ Λαμψακηνὸς τὴν πρώτην τῶν 25
 Ἑλληνικῶν ἀνέγραψεν ἀρχάμενος ἀπὸ θεογονίας καὶ

6 τοιγεροῦν] τί γὰρ P
 τοὺς Μισσηνίους del. Bek.
 στρέφειν α, corr. Steph.
 Reiske 28 ἀνέγραψεν fort. del.

12 τοῦ βίου om. P 20 διὰ
 23 Ἕλληνας v 24 κατέ-
 25 τὴν πρώτην αὐτ. τῶν πρώτων

ἀπὸ τοῦ πρώτου γίνοντες τῶν ἀνθρώπων, κατίστροφε δ
εἰς τὴν ἐν Μαρτινείᾳ μάχην καὶ τὴν Ἐπαμεινών-
δου τελευτήν· περιέλαβε δὲ πάσας σχεδὸν τὰς τε
τῶν Ἑλλήνων καὶ βαρβάρων πράξεις ἐν βύβλοις δώ-
δεκα. Φίλιστος δὲ τὰ περὶ Λιωνύσιον τὸν νεώτερον
ᾧδε κατίστροφε, διελθὼν ἐτη πέντε ἐν βύβλοις
δυσίν.

Ἐπ' ἄρχοντος δ' Ἀθήνησι Μόλωνος ἐν Ῥώμῃ⁹⁰
κατεστήθησαν ὑπάτοι Λεύκιος Γενούχιος καὶ Κόιν-
τος Σιρονίλιος. ἐπὶ δὲ τούτων οἱ τὴν παράλιον
οἰκοῦντες τῆς Ἀσίας ἀπέστησαν ἀπὸ Περσῶν, καὶ
τινες τῶν σατραπῶν καὶ στρατηγῶν ἐπαναστάτες
πόλεμον ἐξήνεγκαν πρὸς Ἀρταξέρξην. ὁμοίως δὲ
τούτοις καὶ Ταχῶς ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων κρή-
νας πολεμεῖν τοῖς Πέρσαις, ναῦς τε κατασκευάσας
καὶ πεζὰς δυνάμεις ἤθροισεν. πολλοὺς δὲ ξενο-
λογήσας ἐκ τῶν Ἑλληνίδων πόλειων ἐπεισε καὶ Λα-
κεδαιμονίους συμμαχεῖν· οἱ γὰρ Σπαρτιάται πρὸς
Ἀρταξέρξην ἄλλοτρίως εἶχον διὰ τὸ τοὺς Μεσση-
νίους ὁμοίως τοῖς ἄλλοις Ἕλλησιν ὑπὸ τοῦ βασιλέως
εἰς τὴν κοινὴν εἰρήνην κατατετάχθαι. τηλικαύτης
δὲ συνδρομῆς κατὰ τῶν Περσῶν γενομένης, καὶ ὁ
βασιλεὺς παρεσκευάζετο τὰ πρὸς τὸν πόλεμον. ὑπὸ
γὰρ τὸν αὐτὸν καιρὸν ἴδει πρὸς τε τὸν τῶν Αἰγυ-
πτίων βασιλέα πολεμεῖν καὶ [πρὸς] τὰς κατὰ τὴν

1 κατίστροφε δ'] κατίστροφεν P, κατίστροφεν δ' A
3 δὲ om. AF δ τὰ] τὸν P, τὰς AF 6 κατίστροφε A
8 Ἀθήνησι] μὲν αὐτῇ P 16 πεζικάς ο 22 γινομένης FJL
23 τὰ om. FK 24 τὰς om. AF 25 πρὸς τὰς] τὰς πρὸς
τὰς PA, τὰς πρὸς FK; πρὸς δελεῖν

Ἀσίαν Ἑλληνίδας πόλεις καὶ Λακεδαιμονίους καὶ τοὺς
 τούτων συμμάχους σατράπης καὶ στρατηγούς, τοὺς
 ἄρχοντας μὲν τῶν παραθαλαστίων τόπων, συντεθει-
 μένους δὲ κοινοπραγίαν· ὧν ἦσαν ἐπιφανέστατοι
 Ἀριοβαρζάνης μὲν ὁ τῆς Φρυγίας σατράπης, ὃς καὶ
 Μιθριδάτου τελευτήσαντος τῆς τούτου βασιλείας
 κυριευκώς ἦν, Μαύσωλος δὲ Καρίας δυναστεύων
 καὶ πολλῶν ἐθνμάτων καὶ πόλεων ἀξιολόγων κυρι-
 εύων, ὧν ἱστίαν καὶ μητρόπολιν συνέβαινεν εἶναι
 τὴν Ἀλικαρνασσόν, ἔχουσιν ἀκρόπολιν ἀξιόλογον
 καὶ τὰ τῆς Καρίας βασιλεία, πρὸς δὲ τούτοις Ὀρόν-
 τη μὲν τῆς Μυσίας σατράπης, Ἀντοφραδάτης δὲ τῆς
 Λυδίας· τῶν δὲ Ἰώνων Ἀνκιοί τε καὶ Πισίδαι καὶ
 Παμφύλιοι καὶ Κίλικες, ἔτι δὲ καὶ Σύροι καὶ Φοί-
 νικες καὶ σχεδὸν πάντες οἱ παραθαλάσσιοι, τηλι-
 κότης δ' οὐσης ἀποστάσεως, τὸ μὲν ἡμῖς τῶν
 προσόδων τῷ βασιλεὶ καταλέλντο, τὸ δὲ λοιπὸν σὺν
 ἱκανὸν ἦν εἰς τὰς τοῦ πολέμου χρείας.

- 91 Οἱ δ' ἐχθιστάτοις τοῦ βασιλέως ἐπὶ τὴν τῶν
 ὅλων διοίκησιν εἶλαντο στρατηγὸν Ὀρόντην. οὗτος
 δὲ παραλαβὼν τὴν ἡγεμονίαν καὶ χρήματα πρὸς ἐκ-
 νολογίαν, διαμνησίαις στρατιώταις ἐνιαύσιον μισθόν,
 ἰκνέτο προδότης τῶν πιστευσάντων. ἵπολαβὼν
 γὰρ παρὰ τοῦ βασιλέως δωρεὴν τε μεγάλων τεύ-
 χεσθαι καὶ τῆς παραθαλασσίον πάσης παραληφείσθαι
 τὴν σατραπείαν, ἂν ἰγχιφύσῃ τοῖς Πέρσiais τοῖς.

2 συμμάχους] ἔτι δὲ πρὸς τοὺς add. Wurm 12 τῶν
 δὲ δ' τ. ἰώνων] οἱ πολλοὶ add. Ullrichs; μετὰ δὲ τὰς εἰπε-
 τὰς δ' ἰώνων συμμάχοι Wurm, τῶν δ' ἰθὺς Dindl.; πλὴν
 δὲ ἰώνων contin. 21 χρήμα PA 22 σατραπείας P

ἀφιστηκότας, πρῶτον μὲν τοὺς ἑομίζοντας τὰ χρή-
 ματα συνέλαβε καὶ πρὸς τὸν Ἀρτάβεζην ἀπέστειλε,
 μετὰ δὲ ταῦτα πολλὰς τῶν πόλεων καὶ τοὺς ξeno-
 λογηθέντας στρατιώτας τοῖς ὑπὸ τοῦ βασιλέως περ-
 2 φθεῖσιν ἡγεμόσι παρέδωκεν. ὁμοίως δὲ τούτῳ καὶ 3
 κατὰ τὴν Καππαδοκίαν ἐγένετο προδοσία, καθ' ἣν
 ἰδιὸν τι καὶ παράδοξον συνέβη γενέσθαι. Ἀρτά-
 βεζον γὰρ τοῦ βασιλέως στρατηγοῦ μετὰ πολλῆς
 δυνάμεως ἐμβαλόντος εἰς τὴν Καππαδοκίαν, ὁ μὲν
 10 ταύτης τῆς χώρας σατραπὴς Λατιάμης ἀντιστρατοπέ-
 δευσεν αὐτῷ, πολλοὺς μὲν ἑκπεῖς ἠθροικῶς, δισμυ-
 ρίους δὲ πεζοὺς μισθοφόρους ἔχων [αὐτῷ] συστρα-
 τεύοντας· ὁ δὲ κηδεστής τοῦ Λατιάμου τῶν ἑκπεῶν 3
 ἀφηγούμενος, χάριν βουλούμενος καταθέσθαι καὶ τῆς
 11 ἰδίας σωτηρίας ἅμα προνοούμενος, ἀποστὰς νυκτὸς
 μετὰ τῶν ἑκπεῶν ἀπῆλυνε πρὸς τοὺς πολεμίους, συν-
 τεθειμένος πρὸς Ἀρτάβεζον τῇ πρότερον ἡμέρᾳ περὶ
 τῆς προδοσίας. Λατιάμης δὲ παρακαλίσας τοὺς μι- 4
 σθοφόρους καὶ διορίας ὑποσχόμενος, ἀνέβη πρὸς
 20 τοὺς ἀφιστηκότας. καταλαβὼν δ' αὐτοὺς ἤδη συν-
 απτοντας τοῖς πολεμίοις, καὶ αὐτὸς προσπεσὼν ἅμα
 τοῖς περὶ τὸν Ἀρτάβεζον καὶ τοῖς ἑκπεῖσιν, ἔκτεινε
 τοὺς εἰς χεῖρας ἑρχομένους. ὁ δ' Ἀρτάβεζος, τὸ μὲν 5
 πρῶτον τὸ ἀληθὲς ἀγνοῶν, ὑπολαβὼν δὲ τὸν ἀπο-
 25 στάτην τοῦ Λατιάμου [πρῶτον] καλὴν προδοσίαν ποιεί-
 σθαι, παρήγγειλε τοῖς ἰδίοις κτείνειν τοὺς προσιδόντας

10 δοτάμης P   12 αὐτῷ om. PAL   13 Λατιάμου]
 Μητροπολίτης add. Schäfer   14 καταθέσθαι] κατὰ λέ-
 σθαι P   15 δοτάμης P   20 πρῶτον del. Schäfer   21
 καλὴν προδοσίαν Reiske, καλὴν προδοσίαν v

ἱππεὺς. ὁ δὲ Μιθροβαρζάνης ἐν μέσοις ἀποληφθεὶς, καὶ τῶν μὲν ὡς προδότην ἀμυνομένων, τῶν δὲ ὡς καλὴν προδότην τιμωρομένων, ἐν ἀπορίᾳ καθίστηται· τῆς δ' ἀπορίας οὐκ ἐώρας βουλευσασθαι, πρὸς ἀλλήν ἐτρέπετο, καὶ πρὸς ἀμφοτέρους διαμαρχόμενος πολὺν ἐποίει φόνον. τέλος δὲ πλειόνων ἢ μυρίων ἀναιρεθέντων, τοὺς ὑπολειφθέντας ὁ Δατέμης τρεψάμενος καὶ πολλοὺς φονεύσας ἀνεκατέ-
 6 σαιτο τῇ σάλπιγγι τοὺς διώκοντας στρατιώτας. τῶν δ' ἱππέων τῶν ὑπολειφθέντων οἱ μὲν πρὸς τὸν ¹⁰ ⁷⁵ Δατέμην ἐποχωρήσαντες ἤξιον τυχεῖν συγγνώμης, οἱ δὲ λοιποὶ τὴν ἡσυχίαν ἤγουν, οὐκ ἔχοντες ὅποι τρέπωνται, καὶ τέλος εἰς πεντακοσίους ὄντες κυ-
 7 κλωθέντες ὑπὸ Δατέμου κατηκοντίσθησαν. Δατέμης μὲν οὖν καὶ πρότερον ἐπὶ στρατηγίᾳ θανυμαζό-
 10 μενος, πολλῷ τότε μάλλον ἔσχε περιβόητον τὴν τε ἀνδρείαν καὶ τὴν ἐν τῷ στρατηγεῖν σύνεσιν· ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀρταξέρξης πυνθόμενος τὴν στρατηγίαν τοῦ Δατέμου, καὶ σπεύδων ἀρᾶσθαι τοῦτον, δι' ἐπι-
 βουλῆς αὐτὸν ἰδοιοφόνησεν. 20

92 Ἄμα δὲ τοῦτοις πραττομένοις Ῥωμίδης ὑπὸ τῶν ἀποστατῶν πεμφθεὶς εἰς Αἴγυπτον πρὸς Ταχῷ τὸν βασιλέα, καὶ λαβὼν ἀργυρίου μὲν τάλαντα πεντα-
 15 κόσια, ναῦς δὲ μακρὰς πενήτημοντα, κατέπλευσε τῆς Ἀσίας εἰς τὰς ὀνομαζομένας Δεύκας. εἰς δὲ ταύτην ²⁵ τὴν πόλιν μεταπεμφόμενος πολλοὺς τῶν ἀφειστηκό-

ἢ ὡς πάλιν προδότην PAlf, πάλιν ὡς προδότην c 4
 ἀπορίας] ἐντογείας Hert., περιπετείας Dind., τοῦ δὲ καιροῦ
 οὐκ ἐώρας Reiske 12 ἤγον] ἔχον L 14 δοτάρης P
 16 τότε Reiske, τε α 19 τοῦτον] πλεῖστος P 21 Ῥωμίδης
 Dind. ex Xen. Cyrop. VIII 2, 4

των ἡγεμόνας, τοὺτους μὲν συλλαβὼν καὶ δέσας
 ἀνέπεμψε πρὸς Ἀρταξέρξην, αὐτὸς δὲ ἀποστάτης
 γινόμενος ταῖς ἐκ τῆς προδοσίας δωρεαῖς διελύσατο
 τὰ πρὸς τὸν βασιλέα, κατὰ δὲ τὴν Αἴγυπτον Τυ-
 5 χῶς ὁ βασιλεὺς κατασκευασάμενος τὰ πρὸς τὸν
 πόλεμον δικοσμίως μὲν τριῆρεις εἶχε πολυτελῶς
 κεκοσμημένας, μισθοφόρους δ' ἐπιλέκτους ἐκ τῆς
 Ἑλλάδος μισθίους, χωρὶς δὲ τούτων πεζοὺς στρα-
 τιώτας Αἰγυπτίους ὀκτωκισμυρίους, καὶ τῶν μὲν
 10 μισθοφόρων τὴν ἡγεμονίαν παρίδωκεν Ἀγχιλαῶ
 τῷ Σπαρτιάτῃ, ἀπεισπαλμένῳ μὲν ὑπὸ Λακεδαιμο-
 νίων ἐπὶ συμμαχίαν μεθ' ὀπλιτῶν χιλίων, δυνα-
 μένῳ δ' ἡγεῖσθαι στρατιωτῶν καὶ δι' ἀνδρείαν καὶ
 στρατηγικὴν σύνεσιν τιθεινμασμένῳ· τοῦ δὲ ναυ- 3
 15 τικοῦ τὴν στρατηγίαν ἐνεχείρισε Χαβρία τῷ Ἀθη-
 ναίῳ, δημοσίᾳ μὲν ὑπὸ τῆς πατριδος οὐκ ἀπεισπαλ-
 μένῳ, ἰδίᾳ δὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως συστρατεύειν
 πεπεισμένῳ, αὐτὸς δὲ τῶν Αἰγυπτίων ἔχων [ἄπασαν]
 τὴν ἡγεμονίαν καὶ στρατηγὸς ὢν ἀπάσης τῆς δυνά-
 20 μεως, Ἀγχιλαῶ μὲν συμβουλευσάντι μένειν ἐπὶ τῆς
 Αἰγύπτου καὶ διὰ τῶν στρατηγῶν τὸν πόλεμον διοι-
 κεῖν οὐ προσέειχε καλῶς συμβουλευόντι, τῆς γὰρ
 δυνάμεως προελθούσης πορρωτέρῳ καὶ περὶ Φοι-
 νίκην καταστρατοπεδευνούσης, ὁ καθισταμένος ἐπὶ
 25 τῆς Αἰγύπτου στρατηγὸς ἀπίστη ἀπὸ τοῦ βασιλέως,
 διεπεμφόμενος δὲ πρὸς τὸν υἱὸν Νεκτανεβῶ, καὶ
 πείσας ἀντέχεσθαι τῆς ἐν Αἰγύπτῳ βασιλείας, μέγαν

5 τὰ I, μετὰ τὰ c. 18 ἄπασαν (del. Heiske) 19 δι-
 νάμεως F¹ J, ἡγεμονίας c. 25 ἀπὸ] μὲν ἀπὸ vol. a. c. conicio
 26 νεκτανεβῶ P, νεκτανεβῶ I

ἡ πόλεμον ἐξέκλυσεν· ὁ γὰρ Νεκτανεβῶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως τεταγμένος ἡγεμὼν τῶν ἐκ Αἰγύπτου στρατιωτῶν, καὶ πεμφθεὶς ἀπὸ τῆς Φοινίκης πολιορκεῖν τὰς ἐν τῇ Συρίᾳ πόλεις, συγκάταινος γενόμενος ταῖς τοῦ πατρὸς ἐπιβολαῖς, τοὺς μὲν ἡγερόντας ὁωρεαῖς, τοὺς δὲ στρατιώτας ἐπαγγελίαις προτραπόμενος, ἐπεισὶ συναγωνιστὰς γενέσθαι. τέλος δὲ κατεληφθείσης ὑπὸ τῶν ἀποστειλῶν τῆς Αἰγύπτου, 76 ὁ μὲν Ταχῶς κατακλαγείς ἐτόλμησε διὰ τῆς Ἀραβίας ἀναβῆναι πρὸς τὸν βασιλεῖα, καὶ συγγνώμην ἡξίου δοῦναι περὶ τῶν ἡμωρτημένων· ὁ δὲ Ἀρταξέρξης οὐ μόνον αὐτὸν ἀπέλυσε τῶν ἐγκλημάτων, ἀλλὰ καὶ στρατηγὸν ἀπέδειξε τοῦ πρὸς Αἰγυπτίων πόλεμον.

93 Μετ' ὀλίγον δὲ ὁ μὲν βασιλεὺς τῶν Περσῶν ἐτέλεντήσεν ἄρξας ἑτη τρία πρὸς τοῖς τεταράκοντα, τὴν δὲ βασιλείαν διεδέξατο Ὁχος ὁ μετονομασθεὶς Ἀρταξέρξης, καὶ ἐβασίλευσεν ἑτη τρία πρὸς τοῖς εἰκοσί· τοῦ γὰρ Ἀρταξέρξου καλῶς βαρβαρικοῦ καὶ γενομένου παντελῶς εἰρημικοῦ καὶ ἐπιτυχοῦς, 90 τοὺς μετὰ τοῦτον βασιλεύοντας μετωνόμαζον καὶ τὴν τοῦτου προσηγορίαν ἔχιν προσέταττον. τοῦ δὲ βασιλέως Ταχῶ ἐπανελθόντος πρὸς τοὺς περὶ τὸν Ἀγησίλουν, Νεκτανεβῶς ἠθροικίως στρατιώτας πλείους τῶν δέκα μυριάδων ἔκριν ἐπὶ τὸν Ταχῶ, 93 καὶ προεκυλεῖτο περὶ τῆς βασιλείας διαγωνίσασθαι. ὁ μὲν οὖν Ἀγησίλου ὄρῳ τὸν βασιλεῖα κατα-

3 ἀπὸ] ἐπὶ P, ἐκ A   4 συγκάταινος Pa   16 πρὸς f, 17 Ὁχος] ὁ χῶς P³   23 Ταχῶς PAH (cf. Plut. Ag. 89)

πεπληγμένον καὶ μὴ τολμῶντα διακινδυνεύειν,
 παρεκάλει θεωρεῖν· τῆς γὰρ νίκης τυγχάνειν οὐ
 τοὺς κατὰ τὸ πλῆθος προέχοντας, ἀλλὰ τοὺς κατὰ
 τὰς ἀνδραγαθίας πρωτεύοντας· οὐ προσέχοντος δ'
 5 αὐτοῦ συνηγαγασθῆ μετ' αὐτοῦ ποιήσασθαι τὴν
 ἀναχώρησιν εἰς τινα πόλιν ἐδμεγέθη. οἱ δ' Αἰγύ- 3
 πτιοὶ τὸ πρῶτον ἐπολιόρχουν τοὺς συγκεκλεισμέ-
 νους· ἐπεὶ δὲ πολλοὺς ἐν ταῖς τειχομαχίαις ἐπέβαλον,
 τείχει καὶ τέφρῳ περιελάβοντον τὴν πόλιν. ταχὺ
 10 δὲ τῶν ἔργων συντελουμένων τῇ πολυχειρίᾳ, καὶ
 τῶν ἐπιτηδείων ἔκκενλωθέντων, ὁ μὲν Ταχῶς ἀπ-
 ἔγνω τὴν σωτηρίαν, ὁ δὲ Ἀγρησίλωος παρακαλέσας
 τοὺς στρατιώτας, καὶ νυκτὸς ἐπιθίμενος τοῖς πολε-
 μίοις, διέσωσεν ὅπαντας τοὺς στρατιώτας ἀνελ-
 15 πίστωρ. ἐπιδιωξάντων δὲ τῶν Αἰγυπτίων καὶ τῶν 4
 τόπων ὄντων πεδινῶν, οἱ μὲν Αἰγύπτιοι διέλαβον
 τῷ πλῆθει κεκνηλῶσθαι τοὺς πολεμίους καὶ πάντας
 ᾠδὴν ἀναιρήσειν, ὁ δὲ Ἀγρησίλωος καταλαβόμενος
 τόπον, ὃς εἶχεν ἐξ ἑκατέρου μέρους διώρημα ποτε-
 20 μοῦ χειροποίητον, ὑπέμενε τὴν τῶν πολεμίων ἐφο-
 δον. ἐκτάξας δὲ τὴν δύναμιν οἰκείως τοῖς τόποις, 5
 καὶ τοῖς τοῦ ποταμοῦ ῥεῖθροις ὀχυρώσας τὴν στρα-
 τιάν, συνῆλθε μάχην. τοῦ δὲ πλῆθους τοῖς Αἰγυπτίοις
 ἀχρηστόν γενομένον, ταῖς ἄρταις προέχοντες οἱ
 25 Ἕλληνες πολλοὺς μὲν ἐπέκτειναν τῶν Αἰγυπτίων,
 τοὺς δὲ λοιποὺς φεύγειν ἠνάγκασαν. μετὰ δὲ ταῦτα 6

6 περὶ] Ταῦτα Hemsterhusius 10 * τῇ πολυχειρίᾳ, cf.
 XIV 51, 1. 58, 4] τὴν πολυχειρίαν P, διὰ τὴν πολυχειρίαν c
 (c. 68, § XIII 26, 1) 14 ἀνελπίστωρ P 17 κενλῶσασθαι
 auf zerklüftes Steph. 19 διώρημα P

ὁ μὲν Τυχῶς ὁσδῶς ἀνεκτῆσαντο τὴν κατ' Αἴγυπτον βασιλείαν, ὁ δ' Ἀγχιλλῶς ὡς μόνος κυτωρθωκὼς τὴν βασιλείαν ἐτιμήθη προσηκούσας δωρεαῖς. ἐπ' αὐτῶν δὲ εἰς τὴν πατρίδα διὰ Κυρήνης ἐτελεύτησε, καὶ τοῦ σώματος ἐν μέλιτι κομισθέντος εἰς τὴν Σπάφτην ἐτυχε τῆς βασιλικῆς ταφῆς τε καὶ τιμῆς, καὶ τὰ μὲν κατὰ τὴν Ἀσίαν μέχρι τούτων προΐβη κατὰ τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν.

- 94 Κατὰ δὲ τὴν Πελοπόννησον τοῖς Ἀρχαῖσι γενομένης εἰρήνης κοινῆς μετὰ τὴν ἐν Μαντινείᾳ μάχην, ἐνιαυτὸν μόνον ἐμμένοντες τοῖς ὅρκοις πάλιν κατέστησαν εἰς πόλεμον. ἐν μὲν γὰρ τοῖς ὅρκοις ἦν γεγραμμένον ἐκάστους εἰς τὴν ἑαυτῶν ἰκταίνα πατρίδα μετὰ τὴν μάχην, εἰς δὲ τὴν Μεγάλην πόλιν ὑπάρχον αἱ περιοικοῦσαι πόλεις μεταφισμέναι καὶ δυσχερῶς φέρουσαι τὴν ἐκ τῆς πατρίδος μετάστασιν. διόπερ αὐτῶν ἐπαγγελλόντων εἰς τὰς προγεγενημένας πόλεις, οἱ Μεγαλοπολῖται συνηνέγκαζον ἐκλιπεῖν τὰς πατρίδας. διὰ δὲ ταύτην τὴν αἰτίαν γενομένης διαφορᾶς, οἱ μὲν ἐκ τῶν πολισμάτων ἤξιον αὐτοῖς βοηθεῖν Μαντινεῖς καὶ τῶν ἄλλων Ἀρχαίων . . . . ἔτι δὲ Ἠλείους καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς μετεσχηκότας τοῖς Μαντινεῦσι συμμαχίας· οἱ δὲ Μεγαλοπολῖται τοὺς Θηβαίους παρεκάλουν συμμα-

1 ὁσδῶς] ὁσδῶς P 2 Ἀγχιλλῶς] Ἀγχιλλῶς P aut ἐκωρθωκός, aut τὸν πόλεμον πρὸ τὴν βασιλείαν Reiske 11 τοῖς om. P 12 εἰς cf. XII 27, 1] εἰς τὸν Wess., om. PALE, τὸν c; κατέστησαντο πόλεμον Reiske 21 καὶ τῶν] κατὰ τῶν Wuttm., μετὰ τῶν Dind. τοὺς ἄλλους Ἀρχαίους Reiske 22 καὶ τοῖς] τοῖς P; Μαντινεῖς καὶ Ἠλείους, ἔτι δὲ τῶν ἄλλων Ἀρχαίων τοῖς μετεσχηκότας omisso 24 Θηβαίους Dind. (cf. XVI 34, 1 39, 2), Ἀθηναίους u

χαίν. οἷς ἀπέστειλαν συντόμως ὑπάλις μὲν τρισχι-
λίους, ἱππεῖς δὲ τριακοσίους, ὧν τὴν στρατηγίαν
εἶχε Παμμένης. οὗτος δὲ παρελθὼν εἰς Μεγάλην ἢ
πόλιν, καὶ τῶν πολισμέτων ἃ μὲν ἐκπορθήσας, ἃ
δὲ κατεπλήξομενος, συνηνέγκασεν εἰς τὴν Μεγάλην
πόλιν μετοικῆσαι. καὶ τὰ μὲν περὶ τὸν συνοικισμὸν
τῶν πόλεων ἐπὶ τοσοῦτο ταραχῆς ἐλθόντα ἔτυχεν
ἐνδεχομένης καταστολῆς.

Τῶν δὲ συγγραφῶν Ἀθήνας ὁ Συρακοσίος τῶν 4
περὶ Λίωνα πράξεις ἐντεῦθεν ἀρξάμενος ἔγραψε
μὲν βύβλους τρισκαίδεκα, προσανέλαβε δὲ τὸν ἄγρο-
φον χρόνον ἑτῶν ἑπτὰ ἀπὸ τῆς Φιλίστου συντάξεως
ἐν μιᾷ βύβλῳ, καὶ διελθὼν τὰς πράξεις ἐν κεφα-
λαίοις συνεχρὶ τὴν ἱστορίαν ἐποίησεν.

Ἐκ ἀρχοντος δ' Ἀθηνησι Νικοφῆμον τὴν ὕπα-95
τικὴν ἀρχὴν ἐν Ῥώμῃ διέλαβε Γάιος Σολπίκιος
καὶ Γάιος Λικίνιος. ἐπὶ δὲ τούτων Ἀλέξανδρος μὲν
ὁ Φερῶν τύραννος ληστρίδας καὶ ἐκπίμπας ἐπὶ τὰς
Κυκλάδας νήσους, τινὰς μὲν ἐκπολιορκήσας πολ-
λῶν σωμάτων ἐκυρλένσεν, εἰς δὲ τὴν Πεπώρηθον
ἀποβιβάσας μισθοφόρους στρατιώτας ἐπολιορκεῖ τὴν
πόλιν. Ἀθηναίων δὲ βοηθησάντων τοῖς Πειραῖ- 2
θίοις, καὶ στρατηγὸν Λεωσθένην ἀπολιπόντων, ἐπί-
θετο τοῖς Ἀθηναίοις· ἐνύγκηκον δ' οὗτοι παρα-
φυλάττοντες τοὺς ἐν τῷ Πανόρμῳ διατρίβοντας τῶν
Ἀλεξάνδρου στρατιωτῶν. ἀπροσδοκῆτως δὲ ἐπιθε-

1 οἷς] αἰ καὶ Reiske 4 καὶ τὰς — πόλιν sup. A
6 μετοικῆσαι PAF 12 ἑπτὰ] 7 Reiske 16 πολίτις P.
Σολπίκιος v 17 Λικίνιος v-P1 23 ἀπολιπόντων] ἀπο-
πικνόντων Palmerius, ἀποστειλόντων malim

μίνων τῶν τοῦ δυνάστου, παραδόξως ἐνημερία περὶ τὸν Ἀλέξανδρον ἐγένετο. οὐ μόνον γὰρ τοὺς ἀπεσταλμένους ἐν τῷ Πανόρμῳ δίσωσεν ἐκ τῶν μεγίστων κινδύνων, ἀλλὰ καὶ τριήρεις μὲν Ἀττικὰς πέντε, μίαν δὲ Πεπυρηθίαν εἴλε, καὶ σωμάτων 2 ἐκυρίευσεν ἑξακοσίων, οἱ δ' Ἀθηναῖοι παροξυνθέντες τοῦ μὲν Λεωσθένους ὡς προδότου θάνατον κατέγνωσαν καὶ τὴν οὐσίαν ἐδήμευσαν, ἐλόμενοι δὲ στρατηγὸν Χάρητα καὶ ναυτικὴν δύναμιν δόντες ἐξέπεμψαν. οὗτος δὲ τοὺς μὲν πολεμίους ἐύλαβον· 3 μινος, τοὺς δὲ συμμάχους ἀδικῶν διετίλει. καταπλεύσας γὰρ εἰς Κόρκυραν συμμαχίδα πόλιν, στάσεις ἐν αὐτῇ μεγάλας ἐκίνησεν, ἐξ ὧν συνέπισσε γενέσθαι σφαγὰς πολλὰς καὶ ἀρπιαγὰς, δι' ἃς συνέβη τὸν δῆμον τῶν Ἀθηναίων διαβληθῆναι παρὰ 4 τοῖς συμμάχοις. ὁ μὲν οὖν Χάρης καὶ ἕτερα τοιοῦτα παρανομῶν ἀγαθὸν μὲν οὐδὲν διαπράξατο, τῇ δὲ κατρίδι διαβολᾷ.

Τῶν δὲ συγγραφέων Διονυσόδωρος καὶ Ἀναξίς οἱ Βοιωτοὶ [τὴν τῶν Ἑλληνικῶν ἱστορίαν] εἰς τὸν τοῦτον τὸν ἐνιαυτὸν κατεστρόψασι τὰς συντάξεις. ἡμεῖς δὲ τὰς πρὸ Φιλίππου τοῦ βασιλέως πράξεις διεληλυθότες, ταύτην μὲν τὴν βύβλον κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ πρόθεσιν αὐτοῦ περιγράφομεν, τὴν δ' ἔχο-

2 ἀπεσταλμένους] ἀπεληλυμένους Wurm. 4 καὶ οὐκ. PAK. Ἀττικὰς μὲν Dind. 7 Λεωσθένους P. 17 οὐδὲ] οὐκ P. 19 Διονυσόδωρος ο, corr. Dind. 20 τὴν . . ἱστορίαν del. Dind. (cf. XIV 117, 8), εἴς . . ἱστορίας Weiss, τῶν Ἑ. ἱστορίαν Reiske; ἀναγράφοντες add. Rhod. 24 περιγράφομεν Weiss, παραγράφομεν οἱ παραγράφομεν fort., cf. I 41, 10. II 60, 4. III 74, 6. IV 83, 7. (XIV 2, 5). XVI 95, 5. XVIII 75, 3.

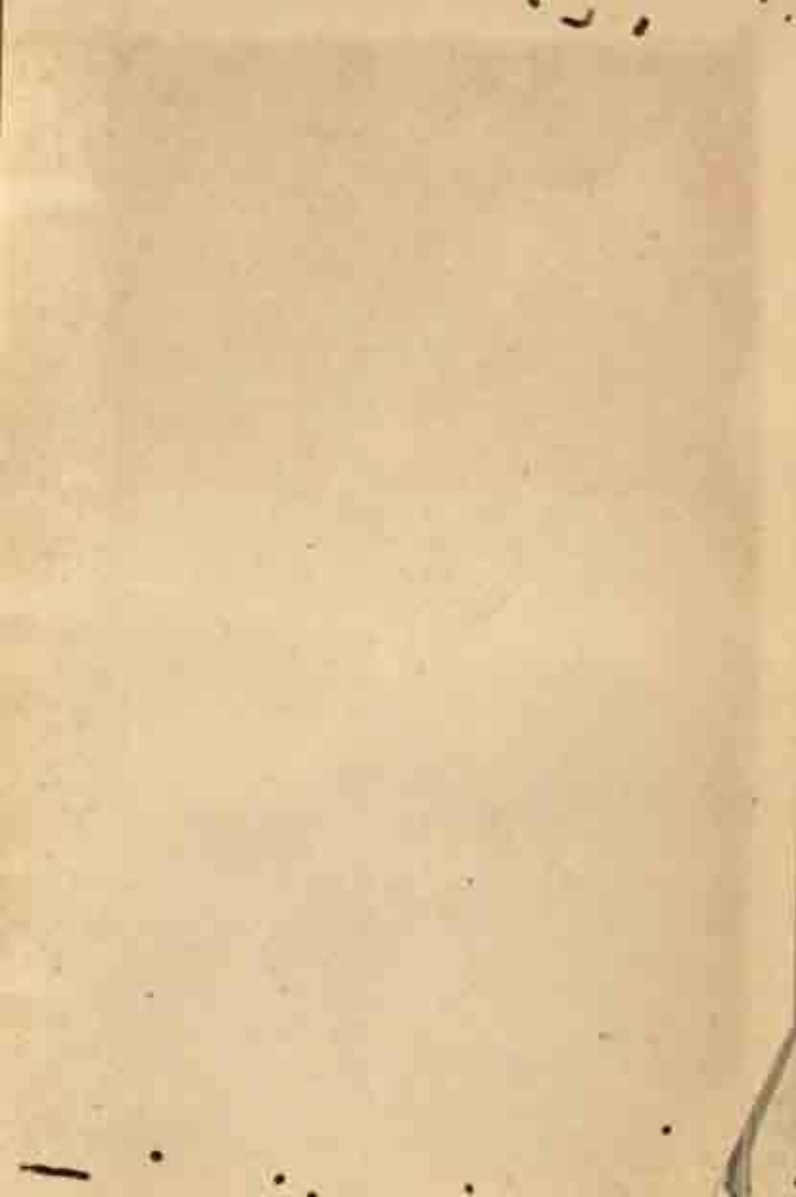

μένην ἀπὸ τῆς Φιλίππου παραλήψεως τῆς βασιλείας
ἐρξάμενοι πάσας διέξιμεν τὰς τοῦ βασιλέως τούτου
πράξεις μέχρι τῆς τελευτῆς, συμπεριλαμβάνοντες
καὶ τὰς ἄλλας τὰς γεγενημένας ἐν τοῖς γνωριζομέ-
νοις μέρεσι τῆς οἰκουμένης.

3. τελευτῆς] καὶ add. P   4. γεγενημένας PAJL, γενο-
μένας c

Διοδόρου Σικελιώτου ἱστορικῆς βιβλιοθήκης Ἡ συνιστ. P.

california.

"A book that is shut is but a block"

CENTRAL ARCHAEOLOGICAL LIBRARY

GOVT. OF INDIA
Department of Archaeology
NEW DELHI.

Please help us to keep the book
clean and moving.